

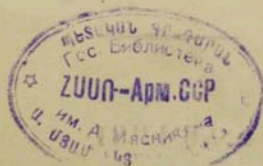

(296-4.8)

235-62

ՖԻԼՈՍՓԻԱ

Լեւտարան Սատթէոս	Սահիֆէ	1
. . . . . Սարկոս		95
. . . . . Ղուկաս		156
. . . . . Յոհաննէս		257
Իէսուսի Մէլէրի		335
Պողոս Լուսաբեալըն Բամալըլարա մէքթիւպիւ		435
. . . . . Կորընթոսլուլարա պիրինճի		476
. . . . . Կորընթոսլուլարա իքինճի		516
. . . . . Ղաղատալըլարա		543
. . . . . Եփեսոսլուլարա		557
. . . . . Փիլիպելիէրէ		571
. . . . . Կողոսլուլարա		581
. . . . . Թեսաղոնիկելիէրէ պիրինճի		591
. . . . . Թեսաղոնիկելիէրէ իքինճի		601
. . . . . Տիմոթէոսա պիրինճի		607
. . . . . Տիմոթէոսա իքինճի		618
. . . . . Տիտոսա		627
. . . . . Փիլիմոնա		633
. . . . . Իպրանիէրէ		636
Յակոբոս Լուսաբեալըն Աթողիկէ մէքթիւպիւ		666
Պետրոս Լուսաբեալըն պիրինճի Աթողիկէ մէքթիւպիւ		677
Պետրոս . . . . . իքինճի		689
Յոհաննէս Լուսաբեալըն պիրինճի Աթ . մէք		697
Յոհաննէս . . . . . իքինճի մէքթիւպիւ		708
Յոհաննէս . . . . . իւչիւնճիւ		710
Յուդա Լուսաբեալըն Աթողիկէ մէքթիւպիւ		712
Յոհաննէս Լուսաբեալըն Յայտնութիւնու		716

Erneuer Sy 4 re

Er Erneuer Sy 4 re

Er Erneuer Sy 4 re

Տարիս . . . . .
ԲԺԸ

ԻՆՃԻԼ

ՄԵՏԹԻՈՍ ՄՈՒՃԻ ԳԻՆՃԻ:

ԳԼԵ, 1:

111

ԲԺԸ

1 Երբահամ օղու Գաւիթ օղու Յիսուս Քրիս-
 2 տոսուն տօղուչունուն քիթապրաբր: Երբա-
 համ Սահակը տօղուրաու, վէ Սահակ Յակոբը
 տօղուրաու, վէ Յակոբ Յուգայը՝ վէ օնուն
 3 գարննտաշարննը տօղուրաու. Վէ Յուգա
 թամարտան՝ փարէս իլէ Օտրայը տօղուրաու,
 վէ փարէս Լզրոննու տօղուրաու, Լզրոն տա
 4 Էրամը տօղուրաու. Վէ Էրամ Էմինադարը
 տօղուրաու, վէ Էմինադար՝ Նասաննու տօղուր-
 5 աու, վէ Նասանն Սաղմոննու տօղուրաու. Վէ
 Սաղմոնն Իահապտան՝ Իոողու տօղուրաու, Իո-
 ող տախի շուլթտէն Ովբէգի տօղուրաու, վէ
 6 Ովբէգ Յեսսէյի տօղուրաու. Վէ Յեսսէ Գա-
 ւիթ փատիշահը տօղուրաու, Գաւիթ փատիշահ
 տէ՝ Ուրիանըն Գալըն շտան Սողոմոննու տօղուր-
 7 աու. Վէ Սողոմոնն Իորովամը տօղուրաու, Իո-
 բովամ տախի Էփիայը տօղուրաու, վէ Էփիա Է-
 8 սաիր տօղուրաու. Վէ Էսաիր Յովսափաթը տօ-
 ղուրաու, վէ Յովսափաթ Յովրամը տօղուրաու,
 9 վէ Յովրամ Ուզիսայը տօղուրաու: Վէ Ու-
 զիա Յովաթամը տօղուրաու, վէ Յովաթամ Է-
 քազը տօղուրաու, վէ Էքազ Լզբկիայը տօղուր-
 10 աու. Վէ Լզբկիա Սննասէյի տօղուրաու, վէ

Սանասէ Լճովննու տողուրտու , վէ Լճովնն Յովսի-
 սյը տողուրտու . Ս է Յովսիա՝ Պապէլ կէօջիւ ա՛ս . 11
 ըինտէ՝ Յեքոնիսյը վէ օնուն գարընտաշարընը
 տողուրտու . Ս է Պապէլ կէօջիւնտէն սօնկրա՝ 12
 Յեքոնիա Սաղաթիէլի տողուրտու , վէ Սաղա-
 թիէլ Օորորաւբէլի տողուրտու . Ս է Օորորաւբէլ 13
 Լճիուդու տողուրտու , վէ Լճիուդ Լղիակիմի
 տողուրտու , Լղիակիմ տախի Լճովնու տողուր-
 տու . Ս է Լճովն Սաղոգու տողուրտու , վէ 14
 Սաղոգ Լճիմի տողուրտու , վէ Լճիմ Լղի-
 ուդու տողուրտու . Ս է Լղիուդ Լղիա՛զա- 15
 ըը տողուրտու , վէ Լղիա՛զար Սատթանը
 տողուրտու , վէ Սատթանն Յակորու տո-
 ղուրտու . Ս է Յակոր՝ Սարիամըն գօճասը 16
 Յովսէփի տողուրտու , քի օլ Սարիամտան՝
 Քրիստոս տէնիլէն Յիսուս տողտու : Իմտի 17
 Տէփ սիլսիլէլէր Լճրահամտան՝ Ղաւիթէտէք օն
 տէօրթ սիլսիլէ՛ վէ Ղաւիթտէն Պապէլ կէօջիւ-
 նէտէք օն տէօրթ սիլսիլէ՛ վէ Պապէլ կէօջիւնտէն
 Քրիստոսատէք օն տէօրթ սիլսիլէ տիր :

Ս է Յիսուս Քրիստոսուն տողուշու պէօյլէ օլ 18
 տու . (Նունն անասը Սարիամ Յովսէփէ եւալուդ-
 լանմաղըլա , օնլար պուլուշմաղտան էվվէլ՝ Բուհ
 էլ գուտստան կէպէ պուլունտու : Ս է օնուն գօ- 19
 ճասը Յովսէփ սատըգ օլուպ՝ օնու ի պրէթ էթմէ-
 յէ իսթէմէմէքլէ , օնու կիղ լիճէ պօշամաղա նի-
 յէթ էթտի : Լճմա օ՛ պունլարը տիշիւնիւրքէն , 20
 իշթէ Բապարն մէլէյի տիւշտէ օնա կէօրիւնիւպ
 տէտի . Եւ՛ Ղաւիթ օղու Յովսէփ՝ գարըն Սա-
 ըիամը ալմաղա գօրգմայասըն . զիրա օնտա
 տողան՝ Բուհ էլ գուտստանտըր : Ս է օ՛ 21
 օղուլ տողուրաճագ , վէ օնուն ստընա Յի-
 սուս գօյասըն . զիրա օ՛ քէնտի գավմընը

- 22 կիւնասլարընտան գուրթարաճագարըր : Ս է
 հէփ պու՝ Բապպտան փէյղամպերին վասիդասի
 իլէ սէօյլէնիլէն թէքքմիլ օլմագ իչիւն օլտու , քի
 23 տէմիշտիք . Սլթէ պիքրէ կէպէ գալըպ՝ օղու
 տօղուրաճագ , վէ ատընա Ս՝ մանուէլ գօյաճագ-
 լար , քի թէրճիւմէ օլունսա՝ Ալլաս պիղլիմ իլէ
 24 տէմէք տիր : Իմտի է՝ Յովսէփ ույգուտան ույա-
 նընճա՝ Բապպըն մէլէյի օնա էմր էթտիյի կիպի
 25 էյլէտի , վէ գարըսընը ալտըր : Ամմա օնու պիլ-
 մէզ իտի , թա քի իլքտօղուշ օղունու տօղուր-
 տու , վէ օնուն ատընա է՝ իսուս գօտու :

ՊԵՇ . 2 :

- 1 Ս է Յիսուսուն՝ Աէհուտիսթանըն Բեթլէ-
 հէմ շէհիւնտէ՝ Աերովդէս փատիշահըն կիւն-
 լէրինտէ տօղտուղունտա , իշթէ կիւնտօղու-
 սունտան Արուսաղէմէ ա՛լիմլէր կէլիպ տէտի-
 2 լէր . Աէհուտիլէրին տօղմուշ փատիշահըն նէ-
 րէտէ տիր . զիրա կիւնտօղուսունտա օնուն երլ-
 տըղընը կէօրտիք , վէ օնա սէճտէ գըլմաղա կէլ-
 3 տիք : Իմտի Աերովդէս փատիշահ իշիտիւնճէ
 իզդիրապէ տիւշտիւ , պիւթիւն Արուսաղէմ
 4 տախի օնունլա պերապէր : Ս է օ՝ հէփ պաշ
 քեսահինլէրի վէ գամմըն եաղըճը լարընը ճէմ՝ է-
 տիպ՝ օնլարտան Վրիստոսուն նէրէտէ տօղա-
 5 ճաղընը սօրարըտըր : Ս է օնլար օնա տէտիլէր .
 Աէհուտիսթանըն Բեթլէհէմ շէհիւնտէ . զի-
 6 րա փէյղամպերին վասիդասի իլէ պէօյլէ եաղըլ-
 մըշտըր . Սէն տախի՝ եա՝ Բեթլէհէմ Աէհու-
 տանըն տիյարը՝ Յուգանըն վալիլէրինտէ ալա
 քիւչիք տէյիլսին . զիրա սէնտէն պիր վալի շը-
 գաճագ , քի օ՝ գամմըմ Խորաէլի կիւտէճէքտիր :
 7 ( ) Լ գէման Աերովդէս ա՛լիմլէրի կիզ լիճէ շաղը-

րըպ՝ օնլարտան օլ կէօրիւնէն երլարզըն վագթը-
 նը թասսհիհ էթտի : Ընտէն օնլարը Ռեթ- 8
 լէհէմէ կէօնտերիպ տէտի . Ախտիպ՝ չօճուգ իչիւն
 տիգգաթլէ թէֆթիչ էտին , վէ պուլտուղունուզ
 զէման՝ պանա խապէր էտին , քիպէն տախի կէ-
 լիպ՝ օնա սէճտէ գըլայըմ : Իմտի օնլար փատի- 9
 շահը տինկլէտիքտէն սօնկրա՝ կիթտիլէր . վէ
 իչթէ կիւնտօղուսունտա կէօրտիւքլէրի երլարզ
 էօնլէրի՛նճէ կիտէրիտի , թաքի կէլիպ՝ չօճուղուն
 օլտուղու եէրին իւղէրինտէ տուրտու : Ա է օն- 10
 լար երլարզը կէօրիւնճէ , զայէթ պէօյիւք շատըգ
 իլէ շատ օլտուլար : Իմտի օնլար էվէ կէլիպ՝ չօ- 11
 ճուղու անասը Մարիամ իլէ կէօրտիւլէր , վէ
 տիւչիւպ՝ օնա սէճտէ գըլարլար . անտէն խաղի-
 նէլէրինի աչըպ՝ օնա ալթուն վէ քիւնլիւք վէ
 միւրրի սաֆի՛ հէտիլէլէր սունտուլար : Ա է 12
 ըույատէ օնլարա՝ շերովդէսէ տէօնմէմէյէ իլ-
 համ օլունուպ՝ քէնտի վագանլարընա զսյրի
 եօլտան կիթտիլէր :

Ա է օնլար կիթտիքտէն սօնկրա , իչթէ Բապպըն 13
 մէլէյի տիւչտէ Հոյսէփէ կէօրիւնիւպ տէտի .
 Գալգըպ չօճուղու վէ անասընը ալ , վէ Սըսը-
 րաի գաչ . վէ թաի պէն սանա սէօյլէյէնէտէք՝ օ-
 րատա օլ . զիրա շերովդէս չօճուղու արսյաճաիգ-
 տըր , քի օնու հէլսիք էտէ : Իմտի օ գալգըպ՝ 14
 կէճէ իլէ չօճուղու վէ օնուն անասընը ալտը , վէ
 Սըսըրաի կիթտի . Ա է թա շերովդէսին էօ- 15
 լիւմիւնէտէք օրատա իտի . թաքիմ Բապպտան
 փէյլամպէրին վասիգասի իլէ տէնիլէն թէք-
 միլ օլա , քի տէմիչտիր . ( )ղումու Սըսըր-
 տան չաղըրտըմ :

( )լ զէման շերովդէս՝ ա՛լիմլէրտէն զէվգլէնիլ- 16

- տիյնի կէօրիւնճէ , զայթիւ զազապլէնտի , վէ
կէօնտէրիպ՝ Ինթիւհէմտէ վէ օնուն հէփ
սինօրլարրնտա օլան իքի եաշընտան վէ աշաղա
հէփ չօճուգլարը՝ ալիմլէրտէն թասհիհ էթտիյի
17 զէմանա կէօրէ՝ գըրտը : ( ) Լ զէման Լքրե-
միա փէյղամպէրտէն տէնիլէն թէքմիլ օլտու ,
18 քի տէմիշտիր . Զուամատասէս՝ Ֆիղան վէ աղ-
լայը զէ չօգ սըզլայը իշիտիլտի , Զուաքէլ չօ-
ճուգլարընը աղլարըտը , վէ թէսէլ լի օլմաղա
իսթէմէղիտի . զիրա եօղ իտիլէր :
- 19 Ս է Զերովգէս էօլիւնճէ , իշթէ Իսապըն մէ-
լէյի Սըսըրտա Յոմսէփէ տիւշտէ կէօրիւնիւպ
20 տէտի . Գալգըպ չօճուղու հէմ անասընը ալ , վէ
Խարաէլ տիյարընա կիթ . զիրա չօճուղուն ճանընը
21 արայանլար էօլմիւշէր տիր : Իմտի օ գալգըպ՝
չօճուղու հէմ օնուն անասընը ալտը , վէ Խարաէլ
22 տիյարընա կէլտի : Վաքին Լէհուտիսթանտա՝
Լքրեղսյոսուն պապասը Զերովգէս եէրինէ փա-
տիշահլըգ սիւրտիւյիւնիւ իշիթմէքլէ , օրայա
վարմաղա դօրգտու . վէ տիւշտէ իլհամ կէօր-
23 մէքլէ՝ Գալիլնա սէմթէրինէ կիթտի : Ս է
վարըպ՝ Նազարէթ տէնիլէն շէհրտէ սաքին օլ-
տու . թաքիմ փէյղամպէրլէրտէն՝ Նասրանի
չաղըրըլաճաք տէյիւ սէյլէնէն թէքմիլ օլա :

ՊԵՇ . 3 :

- 1 Ս է օլ կիւնլէրտէ վաթթիղ էտիճի Յոհաննէս
կէլիպ՝ Լէհուտիսթան շէօլնտէ վաղ էտէրիտի .
2 Ս է տէրիտի . թէվպէ էտին . զիրա կէօքլէրին
3 փատիշահլըղը եագլաշմըշտըր : Օիրա Ն-
սայիա փէյղամպէրտէն՝ շէօլտէ չաղըրանըն սէ-
սի՝ Իսապըն էօլունու հաղըրլայըն , օնուն դա-

րիքէրինի տողրու էյլէյին տէյէրէք՝ սէօյլէնէն
 պու տուր : Ա է պու Յոհաննէս՝ տէվէ թիւյին- 4
 տէն էսվայ կիյինմիշիտի , վէ պէլինէ գայըշ
 գուշանմըշտը . օնուն գասամը իսէ՝ շէքիրկէլէր
 վէ եապան պալը իտի : ( ) Ը զէման Արուսա- 5
 դէմ վէ պիւթիւն Աէհուտիսթան հէմ Յորգա-
 նըն հէփ էգրաֆ քէօյլէրի օնա չըգարլարըր :
 Ա է կիւնահլարընը ի գրաֆ էտիպ՝ Յորգանտա 6
 օնտան վաֆթիզ օլուրլարըր : Ա է Վարիսե- 7
 ցիլէրտէն հէմ Սադուկեցիլէրտէն չօգ քիմսէլէ-
 րին օնուն վաֆթիզինէ կէլտիքլէրինի կէօրիւնճէ ,
 օնլարա տէտի . Վ յ էնկէրէք էվլատլարը՝ կէ-
 լէճէք զապապտան գաշմասընը սիլէ քիմ կէօս-
 թէրտի : Իմտի թէվպէյէ լայըգ մէյվէ հասըլ 8
 էտին : Ա է քէնտի քէնտինիզտէ՝ Պապամըզ 9
 Արրահամ տըր տէմէյի տիւշիւնմէն . զիրա սի-
 զէ տէրիմ քի՝ Ալահ Արրահամա շու գաշար-
 տան էվլատլար գալտըրմաղա գատիր տիր :
 Հէմ շիմտի տախի պալթա աղաճլարըն քէօ- 10
 քիւնտէ եաթայօր . իմտի հէր էյի մէյվէ վէրմէ-
 յէն աղաճ քէսիլիր , վէ աթէշէ աթըլըր : Այեր- 11
 չի պէն սիզի թէվպէյէ սու իլէ վաֆթիզ էտէ-
 րիմ . ամմա արտըմճա կէլէն՝ պէնտէն գուվվէթ-
 լիտիր , քի պէն օնուն այագ գապլարընը գաշը-
 մաղա լայըգ տէյիլիմ . օ սիզի Մուհ էլ գուտս՝
 վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ էտէճէքտիր : Վ ի օ- 12
 նուն եափասը էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանը-
 նը թէմիլլէյէճէքտիր , վէ պուղտայընը ամ-
 պարա ճէմ՝ էտէճէք , ամմա սամանը սէօյիւնմէզ
 աթէշ իլէ եագաճագ :

( ) զէման Յիսուս Վալիլեատան Յորգանա 13
 Յոհաննէսէ կէլտի , քի օնտան վաֆթիզ օլու-

- 14 նա : Ըմնա Յոհաննէս՝ Պէն սէնտէն վաֆ-
 թիզ օլունմաղա մուհթամի՝ իքէն՝ սէնմի պանա
 15 կէլիրսին տէյերէք՝ օնու մէն՝ էտէրիտի : Յի-
 սուս իսէ ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի . Հալա գօյ-
 վեր . զիրա պիզէ՝ հեր սատազաթը թէքմիլ էթ-
 մէյէ՝ պէջլէ կէրէքտիր . օ զէման օնու գօյվէր-
 16 տի : Ա է Յիսուս վաֆթիզ օլունճա , տէր ա-
 գապ սուտան չըգտը . վէ իշթէ կէօքլեր օնուն
 իչիւն աչըլտըլար , վէ Ըլասըն Բուհունուն
 կէօյէրճին կիպի էնտիյինի՝ վէ օնուն իւզէրինէ
 17 կէլտիյինի կէօրտի : Ա է իշթէ կէօքլերտէն՝
 Աէվկիւլիւ օղլում պու տուր քի օնտան բազի
 օլտում՝ տէյէն պիր սէս օլտու :

Պ Ա Շ 4 :

- 1 Օլ զէման Յիսուս Բուհտան չէօլէ կէօթիւ-
 րիւլտիւ , քի շէյդանտան թէճրիւպէ օլունա :
 2 Ա է գըրգ կիւն հէմ գըրգ կէճէ օրուճ դու-
 3 թուպ՝ սօնկրա աճըգտը : Ա է թէճրիւպէ է-
 տէն՝ օնա եազլաչըպ տէտի . Լյէր Ըլասըն
 4 ( ) զլու իսէն , տէքի՝ պու դաչար էքմէք օլա-
 լար : Ըմնա օ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի . Լա-
 ղըլմըշտըր . Ըտէմ եալընըզ էքմէք իլէ եաչա-
 մազ , իլա Ըլասըն աղղընտան չըգան հեր
 5 սէօղ իլէ : ( ) զէման շէյդան օնու մուգատ-
 տէս շէհրէ կէօթիւրտիւ , վէ օնու հէյքէլին
 6 քիւպպէսինտէ տուրտուրտու . Ա է օնա տէտի .
 Լյէր Ըլասըն ( ) զլու իսէն , քէնտինի աչաղա
 աթ . զիրա եազըլմըշ տըր քի , Բէնտի մէլէքլէ-
 րինէ սէնտէն էօթիւրիւ թէնպիհ էտէճէք , վէ սէ-
 նի էլէր իւզէրինէ գալտըրաճաղար , օլմայա քի
 7 այաղընը դաչա չարփատըն : Յիսուս օնա տէ-

տի . Այննէ եազըմըշտըր . Ալլահըն Սապպը թէճ-
 րիւպէ էթմէյէսին : Թէքրար շէյթանն օնու 8
 պիր փէք եիւքսէք տաղա կէօթիւրտիւ , վէ օնա
 տիւնեանըն հէփ փատիշահըղլարընը՝ վէ օնլա-
 րըն ի՛ղզէթինի կէօսթէրտի . Ա է օնա տէտի . 9
 Այյէր տիւշիւպ պանա սէճտէ էտէրսէն , պուն-
 լարըն հէփիսինի սանա վէրէճէյիմ : ( ) զէ- 10
 մանն Հիսուս օնա տէտի . Արտըմա կիթ՝ եա շէյ-
 դան . զիրա եազըմըշտըր . Ալլահըն Սապպա
 սէճտէ էտէսին , վէ եալընըղ օնա ի՛ պատէթ էտէ-
 սին : ( ) զէման շէյդանն օնու գօյվէրտի . վէ 11
 իշթէ մէլէքլէր կէլիպ՝ օնա խըղմէթ էտէրլէրի-
 տի :

Ա է Հիսուս Հոհաննէսին թէսլիմ օլունտու- 12
 զունու իշիտինճէ՝ Վալիլեայա կիթտի : Ա է՝ Նա- 13
 զարէթի պրագմաղըլա , վարըպ՝ Օարուղոն իլէ
 Նեփթաղիմ սինօրլարընտա տէնիղ եանընտա օ-
 լան Ասիառնայումտա սաքին օլտու : Թաքիմ 14
 Ասայիա փէյղամպէրին վասըդասը իլէ սէօյլէ-
 նէն թէքմիլ օլա , քի տէտի . Հորդանըն էօթէ 15
 եագասընտա դաիֆէլէրին Վալիլեասը՝ տէնիղ եօ-
 լունտա Օարուղոն տիյարը վէ Նեփթաղիմ տի-
 յարը . Վարանըգտա օթուրան գալմ պէօյիւք 16
 ըզը գ կէօրտիւ , վէ էօլիւմին վադանը վէ քէօլէ-
 սինտէ օթուրանլարա ըշըգ տօղտու : ( ) Լ զէ- 17
 մանտանն Հիսուս վա՛ղ էթմէյէ վէ՝ Թէվպէ էտին
 զիրա կէօքլէրին փատիշահըղը եագլաշմըշտըր
 տէմէյէ պաշլատը :

Ա է Հիսուս Վալիլեա տէնիղինին եանընտա կէ- 18
 զէրքէն , իքի գարընտաշլարը՝ Պեարոս տէնիլէն
 Սիմոնու վէ օնուն գարընտաշը Մնդրէասը կէօր-
 տիւ , քի տէնիղէ աղ աթարլարըտը . զիրա պա-

- 19 լըգճըլար իտի . Ս է օնլարա տէտի . Մքտըմ-
 ճա կէլին , վէ սիղի ատէմ ամճըլարը էտէլիմ :
- 20 Ս է օնլար տէր ա՛գապ աղլարը պրաղըպ՝ օնուն
- 21 արտը՛նճա կիթտիլէր : Ս է օրատան իլէրի վա-
 րըպ՝ էքի Ղայրի գարընտաշլար՝ Օկբեդոսուն օղ-
 լու Նակոբոսու վէ օնուն գարընտաշը Նոհաննե-
 տի գայըգտա պապալարը . Օկբեդոս իլէ կէօրտիւ-
 քի՝ աղլարընը մէրէմէթ էտէրլէրիտի . վէ օնլարը
- 22 չաղըրտը : Ս է օնլար տէր ա՛գապ գայըղը հէմ՝
 պապալարընը պրաղըպ՝ օնուն արտը՛նճա կիթ-
 տիլէր :
- 23 Ս է Նիսուս օնլարըն ճէմի՛յէթլէրինտէ թա՛լիմ
 էտէրէք՝ վէ փատիշահլըղըն միւթտէսինի վա՛ղ է-
 տէրէք՝ հէմ խալգտա հէր խասթալըղը վէ հէր
 զաի՛Քլիյի սաղալտարագ՝ պիւթիւն Վալիլեայը
- 24 տօլաշըրըտը : Ս է օնուն խապէրի պիւթիւն
 Սիւրիայա կիթտի . վէ օնա՝ կէօնակէօն խաս-
 թալըգլար վէ իսքէնճէլէր իլէ դութուլմուշլարը
 վէ ճիննլիլէրի վէ այ պասմըշլարը վէ քէօթրիւմ-
 լէրի՝ հէփի քէօթիւ հալտէ օլանլարը՝ կէթիրիւր-
- 25 լէրիտի , վէ օնլարա շիֆա՛ վէրիրիտի : Ս է
 Վալիլեատան հէմ Ղեկապօլիստէն վէ Սքու-
 սաղէմտէն հէմ Սէհուտիսթանտան վէ Նոր-
 դանըն էօթէ եագասընտան օնուն արտը՛նճա չօղ
 գալապալըգ վարտը :

ՊԵՇ 5 :

- 1 Ս է գալապալըղը կէօրինճէ՝ տաղա՛ չըգտը .
 վէ օթուրտուղունտա՛ շայիրտլէրի օնուն եանը-
- 2 նա՛ կէլտիլէր : Ս է աղզընը աշըպ՝ օնլարա
- 3 թա՛լիմ էտէրէք տէրիտի . Սէ մութլու բուհտա
 Փագիլլէրէ , զիւրա կէօքլէրին փատիշահլըղը օն-

լարնտրր : 'Աէ մութլու եսւս չէքէնլէրէ , զիրա 4
 օնլար թէսէլլի պուլաճագլար : 'Աէ մութլու 5
 մահճուպլարա , զիրա օնլար եէրի միրաս' ալա-
 ճագլար : 'Աէ մութլու սատադաթա աճըզըպ 6
 սուսայանլարա , զիրա օնլար տոյաճագլար : 'Աէ 7
 մութլու մէրհամէթլիլէրէ , զիրա օնլար մէրհա-
 մէթ պուլաճագլար : 'Աէ մութլու եիւրէյի փաք- 8
 լէրէ , զիրա օնլար Մ.լահը կէօրէճէքլէր : 'Աէ 9
 մութլու պարըշըգ էտէնլէրէ , զիրա օնլար Մ.լ-
 լահըն օղուլարը չաղըրլաճագլար : 'Աէ մութ- 10
 լու սատադաթա իչիւն գօվալանմըչլարա , զիրա
 կէօքլէրին փատիշահըղը օնլարընտրր : Պէնիմ 11
 իչիւն սիղէ սիթէմ էթտիքլէրի՝ վէ գօվալատըգ-
 լարը՝ վէ սիղէ գարըը եալան սէօյլէյէրէ՛ք՝ հէր
 կէօնէ քէօթիւ սէօղ սէօյլէտիքլէրի զէման նէ
 մութլու սիղէ : Ը ստ օլուն վէ մէսրո՛ւր օլուն . 12
 զիրա իւճրէթիինիղ կէօքլէրտէ չօգտուր . չիւն
 սիղտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէրի պէօյլէ
 գօվալատըլար :

Աիզ եէրին թուղո՛ւսունուղ . իմտէ էյէր 13
 թուղ գաթսըղ օլո՛ւրսա , նէ՞ իլէ թուղանա .
 արթըգ հիչ պիր շէյէ եարամնղ , իլա քի՛ տիշա-
 րըյա աթըլա , վէ ատէմլէրտէն պասըլա : Աիզ 14
 տիւնեանըն բըղը՛սընըղ . տաղ իւսթիւնտէ գու-
 րումուշ շէհը կիզէնէմէղ . Է՛մ չիրաղը եա- 15
 գըպ՝ շինիք ալթընա գօմաղար , իլա շէմ՝ տանըն
 իւզէրինէ Գօլուղ , վէ էվտէ հէփ օլանլարա սյ-
 տընլըգ վէրիր : Աչըղընըգ ատէմլէրին էօնիւն- 16
 տէ պէօյլէ սյտընլըգ վէրսին , թաքիմ սիղին էյի
 ա՛մէլէրինիղի կէօրէլէր , վէ կէօքլէրտէ օլան
 Պապանըղա շիւքր էտէլէր :

Սանման քի՛ նօժօու եա փէյղամպէրլէրի 17

- պօղման լա կէլտիմ . օնլարը պօղման լա կէլմէտիմ ,
 18 իլլա թէքմիլ էտէյիմ : Օ իրա կէրչէք տէ-
 րիմ սիզէ , թաքիմ կէօք իլէ եէր կէչինճէյէտէք՝
 նօմօստան պիր եօթա եա նօգդա կէչմէյէճէք ,
 19 թաքիմ հէփիսի թէքմիլ օլաննատէք : Բամի
 հէր քիմ պու էն քիւչիւք թէնպիհէրին պիրի-
 նի շէօզէր տէ՝ ատէմլէրէ պէյլէ թալիմ էտէր-
 սէ , կէօքլէրին փատիշահլըղընտա էն քիւչիւք
 չաղըրլաճագտըր , ամմա հէր քիմ ամէլ էտէր
 վէ թալիմ էտէրսէ , օ՝ կէօքլէրին փատիշահլը-
 20 ղընտա պէյլիւք չաղըրլաճագ : Օ իրա սիզէ
 տէրիմքի՝ էյէր սատագաթընըլ եաղըճըլարըն
 վէ փարիսեցիլէրինքինտէն ղիյատէ արթմազ-
 սա , կէօքլէրին փատիշահլըղընա ասլա կիրմէյէ-
 ճէքսինիզ :
 21 Իշիթտինիզ քի՝ գատիմլէրէ տէնիլտի . Վաթլ
 էթմէյէսին , վէ քիմ գաթլ էտէրսէ , շէրի-
 22 անթէ պօրճլու օլաճագ : Բամա պէն սիզէ
 տէրիմ քի՝ հէր քիմ գարընտաշընա սէպէպ-
 սիզ ղաղապլանըրսա , շէրիանթէ պօրճլու
 օլաճագ , վէ քիմ քի գարընտաշընա՝ Վագա
 տէրսէ , ճէմանանթա պօրճլու օլաճագ , վէ քիմ
 քի՝ Բհմագ տէրսէ , ճէհէննէմ անթէշինէ պօրճ-
 23 լու օլաճագ : Բամի էյէր հէտիյէնի մէզպահըն
 իւզէրինէ կէթիրիրսէն , վէ օրատա՝ գարընտա-
 շընըն սանա գարըն պիր շէյի վար իտիյինի խադ-
 24 րընա կէթիրիրսէն , հէտիյէնի օրատա՝ մէզ-
 պահըն էօնիւնէ պրագ , վէ կիթ էվլէլա գա-
 րընտաշըն իլէ պարըշ , վէ օ ղէման կէլիպ հէտի-
 25 յէնի սուն : Խասմին իլէ՝ օնուն պէրապէրինճէ
 տահա եօլտա իքէն՝ թէզ սուլհ օլ . օլմայա քի՝
 խասիմ սէնի գատըյան թէսլիմ էտէ , վէ գա տը սէ-

նի միւհզիւրէ թէսլիմ էտէ , վէ զընտանս աթը-
լասըն : Աէրչէք տէրիմ սանս քի՛ թա սօնկ 26
մանկըրը էօտէյին՝ ճէյէտէք , օրատան ասլա չըգ-
մայաճագսըն :

Իշիթտինիզ քի՛ գատիմլէրէ տէնիլտի . Օհ 27
նա էթմէյէսին : Լ՛մմա պէն սիղէ տէրիմ քի՛ 28
հէր քիմ գարըյա շէհվէթ իլէ պագարսա , եիւ-
րէյինտէ օնուն իլէ հէման զինս էթմիշտիր : Իմ 29
տի էյէր սաղ կէօզիւն սէնի ազտըրըրսա , օնու
չըգար , վէ եանընտան անթ . զիրա սանս՝ աճալա-
րընըն պիրինին հէլաք օլմասը՝ պիւթիւն թէնինին
ճէհէնէմէ աթըլմասընտան խայըրըլտըր : Ա է 30
էյէր սէնի սաղ էլին ազտըրըրսա , օնու քէս , վէ
եանընտան անթ . զիրա սանս՝ աճալարընըն պիրի-
նին հէլաք օլմասը՝ պիւթիւն թէնինին ճէհէնէ-
մէ աթըլմասընտան խայըրըլտըր : Էմ տէ 31
նիլտի քի՛ գարըսընը պօշայան՝ օնա դալագնամէ՛
վէրսին : Լ՛մմա պէն սիղէ տէրիմ քի՛ գարըսը- 32
նը հէր քիմ զինս սէպէպինտէն զայրի պօշարսա ,
օնա զինս էթտիրիր , վէ պօշանմըլ իլէ էվէնէն՝
զինս էտէր :

Եինէ իշիթտինիզ քի՛ գատիմլէրէ տէնիլտի . 33
Եէմինի պօզմայասըն , իլա եէմինլէրինի Բասպա
էտա էտէսին : Լ՛մմա պէն սիղէ տէրիմ քի՛ 34
ասլա եէմին էթմէյէսինիզ . նէ կէօք իլէ , զիրա
Ելլահըն թախթըլտըր . Աէ տէ եէր իլէ , զիրա 35
օնուն սյագլարընըն պասամաղը՛ տըր . նէ Ե-
րուսաղէմ իլէ , զիրա պէյիւք փատիշահըն շէհրի
տիր : Աէ տէ պաշըն իլէ եէմին էտէսին . զիրա 36
պիր գըլ ագ եա գարա էյլէմէյէ գատիր տէյիլ-
սին : Եքին սէօպիւնիզ՝ Պէլի պէլի , Եօգ՝ 37
եօգ օլտուն . չիւն օնլարտան զիյատէսի՛ եարա
մագտան տըր :

- 33 Իշխեթտինիդ քի՛ Աէօզ պէտէլինէ կէօզ վէ տիշ
 39 պէտէլինէ տիշ տէնիլտի : Մ՛մմա պէ՛ն սիղէ տէրիմ՝
 քի՛ ևարամազա դարշը տուրմայասընըզ . լաքին սէ-
 նին սաղ և անաղընա սէնի վուրանա՝ օպիրինի տա
 40 տէօնտէր : Ս՛ է սէնինլէ տա՛վա էտիպ սէնին գաֆ-
 թանընը՝ ալմազա իսթէյէնէ՝ Ֆէրաճէնի տա
 41 պրագ : Ս՛ է սանա պիր միլ ի՛ննէ՛ անկարեա
 42 էտէն քիմսէ իլէ՛ իքի Ֆլ կիթ : Ս՛ էնտէն տի-
 լէյէնէ վէր , վէ սէնտէն էօտիւնճ՝ ալմազա իսթէ-
 յէնտէն եիւզ շէվիրմէ :
- 43 Իշխեթտինիդ քի՛ տէնիլտի . Վ՛օնշունու սէվէսին ,
 44 վէ տիւշմէնինտէն իքրա՛հ էտէսին : Մ՛մմա պէ՛ն
 սիղէ տէրիմ՝ քի՛ աիւշմէնլէրինիղի սէվին , սիղէ
 պէտտուա՛ էտէնլէրէ խայր տուա՛ էտին , սիղ-
 տէն իքրա՛հ էտէնլէրէ էյլիք էտին , վէ սիղի ին-
 ճիտէնլէր հէմ սիղի գօվալայանլար իշիւն տուա՛
 45 էտին . թաքիմ կէօքլէրտէ օլան Պապանըղըն
 օղուլարը՝ օլասընըզ . զիրա օ՛ կիւնէշինի Ֆէնա-
 լարըն վէ էյիլէրին իւղէրինէ տօղտուրուր , հէմ
 հազգ վէ նահազգ քիմսէլէրին իւղէրինէ ևաղ-
 46 մուր կէօնտէրիր : Օ՛ իրա էյէր սիղի սէվէնլէ-
 րի սէվէրսէնիզ , նէ՞ իւճրէթինիզ օլուր . կէօմ-
 րիւքճիւլէր տախի հէման պունու էթմէզլէ՞րմի :
- 47 Ս՛ է էյէր ևալընըզ գարընտաշլարընըզա՛ սէլամ
 վէրիրսէնիզ , նէ՞ զիյատէ էտէրսինիզ . կէօմ-
 48 րիւքճիւլէր տախի էյլէ էթմէզլէ՞րմի : Իմտի՛
 կէօքլէրտէքի Պապանըզ քեամիլ օլտուղու կի-
 պի՛ քեամիլ օլուն :

ՊԼԵ 6 :

- 1 Սագընըն սատաղանըղը տտէմլէրին էօնիւնտէ՛
 օնլարտան կէօրիւնմէք իշիւն՝ էթմէն . ևօխսա

կէօքլէրտէ օլան Պապանըզըն ինտինտէ իւճրէթի-
 նիղ օլմաղ : Իմտի սատադա վերտիյինտէ , էօ- 2
 նիւնճէ պօրու շարմօյասըն , միւրայըլէրին ճէմի-
 յէթլէրտէ վէ սօգագլարտա՝ ատէմլէրտէն իղ-
 զէթլէնմէք իչիւն՝ էթտիքլէրի կիպի . կէրչէք
 տէրիմ սիզէ , օնլար իւճրէթինի ալըրլար : Սէն 3
 իսէ սատադա էթտիյինտէ , սաղ էլին՝ սէնին սօլ
 էլինին էթտիյինի տույմասըն : Իսարիմ սատա- 4
 գան կիղլիտէ օլա , վէ կիղլիտէ կէօրէն Պապան՝
 սանա աշիքեարէտէ էօտէյէ :

Ս է տուա՝ էթտիյինտէ , միւրայըլէր կիպի օլմա- 5
 յասըն . զիրա օնլար՝ ատէմլէրէ կէօրիւնմէք ի-
 չիւն՝ ճէմ ի՛յէթլէրտէ վէ մէյտանլարըն քէօչէ-
 լէրինտէ տուրուպ՝ տուա՝ էթմէյի սէվէրլէր .
 կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ օնլար իւճրէթլէրինի
 ալըրլար : Սէն իսէ տուա՝ էթտիյինտէ , օտանա 6
 կիր , վէ գաիօւնու գաիպըպ՝ կիղլիտէ օլան Պա-
 պանա տուա՝ էյէ , վէ կիղլիտէ կէօրէն Պապան՝
 սանա աշիքեարէտէ էօտէյէ : Ս է տուա՝ էթ- 7
 տիյինիղտէ , գաիֆէլէր կիպի չօդ սէօյլէմէն . զի-
 րա օնլար զանն էտէրլէր քի՛ չօդ սէօյլէտիքլէրի
 իչիւն իշիտիլէճէքլէր : Իմտի օնլար կիպի օլ- 8
 ման . զիրա Պապանըզ՝ մուհթամճ օլտուղունուզ
 շէյլէրի՛ սիզ օնտան աիլէմէղտէն պիլիր : Իմտի 9
 սիզ պէօյլէ տուա՝ էտին . Ես՝ կէօքլէրտէ օլան
 Պապամըզ՝ ատըն մուգատտէս օլտուն . վիա- 10
 տիշահըզըն կէլսին . իրատէթին օլտուն , նիճէ
 կէօքտէ՝ եէր իւղէրինտէ տախի . Էր կիւնքի 11
 էքմէյիմիղի պիլլէ պուկիւն վէր . Ս է պիլլէ 12
 պօրճլարըմըզ պաղըշա , պիլլ տախի պօրճլու-
 լարըմըզա պաղըշաաղըմըզ կիպի . Ս է 13
 պիլլի թէճրիւպէյէ կէթիրմէ , իլա պիլլի

- և արամադատան գուրթար . զիրա փատիշահ-
 լըդ վէ գուրթէթ վէ համտեպեա իւլ ապատ սէ-
 14 նին տիր . Մինն : Օ իրա էյէր ատեհէրէ սուչ-
 լարընը ա՛վֆ էտէրսէնիզ , կէօքլէրտէքի Պապա-
 15 նըղ տախի սիղէ ա՛վֆ էտէճէք : Մմնա էյէր
 ատեմէրէ սուչլարընը ա՛վֆ էթմէ՛ղսէնիզ , կէօք-
 լէրտէքի Պապանըղ տախի սիղին սուչլարընըղը
 ա՛վֆ էթմէյէճէք :
 16 Ս է ուրուճ գուրթտուղունուղ զէման՝ միւրա-
 յըլէր կիպի չէհրէսի պողուգ օլման . զիրա օն-
 լար՝ ատեմէրէ ուրուճ գուրթտուղլարընը կէօս-
 թէրմէք իչիւն՝ չէհրէլէրինի պողարլար . կէրչէք
 տէրիմ սիղէքի՝ օնլար իւճրէթինի ալըրլար :
 17 Մմնա սէն ուրուճ գուրթարքէն՝ պաշընը եաղա ,
 18 վէ եխղիւնիւ եայգա . թաքիմ ատեմէրէ ու-
 րուճ գուրթտուղունու կէօսթէրմէյէսին , իլա կիզ-
 լիտէ օլան Պապանա . վէ կիզլիտէ օլան Պապան՝
 սանա աշիքեարէտէ էօտէյէճէք :
 19 Աէր իւզերինտէ քէնտիլէրինիղէ խաղինէլէր
 երղման , օրատա քի կիւվէ հէմ փաս եէր , վէ օ-
 րատա քի՝ խըրսըղար տէլէրլէր վէ չալարլար :
 20 Իլա քէնտինիղէ կէօքտէ խաղինէլէր երղըն , օ-
 րատա քի՝ նէ կիւվէ նէտէ փաս պողար , վէ օրա-
 տա քի՝ խըրսըղար տէլմէղէր , վէ չալմաղար :
 21 Օ իրա խաղինէնիզ նէրէտէ իսէ , եխրէյինիզ
 22 տախի օրատա օլաճագարր : թէնին չիրաղը
 կէօղտիր . իմտի էյէր կէօղիւն սատէ իսէ , պիւ-
 23 թիւն թէնին միւնէվվէր օլուր : Մմնա էյէր կէօ-
 զիւն եարամաղ իսէ , պիւթի՛ն թէնին գարանը՛գ
 օլուր . իմտի սէնտէ օլան ըշըգ՝ գարանը՛գ իսէ ,
 24 գարանը՛գ նէ՞ գատար օլաճագ : Հիչ քիմսէ ի-
 քի աղայա գուլուգ էթմէյէ գատիր տէյիլ-

տիր . զիրա եւ պիրինտէն իբրա՛հ էախա՛յ՝ օպիրին-
նի սէվէճէք , եախօտ պիրինէ եախրչաճագ , վէ
օպիրինի խօր կէօրէճէք . Ա՛լլահա վէ Ա՛ամնօնայա
գուլուգ էթմէյէ գաաիր տէյիլինիզ :

(Կնուն իչիւն սիղէ տէրիմ՝ . Աէֆօսինիզ ի- 25
չիւն՝ նէ եէյէսինիզ վէ նէ իչէսինիզ , հէմ տա-
խի թէնինիզ իչիւն՝ նէ կիյէսինիզ գայղու չէք-
մէն . նէֆա դասման վէ թէն կիյիմտէն զիյատէ
տէյիլի : Աէյիւն գուչարընա՛ պագըն , քի 26
էքմէզլէր վէ պիչմէզլէր , վէ անպարլարա ճէմ՝
էթմէզլէր , ամմա կէզքտէքի Պասպանըզ ընլարը
պէսլէր . սիզ ընլարտան չօգ ֆարգլը ախիլիսի-
նիզ : Ա է սիղտէն՝ քի՛մ գայղու չէքմէք իլէ 27
պօյունա պիր արչըն գաթմաղա գատիրաիր :
Աէյիմ իչիւն տախի նէ գայղու չէքէրսինիզ . 28
թարլանըն զամպագլարընա ախգանթ էաին ,
նի՛ճէ պէյիւրլէր . զահմէթ չէքմէզլէր , հէմ է-
յիրմէզլէր : Ա՛մմա սիղէ տէրիմ քի՛ Վոզմոն 29
պիլէ պիւթիւն իզզէթի իլէ ընլարըն պիրի կիպի
կիյինմէզիաի : Ա է էյէր պուկիւն մէվճուտօ . 30
լուպ՝ եարըն ֆուրունա աթըլան թարլանընօ-
թունու Ա՛լլահ պէյլէ կիյինտիրրսէ , աէյիլի քի
սիգի տահա՛ զիյատէ՝ էյ աղ իմանըլար : Խմտի՛ 31
Աէ՛ն եէյէլիմ , վէ նէ՛ իչէլիմ , վէ նէ՛ կիյինէլիմ՝
տէյէրէք՝ գայղու չէքմէն : Օ իրա հէփ պուն- 32
լարը գաիֆէլէր արար . զիրա կէզքտէքի Պասպա-
նըզ պունլարըն հէփիսինէ մուհթաճօ լուղու-
նուղու պիլիր : Ապին էվվէլա Ա՛լլահըն փատի- 33
չահլըղընը վէ ընուն սատագաթընը՝ ախլէյին , վէ
պունլարըն հէփիսի սիղէ զամմօ ռունաճագարըր :
Խմտի՛ եարընքի կիւն իչիւն գայղու չէքմէն . 34
չիւն եարընքի կիւն քէնաի շէյլէրի իչիւն գայ-

էթ սին լէր, սիզ տէ օն լարա է օյլէ էյլէյին. զիրա նօմօս վէ փէյլամպէրլէր պու տուր:

Տար գափուտան կիրին, զիրա հէլաքէ կէս. 13
 Թիւրէն գափու էնլի՝ վէ եօլ կէնիշտիր, վէ օն-
 տան կիրէնլէր չօգտուր: Այօմբէ կէօթիւրէն գա- 14
 փու նէ՛ գատար տար՝ վէ եօլ սրգըմբշտըր, վէ
 օնու պուլանլար ազտըր:

Ա է եալան փէյլամպէրլէրտէն սագընըն, քի 15
 օնլար սիզէ գօյունլար կիյիմինտէ կէլիրլէր, ամ-
 մա իչէրտէն գափըճը գուրտլարտըր: ( )նլարը 16
 մէյվէլէրինտէն դանըյաճագսըղ. Թիքէնլէրտէն
 իւզիւմ՝ եա տէմիր Թիքէնլէրինտէն ինճիր տէվ-
 շիրիրլէրմի: Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյ- 17
 վէլէր վէրիր, վէ շիւրիւք աղաճ քէօթիւ մէյվէ-
 լէր վէրիր: Այի աղաճ քէօթիւ մէյվէլէր վէր- 18
 մէյէ՛ վէ շիւրիւք աղաճ էյի մէյվէլէր վէրմէյէ
 գատիր տէյիլ: Հէր էյի մէյվէ վէրմէյէն ա- 19
 ղաճ քէսիլիր, վէ աթէշէ աթըլըր: Իմօի օնլա- 20
 րը՝ մէյվէլէրինտէն դանըյաճագսընըղ:

Պանա հէր՝ եա՛ Րապպ՝ եա՛ Րապպ տէյէն 21
 կէօքլէրին փատիշահլըղընա կիրէճէք տէյիլտիր,
 իլլա կէօքլէրտէ օլան Պապամըն իրատէթինի էյ-
 լէյէն: ( )լ կիւնտէ պանա չօգլար տէյէճէքլէր. 22
 Այա՛ Րապպ՝ եա՛ Րապպ սէնին ատըն իլէ փէյ-
 ղամպէրլիք էթմէտիքմի, վէ ատըն իլէ ճիննլէր
 չըգա՛րմատըգմը, հէմ ատըն իլէ չօգ գուվվէթլի
 իչէր իչէ՛մէտիքմի: Իմմա օլ դէման օնլարա 23
 իքրար էտէճէյիմ՝ քի՛ Աիզի ասլա պիլմէտիմ,
 պէնտէն ուզագ օլուն՝ էյ պինամուսլուղու իչէ-
 յէնլէր:

Իմօի պու սէօղլէրիմի հէր իշիտիպ օնլարը իճ- 24
 րա էտէնի՛ շօլ ա՛գըլըր ատէմէ՛ պէնկզէտէճէ-

- 25 յիմ քի՛ է վինի գայանըն իւղէրինտէ պինա էթ-
 աի . Ա է եաղմուր էնիպ՝ ըրմագլար կէլտիլէր ,
 վէ բիւղկեարլար էստիլէր , վէ օլ է վէ շարփտը-
 26 րինտէ թէմէլէնմիշիտի : Ա է պու սէօզլէրի ի
 հէր իշիտիպ օնլարը իճրա էթմէյէն՝ է վինի գու-
 մուն իւղէրինտէ պինա էթմիշ ահմագ ատէմէ՛
 27 պէնկզէյէճէք . Քի եաղմուր էնաի , վէ ըրմագ-
 լար կէլտիլէր , վէ բիւղկեարլար էստիլէր , վէ օլ
 է վէ վուրտուլար , վէ տիւշտիւ , վէ օնուն տիւ-
 շիւշիւ պէօյիւք իտի :
 28 Ա է օլտուքի՛ (Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիր-
 տիյի գէման , խալգ օնուն թա՛լիմինէ հէյրան
 29 դալըրլարըր : Օ իրա օնլարա՛ հէօքիւմէ թ սա-
 հիպի կիպի թա՛լիմ վէրիրիտի , վէ տէյիլ եա-
 զըճըլար կիպի :

ՊԱՇ . 8 :

- 1 Ա է օնուն տաղտան էնտիյինտէ՛ օնուն արտըն-
 2 ճա՛ շօգ խալգ կիթտի : Ա է իշթէ պիր ճիւ-
 տամը կէլիպ՝ Աա՛ Քապպ էյէր իսթէրսէն , պէ-
 նի փաքլէմէյէ գատիրսին տէյերէք՝ օնա սէճ-
 3 տէ էտէրիտի : Ա է (Յիսուս էլինի ուղատըպ՝
 խթէրիմ , փաքլէն տէյերէք՝ օնա տօգունաու .
 4 վէ տէրա՛գապ օնուն ճիւտամը փաքլէնտի . Ա է
 (Յիսուս օնա տէտի . Պապ՝ քիմսէյէ սէօյլէմէյէ-
 սին , լաքին կիթ , քէնտինի քեահինէ կէօսթէր ,
 վէ օնլարա շէհատէթ իշին՝ Ա՛ ովսէսին էմր էթ-
 տիյի հէտիյէյի սուն :
 5 Ա է օնուն Աափառնայումա կիրատիյինտէ , օ-
 նա եալլարարագ՝ եանընա պիր եիւղպաշը կէլ-
 6 տի . Ա է տէտի . Աա՛ Քապպ՝ ուշաղըմ էվտէ
 սէթթիւմ եաթըպ՝ աղըր իսքէնճէ շէքէյօր :

Ա է Հիսուս օնա տէտի . Պէն կէլիպ՝ օնու սա- 7
 ղալտայրմ : Ա է եիւզպաշը ճէվապ վէրիպ տէ- 8
 տի . Աս Վապպ՝ լայրգ տէյիլիմ քի տամըմըն
 ալթընա կիրէսին , լաքին եայընըզ սէօզ սէօյ-
 լէ , վէ ուշաղըմ շիֆա պուլաճագ : Օ իրա պէն 9
 տախի հէօքիւմէթ ալթընտա ատէմիմ , հէմ ալ-
 թըմտա ա՛սքերիլէր վար . վէ պիրինէ՝ Աիթ տէ-
 րիմ , վէ կիտէր , վէ օպիրինէ՝ Աէլ , վէ կէլիր , վէ
 խըզմէթքեարըմա՝ Շ ունու էյլէ , վէ էտէր : Ա է 10
 Հիսուս իշիտինճէ՝ թա՛ճիւպ էթտի , վէ արտըն-
 ճա կիտէնլէրէ տէտի . Աէրչէք տէրիմ սիզէ , Իս-
 րաէլտէ պիլէ պուգատար իման պուլմատըմ :
 Հէմ սիզէ տէրիմ քի՝ կինտօղուսուտան վէ 11
 կինպաթըսընտան չօգ քիմսէլէր կէլէճէքլէր , վէ
 Մըրահամ վէ Սահակ հէմ Հակոբ իլէ կէօք-
 լէրին փատիշահլըղընտա օթուրաճագլար : Մմ 12
 մա փատիշահլըղըն օղուլարը տիշարըքի գարան-
 լըղա աթըլաճագլար . աղայրը վէ տիշ գըճըրտա-
 յը շը օրատա օլաճագ : Մնտէն Հիսուս եիւզ- 13
 պաշը յա տէտի . Աիթ , վէ սանա՝ ինանտըղը՛ն կի-
 պի օլտուն . վէ օլ սասա՛թտէ ուշաղը շիֆա պուլ-
 տու :

Ա է Հիսուս Պետրոսուն էվինէ կէլիպ՝ օնուն 14
 գայնանասընը կէօրտիւ քի՝ եաթմըշ վէ ըսրթմա-
 տան դութուլմոլուտու : Ա է օնուն էլինէ տօ- 15
 գունտու , վէ ըսրթմա օնու պրապտը , վէ գալգտը ,
 վէ օնլարա խըզմէթ էտէրիտի :

Ա է ախշամ օլունճա , օնա չօգ ճիննլու քիմսէ- 16
 լէր կէթիրտիլէր . վէ բուհլարը հէման սէօզ իլէ
 շըգարտը , վէ հէփ քէօթիւ հալտէ օլանլարը սա-
 ղալթտը . թաքիմ Վասյիա փէյղամպէր վա- 17
 սիգասի իլէ տէնիլէն թէքմիլ օլա , քի տէմիշ

տիր . ( )՝ զան՝ Ֆլեդդէրիմիդի տլտը , վէ խասթա-
լըդլարըմըդը եխքլէնտի :

- 18 Ս է ( )խոււս էդրաֆընտա չօդ խալդ կէօ-
րիւնճէ , էմր էթտիքի՝ էօթէ եագայա կէչէլէր :
- 19 Ս է պիր քեաթիպ եագլաչըպ՝ օնա տէտի . Այա՝
խօճա՝ հէր նէրէյէ կիտէրսէն , արտը՝նճա կէ-
20 լէյիմ : Ս է ( )խոււս օնա տէտի . թիլքիլէրին
ինլէրի՝ վէ կէօյիւն գուչլարընըն եուվալարը՝ վար ,
լաքին ատէմ՝ օղու՛նու՛ն՝ պաշընը տայայաճագ
21 եէրի եօգտուր : Ս է շայիրտլէրինտէն պիր զայ-
րիտի օնա տէտի . Այա՝ (՝ապպ՝ պանա իղն վէր ,
22 էվվալա կիտիպ՝ պապամը՝ կէօմէյիմ : Մմնա
( )խոււս օնա տէտի . Մարը՝մճա կէլ , վէ էօլմիւշ-
լէրի պրապ , քի քէնտի էօլմիւշլէրինի կէօմէ-
լէր :
- 23 Ս է օ՝ գայըղա կիրինճէ , շայիրտլէրի օնու՛ն
24 արտը՝նճա վարաըլար : Ս է իշթէ տէնիդտէ
պէօյիւք Ֆուրթո՛նա օլտու , շէյլէ քի՝ գա-
յըգ տալըալարտան էօրթիւլիւրիւտիւ . օ իսէ ու-
25 յուրուտու : Ս է շայիրտլէրի եանընա կէլիպ՝
Այա՝ (՝ապպ՝ պիղն գուրթար , հէլաք օլոյօրուղ
26 տէյէրէք՝ օնու ույանտըրտըլար : Ս է օ՝ օն-
լարա տէտի . Մաղ իմանըլար՝ նի՛շիւն գօրգայգ-
սընըլ . օլ զէման գալըպ՝ ըիւղկեարլարա վէ
տէնիղէ թա՛ղնր էյլէտի , վէ պէօյիւք լիմանը գօլ-
27 տու : Ս է օլ ատէմլէր թա՛ճիւպ էտիպ տէտիլէր .
Պու նա՛սըլ քիմնէտիր . քի հէմ ըիւղկեարլար հէմ
տէնիղ օնա իգասա՛ թէտէրլէր :
- 28 Ս է օ՝ էօթէ եագայա Վերքեսիլէր վիլայե-
թինէ կէլինճէ , օնու մէշարլարտան շըգմըշ դա-
յէթաղ զըն իքի ճիննլու քիմնէլէր գարշըլատը ,
շէյլէ քի օ եօլտան քիմնէ կէլմէյէ գատիր տէյի-
29 լիտի : Ս է իշթէ շաղըրըպ տէտիլէր . Այա՝ Մլա-

Հրն ( ) զու ճիսուս՝ պիղիմ իլէ սէնին պէյննտէնէ՝
 վար , պուրայա՝ զէմանտան էվվէլ պիղի իսքէն-
 ճէյէ՝ սալմաղամը կէլտին : Ա է օնլարտան 30
 իրագ՝ օթլանըր պիր չօգ տօնկուղ սիւրիւսիւ վա-
 րըտը : Ա է ճիննլէր օնա կալվարըպ տէրլէրի- 31
 տի . Նյէր պիղի չըգարըրսան , պիղէ՝ տօնկուղա-
 րըն սիւրիւսիւնէ կիթմէյէ իզն վէր : Ա է օ՝ 32
 օնլարա տէտի . Արտին . վէ օնլար չըգըպ՝ տօն-
 կուղարըն սիւրիւսիւնէ կիթտիլէր . վէ իշթէ տօն-
 կուղարըն պիւթիւն սիւրիւսիւ՝ ուչրումտան տէ-
 նիզէ եիւրիւյիւ շէթտի , վէ սուլարտա էօլտիլէր :
 Ա է օնլարը կիւտէնլէր գաչտըլար , վէ շէհրէ վա- 33
 րըպ հէփիսինի՝ կանի ճիննլուլէրին մատտէսինի
 խապէր վէրտիլէր : Ա է իշթէ պիւթիւն շէհր 34
 ճիսուսու գարչըլամաղա՝ չըգտը . վէ օնլար օնու
 կէօրիւնճէ , կալվարտըլար քի՝ օնլարըն սինօրլա-
 րընտան կիտէ :

ՊԼԵՐ . 9 .

Ա է գայրղա կիրիպ՝ էօթէ կագայա կէչտի , վէ 1
 քէնտի շէհրինէ կէլտի : Ա է իշթէ օնա՝ տէօ- 2
 շէքտէ կաթան պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր . վէ
 ճիսուս օնլարըն իմանընը կէօրիւնճէ , քէօթրիւ-
 մէ տէտի . Նյ օղուլ՝ եիւրէքլէն , կիւնաչլարըն
 սանա ա՛ֆվ օլունտու : Ա է իշթէ կաղըծըլար- 3
 տան պա՛ղըսը քէնտիլէրինտէ տէտիլէր . Պու՝
 քիւֆրէտէյօր : Ա է ճիսուս օնլարըն տիւշիւն- 4
 տիւքլէրինի կէօրմէքլէ՝ տէտի . Աէ՝ իշիւն եիւ-
 րէքլէրինիղտէ կարամաղ շէյլէր տիւշիւնիւրսիւ-
 նիւղ : Չիւն հա՛նկըսը տահա գօլայտըր , Ար- 5
 նաչլարըն ա՛ֆվ օլունտու տէմէսի մի , կօխսա՛
 Վալգ , վէ կէ՛ղ տէմէսիմի : Մմնա տտէմ օղու- 6
 նուն եէր իւղէրինտէ կիւնաչլար ա՛ֆվ էթմէյէ

- Հէօքիւմէ թի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ .
 [օլ զէման քէօթիւմէ տէտի .] Վալգրպ տէօշէ-
 7 յինի գալարը , վէ էվինէ կիթ : Վ էօ գալգրպ՝
 8 էվինէ կիթտի : Վ է խալգ կէօքիւնճէ թա՛ճիւպ
 էտէրլէրիտի , վէ ասէմլէրէ պէյլէ Հէօքիւմէ թ
 վէրէն Մլասհա համա էթտիլէր :
 9 Վ է Հիսուս օրատան իլէրի կէչիպ՝ կէօմիւք-
 տէ օթուրան Սատթէոս տէնիլէն պիր ասէմ
 կէօրտիւ , վէ օնա տէտի . Մրտը՛մճա կէլ . վէ օ՝
 10 գալգրպ օնուն արտը՛նճա կիթտի : Վ էօլտուքի
 օ՛ էվտէ օթուրուրքէն , իշթէ չօգ կէօմիւքճիւ-
 լէր վէ կիւնասքեարլար կէլիպ՝ Հիսուս իլէ
 11 վէ օնուն շայիրտլէրի իլէ օթուրուրուտու : Վ է
 Փարիսեցիլէր կէօքիւնճէ օնուն շայիրտլէրինէ տէ-
 տիլէր . խօճանըղ նի՞չիւն կէօմիւքճիւլէր վէ
 12 կիւնասքեարլար իլէ կէր : Վ է Հիսուս իշի-
 տինճէ՛ օնլարա տէտի . Սաղար՝ հէքիմէ մուհ-
 թաճ տէյիլէր , իլա քէօթիւ հալտէ օլանլար :
 13 Մ՛մա վարրպ՝ Սէրհամէ թ իսթէրիմ վէ տէյիլ
 գուրպան՝ նէ օլտուղունու էօյրէնին . զիրա սա-
 տըգլարը շաղորմաղա կէլմէտիմ , իլա կիւնաս-
 քեարլարը :
 14 ( ) զէման Հոհաննէսին շայիրտլէրի օնուն
 եանընա կէլիպ՝ տէտիլէր . Սի՞չիւն պիզ հէմ
 Փարիսեցիլէր չօգ ուրուճ դութարըղ , սէնին շա-
 15 յիրտլէրին իսէ ուրուճ դութմաղլար : Վ է Հի-
 սուս օնլարա տէտի . Տիւյիւնճիւլէր՝ կիւվէյի պի-
 լէլէրինճէ օլտուղա՛ եաս չէքմէյէ գատիր օ-
 լուրլարմը . ամա կիւնլէր կէլէճէքտիր քի կիւ-
 վէյի օնլարտան ալընաճագ , վէ օղէման ուրուճ
 16 դութաճաղլար : Հէմ հիշ քիմսէ եէնի պէզ
 փարշասընը էպի էս՛ վապա եամա գօմաղ . զ՛րս

օնուն տօղոունլուղու էս՝ վապտան ալըր, վէ տա-
 հա պէթէր երթթըգ օլուր: Ա է եէնի շէրապը 17
 էսքի դուլումլարա գօմաղլար, եօղ իսէ՝ դուլում-
 լար երթթըլըր, վէ շէրապ տէօքիւլիւր, վէ դու-
 լումլար հէլւիք օլուր. ամմա եէնի շէրապը եէնի
 դուլումլարա գօրլար, վէ իքիսի տէ սապլանըր:

( ) օնլարա պունլարը սէօյլէրքէն, իշթէ պիր 18
 սէրվէր կէլիպ՝ օնա սէճաէ էտէրէք տէտի քի՝ Վը-
 զըմ հալա էօլտիւ, լաքին կէլիպ՝ էլինի իւղէրինէ
 գօ, վէ եաշայաճագարը: Իմտի Հիսուս գալ- 19
 զըպ՝ շայիրտլէրի իլէ օնուն արտը՝ նճա կիթտի:
 Ա է իշթէ օնիքի երլ գանը ագան պիր գարը՝ 20
 արտտան օնա եաղլաշըպ օնուն էս՝ վապլննն է-
 թէյինէ տօգունտու: Օ իրա քէնտի քէնտինտէ՝ 21
 Նյէր եալննըղ էս՝ վապլննա տօգունսամ գուր-
 թուլաճաղըմ տէրիտի: Ա է Հիսուս տէօնիւպ՝ 22
 օնու կէօրինճէ տէտի. Նիւրէքլէն եա՞ զըզըմ,
 իմաննն սէնի գուրթարտը. վէ գարը օլ սասթտան
 գուրթուլտու: Իմտի Հիսուս օլ սէրվէրին էվի- 23
 նէ կէլինճէ, վէ նէյլանլարը հէմ շամթա է-
 տէն գալապալըղը կէօրինճէ, օնլարա տէտի. 24
 Աիտին, զիրա գըղ էօլմէտի, իլլա ույոյօր, վէ օ-
 նա կիւլէրլէրիտի: Իմտի գալապալըգ շըգարըլ- 25
 տըգտա, օ իշէրի վարըպ օնուն էլինի դութտու,
 վէ գըղ գալգար: Ա է պունուն խապէրի պիւ- 26
 թինն օլ տիյարա եայրտը:

Ա է Հիսուս օրատան իլէրի կիտէրքէն, օնուն 27
 արտընճա իքի քէօրլէր կիտիպ՝ պաղըրարապ
 տէրլէրիտի. Պիղէ մէրհամէթ էյլէ՝ եա՞ Վաւիթ
 օղու: Ա է օ՝ էվէ կիրինճէ, քէօրլէր օնուն եա- 28
 նընա կէլտիլէր, վէ օնլարա տէտի. Պունու էթ-
 մէյէ գատիր օլտուղումա ինանըրմըսընըղ. օն-

- 29 լոր օնա տէտիլէր, Պէլի՛ եւ՛ Րապպ : ( ) Լ զէ-
ման օնլարն կէօղէրինէ սօգունուպ տէտի . Սիզէ՛
- 30 իմանընըլա կէօրէ օլսուն : Ս է օնլարն կէօղ-
էրի աչըլտը . վէ Յիսուս օնլարա շէտիտ թէն-
պի՛հ էյլէյիպ տէտի . Պաիզըն , քիմնէ պիլմէսին :
- 31 ( ) նլար իսէ չըգըպ՝ պիւթիւն օլ տիյարտա օնու
խապէր էթտիլէր :
- 32 Ս է օնլար չըգարքէն , իշթէ օնա պիր տիլ-
- 33 սիղ ճիննլու առէմ՝ կէթիրտիլէր : Ս է ճինն
չըգարըմաղըլա , տիլսիղ սէյլէտի . վէ խալգ՝
թա՛ճիւպ էտիպ տէրլէրիտի քի՛ Րարաէլտէ հիշ
- 34 պիր զէման պէօյլէ շէյ կէօրինմէտի : Լմմա
Փարիսեցիլէր տէրլէրիտի . Ղիննլէրին սէրվէրի
վասիգասը իլէ ճիննլէրի չըգարըյօր :
- 35 Իմտի Յիսուս՝ հէփ շէհրլէրի վէ քէյլէրի՛
օնլարն ճէմի՛յէթլէրինտէ թա՛լիմ՝ վէրէրէք վէ
փատիշահլըղն միւթտէսինի վա՛ղ էտէրէք վէ
գավմտա հէր խասթալըղը վէ հէր զաի՛Փլիյի սա-
- 36 ղալտարադ սօլաչը՛րըր : Ս է գալապալըղը
կէօրինճէ՛ օնլարը աճըտը . զիրա չօպանը օլմա-
յան գօյունլար կիպի եօրղուն վէ փէրուշան ի-
- 37 տիլէր : ( ) Լ զէման շայիրալէրինէ տէտի . Աէր-
- 38 շի պիշին չօգ՝ ամմա իշճիլէր աղտըր : Իմտի
պիշինին Սահիպինէ նիյաղ էտին քի՛ քէշտի
պիշինինէ իշճիլէր չըգարսըն :

ՊԼՇ . 10 :

- 1 Իմտի օն իքի շայիրալէրինի եանընա չաղըրըպ՝
օնլարա մուրտար րուհլարըն իւզէրինէ հէօքիւ-
մէթ վէրտի , քի օնլարը չըգարալար , վէ հէր
խասթալըղը հէմ հէր զաի՛Փլիյի սաղալտալար :
- 2 Ս է օն իքի րէսուլէրին առլարը պունլարտըր .

Ի վիճակի Պերտոս տէնիլէն Սիմոն վէ օնուն գա-
 րընտաշը Լնդրէաս՝ Օլերեդոսուն օղու Յակոբոս
 վէ օնուն գարընտաշը Յոհաննէս , փիլիպպոս 3
 վէ Իարթուղիմէոս՝ Թովմաս վէ կէօմրիւքճիւ
 Սատթէոս՝ Լւիէոս օղու Յակոբոս վէ Թա-
 դէոս լագըպը իլէ օլան՝ Ղէբէոս , Վանայը Սի- 4
 մոն՝ վէ Իսխարլը Յուդա՝ օլքիմ օնու թէս-
 լիմ տախի էթաի :

Յիսուս պու օն իքիյի կէօնտէրաի , վէ օնլարա 5
 թէնպիհ էտիպ տէաի . Ղատիֆէլէրին եօլունա
 կիթմէն , վէ Սամարիալլարըն շէհրինէ կիր-
 մէն . Լմմա հէման Խորակէլ էվինին զայպ 6
 օլմուշ գօյունլարընա վարըն : Ա է վարտըղը- 7
 նըլտա վա՛ղ էտիպ տէյին քի՛ կէօքլէրին փատի-
 շահլըղը եագլաշմըշարը : Խասթալարը սա- 8
 զալտըն , ճիւտամըլարը փաքլայըն , էօլիւլէրի
 տիրիլաին , ճիննլէրի չըգարըն . ճապա ալտը-
 նըղ , ճապա վէրին : Վէմէրլէրինիղտէ ալ- 9
 թուն եա կիւմիւշ եա պագըր՝ վէ եօլ իշին 10
 տաղարճըղ վէ իքի գաֆթան վէ այագգապլարը
 վէ աէյնէք էտինմէն . զիրա իշճի քէնտի դաս-
 մընա լայըգտըր : Ա է հանկը շէհրէ եա քէօ- 11
 յէ կիրէրսէնիղ , օնտա քիմ լայըգ օլտուղունու
 թէֆթիշ էտին , վէ թա չըգանանտէք՝ օրատա գա-
 լըն : Ա է էվէ կիրաիյինիղտէ՝ օնա սէլամ վէրին : 12
 Ա է էյեր օ էվ լայըգ իսէ , սէլամընըղ օնուն իւղէ- 13
 րինէ կէլսին . տմմա էյեր լայըգ տէյիլ իսէ , սէլա-
 մընըղ սիղէ տէօնսին : Ա է սիղի քիմ գապուլ 14
 էթմէղ՝ վէ սէօղլէրինիղի տինկլէմէ՛ղսէ , օ էվտէն
 եա օ շէհրտէն չըգըպ՝ այագլարընըղըն թօղունու
 սիլքին : Աերչէք տերիմ սիղէ , շէրաս՝ թ կիւնինն 15
 տէ Սողօմոն վէ Ղամօրուն տիյարընա օ շէհր-

- 16 տէն զկյատէ թահամմիւլ օլունաճագ : Իշ-
 թէ պէն սիզի գօյունլար կիպի գուրտլար արասը-
 նա կէօնտէրիրիմ . իմտի երլանլար կիպի ա՛գըլ-
 լը՝ վէ կէօյէրճինլէր կիպի զարարսըզ օլուն :
- 17 Ըմնա առէմլէրտէն սաղընըն . զիրա սիզի ճէմն-
 ա՛թլարա թէսլիմ էտէճէքլէր , վէ սիզի ճէմի՛-
- 18 յէթլէրինտէ տէօյէճէքլէր : Զէմ տախի պէ-
 նիմ իչիւն՝ օնլարա վէ դաիֆէլէրէ շէհատէթ տէ-
 յիւ՝ վալիլէր վէ փատիշահլար էօնիւնէ կէօթիւ-
- 19 թիւլէճէքսինիզ : Իմտի սիզի թէսլիմ էթտիք-
 լէրի զէման՝ նիճէ եա նէ սէօյլէյէսիզ գայղու
 շէքմէն . զիրա նէ սէօյլէյէճէյինիզ՝ սիզէ օլ սա-
- 20 ա՛թտա վէրիլէճէք տիր : Օլիրա սէօյլէյէնլէր
 սիզ տէյիլսինիզ , իլլա սիզտէ սէօյլէյէն՝ Պա-
- 21 պանըզըն Թուհու տուր : Իմտի գարընտաշ գա-
 րընտաշը՝ վէ պապա էվլատը էօլիւմէ՛ թէսլիմ է-
 տէճէք . վէ էվլատլար աթալար իւղէրինէ գալ-
- 22 գաճագլար , վէ օնլարը էօլտիւրէճէքլէր : Ա է
 ատըմ իչիւն հէփիսինտէն իքրա՛հ օլունաճագ-
 սընըզ . ամնա սօնատէք սապը էտէն՝ օ գուրթու-
- 23 լաճագ : Ա է սիզի պիր շէհրտէն գօվլատըգ-
 լարը զէման՝ օպիրինէ գաշըն . զիրա կէրչէք տէ-
 րիմ սիզէ , թա առէմին ( ) զու կէլինճէյէտէք՝
 Խարաէլին շէհրլէրինի պիթիրմէյէճէքսինիզ :
- 24 Շայիրտ խօճասընտան՝ վէ գուլ աղասընտան
- 25 իւսթիւն տէյիլ տիր : Շայիրտէ խօճասը կի-
 պի վէ գուլ աղասը կիպի օլսա եէթէր . էյէր էվ-
 սահպինէ Իէեղզերուզ շաղըրտըլար իսէ , դան-
- 26 տէ գալտը օնուն էվ էհալիսինէ : Իմտի օն-
 լարտան գօրգման . զիրա հիշ պիր էօրթիւլիւ շէյ
 եօգտուր քի՛ աշիքեար օլմայա , վէ կիզլի քի՛
- 27 պիլինմէյէ : Ա իզէ գարանըգտա տէտիլիմի՛

այտընըդատան սէջլէյին , վէ գուլագտա իշիթտի-
յինիղի՝ տամլարըն իւղէրինտէ վա՛ղ էտին :
Ա է թէնի էօլտիւրէնլէրտէն՝ ամմա ճանը էօլ - 28
տիւրմէյէ գատիր օլմայանլարտան գօրգման .
լարին խուսուսա հէմ ճանը հէմ թէնի ճէհէն-
նէմտէ հէլար էթմէյէ գատիր օլանտան գօր-
գուն : Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթըլմա՛ղմը . 29
ամմա օնլարըն պիրիսի Պապանըդտան իղնսիղ
եէրէ տիւշմէղ : Աիղին իսէ՛ պաշընըղըն հէփ 30
գըլարը պիլէ սայըլմըլարըր : Իմտի գօրգման . 31
սիղ չօգ սէրչէլէրտէն իւսթիւնսիւնիւղ : Իմտի 32
պէնի ատէմլէրին էօնիւնտէ հէր քիմ իքրար է-
տէրսէ , պէն տախի օնու կէօքլէրտէ օլան Պա-
պամըն էօնիւնտէ իքրար էտէճէյիմ : Ա է պէ- 33
նի ատէմլէրին էօնիւնտէ քիմ ինքեար էտէր-
սէ , պէն տախի օնու կէօքլէրտէ օլան Պապամըն
էօնիւնտէ ինքեար էտէճէյիմ : Անման քի՛ 34
եէրտէ սէլամէթ գօմաղա կէլտիմ , սէլամէթ գօ-
մաղա կէլմէտիմ , իլա գըլը՛ճ : Օ իրա ատէմի 35
պապասընտան՝ վէ գըղը անասընտան՝ վէ կէլի-
նի գայնանասընտան այըրմաղա կէլտիմ : Ա է 36
ատէմին տիւշմէնլէրի՛ քէնտի էվինին էհալիսի
օլաճագ : Պապայը եա անայը պէնտէն զիյա- 37
տէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլտիր . վէ օ-
ղուլու եա գըղը պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա
լայըգ տէյիլտիր : Ա է խաշընը ալըպարտըմ՝ 38
ճա կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէյիլտիր : Ղա- 39
նընը պուլան՝ օնու զայպ էտէճէք , վէ պէնիմ
իշիւն ճանընը զայպ էտէն՝ օնու պուլաճագտըր :
Աիղի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էտէր , վէ պէ- 40
նի գապուլ էտէն՝ պէնի կէօնտէրէնի գապուլ է-
տէր : Փէյղամպէր ատը իլէ փէյղամպէր գա- 41

պուլ էտէն՝ փեյղամպէր իւճրէթի ալաճագ . վէ սատրդ ատը իլէ սատրիգ գապուլ էտէն՝ սատրիգ
 42 իւճրէթի ալաճագ : Ա է պու քիւչիւքլէրին պի-
 րինէ՝ շայիրտ ատը իլէ նալընըղ պիր քեասէ սո-
 ուգ սու քիմ իչիրիրսէ , կերչէք տերիմ սիղէ ,
 իւճրէթինի ասլա զայպ էթմէյէճէքտիր :

ՊԵՇ, 11 :

- 1 Ա է օլտուքի՝ Յիսուս օն իբի շայիրտլէրինէ թէն-
 պի՛հ էթմէյի պիթիրտլյի զէման , օրատան՝
 օնլարըն շէհրինտէ թա՛լիմ վէրմէյէ վէ վա՛ղ վէր-
 մէյէ կիթտի :
- 2 Ա է Յոհաննէս զընտանտա Վրիստոսուն ա՛-
 մէլէրինի իշիտինճէ , շայիրտլէրինտէն իքիտի-
 3 նի կէօնտերիպ , օնա տէտի . ( ) կէլէճէք սէ՞ն-
 4 միտին , եօխսա պաշգասընըմը պէքլէյէլիմ : Ա է
 Յիսուս ճէվապ վերիպ՝ օնլարա տէտի . Ախտիպ՝
 Յոհաննէսէ իշիթտլյինիղ վէ կէօրտիյիւնիւղ
 5 շէյլէրի խապէր էտին : Վէօրլէր կէօրիւրլէր ,
 վէ դօփալար եիւրիւրլէր , ճուտամլըլար փաքլէ-
 նիրլէր , վէ սաղըրլար իշիտիրլէր , էօլիւլէր գը-
 յամ ալըրլար , վէ Փագիրլէրէ միւթտէօլունուր .
 6 Ա է նէ մութլու օնա քի՛ պէնտէ սիւրչմէղ :
 7 Խմտի օնլար կիտինճէ , Յիսուս Յոհաննէսին
 հագգընա խալգա տէմէյէ պաշլատը . Աէօլէ նէ՞
 սէյր էթմէյէ չըգտընըղ , թիւղկեարտան սալ-
 8 լանան գամը՛մը : Ապին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտը-
 նըղ , նաղիք էսվապլար իլէ կիյինմիշ ատէմ մի .
 իշթէ նաղիք կիյինմիշ քիմսէլէր՝ փատիշասլարըն
 9 էվլէրինտէ օլուրլար : Ապին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըղ , փեյղամպէրմի . պէլի՛ տերիմ սիղէ , փեյ-
 10 զամպէրտէն տա տահաի զկյատէ : Օիրա պու

տուր օլ քիմնէ քի՝ օնուն հագգընա եազըրմը՝ շարբ .
 Իշթէ պէն մէլէյիմի սէնին եիւզիւնիւն էօնիւնճէ
 եօլլայաճազըմ , քի էօնիւնճէ սէնին եօլուննու
 հազըրլայա : Աէրչէք տէրիմ՝ սիզէ , գարըլար- 11
 տան տօղանլարտա՝ վաֆթիզ էտիճի Յոհան-
 նէստէն պէօյիւք գալլամամը՝ շարբ . լաքին կէօք-
 լէրին փատիշահլըղնտա էն քիւչիւյիւ՝ օնտան
 պէօյիւքտիւր : Ա է վաֆթիզ էտիճի Յոհան- 12
 նէսին կիւնլէրինտէն շիմտիյէտէք՝ կէօքլէրին փա-
 տիշահլըղնա զօր էտէրլէր , վէ օնու զօրլուլար
 գափար : Օ իրա հէփի փէյլամպէրլէր հէմ՝ նօ- 13
 մօս՝ Յոհաննէսէտէք փէյլամպէրլէք էթտիլէր :
 Ա է էյէր գապուլ էթմէյէ իսթէրսէնիզ՝ կէլէ- 14
 ճէք Աղիա պու տուր : Իշիթմէյէ գուլագլարը 15
 օլան՝ իշիթսին : Լ՛մմա պու սիլսիլէյի քիմէ՞ 16
 պէնկզէտէյիմ . փազարլարտա օթուրուպ՝ ար-
 գատաշլարընա չաղըրան չօճուզլարա՝ պէնկզէր .
 Վի տէրլէր . Աիզէ տիւտիւք չալտըգ , ամմա րապս 17
 էթմէտինիզ , սիզէ Ֆիզան էթտիք , ամմա տէօ-
 յիւնմէտինիզ : Օ իրա Յոհաննէս կէլտի , քի 18
 եէմէզ վէ իշմէզ , վէ՝ Շիննի վար տէրլէր : Լ՛- 19
 տէմ ( ) զու կէլտի , քի եէր , հէմ իշէր , վէ՝ Իշ-
 թէ չօգ եէյիճի վէ պէքրի՝ կէօմրիւքճիւլէրին վէ
 կիւնահքեարլարըն տօսթու ատէմ տէրլէր . ամ-
 մա իլմ էվատլարընտան թաստըգ օլտու :

( ) Լ զէման՝ շօլ իշլէրինտէ օնուն էն չօգ գուվ - 20
 վէթլէրի իճրա օլան շէհրլէրէ սիթէմ էթմէյէ
 պաշլատը , քի թէվպէ էթմէտիլէր : Ա ա՛յ սա- 21
 նա՝ է՛յ Վ՛որազին , վա՛յ սանա՝ եա՛ Վ՛նթասյի-
 դա . զիրա սիզտէ իճրա օլունան գուվվէթլէր՝
 Տիւրոս վէ Աիդոնտա օլմուշ օլալար իտի , չօգտան
 չուլ վէ քիւլ իլէ թէվպէ էտէրլէրիտի : Ընճառ 22

- սիղէ տէրիմ . Տիրոսս վէ Սիդոնա շէրաս' թ կիւնիւնտէ սիղտէն տաճսի զիյատէ թէճամիւլ օլունսնաճագ :
- 23 Սէն' թա կէօյէտէք եիւքսէքլէնէն' եւ՛ կափառնայում , ճէճէննէմէտէք էնտիրիլէճէքսին . զիրա սէնտէ իճրա օլունսն գուվլէթլէր' Սողոմտա օլմուշ օլսալարըտը , թա՛
- 24 պուկիւնէտէք գալըր' իտի : Ամնս սիղէ տէրիմ քի' շէրաս' թ կիւնիւնտէ Սողոմ տիյարընա սէնտէն տաճսի զիյատէ թէճամիւլ օլունսնաճագ :
- 25 Օլ զէմանտա Յիսուս ճէվապ էտիպ տէտի . Սէն կէօյիւն վէ եէրին Սաճիպի Պապա՛ սանա շիւքր էտէրիմ , քի պունլարը ալիմլէրտէն վէ ալիֆլէրտէն կիզլէտին , վէ օնլարը մասուլարա՛
- 26 աշիքեար էթտին : Պէլի' եւ՛ Պապա՛ զիրա
- 27 Տուղուրունտա պէօյլէ խօշ կէօրիւնտիւ : Պապամտան պանա Տէփիսի թէսլիմ օլունտու , վէ Օլուլու քիմսէ դանըմաղ՝ Պապատան մա՛տա . Պապայը՛ տախի Օլուլտան՝ վէ Օլուլուն օնու աշիքեար էթմէյէ իսթէտիյի քիմսէտէն զայրի
- 28 դանըմաղ : Աս՛ Տէփ եօրուլմուշլար վէ եիւքլէնմիշլէր՝ պանս կէլին , վէ պէն սիղէրաճս' թ վէրէյիմ :
- 29 Պույունտուրուղումու իւզէրինիզէ գալտըրըն , վէ պէնտէն էյրէնին , քի մաճուպ վէ ալաճ կէօնիւլլիւ իմ , վէ ճանլարընըզա րաճս' թ պուլասըզ :
- 30 Օիրա պույունտուրուղում լաղիֆ՝ վէ եիւքիւմ Տաֆիֆտիր :

ՊԼԵ, 12:

- 1 Օլ զէմանտա Յիսուս շարաթ կիւնիւնտէ էքինլէր արասընտա կէշէրիտի . վէ օնուն շայիրտլէրի աճըգտըլար , վէ պաշաղլարը գօփարմաղա
- 2 վէ եէմէյէ պաշատըլար : Սէն Փարիսեցիլէր

կէօրիւնճէ , օնա տէտիլէր . Իշթէ շայիրտլէրին՝
 շարաթտա էթմէյէ ճայիզ օլմայանը էտէյօր- 3
 ւար : Բմմա օ՝ օնլարա տէտի . Գաւիթին՝ կէ-
 րէք քէնտիտի կէրէք պիլէսինճէ օլանլար՝ տճրդ-
 տըղը գէման նէ էթտիյինի օգոմատընըղմը .
 Կինճէ Բլասըն էվինէ կիրտի , վէ հուղուր էքմէ- 4
 յինի եէտի , քի օնլարը եէմէյէ օնա վէ պիլէսին-
 ճէ օլանլարա ճայիզ տէյիլտի , իլլա եալընըղ
 քեահինլէրէ : Եախօտ նօմօտա՝ քեահինլէ- 5
 րին հէյքէլտէ շարաթը պօղուպ սուչսուղ օլ-
 տուղլարընը՝ օգոմատընըղմը : Բմմա սիղէ տէ- 6
 րիմ քի՝ պուրատա հէյքէլտէն պէյիլէքվար :
 Եպին էյէր՝ Սէրհամէթ իսթէրիմ վէ տէյիլ 7
 գուրպան՝ նէ օլտուղունու պիլէյտինիլ , սուչ-
 սուղլարը դապահամլը չըգարմալըտընըղ : Օի- 8
 րա ատէմին ( )ղու շարաթը՝ ն տախի Սահի-
 պիտիր :

Ս է օրատան կիտիպ՝ օնլարըն ճէմիյէթինէ 9
 կիրտի : Ս է իշթէ էլի գուրու օլան պիր ատէմ 10
 վարըտը . իմտի օնտան շիքեայէթ էտէլէր տէյիլ՝
 օնա սօրուպ տէտիլէր . Եարաթ կիւնիւնտէ
 սաղաթմագ ճայիլղմի : Ս է օ՝ օնլարա տէտի . 11
 Սիղտէն համնկը ատէմ օլուր քի՝ օնուն պիր գօ-
 յունու օլունճա , շարաթ կիւնիւնտէ շուգու-
 րա տիւչսէ , օնու տութուպ դալտըրմալըմը :
 Իմտի . ատէմ՝ գօյունտան նէ՞ դատար իւսթին 12
 տիւր . պէյլէճէ շարաթ կիւնիւնտէ խայր իշ-
 լէմէք ճայիլղտիր : ( )ղէման օ ատէմէ տէտի . Իշ- 13
 լինի ուղաթ , վէ՞ ուղաթտը , վէ օպիրի կիպի սալ
 օլտու : Բմմա Փարիսեցիլէր չըգըպ՝ օնունիճէ 14
 էօլտիւրէլէր տէյիլ օնուն ալէյհինէ մէշվէրէթ
 էթտիլէր :

- 15 Վ է Հիսուս տույժանդըլա՝ օրատան կիթտի , վէ
օնուն արտընճա չօգ խալգ կիթտի , վէ օնլարըն
16 հէփիսինի սաղալթտը . Վ է օնլարա թէնպիհ
17 էթտի , քի օնու պէյան էթմէյէլէր . թաքիմ
Լսայլիա փէյղամպէրին վասիդասի իլէ տէնիլէն
18 թէքմիլ օլա , քի տէմիչտիր . Իշթէ սէչտիյիմ
ուչաղըմ՝ ճանըմըն շօլ խօշսնտըղը՝ սէվիլիւլում .
Թուհումու օնուն իւղէրինէ գօյաճաղըմ , վէ
19 դաիֆէլէրէ շէրաա՝ թ խապէր էտէճէք : Վիլա
էթմէյէճէք , վէ պաղը՝րմայաճագ , վէ օնուն սէ-
20 սինի մէյտանլարտա քիմէ իշիթմէյէճէք : Ի-
ղիլիշ գամըշը գը՝րմայաճագ , վէ թիւթէն քէ-
թէնի սէյիւնտիւրմէյէճէք , թա շէրաա՝ թընէն-
21 մէքլիյէ չըգարանատէք : Վ է դաիֆէլէր օնուն
ատընսի իւմիտ էտէճէքլէր :
- 22 ( ) Ը զէման օնա՝ քէօր վէ տիլսիզ պիր ճիննլու
կէթիրտիլէր . վէ օնու սաղալթտը , շէյլէքի՝ քէօր
23 վէ տիլսիզ՝ հէմ սէյլէտի հէմ կէօրտիւ : Վ է
հէփ խալգ շաշարլարըտը , վէ տէրլէրիտի . Ը՝ ճա-
24 պա՝ Վաւիթին օղու պո՛մու օլա : Ըմմա փարի-
սեցիլէր իշիտինճէ՝ տէրլէրիտի . Պու քիմէ ճինն-
լէրի չըգարմաղ , իլա ճիննլէրին ուլուսու Ռէեղ-
25 զերուղ իլէ : Վ է Հիսուս օնլարըն ֆիքրլէ-
րինի պիլմէյիլէ՝ օնլարա տէտի . շէք քէն-
տինտէ թագսիմ օլմուշ փատիշահլըգ խա-
րապ օլուր , վէ հէք քէնտինտէ թագսիմ օլ-
26 մուշ շէհր եա էվ տուրմաղ : Իմտի էյէր շէյ-
դան շէյդանը չըգարը՝րսա , քէնտինտէ թագսիմ
օլմուշտուր . իմտի օնուն փատիշահլըղը նի՛ճէ
27 տուրաճագ : Վ է էյէր պէն ճիննլէրի Ռէեղգէ-
բուղ իլէ չըգարը՝րսամ , օղուլարընը քի՛մ իլէ
չըգարըրլար . պունուն իչիւն շէրաա՝ թճըլարը-

նրդ օնլար օլաճագլար : Վաքին էյէր պէն ճինն 28
 շէրի Մաւհրն Մուհու իլէ չըգարըր իսէմ , էօյլէ
 խէ իւղէրինիղէ Մաւհրն փատիշահըղը եւթիշ-
 միշտիր : Վախօտ պիր քիմնէ գուվվէթլինին է- 29
 վինէ կիրիպ՝ օնուն էշեասընը գափմաղա նիճէ
 գատիր օլապիլիր , էյէր գուվվէթլիյի էվվէլա
 պաղլամաղսա , վէ օ՝ զէման օնուն էվվինի եաղմա
 էտէ : Պէնիմ իլէ օլմայան՝ պանաղլթարը , վէ 30
 պէնիմ իլէ տէվ շիրմէյէն՝ տաղըտըր : ( ) նուն ի- 31
 շին սիղէ տէրիմ . էէր կիւնահ վէ քիւֆր՝ ա-
 տէմլէրէ ա՛վֆ օլունաճագ , լաքին Մուհա օլան
 քիւֆր՝ ատէմլէրէ ա՛վֆ օլունմայաճագտըր :
 Վ է ատէմին ( ) զլունա գարչը սէօղ սէօյլէյէնէ 32
 ա՛վֆ օլունաճագ . լաքին Մուհ էլ գուտասի գարչը
 սէօյլէյէնէ՝ կէրէք պու տինեատա կէրէք կէլէ-
 ճէքտէ ա՛վֆ օլունմայաճագտըր : Վա աղաճը 33
 էյի հէմ մէյվէսինի էյի էաին , եախօտ աղաճը
 շիւրիւք հէմ մէյվէսինի շիւրիւք էաին . զիրա ա-
 ղաճ՝ մէյվէտէն պիլինիր : Վյ էնկէրէք էվլատ- 34
 լարը՝ սիղ եարամաղ իքէն՝ նիճէ էյի շէյլէր
 սէօյլէյէ պիլիրսինիղ . զիրա աղըղ՝ եիւրէյին
 թաշգրնլըղնտան սէօյլէր : Վյի ատէմ՝ էյի 35
 շէյլէրի եիւրէյին էյի խաղինէսինտէն չըգա-
 րըր , վէ եարամաղ ատէմ՝ եարամաղ խաղինէ-
 տէն եարամաղ շէյլէր չըգարըր : Մմմա սիղէ 36
 տէրիմ քի՝ ատէմլէր հէր սէօյլէտիքլէրի պօշ
 սէօղ իշին շէրաա՛թ կիւնիւնտէ ճէվապ վէրէ-
 ճէքլէր : Օիրա սէն՝ սէօղլէրինտէն թաս- 37
 տըղ օլաճագսըն , վէ սէօղլէրինտէն սէնին իւղէ-
 րինէ հէօքմ օլունաճագ :

( ) զէման եաղըճըլարտան վէ Վարիսեցիլէր- 38
 տէն պա՛ղըլարը ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Վա՛ խօ-

- 39 ճա՛ սէնտէն նիշա՛ն կէօրմէյէ իսթէրիղ : Ա է օ՛
 ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի . Աարամազ վէ զի-
 նաքևար սիլսիլէ նիշա՛ն արար,ամմա օնա՛ Յօմնա՛ն
 վէյղամպէրին նիշանընտա՛ն մա՛տա՛ նիշան վէ-
- 40 րիլմէյէճէքտիր : Օ իրա Յօմնանըն իւչ կիւն վէ
 իւչ կէճէ ատա՛ պալըղընըն գարնընտա օլտուղու
 կիպի՛ ատէմին ( ) շու իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ եերին
- 41 գարնընտա էօյլէ՛ օլաճագտըր : Աինուէ էհալիսի
 պու սիլսիլէ իլէ շէրաա՛թտա գալգաճագլար , վէ
 օնուն իւղէրինէ հէօքմ՛ էտէճէքլէր . չիւն օնլար
 Յօմնանըն վա՛ղը՛ իլէ թէվպէ էթտիլէր . պուրա-
- 42 տա իսէ՛ իշթէ Յօմնանտան զիյատէ վար : Վը՛պ-
 լէ մէլիքէսի պու սիլսիլէ իլէ շէրաա՛թտա գալգա-
 ճագ , վէ օնուն իւղէրինէ հէօքմ՛ էտէճէք . զիրա օ՛
 եերին ուճլարընտան Սողոմոնուն իլմինի տինկէ-
 մէյէ կէլտի . պուրատա իսէ՛ իշթէ Սողոմոնտան
- 43 զիյատէ վար : Ա է նափաքրուհ աաէմտէն չըգ-
 տըղը՛ զէման՛ սուսուղ եերլէրտէն կէչիպ րահաթ
- 44 արար , ամմա պուլմազ : ( ) լտէմ՛ տէր . Շ օլ
 չըգտըղըմ՛ էվիմէ՛ տէօնէյիմ՛ . վէ կէլտիյինտէ՛
 օնա՛ պօշանմը՛՛ սիւփրիւլիւշ վէ տօնանմը՛՛ պու-
- 45 լուր : ( ) զէման կիտիպ՛ քէնտինտէն եարամազ
 Աէտի զայրի բուհլար պիլէսինճէ ալըր , վէ օնլար
 կիրիպ՛ օրատա սաքին օլուրլար , վէ օ՛ ատէմին սօ-
 նու՛ էվվէլքինտէն պէթէր օլուր . պու եարամազ
 սիլսիլէյէ տալի պէօյլէ՛ օլաճագտըր :
- 46 Ա է օ՛ տահա խալգա սէօյլէրքէն , իշթէ օնուն
 անասը՛ վէ գարընտաշլարը՛ օնուն իլէ սէօյլէշմէ-
- 47 յէ իսթէյիպ՛ տիշարըտա՛ տուրուրլարըտը : Ա է
 պիրի օնա՛ տէտի . իշթէ անան վէ գարընտաշլա-
 րըն սէնին իլէ սէօյլէշմէյէ իսթէյիպ՛ տիշարըտա՛
- 48 տուրուրլար : Ա է օ՛ ճէվապ վէրիպ՛ քէնտի-

նէ սէջլէյէնէ տէտի . Ընամ . քիմ տիր , վէ գա-
 րընտաշարըմ . քիմէրտիր : Ս է էլինի շայիրտ . 49
 Լէրինէ տօղըու ուղատըպ տէտի . Նշմէ անամ վէ
 դարընտաշարըմ : Օ իրա քիմ քի կէօքլէրտէ 50
 օլան Պ ապամըն իսթէյինի էտէրսէ , գարընտա-
 շըմ վէ գըղգարընտաշըմ վէ անամ օ տուր :

ՊԼԵ 13 :

Ս է օլ կիւնտէ Հիսուս էվտէն չըգըպ տէնիզին 1
 քէնարընտա օթուրույօրուտու : Ս է եանընա 2
 չօգ խալգ պիրիքտի , շէօյլէ քի օ՝ գայըղա կիրիպ
 օթուրտու , պիւթիւն խալգ իսէ եալըտա տուրու-
 րուտու : Ս է օնլարա թէմս՝ իլէր իլէ՝ չօգ շէյ- 3
 Լէր սէօյլէյիպ տէտի . Նշմէ իքինճի էքմէյէ չըգ-
 տը : Ս է օ՝ էքէրքէն , պա՛ղըսը եօլուն եանընա 4
 տիւշտիւ , վէ գուշար կէլտի , վէ օնլարը եէտի :
 Ս է պաշգասը դաշըղա տիւշտիւ , օրատաքի՝ չօգ 5
 դօիրապ եօղուտու , վէ դօիրաղըն տէրինլիյի
 օլմատըղընտան՝ չսփուճադ պիթտի . Ըմնա կիւ- 6
 նէշ տօղունճա՝ եագըլտը , վէ քէօքիւ օլմատը-
 ղընտան՝ գուրուտու : Ս է պա՛ղըսը թիքէնլէր 7
 արասընա տիւշտիւ , վէ թիքէնլէր չըգտըլար ,
 վէ օնլարը պօղտուլար : Ս է պա՛ղըսը էյի եէրէ 8
 տիւշտիւ , վէ մէյվէ վէրտի , պա՛ղըսը եիւղ վէ
 պա՛ղըսը ալթմըշ վէ պա՛ղըսը օթուղ վէրտի :
 Նշիթմէյէ գուլագլարը օլան՝ իշիթսին : 9
 Ս է շայիրտլէր եանընա կէլիպ՝ օնա տէտիլէր . 10
 Մի՛ջիւն օնլարա մէս՝ էլէր իլէ սէօյլէրսին : Ս է 11
 օ՝ ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի . Չիւն կէօքլէրին
 փատիշահըղընըն սըրըլարընը պիլմէյէ սիղէ վէ-
 րիլմիշտիր . ամմա օնլարա վէրիլմէմիշտիր : Օ ի- 12
 րա քիմին վար իսէ , օնա վէրիլէճէք , վէ արթը-

- մէթիսինն ա՛տէթի իւզրէ՛ Քապպըն հէյքէլի-
 նէ կիրիպ՝ տիւթսիւ վերմէյէ սրրասը կէլտի :
 10 Ս է գազմըն պիւթիւն ճէմաս՛թը՝ տիւթսիւ-
 նիւն վագթընտա տիշարրտա տուա՛ էտէրի-
 11 տի : Իմտի օնա Քապպըն մէլէյի կէօրիւնտիւ ,
 քի տիւթսիւ մէզպահընըն սաղ կանընտա տու-
 12 րուրուտու : Ս է Օպքարիա կէօրիւնճէ իւրք-
 տիւ , վէ օնուն իւղէրինէ գօրգու տիւշտիւ :
 13 Ս է մէլէք օնա տէտի . Վօրգմա՛ եա՛ Օպքարիա ,
 դիրա նիյազըն գապուլ օլունտու , վէ գարըն Լ-
 դիսարէթ սանա օղուլ տօղուրաճագ , վէ օնուն ա-
 14 տընա Յոհաննէս գօյասըն : Ս է սանա սէվինճ վէ
 շատըր գօլաճագ , վէ օնուն տօղուշունտա չօգ
 15 քիմնէլէր սէվինէճէքլէր : Օիրա Քապպըն
 հուզուրունտա ա՛ղիմ քիմսէ օլաճագ , վէ շէրապ
 հէմ սէրիսօշ էտիճի շէյ սիւլա իշմէյէճէք . վէ
 տահա անասընըն գարնընտան Քուհ էլ գուտս ի-
 16 լէ տօլաճագ : Ս է Իսրաէլ օղուլարընտան
 չօղարը՝ քէնտիլէրին Մլահը Քապպաի տէօնտէ-
 17 րէճէք : Ս է օ՛ Լդիանըն բուհու վէ գուվվէ-
 թի իլէ՛ օնուն էօնիւնճէ կէլէճէք , քի պապալա-
 րըն եիւրէքլէրինի էվլատլարա՛ վէ իդաս՛թ-
 սրղլարը սատրղլարըն իլմինէ տէօնտէրիպ՝ Քապ-
 18 պա հազըրլանմըշ պիր գազմ հազըր էտէ : Ս է
 Օպքարիաս մէլէյէ տէտի . Պունու նէտէ՞ն պի-
 լէյիմ . զիրա պէն իսթիարիմ , վէ գարըմ
 19 կիւնլէրինտէ կէչկինտիր : Ս է մէլէք ճէվապ
 վէրիպ՝ օնա տէտի . Պէն Մլահըն հուզու-
 րունտա տուրան Վարրիէլ իմ , վէ սանա
 սէյլէմէյէ՛ վէ պունլարը սանա միւժտէ էթմէյէ
 20 կէօնտէրիլտիմ : Ս է իշթէ սէն՝ քէնտի վագ-
 թընտա թէքմիլ օլաճագ սէօղլէրիմէ ինանմա-

տըղըն սէպէպտէն՝ թա պունլար վազի՝ օլաճագ
կիւնէտէք սիւքիւթ օլուպ՝ սէօյլէմէյէ գատիր օլ-
մայաճագսըն : Ա է գավմ՝ Օաքարիայը պէք- 21
լէրիտի . վէ հէյ.քէլտէ կէճիքտիլինէ թա՛ճիւպ է-
տէրլէրիտի : Ա է օ չըզը՛նճա , օնլարա սէօյլէ- 22
մէյէ գատիր տէյիլ իտի . վէ անկլատըլար քի՛
հէյ.քէլտէ վահի կէօրտիւ . վէ օ՝ օնլարա իշարէթ
էտէրիտի . վէ տիլսիզ գալտը : Ա է օլտու քի՛ օ- 23
նուն խըզմէթիւնին կիւնլէրի թէքմիլ օլո՛նճա , է-
վինէ վարտը : Ա է օլ կիւնլէրտէ՛ն սօնկրա՝ օնուն 24
գարըսը Լաղիսարէթ կէպէ գալտը , վէ քէնտինի
պէշ այ կիզէյիպ տէտի քի՛ Վապպ պանա՝ ա- 25
տէմլէրին արասընտան սիթէմիմի գալտըրմագ ի-
չիւն նազար գըլտըղը՝ կիւնլէրտէ՛ պէօյլէ՛ էյլէ-
տի :

Ա է ալթընճը այտա՝ Գաբրիէլ մէլէք Լլաճ 26
գարաֆընտան Գալիլէանըն՝ Սաղարէթ ատըն-
տա օլան շէհրինէ՛ պիր պիքրէ գըզա՛ կէօնտէ- 27
րիլտի , քի օ՝ Գաւիթ էվինտէն Յովսէփ ատըն-
տա պիր գօճայա՛ նիշանլանմըշ իտի . վէ պիքրէ-
նին ատը Սարիամ իտի : Ա է մէլէք օնուն եա- 28
նընա կիրի՛նճէ , տէտի . Ալլամ սանա՛ եա՛ լուգֆ
պուլմուշ գըզ , Վապպ սէնին իլէ տիր . սէն
գարըլար արասընտա միւպարէքսին : Ա է օ՝ օ- 29
նուն սէօղիւնտէն իւրքտիւ , վէ պու սէլամ՝ նասըլ
օլա տէյիւ տիւշիւնիւրիւտիւ : Ա է մէլէք օնա 30
տէտի . Լա՛ Սարիամ գօրգմա . զիրա Լլաճըն
ինտինտէ լուգֆ պուլտուն : Ա է իշթէ համիլէ 31
օլաճագսըն , վէ օղո՛ւլ տօղուլաճագսըն , վէ օնուն
ատընա Յիսուս գօյասըն : ( ) ա՛ զիմ քիմսէ օ- 32
ւճագ , վէ թաա՛լանըն ( ) զլու տէնիլէճէք , վէ
Վապպ Լլաճ օնա՛ պապասը Գաւիթին թախ-

- 33 Թընը՛ վէրէճէք : Ս է Յակոբուն էվի իւղէրինէ
էպէտէն փատիշասը՛ սիւրէճէք , վէ փատիշաս-
- 34 լըղընըն սօնու օլմայաճադ : Ս է Սարիամ մէլէ-
յէ տէտի . Պու նի՞ճէ օլաճադ , չիւն էրքէք պիլ-
- 35 մէ՛մ : Ս է մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի .
Սէնին իւղէրինէ Րուհ էլ գուտս կէլէճէք , վէ
Թաա՛լանըն գուլվէթի սէնի կէօլկէլէնտիրէճէք-
տիր , պունուն իչիւն սէնտէն տօղաճադ մուգատ-
- 36 տէս տախի՛ Մլահըն ( )ղու տէնիլէճէք : Հէմ
իշթէ խըսըմըն Նղիսաբէթ՝ օ տախի իխթիարը-
ղընտա օղուլա կէպէ տիր . վէ օլ գըսըր տէնիլէնին
- 37 պու ալթընճը պըտըր : Օիրա Մլահըն ին-
- 38 տինտէ հիչ պիր շէյ միւմքիւնսիւղ օլմայղ : Ս է
Սարիամ տէտի . Իշթէ Րապպըն խալայըղը ,
պանա սէօղիւնէ կէօրէ օլսուն . վէ մէլէք օնտան
կիթտի :
- 39 Ս է Սարիամ գալգըպ օլ կիւնլէրտէ՛ ա՛լէլա՛-
ճէլէ տաղըսթանա Գաւիթ շէհրինէ կիթտի :
- 40 Ս է Օսքարիանըն էվինէ կիրտի , վէ Նղիսաբէ-
- 41 թէ սէլամ վէրտի : Ս է օլտու քի Նղիսաբէթ
Սարիամըն սէլամընը իշիթտիյի կիպի՛ մա՛սում
օնուն րահմիտէ սըչրատը . վէ Նղիսաբէթ Րուհ
- 42 էլ գուտս իլէ տօլտու . Ս է պէօյիւք սէս իլէ չա-
ղըրըպ տէտի . Սէն գարըլարըն արասընտա միւ-
պարէքսին , վէ սէնին րահմիտին մէյվէսի միւպա-
- 43 րէքտիր : Ս է պու պանա նէտէ՞ն քի՛ Րապպը-
- 44 մըն անասը պանա կէլէ : Օիրա իշթէ սէլամը-
նըն սէսի գուլաղըմա տէյտիյի կիպի՛ մա՛սում
- 45 րահմիտէ շատըգտան սըչրատը : Ս է նէ՞
մութըլու ինանանա , զիրա Րապպտան օնա սէօյ-
- 46 լէնէնլէրին պիթիմի օլաճագտըր : Ս է Սարի-
ամ տէտի . Ղանըմ Րապպա թա՛ղիմ էտեր .

Ա է բուհում գուրթարըճըմ Լ լահտա մէսրուր 47
 օլտու : Օ իրա պու ճարիյէսինին ալազլըղնա 48
 նաղաւր գըլտը , չիւն իշթէ շիմտէն կէրու հէփ սիլ-
 սիլէլէր պանա նէ մութլու տէյէճէքլէր : Օ ի- 49
 րա Վատիր՝ պանա պէօյիւք շէյլէր էյլէտի , վէ
 օնուն ատը մուգատտէստիր : Ա է օնուն մէրհա- 50
 մէթի՝ օնտան գօրգանլարա՝ սիլսիլէ պէ սիլսիլէ
 տիր : Փաղուսու իլէ գուվվէթլու իշ կէօրտիւ . 51
 մաղըուրլարը՝ եիւրէքլէրինին էֆքեարը իլէ տա-
 ղըթտը : Սուլլանլարը թախթլարտան երգտը , 52
 վէ ալազլարը՝ եիւճէլթտի : Լ ճլարը նիմէթ- 53
 լէր իլէ տօյուրտու , վէ զէնկինլէրի պօշ կէօնտէր-
 տի : Վուլու Խարաէլէ՝ մէրհամէթի ֆիքրինէ 54
 կէթիրմէյիլէ՝ իմտատ էյլէտի . Պապալարըմը- 55
 զա՝ Լ բրահամա վէ օնուն զիւրրիյէթինէ էպէտէ-
 տէք՝ սէօյլէտիյի կիպի :

Ա է Սարիամ օնուն իլէ իւշ սյ գատար գալ- 56
 տը , վէ քէնտի էվինէ տէօնտիւ :

Ա է Լ ղիսարէթին տօղուրաճագ վագթը՝ տօլ- 57
 տու , վէ օղուլ տօղուրտու : Ա է գօնշուլարը 58
 հէմ խըսըմլարը իշիթտիլէր քի՝ Վապպ օնա ա՝
 զիմ մէրհամէթ գըլտը , վէ պիլէսինճէ սէվինիր-
 լէրիտի :

Ա է օլտու քի՝ սէքիղինճի կիւնտէ՝ չօճուղու 59
 սիւննէթ էթմէյէ կէլտիլէր . վէ օնու պապասը-
 նըն ատընտան Օպարիա չաղըրըլարըտը : Ա է 60
 օնուն անասը ճէվապ էտիպ տէտի . Լօգ , իլա
 Յոհաննէս չաղըրըլըն : Ա է օնա տէտիլէր քի՝ 61
 Խըսըմլարընտա՝ պու ատ իլէ չաղըրըլըր հիշ քիմ-
 սէ եօգտուր : Ա է օնուն պապասընա իշարէթ է- 62
 տէրլէրիտի , քի օ՝ նէ՞ իսթէր քի օ չաղըրա :
 Ա է օ պիր թախթա իսթէյիպ՝ Լ տը Յոհաննէս- 63

- տիր տէյիւ եազար . վէ՛ Տէփիսի թա՛ճիւպ էտէր-
- 64 լէրիտի : Ս է տէր ա՛գապ օնուն աղղը Տէմ տիլի
աչըլար , վէ՛ Մլաճը միւպարէքլէյէրէք սէյլէրի-
- 65 տի : Ս է օնլարն Տէփ գօնշուլարը իւզէրինէ
գօրգու տիւշտիւ . վէ՛ Տէփ պու նէսնէլէր Նէ՛Տու-
- 66 նուրուտու : Ս է Տէփ իշիտէնլէր եիւրէքլէրինէ
գօյուպ՝ տէրլէրիտի . Մ՛ճապա պու չօճուգ նէ՛ օ-
լաճագ . վէ՛ Մապարն էլի օնուն իլէ իտի :
- 67 Ս է օնուն պապասը Օլաքարիա Մու՛Տ էլ գուտս-
տան տօլտու , վէ՛ փէյղամպէրլիք էտիպ տէտի .
- 68 Սարաէլին Մլաճը Մապա միւպարէք օլտուն՝ , քի
քէնտի գալմընը զիյարէթ էյլէտի , վէ՛ Փիտա՛
- 69 գըլար : Ս է պիզէ գուլու Վաւիթին էվինտէ
70 գուրթուլու՛լ պույնուզու գալարրար . (Սպթիտա-
տան քէնտի մուգատտէս փէյղամպէրլէրինին աղ-
- 71 զը իլէ սէյլէտիլի կիպի .) Տիւ՛ճէնլէրի միզտէն վէ՛
պիզի Տէփ իքրա՛Տ էտէնլէրին էլինտէն գուրթու-
- 72 լու՛լ . Պապալարըմըզա՛ մերճամէթ էտիպ՝ քէնտի
մուգատտէս ա՛Տտընը խադրընա կէթիւրմէյիլէ .
- 73 Պիզէ վէրմէյէ՛ պապամըղ Մբրաճամա էթտիլի
74 եէմինէ Վէօբէ՛ , քի տիւ՛ճէնլէրի միզլին էլինտէն
գուրթուլմաղըլա , օնա գօրգուսու՛լ ի պատէթ է-
- 75 տէլիմ՝ , էօմրիւմիւզլին Տէփ կիւնլէրինտէ օ-
նուն Տուզուրունտա ա՛զիզլիք իլէ վէ՛ սատագաթ
- 76 իլէ : Ս է սէն եա՛ չօճուգ՝ թաա՛լանըն փէյ-
ղամպէրի տէնիլէ՛ճէքսին . զիրա Մապարն եիւզիւ
էօնիւնճէ վարաճագսըն , օնուն եօլարընը Տազըր-
- 77 լամագ իշիւն , օնուն գալմընա կիւնաճլարընըն
ա՛Փվլըզը՝ իլէ՛ գուրթուլու՛լ իլմինի վէրմէք իշիւն ,
- 78 Մլաճըմըզըն տէրունի մերճամէթինտէն քի՛ օ-
նուն վասըղասը իլէ պիզի եիւքսէքտէն շաճաա

ղկյարէթ էյլէտի . Վրի գարանլըգտա վէ էօ . 79
լիւմ՝ քէօլկէսինտէ օթուրանլարա այտընլը՛գ վէ-
րէ , քի այագլարըմըղը սէլամէթ եօլունա տօղ-
րուլտա :

Ս է չօճուգ պէօյիւր իտի , վէ բուհտա գուվ . 80
վէթլէնիբիտի . վէ թա Վարաէլէ կէօրիւնմէսինին
կիւնիւնէտէք չէօլէրտէ իտի :

Պ Ե Շ . 2 :

Ս է օլտու քի օլ կիւնլէրտէ ( ) դոստոս կայսեր 1
դարաֆընտան պիւթիւն տիւնեա թահրիր օլուն-
մաղա ֆէրման սատըր օլտու : Պու իլք թահ- 2
րիր՝ կիւրենիոս Սիւրիա վալիտի իքէն օլտու : Ս է 3
հէփիտի թահրիր օլունմաղ իշիւն՝ հէր քէս քէն-
տի շէհրինէ վարըր իտի : Վամի Յուվէփ տախի 4
Վալիլեատան՝ Վազարէթ շէհրինտէն՝ օ Վա-
ւիթ էվինտէն վէ դապիլէսինտէն օլտուղու իշիւն՝
Եհհուտիսթանա Վեթլէհէմ տէնիլէն Վաւիթ 5
շէհրինէ չըգտը . Վրի քէնտինէ նիշանլանմըշ
գարըսը Վարիամ իլէ՛ օ կէպէ իքէն՝ թահրիր օ- 6
լունա : Ս է օլտու քի՛ օնլար օրատա իքէն , օ-
նուն տօղուրաճագ կիւնլէրի թէմսմ օլտու :
Ս է իլք օղլունու տօղուրտու , վէ օնու գունտաղ- 7
լատը , վէ օնու եէմլիքտէ եաթըրտը , զիրա գօ-
նագտա օնլար իշիւն եէր եօղուտու :

Ս է օ մահալտէ չօպանլար վարըտը , քի օվատա 8
գալըպ՝ սիւրիւլէրի իւղէրինէ կէճէտէ նէվպէթ
պէքլէրլէրիտի : Ս է իշթէ օնլարըն իւղէրինէ 9
Րապպըն մէլէյի կէլտի , վէ օնլարըն էգրաֆընտա
Րապպըն ճէլալը՝ իշրագ էթտի . վէ օնլար զայէթ-
լէ գօրգտուլար : Ս է մէլէք օնլարա տէտի . 10
Վօրգման , զիրա իշթէ սիղէ՛ պիւթիւն գալմա օ-

- լաճադ պիր պեոյիք շատը՛դ միւժտէ էտէրիմ՝ .
- 11 Քի սիզէ պուկիւն Գաւթի շէհրինտէ խէլասէ-
տիճի տօղտու , քի օ՝ Վապպ Վրիստոստուր :
- 12 Ս է սիզէ նիշան պու օլա . Գուենտադլանմըշ
եէմլիքտէ եաթար պիր մա՛սու՛մ պուլաճադսը-
- 13 նըղ : Ս է ափանսըղ մէլէք իլէ պերապէր կէօք
ա՛սքէ րինին պիր ճէմասա՛թը՛ օլտու , քի Մլահա
- 14 թէսպիհ էտիպ տէրլէրիտի . Մն եիւքսէքլէրտէ
Մլահա համո՛ վէ եէր իւզէրինտէ սէլամէթ՝ ա-
տէմլէրտէ խօշնուտը՛ւզ օլտուն :
- 15 Ս է օլտուքի մէլէքլէր օնլարտան կէօյէ կիտին-
ճէ , օլ ատէմ չօպանլար պիրի պիրինէ տէտիլէր .
Հալա Վեթլիհէմէտէք վարալըմ , վէ պու՝ Վապ-
պըն պիզէ պիլտիրտիլի վազի՛ օլան շէյի կէօրէլիմ :
- 16 Ս է ա՛ճէլէ էտերէք կէլտիլէր , վէ Սարիամ իլէ
Յոլսէփ հէմ եէմլիքտէ եաթան մա՛սու՛մու պուլ-
- 17 տուլար : Ս է կէօրիւնճէ , պու չօճուղու՛ն հագ-
գընա օնլարա սէյլէնիլէն շէյի խապէր էթտիլէր :
- 18 Ս է հէփ իշիտէնիլէր՝ օնլարա չօպանլարտան սէօյ-
լէնիլէն շէ լէր խուսուսունտա թա՛ճիւպ էթտի-
- 19 լէր : Ս է Սարիամ հէփ պու սէօլլէրի եիւրէյի-
- 20 նէ գօյուպ սազլարըտը : Ս է չօպանլար՝ օնլարա
սէօյլէնտիլի կիպի՛ հէփ իշիթտիքլէրի վէ կէօր-
տիւքլէրի շէյլէրտէ՛ն էօթիւրիւ Մլահա համո
ու ս՛էնա էտերէք՝ տէօնտիլլէր :
- 21 Ս է չօճուղու սիւննէթ էթմէյէ՛ սէքիզ կիւն
թէքմիլ օլունճա , օ՝ տահա անա րահմինէ տիւշ-
մէղտէն մէլէքտէն տէնիլէն՝ ատը Յիսուս գօնտու :
- 22 Ս է օնու՛ն՝ էա՛նի Սարիամը՛ն փաքլէնմէսինին
կիւնլէրի թէքմիլ օլունճա , Սոլսէսին նօմօսու
միւճէպինճէ՛ օնու Վապպա իհզար էթմէք իշիւն
- 23 Նրուսադէմէ՛ չըղարտըլար . Վապպըն նօմօ-

սունտա եազըլը օլտուղու կիպի քի՛ շէր անա՛
 րահմի աչան էրքէք՛ Ռապպա մուգատտէս չաղըր-
 լաճագ . Ս է՛ Ռապպըն նոմօսունտա սէօյլէնտիյի 24
 կիպի՛ պիր չիֆթ գուճրու եա իքի կէօյէրճին եավ-
 րուսու գուրպան սունալար : Ս է՛ իշթէ Լըրու- 25
 սաղէմտէ պիր տէմ վարըտը , քի օնուն աաը Սի-
 մէոն իտի . վէ օ ատէմ սատըգ վէ ի թիգաթլը՛ իտի ,
 վէ Լարաէլին թէսէլլիսինի պէ.քէրիտի . վէ օնուն
 իւզէրինտէ Ռուհ էլ գուտս վարըտը : Ս է՛ Ռուհ 26
 գուտստան օնա իլհամ՝ օլունմուշուտու , քի թա՛
 Ռապպըն Վրիստոսունու կէօրէնէտէք՛ էօ-
 լիւմ կէօրմէյէճէք : Ս է՛ օ՛ Ռուհ իլէ հէյ.քէլէ 27
 կէլտի . վէ չօճուգ Յիսուսու՛ աթալարը օնուն
 հագգընա նոմօստան ա՛տէթ օլունմուշու իճրա
 էթմէք իչիւն՛ իչէրի կէթիրտիքլէրինտէ , օ օ- 28
 նու .քէնտի գօճաղընա գապուլ էթտի , վէ Լլա-
 հը միւպարէքլէյիպ տէտի . Շ իմտի եա՛ Լ- 29
 ֆէնտիմ՝ սէօղիւնէ կէօրէ պու գուլունու սէլա-
 մէթ իլէ ազատ էտէրսին . Օ իրա կէօղլէրիմ 30
 սէնին խէլասընը կէօրտիւլէր . (Նոն .քի՛ հէփ 31
 գավմլէրին եիւղիւ էօնիւնտէ հաղըրլատըն .
 Ղաիֆէլէրին սյտընլանմասը իչիւն նուր՝ վէ 32
 գավմըն Լարաէլին իղլէթի իչիւն :

Ս է՛ Յոլսէփ հէմ օնուն անասը օնուն հագ- 33
 գընա սէօյլէնիլէն շէյլէրտէն թա՛ճիւպ էտէր-
 լէրիտի : Ս է՛ Սիմէոն օնլարը միւպարէքլէտի , 34
 վէ օնուն անասը Սարիամա տէտի . Իշթէ պու՛
 Լարաէլտէ չօղլարըն տիւշմէսի վէ գալգամասը ի-
 չիւն՛ վէ միւճատէլէ նիշանը իչիւն գօնուլ-
 տու . (Շէմ սէնին .քէնտի ճանընա՛ տախի 35
 գըլըճ կէչէճէք .) թաքիմ չօգ եիւրէքլէրտէն
 Ֆիքրլէր աշի.քեար օլալար :

- 36 Ս է Լսեր սրպղընտան փանուէլ գըղը փէյ-
ղամպէրէ՛՛՛ննա կլարըտը . օ եաշտա չօգ կէչ-
կին իտի , քի պիքրէլիյինտէն՝ գօճա իլէ եէտի եըլ
- 37 եաշամըչըտը : Ս է օ՝ սէքսէն տէօրթ եաշընտա
գատար տուլ գարը՛ իտի , քի կէճէ վէ կիւնտիւզ
ուրուճլար վէ նիյաղլար իլէ ի՛պատէթ էտիպ՛
- 38 Հէյ.քէլտէն այրըլմաղըտը : ( ) տախի օ սամթ-
տա եէթիշիպ՛ Մապպա Համտ էտէրիտի , վէ Լ-
րուսաղէմտէ Հէփի խէլաս պէքլէյէնլէրէ՛ օնտան
էօթիւրիւ սէօյլէրիտի :
- 39 Ս է Մապպըն նօմօսու մուճէպինճէ՛ Հէփի վա-
ճիպ օլանլարը թէքմիլ էթտիքլէրինտէն՝ սօնկրա ,
Գալիլեայա՝ քէնտի շէհրլէրի՛ Նազարէթէ տէօն-
- 40 տիւլէր : Ս է չօճուգ պէօյիւրիւտիւ , վէ բուհտա
գուվիլէթլէնիպ՛ իլմիլէ տօլարըտը , վէ իւզէրին-
տէ Լ.լահըն լուգֆու վարըտը :
- 41 Ս է փասէհ պայրամընտա օնուն աթալարը
42 Հէր եըլ Լրուսաղէմէ՛ վարըրլարըտը : Ս է օնի-
քի եաշընտա օլտուղու զէման , օնլար պայրամըն
- 43 ա՛տէթի իւզրէ՛ Լրուսաղէմէ չըգմաղըլա , կիւն-
լէրի պիթիրտիքտէն սօնկրա՛ օնլար տէօնէրքէն ,
Հիսուս չօճուգ Լրուսաղէմտէ գալտը , վէ Հօվ-
- 44 սէփի Հէմ օնուն անասը տույմատըլար : Ս է օնու՛
եօլտա պէրապէրլէրինճէ տըր սանըպ՛ պիր կիւն-
լիւք եօլ կէլտիլէր , վէ օնու խըսըմլարըն վէ պիլ-
- 45 տիքլէրին արասընտա՛ արարլարըտը : Ս է պուլ-
մամաղըլա , օնու արայարագ՛ Լրուսաղէմէ տէօն-
- 46 տիւլէր : Ս է օլտու քի՛ իւչ կիւնտէն սօնկրա օ-
նու Հէյ.քէլտէ պուլտուլար , քի խօճալարըն օր-
թասընտա՛ օթուրուրուտու , վէ օնլարը տինկլէ-
- 47 յիպ՛ օնլարա սիւսլ էտէրիտի : Ս է օնու Հէփ
իշիտէնլէր՛ օնուն ա՛գընա վէ օնուն ճէվապըրը-

նա թա՛ծիւպ էտէրլէրիտի : Ա է օնլար օնու կէօ 48
 րիւնձէ՛ շաշտըլար , վէ անասը օնա տէտի . Այ օ-
 ղուլ՝ պիղէ նի՛չիւն պէօյլէ էյլէտին . իշթէ պա-
 պան հէմ՝ պէն՝ թասալանարագ սէնի արսյօրու-
 տուգ : Ա է օ՝ օնլարա տէտի . Պէնի նի՛չիւն ա- 49
 րարըտընըղ . պիլմէ՛զմի իտինիղ . քի՛ Պապամըն
 նէսնէլէրինտէ օլմագ կէրէքիմ : Ա է օնլար՝ օն- 50
 լարա սէօյլէտիյի սէօղիւ անկլամատըլար : Ա է 51
 օնլար իլէ էնիպ՝ Վաղարէթէ կէլտի . վէ օնլարա
 իգաա՛թ էտէրիտի . վէ անասը հէփ պու սէօղլէրի
 եիւրէյինտէ սագլարըտը :

Ա է Յիսուս ի՛լմտէ վէ պօյտա վէ լուգֆտա 52
 Ալահըն վէ ատէմլէրին գըթընտա իլէրի կի-
 տէրիտի :

ՊԸՇ 3 :

Ա է Տիբերիոս Ապսերին փատիշահըղընըն օն 1
 պէշինձի՛երընտա՝ Պոնտոսլու Պիղատոս Աէհու-
 տիսթան վալիսի իքէն , վէ շերովդէս Վալիլեա-
 նըն բուպ՝ պաշըսը իքէն , վէ օնուն գարընտաշը
 Փիլիպպոս Խտուրիա վէ՛ Տրաքոնիթիս տիյարը-
 նըն բուպ՝ պաշըսը իքէն , վէ Վիսանիոս Աքիլե- 2
 նէնին բուպ՝ պաշըսը իքէն . Ըննա վէ Ապիա-
 փանըն պաշքեահինլիյինտէ՝ Օպարիանըն օղ-
 լու Յոհաննէսէ չէօլտէ Ալահըն սէօղիւ օլտու :
 Ա է Յորդանըն հէփ էդրաֆընտա օլան մահալ- 3
 լէրինէ կէլտի , վէ կիւնահլար ա՛ֆվլըղը իչիւն
 թէվպէ վաֆթիղի վա՛ղ էտէրիտի . Նի՛ձէքի Ա- 4
 սա՛յիա փէյղամպէր սէօղլէրինին քիթապընտա
 եաղըլմըշտըր , քի տէյօր . Չէօլտէ չաղըրանըն
 սէսի՛ Րապպըն եօլունո՛ւ հաղըրլայըն , օնուն դա-
 րիգլէրինի տօղըսլտուն : շէրտէրէ տօլաճագ , 5

- վէ հէր տաղ հէմ թէփէ ալազլանաճագ, վէ
 էյրիլէր տօղրու՝ վէ սարսլար տիւղ եօլ օլաճագ :
- 6 Սէ հէր թէն՝ Մլահըն խէլասընը՝ կէօրէճէք :
- 7 Իմտի օնտան վաֆթիղ օլունմաղա տիշարը
 վարան խալգա տէրիտի . Մյ էնկէրէքլէր էվլատ-
 լարը՝ կէլէճէք զաղապտան գաչմասընը սիղէ
- 8 քի՞մ կէօսթէրտի : Իմտի թէվպէյէլայըգ մէյ-
 վէլէր հասըլ էտին, վէ քէնտի քէնտինիղտէ՝
 Պապամըղ Մբրահամտըր տէմէյէ պաշլաման .
 զիրա սիղէ տէրիմ քի՞ Մլահ պու գաշարտան
- 9 տիր տիր : Հէմ շիմտի տախի պալթա աղաճլա-
 րըն քէօքիւնտէ եաթայօր, իմտի հէր էյի մէյվէ
 վէրմէյէն աղաճ քէսիլիբ, վէ աթէշէ աթըլըր :
- 10 Սէ խալգ օնա սօրուպ տէրլէր իտի . Իմտի նէ՞
- 11 էյլէյէլիմ : Սէ օ ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա
 տէտի . Իքի գաֆթանը օլան՝ օլմայան իլէ փայ-
 լաշըն, վէ գաս՝մլարը օլան Կապէօլէ
- 12 էյլէսին : Սէ վաֆթիղ օլմաղա կէօմրիւքճիւ-
 լէր տա կէլտիլէր, վէ օնա տէտիլէր . Ման խօճա՝
- 13 նէ՞ էյլէյէլիմ : Սէ օ օնլարա տէտի . Սիղէ
 թէնպիհ օլանտան զիյատէ պիր շէյ էթմէն :
- 14 Սէ օնա՝ ա՛սքէրիլէր տախի սօրուպ տէտիլէր .
 Պիղ տէնէ՞ էյլէյէլիմ . վէ օնլարա տէտի . Վիմ-
 սէյի ինճիթմէն, վէ իֆթիրա էթմէն, վէ իւ-
 լիւֆէնիղէ գաննա՛թ էյլէյին :
- 15 Սէ գավմ պէքլէմէյիլէ, վէ Յոհաննէսին
 հագգընա հէփիտի՝ Մճապա Վրիստոս պո՛ւմու
- 16 տէյիւ՝ եիւրէքլէրինտէ տիւշիւնմէյիլէ, Յո-
 հաննէս ճիւմլէսինէ ճէվապ վէրիպ տէտի . Աէր-
 չի պէն սիղի սու իլէ վաֆթիղ էտէրիմ, ամմա
 պէնտէն տահա՛ի գուվլէթլի օլան կէլիյօր, քի՞

պէն օնուն այսագդապլարընըն թաշմասընը չէօղ-
մէյէ լայըդ տէյիլիմ . օ սիզի Րուհ էլ գուտս
վէ աթէշ իլէ վաֆթիզ էտէճէք : Վի օնուն 17
եափասը էլինտէ տիր , վէ քէնտի խարմանընը
փաքէյէճէք , վէ պուղտայը անպարընա տէվ-
շիրէճէք , սամանը իսէ՝ սէյիւնմէզ աթէշէ
եագաճագ : Իմտի տահա չօգ զայրի շէյէր- 18
իլէ գավմա նասիհաթ էտիպ՝ միւթտէ վէրիրիտի :

Վ է բուպ՝ պաշը ներովգէս գարընտաշը 19
փիլիպպոսուն գարըսը ներովդիասս իշիւն՝ վէ
ներովգէսին էթտիյի հէփ քէօթիւլիքէր ի-
շիւն՝ օնտան թա՛ղիր օլունմագ իլէ . նէփի- 20
սինին իղէրինէ պունու տախի գաթտը , վէ
Յոհաննէսի հապսա գափատը :

Վ է օլտու քի գավմըն ճիւմլէսի վաֆթիզ 21
օլունճա , Յիսուս տախի վաֆթիզ օլուպ տուա՝
էտէրքէն՝ կէօք աշըլտը . Վ է Րուհ էլ գուտս 22
օնուն իղէրինէ՝ թէնլի շէքլտէ՝ կէօյէրճին կի-
պի էնտի , վէ կէօքտէն՝ Սէվիլիւ ( ) լում
սէ՛նսին , սէնտէն բազի օլտում տէյէն պիր
սէս օլտու :

Վ է Յիսուս քէնտիսի՝ օթուզ եաշընտա 23
գատար օլմաղա պաշլատը . վէ զանն օլունուրու-
տու քի Յովսէփին օլտու իտի . քի օ՝ նէլինին ,
Սատաթիանըն՝ Վեւինին՝ Սեղքինին՝ Յան- 24
նէնին՝ Յովսէփին , Սատթէնին՝ Լմովտուն՝ 25
'Վաւումուն՝ Լսղինին՝ Վանգէնին , Սաս- 26
թըն՝ Սատաթըն՝ Սեմէինին՝ Յովսէփին՝ Յով-
գանըն , Յովնանանըն՝ Րեսանըն՝ Օօրաբա- 27
րէլին՝ Սաղաթիէլին՝ Վերինին՝ Սեղքինին՝ 28
Լգգէնին՝ Վովսամըն՝ Լըմոգանըն՝ Լըրին , Յե- 29
սունուն՝ Լզիաշարըն՝ Յովրամըն՝ Սատթանըն՝

30 Գ Եւինին, Սիմէոնուն՝ Յուդանքն՝ Յովսէփին՝
 31 Յովնամքն՝ Եղիակիմին, Սեղթինին՝ Սեննա-
 32 նքն՝ Սատտաթքն՝ Վաթանքն՝ Գաաիթին, Յես-
 սէնին՝ Սվբէթին՝ Բոողուն՝ Սաղմոնուն՝ Վաս-
 33 սոնուն, Լմինադաբքն՝ Լքամքն՝ Լսորոմքն՝ Փա-
 34 րէսին՝ Յուդանքն, Յակոբուն՝ Սահակքն՝ Լք-
 35 րահամքն՝ Թարանքն՝ Վաքովրուն, Սերու-
 գուն՝ Սագաւքն՝ Փաղէկին՝ Եքերին՝ Սաղանքն,
 36 Կայնանքն՝ Լքբազասադքն՝ Սէմին՝ Վոյուն՝ Գա-
 37 մէքին, Սաթուսաղանքն՝ Լնովքուն՝ Յարէ-
 38 դին՝ Սաղաղիէլին՝ Կայնանքն, Լնովսուն՝ Սէ-
 թին՝ Լքամքն՝ Լքահայրն իտի :

ՊԼԵ, 4 :

1 Ա է Յիսուս Բուհ էլ գուտս իլէ տօլու՝ Յոր-
 դանտան տէօնտիւ . վէ Բուհտան չէօլէ կէօթիւ-
 2 թիւլտիւ . Ա է շէյդանտան գըրգ կիւն թէճ-
 թիւպէ օլունտու . վէ օլ կիւնլէրտէ հիչ պիր շէյ
 եէմէտի , վէ օլ կիւնլէր թէքմիլ օլունճա՝ ա՛ գը-
 պէթ աճրգտը :
 3 Ա է շէյդան օնա տէտի . Լչյէր Լքահայրն ( ) Ղ-
 4 լու իսէն , շու դաշա տէ քի՝ էքմէք օլսուն : Ա է
 Յիսուս օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Լքազը լմըշտըր
 քի՝ Լտէմ եալընըզ էքմէյիլէ եաշամազ , իլա
 Լքահայրն հէր սէօղիւ իլէ :
 5 Ա է շէյդան օնու պիր եիւքսէք տաղա չըգարըպ՝
 պիր տադիգա գէմանտա օնա տիւնեանքն հէփ
 6 փատիշահլըզլարընը՝ կէօսթէրտի : Ա է շէյ-
 դան օնա տէտի . Հէփ պու հէօքիւմէթի՝ վէ օն-
 լարըն ի՛ղզէթինի սանա՛ վէրէճէյիմ . զիրա օ՛ պա-
 նա թէսլիմ օլմուշտուր , վէ օնու քիմէ իսթէր-
 7 սէմ վէրիրիմ : Իմտի էյէր սէն էօնիւմէ սէճաէ

գրւարսան, հէփիտի սէնին օլաճագ : Ա է Յիսուս 8
 օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Մտրմա կիթ
 եա շէյգան . զիրա եազըլմըշտըր . Մլաճըն
 Մապպա սէճտէ գրլասըն, վէ եալընըղ օնա ի պա-
 տէթ էտէսին :

Ա է օնու Արուսաղէմէ կէթիրտի, վէ օնու 9
 հէյքէլին քիւպպէսինին իւղէրինտէ տուրտուր-
 տու, վէ օնա տէտի . Այէր Մլաճըն ( ) շըլու ի-
 սէն, քէնտինի պուրատան աշաղաւ աթ . Օիրա 10
 եազըլմըշտըր քի՛ Սէլէքլէրինէ սէնտէն էթիւ-
 ըրի՛ սէնի հըֆղ էթմէք իշիւն թէնպիհ էտէճէք .
 Հեմ քի՛ Սէնի էլէր իւղէրինտէ գալտըրաճագ 11
 լար, օլմայա քի սյաղընը դաշաւ չարփասըն : Ա է 12
 Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէտի քի՛ Սէյլէն-
 մի շտիր . Մլաճըն Մապպը թէճրիւպէ էթմէյէ-
 սին : Ա է շէյգան հէր թէրճրիւպէյի թէքմիլ 13
 էտի նճէ, պիր դէման օնտան ուղաղ կիթտի :

Ա է Յիսուս Մուհուն գուվվէթի իլէ Վալիլ- 14
 եսյա տէօնտիւ, վէ օնուն հազգընա հէփ էգրաֆ
 մահալէրէ նամ չըգտըր : Ա է քէնտիտի օնլա- 15
 րըն ճէմի՛յէթլէրինտէ՛ հէփիսինտէն ի զգէթլէնէ-
 րէք՛ թա՛լիմ վէրիրիտի :

Ա է Վազարէթէ կէլտի, քի օրատա պէսլէնմիշի- 16
 տի . վէ ա՛տէթի իւղրէ՛ շաբաթ կիւնիւնտէ ճէ-
 մի՛յէթ եէրինէ կիրտի, վէ օգուճաղաւ գալգտըր :
 Ա է օնա Ասայ՛իա փէյղամպէրին քիթապը 17
 վէրիլտի . վէ քիթապը աշընճա, շօլ մահալի
 պուլտու քի՛ օրատա եազըլմըշ իտի . Մապ- 18
 պըն Մուհու իւղէրիմտէ տիր . օնուն սէպէ-
 պինտէն պէնի մէսհ էթտի . պէնի՛ Փաղիրլէ-
 րէ միւթտէ վէրմէյէ՛ եիւրէյի գըրըգ օլան-
 լարա շիֆաւ վէրմէյէ՛ էսիրլէրէ ազատըգ վէ

- 19 քէօրլէրէ կէօրիւշ վա՛ղ էթմէյէ՛ զուլմտա օ-
 լանլարը ազատըղա՛ սալըվէրմէյէ , Մապարն
 մագպուլ սէնէսինի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտէրտի :
 20 Վ է քիթապը տիւրիւպ՝ խըզմէթքեարա կերի՛
 վէրտի , վէ օթուրտու . վէ ճէմի՛յէթ եերինտէ
 հէփիսինին կէօզլէրի օնուն իւզէրինէ տիքիւ-
 21 միշտի : Իմտի օ՛ օնլարա տէմէյէ պաշլատը
 քի՛ Պու եազը պուկիւն գուլագլարընըզ ի-
 22 շիտիրքէն թէքմի՛լ օլմուշտուր : Վ է հէփիսի
 օնա շէհատէթ էտէրլէրիտի , վէ օնուն աղ-
 զընտան չըզան լուգֆուն սէօզլէրինէ թա՛ծիւպ
 էտիպ տէրլէրիտի . Պու՛ Նովսէփին օղու տէ-
 23 յի՛լմի : Վ է օնլարա տէտի . Նլպէթթէ սիզ
 պանա պու թէմ՛ սիլի տէյէճէքսինիզ . Նա՛ հէ-
 քիմ՝ քէնտինի սաղալթ . հէր նէ քի իշիթտիք
 իսէ՛ քի Աափաոնայումտա էյլէտին , պուրատա՛
 24 քէնտի վիլայէթինտէ տա էյլէ : Վ է տէտի .
 Աէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ հիչ պիր փէյղամպէր
 քէնտի վիլայէթինտէ մագպուլ տէյիլտիր :
 25 Էմ սիզէ կէրչէքտէն տէրիմ քի՛ Աղիանըն
 կիւնլէրինտէ՛ կէօք իւշ եըլ վէ ալթը այ գա-
 փանըպ՝ պիւթիւն եերտէ պէօյիւք գըթըզ օլտու-
 զու զէման՝ Խարաէլտէ չօգ տուլ գարըլար վարը-
 26 տը . Էմմա Աղիա օնլարըն հիչ պիրինէ կէօն-
 տէրիլմէտի , իլլա Սիդոնուն Սարեթթա շէ-
 27 ղինտէ պիր տուլ գարըյա : Վ է Աղիսէ փէյ-
 զամպէրին զէմանընտա Խարաէլտէ չօգ ճիւտամ-
 ըլար վարըտը . ամմա օնլարտան հիչ պիրի փաք-
 28 լէնմէտի , իլլա Սիւրեանի՛ Նէ՛եման : Վ է ճէ-
 մի՛յէթ եերինտէ հէփիսի՛ պունլարը իշիտինճէ՛
 29 էօրքէ իլէ տօլտուլար : Վ է օնլար գալգըպ՝ օ-
 նու շէհրին տիշարըսընա չըգարտըլար , վէ օնու՛

Թա քէնտիլէրին շէհրի շօլ իւզէրինտէ եափըլ-
մը շիտիյի տաղըն ուչրումուննա կէօթիւրտիլէր,
քի օնու աշաղա իթիվէրէլէր : Ա՛մմա օ՛ օնլա- 30
րըն արասընտան կէչիպ կիթտի :

Ա է Գալիլէսանըն շէհրի՛ Կափառնայումնա՛ 31
էնտի, վէ շաբաթ կիւնլէրինտէ օնլարա թա՛լիմ
վէրիբիտի : Ա է օնուն թա՛լիմինտէն հէյրան՝ 32
գալըրլարըտը, զիրա օնուն սէօղիւ՝ հէօքիւմէթ
իլէիտի : Ա է ճէմի՛յէթտէ՛ նափաք ճինն րու- 33
հու օլան պիր ստէմ վարըտը, վէ օ՛ պէօյիւք սէս
իլէ պաղըրըպ՝ տէտի, Գ՛օյվէր՝ պիղիմ իլէ սէ- 34
նին՝ արամըզտա նէ՞ վար՝ եա՛ Կաղարէթլու Յի-
սուս, պիղի հէլա՛ք էթմէյէմի կէլտին, սէնի պի-
լիրիմ քիմօին, Ա՛լլահըն մուգատտէսիսին : Ա է 35
Յիսուս օնու ա՛ղարլայըպ՝ տէտի, Ա՛ալ օլ, վէ
օնտան չը՛գ, վէ ճինն օնու օրթայա՛ աթըպ՝ օ-
նա հիչ պիր զարար վէրմէքսիղին՝ օնտան
չըգտը : Ա է հէփիսինին իւզէրինէ հայրէթ 36
տիւշտիւ, վէ պէյնլէրինտէ սէօյլէչիպ տերլէրի-
տի, Պու սէօղ նէ՞ տիր քի՛ նափաք րուհլարա
հէօքիւմէթ վէ գուվվէթ իլէ էմր էտէր, վէ չը-
գարլար : Ա է էղրաֆ մահալլէրին հէր եէրինէ՛ 37
օնուն հազգընա խապէր չըգարըտը :

Ա է ճէմի՛յէթտէն գալգըպ՝ Ա՛իմոնուն էվինէ 38
կիրտի, վէ Ա՛իմոնուն գայնանասը պէօյիւք ըսըթ-
մատան գութուլմուշուտու, վէ օնա՛ օնուն ի-
չին եալլարտըլար : Ա է օ՛ օնուն իւզէրինէ 39
տուրուպ՝ ըսըթմայա ա՛ղարլատը, վէ օնու
պրագտը, իմտի օ՛ տէր ա՛գապ գալգըպ՝ օնլարա
խըղմէթ էտէրիտի :

Ա է կիւնէչ պաթայօրքէն, տիւրլիւ տիւրլիւ 40
ի՛լէթլէրտէն հէփ խասթալարը՝ օլանլար՝ օն-

- լարը օնա կեթիրտիւէր . վէ օ՝ օնլարըն հէր պի-
 րինին իւզէրինէ էլէրինի գօյուպ՝ օնլարը սա-
 41 ղալթար : Հէմ չօգ քիմօէլէրտէն ճիննէր
 տախի չըզըպ՝ պաղըրարագ տէրլէրիտի քի՝ Սէն
 Մաւհըն ( ) ղու Վրիստոսսուն . վէ օ՝ օնլարը
 ա՛զարլայըպ՝ սէօյլէմէյէ գօյվէրմէղիտի . զիրա
 օնուն Վրիստոս օլտուղունու պիլիրլէրիտի :
 42 Ս է կիւնտիւզ օլունճա , չըզըպ պիր եապան մա-
 հալէ վարար , վէ խալգ օնու արարըտը , վէ օնուն
 եանընատէք կէլտիլէր , վէ օնու ալըգօրլարըտը ,
 43 քի եանլարընտան կիթմէյէ : Մմա օ՝ օնլարա
 տէտի քի՝ Մաւհըն փատիշահըղընը ղայրի շէհր-
 լէրտէ տախի միւթտէ էթմէք կէրէյիմ . զիրա
 44 պունուն իշիւն կէօնտէրիլտիմ : Ս է Վալիլեա-
 նըն ճէմի՛յէթլէրինտէ վա՛յ էտէրիտի :

ՊԸՇ . 5 :

- 1 Ս է օլտու քի՝ խալգ Մաւհըն սէօղիւնիւ ի-
 շիթմէյէ օնուն իւզէրինէ իւշիւնճէ , քէնտիսի
 Վեննեսարէթ կէօղիւնիւն եանընտա տուրու-
 2 րուտու : Ս է իքի գայըգ կէօրտիւ քի՝ կէօղիւն
 եանընտա տուրուրլարըտը . վէ պալըգճըլար օն-
 3 լարտան չըզըպ՝ աղլարը եայգարլարըտը : Ս է
 գայըգլարըն պիրինէ կիրիպ՝ քի օ՝ Սիմոնուն իտի՝
 օնա եալվարտը , քի պիրաղ գարատան աչըլա .
 վէ օթուրուպ՝ գայըգտան խալգա թա՛լիմ վէ-
 րիրիտի :
 4 Ս է սէօյլէմէյի Փէրաղաթ էտինճէ , Սիմոնա
 տէտի . Սնկինէ աչըլ , վէ աղլարընըզը ալվա՛ սար-
 5 գըտըն : Ս է Սիմոն ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի .
 Լա՛ խօճա՛ պիւթիւն կէճէ չալըշտըգ , ամմա
 հիշ պիր շէյ ալամատըգ , լաքին սէնին սէօղիւնլէ

աղը սարգը տայրմ : Ա է օնլար պունու էտինճէ , 6
 զայէթ չօգ պալը՛գ չէվիրտիլէր , վէ օնլարըն
 աղը երթթըլըրտը : Ա է օպիր գայըգտա օ 7
 լան օրթագլարընա իշարէթ էտերլէրիտի , քի
 կէլիպ քէնտիլէրէ եարտըմ էտէլէր . վէ օնլար
 կէլտիլէր , վէ գայըգլարըն իքիսինի տէ տօլտուր-
 տուլար , շէօյլէքի՛ օնլար պաթայօրուտու : Ա է 8
 Սիմոն Պետրոս կէօրիւնճէ , Յիսուսուն տիղէ-
 րինէ տիւշիւպ տէտի . Պէնտէն չը՛գ , զիրա կիւ-
 նաճքեարատէմ իմ՝ եւմ Րապպ : Օ իրա օնու 9
 վէ պիլէսինճէ Տէփ օլանլարը՛ դութտուգլարը
 պալըգլարըն ավընտան էօթիւրիւ՝ Տէմ քէզա- 10
 լիք Սիմոնուն օրթագլարը օլան Օրբեդոսուն օ-
 ղուլարը Յակօրոսու Տէմ Յոհաննէսի տախի
 Տայրէթ դութտու . վէ Յիսուս Սիմոնա տէտի .
 Վօրգմա , շիմտէն սօնկրա ատէմլէր ավլայըճըսի
 օլաճագսըն : Ա է գայըգլարը գարայայ չէքիպ՝ 11
 Տէր շէյի պրագտըլար , վէ օնուն արտընճա վար-
 տըլար :

Ա է օլտուքի օ՛ շէճրլէրին պիրինտէ իքէն , 12
 իշթէ ճիւտամ իլլէթինտէն տօլու պիր ատէմ
 վարըտը . վէ օ՛ Յիսուսու կէօրիւնճէ , եիւղիւ գօ-
 յուն գափսանտը , վէ օնա եալվարըպ տէտի . Վա՛
 Րապպ՝ էյէր իսթէրսէն , պէնի փաքլէմէյէ գա-
 տիրսին : Ա է օ՛ էլինի ուղատըպ՝ օնա տօգուն- 13
 տու , վէ տէտի . Իսթէրիմ , փաքլէն . վէ տէր ա-
 գապ ճիւտամ իլլէթի օնտան կիթտի : Ա է օ՛ 14
 օնա թէնպիճ էթտի , քի քիմսէյէ սէօյլէմէյէ .
 լաքին վարըպ՝ քէնտինի քեաճինէ կէօսթէր , վէ
 փաքլէնմէ՛ն իշիւն՝ օնլարա շէճատէթ տէյիւ՝
 Սոփսէսին թէնպիճ էթտիյինէ կէօրէ սուն :
 Ա է օնուն Տագգընա՛ սէօզ զիյատէսի իլէ եայը- 15

- լը՛րրտը . վէ չօգ խալգ օնու- իշիթմէք իշիւն վէ
խասթալըղլարընտան օնտան սաղալմադ իշիւն
16 պիրիքիլլէրիտի : Մամա օ՛ չէօլ մահալէրէ չէ-
քիլիպ՝ ի՛ պատէթ էտէրիտի :
- 17 Վ էօլտու քի՛ կիւնլէրին պիրինտէ՛ օ թա՛լիմ
վէրիքէն , Վալիլեանըն հէմ Նէհուտիսթանըն
վէ Նըուսաղէմին հէր գոսապալարընտան կէլմիշ
Փարիսեցիլէր վէ նօմօս խօճալարը օթուրու-
լարըտը . վէ օնլարա շիֆա՛ վէրմէյէ Մապարն
18 գուվվէթի վարըտը : Վ է իշթէ պա՛ղը քիմսէ-
լէր եաթաղըն իւղէրինտէ՛ քէօթրիւմ պիր ատէմ
կէթիրտիլէր , վէ օնու իշէրի կէօթիւրմէյէ՛ վէ
19 օնուն էօնիւնէ գօմաղա արարլարըտը : Վ է գա-
լապալըգտան օնու նիճէ իշէրի կէօթիւրմէյէ եօլ
պուլմամաղըլա , տամա չըղպ՝ քէրէմիթլէրին
արասընտան օնու եաթալիլէ պէրապէր օրթայա
20 Յիսուսուն էօնիւնէ սարղըթտըլար : Վ է օ
օնլարըն իմանընր կէօրիւպ՝ օնա տէտի . Նա՛ ա-
21 տէմ՝ կիւնահլարըն սանա ա՛ֆվ օլունտու : Վ է
եաղըճըլար հէմ Փարիսեցիլէր տիւշիւնմէյէ
պաշլայրպ տէտիլէր . Պու քի՛մտիր քի՛ քիւֆր-
լէր սէջլէր , եալընըղ Նլահտան մա՛տա՛ կիւ-
22 նահլար ա՛ֆվ էթմէյէ քի՛մ գատիրտիր : Վ է
Յիսուս օնլարըն տիւշիւնտիւշիւնիւ անկլամաղը-
լա , ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Նիւրէքլէրի-
23 նիղտէ նէ՞ տիւշիւնիւյօրսունուղ . շա՛նկըսը
տահա գօլայտըր , կիւնահլարըն ա՛ֆվ օլունտու
24 տէմէսիմի , եօխսա՛ գալգ , վէ կէ՛ղ տէմէսիմի : Մմ-
մա ատէմ ( )ղլունուն եէր իւղէրինտէ կիւնահ-
լար ա՛ֆվ էթմէյէ հէօքիւմէթի վար իտիյինի
պիլէսինիղ տէյիւ , քէօթրիւմէ տէտի . Սանա տէ-
րիմ . Վալիգ , վէ եաթաղընր գալտըրըպ՝ էվինէ

կիթ : Ս է օ՝ տէր անգապ օնլարըն էօնիւնտէ 25
 դալգըպ՝ շօլ իւղէրինտէ եաթարըր շէյի գալարը-
 տը , վէ ՄլաՏա շիւքը էտէրէք՝ էվինէ կիթտի :

Ս է ճիւմլէսինէ հայրէթ տիւշտիւ , վէ ՄլաՏա 26
 շիւքը էտէրլէրիտի . վէ գօրգու իլէ տօլուպ տէր-
 էրիտի . քի՝ Պո՛ւկիւնն անճայըպ շէյլէր կէօրտիւք :

Ս է պուճտանն սօնկրա չըգտը , վէ Գ եւի ա- 27
 տընտա կէօմրիւքտէ օթուրան պիր կէօմրիւքճիւ
 կէօրտիւ , վէ օնա տէտի . Մրտըմճա կէլ : Ս է 28

օ՝ հէր շէյի թէրք էտիպ գալգտը , վէ օնուն ար-
 տընճա կիթտի : Ս է Գ եւի օնա քէնտի էվին- 29
 տէ պիր պէօյիւք զիյաֆէթ էյլէտի . վէ կէօմրիւք-

ճիւլէրին՝ հէմ զայրիլէրին շօգ գալապալըրը օ-
 լուպ՝ օնլար իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրուր-
 լարըտը : Ս է օնլարըն եաղըճըլարըր հէմ փա- 30

րիսեցիլէր օնուն շայիրտլէրինէ մրըրլտանըպ տէր-
 լէրիտի . Վի՛ շիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնաս-
 քեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէրսինիլ : Ս է 31

է՛յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Սաղար
 հէքիմէ մուհթամճ տէյիլէր , իլա քէօթիւ հալ-
 տէ օլանլար : Ալէլմէտիմ քի՝ սատըղլարը չա- 32
 ղըրայըմ , իլա կիւնասքեարլարը թէվպէյէ :

Ս է օնլար օնա տէտիլէր . Վի՛ շիւն է՛րճան- 33
 նէսին շայիրտլէրի՝ քէղալիք փարիսեցիլէրին տա-
 խի՝ սըգ սըգ օրուճ դութարլար , վէ տուալար է-

տէրլէր , սէնինքիլէր իսէ եէյիպ իչէրլէր : Ս է 34
 օ՝ օնլարա տէտի . Տիւյիւնճիւլէրէ՝ կիւվէյի պէ-

րապէրլէրինճէ օլտուզա՝ օրուճ դութատուրմա-
 ղա գատի՛րմիսինիլ : Ապին կիւնլէր կէլէճէք- 35
 լէր քի՝ կիւվէյի օնլարտան ալընաճագ , վէ օ

զէման՝ օ՝ կիւնլէրտէ օրուճ դութամճաղար :
 շէմ օնլարա թէմ՝ սիլ տախի սէօյլէտի քի՝ շիչ 36

- քիմսէ եկնի էս՝ վապրն եամասընը էսքի էսվապա
 գօմաղ . եօղըսա՝ եկնիսի հէմ երըթար , հէմ էս-
- 37 քիյէ եկնիտէն եամա եազըշմաղ : Ա է հիչ
 քիմսէ էսքի դուլումլարա եկնի շարապը գօմաղ .
 եօղըսա՝ եկնի շարապ դուլումլարը երըթար , վէ օ
- 38 տէօքիւլիւր , հէմ դուլումլար հէլալք օլուր : Ա ա-
 քին եկնի շարապը՝ եկնի դուլումլարա գօմաղ կէ-
- 39 րէքտիր , վէ իքիսի տէ սազլանըր : Ա է հիչ
 քիմսէ էսքի շարապ իշտիքտէն սօնկրա , չափը-
 ճազ եկնի տա իսթէր . զիրա տէր . Ասքիսի տա-
 չա իսօշտուր :

ՊԸՇ . 6 :

- 1 Ա է օլտուքի՝ իլք իքինճի շարաթտա՝ օ՝ էքինէլը
 արասընտան կէչէյօրուտու , վէ շայիրտլէրի պա-
 շազլարը գօփարըպ էլէրի իլէ օվուշթուրուր-
- 2 լարըտը , վէ եէրլէրիտի : Ա է Փարիսեցիլէր-
 տէն պա՞ղըլարը օնլարա տէտիլէր . Նի՞չիւն շա-
 բաթ կիւնիւնտէ էթմէյէ ճայիղ օլմայան շէյի
- 3 էտէրսինիղ : Ա է օնլարա ճէվապ վէրիպ՝ Հի-
 սուս տէտի . Պունն՞ու տախի մի՞ Ղաւիթին կէրէք
 քէնտիսի կէրէք պիլէսինճէ օլանլար՝ աճըգաըղը
- 4 զէման էթտիյինի օգո՞մատընըզմը . Քի Մլա-
 հըն էվինէ կիրտի , վէ հուզուր էքմէքլէրինի ալ-
 տը , վէ եէտի , վէ պիլէսինճէ օլանլարա տա վէր-
 տի , քի օնլարը եէմէյէ՝ քեահինլէրաէն մա՞տա
- 5 քիմսէյէ ճայիղ տէյիլտիր : Ա է օնլարա տէտի .
 Մտէմին օղու՝ շարաթըն տախի Աահիպիտիր :
- 6 Ա է օլտուքի՝ պիր զայրի շարաթտա տախի ճէ-
 մի՞յէթ եէրինէ կիրիպ՝ թա՞լիմ վէրիրիտի . վէ
 օրատա պիր ատէմ վարըար , վէ օնուն սաղ էլի
- 7 գուրու իտի : Ա է եազըճըլար հէմ Փարիսեցի-

լէր օնու՝ շարած տա սաղալտըրմը տէյիւ կէօղէ-
տիրլէրիտի, թաքիմ օնտա շիքեայէթ սէպէպի
պուլալար: Ըմնա օ՝ օնլարըն ֆիքրլէրինի պիլ- 8
մէյիլէ, էլի գուրու օլանն ատէմէ տէտի. Վալգ,
վէ օրթատաւ տուր. վէ օ՝ գալգըպ տուրտու:
Իմտի Յիսուս օնլարա տէտի. Սիզէ պիր շէյ սօ- 9
րայըմ. Ըարած կիւնիւնտէ էյլիք մի էթմէք՝
եօխսա քէմլիք մի էթմէք ճայիզտիր. ճա՞ն գուր-
թարմագմը՝ եօխսա հէլա՞ք էթմէք մի: Ա է 10
չէփ չէվրէ օնլարըն հէփիսինէ պագըպ՝ օ ատէմէ
տէտի. Ելինի ուզաթ. վէ օ՝ էյլէ էյլէտի, վէ է-
լի օպիրի կիպի սաղ օլտու: Ա է օնլար տիվա- 11
նէլիք իլէ տօլտուլար, վէ արալարընտա Յիսու-
սա նէ էյլէյէլէր տէյիւ սէօյլէշիրլէրիտի:

Ա է օլտու քի օլ կիւնլէրտէ՝ տուա՝ էթմէյէ 12
տաղա՝ չըգտը. վէ պիւթիւն կէճէյի Ըլահըն ի-
պատէթինտէ կէչիրտի: Ա է կիւնտիւզ օ- 13
լունճա, քէնտի շայիրտլէրինի չաղըրտը, վէ օն-
լարտան օն իքի քիմնէ սէչտի. քի՝ ըհսուլէր տա-
խի օնլարա ատ գօտու. Սիմոնու՝ քի օնուն ա- 14
տընա Պետրոս գօտու, վէ օնուն գարընտաչը
Ընդրէասը՝ Յակոբոսու վէ Յոհաննէսի՝ Փիլիպ-
պոսու վէ Նարզուղիմէոսու, Սաթթէոսու վէ 15
Թոմմասը՝ Ըլիեոսուն Յակոբոսունու վէ Օէ-
լթէս տէնիլէն Սիմոնու, Յակոբոսուն Յու- 16
գասընը վէ Իսկարը Յոգայը քի՝ էլէ վէրիճի
տախի օլտու: Ա է օնլար իլէ էնիպ՝ պիր օվա 17
մահալտէ տուրտու, վէ շայիրտլէրինին գալապա-
լըղը՝ հէմ պիւթիւն Եհհուտիսթանտան վէ Ե-
րուսաղէմտէն հէմ Տիրոս վէ Սիզոնուն տէնիզ
քէնարընտան զայէթ չօգ խալգ վարըտը, քի օ-
նու իշիթմէյէ վէ խասթալըղլարընտան սաղալ-

- 18 մաղա՛ կէլտիլէր . Զէ՛մ նափաք բուհլարտան է-
 զկյէթտէ օլանլար կէլտիլէր , վէ սաղալըրլարըտը :
- 19 Սէ՛ պիւթիւն խալգ՝ օնա տօգունմաղա՛ իսթէրի-
 տի . զիրա օնտան գուվվէթ չըգարըտը , վէ հէփի-
 սինէ շիֆա՛ վէրիրիտի :
- 20 Իմտի օ՛ կէօզէրինի շայիրալէրինէ գալտըրըպ
 տէտի . Վէ՛ մութլու սիզէ՛ եա՛ ֆագիրլէր , զիրա
- 21 Մլահըն փատիշահլըղը սիզինտիր : Վէ՛ մութ-
 լու սիզէ՛ եա՛ շիմտի աճըգանլար , զիրա տօյա-
 ճաճսընըզ . նէ՛ մութլու սիզէ՛ եա՛ շիմտի աղլա-
- 22 յանլար , զիրա կիւլէճէքսինիզ : Մտէմին ( ) ղ-
 լու իչիւն՝ ատէմլէր սիզտէն իքրահ հթտիքլէրի
 վէ սիզի ըէտտ էթտիքլէրի վէ սիթէմ էթտիքլէ-
 րի վէ ատընըզը ֆէնայա՛ չըգարտըգլարը զէման՝
- 23 նէ՛ մութլու սիզէ : Սէվինին օլ կիւնտէ՛ վէ սըչ-
 րայրն . զիրա իշթէ՛ իւճրէթիինիզ կէօքտէ չօգ օ-
 լաճագ . զիրա օնլարըն պապալարը փէյղամպէր-
- 24 լէրէ պունճիլէյին էտէրլէրիտի : Վաքին՝ վա՛յ
 սիզ զէնկինլէրէ , զիրա թէսէլլինիզի ալըյօրսու-
- 25 նուզ : Սա՛յ սիզէ՛ եա՛ տօյմուշլար , զիրա ա-
 ճըգաճաճսընըզ . վա՛յ սիզէ՛ եա՛ շիմտի կիւլէն-
 լէր , զիրա եա՛ս չէքիպ աղլայաճաճսընըզ :
- 26 Զէփ ատէմլէր սիզին իչիւն էյի սէօյլէտիքլէրի
 զէման՝ վա՛յ սիզէ , զիրա օնլարըն պապալարը
 եալան փէյղամպէրլէրէ պունճիլէյին էտէրլէրի-
 տի :
- 27 Մմա սիզ տինկլէյէնլէրէ տէրիմ . Տիւշմէն-
 լէրինիզի սէվին , սիզտէն իքրահ էտէնլէրէ էյլիք
- 28 էտին . Սիզէ պէտտուա՛ էտէնլէրէ խայր տուա՛
 էյլէյին , վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն տուա՛ է-
- 29 տին : Սէնի պիր եանաղընա վուրանա՛ օպիրի-
 նի տէ սուն . վէ սէնտէն ֆէրաճէնի ալանտան՝

դափթանընը տա սաղընմա : Ա է սէնտէն հէր 30
 տիլէյէնէ վէր . վէ սէնին մալընը ալանտան կէրի
 իսթէմէ : Ա է նիճէ իսթէրսէնիզ քի՛ առէմ . 31
 լէր սիղէ էտէլէր , սիղ տէ օնլարա էջլէ էյլէ-
 յին : Ա է էյէր սիղի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ , 32
 սիղին նէ՞ ս'էվապընըզ օլուր . զիրա կիւնաս-
 քեարլար տախի օնլարը սէվէնլէրի սէվէրլէր :
 Ա է էյէր սիղէ էյլիք էտէնլէրէ էյլիք էտէրսէ- 33
 նիզ , նէ՞ ս'էվապընըզ օլուր . զիրա կիւնաս-
 քեարլար տախի հէման պունու էտէրլէր : Ա է 34
 էյէր կէրի ալմաղա իւմիտ էթտիլինիզ քիմսէլէ-
 րէ էօտիւնճ վէրիրսէնիզ , նէ՞ ս'էվապընըզ օ-
 լուր . զիրա կիւնասքեարլար տախի կիւնաս-
 քեարլարա էօտիւնճ վէրիլէր , թա քիմ օնուն
 պէտէլինի կէրի ալալար : Ամմա տիւշմէնլէրի- 35
 նիղի սէվին , վէ էյլիք էտին , վէ էօտիւնճ վէրին ,
 հիչ պիր շէյ իւմիտ էթմէքսիղին . վէ իւճրէ-
 թինիզ չօգ օլաճագ , վէ թասալանըն օղուլարը
 օլաճագսընըզ . զիրա օ՛ նամքէօրլարա վէ եա-
 րամաղլարա էյիտիր : Իմտի Պասպանըզ մէր- 36
 համէթլի օլտուղու կիպի՛ մէրհամէթլի օլուն :
 Ա է հէօքմ էթմէն քի՛ սիղէ հէօքմ օլունմայա , 37
 հէօքմիւ զաղապ էթմէն , քի սիղէ հէօքմիւ զա-
 զապ օլունմայա . պաղըշլայրն , քի սիղէ պաղըշ-
 ւանա : Ա էրին , քի սիղէ վէրիլէ . էյի՛ պասըլ- 38
 մըշ վէ սիլքիլմիշ վէ թաշգըն էօլէք գօյնու-
 նուղա վէրիլէճէք . զիրա սիղէ՛ հէման օլ էօլ-
 տիլիւնիւզ էօլէք իլէ էօլէ իւլէճէք տիր :
 Ա է օնլարա թէմս'իլ սէջլէտի . Վէօր՛ 39
 քէօրէ գուլաղուզուզ էտէ պիլի՛րմի . իքիսի տէ
 չուգուրա տիւշմէյէճէքլէրմի : Շ պիրտ խօ- 40
 ճասընտան պէօյիւք տէյիլ . վէ հէր թէքմիլ օլ-

- 41 մուշ՝ խօճասը կիպի օլաճագ : Ա է նի՞ չիւն գա-
 րընտաչընըն կէօղիւնտէքի չէօփիւ կէօրփւրսիւն ,
 վէ քէնտի կէօղիւնտէ օլան մէրթէյի տույմաղ-
 42 սըն : Այախօտ սէն քէնտի կէօղիւնտէքի մէր-
 թէյի կէօրմէ՛ զիքէն , գարընտաչընս նի՞ ճէ տէյէ
 պիլիբսին . Այ գարընտաչ՝ գօյվէր կէօղիւնտէքի
 չէօփիւ չըգարայրմ . էյ միւրայր՝ էվվէլա քէն-
 տի կէօղիւնտէն մէրթէյի չըգար , վէ գարընտա-
 չըն կէօղիւնտէքի չէօփիւ չըգարմաղա օ վէման
 43 կէօրէճէքսին : Օյրա էյի աղաճ եօգտուր քի՛
 չիւրիւք մէյվէ վէրէ , վէ չիւրիւք աղաճ եօգ-
 44 տուր քի՛ էյի մէյվէ վէրէ : Օյրա հէր պիր ա-
 ղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլինիւր . զիրա թի-
 քէնլէրտէն ինճիր տէվչիրմէղլէր , վէ պէօյիւրթ-
 45 լէնտէն իւղիւմ գօփարմաղլար : Այի ատէմ՝
 եիւրէյինին էյի խաղինէսինտէն էյիյի չըգարըր .
 վէ եարամաղ ատէմ՝ եիւրէյինին եարամաղ խա-
 ղինէսինտէն եարամաղը՝ չըգարըր . զիրա օնուն
 46 աղզը՝ եիւրէյին արթանընտան սէօյլէր : Ա է
 նի՞ չիւն պանա՝ Այա՛ Վապպ՝ եա՛ Վապպ չաղը-
 րըրսընըղ , վէ սէօյլէտիլքլէրիմի էթմէ՛ զսինիղ :
 47 շէր պանա կէլէն՝ վէ սէօզլէրիմի տինկլէյէն՝ վէ
 օնլարըր էտէն՝ քիմէ՛ պէնկզէտիյինի սիպէ կէօս-
 48 թէրէյիմ : ( ) էվ եափան ատէմէ՛ պէնկզէր ,
 քի օ՛ գաղտը , վէ տէրինլէթտի , վէ թէմէլի գա-
 յանըն իւզէրինէ գօտու . վէ սուլար ճէօշտուգ-
 տա , ըրմադ օ էվէ չարփտը , ամմա օնու սարսըթ-
 մաղա գատիր օլմատը . զիրա գայանըն իւզէրին-
 49 տէ թէմէլլէնմիշիտի : Վմմա տինկլէյիպ էթ-
 մէյէն՝ եէրին իւզէրինտէ թէմէլսիղ էվ պինա
 էտէն ատէմէ՛ պէնկզէր , քի օնա ըրմադ չարփըն-
 ճա , տէր ս՛գապ տիւշտիւ , վէ օ էվին երգըլըջը
 պէօյիւք օլտու :

ՊԵՇ 7 :

Ս է հէփ սէօղէրինի գալմ իշիտիրքէն թէքմիլ 1
 էտինճէ , Ատիաունայունմ կիրտի : Ս է պիր 2
 եիւզպաշընըն գուլու քէօթիւ հալուէ օլմաղըլա ,
 էօլիւմ տէրէճէսինտէ իտի . օ իսէ , օնուն զըյ-
 մէթիսի իտի : Ս է Հիսուսուն հագգընա իշի- 3
 տինճէ , Նէհուտիլէրին իսթիարլարընը օ-
 նա կէօնտէրտի , վէ օնա եալվարըրըտը քի՝
 կէլիպ քէնտի գուլունու խէլաս էտէ : Նմ 4
 տի օնլար Հիսուսա վարըպ՝ օնա ալէլ աճէ-
 լէ եալվարըպ տէտիլէր քի՝ ( ) լայըգ տըր ,
 քի օնա պու շէյի էտէսին : Օ իրա միլէթի- 5
 միզի սէվէր , վէ ճէմիյէթ եէրիմիզի օ պինա
 էթմիշտիր : Նմտի Հիսուս օնլար իլէ վարըրը- 6
 տը . վէ արթըգ էվտէն ուզագ տէյիլէքէն , եիւզ-
 պաշը օնա տօսթլար եօլատը , վէ օնա տէտի .
 Նա Վապալ զահմէթ էթմէ . զիրա լայըգ տէյի-
 լիմ , քի տամըմըն պլթընա կիրէսին : Պունուն 7
 իշինճէ քէնտիմի՝ տախի սանա կէլմէյէ լայըգ սայ-
 մատըմ . լաքին պիր սէօղ սէօյլէ , վէ ուշաղըմ
 շիֆա պուլաճագ : Օ իրա պէն տախի հէօքիւ- 8
 մէթ ալթընտա գօնմուշատէմիմ , վէ ալթըմտա
 աւքէրիլէր վար , վէ պիրինէ՝ Ալիթ տէրիմ , վէ
 կիտէր . վէ պաշգասընա՝ Ալէլ , վէ կէլիր . վէ խըզ-
 մէթքեարըմա՝ Հ ունու էթ , վէ էտէր : Ս է 9
 Հիսուս պունլարը իշիտինճէ , օնա թաճիւպ էթ-
 տի , վէ տէօնիւպ՝ օնուն արտընճա վարան խալ-
 գա տէտի . Սիզէ տէրիմ , Նարաէլտէ պիլէ պու
 գատար իման պուլմատըմ : Ս է կէօնտէրիլէն- 10
 լէր էվէ տէօնիւպ՝ խասթա օլան գուլու սաղալմըշ
 պուլտուլար :

- 11 Ս է օլտուքի էրթէսի կիւն՝ Նային տէնիլէն շէհրէ վարրըրտը , վէ պիլէսինճէ շայիրտլէրին տէն վաֆիր քիմսէ՝ վէ չօգ խաւգ կիտէրիտի :
- 12 Ս է շէհրին գափուսունա եագլաշը՝նճա , իշթէ պիր էօլմիւշ քիմսէ կէօթիւրիւլիւյօրուտու , քի օ՝ անասընըն պիրիճիք օղու իտի , վէ օ գարը տուլ իտի , վէ օնուն պէրապէրինճէ շէհրտէն վաֆիր
- 13 խաւգ վարրտը : Ս է Ռապպ օնու կէօրիւնճէ օ-
- 14 նու աճրտը , վէ օնա տէտի . Մլլամա : Ս է եա- գըն կէլիպ՝ թապութա տօգունտու , վէ գալտը- րանլար տուրտուլար , վէ օ՝ տէտի . Մյ կէնճ՝ սա-
- 15 նա տէրիմ , գաւգ : Ս է էօլմիւշ քիմսէ գալ- գրպ օթուրտու , վէ սէօլէմէյէ պաշլաստը , վէ օ-
- 16 նու անասընա վէրտի : Սմտի հէփիսինի գօրգու գութտու , վէ Մլլահա շիւքր էտիպ տէրլէրիտի քի՝ Մրամըգտա պէօյիւք փէյղամպէր գալգաը , հէմ քի՝ Մլլահ գամլընը զիյարէթ էյլէտի :
- 17 Ս է պու սէօղ օնուն հագգընա պիւթիւն Նէհու- տիսթանտա հէմ պիւթիւն էղրաֆ մահալտէ եա- յըտը :
- 18 Ս է հէփ պու նէսնէլէր իչիւն՝ Հոհաննէսէ
- 19 շայիրտլէրի խապէր վէրտիլէր : Ս է Հոհան- նէս շայիրտլէրինտէն իքի քիմսէ շաղըրըպ՝ Հի- սուսա կէօնտէրիպ տէտի . ( ) կէլէճէք սէ՞նմի-
- 20 սին , եօխսա զայրիսինիմի պէքլէյէլիմ : Ս է օ ատէմլէր օնա վարրպ տէտիլէր . Ս աֆթիլ էտի- ճի Հոհաննէս պիղի սանա կէօնտէրիպ տէյօր . ( ) կէլէճէք սէ՞նմիսին , եօխսա զայրիսինիմի
- 21 պէքլէյէլիմ : Ս է օ սասթտա օ՝ չօգլարընը խասթալըղլարտան վէ տէրտլէրտէն վէ եարա- մազ րուհլարտան սաղաթտը , վէ չօգ քէօրլէրէ
- 22 կէօրմէյի պաղըշլատը : Ս է Հիսուս ճէվապ վէ-

րիպ՝ օնլարա տէտի . Աիտիպ Յոհաննէսէ կէօր-
տիւյիւնիւզ վէ իշիթտիյինիզ շէյլէրի խապէր
վէրին , քի քէօրլէր կէօրիւրլէր , գօփալար եիւ-
րիւրլէր , ճիւտամլըլար փաքլէնիւրլէր , սաղըրլար
իշիտիւրլէր , էօլիւրլէր գալգարլար , Փագիւրլէրէ
միւթտէ օլունուր . Ա է նէ մութլու օնս քի՝ 23
պէնտէ սիւրշմէ՛զ :

Իմտի Յոհաննէսին խապէրճիլէրի կիտինճէ , 24
Յոհաննէս իշիւն խալգա տէմէյէ պաշլատր .
Չէօլէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ , ըիւզկեար-
տան սալանան գամլը՛շմը : Ապքին նէ՞ կէօր- 25
մէյէ չըգտընըզ , նաղիք էս՝ վապլարըլա կիյին-
միշ ատէ՞մի . իշթէ շէօհրէթլի էս՝ վապտա վէ
սէֆաա՛թտա օլանլար՝ փատիշաս սերայլարընտա
օլուրլար : Ապքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ , 26
փէյլամպէ՞րմի . պէլի՛ տերիմ սիղէ , փէյլամ-
պէրտէն տէ տահաս զիյատէ : Պուտուր օլ քիմ - 27
սէ քի՛ օնուն հագգընա եաղըլմը՛շտըր . Իշթէ պէն
մէլէյիմի սէնին եիւզիւնիւն էօնիւնճէ կէօնտէ-
րէճէյիմ , քիօ՝ սէնին էօնիւնճէ եօլունո՛ւ հաղըր-
լայա : Օհրա սիղէ տէրիմ , գարըլարտան 28
տօղմուշլարտա վաֆթիղ էտիճի Յոհաննէստէն
պէօյիւք փէյլամպէր՝ հիշ քիմէ տէյիլտիր . ամ-
մա Մլահըն փատիշահըղընտա էն քիւշիւյիւ՝ օն-
տան պէօյիւք տիւր :

Ա է պիւթիւն խալգ հէմ կէօմրիւքճիւրլէր ի- 29
շիտինճէ՛ Յոհաննէսին վաֆթիղի իլէ վաֆթիղ
օլմաղըլա՛ Մլահըն թատըրգ էթտիլէր : Մմա 30
Փարիսեցիլէր հէմ նօմօս խօճալարը օնտան
վաֆթիղ օլմամաղըլա՛ քէնտիլէրի հագգընա Մլ-
լահըն թէտպիրինի իպգալ էթտիլէր :

Ա է Րապպ տէտի . Իմտի պու սիլտիլէնին ա . 31

- տէմլէրինի քիմէ՞ պէնկզէտէյիմ , վէ քիմէ՞
 32 պէնկզէրլէր : ( )նլար շօլ չօճուգլարա պէնկ-
 զէրլէր քի՛ փազարտա՛ օթուրուրլար , վէ պիրի
 պիրինէ չաղըրըպ տէրլէր . Սիղէ տիւտիւք չալ-
 տըգ , ամմա բագս էթմէտինիզ , սիղէ Փիղաին
 33 էթտիք , ամմա աղլամատընըղ : Օլիրա վաֆ-
 թիզ էտիճի : Յոհաննէս կէլտի , քի եէմէզ՝ վէ
 շարապ իչմէզ , վէ տէրսինիզ . ( )նու՛ն ճիննի
 34 վար : Մտէմին ( )ղու՛ կէլտի , քի եէր վէ իչէր ,
 վէ տէրսինիզ . Իշթէ պիր շիշպօղազ վէ պէքրի՛
 կէօմրիւքճիւլէրին վէ կիւնա՛հքեարլարըն տօս-
 35 թու ասէմ : Մմմա իլմ՝ քէնտինին հէփ էվ-
 լատլարընտան թաստըգ օլունտու :
 36 Ս է փարիսեցիլէրին պիրի օնա եալվարըրտը ,
 քի օնուն պիլէսինճէ եէյէ , վէ օ՛ փարիսեցինին
 37 էվինէ կիրտի , վէ սօֆրատա օթուրտու : Ս է
 իշթէ օլ շէհրտէ՛ կիւնա՛հքեար օլան պիր գարը՛
 օնուն փարիսեցինին էվինտէ սօֆրատա օթուր-
 տուղունու տույմաղըլա , սու մէրմէրինտէն պիր
 38 գապխօշ գօգուլու եաղ կէթիրտի . Ս է արտ-
 տան օնուն այագլարըր եանընա տուրտու , վէ աղ-
 լայըպ՝ օնուն այագլարընը կէօզ եաշարը իլէ ըս-
 լաթմաղա պաշլատը , վէ պաշընըն սաշը՛ իլէ սի-
 լէրիտի , վէ օնուն այագլարընը էօփէրիտի , վէ
 39 խօշ գօգուլու եաղըլա եաղլարտըր : Ս է օնու
 տա՛ վէթ էտէն փարիսեցի կէօրիւնճէ , քէնտի տէ-
 րունինտէ սէյլէյիպ տէտի . Եյէր պու քիմնէ
 փէյղամպէր օլսայտը , օնա տօգունան գարը
 քիմ՝ վէ նէ շէքիլ օլտուղունու պիլիրիտի . զիրա
 40 օ՛ կիւնա՛հքեար գարըտըր : Ս է Յիսուս ճէվապ
 վէրիպ՝ օնա տէտի . Եսա՛ Սիմոն՝ սանա տէյէճէ-
 41 յիմ վար , վէ օ տէտի . Եսա՛ խօճա սէյլէ : Պիր

էօտիւնճ վէրէնին իքի պօրճլուսու վարրտը , պի-
 րինին պէշեիւզ՝ վէօպիրինին էլլի տինար պօրճու
 վարրտը : Ա էօնլարըն էօտէմէյէ գուտրէթի 42
 օլմամաղըլա , իքիսինէ տա պաղըշլատը . Իմտի
 սէօյլէ , օնու հա՞նկըսը տահա՛ զիյատէ սէվէճէք :
 Ա է Սիմոն ճէվապ վէրիպ տէտի . Վըյաս էտէ- 43
 րիմ՝ քի՛ քիմէ տահա զիյատէսինի պաղըշլատը ի-
 սէ . վէօնա տէտի . Տօղըու հէօքմ էթտին : Ա է 44
 գարըյա տէօնիւպ՝ Սիմոնա տէտի . Պու գարըյը
 կէօրի՛յօրմուսուն . պէն սէնին էվինէ կիրտիմ ,
 այագլարըմա սու վէրմէտին . ամմա պու՛ այագլա-
 րըմը կէօզ եաշլարը իլէ ըսլաթտը , վէ պաշընըն
 սաշը իլէ սիլտի : Աէն պանա էօփիւշ վէրմէ- 45
 տին , պու իսէ պէն կիրէլիտէն պէրու՛ այագլա-
 րըմը էօփմէքտէն Ֆէրաղաթ կէլմէտի : Աէն 46
 պաշըմը եաղ իլէ եաղլամատըն . ամմա պու՛ ա-
 յագլարըմը խօշ գօգուլու եաղ իլէ եաղատը :
 ( ) սէպէպտէն սանա աէրիմ , օնուն չօգ օլան 47
 կիւնահլարը ա՛ֆիլ օլունտու . չիւն չօգ սէվմիշտիր .
 ամմա քիմէ քի աիզ ա՛ֆիլ օլունուրսա , աիզ սէ-
 վէր : Ա էօ գարըյա տէտի . Վիւնահլարըն ա՛ֆիլ 48
 օլունտու : Ա է պէրապէր սօֆրատա օթուրան- 49
 լար՝ քէնտի քէնտիլէրինտէ տէմէյէ պաշլատը-
 լար . Պու քի՛մտիր քի՛ կիւնահլար տախի ա՛ֆիլ
 էտէր : Ա էօ՛ գարըյա տէտի . Աէնի իմանըն 50
 գուրթարտը , սէլամէթ իլէ կիթ :

ՊԵՇ • 8 :

Ա էօլտուքի պունտան սօնկրա օ՛ շէհրտէն շէհ- 1
 րէ վէ գասապատան գասապայա կէշիպ՝ վա՛զ է-
 տէրիտի , վէ Մլահըն փատիշահլըղընը միւթտէ
 էտէրիտի , վէօն իքիլէր պիլէսինճէ իտի . շէմ 2

- պա՛զը գարըլար քի՛ եարամազ րուհլարտան վէ
 խասթալըզլարտան սաղալմըշլար իտի . էա՛նէ
 Սնգդաղեննացի տէնիլէն Սարիամ քի՛ օնտան
 3 եէտի ճի՛նն չըգմըշըտը , վէ Հերովդէսին
 քէտխիւտասը Վուզանըն գարըսը Յովաննա՛ վէ
 Շուշաննա վէ չօգ զայրի գարըլար քի՛ օնա քէն-
 տի մալլարընտան խըզմէթ էտէրլէրիտի :
 4 Ս է չօգ գալապալըզ պիրիքմէ՛յիլէ , վէ հէր
 շէհրտէն խալգ օնա կէլմէ՛յիլէ , օ՛ թէմ՛սիլ իլէ
 5 տէտի , Նքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգ-
 տը . վէ օ էքէրիքէն , պա՛զըսը եօլուն եանընա՛
 տիւշտիւ , վէ չիյնէնտի , վէ կէօյիւն գուշլարը օ-
 6 նու եէտի : Ս է զայրիսի գայանըն իւզէրինէ
 տիւշտիւ , վէ նէմլիյի օլմատըղընտան՝ պիթինճէ
 7 գուրուտու : Ս է զայրիսի թիքէնլէրին արա-
 սընա՛ տիւշտիւ , վէ թիքէնլէր պէրապէր պիթիպ
 8 օնու պօղտուլար : Ս է զայրիսի էյի եէրին
 իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ պիթիպ եիւզգաթ մահ-
 սուլ վէրտի . պունլարը սէօյլէրքէն՝ չաղըրըրտը .
 իշիթմէյէ գուլագլարը օլան՝ իշիթսին :
 9 Ս է շայիրտլէրի օնա սօրուպ տէրլէրիտի . Մ-
 10 ճապա պու թէմս՛իլ նէ՞ օլա : Ս է օ՛ տէտի .
 Մլահըն փատիշահըղընըն սըրըլարընը պիլմէսի
 սիգէ վէրիլմիշտիր , ամմա գալանլարա թէմս՛իլ-
 լէրլէ «էօյլէնիլ» . թաքիմ օնլար պագարքէն կէօր-
 մէյէլէր , վէ իշիտիրքէն անկլամայալար :
 11 Սմտի պու թէմս՛իլ պո՛ւ տուր . թօխու՛մ՝ Մլ-
 12 լահըն սէօղիւտիւր : Ս է եօլեանընտաքիլէր
 օնլարտըր քի՛ իշիտիրլէր , անտէն շէյգան կէլիր ,
 վէ եիւրէքլէրինտէն սէօղիւ գալտըրըր , թաքիմ
 13 ինանըպ գուրթո՛ւլմայալար : Ս է գայանըն իւ-
 ղէրինտէքիլէր օնլար տըր քի՛ իշիթտիքլէրի զէ-

ման սէօղիւ շատլը՛գ իլէ գապուլ էտէրլէր , ամմա
 օնլարըն քէօքիւ օլմատըղընտան՝ օնլար պիր վա-
 գըթ ինանըրլար , վէ թէճրիւպէ վագթընտա
 կերի շէքիլըրլէր : Ա է թիքէնլէրին արասընա 14
 տիւշէն օնլար տըր քի՛ տինկլէրլէր , ամմա գայ-
 դուլարտան վէ գէնկինլիքտէն վէ է՛օմրիւն սէ-
 ֆասա՛թլարընտան վարըպ պօղուլուրլար , վէ
 մահսուլ վէրմէղլէր : Ա է էյի եերտէքի օնլար- 15
 տըր քի՛ օնլար էյի վէ խօշ եիւրէք իլէ սէօղիւ
 տինկլէյիպ զապգ էտէրլէր , վէ սապը իլէ մահ-
 սուլ վէրիլէր :

Ա է հիչ պիր քիմնէ չըրաղը եագըպ՝ օնու գապ 16
 իլէ էօրթմէ՛ղ , եախօտ եաթագ պլթընա գօմաղ .
 լաքին շամ՝ տանըն իւղէրինէ գօր , թաքիմ իչէ-
 րի կէլէնլէր ըշըղը՛ կէօրէլէր : Օ իրա կիղլի շէյ 17
 եօգտուրքի՛ աշիքեար օլմայա , վէ սագըլ շէյ քի՛
 պիլինմէյէ , վէ մէյտանա կէլմէյէ : Վմտի պա- 18
 գըն նիճէ տինկլէրսինիզ , զիրա քիմին վարըսա ,
 օնա վէրիլէ՛ճէքտիր . վէ քիմին եօղիսէ , քէնտին-
 տէն օլ օլան զանն էթտիյի տախի ալընաճագ :

Ա է օնուն անասը վէ գարընտաշարը օնա՛ 19
 վարտըլար , վէ գալապալըգտան օնա եագլաշմա-
 զա գատիր օլմատըլար : Ա է օնա խապէր վէրի- 20
 լիպ տէնիլտի . Մնան վէ գարընտաշարըն՝ սէնի
 կէօրմէյէ իսթէմէլէրիլէ՛ տիշարըտա՛ տուրույօր-
 լար : Ա է օ ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Մ- 21
 նամ վէ գարընտաշարըմ պունլար՝ Մլլահըն
 սէօղիւնիւ տինկլէյէնլէր վէ օնու էտէնլէրտիր :

Ա է օլտուքի կիւնլէրին պիրինտէ՛ օ քէնտիսի 22
 հէմ շայիրտլէրի գայըզաի պինտի , վէ օնլարա տէ-
 տի . Աէօլիւն էօթէ եագասընա կէչէլիմ . վէ ա-
 չըլտըլար : Ա է գայըգ իլէ օնլար կիտէրքէն , օ 23

- ույրուտու . վէ կէօլէ պիր բիւզկեար սաղանաղը էն-
 տի . վէ գայրգ տօլայօրուտու , վէ թէհլիքէտէ ի-
- 24 տիլէր : Ս է եանընա վարըպ՝ օնու ույանտըր-
 տըլար , վէ տէտիլէր . Աա՝ խօծա՝ եա՝ խօծա՝ հէ-
 լաք օլույօրուղ . վէ օ գալգըպ՝ բիւզկեարը վէ
 սույուն տալղալարընը աղարլատը . վէ տինտիլէր ,
- 25 վէ լիմանլը՝ գ օլտու : Ս է օնլարա տէտի . Ամա-
 նընըղ նէ՞րէտէտիր . օնլար խտէ գօրգուպ՝ թա՝
 ճիւպ էտէրէք՝ արալարընտա տէտիլէր . Ա՛ճապա
 պու քի՞մտիր , քի բիւզկեարլարա հէմ՝ սուլա-
 րա՝ տախի էմը էտէր , վէ օնա իգաա՝ թ էտէրլէր :
- 26 Ս է օնլար գայրղըլա Աատարալըլարըն տիյարը-
 նա՝ վարտըլար , քի օ՝ Վալիլեանըն գարչը՝ եադա-
- 27 սընտատըր : Ս է օ՝ գարայա չըգը՝նճա , շէհր-
 տէն օնա պիր ատէմ՝ բասթ կէլտի , քի վաֆիր սէ-
 նէլէրտէն պերու օնուն ճիննլէրի՝ վարըտը , վէ օ՝
 էս՝ վապ կիյմէզիտի , վէ էվտէ գալմաճըտը , իլա
- 28 մէզարլարտա : Ս է Հիսուսու կէօրիւնճէ , պա-
 ղըրըպ էօնիւնէ՝ տիւշտիւ , վէ պէօյիւք սէս իլէ տէ-
 տի . Պէնիմ՝ իլէ սէնին՝ արամըգտա նէ՞վար՝ Աա՝
 Ալլահ՝ թաա՝ լանըն ( ) ղու Հիսուս . սանա եալ-
- 29 վարըրըմ՝ , պէնի իսքէնճէյէ սալմա : Օ իրա
 նապիաք բուհա էմը էթտի , քի օ ատէմտէն չըգա .
 չիւն օնու չօգ սէնէլէրտէն պերու զապգ էթմիշի-
 տի , վէ օ՝ զինճիրլէր վէ պուգաղուլար իլէ պաղ-
 լանըպ սագլանըրըտը . ամմա պաղլարը գըրըպ
- 30 ճիննտէն չէօլէրէ սալընըրըտը : Ս է Հիսուս
 օնա սօրուպ տէտի . Սէնին ատըն նէ՞տիր . վէ օ
 տէտի . Վ եգէօն . զիրա օնա չօգ ճիննլէր՝ կիրմիշի-
- 31 տի : Ս է օնա եալվարըրըտը , քի օնլարա կիր-
- 32 տապա վարմաղա էմը էթմէյէ : Ս է օրատա՝
 տաղտա օթլանըր վաֆիր տօմուզարըն պիր սիւ-

րիւսիւ վարրտը . վէ օնա եալվարըրլարը , քի
 օնլարա՛ կիրմէյէ՛ օնլարա իղն վէրէ . վէ օնլարա
 իղն վէրտի : Ա է ճիննէր օ ատէմաէն չըգըպ՝ տօ- 33
 մուղլարա՛ կիրտիլէր , վէ սիւրիւ ուչըումաան ա-
 շաղա կէօլէ եիւրիւտիւ , վէ պօղուլտու : Ա է 34
 օնլարա կիւտէնէր՝ օլանը կէօրիւնճէ՛ գաչաըլար ,
 վէ վարըպ շէհրտէ վէ չիֆթիլքէրտէ խապէր
 վէրտիլէր : Ա է օլանը կէօրմէյէ՛ չըգտըլար , վէ 35
 Յիսուսա՛ կէլտիլէր . վէ օլ ատէմի՛ քի օնտան
 ճիննէր չըգմըչըտը՝ Յիսուսուն այաղլարը եա-
 նընտա կիլինմիչ վէ ա՛ գըլլանմըչ օթուրտուղու-
 նու պուլտուլար , վէ գօրգտուլար : Ա էմ օնլա- 36
 րա՛ կէօրէնէր տախի ճիննլունուն նի՞ ճէ գուր-
 թուլտուղունու խապէր վէրտիլէր : Ա է կա- 37
 տարաըլլարըն էգրաֆ մահալէրինին հէփ խալգը
 օնա եալվարտըլար քի՛ օնլարաան կիթսին , զի-
 րա պէօյիւք գօրգուտան՝ գութուլտուլար , իմտի
 օ՛ գայըղա կիրիպ կէրի տէօնտիւ : Ա է օլ ա- 38
 տէմ քի ճիննէր օնտան չըգմըչըտը՝ օնա եալվա-
 րըրտը , քի պիլէսինճէ օլուն . ամմա Յիսուս օ-
 նու սալը վէրիպ տէտի . Ա վինէ տէօն , վէ Մ.Լ- 39
 լահըն սանա հէփ էթտիլի շէյէրի նաղլ էյլէ .
 վէ օ՛ կիտիպ պիւթիւն շէհրտէ Յիսուսուն օնա
 հէփ էթտիլի շէյէրի վա՛ղ էտէրիտի :
 Ա է օլտու՛ քի Յիսուս կէրի տէօնտիւքտէ , խալգ 40
 օնու գապուլ էթտի . զիրա հէփիսի՛ օնու պէքլէ-
 յօրլարըտը : Ա է իշթէ պիր ատէմ կէլտի , քի 41
 օնուն ատը Յայրոս իտի , վէ օ՛ ճէմի՛յէթին սեր-
 վէրի իտի . վէ օ՛ Յիսուսուն այաղլարընա գապիա-
 նըպ՝ օնա եալվարըր իտի , քի էվինէ կիրէ : Օ ի- 42
 րա օնուն օն իքի եաչընտա գատար պիր եալընըղ
 էվլատ գըղը՛ վարըտը , վէ օ՛ էօլիւյօրուտու . իմտի

օ կիտէրքէն, գալապալըգ օնու սրգըշտըրըյօրուտու :

- 43 Ս է օն իքի երլ գան ագմագ իլէթի չէքէն պիր գարը քի պիւթիւն մալընը հէքիմէրէ սարֆէթտի իսէտէ, հիչ քիմսէտէն սաղալմաղա գա-
- 44 տիր օլամաւոր, արտ դարաֆտան եագլաշըպէս՝ վապընըն էթէյինէ տօգունտու. վէ տէր ա-
- 45 դապ օնուն գանընըն ագմասը տուրտու : Ս է Հիսուս տէտի. Պանա տօգունան քիմտիր. վէ հէփիսի ինքեար իթմէյիլէ, Պետրոս հէմ պիլէսինճէ օլանլար տէտիլէր. Նա՛ խօճա՛ գալապալըգ սէնի սրգայօր վէ սրգըշտըրըյօր, վէ՛ Պանա
- 46 քիմ տօգունտումու տէրսին : Ս է Հիսուս տէտի. Պէնի պիր քիմսէ տօգունտու. զիրա պէն
- 47 տույտում քի պէնտէն գուվլէթ չըգտը : Նա՛ տի գարը կիզլէնէմէտիյինի կէօրիւնճէ, տիթրէյէրէք կէլտի, վէ օնուն էօնիւնէ գափանըպ՝ պիւթիւն գավըն էօնիւնտէ օնա նէ սէպէպտէն տօգունտուղունու վէ տէր ա՛ գապ շիֆա պուլտու-
- 48 ղունու օնա նազլ էթտի : Ս է օ՛ օնա տէտի. Նիւրէքլէն՝ էյ գըղ, իմանըն սէնի գուրթարտը, սէլամէթ իլէ կիթ :
- 49 ( ) տահա սէօյլէրքէն, ճէմի՛յէթ պաշընըն դարաֆընտան պիրի կէլիպ՝ օնա տէտի քի՛ Սէնին
- 50 գըղըն էօլտիւ, խօճայա ղահմէթ վէրմէ : Ս է Հիսուս իշիտինճէ՝ օնա ճէվապ վէրիպ տէտի՝ Վօրգմա, հէման ինան, վէ գուրթուլաճազտըր :
- 51 Ս է էվէ կիրտիքտէ, Պետրոս վէ Հակօրոս վէ Հոհաննէստէն՝ վէ գըղըն պասպասընտան վէ աւասընտան մա՛ տա՛ իչէրի վարմաղա քիմսէյի գօ-
- 52 մատը : Ս է հէփիսի գըղ իչիւն աղայըպ տէօյիւնիւրլէրիտի. վէ օ տէտի. Նղլաման, էօլմէ-

մէտի , լւիքին ույոյօր : Ա է օնլար օնուն էօլ- 53
տիւյիւնիւ պիլմէքլէ , օնու զէվգլէնիւրլէրիտի :
Լմմա օ՝ հէփիսինի տիշարըյա չըգարըպ՝ գըղըն 54
էլինէ ետիւրըտը , վէ չաղըրըպ տէտի . Լա՛ գըղ՝
գալգ : Ա է օնուն բուհու կէրի տէօնտիւ , վէ 55
տէր ա՛ գապ գալգտը . վէ էմր էթտի , քի օնա նէ-
մէք վէրիլէ : Ա է օնուն աթալարը շաշտըլար . 56
վէ օնլարա թէնպիհ հէթտի , քի օլանը քիմսէյէ
սէօյլէմէյէլէր :

ՊԸՇ . 9 :

Ա է օն իքի շայիրտլէրինի պէրապէր չաղըրըպ՝ 1
օնլարա հէփ նափաք ճիննլէրին իւղէրինէ՝ վէ
խասթալըղարը սաղալթմաղա գուվվէթ վէ հէօ- 2
քիւմէթ վէրտի : Ա է օնլարը Լլա՛հըն փատի-
չահըղընը վա՛ղ էթմէյէ՝ վէ խասթալարա շիֆաի 3
վէրմէյէ կէօնտէրտի : Ա է օնլարա տէտի . Լօլ-
տա հիչ պիր շէյ թաշը՛մայասըղ , նէ տէյնէք- 4
լէր՝ նէ թօրպա՛ նէ տէ էքմէք՝ նէ աղէ՛ նէ տախի
իքիշէր գաֆթանընըղ օլսուն : Ա է հէր հանկը 5
էվէ կիրէրսէնիղ , օրատա գալըն , վէ օրատան
չը՛գըն : Ա է քիմլէր քի սիղի գապուլ էթ- 6
մէղլէրսէ , օլ շէհրտէն չըգտըղընըղտա՝ օնլարա
շէհատէթ իշին՝ պյագլարընըղտան թօղու տա-
խի սիլքին : Ա է օնլար չըղըպ հէր եէրտէ ին- 7
ճիլի վա՛ղ էտէրէք վէ խալալարը սաղալտարապ՝
գասապա պէ գասապա տօլաշըրլարըտը :

Ա է բուպ՝ պաշը շերովգէս օնտան իճրա օ- 7
լունան հէփ շէյլէրի իշիթտի , վէ պա՛ղը քիմսէ-
լէրտէն է՛) օհաննէս էօլիւլէրտէն տիրիլտի տէյիւ՝
Պա՛ղըլարտան տախի Լղիա զուհր էթտի , 8
պա՛ղըլարտան իսէ՛ էսքի փէյլամպէրլէրին պիրի

- գալգտը տէնիլտիյինտէն թա՛ճիւպ էտէրիտի :
- 9 Ս է Լերովդէս տէտի . Պէն Յոհաննէսին պա-
շընը . քէստիմ . իմտի պու . քի՛մտիր . քի՛ պէն օնուն
հագգընա պէօյլէ շէյլէր իշիտի յօրում . վէ օնու
կէօրմէյէ արարըտը :
- 10 Ս է րէսուլէր կէրի տէօնիւպ՝ օնա հէփի էթ-
տիքլէրի շէյլէրի նազլ էթտիլէր . վէ օնլարը ա-
լըպ՝ թէնհաճէ Ռեթսայիգա տէնիլէն շէհրին
- 11 պիր չէօլ մահալինէ չէ.քիլտի : Ս է խալգտույ-
մալըլա՝ օնուն արտը՛նճա վարտըլար . վէ օնլարը
գապուլ էտիպ՝ օնլարա Վլահըն . փատիշահըլը՛
հագգընտա սէօյլէրիտի , վէ սաղալմաղա մուհ-
թաճ օլանլարա շիֆա՛ վերիրիտի :
- 12 Ս է կիւն մէյլէնմէյէ պաշլատը . վէ օն իքիլէր
եանընա կէլիպ՝ օնա տէտիլէր . խալըը սալը՛վէր
քի՛ էդրաֆ գասապալարա վէ չիֆթլիքլէրէ
վարըպ գօնալար , հէմ եէյէճէք պուլար . զերա
- 13 պուրատա եապան մահալտէիղ : Ս է օնլարա
տէտի . ( )նլարա եէմէյէ սիղ վէրին . վէ օնլար
տէտիլէր . Պիզիմ պէշ էքմէքտէն վէ իքի պա-
լըգտան զիյատէ շէյիմիղ եօգտուր . մէյէր վա-
րըպ՝ հէփի պու ճէմահա՛թա դահա՛մլար պիղ սաթուն
- 14 ալալըմ : Օ իրա պէշ պին գատար ստէմ ի-
տի . իմտի շայիրտլէրինէ տէտի . ( )նլարը էլլի-
- 15 շէր՝ պէօլիւք պէօլիւք օթուրտուն : Ս է էօյլէ
- 16 էթտիլէր , վէ հէփիսինի օթուրթտուլար : Ս է
պէշ էքմէյի հէմ իքի պալըղը ալտը , վէ կէօյէ
տօղրու պագըպ՝ օնլարը միւպարէքլէտի , վէ փա-
րալայըպ՝ շայիրտլէրինէ վերիրիտի , քի խալգըն
- 17 էօնիւնէ գօյալար : Ս է եէտիլէր , վէ հէփիսի
տօյտուլար . վէ փարշալարըն արթանընտան օն
իքի սէփէթ գալտըրըլտը :

Ս է օլտու քի՝ օ՝ եալընըղ տուա՝ էտէրքէն , 18
 շայիրտլէրի տա պերապերինճէ իտիլէր . վէ օն-
 լարա սօրուպ տէտի . խալգ՝ պէն քի՞մ իմ տէր-
 լէր : Ս է օնլար ճէվապ վէրիպ տէտիլէր . Ս աֆ- 19
 թիլ էտիճի ( ) ճաննէսսին , զայրիլէրի տէ՝ Ն-
 ղիա սըն , վէ զայրիլէրի՝ Նսքի փէյղամպերլէրին
 պիրի գալգմըշտըր Գէրլէր : Ս է օնլարա տէտի . 20
 Նա սիլ քի՞մ իմ տէրսինիլ . վէ Պետրոս ճէվապ
 վէրիպ տէտի . Նլաճըն Վ . րիստոսուսուն :

Ս է օ օնլարա շէտիտ թէնպիճ էտիպ՝ էմր էյ- 21
 լէտի , քի պունու քիմնէյէ սէոյլէմէյէլէր : Ս է 22
 տէտի քի՝ Նտէմին ( ) ղու ճօգ շէյլէր շէքմէք՝
 վէ իսթիարլարտան ճէմ պաշքեաճինլէրաէն վէ
 եաղըճըլարտան րէտտ օլունմագ՝ վէ էօլտիրիւ-
 մէք՝ վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ տիրիլմէք կէրէքտիր :
 Ս է ճէփիսինէ տէրիտի . Վիմ քի պէնիմ 23
 արտըմճա կէլմէյէ իսթէրսէ , քէնտիսինի ին-
 քեար էթսին , վէ խաշընը ճէր կիւն գալտըրսըն ,
 վէ արտըմճա կէլսին : Օ իրա քիմ քի ճանընը 24
 գուրթարմաղա իսթէրսէ , օնու զայպ էտէճէք .
 վէ քիմ քի ճանընը պէնիմ իչիւն զայպ էտէրսէ ,
 օ՝ օնու գուրթարաճագ : Օ իրա ատէմէ պիւ- 25
 թիւն տիւնեայը գաղանըպ քէնտիսինի զայպ է-
 տէր եա եիթիրիրսէ , նէ՞ Փաիտէ օլուր : Օ ի- 26
 րա քիմ քի պէնիմ իչիւն վէ պէնիմ սէօղլէրիմ
 իչիւն ութանըրսա , ատէմին ( ) ղու տաիի՝ քէն-
 տիսինին վէ Պապանըն վէ մուգատտէս մէլէք-
 լէրին սալգանաթընտա կէլտիյի գէման օնուն
 իչիւն ութանաճագտըր : Ս է սիղէ ճագգան 27
 տէրիմ , պուրատա տուրանլարտան պա՛ղը քիմ-
 տէլէր վար քի՝ Նլաճըն փատիշաճըղընը կէօ-
 րիւնճէյէտէք՝ ասլա էօլիւմ գաթմայաճագլար :

- 28 Ա է պու սէօզլէրտէն սօնկրա սէքիզ կիւն
 գատար օլունճա , Պետրոսու վէ Յոհաննէսի վէ
 Յակոբոսու պիլէսինճէ ալըպ՝ տաղա տուա՝ էթ-
- 29 մէյէ չըգտը : Ա է օլտու քի՝ օ տուա՝ էտէրքէն ,
 եիւղիւնիւն շէհրէսի զայրի տիւրլիւ՝ վէ կկյիմի
- 30 պէյազ՝ փարլաճ օլտու : Ա է իշթէ իքի ատէմ
 օնուն իլէ սէօյլէշիրիտի , քի օնլար Սոլսէս վէ
- 31 Լղիա իտի . Վի օնլար ի զգէթ իլէ կէօրիւնիւպ
 օնուն Լքուսաղէմտէ թէքմիլ էտէճէյի վէֆա-
- 32 թընը՝ սէօյլէյօրլարրտը : Ա է Պետրոս Տէմ պի-
 լէսինճէ օլանլար ոյգուտան աղըրլաշմը շլարրտը .
 վէ օնլար ոյյանը՝ նճա , օնուն ի՝ զգէթ ինի՝ վէ պիլէ-
- 33 սինճէ տուրան իքի ատէմի կէօրտիւլէր : Ա է օլ-
 տուքի՝ օնլար օնտան պըրըլըքէն , Պետրոս Յի-
 սուսա տէտի . Լա խօճա՝ պիզէ պուրատա օլմասը
 էյի տիր . իմտի սանա պիր Սոլսէսէ տէ պիր վէ
 Լղիայա պիր՝ իւչ չատըր եափալըմ . զիրա սէօյ-
- 34 լէտիյինի պիլմէղիտի : Ա է օ պունլարը սէօյ-
 լէրքէն , պիր պուլուլթ օլտու , վէ օնլարը քէօյկէ-
 լէնտիրտի . վէ օնլար պուլուլթա կիրտիքլէրինտէ
- 35 գօրգտուլար : Ա է պուլուլթտան՝ Սէվկիւլիւ
 ( ) զուլմ պու տուր , օնու տինկլէյին տէյէն պիր
- 36 սէս օլտու : Ա է սէս օլտուղու կիպի՝ Յիսուս
 եալընըզ պուլունտու . վէ օնլար սիւքիւթ էթտի-
 լէր , վէ կէօրտիւքլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ
 քիմսէյէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտիլէր :
- 37 Ա է օլտու քի էրթէսի կիւնտէ՝ օնլար տաղ-
 տան էնի՝ նճէ , օնու չօգ գալապալըճ գարշը-
- 38 լատը : Ա է իշթէ պիր ատէմ գալապալըգտան
 պաղըրըպ տէտի . Լա խօճա՝ սանա եալարըրըմ
 օղուլմա նազար գըլ , զիրա եալընըզ էվլատըմ
- 39 տըր . Ա է իշթէ օնու պիր բուհ գուլթար , վէ

անփանսըզ պաղբըրըր, վէ օնու քէօփիւք իլէ շար-
 փար, վէ օնու էղէրէք՝ օնտան կիւճիւլէ այրը-
 ւըր: Ա է սէնին շայիրալէրինէ եալլարտըմ, 40
 քի օնու չըգարալար, ամմա գատիր օլանմատըլար:
 Ա է Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի. ՎՅ իմանսըզ
 վէ թէրս սիլիլէ՝ նիչէյէ տէք սիղին եանընըղտա
 օլուպ՝ սիղի թէհամմիւլ էտէճէյիմ. օղունու
 պուրայա կէթիր: Ա է օտահա կէլիլքէն, ճինն 42
 օնու շարփտը, վէ երթթար. ամմա Յիսուս նա-
 փաք բուհու ա՛ղարլայըպ՝ չօճուղա շիֆա՛ վէր-
 տի, վէ օնու պապասընա՛ վէրտի: Իմտի հէփի- 43
 սի Լւլահըն ա՛ղամէթինէ հէյրան գալըրլա-
 րըտը:

Ա է հէփիսի Յիսուսուն հէփ էթտիյի շէյլէ-
 րէ հէյրան գալը՛րքէն, օ՛ շայիրալէրինէ տէտի.
 Սիղ՝ պու սէօղէրի գուլագլարընըղա՛ գօյուն. 44
 զիրա՛ ատէմին ( )ղլու՛ ատէմլէր էլինէ թէսլիմ
 օլունաճագ: Լ՛մմա օնլար պու սէօղիւ պիլմէղ- 45
 լէրիտի, վէ օնլարտան էօրթիւլիւ իտի, թա՛քիմ
 օնու տո՛յմայալար. վէ պու սէօղտէն էօթիւրիւ
 օնա սօրմաղա գօրգարլարըտը:

Ա է օնլարըն արասընա պիր տիւշիւնմէ կիր- 46
 տի, քի ա՛ճապա օնլարտա պէօյիւք քի՛մ օլա:
 Ա է Յիսուս օնլարըն եիւրէքլէրինին տիւշիւն- 47
 մէսինի կէօրմէք իլէ, պիր չօճուգ ալըպ՝ օնու
 քէնտի եանընտա՛ տուրտուրտու: Ա է օնլա- 48
 րա տէտի. Վ՛իմ քի պու չօճուղու պէնիմ ա-
 տըմտա գապուլ էտէրսէ՛ պէնի գապուլ էտէր,
 վէ քի՛մ քի պէնի գապուլ էտէրսէ՛ պէնի
 կէօնտէրէնի գապուլ էտէր, զիրա արանըղտա
 հէփիսինտէն քիւչիւք օլան՝ պէօյիւք օ տուր:

Ա է Յոհաննէս ճէվապ վէրիպ տէտի. Լ՛ա՛մ 49

- խօճա՝ պիրինի կէօրտիւք քի՝ սէնին ատընտա
 ճիննէր շըդարը յօրուտու , վէ օնու մէն՝ էթտիք .
- 50 զիրա պիղիմ իլէ սանա թապի՝ տէյիլտիր : Ա է
 Յիսուս օնա տէտի . Սէն՝ էթմէն . զիրա պիղէ
 գարըը օլմայան՝ պիղիմ դարաֆըմըղտանտըր :
- 51 Ա է օլտու քի՝ եօգարը ալընմասընըն կիւնէրի
 թէքմիլ օլուրքէն , օ՛ Նրուսաղէմէ կիթմէյէ եիւ-
- 52 զիւնիւ տիքտի : Ա է եիւղիւ էօնիւնճէ խապէր-
 ճիլէր կէօնտէրտի . վէ օնլար վարըպ՝ Սամարիա-
 լըլարըն պիր գասապասընա՛ կիրտիլէր , քի օնուն
- 53 իշիւն հազըրը՛գ էտէլէր : Ա է օնու գասպուլ
 էթմէտիլէր . զիրա օնուն եիւղիւ Նրուսաղէմէ
- 54 կիթմէյէ տօղըլմուշուտու : Ա է օնուն շա-
 յիրտլէրի՝ Յակօրոս վէ Յոհաննէս կէօրիւնճէ
 տէտիլէր . Նա՛ Րապպ՝ իսթէրմիսին քի՝ Նղիս
 տախի էթտիյի կիպի՝ սէյլէյէլիմ՝ քի կէօքտէն
- 55 աթէշ էնսին , վէ օնլարը թէլէֆ էթտին : Ա է
 օ տէօնիւպ՝ օնլարը ազարլատը , վէ տէտի . Սիղ
 հա՛նկը բուհուն օլտուղունուզու պիլմէզսինիղ .
- 56 Օ իրա ատէմին ( )ղլու ատէմլէր ճանլարը հէլաք
 էթմէյէ կէլմէտի , իլա խէլաս էթմէյէ . վէ պաշ-
 գա՛ գասապայա վարտըլար :
- 57 Ա է օլտու քի՝ օնլար եօլտա կիտէրքէն , պիրի
 օնա տէտի . Նա՛ Րապպ՝ հէր նէրէյէ կիտէրսէն ,
- 58 արտընճա կէլէյիմ : Ա է Յիսուս օնա տէտի .
 թիլէրիլէրին ինլէրի՝ վէ կէօյիւն գուշարընըն
 եուվալարը՛ վար . ասմա ատէմ ( )ղլունուն պա-
 շընը տայայաճագ եէրի եօգտուր :
- 59 Ա է պիր զայրիսինէ տէտի . Րարը՛մ ճա կէլ . վէ
 օ տէտի . Նա՛ Րապպ՝ պանա իզն վէր , էվվէլա
- 60 վարըպ պապամը կէօմէյիմ : Ա է Յիսուս օնա
 տէտի . Վօյվէր էօլմիւշլէրի՛ քէնտի էօլիւլէրինի

կէօմէլէր , սէն իսէ վարըպ Լ՛ւլաճըն փատիշաճ-
լըղընը՝ վա՛ղ էյլէ :

Ս է պիր պաշգասը՝ տա տէտի . Լ՛ա՛ Քապպ՝ սէ- 61
նին արտը՛նճա կէլէյիմ՝ . լաքին էվվէլա պանա
իզն վէր , քի էվիմին էճալիսի իլէ վիտալաշայրմ՝ :
Լ՛մմա ճիսուս օնա տէտի . Լ՛իչ պիր՝ էլինի սա- 62
պան իւզէրինէ գօմուչ իքէն կէրիյէ պագան քիմ-
սէ՛ Լ՛ւլաճըն փատիշաճլըղընա միւնասիպ տէյիլ-
տիր :

ՊԵՇ . 10 :

Ս է պունլարտան սօնկրա՝ Քապպ զայրի եէթ- 1
միշ՝ քիմսէլէր տախի թայլին էթտի , վէ օնլարը
քէնտի էօնիւնճէ՛ վարաճաղը ճէր շէճրէ վէ մա-
ճալէ իքիշէր իքիշէր կէօնտէրտի : Լ՛մտի օնլա- 2
րա տէրիտի . Աէրչի պիչին չօգ՝ ամմա իշճիլէր
ազարը . իմտի պիչինին Սաճիպինէ եալվարըն
քի՛ քէնտի պիչինինէ իշճիլէր չըգարսըն : Աի- 3
տին , իշթէ պէն սիզի՛ գուզուլարը գուրալարըն
արասընա կիպի եօլլարմ՝ : Քէսէ եա թօր- 4
պա եախօտ այագգապլարը թաշը՛ման . վէ եօլ-
տա ճիչ քիմսէյէ սէլամ՝ վէրմէն : Ս է ճէր 5
ճանկը էվէ կիրէրսէնիզ , էվվէլա տէյին . Սէ-
լամ՝ պու էվէ : Ս է էյէր օրատա սէլամէթէ 6
մուսթաճագգ քիմսէ վար իսէ , սէլամընըղ օնուն
իւզէրինէ գօնաճագ . եօղիսէ՛ սիզին իւզէրինի-
զէ տէօնէճէք : Ս է օ էվտէ գալըպ՝ օնլարտա 7
պուլունան շէյլէրտէն եէյիպ իչին . զիրա իշճի-
յէ՛ քէնտի իւճրէթի լայը՛գտըր . սիզ էվտէն է-
վէ կէօչ էթմէն : Ս է ճէր ճանկը շէճրէ կի- 8
րէրսէնիզ , վէ սիզի գապուլ էտէրլէրսէ , էօնիւ-
նիւզէ գօնուլան շէյլէրի՛ եէյին : Ս է օնուն ի- 9

- չինտէ օլան խասթալարը սաղալարն , վէ օնլարա տէյին . Իւզէրինիզէ Մլահըն փատիշահը զը եագլաշմըշտըր : Ա է հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ , վէ սիզի դապուլ էթմէզլէրսէ , օնուն
- 10 մէյտանլարընա չըզըպ տէյին . Սիզին շէհրինիզտէն պիզէ եափըշան թօզու տախի սիզէ սիլէրիզ . Լաքին պունու պիլին քի՝ իւզէրինիզէ Մլահըն փատիշահըր եագլաշմըշտըր : Ա է սիզէ տէրիմ քի՝ օլ կինտէ Սոդոմա՝ օլ շէհրտէն
- 11 զիյատէ թէհամիլ օլունաճագ : Ա այսանա՝ եա՝ Քորազին , վաճ սանա եա՝ Ինթսայիդա . զիրա էյէր սիզտէ իճրա օլունան գուվվէթլի իշլէր Տիւրոս վէ Սիզոնտա օլսալարըտը , չօգտան պէրու չուլ վէ քիւլտէ օթուրուպ թէվ
- 12 պէ էտէրլէրիտի : Լաքին շէրաա՝ թտա Տիւրոս վէ Սիզոնա սիզտէն տահա զիյատէ թէհամ
- 13 միւլ օլունաճագ : Ա է սէն կէօյէտէք եիւճէլէն եա՝ Ասիանայում՝ ճէհէննէմէ՝ տէք էն
- 14 տիրիլէճէքսին : Սիզի տինկլէյէն՝ պէնի տինկլէր , վէ սիզի ըտտ էտէն՝ պէնի ըտտ էտէր . վէ պէնի ըտտ էտէն՝ պէնի կէօնտէրէնի ըտտ էտէր :
- 15 Իմտի եէ թմիշլէր շատը՝ գիլէ տէօնիւպ տէտիլէր . Եա՝ Իապպ՝ ճիննլէր տախի սէնին ատընտա
- 16 պիզէ իդաա՝ թէտէր : Ա է օ՝ օնլարա տէտի . Ե յգանը կէօրտիւմ քի՝ կէօքտէն շիմշէք կիպի
- 17 տիւշէյօրուտու : Իշթէ սիզէ՝ երլանլար վէ ա՝ գրէպլէր իւզէրինէ՝ վէ տիւշմէնին հէփ գուվվէթի իւզէրինէ պասմաղա հէօքիւմէ՝ թ վէրիրիմ . վէ սիզէ հիչ պիր շէյ՝ ասլա զարար վէրմէյէճէք
- 18 տիր : Մմմարպունա սէվինմէն , քի ըուհլար սիզէ իդաա՝ թէտէյօրլար . Լաքին տահա զիյատէ

սէվինին քի՛ առարբննը կէօքլէրտէ ևաղըմըշ-
տրր :

( ) Լ սաս՛ թտա (Յ) իսուս բուհունտա մէսրուր 21
օլտու , վէ տէտի . Աս՛ կէօյիւն վէ եէրին Սահի-
պի Պապա՛ սանա շիւքր էտէրիմ քի՛ պունլարը ա-
լիմլէրտէն վէ ա՛րիֆլէրտէն կիզլէտին , վէ օնլա-
րը մա՛սումլարա՛ աշիքեար էթտին . պէլի՛ ևա՛
Պապա՛ զիրա հուզուրունտա պէօյլէ խօշ կէօ-
րիւնտիւ : Պապամտան հէր շէյ պանա թէսլիմ 22
օլունտու . վէ քիմսէ ( ) զուլուն քիմ օլտուզունու
դանըմաղ , իլլա Պապա , վէ Պապանըն քիմ օլ-
տուզունու՝ իլլա ( ) զուլ , վէ օլ քիմսէ քի ( ) զուլ
օնա օնու աշիքեար էթմէյէ իսթէր :

Ս է շայիրալէրէ տէօնիւպ՛ թէնհաճէ տէտի . 23
Վէ մութլու սիզին կէօզլէրինիզէ քի՛ կէօրտիւ-
յիւնիւղ շէյլէրի կէօրիւյօրլար : ( ) իրա սիզէ 24
տէրիմ քի՛ չօգ փէյղամպէրլէր վէ փատիշահլար
իսթէտիլէր քի՛ կէօրտիւյիւնիւղ շէյլէրի կէօրէ-
լէր , վէ կէօրմէտիլէր , վէ իշիթտիյիւնիւղ շէյլէրի
իշիտէլէր , վէ իշիթմէտիլէր :

Ս է իշթէ պիր նօմօսի գալըրպ՛ օնու թէճրիւ 25
պէ էտէրէք տէտի . Աս՛ խօճա՛նէ՞ էյլէյիմ՝ , քի
էպէտի էօմրէ վարիս՛ օլայրմ : Ս է օ՛ օնա տէ- 26
տի . Աօմօստա նէ՞ ևաղըմըշտրր . նա՞սըլ օգուր-
սուն : Ս է օ՛ ճէվապ վէրիպ տէտի . Ալլահըն 27
Քապպը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն գուվվէթիւնտէն վէ պիւ-
թիւն ա՛գընտան՝ հէմ գօնշունու քէնտին կիպի՛
սէվէսին : Վմտի օնա տէտի . Տօղրու ճէվապ 28
վէրտին . պունու իճրա՛ էյլէ , վէ ևաշայսօրն :
Ամմա՛ օ՛ քէնտինի սատըգ չրգարմաղա իսթէմէ- 29
յիլէ , (Յ) իսուսա տէտի . Աս գօնշում քի՞մտիր :

- 30 Ս է Հիսուս ճեմապ վերիպ տէտի, Պիր առէմ Արուսաղէմոնէն Արիքովա էնէրիտի, վէ խըրսըղլարա տիւշտիւ, քի օնլար օնու հէմ սոյտուլար հէմ եարալատըլար, վէ օնու եարը էօլմիւշ օլարապ՝ պրաղըպ կիթտիլէր : Իմօի բասթ կէլտի քի՝ օ եօլտան պիր քեա հին էնէ, վէ օնու կէօ-
- 32 րիւնճէ, էօթէ եանա կէշտի : Վէ զալիք օլ մահալէ պիր Ղ եւիլի տախի վարմաղըլա, կէլիպ
- 33 կէօթտիւ, վէ էօթէ եանա կէշտի : Աքին պիր Աամարիալը եօլա կիտէրքէն՝ օնուն օլտուղու եէ-
- 34 րէ կէլտի, վէ օնու կէօրիւնճէ աճըտը : Ս է եագըն վարըպ՝ եարալարընը եաղ վէ շարապ տէօքէրէք՝ պաղըատը, վէ օնու քէնտի հայվանը իւղէրինէ պինտիրիպ՝ օնու պիր խանա կէօթիւրտիւ,
- 35 վէ օնա մուգայէթ օլտու : Ս է էրթէսի կիւն չըգարիքէն, իքի տինար չըգարըպ՝ խանճըյա վէրտի, վէ օնա տէտի. ( )նա մուգայէթ օլ, վէ նէքի զիյատէ խարճ էտէրսէն, պէն թէքրար կէլ-
- 36 տիյիմօն՝ սանա էօտէյէճէյիմ : Իմօի սանա՝ պու իւշտէն հանկըսը խըրսըղլարա տիւշէնին
- 37 գօնշուսու օլտու՝ կէօրիւնիւր : Ս է օ տէտի. ( )նա մէրհամէթ էտէն, վէ Հիսուս օնա տէտի. Ս ար սէն տէ՝ պոնճիլէյին էյլէ :
- 38 Ս է օլտուքի օնլար կիտէրքէն, օ՝ պիր գասապայա կիրտի. վէ Մարդաատընտա պիր գարը՝ օ-
- 39 նու էվինէ գասպուլ էթտի : Ս է օնուն՝ Մարիամատընտա պիր գըղ գարընտաչը վարըտը, քի օ՝ Հիսուսուն այագլարը եանընա օթուրուպ՝ օ-
- 40 նուն սէօղիւնիւ տինկլէրիտի : Մարդա իսէ՝ չօգ խըղմէթէ տաիր զաիլէ չէքէրիտի. վէ եագըն կէլիպ տէտի. Այա՝ Մասպ՝ գըղգարընտաչըմ պէնի եալընըղ խըղմէթ էթմէյէ պրագտըղը հաճէթին

տէյի լմի . իմտի օնա տէ քի՛ պաննա ետարտրմ է-
տէ : Ա է ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս օնա տէտի . 41
Եւ Մարդա՛ Մարդա՛ չօգ շէյլէր իշինն գայլո՛ւ
չէքիպ պիհուզո՛ւր օլուրսուն . Ապին լաղըմ օ- 42
լան շէյ պիր տիր . Մարիամ իսէ՛ էյի հիսսէյի
սէչմիշտիր , քի օ՛ օնտան կիտէրիլմէյէճէքտիր :

ՊԵՇ 11:

Ա է օլտուքի օ՛ պիր մահալտէ օլուպ ի՛ պատէթ է- 1
տէրքէն , ֆէրաղաթ էթտիյինտէ՛ շայիրտէրին-
տէն պիրի օնա տէտի . Եւ Մարդա՛ պիզէ տուա՛
էթմէյի էյրէթ , նիճէ Յոհաննէս տախի քէն-
տի շայիրտէրինէ էյրէթտի իսէ : Ա է օնլարա 2
տէտի . Տուա՛ էթտիյինիզ զէման՝ տէյին . Եւ
կէօքլէրտէ օլան Պապամըզ՝ ատըն մուգատտէս
օլունն . փատիշահըղըն կէլինն . իրատէթինն օլ-
սուն՝ նիճէ կէօքտէ եէր իւզէրինտէ տախի .
Հէր կիւնքի էքմէյիմիզի՛ կիւն պէ կիւն պիզէ 3
վէր . Ա է կիւնահլարըմըզը պիզէ ա՛ֆիլ էյլէ , 4
զիրա պիզ տախի պիզէ հէր պօրճլու օլանը ա՛ֆիլ
էտէրիզ . վէ պիզի թէճրիւպէյէ կէթիրմէ , իլ-
լա պիզի ետրամազտան գուրթար :

Ա է օնլարա տէտի . Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս- 5
թու՛ օլուրտա՛ օնա կէճէ ետրըսը վարըպ՛ օնա
տէրսէ . Եւ տօսթ՛ պաննա իւչ էքմէք էօտիւնճ
վէր . Օ՛իրա պաննա եօլտան պիր տօսթու՛մ 6
կէլտի , վէ օնուն էօնիւնէ գօյաճազ շէյիմ եօգ-
տուր . ( ) տախի իչէրիտէն ճէվապ վէրիպ տէ- 7
յէ . Պաննա զահմէթ վէրմէ , արթըզ գատիու գա-
փանմիշարը , վէ չօճուգլարըմ պէնիմ իլէ եա-
թագտասարըլար . գալգըպ՛ սաննա վէրմէյէ գատիր
տէյիլիմ : Սիզ տէրիմ , էյլէր քէնտի տօս- 8

- Թո՛ւ օլտուղու իշինն՝ գալգըպ օնա վերմէշսէ տէ՛
 Լաքին օնունն ա՛րսըղըղը՛ իշինն՝ գալգըպ օնա Լա-
 9 զըմ՝ օլտուղու գատար վերէճէքտիր : Պէն տա-
 խի սիղէ տէրիմ . Տիլէյին՝ վէ սիղէ վերիլէճէք ,
 արայըն՝ վէ պուլաճա՛գսընըղ , չալըն՝ վէ սիղէ ա-
 10 չըլաճա՛գտըր : Օ իրա հէր տիլէյէնն ալըր , վէ ա-
 11 րայան պուլուր , վէ չալաննա աչըլաճագ : Վ է
 սիղտէնն հա՛նկը պապայյա՛ օղու էքմէք տիլէրսէ ,
 օնա դա՛շմը վերէճէք , եախօտ պալըգ տախի՛ օնա
 12 պալըգ եէրինէ երլա՛նմը վերէճէք . Այախօտ
 եուամուրգա՛ տախի տիլէրսէ , օնա ա՛գրէ՞ պմի վէ-
 13 րէճէք : Իմտի էյէր սիղ՝ եարամաղլա՛ր իքէն՝
 էվլատլարընըղա էյի վերկիլէր վերմէսինի պիլիբ-
 սինիղ , նէ գատար չօգ զիյատէ կէօքտէնն օլան
 Պապանըղ՝ օնտան տիլէյէնլէրէ Մուհ էլ գուտսու
 վերէճէք :
- 14 Վ է պիր ճի՛նն չըգարըրտըր , վէ օ տիլսիզիտի .
 վէ օլտո՛ւ քի՛ ճինն չըգընճա , օլ տիլսիղ քիմսէ
 15 սէօյլէտի , վէ խալգ Թա՛ճիւպ էԹտիլէր : Վ՛մա
 օնլարտան պա՛ղըլարը տէտիլէր . Շ՛րիննլէրի՛ ճինն-
 լէրինն ուլուսու Մէեղգեբուղ իլէ չըգարըյօր :
 16 Վ է զայրիլէրի Թէճրիւպէ էտէրէք՝ կէօքտէնն օն-
 17 տանն նիշանն տիլէրլէրիտի : Վ է օ՝ օնլարըն Փիքր-
 լէրինի պիլմէքլէ , օնլարա տէտի . Մէնտին-
 տէ Թագսիմ օլան հէր փատիշահըղ՝ խարայ օ-
 18 լուր , վէ էվ իւղէրինտէ էվ՝ տիւշէր : Վ է էյէր
 շէյգա՛նն տա քէնտինտէ Թագսիմ օլուրսա , օ-
 նունն փատիշահըղը նի՛ճէ տուրաճագտըր . չինն
 տէրսինիղ քի՛ պէն ճիննլէրի Մէեղգեբուղ իլէ
 19 չըգարըյօրում : Վ է էյէր պէն ճիննլէրի Մէ-
 եղգեբուղ իլէ չըգարըյօրսամ , սիղինն օղուլա-
 րընըղ քի՛մ իլէ չըգարըյօրլար , պունունն իշինն՝

սիզին շէրաս' թճըլարընըղ օնլար օլաճագլար :
 Վաքին էյէր պէն ճիննլէրի Վլասհըն փարմաղը՝ 20
 իլէ չըգարըյօրսամ , էյլէ իսէ՝ իւղէրինիղէ Վլ-
 ասհըն փատիշասհըղը եէթիշմիշտիր : Վասհըի- 21
 ման քէնտի ալուսունու սիլասհլանմըչ պէքլէ-
 տիլի զէման , օնուն էշեսսը սէլամէթտէ տիր :
 Վմնա օնտան գուվլէթլիսի իւղէրինէ կէլիպ՝ օ . 22
 նու եէնէրսէ , օնուն՝ օլ կիւվէնտիլի հէփ սիլաս-
 լարընը ալըր , վէ օնուն շիքեսարընը պէօլէր :
 Պէնիմ իլէ օլմայան՝ պանա զըթտըր . վէ պէնիմ՝ 23
 լէ տէվշիրմէյէն՝ տաղըտըր :

Վափաք բուհատէմտէն չըգտըղը՝ զէման՝ սու- 24
 սուղ եէյլէրտէն կէշիպ՝ րահասթարար , ամմա
 պուլմաղ . օ զէման տէր . Շ օլ օնտան չըգտը-
 ղըմէվիմէտէօնէյիմ : Վ է կէլինճէ՝ օնսիւփ- 25
 րիւլմիւշ վէ տօնանմըչ պուլուր : ( ) զէման կի- 26
 տիպ՝ քէնտինտէն՝ եարամաղ պաշգա եէտի բուհ
 պիլէ ալըր , վէ կիրիպ օրատա սաքին՝ օլուրլար .
 վէ օ ատէմին սօնու՝ էվվէլքինտէն պէթէր օ-
 լուր :

Վ է սլտօլքի՝ օ պունլարը սէյլէրքէն , գալա- 27
 պալըգտան պիրգարը սէս գալտըրըպ՝ օնա տէտի .
 Վէ մութլու սէնի թաշըյան րահմէ՝ վէ էմաիլին
 մէմէլէրէ : Վ է օ տէտի . Պախուսուս՝ նէ մութ- 28
 լու Վլասհըն սէօղինիւ տինկլէյիպ՝ սագլայան-
 լարա :

Վ է խալգ պիրիքիրիքէն , տէմէյէ պաշատը . 29
 Պու սիլսիլէ եարամաղտըր . նիշան գալապ էտէր ,
 ամմա օնա՝ { Յոմնան փէյլամպէրին նիշանընտան
 մոտա՝ նիշան վէրիլմէյէճէքտիր : Օ իրա 30
 { Յոմնան Վինուէլիլէրէ նիշան օլտուղու կիպի՝
 ատէմին ( ) ղու տախի պու սիլսիլէյէ պէյլէ օլա-

- 31 Ճագարը: Վըրպէ մէլիքէսի պու սիլսիլէնին ա-
տէմլէրի իլէ շէրասա՛թաս գալգաճագ , վէ օնլա-
րըն իւղէրինէ հէօքմ էտէճէք . զիրա օ՛ եէրին
ուճլարընտան Սողոմոնուն իլմինի տինկլէմէյէ
կէլտի . պուրատա իսէ՛ իշթէ Սողոմոնտան զի-
- 32 յատէ վար: Վինուէ էհալիսի պու սիլսիլէ իլէ
շէրասա՛թա գալգաճագլար , վէ օնուն իւղէրինէ
հէօքմ էտէճէքլէր . զիրա օնլար Յովնանըն վա-
ղը իլէ թէվպէ էթտիլէր . պուրատա իսէ՛ իշթէ
Յովնանտան զիյատէ վար :
- 33 Ս էհիչ քիմսէ չիրաղը եաղըպ՝ կիղլիյէ եա-
խօտ շինիք ալթընա գօմաղ , իլլա շամ՝ տանըն
իւղէրինէ . թաքիմ իշէրի կիրէնլէր ըշըղը կէօրէ-
- 34 լէր: Թէնին չիրաղը կէօղտիւր . իմտի կէօղուն
սատէ օլտուղու վէման , պիւթիւն թէնին տախի
միւնէվվէր օլուր . ամնա եարամաղ օլտուղու վա-
- 35 գըթ , թէնին տախի գարանլը օլուր : Խմտի
պագ քի՛ սէնտէ օլան ըշըգ գարանլըգ օլմայա :
- 36 Խմտի թէնին՝ գարանլըգ եէրի օլմայարագ՝ պիւ-
թիւն միւնէվվէր իսէ , չիրաղը սանա այտընլը՛գ ի-
լէ ըշըգ վէրտիյի կիպի՛ պիւթիւնիւ միւնէվվէր օ-
լաճագ :
- 37 Ս էօսէյլէրիքէն , պիր Փարիսեցի օնա եալ-
վարտըքի՛ օնուն եանընտա էյլէն գասմը եէյէ .
- 38 իմտի վարըպ՝ սօֆրայա օթուրտու : Ս է վա-
րիսեցի կէօրիւնճէ՛ թա՛ճիւպ էթտի , քի էյլէն
- 39 գասմընտան էվվէլ եայգանմատը : Ս է Րապոյ
օնա տէտի . շալա սիղ Փարիսեցիլէր՝ գատէհին
վէ չանաղըն տիշ եանընը փաքլէրսինիղ . վէ իշ
եանը գափըշ վէ եարամաղլըգ իլէ տօլուտուր :
- 40 Ս յա՛ գըլսըղար՝ տիշ եանընը եափան՝ իշ եանը-
նը տախի եափան օ տէյիլմի : Վաքին վարիյէ-

Թինիզտէն սատագաւ վէրին, վէ իշթէ սիզէ հէր շէյ փաթ օլաճագ: Ամնա վաճ սիզ փարիսեցի- 42
լէրէ. զիրա նանէնին վէ սէտէֆ օթունուն վէ
հէր կէօնէ սէպզէվաթըն օնտալըղընը վէրիբսի-
նիզ, ամնա շէրաաթտէն վէ Ալահըն մուհապ-
պէթինտէն կէշէրսինիզ. պունլարը էթմէլի՝ օն-
լարը տախի պրագմամալը իտինիզ: Աճ սիզ 43
փարիսեցիլէրէ քի՝ ճէմի՛յէթլէրտէ պաշ սէտիր-
լէրի վէ փաղարլարտա սէլամլարը սէվէրսինիզ:
Աճ սիզէ՛ էյ միւրսյը եազըճըլար վէ փարիսե- 44
ցիլէր քի՝ պէլիսիզ մէզարլար կիպի սինիզ, քի
օնլարըն իւզէրինտէ կէզէն ատէմլէր պիլմէզ-
լէր:

Աէ նօմօսիլէրին պիրի ճէվապ վէրիպ օնա 45
տէտի. Աճ խօճա՝ պունլարը սէօյլէմէքլէ, պիզէ
տախի սիթէմ էտէյօրսուն: Աէ օտէտի. Սիզ 46
նօմօսիլէրէ տախի վաճ, զիրա ատէմլէրէ՝ կիւճ
գալտըրըլըր եիւքլէր եիւքլէտիրսինիզ. վէ քէն-
տինիզ՝ փարմագլարընըղըն պիրի իլէօ եիւքլէրէ
տօգունմազսընըզ: Աճ սիզէ քի՝ փէյղամ- 47
պէրլէրին մէզարլարընը պինա էտէրսինիզ, օն-
լարը իսէ՝ պապալարընըզ էօլտիրտիւլէր:
( )լտուքի պապալարընըղըն ամէլէրինէ շէհա- 48
տէթ էտիպ՝ գայիլ օլուրսունուզ, զիրա՝ օնլար՝
օնլարը էօլտիրտիւլէր, վէ սիզ մէզարլարընը՝
պինա էտէրսինիզ: Պունուն իշին Ալահըն 49
իլմի տախի տէտի. ( )նլարա փէյղամպէրլէր վէ
րէսուլէր կէօնտէրէճէյիմ, վէ օնլարտան էօլ-
տիրէճէքլէր, վէ գօվալպաճագլար: Թաքիմ 50
տիննեանըն գուրուլմասընտան պէրու տէօքիւլ-
մէքտէ օլան ճիւմլէ փէյղամպէրլէրին գանը պու
սիլսիլէտէն գալապ օլունա, Արէլին գանըն- 51

- տան՝ թա մեզպահ իլէ հէյքէլին արասընտա էօլ-
տիւրիւլէն Օպքարիանըն գանընա վարընճայա-
տէք . պէլի՝ տէրիմ սիզէ , պու սիլսիլէտէն դա-
52 լաւ պ օլունաճագտըր : Ա՛յ սիզ նօմօսիլէրէ քի՝
իլմին անախթարընը գալտըրտընըղ . քէնտինիզ
կիրմէտինիզ , կիրէնլէրի տէ մէն՝ էթտինիզ :
- 53 Ա՛ էօ օնլարա պու նէսնէլէրի սէյլէրքէն , եա-
ղըճըլար վէ Փարիսեցիլէր փէք էօրքէլէնմէյէ՛ վէ
տահաս չօգ շէյլէր խուսուսունտա օնուն աղզընը
- 54 արամաղաւ պաշլատըլար . ( )նա Ֆէնտ գու-
րուպ՝ օնուն աղզընտան պիր շէյ ալլամաղա ա-
րարլարըտը , թաքիմ օնտան շիքեայէթ էտէ-
լէր :

ՊԸԸ 12 :

- 1 Պու էս՝նատէ գալապալըգ օն պինլէրճէ պիրի-
քինճէ՛ շէյլէ քի պիրի պիրինի պասարլարըտը՝
չայիրտլէրինէ տէմէյէ պաշլատը . Ա՛յվէլա քէն-
տինիլի Փարիսեցիլէրին մայասընտան սագը՛նըն ,
- 2 քի օ՛ միւրայըլըգ տըր : Ա՛ է հիչ պիր էօրթիւլ-
միւշ շէյ եօգտուր՝ քի աշիքեար օլմայա , վէ կիզ-
- 3 լի՛ քի պիլինմէյէ : ( )նուն իչիւն գարանլըգտա
հէր նէ տէրսէնիզ՝ ըշըգտա իշիտիլէճէք , վէ օ-
տալարտա գուլագտա սէյլէտիլինիզ՝ տամլար-
- 4 տա՛ նիտա օլունաճագ : Ա՛ է սիզ աօսթլարըմա
տէրիմ . թէնի էօլտիւրիւպ՝ օնտան սօնկրա տա-
հա զիյատէ պիր էտէճէքլէրի օլմայանլարտան
- 5 գօրգման : Ա՛ պքին սիզէ կէօսթէրէյիմ քիմտէն
գօրգասընըղ . Ա՛յօլտիւրտիւքտէն սօնկրա ճէհէն-
նէմէ աթմաղա հէօքիւմէթի օլանտա՛ն գօրգուն .
- 6 պէլի՝ տէրիմ սիզէ , օնտան գօրգուն : Պէշ սէրչէ
իքի փուլա սաթըլմա՞ղմը , օնլարտան պիրի պիլէ

Լ. լաճըն հուզուրունտա ունուտուլմուչ տէյիլտիր
 Լաքին սիղին պաշընըլըն հէփ դըլարը տախի սա- 7
 յըմըշարը . իմտի գօրգման , սիղ չօգ սէրչէլէր-
 տէն ֆարգըսընըլ : Ա է սիղէ տէրիմ . Հէր 8
 քիմ քի պէնի առէմլէրին էօնիւնտէ իքրար է-
 տէրսէ , առէմին ( ) ղուու տախի օնու Լ. լաճըն մէ-
 լէքլէրի էօնիւնտէ իքրար էտէճէք : Ա է պէնի 9
 առէմլէրին էօնիւնտէ ինքեար էտէն՝ Լ. լաճըն
 մէլէքլէրի էօնիւնտէ ինքեար օլունաճագարը :
 Ա է հէր քիմ՝ առէմ ( ) ղունա գարչը սէօղ 10
 սէօյլէրսէ , օնա ա՛ֆիլ օլունաճագ . ամմա Բուհէլ
 գուտսա՛ քիւֆր էտէնէ՛ ա՛ֆիլ օլունամայաճագ :
 Ա է սիղի ճէմի՛յէթլէրէ վէ դապիղլէրէ հէմ 11
 հէօքիւմտարլարա՛ կէօթիւրտիւքլէրինտէ , նիճէ՛
 եա նէ ճէվապ վէրէսիլ՝ եա նէ սէօյլէյէսիղ
 գայղու չէքմէն : Օ՛հրա Բուհէլ գուտս սի- 12
 ղէ օ՛սաա՛թտա սէօյլէմէյէ լարլմ՝ օլանլարը էօյ-
 րէտէճէքտիր :

Ա է գալապալըգտան պիրի օնա տէտի . Լ,ա՛ 13
 խօճա՛ գարընտաշըմա սէօյլէ՛ քի՛ պէնիմ իլէ մի-
 րաա՛ը թագսիմ էտէ : Ա է օ՛ օնա տէտի . Լ,ա՛ 14
 առէմ՝ պէնի սիղին իւղէրինիղէ գատը եա թագ-
 սիմ էտիճի քի՞մ թա՛յին էթտի : Ա է օնլարա 15
 տէտի . Պայգըն , վէ դամա՛քեարըգտան սագը՛-
 նըն . ղիրա պիր քիմսէնին էօ՛մրիւ՛ վարիյէթլինին
 արթմասը սէպէպինտէն տէյիլտիր : Ա է օնլա- 16
 րա պիր թէմս՛իլ սէօյլէյիպ տէտի . Պիր ղէնկին
 առէմին չիֆթլիյինտէ չօգ մահսուլ օլտու : Ա է 17
 օ՛ քէնտինտէ տիւշիւնիւպ տէտի . Մէ՞ էյլէյիմ՝ .
 ղիրա մահսուլումու տէվշիրէճէք եերիմ եօգ-
 տուր : Ա է տէտի . Պունու էտէճէյիմ . ամպար- 18
 լարըմը երգաճաղըմ՝ , վէ տահա՛ պէօյիւք եախա-

- ճաղըմ . վէ օրատա հէփ մահսուլումու վէ նիյ-
 19 մէթլէրիմի տէվէրէճէյիմ . Ա է ճանրմա տէ-
 յէճէյիմ . Այա՛ ճան՛ չօգ երլար իչիւն գօնմուչ՛
 չօգ նիյմէթլէրին վար , րահաթ օլ՛ եէ՛ իչ՛ սէֆաի
 20 սիւր : Ամմա Ալլահ օնա տէտի . Այա՛ ա՛գըլըզ՛
 պու կէճէ սէնտէն սէնին ճանընը դալապ էտէ-
 ճէքլէր , վէ հաղըրլատըղըն շէյլէր քիմի՞ն օլա-
 21 ճագ : Վէնտիսի իչիւն խազինէ երղըպ՛ Ալլահ
 իչիւն զէնկին օլմայան պէօյլէտիր :
- 22 Ա է շայիրտլէրինէ տէտի . Պունուն իչիւն սի-
 զէ տէրիմ , նէֆսինիզ իչիւն՛ նէ եէյէսիզ , վէ
 թէնինիզ իչիւն՛ նէ կիյէսիզ , գայղու չէքմէն .
- 23 Աէֆս դաամմտան՛ վէ թէն կիյիմտէն զկյատէ
 24 տիր : Վուզղունլարաի պագըն , քի էքմէզլէր , վէ
 պիչմէզլէր , քի օնլարըն քիլէրի վէ ամպարը եօգ-
 տուր , վէ Ալլահ օնլարը պէսլէր . սիզ գուշար-
 25 տան նէ՛ գատար զկյատէ ֆարգը՛սընըզ : Ա է
 սիզտէն՛ քիմ՛ գայղու էթմէյիլէ , պօյունա պիր
 26 արչըն գաթմաղա գատիր տիր : Իմտի էյէր էն
 քիւչիւք շէյէ պիլէ կիւճիւնիւզ եէթմէզիսէ ,
 գուտուր շէյլէր իչիւն նիչիւն գայղու չէքէրսի-
 27 նիզ : Օանպագլարըն նիճէ՛ Վպէօյիւտիյիւ-
 նէ պագըն . օնլար զահմէթ չէքմէզ , վէ էյիր-
 մէզ . ամմա սիզէ տէրիմ , Աղղմոն պիլէ պիւ-
 թիւն սալգանաթը իլէ՛ օնլարըն պիրի կիպի կի-
 28 յինմէզիտի : Ա է էյէր պուկիւն մէվճիւտ օլան՛
 վէ եարըն ֆուրունա աթըլան թարլանըն օթունու
 Ալլահ պէօյլէ կիյտիրիսէ , նէ գատար տահաի
 29 զկյատէ սիզի՛ եա՛ ա՛ղ իմանըլար : Իմտի սիզ՛
 նէ եէյէսինիզ՛ եախօտ նէ իչէսինիզ արաման ,
 30 վէ վէսվէսէտէ օլման : Օիրա պունլարըն հէ-
 փիսինի տիւնեանըն դաիֆէլէրի գալապ էտէր .

ամամ սիղին Պապանըզ՝ պունլարա մուհթած օլ-
 տուղունուղու պիլիր : Աքին Լլահըն փատի- 31
 շահըղընը տիլէյին , վէ պունլարըն հէփիսի սիղէ
 զամմ օլունաճագտըր : Այ քիչիւք սիւրիւ՝ 32
 գօրգմա . զիրա Պապանըզա՝ սիղէ փատիշահըղը
 վէրմէյէ խօջ կէօրիւնտիւ : Աարիյէթինիզի 33
 սաթըն , վէ սատագա վէրին . քէնտիլէրինիզէ
 էսքիմէզ քէսէլէր՝ կէօքլէրտէ տիւքէնմէզ խա-
 զինէ էտին . օրատա քի խըրսըզ եագլաշմազ , վէ
 կիւվէ պօղմազ : Օիրա խազինէնիզ նէրէտէ 34
 օլուրսա , եիւրէյինիզ տա օրատա օլաճագ :
 Պէլէրինիզ գուշանմըշ՝ վէ գանտիլէրինիզ եա- 35
 նըգ օլսուն : Աիզ տախի՝ շօլ էֆէնտիլէրինի 36
 տիլիւնտէն նէ զէման կէլէճէք տէյիւ՝ պէքլէյէն
 ատէմէր կիպի սինիզ , քի օ կէլիպ շալը՝ նճա՝ օնու
 տէր ա՛գապ աշալար : Աէ մութըլ օ գուլարաւ 37
 քի՝ էֆէնտի կէլտիքտէ օնլարը ույանըգ պուլա .
 կէրչէք տէրիմ սիղէ քի՝ գուշանաճագ , վէ օնլա-
 րը սօֆրայա օթուրտաճագ , վէ կէչիպ օնլարա
 խըղմէթ էտէճէքտիր : Ա է էյեր իքինճի նէվ- 38
 պէթտէ կէլիրսէ , խչիւնճիւ նէվպէթտէ պիլէ
 կէլիրսէ , վէ պէյլէ պուլուրսա , նէ մութըլ օլ
 գուլարա : Լմմա պունու պիլին քի՝ էյեր էվ 39
 սահիպի խըրսըղըն հա՛նկը սաաթտա կէլէճէյի-
 նի պիլէյիտի , ույանըգ տուրուրուտու , վէ էվինի
 տէլինմէյէ գօմաղըտը : Լմտի սիզ տախի հա- 40
 զը՛ր օլուն . զիրա սանմատըղընըզ սաաթտա՝ ա-
 տէմին ( )ղու կէլիր :

Ա է Պետրոս օնա տէտի . Աա՛ Րապպ՝ պու 41
 թէմա՛իլի պիղէմի սէյլէրսին , եօխսա հէ՛փիսի-
 նէմի տախի : Ա է Րապպ տէտի . Լ՛ճապա շօլ 42
 էմին վէ ա՛գըլը վէքիլխարճ քի՛մտիր , քի օնու

էֆէնտի խրղմէ թքեարլարընըն իւղէրինէ թային
 43 էտէր , քի վազթընճա թայիննի վէրէ . Աէ
 մուծլու օլ գուլա քի էֆէնտիսի կէլտիքտէ , օ-
 44 նու պէոյլէ էթմէքտէ պուլուր : Անգգան տէ-
 րիմ սիղէ քի օնու հէփ վարիյէթինին իւղէրինէ
 45 թային էտէճէք : Ամմա էյէր օ գուլ քէնտի
 եիւրէյինտէ տէրսէ . Աֆէնտիմ կէլմէյէ կէճի-
 քիյօր , վէ խրղմէթքեարլարը հէմ պէսլէմէլէրի
 տէոյմէյէ վէ քէնտիսի եէմէյէ վէ իչմէյէ վէ սէր-
 46 խօշ օլմաղա պաշլարսա . ( ) գուլուն էֆէնտի-
 սի օնուն պէքլէմէտիյի կիւնտէ վէ պիլմէտիյի
 սասթտէ կէլէճէք , վէ օնու իքիյէ քէսէճէք , վէ
 47 օնուն փայընը իմանսրղար իլէ գօյաճագ : Ա է
 օ գուլ քի էֆէնտիսինին իսթէյինի պիլիւր տա՝
 հազըրլամաղ , վէ օնուն իսթէյինէ կէօրէ էթ-
 48 մէղ , չօգ տէոյիւլէճէք : Ամմա պիլմէյիպ տէօ-
 յիւլմէյէ լայըգ էտէն սիղ տէոյիւլէճէք . վէ հէր
 քիմէ չօգ վէրիլտի իսէ , օնտան չօգ դալապ օլու-
 նաճագ . վէ քիմէ չօգ ըամարլանտը իսէ , օնտան
 տահան զիյատէ դալապ էտէճէքլէր :
 49 Աէրէ աթէշ աթմաղա կէլտիմ , վէ նէ իսթէ-
 50 րիմ քի հալա դուծուչմուշ օլսայըտը : Ա աֆ-
 թիղ օլաճագ վաֆթիլիմ վար . վէ թա թէքմիլ
 51 օլանատէք նիճէ սըղըլըրըմ : Աէրէ սէլամէթ
 մի վէրմէյէ կէլտիմ սանըրսընըղ . սիղէ եօգ տէ-
 52 րիմ , իլա սյըրըլդ : Օ իրա շիմտէն սօնկրա՝
 պիւր էվտէ պէշ քիշի օլուպ իւչիւ իքիինին իւղէրի-
 նէ վէ իքիսի իւչիւն իւղէրինէ սյըրըմըշ օլաճագ-
 53 լար : Պապա օղուլուն իւղէրինէ վէ օղուլ պա-
 պանըն իւղէրինէ՝ անա գըղըն իւղէրինէ վէ գըղ
 անանըն իւղէրինէ՝ գայնանա քէնտի կէլինինին
 իւղէրինէ վէ կէլին քէնտի գայնանասընըն իւղէ-
 րինէ սյըրըլաճագտըր :

Հէ՛մ խալգա՛ս տախի տէրիտի . Պուլու՛թուն կիւն 54
 պաթը դարաֆընտան տողտուղունու կէօրտիւ-
 յիւնիւզ զէման , տէր ա՛գապ՝ Լաղմուր կէլիյօր՝
 տէրսինիզ , վէ պէօյլէ՛ օլուր : Ա՛ է նօտօս էստի- 55
 յինի կէօրտի-յի-նի-դրէ՛ Զօգ սըճագ օլաճագ
 տէրսինիզ , վէ օլուր : Լա՛ միւրսյըլար՝ եէրին 56
 վէ կէօյիւն եիւզիւնիւ դանըմաղա պիլիրսինիզ , վէ
 պու վազթը նի՛ ճէ դանըմազսընըզ : Ա՛ է նի՛ 57
 չիւն հագգը քէնտիլիլիլիլտէ՛ն տախի ֆարգ էթ-
 մէզսինիզ : Ա՛ իրա խասմին իլէ զապիդէ վար- 58
 տըղը՛ն զէման , եօլտա օնտան գուրթուլմաղա
 չալըչ . օլմայա քի՛ սէնի գատըյա՛ սիւրիւքլէյէ ,
 վէ գատը սէնի ա՛սասա թէսլիմ էտէ , վէ ա՛սաս
 սէնի հապսէ գօյա : Աննա տէրիմ՝ , օրատան՝ 59
 թա սօնկ փուլու վէրէնէտէք՝ սալա չը՛գմայա-
 ճագսըն :

ՊԵՇ, 13:

Ա՛ է օլ զէմանտէ պա՛ղը քիմնէլէր կէլիպ՝ օնա շօլ 1
 Գալիլեալըլար իչիւն խապեր էտէրլէրիտի , քի
 օնլարըն գանընը Պիղատոս օնլարըն գուրպանլա-
 րը իլէ գարըչթըրտը : Ա՛ է Յիսուս ճէվապ 2
 էտիպ՝ օնլարա տէտի . Պու Գալիլեալըլար՝ պէօյ-
 լէ շէյլէր շէքտիքլէրի իչիւն՝ հէփ Գալիլեալը-
 լարտան զիյատէ կիւնահ քեա՛րմը օլտուլար զանն
 էտէրսինիզ : Լօգ՝ տէրիմ սիզէ . ամմա էյէր 3
 թէվպէ էթմէզսէնիզ , հէփինիզ պէօյլէ հէլաք
 օլաճագսընըզ : Լախօտ օլ օնսէքիզ քիմնէ քի՛ 4
 օնլարըն իւզէրինէ Անլովամտա գուլէ տիւշտիւ ,
 վէ օնլարը կօլտիւրտիւ , Լըրուսաղէմտէ սաքին օ-
 լան հէփ ատէմլէրտէն զիյատէ օնլար գապահաթ-
 լը՛մը օլտուլար զանն էտէրսինիզ : Լօգ՝ տէրիմ 5

սիղէ . ամնա էյեր թէ վպէ է թմէ զսէնիղ , հէփի-
նիղ էոյէ հէլաք օլաճագսընըլ :

- 6 Ա է պու թէ մս' իլի սէօյլէ տի . Պիր քիմսէնին՝
պաղընտա տիքիլիշ պիր ինճիր աղաճը վարըտը .
վէ օնտա մէյվէ արամաղա կէլտի , ամնա պուլա-
7 մատը : Ա է պաղճըյա տէտի . Նշթէ պու ինճիր
աղաճընտա մէյվէ արայարագ՝ իւչ երլ կէլիյօ-
րում . ամնա պուլմայօրում . օնու քէս անթ .
8 նէ իչիւն եերի տա պագդալ էտէ : Ա է օ՝ ճէ-
վապ վերիպ օնա տէտի . Նա էֆէնտիմ՝ օնու
պու երլ տախի գօյվէր , թաքի էդրաֆընը գա-
9 զըպ՝ կիւպրէ գօյայլմ : Ա է էյեր մէյվէ վերիբ-
սէ , օշ . եօղիսէ՝ օնտան սօնկրա օնու քէսիպ անթ :
10 Ա է ճէմիյէ թլէրին պիրինտէ շաբաթ կիւնիւն-
11 տէ վա՛ղ էտէրիտի : Ա է իշթէ օն սէքիղ երլ-
տան պէրու խասթալը՛գ րուհու օլան պիր գարը .
վէ օ՝ պիւքիւլմի՛ւշ օլուպ՝ անլա տօղրուլմաղա
12 գատիր տէյիլիտի : Ա է Հիսուս օնու կէօրին-
ճէ , եանընա չաղըրըպ՝ օնա տէտի . Նա գարը՝
13 խասթալըղընտան գուրթուլասըն : Ա է էլէրի-
նի օնուն իւղէրիննէ գօյուպ՝ տէր ա՛գապ տօղրուլ-
14 տու , վէ Նա հա շիւքր էտէրիտի : Ա է Հիսու-
սուն շաբաթ կիւնիւնտէ սաղալթտըղը իչիւն՝ ճէ-
մի՛յէ թ պաշը էօրքէլէնէրէք՝ ճէվապ էտիպ խալ-
գա տէտի . Նշէմէյէ վաճիպ օլան անթը կիւն
վար . իմաի օնրօրտա՛ կէլիպ սաղանըն , վէ տէյիլ
15 շաբաթ կիւնիւնտէ : Վմաի Վապպ օնա ճէվապ
վէրտի , վէ տէտի . Նա միւրայլը՝ սիղին հէր պի-
րինիղ շաբաթ կիւնիւնտէ եէմիլիրտէն էօքիւղիւ-
նիւ եա էշէյինի չէօղէր տէ կէօթիւրիւպ սուվար-
16 մա՛ղմը : Ա է պու՝ Նբրահա՛մ գըղը իքէն շէյ-
գանըն իշթէ օն սէքիղ երլ պաղլատըղը գարը՝

չաբաթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօղիւլմէք վա-
ճիպ տէյի՞լմի խտի : Ա է օ պունլարը սէօյլէր- 17
քէն , օնա հէփ գարջը տուրանլար՝ րէզիլ օլուր-
լարըտը . վէ ճիւմլէ խալգ՝ օնտան իճրա օլունան
հէփ ճէլիլ իշլէրէ սէվինիրլէրիտի :

Ա է տէրիտի . Ալլահըն փատիշահընը նէյէ՞ 18
պէնկզէր , վէ օնու նէյէ՞ պէնկզէտէյիմ : Խար- 19
տալ տանէսինէ պէնկզէր , քի օնու պիր ատէմ ա-
լլայ՝ քէնտի պաղչէսինէ աթտը . վէ պէօյիւտիւ ,
վէ պէօյիւք աղաւճ օլտու , վէ կէօյիւն գուշարը օ-
նուն տալլարընա՛ գօնտուլար :

Ա է եինէ տէտի . Ալլահըն փատիշահընը 20
նէյէ՞ պէնկզէտէյիմ : Մայայա՛ պէնկզէր . քի 21
օնու պիր գարը ալլայ՝ իւչ շինիք ունուն իչինէ
կիզլէտի , թա քի հէփիսի մայայա՛ կէլտի :

Ա է շէհրտէն շէհրէ հէմ՝ գասապատան գա- 22
սապայա վա՛զ էտէրէք կէչէր՝ վէ Արուսաղէմէ
կիտէրիտի : Ա է պիրի օնա տէտի . Աա՛ Քապպ՝ 23
ա՛ճապա խէլաս պուլաճագլար ա՛ղմը . վէ օ՛ օնլա-
րա տէտի . Չալը՛ըն քի՛ տար գափուտան կիրէ- 24
սինիզ . զիրա սիզէ տէրիմ , չօգ քիմնէլէր կիրմէ-
յէ իսթէյէճէքլէր , ամմա գատիր օլմայաճագ-
լար : Ալսահիպի գալգըպ՝ գափույու գափա- 25
տըգտան սօնկրա , սիզ տիշարըտա՛ տուրմաղա՛ վէ
գափույու չալմաղա պաշլայըպ տէյէճէքսինիզ .
Աա՛ Քապպ՝ եա՛ Քապպ՝ պիզէ աչ . վէ օ ճէվապ
վէրիպ սիզէ տէյէճէք . Ա իզին նէրէտէն օլտու-
ղունուղու պիլմէմ : ( )զէման տէմէյէ պաշլա- 26
յաճագսընըզ . Պիզ սէնին էօնիւնտէ եէտիք , վէ
իչտիք , վէ մէյտանլարըմըզտա թա՛լիմ վէրտին :
Ա է օ տէյէճէք . Ա իզէ տէրիմ , սիզին նէրէտէն 27
օլտուղունուղու պիլմէմ . պէնտէն ուղա՛գ օլուն՝

- 28 ես նահապարհընդ հեփիլէյէնէր: Ալլայը վէ տիլէրին գրծըրտայըընդ օրատա օլաճագ, Աբրահամը վէ Սահակը վէ Յակոբու վէ հեփիլէյլամպերլէրի Ալլահըն փատիշահըղընտա՝ վէ քէնտիլէրինիղի տիշարը՝ չըգարըլտըղընը՝ կէօրտիլիւ:
- 29 նիւզ զէման: Ա է կիւնտօղուսունտան հէմ կիւնպաթըսընտան վէ փօրեաս հէմ գը՛պլէ դարաֆընտան կէլէճէքլէր, վէ Ալլահըն փատիշահըղընտա օթօրաճագլար: Ա է իշթէ սօնկրաքիլէր վար քի՛ օնլար էվվէլքիլէր օլաճագլար, վէ էվվէլքիլէր վար քի՛ սօնկրաքիլէր օլաճագլար:
- 31 ( ) Լ կիւնտէ պա՛ղը փարիսեցիլէր եանընա կէլիպ՝ օնա տէտիլէր. Չը՛գ, վէ պուրատան կիթ. զիրա շերովդէս սէնի էօլտիւրմէյէ արայօր:
- 32 Ա է օնլարա տէտի. Ա արըպ՝ օլ տիլքիլէ տէյին. իշթէ ճիննէր չըգարըյօրուճ, վէ շիֆալար պիթիրիյօրուճ՝ պո՛կիւն վէ եարըն, վէ իւչիւնճիւ:
- 33 կիւնտէ թէքմի՛լ օլուրուճ: Ա քիւն պանա՝ պուկիւն վէ եարըն վէ երթէսի կիւն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա Արուսաղէմտէն տիշարը փէյլամպեր:
- 34 հէլաք օլմագ իհթիմալ տէյիլտիր: Աա՛ Արուսաղէմ՝ փէյլամպերլէրի էօլտիւրէն վէ սանա կէօնտէրիլմիշէրի դաշլայան Արուսաղէմ՝ գա՛ն տէֆա՝ սէնին էվլատլարընը դավուղուն քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալթընտա դօփլատըղը դարզ իւզրէ գօփլամաղա միւրատ էթտիմ,
- 35 ամմա իսթէմէտինիզ: իշթէ էվինիզ սիզէ վիրան գալըր. վէ սիզէ կէրչէք տէրիմ, քի պէնի՛ թա՝ Մապպըն ատընտա կէլէն միւպարէք օլսուն տէյէճէյինիզ վագըթ կէլինճէյէտէք՝ ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ:

ՊԵՇ 14 :

Ս է օլտուքի վարիսեցիլէրին պաշարընըն պի- 1
 րինին էվինէ շարաթ կիւնիւնտէ էքմէք եէմէյէ
 կէլմէյիլէ , օնլար օնու կէօզէտիրլէրիտի : Ս է 2
 իշթէ օնուն էօնիւնտէ իսթիսգա պիր առէմ վա-
 րըտը : Ս է է)իսուս ճէվապ էտիպ՝ նօմօսիլէ- 3
 րէ վէ վարիսեցիլէրէ սէյլէյէրէք տէտի . Շ ա-
 րաթ կիւնիւնտէ սաղալթմագ ճայի՞ զմիտիր :
 Ս է օնլար սիւքիւթ էթտիլէր . վէ օ՛ դութուպ օ- 4
 նա շիֆա՛ վէրտի , վէ սայը՛ վէրտի : Ս է օնլարա 5
 ճէվապ էտիպ տէտի . Սիլտէն քիմի՞ն էշէյի եա
 էօքիւզիւ դույույա՛ տիւշսէ , շարաթ կիւնիւնտէ օ-
 նու չափուճագ չըգարմազ : Ս է օնա՛ պունլար 6
 իշիւն ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլմատըլար :
 Ս է տա՛ վէթիլէրէ՛ իլք սէտիրլէրի սէշտիքլէ- 7
 րինի կէօրմէքլէ՛ օնլարա պիր թէմս՛ իլ սէյլէյիպ
 տէտի . Պիր քիմսէտէն տիւյիւնէ տա՛ վէթ օ- 8
 լունտուղուն զէման , պաշ սէտիրտէ օթուրմա ,
 օլմայա քի օնտան՝ սէնտէն մի՛ւթէպպէր օլան
 տալթէթ օլունմուշտուր . Ս է սէնի հէմօնու տա՛- 9
 վէթ էտէն կէլիպ՝ սանա տէյէ . Պունա եէր վէր ,
 վէ օ՛ զէման ութանարագ սօնկ եէրի դութմաղա
 պաշայասըն : Մմա տա՛ վէթ օլտուղուն զէման , 10
 վարրպ էն սօնկ մահալտէ օթուր . թաքիմ՝ սէնի
 տա՛ վէթ էտէն կէլինճէ՛ սանա տէյէ . Նա՛ տօս-
 թու՛մ՝ տահա՛ եօգարը չըգ . օ զէման սօֆրատա
 սէնին պէրապէրինճէ օթուրանլարըն էօնիւնտէ
 սանա ի՞ զզէթ օլաճագտըր : Օ՛իրա հէր քէնտի- 11
 նի եիւճէլտէն՝ ալչագլանաճագ , վէ քէնտինի ալ-
 չագլատան եիւճէլէճէքտիր :

էմօնու տա՛ վէթ էտէնէ տախի տէտի . Նյ- 12

- զէն եւա ախշամ՝ դասամը էթտիյինտէ , տօսթլու-
 րընը եւա դարընտաշարընը եախօտ խըսըմլարը-
 նը եւա զէնկին գօնշուլարը տամլէթ էթմէ ,
 օլմայա քի՝ օնլար տախի սէնի տամլէթ էտէ-
 13 լէր , վէ սանա պէտէլ օլա : Աքքին զիյաֆէթ
 էթտիյին զէման , Ֆագիրլէր՝ սագաղլար՝ դօ-
 14 փալար՝ քէօրլէր տամլէթ էյլէ : Ա է նէ մութ-
 լու սանա քի՝ օնլարըն սանա վէրէճէք պէտէ-
 լի եօգտուր . զիրա պէտէլի սանա սատրղլարըն
 գըյամէթինտէ վէրիլէճէքտիր :
- 15 Ա է պէրապէր սօֆրատա օթուրանլարըն պիրի
 պունլարը իշիտինճէ , օնա տէտի . Աէ մութլու
 օլ քիմսէյէ քի՝ Ալլասըն փատիշասըղընտա էք-
 16 մէք եէյէ : Ա է օ՝ օնա տէտի . Պիրատէմ՝ պիր
 պէօյիք ախշամ՝ դասամը էթտի , վէ չօգ քիմսէ-
 17 լէր տամլէթ էյլէտի : Ա է ախշամ՝ դասամը վագ-
 թընտա՝ գուլունու կէօնտէրտի , քի տամլէթիլէ-
 րէ տէյէ . Աէլին , զիրա հէր շէյ հազըրտըր :
- 18 Ա է հէփիսի պիրտէն՝ էօ՞ղը տիլէմէյէ պաշլատը-
 լար . էվվէլքիսի օնա տէտի . Պիր թարլաի սաթուն
 ալտըմ , վէ օնու վարըպ կէօրմէյէ մուհթամ՝ .
 19 սանա եալվարըրըմ , պէնի մա՛ղուր դութ : Ա է
 զայրիսի տէտի . Պէշ չիֆթ էօքիւզ սաթուն ալ-
 տըմ , վէ օնլարը սընամաղաի կիտէյօրում . սա-
 20 նա եալվարըրըմ , պէնի մա՛ղուր դութ : Ա է
 պաշգասը տէտի . Վարը՛ իլէ էվլէնտիմ , վէ պու-
 21 նուն իշին՝ կէլմէյէ գատիր տէյիլիմ : Ա է օ
 գուլ վարըպ՝ էֆէնտիսինէ պունլարը խապէր
 վէրտի . օղէման օլ էվ սահիպի զազապէ կէլիպ՝
 գուլունա տէտի . թէզ շէհրին մէյտանլարընա
 վէ սօգաղլարընա չըգ , վէ Ֆագիրլէրի հէմ սա-
 գաղլարը վէ դօփալարը վէ քէօրլէրի պուրայա

կէթիր: Ա է գուլ տէտի . Եա էֆէնտիմ՝ էմր 22
 էթտիյին կիպի օլտու , վէ տաճա եէր վար: Ա է 23
 էֆէնտի գուլա տէտի . Եօլարա վէ չիթէրէ չըգ ,
 վէ իչէրի կէլմէյէ զօր էյլէ , թարիմ էվիմ տօլա :
 Օ իրա սիզէ տէրիմ՝ քի՝ օլ տա՛ վէթ օլունմուչ ա- 24
 տէմէրտէն հիչ . քիմսէ դաա՛ մրմտան տաթմայա-
 ճապտրր :

Ա է օնուն պիլէսինճէ չօգ խալզ վարտր . վէ 25
 տէօնիւպ օնլարա տէտի . Վիմ՝ քի պանա կէ- 26
 լիր տէ՝ քէնտի պապատրնտան վէ անասրնտան վէ
 գարըսրնտան վէ էվլատլարրնտան վէ գարընտաշ-
 լարրնտան վէ գըղգարընտաշլարրնտան՝ հէմ
 քէնտի ճանրնտան պիլէ իքրահ էթմէզսէ , շա-
 յիրտիմ՝ օլամազ : Ա է քիմ՝ քի խաչընը գալ- 27
 տրրըպ՝ արտըմ ճա կէլմէ՛զսէ , պէնիմ շայիրտիմ՝
 օլամազ : Օ իրա սիզտէն քի՞մ գուլէ պինա 28
 էթմէյէ իսթէրսէ , պիթիրմէյէ լազըմ՝ օլանը
 վարմը տէյիւ՝ էվվէլա օթուրուպ խարձը հիսապ
 էթմէզ . թա՛ քիմ՝ օլմայաքի օ՝ թէմէլ գօ- 29
 տուգտան սօնկրա՝ պիթիրմէյէ գատիր օլմայըն-
 ճա , հէի կէօրէնլէր օնու զէվգէնմէյէ պաշլայրպ
 տէյէլէր քի՝ Պու ատէմ պինա էթմէյէ պաշ- 30
 լատը , վէ պիթիրմէյէ գատիր օլմատը : Եախօտ՝ 31
 հա՞նկը փատիշահ զայրի փատիշահ իլէ ճէնք
 էթմէյէ վարընճա , էվվէլա օթուրուպ՝ ա՛ճապա
 օնուն իւզէրինէ իյիրմի պին իլէ կէլէնէ գարչը օն
 պին իլէ չըգմաղա գատիրմի մէշվէրէթ էթմէզ :
 Եօղիսէ՝ օ տաճա ուզագտա՛ իքէն , էլլի կէօնտէ- 32
 րիպ՝ պարըչը՛գ իչիւն եալվարըր : Եմտի պէօյ- 33
 լէճէ սիզտէն հէր քիմ՝ ճիւմլէ վարիյէթինտէն
 վազկէչմէզսէ , շայիրտիմ՝ օլմաղա գատիր տէյիլ-
 տիր : թուզ էյիտիր , ամմա թուզ էյէր դաթ- 34

35 սրզ օլուրսա , նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլաճագ : ( )
 նէ եէրէ նէ տէ կիւպրէյէ եարար . օնու տիշարը
 աթարլար . իշիթմէյէ գուլագլարը օլան՝ իշիթ-
 սին :

ՊԸՇ . 15 :

1 Ս է օնու տինկլէմէք իշինն՝ հէփ կէօմրիւքճիւլէր
 վէ՛ հէփ կիւնասքեարլար օնա եագլաշըրլա՛րըտը :

2 Ս է Վարիսեցիլէր հէմ եագըճըլար մըրըլտայըպ
 տէրլէրիտի քի՛ Պու քիմսէ կիւնասքեարլարը
 գապո՛ւլ էտէր , վէ օնլար իլէ եէր :

3 Ս է օ՛ օնլարա պու թէմս՛ իլի սեօյլէյիպ տէտի .

4 Սիզաէն հա՛նկը ատէմին եիւզ գօյունու վար ի-
 քէն՝ օնլարտան պիրինի ղայպ էտէրսէ , տօգսան
 տօգուզու չէօլտէ պրազըպ՝ ղայպ օլմուշուն ար-

5 տընճա թա օնու պուլանատէք վարմաղ : Ս է
 պուլունճա , սէվինէրէք ումուղարը իւզէրինէ

6 գօր . Ս է էվէ կէլիպ՝ տօսթլարը վէ գօնշուլարը
 եանընա չաղըրըր , վէ օնլարա տէր . Պէնիմլէ սէ-
 վինին , քի ղայպ օլմուշ գօյունումու պուլտում :

7 Սիզէ տէրիմ , քի պէօյլէճէ կէօքտէ՛ պիր թէվպէ
 էտէն կիւնասքեար իշինն թէվպէյէ մուհթամ
 օլմայան տօգսան տօգուզ սատըգտան ղիյատէ՛

8 սէվինճ օլաճագ : Ախստ հա՛նկը գարընըն օն
 տիրհէմի վար իքէն՝ պիր տիրհէմ ղայպ էտէրսէ ,
 գանտիլ եագըպ թա պուլանատէք էվէ սիւփիւ-

9 րէրէք տիգգաթ իլէ արամաղ : Ս է պուլունճա ,
 տօսթ վէ գօնշու գարըլարը եանընա չաղըրըպ
 տէր . Պէնիմ իլէ սէվինին . ղիրա ղայպ էթտիլիմ

10 տիրհէմի պուլտում : Սիզէ տէրիմ , Ալլահըն
 մէլէքլէրի էօնիւնտէ թէվպէ էտէն պիր կիւնասք-
 քեար իշինն պէօյլէ սէվինճ օլուր :

Ս է տէտի . Պիր ատէմին իբի օղուն վարըտը : 11
 Ս է օնլարըն կէնճի՛ պապասընա տէտի . Նա՛ 12
 պապա՛ մալտան պանա տիւշէն հիսսէյի վէր . վէ
 օնլարա մալը փայլաշթըրտը : Ս է չօգ կիւնէ 13
 վարմատը , կէնճօղուլ հէր շէյի տէվշիրիպ՝ պիր
 ռղադ վիլայէթէ կիթտի . վէ օրատա իսրա՛ֆ իլէ
 կէչինիպ՝ մալընը թէլէֆ էթտի : Ս է օ՛ հէր շէ- 14
 յի խարճէտինճէ , օ վիլայէթտէ պէյիւք գըթ-
 լը՛գ օլտու , վէ օ՛ եօխսուլընգ չէքմէյէ պաշլատը :
 Ս է վարըպ՛ օ վիլայէթին եէրլիլէրինին պիրինէ 15
 եանաշտը , վէ օ օնու՛ տօնկուղլար կիւթմէյէ՛
 չիֆթիլիյէ կէօնտէրտի : Ս է տօնկուղլարըն եէ- 16
 տիքլէրի խարնուպլարտան գարնընը տօյուրմաղա
 արզու չէքէրիտի . վէ օնա քիմսէ վէրմէղիտի :
 Ս է քէնտինէ կէլիպ՛ տէտի . Պապամըն գա՛չ եա- 17
 նաշմալարընըն էքմէյի արթար , պէն իսէ պուրա-
 տա աճըգտան հէլա՛ք օլույօրում : Ղալգըպ՛ 18
 պապամա՛ վարայըմ , վէ օնա տէյիմ . Նա՛ պա-
 պա՛ կէյէ հէմ սէնին հուղուրունտա կիւնա՛հ իշ-
 լէտիմ . Ս է արթըգ սէնին օղուն անկըմաղա 19
 լայըգ տէյիլիմ . պէնի՛ սէնին եանաշմալարընըն
 պիրի կիպի էյէ : Ս է գալգըպ՛ քէնտի պապա- 20
 սընա՛ կէլտի . վէ օ տա՛հա ուղա՛գ իքէն , պապասը
 օնու կէօրտիւ , վէ աճըտը . վէ սէյիրտիպ՛ օնուն
 պօյնունա՛ տիւշտիւ , վէ օնու էօփտիւ : Ս է օղ- 21
 լու օնա տէտի . Նա՛ պապա՛ կէյէ հէմ սէնին
 հուղուրունտա կիւնա՛հ իշլէտիմ , վէ արթըգ սէ-
 նին օղուն անկըմաղա լայըգ տէյիլիմ : Ս է 22
 պապա՛ գուլարընա տէտի . Նլք կիլիմի չըգարըն ,
 վէ օնա կիլտիրին , վէ օնուն էլինէ եիւղիւք՛ վէ ա-
 յազլարընա սյա՛գ գապլարը վէրին . Ս է պէս- 23
 լի պուղաղույը կէթիրիպ պօղաղլայըն , վէ եէյիպ

- 24 շատ օլայլամ : Օ իրա պու օղլում՝ էօլմիւշ իտի վէ տիրիլտի , զայյա օլմուշ իտի վէ պուլունտու . վէ
- 25 շատ օլմաղա պաշլատըլար : Ա է օնուն պէյիւք օղլու շիֆթիքտէ իտի . իմտի կէլիքքէն էվէ եազլաշտըղը կիպի , ահէնք վէ բագսւլար իշիթտի :
- 26 Ա է ուշագլարըն պիրինի շաղըրըպ՝ պունլար նէ՞
- 27 օլա տէյիւ սիւսլ էթտի : Ա է օ՝ օնա տէտի .քի՝ Գարընտաշը՝ն կէլմիշտիր . վէ պապան՝ օնու սաղգապուլ էթտիյի իշիւն՝ պէսլի պուղաղըյը՝ պօ-
- 28 զաղլատը : Ամտի օ տարըլտը , վէ իշէրի վարմաղա իսթէմէղիտի . ամմա պապասը տիշարը չը-
- 29 գըպ՝ օնա եալվարըրըտը : Ա է օ՝ ճէվապ վէրիպ՝ պապայա տէտի . յշթէ պու գատար երլտըր՝ սանա խըզմէ՛թ էտէյօրում , վէ հիշ պիր վագթ սէնին պիր թէնպիհինտէն կէշմէտիմ , վէ հիշ պիր քէրրէ պանա պիր օղլագ վէրմէտին , քի տօսթլարըմ
- 30 իլէ սէֆաս էտէյիմ : Ամմա սէնին մալընը ֆահիշէլէր իլէ եէյէն պու օղլուն կէլտիյի իշիւն , օնա
- 31 պէսլի պուղաղըյը՝ պօղաղլատըն : Ա է օ՝ օնա տէտի . Այ էվլատ՝ սէն տայիմա պէնիմ՝ իլէսին , վէ
- 32 հէփ պէնիմ շէյլէրիմ սէնին տիր : Ամմա մէսրուր օլմագ վէ շատ օլմագ կէրէք իտի . զիրա պու գարընտաշըն՝ էօլմիւշ իտի վէ տիրիլտի , զայյա օլմուշուտու վէ պուլունտու :

ՊԸՇ . 16 :

- 1 Ա է շայիրտլէրինէ տախի տէտի . Պիր զէնկին ատէմ վարըտը , քի օնուն պիր քէտիսիւտասը վարըտը . վէ օ՝ օնուն վարիյէթինի իսրաֆէ էտէր տէ-
- 2 յի զամմաղանտը : Ա է օնու շաղըրըպ՝ օնա տէտի . Սէնին հագղընա պու իշիթտիյիմ նէ՞տիր . քէտիսիւտալըղընըն հիսապընը վէր . զիրա ար-

թըգ քէտխիւտայըգ էտէմէյէճէքսին : Ս է 3
 քէտխիւտա քէնտի քէնտինտէ տէտի . Սէ էյ-
 լէյիմ՝ քի էֆէնտիմ պէնտէն քէտխիւտայըղը
 գալտըրըօր . գազմաղա գատիր տէյիլիմ՝ տիլէն-
 մէյէ ութանըրմ : Սէ էյլէյէճէյիմի պիլի- 4
 րիմ , քի քէտխիւտայըգտան ա՛ղլ օլտուղում զէ-
 ման , պէնի էվէրինտէ գապուլ էտէլէր : Ս է է- 5
 ֆէնտիսինին պօրճլուլարընըն հէր պիրինի չաղը-
 րըպ՝ էվէլէքինէ տէտի . Ս ֆէնտիմէ նէ՞ գատար
 պօրճուն վար : Ս է օ տէտի . Սիւղ էօլէէք զէյ- 6
 թուննաղը , վէ օնա տէտի . թմէմէսիլինի ալ , վէ
 օթուրուպ՝ չափուճագ էլլի եաղ : ( )նտան սօնկ- 7
 րա զայրիսինէ տէտի . Սէն տէ նէ՞ գատար
 պօրճլուսուն , վէ օ տէտի . Սիւղ քիլէ պուղտայ .
 վէ օնա տէտի . թմաճվիլինի ալ , վէ սէքսէն 8
 եաղ : Ս է էֆէնտի նաճագգ քէտխիւտայը՝
 ա՛գըլլի հարաքէթ էթտի տէյիւ մէտճ էթտի .
 զիրա պու տիննեանըն օղուլարը՝ քէնտիլէրին
 ճինսինտէ՝ ը շըղըն օղուլարընտան տաճա՛ ա՛գըլ-
 լտըրըլար : Պէն տէ սիղէ տէրիմ . Սէնտիլէ- 9
 րինիղէ՝ նաճագղըղըն մալընտան տօսթլար է-
 տին . թարքիմ մուճթաճ գալտըղընը՛ղ զէման՝ սի-
 զի էպէտի չատըրըլարա գապուլ էտէլէր : Մղա- 10
 ճըգտա էմին օլան՝ չօգտա՛ տախի էմինտիր . վէ ա-
 զաճըգտա նաճագգ օլան՝ չօգտա՛ տախի նաճագգ
 տրը : Մտի էյէր սիղ՝ նաճագգ մալտա էմին օլ- 11
 մատընըղ իսէ , հագգ ճալլ սիղէ քի՛մ ինանա-
 ճագարը : Ս է էյէր եատըն շէյինտէ էմին օլ- 12
 մատընըղ իսէ , քէնտինիղինքինի սիղէ քի՛մ վէ-
 րէճէքտիր : Միչ պիր գուլ իքի աղայա գուլ- 13
 լուգ էտէմէղ . զիրա՝ եա պիրինտէն իքրաճ էտէ-
 ճէք՝ վէ օպիրինի սէվէճէք , եա պիրինէ թապի՛

օլաճագ՝ վէ օպիրինի խօր կէօրէճէք . Մլաճա վէ
 Սամմոնայա խըղմէթ էտէմէզսինիղ :

14 Ս է պունլարըն հէփիսինի՝ դամա՛քեար օլան
 Փարիսեցիէր իշիտիրլէրիտի , վէ օնու ղէվգլէ-

15 նիրլէրիտի : Ս է օնլարա տէտի . Ս իղ՝ ատէմլէ-
 րին էօնիւնտէ քէնտիլէրինի սատըգ չըգարան օլ
 քիմնէլէրսինիղ . ամմա Մլաճ եիւրէքլէրինիղի
 պիլիը . ղիրա ատէմլէրին ի՛նտինտէ ա՛լա օլան շէյ՝

16 Մլաճըն գըթընտա մէքրուհտուր : Նօմօս վէ
 փէյղամպէրլէր՝ Յոհաննէսէ գատար իտի . օն-
 տան պերու Մլաճըն փատիշահըղը՝ միւժտէ օ-
 լունուր , վէ հէր քէս քէնտինի օնա՛ տօղըու ղօր է-

17 տէր : Ս է կէօք վէ եէր կէչմէք՝ նօմօստան պիր

18 նօգգա տիւշմէքաէն գօլայտըր : Հէր գարըսընը
 պօշսըրպ ղայրիտի իլէ էվէնէն՝ ղինա՛ էտէր . վէ
 հէր գօճատան պօշանմըշ իլէ էվէնէն՝ ղինա՛ է-
 տէր :

19 Ս է պիր ղէնկին տտէմ՝ վարըտը , քի օ՝ իսքէր-
 լէթ վէ նազիք տիւլպէնտ իլէ կլյինիպ՝ հէր կիւն

20 տարաթ իլէ սէֆա՛ սիւրէրիտի : Ս է՝ Վայզարոս
 ատընտա պիր Փագիր վարըտը , քի օ՝ եարալան-

21 մըշ՝ օնուն գափուսունտա՛ աթըլմըշըտը . Ս է օ՝
 ղէնկինին սօֆրասընտան տիւշէն էքմէք ուֆագ-
 լարընտան տօյմաղա արզու՛ չէքէրիտի . հէմ՝ քէօ-
 փէքլէր տախի կէլիպ՝ օնուն եարալարընը՝ եալար-

22 լարըտը : Ս է օլտուքի՝ օլ Փագիր էօլտիւ , վէ մէ-
 լէքլէրտէն Մքրահամըն գուճաղընա՛ կէօթիւրիւլ-
 տիւ . հէմ՝ ղէնկին տախի էօլտիւ , վէ կէճմիւլտիւ :

23 Ս է ճէհէննէմտէ՝ իսքէնճէտէ իքէն՝ կէօղէրինի
 գալտըրտը , վէ ուղագտան Մքրահամը՝ վէ օնուն

24 գուճաղընտա՝ Վայզարոսու կէօրտիւ : Ս է օ՝ չա-
 ղըրըպ տէտի . Նա՛ Մքրահամ՝ պապա՛ պանա

մերհամէթ էյլէ, վէ Ղազարոսու կէօնտէր քի՛
 փարմաղընըն ուճուճու սույա պաթըրսըն, վէ
 տիլիմի սէրինլէթսին, զիրա պու ա՛լէվտէ ա՛ղայ
 չէքէյօրում: Ա է Մբրահամ տէտի, Ա՛ա՛ էվ- 25
 լատ՝ խաղըրնա կէթիր քի՛ սէն է՛օմրիւնտէ էյի
 շէյլէրինի ալտը՛ն, քէզալէք Ղազարոս տախի
 քէօթիւ շէյլէրի, վէ շիմտի օ՛ թէսէլլի օլունուր,
 վէ սէն ա՛ղայ չէքէրսին: Հէմ հէփ պունլար- 26
 տան մա՛տա՛ պիզիմ իլէ սիզին արանըզտա պիր
 պէյիւք հէնտէք գայիմ օլունմուշ, թաքիմ պու-
 րատան սիզէ կէչմէյէ իսթէյէնլէր գատիր օլմա-
 յալար, հէմ օրատա օլանլար՝ պիզէ կէչմէյէլէր:
 Ա է օ տէտի, Իմտի սանա եալվարըրըմ՝ եա՛ պա- 27
 պա՛ քի օնու պապամըն էվինէ եօլայասըն .
 Օիրա պէշ գարընտաշարըմ՝ վար, քի օնլա- 28
 րա շէհատէթ էտէ, շէյլէ քի օնլար տախի պու
 իսքէնճէնին մահալինէ կէլմէյէլէր: Մբրահամ 29
 օնա տէտի, Սոլսէս վէ փէյլամպէրլէր օնլարըն
 եանընտա տըր, օնլարը տինկլէսինլէր: Ա է օ 30
 տէտի, Ա՛օգ՝ եա՛ Մբրահամ պապա, լաքին էյէր
 օնլարա էօլիւլէրտէն պիրի վարըրսա, թէվպէ է-
 տէճէքլէր: Ա է օնա տէտի, Ա՛յէր Սոլսէսի վէ 31
 փէյլամպէրլէրի տինկլէմէզլէրսէ, էօլիւլէրտէն
 պիրի գալգասա տախի՝ ինանմայաճագլար:

ՊԸԸ 17 :

Ա է շայիրտլէրինէ տէտի, Սոլսէսի սիւզ տիւր 1
 քի՛ թէօքէզլէր կէլմէյէլէր, ամնա վայ օ քիմսէյէ
 քի՛ օնուն սէպէպի իլէ կէլիլլէր, օնա՛ պու 2
 քիւչիւքլէրին պիրինի սիւրչտիւրմէքտէն՝ օնուն
 պօյնունտա պիր էշէք տէյիրմէնի դաշը օլուպ տէ-
 նիզէ աթըլսա՛ տահայ ֆայտալը՛տըր: Վէնտի- 3

- նիզէ սագըննն . վէ էյէր դարընտաշըն սանա գա-
 պահաթ էտէրսէ , օնա թա՛ղիր էյլէ , վէ էյէր
 4 թէվպէ էտէրսէ , օնա ա՛ֆվ էյլէ : Ա է էյէր
 կիւնտէ սանա եէտի քէրրէ գապահաթ իշլէրսէ ,
 վէ կիւնտէ եէտի քէրրէ սանա տէօնիւպ՝ թէվ-
 պէ էտէրիմ տէրսէ , օնա ա՛ֆվ էտէսին :
- 5 Ա է րէսուլէր ՚Բապպա տէտիլէր . Իմանըմըդը
 6 արթըր : Ա է ՚Բապպ տէտի . Եյէր խարտալ
 տանէսի գատար իմանընըզ օլսայլտը , պու տութ
 աղաճընա՝ Աէօքիւլ վէ տէնիզտէ տիքիլ տէսէ-
 նիզ , սիզէ իգաա՛թ էտէրիտի :
- 7 Ա է սիզտէն քի՛մ վար քի՛ չիֆթ սիւրէն եա
 սիւրիւ կիւտէն գուլու օլուպ՝ չիֆթիլքտէն կէլ-
 տիյինտէ օնա տէրա՛գապ տէյէ . Աէչիպ սօֆրա-
 8 տա՛ օթուր : Ապին օնա տէմէ՞զմի . Ախշամ գաա՛-
 մըմը հազըրլա , վէ գուշանըպ՝ թա պէն եէյիպ ի-
 չէնէտէք՝ պանա խըզմէթ էյլէ . վէ օնտան սօնկրա
 9 սէն տէ եէյիպ իչէրսին : ( ) գուլա՛ օնա էմր օ-
 լունան շէյլէրի էթտիյի իչիւն մէմնո՛նում տէ՞ր-
 10 մի . զանն էթմէմ : ՚Բէզալէք սիզ տախի՛ սիզէ
 հէփ էմր օլունանլարը էթտիյինիզ ղէման՝ տէյին
 քի՛ Ֆախտէսիզ գուլարըզ . ղիրա էթմէյէ պօրճ-
 լու օլտուղումուղո՛ւ էթմիշիզ :
- 11 Ա է օլտո՛ւ քի օ՛ Արուսաղէմէ կիտէրքէն , օ՛
 Սամարիանըն վէ Պալիլեանըն օրթասընտանն
 12 կէչէրիտի : Ա է օ՛ պիր գասապայա կիրէրքէն ,
 օնուն գարշըսընա օն ճիւտամլը քիմսէլէր չըգտը-
 13 լար , քի օնլար ուզագտան տուրտուլար : Ա է օն-
 լար սէս գալտըրըպ տէտիլէր . Աա՛ Յիսուս խօ-
 14 ճա՛ պիզէ մէրհամէթ էյլէ : Ա է օ կէօրիւպ՝ օն-
 լարա տէտի . Ա արըպ քէնտինիզի քեահինլէրէ
 կէօսթէրին . վէ օլտուքի օնլար կիտէրքէն , փաք-

լէնտիլէր: Ա է օնլարըն պիրի շիֆա պուլտու 15
 զունու կէօրիւնճէ, պէօյիւք սէս իլէ Մլաճա
 շիւքր էտէրէք՝ տէօնտիւ. Ա է Յիսուսուն այագ- 16
 լարը էօնիւնէ եիւղիւ գօյուն տիւշիւպ՝ օնա շիւքր
 էտէրիտի. վէ օ՝ Սամարիայը իտի: Ա է Յիսուս 17
 ճէվապ էտիպ տէտի. ( )ն քիմսէ փաքլէ՞ն մէտիմի,
 իմտի տօգուզու հա՞նի: Պու եապանճիտէն 18
 զայրի՝ տէօնիւպ Մլաճա շիւքր վէրմէյէ պուլո՞ւն-
 մատըլարմը: Ա է օնա տէտի. Գալգըպ կիթ, 19
 իմանըն սէնի գուրթարտը:

Ա է Վարիսեցիլէրտէն՝ Մլաճըն փատիշաճը 20
 զը նէ՞ զէման կէլիր տէյիւ սիւալ օլունմաղըլա,
 օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի. Մլաճըն փատի-
 շաճըղը՝ կէօղէթմէք իլէ կէլմէզ. Հէմ՝ իշթէ 21
 պուրատա՝ եա իշթէ շուրատա տէմէյէճէքլէր,
 զիրա իշթէ Մլաճըն փատիշաճըղը սիզին իչի-
 նիզտէ տիր:

Ա է շայիրտլէրէ տէտի. Աիւնլէր կէլէճէքլէր 22
 քի՝ օ զէման ատէմ ( ) զլունուն կիւնլէրինին պի-
 րինի կէօրմէյէ արզուլայաճագսընըզ, ամմա
 կէօրմէյէճէքսինիզ: Ա է սիզէ՝ իշթէ պուրա- 23
 տա՝ եա իշթէ շուրատատըր տէյէճէքլէր. կիթ-
 մէյէսիզ, վէ արտընճա վարմայատընըզ: Օ, ի- 24
 րա նիճէ շիմշէք կէօյիւն ալթընտա պիր դարաֆ-
 տան փարլայըպ՝ կէօյիւն ալթընտա օպիր դարա-
 ֆա զիյա՝ վէրիրսէ, ատէմին ( ) զլու տախի քէնտի
 կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ: Մամա օնա՝ էվվէ- 25
 լա շօգ շէյլէր շէքմէք, վէ պու սիլսիլէտէն րէտտ
 օլունմագ կէրէքտիր: Ա է Նոյուն կիւնլէրին- 26
 տէ նիճէ օլուն իսէ, ատէմ ( ) զլունուն կիւնլէ-
 րինտէ տախի էօյլէ օլաճագտըր: թա՝ Նոյ կէ- 27
 միյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէրլէրիտի՝ իչէրլէրիտի՝

էվէնտիրէրիտի վէ էվէնտիրիւրէրիտի . վէ դու-
 ֆան կէլտի , վէ հէփիսինի հէլաւք էթտի :
 28 Քէզալիք Վ ովտուն կիւնէրինտէ տախի օլտու-
 ղու կիպի , եերէրիտի՝ իշերէրիտի սաթուն
 ալրըլարըտը՝ սաթարըլարըտը՝ տիքէրէրիտի՝ պի-
 29 նա էտէրէրիտի . Լմնա Վ ովտ Սոդոմտան
 չոգտըղը՝ կիւն՝ կէօքտէն աթէշ վէ քիպրիթ
 30 եաղտը , վէ հէփիսինի հէլաւք էթտի : Լտէ-
 մին ( ) ղու աշիքեար օլաճաղը՝ կիւնտէ՝ պուն-
 31 լար կիպի օլաճագ : ( ) կիւնտէ քիմ քի տամ-
 տա օլուր տա՝ գապլարը էվտէ օլուրսա , օնլարը
 գալտըրմաղա էնմէսին . վէ քէզալիք թարլատա
 32 օլան՝ կէրի տէօնմէսին : Վ ովտուն գարըսընը
 33 խադրընըլա կէթիրին : Քիմ քի ճանընը խէ-
 լաւ էթմէյէ իսթէրսէ , օնու ղայպ էտէճէքտիր ,
 վէ օնու քիմ քի ղայպ էտէրսէ , օնու եաշատա-
 34 ճագտըրը : Սիգէ տէրիմ . ( ) կէճէտէ պիր եա-
 թագտա իքի քիշի օլաճագ . պիրի ալընաճագ , վէ
 35 օպիրի պրաղըլաճագ : Լքի գարը պիր եէրտէ
 իւյիւտիւր օլաճագլար , պիրի ալընաճագ , վէ օպի-
 36 ըրի պրաղըլաճագտըրը . Թարլատա իքի քիշի օ-
 լաճագ . պիրի ալընաճագ , վէ օպիրի պրաղըլա-
 37 ճագ : Ս է ճէվապ վէրիպ օնա տէտիլէր .
 Եա Քապպ՝ նէրէյէ . վէ օ օնլարա տէտի . Լէշ
 նէրէտէ իսէ , գարթալար օրայա ճէմ՝ օլա-
 ճագլար :

ՊԸԸ, 18 :

1 Ս է տայիմա ի պատէթ էթմէք՝ վէ իւշէնմէմէք
 կէրէք օլտուղու հագգընտա՝ օնլարա պիր թէմն՝ իլ
 2 տախի սէօյլէտի . Ս է տէտի . Պիր շէհրտէ՝ Լէ-
 լահտան գօրգմաղ վէ ատէմտէն ութանմաղ պիր

գատը վարըտը : Ս է օ շէհրտէ՛ պիր տուլ գա- 3
 ըր՛ վարըտը , վէ օնա կէլիպ տէրիտի . Պէնիմ
 հագգըմը՛ խասմիմտէն պանա ալը՛ վէր : Ս է օ՛ 4
 պիր գէման իսթէմէ՛ զիտի . ամմա պունլարտան
 սօնկրա՛ քէնտինտէ տէտի . Եյէր Ելլահտան
 գօրգմազ՛ վէ ատէմտէն ութանմազ իսէմտէ ,
 պարի շու տուլ գարը պանա զահմէթ վէրտիյի ի- 5
 շին՝ օնուն հագգընը հագգ էտէյիմ . թա տա-
 յիմա կէլիպ՛ պէնի թա՛ ճիզ էթմէյէ : Ս է Սապպ 6
 տէտի . Եհահագգ գատընըն նէ տէտիյինի իշի-
 տին : Իմտի Ելլահ՛ կիւնտիւզ վէ կէճէ քէնտինէ 7
 ֆէրեատ էտէն քէնտի սէշիլմիշէրինին հագգը-
 նը հագգ էթմէյէճէքմի՛ օնլարա թէհամիւլ է-
 տէրիսէտէ : Սիզէ տէրիմ քի՛ թէզ օնլարըն 8
 հագգընը հագգ էտէճէքտիր . լաքին ատէմ ( ) զ-
 լու կէլինճէ՛ ա՛ ճէպա եէրին իւզէրինտէ իմանը
 պուլաճաճմը :

Ս է սատըգիզ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՛ 9
 զայրիլէրի խօր կէօրէն պա՛ զը քիմսէլէրէ տախի՛
 պու թէմս՛ իլի սէօյլէտի . Իքի ատէմ՛ ի պա- 10
 տէթ էթմէյէ հէյքէլէ չըգտըլար . պիրիսի Փա-
 րիսեցի վէ օպիրիսի կէօմրիւքճիւ իտի : Փարի- 11
 սեցի տուրուպ՛ քէնտի քէնտինտէ պունլարը
 տուա՛ էտէրիտի . Եհ Ելլահ՛ սանա շիւքր է-
 տէրիմ քի՛ զայրի ատէմլէր կիպի՛ գափըճը՛ նա-
 հագգ՛ զինաքեար՛ եախօտ շու կէօմրիւքճիւ կիպի
 տախի տէյիլիմ : Էր հաֆթա իքի քէրրէ ու- 12
 բուճ գութարըմ , հէր նէ գազանըրսամ՛ օնտա-
 լըղընը՛ վէրիրիմ : Ս է կէօմրիւքճիւ ուզագտան 13
 տուրուպ՛ կէօզլէրինի տախի կէօյէ գալտըրմազա
 իսթէմէ՛ զիտի . իլլա կէօքսիւնիւ վուրուպ՛ տէրի-
 տի . Եհ Ելլահ՛ պէն կիւնահաքեարա ինայէթ

- 14 էյլէ : Սիղէ տէրիմ , պո՛ւ էվինէ սատրգլան-
մը՛ շէնտի , տէյիլ օ . զիրա հէր քէնտինի եիւճէլ-
տէն ալլազլանաճագ , քէնտինի ալլազլատան ի-
սէ՛ եիւճէլէճէքտիր :
- 15 Է՛մ օնա՛ մա՛սուճարը՛ տաթի կէթիրտիլէր ,
քի օնլարա սոգունա . վէ շայիրտիլէր կէօրիւնճէ ,
- 16 օնլարը թա՛ղիր էթտիլէր : Ա՛մմա ճիսուս օնլա-
րը եանընա՛ չաղըրըպ տէտի . Չօճուզլարը պանա՛
կէլմէյէ պրա՛գըն , վէ օնլարը մէն՛ էթմէն . զիրա
- 17 Ա՛լլահըն փատիշահը՛ պէօյլէլէրի՛նտիր : Աէր-
չէք տէրիմ սիղէ , Վ՛իմ քի՛ Ա՛լլահըն փատիշահ-
ըղընը չօճուզ կիպի գապուլ էթմէ՛ղսէ , օնա աս-
լա կիրմէյէճէքտիր :
- 18 Սի օնա պիր սէրվէր սօրուպ տէտի . Ա՛ա էյի
խօճա՛նէ՛ տիպ էպէտի էօ՛մրէ վարիս՛ օլայըմ :
- 19 Սի է ճիսուս օնա տէտի . Պանա նի՛չիւն էյի տէո
սին . պիր Ա՛լլահտան զայրի՛ հիչ քիմսէ էյի տէ-
յիլտիր : Թէնպիհէրի պիլիրսին , Օ՛ինա էթ-
մէ , Վաթլ էթմէ , Խըրսըզըգ էթմէ , Ա՛ալան
շէհատէթ էթմէ , Պապանա վէ անանա իքրամ՛
- 21 էյլէ : Սի է օ տէտի . Պունլարըն հէփիտինի
- 22 կէնճլիյիմտէ՛ն պէրու սազլատըմ : Սի է ճիսուս
պունու իշիտինճէ , օնա տէտի . Տահա պիր էքսի-
յին վար . հէր նէն վարիսէ՛ սաթ , վէ Փապիրլէ-
րէ տաղըթ , վէ կէօքտէ խազինէ էտինէսին . վէ
- 23 կէլ , արտը՛մ ճա տիւշ : Սի է օ պունու իշիտին-
ճէ , գասավէթլու օլտու . զիրա զայէթ զէնկի՛ն ի-
- 24 տի : Սի է ճիսուս օնուն գասավէթլու օլտուղու-
նու կէօրիւնճէ , տէտի . Մալը օլանլար՛ Ա՛լլահըն
- 25 փատիշահը՛նա նէ կիւճ կիրէճէքլէր : Օ՛իրա
տէվէնին ինէ տէլիյինտէն կիրմէսի՛ զէնկի՛նին
Ա՛լլահըն փատիշահը՛նա կիրմէսինտէն տահա

դօլայ տըր : Ա է իշիտէնլէր տէտիլէր . Իմտի 26
 քի՞մ գուրթուլա պիլիբ : Ա է օ տէտի . Ըտէմ - 27
 լէրին գըթընտա միւմքիւնսիւզ օլան շէյլէր՝ Ըւլ-
 լահըն գըթընտա միւմքիւնտիւր : Ա է Պետրոս 28
 տէտի . Իշթէ պիզ հէր շէյի թէրք էթտիք , վէ
 սէնին արտը՛նճա կէլտիք : Ա է օ՛ օնլարա տէ- 29
 տի . Աէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ հիչ քիմնէ եօգտուր
 քի՛ Ըւլահըն փատիշահլըղը իշիւն էվ եա աթա-
 լար եա գարընտաշլար եա գարը եա էվլատլար
 թէրք էտէ , քի օ՛ պու ա՛սիրտէ չօգ գաթընը՝ 30
 վէ կէլէճէք տիւնեատա էպէտի էօմը ալմայա :

Ա է օն իքիյի եանընա ալըպ՛ օնլարա տէտի . 31
 Իշթէ Լքուսաղէմէ չըգարըզ , վէ փէյղամպէր-
 լէր վասիգասի իլէ ատէմ ( ) Ղունուն հագղընա
 եաղըլմըջ օլանլարըն ճիւմլէսի թէքմիլ օլաճագ-
 տըր : Օխրա դայիֆէլէրէ թէսլիմ օլունաճադ , 32
 վէ զէվզլէնիլէճէք , հէմ սէոյիւլէճէք , վէ թիւ-
 քիւրիւլէճէք . Ա է օնու օնլար տէոյտիւքտէն 33
 սօնկրա էօլտիւրէճէքլէր . վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ
 գըյամ էտէճէքտիւր : Ա է օնլար՛ պունլարըն 34
 հիչ պիրինի անկլամատըլար . վէ պու սէօզ օնլար-
 տան կիզլէնմի շիտի , վէ սէօյլէնիլէն շէյլէրի պիլ-
 մէզլէրիտի :

Ա է օլտու քի օ՛ Լքիքուլա եագը՛ն իքէն , եօ 35
 լուն եանընտա տիլէնէն պիր քէօր օթուրուրու-
 տու : Ա է գալապալը՛գ կէշտիյինի իշիթմէյիլէ , 36
 Պու նէօլա տէյիւ սիւալ էթտի : Ա է օնա խա- 37
 պէր վէրտիլէր քի՛ Լազարէթլի Յիսուս կէչէ-
 յօր : Ա է օ չաղըրըպ տէտի . Լա՛ Գաւիթ օղու 38
 Յիսուս՝ պանա մէրհամէ թէյլէ : Ա է իլէրի վա- 39
 րանլար՛ օնա՛ սուս օլա տէյիւ թա՛ղիր էտէրլէրի-
 տի . օ իսէ տահա՛ չօգ զիյատէ՛ Լա՛ Գաւիթ օղու

- 40 պանա մերհամէթ էյլէ չաղըրըրտը : Իմտի
 Յիսուս տուրուպ՝ էմր էթտի , քի օ՝ քէնտի եա-
 նընաի կէթիրիլէ . վէ օ եագլաշընճա՝ օնա սօրտու .
 41 Ս է տէտի . Նէ՞ իսթէրսին սանա էտէյիմ . վէ
 օ տէտի . Նա՞ Րապպ՝ իւլէ՛րի՛ք քի կէօրէյիմ :
 42 Ս է Յիսուս օնա տէտի . Նէ՞օր , իմանըն սէնի գուր-
 43 թարտը : Ս է օ՝ տէր ա՛գապ կէօրտիւ , վէ Մլ-
 լահա շիւքր էտէրէք՝ օնուն արտը՛նճա վարտը .
 վէ ճիւմլէ խալգ կէօրտիւքտէ , Մլահա համա
 էթտիլէր :

ՊԼԵ 19 :

- 1 Ս է կիրիպ՝ Նըրիքովտան կէչէրիտի : Ս է իշթէ
 2 Օակքէոս աար իլէ չաղըրլան պիր ատէմ՝ վարը-
 տը , քի օ՝ կէօմրիւքճիւ պաշը իտի . վէ օ՝ դէնկին
 3 իտի : Ս է Յիսուսուն քիմ՝ օլտուղունու կէօր-
 մէյէ արարըտը , ամմա գալապալըգտան գատիթ
 4 տէյիլիտի . զիրա պօյու գըսսա իտի : Ս է իլէրի-
 տէն սէյիրտիպ՝ օնու կէօրմէք իշիւն պիր տութ
 աղաճընա չըգտը . զիրա օ եօլտան կէչէճէյիտի :
 5 Ս է Յիսուս օ մահալէ կէլինճէ , եօգարը պագըպ՝
 օնու կէօրտիւ , վէ օնա տէտի . Նա՞ Օակքէոս՝
 թէզ աշաղա էն . զիրա պէն պուկիւն սէնին էվին-
 6 տէ գալմագ կէրէք իմ : Ս է օ՝ թէզ էնիպ՝ շատ
 7 օլարագ օնու գապուլ էթտի : Ս է ճիւմլէսի
 կէօրիւնճէ , մըրըլտանըպ տէրլէրիտի քի՛ Սիւ-
 նահքեար ատէմ՝ եանընտա գօնագ էթմէյէ կիր-
 8 տի : Ս է Օակքէոս տուրուպ՝ Րապպա տէտի .
 իշթէ վարիյէթ իմին եարըսընը՝ եա՞ Րապպ՝ Ֆա-
 գիրլէրէ վէրիլիմ . վէ քիմէ՛ քի զատըր էթտիմ
 9 իտէ , տէօրթ գաթընը՝ էօտէրիմ : Ս է Յիսուս
 օնա տէտի քի՛ Պուկիւն պու էվտէ խէյաւ իճ-ս

օլունտու . չիւն քի պու տախի Լ՛բրահամ օլ-
լուտուր : Օ՛իրա ատէմին ( ) զու՛ զայպ օլմու 10
չու արամաղա վէ խելաս էթմէյէ կէլտի :

Ս է օնլար պու շէյլէրի իշիտիրքէն , օ Լ՛բրուսա 11
ղէմէ եագրն օլտուղու՛ վէ օնլար Լ՛լահնն փատի-
չահլըղը թէզ կէօրիւնէճէք սանտրղլարը իչիւն՝
ղամմ՝ էտիպ պիր թէմս՝ իլ սէօյլէտի . Լ՛մտի տէ 12
տի . Պ՛իր ասըլ զատէ ատէմ՝ քէնտինէ փատի-
չահլըղ ալըպ տէօնմէ՛ք իչիւն՝ պիր ուզագ տիյա-
րա՛ վարտը : Ս է քէնտինին օն գուլունու չաղը 13
րըպ՝ օնլարա օն մընա՛ վէրտի . վէ օնլարա տէտի .
Պ՛էն կէլինճէյէտէք՝ թիճարէթ էյլէյին : Լ՛մ 14
մա օնուն շէհրիլէրի՛ օնտան իքրահն էտէրլէրիտի .
վէ օնուն արտընճա էլլի կէօնտէրիպ՝ տէտիլէր .
Լ՛ւզէրիմիղէ փատիչահլը՛գ սիւրմէյէ պունու իս-
թէմէ՛ղիղ : Ս է օլտու քի օ՛ փատիչահլըղը տ- 15
լըպ տէօնինճէ , տէտի քի՛ ազէյի վէրտիյի օլ
գուլար օնա չաղըրլսընլար , թա պիլէ քի՛ քիմ
նէ թիճարէթ էթտի : Ս է իլքի վարըպ տէտի . 16
Լ՛ա էֆէնտիմ , սէնին մընան՝ օն մընա տահա
ղազանտը : Ս է օնա տէտի . Լ՛ֆէրին՝ էյի գուլ . 17
չիւն աղաճըգտա էմին՝ օլտուն , օն շէհրին իւզէ-
րինէ հէօքիւմէթ սիւր : Ս է իքինճիտի կէլիպ 18
տէտի . Լ՛ա էֆէնտիմ՝ սէնին մընան պէշ մընա
կէթիրտի : Ս է պունա՛ տախի տէտի . Սէն տա- 19
խի պէշ շէհրին իւզէրինտէ՛ օլ : Ս է զայրիտի 20
կէլիպ տէտի . Լ՛ա էֆէնտիմ՝ իշթէ սէնին մընան
քի՛ օնու պիր մահրամատա՛ սարմըշըարմ : Օ՛ի- 21
րա սէնտէն գօրգարըարմ . չիւն սէրթ ատէմսին .
գօմատըղընը գալտըրըրսըն , վէ էքմէտիյինի պի-
չէրսին : Ս է օ՛ օնա տէտի . Սէնի՛ աղըրնտան 22
հէօքմ էտէճէյիմ՝ էյ եարամաղ գուլ , սէն պէ-

նիմ՝ գօմատըղըմը գալտըրան վէ է քմէտիյիմի պի-

23 չէն սէրթ ատէմ օլտուղումու պիլիբիտին . Վմ-
տի նի՞ չիւն պէնիմ աղչէմի սարրաֆա վէրմէտին ,
վէ պէն կէլիպ՝ օնու Ֆայրղ իլէ թահսիլ էտէյի-

24 տիմ : Վ է օրատա տուրանլարա տէտի . ( )նտան
մընայը գալտըրն , վէ օնու օն մընասը օլանսի
25 վէրին : (Վ է օնա տէտիլէր . Նա էֆէնտիմ՝ օ-
26 նուն օն մընասը վար :) Օ իրա սիզէ տէրիմ քի՝
չէր քիմին վարիսէ , օնա վէրիլէճէ ք . վէ հէր քի-
մին եօղիսէ , օնտա օլան տախի՝ օնտան գալտը-

27 րըլաճագտըր : Վմնա պէնի՝ իւղէրլէրինէ փա-
տիշահլըգ սիւրմէյի իսթէմէյէն օլ տիւշմէն-
լէրիմի՝ պուրայա կէթիբին , վէ էօնիւմտէ փա-
րալսյըն :

28 Վ է պու շէյլէրի սէյլէյիպ՝ Նրուսաղէմէ չը-

29 գարագ՝ իլէրի կիտէրիտի : Վ է օլտու քի՝ զէյ-
թունլէրին տէնիլէն տաղըն եանընտա Նեթփա-
գէ վէ Նեթանիայա եագլաշտրգտա , շայիրալէ-

30 րինտէն իքիսինի կէօնտէրտի . Վ է տէտի . Վար-
չըտաքի գասապայսի կիտին , քի սիզ օնա կիրէր-
քէն՝ իւղէրինտէ հիչ պիր զէման ատէմ պինմէ-
միշ պիր սըփսի պուլաճագսընըղ . օնու չէօղիւպ

31 կէթիբին : Վ է էյէր պիրի՝ Նի՞ չիւն չէօղէր-
սինիլ տէյիւ սիզէ սօրսիրսա , օնա պէյլէ տէյէ-

32 սինիլ . Չիւն օ՝ Մապպա լաղը՛մտըր : Վ է կէօն-
տէրիլմիշլէր վարըպ՝ օնլարա սէյլէտիլի կիպի

33 պուլտուլար : Վ է օնլար սըփայը չէօղէրիքէն ,
օնուն սահիպլէրի օնլարա տէտիլէր . Սըփայը նի՞-

34 չիւն չէօղէյօրսունուղ : Վ է օնլար տէտիլէր .

35 ( )՝ Մապպա լաղը՛մտըր : Վ է օնու ( )իսուսսի
կէթիբտիլէր . վէ քէնտի էս՝ վապլարընը սըփա-
նըն իւղէրինէ աթըպ՝ ( )իսուսու պինտիրտիլէր :

Ս է օ կիտէրքէն , օնլար էս' վապլարընը Եօլասի 36
 սէրէրլէրիտի : Ս է օ արթըզ զէյթուն տաղը- 37
 նըն էնիշինէ Եազլաշը'նճա , շայիրալէրին հէփ
 ճիւմ հիւրիւ՝ հէփ կէօրտիւքլէրի գուվլէթլի իշ-
 լէր իշին շաղանարագ՝ պէօյիւք սէս իլէ Ալլա-
 հա թէսպիհ էթմէյէ պաշլատըլար . Ս է տէր- 38
 լէրիտի : Բապպըն տորնտա կէլէն փատիշահ
 միւպարէք օլսուն . կէօքտէ սէլամէթ վէ էն Եիւք-
 սէքլէրտէ ի զզէթ օլսուն : Ս է գալապալըգտան 39
 պա'ղը Փարիսեցիլէր օնա տէտիլէր . Եա խօճա՝
 շայիրալէրինի սիլարլա : Ս է օ՝ ճէվապ վէրիպ 40
 օնլարա տէտի . Սիզէ տէրիմ՝ քի՝ էյէր պուն-
 լար սիւքիւթ էտէրլէրսէ , գաշլար պաղըրաճագ-
 լար :

Ս է օ՝ Եազլաշը'նճա , շէհրի կէօրմէքլէ՝ օնուն 41
 իւզէրինէ աղլատը . Ս է տէտի քի՝ Եյէր սէն 42
 տախի՝ պարի պու սէնին կիւնիւնտէ սէլամէթինէ
 տայիր օլան շէյլէրի պիլէյիտին . ամմա շիմտի սէ-
 նին կէօզլէրինտէն կիզլէնտի : Օ իրա սէնին իւ- 43
 զէրինէ կիւնլէր կէլէճէքլէր քի՝ տիւշմէնլէրին
 սանա մէթէրիս շէվիրէճէքլէր , վէ սէնի գուշա-
 տաճագլար , վէ սէնի հէր գարաֆտան սըգաճագ-
 լար : Ս է սէնի՝ հէմ սէնին իշինտէ էվլատլա- 44
 րընը Եէրէ աթաճագլար , վէ սէնտէ գաշ գաշըն
 իւզէրինէ գօմայաճագլար , շիւնքի՝ զիյարէթինին
 վագթընը պիլմէտին :

Ս է հէյքէլէ կիրիպ՝ օնուն իշինտէ սաթանլա- 45
 րը վէ սաթուն ալանլարը չըգարմաղա՝ պաշլատը .
 Ս է օնլարա տէտի . Եազըլմըշտըր . Եպիմ՝ ի- 46
 պատէթ էվիտիր . սիզ իսէ օնու՝ խըրսըզլար մա-
 զարասը էթտինիզ :

Ս է հէր կիւն հէյքէլտէ թալիմ՝ վէրիրիտի . 47

ամմա պաշքեա հինէր վէ եաղըճըլար՝ վէ գավմըն պաշլարը՝ օնու հէլաք էթմէյէ արարլարը :

48 Ս է նէ էտէճէքլէրինի պուլմաղլարը . զիրա պիւթիւն գավմ՝ օնու տինկլէմէյէ ալագաի էթմիշիտի :

ՊԼԵ 20 :

- 1 Ս է օլտու քիօ կիւնլէրին պիրինտէօ՝ հէյքէլտէ գավմա թալիմ վէրիպ միւթտէ էտէլքէն , պաշքեա հինէր վէ եաղըճըլար իսթիարլար իլէ պէրապէր օնուն իւզէրինէ կէլտիլէր . Ս է օնա սէօյլէյիպ տէտիլէր . Պունլարը նէ հէօքիւմէթ իլէ էտէյօրսուն , վէ պու հէօքիւմէթի սանա քիմ վէրտի , պիզէ սէօյլէ : Ս է ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Պէն տախի սիղէ պիր սէօղ սօրայըմ , վէ պանա սէօյլէյին . Յոհաննէսին վաֆթիզի կէօքտէնմի իտի , եօխսա ատէմլէրտէնմի իտի : Ս է օնլար քէնտի քէնտիլէրինտէ տիւշիւնիւպ տէրլէրիտի քի՝ Վյէր կէօքտէնտէսէք , տէյէճէք . Իմտի նիշիւն օնա ինա՛նմատընըղ : Ս է էյէր ատէմլէրտէն տէսէք , պիւթիւն խալգ պիզի դաշլոյաճագ . զիրա Յոհաննէսին փէյղամպէր օլտուղունու ինանըր :
- 7 Ս է՝ Վէրէտէն իտիյինի պիլմէզիղ ճէվապ վէրտիլէր : Ս է Յիսուս օնլարա տէտի . Պէն տախի սիղէ՝ պունլարը նէ հէօքիւմէթ իլէ էթտիյիմի սէօյլէմէմ :
- 9 Ս է գավմա՝ պու թէմս՝ իլի սէօյլէմէյէ պաշլատը . Պիր ատէմ պաղ տիքտի , վէ օնու պաղճըլարա թէսլիմ էթտի , վէ վաֆիր երլար ղուրպէթէ կիթտի : Ս է վագթընտա պաղճըլարա պիր իըզմէթքեար կէօնտէրտի , քի օնա պաղըն

մահստուլունտան վերէլէր . ամմա պաղճըլար օնու տէօյիւպ՝ պօջ կէօնտէրտիլէր : Ա է թէք . 11
 րար պիր Ղայրի խըղմէթքնար կէօնտէրտի . օնլար իսէ օնու տախի տէօյիւպ՝ րէզիլ էթտիքտէն սօնկրա՝ պօջ կէօնտէրտիլէր : Ա է թէք . 12
 րար պիր իւչիւնճիւ կէօնտէրտի . վէ օնլար օնու տախի եարալայըպ՝ տիշարը չըղարտըլար : Իմ . 13
 տի պաղըն սահիպի տէտի . Աէ էյլէյիմ . սէվկիւլիւ օղլումու կէօնտէրէյիմ , պէլքի օնու կէօրտիւքլէրինտէ ութանալար : Եմմա պաղճըլար 14
 օնու կէօրտիւքլէրինտէ , արալարընտա սէօյլէշիպ տէտիլէր . Ա արիս՝ պու տուր . կէլին օնու էօլտիւրէլիմ քի՝ միրաս՝ պիզիմ օլա : Ա է օնու 15
 պաղտան տիշարը չըղարըպ էօլտիւրտիլէր . իմտի պաղըն սահիպի օնլարա նէ էտէճէքտիր : Աէլէճէք , վէ պու պաղճըլարը հէլաք էտէճէք , 16
 վէ պաղը Ղայրիլէրինէ վերէճէք . վէ օնլար իշիտինճէ , տէտիլէր . Հաշա : Ա է օ՝ օնլարա պա 17
 գըպ տէտի . Իմտի պու եաղըլմըշ նէտիր . Ասփուճուլարըն րէտա էթտիքլէրի դաշ՝ օ՝ քէօջէ պաշընա օլտու : ( ) դաշըն իւզէրինէ հէր տիւ 18
 շէն՝ գըրըլաճագ , վէ օ՝ քիմին իւզէրինէ տիւշէրսէ , օնու էզէճէքտիր : Ա է պաշ քեահիսլէր 19
 հէմ եաղըճըլար՝ օ սասա՝ թտա օնուն իւզէրինէ էլ սալմաղա արատըլար , ամմա գավմտան գօրգտուլար . չիւն թէմս՝ իլի օնլար իշիւն սէօլէտիյինի անկաւտըլար :

Ա է կէօղէտիպ՝ սատրգ սուրէթինտէ միւրայը 20
 ճասուլար կէօնտէրտիլէր , քի օնու վալինին զապղ ու հէօքմիւնէ թէսլիմ էթմէք իշիւն՝ օնու պիր սէօղ իլէ դութալար : Ա է օնա սօրուպ տէ 21
 տիլէր . Աս խօճա՝ պիլիլիլիլ քի տօղըն սէօյլէր՝

- վէ թալիմ վերիրսին , վէ խաղըրա պագամաղսըն ,
 իլլա Մլահըն եօլունու հագիգամ իւղըէ թալ-
 22 լիմ վերիրսին : Պիղէ Այսսերէ խարաճ վերմէք
 23 ճայի զմի , եօխսա տէյիլմի . Ա է օնլարըն հիլէ-
 պազլըղընը անկլամաղըլա , օնլարա տէտի . Պէնի
 24 նի շիւն թէճրիւպէ էտէրսինիզ : Պանա պիր
 տինար կէօսթէրին . պունտա օլան սուրէթ վէ
 իւսթեաղըսը քիմի նտիր , վէ ճէվապ վերիպ տէ-
 25 տիլէր . Այսսերին : Ա է օ՝ օնլարա տէտի . Իմ-
 տի Այսսերէ միւթալիք օլան շէյլէրի Այսսերէ՝
 վէ Մլահա միւթալիք օլան շէյլէրի Մլահա վէ-
 26 րին : Ա է օնլար՝ գավմըն էօնիւնտէ օնու սէօզ
 իլէ դութմաղա գատիր օլամատըլար , վէ օնուն
 ճէվապընտան միւթէհաիր օլուպ՝ սիւքիւթ էթ-
 տիլէր :
- 27 Ա է գըյամէթ եօգտուր տէյիւ զըթ սէյլէ-
 յէն Ա ադուկեցիլէրտէն պալը քիմսէլէր կէլիպ՝
 28 օնա սօրտուլար . Ա է տէտիլէր . Ան խօճա՝
 Ա ովսէս պիղէ եազմըշտը քի՝ Այլէր պիր քիմսէ-
 նին գարընտաշը՝ գարըսը վարիքէն էօլիւրսէ , վէ
 օ՝ էվլատսըզ էօլիւրսէ , օնուն գարըսընը գարըն-
 տաշը՝ ալա , վէ գարընտաշընա զիւրրիյէթ գալ-
 29 տըրա : Իմտի եէտի գարընտաշ վար իտի , վէ
 30 պիրիսի էվլէնիպ էվլատսըզ էօլտիւ : Ա է գա-
 րըյը իքինճիսի ալտը , վէ պու տախի էվլատսըզ
 31 էօլտիւ : Ա է օնու իւշիւնճիւսիւ ալտը . հէմ քէ-
 զալիք եէտիսի տախի , վէ էվլատլար պրագամա-
 32 յարագ էօլտիւլէր : Ա է հէփիսինտէն սօնկրա
 33 գարը տախի էօլտիւ : Իմտի գըյամէթտէ՝ օն-
 լարտան հա՞նկըսընըն գարըսը օլաճագ զիրա օնու
 34 եէտիսի տա գարը իշիւն դութտու : Ա է Հիսուս
 ճէվապ վերիպ՝ օնլարա տէտի . Պու տիւնեանըն

ատէմէրի էվէնիրէր, վէ էվէնտիրիւրէր : Լճ 35
 մա օ տիւնեայա՝ վէ էօլիւլէրտէն գըյամ՝ ալմասը-
 նա նայիլ օլմաղա լայըգ օլանլար՝ էվէնմէզէր
 վէ էվէնտիրիւմէզէր . Օլիրա արթըգ էօլմէյէ 36
 տախի գատիր տէյիլէր . շիւն մէլէքէր պերա-
 պերէրիտիրէր . վէ գըյամէթին օղուլարը օլմա-
 լերիլէ՝ Լլա՛հ ցղուլարըտըրլար : Լճմա էօլիւ 37
 լերին տիրիլտիյինի՝ Սոմէս տախի պէօլիրթ-
 լէնտէ Բապպը Լքրասամ Լլա՛հը վէ Սահակ
 Լլա՛հը վէ Յակոբ Լլա՛հը տէմէսիլէ՝ խապէր
 վէրմիշտիր : Լլա՛հ իսէ էօլիւլէրին տէյիլ՝ իլ- 38
 լա եաշայանլարըն տըր . զիրա հէփիսի օնոն իլէ
 եաշարլար : Ս է եաղըճըլարըն պա՛ղըսը ճէվապ 39
 վէրիպ տէտիլէր . Լյա՝ խօճա՝ կիւզէլ սէօյլէտին :
 Ս է արթըգ օնա հիշ պիր շէյ սօրմաղա ճէսա- 40
 րէթ էթմէզէրիտի :

Ս է օնլարա տէտի . Քրիստոսու՝ նի՛շիւն Գա- 41
 լիթին օղուտուր տէրլէր . Ս է Գաւիթ քէնտի- 42
 աի Սաղմոս քիթապընտա տէր . Բապպ՝ Բապպը-
 մա տէտի . Սաղ եանըմտան օթուր , թա պէն 43
 սէնին տիւլմէնլէրինի՝ սյագլարընա պասամագ
 գօյունճայատէք : Իմտի Գաւիթ օնու Բապպ 44
 շաղըրըր , վէ նի՛ճէ օնուն օղուտուր :

Ս է պիւթիւն գալմ իշիտիրքէն , շայիրալէ- 45
 րինէ տէտի . Աէնիշ էս՝ վապլար իլէ կէզմէյէ 46
 իսթէյէն վէ փաղարլարտա սէլամլարը հէմ ճէ-
 մի՛յէթլէրտէ պաշ սէտիրլէրի վէ ախշամ գաա՛մ-
 լարընտա պաշ փօսթլարը սէվէն եաղըճըլարտան
 սաղը՛նըն . ( )նլար տուլ գարըլարըն էվէրինի 47
 եերլէր , վէ պէհանէ իլէ ուղուն տուա՝ էտէրլէր .
 օնլար տահա զիյատէ հէգքմ շէքէճէքէր :

ՊԵՇ . 21 :

- 1 Ս է կէօզ աթըպ՝ խաղինէյէ հէտիյէլէրինի ա-
- 2 թան զէնկինլէրի կէօրտիւ : Ս է պիր Փագիր
- 3 տուլ գարը՝ տախի կէօրտիւ , քի օրայա իքի փուլ
- 4 աթտը : Ս է տէտի . Աէրչէքտէն սիզէ տէրիմ
- 5 քի՝ պու Ֆուգարա տուլ գարը հէփիսինտէն զի-
- 6 յատէ աթտը : Օ իրա պունլարըն հէփիսի Մ.Լ-
- 7 լահըն հէտիյէլէրինէ՝ քէնտիլէրինտէն արթա-
- 8 նընտան գօտուլար . պու իսէ քէնտի եօխսուլու-
- 9 զունտան հէփի օլանճա մալընը՝ աթտը :
- 10 Ս է պա՝ զըլարըն՝ հէյ.քէլին հագգընա՝ կիւզէլ
- 11 դաշլար վէ վագֆլար իլէ տօնանմըտըր տէտիք-
- 12 լէրինտէ , օ տէտի . Ալինլէր կէլէճէք քի՝ պու
- 13 կէօրտիլինիւզ շէյլէր դաշ դաշ իւզէրինտէ
- 14 գալմայաճագ , քի երգըլմայա : Խմտի օնա սօ-
- 15 բուպ տէտիլէր . Ան խօճա՝ եա պու շէյլէր նէ՞
- 16 զէման օլաճագ , վէ պու շէյլէրին օլաճագ զէմա-
- 17 նընըն նիշանը նէ՞տիր : Ս է օ տէտի . Պալըն
- 18 ալտանմայասընըզ . զիրա շօգ քիմնէլէր ատըմ
- 19 իլէ կէլիպ՝ Պէնիմ տէյէճէքլէր , վէ զէման եագ-
- 20 լաշմըտըր . ամմա օնլարըն արտընճա վարմայա-
- 21 սընըզ : Ս է ճէնքլէր հէմ գարը շօգըզլար ի-
- 22 շիթտիլինիզ զէման , իւրքմէյէսինիզ . զիրա
- 23 պունլար՝ էվվէլա օլմագ կէրէքտիր , ամմա սօնկ՝
- 24 տէր ա՛գապ օլմազ : ( ) զէման օնլարա տէտի .
- 25 Վախֆէ դախֆէ իւզէրինէ՝ վէ փատիշահըզ փա-
- 26 տիշահըզ իւզէրինէ գալգաճագ : Էմ մահալ
- 27 պէ մահալ պէօյիւք զէլզէլէլէր վէ գըլթըղլար վէ
- 28 գաո՛ւնլար օլաճագ . հէմ հիյպէթու շէյլէր վէ
- 29 կէօքտէն պէօյիւք նիշանլար օլաճագ : Մմմա
- 30 պունլարըն հէփիսինտէն էվվէլ՝ իւզէրինիզէ էլ-
- 31 լէրինի սալաճագլար , վէ ո՛րչէ ճէմի՛յէթլէրէ վէ

Հապսլարա թէսլիմ էտիպ պէնիմ ատրմ իչիւն
 փատիշահլար վէ վալիլէր հուզուրունա կէօթիւ-
 րէրէք՝ գօվալայաճազլար տրը : Ա է պու՝ սիզէ 13
 շէհատէթ իչիւն օլաճազ : Խմտի եիւրէքլէրի- 14
 նիզէ գօյուն քի՝ ճէվապ վէրմէսինի իլէրտէն տիւ-
 շիւնմէյէսինիլ : Օ իրա պէն սիզէ աղըլ՝ վէ 15
 իլմ վէրէճէյիմ , քի օնա՝ հէփ սիզէ զըթ տու-
 րանլար՝ գարշը սէյլէմէյէ եախօտ գարշը՝ տուր-
 մաղա գատիր օլամայաճազլար : Ա է աթալար- 16
 տան հէմ գարընտաշլարտան վէ իրսըմլարտան
 վէ տօսթլարտան էլէ վէրիլէճէքսինիլ , վէ սիզ-
 տէն էօլտիւրէճէքլէր : Ա է ատրմ իչիւն հէփի- 17
 սինտէն իքրահ օլունաճագսընըլ : Հէմ պա- 18
 շընըլտան պիր գըլ ասլա հէլաք օլմայաճազ :
 Տանլարընըլ սապընըլ իլէ գաղանաճագսը- 19
 նըլ :

Ա է Լքուսաղէմի օրտուլարտան գուշանտը- 20
 ղընը կէօրտիլիւնիւզտէ՝ օլէման պիլին քի օնուն
 խարապ օլմասը եազլաշմըշտրը : ( ) ղէման Լէ- 21
 հուտիսթանտա օլանլար՝ տաղլարա գաշսընլար ,
 վէ օնուն օրթասընտա օլանլար՝ տիշարը չըգսըն-
 լար , վէ շիֆթիլէրտէ օլանլար՝ օնուն իչինէ կիր-
 մէսինլէր : Օ իրա հէփ եազըլմըլ օլանլար թէք- 22
 միլ օլմագ իչիւն՝ պունլար ինթիգամ կիւնլէրի-
 տիր : Ա է վայ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմիլիք- 23
 լի օլան գարըլարա , ղիրա եերին իւղէրինտէ պէօ-
 յիւք սըգընթը՝ վէ պու գավմա ղաղսպ օլաճազ :
 Ա է գըլը՝ճ աղըրնա տիւշէճէքլէր , վէ հէփ 24
 գաիֆէլէրէ էսիր սիւրիւլէճէքլէր , վէ Լքուսա-
 ղէմ՝ գաիֆէլէրտէն պասըմագտա օլաճազ , թա
 գաիֆէլէրին վագթլարը թէքմիլ օլանանտէք :
 Ա է կիւնէլտէ հէմ այտա վէ եըլտըլարտա նի- 25

- չանկտր օլտճագ . վէ եէր իւզէրինտէ շաշգրնլըդ
 իլէ դաիֆէլէր ս'ըգլէթի օլաճագ , տէնիզ վէ
 26 տալզա սէտա՛ վէրէճէք . Տիւնեանըն իւզէրինէ
 օղըայան՝ Պէլլար գօրգուսունտան վէ պէքլէմէ-
 սինտէն ատէմլէր պայըլաճագլար . զիրա կէօք-
 27 լէրին գուվվէթլէրի սարսըլաճագլար : Ա է օ
 զէման ատէմ ( ) զլունուն՝ գուվվէթ իլէ վէ շօգ
 իղզէթ իլէ պուլուլթ իւզէրինտէ կէլտիլինի կէօ-
 28 բէճէքլէր : Ա է պու շէյլէր օլմաղա պաշլայըն-
 ճա , եօգարըյա պագըն , վէ պաշլարընըզը գալ-
 տըրըն . զիրա խէլասընըղ եագլաշըյօր :
 29 Ա է օնլարա պիր թէմս'իլ սէօյլէտի . Ինճիր
 30 աղաճընա վէ հէփ աղաճլարա՛ պագըն . Լըթըգ
 Ֆիլիսլէնտիքլէրի զէման , պագըպ՝ արթըգ եագըն
 եագըն օլտուղունու քէնտիլիլինիլտէն անկլար-
 31 սընըղ : Վէզալիք սիզ տախի պունլարըն օլ-
 տուղունու կէօրաիլիւնիւզ զէման՝ անկլայըն քի՛
 32 Լըահըն փատիշահըղը եագըն տըր : Աերչէք
 տէրիմ սիղէ քի՛ թա հէփիսի վագի՛ օլանսատէք՝
 33 պու սիլիլէ կէչմէյէճէք : Աէօք հէմ եէր կէ-
 չէճէքլէր . ամմա սէօղլէրիմ ասլա կէչմէյէճէք-
 34 լէր : Ա է քէնտիլէրինիղի սագընըն քի՛ եիւրէք-
 լէրինիղ մախմուքլուզ վէ սերխօշլուզ վէ տիւնեա-
 վի գայղուլարտա ազըրլանմասըն , վէ օ կիւն՝ իւ-
 35 զէրինիղէ ափանսըղ կէլսին : Օհրա օ՛ պիւ-
 թիւն եէրին եիւղիւ իւսթիւնտէ հէփ օթուրանլա-
 36 րըն իւզէրինէ տուզագ կիպի կէլէճէքտիր : Իմ-
 տի՛ սիզ հէփ պու օլաճագ շէյլէրտէն գուրթուլ-
 մաղա լայըգ օլասընըղ տէյիւ՝ հէր վագըլթտա
 տուա՛ էտէրէք ույանըգ օլուն :
- 37 Ա է օ՛ կիւնտիւղլէրի հէյքէլտէ թա՛լիմ վէ-

րիբիտի . վէ կէճէլէրի չըզըպ՝ զէյթունլէրին տէ-
նիլէն տաղտա՛ գալըրըտը : Ս է պիւթիւն գալմ՝ 38
օնու տինկլէմէք իչիւն՝ ստպահլայըն երքէն օնա՛
հէյքէլէ կէլբիտի :

ՊԼԵ, 22 :

Ս է փասէհ տէնիլէն խամուրսուզլարըն պայրա- 1
մը եագլաշըրըտը : Ս է պաշքեահինլէր իլէ եա- 2
զըճըլար՝ օնու նիճէ էօլտիւրէլէր տէյիւ եօլ ա-
րարլարըտը . զիրա գալմտան գօրգարլարըտը :

Ս է շէյգան՝ օն իքիլէրին սայըսընտան օլան 3
Խսխարլը տէնիլէն Յոգանըն իչինէ կիրտի :
Ս է վարըպ՝ պաշքեահինլէր վէ սերտարլարըլա՛ 4
օնու օնլարա նէ եօլտա էլէվէրէճէյինի սէօյլէշ-
տի : Ս է օնլար սէվինտիլէր , վէ օնա աղչէ վեր- 5
մէյէ թէա՛ հիւտ էթտիլէր : Ս է օ՛ իքրար վեր- 6
տի . վէ օնու օնլարա՛ վէլվէլէսիզ էլէ վերմէյէ
Ֆուրսաթ արարըտը :

Ս է փասէհին պօղազլանմագ կերէք իտիլի 7
խամուրսուզլարըն կիւնիւ կէլտի : Ս է օ՛ Պետ- 8
րոս իլէ Յոհաննէսի կէօնտէրիպ տէտի . Ս արըպ՝
պիղէ փասէհի հազըրլայըն , քի եէյէլմ՝ : Ս է 9
օնլար օնա տէտիլէր . Ս է՝ րէտէ իսթէրսին հա-
զըրլայալմ՝ : Ս է օ՛ օնլարա տէտի . Իշթէ սիզ 10
շէհրէ կիրտիլինիզտէ՛ սիղէ պիր տէսթի սու գալ-
տըրան պիր ատէմ՝ րասթ կէլէճէք . օնուն՝ օլ ի-
չինէ վարաղըր էվէ՛ արտընճա վարըն : Ս է է- 11
վին էվսահիպինէ տէյին . Խօճա սանա տէյօր .
Ե պիրտլէրիմ իլէ փասէհի եէյէճէյիմ օտա՛ նէ-
րէտէտիր : Ս է օ սիղէ՛ պիր պէօյիւք տէօշէնմիշ 12
իւսթ օտա կէօսթէրէճէք . օրատա հազըրլայըն :
Ս է օնլար վարըպ՝ օնլարա տէտիլի կիպի պուլ- 13
տուլար . վէ փասէհի հազըրլատըլար :

- 14 Վ է սաա՛թ կէլինճէ , սօֆրայա օթուրտու ,
 15 հէմ՝ պիլէսինճէ օն իքի բէսուլէր տախի : Վ է
 օնլարա տէտի . Պէն էղիյէթ շէքմէղտէն էվվէլ՝
 պու փասէհի սիղին իլէ եէմէյէ զա՛յէթլէ արզու-
 16 լէտիմ : Օ իրա սիղէ տէրիմ քի՛ թա օ՛ Մ, լա-
 հըն փատիշահ չըղընտա թէքմիլ օլո՛ւնճայատէք՝
 17 հիչ արթըգ օնտան եէմէյէճէյիմ : Վ է գա-
 տէհ ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօնկրա տէտի .
 Պու՛նու ալըն , վէ արանըղտա թագսիմ էտին .
 18 Օ իրա սիղէ տէրիմ քի՛ թա Մ, լահըն փատիշահ-
 լըղը կէլէնէտէք՝ ասմանըն մահսուլունտան ասլա
 իչմէյէճէյիմ :
- 19 Վ է էքմէք ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն սօնկրա
 փարալատը , վէ օնլարա վերիպ տէտի . Պու՛ սի-
 զին իչիւն վերիլէն՝ պէնիմ թէնիմտիր պու՛նու պէ-
 20 նիմ զիքրիմ իչիւն էյլէյին : Վ է զալիք ախշամ
 գասմըլ էթտիքտէն սօնկրա՝ գատէհի տախի ա-
 լըպ՝ տէտի . Պու գատէհ՝ սիղին իչիւն տէօքիւլէն
 21 գանըմտա եէնի ա՛հտ տըր : Վ է քին իշթէ պէնի էլէ
 վերէնին էլի՛ պէնիմ իլէ պերապէր սօֆրանըն իւ-
 22 զերինտէտիր : Վ է կերչի ատէմին ( ) զու թագ-
 տիր օլտուղու իւղըէ կիտէր . լաքին վայ օ ատէմէ՛
 23 քի՛ օնո՛ւն վասրգասը իլէ էլէ վերիլիը : Վ է օն-
 լար՝ ա՛ճապա օնլարտան պու՛նու էտէճէք քիմ օ-
 լա տէյիւ արալարընտա սօրուշմաղա՛ պաշլատը-
 լար :
- 24 Հէմ՝ արալարընտա՛ օնլարտան հա՛նկըսը տա-
 հա՛ պէօյիւք օլա տէյիւ միւճատէլէ տախի օլմու-
 25 շուտու : Վ է օ՛ օնլարա տէտի . Վաիֆէլերին
 փատիշահլարը՝ օնլարը զա՛պգ էտէրլէր , վէ օն-
 լարա հէօքիւմէթ սիւրէնլէր՝ էյլիք էտիճիլէր
 26 տէնիլիը : Մ, միս սիղ էօյլէ էթմէմէլիսինի .

Լաքին սիղտէ պէջիւք օլան՝ քիւչիւք կիպի օլսուն ,
 վէ իլք օլան՝ խըզմէթ էտէն կիպի օլսուն : օ ի 27
 րա պէջիւք քի՛մտիր , սօֆրատա օթուրա՛նմը՝
 եօխսա խըզմէթ էտէ՛ն մի . սօֆրատա օթուրան
 տէյիլմի . պէն իսէ սիղին օրթանըղտա խըզմէթ
 էտէն կիպի իմ : Ա է սիղ՝ թէճրիւպէլէրիմտէ 28
 պէնիմ պէրապէրիմ ճէ գալանլարսընըղ : Պէն 29
 տախի սիղէ՝ Պապամ պանա փատիշահըդ ա՛հտ
 էթտիյի կիպի՝ ա՛հտ էտէրիմ . թաքիմ փա- 30
 տիշահըղըմտա՝ սօֆրամտա եէյիպ իչէսինիղ .
 վէ թախթլար իւլէրինտէ օթուրուպ՝ խարաէլին
 օն իքի սըպղլարընա շէրաա՛թ քէսէսինիղ :
 Ա է Ռապպ տէտի . Նա՛ Սիմոն՝ Սիմոն՝ իշթէ 31
 շէյգան սիղի պուղտայ կիպի էլէմէյէ գալտպ էթ-
 տի . Ա է պէն սէնին իչիւն տուա՛ էթտիմ , քի 32
 իմանըն զայիլ օլմայա . վէ սէն տէօնտիւյինն վա-
 գըթտա , գարընտաշարընը գայիմ էյլէ : Ա է օ 33
 օնա տէտի . Նա՛ Ռապպ՝ սէնին իլէ՝ հէմ հապսա
 հէմ էօլիւմէ կիթմէյէ հաղըրըմ : Ա է օ տէտի . 34
 Սանա տէրիմ՝ եա՛ Պետրոս՝ սէն պէնի պիլմէտի-
 յինէ իւչ քէրրէ ինքեար էթմէղտէն էվվէլ՝ պու-
 կիւն խօրօս էօթմէյէճէքտիր : Ա է օնլարա տէտի . 35
 Սիղի քէսէսիղ վէ թօրպասըղ վէ այադգապսըղ
 կէօնտէրտիյիմտէ՝ պիր շէյին էքսիքլիյինի շէք-
 տինի՛ղմի . վէ օնլար տէտիլէր . շիչ պիր շէյին :
 Ռամտի օնլարա տէտի . Վաքին շիմտի՝ քիմին քէսէ- 36
 սի վարիսէ , իւղէրինն ալսըն , քէգալիք թօրպայլը
 տախի . վէ քիմին քի եօղիսէ , էս՛ վապընը սաթ-
 սըն վէ պըշայգ սաթըն ալսըն : օ իրա սիղէ տէ- 37
 րիմ քի՛ տահա պու եաղըլմըչ օլան՝ պէնտէ թէք-
 միլ օլաճագ , եանի՛ Ա է պինամուսլար իլէ սա-
 յըլտը . զիրա պէնիմ հագգըմա օլան շէյլէրին սօ-

- 38 նու կէլտի: Ս է օնլար տէտիլէր. Նա՛մ Մապպ՝
իշթէ պուրատա իքի պըշագ վար. վէ օ՝ օնլարա
տէտի. Նէթէր:
- 39 Ս է չըզըպ՝ ա՛տէթ իւզըէ ղէյթուն տաղննա
վարտը. վէ շայիրտէրի տախի օնուն արարնճա
- 40 վարտըլար: Ս է օլ մահալէ եէթ իշինճէ՝ օնլա-
րա տէտի. թէճճրիւպէյէ կիրմէյէսինիլ տէյիւ
- 41 տուա՛ էտին: Ս է օ՝ օնլարտան պիր դաշ աթըմը
գատար չէքիլտի, վէ տիլ չէօքիւպ տուա՛ էթտի.
- 42 Ս է տէտի. Նա՛մ Պապամ՝ էյէր իսթէրիսէն՝ պու
գատէհի պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ իրատէ-
- 43 թիմ տէյիլ՝ իլլա սէնինքի օլտուն: Ս է օնա
կէօքտէն պիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ օնու գուվէթ-
- 44 լէնտիրիրտի: Ս է օնուն իւզէրինէ ս՛ըզլէթ պա-
սըպ՝ տահա ղիյատէ հերարէթ իլէ տուա՛ էտէրի-
տի. վէ թէրի եէրին իւզէրինէ էնէն իրի գան
- 45 տամլարը կիպի օլտու: Ս է տուա՛տան գալզըն-
ճա, շայիրտէրինէ կէլիպ՝ օնլարը գասավէթտէն
- 46 ույուր պուլտու: Ս է օնլարա տէտի. Նի՛շին
ույուրտունուլ. գալզըպ տուա՛ էտին, քի թէճ-
րիւպէյէ տիւշմէյէսինիլ:
- 47 Ս է օ տահա սէօյլէրքէն, իշթէ գալտապըգ՝ վէ
Յուգա տէնիլէն օն իքիլէրին պիրի օնլարըն էօ-
նիննճէ կէլիրտի. վէ Յիսուսա եագլաշար՝ քի օ-
- 48 նու էօփէ: Ս է Յիսուս օնա տէտի. Նա՛մ Յու-
գա՛ ատէմ ( ) ղունու էօփի՛շ իլէմի էլէ վէրիր-
- 49 սին: Ս է օնուն էգրաֆընտա օլանլար՝ օլաճաղը
կէօրիւնճէ, օնա տէտիլէր. Նա՛մ Մապպ՝ պըշագ
- 50 իլէ վուրալը՛միք: Ս է օնլարտան պիր քիմսէ
պաշքեահինին գուլունու վուրուպ՝ օնուն սաղ
- 51 գուլաղընը տիւշիւրտիւ: Ս է Յիսուս ճէվապ
էտիպ տէտի. Պուրայա գատար գօյվէրին. վէ օ-

նուն գուլաղընա տօգունուպ՝ օնա շիֆա՛ս վէրտի :
 Ս է Յիսուս օնուն իւզէրինէ կէլէն պաշքեա՛հին 52
 լէրէ վէ հէյքէլին սէրտարլարընա վէ իսթիարլա-
 րա տէտի . խորսը ղ իւզէրինէ կիպիմի պըչազլար
 վէ օտունլար իլէ չըգտընըղ : Պէն հէր կիւն սի 35
 ղին իլէ հէյքէլտէ իքէն՝ պէնիմ՝ իւզէրիմէ էլլէրի-
 նիղի ուղա՛թմատընըղ . ամմա սիղին սաա՛թընըղ՝
 վէ գարանլըղըն հէօքիւմէթի՛ պո՛ւ տուր :

Ս է օնու գութուպ կէօթիւրաիւլէր . վէ օնու 54
 պաշքեա՛հինին էվինին իչինէ կէթիւրտիլէր . վէ
 Պեարոս իրագտան՝ արգատան կէլիւրիտի : Իմ 55
 տի ալլինին օրթասընտա աթէշ եագըպ՝ պիրլիք-
 տէ օթուրտուլար , Պեարոս տախի օնլարըն օր-
 թասընտա օթուրուրուտու : Ս է պիր խալայըղ 56
 օնու աթէշին եանընտա օթուրտուղունու կէօ-
 րիւնճէ , օնա կէօղ տիքիպ տէտի . Պո՛ւ տախի օ-
 նուն պիլէսինճէ իտի : Ըմմա օ՛նու ինքեար է- 57
 տիպ տէտի . Եա՛մ գարը՝ օնու պիլմէ՛մ : Ս է պի- 58
 րազտան սօնկրա՛ն օնու ղայրիսի կէօրիւպ տէտի .
 Ս էն տախի օնլարտանսըն . վէ Պեարոս տէտի .
 Եա՛մ առէմ՝ տէյիլիմ : Ս է պիր սաա՛թ գա- 59
 տար կէլինճէ , պիր ղայրիսի գուվվէթլիճէ սէջ-
 լէրիտի քի՛ Վէրչէքտէն պո՛ւ տախի օնուն իլէ ի-
 տի . շիւն քի Վալլիլեալըտըր : Ըմմա Պեարոս 60
 տէտի . Եա՛մ առէմ՝ նէ տէտիյինի պիլմէ՛մ . վէ
 տէր ա՛գապ՝ օ տահա սէջլէրքէն , խօրօս էօթ-
 տիւ : Ս է Բապպ տէօնիւպ Պեարոսա պազտը . 61
 վէ Պեարոս Բապպըն սէօղիւնիւ խազըրընա՛ կէ-
 թիւրտի , քի օնա տէմի՛շիտի քի՛ խօրօս էօթմէղ-
 տէն էվվէլ՝ պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէք-
 սին : Ս է Պեարոս տիշարըյա չըգըպ՝ աճը աճը 62
 աղլատը :

- 63 Ս է Յիսուսու դուժման ատէմլէր՝ օնու զէվգ-
- 64 լէնէրէք տէօյէրլէրիտի : Ս է օնու էօրթիւպ՝ օ-
նուն եիւշինէ վուրուրլարար , վէ օնա սիւալ է-
տիպ տէրլէրիտի . Փէյղամպէրլէք էյլէ՝ սէնի վու-
- 65 րան քի՞մ տիր : Ս է քիւֆր էտէրէք՝ օնա տաճա
չօգ շէյլէր տէրլէրիտի :
- 66 Ս է կիւնտիւզ օլունճա , գալմըն իխթիարլա-
րը՝ հէ՞մ պաշքեահինլէր վէ եազըճըլար ճէ՞մ՝ օլ-
տուլար , վէ օնու քէնտիլէրին ճէմասա՛թընա կէօ-
- 67 թիւրտիւլէր . Ս է տէտիլէր . Վյէր Վրիստոս
սէն իսէն , պիլէ սէօյլէ . վէ օնլարա տէտի . Վյէր
սիլէ սէօյլէրսէ՞մ , հիչ ինանմայաճագսընը :
- 68 Ս է էյէր սօրարսամ տախի՝ հիչ պանա ճէվապ
վէրմէյէճէքսինիլ , վէ սալըվէրմէյէճէքսինիլ :
- 69 Ը իմտէն կէրու՝ ատէմին ( ) ղու Մլաճըն գուվ-
վէթինին սաղ եանընտան օթուրաճագարը :
- 70 ( ) Լ տէ՞մ հէփիտի տէտիլէր . Իմտի սէն Մլաճըն
( ) ղու՞մնուսուն . վէ օ՝ օնլարա տէտի . Պէնիմ՝ օլ-
- 71 տուղումու քէնտինիլ սէօյլէյօրսունուլ : Իմ-
տի օնլար տէտիլէր . Մրթըղ շէհատէթին պիլէ
նէ՞ իգթիղասը վար . ղերա օնուն աղղընտան քէն-
տիմիլ իշիթտիք :

Պ Լ Ը , 23 :

- 1 Ս է օնլարըն հէփ ճէմասա՛թը գալգըպ՝ օնու Պի-
- 2 ղատոսա կէօթիւրտիւլէր : Ս է օնտան շիքեա-
յէթ էթմէյէ պաշլայըպ տէտիլէր . Պունու միլ-
լէթի ազարըմագտա՝ վէ Ապսերէ խարաճ՝ վէրմէ-
յի մէն՝ էթմէքտէ՝ քէնտինի Վրիստոս փատի-
- 3 շահ օլմագ տէմէքտէ պուլտուգ : Ս է Պիղատոս
օնա սիւալ էտիպ տէտի . Վէհուտիլէրին փատի-
շահը սէ՞նմիտին . վէ օ՝ օնա ճէվապ վէրիպ տէ-

տի . Վէնտինն սէօյլէյօրսուն : Ս է Պիղատոս 4
 պաշքեաճինլէրէ վէ խալգա տէտի . Պու առէմտէ
 ճիչ պիր գապաճաթ պուլմայօրում : Լմնա օն- 5
 լար զօր էտիպ տէրլէրիտի քի՝ Վալիլեատան
 պաշայրպ թա պուրայատէք պիւթիւն Լէճու-
 աիսթանտա թալիւ վէրէրէք՝ գավմը վէլվէլէյէ
 վէրիյօր : Ս է Պիղատոս Վալիլեայը իշխաինճէ՝ 6
 ( ) առէմ Վալիլեա՝լմը տէյիւ սօրտու : Ս է 7
 օնուն՝ ներովդէսին ճէօքիւմէթինտէն օլտուղու-
 նու էօյրէնինճէ , օնու ներովդէսէ կէօնտէրտի .
 չիւն օ տա՝ օլ կիւնլէրտէ Լքուսաղէմաէ ի-
 տի :

Ս է ներովդէս ճիտուտ կէօրիւնճէ , զայէթ- 8
 լէ սէվինտի . զիրա օնու վաֆիր վագրթտան պէ-
 րու կէօրմէյէ իսթէրիտի . չիւն օնուն ճագգընա
 ճօգ ճէյէր իշխիրիտի , վէ ումարտը քի՝ օնտան
 պիր նիշան օլմասընը կէօրէ : Ս է օնա վաֆիր 9
 սէօղլէր իլէ սիւալ էտէրիտի . ամնա օ՝ օնա ճիչ
 պիր ճէվապ վէրմէտի : Ս է պաշքեաճինլէր ճէմ 10
 եաղըճըլար՝ օնտան շիտտէթլէ շիքեայէթ էտիպ
 տուրուրլարտը : Ս է ներովդէս ա՛սքերլէրի 11
 իլէ օնու խօրլայրպ՝ մասխարա էթտիքտէն սօնկ-
 րա , օնա պիր փարլագ էս՝վապ կիլտիրիպ՝ օնու
 թէքրար Պիղատոսա կէօնտէրտի : Ս է օլ կիւն- 21
 տէ՝ կէրէք Պիղատոս կէրէք ներովդէս՝ պիրի
 պիրի իլէ տօսթ օլտուլար . զիրա մուգատէմա պի-
 րի պիրի իլէ տիւ շմէնլիքտէ իտիլէր :

Իմտի Պիղատոս պաշքեաճինլէրի վէ սէրվէր- 13
 լէրի վէ գավմը պիր եհրէ ճաղըրըպ՝ օնլարա տէ- 14
 տի . Պու առէմի՝ գավմը աղտըրըյօր տէյիւ՝ պա-
 նա կէթիրտինիլ . վէ իշթէ պէն սիլին էօնիւ-
 նիւղտէ թէֆթիլ էտիպ՝ օնտան շիքեայէթ էթ-

- տիցինիզ շէյլէրտէն՝ պու ատէմտէ հիչ պիր գա-
- 15 պահասթ պուլմատրմ . Էմ Էերովդէս տախի
 պոլլապը . զիրասիզի օնս կէօնտէրտիմ . վէ իշ-
 թէ օ՝ էօլիւմէ մուսթահագգ հիչ պիր շէյ էթմէ-
- 16 միշտիր : Իմտի օնու թէտիպ էտիպ սալըվէրէ-
- 17 յիմ՝ : Ա է օ՝ հեր պայրամտա օնլարա պիրինի
- 18 սալըվէրմէյէ մէճպուր իտի : Ա է պիւթիւն գա-
 լապալըգ պիրտէն չաղըրըպ տէտիլէր . Պունու
- 19 գալտըր , վէ պիզէ Ֆարաբբասը սալը վէր . Վի
 օ՝ շէհրտէ օլմուշ Ֆիթնէ վէ գաթլ իչիւն հապսա
- 20 գօնմուշուտու : Իմտի Պիղատոս Յիսուսու սա-
 լըվէրմէյէ իսթէմէյիլէ՝ թէքրար սէսլէնտի :
- 21 Լմմա օնլար պաղըրըպ տէրլէրիտի . Խաչա չը-
- 22 դար , օնու խաչա չըգար : Ա է օ՝ իւչիւնճիւ տէ-
 ֆա՝ օնլարա տէտի . Լա պու նէ՞ քէօթիւլիւք իշ-
 լէտի . օնտա էօլիւմէ մուսթահագգ հիչ պիր գա-
 պահասթ պուլմատրմ . իմտի օնու թէտիպ էտիպ
- 23 սալը՝ վէրէյիմ : Լմմա օնլար պէօյիւք սէսլէր ի-
 լէ՝ օնուն խաչա չըգարըմասընը տիլէյէրէք՝ զօր
 էտէրլէրիտի . վէ օնլարըն հէմ պաշքեահինլէ-
- 24 րին սէսլէրի զալիպ օլուրլարըտը : Ա է Պիղա-
 տոս օնլարըն տիլէյի օլմաղա հէօքիմ էթտի :
- 25 Իմտի օնլարա՝ օնլարըն տիլէտիքլէրի Ֆիթնէ վէ
 գաթլ իչիւն հապսա գօնմուշ օլան քիմնէյի սա-
 լը՝ վէրտի , վէ Յիսուսու օնլարըն իսթէյինէ թէս-
 լիմ՝ էթտի :
- 26 Ա է օնլար օնու կէօթիւրիւրքէն , թարլատան
 կէլէն Աիւրենիլի Աիմոն նամ քիմնէյի դու-
 թուպ՝ խաչը օնուն իւզէրինէ գօտուլար , քի Յի-
- 27 սուսուն արտընճա կէօթիւրէ : Ա է գալմըն պիր
 չօգ ճէմաս՝ թը՝ հէմ օնուն իչիւն աղայըպ տէօ-
 յիւնէն գարըլար՝ օնուն արտընճա կիտէրիտի :

Ս է Յիսուս օգարըլարա տէօնիւպ տէտի . Նա՛մ 28
 Նրուսաղէմ գրղլարը՝ պէնիմ իշիւն աղլամանն .
 լա՛քին քէնտիսիղ իշիւն վէ էվլատլարընը՝ զ իշիւն
 աղլայըն : Օ՛իրա իշթէ կիւնլէր կէլիլլէր քի՛ օն- 29
 լարտա տէյէճէքլէր . Նէ մութլու գըսըր գարը-
 լարա վէ տօղո՛ւրմամը շ րահմլէրէ վէ էմզիլմէմիշ
 մէմէլէրէ : ( )ղէման պաշլայըպ տաղլարա՛ իւ- 30
 ղէրիմիղէ տիւշիւն , վէ պայըրլարա՛ Պիղի էօր-
 թիւն տէյէլէր : Օ՛իրա էյէր եաշ օտոււտա 31
 պու շէյլէրի էտէրլէրսէ , գուրուտա նէ՞ օլաճագ-
 տըր :

Ս է օնուն պիլէսինճէ՛ պաշգա իքի Ֆէնաքեար 32
 քիմնէլէր տէ էօլտիւրիւլմէյէ կէ օթիւրիւլիւրլէր-
 իտի : Ս է Վրանիօն տէնիլէն մահայէ վարտըգ- 33
 լարընտա օնու՛ հէմ օլ Ֆէնաքեարլարը՛ պիլիսի
 սաղ եանընտան վէ օպիլիսի սօլ եանընտան օրա-
 տա խաշա չըգարտըլար : Ս է Յիսուս տէտի . Նա՛մ 34
 Պասպա՛ օնլարը ա՛ Ֆիվ էյլէ . ղիրա նէ էթտիքլէ-
 րինի պիլմէղլէր , վէ օնուն էս՛ վապլարընը փայլաշ-
 տըրըպ՛ գուրա՛ աթտըլար : Ս է գամմ տուրուպ 35
 սէյր էտէրիտի . վէ օնլարըն պիլէսինճէ պաշքես-
 ճինլէր տախի ղէվգլէնիպ տէրլէրիտի . Պաշգա-
 լարընը՛ գուրթարտը . էյէր Նլլահըն սէշիլմիշի
 Վրիստոս պու իսէ , քէնտիսիսի գուրթարսըն :
 Ս է ա՛քէրիլէր տախի եագլաշըպ՛ օնա սիրքէ 36
 սունարագ՛ օնու ղէվգլէնիլէրիտի . Ս է տէր- 37
 լէրիտի . Նյէր Նէհուտիլէրին փատիշահը սէն
 իսէն , քէնտիսի գուրթար : Ս է օնուն իւղէ- 38
 րինտէ՛ ՆԻ՝ՆՈՒՏԻՆԻՆ ՓԸՏԻՇԸՆԻ՛
 ՊՈՒՍՈՒՄ՛ Նունանի վէ Րօմանի վէ Նպրանի
 եաղըլար իլէ եաղըլը՛ շ պիր եաթթա՛ վարը-
 տը :

- 39 Ս է ասըմը շ ֆէնաքեարլարըն պիրի՝ օնա
 քիւֆը էտիպ տէրիտի . Լ յէր Վ քիստոս սէն ի-
- 40 սէն , քէնտինի հէմ պիզի գուրթար : Լ մմա օ-
 պիրի ճէվապ վէրիպ՝ օնու ա՛ զարլայարագ տէտի .
- 41 Ս էն հէման օ ա՛ զապտա իքէն՝ Լ լա հտան գօրգ-
 մա զմըսըն : Ս է պիզ հագգ իւզրէ շէքէրիլ . զի-
- 42 մա ի շէտիյիմիզ շէյլէրէ մուսթահագգ օլանը՝
 շէքէրիզ . ամմա պու՝ հիշ պիր քէօթիւլիւք ի շէ-
- 43 մէտի : Ս է ճիսուսա տէտի . Լ ա Վ ապպ՝ փա-
 տիշահ շըզընա կէլտիյինտէ , պէնի խազրընա՛ կէ-
- 44 թիր : Ս է ճիսուս օնա տէտի . Լ էր շէք տէրիմ՝
 սանա , պուկիւն պէնիմ իլէ ճէննէթտէ օլաճագ-
- 45 սըն :
- 44 Ս է սաա՛թ ալթը՛ մէհէլինտէ իտի , վէ պիւ-
 թիւն նէրին իւզէրինտէ թա տօգուզունճու սաա՛-
- 45 թատէք՝ գարանը՛գ օլտու : Ս է կիւնէշ գա-
 րարտը , վէ հէյքէլին փէրտէսի օրթատան երը-
- 46 թըլտը : Ս է ճիսուս պէյիւք սէս իլէ շազըրըպ
 տէտի . Լ ա Վ ապամ՝ բուհուամու սէնին էլէրինէ
 թէսլիմ էտէրիմ . վէ պունլարը սէյլէյիպ՝ ճան
 թէսլիմ էթտի :
- 47 Ս է եիւզպաշը՝ օլան շէյի կէօրիւնճէ , Լ լա հա
 շիւքը էտիպ տէտի . շագգան պու ատէմ սատը՛գ
- 48 իտի : Ս է պու սէյրէ պիրիքէն հէփ գալապա-
 լըգ օլանլարը կէօրիւնճէ , քէնտի կէյիւսլէրինի
- 49 վուրարագ կէրի տէօնէրլէրիտի : Ս է օնուն հէփ
 պիլտիքլէրի՝ վէ Վ ալիլէատան օնուն արտընճա
 կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք՝ ուզագ-
 տան տուրուրլարըտը :
- 50 Ս է իշթէ ճուվէփ իամինտէ՝ միւշիր օլան՝ էյի
- 51 վէ սատըգ պիր ատէմ՝ (քի օ՝ օնլարըն մէշվէ-
 րէթինէ վէ ա՛ մէլինէրիզա վէրմէմիշիտի .) օ Լ է-

հուտիլէրին շէհրի Լւրիմաթեատան իտի , վէ օ
տախի Լւլահըն փատիշահըղընը պէքլէրիտի .
Պու Պիղատոսուն եանընա կէլիպ՝ Նիսուսուն 52
թէնինի տիլէտի : Ա է օնու էնտիրիպ՝ օնու պիր 53
չարչաֆա սարտը , վէ օնու գայատա օյուլմուշ
պիր մէզարա գօտու , քի օրատա հիչ պիր վագրթ
քիմէ գօնուլմամը շըտը : Ա է օլ կիւն ճիւմա՝ 54
իտի , վէ շարաթ եագլաշըյօրուտու :

Ա է օնուն պէրապէրինճէ Վալիլեատան կէլ 55
միշ գարըլար օնուն արտընճա վարըպ՝ մէզարը՝ վէ
օնուն թէնի նիճէ գօնուլտուղունու կէօրտիլէր :
Ա է տէօնիպ՝ պահարըլար վէ խօշ գօգուլու եսիղ 56
հազըրլատըլար , վէ շարաթ կիւնինտէ թէնպի-
հէ կէօրէրահաթ էթտիլէր :

ՊԼԵ, 24 :

Ա է հաֆթանըն իլք կիւնինտէ չինկ սապահ մէ- 1
զարա կէլիպ՝ հազըրլատըլարը պահարըլարը կէ-
թիրտիլէր , վէ պէրապէրլէրինճէ պա՛ղը Գալը-
լա՛ր վարտը : Ա է դաշը մէզարտան եու վարլանմը՛շ 2
պուլտուլար : Ա է օնլար իչէրի կիրինճէ , Վապպ 3
Նիսուսուն թէնինի պուլմատըլար : Ա է օլտու քի՛ 4
օնլար պունուն իչիւն թա՛ճիւպ էտէրքէն , իշթէ
օնլարըն եանընա փարլագ էս՛ վապլար իլէ իքի ա-
տէմլէր տուրտուլար : Ա է օլ գարըլար գօրգու ի- 5
լէ տօլուպ՝ եիւզլէրինի եէրէ էյէրքէն , օնլար՝ օն-
լարա տէտիլէր . Վի՛ չիւն եաշայանը՝ էօլիւլէր ա-
րասընտա արարսընըղ : ( ) պուրատա տէյիլ տիր , 6
իլլա գալգտը , օ՛ տահա Վալիլեատա իքէն , սիղէ
նիճէ սէօյլէտիյինի խաղըրընըլա՛ կէթիրին . Վի՛ 7
տէտի . Վտէմ ( ) զու՛ կիւնահաքեար ատէմլէր է-
լինէ թէսլիմ օլմագ՝ վէ խաչա՛ շըգարըլմագ՝ վէ իւ-

- 8 շինճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէքտիր : Ս է
 օնլար օնուն սէօզլէրինի խաղըլարընա կէթիրտի-
- 9 լէր : Ս է օնլար մէզարտան տէօնիւպ՝ պունլարըն
 հէփիսինի օն պիրլէրէ վէ պագիլէրէ խապէր էթ-
- 10 տիրէր : Ս է պու շէյլէրի րէսուլէրէ սէօյլէյէն-
 լէր՝ Սագգաղննի Սարիամ վէ Յովհաննա վէ
 Յակոբոսուն Սարիամը վէ օնլարըն պիլէսինճէ
- 11 պագիլէրի իտիրէր : Ս է օնլարըն սէօզլէրի՝ օնլա-
 րըն էօնիւնտէ պօշ սէօզ կիպի կէօրիւնտիւ , վէ
- 12 օնլարա ինանմաղլարըտը : Լմնա Պետրոս գալ-
 գըպ՝ մէզարա սէյիրթտի . վէ էյիլիպ կէօրտիւքի՝
 պէզլէր եալընը՛զ եաթարլարըտը . վէ քէնտի
 քէնտինէ՝ օլանը թա՛ճիւպ էտէրէք կիթտի :
- 13 Ս է իշթէ օնլարտան իքիսի՝ օլ կիւնտէ Լյրու-
 սաղէմտէն ալթմըշ զալվէ ուզագ Լմնաուսա ա-
 տընտա օլան պիր գասապայա կիտէրլէրիտի :
- 14 Ս է օնլար պէյնլէրինտէ հէփ պու վագի՝ օլան
- 15 շէյլէր խուսուսունտա սէօյլէշիրլէրիտի : Ս է
 օլտուքի՝ օնլար սէօյլէշիպ սօրուշուրիքէն , Յիսուս
 քէնտիսի տախի եագը՛ն կէլիպ պէրապէրլէրինճէ
- 16 կիտէրիտի : Ս է օնու դանըմամագ իշիւն՝ օն-
 17 լարըն կէօզլէրի դութուլմուշուտու : Ս է օնլա-
 րա տէտի . Սիզ եիւրիւր իքէն՝ պէյնլէրինիլտէ
 պու սէօյլէշտիլինիլ սէօզլէր նէ տիր , քի մահ-
- 18 զունսունուզ : Ս է պիրի՝ ատը Լղէովպաս օլան՝
 ճէվապ էտիպ օնա տէտի՝ Լյրուսաղէմտէ եալը-
 նըզ սէ՞նմի միւսաֆիրսին , վէ պու կիւնլէրտէ օն-
- 19 տա օլանլարը տույմատըն : Ս է օնլարա տէտի .
 շա՞նկըլարը . վէ օնլար օնա տէտիլէր . Լաղա-
 րէթլի Յիսուսուն խուսուսունտա օլան շէյլէրի ,
 քի օ՝ Լաւահըն վէ պիւթիւն գալմըն հուզուրուն-
 տա ա՛մէլ իլէ վէ սէօզ իլէ դուվվէթլի փէյղամ-

պէր քիմսէ օլտու . Ս է նիճէ պաշքեաճին 20
 լէր վէ պիղիմ սերվէրլէրիմիղ օնու էօլիւմ հէօք-
 միւնէ թէսլիմ էթտիլէր , վէ օնու խաչաւ չըգար-
 տըլար : Պիղ իսէ ումարըտըգ քի՝ Խարաէլի 21
 գուրթարաճագ օ տուր . լաքին պունլարըն հէփի-
 սինտէն մա՛տա տախի՛ պու շէյլէր օլալըտան պէ-
 րու պուկիւն իւշիւնճիւ կիւն օլտու : Էմ պիղ 22
 տէն պա՛ղը գարըլար տախի պիղի հէյրա՛ն էթ-
 տիրտիլէր , չիւն էրքէն սապահայըն մէզարաւ
 վարտըլար . Ս է օնուն թէնինի պուլմամաղըլա 23
 կէլտիլէր , վէ՛ Սէլէքլէր կէօրիւշիւ կէօրտիւք տէ-
 տիլէր , քի օնլար՝ օ տիրիտիր տէմիշլէր : Ս է պի- 24
 զիմ պէրապէրիմիղճէ օլանլարտան պա՛ղը քիմ-
 սէլէր մէզարաւ վարտըլար , վէ հէման պէօյլէճէ՛
 գարըլարըն տէտիքլէրի կիպի պուլտուլար . ամմա
 օնու կէօրմէտիլէր : Ս է օ՛նլարա տէտի . Ս 25
 ագըլարըլար՝ վէ փէյղամպէրլէրին հէփ սէօյլէ-
 տիքլէրինի ինանմագտա աղըր եիւրէքլիլէր .
 Քրիստոսա պունլարը չէքմէք վէ քէնտի սալ- 26
 դանաթընա կիրմէք կերէք տէյի՛լմի իտի : Ս է 27
 Սոլսէստէն հէմ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրտէն
 պաշլայըպ՝ օնլարա հէփ քիթապլարտա քէնտի-
 նին խուսուսունտա էօղլըլ օլանլարը՝ օնլարա
 թէֆսիւր էտէրիտի : Ս է օլ վարտըգլարը գասա- 28
 պայաւ եագլաշտըլար . օ իսէ՛ տահա ուղագ կիտէ-
 ճէք կիպի կէօսթէրտի : Ս է օնլար օնա զօր էտիպ 29
 տէտիլէր . Պիղիմ իլէ գալ , զիրա ախշամ իւսթիւ
 տիւր , վէ կիւն մէյլէնմիշտիր . վէ օ՛նլար իլէ
 գալմաղաւ կիրտի : Ս է օլտու քի՛ օ օնլարըլա 30
 սօֆրատա օթուրտուգտա , էքմէյի ալըպ միւկա-
 րէքլէտի . վէ փարալայըպ օնլարաւ վէրիլիտի :
 ( ) Լ տէմ օնլարըն կէօղլէրի աչըլտը , վէ օնու դա- 31

- 32 նրա տղաքը . օ՛ իսէ օն լարտան նապէտիտ օլտու : Ս է
 պիրիպիրինէ տէտիլէր . Լ օլտա պիղէ սէօյլէտի-
 յի վազըթ՝ վէ քիթապլարը պիղէ թէֆսիր էթ-
 տիյի վազըթ՝ եիւրէյիմիղ իշիմիղտէ եանմա՞զմը
 իտի :
- 33 Ս է օն լար օ սաա՛ թտա գալգրայ՝ Լ րուսաղէմէ
 տէօնտիւլէր , վէ օն պիրլէրի հէմ՝ օն լարըն պիլէ-
- 34 սինճէ օլան լարը ճէմ՝ օլմուշ պուլտուլար , քի
 տէրլէրիտի քի՛ Մապպ կէրչէքտէն տիրիլտի , վէ
- 35 Ս իմոնա կէօրիւնտիւ : Պուն լար տախի եօլտա
 օլան լարը վէ քէնտիլէրէ էքմէյի փարալատըղըն-
 տա պիլինտիյինի նազլ էթտիլէր :
- 36 Ս է օն լար պու շէյլէրի սէօյլէրիքէն , Տիսուս
 քէնտիսի օն լարըն օրթասընտա տուրտու , վէ օն-
- 37 լարա տէտի . Ս էլամ սիղէ : Ս է օն լար իւրքիւպ՝
 գօրգուտան տօլմաղըլա , րուհ կէօրիւյօրլար սան-
- 38 տըլար : Ս է օն լարա տէտի . Ան չիւն իղդիրապ-
 տէսինիղ , վէ նի չիւն եիւրէքլէրինիղտէ տիւչիւն-
- 39 մէլէր կէլիյօր : Լ յլէրիմէ վէ այագլարըմա պա-
 գըն , քի պէն քէնտիմ իմ . պանա տօգանըն , վէ
 պաւզըն . զիրա րուհուն թէնի վէ քէմիյի եօգ-
 տուր , նիճէ կէօրիւյօրսունուղ քի պէնտէ վար :
- 40 Ս է պունու սէօյլէյիպ՝ օն լարա էլլէրինի վէ ա-
- 41 յագլարընը կէօսթէրտի : Ս է օն լար շագլըգ-
 տան տահա ինանմայըպ՝ թա՛ճիւպ էտէրիքէն ,
 օն լարա տէտի . Պուրատա պիր եէյէճէյինիղ
- 42 վա՞րմը : Ս է օն լար օնա պիր փիշմիշ պալըգ փար-
- 43 շասը վէ կէօմէճ պալը վէրտիլէր : Ս է ալըպ օն-
- 44 լարըն էօնիւնտէ եէտի : Լ նտէն օն լարա տէտի .
 Տահա սիղին իլէ իքէն , սիղէ սէօյլէտիյիմ սէօղ-
 լէր պուն լարտըր քի՛ պէնիմ հագղըմա Սուվսէսին
 թէվրաթընտա վէ փէյղամպերլէրտէ վէ Սաղ-

մոտա հէփ եաղը լմը շ օլան շէյլէր թէքմի՛լ օլմագ
կէրէք : ( ) Լ ղէման՝ քիթապլարը անկլամագ ի- 45
չիւն օնլարըն ա՛գընը աչտը : Ա է օնլարա տէտի 46
քի՛ Պէօյլէ եաղը լմը շտըր , վէ պէօյլէ՛ Վրիստոս
չէքմէք՝ վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ էօլիւլէրտէն գալգ-
մագ կէրէք իտի . Ա է Լըրուսաղէմտէն պաշլա- 47
յըպ հէփ դաիֆէլէրէ օնուն ատընտա՛ թէվպէ վէ
կիւնասլար ա՛ֆվլըղը վա՛ղ օլունա : Ա է սիղ 48
պունլարըն շահիտլէրիսինիղ : Ա է իշթէ պէն 49
սիղէ Պապամըն վա՛տինի կէօնտէրիբիմ . սիղ ի-
սէ՛ թա եօգարըտան գուվվէթ կիյի՛նճէյէտէք՝
Լըրուսաղէմ՝ շէհրինտէ օթուրուն :

Ա է օնլարը՛ թա Վեթանիայատէք տիշարը՛ 50
չըգարտը . վէ էլլէրինի գալտըրըպ՝ օնլարը միւ-
պարէքլէտի : Ա է օլտու քի՛ օ օնլարը միւպա- 51
րէքլէր քէն , օնլարտան սյըրլտը , վէ կէօյէ եօ-
գարը կէօթիւրիւլիւրիւտիւ : Ա է օնլար օնա 52
սէճտէ գըլըպ՝ պէօյիւք սէվինճ իլէ Լըրուսաղէմէ՛
տէօնտիւլէր . Ա է տայիմա հէյքէլտէ՛ 53

Մլահա շիւքր էթմէքտէ վէ միւպա-
րէքլէմէքտէ իտիլէր :

Մմին :

ԻՆՃԻԼ

ՅՈՒՆԵՆԻ; Ս ՍՈՒՃԻ; ՊԻՆՃԻ;

ՊԼԵ 1 :

- 1 Իսկ թիտատէ Վ.էլամ վարրար , վէ Վ.էլամ
- 2 Լ.լաճըն գըթընտաի տի , վէ Վ.էլամ Լ.լաճ ի-
- 3 տի : Պու՛ իսկ թիտատէ Լ.լաճըն գըթընտաի ի-
- 4 տի : Հէր շէյ օնուն վասըղասը իլէ օլտու . վէ
- 5 Տիչ պիր օլմուշ շէյ՝ օնսուղ օլմամըշարր : ( )ն-
- 6 տա էօ՛մր վարրար . վէ էօ՛մր՝ ատէմլէրին ըշըղը՛
- 7 իտի : Ա է ըշըղ գարանըգտա այտընը՛գ վէ-
- 8 րիր . վէ գարանըգ օնու անկլամսար :
- 9 Յոհաննէս ատընտա՛ Լ.լաճտան կէօնտերիլ-
- 10 միշ պիր ատէմ օլտու : Պու՛ շէհատէթէ կէլ-
- 11 տի , քի ըշըգտան էօթիւրիւ շէհատէթ էտէ .
- 12 թաքիմ օնուն վասըղասի իլէ Տէփիսի ինանալար :
- 13 Ըշըղ օ տէյիլիտի , լաքին ըշըգտան էօթիւրիւ
- 14 շէհատէթ էթմէք իշինն ՚էլտի : Աէրչէք ըշըղ
- 15 օ իտի քի՛ տիւնեայա կէլէն Տէր ատէմի ըշըղլան-
- 16 տըրր : Տիւնեատաի իտի , վէ տիւնեա օնուն վա-
- 17 սըղասը իլէ օլտու , ամմա տիւնեա օնու պիլմէտի :
- 18 Վ.էնտինինքիլէրէ կէլտի , վէ քէնտինինքիլէր օ-
- 19 նու գապուլ էթմէտիլէր : Լ.մմա քիմլէր քի օ-
- 20 նու գապուլ էթտիլէր իտէ , օնլարա՛ օնուն ա-
- 21 տընա ինանանլարա՛ Տէօքիւմէթ վէրտի , քի Լ.Լ-

լահրն օղուլարը օլալար . ( )նլար քի՛ գանլար . 13
տան տէյիլ՝ վէ թէն իրատէթինտէն տէյիլ՝ հէմ
ատէմ իրատէթինտէն տէյիլ՝ իլա Մ. լահտան
տօղտուլար : Ա է՛ Վ. էլամ թէն օլտու , վէ լուգֆ 14
հէմ կէրչէքլէք իլէ տօլու՝ պիղտէ սաքին օլտու ,
վէ օնուն ի՛ զգէթինի՛ Պոսպատան պիրիճիք օղուլ
ի՛ զգէթի կիպի կէօրտիք :

Յոհաննէս օնուն իչիւն շէհատէթ էթմիշ՝ վէ 15
չաղըրարագ տէմիշտիր . ( )լ արտըմտան կէլէն՝
պէնտէն իլէրի օլմուշտուր տէտիյիմ պուտուր .
չիւն օ՛ պէնտէն էվվէլ իտի : Ա է՛ օնուն տօլուուն . 16
լուղունտան պիղ հէփիմիղ լուգֆ պէտէլինէ
լուգֆ տախի ալտրգ : Օ իրա նօմօս Սոլսէսին 17
վասըղասը իլէ վէրիլտի . լուգֆ վէ կէրչէքլէք՝
Յիսուս Վ. րիստոսուն վասըղասի իլէ օլտու :
Մ. լահը հիչ քիմնէ ասլա կէօրմէմիշտիր . Պա . 18
պանըն գուճաղընտա օլան պիրիճիք ( )ղուլ՝ օ
թա՛րիֆ էյլէտի :

Ա է՛ Յոհաննէսին շէհատէթի՛ Մ. էհուտիլէր 19
Լըուսաղէմտէն օնա՛ Սէն քիմսին տէյիլ սօրմա-
ղա քեահինլէր վէ Վ. լիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի
ղէման՝ պուտուր : Ա է՛ իքրար էթտի , վէ ինքեսը 20
էթմէտի . վէ իքրար էթտի քի՛ Պէն Վ. րիստոս
տէյիլիմ : Ա է՛ օնա սօրտուլար . Մմտի նէ՞ , սէն 21
Լըլիա՛ մըսըն , վէ տէտի . Տէյիլիմ . Սէն շօլ փէյ-
ղամպէ՛ ըմսին , վէ ճէվապ վէրտի . Լօգ : Մմ - 22
տի օնա տէտիլէր . Վ. ի՛ մսին , քի պիղի կէօնտէ-
րէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ . քէնտին իչիւն նէ՞
տէրսին : Տէտի . Պէն՝ Մ. սա՛յիա փէյղամպէրին 23
տէտիլի՛ կիպի՛ Մասպըն եօլունու տօղընլտուն
տէյիլ շէօլտէ չաղըրանըն սէսի իմ : Ա է՛ կէօն- 24
տէրիլմիշէր՝ Վարիսեցիլէրտէն իտիլէր : Ա է՛ 25

- օնա սօրտուլար, վէ օնա տէտիլէր . Եւստի էյէր
 սէն Վրիստոս եախօտ Եղիա եաօլ փէյղամպէր
 26 տէյիլ իսէն, նի՞չին վաֆթիզ էտէրսին : Յո-
 ճաննէս օնլարա ճէվապ վէրիպ տէտի . Պէն սո-
 իլէ վաֆթիզ էտէրիմ . ամմա սիզին օրթանըղ-
 տա՝ օլ սիզին պիլմէտիյինիզ քիմսէ տուրույօր :
 27 Պոլ տուր օլ պէնիմ արտրմտան կէլէն քի՛ պէն-
 տէն իլէրի օլմուշտուր , քի պէն օնուն այապգա-
 պընըն թաշմասընը չէօլմէյէ լայըգ տէյիլիմ :
 28 Պու շէյլէր՝ Ինթարրատա Յորդանըն էօթէ եա-
 գասընտա Յոճաննէսին վաֆթիզ էթտիյի եեր-
 տէ օլտու :
 29 Երթէսի կիւն՝ Յոճաննէս Յիսուսուն օնա
 կէլտիյինի կէօրտիւ , վէ տէտի . Եշթէ տիւնեանըն
 կիւնաճընը գալտըրան Ելլաճըն գուզուտու :
 30 Պոլ տուր օ քի՛ պէն օնուն ճագընա տէտիմ .
 Երտրմտան պիր ատէմ կէլիր , քի օ պէնտէն իլէ-
 31 րի օլմուշտուր . զիրա պէնտէն էվվէլ իտի : Ա է
 պէն օնու պիլմէ՛ղիտիմ . ամմա օ Եարաէլէ աշի-
 32 էթմէյէ կէլտիմ : Ա է Յոճաննէս շէճատէթ
 էտիպ տէտի քի՛ Բուճուն կէօքտէն կէոյէրճին
 կիպի էնտիյինի կէօրտիւմ , վէ օնուն իւզէրինէ
 33 գօնտու : Ա է պէն օնու պիլմէ՛ղիտիմ . լաքին
 պէնի սոլ իլէ վաֆթիզ էթմէյէ կէօնտէրէն՝ օ
 պանա տէտի . Բուճուն քիմին իւզէրինէ էնտիյի-
 նի՛ վէ օնուն իւզէրինէ գօնտուղունու կէօրիւր-
 սէն , Բուճէլ գուտս իլէ վաֆթիզ էտէն օ տուր :
 34 Ա է պէն կէօրմիւշիւմ , վէ շէճատէթ էթմիշիմ ,
 քի Ելլաճըն Օղլու պոլ տուր :
 35 Երթէսի կիւն եինէ Յոճաննէս՝ վէ շայիրալէ-
 36 րինտէն իքի քիշի տուրօլբուտու : Ա է Յիսու-

աս՝ օնուն կէզտիցինտէ՝ պագըպ տէտի . Իշթէ
 Լըաճըն գուզուտու : Ա է օսէօյլէրքէն՝ օլ իքի 37
 շայիրտ իշիթտի , վէ Յիսուսուն արտընճա վար-
 արլար : Ա է Յիսուս տէօնիւպ օնլարըն՝ արտըն- 38
 ճա կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ , օնլարա տէտի .
 Կէ՞ իսթէրսինիղ . վէ օնլար օնա տէտիլէր . 39
 Բապպի՝ (քի թէրճիւմէ օլունսա խօճա տէմէք-
 տիր՝) նէրէտէ գալըյօրսուն : ( )նլարա տէտի . 40
 Աէլին , վէ կէօրիւն , օնլար կէլտիլէր , վէ օնուն
 նէրէտէ գալտըղընը կէօրտիւլէր , վէ օլ կիւնտէ օ-
 նուն Եանընտա՝ գալտըլար . վէ օնունճու սաա՛թ
 մէհէլինտէ իտի : Ա է Յոհաննէստէն իշիտիպ՝ 41
 օնուն արտընճա վարան իքիսինտէն պիրի՝ Սիմոն
 Պետրոսուն գարընտաշը Լնդրէաս իտի : Պու՝ 42
 էվվէլա քէնտի գարընտաշը Սիմոնու պուլտու , վէ
 օնա տէտի . Սեսիայը՝ (քի թէրճիւմէ օլունսա
 Վրիստոս տէմէքտիր՝) պուլտուգ . Ա է օնու Յի- 43
 սուսա՛ կէթիրտի . վէ Յիսուս օնա պագըպ տէտի .
 Սէն Յովնանըն օղլու Սիմոնսուն , Սէն Աեփաս՝
 Եանի Պետրոս շաղըրլաճագսըն :

Իքթէտի կիւն՝ Յիսուս Վալիլեայա շըգմաղա 44
 իսթէտի . վէ Փիլիպպոսու պուլտու , վէ օնա տէ-
 տի . Լրարմճա կէլ : Ա է Փիլիպպոս՝ Լնդրէաս 45
 իլէ Պետրոսուն շէհրի Բեթսայիդատա՛ն իտի :
 Փիլիպպոս՝ Վաթանայէլի պուլտու , վէ օնա տէ- 46
 տի . Սովսէսին նօմօստա՝ վէ փէյլամպէրլէրին
 Եաղտըղընը՝ Վազարէթտէն օլան Յովսէփ օղ-
 լու Յիսուսու պուլտուգ : Ա է Վաթանայէլ օ- 47
 նա տէտի . Վազարէթտէն պիր էյի շէյ օլա պի-
 լի՞րմի . Փիլիպպոս օնա տէտի . Աէլ տա՝ պագ :
 Յիսուս Վաթանայէլի օնա կէլիրքէն կէօրտիւ , 48
 վէ օնուն իշիւն տէտի . Իշթէ կէրշէքտէն Իսրաէլ-

- 49 ընթիվն օնտա հիլէ եօգտուր : Նաթանայէլ օնա տէտի . Պէնի նէրէտէն պիլիրօին . Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէտի . Փիլիպպոս սէնի չաղըրմաղտան՝ սէն ինճիր աղաճընըն ալթընտա իքէն՝ սէնի
- 50 կէօրտիւմ : Նաթանայէլ ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Լախօճա սէն Լաւահըն ( ) զլուսուն ,
- 51 սէն Խարաէլին փատիշահըն : Յիսուս ճէվապ վէրիպ օնա տէտի . Սանա՝ ինճիր աղաճընըն ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ տէտիյիմ իչիւն ինանըրմըն . պունլարտան տահա պէօյիք շէյ-
- 52 լէր կէօրէճէքօին : Ա է օնա տէտի . կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ , շիմտէն կէրու կէօյիւ աչըլմը շ՝ վէ Լաւահըն մէլէքլէրինին ատէմ ( ) զլուսուն իւզէրինէ չըգտըղլարընը վէ էնտիքլէրինի կէօրէճէքօինիլ :

ՊԵՇ . 2 :

- 1 Ա է իւչիւնճիւ կիւնտէ Պալիլեանըն կանա շէլ-
լինտէ տիւյիւն օլտու , վէ Յիսուսուն անասը օրա-
- 2 տա իտի : Իմտի Յիսուս հէմ շայիրտլէրի տա-
- 3 խի տիւյիւնէ տա՝ վէթ օլունտու : Ա է շէրապ էքսիլմէյիլէ , Յիսուսուն անասը օնա տէտի .
- 4 Շէրապլարը եօգտուր : Յիսուս օնա տէտի . Պէնիմ իլէ սէնին՝ արամըղտա նէ՞ վար՝ եա՞ գա-
- 5 րը . տահա սաաթըմ կէլմէտի : ( ) նուն անասը խըղմէթ ճիլէրէ տէտի . Սիղէ հէր նէ տէրսէ , էյ-
- 6 լէյին : Ա է օրատա՝ Լէհուտիլէրին փաքլէմէ ա՝ տէթի իւզրէ գօնուլմը շ՝ հէր պիրի իքի եա իւչ
- 7 մէտրէ ալըր՝ գաշտան ալթըր քիւփ վարըտը : Յիսուս օնլարա տէտի . Վիւփիլէրի սօւ իլէ տօլտուրուն , վէ օնլարը աղընա՝ պէրապէր տօլտուրտու-
- 8 լար : Ա է օնլարա տէտի . Շ իմտի չըգալըն , վէ

այլագճը պաշը յա կէօթիւրիւն . վէ կէօթիւրտիւ-
 լէր : Ս է այլագճը պաշը շէրապ օլմուշ սույու 9
 դաթընճա , (օ իսէ՛ նէրէտէն օլտուղունու պիլ-
 մէղիտի , ամմա սույու շէ.քմիշ օլան խըղմէթճի-
 լէր պիլիբլէրիտի ,) այլագճը պաշը կիւվէյիյի շա-
 դըրտը : Ս է օնա տէտի . շէր քէս՝ էվվէլա 10
 էյի շէրապը գօր, վէ սէրխօշլանտըղլարը վազըթ՝
 օ գէմանն աշաղասընը իէլիւրի . սէն՝ էյի շէրապը
 շիմտիյէտէք սագլատըն : Հիսուս Վալիլեանըն 11
 Վանա շէլլէնտէ մի՛ւճիղաթլարըն պու իպթիտա-
 սընը էյլէտի , վէ քէնտի ի՛ղգէթինի պէյան էյլէ-
 տի . վէ շայիրտլէրի օնա ինանտըլար :

Ս է պունտան սօնկրա Վափաոնայուամա էնտի 12
 կէրէք քէնտիտի՛ կէրէք վալիտէսի վէ գարընտաշ-
 լարը վէ շայիրտլէրի , վէ օրատա պիր գաշ կիւն
 գալտըլար :

Ս է Աշուտիլէրին փասէհի եագըն իտի , վէ 13
 Հիսուս Արուսաղէմէ՛ չըգտը : Ս է հէյ.քէլտէ 14
 սըղըրլար վէ գօյունլար վէ կէօյէրճինլէր սաթան-
 լարը՝ վէ սարրաֆլարը օթուրուր պուլտու : Ս է 15
 իփլէրտէն պիր գամշը՝ եափըպ՝ հէփիսինի կէրէք
 գօյունլարը կէրէք սըղըրլարը հէյ.քէլտէն չը-
 գարտը , վէ սարրաֆլարըն աղշէսինի տէօքտիւ ,
 վէ օնլարըն թէղկեահլարընը տէվիրտի : Ս է 16
 կէօյէրճինլէրի սաթանլարա տէտի . Պունլարը
 պուրատան գալտըրըն . Պապամըն էվինի թիճա-
 րէթ էվի էթմէն : Իմտի շայիրտլէրի խագըլարը- 17
 նա կէթիւրտիլէր քի՛ եագըլմըշարը . Ս էնին էվի-
 նին զայրէթի պէնի ետի : Իմտի Աշուտիլէր 18
 ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտիլէր . Պունլարը էթտի-
 յին իշիւն՝ պիղէ նէ՞ նիշան կէօսթէրիբսին :
 Հիսուս ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի . Պու հէյ - 19

- քէլի երգըն, վէ օնու իւշ կիւնտէ գալտըրայըմ :
- 20 Իմտի Լէհուտիլէր տէտիլէր . Պու հէյքէլ գըրգ ալթը երլտաւ ետփըլտը , վէ սէն օնու իւշ կիւն-
- 21 տէմի գալտըրաճագսըն : ( ) իսէ՝ քէնտի թէնի-
- 22 նին հէյքէլի իշիւն սէյլէյօրուտու : Իմտի էօ-
լիւլէրտէն գալգտըղը՝ զէման՝ օնուն շայիրալէրի
խադրլարընաւ կէթիլտիլէր , քի պունու սէյլէ-
միշիտի . վէ քիթապա՝ հէմ՝ Յիսուսուն սէյլէ-
տիյի սէօղէ ինանտըլար :
- 23 Ս է փասէհտէ՝ պայրամտա՝ օ Լըրուսաղէմտէ
իքէն , չօգ քիմսէլէր՝ օնուն էթտիյի միւ՝ ճիղաթ-
լարընը կէօրմէլէրի իլէ՝ օնունատընա ինանտը-
- 24 լար : Լմմա Յիսուս քէնտիսի՝ քէնտինի օնլա-
րա ինանմազ իտի . շիւն հէփիսինի պիլիբիտի .
- 25 Ս է շիւն քի՝ ատէմ իշիւն պիր քիմսէնին շէհա-
տէթ էթմէսինէ մուհթաճտէյիլիտի . զիրա օ՝ ա-
տէմին տէրունինտէ նէ օլտուղունու պիլիբիտի :

ՊԼՇ 3 :

- 1 Ս է փարիսեցիլէրտէն՝ Լէհուտիլէրին պիր պա-
շը՝ Աիկողեմոս ատընտա պիր ատէմ վարըտը :
- 2 Պու՝ կէճէ իլէ Յիսուսա կէլտի , վէ օնա տէտի .
Լա՝ խօճա՝ պիլիբիղ քի՝ Լլահտան խօճա կէլ-
միշսին . զիրա պու սէնին էթտիյին միւ՝ ճիղաթլա-
րը հիշ քիմսէ՝ Լլահ պիլէսինճէ օլմազսա՝ իշլէ-
- 3 մէյէ գատիր տէյիլտիր : Յիսուս ճէվապ վէրիպ
օնա տէտի . Աերչէք՝ կերչէք տէրիմ սանա , էյեր
պիր քիմսէ եօգարըտան տօղմազսա , Լլահըն փա-
- 4 տիշահալըղընը կէօրէմէզ : Աիկողեմոս օնա տէ-
տի . Պիր ատէմ իխթիար իքէն՝ նի՞ ճէ տօղա պի-
լիր . անատընըն գարնընա թէքրար կիրիպ տօղմա-
- 5 զա գատի՞րմի տիր : Յիսուս ճէվապ վէրտի . Աեր-

շէք՝ կերչէք տերիմ սանա, էյերպիր քիմնէ սու-
 տան վէ Րուհտան տողմաղսա, Ալլահըն փատի-
 շահըղընա կիրէմէղ : (Թէնտէն տողան՝ թէն 6
 տիր. վէ Րուհտան տողան՝ ըուհտուր : Սանա՝ 7
 Սիղէ եողարըտան տողմագ կերէքտիր տէտիյիմէ
 թա՛ճիւպ էթմէ : Րիւղկեար՝ իսթէտիյի եերէէ- 8
 սէր. վէ օնուն սէսինի իշիտիրսին. լաքին ներէ-
 տէն կէլտիյինի վէ ներէյէ կիթտիյինի պիլմէղ-
 սին. Րուհտան տողմուշ հէր քիմնէ՛ պէօյլէ տիր :
 Սիկողեմոս ճէվապ վերիպ օնա տէտի. Պու շէյ- 9
 լէր նի՞ճէ օլա պիլիր : Յիսուս ճէվապ վերիպ 10
 օնա տէտի. Սէն Խարաէլին խօճասըսըն, վէ պու-
 շէյլէրի պիլմէ՞զմիսին : Կերչէք՝ կերչէք տերիմ 11
 սանա՛ քի՛ պիլտիյիմիղի սէօյլէրիղ, վէ կէօրտիւ-
 յիւմիւղիւ շէհատէթ էտերիղ. վէ շէհատէթի-
 միղի գապուլ էթմէ՞զսինիղ : Այէր սիղէ եեր- 12
 տէքի շէյլէրի սէօյլէտիմ տէ ինանմաղսանըղ,
 սիղէ կէօրտէքի շէյլէրի սէօյլէսէմ՝ նի՞ճէ ինա-
 նաճագսընըղ, Վէ կէյէ հիշ քիմնէ չըգմա- 13
 մըշ, իլլա կէօրտէն էնէն ատէմին ( )ղու քի՛ օ
 կէօրտէտիր : Վէ Սոլսէս շէօլտէ երլանը եիւք- 14
 սէլթտիյի կիպի՛ ատէմին ( )ղու պէօյլէ եիւքսէլ-
 մէք կերէքտիր : (Թաքիմ հէր օնա ինանան՝ 15
 զայպ օլմայա, իլլա էպէտի էօմրէ մալիք օլա :
 Օիրա Ալլահ տիւնեայը պոլգատար սէվտի քի՛ 16
 քէնտի եալընըղ տողուշ ( )ղու նու վերտի, թա՛-
 քիմ հէր օնա ինանան՝ զայպ օլմայա, իլլա էպէտի
 էօմրէ մալիք օլա : Օիրա Ալլահ քէնտի ( )ղ- 17
 լունու տիւնեայա՛ տիւնեայը հէօքմ էթմէյէ
 կէօնտէրմէտի. իլլա տիւնեա օնուն փասըղասը ի-
 լէ խէլաս պուլա : ( )նա ինանան՝ հէօքմ օլուն- 18
 մաղ, ամմա օնա ինանմայան՝ հալա հէօքմ օլուն-
 մուշտուր : զիրա Ալլահըն եալընըղ տողուշ ( )ղ-

- 19 լունուն ատրնա ինանմամբշտրր : Ա է հեօքմ պուտուր քի՛ ըջըգ տիննեպյա կելտի , վէ ատեմէր գարանըղը ըջըգտան տահա զիյատե սեվտիլեր .
- 20 զիրա օնլարըն ամէլերի եարամազ իտի : Օ իրա հեր քեօթիւ իշէր իշէյէն՝ ըջըգտան իքրահ էտեր , վէ ըջըղա կելմէղ . քի ամէլերի զէմմ օ-
- 21 լունմայա : Մմմա հագդիգէթի իշէյէն՝ ըջըղա կելիւր , թա քի ամէլերի սշիքեար օլալար , քի Մլասհաս իշէնմիշէրտիր :
- 22 Պունլարտան սօնկրա՝ է իտուս շայիրտլերի իլէ Լէհուտիսթան տիյարընա կելտի , վէ օնլար իլէ օրատա էյլէնիրիտի , վէ վաֆթիզ էտերիտի :
- 23 Ա է էոհաննէս տախի Սաղմին եանընտա էջաննտա վաֆթիզ էտերիտի . զիրա օրատա չօգ սուլար վարըար . վէ կիտերլերիտի , վէ վաֆթիզ
- 24 օլուրլարրար : Օ իրա էոհաննէս տահա հապսա գօնուլմամը շ իտի :
- 25 Իմտի էոհաննէսին շայիրտլերի իլէ Լէհուտիլերին արասընտա՝ փուքլէնմէ խուսուսունտա
- 26 միւճատէլէ օլտու : Ա է էոհաննէսէ կելտիլեր , վէ օնա տէտիլեր . Լյա խօճա՝ սէնին իլէ էորղանըն էօթէ եագասընտա օլտն՝ սէնին շու շէհատէթ էթտիլին քիմսէ՝ իշթէ օ վաֆթիզ էտեր ,
- 27 վէ հեփիսի օնա կելիյօրլար : էոհաննէս ճէվապ վերիպ տէտի . Մտէմ հիշ պիր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլտիր , էյեր օնա կեօքտէն վերիլմիշ
- 28 տէյիլ իսէ : Աիլ քէնտինիզ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտերսինիզ , քի տէտիմ . Պէն Վրիստոս տէյիլիմ , իլսքի՛ օնուն էօնիւնճէ կէօնտէ-
- 29 ըիլմիշիմ : Աելին քիմտէ իսէ , կիւվէյի օ տուր . ամմա կիւվէյինին տօսթու քի՛ տուրուր վէ օնու իշիտիր՝ կիւվէյինին սէսինտէն շատըղ իլէ սեվի-

նիր . իմտի պէնիմ պու սէվինճիմ թէքմիլ օլ-
 մուշտուր : ( )նա արթմադ՝ ամմա պանա էք- 30
 սիլմէք կերէքտիր : Աօգարըտան կէլէն՝ հէփի- 31
 սինտէն իւսթիւնտիր . եերտէն օլան՝ եերտէն
 տիր , վէ եերտէն էօլէլ-րէլ սէօյլէր . կէօքտէն կէ-
 լէն՝ հէփիսինտէն իւսթիւնտիր : Ա է նէ քի 32
 կէօրտիւ՝ վէ իշիթտի իսէ , օնու շէհատէթ էտէր ,
 վէ օնուն շէհատէթինի հիշ քիմսէ գապուլ էթ-
 մէղ : ( )նուն շէհատէթինի գապուլ էտէն՝ Մ.Լ- 33
 լահըն կերչէք օլտուղունու միւհրլէտի : Օ իրա 34
 Մ.լահըն կէօնտէրտիյի քիմսէ՝ Մ.լահըն սէօզլէ-
 րինի սէօյլէր . զիրա օնա Մ.լահ Մ.ուհու էօլլիւ ի-
 լէ վէրմէ՛ղ : Պապա ( )ղուլու սէվէր , վէ հէր շէ- 35
 յի օնուն էլինէ վէրմիշտիր : ( )ղուլա ինանանըն 36
 էպէտի էօմրիւ վար . ամմա ( )ղուլա իգաա՛ թ էթ-
 մէյէն՝ էօմր կէօրմէյէճէք , իլա օնուն իւզերինէ
 Մ.լահըն զազապը գօնար :

ՊԼԵ . 4 :

Իմտի Մապա՝ Փարիսեցիլէրին Յիսուս Յոհան- 1
 նէտտէն տահա՛ զիյատէ շայիրտլէր էտէր վէ վաֆ-
 թիզ էտէր տէյիւ իշիթտիքլէրինի տույունճա ,
 (Յիսուս իսէ քէնտիսի վաֆթիզ էթմէ՛ղ իտի , 2
 իլա օնուն շայիրտլէրի ,) Աէհուտիսթանը պրա- 3
 ղըպ՝ եինէ Վալիլէայա կիթտի : Ա է օնա Սամա- 4
 րիատան կէչմէք կերէք իտի : Իմտի Սամարիա- 5
 նըն Սեքար տէնիլէն պիր շէհրինէ՝ Յակօբուն
 քէնտի օղու ( )ոմսէփէ վէրտիյի չիֆթլիյին եա- 6
 նընա կէլտի : Ա է օրատա Յակօբուն պիր գու-
 յուսու վարըտը . իմտի Յիսուս եօլտան եօրղուն՝
 պէօյլէճէ գույունուն եանընտա օթուրու բուտու-
 սաա՛ թ ալթը՛ մէհէլինտէ իտի :

- 7 Սամարիա տան սու չէք մէյէ պիր գարը կէլտի .
 8 Յիսուս օնա տէտի . Պանա իչմէյէ վէր : Չիւն
 օնուն շայիրտլէրի դաս՝ մլար սաթունն ալմագ ի-
 9 չիւն շէհրէ կիթ միշլէրիտի : Իմտի օլ Սամարի-
 ալը գարը օնա տէտի . Վիճէ՝ սէն Նէհուտի իբէն՝
 պէնտէն իչմէյէ տիլէրսին , թի Սամարիալը գարը
 իմ , զիրա Նէհուտիլէր՝ Սամարիալը լար իլէ գօ-
 10 նուշմաղար : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ-
 տի . Նյէր Նլահըն պախը շընը վէ սանա՝ Պա-
 նա իչմէյէ վէր տէյէն թիմ օլտուղունու պիլէյի-
 տին , սէն օնտան տիլէրիտին , վէ օ սանա էօմր
 11 սույու վէրիրիտի : Վարը օնա տէտի . Նա
 Րապպ՝ սէնին սու չէքէճէք գապըն եօգ տուր , վէ
 գույու տէրինտիր . իմտի սէնին նէրէտէն էօմր
 12 սույուն վար : Սէն պապամըղ Յակոբտան
 պէօյիք միւսին , թի օ՝ պիզէ գույույու վէրտի ,
 վէ օնտան քէնտիսի վէ օղուլարը վէ հայլանլա-
 13 րը իչտի : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի .
 14 Պու սուտան հէր իչէն՝ եինէ սուսայաճագտըր .
 Նմա թիմ թի՝ պէնիմ օնա վէրէճէյիմ սուտան ի-
 չէրսէ , էպէտէն ասլա սուսամայաճագտըր . իլա
 օնա պէնիմ վէրէճէյիմ սու՝ օնտա էպէտի էօմրէ
 15 սըչըրար սու փունկարը օլաւճագտըր : Վարը օնա
 տէտի . Նա Րապպ պու սույու պանա վէր թի՝
 սուսամայըմ , վէ պուրայա սու չէք մէյէ կէլմէ-
 16 յիմ : Յիսուս օնա տէտի . Վիթ՝ գօճանը՝ չու-
 17 ղըր , վէ պուրայա կէլ : Վարը ճէվապ վէրտի ,
 վէ տէտի . Վօճամ՝ եօգտուր . Յիսուս օնա տէ-
 տի . Վօճամ՝ եօգտուր տէյի՝ էյի սէօյլէտին :
 18 Օիրա պէշ գօճան օլտու , վէ շիմտի սէնինլէ օ-
 լան թիմսէ՝ գօճան տէյիլտիր . պունու կէրչէք
 19 սէօյլէ միշսին : Վարը օնա տէտի . Նա Րապպ՝

կէօրիւյօրում քի՛ սէն փէյլամպէրսին : Պա. 20
 պալարըմըզ պու տաղտա սէճտէ գըլարըսար . վէ
 սիզ տէրսինիզ քի՛ սէճտէ գըլմաղա կէրէք օլան
 մահալ Լըրուսաղէմտէ տիր : Հիսուս օնա տէ- 21
 տի . Լսա՛ գարը՝ պանա ինան քի՛ սասիժ կէլիր
 քի Պապայա նէ պու տաղտա նէ տէ Լըրուսաղէմ-
 տէ սէճտէ գըլաճագսընըզ : Սիզ՝ պիլմէտկի- 22
 նիզէ սէճտէ գըլարսընըզ , պիզ պիլտկի-
 միզէ սէճտէ գըլարըզ . զիրա խէլաս Լէհուտի-
 լէրտէն տիր : Լսքին սասիժ կէլիր , վէ հալա 23
 հազը՛ր տըր , քի կէրչէք սէճտէ գըլանլար՝ Պա-
 պայա րուհ իլէ վէ կէրչէքլիք իլէ սէճտէ գըլա-
 ճագլար . զիրա Պապա տախի՛ օնա սէճտէ գըլան-
 լարը պէջլէ իսթէր : Լսաս հրուհ տուր , օնա 24
 սէճտէ գըլանլար տախի՛ րուհ իլէ վէ կէրչէքլիք
 իլէ սէճտէ գըլմագ կէրէքտիր : Գարը օնա տէ- 25
 տի . Պիլիրիմ քի Վրիստոս տէնիլէն Սեսիա կէ-
 լիյօր . օ՛ կէլտկի զէման պիզէ հեր շէյի խապեր
 վէրէճէքտիր : Հիսուս օնա տէտի . Պէն՝ սանա 26
 սէջլէյէն իմ : Վէ պունուն իւզէրինէ օնուն
 շայիրտլերի կէլտի , վէ օնուն գարը իլէ սէջլէշ-
 տիյինէ թա՛ճիւպ էթտիլեր . ամմա հիշ քիմնէ՛
 Վէ՞ իսթէրսին , եա՛ ( )նուն իլէ նի՛ շիւն սէջլէ-
 շիրսին տէմէտի : Իմտի գարը տէսթիսինի 28
 պրագտը , վէ շէհրէ վարտը , վէ ատէմլէրէ տէտի .
 կէլին՝ պիր ատէմ պագըն , քի պանա հէփ էթ- 29
 տիյիմ շէյլէրի սէջլէտի . սագըն պու Վրիստոս
 օլմասըն : Իմտի շէհրտէն շրգտըլար , վէ օնա 30
 կէլիրլէրիտի :

Վէ պու արալըգտա շայիրտլեր օնա եալվա . 31
 րըպ տէրլէրիտի . Լսա՛ խօճա՛ եէ : Վէ օ՛ օնլա- 32
 րա տէտի . Պէնիմ եէյէճէք գասիմըմ վար քի՛

- 33 սիղ օնու պիլմէզսինիզ : Իմտի շայիրալէր պի-
րիպիրինէ տերլէրտի . Ըճէպա օնա պիր քիմնէ
- 34 եէմէյէ կէթիրտիմի : Ճիսուս օնլարա տէտի .
Պէնիմ զաամրմ՝ պէնի կէօնտերէնին իսթէյինի
էթմէք՝ վէ օնուն իշինի թէքմիլ էթմէքտիր :
- 35 Սիզ տէմէզմիսինիզ քի՝ տաճա տէօրթ այ վար ,
վէ պիշին վազթը կէլիր . իշթէ տերիմ սիզէ ,
կէօզլէրինիզի գալտորըն , վէ թարլալարս պա-
գըն , քի ճալա պիշին իշին պէյսիզ տըրլար :
- 36 Սէ պիշէն իւճրէթ ալըր , վէ էպէտի էօմրէ մաճ-
սուլ տէվլիրիր . թա քիմ ճէմ էքէն ճէմ պի-
շէն՝ պէրապէր սէվինէլէր :
- 37 Օիրա կէրչէք սէօզ պունտատըր քի՝ Լքէն պաշգա վէ պիշէն
պաշգաստըր : Պէն սիզի՝ սիզին էմէք չէքմէ-
տիյինիզի պիշմէյէ կէօնտերտիմ . պաշգա-
լարը՝ էմէք չէքտի , վէ սիզ օնլարըն էմէյինէ
կիրտինիզ :
- 39 Իմտի օլ շէճրտէն՝ Էփի էթտիյիմ շէյլէրի
պանա սէօյլէտի տէյիւ շէճատէթ էտէն գարընըն
սէօզինտէն՝ օնա Սամարիալըլարտան չօգ քիմ-
- 40 սէլէր ինանտը : Իմտի Սամարիալըլար օնուն
եանընա կէլտիքլէրինտէ , օնա եալվարրըլարտը
քի՝ օնլարըն եանընտաի գալա , վէ օրատա իքի կինն
- 41 գալտը : Սէ օնուն սէօզինտէն տաճա չօգ զի-
- 42 յատէ քիմնէլէր ինանտըլար : Սէ գարըյա
տէտիլէր քի՝ Ըրթըգ սէնին տէտիյինտէն ի-
նանմայօրուզ . զիրա քէնտիմիզ իշիթտիք ,
վէ պիլիրիզ քի՝ կէրչէքտէն տինեանըն խէլաս է-
տիճիտի Վրիստոս պու տուր :
- 43 Սէ օ իքի կինտէն սօնկրա՝ օրատան չըգտը ,
44 վէ Վալիլեայա կիթտի : Օիրա Ճիսուս քէն-
տիսի շէճատէթ էթտի , քի պիր փէյղամպերին

քէնտի վիլայէթինտէ ի թիպարը օլմաղ : Իմ 45
տի Վալիլեայա կէլտիյինտէ , Վալիլեայըլար՝
պայրամուա Լըուսաղէմտէ օնուն հէփի էթաիքլէ-
րինի կէօրմէքլէ՝ օնու գապուլ էթաիլէր . զիրա
օնլար տախի պայրամուա կէլտիլէր :

Իմտի Հիսուս եինէ Վալիլեանըն Վանա շէհրի- 46
նէ կէլտի , օրատա քի՝ սույու շերապ էյլէտի . վէ
պիր փատիչաւհատէմի վարըար , քի օնուն օղու
Վափաունայումտա խասթաւիտի : Պու՝ Հիսու- 47
սուն Լէհուտիսթանտան Վալիլեայա կէլտիյինի
իշիտինճէ , օնա վարար , վէ օնա եալվարըրըար ,
քի էնէ , վէ օնուն օղունա շիֆաի վէրէ . զիրա եօ-

լիյօրուտու : Իմտի Հիսուս օնա տէտի . Լյէր 48
նիշանլար վէ աճայիպ շէյլէր կէօրմէզսէնիղ ,
հիչ ինանմազսընըղ : Փատիչաւհատէմի օնա 49
տէտի . Լյա՝ Բապպ՝ չօճուղում էօլմէղտէն էն :

Հիսուս օնա տէտի . Սաիր , սէնին օղուն եաշաւ- 50
յօր . վէ օ առէմ՝ Հիսուսուն օնա տէտիյի սեօղէ
ինանար , վէ վարըյօրուտու : Սէ օ տաշա էնէր- 51

քէն , օնուն գուլարը օնու գարշըլատըլար , վէ օնա
խտպէր վէրիպ տէտիլէր քի՝ Սէշաղըն եաշաւյօր :
Իմտի օնլարա՝ շիֆա պուլտուղու սասթը սօր- 52
տու , վէ օնա տէտիլէր . Բըրթմա օնու՝ աիւն սա-

աթ եէտիտէ պրադար : Իմտի պապասը անկ- 53
լատը քի՝ Հիսուսուն օնա՝ (Պղուն եաշայօր՝ հէ-
ման տէտիյի սասթատա աղ օղու . վէ ինանար ,

կերէք քէնտիսի կերէք պիւթիւն էվի : Հիսուս 54
Լէհուտիսթանտան Վալիլեայա կէլտիյինտէ ,
եինէ պու իքինճիմի՝ ճիղասթը էյլէտի :

ՊԼԵ 5:

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Եւհուտիլէրին պայրա-
 2 մը օլտու, վէ Հիսուս Երուսաղէմէ չըգար: Ա է
 Երուսաղէմտէ՝ գօյունլար Գալիլայայա Եւպ-
 3 արանիճէ Պեթհետգայ տէնիլէն պիր հաւուզ վար-
 4 տրր, քի օնուն պէշ քիւպպէսի վար: ( )նլար-
 տա չօգ խասթալարրն պիր ճիւմհիւրիւ եա-
 5 թարրար, քէօրլէր՝ գօփալար՝ գուրուլար՝ քի
 սույուն տէփրէնմէսինի պէքլէրլէրիտի: Օլի-
 6 րա վագթ պէ վագթ հաւուզա մէլէք էնէրիտի,
 վէ սույու տէփրէտիրիտի, իմտի սույուն տէփրէ-
 7 նիշինտէն սօնկրա իլք էնէն՝ հէր նէ խասթալը-
 8 ղը օլսայրար՝ սայլ օլուրուտու: Ա է օրատա պիր
 ատէմ վարրար, քի օթուզ սէքիլ երլտան պէրու
 9 խասթայ խտի: Հիսուս պունուն եաթարղընը
 կէօրիւպ՝ օնուն հալա չօգ զէմանտէն խաւա օլ-
 10 տուղունու պիլմէյիլէ, օնա տէտի: Սաղաւմաղա
 իսթէրմիսին: ( )լ խասթա օլան քիմնէ օնա
 ճէվայ վէրտի, Եւս Բապպ՝ տտէմիմ եօգտուր
 քի՝ սու տէփրէնտիլի զէման պէնի հաւուզայ գօ-
 11 յա, ամմա պէն կէլիքքէն, պէնտէն էվվէլ պաշ-
 12 գասը էնէր: Հիսուս օնա տէտի, Վալք, եա-
 թաղընը գալարր, վէ եիւրիւ: Ա է տէր ա՛գասպ
 օ ատէմ սայլ օլտու, վէ եաթաղընը գալարրար,
 վէ եիւրիւրիւտի, վէ օլ կիւն շարաթ խտի:
 Իմտի Եւհուտիլէր շիֆա պուլմուշ քիմնէյէ տէ-
 տիլէր, Ը արաթ կիւնիւտիւր, սանա՝ եաթաղը
 գալարրմագ ճայիլ տէյիլտիր: ( )նլարա ճէ-
 վայ վէրտի, Պէնի սաղալտան՝ պանա օ՝ Եւսթա-
 ղընը գալարր, վէ եիւրիւ տէտի: Իմտի օնա
 սօրտուլար, Սանա՝ Եւսթաղընը գալարր, վէ

- 23 մի ( ) զուլա՛ վերմիշտիր . թասքիմ՝ հեփիսի ( )-
 զուլա՛ Պասպայա ի՛ զղէթ էթտիքլերի կիպի՛ ի՛ զ-
 զէթ էտէլեր . ( ) զուլա ի՛ զղէթ էթմէյէն՝ օնու
- 24 կէօնտերէն Պասպայա ի՛ զղէթ էթմէղ : Աերչէք՝
 կերչէք տերիմ սիզէ՛ քի՛ պէնիմ սէօղիւ միւ տինկ-
 լէյէնին՝ վէ պէնի կէօնտերէնէ ինանանըն էպէտի
 էօմրիւ վար , վէ հէօքմէ կէլմէղ . իլլա էօլիւմտէն
- 25 էօմրէ կէլմիշտիր : Աերչէք՝ կերչէք տերիմ սի-
 զէ՛ քի՛ սասա՛թ կէլիր , վէ հալա հաղըր տըր քի՛ էօ-
 լիւլեր Մլլահըն ( ) զուռնուս սէսինի իշիտէճէք-
- 26 լեր , վէ իշիտէնլեր տիրիլէճէքլեր : Օ իրա Պա-
 պանըն՝ քէնտինտէ էօմրիւ օլտուղու կիպի՛ ( )-
 զուլա՛ տախի պէօյլէ՛ քէնտինտէ էօմր օլմասընը
- 27 վերմիշտիր : Ա է՛ օնա հէօքմ էթմէյէ տախի
 հէօքիւմէթ վերտի՛ , չիւն օ՛ ատէմ օլլուտուր :
- 28 Պունա թա՛ճիւպ էթմէն . զիրա սասա՛թ կէլիր ,
 քի օնտա՛ մէղարլարտա հեփ օլանլար օնուն սէսի-
- 29 նի իշիտէճէքլեր , վէ էյի իշլերի իշլէյէնլեր
 էօմրիւր գըյամէթինէ՛ քէօթիւ իշլերի իշլէյ՛ն-
- 30 լեր իսէ ա՛ զապ գըյամէթինէ կիտէճէքլեր : Պէն
 քէնտիլիլիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյէ գասիր
 տէյիլիմ . իշիթտիլիմէ կէօրէ հէօքմ էտերիմ ,
 վէ պէնիմ հէօքմիւմ հապգարը . զիրա քէնտի ի-
 րատէթիմի արամամ , իլլա պէնի կէօնտերէն Պա-
- 31 պանըն իրատէթինի : Այէր պէն քէնտիմ իչիւն
 շէհատէթ էտերսէմ , շէհատէթիմ կերչէք տե-
- 32 յիլտիր : Պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէն զայրիսի
 տիր . վէ պիլիրիմ քի՛ պէնիմ հապգարմա էթտի-
- 33 յի շէհատէթ կերչէքտիր : Աիղ Յոհաննէսէ
 կէօնտերտինիղ , վէ կերչէքլիյէ շէհատէթ էյ-
- 34 լէտի : Պէն իսէ՛ շէհատէթի ատէմլերտէն ալ-
 մամ . լաքին պունլարը սէօյլերիմ քի՛ սիզ խէ-

լաս պուլասընըղ : ( ) Կանըպ ը շըգ վերէն շը- 35
 բաղ խտի . վէ սիզ՝ պիր զէման օնուն ը շըղընտա
 մէսրոնը օլմաղա իսթէտինիզ : Բմա պէն՝ Հո- 36
 Տաննէսինքինտէն պէոյիւք շէՏատէթիմ վար .
 զիրա թէքմիլ էթմէյէ Պապանըն պանա վերտի-
 յի ա՛ մէլէր՝ պու պէնիմ իշլէտիյիմ ա՛ մէլէր՝ պէ-
 նիմ իշիւն շէՏատէթ էտէրլէր , քի պէնի Պապա
 կէօնտէրմիշտիր : Ա է պէնի կէօնտէրէն Պապա՝ 37
 պէնիմ իշիւն օ շէՏատէթ էթմիշտիր . Տիշ պիր
 վագրթ օնուն սէսինի իշիթմէտինիզ , վէ օնուն
 շէքլինի կէօրմէտինիզ : Ա է օնուն սէօղիւ 38
 քէնտինիզտէ պագի դութմայսընըղ . զիրա սիզ՝
 օնուն կէօնտէրտիյի քիմսէյէ ինանմագսընըղ :
 Վիթապլարը թէթթիշ էտին . զիրա սիզ զանն 39
 էտէրսինիզ քի՛ օնլար իլէ էպէտի էօմրիւնիզ օ-
 լուր , վէ պէնիմ իշիւն շէՏատէթ էտէն օնլար
 տըր : Ա է սիզ իսթէմէզսինիզ պանա կէլմէյէ 40
 քի՛ էօմրիւնիզ օլա : Բտէմլէրտէն ի՛ զգէթ ալ- 41
 մամ : Բաքին սիզի պիլմիշիմ քի՛ ԲլաՏըն մու- 42
 Տապպէթինի քէնտինիզտէ դութմայսընըղ :
 Պէն՝ Պապամըն ատը իլէ կէլմիշիմ , վէ պէնի դա- 43
 պուլ էթմէզսինիզ . էյէր պիր զայրիսի քէնտի ա-
 տը իլէ կէլիրսէ , օնու գապուլ էտէճէքսինիզ :
 Սիզ՝ պիրի պիրինիզտէն ի՛ զգէթ ալը՛ր տէ՛ Կալը- 44
 նըղ ԲլաՏտան օլան ի՛ զգէթի դալապ էթմէզ ի-
 քէն՝ նի՞ ճէ ինանա պիլիրսինիզ : Անմանքի՛ 45
 Պապայա սիզտէն պէն շէքվա էտէճէյիմ . սիզ-
 տէն շէքվա էտէճէք քիմսէ վարտըր , օ՛ սիզին իւ-
 միա էթտիյինիզ Ա՛ովսէս տիր : Օլիրա էյէր 46
 Ա՛ովսէսէ ինանսայրտընըղ , պանա տախի ինա-
 նըրտընըղ . զիրա օ՛ պէնիմ իշիւն Կալտը : Ա է 47
 էյէր օնուն Կալտըղլարընա ինանմագսանըղ , պէ-
 նիմ սէօղէրիմէ նի՞ճէ ինանաճագսընըղ :

ՊԵՇ, 6 :

- 1 Պունյարտան սօնկրա՝ Յիսուս Գալիլեանըն Տի-
րերիա՝ տէնիզինին էօթէ կազասընա վարար .
- 2 Ս է օնուն արտընճա չօգ գալապալը՛գ վարրը-
տը . զիրա օնուն՝ խսաթալարըն իւզէրինէ էթտի-
- 3 յի ա՛լամէ թլէրի կէօրիւրլէրիաի : Ս է Յիսուս
տաղա՛ չըգտը , վէ շայիրտլէրի իլէ օրատա օթու-
- 4 բույօբուտու : Ս է Լէհուտիլէրին պայրամը
փասէհեազըն իաի :
- 5 Իմտի Յիսուս կէօզլէրինի գալարըրպ՝ օնա չօգ
խալգ կէլտիյինի կէօրինճէ , փիլիպպոսա տէտի .
- 6 Եթէտէն էքմէքլէր սաթուն ալալըմ , քի պուն-
լար եէյէլէր : Ս է պունու՝ օնու սընամագ ի-
- 7 չունսէօյլէտի . զիրա օ՛ նէ էտէճէյինի պիլիբիաի :
- 8 Փիլիպպոս օնա ճէվապ վերտի . Իքի եիւզ տի-
նարըգ էքմէք պունլարա եէթմէղ , քի օնլարտան
- 9 հէր պիրի պիրազ շէյ ալա : ( )նա շայիրտլէրին-
տէն պիրի՝ Սիմոն՝ Պետրոսուն գարընտաշը Լ՛նգ-
- 10 րէաս տէտի . Պուրատա պիր քիւչիւք չօճուգ
վար , քի օնուն պէշ արփա՛ էքմէյի վէ իքի պալը-
ղը՛ վար . լաքին օնլար՝ պուգատար քիշիյէ նէ՞ օ-
- 11 լամճագ : Լ՛մնա Յիսուս տէտի . Լ՛տէմլէրի օ-
թուրտուն . վէ օ մահտլտէ չօգ օթ վարըտը . իմ-
տի օլ ստէմլէր՝ պէշ պին քիշի գատար օլարագ՝
- 12 օթուրտուլար : Ս է Յիսուս էքմէքլէրի ալար ,
վէ շիւքր վերտիքտէն սօնկրա՝ շայիրտլէրէ վեր-
տի , շայիրտլէր տէ օթուրանլարա . քէզալիք՝ իս-
- 13 թէտիքլէրի գատար՝ պալըղլարտան տաիսի :
- 12 Ս է օնլար տօյունճա , շայիրտլէրինէ տէտի . Լ՛ք-
թան փարչալարը թօփլայըն , թաքիմ պիր շէյ
- 13 զայ օլմայա : Իմտի թօփլատըլար , վէ եէյէն-

լէրտէն արթանը՝ պէշ արփա էքմէյի փարշալա-
րնտանն օն իքի քիւֆէ տօլտուրտուլար :

Ս է օ ա տ է մ լ էր՝ Յիսուսուն էթտիյի ալամէթի 14
կէօրտիւքլէրինտէ , տէտիլէր քի՛ Շ յ լ տիւննայյա
կէլէճէք փէյլամպէր կէրչէքտէն պու տուր :
Իմտի Յիսուս օնլարըն՝ օնու փատիշահ էթմէք ի- 15
չիւն՝ կէլիպ օնու գափաճագլարընը տույունճա ,
եինէ՛ նայընըլ քէնտիսի տաղալ չէքիլտի : Ս է 16
ախշամ օլտուղու զէման՝ օնուն շայիրտլէրի տէ-
նիզէ էնտիլէր : Ս է օնլար գայըղալ կիրփալ՝ տէնի- 17
ղին էօթէ եագասընա՝ Աափառնայուամալ կէլեր-
լէրիտի . վէ արթըգ գարանլը՝ գ օլտու , վէ Յիսուս
օնլարա կէլմէմիշիտի . Տէնիզ տախի՛ շօղ րիւղ- 18
կեար էսմէյիլէ՛ գապարլյօրուտու : Իմտի օնլար 19
կիրմի պէշ եախօտ օթուզ ղէլվէ գատար քիւրէք
չէքէրէք վարընճա , Յիսուսու կէօրտիւլէր քի՛
տէնիղին իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք գայըղըն եանը-
նա կէլիյօրուտու , վէ գօրգտուլար : Ս է օ՛ օնլա- 20
րա տէտի . Պէն իմ՛ , գօրգման : Իմտի իսթէտի- 21
լէր քի՛ օնու գայըղալ ալալար . վէ տէր ա՛ գապ գա-
լըգ՝ օնլարըն կիտէր իտիքլէրի եէրէ կէլտի :

Իթթէտի կիւն՝ տէնիղին էօթէ եագասընտա 22
տուրան խալգ՝ օրատա՝ օնուն շայիրտլէրինին
պինտիյի օլ պիր գայըգտան մա՛տա եօղիտիյինի՛
վէ Յիսուսուն շայիրտլէրի իլէ պէրապէր գայըղա
կիրմէտիյինի՛ իլա շայիրտլէրի եալընըլ կիթմիջ
իտիքլէրինի կէօրտիւքտէ . Ամա Տիրերիատան՝ 23
Իապալըն շիքր վէրիպ էքմէք եէտիքլէրի եէրէ
եագըն ղայրի գայըղար կէլտի . Իմտի խալգ 24
Յիսուսուն հէմ շայիրտլէրինին օրատա օլմատը-
ղընը կէօրիւնճէ , օնլար տախի գայըղարա պի-
նիպ՝ Յիսուսու արայարագ Աափառնայուամալ կէլ -

- 25 տիլէր : Ա է օնու տէնիզին էօթէ ևազասրնտա
 պուլմաղըլա, օնա տէտիլէր . Աա խօծա՝ պուրա-
- 26 յա նէ՞ զէման կէլտին : Հիսուս օնլարա ճէ-
 վապ վէրտի , վէ տէտի . Աերչէք՝ կէրչէք տէրիմ
 սիզէ , պէնի արայօրսունուզ՝ տէյիլ միւ՝ ճիզաթ-
 լար կէօրտիւյիւնիւզ իչիւն , իլլա էքմէքլէրտէն
- 27 եէտիյինիզ՝ վէ տօյտուղունուզ իչիւն : Աէլաք օ-
 լան եէյէճէք իչիւն տէյիլ՝ իլլա էպէտի էօմրէ գա-
 լան եէյէճէք իչիւն իչլէյին , օնու քի սիզէ ատէ-
 մին ( ) զու վէրէճէք . զիրա Պապա՝ Ալլահ՝ օնու
- 28 միւհիւրլէտի : Իմտի օնա տէտիլէր . Ալլահըն
 ա՛մէլէրինի իչլէյէլիմ տէյիւ նէ՞ էյլէյէլիմ :
- 29 Հիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Ալլահըն
 ա՛մէլի պուտուր քի՝ օնուն կէօնտէրտիյի քիմսէ-
- 30 յէ ինանասընըզ : Իմտի օնա տէտիլէր . Աա սէն
 նէ՞ մի՛ւճիզաթ էտէրսին , քի կէօրէլիմ , վէ սա-
- 31 նա ինանայլմ . նէ՞ իչլէրսին : Պապալարըմըզ՝
 չէօլտէ մանանայր եէտիլէր , նիճէ քի ևազըլմըլ-
 տոր . ( ) նլարա եէմէյէ՝ կէօքտէն էքմէք վէրտի :
- 32 Իմտի Հիսուս օնլարա տէտի . Աերչէք՝ կէրչէք
 տէրիմ սիզէ , կէօքտէն օլան էքմէյի սիզէ Ա՛ոյլ-
 սէս վէրմէմիշտիր . լաքին կէօքտէն օլան կէրչէք
- 33 էքմէյի սիզէ Պապամ՝ վէրիր : Օ՛իրա Ալլա-
 հըն էքմէյի՝ կէօքտէն էնէն տէ՝ տիւնեայա էօ-
- 34 միւր վէրէն տիր : Իմտի օնա տէտիլէր . Աա
- 35 Բապա՝ պիզէ պու էքմէյի տայիմա վէր : Ա է
 Հիսուս օնլարա տէտի . Ա՛օմրիւն էքմէյի պէն
 իմ . պանա կէլէն՝ ասլա աճրգմայաճադ , վէ պա-
 նա ինանան՝ հիչ ասլա սուսամայաճադտոր :
- 36 Ապքին սիզէ տէտիմ քի՝ պէնի հէմ կէօրտիւնիւզ ,
- 37 հէմ ինանամիշտընըզ : Պապա պանա հէր նէ
 վէրիրսէ , պանա կէլէճէքտիր . վէ պանա կէլէնի՛

ասլա տիշարը չըգտնամայաճաղում : Օխրա կեօք- 38
տէն էնտիմ քի՝ տէյիլ քէնտի իրատէթիմի՝ իլ-
լա պէնի կէօնտէրէնին իրատէթինի էտէ-
յիմ : Ա է պէնի կէօնտէրէն Պապանըն իրա- 39
տէթի պու տուր քի՝ պանա հէր նէ քի վէրտի ի-
սէ , օնտան եթիթիւմէյիմ , իլլա օնու սօնկ կիւնտէ
գալտըրայըմ : Ա է պէնիմ Պապամըն իրատէ- 40
թի պու տուր քի՝ ( ) ղուլու հէր կէօրէնին վէօնա
ինանանըն էպէտի էօմրիւ օլա . վէ օնու սօնկ
կիւնտէ գալտըրայըմ :

Խմտի Աէհուտիլէր՝ Աէօքտէն էնէն էքմէք պէն 41
իմ տէտիյի իչիւն՝ օնտան էօթիւրիւ մըրըտան-
տըլար . Ա է տէտիլէր . Պու Հիսուսիւն օլու 42
Հիսուս տէյիլմի՝ քի պիղ օնուն պապասընը վէ
անասընը պիլիւրիղ . իմտի պու նի՞ճէ տէր քի՝
Աէօքտէն էնմիշիմ : Խմտի Հիսուս ճէվապ վէ- 43
րիպ՝ օնլարա տէտի . Արալարընըլտա մըրըտան-
ման : Պանա հիչ քիմսէ կէլէմէղ , էյէր պէնի 44
կէօնտէրէն Պապա օնու չէքմէգսէ , վէ պէն օնու
սօնկ կիւնտէ գալտըրայըմ : Փէյլամպէրլէրտէ 45
Էաղըլմը՛ շ տըր . Ա է հէփիսի Ալլահտան էօյրէ-
տիլմի՛ շ օլաճաղլար . իմտի Պապատան հէր իշի-
տէն՝ պանա կէլիւր : Տէյիլ քի Պապայը քիմսէ 46
կէօրմիւշ՝ օլ քիմսէտէն մա՛տա քի Ալլահտան-
տըր . Պապայը օ կէօրմիւշտիւր : Աէրչէք՝ կէր- 47
չէք տէրիմ սիղէ , պանա ինանանըն էպէտի էօմրիւ
օլուր : Պէն էօմրիւն էքմէյիմ : Պապալա- 48
րընըղ չէօլտէ մանանայը եէտիլէր , վէ էօլտիլէր : 49
Պու՝ կէօքտէն էնէն էքմէքտիւր , քի օնտան պիւր 50
քիմսէ եէյէ՛ վէ էօլմէյէ : Պէն կէօքտէն էնէն 51
էօմրիւ էքմէյիմ . էյէր պիւր քիմսէ պու էքմէք-
տէն եէրսէ , էպէտէն եաշայաճաղտըր . հէմ տա-

խի պէնիմ վերէճէյիմ էքմէք, թէնիմտիր . քի
օնու պէն՝ տիննաննն էօմրիւ իշինն վերէճէ-
յիմ :

- 52 Իմտի Լքհոտիլէր՝ արալարընտա նիզա՛ էտիպ
տէրլէրիտի . Պու՛ նի՞ ճէ պիղէ թէնինի եէմէյէ
- 53 վերէճէքտիր : Իմտի Հիսուս օնլարա տէտի .
Կերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիղէ , էյէր ատէմ ( ) զ-
լունուն թէնինի եէմէղսէնիզ , վէ օնուն գանընը
իչմէղսէնիզ , քէնտիլէրինիլտէ էօմրիւնիւզ օլ-
- 54 մազ : Պէնիմ թէնիմի եէյէնն վէ գանըմը ի-
չէնին՝ էպէտի էօմրիւ օլուր , վէ պէն օնու սօնկ
- 55 կիւնտէ գալարըրաճաղմ : Օ իրա թէնիմ՝ կեր-
չէքտէն գամմաղը . վէ գանըմ՝ կերչէքտէն իչ-
- 56 քի տիր : թէնիմի եէյէն վէ գանըմը իչէն՝ պէն-
- 57 տէ գալըր , պէն տախի օնտա : Պէնի եաշայան
Պապա կէօնտէրտիյի կիպի՛ պէն տախի Պապա-
նրն վասիգասի իլէ եաշարըմ . պէնի եէյէն տէ՛
օ տախի պէնիմ վասիգամ իլէ եաշայաճագ :
- 58 Կէզքտէն էնէն էքմէք պու տուր . պապալարընըզ
մանանայը եէյիպ էօլտիւքլէրի կիպի տէյիլ . պու
էքմէյի եէյէն՝ էպէտէն եաշայաճագ :
- 59 Պու շէյլէրի ճէմի՛յէթ եէրինտէ Կափաունա-
յուստա թա՛լիմ վէրիքէն սէօյլէտի :
- 60 Իմտի շայիրալէրինտէն շօգ քիմսէլէր իշիտին-
ճէ տէտիլէր . Պու սէօզ սէրթտիր , պունու քի՞մ
- 61 տինկլէյէ պիլիբ : Ս է Հիսուս տէրունինտէ շա-
յիրալէրինին պունուն իշինն մըրըլտատըզլարընը
պիլմէյիլէ , օնլարա տէտի . Ս իղի պո՛ւմու սիւրչ-
- 62 տիւրիւյօր : Լա՛ ատէմ ( ) զլունուն մուգատէ-
մա օլտուղու եէրէ չըդտըղընը կէօրի՛ւրսէնիզ :
- 63 Լ՛օմր վէրէն րուհտուր , թէն՝ հիչ պիր ֆաիտէ
էթմէղ . պէնիմ սիղէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէր՝

բուհաւոր, վէ էօ՛մբտիւր: Աքքին սիղտէն պա՛ 64
 դը քիմսէլէր վար քի՛ ինանմազար, զիրա ճիսուս՝
 ինանմայանլար քիմլէր օլտուղունու՝ վէ օնու էլէ
 վերէճէք քիմ՝ օլտուղունու էվվէլտէն պիլիբիտի:
 Ա է տէրիտի • Պունուն իշիւն սիղէ տէտիմ քի՛ 65
 պանա հիչ քիմսէ կէլէմէզ, էյէր օնա Պապամ-
 տան վերիլմիշ տէյիլ իսէ:

( )նտան սօնկրա օնուն շայիրտլէրինտէն չօզ 66
 քիմսէլէր կէրիյէ կիթտիլէր, վէ արթըզ օնուն ի-
 լէ կէզմէզլէրիտի: Իմտի ճիսուս օն իքիլէրէ 67
 տէտի • Վագըն սիզ տախի կիթմէյէ իսթէ՞մէյէ-
 սինիզ: Վիմոն Պետրոս օնա ճէվայ պէրտի • 68
 Այա՛ Քապպ քիմէ՞ վարալըմ • սէնտէ էպէտի
 էօմր սէօզլէրի վար • Ա է պիզ ինանմը շըզ, վէ 69
 անկլամը շիզ, քի սէն սազ Ալլահըն ( )ղու
 Քրիստոստուն: ճիսուս օնլարա ճէվայ վէր- 70
 տի • Պէն սիզ օն իքի քիմսէյի սէ՞մէտիմ մի, ամ-
 մա սիղտէն պիրի շէյգան տըր: Ա է Վիմոն օղ - 71
 լու Իսխարը ճուգա իշիւն սէօյլէրիտի • զիրա օ՛
 օն իքիլէրին պիրի իքէն՝ օնու էլէ վերէճէյիտի:

ՊԵՇ, 7:

Ա է պու շէյլէրտէն սօնկրա՛ ճիսուս Վալիլեա- 1
 տա կէզլէրիտի • զիրա Աէհուտիսթանտա կէզմէ-
 յէ իսթէմէ՛զիտի, չիւն Աէհուտիլէր օնու էօլ-
 տիւրմէյէ արարլարըտը:

Ա է Աէհուտիլէրին չատըր պայրամը և ազըն 2
 իտի: Իմտի գարընտաշլարը օնա տէտիլէր • Պու- 3
 րատան կէօչ, վէ Աէհուտիսթանա վար, թաքիմ
 շայիրտլէրին տախի իշլէտիյին ա՛մէլլէրի կէօրէ- 4
 լէր: Օ իրա հիչ քիմսէ՛ քէնտիսի աշիքեար օլ-
 մասընը իսթէրքէն՝ պիր շէյի կիզ իճէ իշլէմէզ •

էյէր պունլարը իշլէրսէն, քէնտինի տինեայա
 5 պէյան էյլէ : Օիրա գարընտաշլարը պիլէ օ-
 6 նա ինաննաղլարըտը : Իմտի Յիսուս օնլարա
 տէտի . Պէնիմ վադթըմ տաճա եէթիշմէտի .
 լաքին սիզին վադթընըղ տայիմա հաղըրտըր :
 7 Տիւնեա սիզտէն իքրաճ էտէմէղ , ամմա պէնտէն
 իքրաճ էտէր . զիրա պէն օնտան էօթիւրիւ շէհա-
 աէթ էտէրիմ քի՝ օնուն ա՛մէլէրի եարամաղտըր :
 8 Պու պայրամմ սիզ չըղըն . պէն տաճա պու պայ-
 րամա չըգմամ , զիրա պէնիմ վադթըմ տաճա
 9 թէքմիլ օլմամըշտըր : Ա է օնլարա պու շէյլէրի
 10 սէյլէյիպ՝ Վալիլեատա գալտը : Ա է օնուն
 գարընտաշլարը չըղընճա , օղէման օտախի պայ-
 րամա չըղտը , լա՛ն աշիքեարէ տէյիլ , իլլա կիզ-
 լիճէ կիպի :
 11 Իմտի Նէհուտիլէր՝ օնու պայրամմա արար-
 լարըտը , վէ տէրլէրիտի . ( ) նէրէտէտիր :
 12 Ա է օնտան էօթիւրիւ խալգըն արասընտա չօղ մը-
 րըլտայըշ վարըտը . պա՛ղըլարը՝ Նյլիտիր տէր-
 լէրիտի , զայրիլէրի իսէ տէրլէրիտի . Նօղ , լաքին
 13 խալգը աղտըրըյօր : Վմմա հիշ քիմսէ օնտան էօ-
 թիւրիւ՝ Նէհուտիլէրին գօրգուսու սէպէպինաէն՝
 աշիքեարէ սէյլէմէղիտի :
 14 Իմտի արթըղ պայրամ՝ եարըլանընճա՝ Յի-
 սուս հէյքէլէ չըղտը , վէ թա՛լիմ վէրիլիտի :
 15 Ա է Նէհուտիլէր թա՛ճիւպ էտիպ տէրլէրիտի .
 Պու՝ էյրէնմէմիշ իքէն՝ նի՛ճէ եաղըլարը պի-
 6 լիր : Յիսուս օնլարա ճէվապ վէրտի , վէ տէտի .
 Պէնիմ թա՛լիմիմ՝ քէնտիմին տէյիլտիր , իլլա
 7 պէնի կէօնտէրէնի՛ն տիր : Նյէր պիր քիմսէ օ-
 նուն իրատէթինի էթմէյէ իսթէրսէ , թա՛լիմիմ-
 տէն էօթիւրիւ՝ ա՛ճէպա Վլլաճտանմը՝ եօխաա

պէն քէնտիլիյիմտէնմի սէօյլէրիմ՝ անկլայաճաւգ-
 արը : Վէնտիլիյինտէն սէօյլէյէն՝ քէնտի իղ- 18
 զէթինի արար, ամմա օնու կէօնտէրէնին իղզէ-
 թինի արայան՝ կէրչէք օտուր, վէ օնտա նա-
 հագգլըգ օգտուր : Մովսէս սիղէ նօմօսու վէր- 19
 մէտի մի, վէ սիղտէն հիչ քիմսէ նօմօսու իճրա
 էթմէղ . նիճիւն պէնի էօլտիւրմէյէ արարսը-
 նըղ : Խալգ ճէվապ վէրտի, վէ տէտի . Ղին- 20
 նին վար, սէնի քիմ էօլտիւրմէյէ արայօր : Յի- 21
 սուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Պիր ա՛մէլ
 իշլէտիմ, վէ հէփինիղ թա՛ճիւպ էտէրսինիղ :
 Պունուն իշիւն՝ Մովսէս սիղէ սիւննէթի վէրտի, 22
 տէյիլ քի օ՝ Մովսէստէն տիր, շիւն պապալար-
 տանտըր, վէ շաբաթ կիւնիւնտէ ատէմի սիւն-
 նէթ էտէրսինիղ : Եյէր ատէմ շաբաթ կիւ- 23
 նիւնտէ սիւննէթ ալըրսա, թաքիմ Մովսէսին
 նօմօսու պօղուլմայա, շաբաթ կիւնիւնտէ պիւս
 պիւթիւն ատէմ սաղ էթտիյիմ իշիւն՝ պանա
 տարըլըմըսընըղ : Աէօրիւնիւշէ կէօրէ շէրա- 24
 ա՛թ կէօրմէն, լաքին հաւգ շէրաա՛թ կէօրիւն :

Իմտի Արուսաղէմիլէրտէն պա՛ղըլարը տէր- 25
 լէրիտի . Եյօլտիւրմէյէ արատըղլարը պու տէյիլ-
 մի . Սէ իշթէ օ՝ աշիքնարէ սէօյլէր, վէ օնա հիչ 26
 պիր շէյ սէօյլէմէղլէր . ա՛ճապա սէրվէրլէր պու-
 նուն Վրիստոս օլտուղունու՝ կէրչէքտէն անկլա-
 տըլա՛րմը : Աքին պունուն նէրէտէն օլտուղու- 27
 նու պիլիբիղ . Վրիստոս իսէ կէլտիյի զէման՝
 քիմսէ օնուն նէրէտէն իտիյինի պիլմէղ :

Իմտի Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ վէրէրէք՝ 28
 շաղըրըպ տէտի . Պէնի տախի պիլիբրսինիղ, հէմ
 նէրէտէն օլտուղումու պիլիբրսինիղ . վէ քէնտի-
 լիյիմտէն կէլմէտիմ, ամմա պէնի կէօնտէրէն

- 29 կէրչէքտիր , քի օնու սիզ պիլմէզսինիզ : Պէն օնու պիլիրիմ . զիրա օնտանիմ , հէմ պէնի օ
- 30 կէօնտէրտի : Իմտի օնու դուժմաղաի իսթէտիլէր , ամմա օնուն իւղէրինէ հիչ քիմսէ էլ սալմատր . զիրա օնուն սաա՛թը տահա կէլմէմիշիտի :
- 31 Սէ իսալգտան չօգ քիմսէլէր օնա ինանարլար , վէ տէրլէրիտի քի՛ Վրիատոս կէլտիյի զէման պունլարտան՝ պունուն էթտիյինտէն զկյատէ մի՛ճիլաթլար՝մը էտէճէք :
- 32 Իմտի Փարիսեցիլէր՝ խալգրն օնտան էօթիւրիւ պու շէյլէրի մըրըլտատրղընը իշիթտիլէր , վէ Փարիսեցիլէր հէմ պաշ քեահինլէր օնու դուժմաղա խրղմէթճիլէր կէօնտէրտիլէր :
- 33 Իմտի Հիսուս տէտի , հահա սիզ վազըթ սիղին իլէ օլուրում , անտէն պէնի կէօնտէրէնէ կիտէրիմ :
- 34 Պէնի արայաճաիգսընըղ , ամմա պուլմայաճագսընըղ , վէ պէնիմ օլտուղում եէրէ՛ սիզ կէլէմէզսինիզ :
- 35 Իմտի Լէհուտիլէր արալարընտատէտիլէր , Պու նէ՛րէյէ վարաճագ՝ քի պիզ օնու պուլմայաճաղըղ , աճագա Լուանիլէրին փերուշան օլտուղու եէրէ՛մի վարըպ՝ Լունանիլէրէ
- 36 թալիմ վէրէճէք : Պու՛ Պէնի արայաճաիգսընըղ , ամմա պուլմայաճագսընըղ , վէ պէնիմ օլտուղում եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտիյի սէօզ նէ՛ տիր :
- 37 Սէ պայրամըն սօնունճու՝ պէօյիք կիւնտէ՛ Հիսուս տուրտու , վէ չաղըրըպ տէտի . Լյէր պիր քիմսէ սուսամըշ իսէ , պանա կէլսին , վէ իշսին :
- 38 Պանա ինանան՝ քիթապըն տէտիյի կիպի՛ օնուն դարնընտան էօ՛միւր սույու ըրմագլարը ադաճագլար :
- 39 Սէ պունու՝ օնա ինանանլարըն ալաճագ իտիլլէրի Բուհաաի՛ն էօթիւրիւ սէօյլէմիշիտի . զի-

րա տաճա Բուհ էլ գուտս և օղուտու, շինն Յի-
 սուս տաճա ի զգէթ լէնմէ միշխաի : Իմտի խալգ- 40
 տան շօգ քիմսէլէր պու սէօզիւ իշխախնճէ՝ տէր-
 լէրիաի . ( ) Լ փէյղամպէր կէրչէքտէն պուտուր :
 Պաշգաւարը տէրլէրիաի . Վրբիստոս պու տուր . 41
 զայրիլէրի իսէ տէրլէրիաի . Այա Վրբիստոս Վա-
 լիլեա՞տանմը կէլիւր . Վիթապ տէմէտիմի քի՝ 42
 Վրբիստոս Վաւիթին զիւրրիլէթինաէն վէ Վա-
 լիթին իախյի գասապատան Վեթլէհէմտէն կէ-
 լիւր : Իմտի օնուն իշինն խալգտա ֆըրգաւ օլտու : 43
 Ա է օնլարտան պա՛ղըլարը օնու դութմաղաւ իս- 44
 թէրլէրիաի : Լաքին օնուն իւզէրիննէ հիչ քիմսէ
 էլլէրիննի սալմաուր :
 Իմտի խըզմէթքեարլար պաշքեահինլէրէ վէ 45
 Փարիսեցիլէրէ կէլաիլէր , վէ օնլար՝ օնլարա տէ-
 տիլէր . ( ) Նու նի՞շինն կէթիրմէտիննիլ : Խըղ- 46
 մէթքեարլար ճէվաւ պ վէրաիլէր . Պու ատէմ կի-
 պի՝ հիչ պիր վագըթ ատէմ սէօյլէմէմիշաիր :
 Իմտի Փարիսեցիլէր՝ օնլարա ճէվաւ պ վէրաիլէր . 47
 Սաղըն սիլ տէ ալտա՞նմայասընըլ : Սէրվէր- 48
 լէրտէն եախօտ Փարիսեցիլէրտէն օնա քիմսէ ի-
 նանտը՞մը . Իլլա պու խալգ քի նօմօսու պիլմէղ , 49
 պէտտուալը՛տըրլար : ( ) Նլարա՞ օնա կէճէ իլէ 50
 կէլէն՝ օնլարտան պիրի օլան Վիկոզեմոս տէաի .
 Պիզիմ նօմօսումուղ ատէմէ՛ էվվէլա օնտան ի- 51
 շխտիպ՝ նէ էթախյիննի անկլամալսա , հէօքմ է-
 տէ՞րմի : Շ՛էվաւ պ վէրաիլէր , վէ օնա տէտիլէր . 52
 Սագըն սէ՞ն տէ Վալիլեատան օլմայասըն . Թէֆ-
 թիշ . էյլէ , վէ պալգ քի՛ Վալիլեատան փէյղամ-
 պէր գալգմալ : Ա է հէր պիրի էվինէ վարտը : 53

ՊԵՇ, 8 :

- 1 Ա է Յիսուս զէյթուն տաղընա վարտը : Ա է
- 2 սապա՛հչայրն եինէ հէյքէլէ վարտը , վէ պիւթիւն
- 3 թա՛լիմ վերիբիտի : Իմտի եաղըճըլար վէ վա-
- 4 րիսեցիլէր օնա՛ զինատա դութուլմուշ պիր դա-
- 5 ըր կէօթիւրտիւլէր . վէ օնու՛ օրթատա՛ տուրու-
- 6 րուպ , օնա տէտիլէր . Եւ՛ խօճա՛ պու գարը
- 7 զինա էտէրքէն՝ ա՛մէլին իւզէրինտէ դութուլու :
- 8 Ա է Սոլսէս նօմօստա պիղէ թէնպիհ էթտի . քի՛
- 9 պէջլէ գարըլար դաշլանալար . իմտի սէն նէ՞
- 10 տէրսին : Ա է պունու՛ օնու թէճրիւպէ էտէրէք
- 11 տէտիլէր , թա՛քիմ օնտան շիքեայէթ էթմէյէ
- 12 սէպէպլէրի օլա . ամմա Յիսուս աշաղա էյիլիպ՝
- 13 փարմաղը իլէ եէրին իւզէրինտէ եազարըտը :
- 14 Ա է օնլար օնա սիւալ էտէրէք իպրամ էթմէլէ-
- 15 րիլէ , տօղըուլուպ օնլարա տէտի . Սիզտէն կիւ-
- 16 նահսըղ օլան՝ օնուն իւզէրինէ դաշը էվվէլա օ
- 17 աթսըն : Ա է եինէ էյիլիպ՝ եէրին իւզէրինտէ
- 18 եազարըտը : Ա է օնլար իշիտինճէ , զամիրտէն
- 19 ազարլանըպ՝ իթթիարլարտան պաշլայարագ էն
- 20 սօնկրաքիլէրէ վարանատէք՝ պիրէր պիրէր շը-
- 21 գարլարըտը . վէ Յիսուս եալընըղ՝ հէմ օրթա-
- 22 տա տուրան գարը գալտը : Իմտի Յիսուս տօղ-
- 23 րուլուպ՝ գարըտան մա՛տա հիշ քիմսէյի կէօրմէ-
- 24 յինճէ՛ օնտա տէտի . Եւ՛ գարը՝ սէնտէն օլ շի-
- 25 քեայէթ էտէնյէր հա՞նի . հիշ պիրի սէնին իւզէ-
- 26 րինէ հէօքմ էթմէտի մի : Ա է օ տէտի . Էիշ
- 27 պիրի՛ եա՛ Բապպ . իմտի Յիսուս օնա տէտի . Պէն
- 28 տաթի սէնին իւզէրինէ հէօքմ էթմէմ . վար , վէ
- 29 արթըգ կիւնահ էթմէ :

Իմտի ճիսուս՝ եինէ օնլարա սէօյլէյիպ տէտի . 12
 Պէն տինեանըն ըջըղը՝ իմ . պէնիմ արտըմ ճա
 կէլէն՝ ասլա գարանըգտա կէզմէյէճէք , իլլա
 էօմրինն ըջըղընս մալիք օլաճադ : Իմտի վրա- 13
 ըիսեցիլէր օնա տէտիլէր . Վէն՝ քէնտի՛ն իչիւն շէ-
 հատէթ էտէրսին , շէհատէթին կէրշէք տէյիլ-
 տիր : ճիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . 14
 Լյէր պէն քէնտիմ իչիւն շէհատէթ էտէրսէմ
 տախի՝ շէհատէթիմ կէրշէքտիր . զիրա նէրէտէն
 կէլտիլիմի վէ նէրէյէ կիթտիլիմի պիլիբիմ . սիզ
 իսէ՝ նէրէտէն կէլտիլիմի վէ նէրէյէ կիթտի-
 յիմի պիլմէզսինիզ : Սիզ թէնճէ հէօքմ էտէր- 15
 սինիզ . պէն հիչ քիմսէյի հէօքմ էթմէմ :
 Սէ էյէր պէն հէօքմ էթմէմ տախի՝ պէնիմ 16
 հէօքմիւմ կէրշէք տիր . զիրա եալընըղ տէյիլիմ ,
 իլլա պէն՝ վէ պէնի կէօնտէրէն Պապա : Սէ սի- 17
 զին նօմօսունուղտա տախի եաղըլմըշտըր քի՝ Լքի
 առէմին շէհատէթի կէրշէք տիր : Քէնտիմ 18
 իչիւն շէհատէթ էտէն պէնիմ , հէմ պէնիմ ի-
 չիւն՝ պէնի կէօնտէրէն Պապա՝ շէհատէթ էտէր :
 Իմտի օնա տէտիլէր . Պապան նէրէտէտիր . 19
 ճիսուս ճէվապ վէրտի . Վէ պէնի՝ նէ տէ Պա-
 պամը պիլիբսինիզ . էյէր պէնի պիլսէյիտինիզ ,
 Պապամը տախի պիլիբիտինիզ :

Պու սէօզլէրի ճիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ վէ- 20
 րէրէք՝ խաղինէ օտասընտա սէօյլէտի . վէ օնու
 հիչ քիմսէ դութմատը , զիրա տահա օնուն սաա՝
 թը կէլմէմիշիտի :

Իմտի ճիսուս՝ եինէ օնլարա տէտի . Պէն կի- 21
 տէրիմ , վէ պէնի արայաճագսընըղ , վէ կիւնա-
 հընըղտա էօլէճէքսինիզ . պէնիմ կիթտիլիմ եէ-
 րէ սիզ կէլմէզսինիզ : Իմտի Լշէհուտիլէր տէր- 22

- լէրիտի . Սագըն քէնտինի էօլտիւրմէսին , քի՛
 Պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ տէ-
 23 յօր : Ա է օնլարա տէտի . Սիզ աշաղաքիլէր-
 տէնսինիզ , պէն եօգարը քիլէրտէնիմ . սիզ պո-
 տիւնեատանսընըզ , պէն պու տիւնեատան տէ-
 24 յիլիմ : Իմտի սիզէ տէտիմ քի՛ կիւնահլարը-
 նըզտա էօլէճէքսինիզ , զիրա՛ պէն օլտուղումու
 ինանմազսանըզ , կիւնահլարընըզտա էօլէճէք-
 25 սինիզ : Իմտի օնա տէտիլէր . Սէն քի՛մսին , վէ
 Հիսուս օնլարա տէտի . Իպթիտատան հէմանն նէ
 26 քի սիզէ սէօյլէյօր իսէմ : Սիզին հադգընըզա
 սէօյլէմէյէ վէ հէօքմ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ
 վար . լաքին պէնի կէօնտէրէն՝ կէրչէք տիր . վէ
 պէն տիւնեայա՛ օնտան իշիթտիյիմ շէյլէրի սէօյ-
 27 լէրիմ : ( )նլարա Պապա իշիւն սէօյլէտիյինի
 անկլամատըլար :
- 28 Իմտի Հիսուս օնլարա տէտի . Մտէմին ( )ղու-
 նու եիւճէլթտիյինիզ զէման՝ պէնիմ օլտուղումու
 օլտէմ անկլայաճազսընըզ . վէ քէնտիլիյիմտէն
 հիշ պիր շէյ էյլէմէմ , լաքին Պապա պանա նի-
 29 ճէ էօյրէթտի իսէ , օ շէյլէրի սէօյլէրիմ : Ա է
 պէնի կէօնտէրէն՝ պէնիմ իլէտիր . Պապա պէնի
 եալընըզ պրագմատը . զիրա պէն՝ տայիմա օնուն
 պէյէնտիյի շէյլէրի էտէրիմ :
- 30 ( )պու շէյլէրի սէօյլէրքէն , օնա չօգ քիմսէլէր
 31 ինանտըլար : Իմտի Հիսուս՝ օնա ինանան Նէ-
 հուտիլէրէ տէրիտի . Նյէր սիզ՝ պէնիմ սէօ-
 ղիւմտէ գալըրսանըզ , կէրչէքտէն շայիրտլէրիմ-
 32 սինիզ : Ա է կէրչէքլիյի պիլէճէքսինիզ , վէ
 33 կէրչէքլիք սիզի ազատ էտէճէքտիր : ( )նա ճէ-
 վապ վէրտիլէր . Պիզ Մբրահամ զիւրրիյէթի-
 յիզ , վէ հիշ պիր վազըթ քիմսէյէ գուլուգ էթ-

մէմիշիզ . սէն նի՞ճէ՛ Լըստ օլաճագսընըզ տէր-
սին : Ճիսուս օնլարա ճէվսայ վէրտի . Աէրչէք՝ 34
կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ կիւնասը հէր իշլէյէն՝
կիւնասըն գուլուտուր : Աէ գուլ՝ էպէտէն էվ- 35
տէ գալմաղ . օղուլ էպէտէն գալըր : Իմտի է- 36
յէր ( )ղուլ սիզի աղատ էտէրսէ , կէրչէքտէն ա-
ղատ օլաճագսընըզ : Լըրասամ զիւրրիյէթի 37
օլտուղունուզու պիլիրիմ՝ . ամմա պէնի էօլտիւր-
մէյէ արարսընըզ , զիրա սէօղիւմ՝ սիզտէ եէր էթ-
մէզ : Պէն Պապամըն եանընտա կէօրտիւյիւմիւ 38
սէօյլէրիմ , իմտի սիզ տախի պապանըզըն եանըն-
տա կէօրտիւյիւնիւզիւ էտէրսինիզ : Շէվսայ 39
վէրիպ օնա տէտիլէր . Պիզիմ պապամըզ Լըրա-
համօրր . Ճիսուս օնլարա տէտի . Լյէր Լըրա-
համըն էվլատլարըր օլսայըտընըզ , Լըրահամըն
ա՛մէլլէրինի իշլէրիտինիզ : Շ իմտի իսէ պէնի 40
էօլտիւրմէյէ իսթէրսինիզ , պիր ատէմի՛ քի սիզէ՛
Լըլահտան իշիթտիյիմ կէրչէյի սէօյլէմիշիմ .
Լըրահամ պունու էթմէտի : Սիզ՝ պապանը- 41
զը՛ն ա՛մէլլէրինի իշլէրսինիզ . իմտի օնա տէտիլէր .
Պիզ՝ զինատան տօղմամըշըզ . պիր Պապամըզ
վար՝ Լըլահ : Իմտի Ճիսուս օնլարա տէտի . Լյ- 42
յէր Լըլահ՝ Պապանըզ օլսայըտըր , պէնի սէվէրի-
տինիզ . զիրա պէն՝ Լըլահտան չըգտըմ՝ , վէ կէլ-
տիմ . զիրա քէնտիլլիյիմտէն տախի կէլմէտիմ ,
լաքին պէնի օ՛ կէօնտէրտի : Աի՞չիւն պէնիմ 43
սէօյլէյիշիմի անկլամազսընըզ . չիւն պէնիմ սէօ-
ղիւմիւ տինկլէյէմէզսինիզ : Սիզ պապանըզ շէյ- 44
գանտանսընըզ , վէ պապանըզըն արղուլէրինի՛
էթմէյէ իսթէրսինիզ . օ՛ իպթիտատան ատէմ
էօլտիւրիւճիւ իտի , վէ կէրչէքլիքտէ տուրմատը .
զիրա օնտա կէրչէքլիք եօգտուր . եալանը սէօյլէ-
տիյի վազըթ՝ քէնտինինքիլէրտէն սէօյլէր . զի-

բա՛ս՝ եալաննն սէօյլէ յիճիսի՛ վէ ծնուն պապասը
 45 արբ: Պէն իսէ՛ կէրչէ յի սէօյլէ տիցիմ իչիւն՝ պանա
 46 ինանմազսընըզ: Սիզտէն՝ քի՞մ պէնտէ կիւնաս
 ի՛ս՝ պաթ էտէ պիլիբ . վէ էյէր կէրչէք սէօյլէրի-
 47 սէմ՝ սիզ նի՞չիւն պէնի ինանմազսընըզ: Եւրաս-
 տան օլան՝ Եւրասըն սէօզէրինի տինկլէր . սիզ
 պունուն իչիւն տինկլէմէզսինիզ , չիւն Եւրաստան
 48 տէյիլսինիզ : Իմտի Եւրաստիլէր ճէվապ վէ-
 րիպ՝ օնա տէտիլէր . Եյի տէմէյօրմոյուզ քի՛
 49 Սամարիալսըն , վէ ճիննին վար: Հիսուս ճէ-
 վապ վէրտի . Պէնիմ ճիննիմ եօզտուր , լաքիմ
 Պապամը իզգէթլէրիմ , վէ սիզ պէնի թախզիբ
 50 էտէյօրտունուզ : Պէն իսէ պէնիմ իզգէթիմի
 արամամ . օն- արայան վէ շէրասթ կէօրէն
 51 վար: Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ , էյէր պիր
 քիմսէ պէնիմ սէօզիւմիւ կէօզէտիրսէ , էպէտէն
 52 ասլա էօլիւմ կէօրմէյէճէքտիր: Իմտի Եւրաս-
 տիլէր օնա տէտիլէր . Հ իմտի պիլտիք քի՛ ճին-
 նինն վար . Երրասամ հէմ փէյղամպէրլէր էօլ-
 տիւ , վէ սէն տէրսին . Եյէր պիր քիմսէ սէօզիւմիւ
 կէօզէտիրսէ , էպէտէն ասլա էօլիւմ դաթմայա-
 53 ճազ: Սէն պապամըզ Երրասամտան պէօյի՞ք-
 միւսին , քի օ էօլտիւ . փէյղամպէրլէր տալտի էօլ-
 54 տիլէր . սէն քէնտինի քի՞մ էտէրսին: Հիսուս
 ճէվապ վէրտի . Եյէր պէն քէնտիմի իզգէթլէ-
 յօրսամ , իզգէթիմ հիչ պիր շէյ տէյիլտիր .
 պէնի իզգէթլէյէն՝ Պապամ արբ , քի սիզ
 55 տէրսինիզ , քի օ Եւրասընըզտըր . Ս է օ-
 նու պիլմէտինիզ , ամմա պէն օնու պիլիբրիմ . վէ
 էյէր օնու պիլմէմ տէրսէմ , սիզէ պէնկզէր եա-
 լանճը օլաճաղըմ . լաքին օնու պիլիբրիմ , վէ օ-
 56 նուն սէօզիւնիւ կէօզէտիրիմ: Պապանըզ Եր-

րահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ մէսրոնր օլ-
տու . վէ կէօրտիւ , հէմ սէվինտի : Իմտի Աէ- 57
հուտիլէր օնա տէտիլէր . Տահա էլլի եաշընտա
տէյիլսին , վէ Աբրահամըմը կէօրտիւն : Յի- 58
սուս օնլարա տէտի . Աերչէք՝ կերչէք տերիմ սի-
ղէ , Աբրահամ օլմազտան էվվէլ՝ պէն վարրմ :
Իմտի դաշար գալարըրար , քի օնուն իւղերինէ 59
աթալար . Յիսուս իսէ կիղէնտի , վէ օնլարըն օր-
թասընտան կէչիպ՝ հէյ.քէլտէն շըգար , վէ պէյ-
լէ կէչտի :

ՊԵՇ . 9 :

Վէ կէչէրքէն , անատան տօղմա պիր քէօր ա- 1
տէմ կէօրտիւ : Վէ շայիրտլէրի օնա սօրուպ տէ- 2
տիլէր . Աա՛ խօճա՛ քիմ կիւնահ իշլէտի , պոմոն՝
եօխսա աթալարը՛ մը՝ քի օ՛ քէօր տօղա : Յի- 3
սուս ճէվապ վերտի . Աէ օ կիւնահ իշլէտի , նէ
տէ օնուն աթալարը . լաքին օնտա Ալահըն ա՛մէլ-
լէրի աշիքեար օլա տէյիւ օլա : Աիւնտիւղ ի- 4
քէն պանա՛ պէնի կէօնտէրէնին ա՛մէլլէրինի իշլէ-
մէք կերէքտիր . կէճէ կէլիր , քի օղէման քիմսէ
իշլէյէմէղ : Պէն տիւնեատա իքէն , տիւնեանըն 5
ըշըղը՛ իմ : Պու շէյլէրի սէյլէյինճէ , եերէ 6
թիւքիւրտիւ , վէ թիւքիւրիւքտէն պալըլը
եափար , վէ պալըրը՛ քէօրիւն կէօղլէրի իւղերի-
նէ սիւրտիւ : Վէ օնա տէտի . Աիթ Սիլօամ հա- 7
վուղունտա (քի թէրճիւմէ օլունսա՛ Աէօնտէրիլ-
միշ տէմէքտիր ,) եայգան . իմտի օ վարտը , վէ
եայգանտը , վէ կէօրէրէք կէլտի : Իմտի գօնշու- 8
լար՝ վէ օնուն էվվէլտէն քէօր օլտուղունու կէօ-
րէնլէր տէրլէրիտի . ( ) Ը օթուրուպ տիլէյէն պու
տէյիլլի : Պաշգալարը տէրլէրիտի.քի՛ Պոլ տուր . 9

- Ղայրիւէրի իսէ քի՝ ( )նա՛ պէնկզէր քիմսէ տիր . օ՛
 10 տէրիտի քի՛ Պէ՛նիմ : Իմտի օնա տէրլէրիտի .
 11 Սէնին կէօզլէրին նի՞ճէ աչըլտը : ( )՝ ճէվապ
 վէրիպ տէտի . Յիսուս տէնիլէն պիր ատէմ պալ-
 չը՛գ եափտը , վէ կէօզլէրիմին իւզէրինէ սիւրտիւ ,
 վէ պանա տէտի . Սիլօամ՝ համուզունա կիթ , վէ
 եայգան . վէ պէն վարրպ եայգանը՛նճա , կէօր-
 12 տիւմ : Իմտի օնա տէտիլէր . ( )՝ նէ՞րէտէտիր .
 օ՛ տէտի . Պիլմէ՛մ :
 13 ( )նու՛ պիր վազըթ քէօր օլանը Փարիսեցիլէ-
 14 րէ կէօթիւրտիւլէր : Սէ՛ Յիսուս պալչըղը եա-
 փրպ՝ օնուն կէօզլէրինի աչտըղը ղէման՝ շարսիթ
 15 կիւնիւ իտի : Իմտի Փարիսեցիլէր՝ օնա եինէ
 նի՞ճէ կէօրտիւ տէյիւ սօրտուլար . վէ օ օնլարա
 տէտի . Աէօզլէրիմին իւզէրինէ պալչը՛գ գօտու ,
 16 վէ եայգանտըմ՝ , վէ կէօրիւյօրում : Իմտի Փա-
 րիսեցիլէրտէն պա՛ղըլարը տէրլէրիտի . Պու ա-
 տէմ Մլա՛հտան տէյիլտիր , չիւնքի շարսիթը
 կէօզլէթմէզ . Ղայրիւէրի տէրլէրիտի . Աիւնահ-
 քեար ատէմ պէօյլէ միւ՛ճիզաթլէր նի՞ճէ էտէ
 17 պիլիր . վէ արալարընտա Փըրգա՛ վարրտը : Աիւ-
 նէ քէօրէ տէտիլէր . Սէն օնուն իչիւն նէ՞ տէր-
 սին , չիւն կէօզլէրինի աչտը . վէ օ տէտի քի՛
 18 Փէյղամպէր տիր : Իմտի Աէհուտիլէր՝ օնուն
 հագգընտա քէօր օլուպ կէօզլէրի աչըլտըղընը ի-
 նա՛ նմատըլար , թա օլ կէօզլէրի աչըլանըն աթա-
 19 լարընը չաղըրանստէք : Սէ՛ օնլարա սօրուպ
 տէտիլէր . Սիղին օլ քէօր տօղտու տէտիյինիզ
 օղունուզ պո՛մու . իմտի՛ շիմտի նի՞ճէ կէօրիւ-
 20 յօր : ( )նուն աթալարը օնլարա ճէվապ վէրտի-
 լէր , վէ տէտիլէր . Պունուն պիլիմ՝ օղունուզ օլ-
 տուղունու՛ վէ օնուն քէօր տօղտուղունու պիլի-

րիզ . Մամա շիմաի նիճէ կէօրտիւյունիւ պիլմէ՛ զիզ , 21
 եախօտ օնուն կէօզլէրինի քիմ աչարընը պիզ
 պիլմէ՛ զիզ . քէնտինին քէմալի վար , քէնտիսի-
 նէ սօրուն , քէնտիսի իշին՝ քէնտիսի սէօյլէյէ :
 Պու շէյլէրի օնուն աթալարը՝ Եէհուտիլէրտէն 22
 գօրգտուգլարը՝ իշին սէօյլէտիլէր . զիրա Եէհու-
 տիլէր՝ հալա գարար գըլարլար քի՛ էյէր պիր քիմ-
 սէ օնու՝ Քրիստոս իբրար էտէրսէ , ճէմի՛յէթաէն
 րէտտ օլունա : Պունուն իշին օնուն աթալարը 23
 տէտիլէր քի՛ Քէնտիսինին քէմալի վար , քէնտի-
 սինէ սօրուն : Իմաի թէբրար օլ քէօր օլան ատէ- 24
 մի չաղըրտըլար , վէ օնա տէտիլէր . Մլահա շիւքր
 վէր . պիզ պիլիբրիզ քի՛ օ աաէմ՝ կիւնահ քեարտըր :
 Իմաի օ՝ ճէվապ վէրաի , վէ տէտի . ( ) կիւնահ- 25
 քեարմըտըր՝ պիլմէմ . պիր շէյ պիլիբրիմ քի՛ պէն
 քէօր իքէն , շիմաի կէօրիւյօրում : Վ է եինէ օ- 26
 նա տէտիլէր . Վանա նէ՞ էյլէտի . սէնին կէօզլէ-
 րինի նի՞ճէ աչար : ( ) նլարա ճէվապ վէրաի . 27
 Սիզէ շի՞մաի սէօյլէտիմ , վէ իշիթմէտինիզ ,
 նի՞շին եինէ իշիթմէյէ իսթէրսինիզ , սա-
 գըն սիզաէ օնուն շայիրտլէրի օլմաղա իսթէ՞-
 մէյէտինիզ : ( ) նլար օնու սէօյիւպ տէտիլէր . 28
 Վէն օնուն շայիրտիսին , պիզ իսէ՛ Սոփսէսին
 շայիրտլէրիիզ : Պիզ պիլիբրիզ քի՛ Մլահ Սոփ- 29
 սէսէ սէօյլէմիշտիր , ամմա պունուն նէրէտէն օլ-
 տուղունու պիլմէ՛ զիզ : ( ) Լ աաէմ ճէվապ վէ- 30
 րիպ՝ օնլարա տէտի . Լիքմէթ պունտաւարը քի՛
 սիզ օնուն նէրէտէն օլտուղունու պիլմէ՛ զսինիզ ,
 վէ օ պէնիմ կէօզլէրիմի՛ աչմըշարը : Մամա պի- 31
 լիբրիզ քի՛ Մլահ կիւնահ քեարլարը իշիթմէզ ,
 իլա էյէր պիր քիմսէ Մլահա ի թիգաթ էտէր վէ
 օնուն իրաաէտինի էտէրսէ , օնու իշիտիր : Լ- 32

- ղէլտէն պէրու իշխտիլմէտի , քի պիր քիմնէ անա-
- 33 տան տողմա քէօրիւն կէօղէրինի աչտը : Այէր
պու քիմնէ Ալլահտան օլմասայտը , հիչ պիր
- 34 շէյ կտէմէղիտի : Ղէվապ վէրիպ օնա տէտի-
լէր . Աէն՝ պիւսպիւթիւն կիւնահարտաւ տող-
տուն , վէ սէ՞նմի պիպէ թա՛լիմ վէրիբսին . վէ օ-
նու տիշարը չըգարտըլար :
- 35 Հիսուս օնու տիշարը չըգարտըլարընը իշիթ-
տի , վէ օնու պուլուպ՝ օնա տէտի . Աէն Ալլահըն
- 36 ()ղլունա ինանըրմըսըն : () ճէվապ վէրտի ,
վէ տէտի . Վիմտիր՝ Աա՛ Վապպ , քի օնա ինա-
- 37 նայըմ : Ա է Հիսուս օնա տէտի . ()նու հէմ՝
- 38 կէօրտիւն , հէմ սէնին իլէ սէօյլէշէնտիր : Ա է
օ տէտի . Ինանըրմ՝ եա՛ Վապպ , վէ օնա սէճտէ
- 39 էյլէտի : Ա է Հիսուս տէտի . Պէն պու տիւնեա-
յա հէօքմ իշիւն կէլտիմ . թաքիմ կէօրմէյէն-
լէր կէօրսինլէր , վէ կէօրէնլէր քէօր օլուն-
լար :
- 40 Ա է պու շէյլէրի վարիսեցիլէրտէն՝ օնուն պի-
լէսինճէ օլանլար իշիթտիլէր , վէ օնա տէտիլէր .
- 41 Պի՞ղ տախիմի քէօրուղ : Հիսուս օնլարա տէ-
տի . Այէր քէօր օլսայըտընըղ , կիւնահընըղ օլ-
մայըտը . ամմա հալա՛ Աէօրի՛յօրուղ տէրսինիղ ,
օնուն իշիւն կիւնահընըղ գալըր :

ՊԵՇ . 10 :

- 1 Աէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ , գօյունլարըն աղը-
լընա գափուտան կիրմէյէն՝ լաքին պաչգա՛ եէր-
- 2 տէն չըգան՝ օ խըբսըղ վէ քէսիճիտիր : Ամմա
գափուտան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանըտըր :
- 3 Վափուճու օնաւ աչար , վէ գօյունլար օնուն սէսի-
նի տինկլէր , վէ քէնտի գօյունլարընը աալը ա-

տրնճա չաղըրըր, վէ օնլարը չըգարըր : Ա է 4
 քէնտի գօյունլարընը չըգարտըղը՝ զէման, օնլա-
 րըն էօնինճէ վարըր, վէ գօյունլար օնուն ար-
 տրնճա կիտէր, զիրա օնուն սէսինի պիլիբլէր :
 Մմնա եապանճընըն արտրնճա ասլա կիթմէզէր, 5
 իլա օնտան գաչարլար, զիրա եապանճըլարըն
 սէսինի պիլմէզէր :

Յիսուս օնլարա պու թէմս'իլի սէօյլէտի, ամ 6
 մա օնլար՝ օնլարա սէօյլէտիլի շէյլէրին նէ իտի-
 յինի անկլամատըլար : Իմտի Յիսուս թէքրար 7
 օնլարա տէտի, Աէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՝
 գօյունլարըն գափուսու պէնիմ : Պէնտէն էվվէլ 8
 Տէփ կէլէնլէր՝ խրըսըղլար վէ քէսիճիլէրտիր, ամ-
 մա գօյունլար օնլարը տինկլէմէտիլէր : Վա 9
 փու պէնիմ, էյէր պիր քիմսէ պէնտէն կիրէրսէ,
 խէլաս պուլաճագտըր, վէ կիրէճէք, վէ չըգաճագ,
 վէ օթլաճ պուլաճագտըր : Խրըսըղ կէլմէզ, 10
 իլա քի՝ չալա, վէ պօղաղլայա, վէ Տէլաք էտէ,
 պէն կէլտիմ քի՝ էօմրէ մալիք օլալար, վէ զիյա-
 տէսի իլէ օլալար : Այի չօպան պէնիմ, էյի 11
 չօպան՝ ճանընը գօյունլարըն ուղուրունա գօր :
 Մմնա իւճրէթլի՝ վէ չօպան օլմայան քիմսէ քի՝ 12
 գօյունլար քէնտինին տէյիլ՝ գուրտուն կէլտիլի-
 նի կէօրիւր, վէ գօյունլարը պրաղար, վէ գաչար,
 վէ գուրտ օնլարը գափար, վէ գօյունլարը տա-
 ղըտըր : Ա է իւճրէթլի գաչար, չիւն իւճրէթլի 13
 տիր, վէ գօյունլար իչիւն ումուրու օլմալ : Այի 14
 չօպան պէնիմ, վէ պէնիմքիլէրի պիլիբլիմ, պէ-
 նիմքիլէր տախի պէնի պիլիբլէր : Պապա պէնի 15
 պիլտիլի կիպի՝ պէն տախի Պապայը պիլիբլիմ, վէ
 գօյունլարըն ուղուրունա ճանըմը գօրում : Վ այ- 16
 րի՝ գօյունլարըմ տախի վար քի՝ օնլար պու աղըլ-

- տան տեյիլտիր . օնլարը տախի պանա կեթիլմէք
 կերէքտիր . վէ սէսիմի իշիտէճէքլէր , վէ պիր սիւ-
- 17 րիւ՝ պիր չօպան օլաճադ : Պապա պէնի պունուն
 իշիւն սէվէր քի՝ պէն ճանըմը գօրում , թա քիմ
- 18 օնու եինէ ալայրմ : ( )նու պէնտէն քիմսէ գալ-
 աըրմաղ . լաքին օնու պէն քէնտիլիլիմտէն գօ-
 րում . օնու գօմաղա հէօքիլմէթիմ վար , վէ եինէ
 օնու ալմաղա հէօքիլմէթիմ վար . Պապամուան
 պու թէնպիհի ալարմ :
- 19 Իմտի պու սէօզլէր իշիւն՝ եինէ Լէհուտիլէրին
 20 արասընտա ֆըրդաւ օլաու : Իմտի օնլարտան չօգ
 քիմսէլէր տերլէրիտի . ( )նուն ճիննի վար , վէ
 տիլանէլէնիյօր , օնու նիշիւն տինկլէրսինիղ :
- 21 Վ պրիլէրի իսէ տերլէրիտի . Պու սէօզլէր ճիննի
 քիմսէնին տեյիլտիր . ճինն՝ քէօրլէրին կէօզլէրի-
 նի աչա պիլի²րմի :
- 22 Վ է Լըրուսաղէմտէ հէյքէլին թէպէրրիւքի օլ-
 23 տու , վէ գըշ իտի : Վ է Յիսուս հէյքէլտէ՝ Սո-
 դոմօնուն քիւպպէսինտէ կէզէրիտի :
- 24 Իմտի Լէհուտիլէր օնուն էգրաֆընը ալար-
 լար , վէ օնա տէտիլէր . Ղանըմըը նիշէյէտէք
 շիւպհէտէ դութարսըն , էյէր Վրիստոս սէն ի-
- 25 սէն , պիզէ աշիքեարէ սէօյլէ : Յիսուս օնլարա
 ճէվապ վէրտի . Սիզէ սէօյլէտիմ , վէ ինանմազ-
 սընըղ . Պապամըն ատընտա պէնիմ էյլէտիլիմ
 աճէլէր՝ պէնիմ իշիւն օնլար շէհատէթ էտէր-
- 26 լէր : Լաքին սիղ ինանմազսընըղ . զիրա՝ սիզէ
 տէտիլիմ կիպի՝ պէնիմ գօյունլարըմտան տեյիլ-
- 27 սինիղ : Պէնիմ գօյունլարըմ՝ սէսիմի իշիտիր-
 լէր , վէ պէն օնլարը դանըրըմ , վէ պէնիմ ար-
- 28 արմ ճա կէլիլէր : Վ է պէն օնլարա էպէտի էօ՝
 միւր վէրիլիմ , վէ էպէտէն ասլա զայպ օլմայա-

ճաղար, վէ օնլարը պէնիմ էլիմաէն քիմսէ գանի-
մայաճաղարը: Պանա վէրէն Պապամ՝ հէփիսին 29
տէն պէջիւքաիւր, վէ Պապամըն էլինտէն քիմսէ
գափմաղա դատիր տէյիլտիր: Պէն վէ Պապա 30
պիրիզ:

Իմտի Լէհուտիլէր եինէ դաշլար ալտրլար, քի 31
ճու դաշլայալար: Յիսուս օնլարա ճէվայ վէր- 32
տի. Սիղէ Պապամտան չօդ էյի իշլէր կէօսթէր-
տիմ, պէնի օնլարտան հանկը իշ իշիւն դաշլա-
յօրսունուզ: Լէհուտիլէր օնա ճէվայ վէրիպ 33
տէտիլէր. Սէնի էյի իշ իշիւն դաշլամաղըզ, իլ-
լա քիւֆր իշիւն՝ հէմ սէն առէմ իքէն՝ քէնտինի
Լւաճ էթտիլին իշիւն: Յիսուս օնլարա ճէ- 34
վայ վէրտի. Սիղին նօմօսունուզտա՝ Պէն ալաճ-
լարսընըզ տէտիմ աէյի՝ եազըլմըշ տէյիլմի:
Լյէր Լւաճըն սէօզիւ շօլ կէլտիլի քիմսէլէրէ 35
ալաճլար տէտի իսէ, վէ եազը պօզուլմաղա գա-
պիլ տէյիլտիր, Պապանըն մուգատտէս գըլըպ 36
տիւնեայա կէօնտէրտիլի քիմսէյէ սիզ՝ Վիւֆր
էտէյօրսունմու տէրսինիզ, չիւն Լւաճըն ( )ը-
լույում տէտիմ: Լյէր Պապամըն իշլէրինի էյ- 37
լէմէզսէմ, պանա ինանման: Լմմա էյէր է- 38
տէրսէմ, պանա ինանմաղսանըզ տալի, օլ իշ-
լէրէ ինանըն. թաքիմ անկլայասընըզ վէ ի-
նանասընըզ քի՝ Պապա պէնտէ՝ պէն տէ օնտա
իմ:

Իմտի եինէ օնու դութմաղալ արատրլար, վէ 39
օնլարըն էլինտէն չըգար: Վէ եինէ Յորգանըն 40
էօթէ եազասընտա՝ Յոհաննէսին մուգատէմա
վաֆթիզ էթտիլի մաճալէ վարտը, վէ օրատա
գալար: Վէ չօգ քիմսէլէր օնա կէլտիլէր, վէ 41
տէրլէրիտիքի՝ Արշի Յոհաննէս՝ հիշ պիր միւ-

Ճիզաթ էյլէմէտի, ամմա Յոհաննէսին պունուն
 42 Հագգընա հէփ սէոյլէտիքլէրի կէրչէք խտի: Ա է
 օրատա՝ օնա չօգ քիմնէլէր ինանարար:

ՊԵՇ, 11:

- 1 Ա է Սարխամըն հէմ օնուն գրգգարընտաչը
 Սարթանըն գասապասը Բեթանիտտան՝ խաս-
 թա եաթմըչ Վ ազարոս պիր քիմնէ վարըար:
- 2 Ա է Սարխամ՝ Բապպը խօշ գօգուլու եաղ իլէ
 եաղլայրպ՝ այագլարընը սաչարը իլէ սիլէն խտի,
 քի օնուն գարընտաչը Վ ազարոս խասթա խտի:
- 3 Իմտի օլ գըչ գարընտաչար օնա կէօնտէրիպ տէ-
 տիլէր. Լա Բապպ՝ իշթէ սէվտիյին քիմնէ խաս-
 4 թատըր: Ա է Յիսուս իշխտինճէ տէտի. Պու
 խասթալըգ՝ էօլիւմ իշիւն տէյիլ, իլա Մ.լաՏըն
 իղգէթի իշիւնտիւր. թաքիմ՝ Մ.լաՏըն ( )ղու
 5 պունուն վասիգասի իլէ իղգէթլէնէ: Ա է Յի-
 սուս՝ Սարթայր վէ օնուն գրգգարընտաչընը վէ
 6 Վ ազարոսու սէվէր խտի: Իմտի օնուն խաս-
 թա օլտուղունու իշխտինճէ, հէմանն օ ղէմանն՝ օլ-
 7 տուղու մահալաէ իքի կիւն գալտը: Բնտէն
 պունտանն սօնկրա՝ շայիրալէրէ տէտի. Լինէ Լէ-
 8 հուտիսթաննա վարալում: Շ այիրալէր օնա տէ-
 տիլէր. Լա խօժա՝ հալա Լէհուտիլէր սէնի
 գաչլամաղալ արտըրարըար, վէ եինէ օրայամը կի-
 9 տէրսին: Յիսուս ճէվապ վէրտի. Աինիւն օն
 իքի սաա՛թը եօգմու, էյէր պիր քիմնէ կիւն-
 տիւղիւն կէղէրսէ, թէօքէղէ օղրամաղ. ղիրա պու
 10 տիւնեանընը ըչըղընը՝ կէօրիւր: Մ.մմա էյէր պիր
 քիմնէ կէճէ իլէ կէղէրսէ, թէօքէղէ օղրար. ղիրա
 11 օնտա ըչըգ եօգտուր: Պու շէյլէրի սէոյլէտի,
 վէ պունտանն սօնկրա օնլարա տէտի. Տօսթու-

մուղ Վաղարոս ուշուամուշտուր . լաքին օնու ու
 յանտըրմաղաի կիտէյօրում : Իմտի շայիրտլէ- 12
 րի տէտիլէր . Եւ Վապպ' էյէր ուշուտու իսէ ,
 իէլաս պուլաճագտըր : Յիսուս իսէ' օնուն էօ- 13
 լիւմիւ իշիւն սէօյլէմիշիտի . ամմա օնլար զանն
 էթտիլէր քի' ույգունուն ուշուամուր իշիւն սէօյ-
 լէյօր : Իմտի Յիսուս օ զէմանն օնլարա աշիքեա- 14
 րէ տէտի . Վաղարոս էօլտիւ . Ա է սիղին իշիւն 15
 սէվինիբիմ քի' օրատա տէյիլիտիմ , թաքիմ ի-
 նանասընըղ . լաքին օնա վարալւմ : Իմտի է- 16
 քիղ տէնիլէն թումաս' շայիրտտաշարընա տէտի .
 Պիղ տէ վարալւմ , թա քիմ օնուն պիլէսինճէ
 էօլէլիմ :

Իմտի Յիսուս կէլիպ օնու պուլտու քի' հալա 17
 տէօրթ կիւն մէղարտաի իտի : Ա է Վեթանիա 18
 Երուսաղէմէ օն պէշ զէլվէ գատար եազընըտը .
 Ա է Եէհուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր Սարթայա 19
 վէ Սարիամա կէլմիշլէրիտի , քի օնլարա' գարըն-
 տաշարընտան էօթիւրիւ թէսէլլի վէրէլէր : Իմ 20
 տի Սարթա' Յիսուսուն կէլիբ իտիլինի իշիտին-
 ճէ , օնուն իսթիգպալինէ վարտը . Սարիամ իսէ'
 էվտէ օթուրույօրուտու : Իմտի Սարթա Յի- 21
 սուսա տէտի . Եւ Վապպ' էյէր պուրատա օլ-
 սայըտըն , գարընտաշւմ էօլմէղիտի . լաքին 22
 շիմտի տախի պիլիբիմ քի' Վլաստան հէր նէ
 տիլէրսէն , Վլաստանա վէրէճէքտիր : Յիսուս 23
 օնա տէտի . Վարընտաշըն գալգաճագ տըր :
 Սարթա օնա տէտի . Պիլիբիմ քի' սօնկ կիւնտէ 24
 գըյամէթտէ գալգաճագտըր : Յիսուս օնա տէ- 25
 տի . Վըյամէթ վէ էօմիւր պէնիմ . պանա ինա-
 նան' էօրէ տախի եաշայաճագտըր . Ա է հէր 26
 եաշայըպ պանա ինանան' էպէտէն հիշ պիր

- վեճհէ կօլմէյեճեքտիր . պունու ինանը՞րմրսըն :
- 27 ( )նա տէտի . Պէլի եա՛ Ռապպ՝ պէն սէնիճ տիւն-
 եայա կէլէճէք Վրիստոս՝ Լլահըն ( )ղու օլտու-
- 28 զունու ինանմը շմ : Ա է պու շէյլերի սէօյլէտիր-
 տէն սօնկրա՝ կիթտի , վէ գըզգարընտաշը Սա-
 րիամը կիզլիճէ շաղըրըպ տէտի . Խօճա կէլտի ,
- 29 վէ սէնի շաղըրըյօր : ( )իշիթտիյի կիպի՝ շա-
 փուճագ գալգար , վէ օնուն եանընա՛ կէլտի : Հի-
- 30 սուս իսէ՛ տահա գասապայա կէլմէմիշիտի , լաքին
 Սարթանըն՝ օնուն իսթիգպալինէ վարտըղը
- 31 մահալտէ իտի : Իմտի էվտէ օնուն պիլէսինճէ
 օլուպ՝ օնա թէսէլի վէրէն Լէհուտիլէր Սարիա-
 մըն շափուճագ գալգար շըգտըղընը կէօրտիւքլէ-
 րինտէ , օնուն արտը՛նճա վարըպ տէտիլէր քի՛
- 32 Սէզարա՝ օրատա աղլամաղա՛ կիտէյօր : Իմտի
 Սարիամ Հիսուսուն օլտուղու մահալէ կէլինճէ ,
 օնու կէօրտիւքտէ՝ օնուն այագլարընա՛ տիւշիւպ
 օնա տէտի . Լա՛ Ռապպ՝ էյէր պուրատա օլսայը-
- 33 տըն , պէնիմ գարընտաշըմ էօլմէղիտի : Իմտի
 Հիսուս օնուն աղլատըղընը՝ վէ օնուն պիլէսինճէ
 կէլէն Լէհուտիլէրին աղլատըղընը կէօրիւնճէ ,
 րուհունտա ինիլէտի , վէ քէնտինէ իզգիրապ կէլ-
- 34 տի . Ա է տէտի . ( )նու նէ՞րէյէ գօմուշտու-
 նուզ . օնա տէտիլէր . Լա՛ Ռապպ՝ կէլ , վէ պաիգ :
- 35 Հիսուսուն կէօզ եաշը կէլտի : Իմտի Լէհու-
- 36 տիլէր տէրլէրիտի . Պագ՝ օնու նիճէ սէվէրիտի :
- 37 ( )նլարտան պա՛ղըլարը իսէ տէտիլէր . Պու՛ քէօ-
 րիւն կէօզլէրինի աշան քիմնէ՛ էտէ՞մէղմի իտի քի
- 38 պու քիմնէ տախի էօլմէյէ : Իմտի Հիսուս՝ եի-
 նէ քէնտիլիյինտէ ինիլէյէրէք մէզարա՛ կէլտի . վէ
 օ՛ մաղարա՛ իտի , վէ օնուն իւղէրինտէ պիր դա՛շ
- 39 գօնմուշուտու : Հիսուս տէտի . Վաշը գալտը-

րըն . էօլէն քիմսէնին գրգգարընտաշը Սարթաօ-
 նա տէտի . Եա Բապպ՝ օ արթըգ գօգար . զիրա
 տէօրթ կիւնլիւք տիւր : Յիսուս օնա տէտի . 40
 Սանա տէմէտիմի . քի՛ էյէր ինանըրսան , Բլահըն
 ի՛ զգէթինի կէօրէճէքսին : Իմօի դաշը գալ- 41
 տըրաըլար , վէ Յիսուս կէօզէրինի եօգարըյա
 գալարըտը , վէ տէտի . Եա՛ Պապա՛ սանա շիւքր
 էտէրիմ , քի պէնի տինկէտին : Ա է պէն պի 42
 լիրիմ քի՛ պէնի տայիմա տինկէրսին . Լաքին
 պուրատա տուրան խալգ իշիւն սէօյլէտիմ , թա-
 քիմ՝ պէնի սէնին կէօնտէրաիյինէ ինանալար :
 Ա է պու շէյլէրի սէօյլտիքտէն՝ սօնկրա , պէօյիւք 43
 սէս իլէ չաղըրտը . Եա՛ Վաղարոս տիշարը՛ կէլ :
 Ա է էօլմիւշ քիմսէ՛ սյագլարը վէ էլէրի սարղը- 44
 լար իլէ պաղըր օլարագ՝ շրգտը , վէ եիւզիւ մահ-
 րամա իլէ սարըմը շըտը . Յիսուս օնլարա տէտի .
 ( )նու չէօղիւն , վէ գօյվէրին կիթսին :

Իմօի՛ Սարիամա կէլիպ Յիսուսուն էթտիյի 45
 շէյլէրի կէօրէն Աէհուտիլէրտէն՝ չօգ քիմսէլէր
 օնա ինանաըլար : Բմմա օնլարտան պա՛ղըլարը՝ 46
 Փարիսեցիլէրէ վարտըլար , վէ Յիսուսուն էթտի-
 յի շէյլէրի օնլարա սէօյլէտիլէր :

Իմօի պաշքեահինլէր վէ Փարիսեցիլէր ճէմա- 47
 ա՛ թ ճէմ՝ էթտիլէր , վէ տէտիլէր . Աէ՞ էտէլիմ .
 զիրա պու ատէմ՝ չօգ ալամէթլէր էտէյօր : Ա- 48
 յէր օնու պէօյլէ պրաղարսագ , հէփիսի օնա ի-
 նանաճագլար , վէ՛ օմաղըլար կէլէճէրլէր , վէ պի-
 զիմ հէմ եերիմիզի հէմ գավմըմըզը գալարըրա-
 ճագլար : Ա է օնլարտան պիրի՛ Վայիտիա օլ 49
 երլըն պաշքեահինի օլմաղըլա , օնլարա տէտի .
 Սիզ հիշ պիր շէյ պիլմէ՛ զսինիզ . Էմ տախի 50
 տիւշիւնմէ՛ զսինիզ քի՛ գավմ՝ իշիւն պիր ատէմին

- էօլմէսի պիպէ ֆախտելի տիտ, վէ պիւթիւն միլէթ
- 51 Հէլաք օլմայա: Ա է պու շէյի քէնտիլցինտէն սէօյլէմէտի . լաքին՝ օ Երլըն պաշքեսինի օլմայըլա, ճիսուտուն միլէթին ուղուքունա էօլէ-
- 52 ճէյի իչին փէյլամպէրլիք էյլէտի . Ա է Եալընըլ օ միլէթ իչին տէյիլ, լաքին ՄլաՏըն տաղըլմըլ էվլաալաքընըլ տախի պիրլիյէ ճէմ՝ է-
- 53 տէ: Իմտի օլ կիւնտէն պէրու՝ օնու էօլաիւրմէյէ մէշվէրէթ էթտիլէր:
- 54 Իմտի Ճիսուտ Աէհուտիլէրին արաքընտու արթըդ աշլքեսարէ կէղմէղիտի . լաքին օրատան՝ շէօլուն Եանընտու օլան սէմ՝ թէ՛ Այիրայիմ՝ տէնիլէն շէհրէ վարալ, վէ շայիրտիլէրի իլէ օրատա էյլէնիրիտի:
- 55 Ա է Աէհուտիլէրին փասէհի Եադըլ՝ն իտի . վէ օ սէմ՝ թտէն շօդ քիմսէլէր փասէհտէն էվվէլ՝ քէնտիլէրինի փաքլէմէք իչին՝ Արուտաղէմէ
- 56 շրգարլաք: Իմտի Ճիսուտու արարլարըրալ, վէ հէյքէլտէ տուրուպ՝ պիրի պիրինէ տէրլէրիտի . Աիզէ նի՞ ճէ կէօրիւնիւր, ա՛ճէպա պայրամա աս-
- 57 լա կէլմէյէ ճէքմի: Ա է հէմ պաշքեսինիլէր հէմ ֆարիսէցիլէր էմը վէքմիշլէրիտի քի՛ էյէր պիտքիմսէ օնուն նէրէտէ օլտուղունու տույաիւսա, խապէր վէրէ, թաքիմ օնու գուլթալաք:

ՊԼՇ 12:

- 1 Իմտի Ճիսուտ՝ փասէհտէն ալթըլ կիւն էվվէլ՝ էօլմիւշ օլուպ էօլիլէրտէն դալարըրալըլ «Ա աղարոսուն օլտուղու մաՏալէ Բնթանիայա կէլտի:
- 2 Իմտի օնա օրատա պիր ախշամ՝ դաա՛մը էթտիլէր, վէ Սարթա խըղմէթ էտէրիտի . Ա աղարոս իսէ՝ օնուն պիլէսինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն

պիրի իտի : Իմտի Սարիամ պիր լիդրա վեք 3
 գըյմէթլի խալիս նարտին եաղը ալըպ՝ Յիսուս
 սուն այազլարընա սիւրտիւ , վէ օնուն այազլա-
 րընը՝ պաշընըն սաչը՝ իլէ սիլտի . վէ էվ՝ եաղըն
 րաիհասընտան տօլտու : Իմտի շայիրտլէրին- 4
 տէն պիրի՝ Սիմոն օղլու Խսխարլը Յուդա օնու
 էլէ վէրէճէք օլան քիմնէ՝ տէտի . Ալիշին պու 5
 եաղ իւչ եիւզ տինարա սաթըլըպ՝ Փագիրլէրէ
 վէրիլմէտի : Ա է պունու տէտի , տէյիլ քի Փա- 6
 գիրլէրտէն էօթիւրիւ օնուն վաղըֆէսի իտի , լա-
 քին խըրսըղ օլտուղու՝ վէ սանտըգ օնտա օլուպ ի-
 շինէ գօնուլան ագչէյի օ դութտուղու իշինն «էօյ-
 լէ» : Իմտի Յիսուս տէտի . ( )նու գօյվէր . 7
 օնու կէօմիւլմէմին կիւնիւ իշինն սաղլամըշ-
 տըր : Օ,իրա Փագիրլէր տայիմա սիղին պիլէ- 8
 նիգճէ օլուրլար , ամմա պէն տայիմա պիլէնիղ-
 ճէ օլմամ :

Իմտի Աէհուտիլէրտէն չօգ խալգ՝ օնուն օրա- 9
 տա օլտուղունու տույտուլար . վէ կէլտիլէր , տէ-
 յիլ եալընըղ Յիսուս իշինն՝ լաքին օնուն էօլի-
 լէրտէն գալտըրտըղը՝ Վ ազարոսու տախի կէօրէ-
 լէր : Ա է պաշքեահինլէր մէշվէրէթ էթտիլէր 10
 քի՝ Վ ազարոսու տախի էօլտիւրէլէր . Օ,իրա 11
 օնուն իշինն՝ Աէհուտիլէրտէն չօգ քիմնէլէր կի-
 տերլէրիտի , վէ Յիսուսա ինանըրլարըտը :

Այթթէսի կիւն՝ պայրամա կէլէն չօգ խալգ Յի- 12
 սուսուն Արուսաղէմէ կէլիյօր իտիյինի իշիթմէլէ-
 րի իլէ , խուրմա տալարընը ալտըլար , վէ օնու 13
 գարշըլամաղա չըգտըլար , վէ չաղըրըրլարըտը .
 ( )սաննա՝ Բապպըն ատընտա կէլէն՝ Խորաէլին
 փատիշահը միւպարէք օլտուն : Ա է Յիսուս պիր 14
 քիւչիւք մէրքէպ պուլուպ՝ օնուն իւղէրինտէ օ-

- 15 Թուրտու , նիճէքի եազըլմըշտըր : Այա Սիոն
 գըզը՝ գօրգմա , իշթէ փատիշահըն՝ մէրքէպ սը-
- 16 փասընըն իւզէրինատէ օթուրմուշ կէլիյօր : Աէ
 օնուն շայիրտէրի պունլարը էվվէլա անկլամա-
 տըլար . ամմա Յիսուս իզգէթլէնտիքտէն սօնկ-
 րա , օ զէման խաղըլարընա կէլտի քի՝ պու շէյ-
- 17 շէյլէրի էյլէտիլէր : Իմտի օնուն պիլէսինճէ օ-
 լան խալգ շէհատէթ էտէրիտի քի՝ Վազարոսու
 մէզարտան շաղըրտը , վէ օնու էօլիւլէրտէն գալ-
- 18 տըրտըր : Պունուն իշին տախի խալգ օնու գար-
 շուտըր . շին հշիթտի քի՝ օ պու միւ՝ ճիգաթր էյ-
- 19 լէտի : Իմտի Փարիսեցիլէր՝ քէնտի քէնտիլէ-
 րինտէ տէտիլէր . Աէօրի՛յօրմուսունուզ քի՝ Տիշ
 Ֆաիտէ էթմէյօրսունուզ . իշթէ տիւնեա օնուն
 արտը՛նճա կիթտի :
- 20 Իմտի պայրամմա սէճտէ գըլմաղա շըգանլար-
- 21 տան՝ պա՛ղը Աունանիլէր վար իտի : Իմտի օն-
 լար՝ Վալիլեանըն Ռեթսայիգա շէ՛ղինտէն օլան
 Փիլիպպոսուն եանընա՛ կէլտիլէր , վէ օնա եալվա-
 րըպ տէրլէրիտի . Այա սահիպ՝ Յիսուսու կէօրմէ-
- 22 յէ իսթէրիղ : Փիլիպպոս կէլիպ՝ Անգրէասա
 սէօյլէտի , վէ եինէ Անգրէասա իլէ Փիլիպպոս Յի-
- 23 սուսա սէօյլէտիլէր : Աէ Յիսուս օնլարա ճէ-
 վապ վէրիպ տէտի . Սաա՛թ կէլտի քի՝ ատէմին
- 24 ( )ղու իզգէթլէնէ : Աէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ՝
 սիզէ , պուղտայըն տանէսի էյէր եէրէ տիւշիւպ
 էօլմէզսէ , օ՛ եալընը՛ղ գալըր . ամմա էյէր էօլիւր-
- 25 սէ , շօգ մէյվէ վէրիր : Վէնտի ճանընը սէվէն՝
 օնու զայպ էտէճէք , վէ պու տիւնեատա քէնտի
 ճանընտան իքրահ էտէն՝ օնու էպէտի էօ՛միւրէ
- 26 սագլայաճագտըր : Այէր պիր քիմնէ պանա

իրզմէթ էտէրսէ , պէնիմ արտրմ ճա կէլսին , վէ
 պէն նէրէտէ իտէմ , պէնիմ իրզմէթքեարրմ տա-
 խի օրատա օլաճագ . էյէր պիր քիմսէ պանա իրզ-
 մէթ էտէրսէ , Պապա օնու ի զզէթլէյէճէքաիր :
 (Իմտի ճանըմ իղգիրապէ տիւշմիւշտիւր , վէ 27
 նէ տէյիմ . Այա Պապա պէնի պու սաաթտան
 գուրթաւմը . լաքին պու սաաթտա պունուն ի-
 շին կէլտիմ : Այա Պապա քէնտի ատընը իղ- 28
 զէթլէ . իմտի կէօքտէն պիր սէս կէլտի . Էմ իղ-
 զէթլէտիմ , հէմ եինէ իղզէթլէյէճէյիմ : Իմ 29
 տի աուրուպ իշիտէն խալգ՝ Արբիւթիւ օլմուշ-
 տուր տէտի . դաքիյէրի տէրյէրիտի . (Նա մէւր
 սէօյլէմիշտիր : Յիտուս ճէվապ վէրտի , վէ տէ- 30
 տի . Պու սէս պէնիմ իշին օլմամըտը , իլա սի-
 զին իշին : (Իմտի պու տիւնեանըն հէօքմիւ 31
 օլույօր . շիմտի պու տիւնեանըն պաշը տիշարըյա
 շըգարըլաճագտըր : Ա է պէն եէրտէն եիւքսէր- 32
 լէնտիյիմ դէման , հէփիսինի քէնտիմէ՝ շէքէճէ-
 յիմ : Ա է պունու՝ նէ էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի 33
 պէյան էտէրէք սէօյլէտի : Խալգ օնա ճէվապ 34
 վէրտի . Պիղ նօմօստան իշիթտիք քի՝ Քրիստոս
 էպէտէն գալըր , վէ սէն նի՞ճէ տէրսին . Մտէմ
 ( ) զունա եիւճէլմէք կէրէքտիր . պու աաէմին
 ( ) զու քի՞մտիր : Իմտի Յիտուս օնլարա տէտի . 35
 ՏաՏա պիրաղ վազըթ ըլըգ սիղին իլէ տիր . ըլըգ
 սիղին իլէ օլտուգչա՝ եիւրիւյին , թաքիմ գա-
 րանըղ սիղի եագալամայա , վէ գարանըղտա կէ-
 ղէն՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէղ : Ա ըլըգ սիղին 36
 իլէ օլտուգչա՝ ըլըղա ինանըն , թաքիմ ըլըղըն օ-
 ղուլարը՝ օլասընըղ . Յիտուս պու շէյլէրի սէօյ-
 լէտի , վէ վարըպ՝ օնլարտան կիղզէնտի :

Ա է օ՝ օնլարըն էօնիւնտէ պուգատար միւճի- 37

- զաթլար էթմիշիքէն՝ օնա ինանմազլարըտը .
 38 թաքիմ Լասայիա փեյղամպերին օլ տէտիյի
 սէօզիւ թէքմիլ օլա . Լա Մասպպ խապէրիմիզէ
 քիմ ինանտը , վէ Մասպպն գօլու քիմէ աշիքեար
 39 օլտու : Պունուն իչիւն ինանմազա գատիր տէ-
 40 յիլէրիտի . շիւն եինէ Լասայիա տէտի . ( )նլա-
 րըն կէօզլէրինի քէօրլէթտի , վէ օնլարըն եիւրէ-
 յինի գաթըլաթտը , թաքիմ կէօզլէր իլէ կէօր-
 մէյէլէր , վէ եիւրէք իլէ անկլամայալար , վէ
 41 տէօնմէյէլէր , վէ օնլարա շիֆա վէրէյիմ : Լա-
 սայիա օնուն ի զզէթինի կէօրիւպ՝ օնուն իչիւն
 42 սէօյլէտիյի զէման՝ պու շէյլէրի սէօյլէտի : Լա-
 քին պու սէօյլէ իքէն՝ սերվէրլէրտէն տախի շօգ
 քիմսէլէր օնա ինանտըլար , լաքին Փարիսեցիլէ-
 րին սէպէպինտէն իքրար էթմէզլէրիտի . թա-
 43 քիմ ճէմիյէթտէն րէտտ օլունմայալար : Օլի-
 րա ատէմլէրին ի զզէթինի՝ Լալաճըն ի զզէթինտէն
 զիյատէ սէվտիլէր :
 44 Լամա Յիտու չաղըրըպ տէտի . Պանա ինա-
 նան՝ պանա ինանմազ , իլլա պէնի կէօնտերէնէ :
 45 Վ է պէնի կէօրէն՝ պէնի կէօնտերէնի կէօրիւր :
 46 Պէն տիւնեայա ըշք կէլմիշիմ . թտքիմ պանա
 47 չէր ինանան՝ գարանըգտա գալմասըն : Վ է է-
 յէր պիր քիմսէ սէօզլէրիմի իշիտիրսէ , վէ ինան-
 մազսա , պէն օնու չէօքմ էթմէմ . զիրա տիւն-
 եայը չէօքմ էթմէյէ կէլմէտիմ , իլլա տիւնեայը
 48 խէլաւ էտէյիմ : Պէնի րէտտ էտիպ սէօզլէրիմի
 գապուլ էթմէյէն՝ օնուն չէօքմ էտէնի վար .
 սօնկ կիւնտէ օնու՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմ սէօզ
 49 չէօքմ էտէճէքտիր : Օլիրա պէն՝ քէնտիլ-
 յիմտէն սէօյլէմէտիմ . լաքին պէնի կէօնտերէն
 Պապա՝ նէ տէյէճէյիմի վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի

պանա օ էմր էյլէտի : Ա է պիլիբրիմ քի՝ օնուն 50
 թէնպիհի էպէտի էօ՝միւր տիւր . իմտի պէն սէօյ-
 լէտիլիմ շէյլէրի՝ Պապա պանա տէտիլի կիպի
 սէօյլէրիմ :

ՊԵՇ 13:

Ա է փասէհ պայրամընտան էվվէլ՝ Յիսուս պու 1
 տիւնեատան Պապայա կէօչմէյէ սաա՝թը կէլ-
 տիլինի պիլմէյիլէ , տիւնեատա օլան օնունքիլէրի
 սէվիպ՝ օնլարը էնճամընատէք սէվտի :

Ա է ախշամ դաամը օլմաղըլա , [շէյդան հալա 2
 Սիմոն օղու Խախարը Յուգանըն եիւրէյինէ օ-
 նու էլէ վէրմէսինի դօմաղըլա ,] Յիսուս՝ Պա- 3
 պանըն հէր շէյի օնուն էլլէրինէ վէրտիլինի՝ վէ
 Լլահասան չոգըպ Լլահաս կիթտիլինի պիլտի- 4
 յինտէն , ախշամ դաամընտան գալգաթը , վէ
 էս՝վապլարընը չոգարաթը , վէ պիր փէշթիմալ ա- 5
 լըպ գուշանտը : Լնտէն լէյէնէ սու գօտու , վէ
 շայիրտլէրին այագլարընը եայգամաղա՝ վէ գու- 6
 շանմը շ իտիլի փէշթիմալ իլէ սիլմէյէ պաշա-
 տը : Խմտի Սիմոն Պետրոսա կէլտի , վէ օ՝ օնա 7
 տէտի . Լա՛ Բապպ՝ այագլարըմը սէ՞նմի եայգա-
 յաճագօրն : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ- 8
 տի . Պէնիմ էթտիլիմի՝ սէն շիմտի պիլմէ՛ղսին ,
 ամմա պունտան սօնկրա ալլայաճագօրն : Պետ- 9
 ռոս օնա տէտի . Լյագլարըմը էպէտէն տալա եայ-
 գամայաճագօրն . Յիսուս օնա ճէվապ վէրտի .
 Լյէր սէնի եայգամաղսամ , պէնիմ իլէ հիստէն 10
 եօգտուր : Սիմոն Պետրոս օնա տէտի . Լա՛
 Բապպ՝ տէյիլ եալընըղ այագլարըմը , իլա էլլէ-
 րիմի վէ պաշըմը տախի էայգա : Յիսուս օնա
 տէտի . Լայգանմը շ քիմսէ՛ այագլարընտան

- մա՛տա եայգանմաղա մուհ[ժաճ տէյիլտիր , իլ-
 լա պիւթիւն փաքտոր . սիզ տախի փաքսընըզ ,
 11 լաքին հէփինիզ տէյիլ : Օխրա օնու էլէ վե-
 րէճէք քիմնէյի պիլիլիտի . օնուն իչիւն՝ Հէփի-
 12 նիզ փաք տէյիլսինիզ տէտի : Իմտի օնլարըն
 սյազլարընը եայգայըպ՝ էս՝ վապլարընը ալը՛ն-
 ճա , եինէ սօֆրայա օթուրուպ՝ օնլարա տէտի .
 13 Սիզէ էթտիյիմի անկլարմըսընըզ : Սիզ պէնի՛
 Խօճա վէ Ի՛սպպ շաղըրըսընըզ , վէ էյի տէրսի-
 14 նիզ . զիրա էօյլէ՛ իմ : Իմտի էյէր պէն՝ Ի՛սպպ
 վէ Խօճա իքէն՝ սիզին սյազլարընըզ եայգա-
 տըմ իսէ , սիզ տախի պիր պիրինիզին սյազլարը-
 15 նը եայգամաղա պօրճլուսունուզ : Օխրա սի-
 զէ էօրնէք վէրաիմ , քի սիզ տախի՛ պէնիմ էյ-
 16 լէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ : Աերչէք՝ կերչէք
 տերիմ սիզէ , աղասընտան պէօյիւք գուլ՝ վէ օնու
 կէօնտերէնտէն պէօյիւք կէօնտերիլմիշ եօգտուր :
 17 Չիւն պունլարը պիլիլիսէնիզ , նէ մութլու սի-
 18 զէ՛ էյէր օնլարը էտէրսէնիզ : Հէփինիզ իչիւն
 տէմէյօրում . պէն սէչաիքլէրիմի պիլիլիմ , լա-
 քին՝ լժաքիմ եազը լժէքմիլ օլա . Լչքմէյի պի-
 լէմ ճէ եէյէն՝ էօքչէթինի իւզէրիմէ՛ գալտըրտը :
 19 Շ իմտիտէն՝ օլմազտան էվվէլ սիզէ սէյլէրիմ ,
 քի օլտուղու զէման՝ պէն օլտուղումու ինանասը-
 20 նըզ : Աերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիզէ , պէնիմ
 կէօնտերտիյիմ քիմնէյի գապուլ էտէն՝ պէնի
 գապուլ էտէր . վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի
 կէօնտերէնի գապուլ էտէր :
 21 Յիսուս պունլարը սէյլէյի՛նճէ՛ բուհատա իզդի-
 րապէ տիւշտիւ , վէ շէհատէթ էթտի , վէ տէտի .
 Աերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիզէ քի՛ սիզտէն պիրի
 22 պէնի էլէ վէրէճէք : Իմտի շայիրտէր՝ քիմի՛ն

իշխն սէօյլէյօր տէյիւ թա՛ճիւպ էտէրէք՝ պիրի
 պիրինէ պագարլարըար : Ա է օնուն շայիրտլէ- 23
 րինտէն պիրի Յիսուսուն սէվկիւլիւսիւ՝ սօֆրատա
 Յիսուսուն եանընտա օթուրմուշուտու : Իմտի 24
 Սիմոն Պետրոս օնա իշարէթ էթտի քի՛ օլ հագ-
 գընտա սէօյլէտիյի քիմսէ քիմտիր տէյիւ սօրա :
 Ա է Յիսուսուն կէօքսիւնէ տիւշիւպ՝ օնա տէտի . 25
 Լա՛ւ Բապպ՝ քիմ տիր : Յիսուս ճէվապ վէր- 26
 տի . ( ) Լ քիմսէ օ տուր քի՛ պէն էքմէյի պաթը-
 րըպ օնա վէրէճէյիմ . վէ էքմէյի պաթըրըպ՝ Սի-
 մոնուն օղու Խոսարը Յուգայա վէրտի : Ա է 27
 էքմէքտէն սօնկրա՝ օ զէման օնուն իշինէ շէյգան
 կիրտի . իմտի Յիսուս օնա տէտի . Լա՛տէճէյինի՛
 թէզ էյլէ : Ա է պունու օնա նէ իշին սէօյլէ- 28
 տիյինի՛ սօֆրատա օթուրանլարըն հիշ պիրի
 անկլամտար : Օ իրա պա՛ղըլարը զանն էթտի- 29
 լէր քի՛ Յուգա սանտըղը դութտուղու իշին՝ Յի-
 սուս օնա տէտի . Պայրամտա մուհ թա՛ճ օլտուղու-
 մուղ շէյլէրի սաթուն ալ . եախօտ՝ ֆուգարա-
 լարա պիր շէյ վէրէ : Իմտի օ՛ էքմէյի ալը՛ն ճա , 30
 տէր ա՛ գապ չըգար . վէ կէճէ իտի :

Ա է օ չըգարգտա , Յիսուս տէտի . Շ իմտի ա- 31
 տէմին ( ) զու ի՛ զգէթլէնտի , վէ Լալա՛ն օնտա ի զ-
 գէթլէնտի : Այէր Լալա՛ն օնտա ի զգէթլէն- 32
 տի իսէ , Լալա՛ն տախի օնու քէնտինտէ ի՛ զգէթ-
 լէյէճէք , վէ օնու տէր ա՛ գապ ի՛ զգէթլէյէճէք-
 տիր : Այ չօճուղլար՝ ալ վազըթ տա՛հա սիղին 33
 իլէ իմ . պէնի արայաճագսընըղ , վէ Լէհուտի-
 լէրէ տէտիյիմ կիպի քի՛ Պէնիմ կիթտիյիմ եէ-
 րէ սիղ կէլէմէզսինիլ՝ շիմտի սիղէ տախի սէօյլէ-
 րիմ : Սիղէ եէնի թէնպիհ վէրիրիմ քի՛ պիրի 34
 պիրինիղի սէվէսինիլ . պէն սիղի սէվտիյիմ կի-

35 պի՛ թա քիմ սիզ տախի պիրի պիրինիզի սէվէսի-
 նիզ : Պէնիմ շայիրալէրիմ օլտուղունուզու՛
 Հէփիսի պունտան անկլայաճագլար , էյէր պիրի
 36 պիրինիզէ մուհապպէթինիզ օլտուրսա : Սիմոն
 Պետրոս օնա տէտի . Նա՛ Մապպ՛ նէրէյէ կիտէ-
 յօրսուն . Յիսուս օնա ճէվայ պէրտի . Պէնիմ
 կիթտիյիմ եէրէ՛ սէն շիմտի արտրմ ճա կէլէ-
 մէզսին . ամմա սօնկրա արտրմ ճա կէլէճէքսին :
 37 Պետրոս օնա տէտի . Նա՛ Մապպ՛ նիշին շիմ-
 տի սէնին արտրնճա կէլէմէմ . սէնին իշին ճա-
 38 նրմը գօյաճաղըմ : Յիսուս օնա ճէվայ վէր-
 ը . Պէտրոս իշին ճանընըմը գօյաճագսրն .
 կէրչէք՛ կէրչէք տէրիմ սանա , թա պէնի սէն իւչ
 քէրրէ ինքեար էտինճէյէտէք՛ խօրօս հիչ էօթ-
 մէյէճէքտիր :

ՊԵՇ 14 :

1 Եւրէյինիզ իզգիրապէ տիւշմէսին . Մլահա
 2 ինանըն , վէ պանա ինանըն : Պապամըն էվին-
 տէ չօգ գօնագլար վար , եօղիսէ՛ սիզէ տէրիտիմ .
 3 սիզէ եէր հաղըրլամաղա կիտէրիմ : Ա է էյէր
 կիտէր՛ վէ սիզէ եէր հաղըրլարսամ , եփնէ կէլի-
 րիմ , վէ սիզի քէնտիմէ՛ ալըրըմ . թաքիմ սիզ
 տախի պէնիմ օլտուղում եէրտէ օլասընըզ :
 4 Ա է նէրէյէ կիթտիյիմի պիլիբոսինիզ , հէմ եօ-
 լու պիլիբոսինիզ :
 5 Թոմաս օնա տէտի . Նա՛ Մապպ՛ սէնին նէրէ-
 յէ կիտէճէյինի պիլմէղիզ , վէ եօլու նի՛ճէ պիլ-
 6 մէյէ գատիրիզ : Յիսուս օնա տէտի . Նօլ վէ կէր-
 չէքլիք վէ էօմիւր պէնիմ . Պապայա քիմնէ կէլ-
 7 մէզ իլա պէնիմ վասիգամ իլէ : Նյէր պէնի պիլ-
 սէյտինիզ , Պապամըն տախի պիլմիշ օլուրուտու-

նուզ . վէ շիմտէն սօնկրա օնու պիլիրսինիզ , վէ
օնու կէօրտիւնիւզ :

Փիլիպպոս օնա տէտի . Լաւ (Ղապպ) պիզէ Պա- 8
պայը կէօսթէր , վէ պիզէ եէթէր : Յիսուս օ- 9
նա տէտի . Պուգատար զէման սիզին իլէ իմ , վէ
պէնի պիլմէտին մի՝ եաւ Փիլիպպոս . պէնի կէօ-
րէն՝ Պապայը կէօրմիւշտիւր , վէ սէն նի՞ճէ՝ Պի-
զէ Պապայը կէօսթէր՝ տէրսին : Պէն Պապատա 10
օլտուղուճու՝ վէ Պապանըն պէնտէ օլտուղունու
ինանմա՞ղմըսըն . պէն սիզէ սէօլէտիլիմ սէօղէրի
քէնտիլիլիտէն սէօլլէմէմ . ամմա պէնտէ գալան
Պապա՝ ամէլէրի օ իշէր : Պանա ըսարւս քի 11
պէն Պապատայըմ , վէ Պապա պէնտէտիր . եօ-
ղուսա՝ օ ա՞մէլէր իչիւն պանա ինանըն : Աէր- 12
չէք՝ կէրչէք տէրիմ սիզէ , պանա ինանան՝ պէնիմ
էթտիլիլիմ ա՞մէլէրի օ տախի էտէճէք , վէ օնլար-
տան զիյատէ էտէճէք . չիւն պէն Պապամա կիտէ-
րիմ : Ա է ատըմտա նէ քի տիլէրսէնիզ , օնու 13
էտէճէլիմ . թաքիմ Պապա՝ ( )ղուլտա ի՞զգէթ-
լէնէ : Լալմտա էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ , 14
պէն էտէճէլիմ : Լյէր պէնի սէվէրսէնիզ , 15
պէնիմ թէնպիհլէրիմի՝ կէօղէտին . Ա է պէն 16
Պապայա եալլարաճաղըմ , վէ սիզէ պիր զայրի
թէսէլի վէրիճի վէրէ . թաքիմ օ՝ էպէտէն սի-
զին իլէ գալա . Աէրչէքլիլին Ղուհունու քի՝ 17
տիւնեա օնու գապուլ էտէմէզ . զիրա օնու կէօր-
մէզ , վէ օնու պիլմէզ . ամմա սիզ օնու պիլիրսի-
նիզ . զիրա սիզինիլէ գալըր , վէ սիզտէ օլաճագ-
տըր : Աիզի էօքսիւզ պրաճմայաճաղըմ . սիզէ 18
կէլիրիմ : Լզ զէմանտան սօնկրա՝ տիւնեա 19
պէնի արթըգ կէօրմէզ . ամմա սիզ պէնի կէօ-
րիւրսինիւզ . չիւն պէն եաշարըմ , սիզ տախի

- 20 եաշայաճագսընըզ : ( ) կիւնտէ սիզ անկլա-
 յաճագսընըզ քի՛ պէն Պապամտա՛իմ , վէ սիզ
- 21 պէնտէ՛ պէն տախի սիզտէ՛իմ : [ձէնպիհլէ-
 րիմի դուժան վէ օնլարը սագլայան՝ պէնի սէվէն
 օ՛ տուր . վէ պէնի սէվէն՝ Պապամտան սէվիլէ-
 ճէքտիր . պէն տախի օնու սէվէճէյիմ , վէ քէն-
 տիմի օնա պէյան՝ էսէճէյիմ :
- 22 Յուդա՛ (Խսխարլը տէյիլ՛) օնա տէտի . Լյա՛
 Բապպ՛ նա՛սըլ օլտո՛քի՛ քէնտինի պիղէ պէյան
- 23 էտէճէքսին , վէ տիւնեայա տէյիլ : Յիսուս
 ճէվապ վէրիպ՛ օնա տէտի . Լյէր պիր քիմսէ
 պէնի սէվէրսէ , սէօղիւմիւ սագլայաճագ , վէ
 Պապամ օնու սէվէճէք , վէ օնա կէլէճէյիզ , վէ
- 24 օնտա դօնագ էտէճէյիզ : Պէնի սէվմէյէն՝
 սէօղէրիմի սագլամաղ . վէ իշիժտիյինիզ սէօղ՝
 պէնիմ տէյիլտիր , իլա պէնի կէօնտէրէն Պա-
- 25 պանըն տըր : Սիզին եանընըզտա գալըր իքէն՝
- 26 սիզէ պունլարը սէյլէտիմ : Լաքին [ձէսէլ-
 լի վէրիճի՛ Պապանըն պէնիմ աաըմտա կէօնտէ-
 րէճէյի Բուհէլ գուտս՝ սիզէ հէփիսինի օ՛ էօյրէ-
 տէճէք , վէ սիզէ հէփ սէյլէտիյիմ շէյլէրի՛ խադ-
- 27 րընըզա կէժիրէճէք : Սիզէ սէլամէժ պրա-
 զըրըմ , սիզէ պէնիմ սէլամէժիմի՛ վէրիրիմ .
 պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ .
 եիւրէյինիզ իզգիրապէ տիւշմէսին , վէ դօրգ-
- 28 մասըն : Իշիժտիինիզ քի՛ պէն սիզէ սէյլէ-
 տիմ . Աիտէրիմ , վէ սիզէ կէլիրիմ . էյէր պէ-
 նի սէվէյտինիզ , Պապայա կիտէրիմ տէտի-
 յիմ իշիւն՝ մէսրօւր օլուրուտունուզ . զիրա
- 29 Պապամ պէնտէն պէյիւքտիր : Ա է շիմտի՛
 օլմազտան էվվէլ սիզէ սէյլէտիմ , ժաքիմ օլ-
- 30 տուղու զէման՝ ինանասընըզ : Լրժըգ սիզին ի-

լէ չօգ սէօյլէ շմէյէ ճէյիմ , զիրա պու տիւնն անլն
պաշը կէլիր , ամմա պէնտէ օնուն պիր շէյի եօգ-
տուր : Ապին տիւննա անկլայայ տէյիւ քի՛ 31
Պապայը սէվէրիմ , վէ Պապա պանա թէնպիհ
էթտիյի կիպի պէօյլէ էտէրիմ . գալգըն , պուրա-
տան կիտէլիմ :

Պ Ե Շ . 15 :

Պէն կէրչէք ասմա իմ , վէ Պապամ պաղպան- 1
տըր : Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուզու 2
գալտըրըր , վէ հէր մէյվէ վէրէնի փաքլէր քի՛
տահա զիյատէ մէյվէ վէրէ : Աիզ հալա՛ սիզէ 3
սէօյլէտիյիմ սէօգ իլէ փաքսընըզ : Պէնտէ 4
գալըն , պէն տախի սիզտէ Գուլայը՛ . չըպուգ էյէր
ասմատա գալմազսա , քէնտիլիյինտէն մէյվէ վէ-
րէմէտիյի կիպի , քէզալիք սիզ տախի՛ էյէր պէն-
տէ գալմազսանըզ : Պէն ասմայըմ , սիզ չը- 5
պուգլարսընըզ , պէնտէ քի՛մ գալը՛ր տա՛ պէն
օնտա Գուլը՛սսոմ , օ՛ չօգ մէյվէ վէրիր . զիրա պէն-
սիզ հիչ պիր շէյ էտէմէզսինիզ : Այէր պիր 6
քիմնէ պէնտէ գալմազսա , չըպուգ կիպի տիշարը՛
աթըլըր , վէ գուրուր . վէ օնլարը տէվշիրիրլէր ,
վէ աթէշէ աթարլար , վէ եանար : Այէր պէն- 7
տէ գալը՛րսանըզ , վէ սէօզլէրիմ սիզտէ գալը՛ր-
սա , իսթէտիյինիզի տիլէյէճէքսինիզ , վէ սիզէ
օլաճսագտըր : Պապամ պունոնլա ի՛զզէթլէնիր 8
քի՛ չօգ մէյվէ վէրէսինիզ , վէ պէնիմ շայիրտլէ-
րիմ օլասընըզ :

Պապա պէնի սէվտիյի կիպի՛ պէն տախի սիզի 9
սէվտիմ . պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալըն : Այ- 10
յէր թէնպիհլէրիմի սագլարսանըզ , մուհապպէ-
թիմտէ գալաճսագսընըզ , նի՛ճէ քի պէն Պապա-

- մըն թէնպիհէրինի սագլատըմ , վէ օնուն մու-
- 11 հապպէթինտէ գալըրըմ : Պու շէյլերի սիզէ սէօյլէտիմ , թաքիմ պէնիմ շատըղըմ սիզտէ գալա , վէ սիզին շատըղընըղ թէքմիլ օլա :
- 12 Պէնիմ թէնպիհիմ պու տուր քի պիրի պիրինիղն՝ պէն սիզի սէվէտիյիմ կիպի սէվէսինիղ :
- 13 Պունտան զկյատէ հիչ քիմսէնին մուհապպէթի եօգտուր , քի պիր քիմսէ տօսթլարընըն ուղուրու-
- 14 նա ճանընը գօյա : Միղ՝ էյէր սիզէ հէփ թէնպիհէթտիյիմ շէյլերի էտէրսէնիղ , տօսթլարըմը-
- 15 նըղ : Ըթթը սիզի գուլար տէմէմ , զիրա գուլ՝ աղասընըն նէ էթտիյինի պիլմէղ , ամմա սիզի տօսթլար տէմիշիմ , զիրա Պապամտան հէփ ի-
- 16 շիթտիյիմ շէյլերի սիզէ պիլտիրտիմ : Միղ պէնի սէչմէտինիղ , լաքին պէն սիզի սէչտիմ , վէ սիզի թասիյին էթտիմ , քի կիտէսինիղ , վէ մէյվէ կէթիրէսինիղ , վէ մէյվէնիղ գալա . թա քիմ ա-
- տըմտա Պապատան նէ քի տիլէրսէնիղ , սիզէ
- 17 վէրէ : Պու շէյլերի սիզէ թէնպիհէտէրիմ ,
- 18 քի պիրիպիրինիղի սէվէսինիղ : Այէր տիւնեա սիզտէն իքրահ էտէրսէ , պիլին քի՝ սիզտէն էվ-
- 19 վէլ պէնտէն իքրահ էթմիշտիր : Այէր տիւնեատան օլսայըտընըղ , տիւնեա՝ քէնտինին օլան շէյի սէվէրիտի . լաքին սիզ տիւնեատան օլմատըղընըղ՝ իլլա պէն սիզի տիւնեատան սէչտիյիմ իչիւն , պու սէպէպտէն տիւնեա սիզտէն իքրահ է-
- 20 տէր : Միղէ՝ Ըղասընտան պէօյիւք գուլ եօգտուր՝ տէտիյիմ սէօղիւ խաթրընըղտա գութուն . էյէր պէնի գօվալատըլար իսէ , սիզի տախի գօվալայաճագլար . էյէր սէօղիւմիւ սագլատըլար ի-
- 21 սէ , սիզինքինի տա սագլայաճագլար : Աքքին պու շէյլերին հէփիսինի սիզէ ատըմ իչիւն էտէ-

ճէքլէր . զիրա պէնի կէօնտէրէնի պիլմէզլէր :
 1 յէր կէլմիշ վէ օնլարա սէօյլէմէմիշ օլսայտրմ , 22
 կիւնասլարը օլմազ իտի . ամմա շիմտի կիւնաս-
 լարը իշիւն պէհանէլէրի եօգտուր : Պէնտէն 23
 իքրաս հտէն՝ Պապամտան տախի իքրաս հտէր :
 1 յէր օնլարըն արասընտա զայրի հիշ պիր քիմ - 24
 սէնին էթմէտիյի իշլէրի էթմէսէյիտիմ , կիւ-
 նասլարը օլմազըտը . ամմա շիմտի հէմ կէօրտիւ-
 լէր , հէմ՝ կէրէք պէնտէն կէրէք Պապամտան իք-
 րաս էթտիլէր : Եմմա օնլարըն նօմօսունտա՝ 25
 Պէնտէն սէպէպսիզ իքրաս էթտիլէր տէյիւ եա-
 զըլմըշ օլան սէօզ թէքմիլ օլմազ իշիւն պէօյլէ օլ-
 րա : Եմմա պէնիմ՝ Պապանըն դարաֆընտան 26
 կէօնտէրէճէյիմ թէսէլի վէրիճի՝ Պապա-
 տան խուրուճ հտէն կէրէքլիյին Մուհու՝ կէլտիյի
 զէման , պէնիմ իշիւն օ շէհատէթ հտէճէք : 11 է 27
 սիզ տախի շէհատէթ հտէրսինիզ . զիրա իպթի-
 տատան պէրու պէնիմ իլէ սինիզ :

ՊԵՇ, 16 :

Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝ սիւրչմէյէ- 1
 սինիզ : Սիզի ճէմի՝յէթտէն րէտտ էտէճէքլէր . 2
 լաքին սաա՝թ կէլիւր քի՝ հէր սիզի էօլտիւրէն՝ Ել-
 լահա ի պատէթ ա՝րզ էտէյօր զանն էտէճէք :
 11 է պունլարը սիզէ՝ Պապայը հէմ պէնի պիլմէ- 3
 տիլէրի իշիւն էտէճէքլէր : Եքին պու շէյլէ- 4
 րի սիզէ սէօյլէտիմ քի՝ սաա՝թ կէլտիյի զէման՝
 պէնիմ սիզէ օնլարը սէօյլէտիյիմի խազըընըզա՝
 կէթիւրէսինիզ . ամմա պունլարը սիզէ էվվէլտէն
 սէօյլէմէտիմ , շիւն սիզին իլէ իտիմ :

Ե իմտի իսէ՝ պէնի կէօնտէրէնէ կիտէրիմ , վէ 5
 սիզտէն հիշ պիրի պանա՝՝ Երէյէ կիտէյօրսուն

- 6 տէյիւ սօրմայլ : Աքին պունլարը սիղէ սէօյ-
 7 մուշտուր : Ամմա պէն սիղէ կէրչէյի սէօյլէյօ-
 8 սիղէ կէօնտէրէճէյիմ : Ա էօ կէլինճէ , տին-
 9 բասթ իչին իլլամ էտէճէքտիր . Աիննսի ի-
 10 չին չին քի պաննա ինանմալլար . Ա է սատա-
 11 պէնի արթըզ կէօրմէ՛ղսինիղ . Ա է շէրասթ
 12 քէսիլմիշտիր : Աիղէ սէօյլէյէճէք տաշա շօզ
 13 մէղսինիղ : Ամմա օ՛ կէրչէքլիյին Ռուհու՛ կէլ-
 14 ճէքտիր : ( ) պէնի ի՛ղղէթլէյէճէք . զիրա պէ-
 15 նիմքինտէն ալլայ՝ սիղէ խապէր վէրէճէք : Պա-
 16 պաննն հէր նէսի վար իսէ , պէնիմտիր . պունուն
 17 իչին տէտիմ քի՛ պէնիմքինտէն ալլայ՝ սիղէ խա-
 18 տիյի նէ՞ օլա : Իմտի տէրլէրիտի . Պու տէտիյի

Պիրազ՝ նէ՞ օլա . օնուն նէ սէջլէտիյինի պիլմէ՝
 զիզ : Իմտի Յիսուս՝ օնլարըն քէնտինէ սօրմա . 19
 զա իսթէտիքլէրինի տույտու , վէ օնլարա տէտի .
 Պունո՞ն իչխնմու՝ Պիրազտան պէնի կէօրմէ՝ զսի-
 նիզ , վէ եինէ պիրազտան պէնի կէօրէճէքսինիզ
 տէտիյի՞մ իչխնմու պիրիպիրինիզի սօրարսընըզ :
 Աերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիզէքի՝ սիզ աղլայա . 20
 ճագսընըզ , վէ Ֆիղան էտէճէքսինիզ , ամմա
 տինեա սէվինէճէքտիր . վէ սիզ դասավէթ չէ-
 քէճէքսինիզ , ամմա դասավէթինիզ սէվինէճէ
 տէօնէճէքտիր : Վարը տօղուրտուղու զէման՝ 21
 դասավէթ չէքէր , քի օնուն սաա՛թը կէլտի . ամ-
 մա չօճուղու տօղուրոնճա , տինեայա ատէ՞մ
 տօղտու տէյիւ՝ շատըդտան արթըզ ս՛ըզլէթ
 խադրընա կէթիւրմէ՞զ : Իմտի՛ կերչի սիզին տա . 22
 խի շիմտի դասավէթինիզ վար , ամմա սիզի եինէ
 կէօրէճէյիմ , վէ եիւրէյինիզ շատ օլաճագ , վէ
 շատըղընըզը սիզտէն Տիչ քիմնէ գալտըրամագ :
 Ա է օլ կիւնտէ պանա Տիչ պիր շէյ սօրմայաճագ . 23
 սընըզ . Աերչէք՝ կերչէք տէրիմ սիզէքի՛ պէնիմ
 ատըմտա Պապատան հէր նէ տիլէրսէնիզ , սիզէ
 վերէճէքտիր : Շ իմտիյէտէք պէնիմ ատըմտա 24
 Տիչ պիր շէյ տիլէմէտինիզ . տիլէյին , վէ ալա-
 սընըզ . Թաքիմ շատըղընըզ թէքմի՛լ օլա :
 Պու շէյլէրի սիզէ թէմս՛իլէր իլէ սէջլէմիշիմ . 25
 լաքին սաա՛թ կէլիւր քի՛ օ զէման սիզէ արթըզ
 թէմս՛իլէր իլէ սէջլէմէյէճէյիմ , իլա սիզէ
 Պապատան էօթիւրիւ աշիքեարէ խապէր վերէ-
 ճէյիմ : ( ) Լ կիւնտէ ատըմտա տիլէյէճէքսի- 26
 նիզ . վէ սիզէ տէմէ՞մ քի՛ Պապայա սիզին իչխն
 պէն եարվարաճաղըմ : Օ իրա Պապա քէնտի- 27
 սի սիզի սէվէր . չիւն սիզ պէնի սէվտինիզ , վէ ի-

- 28 նանտընըլ քի՛ պէն Մլաճտան չըգարմ : Պապատան չըգարմ , վէ տիւնեայս կէլտիմ , եինէ տիւնեայը պրաղըրըմ , վէ Պապայս վարըրըմ :
- 29 Շ պիրտլէրի օնա տէտիլէր . Պագ՝ շիմտի աշիբեարէ սեյլէրսին , վէ հիչ թէմս՛իլ սեյլէ-
- 30 մէ՛զսին : Շ իմտի պիլտիք քի՛ հէր շէյի պիլիբսին , վէ սանա հիչ պիր քիմսէ սօրմաղա մուհիմաճ տէյիլսին , պունուն իլէ ինանըրըլ քի՛ Մլաճ-
- 31 տան չըգտըն : Յիսուս օնլարա ճէվայս վէրտի .
- 32 Շ իմտիմի ինանըյօրսունուղ : Իշթէ սաա՛թ կէլիբ , վէ հալա կէլմիշտիր , քի՛ հէր պիրինիլ քէնտի մահալինէ տաղըլաճագսընըլ , վէ պէնի եալընըլ գօյաճագսընըլ . ամմա եալընըլ տէյի-
- 33 լիմ . զիրա Պապա պէնիմ իլէ տիր : Պու շէյլէրի սիղէ սեյլէտիմ քի՛ պէնտէ սէլամէթինիլ օլա . տիւնեատա ս՛ըղլէթինիլ օլաճագ . լաքին եիւրէքլէնին , պէն տիւնեայը եէնմիշիմ :

ՊԵՇ . 17 :

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սեյլէտի , վէ կէօղլէրինի կէյէ գալտըրտը վէ տէտի . Եա՛ Պապա՝ սաա՛թ կէլմիշտիր . ( ) զլունու ի զգէթլէ , թաքիմ ( ) զլուն
- 2 տախի սէնի ի զգէթլէյէ . Եիճէ օնա հէր թէնին իւղէրինէ հէօքիւմէթ վէրտին իսէ , թաքիմ օնա հէփ վէրտիլին քիմսէլէրէ՝ էպէտի էօմիւր
- 3 վէրէ : Ա է էպէտի էօմիւր պուտուր քի՛ սէն եալընըլ հագգ Մլաճը՝ վէ կէօնտէրտիլին Յիսուս
- 4 Վրիստոսու դանըլալար : Պէն սէնի եէրին իւղէրինտէ ի զգէթլէտիմ . պանա էթմէյէ վէրտիլին
- 5 իշի թէքմի՛լ էյլէտիմ : Ա է շիմտի եա՛ Պապա՝ տիւնեա օյմադտան էվվէլ սէնին ինտինտէ մալիք

օլտուղում ի՞զգէ՞ծ իլէ՛ սէն քէնտի եանընտա
 պէնի ի՞զգէ՞ծլէ : Աէնին ատընը՝ տիւնեատան 6
 պանա վերտիյին ատէմլէրէ պէյան էյլէտիմ .
 օնլար սէնին իտիլէր , վէ օնլարը պանա՛ վերտին ,
 վէ սէնին սէօղիւնիւ սագլատըլար : Շ իմտի 7
 պիլտիլէր քի՛ պանա հէփ վերտիյին շէյլէր՝ սէն-
 տէնտիր . Օ իրա սէնին պանա վերտիյին սէօղ- 8
 լէրի օնլարա վերտիմ , վէ օնլար գապուլ է՞ծտի-
 լէր , վէ կերչէքտէն անկլատըլար քի՛ սէնտէն
 չըգտըմ , վէ ինանտըլար քի՛ պէնի սէն կէօնտէր-
 տին : Պէն օնլար իչիւն եալվարըրըմ . տիւնեա 9
 իչիւն եալվարմամ՝ իլա պանա վերտիյին քիմսէ-
 լէր իչիւն . զիրա օնլար սէնին տիր : Ա է հէփ 10
 պէնիմքիլէր սէնին՝ վէ սէնինքիլէր պէնիմտիր . վէ
 օնլարըն արստընտա ի՞զգէ՞ծլէնտիմ : Ա է ար- 11
 թըգ տիւնեատա տէյիլիմ , ամմա օնլար տիւնեա-
 տատըր , պէն իսէ՛ սանսի կէլիրիմ . եա՛ մուգատ-
 տէս Պապա՛ օնլարը՝ սէնին պանա վերտիյին քիմ-
 սէլէրի՛ քէնտի ատընտա սագլա , թաքիմ՝ պիզիմ
 կիպի պիր օլալար : Տիւնեատա պէն օնլարըն պի- 12
 լէսինճէ իքէն , պէն օնլարը սէնին ատընտա սագ-
 լարըլարմ . պանա վերտիյին քիմսէլէրի սագլա-
 տըմ , վէ օնլարտան՝ հէլաքըղըն օղլունտան մա-
 տա՛ հիչ պիրի հէլաք օլմատը . շէյլէ՛ քի քիթապ
 թէքմիլ օլա : Ամմա շիմտի սանսի կէլիյօրում . 13
 վէ պու շէյլէրի տիւնեատա սէյլէրիմ քի՛ պէնիմ
 շատըղըմը քէնտիլէրինտէ թէքմիլ դութալար :
 Պէն օնլարա սէնին սէօղիւնիւ վերտիմ , վէ տիւն- 14
 եա օնլարտան իքրա՛հ էթտի . չիւն օնլար տիւն-
 եատան տէյիլէր , նիճէ պէն տիւնեատան տէյի-
 լիմ : ( )նլարը տիւնեատան գալարըրասըն տէյի- 15
 եալվարմայօրում , իլա օնլարը եարամաղտան

- 16 սագլայսն տէյիւ : ( )նլար տիւննատան տէ-
 17 յիլէր, նիճէ պէն տիւննատան տէյիլիմ : ( )ն-
 լարը կէրչէքլիյին իլէ մուգատտէս գըլ . սէնին
 18 սէօղիւն կէրչէքլիքտիր : Աէն պէնի նիճէ տիւն-
 նայա կէօնտէրտին իսէ , պէն տախի օնլարը
 19 տիւննայա կէօնտէրտիմ : Ա է պէն քէնտիմի
 օնլար իչիւն թագտիս գըլարըմ , թաքիմ օնլար
 տախի կէրչէքլիք իլէ մուգատտէս օլմուշ օլալար :
 20 Ա է եայլնըղ օնլար իչիւն եալվարմայօրում , լա-
 քին օնլարըն սէօղիւ իլէ պանա հէփ ինանանլար ի-
 21 չիւն տախի : Թաքիմ հէփիսի պիր օլալար , նիճէ
 քի սէն պէնտէ վէ պէն սէնտէ եա՛ Պապա՛ օնլար
 տախի պիղտէ պիր օլալար . թաքիմ տիւննա ինա-
 22 նա քի՛ պէնի սէն կէօնտէրտին : Ա է պէն՝ սէնին
 պանա վէրտիյին ի՛ զգէթի օնլարա՛ վէրմիչիմ . թա-
 քիմ՝ պիղիմ պիր օլտուղումուղ կիպի՛ պիր օլալար :
 23 Պէն օնլարտա՛ վէ սէն պէնտէ , թաքիմ պիրտէ
 թէքմիլ օլալար , վէ թաքիմ տիւննա անկայա
 քի՛ պէնի սէն կէօնտէրտին , վէ օնլարը՝ պէնի
 24 սէվտիյին կիպի սէվտին : Աա՛ Պապա՛ պանա
 վէրտիյին քիմնէլէրի իսթէրիմ քի՛ օնլար տախի
 պէնիմ օլտուղում եերտէ պէթապէրիմ ճէ օլա-
 լար . թաքիմ պանա վէրտիյին պէնիմ ճէլալիմի
 սէյր էտէլէր , զիրա պէնի՛ տիւննանըն գուրուլմա-
 25 սընտան էվվէլ սէվտին : Աա՛ սատրգ Պապա՛
 քի՛ տիւննա սէնի պիլմէտի , պէն իսէ սէնի պիլ-
 տիմ , վէ պունլար պիլտիլէր քի՛ պէնի սէն կէօն-
 26 տէրտին : Ա է սէնին ատընը օնլարա պիլտիր-
 տիմ , հէմ պիլտիրէճէյիմ . թաքիմ պէնի սէվ-
 տիյին մուհապպէթ օնլարտա՛ օլա , պէն տախի օն-
 լարտա՛ օլայլմ :

ՊԵՐ, 18:

1 Յիսուս պու շէյլերի սէօյլէտիրտէն սօնկրա , շա-
 յիրտլերի իլէ պերապեր Աեդրոն տէրէսինին էօ-
 2 թէ եագասըննա չըգաը , քի օրատա պիր պաղշէ
 վարըաը , վէ շայիրտլերի իլէ օնա կիրտի : Ա է
 3 օնու էլէ վերէն Յուդա տախի օ մահալի պիլիրի-
 տի . զիրա Յիսուս՝ շայիրտլերի իլէ պերապեր օ-
 4 րատա չօգ տէֆա՝ ճէմ՝ օլտուլար : Իմտի Յու-
 դա պէօլի յիւ հէմ՝ պաշքեահինլերտէն վէ Փարի-
 սեցիլերտէն խըղմէթճիլեր ալըպ՝ ֆէնէրլեր վէ
 5 մաշա՛լէլեր վէ սիլահլար իլէ օրայա կէլտի : Իմ-
 տի Յիսուս՝ քէնտի իւլերինէ կէլէճէք հէփ շէյ-
 6 լերի պիլմէյիլէ , չըղըպ օնլարա տէտի . Քիմի՞
 7 արայօրսունուղ : ( )նա ճէվապ վերտիլեր . Նա-
 8 զարէթլի Յիսուսու . Յիսուս օնլարա տէտի .
 9 Պէնիմ՝ . վէ օնլարըն պիլէսինճէ՝ օնու էլէ վերէն
 10 Յուդա տախի տուրուրուտու : Իմտի օնլարա՝
 11 Պէնիմ՝ տէյիւ սէօյլէյինճէ , կէրիլէ վարտըար ,
 վէ եէրէ տիւշտիլեր : Իմտի օնլարա եինէ՝ Քի-
 մի՞ արայօրսունուղ տէյիւ սօրտու . վէ օնլար՝
 Նազարէթլի Յիսուսու տէտիլեր : Յիսուս ճէ-
 վապ վերտի . Սիղէ տէտիմ՝ քի՞ պէնիմ՝ . իմտի է-
 յեր պէնի արայօրսանըղ , պունլարը սալը՝ վերին
 կիթսինլեր : Թափիմ՝ Պաննա վերտիլին քիմսէ-
 լերտէն հիչ պիրինի զայպ էթմէտիմ՝ տէյիւ սէօյ-
 լէտիլի սէօղ թէքմիլ օլա : Իմտի Սիմոն Պետ-
 րոսուն պիր պըշաղը սլմանղըլա՝ օնու չէքտի , վէ
 պաշքեահինին գուլունու վուրտու , վէ օնուն սաղ
 գուլաղընը քէսիպ այըրտը , վէ գուլուն ատը Սաղ-
 քոս իտի : Իմտի Յիսուս Պետրոսա տէտի . Պը-

չաղընը գրնսի դօ . Պապամըն պանսա վէրտիյի գատէհի պիր վէճհէ ինչմէյիմ մի :

- 12 Իմտի պէօլիւք՝ հէմ պինպաշը վէ Լէհուտիլէրին խըղմէթճիլէրի Յիսուսու դութտուլար , վէ
- 13 օնու պաղլատըլար : Ա է օնու իպթիտա Լննաշա կէօթիւրտիւլէր . զիրա օ՛լ ելլըն պաշքեսահինի օլան Ապիտաիանլն գայլնաթասը իտի :
- 14 Ա է Ապիտաիա՝ Լէհուտիլէրէ գավմ իշիւն պիրատէմ հէլաք օլմագ ֆախտէլի տիր տէյի նասի-
- 15 հաթ էտէն քիմսէ իտի : Ա է Աիմոն Պետրոս հէմ օպիր շայիրտ Յիսուսուն արտընճա կիտէրիտի . վէ օ շայիրտ՝ պաշքեսահինէ պիլտիք իտի , վէ Յիսուս իլէ պ՛րապէր պաշքեսահինին ամլիսինէ
- 16 կիրտի : Լմմա Պետրոս գափուճուն եանընտա տիշարըտս տուրուրուտու . իմտի պաշքեսահինէ պիլտիք օլան օպիր շայիրտ չըգտը , վէ գափուճու գարըյա սէօյլէտի , վէ Պետրոսու իշէրի ալար :
- 17 Իմտի գափուճու խալայըդ Պետրոսա տէտի . Սազըն սէն տէ պու առէմին շայիրտլէրինտէն օլմա-
- 18 յասըն . օ՛ Տէյիլիմ տէտի : Իմտի դուլար վէ խըղմէթքեսարլար՝ սօղուգ օլմաղըլա՝ քէօզ եագմըշլարըտը , վէտուրուպըսընըրլարըտը . Պետրոս տախի օնլարըն պերապէրինճէ տուրուպըսընը-
- 19 րըտը : Իմտի պաշքեսահին Յիսուսա՝ շայիրտլէրի խուսուսունտա վէ օնուն թամլիմի խուսու-
- 20 սունտա սիւալ էթտի : Յիսուս օնա ճէփսպ վէրտի . Պէն տիւնեայա աշիքեսարէ սէօյլէտիմ . պէն տայիմա՝ ճէմիյէթ եէրինտէ վէ հէյքէլտէ՝ Լէհուտիլէրին հէր դարաֆտան ճէմ՝ օլտուգլարը մահալտէ սէօյլէտիմ , վէ կիղ իտէ հիշ պիր շէյ
- 21 սէօյլէմէտիմ : Պանսա նէ իշիւն սիւալ էտէրսին . իշիտէնլէրէ սիւալ էյլէ քի՝ օնլարա նէ սէօյ-

- 33 սէօյլէտիյի սէօզիւ թէքմի'լ օլա : Իմտի Պիղա-
տոս եինէ տիվանխասնէյէ կիրտի , վէ Յիսուսու
չաղըրտը , վէ օնա տէտի . Սէն Լէհուտիլէրին
- 34 փատիշահըմըսըն : Յիսուս օնա ճէվաւ պ վեր-
տի . Պունու սէն քէնտիլիյինտէ՞ նմի սէօյլէրսին ,
եօխասա պէնիմ հագգըմա սանա զա՞յրիլէրիմի
- 35 սէօյլէտի : Պիղատոս ճէվաւ պ վերտի . Պէն Լէ-
հուտի՞միիմ . սէնի պանա՞ քէնտի միլլէթին վէ
պաւշքեահինլէր թէսլիմ էթտիլէր . նէ՞ էյլէ-
- 36 տին : Յիսուս ճէվաւ պ վերտի . Պէնիմ փատի-
շահըղըմ պու տիւնեատան տէյիլտիր . էյէր պէ-
նիմ փատիշահըղըմ պու տիւնեատան օլսայտը ,
պէնիմ խըղմէթճիլէրիմ չաղըրըլաւրտը քի՞
Լէհուտիլէրէ թէսլիմ օլմայըմ . սամա հալա
պէնիմ փատիշահըղըմ պուրատան տէյիլտիր :
- 37 Իմտի Պիղատոս օնա տէտի . Լէյլէ իսէ՞ սէն փա-
տիշահըն . Յիսուս ճէվաւ պ վերտի . Քէնտին
սէօյլէյօրսուն՞ քի պէն փատիշահիմ . պէն պու-
նուն իչիւն տօղմուշում , վէ պունուն իչիւն տիւն-
եայա կէլմիշիմ քի՞ կերչէքլիյէ շէհատէթ էտէ-
յիմ . հէր կերչէքլիքտէն օլան քիմսէ՞ պէնիմ
- 38 սէսիմի իշիտիր : Պիղատոս օնա տէտի . Կեր-
չէքլիք նէ՞ տիր . վէ պունու սէօյլէյին՞ճէ՞ եինէ
Լէհուտիլէրէ չըգտը , վէ օնլարա տէտի . Պէն
պու աստէմտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում :
- 39 Եմմա ա՞ տէթտիր քի՞ փասէհտէ սիզէ պիր քիմ-
սէ սալըվէրէյիմ . իմտի իսթէ՞րմիսինիզ քի՞ սի-
զէ Լէհուտիլէրին փատիշահընը սալըվէրէյիմ :
- 40 Իմտի եինէ հէփիսի պաղըրըպ տէտիլէր . Պունու
տէյիլ՞ իլա Վարաբբասը՞ սալըվէր . Վարաբբաս
իսէ խըրսըզ իտի :

- 33 սէօյլէտիյի սէօղիւ թէքմի'լ օլա : Իմտի Պիղա-
տոս եինէ տիվանխանէյէ կիրտի , վէ Յիսուսու
չաղըրտը , վէ օնա տէտի . Սէն Լէհուտիլէրին
- 34 փատիշահըմըսըն : Յիսուս օնա ճէվայ վէր-
տի . Պունու սէն քէնտիլիյինտէ՞նմի սէօյլէրսին ,
եօխսա պէնիմ հագգըմա սանա զա՛յրիլէրիմի
- 35 սէօյլէտի : Պիղատոս ճէվայ վէրտի . Պէն Լէ-
հուտի՞միիմ . սէնի պանա՛ քէնտի միլլէթին վէ
պաշքեահինլէր թէսլիմ էթտիլէր . նէ՞ էյլէ-
- 36 տին : Յիսուս ճէվայ վէրտի . Պէնիմ փատի-
շահըղըմ պու տիւնեատան տէյիլտիր . էյէր պէ-
նիմ փատիշահըղըմ պու տիւնեատան օլսայտը ,
պէնիմ խըղմէթճիլէրիմ շալըշըրլարըտը քի՛
Լէհուտիլէրէ թէսլիմ օլմայըմ . տմմա հալա
պէնիմ փատիշահըղըմ պուրատան տէյիլտիր :
- 37 Իմտի Պիղատոս օնա տէտի . Լչօյլէ իսէ՛ սէն փա-
տիշահսըն . Յիսուս ճէվայ վէրտի . Վէնտին
սէօյլէյօրսուն՝ քի պէն փատիշահիմ . պէն պու-
նուն իչին տօղմուշում , վէ պունուն իչին տիւն-
եայա կէլմիշիմ քի՛ կերչէքիլյէ շէհատէթ էտէ-
յիմ . հէր կերչէքիլքտէն օլան քիմսէ՛ պէնիմ
- 38 սէսիմի իշիտիր : Պիղատոս օնա տէտի . Կեր-
չէքիլք նէ՞ տիր . վէ պունու սէօյլէյինճէ՛ եինէ
Լէհուտիլէրէ չըգտը , վէ օնլարա տէտի . Պէն
պու ատէմտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում :
- 39 Ըմմա ա՛ տէթտիր քի՛ փասէհտէ սիղէ պիր քիմ-
սէ սալըվէրէյիմ . իմտի իսթէ՞րմիսինիղ քի՛ սի-
ղէ Լէհուտիլէրին փատիշահընը՛ սալըվէրէյիմ :
- 40 Իմտի եինէ հէփիսի պաղըրըպ տէտիլէր . Պունու
տէյիլ՝ իլա Վարարըասը՛ սալըվէր . Վարարըաս
իսէ խըրսըղ իտի :

Պ Ե Շ , 19 :

Ի մտի օ գէման Պիղատոս Յիսուսու ալար, վէ 1
 տէօյտիւ : Ա է ա՛սքէրիլէր թիքէնլէրտէն պիր 2
 թաւճ էօրիւպ՝ օնուն պաշընա՛ գօտուլար, վէ օնա
 իսքէրլէթ էս՝ վապ կիյտիրտիլէր : Ա է տէրլէրի- 3
 տի . Ա էլամ սանա՛ եա՛ Աէհուտիլէրին փատիշա-
 հը . վէ օնա սիլէլէր չալարլարըտը : Պիղատոս 4
 եինէ տիշարը չըգտը , վէ օնլարա տէտի . Իշթէ օ-
 նու սիգէ տիշարը կէթիրիլիմ , թա պիլէսինիղ
 քի՛ օնտա հիչ պիր ճիւրմ՝ պուլմայօրում : Իմ- 5
 տի Յիսուս՝ թիքէնտէն թաճը վէ իսքէրլէթ էս՝
 վապը կիյինմիշ տիշարը չըգտը . վէ օ՛ օնլարա
 տէտի . Իշթէ օ ատէմ : Իմտի պաշքեահինլէր 6
 վէ խըղմէթքեարլար օնու կէօրիւնճէ , պաղըրըպ
 տէտիլէր . Խաչա՛ չըգար , օնու խաչա՛ չըգար . Պի-
 դատոս օնլարա տէտի . ( )նու սիգ ալըն , վէ խա-
 չա չըգարըն . զիրա պէն օնտա ճիւրմ՝ պուլմայօ-
 րում : Աէհուտիլէր օնա ճէվապ վէրտիլէր . 7
 Պիղիմ նօմօսումնղ վար , վէ նօմօսումնղա կէօ-
 րէ էօլիւմէ մուսթահադդ տըր . զիրա քէնտինի
 Լլլահըն ( )ղըն էյլէտի : Իմտի Պիղատոս պու 8
 սէօղիւ իշիտինճէ , տահա՛ զիյատէ գօրգտու : Ա է 9
 եինէ տիվանխանէյէ կիրտի , վէ Յիսուսա տէտի .
 Աէն նէ՛րէտէնսին . ամմա Յիսուս օնա ճէվապ
 վէրմէտի : Իմտի Պիղատոս օնա տէտի . Պանա՛ 10
 մը սէօյլէմէղսին . պիլմէ՛ղմիսին քի՛ սէնի խաչա
 չըգարմաղա հէօքիւմէթիմ վար , վէ սէնի սալը-
 վէրմէյէ հէօքիւմէթիմ վար : Յիսուս ճէվապ 11
 վէրտի . Պէնիմ իւղէրիմէ հիչ պիր հէօքիւմէթին
 օլմիղըտը , էյէր սանա եօգարրտան վէրիլմէսէ-
 յիտի . պունուն իշիւն պէնի սանա թէսլիմ էտէ-

- 12 նին տաճան պէջիւք կիւնասը վար : Պունտան Պիղատոս օնու սալըվէրմէյէ իսթէրիտի , ամմա Լէհուտիլէր պաղըրըպ տէրլէրիտի . Լյէր պունու սալըվէրիքէն , կայսերին տօսթու տէյիլսին . հէր քէնտինի փատիշաս էտէն՝ կայսերէ
- 13 զըթ սէյլէր : Իմտի Պիղատոս պու սէօղի իշիտիննձէ՝ Հիսուսու տիշարը չըգարտը , վէ Վաշտէօղէմէսի՝ Իպրանիձէ իսէ կասպաթա՝ տէնիլէն մասալտէ շէրասթ քիւրսիւսինտէ օթուր
- 14 աու : Վ է փասէհին հաղըրը՛դ կիւնիւ՝ վէ սասթ ալթը՛ մէհէլինտէ իտի , վէ Լէհուտիլէրէ
- 15 տէտի . Լյէթէ փատիշասընը : Լմմա օնլար պաղըրտըլար . Վարտըր՝ գալտըր , օնու խաչաւ չըգար . Պիղատոս օնլարա տէտի . փատիշասընըզմը խաչա չըգարայըմ՝ պաշքեասինլէր ճէվայ վէրտիլէր . կայսերտէն զայ
- 16 րի փատիշասըմըլ եօգաուր : Իմտի օղէման օնու օնլարա թէսլիմ էթտի , քի խաչաւ չըգարըլա . վէ Հիսուսու ալտըլար , վէ կէօթիւրտիլէր :
- 17 Վ է օ՛ խաչընը գալտըրարագ գաֆա՛ւէերի տէնիլէն մասալէ չըգար , քի օ՛ Իպրանիձէ Վողգոթ
- 18 թան տէնիլիք . Վի օնու օրատա՛ հէմ պիլէսինձէ զայրի իքի քիմսէ պիր եանտան վէ օ պիր եանտան վէ Հիսուսու օրթատա՛ խաչաւ չըգարտըլար :
- 19 Հէմ Պիղատոս պիր եաֆթա՛ տախի եաղտը , վէ խաչըն իւղէրինէ գօտու . վէ ԵԼԻ՝ ՆՈՒՏԻՎ ԼԻՐԻՆ ՓԼՏԻՇ Լ՜՜Ր՝ ՆԼ՝ ՕԼԻՎԻԹՎ Ի ՅԻ՝
- 20 ՍՈՒՍ եաղըլմը շըտը : Իմտի պու եաֆթայը՛ Լէհուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր օգուտուլար , զիրա Հիսուսուն խաչա չըգարըլտըղը մասալ՛ շէհրէ եագըն իտի . վէ Իպրանիձէ՛ Լունանի-

Ճէ՛ Բօմանիճէ եազը լմը շտը: Իմտի Եէհու 21
տիլէրին պաշքեահինլէրի Պիղատոսա տերլէրի-
տի . Եէհուտիլէրին փատիշահը՝ եազմա, լա-
քին է՛ա՛ղ քի՛ օ Եէհուտիլէրին փատիշահը իմ
տէտի: Պիղատոս ճէվապ վէրտի. Եէքի եազը 22
մը՛ շիսէմ, եազմը՛ շըմ:

Իմտի ա՛սքերիլէր Յիսուսու խաչա չըգարնն- 23
ճա՛ օնուն էս՛ վապլարնը ալտըլար, վէ տէօրթ
փայ՛ հէր պիր ա՛սքերիլէ պիր փայ՛ էթտիլէր, վէ
գաֆթանը Խալիլըլար. վէ գաֆթան տիքիշսիզ՛
եօգարրտան պիւսպիւթիւն տօգումա՛ խտի: Իմ 24
տի պիրիպիրինէ տէտիլէր. ( )նու երրթմայալմ,
իլլա օ քիմի՛ն օլուր տէյիւ՛ օնուն իչիւն գուրա՛ ա-
թալմ. Թաքիմ՝ Ես՛ վապլարըմը քէնտիլէրինէ
փայլաշտըլար՝ վէ շէմլէմին իւլէրինէ գուրա՛ աթ-
տըլար տէյէն եազը Թէքմիլ օլա. իմտի ա՛սքերի-
լէր՝ պու շէյլէրի էթտիլէր: Վէ Յիսուսուն 25
խաչը՛ եանրնտա՛ օնուն անասը վէ անասընըն
գըգգարնտաչը կղէովպասըն Սարիամը վէ
Սակտալինի Սարիամ տուրուրուտու: Իմ 26
տի Յիսուս՛ անասընը վէ սէվտիյի շայիրտի եա-
նրնտա տուրտուղունու կէօրիւնճէ, քէնտի
անասընա տէտի. Ես՛ գարը՛ իշթէ օղուն: Են 27
տէն շայիրտէ տէտի. Իշթէ անան, վէ օ սա-
ա՛թտա՛ն պէրու՛ օ շայիրտ օնու քէնտի էվինէ՛
ալտը:

Պունտան սօնկրա Յիսուս արթըգ հէր շէյին 28
Թէքմիլ օլտուղունու պիլմէյիլէ, եազը Թէքմիլ
օլմագ իչիւն՛ տէտի. Սուսայօրում: Իմտի սիր- 29
քէ իլէ տօլու պիր գապ գօնմուշուտու, վէ օնլար
պիր սիւնկէրի սիրքէ իլէ տօլտուրուպ՛ պիր գամը-
շա՛ սարտըլար, վէ օնուն աղզընա՛ եագլաշթըրտը-

- 30 Լար : Իմտի Հիսուս սիրքէյի ալննճա՝ տէտի .
 թէքքմիլ օլմուշտուր . վէ պաշննը էյիպ՝ ճանն
 թէսլիմ էթտի :
- 31 Իմտի Աէհուտիլէր՝ հաղըրըգ կիւնիւ օլմաղըլա՝
 ճէսէտլէր շաբաթ կիւնիւնտէ խաչտա գալմայա-
 լար տէյիւ՝ (չիւն օ շաբաթըն կիւնիւ պէյիւք ի-
 տի ,) Պիղատոսա եալվարտըւր քի՝ օնլարըն ին-
- 32 ճիքլէրի գըրըւըն , վէ գալտըրըւընլար : Իմտի
 ա՛սքէրիլէր կէլտիլէր , վէ օնուն պիլէսինճէ խաչա
 չըգարըւանլարըն պիրինին վէ օպիրինին ինճիքլէ-
- 33 րինի գըրտըլար : Ըմմա Հիսուսա կէլտիքլէրին-
 տէ , օնու արթըգ էօլմիւշ կէօրմէլէրիլէ՝ օնու
- 34 ինճիքլէրինի գըրմատըլար : Ապին ա՛սքէլի-
 վէրտէն պիրի՝ օնուն պէյրիւնիւ մըղըւագ իլէ
 սստիլատը . վէ տէր ա՛գապ գան վէ սու չըգտը :
- 35 Ա է կէօրէն՝ շէհատէթ էթտի , վէ օնուն շէհա-
 տէթի կէրչէքտիր . օ տախի պիլիր քի՝ կէրչէք
- 36 սէյլէր , թաքիմ սիլ տախի ինանասըւըլ . Գէ-
 րա պու շէյլէր վագի օլտուքի՝ եաղը թէքքմիլ օլա .
- 37 ( )նտան քէմիք գըրըլմայաճագ : Ա է եինէ ղսյ-
 րի եաղը տէր . Տէլտիքլէրի քիմսէյէ պագա-
 լար :
- 38 Ա է պու շէյլէրտէն սօնկրա Մըրմաթեատան
 օլան Յովսէփ Աէհուտիլէրին գօրգուսունտան
 Հիսուսուն կիղլի շայիրտի օլմաղըլա , Պիղատո-
 սա եալվարտը քի՝ Հիսուսուն թէնինի գալտըրա ,
 վէ Պիղատոս իղն վէրտի . իմտի կէլտի , վէ Հիսու-
- 39 սուն թէնինի գալտըրտը : Էէմ՝ մուգատէմա
 Հիսուսա կէճէ իլէ կէլէն՝ Աիկոգեմոս տախի
 կէլտի , վէ եիւղ լիգրա գատար գարըւմըլ միւրրի
- 40 սաֆի իլէ ո՛ւտ աղաճը կէթիրտի : Իմտի Հիսու-
 սուն թէնինի ալտըլար , վէ Աէհուտիլէրտէ տէֆն

էթմէյէ ա՛տէթ օլտուղու իւզրէ՝ օնու պահար-
 լար իլէ շարչափլարա՛ սարտըլար : Ա՛ է օնուն 41
 խաշա չըգարըլարըը մահալտէ պիր պաղէ՛ վէ
 պաղէտէ հիչ տահա պիր քիմսէ գօ՛նմամըչ
 պիր եէնի մէզսր վարըտը : Խմտի Լէհու 42
 ախլէրին հազըրըգ կիւնիւ օլտուղու իչիւն՝ մէ-
 զար, եագըն օլմազըլա՛ Յիսուսու օրայա գօ-
 տուլար :

ՊԵՇ 20 :

Ա՛ է հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ՛ տահա գարան- 1
 ըգ իքէն , սապահըլա Սահտալինի Սարիամ՝ մէ-
 զարա՛ կէլտի , վէ դաչը մէզարտան գալտըրըլմըչ 2
 կէօրտիւ : Խմտի սէյիրտիպ Սիմոն Պետրոսա՛
 վէ Յիսուսուն սէվտիյի օպիր շայիրտէ կէլտի , վէ
 օնլարա տէտի . Բապպը մէզարտան գալտըրտը-
 լար , վէ օնու նէրէյէ գօտուզլարընը պիլմէղիղ :
 Խմտի Պետրոս վէ օպիր շայիրտ չըգտըլար , վէ 3
 մէզարա՛ կէլիրլէրիտի : Ա՛ է իքիսի պերապեր սէ- 4
 յիրտիրլէրիտի . վէ օպիր շայիրտ Պետրոստան ի-
 լէրի տահա թէզ սէյիրթտի , վէ մէզարա էվվէլ
 կէլտի : Ա՛ է էյիլիպ կէօրտիւ քի՛ շարչափլար 5
 պրազըլմըչըտը . լաքին իչէրի կիրմէտի : Խմտի օ- 6
 նուն արտընձա Սիմոն Պետրոս կէլտի , վէ մէզարա՛
 կիրտի , վէ կէօրտիւ քի՛ շարչափլար պրազըլմըչը- 7
 տը . Ա՛ է օնուն պաշընտա օլան մահրամա շարչափ-
 լար իլէ պերապեր գօ՛նմամըչըտը, իլա այրըձա պիր
 մահալտէ ախլիւլիւլ իտի : Խմտի օ՛ղէման՝ էվ- 8
 վէլ մէզարա կէլէն օպիր շայիրտ տախի կիրտի , վէ
 կէօրտիւ , վէ ինանտը : Օ՛իրա՛ օնուն էօլիւլեր- 9
 տէն գալգմագ կէրէք իտիյի հագընա՛ տահա եա-

- 10 զըյը պիլմէզէրիտի : Իմտի շայիրտէր՝ եինէ մահալէրինէ կիթտիլէր :
- 11 Ըմնա Սարիամ մէզարըն եանընտա տիշարըտա տուրուպ աղլարըտը . իմտի օ աղլարիքէն , մէ-
- 12 զարըն իշինէ պագտը : Ա է Յիսուսուն թէնի եաթտըղը՝ մահալտէ՝ պիրի պաշ դարաֆընտա վէ պիրի այագլար դարաֆընտա՝ պէյազ կիլինմիշ
- 13 օթուրան իքի մէլէք կէօրտիւ : Ա է օնլար օնա տէտիլէր . Եան գարը՝ նէ՞ աղլարսըն . օ օնլարա տէտի . Չին Մապպըմը մէզարտան գալտըրտը-
- 14 լար , վէ օնու նէրէյէ գօտուլար պիլմէմ : Ա է պունլարը սէյլէյինճէ , կէրիյէ տէօնտիւ . վէ Յիսուսու կէօրտիւ քի՝ տուրույօրուտու , վէ Յի-
- 15 սուսուն օլտուղունու պիլմէզիտի : Յիսուս օնա տէտի . Եան գարը՝ նէ՞ աղլայօրսուն , քիմի՞ ա-րայօրսուն . օ պաղչէվանտըր զանն էթմէյիլէ , օնա տէտի . Եան սահիպ՝ էյէր օնուսէն գալ-տըրտըն իսէ , օնու նէրէյէ գօտուն պանա սէյլէ ,
- 16 վէ պէն օնու գալտըրտայրմ : Յիսուս օնա տէ-տի . Եան Սարիամ . օ տէօնիւպ՝ օնա տէտի .
- 17 Մապպունի , քի խօճա տէմէքտիր : Յիսուս օնա տէտի . Պանա տօգունմա , զիրա տահա Պապամա չըգմամըչըմ , լաքին գարընտաշ-լարըմա վար , վէ օնլարա տէ . Պէն Պապամա վէ սիզին Պապանըզա՝ վէ Ըլաճըմա վէ սիզին
- 18 Ըլաճընըզա չըգարըմ : Սակտալինի Սարիամ կէլիպ՝ շայիրտէրէ խապէր վէրտի , քի Մապպը կէօրտիւ , վէ օնա պու շէյլէրի սէյլ-լէտի :
- 19 Իմտի օլ կինտէ՝ հաֆթանըն իլք կինիւնտէ ախչամ օլունճա , վէ շայիրտէրին ճէմ՝ օլտու-ղու մահալին գափուլարը՝ Եէհուտիլէրին գօր-

գուսունտան գափալը՝ իբէն, Յիսուս կէլտի,
 վէ օրթատաւ տուրտու, վէ օնլարա տէտի. Սէ-
 լամ սիղէ: Ա է պունու սէօյլէյինճէ, օնլա- 20
 րա քէնտի էլլէրինի վէ պէօյրիւնիւ կէօսթէր-
 տի. իմտի շայիրալէր Մապալը կէօրմէքլէ՝
 շատ օլտուլար: Իմտի Յիսուս եինէ օնլարա 21
 տէտի. Սէլամ սիղէ. Պապա պէնի նիճէ կէօն-
 տէրտի իսէ, պէն տախի սիղի կէօնտէրիբիմ:
 Ա է պունու սէօյլէյինճէ, իւֆլէտի, վէ օն- 22
 լարա տէտի. Մուհ էլ գուտս ալըն: Վիմլէ- 23
 րին կիւնաճլարընը ա՛վֆ էտէրսէնիզ, օնլա-
 րա ա՛վֆ օլունա. վէ քիմլէրին ալըղօրսանըզ,
 ալըղօնա:

Ա է օն իբիլէրտէն պիրի էքիզ տէնիլէն (Թումաս՝ 24
 Յիսուսուն կէլտիյինտէ օնլարըն պիլէսինճէ տէ-
 յիլիտի: Իմտի օպիր շայիրալէր օնա՝ Մապալը 25
 կէօրտիւք տէտիլէր. ամմա օ՝ օնլարա տէտի. Լյ-
 յէր օնուն էլլէրինտէ մըխլարըն նըշանընը կէօր-
 մէզսէմ, վէ փարմաղըմը մըխլարըն նիշանընա
 գօմալսամ, վէ էլիմի օնուն պէօյրիւնէ գօմալզ-
 սամ, ապա ինանմայաճաղըմ: Ա է սէքիզ 26
 կիւնտէն սօնկրտ՝ եինէ շայիրալէր իչէրիտէ իտի-
 լէր, վէ (Թումաս պէրապէրլէրինճէ իտի. գափու-
 լար գափալը իբէն՝ Յիսուս կէլտի, վէ օրթատաւ
 տուրտու, վէ տէտի. Սէլամ սիղէ: Լնտէն 27
 (Թումասա տէտի. փարմաղընը պուրայա կէ-
 թիր, վէ էլլէրիմի պազ, վէ էլինի կէթիր,
 վէ պէօյրիւմէ գօ, վէ իմանսըզ օլմա, լա-
 քին իմանլը՝ օլ: (Թումաս ճէվապ վէրտի, վէ 28
 օնա տէտի. Մապալըմ վէ Լլաճըմըն: Յի- 29
 սուս օնա տէտի. Պէնի կէօրտիյինն իչիւն ի-

նանտըն . նէ մութլու կէօրմէյիպ ինանան-
լարա :

- 30 Իմտի Յիսուս՝ շայիրտլէրինին էօնիւնտէ չօգ
ղայրի միւ՛ճիզաթլար տասսու էյլէտի , քի օնլար
31 պո՛ւ քիթապտա եաղըլմը շ տէյիլէր տիր : Լ՛մ-
մա պունլար եաղըլար , թաքիմ Յիսուսուն Լ՛Լ-
լասըն ( ) զլու Վ՛րիստոս օլտուղունու ինանասը-
նըզ , վէ ինանմանըլա օնուն ատընտա էօմիւրէ
մալիք օլասընըզ :

ՊԼԵ . 21 :

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա՛ Յիսուս եինէ քէնտինի
շայիրտլէրինէ Տիբերիա տէնիզինին իւղէրինտէ
2 կէօսթէրտի . իմտի պէօյլէ կէօսթէրտի : Միմօն
Պետրոս վէ էքիզ տէնիլէն թումաս վէ Վալիլեա-
նըն Աանա շէլգինտէն օլան Վաթանայէլ վէ Օե-
բեգոսուն օղուլարը՝ վէ օնուն շայիրտլէրինտէն
3 զայրի իքի քիշի պերապէր իտիլէր : Միմօն Պետ-
րոս օնլարա տէտի . Պալը՛գ ալլամաղա կիտէրիմ .
օնլար օնա տէտիլէր . Պիզ տախի պերապէրինճէ
կէլիլիզ . չըգտըլար , վէ տէր ագապ գայըղա
պինտիլէր , վէ օլ կէճէտէ Տիշ պիր շէյ գութմա-
4 տըլար : Ա է արթըզ սապաս օլունճա , Յիսուս
տէնիզ գըլըսընտա տուրտու . ամմա շայիրտլէր՝
5 Յիսուսուն օլտուղունու պիլմէղլէրիտի : Իմտի
Յիսուս օնլարա տէտի . Լ՛Յ չօճուգլար՝ պիր եէ-
յէճէյինիզ վա՛րմը . օնա ճէվապ վէրտիլէր .
6 Եօգ : Ա է օ՛նլարա տէտի . Լ՛ը գայըղըն սաղ
եանընա աթըն , վէ պուլաճագսընըզ . իմտի աթ-
տըլար , վէ օնու՛ պալըգլարըն չօգլուղունտան ար-
7 թըզ չէքմէյէ գատիր օլմատըլար : Իմտի Յի-
սուսուն օլ սէվտիյի շայիրտ Պետրոսա տէտի :

Բապպտըր . իմտի Սիմոն Պետրոս Բապպըն օլ-
 տուղունու իշխտինճէ , չըփլագ օլմաղըլա՝ գաֆ-
 թանը գուշանտը , վէ քէնտինի՝ տէնիզէ աթտը :
 ( ) պիր շայիրտլէր իսէ՝ գարատան ուզագ օլմայըպ՝ 8
 իքի եիւզ արըը՝ ն գատար ալէօ օլմալէրիլէ , պալըգ-
 լարըն աղընը սիւրի . քլէյէրէք գայըգ իլէ կէլտիլէր :
 Իմտի օնլար գարայյա չըգընճա , օլտաթ գօնմուշ 9
 պիր քէօղ՝ վէ օնուն իւսթիւնէ գօնմուշ պիր պա-
 լըգ՝ վէ էքմէք կէօրտիւլէր : Յիսուս օնլարա տէ- 10
 տի . Շ իմտի դութտուղունուզ պալըգլարտան
 կէթիրին : Սիմոն Պետրոս չըգաը , վէ եիւզ 11
 էլլի իւշ պէօյիւք պալըգ իլէ տօլու աղը գարայյա՝
 չէքտի , վէ օնլար պոլ գատար իքէն՝ աղ երը-
 թըլմատը : Յիսուս օնլարա տէտի . կէ- 12
 լին՝ գասամ՝ եէյին . ամմա շայիրտլէրին չիչ
 պիրի՝ Սէն քի՞մսին տէյիւ օնու թէֆթիշ էթ-
 մէյէ ճէսարէթ էտէմէզիտի . զիրա Բապ-
 պըն օլտուղունու պիլիըլէրիտի : Իմտի Յի- 13
 սուս կէլտի , վէ էքմէյի ալտը , վէ օնլարա վէր-
 տի , քէզալիք պալըղը տախի : Պու՝ չալա իւ- 14
 չիւնճիւ քէրրէ տիր քի՝ Յիսուս էօլիւլէրտէն
 գալգտըգտան սօնկրա շայիրտլէրինէ կէօրիւն-
 տի :

Իմտի օնլար գասամ՝ էթտիքտէն սօնկրա՝ Յի- 15
 սուս Սիմոն Պետրոսա տէտի . Եւա՞ Յոֆնան օղ-
 լու Սիմոն՝ պունլարտան զիյատէ պէնի սէվէ՞րմի-
 սին . օ՝ օնա տէտի . Պէլի Եւա՞ Բապպ՝ սէն պիլիը-
 սին քի՝ սէնի սէվէրիմ . օնա տէտի . Գուզու-
 լարըմը կիւթ : Եինէ օնա իքինճի քէրրէ տէտի . 16
 Եւա՞ Յոֆնան օղլու Սիմոն՝ պէնի սէվէ՞րմիսին .
 օ՝ օնա տէտի . Պէլի եւա՞ Բապպ՝ սէն պիլիըսին քի՝

- սէնի սէվէրիմ . օնա տէտի . Վոյունլարըմը կիւթ :
- 17 ( )նա իւշիւնճիւ քէրրէ տէտի . Նա՛ն ( )նա օղլու Սիմոն՝ պէնի սէվէ՞րմիսին . Պետրոս օնա իւշիւնճիւ քէրրէ՛ Պէնի սէվէ՞րմիսին տէտիյի իշիւն դասավէթլէնտի , վէ օնա տէտի . Նա՛ն ( )նա սէն հէփիսինի պիլիբոսին , սէն պիլիբոսին քի՛ սէնի սէվէրիմ . ( )նա օնա տէտի . Վոյունլարըմը կիւթ :
- 18 կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սանա , սէն կէնճ իքէն՝ քէնտինի գուշատըրըտըն , վէ իսթէտիյին եէրտէ կէղէրիտին . սոմա իխթիարլանտըղը՛ն զէման՝ էլէրինի ուղատաճաիգսըն , վէ սէնի զայրիսի գուշատաճագ , վէ իսթէմէտիյին եէրէ կէօթիւրէ՝
- 19 ճէք : Սէ պունու՛ օնուն Մլահը նէ էօլիւմ իլէ ի՛ զգէթլէյէճէք իտիյինի պէյան էտէրէք սէյլէտի . վէ պունու տէտիքտէն սօնկրա՛ օնա տէտի .
- 20 Մրտըմ՝ ճա կէլ : Սէ Պետրոս տէօնիւպ ( )նա սուն սէվտիյի՛ ախշամ՝ դաա՛մընտա օնուն կէօքսիւնէ տիւշէն՝ վէ Նա՛ն ( )նա սէնի էլէ վէրէճէք քի՛մտիր տէյէն շօլ շայիրտին արգատան կէլտի-
- 21 յինի կէօրտիւ . Պետրոս պունու կէօրիւպ՝ ( )նա
- 22 սունա տէտի . Նա՛ն ( )նա սէնի էլէ : ( )նա սուն օնա տէտի . Նա՛ն իսթէրսէմ՝ քի՛ օ՛ թա պէն կէլէնէտէք գալա , սանա նէ՞ . սէն արտըմ՝ ճա
- 23 կէլ : Սմտի պու սէօղ գարընտաշլարա տաղըլտը՛ քի՛ օ շայիրտ էօլմէղ . վէ ( )նա օնա տէմէտի քի՛ էօլմէղ , լաքին՝ Նա՛ն իսթէրսէմ՝ քի՛ թա պէն կէլէնէտէք օ գալա , սանա նէ՞
- քի՛քի՛ :
- 24 Պունլար իշիւն շէհատէթ էտէն՝ վէ պունլարը եազան շայիրտ պու տուր , վէ պիլիբիղ քի՛ օնուն
- 25 շէհատէթի կէրչէքտիր : Սէ ( )նա սուն էլլէ-

տիցի Ղայրի չօգ շէյլէր տահա վար քի՛ էյէր օն-
 լար պիրէր պիրէր եազը լաճագ օլուրսա , զանն է-
 տէրիմ քի՛ տիւնեա քէնտիսի տախի եազը-
 լան քիթապլարը սը՛ղմա-
 յաճագտըր :

Ը՛մին :

ՐԷՍՈՒԼԱԿՐԻՆ

ԸՄԷԼԱԿՐԻ

Երեսուցի

ԳՈՐԾՎ. ԵՌԷՎԵԼՈՅ

ՊԼՇ, 1:

- 1 Եւ թէ ուրիշ օրէքէք քէլամը ճիւմէ շօլ
նէսնէլէր ի շիւն էլէտիմ քի՛ (Յիսուս հէմ էթմէ-
- 2 յէ հէմ էօյրէթմէյէ պաշլատը . թասօ կիւնէ-
տէք քի՛ սէշտիյի առաքեալարա՛ Րուհ էլ գուտ-
սուն վասիդասի իլէ թէնպիհ էտիպ եօզարը ա-
- 3 լընտը: Վիօնլարա՛ քէնտիսի էլէմ չէքտիքտէն
սօնկրաօնլարա գըրգ կիւն կէօրիւնիւպ Վլասըն
փատիշասըղը խուսուսունտա սէօյլէյէրէք՝ շիւպ-
հէսիղ իա՛ պաթլար իլէ քէնտիսի տիրի կէօսթէր-
- 4 տի: Ա էօնլար իլէ պուլուշուպ օնլարա թէն-
պիհ էթտի քի՛ Արուսաղէմտէն պըրլմայասը-
նըղ , իլա Պասպանըն՝ պէնտէն իշիթտիյինիղ՝
- 5 վա՛տընը պէքլէյէսինիղ . Օ՛իրա կէրչի Յոհան-
նէս սու իլէ վաֆթիղ էլլէտի . ամմա սիղ՝ պու
պիրգաչ կիւնտէն սօնկրա՛ Րուհ էլ գուտս իլէ
- 6 վաֆթիղ օլաճագսընըղ : Իմտի օնլար պիրի-

քիպ՝ օնա սօրարագ տէրլէրիտի . Աս Քապպ՝ Իս-
 րաէլէ փատիշահ ճլղը պու վագթտա՞մը կէրի վէ-
 րէճէքսին : Ըմմա օ՞ օնլարա տէտի . Պապանըն՝ 7
 քէնտի հէօքիւմէթինէ գօտուղու վագթլարը եա
 զէմանլարը պիլմէք սիզէ տիւշմէղ : Աքին՝ 8
 Բուհէլ գուտս իւզէրինիզէ կէլմէքլէ՞ գուվլէթ
 ալաճագսընըղ , վէ կէրէք Արուսաղէմտէ՞ կէ-
 րէք պիւթինն Աէհուտիսթանտա վէ Սամարիա-
 տա վէ թա տիւնեանըն ուճունատէք՝ պէնիմ շա-
 հիտլէրիմ օլաճագսընըղ : Ա է պու շէյլէրի 9
 սէօյլէյինճէ , օնլար կէօրիւրլէր իքէն՝ գալար-
 րըտը , վէ օնլարըն կէօղլէրի էօնիւնտէն օնու պիր
 պուլոթ ալար : Ա է օ վարըրքէն՝ օնլար կէօյէ 10
 տօղրու պագմատա իքէն՝ իշթէ պէյաղ էս՝ վապ
 իլէ իքի քիմսէ օնլարըն եանընա տուրտուլար ,
 քի օնլար հէմ տէտիլէր . Աս Քալիլեալը ա- 11
 տէմլէր՝ նի չիւն կէօյէ պագըպ տուրուրսունուղ .
 պու սիղտէն կէօյէ հօգարը ալընան Յիսուս՝ օնուն
 կէօյէ նէ դարղ իլէ վարտըղընը կէօրտիւնիւղ ի-
 սէ , պէօյլէ կէլէճէքտիր . ( ) զէման օնլար՝ զէյ- 12
 թունըղ տէնիլէն տաղտան Արուսաղէմէ՞ տէօն-
 տիւլէր , քի օ՞ Արուսաղէմէ շարաթ եօլու միգ-
 տարի եագընտըր : Ա է օնլար՝ իշէրի կէլինճէ , 13
 գօնագլարը օլան իւսթ օտայյա չըգտըլար , եանի
 Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յոհաննէս վէ Լնդրէ-
 աս՝ Վիլիպպոս վէ Թոմաս՝ Բարթողիմէոս վէ
 Սատթէոս՝ Լլիէոս օղլու Յակոբոս վէ Օլլօթէս
 (մաւոն վէ Յակոբոս օղլու Յուդա : Պուն- 14
 լարըն հէփիսի՞ գարըլար իլէ վէ Յիսուսուն անա-
 սը Սարիամ իլէ վէ օնուն գարընտաշլարը իլէ
 կէօնիւլ պիլլէ տուայյա վէ նիյազա տէվամ է-
 տէրլէրիտի :

- 15 Ս է պու կիւնդէրտէ Պետրոս շայիրտլէրին օր-
 թասընտա՛ եիւղ իցիրմի քիշի գատար ճէմ՝ օլ-
- 16 մուշ իքէն՝ գալգըպ տէտի . Ա՛ա գարընտաշ ա-
 տէմլէր՝ Յիսուսու գութանլարա գուլաղուղ օլան
 Յուգանըն հագգընա Դաւիթին աղգը իլէ Բուհ
 էլ գուստուն փէշին սէջլէտիցի պու եաղը թէք-
- 17 մի՛լ օլմագ կէրէք իտի . Օ՛իրա օ՛ պիղիմ սայը-
 մըգտան իտի , վէ պու խըղմէթին նասիպինի ալ-
- 18 մի՛շըտը : Իմտի օ՛ նահագգըղըն իւճրէթինտէն
 պիր թարլա էտինտի , վէ թէփէսի իւղէրինէ տիւ-
 շիւպ՝ օրթասընտան չաթլատը , վէ հէփ պաղըր-
- 19 սագլարը տէօքիւլտի : Ս է պու՛ Արուսաղէմտէ
 հէփ սաքին օլանլարա մա՛լիմ օլտու , շէջլէ քի՛
 օլ թարլա օնլարըն տիլինճէ Լքէլտամա՛ եանի
- 20 գան թարլատը տէնիլտի : Օ՛իրա Սաղմոս քիթա-
 պընտա եաղըլմիշտըր . ( )նուն մէքեանը վիրան
 օլտուն , վէ օնտա սաքին օլան օլմասըն . հէմ՝ ( )-
- 21 նուն նաղարէթինի ղայրիսի տլըն : Իմտի կէ-
 րէքտիր քի՛ Բապպ Յիսուսուն արամըղա կիրիպ
 չըգտըղը պիւթին զէմանտէ՛ պիղիմ իլէ պէրա-
- 22 պէր ճէմ՝ օլան ատէմլէրտէն , Յոհաննէսին
 վաֆթիղինտէն պաշայըպ պիղտէն եօգարը ալըն-
 տըղը կիւնէտէք՝ պունլարըն պիրի պիլէմիղճէ օ-
- 23 նուն տիրիլմէսինին շահտի օլա : Ս է իքի քի-
 շի՛ Բարսաբաս տէնիլէն Յուստոս լագըպլանմըշ
 Յովսէփի վէ Սատաթիայը տուրտուրտուլար :
- 24 Ս է տուա՛ էտիպ տէտիլէր . Ս էն՝ եա՛ հէփիսինին
 եիւրէյինի պիլէն Բապպ՝ պու իքի քիմնէնին պի-
- 25 րինի՛սէչաիցին քիմ իսէ կէօսթէր : Թաքիմ պու
 խըղմէթին վէ առաքեալըղըն նասիպինի ալա ,
 քի օնտան Յուգա խուրճ էթտի , քի քէնտի
- 26 մահալինէ վարա : Ս է օնլարըն գուրա՛լարընը

վերտիլէր, վէ գուրա՛ Սատաթիայա տիւշտիւ, վէ
օ՛ օն պիր առաքեալլարըն սայրսընա՛ կէշտի :

ՊԸՇ 2 :

Ս է Պէնտէկոստէ կիւնիւ կէշտիքտէ, հէփիսի 1
կէօնիւլ պիրլէ պիր եերտէ իտիլէր : Ս է ափ- 2
անսըղ կէօքտէն շիտաէթլու էսէն ըիւզկեարը՛ն
կիպի պիր սէս օլտու, վէ օնլարըն օթուրտուղու է-
վի տօլտուրտու : Ս է օնլարա՛ն աթէշտէն կիպի 3
թապսիմ օլուճուր տիլլէր կէօրիւնտիւ, վէ օնլա-
րըն հէր պիրիինին իւզէրինէ օթուրտու : Ս է 4
հէփիսի Րուհէլ գուտս իլէ տօլտու, վէ Րուհուճ
օնլարա սէօյլէմէյէ վէրտիլինէ կէօրէ՛ զայրի տիլ-
լէր սէօյլէմէյէ պաշլատըլար : Ս է Լըրուսա- 5
ղէմտէ սաքին օլմուշ՝ կէօք ալթընտա օլան հէր
դաիֆէտէն ի թիգաթլը Լէհուտի քիմնէլէր վա-
րար : Ս է պու սէս օլուճա՛ խալգ պիրիքտի, 6
վէ հէյրան օլտու . զիրա հէր պիրի՛ օնլարըն քէն-
տի տիլինտէ սէօյլէտիլինի իշիտիրիտի : Իմտի 7
հէփիսի շաշըպ թա՛ճիւպ էտերէք՝ պիրիպիրինէ
տերլէրիտի . Իշթէ պու սէօյլէյէնլէրին հէփիսի
Գալիլեալըլար տէյի՛լմի . Իմտի պիղ նի՛ճէ 8
հէր պիրիմիղ՝ տօղտուղումուղ քէնտի տիլլիմիղի
իշիտիլօրուղ . Փարթիլլէր վէ Սատիլլէր վէ Ի- 9
լամիլլէր՝ վէ Սէսօիօթամիատա հէմ Լէհուտիա-
թանտա վէ Գապիաաօքիատա՝ Պոնտոստա վէ
Լսիատա՝ հէմ Փուիւզիատա վէ Պամիիլիա- 10
տա՝ Սըսըրտա վէ Աիւրենէ դարաֆընտա օլան
Լիբիանըն սէմթլէրինտէ սաքին օլանլար՝ վէ
միւսաֆիր Րօմալըլար՝ հէմ Լէհուտիլլէր հէմ տի-
նէ կէլմիշէր, Աիրիթիլլէր վէ Լըրապլար՝ ԼԼ- 11
լահըն ա՛ղամէթլէրինի քէնտի տիլլէրիմիղտէ օն-

- 12 լարըն սէօյէտիբլէրինի իշխտիյօրուզ : Իմտի
 հէփիտի շաշըպ թա՛ճիւպ էտէրէք՝ պիրի պիրինէ
- 13 տէրլէրիտի . Մ՛ճէպա պու նէ՞ օլմալըտըր : Պաշ-
 գալարը իսէ զէվգլէնիպ տէրլէրիտի քի՛ Շ իրա
 իլէ տօլմուշարտըր :
- 14 Մ՛մմա Պետրոս օնպիրլէր իլէ տուրուպ՝ սէսինի
 գալտըրտը , վէ օնլարա սէօյէտի . Լա՛մ Լէհու-
 տի ատէմլէր՝ վէ Լըրուսաղէմտէ հէփ սաքին օլան-
 լար՝ պու սիղէ մա՛լիւմ օլսուն , վէ սէօղլէրիմէ գու-
- 15 լա՛գ վուրուն : Օ իրա պունլար՝ սիղին զանն էթ-
 տիյինիզ կիպի՛ սէրիսօշ տէյիլէր . շին կիւնիւն
- 16 իւշիւնճիւ սաա՛ թըտըր : Լաքին պու՝ Հոփել
 17 փէյղամպէրտէն տէնիլէնտիր . Վ է սօնկ կիւն-
 լէրտէ օլաքի՛ տէյօր Մա՛սհ՝ հէր թէնին իւղէրի-
 նէ Քուհուաման տէօքէճէյիմ , վէ օղուլարընըզ
 հէմ գըզլարընըզ փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր ,
 վէ կէնճլէրինիզ բույալար կէօրէճէքլէր , վէ իս-
- 18 թիարլարընըզ տիւշէր կէօրէճէքլէր : Վ է օլ
 կիւնլէրտէ գուլարըմըն իւղէրինէ վէ խալպըդ-
 լարըմըն իւղէրինէ տախի Քուհուաման տէօքէճէ-
- 19 յիմ , վէ փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր : Վ է
 կէօքտէ եօգարըտա հիքմէթլէր՝ վէ եէրտէ աշա-
 զատա նիշանլար՝ գան վէ աթէշ վէ տիւթին
- 20 պուխարը վէրէճէյիմ . Քապպըն պէօյիւք վէ
 բուշան կիւնիւ կէլմէղտէն էվվէլ՝ կիւնէշ գարան-
- 21 լըղա վէ այ գանա թէպտիլ օլաճագ : Վ է օլա
 քի հէր քիմ Քապպըն ատընա նիտա էտէրսէ ,
- 22 խէլաւս պուլաճագտըր : Լա՛մ Իսրաէլու ա-
 տէմլէր՝ պու սէօղլէրի տինկլէյին . Լազարէթլի
 Հիսուսու՝ քէնտինիզ պիլտիյինիզ կիպի՛ սիղին
 օրթանըղտա Մա՛սհըն օնուն վասիղասի իլէ էյ-
 լէտիյի գուվվէթլէր իլէ վէ հիքմէթլէր իլէ վէ նի-

շանլար իլէ Վ. լաճտան իս' պատժ օլմուշ ատէմի՞
 Վ. լաճըն թարգտիր օլունմուշ թէտպիրի իլէ վէ 23
 էվվէլտէն պիլմէսի իլէ թէսլիմ օլունմուշ պլըպ'
 պինամուսլարըն էլէրի իլէ սաթիլյարագ էօլ-
 տիւրտինիւզ : Ա է Վ. լաճ օնու' էօլիւմիւն աղ- 24
 բըլարընը չէօլմէ՛յիլէ' տիրիլթտի . չիւն քի օ' օն-
 տան ալըգօնմաղա միւմքին տէյիլիտի : Օ իրա 25
 Վաւիթ օնուն հագգընատէր . Վասպը տայիմս
 էօնիւմտէ' իլէրի կէօրիւրիւտիւմ , զիրա օ' սաղ
 եանըմտա արը , քի գըմըլտանմայըմ : Պունուն ի- 26
 չիւն եիւրէյիմ մէսրուր օլտու , վէ տիլիմ շաղան-
 տը , պունտան մատա' թէնիմ տախի իւմիտ իւզրէ
 սաքին օլաճագարը : Օ իրա ճանըմը ճէհէննէմ 27
 տէ թէրք էթմէյէճէքսին , վէ ա' զիզինի չիւրիւք-
 լիւք կէօրմէյէ գօյ վէրմէյէճէքսին : Պանա էօմ 28
 բին էօլարընը պիլտիրտին . եիւզիւնտէն պէնի
 շատը' գ իլէ աօլտուրաճագսըն : Վա' գարըն- 29
 տաշ ատէմլէր' սիղէ պաշպապա Վաւիթին հագ-
 գընա ճէսարէթ իլէ տէմէք ճայիղ տիր քի' օ
 հէմ վէֆաթ էթտի , հէմ կէօմիւլտիւ , վէ օնուն
 մէղարը' թա պու կիւնէտէք' արամըլտաստըր :
 Վմտի օ' փէյղամպէր օլուպ' Վ. լաճըն օնա' օնուն 30
 պէլինին մէյվէսինտէն թախթընտա օթուրմաղա
 թէնճէ Վրիստոսու գարարաճաղընա անտ իլէ
 եէմին էթտիլինի պիլմէյիլէ , էվվէլտէն կէօր- 31
 տիլիւ իչիւն Վրիստոսուն տիրիլմէսի հագգըն-
 տա սէօյլէտի , քի օնուն ճանը ճէհէննէմտէ թէրք
 օլունմատը , վէ օնուն թէնի չիւրիւքլիւք կէօրմէ-
 տի : Պու' պիլիմ հէփիմիզին շահիտ օլտու 32
 զումուղ Յիսուսու Վ. լաճ տիրիլթտի : Վմտի օ' 33
 Վ. լաճըն սաղ էլի իլէ եիւճէլմէքլէ , հէմ Պա-
 պատան Րուհ էլ գուտսուն վա' տինի ալմա զըլա .

- սիզին շիմտի պու կէօրտիւ յիւնիւզ վէ իշիթտի-
- 34 յինիզի տէօքտիւ : Օ՛խրա Վառիթ կէօյէ չը՛գ-
մատը , ամմա օ տէր . Մասպ՝ Մասպըմա տէտի .
- 35 Սիղ եանըմտա օթուր , թապէն սէնին տիւշ-
մէնլէրինի՝ այագլարընա պասամագ գօյաննատէք :
- 36 Եմտի ճիւմլէ Խարաէլ էվի սահիհ պիլսին քի՝
Ըլլահ օնու հէմ Մասպ հէմ Վրիստոս էյլէտի ,
պու Յիսուսու քի՝ սիզ խաչաւ չըգարարընը :
- 37 Եմտի օնլար իշիտինճէ՝ եիւրէքլէրի էղիլտի ,
վէ Պետրոսա հէմ պագի առաքեալլարա տէտի-
լէր . Լա՛ գարընտաշ առէմլէր՝ նէ՞ էյլէյէլիմ :
- 38 Ս է Պետրոս օնլարա տէտի . թէվպէ էտին , վէ
հէր պիրինիզ՝ կիւնահլար ա՛վՖլըղը իշիւն՝ Յի-
սուս Վրիստոսուն առընտա վաֆթիզ օլտուն . վէ
- 39 Մուհ էլ գուտսուն պախշիշինի ալասընըղ : Օ՛խ-
րա վա՛տ սիղէ վէ էվլատլարընըղա՝ վէ հէփ ու-
ղագտա օլանլարաւ տըր , Ըլլահըմըղ Մասպ քիմ-
- 40 լէրի չաղըրըրա : Հէմ զայրի չօգ սէօղլէրիլէ
շէհատէթ էտիպ՝ էօյիւթ վէրէրէք տէրիտի . Պու
- 41 թէրս սիլսիլէտէն գուրթօլուն : Եմտի օնուն
սէօղիւնիւ ճան ու կէօնիլտէն գապուլ էտէնլէր
վաֆթիզ օլտուլար . վէ օ՛ կիւնտէ իւշ պին ճան
- 42 գատար զամմ օլտո : Ս է առաքեալլարըն
թա՛լլամինէ վէ իլհագլըղա վէ էքմէյին փարէլէմէ-
սինէ վէ տուալարա տէվամ էթմէտէ իտիլէր :
- 43 Ս է հէր ճանա գօրգու կէլտի . հէմ առաքեալ-
լարըն վասիգասի իլէ չօգ հիքմէթլէր վէ միւճի-
- 44 զաթլար օլտու : Ս է ինանանլարըն ճիւմլէսի պիր
եէրտէ իտիլէր , վէ հէր շէյլէրինի պիրլիքտէ
- 45 գութարլարտը : Ս է միւլքլէրինի հէմ վարի-
յէթլէրինի սաթարլարտը , վէ օնլարը հէփիսի-
նէ՝ հէր պիրինին մուհթաճ օլտուղունա կէօրէ՝

Թագոսիմ էտէրլէրիտի : Էւմ հէր կիւն կէօնիւլ 46
 պիրլէ հէյքէլէ տէվամ էտիպ՝ էվտէն էվէ էքմէք
 փարէլէյերէք՝ շատլը գ իլէ վէ եիւրէք սատէլիյի
 իլէ դամ՝ ալըրլարըտը , Լլաճա շիւքը էտէ- 47
 րէք վէ ճիւմլէ դավմըն գըթընտա լուգֆլէրի օ-
 լարագ . վէ Բապպ հէր կիւն գուրթուլան քիմսէ-
 լէրի՝ քիլիսայէ զամմ էտէրիտի :

Պ Լ Ը 3 :

Ս է Պետրոս իլէ Յոհաննէս պիրլիքտէ՝ տուանըն 1
 օլան՝ տօգուղունճու սամթտա հէյքէլէ չըգտը-
 լար : Ս է անասընըն դարնընտան պերու թօ- 2
 փալ օլան պիր ատէմ՝ կէօթիւրիւլիւրիւտիւ . վէ
 օնու հէր կիւն՝ հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագաւ
 տիլէմէք իշիւն՝ հէյքէլին Աիւզէլ տէնիլէն գա-
 փուսունա գօրլարըտը : Պու քիմսէ՝ Պետրոսուն 3
 վէ Յոհաննէսին հէյքէլէ կիրէճէք օլտուգլարը-
 նը կէօրիւնճէ , սատագաւ ալմաղա եալվարըրտը :
 Լամի Պետրոս Յոհաննէս իլէ օնա կէօղ տիքիպ՝ 4
 Պիղէ պագ տէտի : Ս է օ՝ օնլարտան պիր շէյ 5
 ալմաղա ումարագ՝ օնլարա տիգգաթ էթտի : Ս է 6
 Պետրոս տէտի . Պէնտէ կիւմիշ վէ ալթուն եօգ-
 տուր , լաքին պէնտէ նէ վար իսէ՝ սանա օնու վէ-
 րիրիմ . Եաղարէթլի Յիսուս Վրիստոսուն ա-
 տընտա գալգ , վէ կէղ : Ս է օնու սաղ էլինտէն 7
 գութուպ գալտըրտը . վէ տէր ա՛գապ օնուն դա-
 պանլարը վէ դօփուգլարը՝ գավիլէնտիլէր : Ս է 8
 սըչրայըպ տուրտու , վէ կէղտի . վէ եիւրիւյիւպ
 սըչրայարագ՝ վէ Լլաճա թէսպիհէտէրէք՝ օնլա-
 րըն պիլէսինճէ հէյքէլէ կիրտի : Ս է պիւթիւն 9
 դավմ օնու՝ եիւրիւրքէն՝ վէ Լլաճա թէսպիհէ-
 տէրքէն կէօրտիւ : Ս է՝ հէյքէլին Աիւզէլ գա- 10

փուսունտա սատագա իչիւն օթուրան պու տուր
տէյիւ՝ օնու դանըրլարըտը . վէ օնա վագի՛ օլան-
տան էօթիւրիւ թա՛ճիւպ վէ հայրէթ իլէ տօլ-
տուլար :

- 11 Վ է շիֆա պուլան քիմսէ Պետրոսու վէ էջո-
հաննէսի դութարիքէն՝ պիւթիւն գալմ թա՛-
ճիւպ էտէրէք՝ Սողոմոնուն անկըլան քիւպպէսի-
- 12 նէ օնլարըն եանընա պիրիքտի : Վ է Պետրոս
կէօրիւնճէ , գալմա ճէվապ էյլէտի . Եւ՛ա Խարա-
էլուատէմլէր՝ պունա նէ՞ թա՛ճիւպ էտէրսինիլ ,
եախօտ՝ օնու քէնտի գուլվէթիմիլ եա ի՛ թիգա-
տըմըլ իլէ կէզմէյէ էյլէմիշիլ կիպի պիղէ նի՞-
- 13 չիւն կէօղ տիքէրսինիլ : Եւրահամ վէ Սահակ
վէ Յակոբուն Եւլահը՝ պապալարըմըլըն Եւլահը
ուշաղը Յիսուսու ի՛զգէթլէտի , օնու քի սիղ էլէ
վէրտինիլ , վէ Պիղաաոսուն հուզուրունտա՝ օ
օնու սալը վէրմէյէ հէօքմ էթմիշիքէն՝ օնու ին-
- 14 քեար էթտինիլ : Վ է սիղ՝ մուգատտէսի վէ
սատըղը ինքեար էթտինիլ , վէ սիղէ պիր գաթիլ
- 15 ատէմ պաղը շլանմաղա տիլէտինիլ . Ս՛օմրիւն
սէրվէրինի իսէ էօլտիւրտիւնիւլ . ամմա Եւլահ
օնու էօլիւլէրտէն գալտըրտը , վէ պիղ օնուն շա-
- 16 հիտլէրի իլ : Վ է օնուն ատընըն իմանը իլէ՝
օնուն ատը պու կէօրտիւյիւնիւլ վէ պիլտիյինիլ
քիմսէյի գալիլէտի . վէ օնուն վասիգասի իլէ օլան
իման՝ հէփիւնիլին էօնիւնտէ օնա պու թէքմիլ
- 17 սաղլըլը՝ վէրտի : Վ է շիմտի՛ եա՛ գարընտաշ-
լար՝ պիլերիմ քի պաշլարընըլ կիպի՛ սիղ տէ
- 18 պիլմէզլէք իլէ էյլէտինիլ : Եւմմա Եւլահ՝ ճիւմ-
լէ փէյլամպէրլէրինին վասիգասի իլէ Վրիս-
տոսուն չէքմէսինէ էվվէլտէն խապէր վէրտիյի
- 19 շէյլէրի՛ պէյլէ թէքմիլ էթտի : Եւմտի թէվպէ

էտին, վէ տէօնիւն, քի կիւնահլարընը սիլինէ-
լէր. թաքիմ Մապպըն հուզուրունտան բահաթ-
լը գ զէմանլարը կէլէլէր, վէ օ սիղէ էվվէլտէն 20
վա՛ղ օլունմուշ Յիսուս Քրիստոսու կէօնտէրէ,
Քի օնու՝ Մլահըն էղէլտէն պէրու մուգատտէս 21
փէյղամպէրլէրինին աղզը իլէ սէօյլէտիլի հէփ
շէյլէրին իճրա օլունմասը վազթընատէք՝ կէօք
գապուլ էթմէք կէրէքտիր: Օ, իրա Սոլսէս՝ 22
պապալարա տէտի.քի՝ Մլահընը Մապպ գարըն-
տաշլարընըգտան սիղէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամ-
պէր գալտորոմագտոր, օնու՝ սիղէ հէփ տէտիլի
շէյլէրտէ տինկլէյէսինիղ: Ալ է օլա քի հէր օլ 23
փէյղամպէրի տինկլէմէյէճէք օլան ճան՝ գալմըն
արասընտան հէլսիք օլունմագտոր: Ալ է հէփ 24
փէյղամպէրլէր տախի՝ Սամուէլտէն վէ օնտան
սօնկրաքիլէրտէն պէրու հէփ սէօյլէյէնլէր՝ պու
կիւնլէրի տախի խապէր վէրտիլլէր: Փէյղամ 25
պէրլէրին՝ վէ Մլահըն Մքրահամա՝ Ալ է եերին
ճիւմլէ գապիլլէլլէրի սէնին զիւրիլլէթինտէ միւ-
պարէքլէնէճէքլէր տէյէրէք՝ պապալարըմըղ իլէ
քէսիշտիլի ա՛հարն օղուլարը սիղ սինիղ: Մէ 26
լահ քէնտի ուշաղը Յիսուսու տիրիլտիպ՝ հէր պի-
րինիղի եարամաղը ըգլարընըգտան տէօնտիւրաիւ-
յինտէ՝ սիղի միւպարէքլէմէյէ օնու էվվէլա սիղէ
կէօնտէրտի:

ՊԵՇ 4:

Ալ է օնլար գալմա սէօյլէրիքէն, քեահինլէր վէ 1
հէյքէլին սէրտարը հէմ Սաղուկեցիլէր՝ օնլա- 2
րըն իւղէրինէ տիքիլտիլէր. Չիւն օնլարըն գալմ-
մա թա՛լիմ վէրտիլլէրինտէն վէ Յիսուս իլէ էօ-
լիլլէրտէն տիրիլմէյի խապէր էթտիլլէրինտէն

- 3 կիւճէնտիւէր : Ա է օնլարըն իւղէրինէ էլէր
 սալարար , վէ էրթէսի կիւնէտէք՝ հապսսի գօտու-
- 4 ար . զիրա արթըգ ախշամ իտի : Ա է սէօղիւ
 իշիտէնլէրտէն չօգ քիմնէլէր ինանտըլար , վէ
 ատէմլէրին սայըսը պէշ պին գատար օլտու :
- 5 Ա է օլտուքի էրթէսի կիւնտէ՝ օնլարըն պաշ-
- 6 արը վէ իսթիարլարը վէ եազըճըլարը՝ հէմ
 պաշքեահին Մննա վէ Այյիափա վէ Յոհաննէս
 վէ Մղէքսանդրոս վէ հէփ պաշքեահին ճինսին-
- 7 տէն օլանլար՝ Արուսաղէմտէ ճէմ՝ օլտուլար : Ա է
 օնլարը օրթայա տիքիպ սօրարլարըտը . Աիզ պու-
- 8 նու նէ՞ գուվվէթ իլէ վէ հանկը աա իլէ էթաի-
- 9 նիզ : ( ) զէման Պետրոս Մուհէլ գուաս իլէ տօ-
 լուպ՝ օնլարա տէաի . Ան գավմըն պաշլարը վէ
- 10 Խարաէլին իսթիարլարը , չիւն պիզ պուկիւն
 պիր խասթա ատէմէ օլան էյլէք իչիւն՝ օ նէ՞ իլէ
 գուրթուլտու տէյիւ թէֆթիշ օլունույօրուզ .
- 11 Էփինիզէ վէ պիւթիւն Խարաէլ գավմընա մա՝
 լիւմ օլտունքի՝ սիզին խաշա չըգարտըղընը՝ Մլ-
 լահըն էօլիւլէրտէն գալտըրտըղը՝ Աազարէթի
 Յիսուս Վրիստոսուն աա իլէ՝ պու քիմնէ էօ-
- 12 նիւնիւզտէ օնուն իլէ սաղ տուրմուշտուր : Աիզ
 եափուճուլարտան րէտա օլունան դաշ պու
- 13 տուր , քի օ՝ քէօշէ պաշը իչիւն օլտու : Ա է խէ-
 լաս՝ զայրի հիշ քիմնէնին վասիդասի իլէ տէյիւ-
 տիր . զիրա կէօք ալթընտա ատէմլէր արասընտա
 վէրիլմիշ տախի զայրի աա եօգտուր քի՝ պիզ օ-
 նուն վասիդասի իլէ խէլաս պուլսագ կէրէքտիր :
- 14 Ա է օնլար Պետրոսուն հէմ Յոհաննէսին ճէսա-
 րէթինի կէօրիւնճէ , օնլարըն օգումագ պիլմէզ՝ վէ
 պայաղը ատէմ օլտուգլարընը անկլամաղըլա ,
 թասճիւպ էտէրլէրիտի . հէմ օնլարըն Յիսուսուն

պիլէսինձէ օլտուգլարընը տույտուլար : Ըմնա 14
 շիֆա պուլմուշ ատէմին օնլարըն պիլէսինձէ
 տուրտուղունու կէօրմէլէրիլէ, գարշը սէօյլէմէյէ
 Տիշ պիր շէյլէրի եօղուտու : Ա է օնլարը ձէ- 15
 մնա՛ թտան տիշարը չըգմաղա էմր էտիպ՝ արալա-
 րընտա մէշվէրէթ էթտիլէր . Ա է տէտիլէր . 16
 Պու ատէմէրէ նէ՞ էյլէյէլիմ . զիրա օնլարըն
 վասիդասի իլէ պէլլի միւ՛ ճիզաթ օլտուղու՝ Ե-
 րուսաղէմտէ հէփ սաքին օլանլարա մնալիմ օլ-
 տու , վէ ինքեար էտէմէղիղ . Եպքին գավմա 17
 տահա զիյատէ տաղը՛լմամնագ իչիւն՝ պու ատ իլէ
 Տիշ պիր ատէմէ սէօյլէմէմէյէ շիտտէթլէ գօր-
 գու վէրէլիմ : Ա է օնլարը չաղըրըպ՝ օնլարա 18
 թէնպիհ էթտիլէր . քի՛ Տիշ Յիտուտուն ատը իլէ
 ատլա սէօյլէմէյէլէր , վէ թմալիմ վէրմէյէլէր :
 Ըմնա Պետրոս իլէ Յոհաննէս՝ օնլարա ձէվապ 19
 վէրիպ տէտիլէր . Եյէր սիղի Ըլահատան տահա
 զիյատէ տինկլէմէսի՛ Ըլահաճն հուղուրունտա
 հագգ իսէ , հէօքմ էտին : Չիւն պիղ՝ կէօրտիւ- 20
 յիւմիւզ վէ իշիթտիլիմիղ շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ
 գատիր տէյիլիղ : Ըմնա օնլար՝ գավմըն սէպէ- 21
 պինտէն օնլարա զաղապ էթմէյէ վէսիլէ պուլա-
 նտըգլարընտան՝ եինէ գօրգուտուպ օնլարը սա-
 ը՛ վէրտիլէր . զիրա հէփիսի՛ օլան շէյ իչիւն Ըլ-
 ւահա շիւքր էտէրլէրիտի : Օիրա պու շիֆանըն 22
 միւ՛ ճիզաթընա նայիլ օլան ատէմ՝ գըրգ եաշըն-
 տան զիյատէ իտի :

Ա է օնլար սալըվէրիլտիքտէն սենկրա՛ քէնտի 23
 արգատաշարընա՛ կէլտիլէր , վէ օնլարա պաշ-
 քեահինլէրին վէ իխթիարլարըն հէփ սէօյլէտիք-
 լէրինի խապէր վէրտիլէր : Ա է օնլար իշիտին . 24
 ձէ , կէօնիւ պիրլէ սէսլէրինի Ըլահահա գալտըր-

- տըլար , վէ տէտիլէր . Աս՛ Վփէնտիմ՛ կէօյիւ վէ
 եերի վէ տէնիդի վէ օնլարտա հէփ օլանլարը եա-
- 25 րատան Վլլահ սէնսին . Սէն քի ուշաղըն Վա-
 լիթին աղըը իլէ տէտին . Աի շիւն դաիֆէլէր
 գուտուրտուլար , վէ գամլէր պօշ շէյլէր գուր-
- 26 տուլար . Աէրին փատիշահլարը հաղըր տուր-
 տուլար , վէ պէյլէր պիրլիքտէ ճէմ՛ օլտուլար ,
 Քապպայ գարշը վէ օնուն Սէսիհինէ գարշը :
- 27 Օիրա հագգան՛ պու շէհրտէ մէսհ էթտիլին
 մուգատտէս ուշաղըն Յիսուսայ գարշը՛ կերէք
 շերովդէս կերէք Պոնտոսլու Պիղատոս՛ դաիֆէ-
 լէր վէ Վարաէլ գամլէրի իլէ ճէմ՛ օլտուլար :
- 28 Վի սէնին էլին վէ թէտպիրին՛ իճրա օլմաղա հէփ
 29 թագտիր էյլէտիլի շէյլէրի էտէլէր : Սէ շիմ-
 տի եա՛ Քապպ՛ օնլարըն գօրգու թմալարընայ պագ ,
 վէ պու գուլարընայ քերէմ գըլ քի՛ սէնին քէլա-
- 30 մընը ճէսարէթի քեամիլէ իլէ սէօյլէյլէր , սէն
 էլինի՛ մուգատտէս ուշաղըն Յիսուսուն ատը իլէ
 շիֆա վէրմէյէ վէ միւ՛ ճիղաթլար հէմ հիքմէթ-
- 31 լէր օլմաղա ուղաթման իլէ : Սէ օնլար տուա՛
 էտինճէ , ճէմ՛ օլմուշ իտիքլէրի եեր սարսըլտը , վէ
 հէփիսի Քուհ էլ գուտս իլէ տօլտու , վէ Վլլա-
 հըն սէօղիւնիւ ճէսարէթ իլէ սէօյլէրլէրիտի :
- 32 Սէ ինանանլար ճէմաս՛ թընըն եիւրէյի վէ
 ճանը պիր իտի , վէ հիշ պիրի՛ քէնտի էշեասըն-
 տան պիր շէյի քէնտինին տիր տէմէղիտի . լաքին
- 33 հէր շէյի պիրլիքտէ գութարլարըտը : Սէ ա-
 ռաքեալլար՛ Քապպ Յիսուսուն տիրլիմէսինին շէ-
 հատէթինի՛ պէօյիւք գուլվէթ իլէ վէրիրլէրի-
 տի . վէ օնլարըն հէփիսինին իւղէրինտէ պէօյիւք
- 34 լուգֆ վար իտի : Օիրա արալարընտա պիր
 մուհթամճ քիմսէ տախի եօղուտու . շիւն հէփ

Թարլալարա եա էվէրէ մալիք օլանլար օնլարը
 սաթըպ՝ սաթըան շէյլէրին պէհասընը կէթի-
 րիրլէր իտի, վէ առաքեալլարըն սյազլարընա՝ 35
 գօրլարըաը. վէ հէր պիրինէ՝ հէր քէսին մուհ-
 թաճ՝ օլտուղունա՝ կէօրէ էօլէշթիրիրլէրիտի :
 Ս է առաքեալլարտան Նառնարաս՝ եաննի թէ- 36
 սէլի օղու լազըպլանան Վելիլի՝ ճինսի Վըլպ-
 րըսը Տոմսէսին պիր Թարլասը օլմաղըլա, սա- 37
 թըպ ազէյի կէթիրտի, վէ առաքեալլարըն ա-
 յազլարընա՝ գօտու :

Պ Լ Շ 5 :

Ս է Մանհա ատընտա պիր առէմ՝ գարըսը Սա- 1
 փիրա իլէ պիր միւլք սաթաը. Ս է պէհասըն- 2
 տան՝ գարըսընըն տախի խապէրի օլարագ՝ չալաը.
 վէ պիր փայընը կէթիրիպ՝ առաքեալլարըն ա-
 յազլարընա՝ գօտու : Ս է Պետրոս տէտի. Նա՛ 3
 Մանհա՝ Րուհ էլ գուտսա եալան սէօյլէմէյէ վէ
 Թարլանըն պէհասընտան չալմաղա՝ նի՞չիւն շէյ-
 դան սէնին եիւրէյինի տօլտուրտու : ( ) գալըր 4
 իքէն՝ սէնտէ գալմա՞զմը իտի, վէ սաթըլտըգտա՝
 սէնին հէօքմիւնտէ տէյի՞լմի իտի. եա նի՞չիւն պու-
 շէյի եիւրէյինէ գօտուն. առէմլէրէ եալան սէօյ-
 լէմէտին, իլլա Մըլահա : Ս է Մանհա պու սէօզ- 5
 լէրի իշիտիրքէն, տիշիւպ ճան թէսպիմ էթտի.
 վէ պունլարը հէփ իշիտէնլէրին իւզէրինէ գօր-
 գու կէլտի : Ս է կէնճլէր գալըպ՝ օնու քէֆին- 6
 լէտիլէր, վէ չըգարըպ կէօմախլէր : Ս է իւշ 7
 սասաթ միգտարի կէչինճէ, օնուն գարըսը վազի՛
 օլանը պիլմէյերէք՝ իշէրի կէլտի : Ս է Պետրոս 8
 օնա ճէվապ վէրտի. Պանա սէօյլէ, Թարլայը
 գո՞ւ գատարա մը վէրտինիզ. վէ օ՛ Պէլի, պու-

- 9 գատարա տէտի : Ս է Պետրոս օնա տէտի . Նի-
 շին սիդ Սապպըն Սուհունու սրնամաղա դամլի
 գարար էթտինիդ . իշթէ սենին գօճանը կէօմէն-
 լէրին սյագլարը գափուունն եանընտա տըր , վէ
- 10 սենի չըգարաճագլար : Ս է օ՝ տէրա՝ գապ օնուն
 սյագլարընա տիւշտիւ , վէ ճան թէսլիմ էթտի
 վէ կէնճէր իշէրի կէլիպ՝ օնու էօլմիւշ պուլտու-
 լար , վէ չըգարըպ՝ գօճասընըն եանընտա կէօմ-
- 11 տիւլէր : Ս է պիւթիւն քիլիսանըն իւղէրինէ՝
 հէմ պունլարը հէփ իշիտէնլէրին իւղէրինէ պէօ-
- 12 յիւք գօրգու կէլտի : Ս է առաքեալլարըն էլէ-
 րի իլէ գամտա չօգ միւ՝ ճիղաթլար վէ հիքմէթ-
 լէր օլտու . վէ ճիւմլէսի կէօնիւլպիրլէ Սողոմոնունն
- 13 քիւպպէսինտէ իտիլէր . Ս է զայրիլէրտէն հիշ
 քիմսէ օնլարա եանաշմաղա ճէսարէթ էտէմէղի-
 տի . իլա գամմ օնլարա թա՛ղիմ էտէրիտի .
- 14 Ս է Սապպա ինանան չօգ էրքէքլէր վէ գարըլար
- 15 տահա՛ զիյատէսի իլէ զամմ օլուրլարըտը . Շ էյ-
 լէ քի՛ խասթալարը մէյտանլարա չըգարըրլարը-
 տը , վէ եսթագլար հէմ տէօշէքլէր իւղէրինէ
 գօրլարըտը , քի Պետրոս կէլիրքէն՝ պարի օնուն
- 16 կէօլկէսի օնլարըն պիրի իւղէրինէ տիւշէ : Հէմ
 էդրաֆտա օլան շէհրլէրին դալապալըղը՝ տախի՛
 խասթալար վէ նափաք բուհլարտան իսքէնճէ
 շէքէնլէր կէթիրէրէք՝ Արուսաղէմէ ճէմ՝ օլուր-
 լարըտը , քի օնլարըն հէփիտի սաղալըրլարըտը :
- 17 Ս է պաշքեահին հէմ օնուն պիլէսինճէ ճիւմ-
 լէ օլանլար՝ Սաղուկեցիլէրին օլան ֆրրգասը գալ-
- 18 գըպ՝ հասէտ իլէ տօլտուլար . Ս է էլէրինի ա-
 ռաքեալլարըն իւղէրինէ սալարլար , վէ օնլարը
- 19 պէյլիք հապսա՛ գօտուլար : Մմա՛ Սապպըն մէ-
 լէյի կէճէ իլէ զընտանըն գափուսունու աշտը , վէ

օնլարը չըգարըպ տէտի . Այրըն , վէ տուրուպ 20
 հէյ.քէլտէ գալմա պու է'օմրիւն հէփ սէօղէրինի
 սէօյլէյին : Այն օնլար իշիտինճէ' սապահչլա 21
 յըն հէյ.քէլէ կիրտիլէր , վէ թա'լիմ էտէրլէրիտի .
 վէ պաշքեսահին հէմ պիլէսինճէ օլանլար կէլիպ'
 ճէմասա'թը վէ խարաէլ օղուլարընըն հէփ իխ-
 թիարլարընը ճէմ' էթտիլէր , վէ զընտանա կէօն-
 տէրտիլէր , քի օնլար կէթիլիլէլէր : Եմմա խըզը 22
 մէթքեարլար վարըպ' օնլարը զընտանտա պուլ-
 մատըլար . վէ տէօնիւպ' խապէր վէրտիլէր , վէ 23
 տէտիլէր քի' Աերչի զընտանը թէքմիլ էմնիյէթ
 իլէ գափալը' վէ պէքճիլէրի գափուլարըն էօնիւն-
 տէ տուրուր պուլտուղ . ամմա աչընճա , իշէրիտէ
 քիմսէյի պուլմատըգ : Խմտի կէրէք քեսահին 24
 կէրէք հէյ.քէլին սերտարը վէ պաշքեսահինլէր
 պու սէօղէրի իշիթտիլէրինտէ , օնլարտան էօ-
 թիլըրիւ' պու նէ օլա տէյիւ' թա'ճիւպ էտէրլէրի-
 տի : Այն պիր քիմսէ վարըպ' օնլարա խապէր 25
 վէրտի , վէ տէտի քի' խշթէ օլ հապսա գօտուղու-
 նուղատէմլէր հէյ.քէլտէ տուրույօրլար , վէ գալ-
 մա թա'լիմ , վէրիյօրլար : ( ) Լ զէմանն սերտար 26
 խըզմէթքեարլար իլէ վարըպ' օնլարը կէթիրտի ,
 մմա զօր իլէ տէյիլ . զիրա' դաշլաննմայալար տէ-
 յիւ գալմտան գօրգարլարըտը : Այն օնլարը 27
 կէթիրիպ' ճէմասա'թտա' տուրտուրտուլար . վէ
 պաշքեսահին օնլարա սօրտու , վէ տէտի . Այիլէ 28
 պու ատ իլէ թա'լիմ վէրմէմէյէ շէտիտ թէնպիհ
 էթմէտիլէր . վէ իշթէ Արուսաղէմի սիղին թա'լ-
 իմի նիղտէն տօլտուրտունուղ , վէ պու ատէմին
 գան ընը իւղէրիմիղէ կէթիրմէյէ իսթէրսինիլ :
 Եմմա Պնտրոս վէ առաքեսալար ճէվապ վէրիպ 29
 տէ տիլէր . Ետէմլէրտէն իսէ' Ելլասահ իգասա'թ

- 30 Էթմէք տաճաճի ղկյատէ կէրէքտիր: Պապալարը-
մըղըն Լւլաճը՝ սիղին աղաճաճ ասըպ էօլտիւրտիւ-
- 31 յիւնիւզ Յիսուսու գալտըրտը: Լւլաճ օնու՝
քէնտի սաղ էլի իլէ՝ Խարաէլէ թէվպէ վէ կիւնաճ-
լար ա՛ֆվը վէրմէյէ սէրվէր վէ գուրթարըճը՝ եիւ-
- 32 ճէլթտի: Ա է պիղ օնուն՝ օնա իդաա՛ թ էտէն-
լէրէ Լւլաճըն վէրտիյի Բուճ էլ գուստ տախի՛
- 33 պու սէօղէր իչիւն շաճիտլէրի իղ: Ա է օնլար
իչիտիրքէն՝ գուտուրուրլարըտը, վէ օնլարը
էօլտիւրմէյէ մէշվէրէթ էտէրլէրիտի:
- 34 Լւմմա ճիւմլէ գալմտա միւ՝ թէպէր՝ նօմօս խօ-
ճասը Վամաղիէլ ատընտա Վարիսեցի պիր քիմ-
սէ ճէմաա՛ թտա գալգըպ՝ էմը էյլէտի քի՛ առա-
- 35 քեալարը աղաճըգ տիշարը՝ էտէլէր: Ա է օնլարա
տէտի. Լա՛ Խարաէլ ատէմլէրի՛ պու քիմսէլէրէ
- 36 նէ էտէճէյինիղէ՝ քէնտինիղի սագընըն: Օլի-
րա պու կիւնլէրտէն ագտէմ թեւգաս գալգըպ՝
քէնտինի պիր պէօյէ՝ քիմսէտիր տէրիտի, քի օ-
նա տէօրթ եիւզ գատար սայրտա ստէմ ա՛լագա
էթտի. վէ օ՛ էօլտիւրիւլտիւ, վէ օնա ճէփ իդա-
ա՛ թ էտէնլէր տաղըլտըլար, վէ ճիչ օլտուլար:
- 37 Պունտան սօնկրա թաճրիրին կիւնլէրինտէ Վա-
լիլեալը Յուգա գալգտը, վէ արտընա վաֆիր խալգ
չէքտի. օ տախի ճէլպք օլտու, վէ օնա ճէփ իդա-
- 38 ա՛ թ էտէնլէր տաղըլտըլար: Ա է շիմտի սիղէ
տէրիմ, պու ատէմլէրտէն իրաիգ օլուն, վէ օնլարը
պրաիգըն. ղիրա էյէր պու թէտպիր եախօտ պու
- 39 ա՛ մէլ ատէմլէրտէն իսէ, սօղուլաճաիգտըր. Լւմ-
մա էյէր Լւլաճտան իսէ, օնու պօղմաղա գատիր
օլամասընըզ. օլմայաքի Լւլաճըլա ճէնք էթմէք-
- 40 տէ տախի պուլունասընըզ: Ա է օնլար օնա գա-
յիլ օլտուլար, վէ առաքեալարը շաղըրըպ տէօյ-

տիւլէր, վէ Հիսուսուն ատընտա սէօյլէմէմէյէ
 թէնպիհ էտիպ՝ օնլարը սալը՝ վէրտիւլէր: Իմտի 41
 օնլար ճէմաա՛թըն էօնիւնտէն սէվիւնէրէք կիթ-
 աիւլէր, քի օնուն ատը իչիւն բէղալէթ չէքմէյէ
 լայրգ օլտուլար: Ա է հէր կիւն հէյքէլտէ վէ 42
 էվտէն էվէ թա՛լիմ՝ վէրմէքտէն վէ Հիսուս
 Վրիստոսու միւժտէ էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթ-
 մէզէրիտի:

ՊԼԵ 6:

Ա է օլ կիւնլէրտէ շայիրտլէր չօղալմաղըլա, 1
 Լոննանիլէրին Վ'պրանիլէրէ գարչը մըրըլտայը-
 չը օլտու, քի օնլարըն տու գարըլտարը հէր կիւն-
 քի խըզմէթտէ պագըլմաղաւրըտը: Ա է օն իքի- 2
 լէր շայիրտլէրին ճէմաա՛թընը չաղըրըպ տէտի-
 լէր. Պիզէ՛ Վ'լասհըն սէօղիւնիւ թէրք էտիպ՝
 սօֆրալար խըզմէթ էթմէսի խօշ կէլմէզ: Իմ- 3
 աիւնա՛ գարընտաշլար՝ սիզտէն շէհատէթ օլուն-
 մուշ՝ Վուհ էլ գուտս իլէ վէ իլմ՝ իլէ տօլու նէաի
 ատէմլէր սէչին, քի օնլարը պու հաճէթին իւզէ-
 րինէ նասպ էտէլիմ: Պիզ իսէ տուս՛յա վէ սէօ- 4
 զիւն խըզմէթինէ տէվամ էտէլիմ: Ա է պու 5
 սէօղ՝ պիւթիւն ճէմաա՛թըն հուզուրունտա խօշ
 կէլաի. վէ՛ իման իլէ հէմ՝ Վուհ էլ գուտս իլէ տօ-
 լու ատէմ՝ օլան Ա տնփաննոսու՝ վէ Փիլիպպոսու
 վէ Պրօքորոսու վէ՛ Նիկանորու վէ Տիմոթէու վէ
 Պարմենայը վէ Վ'նդալիպալը տիննէ կէլմիշ՝ Նիկո-
 դայոսու սէչտիլէր: Ա է օնլարը առաքեալա- 6
 րըն հուզուրունտա տուրտուրտուլար, վէ տուա՛
 էտիպ՝ օնլարըն իւզէրինէ էլլէրինի գօտուլար:
 Ա է Վ'լասհըն սէօղիւ արթաւրըտը, վէ շայիրտլէ- 7
 րին սայըսը Լըրուսաղէմաէ զայէթլէ չօղալըրը-

տը , քեահինլերտէն տախի շօդ գալապալըդ իմանա իդասա՛ թ էտերլէրիտի :

8 Ս է Ս տեփաննոս լուգֆ վէ դուվվէթ իլէ տօլու՝ գալմտա պէօյիւք հիքմէթլէր վէ միւ՝ ճիղաթլար էտերիտի :

9 Ս է Ս իպերթինլէրին հէմ Վիւրենէլիլէրին վէ Մէքսանդրիալարըն վէ Աիլիկիատան վէ Մսիատան օլանլարըն տէնիլէն ճէմի՛յէթտէն պա՛ղը քիմնէլէր գալգըպ՝ Ստեփաննոս իլէ միւճատէլէ էտերլէրիտի :

10 Ս է օնուն սէօյլէտիլի ի՛լմէ վէ րուհա գարշը տուրմաղա գատիր տէյիլլէրիտի :

11 ( )ղէման էլ ալթընտան ատէմլէր գօտուլար , քի օնլար՝ Պիղ պունուն Սոլսէսէ վէ Մլահա քիւֆր սէօղլէր սէօյլէտիլինի իշիթաիք տէտիլէր :

12 Ս է գալմը հէմ իսթիարլարը վէ եաղըճըլարը թէփրէշթիրտիլէր , վէ իւղէրինէ տիքիլիպ՝ օնու գափտըլար , վէ ճէմասա՛ թա կէթիրտիլէր :

13 Հէմ եալան շահտլէրի տիքտիլէր , քի օնլար տէրլէրիտի . Պու ատէմ պու մուգատտէս մահալէ վէ նօմօսա գարշը քիւֆր սէօղլէր սէօյլէմէքտէն ֆերաղաթ կէլմէղ :

14 Օ իրա իշիթմիշիղ քի՛ օ տէտի քի՛ Վաղարէթլի ( )իսուս՝ քէնտիսի պու եէրի պօղաճագ , վէ Սոլսէսին պիղէ թէսլիմ էթտիլի պընլարը տէյիլշթիրէճէք :

15 Ս է ճէմասա՛ թտա օթուրանլարըն ճիւմլէսի օնա կէօղ տիքիպ՝ օնուն եիւղիւնիւ մէլէք եիւղիւ կիպի կէօրտիլէր :

16 Ս է ճէմասա՛ թտա օթուրանլարըն ճիւմլէսի օնա կէօղ տիքիպ՝ օնուն եիւղիւնիւ մէլէք եիւղիւ կիպի կէօրտիլէր :

17 Ս է ճէմասա՛ թտա օթուրանլարըն ճիւմլէսի օնա կէօղ տիքիպ՝ օնուն եիւղիւնիւ մէլէք եիւղիւ կիպի կէօրտիլէր :

18 Ս է ճէմասա՛ թտա օթուրանլարըն ճիւմլէսի օնա կէօղ տիքիպ՝ օնուն եիւղիւնիւ մէլէք եիւղիւ կիպի կէօրտիլէր :

ՊԵՇ 7:

1 Ս է պաշքեահին տէտի . Հագղան պու շէյլէր պէօյլէմիտիր :

2 Ս է օ տէտի . Սա՛ գարընտաշ ատէմլէր վէ պապալար՝ տինկլէյին . Ղէլիլ Մլահ՝ Պապամըղ Մբրահամա Սէսօփօթամիատա իքէն

կէօրիւնտիւ, օ տաճա Խառանտա սաքինն օլմաղ-
 տան էվվէլ. Ա է օնա տէտի. Տիյարընտան վէ 3
 խըսըմյարընըն եանընտան չըգ, վէ սանա կէօս-
 թէրէճէյիմ տիյարա կէլ: ( ) զէմանն օ՝ Վիլ- 4
 տանիլէրին տիյարընտան չըգըպ Խառանտա սա-
 քինն օլտու, օրատան տախի օնու՝ պապասը էօլ-
 տիւքտէն սօնկրա՝ պու շիմտի սիղին սաքինն օլտու-
 զունուզ տիյարա կէօչիւրտիւ: Ա է օնտա օնա 5
 պիր պյագ պասամաղը պիլէ միրա՝ս վէրմէտի. վէ
 օնուն տաճա էվլատը եօղիքէն՝ օնու վէ օնտան
 սօնկրա օնուն զիւրրիյէթինէ միւլք վէրմէյէ օնա
 վա՛տ էյլէտի: Ա է Մլաճ պէօյլէ սէօյլէտի քի՝ 6
 ( ) նուն զիւրրիյէթի եատ տիյարտա միւսաֆիր օ-
 լաճագ, վէ օնա տէօրթ եիւղ երլ գուլուգ էթ-
 տիրէճէքլէր, վէ էզիյէթ էտէճէքլէր: Ա է օն- 7
 լարըն շօլ գուլուգ էտէճէքլէրի դաիֆէյի պէն
 հէօքմ էտէճէյիմ տէտի Մլաճ. վէ օնտան սօնկ-
 րա չըգաճագլար, վէ պու մաճալտէ պանա ի-
 պատէթ էտէճէքլէր: Ա է օնա սիւննէթ ա՛հտը 8
 վէրտի. վէ պէօյլէճէ Սաճակը տօղուրտու, վէ սէ-
 քիղինճի կիւնտէ օնու սիւննէթ էյլէտի. Սաճակ
 տախի Յակորու՝ վէ Յակոր օն իքի պաշպապա-
 լարը րօղը-րօղը: Ա է պաշպապալար Յուլսէ- 9
 փի գըզգանըպ՝ Սըսըրա սաթտըլար. վէ Մլաճ
 օնուն իլէ խի. Ա է օնու ճիւմլէ սըգընթըլա- 10
 րընտան գուրթարտը, վէ օնա Սըսըր փատիշաճը
 Վիրաօ՛նուն հուզուրունտա լուգֆ վէ իլմ՝ վէր-
 տի. վէ օ օնու Սըսըրըն՝ վէ հէփ քէնտի էվինին
 իւզէրինէ սէրվէր նասպ էթտի: Ա է Սըսըրըն 11
 հէմ Վաննաանըն պիւթիւն տիյարը իւզէրինէ
 գըթլօգ վէ պէօյիւք ս՛ըզլէթ կէլտի, վէ պապա-
 լարըմըզ զախիրէ պուլմազլարըտը: Ա է Յա- 12

- կոր Սըսըրտա պուշտայ վար իտիյինի իշխտինճէ ,
 13 իպթիտա պապալարըմըղ՝ կէօնտերտի : Ա է ի-
 քինճի քերրէտէ՝ Հոյսէփ քէնտի գարընտաչ-
 14 նա մա՛լիւմ օլտու : Ա է Հոյսէփ կէօնտերիպ՝
 քէնտի պապասը Հակորու վէ հէփ խըսըմլարընը
 եէթմիշ պէշ ճան օլարագ՝ տա՛վէթ էյլէտի :
 15 Ա է Հակոր Սըսըրա՛էնտի . վէ օ՛ հէմ պապալա-
 16 րըմըղ էօլտիւ : Ա է Սիւքէմէ կէօչիւրիւլտիւ-
 լէր , վէ Լբրահամըն՝ Սիւքէմին պապասը Լմով-
 17 ալմըշ իտիյի մէզարա՛ գօնուլտուլար : Ա է Լլ-
 լահըն Լբրահամա եէմին էթմիշ իտիյի վա՛տըն
 զէմանը եազլաշտըզա՛ գալմ՝ արթարըտը , վէ
 18 Սըսըրտա չօղալտը . թաքիմ Հոյսէփի պիլ-
 19 մէյէն պիր զայրի փատիշահ գալգտը : Պու պի-
 զիմ միլէթիմիզէ հիլէ գուրուպ՝ պապալարըմըղա
 էղիյէթ էյլէտի , շէօյլէ քի օնլարըն մա՛սուլարը
 սաղ գալմնյալար տէյիւ՝ տիշարը աթարըտը :
 20 Քի օլ զէմանտա Սոյսէս տօղտու . վէ օ՛ Լլա-
 հըն հուղուրունտա տիլպէր իտի , վէ իւչ այ պա-
 21 պասընըն էվինտէ պէսլէնտի : Ա է օ տիշարը ա-
 թըլմանըլա՛ օնու Ֆիրա՛օնուն գըղը՝ ալտը , վէ օ-
 նու քէնտինէ օղուլ օլմագ իչիւն պէսլէտի :
 22 Ա է Սոյսէս Սըսըրըլարըն հէր իլմինտէ թէր-
 պիյէ օլտու . վէ սէօղլէրտէ հէմ ա՛ մէլլէրտէ գուվ-
 23 վէթլի իտի : Ա է օնուն սինինին գըրդընճը եը-
 լը թէմամ օլուրքէն , օնուն խագըրնա կէլտի քի՛
 գարընտաչլարընը՝ Խարակլ օղուլարընը զիյա-
 24 րէթ էտէ : Ա է պիր քիմսէնին նահագըղզ
 չէքտիյինի կէօրմէքլէ՛ եարտըմ էթտի , վէ Սը-
 սըրըլը էօլտիւրիւպ՝ զուլմ չէքէնէ ինթիգամ

ալարարտը : Ս է զանն էտէրիտի , քի գարընտաշ- 25
 լարը՝ Մլահն օնլարա օնուն էլի իլէ գուրթուլուշ
 վէրախլինի անկլայաճազար . օնլար իսէ անկլա-
 մատըլար : Ս է էրթէսի կիւն՝ օնլար նիզա՝ է- 26
 տէրքէն օնլարա կէօրիւնտիւ , վէ օնլարա՝ սուլ-
 հաի էջիւթ վէրիպ տէտի . Սա՛ առէմլէր՝ սիզ
 գարընտաշլարսընըզ , նի՞չիւն պիրիպիրինիզէ
 նահագգլը՛գ էտէրսինիզ : Մմմա գօնշուսունա 27
 նահագգլըգ էտէն՝ օնուրէտտ էտիպ տէտի . Սէնի
 պիզիմ իւզէրիմիղէ պաշ վէ գատը քի՛մ թա՛յին
 էթտի . Սագըն սէն պէնի՛ տիւն Սըսըլըյը էօլ- 28
 աիւրաիւյիւն վէճ՛հ իւզրէ՛ էօլտիւրմէյէ իսթէ՛-
 մէյէսին : Ս է Սոմսէս պուսէօղտէն էօթիւրիւ 29
 գաշտը , վէ Սոգիամ տիյարընտա միւսաֆիր օլ-
 տու , վէ օրատա իքի օղուլ տօղուրտու : Ս է 30
 գըրգ երլ թէմամ օլունճա , Սինա տաղընըն չէօ-
 լիւնտէ պէջիւրթլէն աթէշի ալէվինտէ օնա
 Մապպըն մէլէյի կէօրիւնտիւ : Ս է Սոմսէս կէօ- 31
 թիւնճէ , սէյրանա թա՛ճիւպ էթտի . վէ պագ-
 մաղա եսպըն վարըրքէն , օնա Մապպըն սէսի օլ-
 տու . Պէն սէնին պապալարընըն Մլահն՝ Մը- 32
 րահամըն Մլահնը վէ Սահակըն Մլահնը վէ Յա-
 կորուն Մլահնը իմ . վէ Սոմսէս գօրգուտան
 տօլմաղըլա , պագմաղա ճէսարէթ էտէմէտի :
 Ս է Մապպ օնա տէտի . Մյագլարընտան պյագ- 33
 գապընը չէօղ . զիրա տուրտուղուն մահալ՝ մու-
 գատտէս եէրտիր : Պէն՝ Սըսըրտա օլան գամ- 34
 մըմըն էղիյէթինի հէր վէճ՛հլէ կէօրտիւմ , վէ օն-
 լարըն ահընը իշիթտիմ , վէ օնլարը գուրթար-
 մաղա էնտիմ . վէ շիմտի կէլ՝ սէնի Սըսըրա
 կէօնտէրէյիմ : ( )նլարըն՝ Սէնի պաշ վէ գատը 35
 քի՛մ թա՛յին էթտի տէյէրէք ինքեար էթտիքլէ-

- րի հէման պու Սովսէսի՝ Լլաճ օնա պէօյիւրթ-
 ւէնտէ կէօրիւնէն մէլէյին եէտի իլէ՝ օնլարա պաշ
 36 վէ գուրթարըճը կէօնտէրտի : Պու օնլարը՝
 Սըսըր տիյարընտա վէ գըլըլ տէնիլտէ վէ չէօլ-
 տէ գըրգ երլ հիքմէթլէր վէ մի՛ւճիլլաթլար էյ-
 37 լէյէրէք՝ չըգարտը : Պու Սովսէս տիր քի՝ Լս-
 րաէլ օղուլլարընա տէտի . Սիլէ Լլաճընըլ
 Բապպ գարընտաշլարընըլտան պէնիմ կիպի պիր
 փէյլլամպէր գալտըրաճագ, օնու տինկլէյէսինիլ :
 38 Չէօլտէ ճէմաա՛թտա՛ օնա Սինա տաղընտա սէօյ-
 լէյէն մէլէք իլէ վէ պապալարըմըլ իլէ պէրապէր
 օլան պու տուր , քի օ պիլլէ վէրմէք իչիւն էօմիւր
 39 սէօլլէրի ալտը : Քի օնա պապալարըմըլ միւ-
 դի՛ւ օլմաղա իսթէմէտիլէր , իլլա բէտտ էթտի-
 լէր , վէ եիւրէքլէրի իլէ կէրի Սըսըրա՛ տէօնտիւ-
 40 լէր . չիւն Լ՛ճարոնա տէտիլէր . Պիլլէ ալլաճ-
 լար ետի , քի օնլար էօնիւմիւլլէճէ կիտէլէր . զիրտ
 պու պիլլէ Սըսըր տիյարընտան չըգարան Սովսէ-
 41 սէ՛ նէ օլտու պիլլմէլիլ : Ս էօլ կիւնլէրտէ պու-
 զաղը՛ եափտըլար , վէ փութա գուրպայն՝ սունտու-
 լար , վէ քէնտի էլլէրինին ա՛մէլլէրի իլէ սէֆաւ
 42 սիւրէրլէրիտի : Լ՛մա Լ՛լաճ տէօնտիւ , վէ օն-
 լարը կէօյիւն ա՛քէրինէ ի պատէթ էթմէյէ թէս-
 լիմ էյլէտի , նիճէ քի փէյլլամպէրլէրին քիթա-
 պընտա եաղըլմըշտըր . Եա՛ Իսրաէլ էվի՛ չէօլտէ
 գըրգ երլ պանա պօղազլանմըշ տալարլար վէ
 43 գուրպանլար սունտունն՛ւզմու : Ս է Սողթուն
 չատըրընը վէ ալլաճընըլ Հոեմիանըն երլարըն-
 նը՛ շօլ սէճտէ գըլմաղա եափտըղընըլ սուրէթլէ-
 րի թաշըտընըլ . պէն տախի սիլի՛ Պապէլտէն
 44 էօթէյէ կէօլիւրէճէյիմ : Ե հատէթին չա-
 տըրը չէօլտէ պապալարըմըլլա իտի , նիճէ քի

Մովսէսէ սէջլէյէն՝ օնու կէօրտիւյիւ էօրնէյէ
 կէօրէ եափմաղա թէնպիհ էյլէմի՛շիտի : Վ.ի 45
 օնու պապալարըմըղ գապուլ էտիպ՝ Յետու իլէ՛
 պապալարըմըղըն էօնիւնտէն Մ.լահըն սիւրաիւյիւ՛
 գաիֆէլէրին միւլքիւ իշինէ կէթիւրաիլէր, թա
 Վաւիթին կիւնլէրինէտէք : Վ.ի օ՛ Մ.լահըն 46
 հուղուրունտա լուղֆ պուլտու , վէ Յակոբուն
 Մ.լահընա պիր մէքեան պուլմաղա տիլէտի :
 Մ.միս Սողոմոն օնա պիր էվ եափտը : Վաքին 47
 թաաա՛լա էլ իլէ եափըմըղ հէյքէլէրտէ սաքին 48
 օլմաղ , նիճէ.քի փէյղամպէր տէր . Աէօք թախ- 49
 թըմտըր , եէր իսէ պյազլարըմըն պասամաղը՛տըր .
 պանա նէ՞ էվ պինա էտէճէքսինիղ՝ տէյօր
 Բապպ , եախօտ րահաթըղըմըն մահալի հա՞նկը-
 սը տըր . Պունլարըն հէփիսինի էլիմ եա՞փմատըմը : 50
 Աա՛ սէրթ պօյունլուլար վէ եիւրէյի հէմ գու- 51
 լազլարը սիւննէթսիղէր՝ սիղ տայիմա Բուհ էլ
 գուտսա զը՛թ տուրուրսունուղ , սիղ տախի՛ պա-
 պալարընըղ կիպի : Պապալարընըղ փէյղամ- 52
 պէրլէրին հա՞նկըսընը գօվալամատըլար . վէ օն-
 լար՝ Սատըղըն կէլմէսի խուսուսունտա էվվէլտէն
 սէյլէյէնլէրի էօլտիւրաիլէր , քի օնուն շիմտի
 սիղ էլէ վէրիճիլէրի վէ գաթիլէրի օլտունուղ .
 Միղ քի նօմօսու մէլէքլէրին սրիարըղը իլէ ալ- 53
 տընըղ , վէ օնու սագլամատընըղ :

Վ է օնլար պու շէյլէրի իշիտիքէն՝ եիւրէքլէ- 54
 րինտէ գուտուրուրլարըտը , վէ օնուն իւղէրինէ
 տիշէրինի կըճըրտատըրլարըտը : Մ.միս օ՛ Բուհ էլ 55
 գուտս իլէ տօլու օլմաղըլա , կէօղլէրինի կէյէ տի-
 քիպ՝ Մ.լահըն ճէլալինի՛ վէ Յիսուսուն Մ.լահըն
 սաղ եանընտա տուրտուղունու կէօրտիւ . Վ է 56
 տէտի . Իշթէ կէօքլէրի աշքգ՝ վէ ատէմ ( ) զլու-

- նուն Լաւաճըն սայղ եանընտա տուրտուղունու
 57 կէօրիւյօրում: Ա է օնլար պէօյիւք սէս իլէ պա-
 ղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգատըլար, վէ հէփիսի
 պիրտէն օնուն իւղէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր .
 58 Ա է շէհրտէն տիշարը չըգարըպ՝ գաշլարլարըտը .
 վէ շահիտլէր քէնտի էս՝ վապլարընը՝ Սօղոս տե-
 նիլէն պիր կէնճին այագլարը՝ եանընտա գօտու-
 59 լար: Ա է Ստեփաննոսու՝ Լաւ Բապպ Յիսուս
 Բուհումու գապուլ էյլէ նիտա էտէրէք՝ տէրքէն
 60 գաշլարլարըտը: Ա է տիղ չէօրիւպ՝ պէօյիւք
 սէս իլէ՝ Լաւ Բապպ օնլարա պու կիւնահը սայ-
 մա՝ չարըրտը, վէ պունու սէօյլէյիպ ույուտու:

ՊԵՐ, 8:

- 1 Ա է Սօղոս օնուն գաթլինէ ըիղա՝ վէրմիշիտի . վէ
 օլ կիւնտէ Լըրուսաղէմտէ օլան քիլիսատէ պէօ-
 յիւք գօվալայըչ օլտու, վէ առաքեալլարտան
 մա՝ տա՝ հէփիսի Լէհուտիսթանըն վէ Սամարիա-
 2 նըն քէօյլէրինէ տաղըլտըլար: Ա է Ստեփան-
 նոսու պա՛յը տինտար ատէմլէր կէօմմէյէ կէօ-
 թիւրտիլէր, վէ օնուն իւղէրինէ պէօյիւք Ֆէր-
 3 եատ էթտիլէր: Ա է Սօղոս էվտէն էվէ կիրիպ
 կէրէք էրքէքլէրի կէրէք գարըլարը սիւրիւքլէյէ-
 րէք հապսա թէսլիմ էթմէքլէ՝ քիլիսայը խա-
 րապ էտէրիտի:
 4 Իմտի տաղըլան քիմսէլէր՝ սէօղիւ միւժտէ է-
 5 տէրէք տօլաշտըլար: Ա է Փիլիպպոս Սամա-
 րիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ օնլարա Վրիստո-
 6 սու վա՛ղ էտէրիտի: Ա է խալգ Փիլիպպոսուն
 սէօյլէտիքլէրինէ՝ օնուն էյլէտիյի միւ՛ճիղաթլա-
 7 ըրը իշիթմէլէրի վէ կէօրմէլէրիլիլէ՝ կէօնիւլ պիր-
 լէ տիգգաթ էտէրլէրիտի: Օ՛իրա մուրտար
 րուհլար՝ օլտուղլարը չօգ քիմսէլէրտէն՝ պէօյիւք

սէս իլէ պաղըրը պ չըգարլարըտը . հէմ չօգ
 քէօթրիւմ վէ թօփալ քիմսէլէր սաղալարար :
 Ա է օլ շէհրտէ պէօյիւք շատլըգ օլտու : Ա է 8
 օլ շէհրտէ էվվէլտէն պերու Աիմոն ստրնտա 9
 պիր ստէմ վարըար , քիօ պիւյիւ էտերէք Աս-
 մարիանըն դափֆէսինի հէյրան էթմէքլէ՝ քէն-
 տինի պիր պէօյիւք քիմսէ տերիտի : Ա է քիւ- 10
 շիւքտէն պէօյիւյէտէք՝ հէփիսի օնա՝ Ալլահըն
 պէօյիւք գուվվէթի պոլտուր տէյերէք՝ տիգգաթ
 էտերլէրիտի : Ա է օնա տիգգաթ էտերլէրիտի . 11
 շինօ օնլարը՝ պիւյիւլէր իլէ վաֆիր գէման հէյ-
 րան էթ իշիտի : Ալմիմ փիլիպպոսա՝ օնուն Ալ- 12
 լահըն փատիշահըղը վէ Յիսուս Քրիստոսուն
 ստը խուսուսունտա մատտէլէրի միւթտէ էթտի-
 յինտէ ինանտըղարը վագթթ՝ կերէք երքէքլէր
 կերէք գարըլար վաֆթիղ օլուրլարըտը : Ա է 13
 Աիմոն՝ քէնտիսի տախի ինանտը , վէ վաֆթիղ
 օլուպ՝ փիլիպպոսուն եանընտա տէվամ էտերի-
 տի . վէ միւ՝ ճիղաթլարը հէմ իճրա օլունան պէօ-
 յիւք գուվվէթի իշլէրի կէօրիւպ՝ հէյրան օլու-
 րուտու : Ա է Այրուսաղէմտէ օլան առաքեալ- 14
 լար՝ Ամարիանըն Ալլահըն սէօղիւնիլ գապուլ
 էթտիյինի իշիթտիքլէրինտէ , օնլարա Պետրոսու
 վէ Յոհաննէսի կէօնտերտիլէր : Քի օնլար է- 15
 նիպ՝ օնլարտան էօթիւրիւ տուա՝ էթտիլէր , քի
 օնլար Քուհէլ գոլտս ալլար : Օլորա տահա 16
 օնլարըն հիշ պիրինին իւղէրինէ Քուհէ տիւշմէմի-
 շիտի . լաքին եայլընըղ Քասպա Յիսուսուն ստրն-
 տա վաֆթիղ օլմուշ իտիլէր : ( )ղէման օնլար՝ 17
 օնլարըն իւղէրինէ էլէրինի գօրլարըտը , վէ Քուհէ
 էլ գոլտս ալըրլարըտը : Ա է Աիմոն՝ առաքեալ- 18
 լարըն էլէր գօմալէրի իլէ Քուհէլ գոլտս վէրիլ-

- 19 տիյինի կէօրիւնճէ, օնլարա աղչէ սունտու. Ս է տէտի. Պու հէօքիւմէթի պանսի տախի վէրին, թաքիմ էլէրիմի քիմին իւղէրինէ գօրսամ՝ Բուհ
- 20 էլ գուտս ալըն: Ս է Պետրոս օնա տէտի. Լ. գչէն սէնին պիլէնճէ հէլալք օլտուն. զիրա զանն էթտինքի՝ Լ. լահըն պախշիշի աղչէ իլէ գաղա-
- 21 նըլըր: Պու սէօզտէ սէնին հիսսէն եա նասիպին եօգտուր. զիրա եիւրէյին Լ. լահըն հուզուրուն.
- 22 տա տօղրու տէյիլտիր: Իմտի պու քէօթիւլիւյիւնտէն թէվպէ էյլէ, վէ Լ. լահա տուա՝ էյլէ. պէլքի եիւրէյինին քէօթիւ միւլհաղասը սանա
- 23 ա՛վթ օլունա: Օ իրա սէնի կէօրիւյօրում քի՛ էօտ աճըլըղընտա վէ նահաղգըղըն պաղընտասըն:
- 24 Ս է Սիմոն ճէվապ վէրիպ տէտի. Պէնիմ իչիւն սիզ Բապպա տուա՛ էյլէյին, թա քիմ սէօյլէտիյինիղ շէյլէրին հիշ պիրի իւղէրիմէ կէլմէսին:
- 25 Իմտի օնլար՝ Բապպըն սէօղիւնիւ շէհատէթ էտիպ սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝ Լըրուսաղէմէ տէօնտիւլէր. հէմ Սամարիալըլարըն չօգ գասապալարընա աւետարանը վա՛ղ էթտիլէր:
- 26 Ս է Բապպըն մէլէյի Փիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէտի. Վալգ. վէ գըպլէյէ տօղրու՝ Լըրուսաղէմտէն Վաղայա էնէն եօլա վար. պու՝ շէօլ տիր:
- 27 Ս է օ գալգըպ վարտը. վէ իշթէ շապէշիլէրին մէլիքէսի Վանգակէնին պիւթիւն խաղինէսի իւղէրինտէ օլան պիր պէյի շապէշի խատըմ պիրատէմ քի՛ Լըրուսաղէմէ սէճտէ գըլմաղա կէլմի-
- 28 շիտի. Ս է կէրի տէօնէյօրուտու, վէ գօչուսունտա օթուրուպ՝ Լսայիա փէյղամպէրի օգուրու-
- 29 տու: Ս է Բուհ Փիլիպպոսա տէտի. Լաղլաշ,
- 30 վէ պու գօչույա ետիրշ: Ս է Փիլիպպոս եազըն սէյիրտիպ՝ օնուն Լսայիա փէյղամպէրի օգու-

տուղունու իշխմանի , վէ տէտի . Լ՛ճապա օգու-
 տուղուն շէյլէրի անկլարմըսըն : Ա է օ տէտի . 31
 Լ՛սա պիր քիմսէ պանա գուլաղուղ օլմնգսա՛նի՞-
 ճէ գաաիր օլայըմ . հէմ Վիլիպպոսա եալմարաը
 քի՛ չըգըպ օնուն պիլէսի՛նճէ , օթուրա : Ա է օ . 32
 նուն քիթապտան օգուտուղու մահալ պոլ իտի .
 Վօյուն կիպի պօղաղանմաղաի կէօթիւրիւլաիւ ,
 վէ գուղու՛ օնու գըրգանըն էօնիւնտէ սէսսիղ օլ-
 տուղու կիպի՛ աղգընը պէօյլէ աչմաղ . ( ) նուն 33
 ալչագլըղնետա հէօքմիւ դալտըրըլաը , վէ օնուն
 տէվըրինի քի՛մ նագլ էտէ . զիրա օնուն էօմրիւ
 եէրտէն դալտըրըլըր : Իմտի խատըմ ճէվապ է- 34
 տիպ՝ Վիլիպպոսա տէտի . Սանա բէճա՛ էտէրիմ՝ ,
 փէյղամպէր պունու քիմի՛ն իչիւն սէօյլէյօր .
 քէնտիսի՛ իչիւնմի , եօխսա պիր դա՛յրի քիմսէ ի-
 չիւնմի : Ա է Վիլիպպոս քէնտի աղգընը աչըպ՛ 35
 պոլ եազըտան պաշլայարագ՝ օնա Հիսուսու
 միւժտէ էյլէտի : Ա է եօլտա օնլար կիտէրքէն , 36
 պիր սույաի կէլաիլէր . վէ խատըմ տէտի . Իշթէ
 սու , պէնի վաֆթիղ օլմնգտան նէ՞ մէն՝ էտէր :
 Ա է Վիլիպպոս տէտի . Լ՛յէր պիւթիւն եիւրէք- 37
 տէն ինանըրսան , ճայիղտիր . վէ օ ճէվապ վէրիպ
 տէտի . Հիսուս Վրիստոս Լ՛լահըն օղու օղու-
 ղունու ինանըրըմ : Ա է էմր էթտիքի՛ գօշու 38
 տուրա . վէ իքիսի տէ՛ կէրէք Վիլիպպոս կէրէք
 խատըմ սույաի էնտիլէր , վէ օնու վաֆթիղ էյլէ-
 տի : Ա է օնլար սուտան չըգտըգլարը՛ զէման՛ 39
 Վիլիպպոսու Բապպըն Բուհու գափտը , վէ խա-
 տըմ օնու հիչ արթըգ կէօրմէտի . վէ սէվինէրէք
 քէնտի եօլունա՛ կիտէրիտի : Ա է Վիլիպպոս Լ՛- 40
 ղովտոստա պուլունտու , վէ տօլաչըպ՛ թա Աեսա-
 րիայա կէլէնէտէք՝ հէփ շէհըլէրտէ աւետարանը
 վա՛ղ էտէրիտի :

ՊԼԸ . 9 :

1 Այլ Սողոս Մապայըն շայիրտէրի իւղէրինէ տա-
 2 ճա գորգու թմազ վէ գաթլ նէ ֆէսլէ մէքլէ , պաշ-
 3 քեա հինին եանընա կէլտի . Այլ օնտան Տը-
 4 մը շգտա ճէմի՛յէ թլէրէ մէք թիւսլէր տիլէտի ,
 5 թաքիմ էյէր պու մէղհէպտէն պա՛զը քիմսէլէր
 6 պուլուրսա , կերէք էրքէքլէր կերէք գարըլար՝ օն-
 7 լարը պաղըը Լըուսաղէմէ կէթիրէ : Այլ վա-
 8 րըքէն , օլտու քի օ՛ Տըմը շգա եագլաշը՝ նճա ,
 9 հէման ափանսըղ կէօքտէն օնուն էդրաֆընա պիր
 10 նուր փարլատը : Այլ օ՛ եէրէ տիւշիւպ՝ պիր սէս
 11 իշիթտի , քի օնա տէրիտի . Լա՛մ Սաւուղ՝ Սա-
 12 ւուղ՝ պէնի նի՛ շիւն գօվալալօրսուն : Այլ օ՛ տէ-
 13 տի . Լա՛մ Մապայ՝ սէն քի՛մսին . վէ Մապայ տէտի .
 14 Պէն՝ սէնին գօվալատըղըն Յիսուս իմ . էօքէն-
 15 տրէլէրէ գարըը թէփմէսի՛ սանա կիւճօլուր : Այլ
 16 օ տի թրէյիպ շաշարագ տէտի . Լա՛մ Մապայ՝ նէ՛
 17 իսթէրսին քի՛ էտէյիմ . վէ Մապայ օնա քէքի .
 18 Գալգ , վէ շէհրէ կիր , վէ սանա նէ էթմէք կէ-
 19 րէք իտիյի՛ սանա սէօյլէնէճէքտիր : Այլ օնուն
 20 իլէ պէրապէր Եօլտա օլան տտէմլէր՝ սէսի իշիտիպ
 21 քիմսէյի կէօրմէտիքլէրինտէն՝ հէյրա՛ն աուրուր-
 22 լարըտը : Այլ Սողոս եէրտէն գալգտը . վէ կէօզ-
 23 լէրի աշը՛գ իքէն՝ քիմսէյի կէօրմէղիտի . վէ օնու
 24 էլինտէն դու թարագ՝ Տըմը շգըն իշինէ կէօթիւր-
 25 տիւլէր : Այլ իւչ կիւն կէօրմէղիտի . վէ եէմէ-
 26 տի , հէմ իշմէտի :
 27 Այլ Տըմը շգրտա Լ՛նանիա իսմինտէ պիր շա-
 28 յիրտ վարըտը . վէ Մապայ օնա բույատա տէտի .
 29 Լա՛մ Լ՛նանիա . վէ օ՛ Իշթէ պէն՝ եա՛ Մապայ տէ-
 30 տի . Այլ Մապայ օնա քէքի . Գալգըպ տօղրու

անկրլան սօգաղա՛ վար, վէ Յուգանըն էլլինտէ՛
 լճարսուսլու Սօղոս ատլը քիմսէյի դալապ էյլէ .
 զիրա իշթէ տուա՛ էտէյօր . Ս է բույատա Մ- 12
 նանիա ատընտա պիր ատէմ կէօրտիւ , քի իշէրի
 կէլտի , վէ օնուն իւղէրինէ էլինի գօտու , քի օ
 կէօրէ : Ս է Մ նանիա ճէվապ վէրտի . Նա՛ 13
 Րապպ՝ պու ատէմտէն էօթիւրիւ Արուսաղէմտէ
 օլան մուգատտէսլէրինէ նէ գատար քէմլէք էթ-
 տիլինի չօգ քիմսէլէրտէն իշիթմիշիմ : Ս է սէ- 14
 նին ատընա հէփ նիտա էտէնլէրի պաղլամաղա՛
 պաշքեա հինտէն պուրայա հէօքիւմէթի վար :
 Ս է Րապպ օնա տէտի . Ս ար , զիրա օ՛ դաիֆէ- 15
 լէրին վէ փատիշահլարըն հէմ Խարաէլ օղուլա-
 րընըն հուղուրունտա ատըմը թաշըմաղա սէշիլ-
 միշ գապլմարը : Օ իրա պէն օնա՛ ատըմ իշին 16
 նէ գատար շէյլէր շէքմէք կերէք իտիլինի կէօս-
 թերէճէյիմ : Իմտի Մ նանիա կիթտի , վէ էվին 17
 իշինէ կիրտի , վէ օնուն իւղէրինէ էլլէրինի գօ-
 յուպ տէտի . Նա՛ Սաուղ գարընտաշ՝ սէնին
 կէլտիլին եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս Րապպ
 պէնի կէօնտերտի , քի կէօրէսին , վէ Րուհ էլ
 գուտստան տօլասըն : Ս է տէր ա՛գապ օնուն 18
 կէօղլէրինտէն փուլար կիպի շէյլէր տիւշտիւ ,
 հէմ անիտէ կէօրտիւ . վէ գալգըպ՝ վաֆթիզ օլ-
 տու : Ս է դաա՛մ ալըպ գուվլէթլէնտի . վէ 19
 Սօղոս Տըմը շգտա օլան շայիրտլէր իլէ պիր գաշ
 կին գալտը : Ս է տէր ա՛գապ ճէմիյէթլէրտէ 20
 Յիսուսու վա՛ղ էտերիտի քի օ՛ Մ. Լասըն ( ) զլու-
 տուր : Ս է հէփ տինկլէյէնլէր հէյրան գալըր- 21
 լարըտը , վէ տէրլէրիտի . Պու ատա նիտա էտէն-
 լէրի Արուսաղէմտէ խարապ էտէն պու տէյիլմի ,
 հէմ պուրայա պունուն իշին կէ՛մետիմի քի՛ օն-

- 22 լարը պաղլը պաշքեահինլերէ կէօթիւրէ : Ըմմա Սօղոս տահաճի զիյատէ գուվլէթլէնիրիտի, վէ Տըմըշգտա սաքինն օլանն Աէհուտիլերի՝ Վրիստոս պու տուր տէյիւ իս՝ պաթ էտէրէք շաշըրը :
- 23 րըտը : Վ է վաֆիր կիւնլէր կէչինճէ, Աէհուտիլէր օնու էօլտիւրմէյէ մէշվէրէթ էթտիլէր :
- 24 Վ է օնլարըն ֆիթնէսի Սօղոսա մա՛լիւմ օլունտու, վէ օնու էօլտիւրմէք իչինն՝ գափուլարը կիւնտիւղ :
- 25 վէ կէճէ տախի կէօզէտիրլէրիտի : Ըմմա շայիրտլէր օնու կէճէ իլէ ալըպ՝ զէնպիլ իլէ սարգըտարագ, հիսարտան աշաղա՛ էնտիրտիլէր :
- 26 Վ է Սօղոս Արուսաղէմէ կէլիպ՝ շայիրտլէրէ ալազա՛ էթմէյէ շալըշըրըտը, վէ հէփիսի՛ օնուն շայիրտ օլտուզունու ինանմամաղըլա՛ օնտան :
- 27 գօրգարլարըտը : Ըմմա Քանարաս օնու ալըպ՝ առաքեալարա կէթիրտի, վէ օնուն եօլտա նիճէ Քապպը կէօրտիլինիւ, վէ օնա սէօյլէտիլինի՛ վէ Տըմըշգտա Ճիսուսունն ատը իլէ նիճէ սէր :
- 28 պէսթ սէօյլէտիլինի օնլարա նազլ էթտի : Վ է օ՛նլարըն պիլէսինճէ Արուսաղէմէ կիրիպ չըգարըտը, վէ Քապպ Ճիսուսունն ատընտա սէրպէսթ :
- 29 սէօյլէրիտի : Վ է Աունանիլէր իլէ սէօյլէշիպ՝ միւճատէլէ էտէրիտի, ամմա օնլար օնու էօլտիւր :
- 30 մէյէ շալըշըրլարըտը : Աքինն գարընտաշար տույմաղըլա՛ օնու Աեսարիայա էնտիրտիլէր, վէ օնու թարսուսա՛ կէօնտէրտիլէր :
- 31 Խմտի պիւթիւնն Աէհուտիլթանտա վէ Ղալիլէատա վէ Սամարիատա՛ քիլիսալէր սէլամէթ իւզրէ օլուպ՝ մամուր օլարագ վէ Քապպըն գօրգուսունտա հէմ Քուհէլ գուստունն թէսէլիսին :
- 32 տէ եիւրիւյէրէք՝ չօղալըրլա՛ րըտը : Վ է օլտուքի Պետրոս հէփիսինինն արասընտան կէչէրքէն,

Ի հետատե սաքին օլան մուգատտէսլէրէ տախի
 էնտի : Ա է օրատա՝ սէքիզ երլտան պէրու եա 33
 թագ իւղէրինտէ եաթմը շ Նեա՝ ատընտա պիր
 ստէմ պուլտու , քի օ՝ քէօթրիւմ իտի : Ա է 34
 Պետրոս օնա տէտի . Եա՝ Նեա՝ Յիսուս Վը-
 րիստոս սանա շիֆա՝ վէրիյօր . գալգ , վէ քէնտի-
 նէ էալ-ագ տէօշէ . վէ օ՝ տէր ա՛գապ գալգար :
 Ա է Ի հետատա հէմ Արոնտա հէփ սաքին օ 35
 լանլար օնու կէօրտիւլէր , վէ օնլար Բապայա
 տէօնտիւլէր :

Ա է Եաֆատա՝ Տարիթա ատընտա պիր շա 36
 յիրտ գարը վարըտը , քի օ՝ թէրճիւմէ օլունճա
 Տ՛էյրան տէմէքտիր . պու՝ էյլէտիյի էյի ա՛մէլ-
 լէրտէն վէ սատագալարտան տօլու իտի : Ա է 37
 օլտու քիօլ կիւնլէրտէ՝ օ խասթա օլուպ էօլտիւ .
 վէ օնու եայգայրայ՝ էյվանա՝ գօտուլար : Ա է 38
 Ի հետա Եաֆայա եագըն օլմաղըլա՝ շայիրտլէր
 Պետրոսուն օնտա օլտուղունու իշիտինճէ , օնա՝
 թա օնլարատէք կէչմէք իշիւն կէճիքմէմէյէ եալ-
 վարարագ՝ իքի ստէմ կէօնտէրտիլէր : Ա է 39
 Պետրոս գալգըպ՝ օնլարըն պիլէսինճէ կէլտի , քի
 օնու՝ կէլտիյինտէ էյվանա՝ չրգարտըլար . վէ հէփ
 տուլ գարըլար աղայրայ՝ Տ՛էյրան պիլէլէրինճէ
 օլտուղունտա ճիւմլէ էյլէտիյի էս՝ վապլարը վէ
 գաֆթանլարը կէօսթէրէրէք եանընա՝ կէլտիլէր :
 Ա է Պետրոս հէփիսինի տիշարըյա չրգարմաղը 40
 լա՝ տիզ չէօքիւպ տուա՝ էյլէտի , վէ թէնէ տէօ-
 նիւպ տէտի . Եա՝ Տարիթա՝ գալգ . վէ օ՝ կէօղէ-
 րինի աշտը , վէ Պետրոսու կէօրմէքլէ՝ գալգըպ օ-
 թուրտու : Ա է օ՝ օնա էլինի վէրիպ՝ օնու գալ- 41
 տըրտը , վէ մուգատտէսլէրի հէմ տուլ գարըլարը
 շաղըրըպ՝ օնու էօնլէրինէ տիրի չրգարտը : Ա է 42

պիւթիւն Եւաֆատա մա՛լիւմ օլտու . վէ չօգ քիմ-
 43 սէլէր Եւապպա իմա՛ն կէթիրտիլէր : Ա է օլտու
 քի օ՛ Եւաֆատա Սիմոն դապպագ պիր քիմսէնին
 եանընտա վաֆիր կիւնլէր տուրտու :

ՊԵՇ 10 :

- 1 Ա է Աեսարիատա՛ Խտալիալը տէնիլէն պէօլիւք-
- 2 տէն երւղպաշը Աոունելիոս ատընտա՛ իթիգաթ-
- 3 լը վէ պիւթիւն էվի իլէ ԵւաՏտան գօրգար վէ
 խալգա չօգ սատագալար էտէն վէ տայիմա Եւ-
- 4 լաՏա տուա՛ էտէն պիր ատէմ վարըտը : ( )
 կիւնտիւղ սաա՛թ տօգուղ մէՏէլինտէ բույատէ
 աշիքեարէ ԵւաՏըն պիր մէլէյինի կէօրտիւ , քի
 օնա իչէրի կէլիպ՝ օնա տէտի . Եւա՛ Աոունելիոս .
- 5 Ա է օ օնա կէօղ տիքիպ՝ գօրգուտան տօլմաղըլա ,
 տէտի . Եւէ՞ տիր՝ եա էֆէնտիմ . վէ օ՛ օնա տէ-
- 6 տի . Աէնին տուա՛լարըն վէ սատագալարըն զիքր
 իչիւն ԵւաՏըն Տուղուրունա՛ չըգտըլար : Ա է
 շիմտի Եւաֆայա ատէմլէր կէօնտէր , վէ Պետրոս
 անկրլան Սիմոնու տա՛վէթ էյլէ : ( ) դապպագ
 Սիմոն նա՛ պիր քիմսէնին եանընտա միւսաֆիր-
- 7 տիր , քի օնուն էվի տէնիզին եանընտա՛ տրր . սա-
- 8 նա նէ էթմէյէ կերէք օլտուղունու օ սէյլէյէ-
- 9 ճէք : Ա է օնա սէյլէյէն մէլէք կիթտիյի կիպի՛
 էթպա՛սընտան իքի քիմսէ վէ տայիմա եանընտա
 օլանլարտան պիր տինտար ա՛սքերի չաղըրտը .
- 10 Ա է օնլարա Տէփիսինի նազլ էտիպ՝ օնլարը Եւա-
 ֆայա կէօնտէրտի :
- 11 Ա է էրթէսի կիւն օնլար եօլտա՛ օլուպ՝ շէՏրէ
 եազլաշըրքէն , Պետրոս սաա՛թ ալթը մէՏէլինտէ
 տուա՛ էթմէյէ տամա՛ չըգտը : Ա է զայէթլէ աճ՝
 օլմաղըլա , եէմէյէ իսթէրիտի . վէ օնլար Տաղըր-

Լար իբէն՝ օնուն իւզէրինէ հայրէթ տիւշաիւ :
 Ա է կէոյիւ աչըլմըշ՝ վէ քէնտի իւզէրինէ էնէն 11
 տէօրթ ուճունտան պաղըլը եէրին իւզէրինէ սար,
 գըլմըշ պէոյիւք շարչափ կիպի պիր գապ կէօր-
 տիւ . Քի օնուն իչինտէ եէրին հէփ տէօրթ ա- 12
 յաղըլը հայվանլարը վէ ճանավարլար վէ սիւր-
 թիւնէնլէր վէ կէոյիւն գուշարըլ վարըտը : Ա է 13
 օնա պիր սէս օլտու . Լա՛ Պետրոս գալգ պօղաղ-
 լա , վէ եէ : Լ՛մմա Պետրոս տէտի . Հաշա՛ եա՛ 14
 Բապպ , զիրա հիշ ասլա փիս եա նափաք շէյ եէ-
 մէտիմ : Ա է թէքրար իքինճի տէֆա՛ օնա սէս 15
 օլտու . Լ՛լա՛հըն փաքլէտիլի շէյլէրի սէն փիս
 սայմա : Ա է պու իւշ քէրրէ օլտու , վէ օ գապ 16
 եինէ կէոյէ գալտրըլտը : Խմաի Պետրոս օլ կէօր- 17
 տիւյիւ բույա նէ՞ օլա տէյիւ քէնտի քէնտինէ
 թա՛ճիւպ էտէրքէն , Աոունե՛լիոսուն գարաֆըն-
 տան կէօնտէրիլէն ատէմլէր Աիմօնուն էվինի
 սօրմաղըլա՛ գափունուն եանընա եէթիշտիլէր :
 Ա է չաղըրըպ՝ Պետրոս տէնիլէն Աիմօն պո՛ւրա- 18
 տամը միւսաֆիրտիր տէյիւ սօրարլարըտը : Ա է 19
 Պետրոս բույա իչիւն միւլհաղա էտէրքէն՝ Բուհ
 օնա տէտի . Իշթէ սէնի իւշ ատէմ արայօր : Լա- 20
 քին գալգըպ էն , վէ հիշ պիր շիւպհէ էթմէյէ-
 րէք՝ օնլար իլէ վար . զիրա օնլարը պէն կէօնտէր-
 միշիմ : Ա է Պետրոս Աոունե՛լիոստան քէնտինէ 21
 կէօնտէրիլէն ատէմլէրէ էնիպ տէտի . Իշթէ արա-
 տըղընըղ . քիմսէ պէնիմ . կէլտիլինիղին սէպէպի
 նէ՞տիր : Ա է օնլար տէտիլէր . Լիւզպաշը Աոու- 22
 նե՛լիոս սատըգ վէ Լ՛լա՛հտան գօրգան հէմ Լէ-
 հուտիլէրին պիւթիւն գաիֆէսինտէն շէհատէթ
 օլունմուշ ատէմ՝ մուգատտէս մէլէք վասիգասի
 իլէ իլհամ կէօրտիւ , քի սէնի էվինէ տա՛վէթ
 էտէ , վէ սէնտէն սէօղլէր տինկլէյէ :

- 23 Իմտի օնլարը իշէրի շաղըրըպ՝ գօնուգլատը .
վէ էրթէսի կիւն օնլարըն պիլէսին՝նճէ շըգտը , վէ
Լաֆտտան օլան պա՛ղը գարընտաշար օնուն պի-
- 24 լէսին՝նճէ վարտըլար : Ա է էրթէսի կիւն Աեսա-
րիպյա կիրտիլէր . վէ Աոռնելիոս խըսըմլարընը վէ
խասս տօսթլարընը տա՛վէթ էտիպ՝ օնլարը պէք-
- 25 լէրիտի : Ա է Պետրոս իշէրի կիրի՛նճէ , Աոռնե-
լիոս օնու գարշըլայրպ՝ օնուն սյազլարընա՛ տիւ-
- 26 շէրէք սէճտէ էյլէտի : Լ՛մմա Պետրոս օնու գալ-
տըրըպ տէտի . Վալգ , պէն քէնտիմ՝ տախի ա-
- 27 տէմ՝ իմ : Ա է օնուն իլէ սէջլէշէրէք իշէրի
վարտը , վէ ճէմ՝ օլմուշ շօգ քիմսէլէր պուլտու :
- 28 Ա է օնլարա տէտի . Աիզ պիլիրսինիզ քի՛ Լէհու-
տի ատէմէ զայրի միլէթտէն օլանա ա՛լադա էթ-
մէյէ՛ ետխօտ ետղլաշմաղա ճայիզ տէյիլտիր .
ամմա Լ՛լահ պանա կէօսթէրտի՛ քի՛ հիշ պիր ա-
- 29 տէմէ փիս եա նափաք տէմէմէք կէրէք : ( )նուն
իշիւն շաղըրլարըլմմա՛ տախի՛ մուհալիֆէթ էթ-
մէզտէն կէլտիմ՝ . իմտի սօրսրըմ՝ քի՛ պէնի նէ՞
- 30 սէպէպտէն շաղըրարընըզ : Ա է Աոռնելիոս տէ-
տի . Տէօրթ կիւն տիր՝ թա պու սաա՛թ աաէք օ-
րուճ դու թայօրտում , վէ սաա՛թ տօգուգտա է-
վիմտէ տուա՛ էտէյօրաում . վէ իշթէ փարլազ
էս՛վապ իլէ էօնիւմտէ պիր աաէմ՝ տուրտու .
- 31 Ա է տէտի . Լա՛ Աոռնելիոս՝ տուան իշիախտի ,
վէ սատազալարըն Լ՛լահըն հուզուրունտա զէքք
- 32 օլունտուլար : Իմտի Լաֆպյա կէօնտէր , վէ Պետ-
րոս անկըլան Աիմնու տա՛վէթ էյլէ . օ՛ տէնիզին
եանընտա դասպազ Աիմնուն էվինաէ միւսա-
- 33 ֆիրտիր . օ կէլինճէ՛ սանա սէջլէյէճէք : Իմտի
օ սաա՛թ սանա կէօնտէրտիմ՝ , սէն տէ կէլտիլինէ
էյի էյլէտին . իմտի հալա հէփիմիզ Լ՛լահըն հու-

զուրունտա հազըրըզ , քի Մլահտան սանա էմր
օլունմուշ շէյլէրի տինկլէյէլիմ :

Ս է Պետրոս ազգընը աչըպ' տէտի . Աէրչէք- 34
տէն անկլայօրում քի Մլահ խաղրա պագմաղ :
Կաքին հէր դաիֆէտէ օնտան գօրգուպ սատա- 35
գաթ իշլէյէն' օնա մագպուլտուր : Խարաէլ 36
օղուլարընա ճիւմլէնին Քապպը օլան Յիսուս
Քրիստոսուն վասիդասի իլէ սէլամէթ միւթտէ
էտէրէք կէօնտէրտիյի քէլամը՝ Յոհաննէսին 37
վա՛ղ էթտիյի վաֆթիզտէն սօնկրա՝ Վալիլէա-
տան պաշլայարագ պիւթիւն Աէհուտիսթանտա
վագի՛ օլան մատտէյի՛ սիզ պիլիբսինիզ . Վա- 38
ղարէթտէն օլան Յիսուսու նիճէ Մլահ Քուհ
էլ գուսսիլէ վէ գուվլէթ իլէ մէսհ էթտի ,
քի օ՛ էյլիք էտիպ շէյղանտան ճիւմլէ էզիյէթ
շէքէնլէրէ շիֆա վէրէրէք տօլաշտը . շիւն Մլ- 39
լահ օնուն պիլէսինճէ իտի : Ս է պիզ օնուն՝
կէրէք Աէհուտիլէրին տիյարընտա կէրէք Ա-
րուսաղէմտէ հէփի էթտիյի շէյլէրին շահիտլէրի
իզ . քի օնու աղաճ իւզէրինէ ասըպ էօլտիւր-
տիւլէր : Մլահ օնու իւշիւնճիւ կիւնտէ գալ- 40
տրըրպ' օնու աշիքեար կէօսթէրտի . Պիւթիւն 41
գավմա՛ տէյիլ , իլա Մլահտան էվվէլտէննասպ
օլունմուշ շահիտլէրէ՛ պիզէ քի օ էօլիւլէրտէն
տիրիլտիքտէն սօնկրա պիզ օնուն պիլէսին-
ճէ եէտիք , վէ իշտիք : Ս է պիզէ թէն- 42
պիհ էթտի , քի գավմա վա՛ղ էտէլիմ , վէ շէ-
հատէթ էտէլիմ , քի էօլիւլէրին վէ եաշայան-
լարըն Մլահտան թա՛յին օլունմուշ հաքիմի օ
տուր : Հէփ փէյղամպէրլէր պունա շէհատէթ 43
էտէրլէր , քի օնա հէր ինանան օնուն ատընըն
վասըգասի իլէ կիւնահլար ա՛ֆվը ալըր :

44 Պետրոս պու սէօղէրի տահա սէօյլէրքէն ,
 սէօղիւ հէփ իշիտէնլէրին իւղէրինէ Րուհ էլ
 45 գուտս տիւշտիւ : Ա է Պետրոսուն պիլէսինճէ
 կէլէն՝ սիւննէթտէն օլան հէփ միւմինլէր հէյ-
 46 րան օլտուլար , քի Րուհուն պախշիշի դաիֆէ-
 իշիտիրլէրիտի քի՝ օնլար էտտ տիլլէր սէօյլէյէ-
 րէք Լլահա թա՛ղիմ էտէրլէրիտի . օղէման
 47 Պետրոս ճէվաւ պ էթտի . Պու պիղիմ կիպի
 Րուհ էլ գուտսու ալան քիմնէլէր վաֆթիղ օլմա-
 յալար տէյիւ պիր քիմնէ սույու մէն՝ էտէ պի-
 48 լի՛րմի : Ա է էմր էթտի քի՝ Րապպըն ատընտա
 վաֆթիղ օլալար , օ ղէման օնա եալվարտըւար քի
 պիր գաշ կիւն եանլարընտաւ գալա :

ՊԵՇ, 11:

1 Ա է Լէհուտիսթանտա օլան աուքեալար հէմ
 գարընտաշար՝ դաիֆէլէրին տախի Լլահըն
 սէօղիւնիւ գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր :
 2 Ա է Պետրոս Լըրուսաղէմէ չըգտըղը՝ ղէման՝ սիւն-
 3 նէթտէն օլանլար օնունլա չէքիշիրլէրիտի . Ա է
 տէրլէրիտի քի՝ Աէն սիւննէթսիղ օլան ատէմլէր
 4 էլլնէ կիրտին , վէ օնլար իլէ եէտին : Ա է Պետ-
 5 րոս պաշլայըպ՝ օնլարա թէրթիպ իւղրէ նագլ է-
 տիպ տէտի . Պէն Լաֆա շէհրինտէ տուա՛ է-
 տէյօրտում . վէ հայրէթտէ պիր բույա՝ տէօրթ
 ուճունտան սարգըմըշ կէօքտէն էնէն պէօյիւք
 չարչաֆ կիպի պիր գաւ պ կէօրտիւմ , վէ պանստէք
 6 կէլտի . Վի օնա կէօղ տիքիպ՝ միւհաղաւ էտէ-
 րիտիմ , վէ եերին տէօրթ այագը հայվանլարընը
 վէ ճանավարլարը վէ սիւրթիւնէնլէրի վէ կէօյիւն
 7 գուշարընը՝ կէօրտիւմ : Ա է պանա՛ Լա՛ Պետ-

բոս՝ գալգրպ պողազլա վէ եէ տէյէն պիր սէս ի-
 շիթտիմ : Բ՛մնա պէն տէտիմ . Զաշա՝ եա 8
 Րապպ . զիրա հիշ պիր փիս եա նափաք շէյ՝ աւլա
 աղզըմա կիրմէտի : Ա է իքինճի տէֆա՝ պանա 9
 կէօքտէն պիր սէս ճէվապ վէրտի . Բ՛լահըն փաք-
 լէտիյի շէյլէրի՝ սէն փիս սայմա : Պու իւչ տէ- 10
 ֆա՝ օլտու , վէ եինէ հէփիսի կէօյէ շէքիլտի : Ա է 11
 իշթէ օ սաա՝թ պէնիմ օլտուղում էվէ՝ կեսա-
 րիատան պանա կէօնտէրիլմիշ տէօրթ ատէմ եէ-
 թիշտի : Ա է Րուհ պանա տէտիքի՝ հիշ պիր 12
 շէյ շիւպհէ էթմէյէրէք՝ օնլարըն պիլէսինճէ
 վարայրմ . վէ պէնիմլէ պէրապէր պու ալթը գա-
 րընտաշ տախի կէլտի , վէ օ ատէմին էվինէ կիր-
 տիք : Ա է պիզէ նիճէ մէլէյի կէօրտիւյիւնիւ 13
 նազլ էթտի , քի օ էվինտէ տուրտու , վէ օնա տէ-
 տի . Լաֆայա ատէմլէր կէօնտէր , վէ Պետրոս
 լազըպլանան Սիմոնու տա՛վէթ էյլէ . Ա է օ՝ 14
 սանա սէօզլէր սէօյլէյէճէք , քի օնլար իլէ սէն հէմ
 հէփ էվին խէլա՛ս օլաճագսընըզ : Ա է պէն սէօյ- 15
 լէմէյէ պաշլատըրըմոա , Րուհ էլ գուտս օնլարըն
 իւզէրինէ տիւշտիւ , նիճէ քի էվլէլտէն պիզիմ
 իւզէրիմիզէ տախի : Ա է Րապպըն՝ կէրչի Նո- 16
 հաննէս սու իլէ վաֆթիզ էթտի , սիզ իսէ Րուհ
 էլ գուտս իլէ վաֆթիզ օլաճագսընըզ՝ սէօյ-
 լէտիյի սէօզիւնիւ խազըրըմա կէթիրտիմ : Իմտի 17
 էյէր՝ Րապպ Յիսուս Վրիստոսա ինանտըզլա-
 րընտա՝ Բ՛լահ օնլարա հէման պիզէ վէրտիյի
 պախշիշի վէրտի իսէ , պէն քի՛մ իտիմ , քի Բ՛լ-
 լահը մէն՝ էթմէյէ գատիր օլայրմ : Իմտի օն- 18
 լար պու շէյլէրի իշիտինճէ՝ սիւքիւթ էթտիլէր ,
 վէ Բ՛լահա շիւքր էտիպ տէտիլէր . Իմտի Բ՛լահ
 էօ՛մր իշիւն թէվպէյի գաիֆէլէրէ տախի վէրտի :

- 19 Իմտի Ստեփաննոսուն խոստուսունտա օլան ս'ըգ-
 լէթտէն տաղըլանլար՝ սէօղիւ եալընըղ Եէհու-
 տիլէրտէն մա'տա հիչ քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք՝
 թա Փիւնիկեյէ վէ Գըպրըսա վէ Լնդաքիայա-
- 20 տէք կէչտիլէր: Ս է օնլարտան պա'ղըլարը Գըպ-
 րըսը վէ Աիւրենիլի ատէմլէր իտի, քի օնլար Լն-
 դաքիայա կիրիպ' Բապպ է խոսու միւժտէ էտէ-
- 21 րէք՝ Եունանիլէրէ վա'ղ էտէրլէրիտի: Ս է Բապ-
 պըն էլի օնլար իլէ իտի. վէ չօգ խալգ ինանըպ'
 Բապպա տէօնտիւ:
- 22 Ս է պու խապէր օնլարտան էօթիւրիւ՝ Երու-
 սաղէմտէ օլան քիլիսանըն դուլագլարընա իշի-
 տիլտի. վէ Բառնարասը կէօնտէրտիլէր քի՝ թա
- 23 Լնդաքիայատէք կէչէ: Ս է օ եէթիշիպ' Ելա-
 հըն լուգֆունու կէօրիւնճէ, շատ օլտու. վէ հէ-
 փիսինէ նասիհաթ էթտիքի՝ եիւրէք գավիլիյի
- 24 իլէ Բապպա եափըշալար. Օիրա էյի՝ վէ Բուհ
 էլ գուտս հէմ իման իլէ տօլու ատէմ իտի. վէ
- 25 Բապպա վաֆիր խալգ դամմ օլտու: Ս է Բառ-
 նարաս թարսուսա չըգտը, քի Սօղոսու արայա.
- 26 վէ օնու պուլուպ' Լնդաքիայա կէթիւրտի: Ս է
 օլտուքի՝ օնլար թէմամ պիր երլ քիլիսատէ ճէմ՝
 օլուրլարըտը, վէ վաֆիր խալգա թա'լիմ վէրտի-
 լէր. հէմ շայիրտլէր՝ էվվէլա Լնդաքիատա
 Խրիսթիան անկըլտըլար:
- 27 Ս է օլ կիւնլէրտէ Երուսաղէմտէն Լնդաքիա-
- 28 յա փէյղամպէրլէր էնտիլէր: Ս է Եգարոս ա-
 տընտա օնլարըն պիրի գալգըպ' Բուհուն վասիգա-
 սի իլէ պէյան էթտի քի՝ պիւթիւն տիւնեատա
 պիր պէյիւք գըթլը'գ օլաճադ, քի օ Գըլէլէ
 Գլաւգիոս Այյսերին կիւնլէրինտէ վագի՝ օլտու:
- 29 Ս է շայիրտլէրտէն հէր պիրինին դատիր օլ-

տուղունս կէօրէ՛ հէր քէս Լէհուտիսթանտա
սաքին օլան գարընտաշարա եարտըմ կէօնտէր-
մէյէ գարա՛ր գըլտըլար : Ա՛ է պունու իճրա է- 36
տիպ՝ իխթիարլարա Տաոնաբաս իլէ Սօղոսուն
եէտի իլէ կէօնտէրտիլէր :

ՊԼԵ 12 :

Ա՛ է օլ զէմանտէ Լերովդէս փատիշահ՝ քիլիսա- 1
տէն օլանլարըն պա՛ զըսընա էզիյէթ էթմէյէ էլ- 2
լէրինի սալտը : Ա՛ է Յոհաննէսին գարընտաշը 3
Յակոբոսու գըլլիճլէ էօլտիւրտիւ : Ա՛ է Լէհու- 3
տիլէրէ խօշ օլտուղունու կէօրիւնճէ՛ Պետրոսու
տախի դութուու , վէ խամուրսուզարըն կիւնլէրի՛ 4
խի . Քի զնու փասէհտէն սօնկրա գալմըն
հուղուրունա չըգարամաղա իսթէմէյիլէ՛ օնու 4
դութուպ հապսա՛ գօտու , վէ օնու պէքլէմէյէ՛
տէօրտէրտէն օլան՝ տէօրթ պէօլիւք ա՛ սքէրիլէրէ 5
թէսլիմ էյլէտի : Իմտի Պետրոս հապստա պէք- 5
լէնիրիտի . ամմա օնուն իչիւն քիլիսատէն Լլա- 6
հա պէրգարար տուա՛ օլունուրուտու : Ա՛ է Լե- 6
րովդէս օնու չըգարամագ օլտուղու զէման՝ օ՛ կէ-
ճէ Պետրոս իքի զինճիր իլէ պաղըր օլարագ՝ իքի
ա՛ սքէրիինին արասընտա՛ ույուրուտու . հէմ հապ-
սը՝ գափունուն էօնիւնտէ պէքչիլէր կէօզէտիրի-
տի : Ա՛ է իշթէ Տապպըն մէլէյի կէլտի , վէ մէ- 7
քեանտա ըշը՛գ փարլատը . վէ օ՛ Պետրոսուն
պէօյրիւնէ վուրուպ օնու գալտըրտը , վէ տէտի .
Չափուճագ գալգ . վէ օնուն էլլէրինտէն զինճիր-
լէր տիւշտիլէր : Լէմ մէլէք օնա տէտի . Վու- 8
շան , վէ այալգգապլարընը պաղլա . վէ օ էօյլէ էյ-
լէտի . վէ օնա տէտի . Վաֆթանընը կիլ , վէ ար-
տըմճա կէլ : Ա՛ է օ չըգըպ՝ օնուն արտը՛նճա 9

քիթտի, վէ մէլէքտէն օլունաննն կէրչէք օլտու-
 ղունու պիլմէղեթի, լաքին զանն էտէրիտի քի՝
 10 բույս կէօրիւյօր: Ա է պիրինճի հէմ իքինճի
 գարաուլու կէչիպ՝ շէհրէ կէթիրէն տէմիր գա-
 փույս կէլտիլէր, քի օ՝ օնլարա քէնտիլիլինտէն
 աչըլտը, վէ օնլար տիշարը՝ չըգըպ՝ սօգաղն պի-
 րինի կէչտիլէր, վէ տէր ա՛ գապ մէլէք օնտան այ-
 11 բըլտը: Ա է Պեարոս քէնտինէ կէլիպ տէտի .
 Հ իմտի կէրչէքտէն պիլիրիմ քի՝ Բապպ քէնտի
 մէլէյինի կէօնտէրտի, վէ պէնի Հերովգէսին է-
 լինտէն վէ Ահհուտիլէր գամլմընն հէր պէքլէ-
 12 տիքլէրի շէյտէն գուրթարտը: Ա է միւլհագա
 էտինճէ՝ Սարկոս լագըպլանան՝ Յոհաննէսին ա-
 նասը Սարիամըն էվինէ կէլտի, քի օրատա վա-
 ֆիր քիմսէլէր ճէմ՝ օլուպ՝ տուա՝ էտէրլէրիտի:
 13 Ա է Պեարոս ավլինին գափուսուէնու չաընճա՝
 Հուովգէ ատրնտա պիր խալայըգ գուլայգ վուր-
 14 մաղա կէլտի: Ա է օ՝ Պեարոսուն սէսինի տույ-
 մաղըլա՝ շատըգտան գափույու ա՛ շմատը, լաքին
 իչէրի սէյիրտիպ՝ Պեարոսուն գափունուն էօնիւն-
 15 տէ տուրուղունու խապէր վէրտի: Ա է օնլար
 օնա տէտիլէր . Տէլիլէնիյօրսուն, օ իսէ՝ պէօլէ
 16 լտիր տէյիւ սէօլիւնտէ տուրուրուտու . իմտի օնլար
 տէտիլէր . ( )նուն մէլէյիտիր: Պեարոս իսէ՝
 տուրմայըպ չալարտը, վէ օնլար աչտըգտա՝ օնու
 17 կէօրտիլէր, վէ հէյրան օլտուլար: Ա է օ՝ էլի
 իլէ օնլարա սիւքիւթ էթմէյէ իշարէթ էտիպ՝ օն-
 լարա Բապպըն օնու հապստան նիճէ չըգարտը-
 ղընը նագլ էթտի . հէմ տէտի . Պու շէյլէրի
 Յակոբոսա վէ գարընտաչարա խապէր էտին .
 18 վէ չըգըպ՝ լայրի մահալէ վարտը: Ա է կիւն-
 տիւղօլունճա, Պեարոս ա՛ ճապա նէ օլտու տէյիւ՝

այսքերիլէրին արասընտա պիր չօղ վէլվէլէ օլտու :
 Ա է շերովդէս օնու արայըպ պոլւմամաղըլա , 19
 պէքճիլէրի թէֆթիշ էտիպ՝ գաթլ օլունմաղա
 էմր էյլէտի . վէ Նէհուտիսթանտան Անտարիայա
 էնիպ էյլէնիրիտի :

Ա է շերովդէս Տիւրսուլուէրէ վէ Սիդոնլուէ- 20
 րէ քէն սագլամըշտը . վէ օնլար կէօնիւլ պիրլէ
 օնուն հուզուրունաի կէլտիլէր , վէ փատիշահըն
 խասս օտասը սէրվէրի օլան Ռաւաստոսու գանտը-
 րըպ՝ սուլճ տիլէրլէրիտի . չիւն օնլարըն վիլայէթի՝
 փատիշահըն Վիլայէթիէն պէսլէնիրիտի : Ա է 21
 պիր մուսային կիւնտէ շերովդէս փատիշահ խի-
 լաթը կիլինիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրտու , վէ օնլա-
 րա խիդայ էտէրիտի : Ա է խալգ՝ Մուսահ սէսի 22
 տիր վէ տէյիլ ատէմ տէյիւ պաղըրըրտը : Ա է 23
 անիտէ օնու Քապպըն մէլէյի վուրտու , չիւն քի՝
 իղզէթի Մուսահա վէրմէտի . վէ օ՝ գուրթլարիգա-
 ա՝ մրոլուպ՝ ճան թէսլիմ էթտի : Ա է Մուսահըն 24
 սէօղիւ արթար՝ վէ չօղալըրտը :

Ա է Քառնարաս իլէ Սօղոս խըղմէթի թէքմիլ 25
 էտիպ՝ Սարկոս լաղըպլանան Հոհաննէսի տէ
 պերապէրլէրինճէ պլմաղըլա՝ Արուսաղէմտէն
 տէօնտիւլէր :

ՊԼԸ 13 :

Ա է Մնգաքխատա օլան քիլիսատէ պա՛ղը փէյ- 1
 զամպէրլէր վէ խօճալար վարըտը , եանի Քառ-
 նարաս վէ Նիւքեր անկըլան Սիմէոն վէ Աիւրե-
 նէլի Ղուկիոս՝ հէմ բուպ՝ պաշը շերովդէս իլէ
 պերապէր պէսլէնմիշ Սանայեն վէ Սօղոս : Ա է 2
 օնլար Քապպա խըղմէթ էտիպ՝ օրուճ գուրթար-
 քէն՝ Քուհ էլ գուտս տէտի . շալա Քառնարասը

րինձէ, Բապայրն թա՛լիմինտէն հէյրան օլուպ՝
իման կէթիրտի :

Ս է Պողոսուն պերապերինձէ օլանլար Պատիոս 13
տան գալգըպ՝ Պամիիլիանըն շէհլէ Պերգէյէ
կէլտիլէր . ամմա Յոհաննէս օնլարտան այրըլըպ՝
Լյրուսաղէմէ տէօնտիւ : Ս է օնլար Պերգէտէն 14
կէչիպ՝ Պիտիդիանըն շէհլէ Լնգաքիայա վարտը-
լար . վէ շաբաթ կիւնիւնտէ ճէմի՛յէթ եէրինէ կի-
րիպ՝ օթուրտուլար : Ս է նօմօսուն հէմ փէյ- 15
ղամպէրլէրին օդունմասընտան սօնկրա , ճէմի-
յէթպաշըլար օնլարա կէօնտէրիպ տէտիլէր .
Լյա գարընտաշ առէմլէր՝ էյէր սիղտէ գալմաս
պիր թէսէլի սէօղիւնիւզ վար իսէ , սէյլէյին :
Ս է Պողոս գալգըպ՝ էլի իլէ իշարէթ էյլէտի , վէ 16
տէտի . Լյա Խարաէլ առէմլէրի վէ Լլահտան
գօրգանլար՝ տինկլէյին : Պու Խարաէլ գալմը- 17
նըն Լլահտէ՛ պապալարըմըզը սէչտի , վէ գալմը
Սըսըր տիյարընտա դուրպէթտէ եիւճէլթտի , վէ
օնլարը օնտան եիւճէլմիշ գօլ իլէ չըգարտը : Ս է 18
գըրգ ելլ զէմանը գատար օնլարը շէօլտէ պէսլէ-
տի : Ս է Վանասան տիյարընտա եէտի դաիֆէ 19
պօղուպ՝ օնլարըն տիյարընը օնլարա դուրա՛ իլէ
փայլաշարըթտը : Ս է պունտան սօնկրա տէօրթ 20
եիւզ էլլի ելլ միգտարի՛ թա Սամուէլ փէյղամ-
պէրէտէք՝ գատըլար վէրտի : Ս է օ զէմանտան 21
սօնկրա փատիշահ տիլէտիլէր , վէ Լլահտ օնլարա՛
գըրգ ելլ՝ Բնիամին սըպդընտան օլան առէմի
Աես օղու Սաուղու վէրտի : Ս է օնու ա՛ղլ է- 22
տիպ՝ օնլարա փատիշահ իչիւն՝ Վաւիթի գալտըր-
տը , քի օնուն հաղգընա շէհատէթ տախի էտիպ
տէտի , Յեսսէ օղու Վաւիթի՛ քէնտի եիւրէ-
յիմ ճէ առէմ պուլտում , քի օ՝ հէփ իսթէտիք-

- 23 Լէրիմի իճրաւ հտեճէք : Լ՛ւսնս պունոն զիւրրի-
 յէթինտէն՝ վա՛տաւ կէօրէ՛ Խարաէլէ խելասս հտի-
- 24 ճի Յիսուսու դալտորտը . ( )նուն կելմէսինին
 էօնիւնճէ Յոհաննէս պիւթիւն Խարաէլ գալմը-
- 25 նա փեշին թէվպէ վաֆթիզի վա՛ղ էթտի : Ա՛ է
 Յոհաննէս եօլու թէքմիլ էտէրքէն՝ տէրիտի .
 Պէնի՛ քիմ իմ զանն էտէրսինիզ . պէն տէյի-
 լիմ . լսքին իշթէ պէնտէն սօնկրա կելիյօր , օլ
 քիմ պէն օնուն այագգապընը չէօղմէյէ լայըդ
- 26 տէյիլիմ : Լ՛ա՛ գարընտաշ ատեմէր՝ Լ՛քրա-
 համ ճինսինին օղուլարը վէ սիզտէ Լ՛ւսնստան
 գօրգանլար՝ պու խելասըն սէօղիւ սիզէ կէօնտէ-
- 27 րիլտի : ( )իրա Լ՛րուսաղէմտէ սաքին օլանլար վէ
 օնլարըն պաշարը պունու՝ հէմ հէր շարաթտա օ-
 գունան փեյղամպէրլէրին սէսլէրինի պիլմէ-
 տիքլէրինտէն՝ իւղէրինէ հէօքմ էտիպ օնլարը եէ-
- 28 րինէ կէթիրտիլէր : Ա՛ է էօլիւմէ հիչ պիր սէ-
 պէպ պուլմամը շար իքէն Պիղատոստան տիլէտի-
- 29 լէր քի՛ օ գաթլ օլունա : Ա՛ է օնլար՝ օնուն հագ-
 գընա եաղըլմը շ օլանլարըն հէփիսինի թէքմիլ է-
 տինճէ , աղաճտան էնտիրիպ՝ մէզարա գօտուլար :
- 30 Լ՛մնա Լ՛ւսնս օնու էօլիւլէրտէն դալտորտը :
- 31 Ա՛ է օ՛ քէնտիսի իլէ պէրապէր Վալիլեստան Լ՛-
 րուսաղէմէ չըգանլարա չօգ կիւնլէր կէօրիւնտիւ ,
 քի շիմտի օնլար գալմա օնուն շահիտլէրի տիր :
- 32 Ա՛ է պիզ սիզէ պապալարա օլան վա՛տը միւթտէ
 էտէրիզ , քի Լ՛ւսնս օնու՝ Յիսուսու տիրիլթմէք
 իլէ՛ պիզ օնլարըն էվլատլարընա թէքմիլ էթմիշ-
- 33 տիր . Նիճէ քի իքինճի Աղմոստա տախի եա-
 զըլմըշտըր . Ա՛նն ( )ղումսուն , սէնի պու կիւն տօ-
- 34 ղուրտում : Ա՛ է օնու էօլիւլէրտէն տիրիլտիպ՝
 արթըգ չիւրիւքիլիյէ տէօնմէյէճէք օլտուղու

խուսուսունտա պէջլէ տէմիշտիր քի՛ Սիզէ Դա-
 լիթին անգիզ իհասնլարընը վէրէճէյիմ: Օնուն 35
 իշինն զայրի Սաղատա տախի տէր. Սալէհինի
 շիւրիւքլիւք կէօրմէյէ վէրմէյէճէքսին: Չիւն 36
 քի՛ Վալիթ քէնտի անսրինտէ Մլահըն իրատէ-
 թինէ խըզմէթ էթտիքտէն սոնկրա՛ էօլտիւ, վէ
 պապալարընա զամմ օլունտու, վէ շիւրիւքլիւք
 կէօրտիւ: Ըմմա Մլահըն շօլ տիրիլթտիյի քիմ 37
 սէ՛ շիւրիւքլիւք կէօրմէտի: Իմտի սիզէ մալիւմ 38
 օլունն՝ եա գարընտաշ առէմլէր քի՛ սիզէ կիւ-
 նահլար անփվլըղը օնուն իլէ վա՛զ օլունույօր:
 Վէ Սոլսէսին նօմօսու իլէ սատրղըղ պուլմա 39
 զա գատիր օլմատըղընըղ հէփ շէյլէրտէն՝ հէր ի-
 նանան պունուն իլէ սատրղըղ պուլուր: Իմտի 40
 պազըն քի՛ փէյլամպէրլէրտէ սէջլէնիլէն իւզէ-
 բինիզէ կէլմէսին. Վէօրիւն՝ էյխօր կէօրիւճիւ 41
 լէր՝ վէ շաշըն, վէ հէլաք օլուն. զիրա սիզին կիւն-
 լէրինիզտէ պիր իշ իշլէրիմ, պէջլէ պիր իշ քի՛
 էյէր սիզէ պիրի նաղլ էտէրսէ ինանմայաճադ-
 սընըղ: Վէ օրատան շըգտըղլարը՛ զէման, օն 42
 լարա եալվարըրլարըտը քի՛ պու սէօզլէր օնլարա՛
 հաֆթա՛ տրաշընտա սէջլէնէլէր: Վէ ճէմա 43
 անթ տաղըլը՛նճա, Վէհուտիլէրտէն վէ տինէ
 կէլմիշլէրտէն իթիգաթլու շօգ քիմսէլէր՝ Պողո-
 սուն վէ Վաունարասըն արտը՛նճա կիթտիլէր, քի
 օնլար օնլարա սէջլէմէյիլէ՛ օնլարը Մլահըն
 լուգֆունտա տէվամ էթմէյէ գանտըրըրլարըտը:
 Վէ էրթէսի շարաթ կիւնիւնտէ թագրիպէն 44
 պիւթիւն շէհր՛ Մլահըն սէօզիւնիւ տինկլէմէյէ
 ճէմ՝ օլտուլար: Վէ Վէհուտիլէր գալապալըղը 45
 կէօրիւնճէ՛ հասէտ իլէ տօլտուլար, վէ Պողոսուն
 սէջլէտիյի շէյլէրէ՛ զըթ սէջլէյիպ քիւֆր էտէ-

- 46 րէք՝ գարշը՝ սէօյլէրլէրիտի : Ըմմա Պողոս իլէ
 Ռառնարաս ճէսարէթ իլէ սէօյլէյիպ տէտիլէր .
 Ըլասհըն սէօղիւ՝ էլվէլա սիզէ սէօյլէնմէք կէրէք
 իտի . տմմա չիւն սիղ օնու րէտտ էտէրսինիղ , վէ
 քէնտինիղի էպէտի էօմրէ լայրգ կէօրմէզսինիղ ,
 47 իլթէ պիղ դաիֆէլէրէ տէօնէրիղ : Օ իրա Ռապպ
 պիղէ պէօյլէ թէնպիհ էթմիշտիր . Սէնի դաիֆէ-
 լէրէ ըշը գ գօմուշում , քի թա եերին ուճունսւ-
 48 տէք խէլաս իչիւն օլասըն : Ա է դաիֆէլէր իշի-
 տիպ սէվինիրլէրիտի , վէ Ռապպըն սէօղիւնէ իղ-
 զէթ վէրիրլէրիտի . վէ հէփ էպէտի էօմրէ թա՝
 49 յին օլմուշար ինանտըլար : Ա է Ռապպըն սէօ-
 50 զիւ պիւթիւն տիյարտա տաղըլըրտը : Ըմմա
 Լէհուտիլէր՝ ի թիգաթլու վէ միւ՝ թէպէր գարը-
 լարը վէ շէհրին պաշարընը գընտըրտըլար , վէ
 Պողոսուն հէմ Ռառնարասըն իւղէրինէ գօվա-
 լայըշ գալտըրտըլար , վէ օնլարը քէնտի սինօր-
 51 լարընտան չըգարտըլար : Ա է օնլար պաղլարը-
 նըն թօղունու օնլարա՝ գարշը սիլքիպ՝ Վօնեայա
 52 կէլտիլէր : Ա է շայիրտլէր շատը՝ իլէ վէ Ռուհ
 էլ գուտս իլէ տօլարլարըտը :

ՊԵՇ 14:

- 1 Ա է օլտու քի օնլար Վօնեատա՝ պիրլիքտէ Լէ-
 հուտիլէրին ճէմիյէթ եերինէ կիրտիլէր , վէ
 շէօյլէ սէօյլէտիլէր քի՝ կէրէք Լէհուտիլէրին կէ-
 րէք Լուաննիլէրին պիր չօգ գալասպալըղը ինան-
 2 տը : Ըմմա իղաս՝ թ էթմէյէն Լէհուտիլէր՝
 գարընտաշարա՝ գարշը դաիֆէլէրին ճանլարընը
 3 գալտըրտըլար , վէ պօղտուլար : Իմտի օնլար՝
 քէնտի լուգֆունուն սէօղիւնէ շէհատէթ էտէն
 վէ օնլարըն էլլէրի վասիղասի իլէ միւ՝ ճիղաթլար

վէ հիքմէթլէր օլմաղա իղն վէրէն Վապպ իշինն
 սէրպէսթ սէօյլէյէրէք՝ վաֆիր դէմանն էյլէնտի- 4
 լէր : Ա է շէհրին գալապալըղը իքի Փըրգաի օլ-
 տու . վէ պա՛ղըլարը Նէհուտիլէր իլէ՛ պա՛ղըլարը 5
 իսէ առաքեալար իլէ իտի : Վ՛մմա դաիֆէլէր
 հէմ Նէհուտիլէր տախի պաշարը իլէ պերապէր,
 օնլարը սէօյմէյէ վէ դաշլամաղա հիւճիւմ էթմէ-
 յիլէ , օնլար տույուպ՝ Վիկայոնիանըն շէհրլէ- 6
 րի Վիւտրա իլէ Վեբրէյէ՛ վէ էգրաֆ մահալէ
 գաշարլար : Ա է օրատա աւետարանը վա՛ղ է- 7
 տերլէրիտի :

Ա է Վիւտրատա՛ հիջ ասլա նիւրիւմէմիշ՛ ա- 8
 նասընըն գարնընտան թօփալ օլան՛ սյազլարը
 դա՛յիֆ պիր ստէմ օթուրուրուտու : Պու՛ Պո- 9
 Ղոսու՛ սէօյլէրքէն տինկլէրիտի . քի օ օնա կէօղ
 տիքիպ՛ օնուն գուրթուլմաղա իմանը օլտուղու-
 նու կէօրմէյիլէ , պէօյիւք սէս իլէ տէտի . Վ- 10
 յազլարընըն իւղէրինէ տօղրու գալգ . վէ օ՛ սըջ-
 րատը , վէ նիւրիւրիւտիւ : Ա է գալապալըգ Պո- 11
 Ղոսուն էյլէտիյի շէյի կէօրիւնճէ , սէսլէրինի
 գալտըրըպ Վիկայոնիճէ տէտիլէր . Վլահար ա-
 տէմլէր շէքլինէ կիրիպ՛ պիղէ էնտիլէր . Ա է 12
 Վառնաբասա Օէւս՛ Պողոսա՛ տէ՛ սէօղ պաշը օ՛
 օլտուղունտան՛ շէրմէս չաղըրըլարըտը : Ա է 13
 շէհրին էօնիւնտէ օլան Օէւս փութունուն քեա-
 հինի գափուլարըն էօնիւնէ պուղալար վէ թաճ-
 ար կէթիրիպ՛ խալգ իլէ պերապէր գուրպանն էթ-
 մէյէ իսթէրիտի : Վ՛մմա Վառնաբաս իլէ Պո- 14
 Ղոս առաքեալար իշիտինճէ , էս՛ վապլարընը
 երթթարը վէ գալապալըղըն իշինէ սըջրայըպ
 չաղըրըլարըտը . Ա է տերլէրիտի . Վա՛ ատէմ 15
 լէր՛ պու շէյլէրի նի՛շին էտէյօրսունուղ . պիղ

տախի սիզին կիպի էլէմ չէքմէյէ միւպտէլա ա-
տէմլէրիզ , քի սիզէ՛ պու պաղըլ շէյլէրտէն
կէօյիւ վէ եէրի վէ տէնիզի վէ օնլարտա հէփ օլանը
եարատան սաղ Լ՛լլահայ տէօնմէյէ վա՛ղ էտէ-

16 րիզ : Վ՛ի օ՛ կէչմիշ տէվըլէրտէ հէփ դաիֆէ-
լէրի քէնտիլէրին եօլլարընտա եիւրիւմէյէ թէրք

17 էյլէտի : Ա՛ է լաքին քէնտինի՛ էյլիք էտէրէք՝
կէօքլէրտէն սիզէ եաղմուրլար վէ մահսուլտար
մէվսիմլէր վէրիպ եիւրէքլէրիմիզի դաս՛մտան վէ
շատլըգտան տօլտուրմաղըլա՛ շէհատէթսիզ գօ-

18 մատը : Ա՛ է պունլարը սէյլէմէքլէ՛ կիւճ՝ իլէ
գալապալըղը օնլարա գուրպան էթմէքտէն ֆէ-
րաղաթ էթտիրտիլէր :

19 Լ՛մմա Լ՛նդաքիատան վէ Վ՛օնեատան Լ՛էհու-
տիլէր կէլտիլէր , վէ գալապալըղը գանտըրմաղը-
լա՛ Պոզոսու դաշատըլար , վէ օնու էօլմիւշ զանն
էթմէքլէ՛ շէհրին տիշարըսընա՛ սիւրիւքլէտիլէր :

20 Ա՛քին շայիրտլէր օնուն էգրաֆընը՝ ալմաղըլա՛
գալգըպ շէհրին իչինէ կիրտի , վէ էրթէսի կիւն
Բ՛առնաբաս իլէ Վ՛երբէյէ չըգտը :

21 Ա՛ է օնլար օլ Լ՛էհրտէ աւետարանը վա՛ղ էտիպ՝
վաֆիր քիմնէլէրի շայիրտ էթտիքտէն սօնկրա ,
Լ՛իւստրայա վէ Վ՛օնեայա վէ Լ՛նդաքիայա տէօն-

22 տիւլէր . Ա՛ է շայիրտլէրին ճանլարընը՝ իման-
տա տէվամ էթմէյէ նասիհատ էթմէրէք՝ վէ պիզ
Լ՛լլահըն փատիշահլըղընա չօգ սըգլէթլէր իլէ
կիրմէք կէրէյիզ *էյէրէ*՝ գավիլէտիրլէրիտի :

23 Ա՛ է օնլարա հէր քիլիսայա իխթիարլար նասպ է-
տիպ՝ օրուճլար իլէ տուա՛ էթտիքտէն սօնկրա օն-
լարը՝ իման կէթիրտիքլէրի Բ՛ապպա սըփարըշ

24 էթտիլէր : Ա՛ է Պիսիդիատան կէչիպ՝ Պամիի-

25 լիայա կէլտիլէր : Ա՛ է Պերգէտէ սէօզիւ սէօյ-

լէյիպ՝ Աղայեայա էնտիլէր : Ա է օրատան՝ տէ 26
 նիզտէն Անդաքիայա վարտըւար , քի օրատան
 թէմամ էթտիքլէրի իշ իչիւն՝ Ալահըն լուդ-
 ֆունսի թէսլիմ օլունմուշարըտը : Ա է եէթիշ- 27
 տիքլէրինտէ՝ պիւթիւն քիլիսայը ճէմ՝ էտիպ՝
 Ալահըն օնլար իլէ հէփ էթտիլի շէյլէրի՝ վէ
 դաիֆէլէրէ իման գափուսու աշտըղընը խա-
 պէր վէրտիլէր : Ա է օրատա շայիրտլէր իլէ վա- 28
 ֆիր՝ գէման գալտըւար :

ՊԵՇ 15 :

Ա է Աէհուտիսթանտան պա՛ղը քիմնէլէր էնիպ՝ 1
 դարընտաշարա թա՛լիմ վէրիլէրիտի քի՛ Այէր
 Անվսէսին այնը՝ իւզրէ սիւննէթ օլմազսանըզ ,
 դուրթուլամազսնըզ : Իմտի Պողոս հէմ՝ Ֆառ- 2
 նարասըն օնլար իլէ չօգ նիզա՛ վէ միւ՛ ճատէլէլէ-
 րի օլմազըլա , գարար գըլտըւար քի պու մէսէլէ ի-
 շիւն Պողոս իլէ Ֆառնարաս վէ օնլարտան զայրի
 պա՛ղը քիմնէլէրի Արուսաղէմէ առաքեալլարա վէ
 իսթիարլարա չըգալար : Իմտի օնլար քիլիսա- 3
 տէն կէօնտէրիլինճէ , դաիֆէլէրին տէօնմէսինի
 նագլ էտէրէք՝ Փիւնիկէտէն վէ Սամարիատան
 կէչէրլէրիտի , վէ հէփ դարընտաշարա պէօյիւք
 շատը՛գ վէրիլէրիտի : Ա է Արուսաղէմէ վար- 4
 տըզլարընտա , քիլիսատէն վէ առաքեալլարտան
 վէ իսթիարլարտան գապուլ օլունտուլար , վէ
 Ալահ օնլար իլէ էթտիլի շէյլէրին հէփիսինի
 խապէր վէրտիլէր : Ա է իման կէթիլէն՝ Փարի- 5
 սեցիլէրին ֆըրգասընտան՝ պա՛ղը քիմնէլէր գալ-
 գըպ տէտիլէր քի՛ ( )նլարը սիւննէթ էթմէք՝ վէ
 Անվսէսին նօմօսունու սագլամազա թէնպիհ
 էթմէք կէրէքտիր :

- 6 Իմոհի առաքեալաբ վէ իխթիարաբ՝ պու սէօղ
7 իչիւն միւհաղա էթմէյէ ճէմ՝ օլտուլար : Ա է
չօդ միւպահէս՝ է օլտուգտաւն սօնկրա՝ Պետրոս
գալգըպ օնլարա տէտի . Եւա՞ գարընտաշ ատէմ-
լէր՝ սիղ պիլիբսինիղ . քի՛ Եւլահ գատիմ կիւնլեր-
տէ աւետարանըն սէօղիւնիւ դաիֆէլէր իշիթմէ-
յէ վէ ինանմաղա՝ պիղտէն պէնիմ աղգըմ վա-
8 սրդասը իլէ օլմասընը սէչտի : Ա է եիւրէյի պի-
լէն Եւլահ՝ օնլարա տաիտի պիղիմ կիպի Բուհ էլ
գուտսու վէրմէյիլէ՝ օնլարա շէհատէթ էյլէտի :
9 Ա է պիղիմ իլէ օնլարըն արասընտա հիչ պիբ
ֆարք էթմէտի , չիւն օնլարըն եիւրէքլէրինի
10 իման իլէ փաքլէտի : Իմոհի հաղա նի՞չիւն Եւլ-
լահը թէճըիւպէ էտէրսինիղ , քի շայիրալէրին
պօյնունա՝ կէրէք պապալարըմըղըն կէրէք քէն-
տիմիղըն կէօթիւրմէյէ գատիր օլմատըղըմըղ
11 պօյունտուրուղու գօյասընըղ : Աքին ինա-
նըրըղ քի՛ Բապպ Յիսուսուն ինայէթի իլէ՝
12 հէման օնլար կիպի գուրթուլաճաղըղ : Ա է
պիւթիւն ճէմաա՛թ սիւքիւթ էթտի , վէ Բաու-
նաբաս իլէ Պողոսու տինկլէրլէրիտի , քի օն-
լար՝ Եւլահըն օնլարըն վասիգասի իլէ դաիֆէ-
լէրտէ էթտիյի հէփ մի՛ւճիղաթլարը վէ հիքմէթ-
13 լէրի նազլ էտէրլէրիտի : Ա է օնլար սուս օլտուգ-
տաւն սօնկրա , Յակոբոս ճէվապ էտիպ տէտի .
Եւա՞ գարընտաշ ատէմլէր՝ պէնի տինկլէյին .
14 Աիմէօն Եւլահըն դաիֆէլէրտէն քէնտի ատըն-
տա գավմ ալմաղա էվվէլա նիճէ զիյարէթ էթ-
15 տիյինի նազլ էթտի : Ա է պունա փէյղամպեր-
լէրին սէօղլէրի մութապը՛ դտըր , նիճէ քի եազըլ-
16 մը՛շ տըր . Պունտան սօնկրա տէօնէճէյիմ , վէ
Պաուիթին տիւշմիւշ շատըրընը թէքրար պինսի

էտէճէյիմ, վէ օնուն գազըլմը շ եերլէրինի թէք-
 րար պինս էտէճէյիմ, վէ օնու տիքէճէյիմ :
 Թաքիմ ատէմլէրին պագիլէրի՝ վէ պէնիմ ատըմ 17
 շօլ իւզէրինտէ չաղըրլան հէփ դաիֆէլէր Մապ-
 պը՝ արայալար՝ տէյօր պունլարըն հէփիսինի իճրա
 էտէն Մապպ : Լլահա էզէլտէն պերու հէփ 18
 քէնտի ամէլէրի մա՛լիւմտիւր : ( )նուն իչիւն 19
 պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ դաիֆէլէրտէն
 Լլահա տէօնէնլէրէ ս՝ ըգլէթ վէրմէմէք կէրէք-
 տիր . Վաքին օնլարա՝ փութլարըն մուրտարըզ- 20
 լարընտան վէ զինատան վէ պօղուլմուչտան վէ
 դանտան կէրի տուրմաղա մէքթիւպ եազմագ կէ-
 րէքտիր : Օիրա Սոլսէսին էսքի զէմանտան պէ- 21
 րու՝ հէր շէհրտէ վա՛ղ էտէնլէրի վար . չիւն հէր
 շաբաթ կիւնիւնտէ ճէմիյէթլէրտէ օգունուր :

( )զէման առաքեալար վէ իսթիարլարա՝ պիւ- 22
 թիւն քիլիսա իլէ պերապէր՝ միւնասիպ կէօրիւն-
 տիւ , քի քէնտիլէրինտէն ատէմլէր սէչիպ՝ Պողոս
 վէ Քառնաբաս իլէ պերապէր՝ գարընտաշարտա
 իլէրի օլան ատէմլէրի Քարսաբա լազըպլանան
 Յուգայը վէ Շիղայը Լնդաքեայա կէօնտէրէ-
 լէր : Վէ օնլարըն եէտի իլէ պու շէյլէրի եազ- 23
 տըլար . Լաքեալարտան վէ իսթիարլարտան վէ
 գարընտաշարտան՝ Լնդաքեատա վէ Վիւրիատա
 վէ Վիւրիկիատա դաիֆէլէրտէն օլան գարընտաշ-
 լարա սէլամ օլունուր : Չիւն իչիթտիք , քի 24
 պիղտէն պա՛ղը քիմսէլէր չըգըպ՝ սիւննէթ օլմա-
 ղա վէ նօմօսու սագլամաղա լապը՝ Կըր տէյէրէք՝
 ճանլարընըղը պօղմաղըլա սիզի սէօզլէր իլէ պու-
 լանտըրըթօրլար , քի պիղ օնլարա ըսմարլամամը-
 շըզ . Պիղ կէօնիւլ պիլլէ ճէմ՝ օլուպ՝ պիղէ 25
 միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի՝ ատէմլէր սէչիպ սիզէ

- կէօնտէրէլիմ , սէվկիւլիւլէրիմիզ Նառնաբաս վէ
 26 Պոզոս իլէ՝ Մապպըմըզ (Յիսուս Վրիստոսուն
 աաը իչիւն ճանլարընը թէսլիմ էտէն շօլ ատէմ-
 27 լէր իլէ պէրապէր : Իմտի (Յուգայը վէ Շիղա-
 յը կէօնտէրտիք , քի օնլար տախի սէօզ իլէ հէ-
 28 ման պու շէյլէրի խապէր էտէլէր : Օխրա Մուհ
 էլ գուտսա հէմ պիզէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի՝
 սիզին իւզէրինիզէ՝ պու իզթիղալը շէյլէրտէն
 29 մանտա՝ ղայրի եխք գօնմայա . Վի փութլարա
 գուրպան օլունմուշ շէյլէրտէն վէ գանտան վէ
 պօզուլմուշտան վէ ղինատան կէրի տուրասընըզ .
 քի քէնտիլէրինիզի օ շէյլէրտէն կէօզէտիրսէ-
 նիզ , էյի էտէճէքսինիզ . սաիզ օլուն :
- 30 Իմտի օնլար սալըվէրիլինճէ՝ Մնդաքեայա կէլ-
 տիլէր , վէ ճէմանթը թօիլայըպ՝ մէքթիւպիւ
 31 վէրտիլէր : Ա է օգուտուգլարընտա , թէսէլի-
 32 տէն էօթիւրիւ շատ օլտուլար : Հէմ (Յուգա իլէ
 Շիղա քէնտիլէրի տախի փէյղամպէրլէր օլմա-
 ղըլա՝ շօգ սէօզ իլէ գարընտաշլարա թէսէլի
 33 վէրտիլէր , վէ գավիլէթտիլէր : Ա է պիր դէման
 էյլէնտիքտէն սօնկրա , գարընտաշլարտան սէլա-
 34 մէթ իլէ առաքեալլարա սալըվէրիլտիլէր : Շիղա
 իսէ՝ միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի՝ օրատա գալա :
 35 Մմմա Պոզոս իլէ Նառնաբաս Մնդաքեատէ
 էյլէնտիլէրիտի , վէ Մապպըն սէօզիւնիւ շօգ
 ղայրի քիմսէլէր իլէ պէրապէր վա՛ղ էտէրէք
 թա՛լիմ վէրիլէրիտի :
- 36 Ա է պիր գաշ կիւնտէն սօնկրա Պոզոս Նառ-
 նաբասա տէտի . Հալա տէօնիւպ՝ Մապպըն սէօ-
 ղիւնիւ շօլ վա՛ղ էթտիլիմիզ հէր պիր շէհրտէ
 գարընտաշլարը նիճէ օլտուգլարընը ղիյարէթ է-
 37 տէլիմ : Ա է Նառնաբաս Սարկոս անկըլան

Յոհաննէսի պերապէր ալմաղա իսթէրիտի :
 Պողոս իսէ՝ Պամիիլիատան օնլարտան սյրըլըպ 38
 պերապէրլէրինճէ իշէ կէլմէյէն քիմնէյի պիլէ-
 լէրինճէ ալմաղա լսյըգ կէօրմէտի : Իմտի 39
 նիզա՝ օլտու , շէօյլէ քի պիրիպիրինտէն սյրըլար-
 լար , վէ Ռառնարաս Սարկոսու ալըպ՝ տէնիզտէն
 Վըպըրսա կիթտի : Պողոս տախի Ը իղայը սէ- 40
 շիպ՝ գարընտաշլարտան Մլաճըն ի՛նայէթինէ սը-
 փարըշ օլունտուգտան սօնկրա չըգտը : Ս է 41
 Ալուրիայը հէմ Աիլկիկիայը տօլտըպ՝ քիլիսալէրի
 գալիլէտիրիտի :

ՊԼԸ 16 :

Ս է Ղերբէյէ հէմ Ղիւտարայա եէթիշտի . վէ 1
 իշմէ օրատա՝ պապասը Նունանի վէ պիր մումին
 Նէհուտի գարընըն օղու Տիմոթէոս ատընտա
 պիր շսյիրտ վարըտը . Քիօ՝ Ղիւտարատա վէ 2
 Ղօնեատա օլան գարընտաշլարտան շէհատէթ
 օլունուրուտու : Պողոս պունու իսթէտի քի՝ 3
 պերապէրինճէ չըգա , վէ օմաճալէրտէ օլան Նէ-
 հուտիլէրին սէպէպինտէն՝ ալըպ օնու սիւննէթ-
 լէտի . զիրա հէփիտի օնուն պապասընը պիլիբլէրի-
 տի , քի Նունանի իտի . Ս է շէհրլէրտէն կէչեր- 4
 լէրքէն , օնլարա՝ Նրուսաղէմտէ օլան աուաքեսալ-
 լարտան վէ իսթիարլարտան միւնասիպ օլունան
 գանունլարը սաղլամաղա ըմարլարըտը : Իմ- 5
 տի քիլիսալէր իմանտա մէօհքէմ՝ օլուպ՝ հէր կիւն
 սայըտա արթարլարըտը :

Ս է Փուլուգիատան հէմ Ղաղատիա տիյարըն- 6
 տան կէչիպ՝ օնլար Մսիատա սէօղիւ սէօյլէմէյէ
 Րուհէլ գուտստան մէն՝ օլունմալըլա , Սիւսի- 7
 այա կէլիպ՝ Ռիթանիայա կիթմէյէ չալըշըլա-

- 8 բըտը . վէ թուհ ընլարը գոյվէրմէտի : Ս է Սիւ-
- 9 սիայը կէչիպ՝ Տրովասա էնտիլէր : Ս է Պողոսա
կէճէ իլէ պիր բույս կէօրիւնտիւ . Սակեդոնլու
պիր ատէմ տուրուպ՝ ընա եալվարըբըտը , վէ տէ-
րիտի . Սակեդոնիայա կէչիպ՝ պիղէ եարտըմ՝ էյ-
- 10 լէ : Ս է օ՝ բույայը կէօրիւնճէ , թէզ Սակե-
դոնիայա չըգմաղա իսթէտիք . չիւն գըյաս էթ-
տիք քի՝ ընլարա վա՛ղ էթմէյէ պիղի Վասպպ չա-
ղըբմըշտըր :
- 11 Իմտի պիղ Տրովաստան աչըլըպ՝ Սամոթրա-
կէյէ տօղրուլտուգ , վէ էրթէսի կիւն՝ Աէապոլիսէ
- 12 շարպը Գ : ( )րատան տախի Սակեդոնիա սէմթի-
նին պաշ շէհրի՝ նագլի իսքեան օլունմուշ մահալ
օլան Փիլիպպէյէ շարպը Գ . վէ պու շէհրտէ պիր
- 13 գաշ կիւն էյլէնտիք : Ս է շաբաթ կիւնիւնտէ
շէհրտէն տիշարի բրմաղըն եանընա չըգտըգ , օ-
րատա քի՝ տուա՛ օլմաղա ա՛տէթ իտի . վէ օթու-
րուպ՝ ճէմ՝ օլունմուշ գարըլարա սէյլէրիտիք :
- 14 Ս է թիւատիր շէհրինտէն իսքէրլէթ սաթման՝ ա-
տը Սիգիա՛ Վլասհա իպատէթ էտէն պիր գարը
տինկլէրիտի , քի Վասպպ ընուն եիւրէյինի աչտը ,
քի Պողոստան սէյլէնիլէն շէյլէրէ տիգգաթ է-
- 15 տէ : Ս է օ՛հէմ էվի վաֆթիղ օլմաղըլա , եալ-
վարըպ տէտի . Այէր պէնի Վասպպա էմին օլմագ
սայտընըղ իսէ , պէնիմ էվիմէ կիրիպ գալըն . վէ
պիղէ գօր էթտի :
- 16 Ս է օլտուքի՝ պիղ տուա՛յա կիտէրքէն , պիղէ
Փալճըլըգ բուհու իլէ գութուլմուշ պիր գըղ
րասթ կէլտի , քի օ՛ Փալա պագմագտան աղալա-
- 17 բընա չօգ քեար կէթիլիլիտի : Պու գըղ Պողո-
սուն վէ պիղիմ արտըմըղճա տիւշիւպ չաղըրա-
րագ տէրիտի . Պու ատէմէր՝ Վլաս թաա՛լանըն

գուլարը տրը , քի օնլար սիղէ խէլաս Եօլու վա՛ղ
 էտէրէր : Ա է օ պունու չօգ կիւնլէրճէ էտէրի- 18
 տի . վէ Պողոս թա՛ճիղ օլուպ՝ տէօնտիւ վէ ըուհա
 տէտի . Սանա՛ Յիսուս Վրիստոսուն ատընտա
 թէնպիհ էտէրիմ՝ , քի օնտան չըգասըն . վէ օ սա-
 ա թտա չըգտը : Ա է օնուն աղալարը՝ քեարլա- 19
 ընըն իւմիտի քէսիլտիյինի կէօրիւնճէ , Պողոսու
 վէ Շ իղայը դութուպ՝ փաղարա ա՛յանլարա սիւ-
 ըիւքլէտիլէր : Ա է օնլարը սէրտարլարըն Եանը- 20
 նա կէթիրիպ տէտիլէր . Պու առէմլէր՝ Նէհուտի-
 լէր իքէն՝ շէհրիմիղի ալթիւսթ էտէյօրլար . Ա է 21
 պիղ Րօմալըլար օլանլարա՛ գապուլ էթմէսի վէ
 Եափմասը ճայիղ օլմնյան պընլար վա՛ղ էտէ-
 յօրլար : Ա է գալապալըգ օնլարըն իւղէրինէ 22
 հիւճիւմ էյլէտի , վէ սէրտարլար օնլարըն էս՝
 վապլարընը Եըրթըպ՝ տէօյիւլմէյէ էմր էտէրէրի-
 տի : Ա է օնլարա չօգ տէյնէք չալտըղլարընտան 23
 սօնկրա՛ զընտանա աթըպ՝ զընտան պէքճիսինէ
 թէնպիհ էթտիլէր քի՛ օնլարը գափիճէ սաղլայա :
 Վի օ՛ պէօյլէ թէնպիհ ալմաղըլա , օնլարը իչ 24
 զընտանա գօտու , վէ պյաղլարընը դօմրուլա
 վուրտու :

Վմնա կէճէ Եարըսը մէհէլինտէ՛ Պողոս հէմ 25
 Շ իղա տուա՛ էտիպ Վլահա թէսպիհ էտէրէրի-
 տի . վէ մահպուսլար օնլարը տինկլէրիտի : Ա է 26
 ափանսըղ պիր պէօյիւք զէլգէլէ օլտու , շէօյլէքի՛
 զընտանըն թէմէլլէրի սարսըլտը , հէմ տէր ա՛ գապ
 հէփ գափուլար աչըլտը . վէ հէփիսինին պաղլարը
 չէօղիւտիւ : Ա է զընտան պէքճիսի ույանմաղը- 27
 լա՛ զընտանըն գափուլարընը աչըգ կէօրիւնճէ ,
 մահպուսլար գաչտը զանն էթտիյինտէն՝ պիր պի-
 չագ չէքիպ քէնտիսինի էօլտիւրէճէք օլտու :

- 28 Ըմնա Պողոս պեղյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի .
 Վէնտինէ հիչ պիր քէօթիւ շէյ էթմէ . զիրա
- 29 Հէփիմիզ պուրատա իղ : Ս է օ ըշըգ տիլէյիպ
 իչէրի սը չըատը , վէ գօրգու իլէ տօլուպ՝ Պողոս վէ
- 30 Շ իղանըն էօնիւնէ տիւ շտիւ : Ս է օնլարը տի-
 շարըյա կէթիրիպ տէտի . Սա՛ էֆէնտիլէր՝ պանա
 նէ՞ էթմէք կէրէքտիր , քի խէլաս պուլայըմ :
- 31 Ս է օնլար տէտիլէր . Մապպ Հիսուս Վրինտոսա
 իման կէթիր , վէ քէնտին հէմ էվին խէլաս պու-
- 32 լասընըզ : Ս է օնա՝ հէմ օնուն էվինտէ հէփ օ-
- 33 լանլարա Մապպըն սէօղիւնիւ սէօյլէտիլէր : Ս է
 օնլարը կէճէնին հէման օ սաա՝ թընտա ալըպ՝ եա-
 րալարընտան եայգատը . վէ տէր ա՛գապ քէնտի-
 սի վէ հէփ օնուն ատէմլէրի վաֆթիզ օլտուլար :
- 34 Ս է օնլարը էվինէ չըգարըպ՝ սօֆրա տէօշէտի ,
 վէ Մլասհա իման կէթիրտիլինէ՝ պիւթիւն էվի
- 35 իլէ մէսրուր օլտու : Ս է կիւնտիւզ օլունճա ,
 սէրտարլար չաուշլարը կէօնտէրիպ տէտիլէր .
- 36 ( ) ատէմլէրի սալը՝ վէր : Ս է զընտան պէքճիսի
 պու սէօղէրի Պողոսա խապէր վէրտի քի՝ Սէր-
 տարլար կէօնտէրտիլէր , քի սալը՝ վէրիլէսինիզ .
- 37 իմտի հալա չըգըպ՝ սէլամէթ իլէ կիտին : Մմ-
 մա Պողոս օնլարա տէտի . Պիզ Մօմալը ատէմ
 լէր իքէն՝ պիղի շէրաա՝ թսըզ աշիքեարէ տէօ-
 յիւպ հապաս գօտուլար , վէ շիմտի պիղի կիղլի՞-
 մի չըգարըյօրլար . էօյլէ օլմազ . լաքին կէլիպ
- 38 պիղի քէնտիլէրի չըգարսընլար : Ս է չաուշլար
 պու սէօղէրի սէրտարլարա խապէր վէրտիլէր .
 վէ օնլարըն Մօմալը օլտուզլարընը իշիտինճէ՝
- 39 գօրգտուլար : Ս է օնլար կէլիպ օնլարա թէսէլ-
 լի վէրտիլէր , վէ տիշարըպ չըգարըպ՝ եալվարըր-
- 40 լարըտը , քի շէհրտէն չըգալար : Ս է օնլար հապս-

տան չըզըպ, Աղղիանն էվինէ կիրտիլէր, վէ
գարնտաշարը կէօրիւ պ' օնլարա թէսէլի վեր-
տիքտէն սօնկրա չըգտըլար :

ՊԵՇ, 17 :

Ա է Ըմիկպոլիս հէմ Ըպողոնխատան կէչիպ Աէ- 1
լանկէ կէլտիլէր, քի օրատա Աէհուտիլէրին ճէ-
միէթ եէրի վարըտը : Ա է Պողոս ա' տէթի իւզ- 2
րէ' օնլարա կիրաի, վէ իւչ շարաթ կիւնիւ' օնլար
իլէ քիթապլարտան սէյլէշիրիտի . Ա է թէթ- 3
սիր էտիրիտի, հէմ պէյան էտէրիտի քի' Վրիս-
տոս էլիլէթ շէքմէք վէ էօլիւլէրտէն գըյաւմ' էթ-
մէք կէրէք իտի . հէմ քի պէնիմ սիլէ խապեր
վէրաիլիմ Հիսուս Վրիստոս պու տուր : Ա է 4
օնլարտան պա'ղըլարը գանտըլար, վէ Պողոսա
հէմ Շ իղայա գաթըլտըլար, հէմ իթիգաթլու
Առնանիլէրտէն չօգ քիմնէլէր' վէ իլէրիտէ օլան
գարըլարտան տախի նէչէսի նանար : Ըմաի- 5
գաա' թէթմէյէն Աէհուտիլէր հաստ էթմէյի-
լէ, սօգադ առէմլէրինտէն պա'ղըլարաւազ քիմ-
սէլէրի պերապէր ալըպ' ճիւմհիւր էթմէքլէ, շէհ-
րի վէլվէլէյէ վէրաիլէր, վէ Հասոնուն էվինէ
հիւճիւմ' էտիպ' օնլարը խալգաւ կէթիլմէյէ դա-
րապ էտէրլէրիտի : Ա է օնլարը պուլմամաղըլա, 6
Հասոնու վէ պա'ղըլարը գարնտաշարը շէհրին զա-
պիղլէրինէ սիւրիւքլէյիպ պաղըրըլարըտը քի'
Տիւնսոյը պու ալթիւսթ էտէն քիմնէլէր պուրա-
յա տախի կէլտիլէր, Վրի օնլարը Հասոն գա- 7
պուլ էթտի . վէ պունլարըն հէփիսի Այյաերին
փերմանլարընաւ գարըլար ա' մէլ էտէրլէր, շիւն պիւր
զսիլրի քիմնէյի' Հիսուսու' փատիշաս ալը տէ-
յօրլար : Ա է պու շէյլէրի իշիտէն գալապաղը- 8

- ղը վէ շէհրին զապիղէրինի իղգիրապէ սալարար:
- 9 Ս է օնլար Յասոնտան հէմ գալանլարտան քէ-
- 10 Ֆալէթ ալըպ' օնլարը սալը վէրտիլէր: Ս է գա-
րընտաշլար տէր ա' գապ կէճէ իլէ' կէրէք Պողո-
սու կէրէք Շ իղայը Ռերիայա կէօնտէրտիլէր . քի
օնլար օրայա վարընճա , Եէհուտիլէրին ճէմի'-
- 11 Եթ եէրինէ կիթտիլէր: Բմմա պունլար' Սէ-
լանիքտէ օլանլարտան սարլ զատէ օլմաղըլա , սէօ-
ղիւ ճանի կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ' պու շէյ-
լէր պէյլէմի տիր տէյիւ' հէր կիւն քիթապլար
- 12 Թէֆթիշ էտէրլէրիտի: Իմտի օնլարտան շօգ
քիմսէլէր' հէմ Եունանիյէ միւ' Թէպէր գարը-
լարտան վէ էրքէքլէրտէն նէչէլէրի ինանտըլար:
- 13 Ս է Սէլանիքտէն օլան Եէհուտիլէր' Բլասըն
սէօղիւնիւն Պողոստան Ռերիատա վա'ղ օլուն-
տուղունու տույտուգլարընտա , խալգը Թէփրէշ-
- 14 տիրէրէք' օրայա տախի կէլտիլէր: Ս է գարըն-
տաշլար օլէման անիտէ Պողոսու տէնիղէտէք
վարմաղա կէօնտէրտիլէր . ամմա կէրէք Շ իղա
- 15 կէրէք Տիմթէոս օրատա գալարար: Ս է Պո-
ղոսա եօլտաշ օլանլար' օնու Բթինայատէք կէ-
թիրտիլէր . վէ Շ իղայա հէմ Տիմթէոսա չա-
փուճագ օնա կէլսինլէր տէյիւ Թէնպիհ ալարգ-
տան սօնկրա տէօնտիլէր:
- 16 Ս է Պողոս Բթինատա օնլարը պէքլէքէն ,
շէհրի փութլարտան տօլու օլտուղունու կէօրտիւ-
- 17 յիւնտէն' բուհու քէնտինտէ ինճինիրիտի: Իմտի
ճէմի' Եթ եէրինտէ Եէհուտիլէր իլէ վէ իթի-
գաթըլը քիմսէլէր իլէ' վէ շարշուտա հէր կիւն
- 18 բասթ կէլէնլէր իլէ սէյլէշիրիտի: Ս է Եպի-
կուրի հէմ Ստոյիկի Փիլօսօֆլարտան պա'ղըսը օ-
նա զըթլաշըրլարըլար . վէ պաղըլարը' Պու սէօղ

տաղըտըճը նէ՞ տէմէք իսթէյօր՝ պաղըլարը իսէ՛
 Լաստ ալլահլար վա՛ղ էտիճիսի օլմալըտըր տէր-
 Լէրիտի . զիրա օնլարա Յիսուսու վէ գըյամէթի
 միւժտէ էտէրիտի : Ա է օնու գուժուպ՝ Լըրիս- 19
 պագ մէհէնէն կէօթիւրտիւլէր , վէ տէտիլէր .
 Պու սէնտէն սէօյլէնէն եէնի թա՛լիմին նէ՞ օլ-
 տուղունու էօյրէնմէյէ գատիր օլը՛րմույուղ .
 Օ իրա սէն գուլագլարըմըլա պա՛յը եատ շէյլէր 20
 կէթիրիյօրսուն . իմտի օնլարըն նէ՞ օլտուղունու
 անկլամաղա իսթէրիղ : Լմմա Լթինալըլարըն 21
 ճիւմլէսի վէ միւսաֆիր եապանճըլար՝ պիր եէնի
 շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինկլէմէքտէն զայրի շէ-
 յէ տիգգաթ էթմէղլէրիտի : Իմտի Պողոս Լըրիս- 22
 պագըն օրթասընտա տուրուպ տէտի . Լա՛ Լթի-
 նալը ատէմլէր՝ սիղի հէր վէճ՛ իլէ զայէթ ի պա-
 տէթքեար կէօրիյօրում : Օ իրա կէշիպ սիղին 23
 ի պատէթ եէրլէրինիղի սէյր էտէրքէն , պիր մէղ-
 պա՛հ տախի պուլտում , քի օնուն իւղէրինտէ՛ Պի-
 լինմէմիշ Լլահա՛ն եաղըլմըշարը . իմտի սիղին պիլ-
 մէյիպ ի պատէթ էթտիյինիղի՝ սիղէ օնու խապէր
 էտէրիմ : Տիւնեայը վէ օնտա հէփ օլանը եա- 24
 րատան Լլահա՛ն օ կէօյիւն վէ եէրին Լապպը օլմա-
 ղըլա , էլ իլէ եափըլմըշ հէյքէլէրտէ սաքին օլ-
 մաղ . Էէմ պիր շէյէ մուհթամճ օլուպ՝ ատէմ- 25
 լէր էլլէրի իլէ օնա խըղմէթ օլունմաղ . շիւն հէ-
 փիսինէ էօմրիւ վէ նէֆէսի վէ հէր շէյի վէրէն
 օ տուր . Ա է եէրին պիւթիւն եիւղիւ իւղէրինէ 26
 սաքին օլմաղա՝ պիր դանտան ատէմլէրին հէր միլ-
 լէթինի եարաթտը , վէ մուա՛յին վագըթլարա
 հէմ օնլարըն մէքեանլարընըն սինօրլարընա խաղդ
 շէքտի . Թա՛ Լլահա՛ը արայալար , քի պէլքի օ- 27
 նու էլլէր իլէ եօղլայըպ պուլալար , էյէրչի օ՛ պի-

- 28 զիմ հէր պիրիմիզտէն ուզագ տէյիլ իսէտէ : Օ՛իրա
 օնուն իլէ եաշարըզ , վէ թէփրէնիրիզ , վէ
 միւվճիւտ իզ . նիճէքի սիզին շա՛իրէրինիզտէն
 տախի պա՛ղըլարը տէտիլէր . Օ՛իրա հէմ օնուն
- 29 ճինսի իզ : Իմտի պիզ Լ՛լլահըն ճինսի օլտուզու-
 մուզ թագտիրտէ՝ Լ՛լլահըզը ալթունա եա կիւ-
 միւչէ եա դաշա՛ տտէմ սանաա՛ թընըն վէ հիւնէ-
 րինին օյմասընա պէնկզէր զանն էթմէք կէրէք
- 30 տէյիլ իզ : Իմտի Լ՛լլահ ճահիլլիյին վագըթլարը-
 նը կէօրմէզլիլէ վուրուպ՝ շիմտի ատէմլէրին հէ-
 փիսինէ հէր եէրտէ թէնպիհ էտէր , քի թէվպէ է-
- 31 տէլէր . Օ՛իրա պիր կիւն թագտիր էթտի , քի օն-
 տա պիր թա՛յին էթտիյի ատէմին վասիդասի ի-
 լէ տիւնեայը սատագաթ իւզրէ հէօքմ էտէ ,
 քի օնու էօլիւլէրտէն գալտըրմագ իլէ՝ հէփիսինէ
 ի՛թիմատ վէրտի :
- 32 Ա՛ է օնլար էօլիւլէրտէն գալգամայը իշիտինճէ ,
 պաղըլարը զէվզէնիրլէրիտի , վէ պա՛ղըլարը տէ-
 տիլէր . Պու խուսուստա սէնի նինէ տինլէյէլիմ :
- 33 Ա՛ է Պողոս պունճիլէյին՝ օնլարըն օրթասընտան
- 34 չըգտը : Լ՛մմա օնա պա՛ղը ատէմլէր ա՛լագաւ է-
 տիպ ինանտըլար , քի օնլարըն արասընտա Լ՛քիս-
 պագը Վ՛իոննեսիոս տախի հէմ Վ՛ամարիս ատըն-
 տա պիր գարը՝ վէ օնլարըլա զայրի քիմնէլէր վա-
 րըտը :

ՊԼԵՇ 18 :

- 1 Ա՛ է պունլարտան սօնկրա՝ Պողոս Լ՛թինատան
- 2 այրըլըպ կորընթոսա կէլտի : Ա՛ է կլաւդիոս
 կայսէրին հէփ Ե՛հհուտիլէր Բ՛օմատան այրըլմա-
 զա էմր էթտիյինտէն՝ Խտալիատան եէնի կէլմիշ
 ճինսի Պոնտոսլու Լ՛կիւզաս ատընտա պիր Ե՛հհու-

տիցի վէ օնուն գարըսը Պրիսկիլայը պուլուպ' օն-
 արըն եանընա վարտը : Ա է պիր սանսա՛ թտան 3
 օլմաղըլա՛ օնլարըն եանընտա՛ գալտը , վէ իշէրի-
 տի . զիրա՛սանսա՛ թլարը չատըրճը լըգ իտի : Ա է 4
 հեր շաբաթ կիւնիւնտէ ճէմի՛յէթ եերինտէ սէօյ-
 լէրիտի , վէ Լէհուտիլէրի հէմ Լոււնանիլէրի
 գանտըրըրտը : Ա է կերէք Շ իղա կերէք Տիմո- 5
 թէոս Աակեգոնիատան էնտիքլէրինտէ՛ Պոզոս
 Լէհուտիլէրէ՛ Յիսուսուն Վրիստոս օլտուղունու
 իս՛ պաթ էտերէք՛ բուհտա՛ սըգըլըրտը : Ա է 6
 օնլար գարչը տուրուպ քիւֆր էթմէլէրիլէ , օ՛ էս՛-
 վապլարընը սիլքիպ օնլարա տէտի . Վէնտի գա-
 նընըզ պաշընըզըն իւզէրինտէ օլսուն . պէն փաթ
 իմ . շիմտէն սօնկրա գաիֆէլէրէ վարաճաղըմ :
 Ա է օրատան կէօլիւպ Լուստան գօրգան Յուս- 7
 տոս ատընտա պիր քիմսէնին էվինէ կէլտի , քի
 օնուն էվի ճէմի՛յէթ եերինէ պիթիշիք իտի : Ա է 8
 ճէմի՛յէթ պաշը Կրիսպոս պիւթիւն էվի իլէ Բապ-
 պա ինանտը . վէ Կորընթոսլուլարտան չօգ քիմ-
 սէլէր իշիտիպ ինանըրլարտը , վէ վաֆթիղ օ-
 լուրլարտը : Ա է Բապպ բույատա կէճէ իլէ 9
 Պոզոսա տէտի . Գօրգմա , լաքին սէյլէ վէ սիւ-
 քիւթ էթմէ . Օլրա պէն սէնին իլէ իմ , վէ 10
 հիշ քիմսէ սէնի ինճիթմէք իշիւն՛ սէնին իւզէ-
 րինէ սալմայաճագ . զիրա պու շէհրտէ պէնիմ ի-
 շիւն չօգ իսալգ վար : Ա է օնլարըն արատընտա՛ 11
 Լուստըն սէօլիւնիւ թա՛լիմ վէրէրէք՛ պիր եըլ
 վէ ալթը այ օթուրտու :

Ա է Գաղիոն Լաքայիանըն գայիմմագամը ի- 12
 քէն , Լէհուտիլէր եէքտիլ Պոզոսուն իւզէրինէ
 գալցատըլար , վէ օնու մհէքէլէ կէթիլտիլէր .
 Ա է տէտիլէր քի՛ Պու քիմսէ ատէմիլէրի գամ . 13

- տրորը, քի լուսնահաս նամաս հիլաֆեն ի պատեթ
 14 էտէլէր: Ա է Պողոս աղղընը աչաճագ օլտուգ-
 տա, Գաղիոն Եհհուտիլէրէ տէտի. Եյէր պիր
 նահագղըգ եախօտ պիր եարամագ ֆէնտ օլտա-
 յիտի՝ եա Եհհուտիլէր՝ սիլի հագղ իւղրէ թե-
 15 համմիւլ էտէրիտիմ: Լճմա էյէր սէօղ եա աու-
 լար եա քէնտի նամասունուգ խուսուսունաս
 պիր մէսէլէ իսէ, քէնտինիղ կէօրիւն, զիրա պէն
 16 պու շէյլէրին հարիմի օլմաղա իսթէմէմ: Ա է
 17 օնլարը մէհքէմէտէն գօլտու: Ա է հէփ Եու-
 նանիլէր ճէմի՛յէթպաշը Սոսթենէսի դութուպ՝
 մէհքէմէնին էօնիւնտէ տէօյէրլէրիտի. Գաղիո-
 նուն իսէ պու շէյլէրտէն հիչ վաղիֆէսի տէյիլ
 իտի:
 18 Ա է Պողոս վաֆիր կիւնլէր տահա էյլէնիպ՝
 գարընտաշար իլէ վիտալաշարգտան սօնկրա՝
 տէնիղտէն Սիւրիայա կիթտի. վէ օնուն պիլէսին-
 ճէ Պրիսկիլա վէ Լճիւղաս Էլէպէ, վէ Անպրեսա-
 տա սաշընը գըրգտը, զիրա ատաղը՝ վարըտը:
 19 Ա է Եփեսոսա եէթիշտի, վէ օնլարը օրատտ
 պրագտը. ամմա քէնտիտի՝ ճէմիյէթ եէրինէ
 20 կիրիպ՝ Եհհուտիլէր իլէ սէյլէշտի: Ա է օնլար
 եանլարընտա տահա չօգ զէման տուրմաղա օնա
 21 եալվարըրլարըտը, ամմա գայիլ օլմատը: Իլլա
 օնլար իլէ վիտալաշար տէտի. Պանա՝ կէլէճէք
 պայրամը հէրլէճհէ Երուսաղէմտէ էթմէք կէ-
 րէքտիր. ամմա Լճահըն իրատէթի իլէ եփնէսի-
 զէ տէօնէճէյիմ. վէ Եփեսոստան տէնիղտէն
 22 կիթտի: Ա է Աեսարիայա էնիպ՝ Երուսաղէմ
 չըգտը, վէ քիլիսայը սէլամլատը, անտէն Լճա-
 23 քիայա էնտի: Ա է պիրաղ վագըթ էյլէնիպ՝
 Գաղաղիա էյալէթինի վէ վաուգիայը թէրթիպ

իւզրէ տօլաշարագ՝ հէփ շայիրտլէրի գամլիէտի-
րիտի :

Ս է Լ՝պողոս ատընտա ճինսի Լ՝ղէքսանդրիալը 24
էհլիքէլամ պիրատէմ՝ Լ՝փեսոսա եէթիշտի, վէ
օ՝ քիթապլարտա գամլի իտի : Պու քիմնէ Բապ- 25
պըն եօլունու էօյրէնմիշիտի . վէ Բուհ հէրարէթի
իլէ սէօյլէյիպ՝ Բապպըն խուսուսունտա տիգգաթ
իլէ թալիմ վէրիրիտի . ամմա եալընըզ Յոհան-
նէսին վաֆթիղինի պիլիրիտի : Ս է պու քիմնէ 26
ճէմի՛յէթ եէրինտէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէյէ
պաշլատը . վէ Լ՝կիւղաս իլէ Պրիսկիլա օնու իշի-
տիպ՝ օնու եանլարընալ ալտըլար , վէ Լ՝լահըն
եօլունու օնա տահալ սահիհճէ անկլաթտըլար :
Ս է օ՝ Լ՝քայիպյա կէչմէյէ իսթէմէքլէ , գարըն- 27
տաշլար շայիրտլէրէ նասիհաթ էտէրէք օնու
գապուլ էթմէյէ եազտըլար . քի օ՝ վարընճա ,
լուգֆուն վասիգասի իլէ իման կէթիրէնլէրէ
չօգ եարտըմ էյլէտի : Օ՛իրա քիթապլարտան 28
Յիսուսուն Քրիստոս օլտուղունու կէօսթէրէ-
րէք՝ Լէհուտիլէրէ շիտտէթ իլէ աշիքեարէ թալ-
զիր էտէրիտի :

ՊԼԸ 19 :

Ս է օլտու քի՛ Լ՝պողոս կորընթոստա իքէն , 1
Պողոս եօգարըքի սէմթլէրի տօլաշըպ՝ Լ՝փեսոսա
կէլտի . վէ պալը շայիրտլէրի պուլուպ , օնլարա 2
տէտի . Սիզ ինանտըգտան սօնկրա՝ Բուհ էլ
գուտս ալտընըզմը . վէ օնլար օնա տէտիլէր քի՛
Բուհ էլ գուտս վար իտիյինի պիլէ իշիթմէտիք :
Ս է օ օնլարա տէտի . Իմտի նէյէ՞ վաֆթիղ օլ- 3
տունուղ . վէ օնլար տէտիլէր . Յոհաննէսին
վաֆթիղինէ : Ս է Պողոս տէտի . կէրչի Յոհան- 4

- նէս խալգա՝ օնտան սօնկրա կէլէնէ եանի Յիսուս
 Վրիստոսա ինանալար տէյերէք՝ թէվպէ վաֆ-
 5 թիղի վաֆթիղ էյլէտի : Ա է օնլար իշիտին-
 ճէ, Վապպ Յիսուսուն ատրնտա վաֆթիղ օլ-
 6 տուլար : Ա է Պողոս օնլարըն իւղէրինէ էլէրի-
 նի գօմաղըլա, Վուհ էլ գուտս օնլարըն իւղէրինէ
 կէլտի, վէ Եսայ տիլէր իլէ սէյլէշիրլէրիտի, հէմ
 7 փէյլամպէրլէք էտէրլէրիտի : Ա է հէփիսի օն
 8 իքի տտէմ գատար իտի : Ա է ճէմի՛յէթ եէրի-
 նէ կիրիպ՝ իւչ սյ Ալլահըն փատիշահըլը խու-
 սուսունտա սէյլէյիպ գանտըրարագ՝ ճէսարէթ
 9 իլէ սէյլէրիտի : Ա է պա՛ղը քիմսէլէր ճէմաա՝
 թըն էօնիւնտէ մէղհէպէ քէօթիւ սէյլէյէրէք
 գաթըլանըպ՝ իգաաթ էթմէտիղլէրի թագտիր-
 տէ, օնլարտան ուղաիգ տուրուպ՝ շայիրալէրի
 սյըրտը, վէ հէր կիւն Տիւրանոս պիր քիմսէնին
 10 մէտրէսէսինտէ սէյլէրիտի : Ա է պու՝ իքի եըլ
 օլտու, շէյլէ քի՝ Ասիատա հէփ սաքին օլանլար
 կէրէք Աէհուտիլէր կէրէք Աունանիլէր Վապպ
 11 Յիսուսուն սէօղիւնիւ իշիթտիլէր : Ա է Ալլահ
 Պողոսուն էլլէրի իլէ ա՛ճայըպ միւ՛ ճիղաթլար գը-
 12 լարըտը : Ե էյլէ քի՝ օնուն ճէսէտինտէն խաս-
 թալարըն իւղէրինէ պիլէ մահրամալար եախօտ
 փէշթիմալար կէօթիւրիւրլէրիտի, վէ խասթա-
 լըղլար օնլարտան կէշէրիտի, վէ եարամաղ բուհ-
 լար օնլարտան չըգարըտը :
 13 Ա է տօլաշան էֆսունճու Աէհուտիլէրտէն
 պա՛ղըլարը՝ եարամաղ բուհլարը օլան քիմսէլէ-
 րին իւղէրինէ Վապպ Յիսուսուն ատրնը վէրմէյէ
 էլ գօյուպ՝ տէրլէրիտի, Պողոսուն վա՛ղ էթտիլի
 14 Յիսուս իլէ սիղէ անտ վէրիլիղ : Ա է պունու է-
 տէնլէր Ակեւա նամ պիր Աէհուտի քիմսէնին

Եւ տի օղու լարը ի տի : Ս է հարամազ բուհ ճէ 15
 վապ վէրիպ տէտի . Հիսուսու դանըրըմ , վէ Պո-
 զոսու պիլիբիմ . լաքին սիզ քիմէրսինիզ :
 Ս է օլ հարամազ բուհու օլան քիմսէ օնլարն 16
 իւղէրինէ սըչոսյըպ՝ օնլարը զապզ էթմէյիլէ ,
 օնլարա զալիպ կէլտի , շէօյլէ քի օնլար օ էվտէն
 չրփլպզ վէ հարալանմըչ գաչարլար : Ս է պու՝ 17
 Նփեսոստար սաքին օլան կէրէք Նէհուտիլէրէ
 կէրէք Նուանիլէրէ մալիւմ օլտու . վէ հէփիսի-
 նին իւղէրինէ գօրգու տիւշտիւ , վէ Մապպ Հիսու-
 սուն ատընա թա՛ղիմ օլունուրուտու : Ս է իման 18
 կէթիլէրէնլէրտէն չօգ քիմսէլէր կէլիպ ա՛մէլէրինի
 իթրաֆ էտէրէք՝ խապէր էտէրլէրիտի : Ս է ա՛ 19
 ճայըպ շէյլէրի իշլէյէնլէրտէն վաֆիլր քիմսէլէր
 քիթապլարը ճէմ՝ էտիպ՝ հէփիսինին էօնիւնտէ
 հագարլարըտը . վէ օնլարն գըյմէթինի հիասպ
 էթաիլէր , վէ էլլի պին գըղա՛ կիւմիւշ օլտուղու-
 նու պուլտուլար : Պէօյլէճէ՛ Մապպն սէօղիւ 20
 արթըպ՝ գուտրէթ իլէ գուվվէթլէնիլիտի :
 Ս է պու շէյլէր թէքմիլ օլունճա , Պողոս 21
 Մուհտա միւրատ էթտի քի՛ Սակեգոնիատան վէ
 Մքայիատան կէչիպ՝ Նրուսաղէմէ վարա . վէ
 տէտի քի՛ օրայա վարաըղըմտան սօնկրա՛ պանա
 Մօմայը տախի կէօրմէք կէրէքտիր : Ս է օնա 22
 խըղմէթ էտէնլէրտէն իքի քիչի՛ Տիմոթէոսու վէ
 Նրաստոսու Սակեգոնիայա կէօնտէրիպ՝ քէնտի-
 սի պիլր զէման Մսիատա էյլէնտի : Ս է օլ զէ- 23
 մանտա՛ մէզհէպ իշիւն չօգ վէլվէլէ օլտու : Օ ի- 24
 րա Վեմէտրիոս ատընտա պիլր գույումճու՛ կիւ-
 միւշտէն Մքտեմիս Պո-՛ւ-՛ն-՛ հէյքէլէրի հափմա-
 զըլա , սէնաա՛թ սահիպլէրինէ վաֆիլր գաղանճ
 կէթիլիլիտի : Իմտի օնլարը վէ պու շէյլէրի 25

- իշէյէն քիմնէլէրի ճէմ՝ էտիպ տէտի . Եւ ա-
տէմլէր՝ պիլիրսինիզ քի պիղիմ կէշինմէմիզ պու
26 իշտէն տիր : Ա է կէօրիւյօրսունուզ՝ հէմ իշի-
տիյօրսունուզ , քի պու Պողոս Եւլէր իլէ եափը-
լանլար ալլահլար տէյիլտիր տէյէրէք՝ տէյիլ
եալընըզ Եփեսոստան իլլա հէման պիլթիւն Ե-
սիատան վաֆիր խալգ գանտըրըպ սափթըրտը :
- 27 Ա է տէյիլ եալընըզ պու սէնամ թըմըզ խօրլու-
ղատիւշմէք թէհլէքէսինտէ տիր , լաքին պէօ-
յիւք Երտեմիս ալլահըն հէյ.քէլի տախի հիշէ
սայըլաճագ , հէմ պիլթիւն Եսիանըն վէ տիւն-
եանըն տախի ի պատէթ էթտիյի օնուն ա՛ղամէ-
- 28 թի հիչ օլաճագ : Ա է օնլար իշիտինճէ , էօր-
քէտէն տօլմաղըլա՝ պաղըրըպ տէտիլէր . Եփե-
- 29 սոսլուլարըն Երտեմիսի պէյիւքտիւր : Ա է
պիլթիւն շէհր գարըշըզլըգ իլէ տօլտու . վէ
Պողոսուն եօլտաշլարը՝ Եսկեղոնլու Վայիոս իլէ
Երիստարքոս գափըպ՝ պիրօղուրտան մէյտան եէ-
- 30 ըինէ եիւրիւյիւշ էթտիլէր : Ա է Պողոս ճիւմ-
հիւրէ կիրմէյէ իսթէյինճէ՝ շայիրտէր օնու գօյ-
- 31 վէրմէզլէրիտի : Հէմ Եսիա պաշլարընտան
տախի պա՛ղը քիմնէլէր օնուն տօսթլարը օլմաղը-
լա , օնա կէօնտէրիպ եալվարըրլարըտը , քի քէն-
- 32 տիսինի մէյտան եէրինէ վէրմէյէ : Ա է քիմի
պիր շէյ.քիմի տախի պիր շէյ պաղըրըրըտը . զի-
րա ճէմամ թտա գարըշըզլըգ վարըտը , վէ շօղու՝
նէ իշիւն ճէմ՝ օլտուգլարընը պիլմէզլէրիտի :
- 33 Ա է խալգ դարաֆընտան Եղէքսանդրոսու իլէրի
սիւրտիլէր , շիւն Եէհուտիլէր օնու թագտիմ
էթտիլէր . վէ Եղէքսանդրոս էլինի սալլայըպ
խալգըն հուղուրունտա ճէվնայ վէրմէյէ իսթէ-
- 34 ըրտի : Ա է օնլար օնուն Եէհուտի օլտուղունու

անկլամաղըլա , իբի սաաթ միգտարի հէփիսին-
տէն պիր սէս օլուպ պաղըրըրլարըտը . Լափեսոս-
լուլարըն Լըրտեմիսի պէօյիւքտիւր : Լմմա 36
եազըճը գալապալըղը տինկտիրիպ տէտի . Լա
Լափեսոսլուատէմէր՝ հա՞նկը ատէմ վար քի Լ-
փեսոսլուլար շէհրինին՝ պէօյիւք Լըրտեմիսին վէ
Օնւտէն տիւշմէնին իպատէթ էտիճիսի օլուու-
ղունու պիլմէյէ : Իմտի պու շէյլէրէ գարշը սէօյ- 36
լէնմէզ իքէն , սիզէ կերէքտիր քի՝ շէքիլէսինիզ ,
վէ հիչ պիր էտէպսիզ հարաքէթ էթմէյէսինիզ :
Օիրա պու ատէմլէրի կէթիրտինիզ քի՝ սիզին 37
ալահընըղա գարշը հէյքէլ սօյուճուլար եախօտ
քիւֆր էտիճիլէր տէյիլէր : Իմտի էյէր Վե- 38
մետրիոսուն վէ օնուն պիլէսինճէ սէնաա՛թ սա-
հիպլէրինին պիր քիմսէ իլէ տա՛վալարը վար
իսէ , տիվան կիւնլէրի կէլիր , վէ գայիմմագամլար
վար , մուրաֆա՛ օլսունլար : Լմմա էյէր Ղայրի 39
շէյլէրտէն պիր նէսնէ դալապ էտերսէնիզ ,
նօմօսճա օլան ճէմաա՛թտա ֆաւսլ օլունա-
ճագ : Օիրա պու կիւնտէն էօթիւրիւ պիզ՝ ֆիթ- 40
նէ գօփարըճըլար տէյիւ շլքեայէթ օլունմագ
թէհլիքէսինտէյիզ , հիչ պիր սէպէպ եօղ իքէն՝
քի պու գարգաշարը՛գ իչիւն ճէվապ վէրմէյէ
գատիր օլալմ . վէ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ ,
ճէմաա՛թը տաղըթտը :

ՊԼԵՆ՝ 20 :

Վէ վէլվէլէ տինտիքտէն սօնկրա՛ Պողոս շա- 1
յիրտլէրի շաղըրըպ վիտալաշը՛նճա , Սակեդոնի-
այա վարմաղա չըգտը : Վէ օ գարաֆլարը տօ- 2
լաշըպ՝ օնլարա չօգ սէօզ իլէ թէսէլի վէրտիք-
աէն սօնկրա , Լունանիսթանա՛ս Լետի , Ուէ 3

- իւչ սյ էյլէնիպ՝ Սիւրիայա կէչէճէք իքէն , Լէ-
 4 հուտիլէր օնա պիր հիլէ գուրմաղըլա , Սակեյո-
 թա Մսիսյատէք օնուն իլէ՝ Բերիալը Սոպատրոս
 վէ Սէլանիքլիլէրտէն Մրիստարքոս իլէ Սեկուն-
 դոս՝ վէ Գերբէլի Գայիոս վէ Տիմոթէոս՝ վէ Մ-
 սիալըլարտան Տիւքիկոս վէ Տրոփիմոս եօլտայ
 5 օլտուլար : Պունլար իլէրի վարըպ՝ պիզի Տրո-
 6 վաստա պէքլէրլէրիտի : Պիզ իսէ խամուրսուզ-
 լարըն կիւնլէրինտէն սօնկրա՝ Փիլիպպէտէն տէ-
 նիզ իւզրէ չըգտըգ , վէ պէշ կիւնտէ օնլարա
 Տրովասա կէլտիք . վէ օրատա եէտի կիւն էյլէն-
 տիք :
- 7 Սէ հաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ՝ պիզ էքմէք
 տօղըամաղա ճէմ՝ օլմուշ իքէն , Պողոս էրթէսի
 կիւնտէ չըգաճագ օլմաղըլա՝ օնլարա սէօյլէրիտի .
 8 վէ սէօլիւ կէճէ եարըսընատէք ուզաթտը : Սէ
 օլ ճէմ՝ օլմուշ իտիյիմիզ իւսթ օտատա վաֆիր
 9 մաշալէլէր վարըտը : Սէ Լուտիքոս ատընտա
 պիր կէնճ՝ փէնճէրէտէ օթուրմաղըլա , տէրին ույ-
 գոյա տալըպ՝ Պողոս զիյատէսի իլէ սէօյլէրքէն ,
 ույգուտան եէնիլիպ՝ իւչ գապագատան աշաղա՝
 10 տիւշտիւ , վէ էօլմիւշ գալարըրըլտը : Սէ Պողոս է-
 նիպ՝ օնուն իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ գուճագլայըպ
 տէտի . թէլաշէլէնմէն , զիրա օնուն ճանը օնտա՝
 11 տըր : Սէ եօգարը վարըպ՝ էքմէք տօղըսյըպ եէ-
 տիքտէն սօնկրա , հէմ թա շաֆագ սէօքէնէտէք
 12 վաֆիր սէօյլէտիքտէն սօնկրա , էօյլէ չըգտը : Սէ
 օլ ուշաղը սաղ կէթիրտիլէր , վէ պիր չօգ թէսէլ-
 13 լի պուլտուլար : Պիզ իսէ իլէրի գայըլա՝ վար-
 տըգ , վէ Յասոսա աչըլտըգ , քի Պողոսու օրա-
 տան ալաճաղըտըգ , զիրա քէնտիսի եայան կիտէ-

ճէք օլմիզըլա, պէօյլէ թէնպիհ վերմիշխաի :
 Ս է օ՛ Յասոստա պիզէ գալուշունճա, օնու եօ- 14
 գարը՛ ալըպ՛ Միտիլույէ կէլտիք : Ս է օրատան 15
 աշըլըպ՛ էրթէսի կիւն Սագըղն գարշըսընա եէ-
 թիշաիք, վէ օ պիր կիւն՝ Սամոսա եանաշտըգ, վէ
 թարօճիլիօնտա գալըպ՛ էրթէսի կիւն ՍԵլիտոսա
 կէլտիք : Օ իրա Պողոս՝ Մսիատա վագըթ կէ- 16
 շիրմէմէք իշիւն՝ կէմի իլէ Ափեսոստան կէշիպ
 կիթմէյէ միւնասիպ կէօրտիւ, զիրա ա՛ճէլէ է-
 տերիտի քի՛ էյէր օնա միւմքին իսէ՛ Պենտէկոս-
 թէ կիւնիւնտէ Արուսաղէմտէ օլա :

Ս է ՍԵլիտոստան Ափեսոսա կէօնտերիպ՛ քի- 17
 լիսանըն իսթիարլարընը չտղըրտը : Ս է օնլար 18
 օնա կէլտիքլէրինտէ, օնլարա տէտի, Մսիայա
 կէլտիլիմ իլք կիւնտէն պերու՛ պիւթիւն վագըթ-
 տա սիզին իլէ նիճէ օլտուղուճու սիզ պիլիբսի-
 նիզ . Քի Մապպա՛ թէքմիլ ալչաիգ կէօնիւլիք 19
 իլէ վէ չօգ կէօղ եաշլարը իլէ վէ Աէհուտիլէրին
 Ֆէնտէրի վասիգասի իլէ պանա վագի՛ օլան թէճ-
 րիւպէլէր իլէ խըզմէթ էթտիմ . Սիճէ Փայի- 20
 տալը օլան շէյլէրտէն հիչ պիրինի սիզէ խապէր
 վերմէքտէն վէ սիզէ աշիքեարէ՛ վէ էվտէն էվէ
 թա՛լիմ վերմէքտէն շէքինմէտիմ . Քի ՄԼ- 21
 լահա թէվպէյի վէ Մապպըմըղ Յիսուս Քրիս-
 տոսա իմանը՛ կէրէք Աէհուտիլէրէ կէրէք Աու-
 նանիլէրէ շէհատէթ էյլէտիմ : Ս է շիմտի 22
 իշթէ պէն բուհտա պաղլը Արուսաղէմէ՛ կիտէ-
 յօրում, վէ պանա օնտա վագի՛ օլաճագ շէյլէրի
 պիլմէմ . Մնճագ պո՛նո՛ն քի՛ Մուհ էլ գուտս 23
 շէհրտէն շէհրէ պանա շէհատէթ էտիպ տէր քի՛
 պէնի պաղլար վէ ս՛ըզլէթլէր պէքլէյօրլար : Սա- 24
 քին հիչ պիրինտէն հաճէթիմ տէյիլ, վէ ճանը-

- մը քէնտիմէ գըլմէ թ լի դու թ մամ . թաքիմ եօլու-
մու՝ հէմ Լ.լաճըն՝ լուդֆունուն աւետարանընը
չէհատէթ էթմէյէ Բապպ Հիսուստան ալարղըմ
- 25 խըղմէթի շատը՛գ իլէ թէմամ էտէյիմ : Ա է
չիմտի իշթէ պէն պիլիբիմ , քի արթըգ սիղ հէ-
փինիղ՝ քի արանըղտա Լ.լաճըն փատիչաճըղընը
վա՛ղ էթմէյէ տօլաշտըմ՝ եիւղիւմիւ արթըգ
- 26 կէօրմէյէճէքսինիղ : ( )նուն իշիւն սիղէ պու-
կիւնքի կիւնտէ շէհատէթ էտէրիմ , քի պէն հէ-
27 փիսինին գանընտան փաքիմ . Օ իրա սիղէ Լ.լ-
լաճըն հէփ միւրատընը խապէր էթմէքտէն սա-
28 գը՛նմատըմ : Իմտի քէնտինիղէ՝ վէ Բուճ էլ
գուտսուն սիղի շօլ իւղէրինէ նազըրլար գօտու-
ղու պիւթիւն սիւրիյէ սագընըն , քի Լ.լաճըն՝
քէնտի գանը իլէ գազանտըղը քիլիսայը կիւտէ-
- 29 սինիղ : Օ իրա պէն պունու պիլիբիմ , քի պէնիմ
կիթմէմտէն սօնկրա՝ արանըղա սիւրիյիւ էսիբկէ-
30 մէղ ազղուն գուրտլար կիրէճէք : Ա է սիղին
քէնտի արանըղտան տախի՝ շայիրալէրի քէնտի
արալարընճա չէքմէք իշիւն՝ թէրս շէյլէր սէօյ-
- 31 լէյէն ատէմէր գալգաճագլար : Պունուն իշիւն
ույանըգ տուրուն , վէ խազըրնըղտա դութուն
քի՛ իւշ երլ կէճէ վէ կիւնտիւղ սիղին հէր պիրի-
նիղէ նասիհասթ վէրմէքտէն ֆերաղասթ կէլմէ-
- 32 տիմ : Ա է շիմտի եա՛ գարընտաչար՝ սիղի՛
մամուր էթմէյէ վէ սիղէ հէփ մուգատտէս օլ-
մուչլարըն արատընտա միրաս՝ վէրմէյէ գատիր օ-
լան Լ.լաճա վէ օնուն լուդֆունուն սէօղիւնէ ըս-
- 33 մարլարըմ : Հիչ պիրինին կիւմիւչիւնէ եա ալ-
թունունա եա էս՝ վապլարընա դամա՝ էթմէտիմ :
- 34 Ա է սիղ պիլիբսինիղ քի՛ քէնտիմ մուհթաճ օլ-
տուղղում շէյլէրէ վէ պէրապէրիմ ճէ օլանլարըն-

քինէ պու էլէր խրղմէթ էթտիլէր : Աիղէ հէփ 35
 շէյլէրի կէօսթէրտիմ քի՛ պէօյլէ շալըշրպ զա-
 ի՛ ֆլէրէ իմտատ էթմէք՝ հէմ Րապպ Յիսուսուն
 սէօղինիւ խաղրտա՛ դու թմագ կէրէքտիր , քի
 տէտի . Ա՛ էրմէք՝ ալմագտան տահա զիյատէ միւ-
 պարէքտիր : Ա՛ է պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ , տիղ 36
 շէօքիւպ օնլարրն ճիւմիլէսի իլէ տուա՛ էյլէտի :
 Ա՛ է հէփիսինտէն պիր վաֆիր աղայը՛շ օլտու . վէ 37
 Պողոսուն պօյնօւ իւղէրինէ աիւշիւպ՝ օնու էօ-
 փերլէրիտի : Պախուսուս սէօյլէտիյի սէօղտէն 38
 էօթիւրիւ գասալէթ շէքէրլէրիտի , քի արթըդ
 օնուն եիւղինիւ կէօրմէյէճէքլէր . վէ օնա կէմիյէ-
 տէք կէօնտէրիճի կիթտիլէր :

ՊԼԸ 21 :

Ա՛ է պիղ օրատան այրըլըպ շէքիլաիքտէ՛ն սօնկ- 1
 րա՛ տօղըուլուպ Ա՛ թանքէօյէ կէլտիք , վէ էրթէ-
 սի կին Րօտօսա՛ վէ օրատան Պատարայա շա-
 րըֆ : Ա՛ է փինիկէյէ կէշէն պիր գայըդ պուլ- 2
 մաղըլա , պինիպ աշըլաղդ : Ա՛ է Վըպըսը կէօ- 3
 րիւպ օնու սօլտան պրագմաղըլա՛ Աիւրիսյա կի-
 տէյօրտուդ , վէ Տիւրոսա եէթիշտիք , չին կէմի 4
 եիւքիւնիւ օրատա պօշատաճաղրտը : Ա՛ է շա-
 յիրտլէրի պուլուպ՝ օրատա եէտի կին գալարդ ,
 քի օնլար Պողոսա Րուհուն վասիդասի իլէ տէր-
 լէրիտի , քի Արուսաղէմէ չըգմայա : Ա՛ է պիղ 5
 օլ կինլէրի թէքմիլ էթտիքտէ՛ն սօնկրա՛ չըդըպ
 կիտէյօրտուդ , վէ հէփիսի՛ գարըլար հէմ չօ-
 ճուղլար պէրապէր օլարապ՝ շէհրին տիշարըսը-
 նատէք պիղէ կէօնտէրիճի կէլտիլէր . վէ տէնիղ 6
 զըլըսընտա տիղ շէօքիւպ՝ տուա՛ էյլէտիք : Ա՛ է
 պիրպիրիմիղ իլէ սէլամլաշըպ գայըղա՛ պինտիք ,

- 7 օնլար իսէ էլէրինէ տէօնտիւլէր: Ա է պիզ տէ-
նիզ եօլճուլուղունու թէքմիլ էթտիքտէն սօնկ-
րա՝ Տիւրոստան Պտղէմայիսէ եէթիշտիք վէ գա-
րնտաշլարը սէլամլայը պիր կիւն օնլարըն եա-
8 նրնտա՛ գալտըգ: Ա է էրթէսի կիւն չըզը պ՛կե-
սարիայա կէլտիք վէ եէտիլէրտէն օլան աւետա-
րանիչ Վիլիպպոսուն էվինէ կիրիպ՛ օնուն եանըն-
9 տա՛ գալտըգ: Ա է օնուն տէօրթ պիքրէ գըզլա-
րը վարըտը, քի փէյղամպէրլիք էտէրլէրիտի:
10 Ա է պիզ օրատա տահա չօգ կիւնլէր գալըբէն,
Լէհոտիսթանտան Լգաբոս ատընտա պիր փէյ-
11 Ղամպէր էնտի. Ա է եանըմըղա կէլիպ՛ Պողոսուն
գուշաղընը գալտըրտը, վէ քէնտի էլէրինի վէ ա-
յագլարընը պաղլայըպ տէտի. Բուհ էլ գուտս
պէօյլէ տէր. Պու գուշաղըն սահիպի օլան ատէմի
Լըրուսաղէմտէ Լէհոտիլէր պէօյլէ պաղլայա-
ճագլար, վէ գաիֆէլէր էլինէ թէսլիմ էտէճէքլէր:
12 Ա է պիլ պու շէյլէրի իշիտի՛նճէ, կէրէք պիզ
կէրէք եէրլիլէր եալվարըրտըգ, քի օ՛ Լըրուսա-
13 Ղէմէ չը՛գմայա: Լ՛մնա Պողոս ճէվնայ վէրտի.
Լ՛ղլամնիգ իլէ վէ եիւրէյիմի էզմէք իլէ նէ՞ էտէ-
յօրսունուղ. զիրա պէն տէյիլ եալընըղ պաղ-
լանմաղա՛ իլլա Լըրուսաղէմտէ Բապպ Յիսուսուն
14 ստը իշիւն էօլմէյէ տախի հաղիրիմ: Ա է օ
գա՛նմայընճա, պիզ՛ Բապպըն միւրատը՛ օլսուն
15 տէյէրէք սիւքիւթ էթտիք: Ա է պու կիւնլէր-
տէն սօնկրա՛ պիզ թէտարիք կէօրիւպ Լըրուսա-
16 Ղէմէ՛ չըգայօրտուգ. Ա է կեսարիատան պերա-
պէրիմիզէ շայիրտլէրտէն պա՛ղլալը շօլ էվին-
տէ գօնագ էտէճէյիմիզ էսքի շայիրտ օլան Վըպ-
րըսը Ս՛նսսոնու կէթիրիպ՛ պէրապէր կէլտի-
լէր:

Ա է պիղ Երուսաղէմէ եկեթիշինճէ , գարըն- 17
 տաշար պիղի շատլը՛ղլա գապուլ էթտիլէր :
 Ա է երթէսի կիւն՝ Պոզոս պիղիմ՝ իլէ պերապէր 18
 Յակոբոսա վարտը , վէ հէփ իկեթիարլար կէլտի-
 լէր : Ա է օ՛ օնլարը սէլամլատըգտան՝ սօնկրա՛ 19
 Մլահ օնուն խըղմէթի վասիդասի իլէ գաիֆէ-
 լէրտէ էթտիլի շէյլէրի պիրէր պիրէր նազլ է-
 տէրիտի : Ա է օնլար իշիտինճէ՛ Մլահա շիւքր 20
 էտէրլէրիտի . վէ օնա տէտիլէր . Աէօրիւյօրսուն՝
 Եա՛ գարընտաշ՝ իման կէթիւմիշ Եէհուտիլէր-
 տէն գաշ օն պին քիմսէլէր վար , վէ հէփիսի՛ նօ-
 մօսուն ղայրէթինի շէքէրլէր : Ա է սէնտէն էօ 21
 թիւրիւ էօյրէնտիլէր քի՛ սէն գաիֆէլէրին արա-
 սընտաօլան հէփ Եէհուտիլէրէ՛ էվատլարընը
 սիւննէթ էթմէմէյէ վէ այնլար իւղըէ եիւրիւ-
 մէմէյէ Սովսէստէն ա՛սըլը՛գ թա՛լիմ էտէրսին :
 Իմտի նէ՞ օլա . հէր վէճհիլէ շօգ իսալգ պիրիքսէ 22
 կէրէք . ղիւրա սէնին կէլտիլինի իշիտէճէքլէր :
 Իմտի պու պիղիմ սանա սէօյլէտիլիմիղի էյլէ . 23
 Պիղտէ տէօրթ ատէմ վար , քի օնլարըն
 ատաղը վար . պունլարը ալըպ՛ օնլար իլէ պէ- 24
 րապէր քէնտինի փաքլէ , վէ օնլարըն իւզէրինէ
 մասրաֆ էյլէ , քի պաշարընը թըաշ էտէլէր .
 վէ հէփիսի անկլայաճազլար քի՛ սէնին հազզը-
 նա էօյրէնտիքլէրի շէյլէրին հիշ պիրինին ալը
 Եօգտօր , իլա քէնտին տախի նօմօսու սագլա-
 յարագ հարաքէթ էտէրսին : Մմա իման կէ- 25
 թիւմիշ գաիֆէլէրին խուսուսունտա՛ պիղ միւ-
 նասիպ կէօրիւպ՛ փութլարա պօղաղլանմըշտան
 վէ գանտան վէ պօղուլմուշտան վէ ղինատան սա-
 ղընմագտան մա՛տա՛ օնլար հիշ պէօյլէ պիր շէյ
 սագլամամաղա մէքթիւպ կէօնտէրտիք : ( ) ղէ- 26

ժան Պողոս օ տաեմէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն
օնլար իլէ փաքլէնտիքտէն սօնկրա՝ հէյքէլէ
կիրիպ փաքլէմէնին կիւնլէրինի խապէր է-
տէրիտի , թա օնլարըն հէր պիրի իչիւն հէտիլէ
սունուլանատէք :

- 27 Ա է եէտի կիւն թէմամ օլտճագ իքէն , Ա-
սիատան օլան Աէհուտիլէր օնու հէյքէլտէ կէօր-
մէլէրիլէ , պիւթիւն գալապալըղը դարգաշարլըղաւ
վէրտիլէր , վէ էլլէրինի օնուն իւղէրինէ սալտըլար .
- 28 Ա է պաղըրըրլարըրա . Այա Աարաէլի տաեմէրի
եարար՝մ էտին , գավմա վէ նօմօսա վէ պու մա .
հալէ դարշը հէփիսինէ հէր եէրտէ թա՛լիմ վէրէ
ատեմ պու տուր . վէ հէմ տախի հէյքէլին իչինս
Աունանիլէր կէթիրտի , վէ պու մուգատտէս մա-
- 29 հալի նափաքլէտի : Չիւն ագտէմ ճէ՝ օնուն պի-
լէսինճէ շէհրտէ Ափեսոսու Տրոփիմոսու կէօր-
միւշլէրիտի , քի օնու Պողոս հէյքէլին իչինէ
- 30 կէթիրտի զանն էտէրլէրիտի : Ա է պիւթիւն
շէհր հարաքէթէ կէլտի , վէ գալապալըղ եիւրիւ-
յիւշ էթտի . վէ Պողոսու գութուպ՝ օնու հէյ-
քէլտէն տիշարը՝ շէքէրլէրիտի . վէ տէր ա՛գապ
- 31 գափուլար գափանտըլար : Ա է օնլար օնու էօլ-
տիւրմէյէ արար իքէն , պէօլիւյիւն պինպաշըսը-
նա խապէր կիթտի , քի պիւթիւն Արուսաղէմ
- 32 դարգաշարլըղտաւ տըր : Վի օ՛ անիտէ ա՛սքէրի-
լէր վէ կիւղպաշըլար ալըպ՝ օնլարըն իւղէրինէ սէ-
յիրթտի . վէ օնլար պինպաշըյը վէ ա՛սքէրիլէրի
կէօրիւնճէ , Պողոսու վուրմագտան ֆէրաղաթ
- 33 կէլտիլէր : ( ) զէման պինպաշը եագը՛ն կէլիպ՝
օնու գութտու , վէ իքի զինճիր իլէ պաղանմաղա
էմը էթտի . վէ քիմ օլտուղունու հէմ նէ էթմիշ
- 34 իտիլինի սօրարըրա : Ա է գալապալըղտա քիմի

պիր շէյ վէ քիմի պիր շէյ պաղըրըլարըտը . վէ
 կիւրիւլթիւտէն սահիհինի անկլամաղա գատիր
 օլմամաղըլա , էմր էթտիքի օ՝ օրտույա կէօթիւ-
 րիւլէ : Ա է նէրտիպան տէրէճէլէրինէ եէթիշտի- 35
 յինտէ օլտու քի գալապալըղըն զօրունտան աւս-
 քէրիլէրտէն գալտըրըլըրըտը : Օ իրա խալգըն 36
 ճիւմհիւրիւ արտտան կէլիպ ( )նու գալտըր՝ պա-
 ղըրըրըտը : Ա է Պողոս օրտունուն իչինէ կէօթիւ- 37
 րիւլէճէք իքէն , պինպաշըյա տէտի . Սանա պիր
 շէյ սէյլէմէյէ պանա ի զն վալմը . վէ օ տէտի .
 Լունանիճէ պիլի՛րմիսին . Պու կիւնլէրտէն ագ- 38
 տէմ պաշ գալտըրըպ՝ շէօլէ տէօրթ պին եօլ քէ-
 սիճի քիմնէլէրի չըգարան շօլ Աըսըրը սէն տէ-
 յիլիսին : Ա է Պողոս տէտի . Պէն՝ Կիլիկիա- 39
 նըն մէշուր շէհրինին , շէհրիսի՝ Ղարսուսըլու
 Լէհուտի առէմ իմ . վէ սանա եալվարըրըմ ,
 պանա մուսատէ էյլէ գալմա սէյլէյիմ :
 Ա է օ՝ օնա մուսատէ էտինճէ , Պողոս նէր- 40
 տիպան տէրէճէլէրինտէ աուրարագ՝ գալմա
 էլ իլէ իշարէթ էթտի . վէ ա՛յլիմ սիւքիւթ օլ-
 մաղըլա , Ի՛պրանի լիսանընտա սէյլէյիպ տէ-
 տի :

ՊԵՇ 22 :

Եւ գարընտաշ վէ պապա առէմլէր՝ հալա քէն- 1
 տիմ իչին սիզէ օլան ճէվապըմը տինկլէյին :
 Ա է օնլար՝ օնուն օնլարա Ի՛պրանի լիսանընտա 2
 սէյլէտիյինի իշտինճէ , տահա զիյատէ սիւքիւթ
 էտէրլէրիտի . վէ օ տէտի . Պէն Լէհուտի ա- 3
 տէմ իմ քի՛ Կիլիկիանըն Ղարսուս շէհրինտէ
 տօղտում . ամմա պու շէհրտէ Ղամաղիէլին ա-
 յաղլարընտա թէրպիյէ օլունուպ՝ պապալար նօ-

Սաւուղ գարընտաշ՝ պագ . վէ պէն օ սաս՛ թտար
 օնա տօղըու պագտում : Ս է օ տէտի . Պապալա- 14
 րըմըզըն Մլլահը սէնի՝ օնուն իրատէթինի պիլմէ-
 յէ վէ Սատըղը կէօրմէյէ հէմ օնուն աղգընտան
 սէս իշիթմէյէ թա՛յին էյլէտի : Օ, իրա կէօր- 15
 տիւյին վէ իշիթտիյին շէյլէրտէ՝ հէփ ատէմլէ-
 րէ օնուն շահիտի օլաճագսըն : Ս է շիմտի նէ 16
 կէճիքիքսին . գալըրպ վաֆթիզ օլ , վէ Րապպըն
 ատընա նիտա էտիպ՝ կիւնահլարընտան եայգան :
 Ս է օլտու քի պէն Լըուսաղէմէ տէօնիւպ՝ հէյ- 17
 քէլտէ տուա՛ էտէրքէն հայրէթէ տիւշտիւմ .
 Ս է օնու կէօրտիւմ , քի պանա տէյօրուտու . Ր՝- 18
 ճէլէ էտիպ՝ թէզ Լըուսաղէմտէն չըգ . զիրա սէ-
 նին՝ պէնիմ իչիւն շէհատէթինի գապուլ էթմէ-
 յէճէքլէր : Պէն տախի տէտիւմ , Լա՛ Րապպ՝ 19
 օնլար պիլիքլէրքի՝ պէն սանա ինանանլարը ճէմի՝-
 յէթ եէրլէրինտէ տէօյէրիտիւմ , վէ հապսա՛
 վէրիրիտիւմ . Ս է սէնին շահիտին Ստե- 20
 փաննոսուն դանը տէօքիւլիւր իքէն , պէն տա-
 խի օրատա հազը՛ր իտիւմ , վէ օնուն էօլիւմիւնէ
 ըիզա՛ վէրմիշիտիւմ , վէ օնու էօլտիւրէնլէրին էս՝-
 վապլարընը՝ պէքլէրիտիւմ : Ս է պանա տէտի . 21
 Աիթ , զիրա պէն սէնի դաիֆէլէրէ ուղաղա՛ կէօն-
 տէրէճէյիւմ :

Ս է օնլար պու սէօգէ դատար օնու տինկլէրլէ- 22
 րիտի , անտէն սէսլէրինի գալտըրըրպ տէտիլէր .
 Պունճիլէյին քիմսէյի եէրտէն դալտըր՛ր , զիրա օ-
 նա եաշամաղա լայըգ տէյիլտիր : Խմտի օնլար 23
 պաղըրարագ էս՝ վապլարընը սամուրուպ՝ ըիւղ-
 կեարա թօղ աթմաղըլա , պինպաշը էմը էթտի 24
 քի՝ օ օրտույա՛ կէօթիւրիւլէ , վէ տէտի քի օ՝ գամ-
 չըգ իլէ թէֆթիշ օլունա . թաքիւմ օնուն իւղէ-

- 25 րինէ նէ սէպէպտէն պաղըրըշըր իտիքլէրինի պի-
 լէ : Ա է օնու գայը շար իլէ կէրտիքլէրի կիպի՝
 Պողոս օրատա տուրան եիւզպաշըյա տէտի . Աի-
 զէ՝ Ռօմայը վէ շէրաա՛թը քէսիլմէմիշ ատէմի
 26 տէօյմէյէ ճայի՞ զմի : Ա է եիւզպաշը իշիտինճէ ,
 վարըպ պինպաշըյա խապէր վէրիպ տէտի . Պագ ,
 նէ էտէճէքսին . զիրա պու ատէմ Ռօմայը տըր
 27 Ա է պինպաշը եանընա կէլիպ՝ օնա տէտի . Պանս
 սէօյլէ , սէն Ռօմայըմըսըն . վէ օ՝ տէտի . Պէլի :
 28 Ա է պինպաշը ճէվապ վէրտի . Պէն պու հիմայէ-
 թի շօգ նուգգ իլէ էտինտիմ . վէ Պողոս տէտի .
 29 Պէն իսէ հէման էօյլէ՛ տօղմուշում : Իմ-
 տի օնու թէթթիշ էտէճէք օլան քիմսէլէր՝
 տէր ա՛գապ օնուն եանընտան շէքիլտիլէր . հէմ
 պինպաշը տախի օնուն Ռօմայը օլտուղունու
 տույտուղունտան՝ վէ օնու պաղլամըշ իտիյին-
 տէն գօրգաու :
 30 Ա է էրթէսի կիւն՝ Աէհուտիլէրաէն նէ իշիւն
 շիքեայէթ օլունտուղունուն սահիհինի պիլմէյէ
 իսթէմէքլէ , օնու պաղլարտան շէօղտիւ , վէ էմի
 էթտի քի՝ պաշքեահինլէր հէմ օնլարըն հէփ
 ճէմաա՛թը կէլէ , վէ Պողոսու էնտիրիպ՝ էօնլէ-
 րինէ կէթիրտի :

ՊԵՇ 23 :

- 1 Ա է Պողոս ճէմաա՛թա կէօղ գալտըրըպ տէտի .
 Աա գարընտաշ ատէմլէր՝ պէն պու կիւնէտէկին՝
 2 Լլահըն ինտինտէ թէքմիլ էյի զամի՛ր իլէ կէ-
 շինտիմ : Ա է պաշքեահին Լնանիա եանընտա
 տուրանլարա էմի էթտի քի՝ օնուն աղըընա վու-
 3 րալար : ( ) Ը զէման Պողոս օնա տէտի . Մէնի
 Լլահ վուրաճայտըր՝ եա պատանալանմըշ տի-

վար . Հէմանն սէն նօմօս միւճէպինճէ պէնիմ շէ-
 րաա՛ թըմը կէօրմէյէ օթուրույօրսուն , վէ նօմօ-
 սու պօղուպ՝ պանա վուրուլմաղա՛մը էմր էտէր-
 սին : Ա է օրատա տուրանլար տէտիլէր . Լւա 4
 հըն պաշքեա հինինի՛մի սէօյէրսին : Պողոս տա 5
 խի տէտի . Լա՛ գարընտաշար՝ օնուն պաշքեա-
 հին օլտուղունու պիլմէ՛ղիտիմ . ղիրա եազըլմըշ-
 տըր . Գամվընըն սէրվէրինէ քէօթիւ սէօյէմէ-
 յէսին : Ա է Պողոս՝ պիր դարաֆ Սադուկեցի- 6
 լէր վէ օ պիր դարաֆ Փարիսեցիլէր օլտուղունու
 տույմաղըլա , ճէմաա՛ թտա պաղըրտը . Լա՛ գա-
 րընտաշ ատէմլէր՝ պէն Փարիսեցի օղու Փարի-
 սեցի իմ . պէն էօլիւլէրին իւմիտի վէ դըյամէթի
 իչինն հէօքմ օլունույօրում : Ա է օ պունու սէօյ- 7
 լէյինճէ , Փարիսեցիլէր իլէ Սադուկեցիլէրին
 արասընտա նիղա՛ օլտու , վէ գալապալըղ պէօլիւն-
 տիւ : Օ իրա Սադուկեցիլէր տէրլէրքի՛ դըյա- 8
 մէթ եօգ՝ վէ մէլէք եօգ՝ վէ բուհ եօգտուր .
 ամմա Փարիսեցիլէր իքիսինի տա իքրար էտէր-
 լէր : Ա է պէօյիւք շամաթա՛ օլտու . վէ Փա- 9
 րիսեցիլէր դարաֆընըն եազըճըլարը գալըրպ՝ նի-
 ղա՛ էտէրէք տէրլէրիտի . Պու ատէմտէ հիչ պիր
 քէօթիւ շէյ պուլմատըղ , ամմա էյէր օնա մէլէք
 եա բուհ սէօյլէտի իսէ , Լւահ իլէ ճէնքլէշմէ-
 յէլիմ : Ա է չօգ նիղա՛ օլմաղըլա , պինպաշը՝ 10
 օլմայա Պողոս օնլարտան փարալանա տէյիւ դօր-
 գուպ՝ ա՛ սքէրէ էմր էթտի , քի էնիպ օնու օնլարըն
 օրթասընտան գափա , վէ օնու օրտույա կէթի-
 րէ :

Ա է օ կէճէ Բապպ օնուն եանընա կէլիպ տէտի . 11
 Լա՛ Պողոս՝ ճէսարէթլէն , ղիրա Լըրուսաղէմտէ
 պէնիմ հագգըմա շէհատէթ էթտիյին կիպի՛

- Թ՛օմատա տախի շէհատէթ էթմէք կերէքսին :
 12 Սէ կիւնտիւզ օլունճա , Լէհուտիլէրտէն պա՛ղը-
 լարը իթիֆագ էտիպ քէնտիլէրինէ լա՛նէթ էտէ-
 րէք տէտիլէր քի՛ թա Պողոսու էօլտիւրէնէտէք՝
 13 եէմէյէլէր , վէ իշմէյէլէր : Սէ պու անտը սէօղ-
 պիրլէ էտէնլէր՝ գըրգ քիշիտէն զիյատէ իտի :
 14 Սէ օնլար պաշքեհաճինլէրին վէ իթիարլարըն
 եանընա կէլիպ տէտիլէր . Պիղ քէնտիմիլէ լա՛-
 նէթլէ լա՛նէթ էյլէտիք , քի թա Պողոսու էօլ-
 15 տիւրէնէտէք՝ Տիչ պիր շէյ տաթմայայլմ : Իմ-
 տի հալա սիղ ճէմաա՛թ իլէ պինպաշըյա խա-
 պէր էտին , քի օնու եարըն սիղէ էնտիրէ , կէօյա
 քի օնուն հագգընա տահա՛ տիգգաթլըճա էօյրէ-
 նէսիղ . պիղ իսէ՝ օ տահա եէթիշմէգտէն՝ օնու
 16 էօլտիւրմէյէ հագը՛րըղ : Սէ Պողոսուն գըրգա-
 րընտաշընըն օղու պու ֆէնտի իշիթմէյիլէ , վա-
 րըպ օրտոյա կիրտի , վէ Պողոսա խապէր վէրտի :
 17 Սէ Պողոս եիւզպաշըլարըն պիրինի եանընա չա-
 ղըրըպ տէտի . Պու ուշաղը պինպաշըյա կէօ-
 թիւր , զիրա օնա պիր խապէր էտէճէք շէյի վար :
 18 Իմտի օ՛ օնու ալըպ պինպաշըյա կէօթիւրտիւ ,
 վէ տէտի . Սահպուս Պողոս պէնի չաղըրըպ եալ-
 վարտը քի՛ պու ուշաղը սանա՛ կէթիրէյիմ , քի
 19 սանա սէօյլէյէճէյի վար : Սէ պինպաշը օնուն
 էլինի դութուպ՝ պիր թէնհա մահալէ վարտը , վէ
 սօրտու . Պանա խապէր էտէճէյին նէ՞ տիր :
 20 Սէ օ տէտի . Լէհուտիլէր գավլի գարար էթտի-
 լէր քի՛ սանա եալվարալար քի՛ եարըն Պողոսու
 ճէմաա՛թաի էնտիրէսին , կէօյա քի՛ օնուն հագգը-
 նա տահա՛ տիգգաթլըճա թէֆթիշ էտէլէր :
 21 Իմտի սէն օնլարը տինկլէմէյէսին . զիրա օնլար-
 տան գըրգտան զիյատէ տտէմ օնու փուսուտաի

պէքլէյօրլար, քի օնլար՝ թա օնու էօլախարէնէ-
տէք եէմէմէյէ վէ իչմէմէյէ քէնտիլէրինէ լա-
նէթ էթտիլէր. վէ շիմտի օնլար հազըրլար
տըր, վէ սէնին սէօղիւնիւ պէքլէրլէր: Ա է 22
պինպաշը ուշաղա՝ Պունլարը պանա պէյան էթ-
տիլինի քիմսէյէ սէօյլէմէ տէյիւ՝ թէնպիհ էտիպ
սալը՝ վէրտի:

Ա է եիւզպաշը լարտան իքի քիմսէ շազըրլար 23
տէտի. Վքի եիւզ ա՛սքէրիլէր վէ եէթմիշ աթը
վէ իքի-եիւզ մըղըագը՝ հազըրլարըն, քի կէճէնին
իւչիւնճիւ սաա՛թընտա Աեսարիայատէք վարա-
լար. Հայվանլար տախի կէթիլիլիսին, քի Պու 24
ղոսու պինտիրիպ՝ սաղ սէլիմ՝ Վեղիքս վալիյէ
կէօթիւրէլէր: Ա է պու մէֆհում իւզըէ պիք 25
մէքթիւպ եաղտը. Աղաւղիոս Վիսիաս՝ դուտ. 26
րէթլու Վեղիքս վալիյէ սէլամ էտէր: Պու ա- 27
տէմի՝ Աէհուտիլէրտէն դութուլուպ օնլարտան
էօլախարիլէճէք օլմաղըլա, պէն օնուն Վօմալը օլ-
տուղունու էօյրէնտիքտէ՝ ա՛սքէր իլէ եէթիշիպ
օնու դուրթարտըմ: Ա է օնլարըն օնտան շիքեա- 28
յէթ էթտիլէրինին սէպէպինի էօյրէնմէյէ իս-
թէմէյիլէ, օնու օնլարըն ճէմաա՛թընա էնտիր-
տիմ: Ա է օնու պուլտում քի օնլարըն նօմօ- 29
սունուն մէսէլէլէրի խուսուսունտա օնտան շիքեա-
յէթ օլունուրուտու, ամինս էօլիւմէ եա պէնտիլէ-
րէ մուսթահապգ ճիւրմիւ եօգտուր: Ա է պու 30
ատէմէ Աէհուտիլէրին փուսու գուրաճագլարը
պանա խապէր վէրիլմէյիլէ, անխտէ սանա՛կէօն-
տէրտիմ, հէմ շիքեայէթ էտէնլէրէ տախի օ-
նունլա սա՛ վալարընը սէնին հուղուրունտա սիւր-
մէյէ էմրէթտիմ: Սաղ օլ:

Վմտի ա՛սքէրիլէր՝ օնլարա էմր օլունանա կէօ- 31

32 րէ Պողոսու ալըպ՝ կէճէ իլէ Մնտիպատրիսէ կէ-
 թիրտիլէր : Ա է էրթէսի կիւն աթլըլարը օնուն
 իլէ վարմաղա պրաղըպ՝ օրտույս տէօնտիւլէր :
 33 Ա է օնլար Անսարիայա կիրիպ՝ մէքթիւպիւ վալի-
 յէ վէրտիլէր , հէմ Պողոսու տախի օնուն հուղու-
 34 բունա չըգարտըլար : Ա է վալի օգույուպ՝ հա՛ն-
 կը էյալէթտէն օլտուղունու սիւալ էթտիքտէն՝
 վէ Աիլիկիատան օլտուղունու էյրէնտիքտէն
 35 սօնկրա , տէտի . Շ իքեայէթճիլէրին տախի
 կէլտիքտէ՝ սէնի տինկլէյէճէյիմ . վէ էմր էթ-
 տի , քի օ՝ Հերուվէսին տիվանխանէսինտէ սագ-
 լանա :

ՊԵՇ 24 :

1 Ա է պէշ կիւնտէն սօնկրա պաշքեահին Մնանիս՝
 ինթիարլար վէ Տերտիւղոս նամ պիր էհլի քէ-
 լամ իլէ էնտի , վէ օնլար Պողոսու գարշը վալիլէ
 2 ա՛րղըհալ էթտիլէր : Ա է օ չաղըրմաղըլա ,
 Տերտիւղոս շիքեայէթ էթմէյէ պաշայըպ տէ-
 3 տի . Ան գուտրէթլու Փեւիքս՝ սէնին վասի-
 դան իլէ չօգ սէլամէթէ նայիլ օլուպ՝ պու միլէթէ
 սէնին ալիմ թէտպիրին իլէ պէյիւք իշլէր օլ-
 4 մաղըլա , տայիմա վէ հէր եհրտէ թէքմիլ թէ-
 շէքքիւր իլէ գապուլ էտէրիղ : Ապին սէնի
 պունտան զիյատէ թա՛ճիղ էթմէյիմ տէյիւ՝
 5 րէճաւ էտէրիմ , քի մուխթասարճէ՝ պիղի միւ-
 րիւվվէթինլէ տինկլէյէսին : Օլորա պիղ պու
 ատէմի Փէսատ էտիճի վէ պիւթիւն տիւնեատա
 օլան Աէհուտիլէրի Փիթնէյէ գալտըրըճը հէմ՝
 6 Մասրանիլէր Փրըգասընըն էրպաշըսը օլտուղու-
 նու պուլտուգ . Վի օ՝ հէյքէլի պիլէ մուրտար-
 լամաղաւ չալըշտըղընտան՝ օնու դութուպ քէնտի

նօմօսումուզ միւճէպինճէ օնուն շէրաս' թընը
 կէօրմէյէ իս' թէտիք : Ամմա պինպաշը իւսիաս 7
 կէլտի , վէ շօգ զօր իլէ էլէրիմիզտէն օնու կէօ-
 թիւրաիւ : Ա է օնուն շիքեայէթ ճիլէրինէ սա- 8
 նա կէլմէյէ էմր էթտի . քի սէն օնու թէֆթիշ
 էթտիյինտէ՝ պիզիմ օնտան շիքեայէթ էթտիյի-
 միզ պու շէյլէրին հէփիսինին խուսուսունտա
 անկլամաղա գատիր օլաճագսըն : Ա է Լէհու- 9
 տիլէր տախի՝ պու շէյլէր պէօյլէ տիր տէյիւ՝
 թաստըգ էթտիլէր : Ա է Պողոս՝ վալինին օնա 10
 սէօյլէմէյէ իշարէթ էթմէսիյլէ՝ ճէվապ վէրտի .
 Չօգ սէնէտէն պէրու՝ սէնին պու միլէթին հա-
 քիմի օլտուղունու պիլտիյիմտէն՝ քէնտիմին
 խուսուսունտա տահայ խօշնուտուգ իլէ ճէվապ
 վէրիրիմ : Չիւն սէն անկլամաղա գատիրսին 11
 քի՝ Լըրուսաղէմտէ սէճտէ գըլմաղա շըգտըղըմ-
 տան պէրու՝ օն իքի կիւնտէն զիյատէ տէյիլ-
 տիր : Ա է պէնի հէյքէլտէ պիր քիմսէ իլէ 12
 սէօյլէրքէն՝ եախօտ ճէմիյէթ եէրլէրինսէ եա
 շէհրտէ գալապալըղը այաղա գալտըրըրքէն պուլ-
 մատըլար : Հէմ տախի շիմտի պէնտէն շիքեա- 13
 յէթ էթտիքլէրի շէյլէրի իս՝ պաթ էթմէյէ գա-
 տիր տէյիլէր : Ամմա սանա պունու իքրար է- 14
 տերիմ քի՝ պունլարըն ֆըրգա տէտիքլէրի մէզ-
 հէպ միւճէպինճէ՝ նօմօստա հէմ փէյղամպէր-
 լէրտէ հէփ եաղըլը օլան շէյլէրէ իման կէթիրէ-
 րէք՝ պապալարըմ Ալլահընա պէօյլէ ի պատէթ
 էտերիմ . Ա է Ալլահա՝ օնլարըն տախի պէքլէ- 15
 տիքլէրինէ՝ իւմիտիմ վար , քի էօլիւլէրին՝ կէրէք
 սատըգլարըն կէրէք նահագղլարըն՝ գըյամէթի
 օլաճագ : Ա է քէնտիմ պունա սավաշըրըմ քի՝ 16
 հէր տէմ Ալլահըն վէ ատէմլէրին գըթընտա ի-

- 17 լիշիքսիղ զամիրիմ օլա : Ա է չօգ երլարտան սօնկրա՝ միլէթիմէ սատագալար վէ հէտիյէլէր
- 18 էթմէյէ կէլտիմ : Վի պունլարըն արասընտա՝ պէնի հէյթէլտէ Վսիատան պա՛ղը Եհհուտիլէր փաքլէնմիշ պուլտուլար՝ գալապալըգ իլէ տէյիլ՝
- 19 վէ գարգաշարլըգ իլէ տէյիլ . Վի օնլար տալսի կէրէք իտի քի՛ սէնին հուզուրունա կէլիպ՝ էյէր պանա գարշը պիր շէյլէրի վար իսէ շիքեա-
- 20 յէթ էտէլէր : Եանսօտ պունլար քէնտիլէրի տալսի՝ ճէմասթըն հուզուրունտա տուրտուղում տա պէնտէ նէ՞ գապահասթ պուլտուլար , սէօյլէ-
- 21 սինլէր . Ալա եալընը պու պիր սէս իշին քի ա-րալարընտա տուրուպ չաղըրտըմ . Պէն պուկին սիզտէն՝ էօլիւլէրին գըլամէթի իշին հէօքմ օ-
- 22 լունույօրում : Ա է փեղիքս պունլարը իշիտին՝ ճէ , մէզհէպին խուսուսունտա տահա սահիհճէ պիլմէքլէ՝ օնլարա պիր զայրի վագըթ թային էտիպ տէտի . Պինպաշը Վիսիաս էնտիյի զէման՝ սիզին խուսուսունուղտա վուզուֆ օլաճաղըմ :
- 23 Ա է եիւղպաշըյա թէնպիհ էթտի , քի Պողոս սագլանա , հէմ օնուն րահասթըղը՝ օլա , վէ քէնտի ատէմլէրինտէն օնա խըզմէթ էթմէյէ եանսօտ եանընա վարմաղա քիմսէյի մէն՝ էթմէյէ :
- 24 Ա է պիր գաչ կինտէն սօնկրա փեղիքս Եհհուտիյէ օլան քէնտի գարըսը՝ Վրուսիլա իլէ կէլիպ՝ Պողոսու չաղըրտը , վէ օնու Վրիստոսա օ-
- 25 լան իման խուսուսունտա իշիթտի : Ա է օ՛ սատագաթ վէ քէնտույի հըֆղ էթմէք վէ կէլէճէք հէօքմ խուսուսունտա սէօյլէրքէն , փեղիքս գօրգու իլէ տօլուպ ճէվապ էթտի . Հ իմտիլիք կիթ , վէ վագթըմ օլուրսա՝ սէնի եինէ չաղըրաճա-

ղըմ : Ս է հէմ տախի՝ Պողոստան քէնտինէ 26
 ազէ վէրիլէճէք քի օնու սալը վէրէ տէյիւ իւմիտ
 էթմէքլէ , օնու տահայի զիյատէ սրգ սրգ շաղըրըպ՝
 օնունլա սէյլէշիրիտի : Ս է իքի երլ թէմամ 27
 օլունճա , Ֆելիքսին եէրինէ Պորկիոս Ֆեստոս
 կէչտի . վէ Ֆելիքս Լէհուտիլէրին խաղըրընը
 իսջ էթմէյէ իսթէմէքլէ , Պողոսու մահպոս
 պրագտը :

ՊԼԵ 25 :

Իմտի Ֆեստոս էյալէթէ եէթիշինճէ , իւշ կիւն- 1
 տէն սօնկրա Աեսարիատան Արուսաղէմէ շըգտը :
 Ս է օնա պաշքեահին հէմ Լէհուտիլէրին պաշ- 2
 լարը Պողոսա՛ գարշը արղը հալ էտիպ՝ օնա եալ-
 վարըրլարըտը . Ս է օնտան՝ օնա՛ գարշը պիր ի- 3
 նայէթ տիլէրիլէրիտի , քի օնու կէրի Արուսաղէմէ
 կէօնտէրէ . շիւն օնու եօլտա էօլտիւրմէք իշիւն՝
 օնուն ալէյհինէ փուսու գուրարլարըտը : Իմտի 4
 Ֆեստոս ճէվապ վէրտի , քի Պողոս Աեսարիատա
 սաղլանա , քէնտիսի տախի թէզ օրայա կիտէ-
 ճէք իտի : Իմտի տէտի . Սիղտէն գուվվէթ սա- 5
 հիպլէրի օլանլար՝ պիլէմ ճէ էնսինլէր , վէ պու ա-
 տէմէ գարշը նէ վար իսէ , օնտան շիքեայէթ էթ-
 սինլէր : Ս է օնլարըն եանընտա օն կիւնտէն զի- 6
 յատէ էյլէնիպ՝ Աեսարիայա էնտի , վէ էրթէսի
 կիւն՝ շէրաաթ քիւրսիւսիւնտէ օթուրուպ՝ Պո-
 ղոս կէթիլլէմէյէ էմը էյլէտի : Ս է օ վարընճա , 7
 Արուսաղէմտէն էնէն Լէհուտիլէր հուղուրունա
 կէլիպ՝ Պողոսա՛ գարշը շօգ վէ աղըր շիքեայէթ-
 լէր կէթիլլէր , քի օնլարը իս՝ պաթ էթմէյէ
 գատիր տէյիլէրիտի : Ս է օ՝ ճէվապ վէրիլի- 8
 տի քի՝ Լէհուտիլէրին նօմօսունա եա հէյքէլէ

- և անստ կայսերէ գարշը պիր ճիւրմ՝ իշէմէտիմ :
 9 Ըմնա Փեստոս Լէհուտիլէրին խաղընը խօշ
 էթմէյէ իսթէմէյիլէ, Պողոսս ճէվապ վերիպ
 տէտի . Լըուսաղէմէ չըղըպ՝ պու շէյլէրին խու-
 սուսունտա պէնիմ հուղուրումտա օրատա մու-
 10 րաֆա՝ օլմողա իսթէրմիսին : Ըմնա Պողոս տէ-
 տի . Պէն կայսերին շերաս՝ թ քիւրսիւտինին էօ-
 նինտէ տուրույօրում , քի պէն օրատա մուրաֆա՝
 օլմնգ կէրէյիմ . Լէհուտիլէրէ՝ սէնին տախի
 տահա էյի պիլտիյին կիպի՝ հիչ պիր նահագղըգ
 11 էթմէտիմ : Աիրս էյէր նահագղըգ էթմ-
 տիմ տէ՝ էօլիւմէ մուսթահագղ պիր շէյ իշէմիշ-
 իսէմ , էօլմէքտէն գաչմամ . ամնա էյէր պունչ
 լարըն պէնտէն շիքեսյէթ էթտիքլէրի հիչ պիր
 շէյին ասը ևօղիսէ , պէնի օնլարա հիչ քիմսէ պա-
 դըչայամաղ . կայսերէ իսթիտա՝ էտէրիմ :
 12 ( ) ղէմանն Փեստոս շուրա իլէ սէյլէշիպ՝ ճէվապ
 վերտի . կայսերէ իսթիտա՝ էթտին , կայսերին
 հուղուրուննա՝ վարաճաղօրն :
 13 Ա է պիր գաչ կիւն կէշտիքտէն սօնկրա՝ Լգ-
 րիպպաս փատիշահ վէ Բերինիկէ՝ Փեստոսու սէ-
 14 լամլամաղա կեսարիայա եէթիշտիլէր : Ա էօ-
 րատա չօգ կիւնլէր էյլէնմէլէրիլէ , Փեստոս՝ փա-
 տիշահա Պողոսուն խուսուսունտա ղիքր էյլէյիպ
 տէտի . Փեղիքստէն գալմըչ մահպուս պիր տաէմ
 15 վար . Քի օնուն հագղընա՝ պէն Լըուսաղէմէ
 վարտըղմտա՝ Լէհուտիլէրին պաշքեսհինլէրի
 վէ իսթիարլարը արղըհալ էտիպ՝ օնուն իւղէրինէ
 16 հէօքմ տիլէտիլէր : Ա է օնլարա ճէվապ վեր-
 տիմ , քի Բօմալըլարընն ա՝ տէթի տէյիլտիր քի՝
 պիր ատէմի հէլաքէ պաղըչայալար , շիքեսյէթ
 օլունանն քիմսէ շիքեսյէթճիլէրի իլէ եիւղ պէ

երևց կելիպ՝ ճիւղմիւ իշինն ճէվապ վերմէյէ
 բուխսամ յըմազտան էվվէլ: Ա է օնլար պու 17
 բատա ճէմ՝ օլուգլարընտա՝ հիչ կէճիքմէղտէն՝
 երթէսի կիւն շէրաս՝ թ քիւրսիւսիւնէ օթուրուպ՝
 օլ առէմ կէթիրիլմէյէ էմր էթտիմ: Ա է օնուն 18
 շիքեայէթճիրիլէրի հազըր օլուգլատա, օնուն հագ-
 դընա պէնիմ զանն էթտիլիմ շէյլէրտէն հիչ պիր
 ճիւրմ կէթիրմէտիլէր: Ըմմա քէնտիլէրին տի- 19
 նի խուսուսունտա՝ վէ Պողոսուն տիրիտիր տէ-
 տիլի էօլմիւշ Յիսուս պիր քիմնէնին խուսուսուն-
 տա օնա գարշը պաճը մէսէլէլէրի վարրտը: Ա է 20
 պէն պու մասլահասթըն Փասլինէ շիւպհէտէ օլ-
 մաճըլա, տէտիմ էյէր իսթէրսէ Լըուսաղէմէ
 վարա, վէ պու շէյլէր իշինն օրատա մաւրաֆա՝
 օրա: Ըմմա Պողոս՝ քէնտիսի Ըլիշանըն հէօք- 21
 միւնէ սաղլանմաղա իսթիտա՝ էթմէքլէ, էմր էթ-
 տիմ քի՝ թա պէն օնու կայսերէ եօլայանատէք
 սաղլանա: Ա է Ըգրիպպաս վիստոսա տէտի . 22
 Պէն քէնտիմ տախի օ առէմի իշիթմէյէ իս-
 թէրիտիմ . վէ օ՝ Լարըն օնու իշիտիրսին տէ-
 տի :

Իմտի երթէսի կիւն Ըգրիպպաս իլէ Ներինի- 23
 կէ չօգ տարաթ իլէ կելիպ՝ պինպաշըլար վէ շէհ-
 րին էն քիպար քիմնէլէրի իլէ տիվանխանէյէ
 կիրտիլէր . վէ վիստոս էմր էթմէյիլէ, Պողոս կէ-
 թիրիլտի: Ա է վիստոս տէտի . Լա՛մ փատիշահ 24
 Ըգրիպպաս վէ հէփ պիլէմիղճէ օլան առէմլէր՝
 պունու կէօրին, քի Լըուսաղէմտէ հէմ պուրա-
 տա Լէհուտիլէրին հէփ ճիւմհիւրիւ՝ օնա ար-
 թըգ եաշամագ կէրէք տէյիլտիր տէյիւ պաղըրա-
 րադ՝ պանա կէլտիլէր: Ըմմա պէն՝ օնուն էօլիւմէ 25
 մուսթահագգ պիր շէյ էթմէտիլինի անկլամաղը-

լա, հէմ՝ քէնտիսի տախի Մ' լիշանա իսթիտա՛ էթ-
 տիյինտէն՝ օնու կէօնտէրմէյէ մա՛գուլ կէօր-
 26 տիւմ : Մ' մմա օնուն հագգընա էֆէնտիմիլէ
 եաղաճագ պիր սահիհ շէյիմ եօգտուր, օնտան
 էօթիւրիւ օնու սիղին էօնիւնիւլէ կէթիբաիմ ,
 վէ պախուսուս սէնին հուղուրունա՛ եա՛ փատի-
 շահ Մ' գրիպպաս՝ թաքիմ թէֆթիշ օլունմաղը-
 27 լա՛ պիր եաղաճագ շէյիմ օլա : Օ՛իրա պանա՛
 պիր մահպուս կէօնտէրիպ՝ օնուն ճիւրմէրինի
 տախի պէյան էթմէմէք՝ միւնասիպէթսիղ կէօ-
 րիւնիւր :

ՊԵՇ 26 :

1 Ս է Մ' գրիպպաս Պողոսա տէտի . Սանա՛ քէնտին
 իշին սէօյլէմէյէ բուխասթ վէրիլեր, օղէման Պո-
 2 ղոս էլինի ուղատըպ՝ քէնտիսի իշին ճէվապ վեր-
 տի . Նա՛ փատիշահ Մ' գրիպպաս՝ Նէհուտիլեր-
 տէն հէփի շիքեսպէթ օլունտուղում շէյլեր իշին՝
 պուկին սէնին հուղուրունտա ճէվապ վերէճէք
 օլտուղումտան՝ քէնտիմի մութլու սայարըմ .
 3 Պախուսուս՝ չին սէն Նէհուտիլերին հէփ պին-
 լերինէ վէ մէսէլէրինէ ալեսահսըն , պու սէ-
 պէպտէն սանա եալվարըրըմ , թէհամիւլ իլէ
 4 պէնի տինկլէյէսին : Նմտի իպթիտատէն պէ-
 բու միլէթիմին արասընտա Նքուսաղէմտէ կէնճ-
 լիյիմօէն պերու սիւրտիյիւմ էօ՛մրիւ՝ Նէհուտի-
 5 լերին հէփիսի պիլեր : Չիւն՝ շէհատէթ էթմէ-
 յէ իսթէրլէրսէ՛ էվվէլտէն պերու պէնի փէշին
 պիլերլէր , քի տինիմիղին էն տիգգաթը ֆըրոպա-
 6 սընճա՛ Վարիսեցի եաշատըմ : Ս է շիմտի՛ պա-
 պալարա Մ' լահտան օլան վա՛տին իւմտի իշին
 7 մուրաֆա՛ օլմաղա տուրույօրում , Վ.ի օն իքի

օրպդտանն օլանն Տիւնէլիմիզ կէճէ վէ կիւնտիւզ
 տէվամ իւզրէ ի պատէթ էտէրէք՝ օնա եէթ իշմէ-
 յէ իւմիտ էտէր , քի օլ իւմիտ իշիւնն Նէհուտի-
 լէրտէն շիքեայէթ օլունույօրում՝ եա՛ փատիշաճ
 Մգրիպպաս : Նի՛շիւն ինտինիզտէ Մլաճըն 8
 էօլիւլէրի տիրիլթտիյի ինանըլմազ շէյ գըյաս օ-
 լունա : Աէրչի պէն՝ քէնտի քէնտիմէ՝ Նազա- 9
 րէթլի Յիսուտունն աաը իշիւնն՝ չօգ զըթ շէյլէր
 եափմաղա կէրէյիմ զաննն էթտիմ : Օնու քի՛ 10
 Նրուսաղէմտէ իճրաւ տախի էթտիմ . վէ պաշ-
 քեաճինլէրինն Տէօքիւմէթիինի ալմաղըլա , մու-
 գատտէսլէրտէն չօգ քիմսէլէրի Տապսլարաւ գա-
 փաթտըմ . վէ օնլար էօլտիւրիւլիւրքէն՝ բիղա՛
 վէրտիմ : Ա է հէփ ճէմի՛յէթ եէրլէրինտէ չօգ 11
 տէֆա՛ օնլարա ա՛ զաւպ էտիպ՝ քիւֆր էթմէյէ զօր-
 լարըտըմ . վէ օնլարա զիյատէսի իլէ գուտուրուպ՝
 թա աիշարըքի շէհրլէրտէ տախի գօվալարըտըմ :
 Պո՛ւ սէպէպտէն տախի պաշքեաճինլէրինն Տէօ- 12
 քիւմէթի վէ վէքեալէթի իլէ Տըմըշգա կիտէր-
 քէն , եօլտա կիւնիւնն օրթասընտա՛ եա՛ փատի- 13
 շաճ՝ կէօքտէն կիւնէշին փարլագլըղնտա՛նն զիյա-
 տէ էդրաֆըմա վէ պիլէմ ճէ վարանլարըն էդրա-
 ֆընա փարլայան պիր նուր կէօրտիւմ : Ա է պի- 14
 զիմ հէփիմիզ եէրէ գափանըպ՝ պանա սէօյլէյէն՝
 վէ Վարանի լիսանընտա՛ Նա՛ Սաուզ Սաուզ՝
 պէնի նի՛շիւնն գօվալայօրսունն՝ սանա էօքէնտրէ-
 լէրէ տէփմէք կիւճ կէլիր տէյէն պիր սէս իշիթ- 15
 տիմ : Ա է պէն տէտիմ . Աէն քի՛մսին՝ եա՛
 Րապպ . վէ օ տէտի . Պէն սէնինն գօվալատըղըն
 Յիսուս իմ : Վաքին գալգ , վէ պյագլարընտա 16
 տուր . զիրա սանա պունունն իշիւնն կէօրիւնտիւմ ,
 քի սէնի՛ կէրէք կէօրտիւյիւնն կէրէք սանա

կէօս[մ]էրէճէյիմ շէյլէրին շահիտի վէ խըղ-
 17 մէ[մ]ճիտի թայյին էտէյիմ . Ա է սէնի՛ շիմ-
 տի կէօնտէրտիյիմ գաւմտէն վէ դաիֆէլէր-
 18 տէն գուրթարաճաղըմ , քի օնլարըն կէօղ-
 լէրինի աչասըն , քի գարանլըգտան ըշըղա՛
 վէ շէյդանըն հէօքիւմէ[մ]ինտէն Մլաճաի տէօն-
 տէրէսին , քի օնլար՝ պանսա օլան իմանըն վասի-
 դասի իլէ՛ կիւնահար ա՛վֆլըղը վէ մուգատտէս
 19 օլմուշարըն արասընտա միրաս՝ ալալար : Պու-
 նուն իշիւն՝ եա՛ փատիշահ Մգրիպպաս՝ կէօյին
 20 բույասընա իդաս[մ]սըղ օլմատըմ . Իլա էվվէ-
 լա Տըմըշգտա վէ Աբուսաղէմտէ օլանլարա հէմ
 պիւթին Աէհուտիսթան աիյարընտա վէ դաի-
 ֆէլէրէ՛ թէվպէյէ լայըգ ա՛մէլէր իշէյէրէք՝
 թէվպէ էթմէյէ վէ Մլաճաի տէօնմէյէ խասպեր
 21 էթաիմ : Պու շէյլէրտէն էօթիւրիւ Աէհուտի-
 լէր պէնի հէյքէլտէ դութուպ՝ էօլաիւրմէյէ շա-
 22 լըշարլար : Իմտի Մլաճտան օլան եարարմա
 նայիլ օլուպ՝ պու կիւնէտէք տուրոյօրում , վէ
 քիւշիյէ հէմ պէօյիյէ շէհատէթ էտէրէք՝
 փէյլամպիլէրին հէմ տաիի Սոլսէսին օլաճագ
 23 տէտիլէրի շէյլէրտէն մա՛տա՝ եանի Վրիս-
 տոսուն էլէմ շէքէճէյի՛ վէ օնուն էօլիւլէրին
 դըյամէ[մ]ինտէն իլք օլուպ՝ գաւմա վէ դաիֆէլէ-
 րէ ըշըգ խասպեր էտէճէյի խուսուսունտան մա՛-
 տա՝ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյօրում :
 24 Ա է օ՝ քէնտի հագգընա պունլարը ճէվապ վէ-
 րիըքէն , փեստոս պէօյիւք սէս իլէ տէտի . Տէլի-
 րիյօրսուն՝ եա՛ Պողոս , չօգ օգումագ սէնի տէլի-
 25 լիյէ շէվիլմիշ : Ա է օ՝ Տէլիլմէյօրում՝ եա՛
 գուարէթլու փեստոս , իլա կէրշէքլիք վէ սաղ
 26 ա՛ղըլ սէօլէրի սէօյլէյօրում աէտի : Օիրա

պունյաբն հագգրնտա փատիշահ տախի վա-
 դուֆտուր, քի օնա ճէսարէթ իլէ սէօյլէյօրում .
 զիրա ինանմամ քի՝ պու շէյլէրին պիրի օնա մա-
 լում օլմայա . զիրա պու շէյ՝ պիր քէօշէտէ օլմա-
 մըշտըր : Փէյղամպէրլէրէ ինանըրմըսըն՝ եւ 27
 փատիշահ Մգրիպպաս , պիլիբրիմ քի՝ ինանըրսըն :
 Ա է Մգրիպպաս Պողոսա տէտի . Մը գալըյօր՝ 28
 պէնի Վրիսթիան օլմաղա գանաղրասըն : Ա է 29
 Պողոս տէտի . Վեաշքի Մըսհ փէրէյիտի՝ կէրէք
 աղտան կէրէք չօգտան տէյիլ եալընըղ սէն՝ իլա
 պուկիւն պէնի տինկէյէնլէրին հէփիտի տախի
 պէօյլէճէ հէման պէնիմ օլտուղում կիպի օլալար՝
 պու պաղարտան մատա :

Ա է օ՝ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ , փատիշահ 30
 հէմ վալի վէ Վերինիկէ վէ օնլարըլա պերապեր
 օթուրանլար գալգտըլար : Ա է կիտերլէրքէն՝ 31
 սէօյլէշիպ տերլէրիտի քի՝ Պու ատէմ՝ էօլումէ
 եւ պաղարտ մուսթահագգ հիշ պիր շէյ իշիւ-
 մէյօր : Ա է Մգրիպպաս Փեստոսա տէտի . Պու 32
 ատէմ՝ էյէր Այյսերէ իսթիտա՝ էթմէսէյտի ,
 սալըվէրիլէ պիլիբրիտի :

ՊԵՇ 27 :

Ա է պիղ տէնիզտէն Նտալիայա վարմաղա մի- 1
 նասիպ կէօրիւլտիքտէ , կէրէք Պողոսու կէրէք
 պա՛զը զայրի մահպուսլարը՝ Մըլիշան պէօլիյիւ-
 նիւն Յուլիոս ատընտա պիր եփուպաշըսընա
 թէսլիմ էթտիլէր : Ա է Միս գըյըլարընա 2
 վարաճագ պիր Նարէմիտ կէմիսինէ պինիպ՝ Աէ-
 լանիքտէն օլան Սակեղոնլու Մրիստարքոս պէ-
 րապերիմիզճէ օլարագ՝ աջըլարգ : Ա է էրթէսի 3
 կիւն Սիղոնու եէթիշտիք . վէ Յուլիոս՝ Պողոսա

միւրիւ վկեթանէ հարաքեթեթ էթմէքլէ՝ իղին վեր-
 տի, քի տօսթլարընա վարըպ բահաթլըգ պու-
 4 լա: Ա է օրատան աշըլըպ՝ բիւզկեարլար դարշը
 5 օլմաղըլա՝ Վըպրըսըն ալթընտան կէչախք: Ա է
 Արիկկիա հէմ Պամիիլիանըն դարաֆընտա օլմն
 էնկինին օրթասընտան կէչիպ՝ Արկիանըն Արի-
 6 ոասընա կէլտիք: Ա է եիւզպաշը օրատա Ա-
 տալիայա վարան պիր Վաքէնտերիյէ կէմիսի պուլ-
 7 մաղըլա, պիզի օնա պինտիրտի: Ա է կէմի իլէ
 վաֆիր կիւնլէր աղըր կիթալիլմիղտէն՝ կիւծիւլէ
 Անիւդոսա եէթիշախք. ամմա բիւզկեար պիզի ի-
 լէրիյէ սիւրմէալիլնտէն՝ Սաղամիինտէն եանա Արի-
 8 թիաին ալթընտան կէչախք: Ա է կիւծիւլէ օնուն
 գըյըսընտան կէչիպ՝ էյի լիմանլար տէնիլէն պիր
 մահալէ կէլտիք, քի օնա եադըն Վասեա նամ
 պիր շէհը վարըտը:

9 Մմա շօգ զէման կէչիպ՝ արթըգ տէնիզ եօլ-
 ճուլուղու մուխագարալը օլմաղըլա, չիւն քի՝ օ-
 բուճ կիւնլէրի տախի արթըգ կէչմիշիտի, Պողոս
 10 նասիհաթ էտիպ՝ օնլարա տէրիտի. Ան տաէմ-
 լէր՝ կէօրիւյօբուսմ քի՝ պու տէնիզ եօլճուլուղու
 զահմէթլի վէ շօգ զարարլը օլաճագ, տէյիլ եա-
 լընըզ եիւքէ վէ կէմիյէ իլա քէնտի ճանլարըմը-
 11 զա տախի: Մմա եիւզպաշը՝ Պողոստան սէյ-
 լէնէն շէյլէրտէն զիյատէ՝ տիւմէնճիլէ վէ բէխէ
 12 ինանըրըտը: Ա է լիման գըշլամաղա ույղուն-
 սուղ օլմաղըլա, շօգլարը բէյ վէրալիլէր քի՝ օրա-
 տան տախի շէքիլիպ՝ պէլքի գըպլէյէ վէ գարա
 եէլէ պագան Արիթիան Փիւնիկէ լիմանընա՝ գըշ-
 13 լամագ իշին եէթիշմէյէ գատիր օլալար: Ա է
 պիր եալաշ լօտօս էսիպ՝ նիյէթլէրինէ էրտիլէր
 զանն էթմէլէրիլէ, գալգըպ գըյըսըրա Արիթի

կէջերէրիտի : Ա է չօգ կէջմէզտէն՝ օնա՛ գարշք 14
 Արազիկլոն տէնիլէն պիր սաղանագլը բիւզկեար
 գալգալը : Ա է կէմի պիրտէն՝ գաիւրլըպ՝ բիւզ- 15
 կեարա գարշք տայանսմամաղըլա , թէրք էտիպ
 կէօթիւրիւլիւյօրուտուգ : Ա է Աղլադա տէնի- 16
 լէն պիր քիւչիւք ատանըն ալթընա՛ եիւրիւտիւք ,
 վէ կիւճիւլէ սանտալը զապդ էթմէյէ գատիր օլ-
 տուգ . Վի օնու գալտըրըպ՝ եարալմ իսթիմալ 17
 էտէրէք՝ կէմիյի ալթընտան գուշաարըլարըտը .
 վէ սըղա օթնորմայալար տէյիւ գօրդտուգլարըն-
 տան՝ եէլքէնի էնտիրիպ՝ էօյլէ կէօթիւրիւլիւրլէ-
 րիտի : Ա է պիղ շիտտէթլի ֆուրդունատա օլ- 18
 մաղըլա , էրթէսի կիւն էշեայը տէնիզէ աթար-
 ւարըտը : Ա է իւչիւնճիւ կիւնտէ քէնտի էլէրի- 19
 միզ իլէ կէմինին ալէթլէրինի աթարգ : Ա է չօգ 20
 կիւնլէրճէ կիւնէշ եախօտ երլտըղլար կէօրիւնմէ-
 յիպ՝ չօգ ֆուրդունա պատմաղըլա , արթըգ գուր-
 թուլմամըղըն հէր իւմիտի գալտըրըլը՝ յօրուտու :
 Ա է չօգտան պէրու եէմէտիքլէրինտէն , Պողոս 21
 օնլարըն օրթասընտա տուրուպ տէտի . Ան ա-
 տէմլէր՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմէ գանըպ Աիրիտտէն
 չըգմամագ՝ վէ պու զահմէթէ հէմ զարարա կի-
 րիֆթար օլմամագ կէրէք իտինիղ : Ամմա շիմ 22
 տի սիզէ էօյիւթ վէրիւրիմ քի՛ շէն օլասընըղ . զի-
 րա կէմիտէն մա՛տա՛ սիզտէն հիշ պիր ճան զայ օլ-
 մայաճագ : Օիրա պու կէճէ պէնիմ շօլ օլտու- 23
 ղում վէ ի պատէթ էթտիյիմ Ալլահըն մէլէյի
 եանըմա կէլտի : Ա է տէտի . Վօրգմա՛ եա՛ Պո- 24
 ղոս , սանա Այսսերին հուղուրունտա տուրմագ
 կէրէքտիր , վէ իշթէ Ալլահ սանա՛ սէնին իլէ պէ-
 րապէր կէմիտէ հէփ օլանլարը պաղըշլամըշտըր :
 Պունուն իշիւն՝ եա՛ ատէմլէր՝ շէն օլուն . զիւրա 25

- 26 Եւրահա ինանըրում քի՛ հեման պանա սեօյլէնէն
 27 վէճհ իւզրէ օլաճագ : Եւմա պիղ պիր աուայա՛
 28 տիւշսէք կէրէք : Ա՛ է պիղ Ենգրիա էնկինինտէ
 շալգանտըղըմըղ՝ օն տէօրթ կիւն օլունճա , կէմի-
 ճիլէր կէճէնին եարըսընտա գըյաս էթտիլէր քի՛
 29 գարայա եագլաշըյօրլար : Ա՛ է իսքէնտիլի սար-
 գըտըպ՝ իյիրմի գուլաճ պուլուլար . վէ պիրաղ
 իլէրի վարըպ՝ եինէ իսքէնտիլի սարգըտընճա , օն
 30 պէշ գուլաճ պուլուլար : Ա՛ է սարպ եերլէրէ
 տիւշմէյէլէր տէյիւ գօրգուպ՝ գըշտան տէօրթ
 տէմիր աթտըլար , վէ կիւնտիւղ օլմաղա եալվա-
 31 բըրլարըտը : Ա՛ է կէմիճիլէր կէմիտէն գաշմաղա
 արայըպ՝ պաշտան տէմիրլէր աթաճագ պէհանէ-
 32 սի իլէ՛ սանտալը տէնիղէ աթտըղլարընտա , Պո-
 ղոս եիւզպաշըյա վէ ա՛սքէրիլէրէ տէտի . Ա՛յէր
 պունլար կէմիտէ գալմաղլարսա , սիղ գուրթու-
 33 լամազսընըղ : ( ) ղէման ա՛սքէրիլէր սանտալըն
 իպիլէրինի քէստիլէր , վէ օնու տիւշմէյէ սալը
 34 վէրտիլէր : Ա՛ է կիւնտիւղ օլմաղա պաշլայըն-
 ճա , Պոզոս հէփիսինէ եալվարըրըտը քի՛ դաա՛մ
 ալալար , վէ տէրիտի . Պուկիւն օնտէօրտիւնճիւ
 կիւնտիւր քի՛ պէքլէյիպ հիշ պիր շէյ ալմայա-
 35 րագ դաա՛մսըղ գալտընըղ : Պու էճիլտէն սիղէ
 եալվարըրըմ քի՛ դաա՛մ ալասըղ . ղիրա պու՛ սի-
 ղին խէլասընըղա եարար . ղիւն սիղին հիշ պիրի-
 նիղին պաշընտան պիր գըլ տիւշմէյէճէքաիր :
 36 Ա՛ է պու շէյլէրի սեօյլէյինճէ , էքմէք ալըպ՝ հէ-
 փիսինին էօնիւնտէ Եւրահա շիւքը վէրտի , վէ
 37 տօղըսյըպ եէմէյէ պաշլատը : Ա՛ է հէփիտի շէն
 օլուպ՝ օնլար տախի դաա՛մ ալտըլար : Ա՛ է կէ-
 մինին իշինտէ հէփիմիղ լքի եիւղ եէթմիշ ալթը
 38 ճան իտիք : Ա՛ է դաա՛մտան տօյոնճա , պուղ-

տայր տէնիղէ աթարագ՝ կէմիյի հաֆիֆլէտիրլէ-
րիտի :

Վ է կիւնտիւզ օլտուգտա , օ եէրի դանըմազ 39
լարըտը . ամմա գըյըսը օլան պիր քէօրֆէզ սէ-
ղէրլէրիտի , քի օնա՝ էյէր գատիր օլուրլարիտէ՝
կէմիյի սալտըրմաղա գարար գըլտըլար : Վ է տէ 40
միրլէրի գալտըրըպ՝ հէմ աիւմէնին տիւյիւմլէրի-
նին շէօղտիւքտէն սօնկրա՝ տէնիղէ սալը վէրտի-
լէր . վէ մաիսթրայը թիւղկեարա գալտըրըպ՝ գը-
յըյա՝ շէքիլիլէրիտի : Վ մմա էքի գարաֆը 41
տէնիղ օլան պիր մահայլէ աիւշիւպ՝ կէմիյի օ-
թուրթտուլար . վէ պաշը սաիլանմաղըլա՝ գըմըլ-
տանմաղ գալտը , գըջը՝ իտէ՝ տալղալարըն զօրուն-
տան տաղըլը՝ յօրուտու : Վ է ա՝ սքէրիլէր մէշվէրէթ 42
էթտիլէր քի՝ մահպուսլարը էօլաիւրէլէր , օլմայա
քի պիրի եիւղիւպ գաշա : Վ մմա եիւղպաշը Պո 43
ղոսու գուրթարմաղա իսթէմէյիլէ , օնլարը նի-
յէթլէրինտէն մէն՝ էթտի . հէմ էմը էթտի քի՝
եիւղմէյէ գատիր օլանլար էվլէլա տէնիղէ աթը-
լըպ գարայա՝ չըգալար . Վալանլարը՝ իտէ՝ պա՝ 44
զըլարը թաիսթալար իւղէրինտէ՝ պա՝զըլարը տա
կէմինին շէյլէրինին պիրի իւղէրինտէ չէպալար .
վէ պէօյլէ օլտու քի՝ հէֆիսի գարայա՝ սաղ չըգ-
տըլար :

ՊԼԸ 28 :

Վ է օնլար գուրթուլտուգտան սօնկրա , օ զէման 1
անկլատըլար քի՝ օ առա Սնիտէ տէնիլիլ : Վ է 2
բարբարոսլար պիլէ պիր չօգ իքրում էթտիլէր .
զիրա աթէշ եագըպ՝ եաղան եաղմուրուն վէ սօ-
ղուղուն սէպէպինտէն պիլիմ՝ հէֆիմիղի գապուլ
էթտիլէր : Վ է Պողոս չօգ գուրու չալը՝ տէվ- 3

- շիրիպ՝ ամեշինն իւղերիննէ գօմաղըլա , ըսրճագ-
 տանն պիր էնկէրէք չըղըպ՝ օնուն էլիննէ եափըշար :
 4 Ա է բարբարոսլար ճանավարըն օնուն էլինտէն
 սարգըլտըղընը կէօրիննճէ, արալարընտա աէրլէրի-
 տի . Պու առեմ էլպէթթէ գաթիլաիր , քի օ՝ տէ-
 նիղտէն գուբթուլտու իսէտէ՝ հագգ օնու եաշա-
 5 մաղա պրսագմատը : Իմտի օ՝ ճանավարը ամեշէ
 6 սիլքիպ՝ հիչ պիր քէտէր կէօրմէտի : ( )նլար
 իսէ օնու՝ շիշմէյէ եախօտ ափանսըղ էօլմիւշ՝ եէ-
 րէ տիւշմէյէ պէքլէրլէրիտի . վէ օնլար չօգ դէման
 պէքլէյիպ՝ օնա հիչ պիր քէտէր օլմատըղընը
 կէօրտիւքլէրինտէ , Ֆիւլէրլէննէ տէյիշտիրիպ՝ օնա
 7 ալլաճտըր տէրլէրիտի : Ա է Պոպլիոս առընտա
 առանըն սէրտարը օլանըն՝ օրալարտա շիֆթլէք-
 8 լէրի վարըտը , վէ պիղի գապուլ էտիպ՝ իւչ կիւն
 իքրամ իլէ գօնուղլատը : Ա է օլտու քի՝ Պոպ-
 լիոսուն պապասը ըսրթմատանն վէ իսհալտան
 դութուլմուշ օլուպ եաթայօրուտու . վէ Պողոս
 օնա վարըպ՝ տուա՝ էթմէյիլէ , էլէրիննի օնուն իւ-
 9 դէրիննէ գօյուպ՝ օնա շիֆա՝ վէրտի : Իմտի պու
 օլունճա , առատա խասթալըղլարը օլան պագի-
 10 վէրի տախի կէլիրլէրիտի , վէ սաղալըրլարըտը :
 Ա է օնլար պիղէ չօգ իքրամլար իլէ իքրամ էթ-
 տիլէր , վէ այրըտըղըմըգտա , պէպէ իգթիղա օլան
 շէյլէրի վէրտիլէր :
 11 Ա է իւչ այտան սօնկրա՝ օլ առատա գըշա-
 մըշ՝ Պիոսկուրոս նիշանը իլէ օլան Իսքէնտէրի-
 12 յէլի պիր կէմի իլէ աչըլտըգ : Ա է Ա իւրակուսա
 13 եէթիլիպ՝ օրատա իւչ կիւն գալտըգ : ( )րատան
 տօլաչըպ՝ շոնգիոնա կէլտիք . վէ պիր կիւնտէն
 սօնկրա նօտօս էսմէյիլէ՝ իքինճի կիւնտէ Պա-
 14 տիոլոսա կէլտիք . Վի օրատա պա՝ զը գարընտաշ-

լար պուլմաղըլա, պիղէ եալվարտըլար քի՛ օնլա-
 րըն եանընտա եէտի կիւն գալալըմ, վէ պէօյլէճէ
 Րօմայա կէլտիք: Ա է օրատան գարընտալար 15
 պիղիմ խուսուսուսուգտա իշիթմէյիլէ, թա Վ, պ-
 բիոս փաղարընա վէ իւչ խանլարատէք՝ պիղի
 գարչըլամաղալ չըգտըլար, քի Պողոս օնլարը
 կէօրիւնճէ, Վ, լաճա շիւքրէտիպ՝ ճէսարէթ ալ-
 տը:

Ա է Րօմայա կէլտիյիմիզտէ, եիւղպաչը մաճ- 16
 պուսլարը օրտու սէրտարընա թէսլիմ էթտի,
 Պողոսա իսէ՛ օնու պէքլէյէն ա՛սքէրի իլէ՛ այրը-
 ճա տուրմաղա իզին վէրիլտի: Ա է օլաուքի իւչ 17
 կիւնտէն սօնկրա՛ Պողոս Նէճուտիլէրին պաշարը
 օլան քիմնէլէրի չաղըրտը, վէ օնլար ճէմ՝ օլուն-
 ճա՛ օնլարատէտի, Նա գարընտալատէմլէր՝ պէն
 գավմա եախօտ պապալարըմըըն պիինլէրինէ
 գարչը Տիչ պիր շէյ էթմէմիշ իքէն, Նրուսա-
 գէմտէն Րօմալըլարըն ելլէրինէ մաճպուս թէսլիմ
 օլունտում: Ա է օնլար պէնի թէՖթիշ էտիպ՝ 18
 սալը վէրմէյէ իսթէտիլէր, չիւնքի՛ պէնտէ էօլու-
 մէ մուսթաճագգ Տիչ պիր գապաճաթ եօղուտու:
 Վմնա Նէճուտիլէրին պո-նա զըթ սէօյլէտիքլէ- 19
 րինտէն՝ Վայսերէ իսթիտա՛ էթմէյէ մէճպուր օլ-
 տում, լուքին միլլէթիմտէն շիքեսայէթ էտէճէք
 պիր շէյիմ վար կիպի տէյիլ: Վմտի պու սէ- 20
 պէպտէն սիղի կէօրմէյէ վէ սիղէ սէօյլէմէյէ տա՛-
 վէթ էթտիմ, զիրա պէն պու զինճիրի՛ Վարաէ-
 լին իւմիտի իչիւն դաչըյօրում: Ա է օնլար օնա 21
 տէտիլէր, Պիղ սէնին իչիւն Նէճուտիսթանտան
 մէքթիւպլէր ալմատըգ, վէ գարընտալարըն պի-
 րի կէլիպ՝ սէնին Տագգընա Տիչ պիր եարամաղ
 շէյ խապէր վէրմէտի, եա սէօյլէմէտի: Վպին 22

- նէ ֆիբրտէ օլտուղունու՝ սէնտէն տինկլէմէյէ
 խսթէրիզ . զիրա պու ֆրրգանըն խուսուսունտա՝
 պիղէ մա՛լիւմաիւր քի՛ հէր եէրտէ զը՛թ սէօյլէնի-
- 23 յօր : Ս է օնա պիր կիւն թա՛յին էտիպ՝ օնուն
 եանընա գօնաղա չօգլար կէլտիլէր , քի օնլարա
 Մլա՛հըն փատիշահլըղնը շէհատէթ էտերէք՝
 վէ սապահտան ախշամատէք կէրէք Սօվսէսին
 նօմօսունաան կէրէք փէյղամպերլէրտէն : Յիսու-
 սուն խուսուսունտա դանտըրարագ՝ պէյա՛ն էտէ-
- 24 րիտի : Ս է պա՛ղըլարը սէօյլէնէն շէյլէրէ գա-
 նարլարըտը , պաղըլարը իսէ ինանմաղլարըտը :
- 25 Ս է պիրի պիրինէ իթիֆագլէրի օլմայարագ՝
 տաղըլըրլարըտը . խմաի Պողոս պիր սէօղ սէօյլէ-
 տի , քի՛ Րուհ էլ գուտս Ասայ՛իա փէյղամպերին
 վասիգասի իլէ պապալարըմըղա էյի սէօյլէյիպ՝
- 26 տէտի . Պու գավմա վար , վէ տէ . Վուլագլարը-
 նըղ իլէ իշիտէճէքսինիզ , վէ ասլա անկլա-
 մայաճագսընըղ , վէ պագարագ պագաճագ-
- 27 սընըղ , վէ ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ : Օլի-
 րա պու գավմըն եիրէյի գաթըլանտը , վէ
 գուլագլարը իլէ աղըր իշիթտիլէր , վէ կէօղլէրի-
 նի եումտուլար , օլմայա քի՛ կէօղլէրի իլէ
 կէօրէլէր , վէ գուլագլարը իլէ իշիտէլէր վէ
 եիրէք իլէ անկլայալար , վէ տէօնէլէր , վէ
- 28 օնլարա շիֆաի վէրէյիմ : խմաի սիղէ մա՛-
 լիւմ օլտուն քի՛ Մլա՛հըն խէլասը գաիֆէ-
 լէրէ կէօնտերիլտի , վէ օնլար տինկլէյէճէք-
- 29 լէր : Ս է օ պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ ,
 Աշուտիլէր՝ արալարընտա չօգ մուճատէլէլէ-
 րի՛ օլարագ կիթտիլէր :
- 30 Ս է Պողոս՝ քէնտինին քիրա իլէ գութտու-
 ղու էվտէ թէմամ իքի եըլ գալտը , վէ հէփ

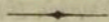
անա կէլէնլէրի գապուլ էտէրիտի : Վ է քիմ 31
 սէ մանի՛ օլմայարագ՝ թէքմիլ սերպէս թլիք ի-
 լէ Վլլաչըն փատիշաչ լըղընը վա՛ղ է-
 տէրիտի , վէ Րապպ Յիսուսուն
 խուսուսունտա թա՛լիմ
 վէրիրիտի :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՒԵԵԼԸՆ ԲՕՄԵԼԸԼԵՐԸ

ՍԴԻՔԹԻՒՊԻՒ

ՊԵՇ 1:

1 Պողոս Յիսուս Վրիստոսուն գուլու՝ տա՛վէթ
օլունմուշ առաքեալ Լւլաճըն աւետարանընա
2 այրըմըշ, օնու քի՛ մուգատտէս քիթապլար-
տա քէնտի փէյլամպէրլէրի վասիդասի իլէ փէ-
3 շին սէօյլէտի . քէնտինին՝ թէնճէ Ղաւիթ
4 զիւրրիյէթինտէն օլան՝ մուգատտէսլիյին Րու-
ճու հասէպինճէ՝ էօլիւլէր գայամէթինտէն
գուտրէթ իլէ Լւլաճըն ( ) զու թագտիր օլունան՝
( ) զու Րապպըմըղ Յիսուս Վրիստոս խուսու-
5 սունտա . Վի օնուն վասըգասի իլէ՝ օնուն ա-
տը իչին իման իդաս՝ թընա լուգՖ վէրէսալէթ
6 ալտըղ հէփի դաիֆէլէրտէ՝ քի օնլարըն արասըն-
տա սիղ տախի Յիսուս Վրիստոսուն տա՛վէթ օ-

լունմուշարքսընըղ . Բօմատա օլան Մլահըն 7
 հէփ սէվկիւլիւլէրի՝ տա՝ վէթ օլունմուշ մուգատ-
 տէսլէրէ, սիղէ՝ Պասպսօրը Մլահտան վէ Բապպ
 Յիսուս . Բրիստոստան լուգֆ վէ սէլամէթ օլ-
 սուն :

Վվվէլա՝ Մլահըմա Յիսուս . Բրիստոսուն վա- 8
 սիգասի իլէ հէփինիղ իչին շիւքր էտէրիմ քի՝
 իմանընըղ պիւթիւն տիւննատա սէօյլէնիյօր :

Օխրա բուհում իլէ քէնտի ( ) ղլունուն աւետա- 9
 րանընտա ի պատէթ էթտիյիմ Մլահ՝ պէնիմ
 շահիտիմ աիր քի՝ սիղի էքսիքսիղ ղէքր էտէրիմ .

Վ է տայիմա ի պատէթլէրիմտէ նիյաղ էտէրիմ 10
 քի՝ պէլքի հալա պիր ղէման օլաքի Մլահըն ի-
 րատէթի իլէ սիղէ կէլմէյէ խայրլը եօլում օլա :

Օխրա սիղի կէօրմէյէ արղու շէքէրիմ, թաքիմ 11
 գավիլէնէսինիղ տէյիւ՝ սիղի բուհանի պիր պախ-
 շիշա հիսսէտար էտէյիմ . Աանի կէրէք սիղին 12

կէրէք պէնիմ արամըղտա օլան իման իլէ սիղին
 իլէ պէրապէր թէսէլլի պուլայրմ : Մմմա իս- 13

թէմէմ՝ եա գարընտաշար՝ քի պիլմէյէսինիղ ,
 քի չօգ քէրրէ սիղէ կէլմէյէ նիյէթ էթտիմ , [վէ
 շիմտիյէտէք մէքս՝ օլունտում,] թաքիմ սիղին ա- 14

րանըղտա՝ տախի պաշգա դաիֆէլէրին տախի ա-
 րասընտա կիպի՝ պիր մէյվէմ օլա : Վէրէք Աու- 14
 նանիլէրէ կէրէք բարբարոսլարա՝ հէմ ա՛լիմլէրէ

հէմ ճահիլլէրէ՝ պէն պօրճլույում : Պունճի- 15
 լէյին պէնճէ՝ սիղ Բօմատա օլանլարա՝ տախի ա-
 ւետարանը վաղ էթմէյէ հալէսիմ վտր :

Օխրա . Բրիստոսուն աւետարանընտան էօ- 16
 թիւրիւ ութանմամ , ղիրա հէր իման կէթիրէնէ՝
 հէմ Աէհուտիյէ էվվէլա հէմ Աունանիյէ գուր-
 թուլուշ իչին Մլահըն գուվվէթի աիր : Օխ- 17

րա օնուն վասիդասի իլէ՛ իմանտան իման իչիւն
 Մլաճըն սատագաթը՛ աշիքեար օլունուր , նիճէ
 քի եազըլմըշտըր . Սատըգ իսէ՛ իման իլէ եաշա-
 յաճագ :

- 18 Օ իրա կերչէքլիյի նաճագըղ՛գ իլէ գութան
 ատէմլէրին հէր Փըսգը վէ նաճագըղը՛ իւղե-
 րինէ՛ կէօքտէն Մլաճըն զաղասլը՛ աշիքեար օլու-
 19 նուր : Օ իրա Մլաճըն հագգընտա մա՛լիւմ օ-
 լաճագ շէյ՛ օնլարըն արասընտա պէյան տըր .
 20 զիրա Մլաճ օնլարա պէյան էյլէտի : Օ իրա
 օնուն կէօրիւնմէզ շէյլէրի՛ եանի օնուն էպէտի
 գուվլէթի վէ Մլաճըղը՛ տիւնեանըն եարատըլ-
 մասընտան պէրու՛ եարատըլմըշ շէյլէրին վասի-
 գասի իլէ անկլաշըլպ կէօրիւնիւր . շէյլէքի՛ օն-
 21 լար ճէվապսըղ գալալար : Օ իրա օնլար Մլ-
 լաճը պիլմիշէր իքէն , Մլաճ կիպի օն ի՛ղզէթ
 վէրմէտիլէր , վէ շիւքր էթմէտիլէր . իլա քէնտի
 էֆքեարլէրինտէ պազըլ օլտուլար , վէ օնլարըն
 22 Ֆէհմսիզ եիւրէյի գարարտը : Մլմլէր իղ
 23 տերլէքքէն՛ տիվանէ օլտուլար . Ս է իֆնա
 պուլմագտան միւնէղէհ օլան Մլաճըն ի՛ղզէթինի՛
 ֆանի ատէմ վէ գուշար վէ գավարլար վէ սիւր-
 թիւնէն հայվանլար սիւրէթինին պէնկղէյիշինէ
 24 թէպտիլ էթտիլէր : Պունուն իչիւն տախի Մլ-
 լաճ օնլարը՛ թէնլէրինի քէնտիլէրինտէ րէզնլ
 էթմէք իչիւն՛ եիւրէքլէրինին շէհվէթլէրի իլէ
 25 նախաքըղա թէպիմ էյլէտի : Քի օնլար Մլա-
 ճըն կերչէքլիյինի եալան իլէ տէյիշթիրտիլէր ,
 վէ եարատըլմըշ շէյէ՛ Մարատանս պէտէլ ի-
 պատէթ էթտիլէր՛ քի օ՛ էպէտէն միւպարէքտիր .
 26 ամին : Պու սէպէպտէն Մլաճ օնլարը՛ րէզալէթ
 հապէսլէրինէ թէպիմ էյլէտի . զիրա օնլարըն

տիչ է հնչելիքի տախի դապիա՝ թի իսթիմալի՝ դա-
 պիա՝ թ տան տիշարը օլաննա թէպտիլ էթտիլէր :
 Վէղալիք էրքէքէր տախի տիչ է հնչինին դապիա՝ 27
 թի իս՝ թիմալինի թէրք էտիպ՝ քէնաի իշթահա-
 րնտա պիրի պիրի իլէ գրղըշտըւար , վէ շիրքէֆի
 էրքէքէր էրքէքէր իլէ իշէյէրէք՝ քէնաիլէրին
 ազղընըգլարընըն մուսթահազգ օլան էճրինի
 քէնաիլէրինտէ ալտըւար : Վ է Մ. լահը պիլմէյի 28
 րէտտ էթաիլէրի կիպի՝ Մ. լահ տախի օնլարը
 րէտտ օլունմուշ ագրլա թէսլիմ էթտի , քի լա-
 յըգ օլմայան շէյէրի իշէյէրէք . Զիւն հէր նա- 29
 հազղըգտան՝ զինաքեսարըգտան՝ եարամազըր-
 տան՝ դամաքեսարըգտան՝ քէօթիլիլիքտէն տօլու-
 տուրլար , հասէտտէն՝ գաթլտէն՝ նիզա՝ տան՝ հի-
 լէտէն՝ քէօթիլ հույտան տօլուտուրլար . Վամ 30
 մազլար՝ զիյպէթ էտիճիլէր՝ Մ. լահ իբրահ էտի-
 ճիլէր՝ սէյիւճիլէր՝ մազըուրլար՝ ֆօտուլար՝
 քէօթիլիլիքէր պուլուճուլար՝ աթալարա իդա-
 ա՝ թսըղլար՝ ֆէհմիլիլէր՝ ա՝ հապօզուճուլար՝ միւ- 31
 վէտտէթտիլէր՝ պարըշմազլար՝ մէրհամէթտիլէր
 տիր . Վի օնլար Մ. լահըն շէրինի պիլիլիլէրիքէն՝ 32
 քի պոնլարը իշէյէնլէր էօլիլմէ մուսթահազգ
 տըրլար՝ տէյիլ էալընըղ պու շէյէրի իշէրլէր ,
 իլա իշէյէնլէրէ տախի ըիզա վէրիլիլէր :

ՊՄՇ . 2 :

Պունուն իշիւն նա՝ տախի՝ հէօքմ էտէն հէր 1
 քիմ իսէն , էօզիւրսիւզսիւն . զիրա զպրի քիմսէ-
 յի հէօքմ էթտիլին շէյտէ՝ քէնաի իւզէրինէ
 հէօքմ էտէրսին . զիրա սէն հէօքմ էտէն՝ հէ-
 ման օ շէյէրի իշէրսին : Մ. միս պիլիլիլիլ քի՝ 2
 Մ. լահըն հէօքմիւ կերչէքտէն՝ պէյլէ շէյէրի

- 3 իշլէյէնլէրին իւզէրինտէ տիր : Ապքին սէն և ա-
 տէմ քի՝ պէօյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէրի հէօքմ
 էտէր տէ՝ օնլարը քէնտին իշլէրսին , զանն էտէր-
 միսին քի Ալլահըն հէօքմիւնիւ սալուշտուրա-
- 4 ճագսըն : Աօնսա՝ Ալլահըն էյլլի սէնի թէվ-
 պէյէ կէթիրտիյինի պիլմէյէրէք՝ օնուն էյլլիինին
 զանիմէթինի վէ թէհամիւլիւնիւ վէ զազապ
 էթմէյէ կէճիքտիյինի խօր մու կէօրիւրսին :
- 5 Ամնա սէնին սէրթլիյինէ վէ թէվպէյէ կէլմէղ
 եիւրէյինէ կէօրէ քէնտինէ՝ զազապ վէ Ալլահըն
 հագգ շէրաս՝ թը աշիքեար օլմասընըն կիւնիւ ի-
- 6 շին զազապ երզարսըն . Վիօ՝ հէր քէսէ՝ քէն-
 7 տի ա՛մէլլէրինէ կէօրէ վէրէճէք : Այի ա՛մէլտէ
 տէվամ իւզրէ օլուպ ի՛զղէթ վէ իքրամ վէ հօ-
 լիւմիւլիւլիւք արայանլարա՝ էպէտի էօմիւր Վէրէ-
- 8 ճէ : Ամնա զավղաճըլարա՝ վէ կէրչէքլիյէ ի-
 զաս՝ թէթմէյիպ նահագգլըզա իզաս՝ թէտէն-
- 9 լէրէ՝ խըմ ու զազապ օլաճագ : Վէօթիւլի-
 յիւ իշլէյէն հէրատէմին՝ կէրէք էվվէլա Աէհու-
 տինին կէրէք Աուանիինին ճանընա ս՛ըգլէթ վէ
- 10 սըգընթըլ օլաճագ : Ամնա հէր խայրի իշլէյէն
 քիմէյէ կէրէք էվվէլա Աէհուտիյէ կէրէք Աու-
 նանիյէ՝ ի՛զղէթ վէ իքրամ վէ սէլամէթ օլաճագ :
- 11 Օիրա Ալլահըն ի՛նտինտէ խաղըր սայմագ ևօգ-
- 12 տուր : Օիրա հէփ նօմօսսուղ կիւնահ էտէն-
 լէր՝ նօմօսսուղ տախի հէլաք օլաճագլար . ամնա
 հէփ նօմօս իլէ կիւնահ էտէնլէր՝ նօմօս իլէ հէօքմ՝
- 13 օլունաճագլար : Օիրա Ալլահըն ինտինտէ՝
 նօմօսու իշիտէնլէր սատրգ տէյիլլէր , լաքին նօ-
- 14 մօսու իճրա՛ էտէնլէր սատրգ օլաճագլար : Օի-
 րա նօմօսու օլմայան դաիֆէլէր դապիա՛թտան
 նօմօս մուճէպինճէ ա՛մէլ էթտիքլէրի թագտիր-

տէ՛ օնլարնն նօմօսու եօղ խտեա՛նք քէնտիլէր
քէնտիլէրինէ նօմօս տուրլար : Չիւն օնլար՝ նօ 15
մօսունն ա՛մէլինի քէնտի ելուրէքլէրինտէ եազըլը՛
կէօս[մէր]իլէր . չիւն օնլարնն զամիրի պերապէր
շէհաաեթ էտէր , վէ պիրի պիրինին պէյնինտէ
ֆիքրլէր թա՛ղիր էտէրլէր , եախօտ էօ՛զը տախի
տիլէրլէր : ( ) Ը կիւնտէ քի Մ. լահ աաեմլէրին 16
կիզլի իշէրինի՛ պէնիմ աւետարանըմ միւճէպին-
ճէ : Յիսուս Վրիսաոսուն վասիղասի իլէ հէօքմ
էտէճէք :

Իշթէ սէն Լշէհուտի տէնիլիրսին , վէ նօմօսա 17
տայանրսըն , վէ Մ. լահա էջյինիւրսինն . Ս է 18
իրատէթի պիլիրսին , վէ Փարգը շէյլէրի այլըտ
էտէրսին , չիւն նօմօստան էջրէնիրսին . Ս է 19
քէնտինէ կիւվէնիրսին քի՛ քէօրլէրին գուլաղու-
ղու՛ գարանըգտա օլանլարըն ըշըղը , ճահիլ- 20
լէրին թէտիպ էտիճիսի՛ մա՛սումլարըն խօճասը-
սըն , քի նօմօս իլէ՛ պիլմէնին վէ կէրշէքլիյին
շէքլինին մալիքիսին : Իմտի սէն զայրիյէ թա՛ 21
լիմ՝ վերէն՝ քէնտինէ թա՛լիմ՝ վէրմէ՞ զմիսին .
խըրսըղըրգ էթմէմէյէ վա՛ղ էտէն՝ սէն խըրսըղ-
ըգ էտէ՞րմիսին . զինա էթմէմէյէ տէյէն՝ սէն 22
զինա էտէ՞րմիսին . փութլարտան իքրահ էտէն՝
սէն հէյ. քէլի սոյա՞րմըսըն . Ս էն քի նօմօս իլէ 23
էջյինիւրսինն՝ , սէն նօմօսու պօղմաղըլա Մ. լահըն
իզգէթինի պօղա՞րմըսըն : Օ իրա սիզին իչիւն՝ 24
գաիֆէլէրին արասընտա Մ. լահըն աաընա քիւֆր
օլունուր , նիճէքի եազըլմըշաըր :

Օ իրա սիւննէթ՝ էյէր նօմօսու հըֆղ էտէր- 25
սէն , Փախտէ էտէր . ամմա էյէր նօմօսու պօղաւր-
սան , սիւննէթին՝ սիւննէթ սիզլիք օլուր : Իմտի 26
էյէր սիւննէթ սիզլիք՝ նօմօսունն Փարզլարլընը

սաղարսա , օնուն սիւննէթսիղլիյի՝ սիւննէթ սա-
 27 յըմնյաճագմը . Ա է նօմօսու իծրա էտէն՝ դա-
 պիա՛ թտան օլան սիւննէթսիղլիք՝ սէն եաղընըն
 վէ սիւննէթին մալիքի իքէն նօմօսու պօզանը
 28 հէօքմ էթմէյէճէքմի : Օ իրա աշիքեարէտէ օ-
 լան՝ Աէհուտի տէյիլտիր . վէ աշիքեարէտէ թէն-
 29 ճէ օլան՝ սիւննէթ տէյիլտիր : Ալլա կիղլիտէ օ-
 լան՝ Աէհուտիտիր , վէ սիւննէթ՝ եիւրէքտէն օ-
 լա՛նտըր՝ բուհ իլէ , վէ տէյիլ եաղը իլէ , քի օ-
 նուն մէտհի ատէմլէրտէն տէյիլ՝ իլլա Ալլահ-
 տա՛նտըր :

ՊԵՇ . 3 :

1 Իմօի Աէհուտինին Ֆաղիլէթի նէ՞ տիր . եա-
 2 խօտ սիւննէթին Ֆաիտէսի նէ՞ տիր : Հէր վէճհ-
 իլէ չօգտուր . չիւն էվվէլա պու տուր քի՝ Ալ-
 լահըն սէօլէրի օնլարա էմանէթ օլունտու :
 3 Օ իրա նէ՞ օլա՛ էյէր պաղըլարը ինանմատըլար
 իսէ . օնլարըն իմանսըղըրը Ալլահըն իմանընը
 4 իպղա՛մը էտէճէք : Հաշա . լաքին Ալլահ կեր-
 չէք՝ վէ հէր ատէմ՝ եալանճը օլունն , նիճէ քի
 եաղըմըշտըր . թաքիմ սէօլէրինտէ թասարգ
 5 օլասըն , վէ հէօքմ էթտիյինտէ՝ եէնէսին : Ամ-
 մա էյէր պիղիմ նահագղըղմը Ալլահըն սա-
 տագաթընը թագտիմ էտէրսէ , նէ՞ տէյէլիմ .
 ղաղապը կէթիրէն Ալլահ նահագղմը , ատէմ ճէ
 6 սէօլէրիմ . Հաշա . չիւն քի Ալլահ տիւնեայը
 7 նա՛օրլ հէօքմ էտէճէք : Օ իրա էյէր Ալլահըն
 կէրչէքիլի պէնիմ եալանըմ իլէ օնուն իղգէթի
 իչիւն արթտը իսէ , պէն արթըղ նի՞ չիւն կիւնահ-
 8 քեար կիպի հէօքմ օլունույօրում : Ա է տէյիլ
 քէօթիւ սէօլէնտիյիմիղ կիպի վէ պա՛ղըլարըն

հազարմըլա տէտիքէրի կիպի, քի տէրիզ քի՝
 քէօթիւ լիւյիւ իշէյէլիմ, թաքիմ էյլիք կէլէ.
 քի օնլարնն անգապը հանգտոր:

Իմտի նէ՞, օնլարսուն էյիմի իզ. հիչ ասլա. 9
 զիրա կերէք Աշհուտիլէրի կերէք Աունանիլէրի
 էվիլէլա կէօսթէրաիք քի՝ հէփիսի կիւնաս ալ-
 թընտա տրը: Աիճէքի եազըլմըշտրը քի՝ Հիչ 10
 պիր սատրգ՝ պիր պիլէ եօգտուր: Յէհմ էտէն 11
 եօգ՝ Ալահը դալապ էտէն եօգտուր: Ղիւմիլէ- 12
 սի սափտըլար. պիրլիքտէ քէօթիւ օլտուլար. էյ-
 լիք իշէյէն եօգտուր, պիրէ վարանատէք՝ եօգ-
 տուր: (Նլարնն պօղազը աշըլմըշ մէղաւտրը. 13
 տիլէրի իլէ հիլէ իշէտիլէր, օնլարնն տուտագ-
 լարը ալթընտա սաղըր երլան զէհիրի վար: (Ն- 14
 լարնն աղզը լանէթ վէ աճըլըգ իլէ տօլուտուր:
 Այազլարը՝ գան տէօքմէյէ եէյին տիր: (Ն- 15
 լարնն եօլարննտա գըրղըն վէ տէրտ վար: Ա է 16
 սէլամէթ եօլունու պիլմէտիլէր: (Նլարնն 17
 կէօզէրինինն էօնիւնտէ Ալահ գօրգուսու եօգ 18
 տուր: Ա է պիլիլիզ քի՝ նօմօս հէր սէօյլէտի- 19
 յինի՝ նօմօստա օլանլարա սէօյլէր. թաքիմ հէր
 աղըզ դըգանա, վէ ճիւմիլէ անէմ Ալահընն ին-
 տինտէ սուչու օլա: (Նունն իշիւն օնուն հու- 20
 զուրունտա հիչ պիր թէն նօմօս անմէլէրի իլէ
 սատրգ օլամազ. զիրա կիւնահը պիլմէք՝ նօմօս
 վասիգասի իլէ օլուր:

Ե իմտի իսէ նօմօսսուզ՝ նօմօստան վէ փէյ- 21
 դամպերլէրտէն շէհատէթ օլունարագ՝ Ալահընն
 սատագաթը պէյան օլունմուշտուր. Աանի Ալ- 22
 լահըն՝ Տիսուս Վրիստոսունն իմանը վասըգասը
 իլէ օլան սատագաթը քի՝ ինանանլարնն հէփիսի-
 նէ վէ հէփիսինինն իւզէրինէ օլուր. շիւն Փարգ

- 23 եօգտուր : Չիւն հէփիսի կիւնահ իշէտիլէր ,
 24 վէ Մլաճըն ի զգէթիւնաէն կէրի գալտըլար : Ա է
 օնուն ի նայէթի իլէ՝ Յիսուս Վրիստոստա օլան
 Ֆիտանըն վասիգասի իլէ՝ ճապա սատրգլանըր-
 25 լար : Վի Մլաճ օնու՝ օնուն գանընա օլան ի-
 մանըն վասիգասի իլէ՝ քէնտի սատագաթընըն
 կէօսթէրիշի իշիւն էվլէլտէն օլմուշ կիւնահլա-
 26 րըն ա՛ ֆվընա քէֆարէթ թագտիմ էլլէտի՝ Մլ-
 լաճըն թէհամմիլիլ իլէ , օնուն սատագաթընըն
 կէօսթէրիշի իշիւն շիմտիքի զէմանտա՝ օնուն սա-
 տրգ օլմասը վէ Յիսուս Վրիստոսուն իմանըն-
 27 տան օլան քիմսէյի սատրգ էթմէսի իշիւն : Իմ-
 տի էօյիւնմէք նէ՞րէտէտիր , տէֆ՝ օլունտու .
 հա՞նկը նօմօս իլէ , ամէլլէրի՞նմի , տէյիլ , իլա
 28 իմանըն նօմօսու իլէ : Օխրա գլլաս էտէրիզ
 քի՛ ատէմ իման իլէ՝ նօմօս ա՛մէլլէրիսի իշէ-
 29 մէքսիզին սատրգլանըր : Աօխսա Մլաճ եալը-
 նըզ Աէհուտիլէրի՞նմի , վէ դաիֆէլէրին տախի
 30 տէյիլմի , պէլի՛ դաիֆէլէրին տախի տիր . Չիւն
 քի սիւննէթի իման իլէ՝ վէ սիւննէթսիզլիլի ի-
 մանըն վասիգասի իլէ սատրգլայաճագ Մլաճ
 31 պիրտիր : Իմտի իման իլէ՝ նօմօսու իպդալմը
 էտէրիզ . հաշա , իլա նօմօսու ս՛ապիթ էտէ-
 րիզ :

ՊԵՇ . 4 :

- 1 Իմտի պասպամըզ Մքրահամ՝ թէնտէն եանա
 2 նէ՞ պալտու տէյէլիմ : Օխրա էյէր Մքրահամ
 ամէլլէրտէն սատրգլանտը իսէ , էօյիւնմէ «եպէ-
 3 յէ վարտըր . լաքին Մլաճըն ի նտինտէ տէյիլ :
 4 Օխրա քիթապ նէ՞ տէր . Ա է Մքրահամ Մլա-
 հա ինանտը , վէ օնա սատագաթ սայըլտը : Մ՛

մա իշլէյէնէ՛ իւճրէ՛թ ինայէ՛թտէն սայրլմազ ,
 իլլա պօրճտան : Ե՛մմա իշլէմէյէնէ՛ լաքին ֆա- 5
 սրղը սատրղլայանս ինանանա՛ օնուն իմանը սա-
 տազա՛թ իշիւն սայրլըր : Կիճէ՛ Գաւի՛թ տա- 6
 խի՛ Ելլաճըն ա՛մէլսիղ սատազա՛թ սայտրղը առէ-
 մին մու՛թլուլուղունու սէ՛յլէր . Կէ՛ մու՛թլու օլ 7
 քիմսէլէրէ՛ քի՛ օնլարըն պինամուսլուղլարը ա՛վֆ
 օլունտու , վէ՛ օնլարըն կիւնահլարը էօր՛թիւլիւ :
 Կէ՛ մու՛թլու օլ առէմէ՛ քի՛ Բապպ օնա սսլա կիւ- 8
 նահ սայմայա : Իմտի պու մու՛թլուլուղ սիւննէ- 9
 թէ՛ մի՛ եօխսա սիւննէ՛թսիղլ իյէ՛ տախի մի տիր ,
 զիրա տէրիղ քի՛ Եբրահամա իման սատազա՛թ
 իշիւն սայրլտը : Իմտի նի՛ճէ սայրլտը , օ՛ սիւն- 10
 նէ՛թտէ՛ մի եօխսա սիւննէ՛թսիղլ իքտէ՛ մի իքէն .
 սիւննէ՛թտէ իքէն տէյիլ , իլլա սիւննէ՛թսիղլ իք-
 տէ իքէն . Սէ՛ սիւննէ՛թսիղլ իքտէ օլան իմանըն 11
 սատազա՛թ միւհիւրիւ իշիւն՝ սիւննէ՛թ նիշանը
 ալտը . թաքիմ սիւննէ՛թսիղլ իք իլէ՛ հէփ ինանան-
 լարըն պապասը՛ օլա , քի օնլարա տախի սատա-
 գա՛թ սայրլա . Հէ՛մ սիւննէ՛թին պապասը՛ օլա , 12
 տէյիլ եալընըղ սիւննէ՛թտէն օլանլարըն՝ իլլա
 պապամըղ Եբրահամըն սիւննէ՛թսիղլ իքտէ օլան
 իմանըն իղէրինտէ եիւրիւյէնլէրին տախի : Օի- 13
 բա Եբրահամա՛ եախօտ օնուն զիւրրիյէ՛թինէ՛
 տիւնեանըն վարիս՛ի օլմասընա օլան վա՛տ՝ նօմօս
 իլէ՛ օլմատը , իլլա իմանըն սատազա՛թը իլէ՛ օլտու :
 Օիբա էյէր նօմօստան օլանլար՝ վարիս՛լէր իսէ՛ , 14
 իման նաֆիլէ՛ օլտու , վէ՛ վա՛տ իպղալ օլտու :
 Օիբա նօմօս զաղապ կէ՛թիւրիւր . զիրա նօմօս օլ- 15
 մատրղը եէրտէ՛ ա՛սրլը՛գ տախի եօգտուր : Պու- 16
 նուն իշիւն սադա՛թալ իմանտանտըր , թաքիմ ի-
 նայէ՛թտէն օլա , շէ՛յլէ՛ քի պիւ՛թիւն զիւրրիյէ՛թէ
 վա՛տ սահի՛հ օլա , տէյիլ եալընըղ նօմօստան •

- լանա՝ իլա հէփիմիդին պապասը օլան Մ.բրահա-
- 17 մըն իմաննտան օլանա՝ տախի , նիճէ.քի եա-
 զըլմըլտըր քի՝ Սէնի չօդ դաիֆէլէր պապասը
 թա՛յին էթտիմ , օնուն իման կէթիրալիլ Մ.լահըն
 Նուղուրունտա՝ քի՝ էօլիւլէրի եաշատըր , վէ մէվ-
 ճուտտէ օլմայան շէյլէրի մէվճուտտէ կիպի չաղը-
- 18 բըր : Վ.ի օ՝ Սէնին զիւրրիլէթին պէօյլէ օլաճագ
 տէյիւ սէօյլէնէնէ կէօրէ՝ իմիտտէն տիշարը իւ-
 միտ իլէ չօդ դաիֆէլէրին պապասը օլաճաղընա ի-
- 19 նանտը : Ս է իմանտա զաիֆլէ՛նմէմէյիլէ , եիւզ
 եաշընտա իքէն քէնտի թէնինին արթըդ էօլմիւշ
 իալիլինի վէ Սառանըն բահմինին էօլմիւշ իալիլի-
- 20 նի ա՛ղընա գօմատը : Հէմ Մ.լահըն վա՛տընա
 իմանսըղըրդ իլէ շիպհէլէնմէտի . իլա Մ.լահա
- 21 շիւքը էտէրէք՝ իման իլէ գուլվէթլէնտի : Ս է
 սահիհ պիլտի քի՝ վա՛տ էթտիլիլինի իճրա՛ էթմէյէ
- 22 տախի գատիրալիլ : Պունուն իշիւն տախի օնա
 սատագաթ սայըլտըր :
- 23 Ս է օնա սայըլտըղը՝ եալընըղ օնուն իշիւն եա-
- 24 զըլմատը . իլա պիղլիմ իշիւն տախի քի՝ պիղ
 Քապպըմըղ Յիսուսա էօլիւլէրտէն գըլամ վէրէ-
- 25 նէ ինանանլարա սայըլաճագտըր . Վ.ի օ՝ սուչ-
 լարըմըղ իշիւն էլէ վէրիլտի , վէ սատըղլանմա-
 մըղ իշիւն գըլամ էյլէտի :

ՊԵՇ , 5 :

- 1 Իմաիպիղ իմանտան սատըղլանմաղըլա , Քապ-
 պըմըղ Յիսուս Վ.րիստոսուն վասիգասի իլէ Մ.է-
- 2 լահըն գըթընտա սէլամէթիմիղ վար . Վ.ի օ-
 նուն վասիգասի իլէ իմանլա պու օնտա տուրտու-
 ղումուղ ինայէթէ կիրմէյի քէսպ էթտիք . վէ
 Մ.լահըն ի՛ղգէթինին իմիտի իլէ էօյիւնիւրիւլ :

Ա է տէյիլ եալընըղ պո՝ իլլա մէշագգաթլարտաւ 3
 տախի էօյիւնիւրիւղ . չիւն պիլիբիղ քի՝ մէշագ- 4
 գաթ՝ սապր կէթիբիր . Սապր տախի թէճրիւ- 4
 պէ թէճրիւպէ տէ իւմիտ իւլիւր . Իւմիտ իսէ ու- 5
 թանտորմաղ . զիրա պիղէ վէրիլէն Սուհ էլ գուտ- 5
 սուն վասիդասի իլէ՝ Վլլահըն մուհապպէթի եիւ-
 րէքլէրիմիղտէ տէօքիւլմիւշտիւր : Օ իրա պիղ 6
 տահա զայի՛ Փլէր իքէն , Վրիստոս՝ վաղթընճա
 Փասրգլարըն ուղուրունա էօլտիւ : Չիւն պիր քիմ- 7
 սէ կիւճիւլէ սատրղըն ուղուրունա էօլտիւ . զիրա
 էյի քիմսէնին ուղուրունա՝ պէլքի պիր քիմ- 7
 սէ էօլմէյէ ճէսարէթ էտէ : Վմմա Վլլահ 8
 պիղէ՝ քէնտի մուհապպէթիինի պէյան էտէր .
 չիւն՝ պիղ տահա կիւնահ քեարլար իքէն , Վրիս-
 տոս պիղիմ իչիւն էօլտիւ : Իմտի հալա օնուն 9
 գանը իլէ սատրղլանտրղըմըղ թագտիրտէ՝ օնուն
 վասիդասի իլէ տահա՛ զիյատէ՝ զաղտպտէն խէ-
 ւաս պուլաճաղըղ : Օ իրա էյէր տիւշմէնլէր ի- 10
 քէն՝ ( ) զլունուն էօլիւմիւ վասիդասի իլէ Վլլահ
 իլէ պարըշտըղ իսէ , պարըշտըղտան սօնկրա օ-
 նուն էօմրիւ իլէ տահա՛ զիյատէ խէլաս պու-
 ւաճաղըղ : Ա է եալընըղ պո՝ տէյիլ , իլլա 11
 տախի Վապպըմըղ Յիսուս Վրիստոս իլէ՝ քի օ-
 նուն վասիդասի իլէ հալա պարըշմաղըղա մալիք
 օլտուգ՝ Վլլահտա էօյիւնիւրիւղ :

( ) նուն իչիւն նիճէ պիր ատէմին վասիդասի իլէ 12
 տիւնեայա կիւնահ՝ վէ կիւնահըն սէպէպինտէն
 էօլիւմ կիրտի իսէ , պու վէճհիլէ տախի էօլիւմ
 հէփատէմլէրէ կէշտի , չիւն քի հէփիսի կիւնահ
 իլլէտիլէր : Օ իրա նօմօսատէք տիւնեատա կիւ- 13
 նահ վարըտըրամմա նօմօս օլմատրղընտան կիւնահ
 սայըլմաղ : Վմմա Վդամտան թա Սոլսէսէտէք՝ 14

- կէլէճէյին ընտրի օլան Մգամըն անըրըղընս
 պենկղէր կիւնաս իշլէմէյէնկէրին իւղէրինէ տա-
- 15 խի էօլիւմ սաղանսաթ սիւրտիւ: Աքին սուչ
 նասըլ իւէ, պախշիշ տախի էօյլէ տէյիլ տիր.
 զիրա էյէր պիրինին սուչու իլէ չօղլար էօլտիւ-
 լէր իսէ, տահաս չօղ զիյատէ Մլասըն ինայէթի
 վէ Յիսուս Վրիստոս պիրատէմին ինայէթի իլէ
- 16 պախշիշ՝ չօղլարա արթտը: Ա է պախշիշ՝ պիր
 կիւնաս էտէնին պապը նստն կիպի տէյիլ. զիրա
 չէօքմ պիր ինստան տըր՝ չէօքմ օլունմագ ի-
 շիւն, ամմա պախշիշ չօղ սուչլարտանտըր՝ սա-
- 17 տըղլանմագ իշիւն: Օիրա էյէր պիրինին սու-
 չու իլէ էօլիւմ պիրինին վասըղասի իլէ սաղա-
 նաթ սիւրտիւ իսէ, տահաս չօղ զիյատէ սատա-
 գաթ ինայէթիինին վէ պախշիշինին զանիմէթինի
 ալանլար՝ պիր Յիսուս Վրիստոսուն վասիղասի
- 18 իլէ էօմիտէ փատիշահըգ սիւրէճէքլէր: Ա մտի
 նիճէ քի պիրինին սուչու վասիղասի իլէ չէփ ա-
 տէմլէլէ չէօքմ օլունմագ իշիւն մ'ղապ օլտու ի-
 սէ, պէօյլէճէ պիրինին սատագաթը իլէ տախի
 չէփատէմլէրէ էօմիւր սատագաթը իշիւն պախ-
- 19 շըլ օլտու: Օիրա նիճէ քի պիրատէմին իգա-
 աթսըղըղը վասիղասի իլէ չօղլարը կիւնաս-
 քիար օլտուլար իսէ, պունճիլէյին պիրինին ի-
 գասաթը իլէ տախի չօղլարը սատըրգ օլաճագլար:
- 20 Ա է նօմօս արայա կիրափի քի՝ սուչ չօղլար, վէ
 կիւնասըն չօղլարըղը՝ եէրտէ՝ ինայէթ չատտէն
- 21 զիյատէ արթտը: Այա քիմ կիւնաս նիճէ էօ-
 լիւմ իլէ փատիշահըգ սիւրտիւ իսէ, պէօյլէճէ
 ինայէթ տախի՝ Վասպըմըղ Յիսուս Վրիստո-
 սուն վասիղասի իլէ՝ սատագաթ իլէ էպէտի էօ-
 միւրէ փատիշահըգ սիւրէ:

ՊԵՇ, 6:

Ինտի նէ՞ տէյէլիմ . ինայէթ շօղալա՛ տէյիւ 1
 կիւնահատա գալալը՞մմը : Հաշա . պիղ քի կիւ 2
 նահա էօլաիւք , արթըգ օնտանի՞ ճէ եաշայալըմ :
 Լօխտա պիլմէ՞ զմիսինիղ քի՛ պիղտէն Հիտուս 3
 Վրիստոսա հէփ վաֆթիղ օլանլար՝ օնուն էօլիւ-
 մինէ վաֆթիղ օլաուգ : Իմտի օնունլա՛ էօլիւ- 4
 մէ վաֆթիղին վասիդասի իլէ կէօմիւլտիւք , թա-
 քիմ Վրիստոս Պապանըն ճէլալի իլէ նիճէ էօ-
 լիւլէրտէն տիրիլտի իսէ , պիղ տախի պէօյլէճէ 5
 էօմիւր եէնիլիյինտէ կէղէլիմ : Օխրա էյէր օ-
 նուն էօլիւմինին էմսալինէ պէնկղէր օլաուգ ի-
 սէ , օնուն տիրիլմէսինի՛ն տախի օլաճաղըղ : Ա է 6
 պունու պիլմէլիյիղ քի՛ պիղիմ էսքի առէմիսիղ
 պերապէր խաշա՛ շըգարըլար , թաքիմ կիւնահալըն
 թէնի պաղղալ օլա . շէօյլէ քի՛ արթըգ պիղ կիւ- 7
 նահա գուլուգ էթմէյէլիմ : Օխրա էօլէն՝ կիւ-
 նահատան աղատ օլնուշաուր : Ա է էյէր Վրիս- 8
 տոս իլէ պերապէր էօլաիւք իսէ , ինանըրըղ քի՛
 օնուն պիլէսինճէ տախի եաշայաճաղըղ : Հիւն 9
 պիլըրիղ քի՛ Վրիստոս էօլիւլէրտէն տիրիլտիք-
 տէն սօնկրա՛ արթըգ էօլիւմ օնա թէօալուգ է-
 տէմէղ : Օխրա պու էօլաիւյիւ՛ պիր քէրրէ 10
 կիւնահա էօլաիւ . վէ պու եաշաաըղը՞ Մլահա
 եաշար : Պէօյլէճէ սիղ տախի՛ քէնտիլէրինիլի 11
 կիւնահա էօլիւշ՝ ամմա Վապղըմըղ Հիտուս
 Վրիստոստա Մլահա՛ եաշայանլար սայըն : Իմ 12
 տի սիղին էօլիւմիլի թէնինիղտէ կիւնահ սաղա-
 նաթ սիւրմէսին , շէօյլէ քի՛ օնուն իշթահլարընա
 իղասա՛ թէտէսինիղ : Հէմ ա՛ղալարընըղ՞ կիւ- 13
 նահա նահագգրգ սիլահլարը սունման . իլա

- քէնտիլէրինիզի Ալահա՛ էօլիւլէրտէն եաշա-
 յանլար կիպի՛ վէ ա՛ղալարընըզը Ալահա սատա-
 14 գաթ սիլահալարը սունուն : Օ՛իրա կիւնահ սիզի
 զապդ էտէմէղ . չիւն նօմօս ալթընտա տէյիլսի-
 նիզ , իլլա ինայէթ ալթընտասընըզ :
- 15 Իմտի նէ՞ , նօմօս ալթընտա օլմայրպ՛ ինայէթ
 ալթընտա օլտուղումուղ իչիւն կիւնահ իչլէյէ-
 16 լիմի . հաշա : Պիլմէ զմիսինիզ քի՛ քէնտի-
 լէրինիզի իգաա՛թ իչիւն նէյէ գօւլ տէյիւ սու-
 նարսանըզ , իգաա՛թ էթտիյինիզ շէյէ գօւլսու-
 նուզ՝ եա էօլիւմ իչիւն կիւնահա՛ եախօտ սատա-
 17 գաթ իչիւն իգաա՛թա : Ամմա Ալահա շիւքր
 օլսուն քի՛ կիւնահալարըն գուլարը իքէն , սիզէ
 թէսլիմ օլունան թամիլին բէսմինէ եիւրէքտէն
 18 իգաա՛թ էթտինիզ : Ա է կիւնահտան ազատ օ-
 19 լունուպ՛ սատագաթա գօւլ օլտունուզ : Սէ-
 նինիզին զայիֆիլիյի իչիւն՝ ինսանճա սէօյլէրիմ .
 զիրա ա՛ղալարընըզը նափաղըզա վէ պինամուս-
 լուզա պինամուսլուզ իչիւն գուլ սունմուշ իտի-
 յինիզ վէճ՛հ իւզրէ՛ շիմտի տախի պէօյլէ՛ մու-
 գատտէսլիք իչիւն ա՛ղալարընըզը սատագաթա
 20 գօւլ սունուն : Օ՛իրա կիւնահըն գուլարը՛ ի-
 21 քէն , սատագաթտան ազատ իտինիզ : Իմտի՛
 շիմտի շօլ ու թանարընըզ շէյլէրտէն՝ օղէման
 նէ՞ մէյվէնիզ վարրար , զիրա օնլարըն սօնկու էօ-
 22 լիւմտիւր : Շ իմտի իսէ կիւնահտան ազատ օ-
 լուպ՛ Ալահա գուլ օլտուղունուզ թագաթիրտէ՛
 մէյվէնիզ սիզէ մուգատտէսլիք իչիւն օլուր , վէ
 23 սօնկու՛ էպէտի էօմիւրտիւր : Օ՛իրա կիւնահըն
 իւճրէթի՛ էօլիւմտիւր . ամմա Ալահըն պախշիշի՛
 Բապպըմըզ Յիսուս Վրիստոստա էպէտի էօ-
 միւրպիւր :

ՊԼԵՆ 7:

Եօխսա պիլմէ զմիսինիզ՝ եւ զարընտաշար, զի- 1
 րա նօմօսու պիլէնլէրէ սէօյլէյօրում, քի նօմօս
 տտէմէ՝ նէ գատար զէման եաշարսա հէօքիւմէ թ
 էտէր: Օիրա էվլէնմիշ գարը՝ եաշայան գօծա- 2
 յա նօմօս իլէ պաղլանմըշտըր, ամմա էյէր գօծա
 էօլիւրսէ, գօծանըն նօմօսունտան շէօղիւլիւր: Իմ- 3
 աի էյէր գօծասը հայաթաա իքէն պաշգա գօծա-
 յա վարըրսա, զինաքեսիր օլուր, ամմա էյէր գօծա-
 սը էօլիւրսէ, նօմօստան աղատտըր, քի էյէր զայ-
 րի գօծայա վարըրսա, զինաքեսար օլմայա: Շ էօյ- 4
 լէ քի՝ եւ զարընտաշարըմ՝ սիզ տախի նօմօսա
 Յիսուս Քրիստոսուն թէնի վասիգասի իլէ էօլ-
 աիւրիւլաինիւզ, քի զայրիլէ էօլիւլէրտէն տիրի-
 լէնէ վարասընըզ, թաքիմ Մլահա մէյիլէ կէթի-
 րէլիմ: Օիրա թէնտէ օլտուղումուլտա, նօ- 5
 մօսուն վասիգասի իլէ օլան կիւնահարըն հարա-
 քէթիլէրի՝ էօլիւմէ մէյիլէ վէրմէք իշին՝ աղալա-
 րըմըղտա ա՛մէլ էտէրլէրիտի: Շ իմաի իսէ 6
 զասղղ օլունտուղումուղ շէյտէ էօլմէքիլէ՝ նօմօս-
 տան շէօղիւլաիւք, շէօյլէ քի՝ բոհ հէնիլիյինտէ
 վէ տէյիլ եազը էսքիլիյինտէ խըզմէթ էտէլիմ:
 Իմաի նէ՞ աէյէլիմ, նօմօս կիւնահարըն հա- 7
 շա . իլա նօմօս օլմասըզա՝ կիւնահը պիլմէզի-
 տիմ . զիրա էյէր նօմօս՝ Մրղու էթմէ՝ աէմէ-
 սէյիտի, արղույու պիլմէզիտիմ: Մմմա կիւնահ 8
 թէնպիհին վասիգասի իլէ Ֆուրսաթ ալըպ՝ պէն-
 տէ հէր կէօնէ արղույու հասիլ էյլէտի . զիրա նօ-
 մօս օլմայրնձա՝ կիւնահ էօլիւ աիւր: Պէն իսէ 9
 պիր վազըթ նօմօսաուղ եաշայօրուտում . ամմա
 թէնպիհ կէլինձէ՝ կիւնահ տիրիլտի, վէ պէն 10

- էօլտիւմ . վէ պաննա՝ էօմբի իչիւնն օլանն թէնպի՛՛հ
- 11 քէնտիսի էօլիւմ իչիւնն պուլունտու : Օ՛խրա
կիւննահ թէնպի՛՛հին վասիդասի իլէ Ֆուրասթ ա-
լլապ՝ պէնի ալտասթար , վէ օնուն սէպէպի իլէ
- 12 էօլտիւրաիւ : Շէօյլէ քի՛ նօմօս մուգատտէս՝
հէմ թէնպի՛՛հ մուգատտէս վէ հազզ վէ էյի
տիր :
- 13 Իմաի էյի օլանն շէյմի պաննա էօլիւմ իչիւնն օլ-
տու . հաւշա , իլլա կիւննահ . թաքիմ կիւննահ՝ էյի
շէյինն վասիդասի իլէ պէնտէ էօլիւմ իչլէմէյի-
լէ , պէյանն օլուննա . թաքիմ թէնպի՛՛հին վասիդա-
սի իլէ կիւննահ՝ զայէթլէ կիւննահ քեար օլա :
- 14 Օ՛խրա պիլիբիլ քի՛ նօմօս բուհանի տիր , պէն
խէ կիւննահ ալթընտա սաթըլըլ ճիամանի իմ :
- 15 Օ՛խրա իչլէտիյիմի դանըմամ . զիբա հէմանն իս-
թէտիյիմի էթմէյօրում , իլլա իքրահ էթտիյիմի՛
- 16 էտէյօրում : Իմաի էյեր իսթէմէտիյիմի էտէ-
յօրսամ , նօմօսունն էյի օլտուղուննա բիզա՛ վէր-
- 17 միշ օլույօրում : Շ իմաի իսէ՛ արթըպ օնու է-
տէն պէն տէյիլիմ , իլլա տէրունիմաէ սաքինն օ-
- 18 լանն կիւննահ : Օ՛խրա պիլիբիմ քի տէրունիմաէ
եանի թէնիմաէ էյի շէյ սաքինն տէյիլտիր . զի-
բա իսթէմէք՝ պէնտէ հազըրտըր , ամմա էյիյի
- 19 իճրա էթմէյի պուլմայօրում : Օ՛խրա իսթէ-
տիյիմ էյի շէյի էթմէյօրում , իլլա իսթէմէ-
- 20 տիյիմ քէօթիւ շէյի իչլէյօրում : Ա՛ է էյեր
պէն հէմանն իսթէմէտիյիմ շէյի էտէյօրսամ ,
արթըզ օնու իչլէյէն պէն տէյիլիմ , իլլա տէրու-
- 21 նիմաէ սաքինն օլանն կիւննահ : Իմաի պէն էյիյի
էթմէյէ իսթէրքէն , պու նօմօսու պուլույօրում
- 22 քի՛ քէօթիւ պաննա հազըրտըր : Օ՛խրա իչէրի-
քի ատէմէ կէօրէ՛ Մլլահըն նօմօսունտան հալլ

էտէյօրում : Լմնա ա՛ղալարբմտա՛ ագլըմըն 23
 նօմօսունա գարշը տուրան պիր զայրի նօմօս կէօ-
 րիւյօրում , քի օ՛ ա՛ղալարբմտա օլան կիւնասըն
 նօմօսունա պէնի էսիր էտէյօր : Պէն նէ՛ ա՛ծիզ 24
 ատէմիմ . պէնի պու էօլտիւրիւծիւ թէնտէն
 քի՛մ խէլաս էտէճէք . Բապպըմըզ Յիսուս 25
 Վրիստոսուն վասիգասի իլէ Լլաճա համա է-
 տէրիմ : Իմտի օլմուշ օլտու քի՛ պէն քէնտիմ
 ա՛ղլ իլէ Լլաճը՛ն նօմօսունա՛ ամնա թէն իլէ
 կիւնասը՛ն նօմօսունա գուլուգ էտէրիմ :

ԳԼԵ, 8 :

Իմտի հալա Յիսուս Վրիստոստա օլուպ՛ թէն 1
 ճէտէյիլ իլա Րուճա եիւրիյէնլէրէ հիշ պիր
 ա՛ղապ եօգաուր : Օ՛իրա Յիսուս Վրիստոստա 2
 օլան էօմիւն Րուհունուն նօմօսու՛ պէնի կիւնա-
 ճըն վէ էօլիւմիւն նօմօսունտան խէլաս էյլէտի :
 Օ՛իրա նօմօս՛ թէնին զայիֆլիյի սէպէպինտէն 3
 էթմէյէ գատիր օլմատըղընը Լլաճ քէնտի ( )ղ-
 լունու կիւնաս թէնինին շէքլինտէ կէօնտէրմէ-
 յիլէ՛ հէմ կիւնաս իշիւն թէնտէ կիւնասըն իւ-
 զէրինէ հէօքմ էյլէտի : Թաքիմ նօմօսուն սա- 4
 տագաթը պիզտէ՛ թէնճէ տէյիլ իլա Րուճա
 եիւրիյէնլէրտէ թէքմիլ օլա : Օ՛իրա թէնճէ 5
 օլանլար՛ թէնէ մութա՛լիք շէյլէրի ֆիքք էտէր-
 լէր , վէ Րուճա օլանլար՛ Րուճա մութա՛լիք շէյ-
 լէրի ֆիքք էտէրլէր : Օ՛իրա թէնին ֆիքքի էօ- 6
 լիւմտիր . ամնա Րուհուն ֆիքքի էօմիւր վէ սէլա-
 մէթտիր : Օ՛իրա թէնին ֆիքքի Լլաճա տիւշ- 7
 մէնլիքտիր . շիւն Լլաճըն նօմօսունա իգաա՛թ
 էթմէզ , շիւն էթմէյէ տախի գատիր տէյիլտիր :
 Իմտի թէնտէ օլանլար՛ Լլաճա մագպուլ օլմա- 8

- 9 զա գատիր տէյիլէր : Աիզ իսէ թէնտէ տէյիլսինիզ , իլլա՝ էյէր սիզտէ Մլլասըն Ռուհու սաքին իսէ՝ Ռուհասսընըզ . վէ էյէր պիր քիմսէտէ Վրիստոսուն Ռուհու եօղիսէ , օ՝ օնուն տէյիլտիր :
- 10 Ա է էյէր Վրիստոս սիզտէ իսէ , կէրչի թէն կիւնաս էչիւն էօլիւտիր , Ռուհ իսէ սատագաթ իչիւն էօ՞միւր տիր : Ա է էյէր Յիսուսու էօլիւլէրտէն տիրիլտէնին Ռուհու սիզտէ սաքին իսէ , Վրիստոսու էօլիւլէրտէն տիրիլտէն՝ սիզտէ սաքին օլան օնուն Ռուհու վասիդասի իլէ՝ սիզին էօլիւմլիւ թէնլէրինիզէ տախի էօմր վէրէճէքտիր :
- 12 ( ) Ըմուշ օլտու քի՝ եա՞ գարընտաշար՝ թէնճէ
- 13 եաշամաղա թէնէ պօրճու տէյիլիզ : Օ՛իրա էյէր թէնճէ եաշարսանըզ , էօլէճէքսինիզ . ամմա էյէր Ռուհ իլէ թէնին ա՞մէլէրինի էօլտիրիւրսէնիզ , եաշայաճագօրնըզ : Օ՛իրա հէփ Մլլասըն Ռուհու իլէ գուլաղուղանանլար՝ օնլար Մլլասըն
- 15 օղուլարը՛արըլար : Օ՛իրա սիզ եինէ գօրգու իչիւն գուլուգ րուհու ալմատընըզ , իլլա օղուլ օլմագ րուհու ալտընըզ , քի օնուն իլէ Մբբա՝ Պաս
- 16 պաս՝ չաղըրըրըզ : ( ) Ռուհ քէնտիսի պիղիմ՝ րուհու մուղա շէհատէթ էտէր քի՝ պիզ Մլլասըն օղուլարը՛իզ : Ա է էյէր օղուլար իսէք , միրաս՝ ճիլէր տախի իզ . Մլլասըն միրաս՝ ճիլէրի՝ վէ Վրիստոսուն միրաս՝ տաշարը՛իզ , էյէր պէրապէրինճէ էլէմ շէքէրսէք՝ թաքիմ պէրասպէրինճէ ի՛զգէթէ տախի նայիլ օլալմ :
- 18 Օ՛իրա գըյաս էտէրիմ քի՝ շիմտի քի զէմանըն էլէմլէրի՛ պիղէ աշիքեար օլտճագ իզգէթէ շիւ-
- 19 պար օլմպա լայըգ տէյիլէրտիր : Չիւն մախուրուն պէօյիք պէքլէյիշի՛ Մլլասըն օղուլարընըն

աշիքեար օլմասընը պէքլէր : Օ իրա մախլուդ 20
 պագըլըղա իրատէթի իլէ թապի օլմատը, իլ-
 լա թապի էթտիրէնին սէպէպինտէն, պու իւ- 21
 միտ իլէ քի՛ մախլուդ քէնտիսի տախի Ֆէսատըն
 գուլուղունտան գուրթուլուպ՝ Մլասըն էվլատ-
 լարընըն ի զգէթինին աղատըղընա՝ էրէճէր : Օ ի- 22
 ըա պիլիբիդ քի՛ պիւթիւն մախլուդ՝ շիմտիյէտե-
 կին՝ պերապեր ահ վէ աղըր՝ չէքէր : Ա է եալը- 23
 նըղ պու տէյիլ՝ իլլա պիդ Մուհուն իլք մէյվէսի-
 նէ մալիք օլանլար տախի՛ պիդ քէնտիմիդ տախի
 օղուլ օլմագըղը՝ թէնիմիդին խէլասընը պէքլէ-
 յէրէք քէնտիմիդտէ ահ չէքէրիդ : Օ իրա իւ- 24
 միտ իլէ խէլաս պուլտուդ, ամմա կէօրիւնէն իւ-
 միտ՝ իւմիտ տէյիլտիր, զերա պիր քիմսէ կէօր-
 տիւյիւ շէյէ՛ նէ՞ իչիւն իւմիտ տախի էտէ : Մմ 25
 մա էյէր կէօրմէտիյիմիդ շէյէ իւմիտ էտերսէք,
 սապը իլէ պէքլէրիդ : Ա է պոննճիլէյին՝ Մուհ 26
 տախի՛ զայի Ֆլիքլէրիմիդէ նարտըմ էտէր : զերա
 վաճիպ օլտուղունա կէօրէ նէ տուա՝ էտէճէյիմի-
 զի պիլմէզիդ, ամմա Մուհ քէնտիսի թա՛ պիր օ-
 լունմազ ահլէր իլէ պիզիմ իչիւն շէֆաա՛թ է-
 տէր : Ա է նիւրէքլէրի թէֆթիշ էտէն՝ Մուհուն 27
 Ֆիքրի նէ իտիյինի պիլիւր, զերա Մլասըն իրա-
 տէթինէ կէօրէ՛ մուգատտէսլէր իչիւն շէֆաա՛թ
 էտէր :

Ա է պիլիբիդ քի Մլասըն սէվէնլէրէ՛ մուգա- 28
 տէր իւղըէ տա՛վէթ օլմուշարա՛՝ հէր շէյ էյլիյէ
 նարտըմ էտէր : Օ իրա էվլէլ պիլտիյի քիմսէ- 29
 լէրի՛ քէնտի ( ) զունուն սուրէթինին սիմասընտա
 հիսսէտար օլմաղա թագտիր տախի էյլէտի, շէյ-
 լէ քի՛ չօգ գարընտաշար արասընտա՝ օ իլք էվ-
 լատ օլա : Ա է թագտիր էթտիյի քիմսէլէրի՛ 30

- հէմանն օնլարը՝ տա՛վէթ էյլէտի . վէ տա՛վէթ էթ-
տիյի քիմնէլէրի՝ հէմանն օնլարը՝ սատրգլատը . վէ
սատրգլատըղը քիմնէլէրի՝ հէմանն օնլարը՝ ի զ-
- 31 զէթլէտի : Վմտի պու շէյլէր իչիւն նէ՞ տէյէլիմ .
էյէր Մլաճ պիզլիմ իլէ իսէ , պիզէ գարշը քի՞մ
- 32 օլա պիլիբ : Վի օ՝ քէնտի ( ) զլունու էսիրկէմէտի ,
իլա պիզլիմ հէփիմիզ իչիւն օնու թէսլիմ էյլէ-
տի , օնուն իլէ պէրապէր տախի՝ նի՞ճէ հէր շէյի
- 33 պիղէ պաղըշլամայաճագտըր : Մլաճըն սէչիլիշ-
լէրի իւզէրինէ քի՞մ տա՛վա գալտըրաճագ . սա-
- 34 տըղլայան Մլաճտըր : Հէօքմ էտէն քի՞մտիր . էօ-
լէն՝ պախուսուս հէմ տիրիլէն պիլէ՝ Վրիստոս
տուր , քի հէմ օ՝ Մլաճըն սա՛ղ եանընտատըր , քի
- 35 օ՝ հէմ պիզլիմ իչիւն շէֆաա՛թ էտէր : Պիզի
Վրիստոսուն մուհապպէթինտէն քի՞մ այըրա-
ճագ . ս՛ըզլէ՞թմի՝ եա սըզընթը՞մը՝ եա գօվալա-
յը՞շմը՝ եա աճը՞գմը՝ եա չըփլազը՞գմը՝ եա մու-
- 36 խոդարա՞մը՝ եա պըշա՞գմը . Վիճէքի եազըլ-
մը՞շտըր քի՞ Սէնին ուղուրունա հէր կիւն էօլտիւ-
րիւլիյօրուզ , պօղազլանաճագ դօյունլար հիսա-
- 37 պընտա դութուլտուզ : Մմնա պունլարըն ճիւմ-
լէսի իլէ՝ պիզի սէվէնին վասիգասի իլէ պիլ քիւլ-
- 38 լիյէ եէնէրիզ : Օ՝ իրա սահիհ պիլիբիմ քի՞ նէ
էօլիմ՝ նէ էօմիւր՝ նէ մէլէքլէր՝ նէ սաղանաթ-
լար՝ նէ հազըր շէյլէր նէ կէլէճէք շէյլէր՝ նէ
- 39 հէօքիւմէթլէր՝ նէ եիւքսէքլիք նէ տէրինլիք՝
նէ զոյրի մահլուգ՝ Բապարմըզ Յիսուս Վը-
րիստոս իլէ օլան Մլաճըն մուհապպէթինտէն
պիզի այըրմաղա գատիր օլաճագտըր :

ՊԵՇ, 9:

Քրիստոստա կերչէք սէօյլէրիմ, եալան սէօյլէ- 1
 մէմ, պանա զամիրիմ Մուհէլ գուտստա շէհա- 2
 տէթ էտեր, քի եիւրէյիմտէ պէօյիւք գասավէ- 3
 թիմ՝ վէ տայիմ տերտիմ վար: Օ, իրա դարըն- 4
 տաշլարըմըն՝ թէնճէ խըսըմխարըմըն ուղուրունա՝
 պէն քէնտիմ Քրիստոստան այրըմըշ օլմաղա
 գայիլ իտիմ: Վի օնլար խարակըլիէր տիր, 5
 քի օղուլ օլմագ վէ ի՛ղգէթ վէ վասիյէթլէր վէ
 նօմօս վէրմէսի վէ ի՛պատէթ վէ վա՛տլէր օնլա- 6
 րը՛նտրը, քի պապալար օնլարը՛նտրը, հէմ քի
 Քրիստոս թէնճէ օնլարտանտրը, քի օ՛ ճիւմէ- 7
 նին իւղէրինէ էպէտէն միւպարէք Մլա՛հտըր,
 ամին: Մ՛մա գապիլ տէյիլտիր քի՛ Մլա՛հըն 8
 սէօղիւ տիւշմիւշ օլա, զիրա հէփ խարակտէն
 օլանլար՝ խարակըու տէյիլէր: Հէմ Մբրա- 9
 համ զիւրրիյէթի օլտուգլարը իշիւն՝ հէփիտի
 էվլատ տէյիլէր. իլլա սանա զիւրրիյէթ՝ Մահակ- 10
 տա՛ անկըլաճագ: Ա՛անի՛ թէնին օղուլարը օ-
 լանլար՝ Մլա՛հըն տախի օղուլարը տէյիլէր,
 իլլա զիւրրիյէթ՝ վա՛տըն էվլատլարը սայըլըր: 11
 Օ, իրա վա՛տըն սէօղիւ պու իտի, Պու վագըթտա
 կէլէճէյիմ, վէ Մառանըն օղուլ օլաճագ: Ս է 12
 եալընըզ պու տէյիլ, լաքին Հոերիկա տախի
 պիր քիմնէտէն՝ է՛մ՛նի՛ պասպամըզ Մահակտան
 կէպէ գալընճա, տահա տօղմամըշլար իքէն, վէ 13
 պիր էյի եա քէօթիւ շէյ էթմէմիշլէր իքէն, Մլ-
 լա՛հըն սէշմէ իւղրէ օլան թագտիրի՛ ամէլէրտէն
 տէյիլ իլլա տա՛վէթ էտէնտէն իտիյի՛ ս՛ապիթ
 օլմագ իշիւն, օնա տէնիլտի քի՛ Պէօյիւյիւ քիւ-
 շիյիւնէ գուլուգ էտէճէք: Ա՛իճէ քի եաղըլմըշ

տորր . Յակոբու սէվտիմ , Ասաւտան իսէ իբրուհ
էթտիմ :

- 14 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . Ալլաճըն ինտինտէ նտ-
15 Տադգլը գմը վար . Տաւա : Ալուն Ամսէսէ տէր ,
ԱէրՏամէթ էթտիյիմէ մէրՏամէթ էտէճէյիմ ,
16 վէ աճըտըղըմա աճըյաճաղըմ : Իմտի օլմուշ
օլտուքի՝ իսթէյէնին եախօտ սէյիրտէնին էլին-
տէ տէյիլ , իլլա մէրՏամէթ էտէն Ալլաճըն է-
17 լինտէ տիր : Օհրա քիթապ վարաւոնա տէր
քի՝ Աէնի Տէման պուսուն իչին գալտըրտըմ ,
թա քիմ սէնտէ գուվվէթիմի կէօսթէրէյիմ , վէ
18 թա քիմ ատըմ պիւթիւն եէրտէ սէօյլէնէ : Իմ-
տի օլմուշ օլտուքի՝ իսթէտիյինէ մէրՏամէթ է-
19 տէր , վէ իսթէտիյինի գաթըլատորր : Իմտի
պանա տէյէճէքսին . Այլէ իսէ , նի՞չին գապա-
Տաթ պուլուր . զիրա օնուն իրատէթինէ քիմ
20 գարը տուրա պիլիր : Ամնա եա՛ ատէմ՝ սէն
քիմսին քի Ալլաճա գարը ճէվապ վէրիրսին ,
եարատըմը շէյ՝ եարատանա՝ Պէնի նի՞չին
21 պէօյլէ էյլէտին տէյէ պիլիրմի : Աօխսա չէօլ-
մէքճինին՝ պալըղըն Տէման պիր խամուրունտան՝
պիր գապ ի՞զգէթ իչին վէ պիր գապ Տադարէթ
22 իչին եաիմաղա Տէօքիւմէթի եօ՞գմու : Ա է-
յէր Ալլաճ զազապը կէօսթէրմէյէ վէ գուտրէ-
թինի պիլտիրմէյէ իսթէմէյիլէ , չօգ սապր իլէ՝
Տէլաքէ Տաղըրլանմը զազապ գապլարընը թէ-
23 Տամիւլ էտէրսէ , վէ քէնտի ճէլալինին զանի-
մէթինի՝ ի՞զգէթ իչին էվվէլտէն Տաղըրլատըղը
մէրՏամէթ գապլարընա պիլտիրմէյէ իւլէրէ ,
24 ի՞նչ նէ՞ որէյէ պէլէր . Պիղի քի՝ եալընըղ ԱէՏու-
տիլէրտէն տէյիլ՝ իլլա գաիֆէլէրտէն տախի
25 տա՛վէթ էյլէտի : Աիճէ քի Ավսէտէ տախի

տէր . Վազմըմ՝ օրմայանա գազմըմ՝ վէ սէվիլմէ-
 միշէ սէվիլմիշ շաղըրաճաղըմ : Սէ օլա քի 26
 օնլարա՝ Սիզ գազմըմ տէյիլսինիզ տէնիլտիյի
 եէրտէ՝ օրատա սաղ Վլլաճն օղուլարը՝ շաղըր-
 լաճագլար : Հէմ Վսայիա խարաէլ իչիւն շա- 27
 ղըրըր . Վյէր խարաէլ օղուլարընըն սայըսը տէ-
 նիլին գուճու գատարօլսա , հէման պիր պագիյէ
 գուրթուլաճագ : Օիրա սատագաթ իլէ գա- 28
 բար գըլարըր սէօղի պիթիրմէք իչիւն՝ Վապպ
 եէրին իւղէրինտէ մուգարրէր սէօղ իճրա է-
 տէճէք : Հէմ Վսայիա փէշին տէտիյի կի- 29
 պի . Վյէր ա՛սքէրլէրին Վապպը պիղէ զիւր-
 րիյէթ պրագմասայըսը , Սողոմ կիպի օ-
 լուրուտուգ , վէ Վոմօր կիպի պէնկղէմիշ օլու-
 րուտուգ :

Խմտի նէ տէյէլիմ . քի սատագաթըն արտըն- 30
 ճա վարմայան դաիֆէլէր սատագաթա՝ եանի ի-
 մանտան օլան սատագաթա էրիշտիլէր . Վմա 31
 խարաէլ՝ սատագաթըն նօմօսու արտընճա վա-
 րըրքէն , սատագաթըն նօմօսունա էրիշմէտի :
 Վէ իչիւն . չիւն իման իլէ տէյիլ՝ իլա նօմօսուն 32
 ա՛մէլէրի իլէ կիպի ~~պար~~ . զիրա թէօքէզին
 դաշընա թէօքէզիտիլէր . Վիճէ քի եաղըլմըշ- 33
 տըր . իշթէ Սիօնտա պիր թէօքէզ դաշը՝ վէ պիր
 սիւրշմէք գայասը գօրում . վէ օնա հէր ինանան
 ութանմայաճագտըր :

ՊԵՇ 10 :

Եւ գարընտաշար՝ պէնիմ եիւրէյիմին արզու- 1
 սու՝ վէ Վլլաճա նիյաղըմ խարաէլին հագգընա
 խէլաս իչիւնտիւր : Օիրա օնլարա շէհատէթ 2
 էտէրիմ քի՝ Վլլաճա ղայրէթլէրի վար , ամմա

- 3 պիղկի իւզրէ տէյիլ : Օ, իրա օնլար Ալահըն սա-
տազաթընը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրին սատազա-
թընը ս'ապիթ էթմէյէ արատըզլարընտան՝ Ալ-
4 լահըն սատազաթընա թասպի՝ օլմատըլար : Օ, ի-
րա նօմօսուն սօնու՝ հէր ինանանա սատազաթ
իչիւն Վրիստոս տուր :
- 5 Օ, իրա Սոլտէս նօմօստան օլան սատազաթը
եազար քի պունլարը էտէն ատէմ՝ պունլար ի-
6 լէ եաշայաճագ : Վմնա իմանտան օլան սատա-
զաթ պէօյլէ տէր . Վէնտի եիւրէյինտէ՝ Աէյէ
քի՞մ չըգաճագ տէմէյէսին , եանի Վրիստոսու
7 էնտիրմէյէ : Աստօտ՝ Անկինէ քի՞մ էնէճէք ,
եանի Վրիստոսու էօլիլէրտէն չըգարմաղա :
8 Իլլա նէ՞ տէր . Սէօղ՝ եանի վա՛ղ էթտիյիմիլ ի-
մանըն սէօղիւ սանա եազըն տըր , ազընտա վէ
9 եիւրէյինտէ տիր : Վէյէյէր ազըն իլէ Վապպ
էյիսուսու իքրար էտէրսէն , վէ եիւրէյին իլէ Ալ-
լահըն օնու էօլիլէրտէն տիրիլթաիյինի ինանըր-
10 սան , խէլաս պուլաճագսըն : Օ, իրա եիւրէք իլէ
սատազաթ իչիւն իման կէթիրիլըր , վէ ազըլ իլէ
11 խէլաս իչիւն իքրար օլունուր : Օ, իրա քիթասպ
տէր . ( )նա հէր ինանան՝ ութանմայաճագաըր :
12 Օ, իրա Աունանի իլէ Աէհուտինին Փարգը եօգ-
տուր . զիրա հէփիսինին Վապպը՝ հէման օտուր ,
13 քի օնա ճիւմլէ նիտա էտէնլէրէ զանի տիր : Օ, ի-
րա՛ Վապպըն ատընա հէր նիտա էտէն՝ խէլաս
պուլաճագաըր :
- 14 Իմօի ինանմատըզլարընա նի՞ճէ նիտա էտէ-
լէր . վէ իչիթմէյինճէ՛ նի՞ճէ ինանալար , վէ
15 վա՛ղ էտէն օլմայընճա՛ նի՞ճէ իչիտէլէր : Ա է
կէօնտէրիլմէտիքէ՛ նի՞ճէ վա՛ղ էտէճէքլէր . նի-
ճէ քի եազըլմըշտըր . Սէլամէթ միւթտէ էտէնլէ-

բին՝ էյի շէյլէրի միւժտէ էտէնլէրին այսողարը
 նէ կիւզէլարի : Ապին աւետարանա հէփիսի 16
 իղասաթ էթմէտիլէր . զիրա Ասայիա տէր . Աս
 Բապպ՝ սիզիմ խապէրիմիզէ քիմ՝ ինանտը :
 Իմտի իման իշիթմէքաէն՝ վէ իշիթմէք Ալլասըն 17
 սէօզիւնտէն օլուր : Ապին տէրիմ . Իշիթմէ- 18
 տիլէրմի . Պէլի . օնլարըն սէսի պիւթիւն և էրէ՝ վէ
 օնլարըն սէօզլէրի տիւննանըն ուճլարընա չըզ-
 մըշտըր : Ապին տէրիմ . Իսրաէլ պիլմէտիմի . 19
 իլք Մովսէս տէր . Պէն սիզի գաիֆէ օլմայան իլէ
 գրզգանտըրաճաղըմ , սիզի ֆէհմսիզ գաիֆէ ի-
 լէ տարըլտաճաղըմ : Ասայիա տախի ճէսարէթ 20
 էտիպ տէր . Պէնի արամայանլարա պուլունտում .
 պէնիմ իշիւն սօրմայանլարա աշիքեար օլտում :
 Ամա Իսրաէլ իշիւն տէր . Պիւթիւն կիւն էլէ- 21
 բիմի՝ իղասաթ էթմէյէն զէ զըթ սէօյլէյէն գալ-
 մա ուզաթտըմ :

ՊԵՇ . 11 :

Իմտի տէրիմ . Ալլաս քէնտի գամմընը բէտտմի 1
 էթտի . հաշա . զիրա պէն տախի Իսրաէլի՝ Աբ-
 րահամ զիւրրիյէթիւնտէն Բենիամին սրպղըն-
 տանիմ : Ալլաս էվվէլտէն պիլտիյի քէնտի գամ- 2
 մընը բէտտ էթմէտի . և օխսա Աղիատա քիթա-
 պըն նէ տէտիյինի պիլմէ՞զմիտինիզ , քի օ՝ Ալլա-
 հա Իսրաէլէ գարշը շէքվա էտիպ տէր . Աս 3
 Բապպ՝ սէնին փէյղամպէրլէրինի էօլտիւրտիլէր ,
 վէ մէզպահլարընը գաղտըլտը , վէ պէն եալընըզ
 գալտըմ , վէ պէնիմ ճանըմը արայօրլար : Աս 4
 քին իլհամ օնա նէ՞ տէտի . Բէնտիմէ՝ Պասա-
 լա տիզ շէօքմէմիշ և էտի պին ատէմ ալըգօտում :
 Իմտի պու վաթթտէ տախի պէօյլէ՝ ինայէթ սէշ- 5

- 6 մէսինէ կէօրէ՛ պիր պապիլէ օլտու : Ա է էյէր
 ինայէթտէն իսէ , արթըգ ամէլէրտէն տէյիլ-
 տիր . չիւն քի ինայէթ՝ արթըգ ինայէթ օլմազ .
 վէ էյէր ամէլէրտէն օլուրսս , արթըգ ինայէթ
 տէյիլտիր . չիւն ամէլ՝ արթըգ ամէլ օլմազ :
- 7 Իմտի նէ՞ օլտու . Իսրաէլ արատըղը շէյէ էրմէ-
 տի . ամմա սէչիլմիշլէր էրտիլէր , պապիլէրի իսէ
- 8 դաթըլանտըլար . Աիճէ քի եազըլմըշտըր . Ալ-
 լա՛ճ օնլարա՛ թա պուկիւնէտէք՝ պիր սէրսէմլիք
 բուհու՛ կէօրմէմէյէ կէօղլէր վէ իշիթ մէմէյէ դու-
- 9 լագլար վէրտի : Վաւիթ տախի տէր . ( )նլա-
 րըն սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուղադ իչիւն վէ ալ
 իչիւն վէ թէզքէզ իչիւն վէ ճէղա՛ իչիւն օլա .
- 10 ( )նլարըն կէօղլէրի՛ կէօրմէմէք իչիւն գարարսըն-
 լար , վէ օնլարըն սըրթընը՝ տայիմա գանպուր-
 լաթ :
- 11 Իմտի տէրիմ՝ . ( )նլար տիւշէլէ՞ր տէյիւմի
 եանղըլտըլար . հա՛շա . իլա օնլարըն տիւշմէսի ի-
 լէ դաիֆէլէրէ խէլսս կէլտի , թա քիմ օնլարը ղայ-
- 12 րէթէ կէթիրէ : Ա է էյէր օնլարըն տիւշիւշի-
 տիննանըն ղանիմէթի վէ օնլարըն էքսիլմէսի
 դաիֆէլէրին ղանիմէթի օլտու իսէ , օնլարըն տօ-
 լուլուղու նէ գատար զիյատէ գան՛ձէլ օլաճադ :
- 13 Ա է սիզ դաիֆէլէրէ տէրիմ՝ , պէն դաիֆէլէրին
 առաքեալը օլտուգչա՛ խըղմէթիմի ի զգէթլէրիմ .
- 14 Պէլքի թէնիմտէն օլանլարը ղայրէթէ կէթիրիպ՝
- 15 օնքսրտան պա՛զըլարընը գուրթարայըմ՝ : ( )ի-
 րա էյէր օնլարըն րէտտ օլունմասը տիննանըն
 պարըշըղը օլտու իսէ , օնլարըն քապուլ օլունմա-
 սը էօլիւլէրտէն էօմիւր օլմագտան ղայրի նէ՞ օ-
- 16 լա : Ա է էյէր դուրֆանտասը մուգատտէս ի-
 սէ , խամուրու գա՛ւօլէ օլաճադ . վէ էյէր քէօք

մեզ գատտէս իսէ , տալլար տախի օլաճագ : Ա է է 17
 յէր տալլարըն պա՛ղըսը գօփարըլտը տա՛ սէն եւ-
 պան զէյթունու աղաճը իքէն օնլար իլէ աշան-
 տըն՝ վէ զէյթուն աղաճընըն քէօքիւնիւն վէ սե-
 միզլիլինին հիսսէտարը օլտուն իսէ , տալլարըն 18
 իւզէրինէ էօյիւնմէ . ամմա էյէր էօյիւնիւր իսէն ,
 սէն քէօքիւ գալտըրմայօրսուն , իլլա քէօք սէնի :
 Խմտի տէյէճէքսին . Տալլար գօփարըլտըլար քի՛ 19
 պէն աշանայրմ : Փէք էյի . օնլար իմանսըղ - 20
 լըգ իշին գօփարըլտըլար , ամմա սէն իման իլէ
 տուրույօրսուն . մաղըուրլանմա , իլլա գօրգ :
 Օ իրա էյէր Վլլահ դապիա՛ թտան օլան տալլարը 21
 էսիրկէմէտի իսէ , օլմայա սէնի տախի էսիրկէմէ-
 յէ : Խմտի Վլլահըն էյլիլինէ վէ եէյինիլիլինէ 22
 պագ . տիւշէնլէրէ եէյինիլիք , սանա իսէ՝ էյէր էյ-
 լիքտէ գալը՛րսան՝ էյլիք . եօխսա սէն տախի գօ-
 փարըլաճագսըն : Էմ՝ օնլար տախի՛ էյէր ի- 23
 մանսըղըրգտա գալմաղլարսա , աշանաճագլար .
 զիրա Վլլահ օնլարը եինէ աշամաղա գատիր-
 տիր : Օ իրա սէն էյէր դապիա՛ թտան օլան եւ- 24
 պան զէյթունու աղաճընտան գօփարըլըպ՝ գա-
 պիա՛ թտան տիշարը օլան էյի զէյթուն աղաճը-
 նա աշանտըն իսէ , նէ գատար զիյատէ՝ պու դա-
 պիա՛ թտէն օլանլար քէնտիլէրին զէյթուն աղա-
 ճընա աշանաճագլար : Օ իրա եւ՛ գարընտաշ- 25
 լար՝ իաթէմէմ՝ քի՛ սիզ պու սըրըր պիլմէյէսի-
 նիզ , թաքիմ՝ քէնտինիզին ինտինտէ ա՛ գըլլըր
 Օլմայասընըղ , քի Խարաէլին պիր գըսմընա գա-
 թըլըգ վագը՛ օլտու , թա դաիֆէլէրին տօղուն-
 լուղու կիրէնէտէք : Ա է պէյլէճէ պիւթիւն Խ- 26
 րաէլ գուրթուլաճագտըր , նիճէ քի եաղըլմըշ-
 տըր . Ա իոնտան Գուրթարըճը կէլէճէք , վէ

- 27 Յակորտան Փասըզըզլարը տէօնտէրէճէք: Ս է
 օնլարըն կիւնահլարընը կիտէրտիյիմ՝ զէման՝
 28 պէնտէն օնլարա օլան ահա պոլ տուր: Աէրչի
 աւետարանա կէօրէ՛ սիզին սէպէպինիզտէն օնլար
 տիւշմէն տիր, ամմա սէշիլիշէ կէօրէ՛ պապալա-
 29 րըն սէպէպինտէն սէվկիւլիւլէրտիր: Օ իրա
 Մլահ՝ պախշիշլարը վէ տա՛վէ՛թի հազգընա
 30 փիշման օլմազ: Օ իրա սիզ տախի պիր զէ-
 ման Մլահա իդաաթսրղ օլուպ՝ շիմտի օնլա-
 րըն իդաաթսրղըը՝ սէպէպինտէն մէրհա-
 31 մէթէ նայիլ օլտուղուհոլ կիպի, օնլար տա-
 խի պէօյլէ շիմտի իդաաթ էթմէտիլէր, թաքիմ
 սիզէ օլան ինայէթ իլէ օնլար տախի ինայէթ
 32 պուլալար: Օ իրա Մլահ հէփիսինի իդաաթ-
 սրղըըն գափատը, թաքիմ հէփիսինէ ինայէթ
 էտէ:
 33 Մլահըն զանիմէթինին վէ իլմինին
 վէ պիլկիսինին տէրինիլինէ, օնուն հիքմէթ-
 լէրի նէ հօզլանըլմազ՝ վէ հօլարը նէ թէֆ-
 34 թիլ օլունմազարը: Օ իրա Մապարն ա՛գ-
 լընը քիմ պիլտի, հախօտ օնուն մէշվէրէթ-
 35 ճիսի քիմ օլտու: Ախօտ օնա քիմ էվ-
 վէլ ոլը շէյ վէրտի, քի օնա իւճրէթի վէրիլէ:
 36 Օ իրա հէր շէյ օնտան քի օնուն վասիգասի ի-
 լէ վէ օնուն իշիւնտիր, օնա էպէտէն իզդէթ օլ-
 տուն, ամին:

ՊԵՇ, 12:

- 1 Իմտի հա՛ գարընտաշլար՝ սիզէ Մլահըն մէրհա-
 մէթլէրի իշիւն հալալարըըմ՝ քի՛ թէնլէրինիզի
 Մլահա մազպուլ տիրի մուգատտաէս գուրպան
 սունասընըզ, քի օ՛ ա՛զըլ իպատէթինիլ տիր:

Վ է պու տիւնեայա պէնկզէր օլման , իլլա ա՛ղլը 2
 նրզըն եէնիլիլի իլէ՛ ԸւլաՏըն էյի վէ մադպուլ վէ
 թէքմիլ օլան իրատէթի նէ օլաուղունու
 թէճրիւպէ էթմէյէ թէպտիլ օլուն : Օլրա 3
 պանա վէրիլէն ինայէթին վասիդասի իլէ աբա-
 նրզուս օլան հէր քէսէ տէրիմ քի՛ շէնպիլէ իլէ-ն
 Ֆիքր էթմէյէ կէրէք օլանտան զիյատէ Ֆիքր էթ-
 մէսին , իլլա ԸւլաՏըն հէր քէսէ վէրտիլի իմանըն
 հիասէսի միգտարընա կէօրէ տիրիւսթ ա՛ղլլ իլէ
 Ֆիքր էթսին : Օլրա նիճէքի պիր թէնտէ չօգ 4
 ա՛ղալարըմը՛ղ վար , վէ ա՛ղալարըն հէփիսինին ի-
 շի հէման պիր տէյիլտիր . Պունճիլէյիէ պիղ 5
 չօգ օլանլար՝ Քրիստոստա պիր թէն՝ վէ հէր
 պիրի՛ պիրի պիրիմիղին ա՛ղալարը իղ : Ըմմա 6
 պիղէ վէրիլէն ինայէթէ կէօրէ՛ կէօնտ կէօն
 պախշիշէրիմիղ օլմաղլլա , կէրէք փէյլամպէրլէք՝
 իմանըն միգտարը՛նճէ օլուն . Աերէք խըղմէթ 7
 էաէն՝ խըղմէթտէ օլուն , կէրէք թալիմ
 վէրէն՝ թալիմտէ օլուն . Աերէք նասիհամ 8
 վէրէն՝ նասիհամտէ օլուն , էօլէշտիրէն՝
 սատէ տիլ իլէ էթսին , պաշտա օլան՝ ճէհտ իլէ
 օլուն , մէրհամթ էտէն՝ շէն եիրէք իլէ էթ-
 սին : Մուհապպէթ՝ միրսյըլըգսըղ օլուն . 9
 քիմլիքտէն թիթսինիպ՝ էյլէյէ եափըշըր օլուն :
 Վարընտաշ մուհապպէթինտէ պիրի պիրինիղէ 10
 միւվէատէթլու օլուն . իքրամտա պիրի պիրինիղ-
 տէն իլէրի օլուն : Շէհտտէ թէնպէլ օլման . 11
 բուհտա հէրարէթլու օլուն . Քապպա խըլմէթ է-
 տին : Իւմիտտէ սէփինին , սրզընթըտա սասըր- 12
 լը՛ օլուն , ի պատէթէ տէվամ էտին : Մու- 13
 դատտէսլէրին մուհթամըղլարընա իլհաիգ օլուն ,
 միւստֆիրի գասպուլ էթմէյի էլտէն պրաիման :

14 Սիրի գովալայանլարա խայր տուա՛ էտին . խայր
 15 տուա՛ էտին , վէ պէտտուա՛ էթմէն : Շատ օ-
 լանլար իլէ շատ օլմագ՝ վէ աղլայանլար ի-
 16 լէ աղլամագ կէրէքտիր : Պիրի պիրինիլ իլէ
 պիր ֆիքրտէ օլուն . եիւքսէք շէյլէրի ֆիքր էթ-
 մէն , իլա ալշագ կէօնիւլիւլէրէ ույուն . քէնտի-
 17 նիղին ինտինտէ ա՛գըլըլար օլման : Շիչ քիմ-
 սէյէ քէմլիք պէտէլինէ քէմլիք վէրմէն . հէփ ա-
 տէմլէրին էօնիւնտէ էյի օլան շէյլէրէ մուգայէթ
 18 օլուն : Այէր միւմքին իսէ , էլինիղտէն կէլտի-
 յի գատար հէփ ատէմլէրիլէ պարըշըգ օլուն :
 19 Այա սէվկիւլիւլէր՝ քէնտինիղին էօճիւնիւ ալ-
 ման , իլա զազապէ եէր վէրին . չիւն եաղըլմըշ-
 տըր . Աօճ պէնիմ տիր , ճէզայը պէն վէրիրիմ՝
 20 տէյօր Վասպ : Իմտի էյէր տիւշմէնին աճ իսէ ,
 օնա եէտիր , վէ էյէր սուսամըշ իսէ , օնա իչիք .
 զիրա պունու էթտիյինտէ օնուն պաշընա աթէշ
 21 քէօղէրի երղաճագսըն : Վէմլիքտէն եէնիլ-
 մէ , իլա էյիք իլէ քէմլիյի եէն :

ՊԵՇ 13:

1 Չէր ճան՝ պաշտա օլան հէօքիւմտարլարա թա-
 պի՛ օլուն . զիրա հէօքիւմէթ եօգ տուր քի՛ Վւ-
 լահտան օլմայա . վէ օլան հէօքիւմէթլէր Վւահ-
 2 տան թային օլունմուշլարտըր : Շէյլէ քի՛
 հէօքիւմէթէ գարշը տուրան՝ Վւահըն թէրթի-
 պինէ գարշը տուրուր . վէ գարշը տուրանլար՝
 3 քէնտիլէրինէ ա՛զապ ալըրլար : Օիրա պաշտա
 օլանլար՝ էյի ա՛մէլէրէ գօրգու տէյիլէր , իլա
 քէօթիւ ա՛մէլէրէ . վէ հէօքիւմէթտէն գօրգմա-
 մաղա իսթէ՛րմիսին . էյի օլան շէյի էյլէ , վէ օն-
 4 տան մէտհէ մալիք օլաճագսըն : Օիրա օ՛ էյիք

իչիւն՝ սանա Ալլահն խրղմէ թճիսիտիր . ամնա
 էյեր քէօթիւ օլան շէյի իշէրսէն , գօրգ . զիրա օ՝
 պրչաղը պօշունա թաշը մայօր . զիրա քէօթիւ օ-
 լան շէյի իշէյէնէ օ՝ զաղապ իչիւն էօճ ալմաղա՝
 Ալլահն խրղմէ թճիսիտիր : (Կնուն իչիւն տէ- 5
 յիլ եալընըղ զաղապ իչիւն՝ իլա զամիր իչիւն
 տախի թապի օլմագ վաճիպ տիր : Օլիրա պու 6
 սէպէպտէն խարաճ տախի վէրիրսինիղ . զիրա
 օնլար Ալլահն՝ հէման պու շէյէ տէվամ էտէն
 խրղմէ թճիլէրիտիր : Խմտի ճիւմլէյէ պօրճու- 7
 նուղու՝ խարաճ կէրէք օլանա խարաճը՝ կէօմրիւք
 լաղըմ կէլէնէ կէօմրիւյիլ՝ գօրգու լաղըմ կէլէնէ
 գօրգույու՝ իղգէթ լաղըմ կէլէնէ իղգէթի
 էտա էյէյին : Պիրի պիրինիղի սէվմէ քտէն 8
 մա՛տա՝ հիչ քիմսէյէ հիչ պիր շէյ պօրճ-
 լու օլման . զիրա զայրիյի սէվէն՝ նօմօսու է-
 տա էթտի : Օլիրա՝ Օլինա էթմէյէսին՝ Վաթլ 9
 էթմէյէսին՝ Խըրսըղըղ էթմէյէսին՝ Ալան շէ-
 հատէթ էթմէյէսին՝ Արղու շէքմէյէսին՝ վէ զայ-
 րի նէ թէնպիհ վարրսա , պու սէօղաէ եանի՝ Վօն-
 շունու քէնտին կիպի սէվէսին Էնպիլ-իլէ մէվ-
 ճիւտ տիր : Սուհապպէթ՝ գօնշույա քէմլիք 10
 իշէմէղ . իմտի մուհապպէթ՝ նօմօսուն թէքմիլ-
 լիյիտիր : Ա է պախուսուա քի վագթը պիլի- 11
 րիղ , քի շիմտի պիղիմ ույուգուտան ույանմա-
 մրղըն վագթըտըր . զիրա պիղիմ խէլասըմըղ
 պիղէ շիմտի՝ ինանտըղմըղ զէմանտա օլտու-
 ղունտան՝ եագրնտըր : Աէճէ կէչտի , վէ կիւն- 12
 տիւղ եագլաշտը . իմտի գարանըղըն ա՛մէլէրին-
 տէն սօյունալըմ , վէ ըշըղըն սիլահլարընը կիլի-
 նէլիմ : Աիւնտիւղիւն կիպի էտէպ իլէ եիւրիւ- 13
 յէլիմ , եէյիպ իշմէ քտէ վէ սէրիսօշուգտա

տէյիլ , եաթադլարտա վէ էտէպսիղլիքտէ
 14 տէյիլ , զավղա վէ հասէտտէ տէյիլ : Իլ-
 լա Րապպ Հիսուս Քրիստոսու կկյինին , վէ
 շէճվէթլէր իշին թէնին գայղուսունու չէք-
 մէն :

ՊԵՇ 14 :

1 Ա է իմանտա զայի՛ Փ օլանը գասպուլ էտին , շիւպ-
 2 հէլի Ֆիքիր միւճատէլէսի իշին տէյիլ : Պիրի
 ինանըր .քի՛ հէր շէյի եէյէ պիլիր . զայի՛ Ֆիլիքտէ
 3 օլան իսէ , սէպղէվաթ եէր : Աէյէն՝ եէմէյէնի
 թահգիր էթմէսին . վէ եէմէյէն՝ եէյէնի հէօքմ
 էթմէսին . զիրա Մլահ օնու գասպուլ էթ-
 4 միշտիր : Աէն քի՛մսին քի՛ էլին խըղմէթ-
 քեարընըն իւղէրինէ հէօքմ էտէրսին . օ՛ քէն-
 տի էֆէնտիսինէ տուրուր , եա տիւշէր . ամմա
 տուրտուրուլաճաղտըր . զիրա Մլահ օնու տուր-
 5 տուրմաղա գատիրտիր : Քիմի՛ պիր կիւնիւ պիր
 կիւնտէն Ֆարղլը՛ սայար , քիմի իսէ՛ հէր կիւնիւ
 պիր սայար . հէր քէս քէնտի ա՛ղընտա ս՛ապիթ
 6 օլսուն : Աիւնիւ կէօղէտէն՝ Րապպ իշին կէօ-
 ղէտիր , վէ կիւնիւ կէօղէթմէյէն՝ Րապպ իշին
 կէօղէթմէղ . վէ եէյէն՝ Րապպ իշին եէր , զի-
 7 րա Մլահա շիւքր էտէր . վէ եէմէյէն՝ Րապպ ի-
 շին եէմէղ , վէ Մլահա շիւքր էտէր : Օ՛իրա
 սիղտէն հիշ քիմսէ քէնտիսի իշին եաշամաղ ,
 8 վէ հիշ քիմսէ քէնտիսի իշին էօլմէղ : Օ՛իրա՛
 կէրէք եաշարսագ՝ Րապպ իշին եաշարըղ , վէ
 կէրէք էօլիւրսէք՝ Րապպ իշին էօլիւրիւղ . իմտի
 կէրէք եաշարսագ՝ կէրէք էօլիւրսէք՝ Րապպըն
 9 իղ : Օ՛իրա Քրիստոս պունուն իշին հէմ էօլ-
 տիւ , հէմ տիրիլտի , հէմ թէքրար եաշատը ,

թաքիմ հեմ էօլմիւշլերէ հեմ եաշայանլարա
 սաղանամ սիւրէ : Սէն իսէ նի՛շիւն գարըն 10
 տաշընը հէօքմ էտէրսին , եախօտ սէն տախի նի՛-
 շիւն գարընտաշընը թահգիր էտէրսին . զիրա հէ-
 փիմիղ Վրիստոսուն շէրամ թ թախթընըն
 հուզուրունտաւ տուրաճաղղ : Օ իրա եաղըլ 11
 միշտըր . Պէն սաղըմ տէյօր Մապպ քի՛ հէր տիղ
 պանա շէօքէճէք , վէ հէր տիլ՝ Մլահա իբրսիր է-
 տէճէք : Խմտի օլմուշ օլտուքի՛ պիղլէրտէն հէր 12
 պիրի՛ քէնտիսի իշիւն Մլահա ճէվանպ վէրէճէք :
 Խմտի արթըգ պիրի պիրիմիղի հէօքմ էթմէյէ- 13
 լիմ . լաքին տահա զիյատէ պունու հէօքմ էտին
 քի գարընտաշա թէօքէզ եա սիւրշմէքլիբ գօմա-
 յատընըղ : Պիլիբիմ , վէ Մապպ Յիսուստա 14
 գանմըղմ քի՛ հիշ պիր շէյ քէնտի զաթընտան
 մուրտար տէյիլտիր . իլա քի պիր շէյի մուրտար
 սայանա՝ օ օնաւ մուրտարտըր : Մմնա էյեր գա- 15
 բընտաշըն եէմէք իշիւն գասավէթ շէքէրսէ ,
 արթըգ մուհապպէթ իւզրէ եիւրիւմէյօրսուն ,
 եէմէյին իլէօլ քիմնէյի հէլաք էթմէ՝ քի Վը-
 րիստոս օնուն իշիւն էօլտիւ : Խմտի սիղին խայ- 16
 րընըղա քիւֆր օլունմասըն : Օ իրա Մլահըն 17
 փատիշահըղը եէմէք վէ իշմէք տէյիլտիր . իլա
 Մուհէլ գուտստա՝ սատագաթ վէ սէլամէթ վէ
 շատըգարըր : Օ իրա պունլար իլէ Վրիստո- 18
 սա խըղմէթ էտէն՝ Մլահա մագպուլ՝ վէ տտէմ-
 լէրին ինտինտէն պէյէնիլմիշտիր : Խմտի էօյ- 19
 լէ իսէ սէլամէթէ՛ վէ պիրի պիրիմիղի մամուր
 էթմէյէ միլթա՛լիւք օլան շէյլէրի գօվալայալըմ :
 Ղասամ իշիւն՝ Մլահըն ամէլինի պօզմա . կէր- 20
 չի հէր շէյ փաքտըր , ամմա թէօքէզ իլէ եէյէն
 ատէմէ՛ քէօթիւտիր : Կթ եէմէմէսի վէ շէրապ 21

քիչ մէ մէսի՝ եւս գարըն տաշընըն թէօքէ զիտիյի եւս-
 խօտ սիրըչտիւյիւ եւսխօտ զայ՝իֆ օլաուղու շէ-
 22 յի էթմէ մէսի՝ էյի տիր: Սէնին իմանըն վար-
 օնու քէնտիստէ՝ Ալլահըն հուզուրունտա սագ-
 լա, նէ մութլու մա՛գուլ կէօրտիւյիւ շէյտէ
 23 քէնտի քէնտիսի հէօքմ էթմէյէնէ: Ամմա
 շիւպհէ էտէն՝ էյէր եէրսէ՝ քէնտի իւղէրինէ
 հէօքմ էտէր, զիրա իմանտան եէմէյօր, վէ հէր
 իմանտան օլմայան շէյ՝ կիւնաստըր:

ՊԼԵՇ 15:

1 Ա է պիղ գուլվէթլիէր՝ գուլվէթսիղէրին զա-
 յ՝իֆլէքէրինի գալտըրմաղա վէ քէնտիլէրիմիղի
 2 պէյէնմէմէյէ պօրճլույուղ: Պիղիմ հէր պիրի-
 միղ՝ մա՛մուր էթմէք իշիւն էյի շէյտէ գօնշու-
 3 սունու խօշնուտ էթսին: Օ,իրա Վրիստոս
 տախի քէնտիսինի խօշլանտըրմատը, իլլա եւս-
 ղըլմըչ օլաուղու կիպի.քի՝ Սանա սիթէմ էտէն-
 4 լէրին սիթէմլէրի իւղէրիմէ տիւշտիւ: Օ,իրա
 էվվէլտէն հէփ եազըլան շէյլէր՝ պիղիմ թա՛լի-
 միմիղ իշիւն էվվէլ եազըլտըլար, թա քիմ սապր
 իլէ վէ քիթապլարըն թէսէլլիսի իլէ իւմիտի-
 5 միղ օլա: Ա է իւմիտին հէմ թէսէլլինին Ալ-
 լահը սիղէ՝ Յիսուս Վրիստոսա կէօրէ՝ պիրի պի-
 6 րինիղ իլէ պիր Ֆիքրտէ օլմայը վէրէ, լմաքի
 կէօնիւլ պիրլէ՝ պիր ազըլտան Ալլահա՛ վէ
 Մապարմըղ Յիսուս Վրիստոսուն պապատը-
 7 նա համա էտէսինիղ: Օնուն իշիւն պի-
 րի պիրինիղի գապուլ էտին, նիճէ քի Վրիս-
 տոս տախի սիղի Ալլահըն իղգէթինէ գապուլ
 էյլէտի:

Վ է տէրիմ քի՝ Յիսուս Քրիստոսս Մլասնն 8
 կերչէքլիյի իչիւն սիւննէթին խրղմէթճիսի օլ-
 տու , թաքիմ պապալարս օլան վա՛տլարը ս՛ա-
 պիթ էյլէյէ . Վ է դաիֆէլէր Մլասնա մերհա- 9
 մէթտէն էօթիւրիւ շիւքը էտէլէր . նիճէքի եա-
 զըլմըշտըր . Պունուն իչիւն սէնի դաիֆէլէրտէ
 համտ էտէճէյիմ , վէ սէնին ատրնա իլահի օ-
 դույաճաղըմ : Վ է եինէ տէր . Եւ՛ դաիֆէլէր՝ 10
 օնուն դավմը իլէ պէրապէր շատ օլուն : Վ է եի- 11
 նէ՛ Մապապ համտ էտին՝ եւ՛ հէփի դաիֆէլէր , վէ
 հէփի դավմլէր՝ օնու մէտհ էտին : Վ է եինէ Ե- 12
 սայիա տէր . Յեսսէտէն պիր քէօք՝ վէ դաիֆէլէ-
 րէ հէօքիւմէթ սիւրմէյէ գալգաճազ քիմսէ օլա-
 ճազ . դաիֆէլէր օնս իւմիտ էտէճէքլէր : Վ է 13
 իւմիտին Մլասնը սիղի՛ ինանմաղըլա հէր շատըզ
 վէ սէլամէթտէն տօլտուրս , թաքիմ սիղ Մուհ
 էլ գուտսուն գուվլէթի իլէ իւմիտտէ արթմադ-
 տա՛ օլասընըզ :

Վ է պէն քէնտիմ տախի սիղին իչիւն սահիհ 14
 պիլիրիմ՝ եւ՛ գարընտաշլար քի՛ սիղ տախի էյ-
 լիք իլէ տօլուսունուզ , հէր իլմ իլէ տօլուսու-
 նուզ , վէ պիրի պիրինիղէ տախի նասիհաթ
 էթմէյէ գատիրլէրսինիղ . Մմն սիղէ եւ՛ գա- 15
 րընտաշլար՝ պիր դարաֆտան տահայ ճէսարէթ-
 լի եազտըմ , խաղըրըզա կէթիրիր կիպի՛ Մլասն-
 տան պանա վէրիլէն ինայէթին սէպէպինտէն՝
 քի դաիֆէլէրին հէտիյէսի մագպուլ՝ վէ Մուհ էլ 16
 գուտսուն վասիգասի իլէ մուգատտէս օլմադ ի-
 չիւն Մլասնն աւետարանընա խրղմէթ էտէն՝
 դաիֆէլէրէ Յիսուս Քրիստոսուն խրղմէթճիսի
 օլայըմ : Իմտի Մլասնա միւթա՛լիւք շէյլէր 17
 հազգընտա՛ Յիսուս Քրիստոստա իֆթիխարըմ

- 18 վար : Օ՛իրա ճէսարէթ էթմէմ քի՛ պէնիմ վասիդամ իլէ գաիֆէլէրին իգաա՛թը իչիւն Վրբիստոսուն իշլէմէտիլի շէյլէրտէն պիր շէյ սէյ-
 19 լէյիմ, սէօղ իլէ վէ ամէլ իլէ՝ միւ՛ ճիղաթլար վէ հիքմէթլէր գուվվէթի վասիդասի իլէ՝ Վլլահըն Քուհու գուվվէթի վասիդասի իլէ . շէյլէ քի Արուսաղէմտէն վէ էգրաֆտան թա Վ իւրիկէյէտէք Կիյարը Վլլահըն աւետարանընտան տօլ-
 20 տուրտում : Վ է պէն աւետարանը վա՛ղ էթմէյէ պէյլէ ճէհտ էթտիմ՝ Վրբիստոսուն իսմի անկըլտըղը մահալտէ տէյիլ , թաքիմ ետալարըն
 21 թէմէլի իւզէրինէ պինա գուրմայրմ . Վլլա եազըլը օլտուղու կիպի՛ ( )նտան էօթիւրիւ խապէր վէրիլմէտիլի քիմսէլէր կէօրէճէքլէր , վէ իշիթ-
 22 միշ օլմայանլար անկլայաճագլար : ( )նուն իչիւն տախի չօղունճա՛ սիղէ կէլմէքտէն մէքս՛ օ-
 23 լունտում : Վմին շիմաի արթըգ պու ըգլմլարտա մահալիմ օլմատըղընտան՝ վէ չօգ եըլլարտան պէրու սիղէ կէլմէյէ արղում օլտուղու
 24 էճիլտէն , Վպանիայա վարըրքէն՝ ումարըմ քի՛ կէչէրքէն սիղի կէօրէյիմ , վէ էվվէլա պիր գարաֆտան սիղտէն տօյուպ՝ իլէրիյէ սիղտէն կէօն-
 25 տէրիլէյիմ : Շ իմաի իսէ՛ մուգատտէսլէրէ խըղմէթ էթմէյէ՛ Արուսաղէմէ վարըյօրում :
 26 Օ՛իրա Վահեդոնիա իլէ Վքաիա Արուսաղէմտէ օլան մուգատտէսլէրին ֆուգարալարընա պիր սա-
 27 տագա էթմէյէ խօշլանտըլար : Օ՛իրա խօշլանտըլար , հէմ օնլարա պօրճլուտուրլար . շիւն գաիֆէլէրէյէր օնլարըն բուհանի շէյլէրինէ իլհագգ օլտուլար իսէ , թէնին շէյլէրինտէ տախի օնլարա խըղմէթ էթմէյէ պօրճլուլար տըր :
 28 Վմաի օնու թէքմիլ էտիպ՝ օնլարա պու մէյվէյի

միւհրէտիքտէն սօնկրա , սիղտէն իւլիկ Սպանիա-
 յա կիտէճէ յիմ : Ա է պիլիբրիմ քի՛ սիղէ կէլ- 29
 տիյիմտէ՛ Վրիստոսուն աւետարանընըն պէրէ-
 քէթինին տօլուլուղու իլէ կէլէճէյիմ : Ա է 30
 սիղէ եա՛ գարընտաշլար՝ Մապարմըղ Յիսուս
 Վրիստոս իլէ վէ Մուհուն մուհապպէթի իլէ
 եալվարըրմ քի՛ պէնիմ իլէ պէրապէր պէնտէն
 էօթիւրիւ Մլահաստուա՛լէրտէ ճէհա էտէսինիլ .
 թաա քիմ Վէհուաիսթանտա իգաա՛թսըղլար- 31
 տան խէլաս պուլայրմ , վէ թա քիմ Վրուսա-
 ղէմ իշինն օլան խըղմէթիմ՝ մուգատտէսլէ-
 րէ մագպուլ օլա : թաաքիմ Մլահըն իրատէ- 32
 թի իլէ սիղէ շատըղըլա կէլէյիմ , վէ պէ-
 րապէրլէրինիղճէ բահաթլանայրմ : Ա է սէ- 33
 լամէթին Մլահը հէփինիղին պիլէսինճէ՛ օլա .
 ամին :

ՊԵՇ . 16 :

Ա է կենքրա քիլիսասընըն խըղմէթճիսի օլան 1
 գըղգարընտաշլարմըղ Փիբէյի սիղէ սըփարը՛շ էտէ-
 րիմ : թաա քիմ Մապպտա մուգատտէսլէրէլա- 2
 յըղ օլտուղու կիպի՛ օնու գապուլ էտէսինիլ , վէ
 օնա՛ սիղէ հէր նէ շէյէ մուհթաճ օլուրսա՛ եար-
 տըմ էտէսինիլ . զիրա քէնտիսի տախի չօղլա-
 րըն՝ հէմ պէն քէնտիմին տախի եարտըմ ճըսը 3
 օլտու : Վրիստոս Յիսուստա պէնիմ իլէ պէ-
 րապէր իշլէմիշ օլան Պրիսկիլլա վէ Մկիւղտսէ 4
 սէլամ էտին . Վի օնլար պէնիմ ճանըմըն ու-
 ղուրունա պօյունլարընը գօտուլար , քի օնլարտան
 եալընըղ պէն տէյիլ՝ իլլա գաիֆէլէրին հէփ քի-
 լիսալէրի մէմնունտուրլար . ( )նլարըն էվինտէ 5
 օլան քիլիսայէ տախի սէլամ էպին . մուհապպէթ-

- լիմ օլան Նպինտոսա սէլամ էտին, քի օ Ն-
 քահանըն Վրիստոստա դուրֆանտասը՝ տրր :
- 6 Պիղիմ իշինն չօդ զահմէթ չէքմիշ օլան Սարիա-
 7 մա սէլամ էտին : Խըսըմլարըմ վէ մահպուս-
 տաշլարըմ օլան Ննդրոնիկոս վէ Յունիայէ սէ-
 լամ էտին, քի օնլար առաքեալլարըն արասընտա
 մէշհուրէր տիր, քի օնլար՝ պէնտէն տախի իլէրի
- 8 Վրիստոսա կէլտիլէր : Մապպտա մուհապ-
 9 պէթլիմ օլան Նմպղիոսա սէլամ էտին : Վրիս-
 տոստա պիղիմ իլէ պերապէր իշլէյէն Սըր-
 րանոսա՝ վէ մուհապպէթլիմ Ստաքէսէ սէլամ
- 10 էտին : Վրիստոստա թէճրիւպէ օլունմուշ Ն-
 պեղէսէ սէլամ էտին . Վրիստաբուղոսուն կվին-
- 11 տէն օլանլարա սէլամ էտին : Խըսըմլըմ շե-
 րովդիոնա սէլամ էտին . Նարկիսուսուն կվին-
 տէն օլանլարա սէլամ էտին, քի օնլար Մապպ-
- 12 տա տրր : Մապպտա զահմէթ չէքէն Տրիփո-
 նէյէ վէ Տրիփոսէյէ սէլամ էտին . Մապպտա չօդ
 զահմէթ չէքէն սէվկիւլիւ Պերսիդէյէ սէլամ է-
- 13 տին : Մապպտա սէչկին օլան Սուփոսա՝ վէ օ-
 նուն հէմ պէնիմ օլան՝ անասընա սէլամ էտին :
- 14 Նսինկրիտէսէ՝ Փլէգոնտէսէ՝ Նրմասէ՝ Պատրո-
 րոսէ՝ Նրմէսէ՝ վէ օնլարըն պիլէսինճէ օլան գա-
- 15 րընտաշլարա սէլամ էտին : Փիլոդոգոսէ վէ
 Յուլիայէ՝ Ներէոսէ վէ օնուն զըզ գարընտաշը-
 նա՝ վէ Ողիմպիայէ՝ վէ օնլարըն պիլէսինճէ օլան
- 16 հէփ մուգատտէսլէրէ սէլամ էտին : Պիրի պի-
 րինիղի մուգատտէս էօփիւշ իլէ սէլամլայըն .
 Վրիստոսուն հէփ քիլիսալէրի սիղէ սէլամ է-
 տերլէր :
- 17 Սէ սիղէ ըիճա՝ էտերիմ՝ ես՝ գարընտաշլար
 քի՝ էօյրէնտիյինիղ թա՛լիմէ՝ գարըն ֆըրգալարը

վէ թէօքեղէրի էտէնլէրի կէօղէտէսինիզ , վէ
 օնլարտան կէրի տուրասընըզ : Օ, իրա պէօյլէ 18
 քիմսէլէր Մապպըմըզ Վրիստոսա խըղմէթ էթ-
 մէղէր, իլլա քէնտիլէրին գարնընա , վէ կիւղէլ
 սէօղէր իլէ հէմ խօշ քէլամլար իլէ քէօթիւ-
 լիւք տիւշիւնմէյէն քիմսէլէրին եիւրէքլէրինի
 ալտատըրլար : Օ, իրա սիզին իղաա՛թընըզ հէ- 19
 փիսինէ էրիշտի . իմօի սիղաէն էօթիւրիւ
 սէվինիրիմ , ամմա իսթէրիմ քի սիղ՝ էյլլէք-
 տէ ա՛լիմլէր՝ վէ քիմլէքտէ զարարսըզ օլասը-
 նըզ : Ա է սէլամէթին Մլլահը թէղէյէ՛ շէյ- 20
 դանը այագլարընըզըն ալթընտա էղէ : Մապպը-
 մըզ Հիսուս Վրիստոսուն ի՛նայէթի պիլէնիզճէ
 օլսուն . ամին :

Պիլէմճէ իշէյէն Տիմօթէոս՝ վէ խըսըմլա- 21
 ըրմ Ղուկիոս վէ Յասոն վէ Սոսիպատոս սի-
 ղէ սէլամ էտէրլէր : Պէն մէքթիւպիւ եա- 22
 զան Տերտիոս սիղէ Մապպտա սէլամ էտէ-
 րիմ : Պէնիմ վէ պիւթիւն քիլիսանըն 23
 միւսաֆիրդապուլ էտիճիսի Վայիոս՝ սիղէ
 սէլամ էտէր . սիղէ՛ շէհրին քէտիսիւտասը
 Լքաստոս՝ վէ գարնտաշ Աուարտոս սէլամ
 էտէրլէր : Մապպըմըզ Հիսուս Վրիստոսուն 24
 ի՛նայէթի հէփինիզին պիլէսինճէ օլսուն . ա-
 մին :

Ա է աւետարանըմա՛ հէմ էղէլի ղէմանլար- 25
 տան պէրու սիւքիւթ օլունմուշ՝ ամմա շիմ- 26
 տի էպէտի Մլլահըն էմրի միւճէպինճէ փէյ-
 զամպէր քիթապլարընըն վասըղասի իլէ պէ-
 յան օլունուպ իման իղաա՛թը իշիւն պիւ-
 թիւն գաիֆէլէրտէ պիլտիրիլէն սըրըրն աշի-
 քեար օլմասը միւճէպինճէ Հիսուս Վրիս-

տոսուն վա՛ղընա կէօրէ սիզի գայիմ էթմէ-
 27 յէ գատիր օլան եալընըղ ա՛լիմ Ալլահա Հի-
 սուս Քրիստոսուն վասիղասի
 իլէ էպէտէն համտ
 օլսուն .
 ամին .

Բօմալըլարա օլան Քալիֆա Արընդոստան՝ Աէնք-
 րա քիլիսասընըն սարկաւագը օլան Փիբէ-
 նին վասիղասի իլէ եազըլ-
 մըշտըր :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՒԵԱԿԱՆԵ ԿՈՐԸՆԹՈՍ-
ԼՈՒԼԵՐԸ ՊԻՐԻՆՆԵՐ
ՄԵՆԻՍԻՍԻՍՈՍ

ՊԵՇ, 1:

Պողոս՝ ԼւլաՏըն իրատէժի իլէ Յիսուս՝ Քրիստոսուն տա՛վէժ օլունմուշ առաքեալը՝ հէմ Սոսթենէս դարընտաշ, Կորընթոստա օլան՝ ԼւլաՏըն քիլիսասընա Յիսուս Քրիստոստա մուգատտէս օլունան տա՛վէժ օլունմուշ մուգատտէսլէրէ, հէր եէրտէ օլան՝ կէրէք քէնտիլէրին կէրէք պիղիմ՝ Բասպարմըղ Յիսուս Քրիստոստա հէփ նիտա էտէնլէրիլէ պերապեր. սիղէ Պասպարմըղ ԼւլաՏտան վէ Բասպ Յիսուս Քրիստոստան ի՛նայէժ վէ սէլամէժ օլունն:

Պէն սիղին իչիւն՝ Յիսուս Քրիստոստա սիղէ վէրիլէն ԼւլաՏըն ի՛նայէժի իչիւն տայիմա ԼւլաՏըմա շիւքր էտէրիմ, քի օնուն իլէ հէր շէյտէ՝ հէր սէօղտէ վէ հէր պիլկիտէ զէնկիւնլէնտիւնիղ. Աիճէ քի Քրիստոսուն շէհատէժի

1
2
3
4
5
6

- 7 սիզտէ սահիհ պիլտիրիլտի . Շ էջլէ քի Րապ-
պըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն աշիքեար օլմասընը
պէքլէյէրէք՝ հիչ պիր պախշիշտէ էքսիք տէյիլ-
- 8 սինիղ . Վի օ սիղի՝ սօնունատէք՝ Րապպըմըղ
Յիսուս Վրիստոսուն կիննիւնտէ՝ սուչսուղ ս՝ա-
- 9 պիթ էտէճէք : Լաւահ էմի՝ն տիր , քի օնուն
վասիգասի իլէ՝ քէնտի ( )ղու Րապպըմըղ Յի-
սուս Վրիստոսուն իլհագըղընա տա՛վէթ օլուն-
տունուղ :
- 10 Ա է սիզէ Րապպըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն
ատը իշին եալվարըրըմ եա՛ գարընտաշար քի՛
հէփիննիղին սէօղիւ պիր օլտուն , վէ արանըղտա
Ֆըրգալար օլմասըն , լաքին պիր կէօնիւլտէ վէ
- 11 պիր ֆիքրտէ քեամի՛լ օլասընըղ : Օ իրա պա-
նա՛ Վրղուանըն էվինտէն օլանլարտան սիզտէն
էօթիւրիւ՝ եա՛ գարընտաշարըմ՝ պէյան օլուն-
- 12 տու , քի արանըղտա նիղա՛լար վար : Ա է պու-
նու տէրիմ քի՛ սիզտէն հէր պիրի՛ Պէն Պողոսուն
իմ , վէ պիրի՛ Լապողոսուն իմ , պիրի տա՛ Վեփա-
սը՛ն իմ , վէ զայրիսի՛ Վրիստոսուն իմ տէր :
- 13 Վրիստոս թագսի՛մ մի օլտու , սիղին իշին Պո-
ղո՛սմու խաչա չըգտը , եօխսա Պողոսուն՝ ատը-
- 14 նամը վաֆթիղ օլունտունուղ : Լաւահա շիւքը
էտէրիմ , քի սիզտէն՝ Վրիստոս իլէ Վայիոստան
- 15 մա՛տա քիմնէյի վաֆթիղ էթմէտիմ : Թա
քիմ քիմնէ տէմէյէ քի՛ պէնիմ քէնտի ատըմ-
- 16 տա՛ վաֆթիղ էթտիմ : Հէմ Ստեփանէնին է-
վինի տախի վաֆթիղ էթտիմ . արթըգ պիր
զայրի քիմնէ վաֆթիղ էթտիմ մի պիլմէմ :
- 17 Օ իրա Վրիստոս պէնի վաֆթիղ էթմէյէ
կէօնտէրմէտի , իլլա աւետարանը վա՛ղ էթմէյէ ,
սէօղին իլմի իլէ տէյիլ՝ թա՛ քիմ Վրոստոսուն

խաչը նաֆիլէյէ օլմայա: Օ, իրա խաչըն սէօղիւ՝ 18
 հէլաք օլմուշ քիմսէլէրէ տիվանէլիքտիր, ամմա
 պիղ խէլասս պուլմուշարա՝ Մլաճըն գուվվէթի
 տիր: Օ, իրա եազըլմըշտըր, Մլիմլէրին իլմինի 19
 հէլաք էտէճէյիմ, վէ Ֆէհիմլէրին Ֆէհիմնի եօղ
 էտէճէյիմ: Հա՛նի ա՛լիմ, հա՛նի եազըճը, 20
 հա՛նի պու ա՛սիրին միւճատէլէ էտիճիտի, Մլաճ
 պու տիւնեանըն իլմինի տիվանէլիյէ տէօնտէ՛րմէ-
 տիմի: Օ, իրա՝ Մլաճըն իլմի իլէ՝ տիւնեա իլմին 21
 վասիդասը իլէ Մլաճը գանըմատըղը սէպէպտէն՝
 Մլաճա խօշ կէօրիւնտիւ քի՛ վա՛ղըն տիվա-
 նէլիյի վասիդասի իլէ ինանանլարը խէլասս էտէ:
 Չիւնքի՛ Նէհուտիլէր նիշան գալապ էտերլէր, 22
 վէ Նուանիլէր իլմ գալապ էտերլէր: Պիղ ի- 23
 սէ խաչա չըգարըմը՝ Նէհուտիլէրէ թէօքէղ
 վէ Նուանիլէրէ տիվանէլիք Վրիստոսու՝ ամ 24
 մա տա՛ վէթ օլունմուշ կէրէք Նէհուտիլէրէ կէ-
 րէք Նուանիլէրէ՝ Մլաճըն գուվվէթի վէ Մլա-
 ճըն իլմի Վրիստոսու վա՛ղ էտերիղ: Օ, իրա 25
 Մլաճըն տիվանէլիյի ատէմլէրտէն տաճա՛ ա՛լիմ-
 տիր, վէ Մլաճըն զայի՛ ֆիլիյի ատէմլէրտէն գուվ-
 վէթիլի տիր: Օ, իրա եա՛ գարընտաչար՝ տա՛ վէ- 26
 թինիղի կէօրիւրսիւնիղ քի՛ թէնճէ չօղունուղ
 ա՛լիմլէր տէյիլ՝ չօղունուղ գուվվէթիլի տէյիլ՝ չօ-
 ղունուղ ասըլգատէ տէյիլ, իլա Մլաճ տիւն- 27
 եանըն տիվանէ շէյլէրինի սէչտի, քի ա՛լիմլէրի
 րէղիլ էտէ, վէ Մլաճ տիւնեանըն զայ՛ իֆ շէյլէ-
 րինի սէչտի, քի գուվվէթիլի շէյլէրի րէղիլ էտէ,
 Վ է Մլաճ տիւնեանըն ալչազգատէ վէ խօր կէօ- 28
 րիւլմիւշ վէ օլմայան շէյլէրինի սէչտի, քի օլան
 շէյլէրի իպգալ էտէ: Թաքիմ Մլաճըն հու- 29
 զուրունտա հիշ պիր թէն էօյիւնմէյէ: Վ է սի- 30

31 զէ Մլաստանն ի՛լմ վէ սատագամ Տէմ մուգատ-
 տէսլիք վէ Ֆիտա վէրէն Վրիստոստա՝ սիզ օն-
 տանսընըզ: Թաքիմ եազըլմը շ օլտուզու կի-
 պի, Լյյիւնէն՝ Մապպտաի էյյիւնսին:

ՊԼԸ, 2:

1 Ա է պէն՝ եա գարընտաշար՝ սիզէ կէլտիյիմտէ,
 Մլաստըն շէհատէթիինի սիզէ խապէր վէրէրէք՝
 2 սէօզ եա ի՛լմ ա՛ղամէթի իլէ կէլմէտիմ: Օ իրա
 արանըզտա հիչ պիւր շէյ պիլմէյէ միւնասիպ կէօր-
 մէտիմ, իլլա Յիսուս Վրիստոսու՝ օ տախի խաչաի
 3 չըգարըլմը շ: Ա է պէն եանընըզտա զայի Ֆիլիք ի-
 լէ վէ գօրգու իլէ Տէմ շօգ տիթրէմէք իլէ օլ-
 4 տում: Ա է սէօզիւմ Տէմ վա՛ղմ՝ առէմ իլ-
 մինին գանտըրըճը սէօզէրի իլէ տէյիլ՝ իլլա Մուհ
 5 վէ գուվվէթ իս՛պաթը իլէ իաի: Թաքիմ ի-
 մանընըզ առէմէր ի՛լմի իլէ օլմայա, իլլա Մլա-
 6 Տըն գուվվէթի իլէ օլա: Մմմա ի՛լմի՝ քեամիլ-
 լէրին արասընտա սէյլէրիզ, Լաքին պու ա՛սի-
 7 վէրլէրին ի՛լմինի տէյիլ: Իլլա սըրը իլէ իզ-
 զէթիմիզ իշիւն Մլաստըն էզէլտէն թագաիր էթ-
 8 աիյի կիզէնմիշ օլան ի՛լմի սէյլէրիզ, Վի օ-
 նու՝ պու ա՛սիրին սէրվէրլէրինին հիչ պիրի պիլմէ-
 9 նը խաչա չըգարմազլարըր: Վաքին եազըլմը շ օլ-
 տուզու կիպի՝ Մլաստըն քէնտինի սէվէնլէրէ հա-
 զըրլատըղը շէյլէր՝ կէօզ կէօրմէմիշ վէ գուլազ
 իշիթմէմիշ վէ առէմին Ֆիքրինէ կէլմէմիշ շէյ-
 10 լէրտիր: Մմմա Մլաստ օնլարը պիզէ՝ Մուհու
 վասիգասի իլէ աշիքեար էյլէտի, զիրա Մուհ Տէր
 շէյի՝ Մլաստըն տէրինլիքլէրինի տախի թէֆթիշ

էտէր : Օ՛հրա ատէմէրտէն հա՞նկըսը ատէմին 11
 շէյլէրինի պիլիբ՝ օնտա սաքին օլան ատէմ՝ բու-
 հունտան մա՛տա . պունճիլէյին Լալահըն շէյլէ-
 րինի տախի հիչ քիմսէ պիլմէզ՝ Լալահըն Բու-
 հունտան մա՛տա : Պիզ իսէ տիւնեանըն բու- 12
 հունու ակմատրգ , իլա Լալահտան օլան Բուհու ,
 Թաքիմ՝ Լալահտան պիզէ պաղըչլանմըշ շէյլէ-
 րի պիլէլիմ . Վի օնլարը սէյլէրիզ՝ տէյիլ ա- 13
 տէմ ի լմինին Թալիմլի սէօղլէրի իլէ՛ իլա Բուհ
 էլ գուտսուն Թալիմլի «էօլէրի իլէ , վէ բուհանի
 շէյլէրի՝ բուհանիլէր իլէ բիւպարէտէրիզ : Լա- 14
 քին նէֆսանի ատէմ՝ Լալահըն Բուհունուն շէյ-
 լէրինի գապուլ էթմէզ . զիրա օնա տիվանէլիք
 կէօրիւնիւր , վէ անկլամաղա գատիր տէյիլտիր .
 չիւն բուհանիճէ անկլաշըլըր : Լմմա բուհանի 15
 քիմսէ՛ հէր շէյի անկլար , վէ քէնտիսի հիչ պի-
 րինտէն անկլաշըլմազ : Օ՛հրա Բապպըն ա՛ղը- 16
 նը քի՛մ պիլտի , քի օնա Թալիմ վէրէ . ամմա
 պիզտէ Վրիստոսուն ա՛ղը՛ վար :

ՊԵՇ 3 :

Ա՛յ պէն եա՞ գարընտաշլարըմ՝ սիզէ բուհանի- 1
 լէր կիպի սէյլէմէյէ գատիր օլմատըմ , իլա ճիս-
 մանիլէր կիպի՝ Վրիստոստա մա՛սուլար կիպի :
 Աիզէ սիւտ իչիրտիմ , վէ տէյիլ դաա՛մ . զիրա 2
 տահա գուտրէթինիզ եօղիտի , հէմ շիմտի տա-
 խի՛ տահա գուտրէթինիզ եօգտուր : Չիւն տա- 3
 հա ճիսմանիլէրսինիզ . զիրա արանըղտա հասէտ
 վէ զալղա վէ նիզա՛ օլտուզա՛ սիզ ճիսմանի տէ-
 յի լմիսինիզ , վէ տտէմի դարզ իւղըէ եիւրիւ-
 մէ՞ զմիսինիզ : Օ՛հրա պիրի՛ Պէն Պոզոսուն իմ , 4
 վէ զայրիսի՛ Պէն տէ Լպոզոսուն իմ տէտիյի

- 5 Թագաւորաւէ՛ ճիսմանիլէր տէյիլմիսինիզ : Իմտի
 Պողոս քի՛մ՝ վէ Լ՛պողոս քի՛մտիր, իլլա քի խըղ-
 մէթքենարլար՝ քի օնլարըն վասիգասի իլէ ինան-
 տընըզ, հէման Բապպըն հէր քէստէ վէրտիյինէ
- 6 կէօրէ : Պէն տիրտիմ, Լ՛պողոս սուվարար, լաքին
- 7 Լ՛լլա՛հ պէօյիւ թտիւ : Ե՛քօյլէ քի տիրէն պիր
 շէյ տէյիլտիր, վէ սուվարան պիր շէյ տէյիլտիր,
- 8 իլլա պէօյիւտէն Լ՛լլա՛հ : Լ՛մմա տիրէն՝ վէ սուվա-
 րան պիր տիր, լաքին հէր պիրի՛ քէնտի զահմէ-
 թինէ կէօրէ քէնտի իւճրէթինի ալաճագտըր :
- 9 Օ՛հրա պիզ Լ՛լլահըն պէրապէրինձէ իշէյէն-
 լէրիզ . սիզ ի՛նէ Լ՛լլահըն էքինիլյի՛ Լ՛լ-
 10 լահըն պինասլարնըզ : Լ՛լլահըն պանա վէ-
 րիլէն ի՛նայէթինէ կէօրէ՛ ալիմ մի՛մար կի-
 պի թէմէլ գօմուշում, ամմա իւզէրինէ զայ-
 րիսի պինա գուրար . վէ հէր քէս կէօրսին քի՛
- 11 նի՛ճէ պինա գուրար : Օ՛հրա գօմուշ օլան-
 տան մա՛տա՛ հիչ քիմնէ զայրի թէմէլ գօյամնազ,
- 12 քի օ՛ Վ՛րիստաստուր : Վ՛ է էյէր պիր քիմնէ
 պու թէմէլին իւզէրինէ ալթուն՝ կիւմիւշ՝ ձէվա-
 հիր գաշլարը՛ աղաճ՝ օթլուգ՝ էքին գամը շը պինա
- 13 գուրարսա, հէր քէսին ա՛մէլի պէյան օլունա-
 ճագ . զիրա կին օնո- կէօսթէրէճէքտիր . շին ա-
 թէշ իլէ աշիքիար օլունուր, վէ հէր պիրինին ա՛-
 մէլի նէ օլտուղունու աթէշ սրնայաճագաբըր :
- 14 Ե՛յէր պիր քիմնէնին պինա գուրտուղու ա՛մէլի
- 15 գալըրսա, օ՛ իւճրէթ ալաճագ : Ե՛յէր պիր
 քիմնէնին ա՛մէլի եանարսա, օ՛ զարար շէքէճէք-
 տիր . ամմա քէնտիսի՛ աթէշտէն կիպի գուր-
- 16 թուլաճագ : Պիլմէ՞ զմիսինիզ քի՛ սիզ Լ՛լլա-
 հըն հէյքէլիսինիզ, վէ սիզտէ Լ՛լլահըն Բու-
- 17 հու սաքին օլուր : Ե՛յէր պիր քիմնէ Լ՛լլահըն

հէյքէլինի հէլաք էտէրսէ , Ալլահն հէլաք էտէճէք . զիրա Ալլահն հէյքէլի մուգատտէստիր , քի օ՛ սիզսինիզ :

Հիչ քիմսէ քէնտինի ալտաթմասըն . էյէր ա 18
րանըզտա պիր քիմսէ պու ա՛սիրտէ քէնտինի ալ-
լիմ զանն էտէրսէ , տիվանէ օլտուն , թաքիմ ալ-
լիմ օլա : Օ՛իրա պու տիւնեանըն իլմի՛ Ալլա- 19
հըն ի՛նտինտէ տիվանէլիքտիր . զիրա եազըլը՛շ-
տըր . Ալլիմէրի քէնտիլէրին Ֆէրզանըզընտա
դութան օտուր : Ա է երնէ Էազըլը շարր . Բապպ 20
ալլիմէրին Ֆիքրլէրինի պիլըր քի պադըլլաւտըր :
Ետյէ քի հիչ քիմսէ տտէմէր իչիւն էոյիւն- 21
մէսին . զիրա հէր շէյ սիզլինտիր . Այէրէք Պո- 22
զոս կէրէք Ապոզոս կէրէք Աեփաս կէրէք տիւնեա
կէրէք էօմիւր կէրէք էօլիւմ կէրէք շիմտիքի շէյ-
լէր կէրէք օլաճագ շէյլէր՝ հէփիսի սիզլին տիր .
Աիզ տէ Վրիստոսունսունուզ , վէ Վրիստոս՝ 23

Ալլահնտըր :
ՊԵՇ 4 :

Պիզի պիր ատէմ պէօյլէ՛ Վրիստոսուն խըզ- 1
մէթքեարլարը վէ Ալլահն սըրըլարընըն քէտ-
խիւտալէրի կիպի սայսըն : Իմտի գալտը՛ քի՛ 2
քէտխիւտալէրտէն գալապ օլունան պու տուր քի՛
պիր քիմսէ էմի՛ն պուլունա : Ամմա պանա՛ սիզ- 3
տէն եախօտ ատէմ հէօքմիւնտէն հէօքմ օլուն-
մասը քիւչիւք շէյտիր . քէնտիմ պիլէ քէնտիմի
հէօքմ էթմէմ : Օ՛իրա տէրունիմտէ քէնտիմտէ 4
հիչ պիր շէյ պիլմէմ . լաքին պունուն իլէ քէնտի-
մի սատրգ չըգարմամ . ամմա պէնի թէֆթիչ էտէն՝
Բապպ տըր : Իմտի վազըթտան էվվէլ հիչ պիր 5
շէյէ հէօքմ էթմէն , թա Բապպ կէլէնէտէք , քի

Օ գարանը զըն կիզլի շէյլէրինի ը շըղա չըգարա-
 ճագ , վէ եիւրէքլէրին Ֆիքրլէրինի աշիքեար է-
 տեճէք , վէ Օ զէման հէր քէսին մէտհի Մ. լաս-
 տան օլաճագ :

6 Ա է պունլարը՝ եա՛ գարնետաշլար՝ սիպին ի-
 չիւն քէնտիմէ վէ Մ. պողոսա թէմա՛իլ էթտիմ .
 թաքիմ պիղտէն էօթիւրիւ եաղըլմը շ օլանտան
 զիյատէ Ֆիքր էթմէմէյէ էօյրէնէսինիզ , քի պի-
 րի օպիրիսի իչիւն զայրի քիմսէյէ գարշը քիպիր-

7 վէնմէյէսինիզ : Օ իրա սէնի քիմ Ֆէրգ էտէր .
 վէ սէնտէ նէ՞ վար քի՞ Օնու ալմամը շ օլասըն .
 վէ էյէր ալտը՛ն իսէ , նի՞ չիւն ալմամը շ կիպի էօ-
 յիւնիւրսին :

8 Մ. թըրգ տօյմու շտունուզ , արթըրգ զէնկինէն-
 տինիզ , պիզսիզ փատիշա՛հ օլտունուզ . վէ
 քեաշքի փատիշա՛հ օլայտընըզ , քի պիզ տասի
 սիզին իլէ պէրապէր փատիշահ լը՛գ սիւրէլիմ :

9 Օ իրա զանն էտէրիմ քի Մ. լաս պիզ առաքեալ-
 լարը էտնա քիմսէլէր՝ էօլիւմէ հէօքմ օլմուշլար
 կիպի կէօսթէրտի . զիրա տիւնեայա՛ հէմ մէլէք-

10 լէրէ հէմ ատէմլէրէ՛ սէյրան օլտուզ : Պիզ
 Վ. րիստոս իչիւն տիվանէլէրիզ , ամմա սիզ՝ Վ. ր-
 րիստոստա ա՛գըլլըլարսընըզ . պիզ զայի՛ Ֆլէր-

11 իզ : Ե իմտիքի սաա թատէք հէմ աճըրգ հէմ
 սուսուզընուզ չէքէրիզ , հէմ չըփլուզ գալըրըզ ,
 հէմ սիլէլէր եէրիզ , հէմ տէտիրկին օլուրուզ .

12 Հէմ քէնտի էլէրիմիզ իլէ իշլէյէրէք զահմէթ
 չէքէրիզ . սէօյիւլտիյիւմիւզտէ՛ խայր տուա՛ է-
 տէրիզ . գօլալանտըղըմըղտա՛ թէհամմիւլ էտէ-
 13 րիզ . Օ հէմ օլունտուղըմուզտա՛ եալվարը-

բըզ . շինտիյէտէք տիւնեանըն սիւփրիւնթիւսիւ՝
 ճիւմլէնին դապընթըսը՝ կիպի օլտուգ : Պունլա 14
 բը սիլի ութանտըրմադ իշիւն եալմայօրում , իլ-
 լա սէվկիւլիւ էվլատլարըմ՝ կիպի նասիհասթ վէ-
 բիրիմ : Օ, իրա էյէր Վրիստոստա օն պին խօ- 15
 ճանըզ օլսա տէ՝ չօդ պասպալարընըզ կօդտուր .
 զիրա սիլի՝ Յիսուս Վրիստոստա աւետարանըն
 վասիդասի իլէ պէն տօղուրտում : Իմտի սիլէ 16
 եալլարըրըմ , պանա ույուն : Աիլէ Րապպտա 17
 սէվկիւլիւ վէ էմին էվլատըմ՝ օլան Տիմոթէոսու
 պունուն իշիւն կէօնտէրտիմ , քի օ սիլէ Վրիս-
 տոստա օլան կօլարըմը զիրք էթաիրէճէք , նիճէ
 քի հէր եէրտէ հէր քիլիսատէ վա՛ղ վէրիրիմ :
 Ա է սիլէ կէլմէյէճէյիմ կիպի՝ պա՛ղը քիմսէլէր 18
 քիպիրլէնտիլէր : Ամմա էյէր Րապպըն միւրա- 19
 տը օլուրսա , թէզ սիլէ կէլէճէյիմ , վէ քիպիր-
 լէրին՝ տէյիլ սէօղիւնիւ՝ իլլա գուվվէթինի անկ-
 լայաճաղըմ : Օ, իրա Ալլահըն փատիշահըղը 20
 մէօղ իլէ տէյիլ՝ իլլա գուվվէթ իլէ տիր : Աէ՞ 21
 իսթէրսինիլ , սիլէ տէյնէյիլէմի կէլէյիմ ,
 կօխսա մուհապպէթ իլէ վէ կալաշըրգ բուհու
 իլէ :

ՊԼԵՆ 5 :

Ալէսսէվի արանըղտա զինա՛ իշիտիլըր , վէ պէօյ- 1
 լէ զինա քի՛ դաիֆէլէրտէ պիլէ անկըլմաղ . շէօյ-
 լէ քի պիր քիմսէ պասպասընըն դարըսընը՝ դութա- 2
 յօր : Ա է սիլ քիպիրսինիլ , վէ պաստուսու
 եաս չէքմէտինիլ , թաքիմ պու անէլի էտէն՝
 սիլին արանըղտան գալարըրլա : Օ, իրա՛ պէն 3
 թէնճէ սիլտէն ուզագ իսէմոէ , բուհում իլէ եա-
 նընըղտա կիպի օլտուղումուն , հալա եանընըզ-

տան կիպի՝ ճայիզ կէօրտիւմ քի՝ պէօյլէ պու շէյի
 4 իշլէյէն քիմսէյի՝ Մապպըմըզ (Յիսուս Վրիս-
 տոսուն ատը իլէ սիզ հէմ պէնիմ րուհում ճէմ
 օլուպ՝ Մապպըմըզ (Յիսուս Վրիստոսուն գուվ-
 5 վէթի իլէ պէօյլէ քիմսէյի թէնին հէլա-
 քի իշին՝ շէյգանա թէսլիմ էտէսինիզ, քի
 Մապպ (Յիսուսուն կիւնիւնտէ րուհ խէլաս պու-
 6 լա: Սիզին էօյիւնմէնիզ էյի տէյիլտիր, պիլ-
 մէ զմիսինիզ քի՝ ազ մայա պիւթիւն խամուրու
 7 մայալար: Այքի մայայը փաքլէյին, քի եէնի
 խամուրօլասընըզ, նիճէ քի խամուրսու զտունուզ,
 զիրա փասէհիմիզ Վրիստոս՝ պիզիմ իշին գուր-
 8 պան օլաու: Իմտի պայրամ՝ էտէլիմ, տէյիլ
 էպքի մայա իլէ վէ տէյիլ քէօթիւլիւք վէ եարա-
 մալլը՝ մայասը իլէ՝ իլլա խուլուսի փաք վէ կէր-
 9 չէքլիք խամուրսուզու իլէ: Սիզէ մէքթիւպտէ
 եազտըմ քի՝ զինաքեարլար իլէ գարը՝ շմայասը-
 10 նըզ: Այքին պիլքիւլիյէ պու տիւնեանըն զի-
 նաքեարլարը իլէ եա գամա՝ քեարլար իլէ եա գա-
 փրճըլար իլէ եա փութիէրէսթլէր իլէ տէյիլ,
 չինքի՝ պէօյլէ իսէ, պու տիւնեատան սիզէ չըգ-
 11 մսիզ լազըմ կէլիր: Մմմա հալա սիզէ եազտըմ
 քի՝ գարը՝ շմայասընըզ, էյէր գարընտաշ անկը-
 լան պիր քիմսէ զինաքեար եա գամա՝ քեար եա
 փութիէրէսթ եա սէօյիւճիւ եա պէքրի եա գա-
 փրճը օլուրսա, պէօյլէ քիմսէ իլէ պէրապէր
 12 եէմէք պիլէ եէմէյէսինիզ: (՝) Իրա պէ-
 նիմ նէմէ՞ կէրէք քի՝ տիշարը քի քիմսէլէրի
 հէօքմ էտէյիմ, իշէրիքի քիմսէլէրի սիզ հէօքմ
 13 էթմէյօրմուսունուզ: Մմմա տիշարը քի քիմ-
 սէլէրի Մլաս հէօքմ էտէր, իմտի եարամագր
 քէնտի արանըզտան կիտէրէսինիզ:

ՊԵՇ, 6:

Սիզտէն պիր քիմսէնին պիր զայրիսի իլէ պիր 1
 մասլահաթը օլուրսա , մուգատտէսլէրին էօ-
 նիւնտէ տէյիլ՝ իլլա նահագգլարըն էօնիւնտէ
 մուրաֆա՛ օլմաղա ճէսարէթ էտէրմի : Պիլ- 2
 մէ՞ղմիսինիղ քի տիւնեանըն շէրաս՛թընը մու-
 գատտէսլէր կէօրէճէք . վէ էյէր տիւնեանըն
 շէրաս՛թը սիզտէն կէօրիւլիւրսէ , էն քիւչիւք
 մասլահաթլարը հէօքմ էթմէյէ լայըգ տէյիլ-
 միսինիղ : Պիլմէ՞ղմիսինիղ քի մէլէքլէրի 3
 հէօքմ էտէճէյիղ . գանտէ գալտը պու է՛օմրին
 շէյլէրինի : Իմտի էյէր պու է՛օմրէ տայիր տա՛- 4
 վալարընըղ վարիսէ , քիլիսատէն խօր կէօրիւլ-
 միւշ քիմսէլէրի՞մի օթուրտուրսունուղ : Ա- 5
 թանասընըղ տէյիւ սէօյլէրիմ . պո՞ւնճիլէյինմի
 արանըղտա հիշ պիր ա՛լիմ քիմսէ եօգտուր քի՛
 գարընտաշարընըն արասընտա շէրաս՛թ կէօր- 6
 մէյէ գատիր օլա : Աքին գարընտաշ գարըն-
 տաշ իլէ տասլա՛ սիւրէր , վէ պու՛ իմանսըղա-
 րըն հուզուրունտա : Իմտի հալա պիւթիւն 7
 պիւթիւնէ արանըղտա էքսիքլիք տիր քի՛ պիրի
 պիրինիղ իլէ տասլարընըղ վար . նի՞չիւն տա-
 հա զիյատէ նահագգլըղա գաթլանմաղսընըղ .
 նի՞չիւն տահա զիյատէ եօխսուլուղա գայիլ 8
 օլմագսընըղ : Իլլա քէնտինիղ նահագգլը՞գ
 էտէրսինիղ , վէ եօխսուլու՞գ կէթիրիրսինիղ ,
 վէ պունու՛ գարընտաշարա՛ էտէրսինիղ : Աօխ- 9
 սա պիլմէ՞ղմիսինիղ քի՛ նահագգ քիմսէլէր՛
 Մլլահըն փատիշահըղընա վարիս օլմայաճագ-
 լար . ալտանման , կերէք ֆահիշլէր կերէք փութ-
 փերէսթլէր կերէք զինաքեարլար կերէք մու-

- 10 խեննէսէր կերէք լուգիլէր կերէք խըրսըզար
կերէք դամն՝քեարլար կերէք պէքրիլէր կերէք
սէջիւծիւլէր կերէք գափըճըլար Մլաճըն փա-
- 11 տիշաճըզընա վարիս օլմայաճագլար : Ա է
պաղըլարընը պէյլէ իտինիզ . լաքին Մապպ
Յիտուսուն ասը իլէ վէ Մլաճըմըզըն Մուճու
իլէ եայգանտընը , լաքին մուգատտէս օլտու-
նուզ , լաքին սատըղլանտընը :
- 12 Պանա ճէր շէյէ իզն վար , ամմա ճէր շէյ
Ֆայիտէ էթմէզ . պանա ճէր շէյէ իզն վար ,
ամմա պէն ճիշ պիր շէյտէն զապղ օլունմայա-
- 13 ճաղըմ : Ղասամլար գարըն իչիւն՝ վէ գարըն
դասամլար իչիւն տիւր , ամմա Մլաճ՝ ճէմ օնու
ճէմ օնլարը իպղալ էտէճէքտիր . թէն տախի
Ֆաճիշէիք իչիւն տէյիլ՝ իլա Մապպ իչիւնտիւր ,
- 14 վէ Մապպ թէն իչիւնտիւր : Ա է Մլաճ՝
ճէմ Մապպը տիրիլթտի , ճէմ պիզի քէնտի
- 15 գուվվէթի իլէ տիրիլտէճէք տիր : Պիլմէ՞զմի-
սինիզ քի՝ թէնլէրինիզ Վրիստոսուն սիզալա-
րըտըր . իմտի Վրիստոսուն սիզալարընը գալ-
տըրըպ՝ Ֆաճիշէ՞ ազալարըմը էտէյիմ . ճաշա :
- 16 Աօխսա պիլմէ՞զմիսինիզ քի՝ Ֆաճիշէյէ ետիր-
շան՝ պէր թէնտիր . շիւն տէր . Աքիսի պիր թէն
- 17 օլաճագլար : Մմմա Մապպա ետիրշան՝ պիր
- 18 բուճ տուր : Ֆաճիշէիքտէն գաշըն . ատէմ
ճէրնէ կիւնաճ էտէրսէ , օնուն թէնինտէն տի-
շարը տըր . ամմա զինա էտէն՝ քէնտի թէնինէ
- 19 կիւնաճ էտէր : Աօխսա պիլմէ՞զմիսինիզ քի՝
թէնինիզ Մլաճտան մալիք օլտուղունուզ՝ սիզ-
տէ օլան Մուճ էլ գուտսուն ճէյքէլի տիր , վէ
- 20 շէնտիլէրինիզին տէյիլսինիզ : Չիւն պաճս
իլէ սաթուն ալընտընը . իմտի թէնինիզ իլէ վէ

բուհունուզ իլէ Ալահը ի զգէթլէյին, քի օնլար
Ալահըն տըր:

ՊԵՇ, 7:

Ա է պանա եաղտրգլարընըզըն խուսուսունտա՝ 1
ատէմէ էյի տիր քի գարըյա տօգունմայա: 2
Ամնա զինալարըն սէպէպինտէն՝ հէր քէսին քէն-
տի գարըսը՝ օլտուն, վէ հէր գարընըն գօճասը՝ 3
օլտուն: Վօճա՝ գարըսընա պօրճու օլտուղու
շէյի էտա՝ էթսին, հէմ քէզալիք գարը՝ տախի 4
գօճասընա: Վարը քէնտի թէնինէ հէօ-
քիւմէթ էթմէղ, իլա գօճասը. հէմ քէզա-
լիք գօճա տախի քէնտի թէնինէ հէօքիւմէթ 5
էթմէղ՝ իլա գարըսը: Պիրի պիրինիղի մահ-
բում գօման, մէյէր քի՝ ի պատէթէ վագթընըղ
օլմագ իչիւն՝ պիր զէմանէտէք սէօզ պիրլիյի
իլէ օլա. վէ նինէ պիր եէքէ կէլին, թաքիմ 6
քէնտինիղի զապդ էտէմէտիյինիղ իչիւն՝ շէյ-
գան սիզէ իղվա վէրմէյէ: Ա է պունու՝ իճա-
ղէթ իւզրէ սէօյլէրիմ, վէ տէյիլ թէնպիհ իւզրէ: 7
Օիրա իսթէրիմ քի՝ հէփ ատէմէր պէնիմ
տախի օլտուղում կիպի օլալար. լաքին քիմի
շէօյլէ՝ քիմի պէօյլէ՝ հէր պիրինին Ալահտան 8
պիր մախսուս պախշիշի վար: Ամնա էվլէն-
մէմիշլէրէ վէ տուլ գարըլարն տէրիմ, քի օնլա-
րա՝ էյէր պէնիմ օլտուղում կիպի գալըրլարսա՝ 9
էյիտիր: Ամնա էյէր քէնտիլէրինի զապդ է-
տէմէղէրսէ, էվլէնսինլէր. զիրա էվլէնմէք՝
աթէշլէնմէքտէն էյի տիր: Վաքին էվլի քիմ- 10
սէլէրէ թէնպիհ էտէրիմ, տէյիլ պէն՝ իլա
Րասպ, քի պիր գարը՝ գօճասընտան այրըմայա.
Ա է էյէր այրըլըրսա տախի՝ էվլէնմէմիշ գալա, 11

- եախօտ գօծասը իլէ պարըշա . հէմ պիր էրքէք՝
 12 գարըսընը պօշամայա : Սէ պագի գալան
 քիմսէլէրէ պէն տէրիմ՝ տէյիլ Բապպ . Ե-
 յէր պիր գարընտաշըն իմանսըզ գարըսը վա՛ր
 տէ՛ օ օնուն իլէ պէրապէր սաքին օլմաղա բա-
 13 զի իսէ, օնու գօյվէրմէյէ : Պիր գարընըն տա-
 խի իմանսըզ գօծասը օլուր տա՛ օ օնուն իլէ
 պէրապէր սաքին օլմաղա բազլի իսէ, օնու գօյ-
 14 վէրմէյէ : Օ, իրա իմանսըզ օլան գօծա՛ գարը-
 նըն վասիղասի իլէ մուգատտէսլէնիր, վէ իման-
 սըզ օլան գարը գօծանըն վասիղասի իլէ մու-
 գատտէսլէնիր . զիրա էօյլէ օլմասա՛ շօճուգ-
 լարընըզ մուրտար օլուրլարըտը , ամմա շիմտի
 15 մուգատտէս տիրլէր : Բմմա էյէր իմանսըզ
 օլան սյրըլըրսա , սյրըլըն . գարընտաշ եախօտ
 գրզգարընտաշ պէօյլէլէրտէ գուլուղա պաղ-
 լանմազ . լաքին Բլլա՛՛՛ պիզի սէլամէթէ տա՛-
 16 վէթ էյլէտի : Օ, իրա նէ պիլիրսին եա՛ գա-
 րը՛ պէլքի գօծանը գուրթարաճագսըն . եախօտ
 նէ պիլիրսին եա գօծա՛ պէլքի գարընը իսէլսս
 17 էտէճէքսին : Բլլա Բապպ հէր քէսէ նիճէ
 գըսմէթ էթտի իսէ՛ հէր քէսի Բլլա՛՛՛ նիճէ տա՛-
 վէթ էթտի իսէ , էօյլէ եիւրիւսին . վէ
 պո՛ւնճիլէյին հէի քիլիսալէրտէ թէնպի՛՛՛ էտէ-
 րիմ :
 18 Պիր քիմսէ սիւննէթլի՞ մի տա՛վէթ օլունտու ,
 սիւննէթսիզլէ՛նմէսին . պիր քիմսէ սիւննէթսիզ-
 լիքտէ՛մի տա՛վէթ օլունտու , սիւննէթլէ՛նմէսին :
 19 Սիւննէթ հիշ պիր շէյ տէյիլտիր , վէ սիւննէթ-
 սիզլիք հիշ պիր շէյ տէյիլտիր , իլլա Բլլա՛՛՛ըն
 20 թէնպի՛՛՛լէրինին սագլանմասը : Հէր քէս՛ տա՛-
 21 վէթ օլունտուղու տա՛վէթտէ գալսըն : Գո՛ւլ-

մու տա՛վէ՛թ օլունտուն , հաճէ՛թին օլմասըն . Լա-
 քին էյէր ազատ օլունմազա գատիր իսէն , տահա
 էյի յո՛ւնն էլէ կէ՛թիր : Օ՛խրա Մապատա 22
 տա՛վէ՛թ օլունան գուլ՝ Մապպըն ազատըսըտըր .
 քէլալիք տա՛վէ՛թ օլունան ազատը՝ Վրիստոսուն
 գուլու տուր : Պահա՛ի իլէ սա՛թուն ալընտընըզ , 23
 առէմլէր գուլարը օլման : Հէր քէս՝ եա՛ գա- 24
 րընտաշար՝ նէտէ տա՛վէ՛թ օլունտու իսէ , Մլա-
 հըն ինտինտէ՝ օնտա՛ գալսըն :

Վ է պիքրէլէրին խուսուսունտա՛ Մապատան 25
 թէնպիհիմ եօգտուր . ամմա Մապատան էմին օլ-
 մազա մէրհամէ՛թ պուլտուղո՛ւմ էճիլտէն՝ բէյի-
 մի՛ վէրիբիմ : Իմտի զանն էտէրիմ քի՛ հաղըր 26
 օլան զէրուրէ՛թին սէպէպինտէն՝ առէմ պէօյլէ
 գալսա էյի տիր : Վարը իլէ պաղըր՝ մըսըն , 27
 չէօղիւլմէ քարամա . գարըտան չէօղիւլմի՛ւ շմիւ-
 սին , գարը արամա : Ը՛մմա էվէնսէ՛ն տէ՛ 28
 կինաս էթմէզսին , պիքրէ տէ էվէնսէ՛ կիւ-
 նաս էթմէզ . Լաքին պէօյլէ քիմսէ՛լէրին թէնտէ
 սրգընթըլարը՝ օլաճագ , պէն իսէ սիղի էսիրկէ-
 րիմ : Ը՛մմա պունու սէօյլէրիմ եա՛ գարըն- 29
 տաշար քի՛ վագրթ տարտըր . իմտի գալըր՝ քի
 գարըլարը օլանլար տախի՛ Գաղըսը օլմայանլար
 կիպի օլսուն . Վ է աղլայանլար աղլամայանլար 30
 կիպի՛ վէ սէվինէնլէր սէվինմէյէնլէր կիպի՛
 վէ սա՛թուն ալանլար մալիք օլմայանլար կիպի
 օլսունլար . Հէմ պու տինեայը գուլանան- 31
 լար՝ օնու քէօթիյէ գուլանմայանլար կիպի
 օլսունլար . զիրա պու տինեանըն չէքլի կէչէր :
 Պէն իսէ իսթէրիմ քի՛ սիզ գայղուսուզ օլասը- 32
 նըզ . էվլի օլմայան քիմսէ Մապատա խօշ կէօ-
 րինմէ քիչին՝ Մապպըն շէյլէրի հագգընա

- 33 գայլու չէքէր . Մամա էվլէնմիշ օլան՝ գարըյա
խօշ կէօրիւնմէք իչիւն՝ տիւնեանըն շէյլէրի
- 34 Հագգընա գայլու չէքէր : Վարը իլէ պիքրէ-
նին ֆէրգի վար . էվլէնմէմիշ օլան՝ թէնճէ վէ
ճանճա մուգատտէս օլա տէյիւ՝ Վապպըն շէյ-
լէրի Հագգընա գայլու չէքէր . ամմա էվլէնմիշ օ-
լան՝ գօճայա նիճէ խօշ կէօրիւնէ տէյիւ՝ տիւն-
- 35 նանըն շէյլէրի Հագգընա գայլու չէքէր : Վէ
պունու՝ սիղին քէնտի ֆաիտէնիղ իչիւն սէյ-
լէրիմ . տէյիլ քի իւղէրինիղէ քէմէնտ աթա-
յրմ , իլլա էտէպ իչիւն վէ Վապպա թամ ա՛գլի-
- 36 լէ եանաշմագ իչիւն : Մամա էյէր պիք քիմսէ
քէնտի պիքրէսի իչիւն՝ եաշտա կէչկին օլմասը
ա՛յրպ օլուր զանն էտէրսէ , վէ պէյլէ օլմագ
լազը՛մ իսէ , նէ իսթէրսէ էթսին , կիւնա՛հ էթ-
- 37 մէզ . էվլէնսինլէր : Մամա քիմ քի եիւրէքտէ
գավի տուրուրսա , մէճպուր տէյիլ իքէն , վէ
քէնտի իրատէթի էլինտէ իքէն , վէ եիւրէյին-
տէ պունու միւնասիպ կէօրտիւ քի՝ քէնտի պիք-
- 38 րէսինի սագլայա , էյի էտէր : Շէյլէ քի
էվլէնտիրէն տա էյի էտէր , էվլէնտիրմէյէն
տա տա՛հա էյի էտէր :
- 39 Վարը գօճասը սաղ օլտուգչա՝ նօմօս իլէ
պաղլը՛տըր . ամմա էյէր գօճասը վէֆաթ է-
տէրսէ , հանկը գօճայա վարմաղա իսթէրսէ՝
սերպէսթլիյի վար . լաքին Վապպ իլէ օլտուն :
- 40 Մամա տա՛հա զիյատէ՝ նէ մութլու օնա քի՝ էյէր
էյլէ գաղըրսա , պէնիմ՝ րէյի՛մ իւղրէ . վէ զանն
էտէրիմ քի՝ պէնտէ տախի Մլլահըն Վուհու
վար :

ՊԵՇ 8:

Ա է փութ զուրպանլարը խուսուսունտա՝ պի- 1
 լերից քի՛ հեփիմիզին ի՛լմի վար . ի՛լմ՝ քիպիրլեք
 կեթիրիր , ամմա մուհապպեթ մամուր էտեր :
 Ա է էյեր պիր քիմսէ պիր շէյ պիլեր զանն է- 2
 տերսէ , պիլմէյէ լազլմ օլտուղու կիպի տահա
 հիչ պիր շէյ պիլմէզ : Եմմա էյեր պիր քիմսէ 3
 Ելլահը սէվերսէ , օ՛ Օնտան պիլինմիշտիր : Եմ- 4
 տի փութ զուրպանընըն եէնմէսի՛ խուսուսունտա՝
 պիլերից քի տինեատա փութ հիչ պիր շէյ
 տէյի՛լ տիր , վէ քի՛ պիրտէն զայրի Ելլահ եօգ-
 տուր : Օ՛իրա՛ կերէք կեօքտէ կերէք եերտէ 5
 ալլահլար տէնիլէնլէր վար իսէ տէ՛ նիճէ քի չօգ
 ալլահլար վէ չօգ բապպլար Կէնիլէր , պիլլմ 6
 Ելլահըմըզ պիր՝ Պապա տրը՝ քի հէր շէյ Օնտան
 տրը՝ վէ պիզ Օնտայրզ , վէ Բապպլմըզ պիր՝
 Տիսուս Բրիստոս քի՛ հէր շէյ Օնուն վասիգասի
 իլէ տիր՝ հէմ պիզ Օնուն վասիգասի իլէ իզ :
 Եմմա պու ի՛լմ հեփիսինտէ եօգտուր , վէ պա- 7
 զըլարը շիմտիյէտէք փութուն նիյէթի իլէ՛
 փութ զուրպանը տէյիւ եերլէր , վէ Օնլարըն զա-
 միրի զայի՛Փ օլմաղըլա մուրտարլանրը : Եպին 8
 պիզի դասմ Ելլահա մագպուլ էթմէզ . զիրա
 էյեր եերսէք՝ արթմայըզ , վէ էյեր եէմէսէք՝
 էքսիլմէզիզ : Եմտի պուզըն քի՛ պու հէօքիւ- 9
 մէթինիզ զայի՛Փլէրէ թէօքէզ օլմայա : Օ՛իր- 10
 ա սէն ի՛լմի օլանը՝ էյեր պիր քիմսէ փութխա-
 նէտէ սօֆրատա օթուրուր կէօրի՛ննճէ , օ զա-
 յիՓ իքէն՝ Օնուն զամիրի փութ զուրպանլա-
 րընը եէմէյէ ճէսարէթ ալմաղմը . Ա է սէնին 11
 ի՛լմին իլէ՛ զայի՛Փ օլան գարընտաշ՝ քի՛ Բրիս-

- 12 տոս օնուն իչիւն էօլտիւ՝ հէլսիք օլմանդմը: Իմ-
տի պունճիլէյին՝ գարընտաշարա կիւնաս՝ էտիպ՝
օնլարըն զայի՝ ֆ օլան զամիրինէ ժուրմսղըլա,
13 Վրիստոսա կիւնաս էտէրսինիզ: Պու սէպէպ-
տէն էյէր գարընտաշարմը դաս՝ մ թէօքէղիտիր-
սէ, գարընտաշարմը թէօքէղի թմէյիմ տէյիւ՝ է-
պէտէն ասլա էթ եէմէյէճէյիմ:

ՊԼԵ, 9:

- 1 Պէն՝ աղատը տէյիլմիյիմ, առաքեալ տէ-
յիլմիյիմ, Քապպըմըղ Տիսուս Վրիստոսու
կէօրմէտիմմի, պէնիմ ամէլիմ Քապպտա սիզ
2 տէյիլմիսինիզ: Այէր պաշգալարընա առաք-
եալ տէյիլ իսէմ, լաքին սիզէ էլպէթ տաաէալ
իմ, զիրա առաքեալըղըմըն միւհիւրիւ Քապպ-
3 տա սիզսինիզ: Պէնի թէֆթիշ էտէնլէրէ ճէ-
4 վապըմ պու տուր: Աէմէյէ վէ իշմէյէ հէօքիւ-
5 մէթիմիզ եօ՞գմու: Պազի առաքեալար վէ
Քապպըն գարընտաշարը վէ Աեփաս կիպի տախի՝
գըղ գարընտաշ գարը կէղտիրմէյէ հէօքիւմէ-
6 թիմիզ եօ՞գմու: Աօխսա եալընըղ պէնիմ վէ
Քառնարասը՞նմը հէօքիւմէթի եօգ՝քի իշլէմէ-
7 յէլիմ: Վէնտի մասրաֆը իլէ ասլա ճէնկէ
քիմ կիտէր. քիմ պաղ տիքէր, վէ օնուն մաս-
սուլունտան եէմէղ. եօխսա քիմ սիւրիւ կիւ-
8 տէր, վէ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եէմէղ: Պուն-
լարը ատէմ՝ ճէմի սէօյլէրիմ. եօխսա նօմօս տա-
9 խի պունլարը տէմէ՞զմի: Օլրա Վոլսէսին նօ-
մօսունտա եազըլմըշտըր. Խարման տէօյէն էօքիւ-
զիւն աղզընը գափամայասըն. էօքիւզէր իչիւն
10 Ալլահըն հաճէթիմի: Աօխսա հէր վէճ՝ իլէ պի-
զիմ իչիւնմիւ սէօյլէր. չիւն պիզիմ իչիւն եազըլար

քի՛ շիֆթ սիւրէն իւմիտ իլէ սիւրմէյէ՛ վէ խար-
 ման տէօյէն՝ իւմիտ իլէ իւմիտինտէն հիսսէտար
 օլմագ կէրէքտիր : Այէր պիզ սիզտէ բուհանի 11
 շէյլէրի էքտիք իսէ , պիզ սիզտէն ճիսմանի շէյ-
 լէրի պիչէրսէք՝ պէօյիք շէյմի : Այէր սի- 12
 զին իւզէրինէ հէօքիւմէթտէն զայրիլէր հիս-
 սէտարլարիսէ , տահա զիյատէ պիզէ մուսթա-
 հագգ տէյիլմի . լաքին պու հէօքիւմէթի գուլան-
 մատրգ , իլլա հէր շէյէ թէհամմիւլ էտերիզ ,
 թաքիմ Վրիստոսուն աւետարանընա պիր էնկէլ
 վէրմէյէլիմ : Պիլմէ՞զմիսինիզ քի՛ հէյքէլին 13
 իշէրինտէ իշէյէնլէր հէյքէլտէն եէրլէր . վէ
 մէզպահճը կէօզէտէնլէր՝ մէզպահտան հիսսէ ա-
 լըրլար : Մապպ տախի պէօյլէճէ՛ աւետարանը 14
 վա՛զ էտէնլէր աւետարանտան կէչինէլէր տէյիւ
 թէնպիհ էթտի : Մմնա պէն պէօյլէ շէյլէրին 15
 հիշ պիրինի գուլանմատրմ . վէ պու շէյլէրի՛
 պէնտէ պէօյլէ օլսուն տէյիւ եսիզմատրմ . զիրա
 պանա՛ պէնիմ իֆթիխարըմը պիր քիմսէ պօշ
 էթմէքտէն՝ էօլմէսի տահա էյիտիր : Օ՛իրա 16
 էյէր աւետարանը վա՛զ էտէրսէմ , իֆթիխա-
 րըմ եօգտուր , շին իւզէրիմէ ֆարզ տրր . վէ է-
 յէր աւետարանը վա՛զ էթմէզսէմ , վայ պանա :
 Օ՛իրա էյէր պունու իրատէթիմլէ էտէրսէմ , իւճ- 17
 րէթիմ վար . ամմա էյէր իրատէթսիզ էտէրսէմ
 պանա պու շէյին իտարէսի ըսմարլանմըշտրր :
 Խմտի իւճրէթիմ նէ՞ տիր . Մւետարանը վա՛զ 18
 էթտիյիմտէ՛ Վրիստոսուն աւետարանընը մաս-
 րաֆսըզ էտէյիմ , թաքիմ աւետարանտա հէօ-
 քիւմէթիմի քէօթիւ գուլանմայրմ : Օ՛իրա 19
 հէփիսինտէն ազատ իքէն , քէնտիմի՛ չօզլարընը
 դազանմագ իշին՝ հէփիսինէ գուլ էթտիմ : Ա՛ է 20

Նէհոտիլէրի գազանայր՝մ տէյիւ՝ Նէհոտիլէրէ
 Նէհոտի կիպի օլտում , նօմօս ալթընտա օլան-
 լարը գազանայր՝մ տէյիւ՝ քէնտիմ նօմօս ալ-
 թընտա տէյիլ իքէն՝ նօմօս ալթընտա օլանլարա
 21 նօմօս ալթընտա կիպի օլտում : Ալլա՛հըն ին-
 տինտէ նօմօսսուզ տէյիլ՝ իլլա՛Ք. րիստոստա նօ-
 մօստա իքէն՝ նօմօսսուզլարը գազանմագ իչիւն
 22 նօմօսսուզլարա նօմօսսուզ կիպի օլտում : Օջ-
 յիֆլէրի գազանայր՝մ տէյիւ՝ զայիֆլէրէ զայիֆ
 կիպի օլտում . հէփիսինէ հէր շէյ օլտում , թա
 քիմ հէր վէճհիլէ պա՛ղըլարընը խէլան էտէյիմ :
 23 Ա է պունու աւետարան իչիւն էտէրիմ , թա
 24 քիմ օնուն իլհագը օլայրմ : Պիլմէ՞ղմիսինիզ
 քի՛ մէյտանտա սէյիրտէնլէրին հէփիսի սէյիր-
 տիր , ամմա չէլէնկի պիր քիմսէ ալըր . պունճիլէ-
 25 յին սէյիրտին , քի եէթիչէսինիզ : Ա է հէր
 փէհլիվան՝ հէր շէյտէն քէնտինի զապղ էտէր .
 իմտի օնլար պիր Ֆանի թաճ ալմագ իչիւն էտէր-
 26 լէր , պիզ իսէ Ֆանի օլմայան լւճ իչիւն : Իմ-
 տի պէն պէյլէ սէյիրտիրիմ , պէլիսիզ կիպի
 տէյիլ . պէյլէ եումրուզ չալարմ , րիզկեարը
 27 տէյեր կիպի տէյիլ : Ալլա թէնիմէ ճէֆա վէ-
 րիր՝ վէ գուլուզա չէքէրիմ , օլմայա քի զայրի-
 լէրէ վա՛ղ էտիպ՝ քէնտիմ մագպուլ օլմամըչ օ-
 լայրմ :

1 Ա է իսթէմէ՛մ քի պիլմէյէսինիզ՝ եա՛ գարըն-
 տաչար՝ , քի պապալարըմըղըն հէփիսի պուլու-
 թուն ալթընտա իտիլէր , վէ հէփիսի տէնիզտէն
 2 կէչտիլէր . Ա է հէփիսի պուլու թտա վէ տէնիզ-
 3 տէ՛ Ա՛ոպսէսէ վաֆթիզ օլտուլար . Ա է հէփի-

սի հէմանն պիր բուհանի եւմէք եւտիլէր . Ա է 4
 հէփիսի հէմանն պիր բուհանի իչքի իչտիլէր . զի-
 րա արտտան կէլէն բուհանի գայատան իչէրլէրի-
 տի . վէ օ գայա Վրիստոս խաի : Ապին Մլահ 5
 օնլարըն չօղունտան բաղի օլմատը . զիրա չէօլ-
 տէ եէրէ տէօչէնտիլէր : Ա է պու շէյլէր պիզէ 6
 ի պրէթլէր իչիւն օլտուլար . թաքիմ քէօթիւ
 շէյլէրէ արղու չէքէնլէր օլմայալըմ , նիճէ օն-
 լար տախի արղու չէքտիլէր : Հէմ փութփիէ- 7
 րէսթլէր օլման օնլարըն պա՛ղըլարը կիպի . նիճէ-
 քի եաղըլըշարը . Վասլմ եւմէյէ վէ իչմէյէ օ-
 թուրտու , վէ օյնամաղա գալգարլար : Հէմ 8
 զինա էթմէյէլիմ , նիճէ օնլարտան պա՛ղըլարը
 զինա էթտիլէր , վէ պիր կիւնտէ լյիրմի իւչ պին
 քիմսէ տիւշտիւ : Հէմ Վրիստոսու թէճրիւ- 9
 պէ էթմէյէլիմ , նիճէ քի օնլարտան պա՛ղըլարը
 տախի թէճրիւպէ էթտիլէր , վէ երանլարտան
 հէլաթ օլունտուլար : Հէմ մրըրլտանման , նի- 10
 ճէ օնլարտան պա՛ղըլարը տախի մրըրլտանտըլար ,
 վէ հէլաթ էտիճիտէն հէլաթ օլունտուլար : Իմտի 11
 պունլարըն ճիւմէսի օնլարա ի պրէթլէր վազի օ-
 լուրլարըտը . վէ պիզ տէվրլէրին սօնունա եէթի-
 շէնլէրին նասիհաթը իչիւն եաղըլար : Հէյ- 12
 լէ քի՛ քէնտինի աուրուր զանն էտէն՝ պազսըն քի
 տիւշմէսին : Միզի ինսանիտէն մա՛տա թէճրիւ- 13
 պէ դութմատը . ամմա Մլահ էմինտիր , քի օ
 սիզի գատիր օլտուղունուղտան զիյատէ թէճրիւ-
 պէ օլունմաղա գօմայաճագ , իլլա սիզ թէհամ-
 միւլ էթմէյէ գատիր օլմագ իչիւն՝ թէճրիւպէ ի-
 լէ խէլասը տախի վերէճէք :

Պունուն իչիւն՝ եա՛ սէվկիւլիլէրիմ՝ փութ- 14
 փերէսթլիքտէն գաչըն : Մղըլլըլարա կիպի 15

- սէօյլէրիմ . սէօյլէտկյիմի քէնտինիզ միւհազաւ
 16 էտին : Սիւպարէքլէտկյիմիզ պերէքէթին գա-
 տէհի՝ Վրիստոսուն գանընըն իհհազլըղը տէ-
 յի՞մի . տողրատրղըմըղ էքմէք՝ Վրիստոսուն
 17 թէնինին իհհազլըղը տէյի՞մի : Չիւն պիզ չօգ
 քիմսէլէր՝ պիր էքմէք՝ պիր թէնիզ . ղերա հէ-
 փիմիզ պիր էքմէքտէն հիսսէտար օլուրուզ :
 18 Թէնճէ Խարաէլէ պաղըն . գուրպանլարը եէ-
 յէնլէր՝ մէզպահըն հիսսէտարլարը տէյիլէ՞րմի :
 19 Խմտի նէ՞ տէրիմ . քի փութ պիր շէյմի՝ եախօտ
 20 փութգուրպանը պիր շէյմիտիր տէրիմ : Իլլա՝
 դաիֆէլէրին գուրպան էթտկյի շէյլէրի՝ շէյ-
 դանլարաւ գուրպան էտէրլէր՝ վէ տէյիլ Մլլահա .
 վէ իսթէմէ՞ք քի՝ սիզ շէյդանլարըն իհհազլարը
 21 օլարընը : Բապպըն գատէհինի վէ շէյդանլա-
 րըն գատէհինի իչմէյէ գատիր օլամաղսընըզ .
 Բապպըն սօֆրասընտան հէմ շէյդանլարըն սօֆ-
 րասընտան հիսսէտար օլմաղա գատիր օլամաղսը-
 22 նըզ : Եօխսա Բապպը՞մը գըղգանարըրըզ . օն-
 տան գուզվէթլի՞մի իզ :
 23 Պանա հէր շէյէ իզին վար , լաքին հէր շէյ
 ֆայիտէլի տէյիլ . պանա հէր շէյէ իզին վար ,
 24 ամմա հէր շէյ մա՛մուր էթմէզ : Էիչ քիմսէ
 քէնտի մէնֆասա՛թընը արամասըն , իլլա հէր քէս
 25 ղայրինինքինի : Վասապ տիւքեանընտա հէր
 սաթըլանտան՝ ղամիր իչիւն հիչ պիր շէյ թէֆ-
 26 թիչ էթմէյէրէք՝ եէյին : Օիրա եէր վէ օնուն
 27 տօլուլուղու Բապպընարը : Մմմա էյէր իման-
 սըղլարտան պիրի սիզի տալէթ էտէր տէ՝ սիզ
 կիթմէյէ իսթէրսէնիզ , էօնիւնիւղէ հէր գօ-
 նուլան շէյի՝ ղամիր իչիւն հիչ պիր շէյ թէֆ-
 28 թիչ էթմէյէրէք՝ եէյին : Մմմա էյէր պիրի սի-

զէ Պու փոռ թգուր պանըտըր տէրսէ , օլ սիզէ խա-
 պէր վէրէնին՝ վէ զամիրին սէպէպինտէն եէմէն .
 զիրա եէր վէ օնուն տօլուլուղու Քապպընտըր :
 Ա է զամիր տէրսէմ , սէնին քէնտի զամիրին ի- 29
 շին տէյիլ , իլլա օպիրինին . զիրա պէնիմ ազատ-
 լըղըմ՝ նի՛ շին զայրի զամիրտէն հէօքմ օլունա :
 Ա է էյէր պէն ինայէթ իլէ հիսսէտար օլուրսամ , 30
 նի՛ շին շիւքր էթտիյիմ շէյտէն էօթիւրիւ սէօ-
 յիւլէյիմ : Իմտի կէրէք եէրսէնիզ , վէ կէրէք 31
 իչէրսէնիզ , վէ կէրէք պիր շէյ էտէրսէնիզ , հէր
 շէյի Մլլահըն ի զվէթի իշին էյլէյին : Արէք 32
 Աէհուտիլէրէ կէրէք Աունանիլէրէ՝ կէրէք Մլ-
 լահըն քիլիսասընա թէօքէզ օլման : Վիճէ քի 33
 պէն տախի հէր շէյտէ հէփիսինէ պէյէնիլիրիմ ,
 վէ քէնտի մէնֆասա՝ թըմը արամամ՝ իլլա չօզլա-
 րընքինի , թաքիմ խէլաւս պուլալար :

Պ Մ Ը 11 :

Պանա ույուն , նիճէ պէն տախի Վրիստոսա : 1
 Ա է սիզի եա գարընտաշար՝ մէտհ էտէրիմ քի՝ 2
 պէնի հէր շէյտէ խաղընըզա կէթիրիրսինիլ ,
 վէ սիզէ սըփարըշարը ըմմարլատըղըմ կիպի
 հըֆզ էտէրսինիլ : Ա է իսթէրիմ պիլէսինիլ 3
 քի՝ հէր էրքէյին պաշը Վրիստոստուր , վէ գա-
 րընըն պաշը գօճասը տըր , վէ Վրիստոսուն պաշը
 Մլլահըն : Հէր էրքէք քի՝ պաշը էօրթիւլիւ 4
 ի պատէթ էտէր եա փէյլամպէրլիք էտէր , քէն-
 տի պաշընը ութանտըրըր : Ա է պաշը էօրթիւ- 5
 սիւզ հէր ի պատէթ էտէն եա փէյլամպէրլիք է-
 տէն գարը՝ քէնտի պաշընը ութանտըրըր . զիրա
 հէման թըաշ օլմուշ կիպի տիր : Օիրա էյէր 6
 գարը էօրթիւնմէզսէ , սաշընը տախի քէսսին .

- ամմա էյէր գարըյա սաչընը քէսմէք եւ թրաշ
 7 օլմագ ա՛յրպիսէ , էօրթիւնսիւն : Օ՛իրա էր-
 քէք՝ Մլա՛հըն սուրէթի վէ ի՛ղզէթի օլմաղըլա՛
 պաշընը էօրթմէյէ պօրճլու տէյիլտիր . ամմա
 8 գարը՛ էրքէյին ի՛ղզէթիտիր : Օ՛իրա էրքէք
 գարըտան տէյիլ՝ իլլա գարը էրքէքտէն տիր :
 9 Հէմ տախի էրքէք՝ գարը իչիւն եարատըլմատը ,
 10 իլլա գարը՛ էրքէք իչիւն : Պու սէպէպտէն գա-
 րըյա կէրէքտիր քի՛ մէլէքլէր իչիւն պաշընտա
 11 հէօքիւմէթ նիշանը օլա : Մնճագ Մապատա՛
 նէ էրքէք գարըսըղ՝ նէ գարը էրքէքսիզ օլուր .
 12 Օ՛իրա նիճէ գարը էրքէքտէն իսէ , պունճիլէ-
 յին էրքէք տախի գարընըն վասիդասի իլէտիր .
 13 լաքին հէփիսի Մլա՛հտան տըր : Վէնտի քէն-
 տինիզտէ հէօքմ էտին , գարըյա էօրթիւսիզ՝
 Մլա՛հա իպատէթ էթմէյէ եագըշըրմը :
 14 Եօխսա դապիա՛թ քէնտիսի տախի պիզէ էջ-
 րէթմէ զմի քի՛ էյէր էրքէյին սաչը օլուրսա , օնա
 15 ա՛յրպտըր . Մմմա էյէր գարընըն սաչը օլուրսա ,
 օնուն շանըտըր , զիրա սաչ օնա նիդասպ պէտէլի-
 16 նէ վէրիլտի : Մմմա էյէր պիր քիմսէ միւճատէ-
 լէճի օլմաղա իսթէրսէ , պիզիմ՝ հէմ Վրիստո-
 սուն քիլիսալարընըն՝ պէյլէ անէթիմիզ եօգ-
 տուր :
 17 Ա՛ է պու ըսմարըյաճաղըմ շէյլէրտէ նիլէ մէտհ
 էթմէմ . զիրա տահա էյի շէյ իչիւն տէյիլ՝ իլ-
 լա տահա՛ քէօթիւ իչիւն ճէմ՝ օլույօրսունուլ :
 18 Օ՛իրա էվվէլա սիզ քիլիսայէ ճէմ՝ օլտուղու-
 նուղտա , իշիտիրիմ քի՛ արանըղտա ֆըրգալար
 19 վար . վէ պիր դարաֆտան ինանըրմ : Օ՛իրա
 արանըղտա ֆըրգալար տախի օլսա ճայիզտիր ,
 թաքիմ արանըղտա՛ մագպուլ օլանլար պէյսին

օլալար : Իմտի պիր եէրէ ճէմ՝ օլտուղունուղ 20
 տա , Մապպըն ախշամ դասմընը եէմէք իչիւն
 տէյիլտիր . Օխրա հէր պիրինիղ՝ եէմէքտէ փէ 21
 շին քէնտի ախշամ դասմընը ալըր . վէ պիրի աճ
 գալըր , Ղայրիսի իսէ սէրխօջ օլուր : Լէմէյէ 22
 վէ իչմէյէ էվէրինիղ եօ գմու . եօ խասամը Լլա-
 հըն քիլիսասընը խօր կէօրիւրսիւնիւղ , վէ եօխ-
 սուլարը ութանտըրըսընըղ . սիղէ նէ՝ տէյիմ ,
 սիղի մէտհ էտէյիմմի . պու շէյտէ մէտհ էթմէմ :
 Օխրա պէն Մապպտան՝ սիղէ տախի թէսլիմ 23
 էթտիյիմի ալտըմ , քի Մապպ Յիսուս՝ էլէ
 վէրիլտիյի կէճէտէ էքմէք ալտը . Ա է շիւքր է 24
 տիպ փարալատը , վէ տէտի . Լլըն , եէյին , պու՝
 սիղին իչիւն պէնիմ փարալանան թէնիմ տիր .
 պունու զիքրիմ իչիւն էյլէյին : Վէղալիք ախ 25
 շամ դասմըր էթտիքտէն սօնկրա՝ գատէհի տախի
 ալլապ տէտի . Պու գատէհ՝ պէնիմ գանըմտա եէնի
 աճտտըր . պունու՝ հէր իչտիյինիղտէ պէնիմ զիք-
 րիմէ էյլէյին : Օխրա հէր պու էքմէյի եէտիյի 26
 նիղտէ՝ վէ պու գատէհի իչտիյինիղտէ , Մապպըն
 էօլիւմիւնիւ պէյան էտէրսինիղ՝ թա օ կէլէնէ-
 տէք : Ե էյլէքի՝ հէր քիմ լայրգ օլմայարագ 27
 պու էքմէյի եէրսէ , եա Մապպըն գատէհինի ի-
 չէրսէ , Մապպըն թէնինէ վէ գանընա սուչու օ-
 լուր : Իմտի տտէմ՝ քէնտինի սընասըն , վէ 28
 պէյլէ էքմէքտէն եէսին , վէ գատէհտէն իչսին :
 Օխրա լայրգ օլմայարագ եէյէն վէ իչէն՝ Մապպըն 29
 թէնինի ֆէրգ էթմէտիյինտէն՝ քէնտինէ աճապ
 եէր վէ իչէր : Պու սէպէպտէն արանըղտա չօգ 30
 զայ՝ իֆլէր վէ խասթալար վար , վէ վաֆիր քիմ-
 սէլէր վէֆաթ էտէրլէր : Օխրա էյէր քէնտի 31
 լէրիմիղի թէֆթիլ էթսէյիտիք , հէօքմ օլուն-

- 32 մազըտըգ : Ամնա հեօքմ օլունտուղումուզտա ,
 Բապպտան թէախայ օլունուրուզ . թաքիմ ախն-
 եա իլէ պէրապէր իւղէրիմիղէ հեօքմ օլունմայա :
 33 Ամտի են գարընտաշլարրմ՝ եէմէյէ ճէմ՝ օլուն-
 տուղունուզտա , պիրի պիրինիղի պէքլէյին :
 34 Ամնա էյէր պիր քիմնէ աճ իսէ , էվտէ եէսին ,
 թաքիմ ա՛ղապ իշինն ճէմ՝ օլմայաընըգ , վէ
 պագի շէյլէրի՝ կէլտիլիմ զէման թէրթիպէ գօ-
 րում :

ՊԼԵ, 12:

- 1 Ա է բուհանի պախշէշէլին հազղընտա՝ Լա՛ գա-
 2 րընտաշլար՝ իսթէմէ՛մ քի պիլմէյէսինիզ : Պի-
 լիրսինիզ քի դաիֆէլէր իալինիզ , վէ սէսսիզ
 փութլարա՝ սիւրիւլտիյիւնիզ կիպի կէօթիւրի-
 3 լիւրիւտինիզ : ( )նուն իշինն սիզէ պիլտիրիրիմ
 քի՛ հիշ քիմնէ Ալլահըն՝ Րուհու իլէ սէջլէրքէն՝
 Յիսուսա լա՛նէթ տէմէզ . վէ հիշ քիմնէ Յի-
 սուսու Բապպ տէյէմէզ , իլլա քի՛ Րուհ էլ
 4 գուտս իլէ օլա : շէմ պախշիշէլէր ֆարգլէրի վար
 5 իսէտէ՛ Րուհ հէմանն օ տուր : Ա է խրղմէթլէր
 6 ֆարգլէրի վար , ամնա Բապպ հէմանն օ տուր : շէմ
 ա՛մէլլէր ֆարգլէրի վար , ամնա հէփիսինտէ հեր
 7 շէյի ա՛մէլ էտէն Ալլահ հէմանն օ տուր : Ա է հեր
 քէսէ՛ Րուհուն աշիքեար օլմասը՝ ֆայիտէ իշին
 8 վէրիլիր : Օ իրա քիմինէ՛ Րուհուն վասիգասի
 իլէ սէօզ իլմի վէրիլիր , զայրիյէ իսէ՛ հէմանն օ
 9 Րուհա կէօրէ պիլիլի սէօղիւ վէրիլիր . Պաշգասը-
 նա տախի հէմանն օ Րուհ իլէ իման՝ վէ զայրիսի-
 նէ հէմանն օ Րուհ իլէ շիֆալար պախշիշէ վէ-
 10 րիլիր . Ա է զայրիսինէ գուլվէթլի իշէր իճրա-
 սը՝ վէ պաշգասընա փէյղամպերիք՝ զայրիսինէ

տախի բուհար ֆարգ էթմէսի վէ զայրիսինէ
տիւրլիւ տիլէր՝ վէ զայրիսինէ տիլէր թերծիւմէ-
սի վէրէլէր : Ա է պունլարըն հէփիսինի հէման 11
օ պիր Բուհ՝ իսթէտիլինէ կէօրէ հէր քէսէ պաշ-
գաճա թագսիմ էտերէք՝ սիմէլ էտեր :

Օ իրա նիճէքի թէն պիր իքէն՝ չօգ ա՛ղասը 12
վար , վէ պիր թէնին հէփ ա՛ղասը չօգ իքէն՝ եինէ
պիր թէն տիր . պունճիլէյին Վրիստոս տախի :

Օ իրա պիղ հէփիմիղ պիր Բուհտա պիր թէնէ 13
վաֆթիղ օլտուգ , կերէք Նէհուտիլէր կերէք
Նունանիլէր՝ կերէք գուլար կերէք աղատլըլար .
հէփիմիղ տախի պիր Բուհտա սուվարըլարգ :

Օ իրա թէն տախի պիր ա՛ղա տէյիլ՝ իլլա չօգ ա- 14
ղալարտըր : Նյէր սյազ՝ Պէն էլ օլմատըղըմ 15
իչիւն թէնտէն տէյիլիմ տերսէ , օնուն իչիւն
թէնտէն տէյիլիմտիր :

Ա է էյէր գուլազ՝ Պէն 16
կէօղ օլմատըղըմ իչիւն թէնտէն տէյիլիմ տեր-
սէ , պունուն իչիւն թէնտէն տէյիլիմ :

Նյէր 17
պիւթիւն թէն կէօղ օլսայըտը , իչիթմէք նէ-
րէտէ օլուրուտու . վէ էյէր հէփիսի գուլազ օլսա-
յըտը , գօգու ալմազ նէրէտէ օլուրուտու :

Ը իմտի իսէ Վլաճ՝ ա՛ղալարըն հէր պիրինի 18
թէնտէ իսթէտիլի կիպի գօտու : Ա է էյէր օն- 19
լարըն հէփիսի պիր ա՛ղա օլսայըտը , թէն նէրէ-
տէ օլուրուտու :

Վմմա շիմտի ա՛ղալար չօգ ի- 20
սէտէ , թէն պիրտիր : Աէօղ էլէ՝ Սէնտէն իհ- 21
թիաճըմ եօգտուր , եախօտ եինէ պաշ սյազլա-
րա՝ Սիզտէն իհթիաճըմ եօգտուր տէյէմէղ :

Նլա թէնին զայի՛ֆ օլմազ կէօրիւնէն աղալարը՝ 22
տահա չօգ իգթիզալը՛տըրլար : Ա է թէնին ի- 23
թիպարը աղտըր զանն էթտիլիմիղ ա՛ղալարընա՝
տահա զիյատէ ի թիպար գօրու . . . . .

- 24 զալարըմըզն տահայ զեյատեհ հիւսնիւ վար: Ամ-
 մա հիւսնիւ օլան ա՛ զալարըմըզ մուհթաճ տեյիլ-
 լէր. լաքին Ալլահ թէնի պէօյլէ իմթիզաճ էթ-
 տի քի՛ էքսիքլէյի օլան ա՛ զայա տահայ զեյատեհ ի-
 25 թիպար վէրտի: Թաքիմ թէնտե ֆըրգա օլ-
 մայա, իլլա ա՛ զալար իթիֆադ իւզըէ պիրի պիրի-
 26 նի գայըրալար: Ա է կէրէք պիր ա՛ զա ազըր չէ-
 քերսէ՛ հէփ ա՛ զալար պերապեր ազըր չէքէր, կէ-
 րէք պիր ա՛ զա ի զգէթէնիքսէ՛ հէփ ա՛ զալար պե-
 27 րապեր շատ օլուր: Իմտի սիզ Քրիստոսուն թէնի՛
 28 վէ պաշգա պաշգա ա՛ զալարըսընըզ: Ա է Ալլահ
 քիլիսատա պա՛ զըլարընը էվվէլա առաքեալար՝
 իքինճիսի փէյղամպերլէր՝ իւշիւնճիւսիւ խօճա-
 լար՝ անտէն գուվվէթլէր՝ անտէն շիֆալար պախ-
 շիշլէրի՛ եարտըմլար՝ միւտիրլէր՝ տիրլիւ տիլլէր
 29 թա՛յին էթտի: Հէփիսի առաքեալարմը, հէ-
 փիսի փէյղամպերլէ՛րմի, հէփիսի խօճալարմը,
 30 հէփիսի գուվվէթլէ՛րմի, հէփիսինտե շիֆա-
 լար պախշիշլէրի վարմը, հէփիսի Էօթ տիլլէր իլէ
 սէօյլէրլէ՛րմի, հէփիսի թէրճիւմէ էտերլէ՛րմի:
 31 Իմտի էն էյի պախշիշլէր իշիւն զայրէթ էտին. վէ
 եինէ սիզէ տահայ ալլա եօլ կէօսթերիրիմ:

ՊԼԸ, 13:

- 1 Եյեր ատեմլէրին վէ մէլէքլէրին տիլլէրի իլէ
 սէօյլէրսէմ, վէ մուհապպէթիմ եօղիսէ, էօթէն
 պագըր՝ եախօտ շամաթա էտէն զիլ օլմուշում:
 2 Ա է էյեր փէյղամպերլէյիմ վար իսէ, վէ հէփ
 սըրըլարա վէ հէփ պիլիլիյէ վուգուֆ օլուրսամ,
 վէ էյեր պիլթիւն իմանա մալիք օլուրսամ,
 շէօյլէ քի տաղլարը եերինտէն գալտըրսյըմ,
 ամմա մուհապպէթիմ եօղիսէ, հիւ պիր շէյ

տէրիւնիմ : Ա է էյեր հէփ վարիյէթիմի եէ 3
 տիրիրսէմ , վէ էյեր թէնիմի եանմաղա թէսլիմ
 էտէրսէմ , ամմա մուհապպէթիմ եօղիսէ , հիչ
 պիր Ֆաիտէմ օլմաղ : Մուհապպէթ՝ էօրքէ- 4
 տէ սապր էտէր , լուդփ իլէ հարաքէթ էտէր . մու-
 հապպէթ՝ հասէտ էթմէղ . մուհապպէթ ֆօ-
 աուլանմաղ , քիպիրլէնմէղ , անօրլըղ էթմէղ , 5
 քէնտի Ֆաիտէսինի արամաղ , խըրսլանմաղ ,
 քէօթիւլիլու տիւշիւնմէղ , նահապղղտա 6
 շատ օլմաղ , լաքին կէրչէքլիքտէ շատ օլուր , հէր 7
 շէյէ գաթլանըր , հէր շէյի ինանըր , հէր շէյի
 իւմիտ էտէր , հէր շէյէ սապր էտէր : Մուհապ- 8
 պէթ սսլա զէվալ պուլմաղ . ամմա կէրէք փէյ-
 զամպէրլիքլէր՝ պաղղալ օլաճագլար , կէրէք տիլ-
 լէր՝ ֆէրաղաթ օլաճագլար , կէրէք պիլկի՝
 պաղղալ օլաճագ : Օ իրա պիր դարաֆտան 9
 պիլիբիղ , վէ պիր դարաֆտան փէյլամպէրլիք
 էտէրիղ : Վ՝ մմա քէմալ կէլտիլի զէման , օլտէմ 10
 օլ՝ պիր դարաֆտան օլան պաղղալ օլաճագ :
 Պէն մանսում իքէն , մանսում կիպի սէօյլէրի- 11
 տիմ , մանսում կիպի ֆիքր էտէրիտիմ , մա-
 սում կիպի տիւշիւնիւրիւտիւմ . ամմա ա-
 տէմ օլունճա , մանսումուն շէյլէրինի իպղալ
 էթտիմ : Օ իրա շիմտի այինէտէն Վ՝ րէմղ ի- 12
 լէ կէօրիւրիւղ , ամմա օ զէման եիւղ եիւղէ Վ՝ օ-
 բէճ էյիւլ . շիմտի պիր դարաֆտան պիլիբիմ , ամ-
 մա օ զէման թէքմիլ պիլինտիլիմ կիպի՝ թէքմիլ
 պիլէճէյիմ : Ա է շիմտի պու իւչ շէյլէր՝ ի- 13
 ման՝ իւմիտ՝ մուհապպէթ գալըր . ամմա պունլա-
 րլն պէօյիլիւ՝ մուհապպէթտիր :

ՊԼԵ, 14:

- 1 Մուհասպպէթինն արտընճա վարըն. հէմ բու-
- հանի պախըշէրէ՝ պախուսուս փեյղամպերլըք
- 2 էթմէյէ զայրէթ էտինն : Օխրա եատ տիլ իլէ
- սեյլէյէն՝ ատէմլէրէ սեյլէմէղ , իլլա Վւլասա .
- զիրա քիմսէ տինկլէմէղ . շիւն օ՝ Մուհատ սըրը-
- 3 լար սեյլէր : Վմմա փեյղամպերլըք էտէն՝ ա-
- տէմլէրէ մա՛մուր օլմագ վէ նասիհաթ վէ թէ-
- 4 սեյլի իլէ-ն սեյլէր : Այատ տիլ իլէ սեյլէյէն՝
- քէնտինի մա՛մուր էտէր , ամմա փեյղամպերլըք
- 5 էտէն՝ քիլիսա մա՛մուր էտէր : Ա է իսթէրիմ
- քի՛ սիղ հէփինիղ եատ տիլէր սեյլէյէսինիղ ,
- ամմա պախուսուս փեյղամպերլըք էտէսինիղ .
- զիրա փեյղամպերլըք էտէն՝ եատ տիլէր ի-
- լէ սեյլէյէնտէն իւսթիւնտիւր , մէյէր քի՛
- թէրճիւմէ էտէ , թաքիմ քիլիսա մա՛մուր օ-
- 6 լա : Ա է շիմտի եա՛ գարընտաշլար՝ էյէր սիղէ
- կէլիպ եատ տիլէր իլէ սեյլէսէմ , էյէր սիղէ՛
- եա իլհամ իլէ եախօտ պիլկի իլէ եա փեյղամ-
- պերլըք իլէ եա թա՛լիմ իլէ սեյլէմէ՛ զսէմ , սիղէ
- 7 նէ՞ Փաիտէ էտէրիմ : Հէմ սէս վէրէն ճան-
- սըղ շէյլէր պիլէ՛ տիւտիւք օլտուն թանպուր օլ-
- սուն՝ էյէր սէտալարը իլէ Փարգ վէրմէղէրսէ ,
- տիւտիւք իլէ եա թանպուր իլէ չալընան նէ օլ-
- 8 տուղու նի՞ ճէ անկլաշըլաճագ : Օխրա պօ-
- րու տախի էյէր պէլլիսիղ սէս վէրիրսէ , ճէնկէ
- 9 քի՛մ հազըրլանաճագ : Պունճիլէյինն սիղ տա-
- խի՛ տիլ իլէ էյէր անկլաշըլըր սէօղ սեյլէմէ՛ զսէ-
- նիղ , սեյլէնիլէն նի՞ ճէ անկլաշըլաճագ . զիրա
- 10 բիւզկեարա սեյլէմիշ օլուրսունուղ : Աէս՛էլա՛
- տիւնեատա պու գատար տիւրլիւ սէսլէր վար , վէ

օնլարըն հիչ պիրի մանասըղ տէյիլտիր : Իմ 11
 տի էյէր սէսին գուվվէթինի պիլմէ՛ղսէմ , պէն
 սէօյլէյէնէ բարբարոս օլուրում , սէօյլէյէն տա-
 խի պաննա բարբարոս օլուր : Պէօյլէճէ սիղ տա- 12
 խի՛ չիւն բուհանի պոլլէլէրին զայրէթճիլէրի-
 սինիղ , քիլիսանըն մամուր օլմասը իչիւն արթ-
 մաղա՛ դալապ էտին : Պու սէպէպտէն եատ տիլ 13
 իլէ սէօյլէյէն՝ տուա՛ էթսին քի՛ «էօյլէպիլինի՛ թէր-
 ճիւմէ՛ էտէ : Օ՛իրա էյէր եատ տիլ իլէ տուա՛ է- 14
 տէրսէմ , կէրչի բուհում տուա՛ էտէր , ամմա
 ա՛ գլում մէյվէսիղ գալըր : Իմտի նէ՞ տիր , բուհ 15
 իլէ տուա՛ էտէյիմ , ամմա ա՛ գը՛լ իլէ տախի տուա՛
 էտէյիմ . բուհ իլէ իլահի օգույայըմ , ամմա ա՛-
 գը՛լ իլէ տախի իլահի օգույայըմ : Չիւնքի՛ է- 16
 յէր բուհ իլէ խայր տուա՛ էտէրսէն , ճահիլին
 եէրինի գուլթան քիմսէ սէնին շիւքրիւնէ՛ Միին
 նիճէ տէյէ պիլիր . չիւն սէնին նէ տէտիլինի պիլ-
 մէղ : Աէրչի սէն՛ էյի շիւքր էտէյօրսուն , լաքին 17
 զայրիսի մամուր օլմաղ : Մլահըմա շիւքր էտէ- 18
 րիմ , սիղին հէփինիղտէն զիյատէ տիլէր իլէ
 սէօյլէրիմ : Աքքին քիլիսատէ իսթէրիմ քի 19
 ա՛ գլում իլէ պէշ սէօղ սէօյլէյիմ , թաքիմ զայ-
 րիլէրէ տախի էօրէտէյիմ , վէ տէյիլ եատ տիլ
 իլէ օն պին սէօղ : Այա՛ գարընտաշլար՝ ա՛ գըլտա 20
 շօճուգլար օլման . իլա քէօթիլիւքտէ մասում-
 լար օլուն , վէ ա՛ գըլտա քեամիլէր օլուն : Սօ- 21
 մօստա եազըլմըշտըր՝ քի՛ Պու գալմա եատ տիլ-
 լիլէր իլէ՛ վէ եատ տուտաղլար իլէ սէօյլէյէճէ-
 յիմ , վէ պէօյլէ տախի պէնի տինկլէմէյէճէք՝
 տէյօր Մապպ : Իմտի տիլէր նիշան իչիւն տիւր , 22
 տէյիլ ինանանլարա՛ իլա ինանմայանլարա .
 ամմա փէյղամպէրլիք ինանմայանլար իչիւն տէ-

- 23 յիլ՝ իլլա ինանանլար իչիւն տիր: Իմտի էյէր պիւթիւն քիլիսա պիր եէրէ ճէմ՝ օլուր տա՝ հէփիսի եատ տիլէր իլէ սէօյլէրլէրսէ, վէ իչէրիյէ ճահիլէր եախօտ իմանսրղլար կէլիլրլէրսէ, տէ՞մէ-
- 24 յէճէքլէրմի քի՛ տէլի օլտունուղ: Ըմնա էյէր հէփիսի փէյղամպէրլիք էտէրլէր տէ՛ իչէրի պիր իմանսրղ եախօտ ճահիլ կէլիլրսէ, հէփիսինտէն թա՛ղիր օլունուր, հէփիսինտէն թէֆթիշ օլու-
- 25 նուր: Ա է պէօյլէճէ օնուն եիւրէյինին կիղլի շէյլէրի պէյա՛ն օլունուր, վէ պունճիլէյին՝ Ըլլահն կէրչէքտէն արանրղտա օլտուղունու իքրար էտէրէք՝ եիւղիւ գօյուն տիւշիւպ Ըլլահա
- 26 սէճտէ գրլաճագտրր: Իմտի նէ՞տիր՝ եա՛ գաւրնտաշլար, ճէմ՝ օլտուղունուղ ղէման՝ հէր պիրինիղին սաղմոսու վար՝ թա՛լիմի՛ վար՝ եատ տիլի վար՝ իլհամը վար՝ թէրճիւմէսի վար, ճիւմլէսի
- 27 մա՛մուր էթմէք իչիւն օլա: Ա է էյէր պիր քիմսէ եատ տիլ իլէ սէօյլէրսէ, իքիշէր եախօտ չօղու իւչէր քիշի՛ վէ նէվպէթ իլէ օլտուն, պիրի տախի
- 28 թէրճիւմէ՛ էթսին: Ըմնա էյէր թէրճիւմէ էտէն եօղ իսէ, քիլիսատէ սիւքիւթ էթսին, վէ
- 29 քենտիսինէ հէմ Ըլլահա՛ սէօյլէսին: Ա է փէյղամպէրլէր՝ իքի եա իւչ քիշի սէօյլէսին, վէ զայ-
- 30 րիլէրի թէֆթիշ էթսինլէր: Ա է օթուրուրքէն պիր զայրիյէ իլհամ կէլիլրսէ, էվվէլքիսի սիւ-
- 31 քիւթ էթսին: Օ՛իրա հէփինիղ պիրէր պիրէր փէյղամպէրլիք էտէ պիլիրսինիղ, թաքիմ հէփիսի էօյրէնէ, վէ հէփիսի թէսէլլի պուլա:
- 32 Էմ փէյղամպէրլէրին բուհլարը՝ փէյղամպէր-
- 33 լէրէ իգաա՛թ էտէր: Օ՛իրա Ըլլահ՝ նիղամսրղլըղն տէյիլտիր, իլլա մուգատտէսլէ-

րին հէփ քիլիսալէրինտէ կիպի՝ սէլամէթին տիր :

Վարըլարընըղ՝ քիլիսալէրտէ սիւքիւլթ էթ - 34
սինլէր . զիրա օնլարա՝ սէյլէմէյէ իղին Եօգտուր ,
իլլա միւղիւ օլմաղա՝ նօմօսուն տախի տէտիյի կի-
պի : Մամա էյէր պիր շէյ էյրէնմէյէ իսթէր - 35
լէրսէ , էվտէ քէնտի գօծալարընա սիւալ էթսին-
լէր . զիրա քիլիսատա սէյլէմէսի գարըլարա ա-
յլպտրր : Աօխսա Մլահըն սէօղիւ սիղտէ՞ նմի 36
չըգտը , եա եալընըղ սիղէ՞մի եէթիշտի : Այէր 37
պիր քիմսէ քէնտինի փէյղամպէր եա բուհանի
օլմագ զանն էտէրսէ , սիղէ եաղտըղմ շէյլէրի
անկլասըն քի Սապպըն թէնպիհլէրի տիր : Մմ 38
մա էյէր պիր քիմսէ պիլմէզսէ , պիլմէսին : Իմ 39
տի եա գարընտաշար՝ փէյղամպէրլիք էթմէյէ
ղայրէթ չէքին , վէ եատ տիլէր իլէ սէյլէմէյի
մէն՝ էթմէմ : Հէր շէյ ուսլուպ իլէ վէ թէր - 40
թիպ իլէ օլսուն :

ՊՄԸ 15 :

Ա է եա գարընտաշար՝ սիղէ վա՛ղ էթտիյիմ ա՛ - 1
ւետարանը սիղէ պիլտիրիբիմ , օնու քի գապուլ
էթտինիղ , հէմ օնտա քի տուրուրսունուղ , քի 2
օնուն վասիդասի իլէ խէլաս տախի պուլուրսու-
նուղ , էյէր սիղէ վա՛ղ էթտիյիմ կիպի դութար-
սանըղ , մէյէր քի՛ նաֆիլէյէ ինանմըլ օլասը-
նըղ : Օիրա սիղէ էվվէլա՛ պէնիմ տախի գապուլ 3
էթտիյիմի՛ թէսլիմ էյլէտիմ , քի Վրիստոս
կիւնահլարըմըղ իչիւն՝ քիթապլարա կէօրէ էօլ-
տիւ . Հէմ քի կէօմիւլտիւ , հէմ քի իւչիւնճիւ 4
կիւնտէ տիրիլտի՛ քիթապլարա կէօրէ : Հէմ 5
քի Անփասա՛ անտէն օն իքի շայլարէրէ

- 6 կէօրիւնտիւ . ( )նտան սօնկրա պիր տէֆա՛
 պէշ եիւզտէն զիյատէ գարընտաշարա՛ կէօ-
 րիւնտիւ , քի օնլարըն շօղու շիմտիյէ գատար
 գալըրլար , ամմա պա՛ղըլարը տախի ու-
 7 յուտուլար : Ընտէն Յակոբոսա՛ անտէն հէփ
 8 առաքեալլարա՛ կէօրիւնտիւ . Ա է հէփիսինտէն
 սօնկրա պիր տիւշկիւնէ կիպի՛ պանա՛ տախի կէօ-
 9 րիւնտիւ : Օ՛իրա պէն առաքեալլարըն էն
 էանասը իմ , վէ առաքեալ տէնիլմէյէ լա-
 յըդ տէյիլիմ . զիրա Ըլլահըն քիլիսասընը
 10 գօփալատըմ : Ա է հէր նէ իսէմ , Ըլլահըն ի-
 նայէթի իլէ իմ . վէ օնուն պէնտէ օլան ի՛նայէ-
 թի՛ պօշունա օլմատը , իլլա օնլարըն հէփիսինտէն
 զիյատէ չալըշտըմ . լաքին պէն տէյիլ՝ իլլա պէ-
 11 նիմլէ օլան Ըլլահըն ի՛նայէթի : Իմտի կէր
 պէն կերէք օնլար՝ պէօյլէ վա՛ղ էտէրիղ , վէ պէօյ-
 լէ ինանտընըղ :
- 12 Ա է էյէր Վրիստոս էօլիւլէրտէն տիրիլտի տէ-
 յիւ վա՛ղ օլունուր իսէ , արանըղտա պա՛ղը քիմ-
 սէլէրնի՛ ճէ էօլիւլէր գլլամէթի եօգտուր տերլէր :
- 13 Ա է էյէր էօլիւլէր գըյամէթի եօղուսա , Վրիս-
 14 տոս տախի տիրիլմէմիշտիր : Ա է էյէր Վրիս-
 տոս տիրիլմէմիշ իսէ , օլմուշ օլտու քի՛ վա՛ղըմըղ
 պօշ՝ հէմ սիզին իմանընըղ տախի պօշ տուր :
- 15 Է՛ւմ պիղ Ըլլահըն եալան շահիտլէրի տախի օլ-
 մուշ օլուրուղ . զիրա Ըլլահըն հագգընա շէհա-
 տէթ էթտիք քի՛ Վրիստոսու տիրիլթտի , օնու
 քի՛ էօլիւլէր տիրիլմէղէր իսէ՛ տիրիլթմէմիշտիր :
- 16 ( )իրա էյէր էօլիւլէր տիրիլմէղէրսէ , Վրիստոս
 17 տախի տիրիլմէմիշտիր : Ա է էյէր Վրիստոս
 տիրիլմէմիշ իսէ , սիզին իմանընըղ պաղըլտըր .
 18 տահա կիւնահլարընըղտասընըղ : ( )մուշ օլ-

տուքի՝ Քրիստոստա ույույանլար տախի հէլար
 օլտուլար : Այէր Քրիստոսա եայլընըզ պու էօ՝ 19
 միւրտէ իւմիտ էթմիշ իսէք , առէմլէրին հէփի-
 սինտէն սէֆիլիզ :

Մմնա հալա Քրիստոս էօլիւլէրտէն տիրիլտի , 20
 վէ ույոււմուշարըն իլք մէյվէսի օլտու : Օիրա 21
 շիւնքի էօլիւմ առէմ վասիգասի իլէ կէլտի , էօ-
 լիւլէրին գըյամէթի տախի առէմ վասիգասի իլէ
 կէլէճէք : Օիրա նիճէքի Մդամտա հէփիսի 22
 էօլիւլէր իսէ , պէօյլէճէ Քրիստոստա տախի
 հէփիսի եաշայաճագլար : Ապին հէր քէս քէն- 23
 աի պէօլիւլիւնտէ օլաճագ . իլք մէյվէ Քրիս-
 տոս , սնտէն Քրիստոսունքիլէր՝ օնուն կէլի-
 շինտէ . Մնտէն փատիշահլըզը Մլաս վէ Պա- 24
 պայա թէսլիմ էթտիրտէն՝ վէ հէր սալգանաթը
 հէմ հէր հէօքիւմէթի վէ հէր գուվլէթի պաղ-
 դալ էթտիրտէն սօնկրա՝ սօնկ օլաճագ : Օի- 25
 րա օ՝ թա հէփ տիւշմէնլէրինի այագլարը ալթընա
 գօյանաաէք՝ փատիշահլըգ սիւրսէ կէրէքտիր :
 Սօնկ տիւշմէն՝ էօլիւմ պաղդալ օլուր : Օիրա 26
 հէփ շէյի օնուն այագլարը ալթընա թապի էյ- 27
 լէտի . վէ հէր շէյ թապի օլմուշտուր տէտիյին-
 տէ , պէլի տիր քի՝ հէր շէյի օնա թապի էտէն-
 տէն մա՛տատըր : Ա է հէր շէյ օնա թապի օ- 28
 լունճա , օ գէմանն ( ) դուլ քէնտիսի տախի՝ օնա
 հէր շէյի թապի էտէնէ թապի օլաճագ . թա
 քիմ Մլաս հէր շէյտէ հէր շէյ օլտուն : Չիւն- 29
 քի էօլմիւշէր իշիւն վաֆթիզ օլանլար նէ՞ էտէ-
 ճէքլէր . էյէր սալա էօլիւլէր տիրիլմէզ իսէ , նի՞-
 շիւն տախի էօլիւլէր իշիւն վաֆթիզ օլուրլար :
 Պիզ տախի նի՞ շիւն հէր սաա՛թ թէհլէքէյէ սա- 30
 լարըզ : Քապարմըզ Յիսուս Քրիստոստա մա- 31

- լիք օլտուղում սիղին իֆթիխարընըզն հագգը ի-
 32 չին՝ հէր կիւն էօլիւյօրում : Այէր պէն Ալիե-
 սոստա առէմ ա՛տէթինճէ ճանաւարլար իլէ
 ճէնքլէշտիմ իսէ , պանա նէ՞ ֆախտէ վար . էյէր
 էօլիւլէր տիրիլմէղ իսէ , եէյէլիմ , վէ իչէլիմ .
 33 զիրա եարըն էօլիւրիւղ : Ալտանման , քէօթիւ
 34 գօնուշմագլար՝ էյի մէշրէպի պօղարլար : Աս-
 տագաթլէ ոյանըն , վէ կիւնահ էթմէն . զիրա
 պա՛ղը քիմնէլէրտէ՝ Ալլահը պիլմէմէք վար . ու-
 թանմանըղ իչին սէյլէրիմ :
 35 Ամմա պիրի՛ տէյէճէք . Այօլիւլէր նի՞ճէ տիրի-
 36 լիրլէր . վէ նէ՞ թէն իլէ կէլիրլէք : Այ ա՛ղը Լ-
 սըզ՝ սէնին էքտիյին շէյ՝ էօլմէյինճէ եաշամազ :
 37 Ա է էքտիյին շէյի՛ օլաճագ թէնի էքմէ՛զսին ,
 իլլա չըփլագ տանէյի , պէլքի պուղտայըն եա պիր
 38 զայրի շէյին : Ա է Ալլահ՝ օնա իսթէտիյի կի-
 պի թէն՝ վէ հէր պիր թօխումա քէնտինէ մախ-
 39 սուս թէն վէրիր : Հէր պիր թէն՝ հէման պիր
 թէն տէյիլտիր , իլլա առէմին թէնի պաշ-
 գա՛ վէ տավարլարըն թէնի պաշգա՛ վէ պա-
 լըզլարըն թէնի պաշգա՛ վէ գուշլարըն թէնի
 40 պաշգասորր : Հէմ կէօք թէնլէրի՛ հէմ եէր
 թէնլէրի վար . լաքին կէօքտէն օլանլարըն իզզէ-
 թի պաշգա՛ վէ եէրտէն օլանլարըն պաշգասորր :
 41 Աիւնէշին իզզէթի պաշգա՛ վէ այըն իզզէթի
 պաշգա՛ վէ երլտըզլարըն իզզէթի պաշգասորր .
 զիրա երլտըզ երլտըզտան իզզէթաէ ֆարգլը՝
 42 տրր : Այօլիւլէրին զըլամէթի տախի պէյլէ
 տիր . Անն շիւրիւքլիւքտէ էքիլիր , շիւրիւքսիւզ-
 43 լիւքտէ գալգար : Ա՛զզէթսիղլիքտէ էքիլիր , ի՛ղ-
 զէթտէ գալգար , զա՛յիֆլիքտէ էքիլիր , գու՛վ-
 44 վէթտէ գալգար . Աէֆսանի թէն էքիլիր , բու-

Հանի թէն գալար . նէֆսանի թէն վար , բուհա-
 նի թէն տախի վար : Հէմ պէջլէ եազըլմը- 45
 տըր . Կըք ատէմ Լըդամ՝ եաշայան ճան օլտու .
 սօնկ Լըդամ՝ էօմիւր վէրէն բուհ օլտու : Կաքին 46
 բուհանի՝ իլք տէյիլ , իլլա իլ՝ նէֆսանիտիր , վէ
 բուհանի անտէն սօնկրատըր : Կըք ատէմ՝ եէր- 47
 տէն դօփրագտան իտի . իքինճի ատէմ կէօքտէն
 Ռայպպ տիր . Գօփրագտան օլան նիճէ իսէ , 48
 դօփրագտաքիլէր տախի էօյլէ տիր . վէ կէօքտէն
 օլան նիճէ իսէ , կէօքտէքիլէր տախի էօյլէ տիր :
 Ա է դօփրագտան օլանըն սուրէթինի նիճէ կիյ- 49
 տիք իսէ , կէօքտէն օլանըն սուրէթինի տախի կի-
 յէճէյիլ : Ա է պուճու տէրիմ եա գարընտաշ- 50
 լար քի՝ թէն վէ գան Լըլահըն փատիշտհըղընա
 վարիս՝ օլմաղա գատիր օլմայաճագտըր . նէ չիւ-
 րիւքիւք տախի՝ չիւրիւքսիւղիւյէ վարիս՝ օ-
 լուր : Իշթէ սիղէ պիր սըրր սէօյլէրիմ . Կէր- 51
 չի հէփիմիղ ույուճայաճաղըղ . ամմա հէփիմիղ
 թէպտիլ օլաճաղըղ , պիր անտէ՝ կէօղ գըրփը- 52
 մընտա՝ սօնկ պօրուտա . չիւն պօրու չալընաճագ՝
 վէ էօլիւլէր չիւրիւքիւք պուլմաղ գըլյամ էտէ-
 ճէքիլէր , հէմ պիղ թէպտիլ օլաճաղըղ : Օի- 53
 բա պու չիւրիւք Լէն չիւրիւքսիւղիւք կիյմէ-
 յէ՝ վէ պու էօլիւլիւ՝ էօլիւմսիւղիւք կիյմէյէ
 լաղըմտըր : Ա է պու չիւրիւք Լէն չիւրիւքսիւղ- 54
 լիւք կիյտիքտէն սօնկրա , հէմ պու էօլիւմիւ էօ-
 վիւմսիւղիւք կիյտիքտէն սօնկրա , օղէման եաղը-
 լը օլան սէօլ թէքմիլ օլաճագ . Կօլիւմ եէնիլ-
 մէքիլիէ եուտուլտու : Կա՝ էօլիւմ՝ սէնին թիքէ- 55
 նին հա՞նի . եա՝ մէղար՝ սէնին եէնմէքիլին
 հա՞նի : Լմմա էօլիւմին թիքէնի կիւնահ- 56
 տըր , վէ կիւնահըն գուլվէթի նօմօս տուր :

- 57 Վաքին Ռապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն վասիդասի իլէ սիդէ եէնմէյի վէրէն Աւլահաս
 58 շիւքր օլսուն : Իմտի եա սէվկիւլիւ գարընտաշլարըմ մէօհքէմ օլուն , թէփրէնմէզէր տայիմա Ռապպըն ա՛մէլինտէ զիյատէ օլմագտա օլուն , վէ պիլին քի՛ Ռապպտա զահմէթինիզ նաֆիլէյէ տէյիլտիր :

ՊԼԵ, 16 :

- 1 Սէ մուգատտէսլէր իշիւն օլան իմտատ խուսուսունտա՝ Գաղատիանըն քիլիսալէրինէ թէրթիպ էթտիյիմ կիպի՛ սիզ տախի էօյլէ էյլէյին :
 2 շաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ սիզին հէր պիրինիզ էլինտէն կէլտիյինի ճէմ՝ էտիպ՝ եանընտա գօսուն , թաքիմ պէնիմ կէլտիյիմտէ , տէվշիրմէլէր
 3 օղէման օլմասըն : Սէ կէլտիյիմ զէման՝ քիմլէրիքի մէքթիւպլէր իլէ միւնասիպ կէօրիւսէնիզ , սիզին հէտիյէնիզի Արուսաղէմէ կէօթիւրմէյէ՛ օնլարը կէօնտէրէճէյիմ : Սէ էյէր պէն տախի կիթմէյէ միւնասիպ իսէ , պէնիմ իլէ վարաճագլար : Սէ Սակեդոնիայը կէզտիքտէն սօնկրա՝ սիդէ կէլէճէյիմ . շիւն Սակեդոնիայը կէզէճէյիմ : Սէ գապիլտիր քի եանընըզտա գալայըմ , պէլքի տէ՛ գըշը՝ կէշիրէյիմ . թաքիմ վարտըզըմ եէրէ պէնի սիզ կէօնտէրէսինիզ : Օհրա իսթէմէմ քի սիզի՛ շիմտի միւսաֆիր կիպի կէօրէյիմ , ամմա տմարըմ քի՛ էյէր Ռապպ իզին վէրիրսէ՛ եանընըզտա պիր զէման գալայըմ : Վաքին պէնտեկօստէյէտէք՝
 9 Ափեսոստա գալաճաղըմ : Օհրա պանա պիր պէօյիւք վէ իշլէք գափու աշըլտը , վէ գարշը տուրանլար չօգտուր :

Սէ էյէր Տիմոթէոս կէլիրսէ , պագըն քի՛ եա- 10
 նընըզտա գորգուսուզուղուլա օլա . զիրա՛ պէն
 կիպի՛ Վապպըն ա՛մէլինի իշէյօր : Իմտի օնու 11
 քիմսէ խօր կէօրմէսին , իլլա օնու՛ պանա կէլմէ-
 յէ՛ սէլամէթ իլէ կէօնտէրին , զիրա օնու գարըն-
 տաշար իլէ պերապէր պէքլէյօրում : Սէ Մ- 12
 պողոս գարընտաշըն խուսուսունտա՛ օնա չօգ
 եալվարտը՛մ քի՛ գարընտաշար իլէ պերապէր սի-
 զէ կէլէ , լաքին շիմտի սիզէ կէլմէյէ՛ ա-
 լա միւրատը եօղուտու , ամմա Ֆուրսաթ պու-
 լուրսա , կէլէճէքտիր : Այանըգ օլուն , ի- 13
 մանտա տուրուն , ճէսուր օլուն , գուվիլէթ-
 լէնին : Աիզին հէր շէյինիզ մուհապպէթ 14
 իլէ օլուն :

Սէ սիզէ եալվարրըմ՛ եա՛ գարընտաշ- 15
 լար՝ Ատեփանէնին էվինի պիլիրսինիզ , քի Մ-
 քայիանըն իլք մէյվէսիտիր , վէ քէնտիլէրի-
 նի մուգատտէսլէրին խըզմէթինէ թա՛յին էթ-
 տիլէր , քի սիզ տախի էօյլէլէրէ՛ վէ հէր 16
 պիլէ իշէյէնէ վէ զահմէթ շէքէնէ միւզիւ՛
 օլասընըզ : Սէ Ատեփանէնին հէմ Փորտու- 17
 նատոսուն վէ Մքայիկոսուն կէլիշինէ շատ օլ-
 տում . զիրա սիզին էքսիքլիյինիզի օնլարտօլ-
 տուրտուլար : Օիրա պէնիմ բուհումն՝ հէմ 18
 սիզինքինի բահաթլանտըրտըլար , իմտի պէօյ-
 լէլէրի գանը՛յըն :

Մսիանըն քիլիսալէրի սիզէ սէլամ՛ էտէր- 19
 լէր . Մկիւղաս հէմ Պրիսկիլլա՛ էվլէրինտէ օ-
 լան քիլիսա իլէ՛ Վապպտա սիզէ չօգ սէլամ՛
 էտէրլէր : Հէփ գարընտաշար սիզէ սէլամ՛ 20
 էտէրլէր . պիրի պիրինիզէ մուգատտէս էօփիւշ
 իլէ սէլամ՛ էտին :

- 21 Սէլամ՝ պէն Պողոսուն էլի իլէ Էսդլլը :
- 22 Եւ յեր պիր քիմսէ Րապպ Հիսուս Վրիստոսու սէվմէզսէ , անաթէմա օլսուն , մարան ա-
- 23 թա : Րապպ Հիսուս Վրիստոսուն ինայէթի
- 24 պիլենիզճէ օլսուն : Սուհապպէթիմ Հիսուս Վրիստոստա հէփինիզ իլէ օլսուն , ամին :

Կորընթոսլուլարա պիրինճի մէքթիւպ՝ Փիլիպպէտէն Ստեփանէ վէ Փորտունատոս վէ Լ.քա-
 յիկոսուն էլի իլէ
 Եազըլար :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՔԵԱԼԸՆ ԿՈՐԸՆԹՈՍԱՆՈՒ
ԱԵՐԸ ԻՔԻՆՃՒ ՍԻՔԹԻՒՒՒՒ

ՊԻԻ

ՊԵՇ, 1:

Պողոս՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ Յիսուս Վրիստոսուն առաքեալը՝ վէ Տիմոթէոս գարընտաշ՝ Ալլահըն կորընթոստա օլան քիլիսասընա պիլիթիւն Աքայիատա օլան ճիւմիլէ մուգատտէսլէր իլէ. Պապամըզ Ալլահ գարաֆընտան վէ Մապպ Յիսուս Վրիստոստան սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :

Մէրհամէթլէրին Պապասը վէ հէր թէսէլլինին Ալլահը՝ Մապպամըզ Յիսուս Վրիստոսուն Պապասը միւպարէք օլսուն. ( )Լ քիմ պիղէ հէր սըզընթըմըզտա թէսէլլի վէրիր, թա քիմ քէնտիմիզ Ալլահտան թէսէլլի օլունտուղումուզ թէսէլլի իլէ՝ հէր սըզընթըտա օլանլարա թէ-

- 5 սէլի վերմէյէ դատիր օլալամ : Օխրա Վրիստոսուն էլէմլէրի պիղտէ չօղալարղընա կէօրէ՝ Վրիստոսուն վասիդասի իլէ թէսէլիմիղ տա-
- 6 խի պէօյլէ չօղալար : Իմտի էյէր ս'ըգլէթ չէքէրսէք , հէման պիղիմ տախի չէքտիյիմիղ էլէմլէրին սասարը իլէ իճրա օլունան թէսէլիմիղ վէ խէլասընըղ իչիւն տիւր . վէ էյէր թէսէլի պուլուրսագ , սիղին թէսէլիմիղ վէ խէլասընըղ իչիւն տիւր , վէ սիղին իչիւն իւմտիմիղ սահիհ-
- 7 տիր . Չիւն պիլիբրիղ քի՝ էլէմլէրէ իլհագ օլտուղունուղ կիպի՝ պէօյլէճէ թէսէլիլէ տախի օլուր-
- 8 սունուղ : Օխրա եա՛ գարընտաշար՝ պիղէ Վսիատա վագի՝ օլան սըգընթըմըղըն խուսուսունտա՝ իսթէմէղիղ քի պիլմէյէսինիղ , քի թագսթըմըղտան ղիյատէ ղայէթ չօգ աղըրըղ չէքտիք , չէօյլէ քի՝ եաշամագտան պիլէ մէյուս օլ-
- 9 տուգ : Վաքին հէման քէնտիլէրիմիղտէ էօլիւմիւն սիճիլի վարըտը , թաքիմ քէնտիլէրիմիղէ կիւվէ՛նմէյէլիմ , իլլա էօլիւլէրի տիրիլտէն Վլա-
- 10 հա . ( ) Ըքիմ պիղի օգատար պէօյիւք էօլիւմտէն խէլաս էթտի , հէմ խէլաս էտէր . օնա քի իւմիտ էտէրիղ , քի տահա խէլաս էտէճէք .
- 11 Չիւն պիղիմ իչիւն տուստա սիղ տախի եարտըմ էթտինիղ , թաքիմ պիղէ օլան պախշիչ չօգ քիմսէլէրտէն օլմսիղըլա՝ չօգլարտան պիղիմ իչիւն շիւքր օլունա :
- 12 Օխրա պիղիմ իֆթիխարըմըղ պուտուր , զամիրիմիղին չէհատէթի քի՝ տիւննատա վէ պախուսուս սիղին եանընըղտա սատէ տիլ վէ Վլահըն հուլուս փաքլիյի իլէ՝ թէն իլմի իլէ տէյիլ՝
- 13 իլլա Վլահըն լուգֆու իլէ կէչինտիք : Օխրա սիղէ՝ օգուտուղունուղ եախօտ անկլատըղընըլ-

տան մնա՛տա շէյլէր Եւզմայօրուղ . վէ ումարլմ
 քի՛ հէման ա՛ղըպէթէտէք անկլայաճագսընըղ .
 Նիճէքի՛ պիղի պիր միգտար անկլատընըղ տախի 14
 քի Մապպ Յիսուսուն կիւնիւնտէ պիղ սիղին իֆ-
 թիխարընըղ իղ , նիճէքի սիղ տախի պիղիմ :

Ս է պու ի թիգատ իլէ սիղէ էվվէլա կէլմէյէ 15
 իսթէրիտիմ , թաքիմ իքինճի քէրէմէ նայիլ
 օլասընըղ : Ս է սիղտէն Վակեդոնիայա կէ- 16
 չէյիմ , վէ Վակեդոնիատան եինէ սիղէ կէլէյիմ ,
 վէ սիղտէն Աէհուտիսթանա կէօնտէրիլէյիմ :
 Իմտի պէն պունու իսթէմէյիլէ՛ աճէպա խա- 17
 Ֆիֆլի՞քմի էթտիմ , Եօխսա նիյէթ էթտիյիմ
 շէյլէրի թէ՛նճէմի նիյէթ էտէրիմ , թաքիմ
 պէնտէ՛ պէլի պէլի՛ Եօգ Եօգ օլսուն : Լ՛մնա 18
 Լ՛լահ էմի՛նտիր քի՛ պիղիմ սիղէ օլան սէօղիւ-
 միւղ՝ պէլի վէ Եօգ օլմատը : Օ՛իրա պիղտէն՝ 19
 Էա՛նի պէնտէն վէ Միղուանոստան վէ Տիմոթէ-
 ոստան սիղէ վա՛ղ օլունան Լ՛լահըն (Օղու Յիսուս
 Վրիստոս՝ պէլի հէմ՝ Եօգ օլմատը . իլա օնտա
 պէլի օլտու . զիրա Լ՛լահըն ճիւմլէ վա՛տլէրի՛ 20
 օնտա պէլի վէ օնտա ամի՛ն օլտու , քի պիղտէն
 Լ՛լահա շիւքր օլունա : Ս է պիղի սիղին իլէ 21
 պէրապէր Վրիստոստա գայիմ էտէն վէ պիղի
 մէսհ էտէն՝ Լ՛լահտըր . (Օ)Լ քիմ պիղի միւ- 22
 հիւրլէտի տախի , վէ եիւրէքլէրիմիղտէ Մուհուն
 նիշանընը՛ վէրտի : Պէն իսէ ճանըմա Լ՛լահը՛ 23
 շահիտ դութարլմ , քի արթըղ Աորընթոսա՛ սի-
 զի էսիրկէտիյիմտէն կէլմէտիմ . Տէյիլ քի՛ 24
 պիղ սիղին իմանընըղը զապգ էտէրիղ , իլա սի-
 զին սէվինճինիղէ Եարտըմճըլար իղ . զիրա սիղ
 իմանտա տուրուբսունուղ :

- 1 Ա է քէնտիմտէ պունու միւնասիպ կէօրտիւմ, քի
- 2 սիղէ եինէ գասավէթ իլէ կէլմէյիմ: Օ իրա
- էյէր սիղի պէն գասավէթլէնտիրիրսէմ, եա
- պէնիսէվինտիրէճէք քիմ տիր, պէնիմ գասա-
- 3 վէթլէնտիրտիրյիմ քիմսէ տէյիլմի: Ա է սիղէ
- հէման պունու եազտրմ քի կէլտիրյիմտէ պանա
- շատ օլմաղա կէրէք օլան քիմսէլէրտէն գասավէ-
- թիմ օլմասրն. չիւն հէփինիզտէն էօթիւրիւ կիւ-
- վէնիրիմ քի պէնիմ շապղղըմ սիղին հէփինի-
- 4 զինտիր: Օ իրա չօգ ս'ըգլէթտէն վէ եիւրէք
- սրգրնթըսընտան՝ սիղէ չօգ կէօզ եաշէրի իլէ
- եաղտրմ, տէյիլ քի գասավէթլէնէսինիզ, իլա
- սիղէ զիյատէսի իլէ օլան մուհապպէթիմի անկ-
- լայանընրզ:
- 5 Ա է էյէր պիր քիմսէ գասավէթլէնտիրտի իսէ,
- պէնի գասավէթլէնտիրմէտի իլա քի պիր գա-
- րաֆտան. թաքիմ հէփինիզէ աղըրըգ վէրմէ-
- 6 յիմ: Պէյլէ քիմսէյէ տահա չօգ քիմսէլէր-
- 7 տէն օլան պու թէքտիր եէթէր: Շ էյլէ քի
- պէյլէ օլան քիմսէ չօգ գասավէթտէն եուտուլ-
- մայա տէյիւ՝ ա'քսինէ սիզ տահա զիյատէ պաղըշ-
- 8 լայըպ թէսէլլի վէրմէք կէրէքսինիզ: ( )ն-
- տան էօթիւրիւ սիղէ եալվարըրըմ քի՝ օնա մու-
- 9 հապպէթ մուգարրէր էտէսինիզ: Օ իրա սիղէ
- հէման պունուն իչիւն տախի եազտրմ, թա քիմ
- հէր շէյտէ միւղի՝ միսինիզ տէյիւ թէճրիւպէնիղի
- 10 պիլէյիմ: Ա է քիմէ պիր շէյ պաղըշլա'րստնը,
- պէն տախի պաղըշլա'րը՝ զիրա պէն տախի՝ պա-
- ղըշլատըրըմ քիմսէյէ էյէր պիր շէյ պաղըշլամըշ
- իսէմ, Վ.րիստոսուն հուզուրունտա սիղին ի-

չինն պողպատե շղթայով շնորհակալութեամբ զեղծութեանս անպարտաւորութեամբ օր-
մայալում . Օ՛հրա օնուն գուրուն թուլարընը 11
պիլմէղ տէյիլիզ :

Իմանի Վրիստոսուն աւետարանը իչինն Տրոս 12
սա կէլտիլիմտէ, պանա Վապատէն գափու ա-
շըլմը շ օլմաղըլա, գարընտաշըմ Տիտոսու պուլ-
մատըղըմտան՝ բուհումտա բահաթըմ օլմատը .
Լաքին օնլար իլէ վիտալաշըպ՝ Մակեդոնիայա 13
շըգտըմ :

Մմա պիլղէ տայիմա Վրիստոստա զաֆէր վէ- 14
րէն՝ վէ հէր եէրտէ պիլղիմ վասիղամըղ իլէ օնուն
պիլկիսինին բաիհասընը պէյան էտէն Մլահա
շիւքը օլտուն : Օ՛հրա կէրէք խէլաս պուլաճագ 15
կէրէք հէլաք օլաճագ քիմսէլէրին արասընտա՝
Մլահա Վրիստոսուն բաիհասը իղ . Պա՛ղըլա- 16
րընա էօլիւմ՝ իչինն էօլիւմ բաիհասը պաղըլարը-
նա իսէ էօմիւր իչինն էօմիւր բաիհասը իղ . վէ պու
շէյլէրէ քիմ գատիրտիր : Օ՛հրա շօղլարը կիպի 17
Մլահըն սէօղիւնիւ թէղվիր էտէնլէր տէյիլիզ ,
իլա հուլուսի փաքտէն կիպի՝ իլա Մլահտան
կիպի՝ Մլահըն հուլուրունտա Վրիստոստա
սէօյլէրիզ :

ՊԼԵ, 3 :

Եինէ քէնալիմիղի սըլիարը շ մը էթմէյէ պաշա- 1
րըղ . եօխսա պա՛ղըլարը կիպի սիղէ սըլիա-
րը շ մէքթիւպլէրինէ եախօտ սիղտէն սըլիա- 2
րը շ Դէլի-պլէրինէմի մուհթաճ իղ : Հէփ
ատէմլէրտէն դանըլըր վէ օգունուր՝ եիւրէք-
լէրիմիղտէ գաղըլմը շ մէքթիւպիւմիւղ՝ սիղսի- 3
նիզ . Չին պէլլիսինիզ քի՝ պիղտէն խըղմէթ
օլունմուշ՝ Վրիստոսուն մէքթիւպիւսինիզ , քի

տէյիլ մէօրէք քէպ իլէ իլլա սաղ Ալլահն Ռուհու
 իլէ եազըլար, տէյիլ դաշ լէվհալարընա՝ իլլա
 4 եիւրէյին էթտէն լէվհալարընա: Ա է Վրիս-
 տոսուն վասիդասի իլէ Ալլահա պէջլէ ի՛թիմաստ
 5 էտէրիղ: Տէյիլ քի քէնտիմիզտէն պիր շէյ՝
 քէնտիլիյիմիզտէն կիպի անկլամաղա գատիրիզ,
 իլլա պիզիմ գատիր օլմամըղ Ալլահտան տըր:
 6 Վրիօ՝ պիզի եէնի ա՛հտըն խըղմէթ քեարլարը օլ-
 մաղա գատիր էյլէտի, տէյիլ եազընըն իլլա րու-
 հուն, զիրա եազը էօլտիւրիւր, ամճա րուհ էօ-
 7 միւր վէրիւր: Ա է էյէր էօլիւմիւն՝ եազըլար իլէ
 դաշլարտա րէսմ՝ օլունան խըղմէթի ի՛զգէթ ի-
 շիւն օլտու իսէ՝ շէջլէ քի Վարաէլ օղուլարը
 Սոփսէսին եիւզիւնէ՝ օնուն եիւզիւնիւն պագղալ
 օլունուր ի՛զգէթի սէպէպինտէն՝ պագմաղա գա-
 8 տիր տէյիլէրիտի, Ռուհուն խըղմէթի նի՛ճէ
 տահա զիյատէ ի՛զգէթ իշիւն օլմայաճագտըր:
 9 Օհրա էյէր ա՛ղապա հէօքմ՝ օլմանըն խըղմէթի
 ի՛զգէթ իսէ, տահա չօգ զիյատէ սատագաթըն
 10 խըղմէթի ի՛զգէթտէ արթաճագտըր: Օհրա
 ի՛զգէթլէնմիշ շէյ՝ ի՛զգէթին զայէթ ալա օլտու-
 զունտան՝ պու դարաֆտա ի՛զգէթլէնմէտի:
 11 Ձիւն էյէր իպղալ օլունան՝ իզգէթ իլէ իտի իսէ,
 նէ գատար զիյատէ պագի օլան՝ ի՛զգէթ իլէ օլա-
 12 ճագ: Իմտի պէջլէ իւմիտիմիզ վար իքէն, չօգ
 13 ճէսարէթ գուլանըրըղ, Ա է տէյիլ Սոփսէս
 կիպի քի՝ քէնտի եիւզիւնէ էօրթիւ գօրուտու,
 թա քիմ Վարաէլ օղուլարը իպղալ օլաճագ ճէ-
 14 լալէն սօնունա պագմայալար: Իմա օնլարըն
 ա՛գըլարը գաթըլանտը, զիրա թա պու կիւնէ-
 տէք էսքի ա՛հտըն օգունտուղունտա՝ օլ էօրթիւ
 գալտըրըլմայըպ տուրույօր, օլ քի՝ Վրիստոստա

պաղգալ օլունտու : Աքին թապու կինէտէք 15
 Սոլսէսին օգունտու զու զէման՝ օնլարըն եիւրէյի՝
 իւզէրինտէ էօրթիւ եաթայօր : Ամա Սապա 16
 տէօնտիւյի՛ւ զէման՝ էօրթիւ գալտըրըլըր : Աէ 17
 Սապա՛ օլ Սուհտուր , վէ Սապաըն Սուհու օլ-
 տու զու եէրտէ՛ աղատըգ օրատա տըր : Պիզ ի- 18
 սէ հէփիմիզ էօրթիւսիւզ եիւզ իլէ Սապաըն ճէ-
 լալինի սյինէտէ կիպի սէյր էտէրէք՝ հէման օ-
 սուրէթէ Սապաըն Սուհունտան կիպի՛ ի՛զգէթ-
 տէն ի՛զգէթէ թէպաիլ օլուրուզ :

ՊԵՇ 4 :

(Ստան էօթիւրիւ պիզտէ պու խըզմէթ վաւր ի- 1
 քէն՝ ի՛նայէթ օլունտու զումուզաւ կէօրէ՛ պէզմէզ-
 իզ : Իլա րէզալէթին կիզլի շէյլէրինի կէրի՛ 2
 աթրպ՝ հիլէ իլէ կէզմէզիզ , հեմ Ալասըն սէօ-
 զինէ հիլէ գաթմազըզ , իլա Ալասըն հուզու-
 րունտա հէփ ատէմլէրին զամիրինէ կէրէքլիյին
 պէյանի իլէ քէնտիլէրիմիզի սըփարըշ էտէրիզ :
 Աէ էյեր պիզիմ աւետարանըմըզ էօրթիւլիւ իսէ 3
 տախի՛ հէլաք օլաճագ . քիմսէլէրէ էօրթիւլիւ
 տիւր . Քի օնլարտա պու տինեանըն ալասը՛ 4
 իմանսըզարըն ա՛զընը քէօր էթտի , քի Ալասըն
 սուրէթի օլան Քրիստոսուն ճէլալինին աւետա-
 րանընըն ըշըգ վէրմէսի օնլարա տօղմայա : Օի- 5
 րա պիզ քէնտիմիզի վա՛զ էթմէյօրուզ՝ իլա
 Սապա Յիսուս Քրիստոսու , վէ քէնտիմիզի Յի-
 սուս իշին սիզէ գուլաւր : Օիւրա դարանըգ- 6
 տան ըշըգ փարլամաղա տէյէն Ալաս՝ Յիսուս
 Քրիստոսուն եիւզինտէ Ալասըն ճէլալի պիլի-
 սինին զիյա վէրմէսի իշին՝ եիւրէքլէրիմիզտէ օ
 ըշըգ վէրտի : Աէ պու խազինէյի գօփրազ 7

- դապարտա դուժարըղ . թաքիմ գուվլէթին
 չօգ զիյատէ օլմասը՝ Մլաճտանն օլա , վէ տէյիլ
 8 պիղտէն : Աէր շէյտէ սըգընթը՝ չէքէրիզ , լա-
 9 քին ս'ըգլէթէ կէլմէզիզ . նաչարըզ չէքէրիզ ,
 լաքին իւմիտսիզ գալմազըղ . Վօվալանըրըղ ,
 10 ամմա թէրք օլունմազըղ . աշաղա աթըլըրըղ ,
 ամմա հէլաք օլունմազըղ . Մապպ Նիսուսուն
 էօլիւմինիւ տայիմա թէնիմիզտէ դաշըրըղ , թա-
 քիմ Նիսուսուն էօմրիւ տախի թէնիմիզտէ պէ-
 11 յանն օլունա : Օհրա պիզ եաշայանլար՝ Նի-
 սուս իչինն տայիմա էօլիւմէ՝ թէսլիմ օլունուրուզ ,
 թաքիմ Նիսուսուն էօմրիւ տախի պիզիմ էօլիւմ-
 12 լիւ թէնիմիզտէ պէյանն օլունա : Աէյլէ քի
 պիզտէ էօլիւմ՝ սիզտէ իսէ էօմիւր ա՛մէլ էտէր :
 13 Աէ իմանըն հէմանն օրուհունա մալիք օլտուզու-
 մուզտանն՝ ինանտըմ վէ օնունն իչինն սէօյլէտիմ՝
 եազըլմըշ օլտուզու կիպի , պիզ տախի ինանը-
 14 րըղ , օնունն իչինն տախի սէօյլէրիզ : Չիւն պի-
 լըրիզ քի՝ Մապպ Նիսուսու տիրիլ տէնն՝ պիզի տա-
 15 խի Նիսուսուն վատիգասի իլէ տիրիլտէճէք , վէ սի-
 զինն իլէ հուզուրա կէթիրէճէքտիր : Օհրա հէր
 շէյ սիզինն իչիննտիր , թաքիմ ի՛նայէթ չօղա-
 16 լապ՝ չօգլարըն շիւքրիւ իլէ Մլաճընն ի՛զգէթինէ
 արթա :
 16 ( )նունն իչինն եօրուլմազըղ . լաքին էյէր պի-
 զիմ տիշարըքի ատէմիմիզ շիւրիւր իսէ տախի՝
 17 կինն պէ կինն իչէրիքի թաղէլէնիր : Օհրա պի-
 զիմ զէմաննի օլանն հաֆիֆ ս'ըգլէթիմիզ՝ պիզէ դա-
 18 յէթ չօգ՝ խաղտանն զիյատէ ի՛զգէթ աղըրըղ
 ամէլ էտէր . Չիւն կէօրիւնէն շէյլէրէ պազ-
 մազըղ , իլա կէօրիւնմէյէնլէրէ . զիւրա կէօրիւ-

նէնէր զէմանիտիւր, ամմա կէօրիւնմէյէնէր է-
պէտիտիւր:

ՊԼԸ, 5:

Օ, իրա պիլիբիզ քի՛ էյէր մէսքեանըմըզն զօփ- 1
րագ էվի պօզուլուրսա, Մլաճտան՝ էլ իլէ եա-
փիլմամը շ էվ՝ կէօքլէրտէ էպէտի պիլ պինամը՛զ
վար: Օ, իրա պունտա՛ կէօքտէն օլան մէքեա- 2
նըմըզը կիլինմէյէ արզու չէքիպ ա՛հ չէքէրիզ .
Մյէր օլուրսա քի կիլինիպ՝ չըփլագ պուլունմա- 3
յալմ: Օ, իրա պիլ պու մէսքեանտա օլանլար՝ 4
եիւք ալթընտա ինիլէրիզ . չիւն սօյունմասընը
իսթէմէ՛զիզ, իլա իսթտէն կիլինմէյի . թաքիմ
էօլիւմիւ ճէ՛նէր էօմիւրտէն եուտուլա: Մմմա 5
պիզի հէման պունա հազըրլայան՝ Մլաճտըր, քի
օ պիզէ Ռուհուն փէհինի տախի վէրտի: Իմ- 6
տի տայիմա ճէսարէթ էտէրիզ, չիւն պիլիբիզ
քի՛ թէնտէ հազըրլար իքէն՝ Ռապպտան ուզա-
ղըզ . Իմտի իման իլէ եիւրիւրիւզ, վէ տէյիլ 7
կէօրիւ շ իլէ: Իմտի ճէսարէթ էտէրիզ, վէ 8
րաղի իզ քի՛ պախուստս թէնտէն այրըլալմ,
վէ Ռապպա վարալմ: (Նուն իչիւն տախի 9
զայրէթ էտէրիզ քի՛ կէրէք հազըր իսէք կէրէք
այրը իսէք, օնա մագպուլ կէօրիւնէլիմ: Օ, ի- 10
րա պիզիմ հէփիմիզէ կէրէքտիւր քի՛ Վրիստո-
սուն շէրաս՝ թ թախթընըն էօքիւնէ կէօրիւնէ-
լիմ . թաքիմ հէր քէս քէնաի թէնի իլէ էթտիլի
ամէլէրէ կէօրէ՛ կէրէք էյի կէրէք քէօթիւ՝ իւճ-
րէթինի ալա:

Իմտի պիլ Ռապպըն զօրդուսունու պիլմէյիլէ՛ 11
ատէմէրի գանտըրըրըզ, վէ Մլաճա աշիքեար
օլուրուզ: վէ ումարըմ քի՛ սիզին զամիլըրիւնիլ-

- 12 տէ՛ տախի աշիքեար օլմուշուղ : Օ՛իրա քէնտի-
միզի եինէ սիզէ սըփարը շ էթմէյօրուղ . իլլա սի-
զէ՛ պիզտէն էօթիւրիւ իֆթիխար սէպէպի վէրի-
րիզ , թաքիմ սէօղէ՛՝ եիւզտէ վէ տէյիլ եիւրէք-
տէ իֆթիխար էտէնլէր իչիւն դութասընըղ :
- 13 Օ՛իրա էյէր պիխուտ օլտուղ իսէ , Ալլահ իչիւն
տիւր . վէ էյէր ա՛գլըմըղ թամ իսէ , սիզին ի-
- 14 չիւնտիւր : Չիւն Վրիստոսուն մուհապպէթի
պիզէ զօր էտէր , վէ պէյլէ գըլաս էտէրիզ քի՛ է-
յէր պիրի հէփիսի իչիւն էօլտիւ իսէ , օլմուշ օլ-
- 15 տուքի՛ հէփիսի էօլտիւլէր . Ա՛ է օ՛ հէփիսինին
ուղուրունա էօլտիւ , թաքիմ արթըղ եաշայան-
լար քէնտիլէրի իչիւն եաշամայալար , իլլա քէն-
- 16 տիլէրի իչիւն էօլէն հէմ տիրիլէն իչիւն : Շ էյ-
լէքի պիզ շիմտէն սօնկրա թէնճէ քիմսէյի պիլ-
մէզիզ . վէ էյէր թէնճէ Վրիստոսու պիլտիք ի-
- 17 սէտէ՛ լաքին շիմտի արթըղ պիլմէզիզ : Շ էյ-
լէ քի էյէր պիր քիմսէ Վրիստոստա իսէ , եէնի
մախլուգտուր , էսքիլէր կէչտի , իշթէ հէր շէյ
- 18 եէնի օլտու : Ա՛ է հէփիսի Ալլահամնտըր քի՛
պիզի Յիսուս Վրիստոսուն վասիդասի իլէ քէն-
տիսի իլէ պարը շթըրտը , վէ պիզէ պարը շմանըն
- 19 խըղմէթինի վէրտի . Ա՛անի քի Ալլահ Վրիս-
տոս իլէ տիւնեայը՝ օնլարըն սուշլարընը սայմա-
յարագ՝ քէնտիսի իլէ պարը շթըրտը , վէ պարը-
- 20 շըղըն սէօղիւնիւ պիզէ թէսլիմ էթտի : Ամտի
Վրիստոս իչիւն՝ Ալլահ պիզիմ վասիդամըղ իլէ
եալվարըր կիպի՛ էլէ իլէք էտէրիզ , Վրիստոս ի-
չիւն րէճա՛ էտէրիզ , Ալլահ իլէ պարը շըն :
- 21 Օ՛իրա կիւնահ պիլմէյէնի՛ պիզիմ իչիւն կիւնահ
էյլէտի , թաքիմ պիզ օնուն իլէ՛ Ալլահըն սա-
տագաթը՛ օլալմ :

ՊԵՇ, 6:

Այն պիլէսինճէ իշլէյիպ նիյսիզ տախի է- 1
 տէրիզ, քի սիզ Մլաճըն ինայէթինի նաֆիլէյէ 2
 գապուլ էթմիշ օլմայասընըգ: Օխրա տէր. 2
 Սէնի մադպուլ զէմանտաւ տինկլէտիմ, վէ սանա 3
 խէլաս կիւնիւնտէ եարտըմ էթտիմ, իշթէ մագ- 4
 պուլ զէման շիմտի տիր, իշթէ խէլաս կիւնիւ 5
 շիմտի տիր: Հիշ պիր շէյտէ՝ հիշ պիր էնկէլ 3
 վէրմէղիզ, թա քիմ խըզմէթ գուսուրլու օլմա- 4
 յա: Իլլա հէր շէյտէ քէնտիմիղի Մլաճըն խըզ- 4
 մէթճիլէրի կիպի կէօսթէրիբիզ, չօգ սապրտա՝ 5
 սըղընթըլարտա՝ տէրտլէրտէ՝ ս՛ըզլէթլէրտէ՝ 5
 քէօթէքլէրտէ՝ հապսլարտա՝ տէտիրկինլէքլէր- 5
 տէ՝ զաճմէթլէրտէ ույգուսուզլուզլարտա՝ աճլըգ- 6
 լարտա, փաքլըղըլա՝ պիլկի իլէ՝ էօրքէտէ 6
 սապր իլէ՝ լէդաֆէթ իլէ՝ Վուհ էլ գուսա ի- 7
 լէ՝ միւրայըսըզ մուհապպէթ իլէ՝ կէրշէք- 7
 լէք սէօզիւ իլէ՝ Մլաճըն գուվվէթի իլէ՝ 8
 սատադաթըն սաղտան վէ սօլտան սիլաճարը 9
 իլէ՝ իղզէթ վէ իթիպարսըղըզ իլէ՝ պէտնամ- 8
 լըզ վէ նամ իլէ, կէրշէք քիմսէլէր իքէն՝ ալտա- 9
 տըճըլար կիպի, պէլի քիմսէլէր իքէն՝ պէլ- 9
 լիսիղէր կիպի, էօլմի՛շ քիմսէլէր կիպի՝ ամմա իշ- 10
 թէ եաշայօրուզ, թէտիպ օլունանլար կիպի՝ ամ- 10
 մա էօլտիրիւլմէտիք, գասավէթ շէքէնլէր կի- 10
 պի՝ ամմա տայիմա եաշարըզ, Փագիրլէր կիպի՝ 11
 ամմա չօգլարընը զէնկին էտէրիզ, հիշ պիր շէյի 11
 էօգ օլանլար կիպի՝ ամմա հէր շէյի զապգ էտէ- 11
 րիզ: Վղզըմըզ սիղէ աշըլար՝ եա Արընթոս- 11
 լուլար, եիւրէյիմիզ կէնիշլէնտի: Պիղտէ տար- 12
 լըզ շէքմէյօրսունուզ, լաքին քէնտի պաղըլարը- 12

- 13 նըզտա՛ տարըգ չէքերսինիզ . Ա՛ է պունա՛ պե-
տե՛լ էվատարա՛ կիպի սեօյլէրիմ՝ սիզ տախի կե-
նիչլէնին :
- 14 Իմանսըզար իլէ պիր պօյունտուրուղա կիրմէն .
զիրա սատագաթըն նահագգըզ իլէ նէ՞ հիսսե-
տարըզը՝ վէ ըշըզն գարանըզըլա նէ՞ իլհագ-
15 ըզը վար : Ա՛ է Վրիստոսուն՝ Վելիար իլէ նէ՞
իթիֆագը՝ եախօտ միւմինին իմանսըզ իլէ նէ՞
16 հիսսէսի վար : Ա՛ է Վլահըն հէյքէլինին փութ-
լար իլէ նէ՞ իւլֆէթի վար . զիրա սիղ՝ սաղ Վլա-
հըն հէյքէլիսինիզ , Վլահըն՝ ( )նլարըն արասըն-
տա սաքին օլաճաղըմ՝ , վէ արալարընտա կէզէճէ-
յիմ՝ , վէ օնլարըն Վլահը՝ օլաճաղըմ՝ , վէ օնլար
գավմըմ՝ օլաճաղար տէյիւ՝ սեօյլէտիյի կիպի :
- 17 Պունուն իչիւն օնլարըն օրթասընտան չըգըն , վէ
այրըլն՝ տէյօր Վապպ , վէ նափաք շէյէ տօ-
18 գունման , վէ պէն սիզի գապուլ էտէճէյիմ : Ա՛ է
սիզին Պապանըզ օլաճաղըմ՝ , վէ սիզ պէնիմ օ-
ղուլարըմ՝ վէ գըզարըմ՝ օլաճագսընըզ՝ տէյօր
հէր շէյէ գատիր Վապպ :

ՊԼԵՐ 7 :

- 1 Իմոի եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ պու վա՛ տլէրիմիզ վար
իքէն , Վլահըն գօրգուսու իլէ մուգատտէսլիք
իւզրէ տմէլ էտէրէք՝ քէնտիմիզի թէնին վէ
րուհուն հէր մուրտարըզընտան փաքլէյէ-
լիմ :
- 2 Պիզի գապուլ էտին . հիչ քիմսէյէ նահագգ-
ըզ էթմէտիք , հիչ քիմսէյի Ֆէսատա վէրմէ-
3 տիք , հիչ քիմսէյէ զատր էթմէտիք : Օ՛ էմմ
իչիւն սեօյլէմէյօրում . զիրա փէշին սեօյլէտիմ
քի՛ պէրապէր էօլմէյէ վէ պէրապէր եաշամա-

զա եիւրեքլէրիմիզտէսինիզ : Աիզէ սէօյլէմէ 4
 յէ չօգ ճէսարէթիմ վար , սիզտէն էօթիւրիւ չօգ
 իֆթիխարում վար . թէսէլլիտէն տօլմուշում ,
 պիզիմ հէր սըգընթըմըզտա՝ շատըգտան թաշ-
 գընըմ : Օ իրա պիզ Ասկեդոնիայա կէլտիք 5
 տէ , թէնիմիզ հիչ պիր բահաթըզ պուլմատը ,
 իլլա հէր շէյտէ սըգընթըտա օլտուգ . տիշարը-
 տան ճէնքլէր՝ իչէրիտէն գօրգուլար վարըար :
 Ապին տըազ կէօնիւլլիւլէրէ թէսէլլի վէրէն 6
 Ալլահ՝ Տիտոսուն կէլմէսի իլէ պիզէ թէսէլլի
 վէրտի : Ա էնալընըզ օնուն կէլմէսի իլէ տէյիլ 7
 իլլա օնուն սիզտէն էօթիւրիւ թէսէլլի օլունտու-
 զու թէսէլլի իլէ տախի , չիւն պիզէ սիզին հաս-
 րէթինիզին՝ սիզին ֆիզանընըզը՝ պէնիմ իչիւն սի-
 զին զայրէթինիզի խապէր վէրտի . շէօյլէքի պէն
 տահաի զիյատէ սէվինտիմ : Օ իրա էյէր սիզի 8
 մէքթիւպ իլէ գասավէթլէնտիրտիմ իսէ , փիշ-
 ման օլույօրուտում իսէտէ՝ փիշման տէյիլիմ .
 զիրա կէօրիւյօրում քի՝ օ մէքթիւպ սիզի գասա-
 վէթլէնտիրտի , ամմա պիր զէմանատէք : Շ իմ 9
 տի սէվինիրիմ , տէյիլ քի գասավէթլէնտինիզ ,
 իլլա քի թէվպէ իչիւն գասավէթլէնտինիզ . զի-
 րա Ալլահըն իսլէնիլիլէ՝ կէօրէ գասավէթլէն-
 տինիզ , թաքիմ պիզտէն հիչ պիր շէյտէ զարար
 շէքմէյէսինիզ : Օ իրա Ալլահըն իսլէնիլիլէ կէօ- 10
 րէ օլան գասավէթլ իսէլաւ իչիւն՝ փիշման օլուն-
 մազ թէվպէ հասիլ էտէր . ամմա տիւնեանըն գա-
 սավէթի՝ էօլիւմ հասիլ էտէր : Օ իրա իլթէ հէ- 11
 ման պո՝ Ալլահըն իսլէնիլիլէ կէօրէ գասավէթ-
 լէնմէնիզ՝ սիզէ նէ՞ գատար ճէհտ՝ նէ՞ գատար
 էօզը՝ նէ՞ գատար տարըմագ՝ նէ՞ գատար գօր-
 գու՝ նէ՞ գատար հասրէթ՝ նէ՞ գատար զայրէթ՝

12 կէօսթէրտինիզ : Իմտի սիզէ եաղտըմ իսէ աէ՝
 նահագգըզ էտէն իշխն՝ եախօտ նահագգըզ չէ-
 քէն իշխն տէյիլ իտի, իլլա քի՝ Ալլահըն հու-
 զուբունտա պիզիմ սիզտէն էօթիւրիւ օլան ճէհ-
 13 տիմիզ սիզէ պէյանն օլա : (Նունն իշխն սիզին
 թէսէլլինիզտէն էօթիւրիւ թէսէլլի պուլտուզ,
 վէ պախուսուս տասհա՛ զիյատէ Տիտոսուն սէվին-
 ճինէ սէվինտիք քի օնուն բուհու սիզին հէփինիզ-
 14 տէն բահաթլանտը : Օ իրա սիզտէն էօթիւրիւ օնա
 էյէր պիզ շէյտէ էօյիւնտիւմ իսէ, բէզիլ օլմա-
 տըմ . լաքին նիճէ քի՝ սիզէ հէր շէյի կէրչէքըլք
 իլէ սէօյլէտիք իսէ, պէօյլէճէ պիզիմ Տիտոսա օ-
 15 լան էօյիւնմէմի զ տախի կէրչէյէ չըգտը : Ա է
 օնուն պաղըրլարը տասհա՛ զիյատէ սիզին իլէ տիր .
 չիւն հէփինիզին իզաա՛ թընը՝ օնու նիճէ գօրգու ի-
 լէ վէ տիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիյինիզի՛ խադ-
 16 բրնտա՛ դու՛թար : Իմտի սէվինիրիմ քի՝ հէր շէյ-
 աէ սիզէ իթիմատըմ վար :

1 Իմտի եա՛ գարընտաչար՝ Մակեդօնիա քիլի-
 սալէրինէ վէրիլմիշ օլան Ալլահըն ֆնայէթինի
 2 սիզէ պիլտիբիբիզ , Քի չօգ սրգընթը թէճրիւ-
 պէսի իլէ՛ օնլարըն շազըղընըն չօղալմատը՝ վէ
 օնլարըն Փագիրլիյինին ա՛ղամէթի՛ օնլարըն ճէօ-
 մէրալիյի զէնկինլիյինտէ զանիմէթ պուլտու :
 3 Օ իրա գուարէթլէրինճէ՛ շէհատէթ էտերիմ
 քի՛ գուարէթլէրինտէն տախի զիյատէ իրատէթ
 4 կէօսթէրտիլէր : Ելին՝ պիզէ չօգ նիյազլար ի-
 լէ եալվարտըլար քի՛ մուգատտէսլէրէ օլան խըզ-
 45 ճ՝

մէծին պատշիշիսի վէ իլհագլղընը գապուլ է-
 տելիմ : Ա է իւմիտ էթտիլիմիղ կիպի տէյիլ՝ 5
 իլլա Ալլահըն իրատէթի իլէ՝ էվվէլա քէնտիլէ-
 րինի Մապայս վէրտիլէր, անտէն պիղէ : Ը էօյ- 6
 լէ քի՝ Տիտոսա էօյիւթ էթտիլք քի՝ էվ-
 վէլտէն պաշատըղը՝ կիպի՝ հէման էօյլէ
 պու ինայէթի սիղտէ թէքմիլ էտէ : Ապիսն 7
 նիճէ քի հէր շէյտէ՝ իմանտա վէ սէօղտէ վէ պիլ-
 կիտէ վէ հէր ճէհտտէ վէ սիղտէն պիղէ օլան
 մուհապպէթտէ արթաւր իսէնիլ, պու ինայէթ-
 տէ տախի արթասընը : Թէնպիհ էտէրէք 8
 սէօյլէմէյօրում, իլլա զայրիլէրին ճէհտի սէպէ-
 պինտէն՝ վէ սիղին մուհապպէթիսիղին հալիս օլ-
 տուղունու սընայարագ սէօյլէյօրում : Օ՝ իրա 9
 Մապպըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն ինայէթիսի
 պիլիրսինիլ, քի զէնկին իքէն՝ սիղին իչիւն Փա-
 գիր օլտու, թա քիմ սիղ օնուն Փագիրլիլի իլէ
 զէնկինլէնէսինիլ : Ա է պունտա սիղէ րէյ վէ- 10
 րիրիմ . զիրա սիղէ պու Փայիտէլի տիր, քի սիղ
 կէչէն սէնէտէն պէրու եալընըղ էյլէմէյի տէյիլ՝
 իլլա իսթէմէյի տախի փէշին պաշատընը :
 Ը իմտի իսէ էյլէմէյի տախի թէքմիլ էտին . 11
 թաքիմ իսթէմէնին հաղըր կէօնիւլլիլիւ նիճէ
 իսէ, վարըգտան թէքմիլ էթմէսի տախի էօյլէ
 օլա : Օ՝ իրա հաղըր կէօնիւլլիլ վար իսէ, պիր 12
 քիմսէ վարըղընա կէօրէ մագպուլտուր, տէյիլ
 եօխսուլուղունա կէօրէ : Օ՝ իրա զայրիլէրէ 13
 րահաթ պուլմագ՝ սիղէ իսէ սրգընթը օլմագ իչիւն
 սէօյլէմէյի . իլլա պիր հալտէ օլմագ իչիւն՝ շիմտիքի
 զէմանտէ սիղին արթըղընըղ օնլարըն էքսիլիլի-
 նի պօլլուրա : Թաքիմ օնլարըն արթըղը՝ տախի 14
 սիղին էքսիլիլիսինիլի տօլտուրա . շէօյլէ քի հալ

- 15 պերապերլիյի օլա : Աիճէ քի եաղըլմըշտըր .
 2օղու օլանըն՝ արթմատը , վէ աղը օլանըն՝ էքսիլ-
 16 մէտի : Ամմա սիղտէն էօթիւրիւ պու ճէհտի Տի-
 տոսուն եիւրէյինէ վէրէն Ալահա շիւքր օլսուն .
 17 Վի օ՝ կերչի էօյիւթիւ գապուլ էյլէտի , ամմա
 տահա ճէհտըլ օլմաղըլա՝ քէնտի իրատէթի իլէ
 18 սիղէ չըգտը : Ա է օնուն իլէ պերապեր հէփ
 քիլիսալէրտէն աւետարանտա մէտհ օլունան գա-
 19 րընտաշը՝ կէօնտէրտիք . Ա է եալընըլ պու տէ-
 յիլ՝ իլա պու պիղիմ խըղմէթ էթտիլիմիղ՝ Վապ-
 պըն քէնտի իղղէթի իչիւն՝ վէ սիղին հաղըր կէօ-
 նիւլիլիւնիլ իչիւն օլան ինայէթ իլէ պերա-
 պեր՝ քիլիսալէրտէն պիղէ եօլտաշ նասպ օլուն-
 20 տու : Ա է պունտան իհթիրաղ էտէրիղ քի՝
 օլմայա պու պիղտէն խըղմէթ օլունան զանիմէթ-
 21 տէ պիր քիմսէ պիղէ գուսուր պուլա : Ան էյի
 շէյլէր իչիւն գայտ էտէրիղ , տէյիլ եալընըլ
 Վապպըն հուզուրունտա՝ իլա տտէմլէրին հու-
 22 զուրունտա տախի : Ա է օնլար իլէ պերապեր
 գարընտաշըմըլը՝ կէօնտէրտիք , օնու քի՝ չօգ
 շէյլէրտէ չօգ տէֆասընատըրգ քի ճէհտըլ տըր .
 ամմա շիմտի սիղէ օլան չօգ իթիմատտան՝ տահա
 23 չօգ ճէհտըլ տուր : Ամմա Տիտոս իչիւն «օլմիլ-
 սանըլ , օ՝ պէնիմ իլհագըմ վէ սիղին իշտաշընըլ
 տըր , գարընտաշարըմըլ իսէ՝ քիլիսալարըն ա-
 ռաքեալարը վէ Վրիստոսուն շանը տըրլար :
 24 Ամտի սիղին մուհապպէթինիղին՝ վէ պիղիմ
 սիղին իչիւն էօյիւնմէմիղին իս՝ պաթընը օնլա-
 րա հէմ՝ քիլիսանըն հուզուրունտա կէօթէ-
 րին :

ՊԵՇ . 9 :

Օ իրա մուգատեպէրէ օլան խըղմէթինն խու- 1
 սուսունտա՝ պանա սիգէ ևաղմասը զիյատէ տիր :
 Չիւն սիղինն հաղըր կէօնիւլլիւյիւնիւզիւ պիլիբիմ , 2
 քի օնուն իչիւն սիգտէնն էօթիւրիւ Կակեղոնլու-
 լարա էօյիւնիւրիւմ քի՝ Լ . քսյիւ կէչէն ևըլտան
 պէրու հաղըրարը . վէ սիգտէն օլան զայրէթ՝ չօգ-
 լարընը հարաքէթէ կէթիւրտի : Ա է գարընտաչ- 3
 լարը կէօնտէրտիմ քի՝ պիղիմ սիգտէն էօթիւրիւ
 էօյիւնմէմիզ պու խուսուստա պօշունա չըգմա-
 յա . թաքիմ տէտիլիմ կիպի՝ հաղըրլանմըչ օլա-
 սընըզ : ( ) Ընայա քի՝ էյէր պէրապէրիմ ճէ Կա- 4
 կեղոնլուլար կէլիւրսէ՝ վէ սիղի հաղըրլանմամըչ
 պուլուրլարսա , պիղ՝ տէմէյէլիմ սիղ՝ պու էօյիւն-
 մէնինն ճէսարէթինտէ բէզիլ օլալմ : Կանօի 5
 իղթիլալլ սայարմ քի՝ գարընտաչարը ևալմա-
 րայլմ , քի սիգէ փէչին կէլէլէր , վէ սիղինն փէ-
 շին խապէր վէրիլմիչ պէրէքէթիննիղի էվվէլճէ
 հաղըր էտէլէր , քի պու մինվալ իւզրէ պէրէ-
 քէթ կիպի վէ տէյիլ գամա՝ քեարըզ կիպի՝ հա- 6
 ղըր օլա : Էմ պունու պէլլէ՝ չէ՝ նէքէսիք իլէ
 էքէն՝ նէքէսիք իլէ տախի պիչէճէք , վէ պէ-
 րէքէթ իլէ էքէն՝ պէրէքէթ իլէ տախի պիչէ-
 ճէք : Էէր քէս՝ կէօնիւնտէն իրատէթ էթ- 7
 տիլիննէ կէօրէ Վէլլէն . դասավէթ իլէ՝ ևա ճէսըր
 իլէ տէյիլ . զիրա Լ . լա՛՛՛ շէն վէրիճիլի սէվէր :
 Ա է սիգէ հէր ի՛նայէթի արթըրմաղա Լ . լա՛՛՛ գա- 8
 տիր տիր . թա քիմ հէր շէյտէ տայիմա հէր քի-
 ֆայէթինիլ օլմաղըլա , հէր էյի ա՛մէլտէ ար-
 թասընըզ : Աիճէ քի ևաղըլմըչարը . հաղըթ- 9
 տը , ֆուգարալարա՛ վէրտի , օնուն սատաղաթը է-

- 10 պէտէն գալըր : Ա է էքէնէ թօխում՝ վէ եէմէք իչին էքմէք վէրէն՝ սիղին թօխումունուղու վէրսին, վէ չօղալթսրն, վէ սատագաթընըղըն մահսու-
- 11 լաթընը արթըրսրն : Թաքիմ հէր շէյտէ՝ սիղին վասիդանըղ իլէ Մլասա շիքը հասիլ էտէն
- 12 հէր ճէօմէրտլիքտէ զէնկինլէնէսինիլ : Օիրա պու խըզմէթին իճրասը՝ եալընըղ մուգատտէսլէրին էքսիքլիլինի տօլտուրմաղ , իլա Մլաս-
- 13 հա չօգ շիքըլէր իլէ տախի՝ արթար : Չիւն պու խըզմէթին թէճրիւպէսի իլէ՝ սիղին Վրիստոսուն աւետարանընա իքրարընըղըն իգաաթընա՝ վէ օնլարա հէմ հէփիսինէ օլան իլհագըղըն
- 14 ճէօմէրտլիլինէ՝ Մլասա շիքը էտէրլէր : Ա է օնլարըն սիղին իչին նիյազարը իլէ , սիղին խզէրինիգտէ օլան Մլասըն զայէթ ա՛ղիմ ի՛նայէ-
- 15 թի իչին սիղէ հասրէթ չէքէրլէր : Ա է Մլասա՝ թա՛պիր օլունմաղ պախշիշի իչին շիքը օլսուն :

ՊԼԵ, 10 :

- 1 Ա է պէն Պողոս քէնտիմ՝ Վրիստոսուն մահճուպլուղու վէ եավաշլըրը՝ իլէ սիղէ եալարըրըմ քի՝ արանըղտա եիւզ եիւզէ իքէն՝ ալազ կէօնիւլիւ իտիմ , ամմա ուզագ իքէն սիղէ ճէսարէթլէնիրիմ . Իմտի եալարըրըմ քի՝ եանընըղտա օլտուղումա՝ պիղի թէնճէ կէղէր կիպի գանն էտէն պա՛ղը քիմնէլէրէ լաղըմ կէլէն զանն էթտիլիմ ճէսարէթլէ՝ սիղտէ ճէսարէթ էթմէ-
- 3 յիմ : Օիրա թէնտէ կէզմէյիլէ թէնճէ ճէնք էթմէյօրուղ : Չիւն ճէնկիմիղին սիլահարը ճիսմանի տէյիլէր, լաքին հիսարլար երզմասը իչին՝ Մլաս
- 5 իլէ գուվլէթլիտիրլէր : Ա է գուրունթուլարը

Հէմ Մլաճըն պիլկիսի իւղէլինէ եիւճէլէնէն Հէր
 եիւքսէքլիյի երգարըղ , վէ Հէր տիւշիւնմէյի
 Վրիստոսուն իդասա՛ թընա էսիր էտէրիղ . Ա է 6
 իդասա՛ թընըղ թէքմիլ օլունճա՛ Հէր իդասա՛ թ-
 սըղըրցտան ինձիգամ ալմաղա հաղըրըղ :
 Աիւղտէ օլան շէյլէրէ՞մի պագարսընըղ . էյէր 7
 պիր քիմնէ քէնտիսինի Վրիստոսուն օլմաղա
 իթիմատ էտէրսէ , քէնտիլիյինտէն եինէ պունու
 տիւշիւնսինն քի՛ օ նիճէ Վրիստոսուն իսէ , պիղ
 տախի էօյլէ Վրիստոսունուղ : Օ իրա էյէր 8
 Րասպըն պիղէ՛ մամուր էթմէք իշիւն վէ տէյիլ
 երգըմանըղ իշիւն՝ վէրտիյի Հէօքիւմէթտէն
 էօթիւրիւ պիրաղ տահաի զիյատէճէ էօյիւնիւր-
 սէմ՝ , ու թա՛ նմայաճաղըմ . Թաքիմ մէքթիւպ- 9
 լէր իլէ սիղի գօրգուտուր կիափ կէօրիւնմէյիմ :
 Օ իրա ալլէ՛ տէր քի՛ մէքթիւպլէր աղըր վէ 10
 գուվվէթլիլէր տիր , ամմա թէն հուզուրա կէլ-
 տիքտէ՛ զայլ՛ Փ՛ վէ սէօղ հագիրտիր : Պէօյլէ 11
 քիմնէ պունու տիւշիւնսինն քի՛ պիղ հուզուրա
 տէյիլ իքէն մէքթիւպլէր իլէ սէօղտէ նիճէ իսէք ,
 հուզուրա կէլտիյիմիլտէ ա՛մէլ իլէ տախի էօյլէ-
 լէրիղ : Օ իրա պիղ քէնտիմիղի՛ քէնտիլէրինի 12
 սըփարըռ էտէն պա՛ղը քիմնէլէրէ իւթիւն սայ-
 մաղա եա թիւպար էթմէյէ ճէսարէթ էթմէղիղ .
 լաքին օնլար քէնտիլէրինի քէնտիլէրի իլէ էօլ-
 տիւքլէրինտէն՝ վէ քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ
 թիւպար էթտիքլէրինտէն Փէհմսիղ օլուրլար :
 Մմնա պիղ էօլշիւտէն աշըրը նէսնէլէրէ էօյիւն- 13
 մէյէճէյիղ , իլա Մլաճըն պիղէ թագսիմ էթտի-
 յի գանունուն էօլշիւտիւնէ կէօրէ քի՛ սիղէտէք
 եէթիշէլիմ : Օ իրա սիղէ եէթիշմէյօրուղ կի- 14
 պի՛ քէնտիմիղի խագտէն զիյատէ ուղաթմաղըղ ,

զիրա Վրիստոսուն աւետարանը իլէ՛ սիզէտեք
 15 տախի եւթիշտիք : Վայրելէրին էմէքլէրինէ՛
 էօլէ իւտէն աշօրը շէյլէրէ էօյիւնմէ՛զիզ . լաքին
 իւմիւտիմիզ վար քի՛ իմանընըզ արթտը՛գչա՛
 դանունուամուզա կէօրէ զիյատէսի իլէ սիզտէ
 16 պէօյիւյէլիմ . Վրի աւետարանը սիզտէն էօթէ
 օլան եւերլէրէ վա՛զ էտէլիմ , հազրը շէյլէր իչիւն
 էօյիւնմէյէ զայրիօինին դանունու իլէ տէյիլ :
 17 Ըմնա էօյիւնէն՝ Մապպտա էօյիւնսիւն : Օ՛ի-
 18 րա քէնտի քէնտինի սրիարըռ էտէն մազպուլ
 տէյիլ՝ իլա Մապպը՛ն սրիարըռ էթտիյի քիմսէ
 յագպո՛ւլը :

ՊԼԵՇ 11 :

1 Քեաշքի ազըւըղըըըմա պիրաղ թէհամմիւլ
 էտէյիտինիզ . լաքին պէնի թէհամմիւլ տա-
 2 խի էտէրսինիզ : Օ՛իրա սիզին իչիւն՝ Ըլա-
 հըն զայրէթի իլէ զայրէթ շէքէրիմ . չիւն սիզի
 Վրիստոսա փաք պիքիը իհզար էտէյիմ տէյիւ՛
 3 պիր էրքէյէ նիշանլատըմ : Ըմնա գօրգարըմ
 քի՛ երւան Ֆիթնէլիյի իլէ Ավայը նիճէ ալտաթ-
 տը իսէ , սիզին Ֆիքրինիզ տա պէօյլէ՛ Վրիստոս-
 տա օլան սատէտիլլիքտէն Ֆէտատէ վարա :
 4 Օ՛իրա էյէր օլ կէլէն քիմսէ պիզիմ վա՛զ էթ-
 մէտիյիմիզ զայրի է՛իսուս վա՛զ էտէրսէ , եախօտ
 ալմատըղընըզ պիր զայրի բուհ՛ եա գապուլ
 էթմէտիյինիզ զայրի աւետարան ալըրսանըզ ,
 5 էյի թէհամմիւլ էտէրիտինիզ : Օ՛իրա զանն
 էտէրիմ քի՛ էն պէօյիւք առաքեալարտան հիշ
 6 պիր էքսիյիմ եօգտուր : Պէ էյէր տախի
 սէօզտէ ճահիլ իսէմ , լաքին ի՛լմտէ տէյիլիմ .
 չիւն հէր շէյտէ՛ հէփիսինտէ սիզէ պէյան օլ-

տուգ : Աօխսաս սիղ եիւճէլէսինիղ տէյիւ քէն 7
 տիմի ալշադլաթարմ իսէ , կիւնաճմը իշէտիմ .
 զիրա Ալաճըն աւետարանընր սիղէ ճապա վազ
 էթտիմ : Աիղին խրղմէթինիղ իշիւն՝ ի՛ւլիւֆէ 8
 ալարագ զայրի քիլիսալարը սոյտում : Ա է սի- 9
 զին եանընըղտա իքէն՝ եօգսուլուգ չէքաթիմ՝ իսէ
 տէ , Տիչ քիմսէյէ աղըրըգ վէրմէտիմ , զիրա
 Անկեդոնիատան կէլէն գարընտաշար էքսիքլի-
 յիմի տօլտուրտուլար , վէ քէնտիմի՝ Տէր շէյտէ
 սիղէ եիւք օլմագտան սագլատըմ , Տէմ սագլա-
 յաճաղըմ : Պէնտէ Վրիստոսուն կէրչէքլիյի 10
 վար , քի պու իֆթիխար՝ Աքախանը՝ ըղլմլէրին-
 տէ պէնտէ գափանմայաճագ : Նի՞ շիւն . սիղի 11
 սէ վմէտիյիմ իշիւն մի . Ալաճ պիլիր : Ամմա 12
 էթտիյիմ շէյի՝ Տէման էտէճէյիմ . թա քիմ
 իֆթիխար էթտիքլէրի շէյտէ պէնիմ կիպի պու-
 լունմաղա սէպէպ իսթէյէնլէրին սէպէպինի քէ-
 սէյիմ : Օիրա պունճիլէյին եալան առաք- 13
 եալար՝ Վրիստոսուն առաքեալարընա թէպտիլ
 օլան Տիլէպազ իշճիլէր տիր : Ա է ա՛ճայրպ տէ- 14
 յիլ . զիրա շէյգան քէնտիսի տախի ըշըգ մէլէ-
 յինէ թէպտիլ օլուր : Եմտի օնուն խրղմէթճի- 15
 լէրի տախի՝ սատագաթ խրղմէթճիլէրինէ թէպ-
 տիլ օլուրլար իսէ , պէյիւք շէյ տէյիլ տիր , ամ-
 մա օնլարըն սօնու՝ ա՛մէլլէրինէ կէօրէ օլաճագ :
 Աինէ սէյլէրիմ , թա քիմ պէնի՝ քիմսէ տիվա- 16
 նէ սանմայա . եօղ իսէ , պէնի պարի տիվանէ կի-
 պի գապուլ էտին , քի պէն տախի պիրաղ էյիւ-
 նէյիմ : Պու էյիւնմէնին իթիմատը խուսու- 17
 սունտա սէյլէտիյիմի՝ Վապպա կէօրէ սէյլէմէ-
 յօրում , իլա տիվանէլիքտէն կիպի : Չիւն չօգ 18
 քիմսէլէր թէնճէ էյիւնիւրլէր , պէն տախի էօ-

- 19 յիւնէճէյիմ : Օ՛խրա սիղ ա՛ղբլ լըլա՛ր իքէն՝
տիվանէլէրէ կէօնիւլ խօշուղու իլէ թէհամիւլ
- 20 էտէրսի՛նիլ : Օ՛խրա սիլի էյէր պիր քիմսէ գուլ
էտէրսէ՛ էյէր պիր քիմսէ Կալընըլլ ևէրսէ , էյէր
պիր քիմսէ Էլէնըլլ ալըրսա , էյէր պիր քիմսէ
թէքէպպիւր էտէրսէ , էյէր պիր քիմսէ եիւղինիւ-
- 21 զէ վուրո՛ւրսա , թէհամիւլ էտէրսի՛նիլ : Մ՛-
յըպ իչիւն սէօյլէյօրում , կէօյա քի պիղ զայի՛ Փ
օլմուշուղ , ամմա պիր քիմսէնի՛ն ճէսարէթ էթ-
տիլի շէյտէ՛ տիվանէլիք իլէ սէօյլէրիմ՝ պէն
- 22 տախի ճէսարէթ էտէրիմ : ( ) Ելար Մ՛պրանի-
լէ՛րմի տիրլէր , պէն տախի . Խարակլ իլէրմի տիր-
լէր , պէն տախի . Մ՛քրահամ զիւրրիլէթիմի տիր-
լէր , պէն տախի . Ք՛րիստոսուն խրղմէթճիլէ-
- 23 ըրմի տիրլէր , տիվանէճէ սէօյլէրիմ՝ պէն տահա
ղիյատէ . զահմէթլէրտէ՛ տահա զիյատէ , քէօ-
թէքլէրտէ՛ խաղտէն զիյատէ , հապսլարտա՛
- 24 տահա զիյատէ , էօլիւմլէրտէ՛ չօգ քէրրէ . Ա՛է-
հուտիլէրտէն պէշ քէրրէ գրրգտան պիր էքսիք
- 25 Էօլէ՛ն ևէտիմ . Խւշ տէֆա՛ տէօյիլաիւմ՝ ,
պիր տէֆա՛ դաշանտրմ , իւշ տէֆա՛ կէ-
մի իլէ գարայա տիւշաիւմ՝ , պիր կիւն պիր
- 26 կէճէ էնկինտէ գալարմ . Է՛ջօգ տէֆա՛ եօլ-
ճուլուգտա՛ ըրմագլար թէհլիքէլէրի՛ խըսըլար
թէհլիքէլէրի՛ միլէթիմտէն թէհլիքէլէր՛ գաիֆէ-
լէրտէն թէհլիքէլէր՛ շէհրտէ թէհլիքէլէր՛ շէօլ-
տէ թէհլիքէլէր՛ տէնիղտէ թէհլիքէլէր՛ եալան
գարընտաշար արասընտա թէհլիքէլէր շէքաիմ .
- 27 Օ՛ահմէթտէ վէ միհնէթտէ՛ չօգ տէֆա՛ ոյղու-
սուղուգտա՛ աճըպ վէ սուսուղուգտա՛ չօգ տէ-
ֆա՛ ուրուճտա՛ սօղուգտա՛ վէ շրիլագլըղտա՛ օլ-
- 28 տում : Տիշարըքի շէյլէրտէն մա՛տա՛ հէր

կիւնքի փերուշանլըղըմը՝ հէփ քիլիսայէրին գայ-
 ղուսուննու շէշէրի՛ : Վրի՛մ զայ՛իֆլէնիր տա պէն 29
 զայ՛իֆլէնմէմ . քի՛մ սիւրչէր տէ՛ պէն աթէշլէն-
 մէմ : Այ՛յէր էօյիւնմէք լաղըմ կէլսէ , զայ՛իֆ- 30
 լիլիմ խուսուսունտա էօյիւնէճէյիմ : Այպէ- 31
 տէն միւպարէք օլան Ռապպըմըղ Յիսուս Վրիս-
 տոսուն Ալլահը վէ Պապասը պիլիը քի՛ եալան
 սէօյլէմէմ : Տըմը շգտա՛ Արետ փատիշահըն 32
 միլէթպաշըսը՝ պէնի դուժմաղա խսթէյէրէք՝
 Տըմը շգլըլարըն շէհրինի կէօղէտիրիտի . Ա է 33
 հիսարտան աշաղա պիր փէնճէրէտէն սէփէտ իլէ
 սարգըլտըմ , վէ սնուն էլլէրինտէն գաշտըմ :

ՊԵՇ 12 :

Հուլա էօյիւնմէք պանա ֆայիտէ էթմէղ . զիրա 1
 Ռապպըն բույալարընա վէ իլհամլարընա կէլէճէ-
 յիմ : ( )նտէօրթ երլտան էվվէլ Վրիստոստա 2
 պիր ատէմ պիլտիմ . թէնտէ մի՛ պիլմէմ , եօխսս
 թէնտէն խարիճմի՛ պիլմէմ , Ալլահ պիլիը , քի՛ 3
 օլ քիմսէ իւշիւնճիւ կէօյէտէք գափըլտը : Ա է
 պու քիմսէյի պիլտիմ , թէնտէմի՛ թէնտէն խա- 4
 րիճմի՛ պիլմէմ , Ալլահ պիլիը , քի՛ օ՛ ճէննէթէ
 գափըլտը , վէ սէօյլէնմէղ սէօղէր իշիթտի ,
 քի՛ օնլարը սէօյլէմէսի ատէմէ ճայիլ տէյիլտիր :
 Պունճիլէյին քիմսէ իշիւն էօյիւնէճէյիմ , ամմա 5
 քէնտիմ իշիւն՝ էօյիւնմէյէճէյիմ , իլլա քի՛ զա-
 յիֆլէքլէրիմ իշիւն : Օլիրա էյէր էօյիւնմէյէ 6
 խսթէրսէմ , տիվանէ օլմայաճաղըմ , շիւն կէր-
 շէք սէօյլէյէճէյիմ . ամմա սաղընըրըմ քի՛ պիր
 քիմսէ պէնտէ՛ պէնի կէօրտիյիւնտէն եա պէն-
 տէն իշիթտիյի շէյտէն զկյատէ պիր շէյ զանն
 էթմէյէ : Ա է իլհամլարըն խադտէն զկյատէ- 7

- ընդինէ թէքէպպիւր էթմէյիմ տէյիւ՝ պանա թէ-
 նիմէ պիր տիւրթիւ՝ շէյդան մէլէյի վէրիլտի ,
 քի պանա շամար չալա , թաքիմ թէքէպպիւր
 8 էթմէյիմ : Պունտան էօթիւրիւ Քապպա իւչ
 9 տէֆա՝ եալվարտը՝մ , քի պէնտէն այրըլա : Ա է
 պանա տէտի . Պէնիմ քէրէմիմ սանա եէթէր ,
 զիրա գուվվէթիմ՝ զայիֆլիքտէ թէքմիլ օլուր .
 իմտի ճանի կէօնիւլտէն զայ՝իֆլիքլէրիմտէն տա-
 Տա զիյատէ էօյիւնէճէյիմ , թաքիմ Վրիստո-
 սուն գուվվէթի պէնիմ իւզէրիմէ թէսքի՝ն էտէ :
 10 ( )նուն իչիւն Վրիստոսուն ուղուրունա՝ զայիֆ-
 լիքլէրտէն՝ սէօյիւլմէքտէն՝ մուհթաճ օլմագտան՝
 գօվալանմագտան՝ սքգընթըլարտան բազի իմ .
 չիւն զայիֆ օլտուղում զէման՝ օ զէման գուվ-
 11 վէթիլ իմ : Այօյիւնմէյիլէ տիվանէ օլտում .
 պէնի սիզ զօրլատընըզ , չիւն պէն սիզտէն սըփա-
 րըշ օլունմալը իտիմ . չիւն հիչ պիր շէյ տէյիլ
 իսէմ տէ՝ էն պէօյիւք առաքեալարտան հիչ պիր
 12 էքսիյիմ օլմատը : Օ՝իրա առաքեալըն նիշան-
 արը՝ թէքմիլ սապր իլէ՝ միւ՝ ճիզաթլար վէ հիք-
 մէթլէր վէ գուվվէթիլ իշլէր իլէ արանըզտա իճ-
 13 րա՝ օլունտու : Օ՝իրա սիզ զայրի քիլիսալէր-
 տէն կերի գալտըղընըզ շէյ նէ՞ տիր , իլա քի՝
 պէն քէնտիմ սիզէ աղըրըզ վէրմէտիմ . պու-
 նահագգըղը պանա ա՛ֆվ էտին :
 14 Իշթէ իւչիւնճի՛ւլ քէրրէ սիզէ կէլմէյէ հազը-
 րըմ , վէ սիզէ աղըրըզ վէրմէյէճէյիմ . զիրա սի-
 զին շէյլէրինիզի արամամ , իլա սիզի . զիրա
 չօճուգլար աթալար իչիւն խազինէ պիրիթիթի-
 մէյէ պօրճլու տէյլլէր , իլա աթալար չօճուգ-
 15 ար իչիւն : Պէն իսէ ճանլարընըղըն ուղուրու-
 նա ճանի կէօնիւլտէն մասրաֆ էտէճէյիմ , վէ

խորանք օլունաճաղըմ , էյէրչի՛ պէն սիղի տաճա
ղկյատէ սէվիպ՝ սիղտէն տաճա աղ սէվիլիքիսէմ
տէ :

Մտքին օլունքի՛ պէն սիղէ աղըրըզ վէրմէտիմ , 16
ամմա ֆէնտպապ օլմաղըլա՝ սիղի հիլէ իլէ
դութաում : Սիղէ կէօնտէրտիլիմ քիմսէլէրին 17
պիրի վասիգասի իլէ սիղէ դատր էթտի՛մի :
Տիտոսա եալվարտըմ , վէ պէրապէր գարրնտաղը 18
կէօնտէրտիմ . Տիտոս սիղէ պիր դատր էթտի՛մի .
Տէման պիր բուճտա՝ հէման պիր գարիքտէ եիւ-
րի՛մէտիքմի :

Նինէ սիղէ ճէվա՛յմը վէրիյօրուղ , զանն է- 19
տէրսինիղ . Մլաճըն հուզուրունտա Քրիստոս-
տա սէօյլէյօրուղ . լաքին հէփիսի՛ եա՝ սէվիլի-
լիլէր՝ սիղին մամուր օլմանը՛ղ իչիւնտիւր :
Օիրա գօրգարըմ քի՛ օլմայա կէլտիլիմտէ՛ սիղի 20
խսթէմէտիլիմ հալտէ պուլայըմ , պէն տախի սի-
ղէ՛ իսթէմէտիլինիղ կիպի պուլունայըմ . օլմա-
յա տրանըղրոս նիղալար՝ խասէտլէր՝ էօրքէլէր՝
ղավղալար՝ զիյպէթլէր՝ զամմաղըզլար՝ քիպիր-
լէքլէր՝ նիղամնըզըզլար օլա . ( )լմայա քի՛ եի- 21
նէ կէլտիլիմտէ Մլաճըմ եանընըզտա պէնի ալ-
չագլատա , վէ մուգատէմա կիւնաս էտիպ՝ իչիլ-
միշ իտիքլէրի նափաքըզ վէ զինա վէ էտէպսիղ-
լիք իչիւն թէվպէ էթմէմիշ չօգ քիմսէլէր իչիւն
եաւ չէքէլիմ :

ՊԼԵՂ 13 :

Պու սիղէ կէլտիլիմ իւչիւնճիւ տէֆա՛տըր . իքի 1
վէ իւչ շահիտին աղըլ իլէ հէր սէօլ ս՛ապի թ
օլաճագտըր : Փէշին սէօյլէտիմ , վէ իքինճի 2
տէֆա՛տա եանընըզտա իքէն կիպի՛ փէշին սէօյ-

1 Էրիմ, վէ կանընըղտա տէյիլ իբէն՝ էվվէլ
 կիւնաս հտէնլէրէ վէ հէփ գալանլարա շիմտի
 կազարըմ քի՛ էյէր թէքրար կէլիրսէմ, էսիր-
 3 կէմէյէճէյիմ. Չիւն քի պէնտէ սէօյլէյէն
 Վրիստոսուն թէճրիւպէսինի՛ արարսընըղ, քի
 օ՛ սիղին իչիւն զայի՛ Փ ատէյիլ, իլլա սիղտէ գուվ-
 4 վէթլի տիր: Օ՛ հրա զայի՛ Փլէք իլէ էյէր խա-
 չա՛ չըգարլլտը՛ իսէտէ, լաքին Վլլահըն գուվվէ-
 թի իլէ կաշայօր: Չիւնքի պի՛ղ տախի օնտա զա-
 յի՛ Փ իսէք տէ՛ լաքին սիղտէ քի Վլլահըն գուվ-
 վէթի իլէ օնուն պիլէսինճէ կաշայածաղըղ:
 5 Վէնտինիղի սընայըն, էյէր իմանտա իսէնիղ,
 քէնտինիղի թէճրիւպէ էյլէյին. կօխսա քէնտի-
 նիղի գանըմա՞ղսընըղ քի՛ Յիսուս Վրիստոս
 սիղտէ տիր, իլլա քի գապուլ օլունմամը՛ յաար-
 6 նըղ: Վմմա ումարըմ քի՛ գանըլածագսընըղ քի՛
 7 գապուլ օլունմամը՛ տէյիլիղ: Ա՛ է Վլլահա կալ-
 վարըրըմ քի՛ հիշ պիր քէմլէք էթմէյէսինիղ.
 տէյիլ քի պիղ գապուլ օլունմուշ կէօրիւնէլիմ,
 իլլա քի սիղ խայրը՛ իշլէյէսիղ, պիղ իսէ գապուլ
 8 օլունմամը՛ կիպի օլալըմ: Օ՛ հրա կէրչէքլիյէ
 գարչը հի՛շ պիր շէյէ գատիր տէյիլիղ, իլլա կէր-
 9 չէքլիյին ուղուրունա գապուլիղ: Օ՛ հրա պիղ զա-
 յի՛ Փ օլտուղումուղ՝ սիղ իսէ գուվվէթլու օլտու-
 ղունուղ զէման՝ սէվինիրիղ. վէ պունուն իչիւն՝
 սիղին քեամիլ օլմանըղ իչիւն՝ տուա՛ էտէրիմ:
 10 ( )նուն իչիւն կանընըղտա տէյիլ իբէն՝ պուն-
 լարը կազայօրում, թաքիմ Վապպըն պանա
 մամուր էթմէք վէ տէյիլ երգմագ իչիւն
 վէրտիյի գուվվէթէ կէօրէ՛ կանընըղտա օլտու-
 ղումտա սէրթլէք գուլանմայըմ:
 11 Իմտի կա՛ գարընտաշար՝ շատ օլուն, քեա-

միշտ օլուն , թէսէլլի՛ օլուն , իթիֆաօգ իւղ-
 րէ օլուն , սէլամէթ իւղրէ օլուն . վէ մու-
 հապպէթին հէմ սէլամէթին Վալասը պիլէ-
 նիզճէ օլա : Պիրի պիրինիզի մուգատտէսէօ 12
 փիւշ իլէ սէլամլայրն . ճիւմլէ մուգատտէսլէր
 սիզէ սէլամ հտէրլէր : Բապպ (Յիսուս Քրիստոս) 13
 տոսուն ինայէթի վէ Վալասըն մու-
 հապպէթի վէ Բուհ էլ գուտ-
 սուն իլհագլղը ճիւմ .
 Լէնիզ իլէ օլսուն .
 ամին :

Կորինթոսուլարա իրինճի Ռէլիգիոս Մակեդոնիա-
 նրն փիլիպպէ շէհինտէն Տիտոս իլէ
 Պուկասըն վասիդասի իլէ եա-
 զըլմըտըր :

ՊՈԳՈՍ

ԵՌԵՐԵՆԵԱԼԸՆ ԳԵՂԵՏԵԱԸ
ԼԵՐԸ ՍԻՆՔԻԹԻԹՊԻԹ

ՊԼԸ 1:

- 1 Պողոս առաքեալ՝ ատենելերտէն տէյիլ հէմ
անեմէր վասիգասի իլէ տէյիլ՝ իլա Յիսուս
Վրիստոսուն՝ վէ օնու էօլիւլերտէն տիրիլտէն
- 2 Պապա Լլահըն վասիգասի իլէ՝ վէ պիլէմճէ
օլան հէփ գարրնտաշլար՝ Վաղատիանըն քիլի-
սալէրինէ . Սիղէ՝ Պապա Լլահտան վէ Բապ-
- 3 պըմըղ Յիսուս Վրիստոստան ինայէթ վէ սելա-
մէթ օլուն . Վի օ՝ կիւնահլարըմըղ իշին
- 4 քէնտինի վերտի , թաքիմ պիղի՝ Լլահ վէ Պա-
պամըղըն իրատէթինէ կէօրէ՝ շիմտիքի էարա-
- 5 մաղ ա՛սիրտէն խելաս էտէ . Վի օնա էպէտլեր
էպէտինճէ ի՛ղղէթ օլուն . ամին :
- 6 Թա՛ճիւպ էտէրիմ քի՛ սիղի Վրիստոսուն ի-
նայէթի իլէ տա՛վէթ էտէնտէն՝ պէյլէ շափուք
- 7 պիր զսրի աւետարանա կէօշ էտէրսինիղ . Վի
օ՝ զայր լմի տէյիլ տիր , իլա քի պա՛ղը քիմսէլեր

վար քի՛ սիրի պուլանաբըրըլար , վէ Վ. քիստոսուն
 աւետարանընը տէօնաէրմէյէ իսթէրլէր : Վա- 8
 քին էյէր պիզ տախի՛ եախօտ կէօքաէն պիր մէ-
 լէք՝ պիզլիմ սիզէ միւժտէ էթտիյիմիզտէն զայրի
 սիզէ միւժտէ էտէրսէ , լանէթ օլտուն : Վյվէլ 9
 տէտիյիմիզ կիպի՛ շիմտի տախի եինէ տէրիմ .
 Վյէր պիր քիմնէ գապուլ էթտիյինիզտէն զայ-
 րի պիր շէյ միւժտէ էտէրսէ , լանէթ օլտուն :
 Օ իրա հալա տտէմլէրի՞մի գանաբըրըլմ , եօխսա 10
 Վլահը՞մը . եօխսա տտէմլէրէ՞մի պէյէնիլմէյէ
 արայօրում , զիրա էյէր արթըդ ատէմլէրաէն
 պէյէնիլէէյտիմ , Վ. քիստոսուն գուլու օլմազը-
 տըմ :

Վ է սիզէ՛ եա՞ գարընտաշար՝ պիլտիրիրիմ , 11
 քի պէնտէն վա՞ղ օլունան աւետարան ատէմէ
 կէօրէ տէյիլտիր . Օ իրա պէն տախի օնու ա- 12
 տէմտէն սլմատըմ , վէ թա՛լիմ օլունմատըմ .
 իլլա Յիսուս Վ. քիստոսուն իլհամլը վասիգասի ի-
 լէ ալալ : Օ իրա պէնիմ պիր զէման Նէհու- 13
 տիլիքտէ կէշինմէմի իշիթտինիզ , քի Վլահըն
 քիլիստարնը խազտէն զիյատէ գօվալարըտըմ ,
 վէ օնու խարապէտէրիտիմ . Վ է պապալարը- 14
 մըն սրիարը շարընա տահա զիյատէ զայրէթլի օ-
 լարագ՝ միլէթիմտէ չօգ ազրանլարըմտան զիյա-
 տէ Նէհուտիլիքտէ իլէրի վարըրըտըմ : Վմմա 15
 պէնի անամըն բահմինտէն պըրան վէ քէնտի ի-
 նայէթի վասիգասի իլէ ալէն՝ տա՛վէթ էտէն Վ. Լ-
 լահ բազի օլտուղու զէման , քի պանա ( ) զու- 16
 նու աշիքեար էտէ , թաքիմ օնու դտիֆէլէրտէ
 վա՞ղ էտէյիմ ; տէր ա՞գապ թէնէ վէ գանա տա-
 նըլմատըմ : Է՞մ տախի պէնտէն իլէրի օլան 17
 աւաքեալարա՛ Նըրուսաղէմէ չը՞գմատըմ , լա-

- 18 քին Մ'րապիսթանս վարտում , վէ եինէ Տըմըշ-
 րա՝ Պեարոսու զիյարէթ էթմէյէ Արուսաղէմէ՝
 չըգտում . վէ օնուն եանընտա օնպէշ կիւն գալ-
 19 տում : Ապքին առաքեալարտան՝ Մապպըն գա-
 րընտաշը Յակոբոստան մնտա զայրի քիմսէյի
 20 կէօրմէտիմ : Ա է սիղէ եազտըղում շէյլէրի՝ իշ-
 թէ Ալահըն հուզուրունտա իշուր էրէրի՝ , քի
 21 եալան սէօյլէմէմ : Անտէն սօնկրա Սիւրիա իլէ
 22 Աիլիկիանըն ըգլըմլարընս կէլտիմ : Ամմա Աէ-
 հուտիսթանըն Վրիստոստա օլան քիլիսալէրինէ
 23 եիւզ պէ եիւզ պիլիննիշ տէյիլիտիմ . Ապքին
 եսլընըզ իշիտիրլէր իտի քի՝ Պիղի պիր զէման
 գօվալայան՝ շիմտի պիր զէման խարապ էթտիյի
 24 իմանը վա՛ղ էտէյօր : Ա է պէնիմ իշիւն Ալահա
 շիւքր էտէրլէրիտի :

ՊԵՇ • 2 :

- 1 Անտէն օն տէօրթ երլտան սօնկրա՝ Տիտոսու
 պերապեր ալըպ՝ Մաոնարաս իլէ եինէ Արուսա-
 2 ղէմէ՝ չըգտում . Ա է իլհամ մուճէպինճէ չըգ-
 տում . վէ օնլարա՝ հէմ թէնհաճէ միւ՝ թէպեր օ-
 լանլարա՝ գաիֆէլէրէ վա՛ղ էթտիյիմ աւետարա-
 նը պէյան էյլէտիմ . օլմայա պօշունս սէյիրտէ-
 3 յիմ , եա սէյիրթմիշ օլայրմ : Ապքին պիլէմ-
 ճէ օլան Տիտոս տախի՝ Աունանի իքէն՝ սիւննէթ
 4 օլունմաղա մէճպուր օլմատը . Ամմա պիղի գուլ-
 լուղա կէթիրմէք իշիւն Յիսուս Վրիստոստա
 մալիք օլտուզումուզ ազատըղըմըզ ճասուլա-
 մաղա կիղլիճէ իշէրի կէլէն կիղլի կիրմիշ եալան
 5 գարընտաշլար իշիւն . Վի օնլարա պիր սաա՝ թ
 պիլէ իգասա՝ թ եերի վէրմէտիք . թաքիմ աւետա-

րանքն կերչէքլիյի եանքնըլտաւ տայիմ գալա :
 1 Վաքին պիր շէյ օլմաղա զանն օլունանլար իշին՝ 6
 պիր զէման հէր քիմլէր իտի իտէ՝ հաճէթիմ՝ տէ-
 յիլ . Վլաս ատէմին խաղըրնա պագմաղ . զի-
 րա քէնտիլէրինի ուլը շէյ զանն էտէնլէր՝ պանա
 հիչ պիր շէյ զամմ էթմէտիլէր : Վաքին օնուն 7
 ա՛քսիտի . շին օնլար պանա սիւննէթսիղլիյին
 աւետարանը՝ նիճէ քի Պետրոսա տախի սիւննէ-
 թին քի՝ ինանըլտըղնը կէօրմէլէրիլէ , զիրա 8
 Պետրոսա սիւննէթին առաքեալըղնը իճրա է-
 տէն՝ պանա տախի դաիֆէլէր իշին իճրա էյլէ-
 տի , վէ տիրէքլէր ի՛թիպար օլունան հակօրոս 9
 վէ Աւփաս վէ հոհաննէս՝ պանա վէրիլէն ինա-
 յէթի սնկլամալարը իլէ պանա հէմ Ռաոնաբա-
 սա իլհապըգ իշին սաղ էլլէրիննի վէրտիլէր . թա
 քիմ պիղ դաիֆէլէրէ՝ օնլար իտէ սիւննէթիլէ-
 րէ Վարալուր : Նալընըլ՝ Փուգարալարը խաղը- 10
 րա դու՛թալըմ ըստըլուրըլուր . օնու քի՝ հէման
 իճրա էթմէյէ ճէհա էյլէտիմ : Ս է Պետրոս 11
 Վնդաքեալա կէլտիլինտէ՝ նուն եիւղինէ գարջը
 զը՛թ տուրաում . զիրա թա՛ղիրէ մուսթահազգ
 իտի : Օ իրա հակօրոս դարանֆընտան պալը 12
 քիմսէլէր կէլմէղտէն էվլէլ՝ դաիֆէլէր իլէ պե-
 րապէր եէրիտի . ամմա օնլար կէլինճէ , սիւննէթ-
 տէն օլանլարտան գօրգմաղըլա՝ քէնտիսինի
 կէրի շէքիպ այըրըրըաը : Ս է օնուն պիլէսինճէ 13
 գալան Նէհուտիլէր տախի միւրայըլըգ էթտիլէր ,
 շէյլէ քի օնլարըն միւրայըլըլարընա Ռաոնա-
 բաս տախի շէքիտի : Վաքին . աւետարանըն 14
 կերչէքլիյինէ տօղրու սյագ գօմաղըլէրինի
 կէօրտիլիւմտէ , հէփիսինին էօնիւնտէ Պետրո-
 սա տէտիմ . Նյէր սէն Նէհուտի իքէն գաիֆէ-

- լէր կիպի՝ վէ տէյիլ Ա,էհուտի կիպի եաշար իսէն ,
 նիչիւն դաիֆէլէրէ Ա,էհուտիճէ կէչինմէյէ զօր
 15 էտէրսին : Պիզ դապի՛աթտէն Ա,էհուտիլէրիզ ,
 վէ դաիֆէլէրտէն՝ կիւնահքեարլար տէյիլիզ :
- 16՝ Աօմօսուն ա՛մէլէրինտէն ատէմ սատրզ օլմատր-
 ղընը՝ իլլա Հիսուս Վ.րիստոսուն վասիդասի իլէ
 օլտուղունու պիլտայիմիզտէն , պիզ տախի Հիսուս
 Վ.րիստոսա ինանարզ , թալքիմ Վ.րիստոսուն
 իմանը իլէ վէ տէյիլ նօմօսուն ա՛մէլէրի իլէ սա-
 տրզ օլալըմ՝ զիրա նօմօսուն ա՛մէլէրի իլէ հիչ պիր
- 17 թէն սատրզ օլմայաճագարը : Ա է էյեր Վ.րիս-
 տոսուն վասիդասի իլէ սատրզլանմաղա ա-
 րար իքէն՝ պիզ տախի կիւնահքեար պուլունտուզ
 իսէ , ա՛ճապա Վ.րիստոս կիւնահ խրզմէ թճիսի-
- 18 միտիր , հաշա : Օ իրա էյեր երզտըղըմ շէյլէ-
 րի՛ եինէ օնլարը՝ պինա էտէրսէմ , քէնտիմի ա՛սը՝
- 19 կէօսթէրիբիմ : Չիւն պէն նօմօսուն վասիդա-
 սի իլէ նօմօս իչիւն էօլտիւմ , թալքիմ Ալլահաի
- 20 եաշայըմ : Վ.րիստոսուն պիլէսինճէ խաշլան-
 տըմ . լաքին եաշայօրում . ամմա պէն տէյիլ ,
 իլլա պէնտէ Վ.րիստոս եաշայօր . վէ շիմօի թէն-
 տէ եաշատըղըմը՝ պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէ-
 նիմ իչիւն թէսլիմ էտէն Ալլահըն ( ) ղլունուն
- 21 իմանը՝ իլէ եաշայօրում : Ալլահըն ինայէթի-
 նէ ա՛սը օլմամ . զիրա էյեր սատագաթ նօմօս վա-
 սրզասը իլէ օլսայլտը , օլմուշ օլտու քի Վ.րիս-
 տոս նաֆիլէ էօլտիւ :

ՊԼԵ, 3:

Ե՛ջ անգրւարդ Վարդատալըլար՝ սիզի կէրչէքլէյէ 1
 իդասա՛ թէ թմէմէյէ քի՞մ նազարլատը . սիզի քի՛
 Յիսուս Վրիստոս կէօզլէրինիզին էօնիւնտէ ա-
 րանըզտա խաչա՛ չըգարըմը շ աշիքեսարէ պէյան
 օլունտու : Սիզտէն եալընըզ պունու էօյրէնմէ- 2
 յէ իսթէրիմ . Րուհու նօ՞մօս անէլէրի վասի-
 դասի իլէ՛ եօխսա իմանը՞ն տինկլէմէսի իլէմի ալ-
 տընըզ : Պէօյլէ՞ անգրւարդարմըսընըզ . Րուհ 3
 իլէ պաշլամը իքէն՝ շիմտի թէ՞ն իլէմի պիթի-
 րիրսինիզ : Պու գատար շէյլէրի պօշունամը 4
 շէքտինիզ , էյէր հագգան պօշունա՛ իսէ : Իմտի 5
 սիզէ Րուհու իհսան էտէն՝ վէ տրանըզտա գուվ-
 վէթլի իշէր իշէյէն՝ նօ՞մօսուն անէլէրի իլէմի՛
 եօխսա իմանը՞ն տինկլէմէսի իլէմի էքէր : Նի- 6
 ճէ քի Վրրահամ Վլլահա ինանտը , վէ օնա սա-
 տագանթ սայրտը : Վօյլէ իսէ պիլին քի իման- 7
 տան օլանլար՝ Վրրահամըն օղուլարը օնլար տըր :
 Վ է քիթապ Վլլահըն դաիֆէլէրի իման իլէ սա- 8
 տըզ էթտիլինի փէշին կէօրմէքլէ , Վրրահամա՛
 շէփի դաիֆէլէր սէնտէ միւպարէքլէնէճէքլէր
 տէյիւ՝ փէշին միւթտէ էյլէտի : Իմտի իմանտան 9
 օլանլար՝ իմանլը Վրրահամ իլէ պէրապէր միւ-
 պարէքլէնիրլէր : Օ՛ իրա նօմօսուն անէլէրին- 10
 տէն հէփ օլանլար՝ պէտտուա՛ ալթընտատըրլար .
 զիրա եազըլմըշտըր . Նօմօսուն քիթապընտա
 հէփ եազըլմը շ օլան շէյլէրէ՛ օնլարը իճրա էթ-
 մէք իշիւն՝ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլու՛ն
 օլսուն : Վ է նօմօս վասըգասը իլէ Վլլահըն ին- 11
 տինտէ հիշ պիր քիմսէնին սատըգլանմատըրը՛
 պէլի տիր , շիւն՝ Սատըգ քիմսէ իման՝ վասիդա-

- 12 սը իլէ եաշայաճագտըր : Նճմօս իսէ՛ իման վասիդասի իլէ տէյիլտիր . լաքին՝ ( )նլարըլա՛ օնլարը իճրա էտէն՝ ատէմ՝ եաշայաճագ : Վրիստոս՝ պիղիմ իչիւն պէտտուա՛ օլմաղըլա՛ պիղի նօմօսուն պէտտուասընտան սաթուն ալտը . չիւն եաղըլմըշտըր . Ըղաճըն իւղէրինտէ հէր ասըլան՝
- 14 մէլո՛ւնտուր : Թաքիմ Ըբրահամըն պէրէքէթի դաիֆէլէրէ ( )իսուս Վրիստոսուն վասիդասի իլէ օլա . Թաքիմ իմանըն վասիդասը իլէ Բուհուն վա՛տինի ալալմ : Լա՛ գարընտաշար՝ ատէմէ կէօրէ սէօյլէրիմ , պիր ատէմին ս՛ապիթ օլմուշ ա՛հարընը՝ հիչ պիր վէճճլէ քիմսէ պօղմաղ , եախօտ օնա պիր շէյ գաթմաղ : Լաքին վա՛տլէր՝ Ըբրահամա վէ օնուն զիւրրիյէթինէ սէօյլէնտիլէր . չօղլար իչիւն կիպի՛ Ա է օնուն զիւրրիյէթլէրինէ տէմէյօր , իլլա պիր իչիւն կիպի՛ Ա է սէնին զիւրրիյէթինէ Գէյօյ , քի օ՛ Վրիստոստուր : Ա է պունու տէրիմ , Ըլահասան Վրիստոս իչիւն էվվէլտէն ս՛ապիթ օլմուշ ա՛հար՝ տէօրթ եիւղ օթուղ եըլտան սօնկրա օլան նօմօս՝ վա՛տի պաղղալ էթմէք իչիւն՝ իպղալ էտէմէղ : Օկրա միրաս՝ նօմօստան օլուրսս , արթըգ վա՛տտէն տէյիլտիր . ամմա Ըլահ Ըբրահամա՛ վա՛տ վասիդասի իլէ պաղըլամըշտըր :
- 19 Իմտի նօմօս նէ՞ տիր . Ըսըլըգլարըն՝ սէպէպինտէն զամմ՝ օլունտու , վէ թա օնա վա՛տ օլունան զիւրրիյէթ կէլէնէտէք՝ մէլէքլէրին վասիդասի իլէ պիր միյանճընըն էլի իլէ թա՛յին օլունտու :
- 20 Ըմմա օլ միյանճը ելիրինին տէյիլտիր , Ըլահ իսէ պիր տիր : Իմտի նօմօս՝ Ըլահըն վա՛տլէրինէ զըթմը . հաշա .

ղերա է՞միւր վերմէյէ գատիր օլան նօմօս վէ-
 րիլսէ իտի, հագգան սատագաթ նօմօստան օլու-
 րուտու : Աքին քիթապ հէփիսինի նօմօս ալ- 22
 թընա գափաթտը, թա քիմ ինանանլարա՛ վա՛տ
 Յիսուս Վրիստոսուն իմանը իլէ վէրիլէ : Ա է 23
 իման կէլմէղտէն էլվէլ՝ աշէքեար օլաճագ օլան
 իման իշին գափանմըչ օլուպ՝ նօմօս ալթընտա
 սագլանարդ . Ե էջլէ քի Վրիստոսա նօմօս պի- 24
 ղիմ թէրպիլէ էտիճիմիղ օլմուշտուր . թաքիմ՝
 իման իլէ սատըգլանալմ : Վմմա իման կէլին- 25
 ճէ, արթըգ թէրպիլէ էտիճինին ալթընտա տէ-
 յիլիղ : Օիրա Յիսուս Վրիստոսա օլան ի- 26
 մանըն վասիգասի իլէ՝ հէփինիղ Վլլահըն օղուլ-
 լարըսընը : Օիրա սիղ հէփ Վրիստոսա վաֆ- 27
 թիղ օլանլար՝ Վրիստոսու կիլտինիղ : Աէհու- 28
 աի եօգ՝ եա Առնանի եօգտուր, գուլ եօգ՝ եա ա-
 զատ եօգտուր, էրքէք եօգ՝ եա գարը եօգ-
 տուր . շին սիղին հէփինիղ Յիսուս Վրիս-
 տոստա պիր սինիղ : Ա է էյէր սիղ Վրիս- 29
 տոսուն իսէնիղ, օլմուշ օլտու քի Վրրահա-
 մըն ղիւրիլիլթի՛ վէ վա՛տ մուճէպինճէ միրաս՝
 ճիլէրսինիղ :

ՊԼԵ . 4 :

Ա է տէրիմ, հէր նէ գատար ղէման միրաս՝ ճը սա- 1
 պի իսէ, հէր շէյին սահիպի իքէն՝ գուլտան հիչ պիր 2
 ֆէրգի եօգտուր : Ալլա պապասընըն վա՛տէսի
 թէքմիլինէտէք՝ վէքիլէր վէ քէտիսիւտալար ալ- 3
 թընտա տըր : Պունճիլէյին պիղ տալի սապի-
 լէր օլտուղումնը վազըթ՝ տիւնեանըն ա՛նասըր- 4
 լարը ալթընտա գուլար օլմուշուտուգ : Վմմա
 ղէմանըն թէքմիլ օլմասընտա՛ Վլլահ քէնտի ( ) ղ-
 լունու կէօնտէրտի, քի օ՛ գարըտան օլտու, վէ նօ-

- 5 մօս ալթընտա օլտու . թաքիմ նօմօս ալթընտա
 օլանլարը սաթնուն ալա , թաքիմ պիզ օղուլ օլ-
- 6 մագլըղա նայիլ օլալըմ : Ա է սիզ օղուլար օլ-
 տուղունուղտան՝ Մլաճ սիզին եիւրէքլէրինիզէ
 քէնտի ( ) զլունուն Րուհունու կէօնտերտի , քիօ՝
- 7 Աբբա Պապա չաղըրըր : Շ էօյլէ քի՝ արթըգ .
 գուլ տէյիլ՝ իլա օղուլտուն . վէ էյէր օղուլ իսէն ,
 Վրիստոսուն վասիգասի իլէ Մլաճըն միրաս՝ ճը-
- 8 սի տախիսին : Ապքին օլ զէման Մլաճը պիլմէ-
 տիյինիզտէն , դապիա՛թտէն ալաճ օլմայանլարա
 ի պատէթ էթտինիզ . Մմմա շիմտի սիզ Մլա-
- 9 ճը պիլտիքտէն՝ վէ պախուսուս Մլաճտան պի-
 լինտիքտէն սօնկրա՝ եինէ շօլ թէքրար գուլուգ
 էթմէյէ իսթէտիյինիզ զայ՝ իՖ վէ Ֆագիր անա-
- 10 սըրլարա նի՛ շիւն տէօնէրսինիզ : Աիւնլէր վէ այ-
 լար վէ զէմանլար վէ եըլար կէօղէտիրսինիզ :
- 11 Սիզտէն էօթիւրիւ գօրգարըմ , օլմայա քի սիզ-
 տէ նաֆիլէյէ էմէք չէքմիշ օլայըմ :
- 12 Այա գարընտաչլար՝ սիզէ եալվարըրըմ , պե-
 նիմ կիպի օլուն . զիրա պէն տախի սիզին կիպի
 իմ . պանա հիչ պիր նահագգլըգ էթմէտինիզ :
- 13 Ա է պիլիրսինիզ , քի սիզէ էյվէլտէն՝ թէնին զա-
- 14 յ՝ իՖիլիյի իլէ աւետարանը վա՛ղ էյլէտիմ : Ա է
 թէնիմտէ օլան թէճրիւպէմի թահգիր էթմէտի-
 նիզ , հէմ իքրահ էթմէտինիզ . լաքին պէնի՛
 Մլաճըն մէլէյի կիպի՝ Յիտուս Վրիստոսու կիպի
- 15 գապուլ էթտինիզ : Ամտի սիզին մութլուլու-
 զունուզ նէ՞ իտի . զիրա սիզին իշիւն շէհատէթ
 էտէրիմ քի՛ էյէր միւմքին օլաայըտը՝ կէօղէրինի-
- 16 զիօյուպ պանան վէրէճէյիտինիզ : Ամտի սիզէ կեր-
 չէյի սէօյլէմէյիլէ , տիւշմէնինի՛ զմի օլտում :
- 17 Սիզին զայրէթինիզի էյի չէքմէյօրլար . լաքին
 սիզի չէլմէյէ իսթէրլէր , թաքիմ սիզ օնլարըն

դայրէթինի չէքէսինիդ : Լմնա էյի շէյին զայ- 18
 րէթինի չէքմէսի՝ տայիմա էյի տիր, վէ տէյիլ
 եայլնըղ եանընըղտա օլտուղում զէման : Եւ 91
 քիւչիւք էվլատլարում քի՝ թա Վրիստոս սիղտէ
 շէքիլէնէնէտէք՝ սիղին իչիւն եինէ տօղուշ աղ-
 րըլարը չէքէրիմ : Լաքին խթէրիտիմ քի 20
 շիմտի եանընըղտա օլայում, վէ սէսիմի տէյիշ-
 թիրէյիմ : զիրա սիղին իչիւն շիւպճէտէ-
 յիմ :

Պանա սէյլէյին, սիղ նօմօս ալթընտա օլմա- 21
 զա խթէյէնլէր՝ նօմօսու տինկլէմէ՞ զմիսինիդ :
 Օիրա եազըլմըշտըր քի՝ Լբրահամըն իքի օղու 22
 օլտու, պիրի խալայըգտան՝ վէ օպիրի ազատը
 գարըտան : Լաքին խալայըգտան օլան՝ թէն- 23
 ճէ տօղմուշտուր, ամմա ազատը գարըտան օլան՝
 վա՛տ վասիգասը իլէ օլտու : Ա է պու շէյլէրին 24
 մանասը՝ վար, զիրա պոււնլար իքի ա՛հալարտըր,
 պիրի՝ Սինա տաղընտան գուլլուգ իչիւն տօղուրան
 տըր, քի օ՝ Հագար տըր : Օիրա Հագար Լրա- 25
 պիսթանտա Սինա տաղըտըր, վէ շիմտիքի Ե-
 րուսաղէմէ ըիւպար տըր, վէ քէնտի օղուլարը
 իլէ գուլլուգ էտէր : Լմնա եօգարը քի Երուսա- 26
 ղէմ ազատը՝ տըր, քի օ՝ Հէփիմիղին անասը՝ տըր :
 Օիրա եազըլմըշտըր : Սէն եա՛ տօղուրմայան 27
 գըսըր գարը՝ Ֆէրրա՛հ էյէ, եա՛ տօղուշ աղըրլարը
 չէքմէմիշ՝ պաղըր, վէ սէտա՛ վէր, զիրա թէրք օ-
 լունմուշ գարընըն էվլատլարը՝ գօճասը օլան՝ գա-
 րընընքիլէրինտէն տահա՛ չօգտուր :

Լմնա պիղ՝ եա՛ գարընտաշար՝ Սահակ միւճէ- 28
 պինճէ վա՛տ էվլատլարը իղ : Լաքին նիճէ օղէ- 29
 ման թէն միւճէպինճէ տօղան՝ Բուհ միւճէ-
 պինճէ տօղանը գօվալար խտի, շիմտի տա-

- 30 Խի պէջլէ տիր : Բմնա քիթապ նէ տէր . Խա-
լայրը ճէմ օնուն օղունու չբար . զիրա խալա-
յրըն օղու՝ ալտալը գարրննն օղու իլէ պէրա-
31 պէր միրաս՝ սլմայաճագտըր : Խմտի եա՛ գա-
րրնաաչար՝ խալայրգ օղուլարը տէյիլիզ , իլ-
լա ալաալը գարը օղուլարը իղ :

ՊԵՇ • 5 :

- 1 Խմտի Վրիստոսուն պիզի ազատ էթտիյի ա-
զատլըգաա գալլի տուրուն , վէ եինէ գուլուգ պօ-
2 յունտուրուղունա կիրիֆթար օլման : Իշթէ
պէն Պողոս սիզէ սէջլէրիմ , քի էյէր սիւննէթ օ-
լուրսանըզ , Վրիստոս սիզէ Տիչ պիր Փայիտէ
3 էթմէյէճէքտիր : Ա է եինէ Տէր սիւննէթլի ա-
տէմէ շէհատէթ էտէրիմ՝ քի՛ պիւթիւն նօմօսու
4 էթմէյէ պօրճլուտուր : Սիզ նօմօս իլէ քէն-
աինիլի սատրոգ էտէնլէր՝ Վրիստոստան այրըլ-
5 տընըզ , ի՛նայէթտէն տիւշտիւնիւզ : Օ՛իրա
պիզ Րուհուն վասիգասի իլէ իմանտան՝ սատա-
6 գաթ իւմիտի պէքէրիզ : Օ՛իրա Յիսուս
Վրիստոստա՝ նէ սիւննէթին նէ տէ սիւննէթ-
սիզլիլին պիր գուլլէթի վար , իլլա մուհապպէթ
7 իլէ իշլէնէն իման : Այի սէյիրտիրիտինիզ ,
կէրշէքիլիլի իգաաթ էթմէմէյէ սիզի քի՛մ մէքս՝
8 էյլէտի : Պու գանմագ՝ սիզի չաղրբանտան տէ-
9 յիլտիր : Պիրաւլ մայա՝ պիւթիւն խամուրու
մայայա կէթիրիր :
- 10 Պէն Րապգտա սիզէ իթիմատ էտէրիմ քի՛
Տիչ պիր զայրի շէյէ տիգգաթ էթմէյէճէքսի-
նիզ . ամմա սիզի պուլանտըրան՝ Տէր քիմ իսէ՛
11 վէպալը շէքէճէքտիր : Բմնա պէն եա՛ գարրն-
աաչար՝ էյէր տաճա սիւննէթ վա՛ղ էտէյօրսամ ,

նի շին տաճա գովալանըյօրում . էջլէ խէ՛ խա-
չըն թէօքէղի խպղալ օլունտու : Վեա՛շքի սի- 12
ղի պուլանտըրանլար քէսիլէլէր :

Օ՛խրա սիղ եա՛ գարընտաշլար՝ աղատըղա՛ 13
տալէթ օլունտունուղ . անճագ աղատըղը թէ-
նէ սէպէպ գու՛թման , իլլա մուհապպէթ իլէ պի-
րի պիրինիղէ խըղմէ՛ թէտին : Օ՛խրա պիւթիւննօ- 14
մօս պիր սէօղտէ՛ եա՛նի՛ Վօնշունու քէնտին կիպի
սէվէսին սէօղիւնտէ թէքմիլ օլուր : Վ՛մա էյեր 15
պիրի պիրինիղի ըսըրարսանըղ , վէ եէրսէնիղ , պա-
գըն օլմայա պիրի պիրինիղտէն թէլէֆ օլասընըղ :
Վ է տէրիմ . Րուհ իլէ եիւրիւյիւն , վէ թէնին 16
արղուսունու ապլա իճրա էթմէյէսինիղ : Օ՛խ- 17
րա թէն Րուհա՛ գարշը՝ Րուհ տախի թէնէ գար-
շը արղու էտէր . վէ պունլար պիրի պիրինէ զըթ-
տըրլար . թա քիմ հէման խթէտիլինիղ շէյլէրի
էյլէմէյէսինիղ : Վ՛մա էյեր Րուհտա՛ն գու- 18
լաղուզլանըրսանըղ , նօմօս ալթընտա տէյիլի-
նիղ : Վ է թէնին ա՛մէլէրի պէլլի տիր , քի օնլար՝ 19
ֆահիշլիք՝ զինա՛նափաքըզ՝ էտէպսիղլիք՝ փութ- 20
փերէսթլիք՝ սիհրպաղըզ՝ տիւշմէնլիքլէր՝ զավ-
ղալար՝ գրղգանճըզլար՝ էօրքէլէր՝ նիղա՛լար՝ պ-
րըմագըզլար՝ ֆըրգալար՝ հասէտլէր՝ գաթլէր՝ 21
սերխօշուզլար՝ պէքրիլիքլէր՝ վէ պունլարըն էմ-
սալլի տիր . օնլարը քի սիղէ փէշին սէյլէ-
րիմ , նիճէ քի փէշին սէյլէտիմ խէտէ ,
քի պէյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր՝ Վլա՛հըն փա-
տիշահըղընա վարիս՝ օլմայաճագլար : Վ՛մ- 22
մա Րուհուն մէյվէսի մուհապպէթ՝ շատըզ՝ սէ-
լամէթ՝ էօրքէտէ սապր՝ լաղիֆլիք՝ էյլիք՝ իման՝
մահճուպլուզ՝ քէնտիլի զապղ էթմէք տիր .
պէյլէլէրէ գարշը նօմօս եօգտուր : Վ՛մա 23

24 Քրիստոսուն օլան քիմնէլէր՝ թէնի հէվէսլէր վէ
 25 շէհվէթլէր իլէ խաչլատրլար : Այլեր Վուհտա
 եաշարսագ , Վուհտա տախի եխրիյէլիմ :
 26 Պիրի պիրիմիղէ Փիթնէ վէրիպ՝ պիրի պիրիմիղէ
 հասէտ էտէրէք պօշ իֆթիխար էթմէյէլիմ :

ՊԵՇ 6 :

1 Եւ գարնտաշար՝ էյեր պիր ատէմ պիր գա-
 պահաթտա գութուլուրսա , սիզ բուհանիլէր
 պէօյլէ քիմնէյի մահճուպլուգ բուհու իլէ խլահ
 էտին . վէ քէնտինի կէօղէթ , օլմայա սէն տախի
 2 թէճրիւպէյէ տիւշէսին : Պիրի պիրինիղին
 եխքլէրինի գալտրըն , վէ պէօյլէճէ՝ Քրիստո-
 3 սուն նօմօսունու թէքմիլ էյլէյին : Վմիա է-
 յեր պիր քիմնէ՝ պիր շէյ տէյիլ իքէն՝ քէնտինի
 պիր շէյ զանն էտէրսէ , քէնտինի ալտատրը :
 4 Վմիա հեր քէս քէնտի ամէլինի սընասըն , վէ օլ
 զկման իֆթիխարը եալմըղ քէնտինտէ օլաճագ՝
 5 վէ տէյիլ զայրիսինտէ : Օլրա հեր քէս քէն-
 6 տի եխքիւնիւ գալտրըրաճագ : Ա է սէօղիւ էօյ-
 րէնէն՝ էօյրէտէնի հեր կէօնէ նի մէթլէրտէն հիս-
 7 սէտար էյլէյէ : Վտանման , Վլահ զէվյլէ-
 նիլմէղ . զիրա պիր ատէմ նէ քի էքէրսէ , հէման
 8 օնու պիշէճէք : Չիւն քէնտի թէնինտէ էքէն՝
 թէնտէն չիւրիւքլիւք պիշէճէք . ամիա Վուհտա
 9 էքէն՝ Վուհտան էպէտի էօմիւր պիշէճէք : Ա է
 էյլիլի էթմէքտէն պէղմէյէլիմ . զիրա եօրուլմա-
 10 յարագ՝ քէնտի վագթընտա պիշէճէյիղ : Վմ-
 տի վագթըմըղ օլտուպչա՝ էյլիլի հեր քէսէ իշէ-
 յէլիմ , վէ պա խուսուս իման էվինտէն օլանլա-
 րա :

11 Պագըն , քէնտի էլիմ իլէ սիզէ նէ պէօյիւք

մէք թիւ պ եաղարմ : Վրիմէր քի թէնտէ կիւ 12
 զէլ կէօրիւն մէյէ իսթէյէնէր՝ օնլար սիղէ սիւն-
 նէթ օլմաղա զօր էտէրլէր , անճագ Վրիստոսուն
 խաչը իչիւն գօվալմ նմայալար : Օիրա օլ սիւն 13
 նէթ օլանլար քէնտիլէրի տախի նօմօսու սաղա-
 մաղար : լաքին իսթէրլէր քի սիղ սիւննէթ օլա-
 սընըղ , թա քիմ սիղին թէնինիզտէ իֆթիխար
 էտէլէր : Ապին պէն՝ հաչաքի Վապարմըղ 14
 Յիսուս Վրիստոսուն խաչընտան զայրի պաշգա
 շէյէ էօյիւնէյիմ , քի օնուն վասիզասի իլէ տիւն-
 եա պէնտէ խաչլանտը , պէն տախի տիւնեայա
 խաչլանտը : Օիրա Յիսուս Վրիստոսաա՝ նէ 15
 սիւննէթին՝ նէ տէ սիւննէթ սիղլիլին պիր շէյէ
 գուվլէթի վար , իլլա եէնի եարատը լըշըն : Ա է 16
 քիմէր քի պու գանուն իլէ եխրիւրլէրսէ , օնլա-
 րա սէլամէթ՝ վէ Վլլասըն Վարաէլինէ մէրհամէթ
 օլսուն : Պունտան սօնկրա պանա քիմսէ զահմէթ 17
 վէրմէսին . զիրա պէն թէնիմտէ Վապալ Յիսու-
 սուն պէրէլէրինի թաշորըմ : Վապարմըղ Յի- 18
 սուս Վրիստոսուն ինայէթի սիղին Վուհու-
 նօղ իլէ օլսուն՝ եա գարընտաչար .
 ամին :

Վաղատալըրարա Վօմատան եաղըլար :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՒԵԼԻՔՆԵ ԵՓԵՍՈՍԻՆՈՒԷԼԵ
ՐԵ ՄԻԷՔԹԻՒՅՊԻՒ

ՊԵՇ 1 :

- 1 Պողոս՝ ԼլաՏըն իրատէթի իլէ Յիսուս Վրիստոսուն առաքեալը՝ Եփեսոստա օլան մուգատտէսլէրէ վէ Յիսուս Վրիստոստա միւմինլէրէ .
- 2 Սիլվէ Պապամըղ ԼլաՏ դարաֆընտան՝ վէ Յիսուս Վրիստոստան ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 3 Պիղի կէօք մէսքեանլարընտա՝ Րապպըմըղ Յիսուս Վրիստոստա Տէր բուՏանի պէրէքէթ իլէ միւպարէքլէյէն Վրիստոսուն ԼլաՏը վէ Պապասը միւպարէք օլսուն , նիճէ քի պիղի տիւնեա գորուլմազտան էվվէլ՝ ճնունլա սէչաի քի՝ քէնտի Տուզուրունտա մուՏապպէթ իլէ մուգատտէսլէր
- 5 վէ գուսուրսուղ օլալըմ , քի պիղի՛ քէնտի իրատէթինին խօշնուալուղունա կէօրէ՝ Յիսուս Վրիստոսուն վասիդասի իլէ քէնտինէ օղուլ օլմագլըղա
- 6 փէշին թագտիր էյլէտի , քէնտի ինայէթինին ի՛ղ-

գէթինին մէտհի իշիւն՝ քի օնուն իլէ պիղի՝ Սէվ-
 կիւլինիւն վասիդասի իլէ ինայէթէ նայիլ էյլէ-
 տի, քի օնա պինասէն գանընըն վասիդասի իլէ 7
 Ֆիտայէ՝ օնուն ինայէթինին զանիմէթինէ կէօ-
 րէ՝ սուչարըն ա՛վֆլըղընա մայլիք իղ, քի օնու 8
 պիղէ՝ հէր իլմ՝ վէ Ֆիրասէթ իլէ արթըրաը .
 Ա է պիղէ՝ քէնաինտէ թէտպիր էյլէտիյի քէն- 9
 տի ըիզասընա կէօրէ՝ քէնտի իրատէթինին
 սըրընը պիլտիրտի . թա քիմ՝ վասըթլա- 10
 րըն թէմամ օլմասընըն թէրթիպինէ կէօրէ
 հէր շէյի՝ կէրէք կէօքլէրտէ կէրէք եէր իւզէրին-
 տէ օլան շէյլէրի Վրիստոստա պիր եէրէ կէթի-
 րէ . ( )նտա՛ քի՝ օնուն իլէ նասիպի ալարդ, 11
 շիւն քէնտի իրատէթինին թէտպիրինէ կէօ-
 րէ հէր շէյի իծրա էտէնին թագտիրինէ կէօ-
 րէ թագտիր օլունտուգ, թաքիմ՝ պիղ Վրիս- 12
 տոսա էվվէլ իւմիտ էտէնլէր՝ օնուն շանընըն
 մէտհի իշիւն օլալմ . քի սիզ տախի օնուն վա- 13
 սիդասի իլէ՝ կէրէքլիյին սէօղինիւ՝ էա՛նի՝ իէլա-
 սընըղըն աւետարանընը իշիթմէնիղէ, օնա տախի
 իման կէթիրտիյինիզտէ՝ վա՛տին մուգատտէս
 Րուհու իլէ միւհիւրլէնաինիղ . Վրի օ՛ գաղա- 14
 նըլմը շ Ֆիտանըն իծրասընատէք՝ օնուն շանընըն
 մէտհի իշիւն՝ միրաս՝ ըմըղըն փէհի տիր :

( )նուն իշիւն պէն տախի սիղին Րասպպ Յիսու- 15
 սա օլան իմանընըղը՝ վէ հէփ մուգատտէսլէրէ օ-
 լան մուհասպպէթինիղի իշիթմէյիլէ, սիղի 16
 տուա՛լարըմտա զիքր էտէրէք՝ սիզտէն էօթիւրիւ
 շէքր վէրմէքտէն Ֆերաղաթ կէլմէմ . թա 17
 քիմ՝ Րասպպըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն Րալահը՝
 ճէլալին Պասպասը՝ քէնտինին պիլինմէսի խուսու-
 սունտա սիղէ իլմ՝ վէ իլհամ Րուհու վէրէ .

- 18 Ս է Երբէյնիզին կէօղէրի ըջգլանս քի՝ օնուն տա՛վէթինին իւմիտի նէ օլտուղունու՝ վէ մուգատտէսլէրտէ օնուն միրաս՝ ընըն ճէլալինին
- 19 զանիմէթի նէ օլտուղունու՝ հէմ՝ օնուն դուարէթինին գուվվէթինին ա՛մէլինէ կէօրէ՝ պիզ ինանանլարա օնուն գուվվէթինին խաղտէն զէյա-
- 20 տէ ա՛ղամէթի նէ օլտուղունու պիլէսինիզ . ( ) Լ Գո՛ւլլէլէլէ՛լ քի Վ՛րիստոստա՝ օնու էօլիւլէրաէն տիրիլթմէյիլէ իճրաւ էյլէտի , վէ կէօք մէսքեան-
- 21 լարընտա օնուն սաղ եանընտա՝ հէր սալգոնիաթըն վէ հէօքիւմէթին վէ գուվվէթին վէ զասլիգլիլին՝ վէ Եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ իլլա կէլէճէքտէ տախիանկըլան հէր ատըն իւսթ Եա-
- 22 նընտա օթուրթտու . Ս է հէր շէյի օնուն ալազլարը ալթընա միւղի՛ւ էյլէտի , վէ օնու հէվի շէյլէրին իւղէրինէ քիլիսայէ պաշ էյլէտի .
- 23 Վ՛ի օ՛նուն թէնի՛ ճիւմլէյի հէր շէյտէ տօլտուրանըն տօլղունլուղուտուր :

Պ Ե Շ . 2 :

- 1 Ս է սիզի սուչարտա վէ կիւնասլարտա էօլիւլէր
- 2 իքէն Եալլալլալ , օնլարտա քի պիր վազըթ՝ պու տիւնեանըն ա՛սրինէ կէօրէ՝ իղաաթսրզըղըն օղուլլարընտա հալա ա՛մէլ էտէն բուհուն՝ հալանըն հէօքիւմէթինին սէրվէրինէ կէօրէ Եիւրիւ-
- 3 տիւնիւզ . ( ) Նլարտա քի՛ պիզ տախի պիր զէման հէվիմիզ թէնիմիզին արղուլլարընճա կէչինիպ՝ թէնին վէ տիւչիւնմէլէրին իրատէթլէրինի էտէրիտիք , վէ պագիլէր կիպի դասլիաթտէն զա-
- 4 զապ օղուլլարը իտիք : Մ՛մա Մ՛լա՛՛ մէրհամէթտէ զանի օլմաղըլա , պիզի սէվտիյի քէնտիւնին
- 5 չօգ մուհասպպէթի իչիւն , պիզ սուչարտա էօլիւլէր իքէն տախի՛ պիզի Վ՛րիստոսուն պիլէսին-

ճէ տիրել թախի . ինայէ թ իլէ խելաս օլմուշսու
 նուղ . Ա է պէլէ Վրիստոս իլէ պէրսպէր դալ- 6
 տրըտը , վէ կէօք մէսքեան լարընտա պէրսպէր օ-
 թուր թաու : թաքիմ կէլէճէք ա սիրլէրտէ՛ 7
 Հիսուս Վրիստոստա պիղիմ իւղէրիմիղէ օլան
 քէրէմ իլէ քէնտի ինայէ թ ինին խադտէն զի-
 յատէլիյնի կէօս թէրէ : Օ իրա սիղ իմանըն վա- 8
 սիդասի իլէ ինայէ թ իլէ գուր թուլմուշսու նուղ .
 վէ պու սիղտէն տէյիլ՝ Մլասըն պախշիշի տիր .
 Մ մէլէրտէն տէյիլ . թաքիմ քիմսէ էջյիւն մէյէ : 9
 Օ իրա քէնտիմիղ՝ օնլարտա եիւրիւյէլիմ տէյիւ 10
 Մլասըն փէշին հազըրլատըղը էյի ա մէլէր իշին
 Հիսուս Վրիստոստա եարատըլմըջ օնուն ա մէ-
 լիյիղ :

Պունուն իշին խազըրընըղա կէ թիրին քի՛ սիղ 11
 պիր վազը թ թէնճէ դայիֆէլէր օլանլար՝ թէնճէ
 էլ իլէ եափըլմըջ սիւննէ թ անկըլանտան սին-
 նէ թ սիղլիք տէնիլէնլէր՝ քի օլ զէմանտա 12
 Վրիստոսսուղ օլուպ՝ Խարաէլին ճիւմհիւրին-
 տէն եատլէր վէ վա՛տին ա հտլէրինտէն եապան-
 ճըլար իտինիղ . վէ իւմիտինիղ օլմայրպ՝ տին-
 եատա Մլասըրըլար իտինիղ : Մմա շիմաի 13
 Հիսուս Վրիստոստա՝ սիղ պիր վազը թ իրագ օ-
 լանլար՝ Վրիստոսուն գանը իլէ եազըն օլտու-
 նուղ : Օ իրա պիղիմ սէլամէ թ իմիղ օտուր , օլ 14
 քիմ իքիսինիպիր էյլէաի , վէ պէօլմէնին օր թ ա
 տիվարինի եըգտը . Ա է տիւշմէնիլի քէնտի 15
 թէնինտէ՝ պինլէր իլէ թէնպիհլէրին նօմօսու-
 նու՝ իպդալ էյլէաի . թա քիմ սէլամէ թ էտէրէք՝
 իքիսինի քէնտինտէ պիր եէնի ատէմ եարատա .
 Ա է իքիսինիպիր թէնտէ՛ խաշըն վասիդասի իլէ 16
 տիւշմէնիլի օնտա էօլտիւրէրէք՝ Մլաս իլէ պա-

- 17 բըշարբա : Ա է կէլիպ՝ սիզ ուզագտա վէ եազըն-
 18 տա օլանլարա սէլամէ թ միւժտէ էյլէտի : Օ ի-
 բա իքիմիզ տախի պիր Րուհտա՝ Պապայա օնուն
 19 վասիդասի իլէ եազլաշորըզ : Իմտի օլմուշ օլ-
 տու քի՝ արթըզ եապանճիլէր վէ միւսաֆիրլէր
 տէյլիլսինիզ . իլլա մուգատտէպլէրին հէմշէհրի-
 20 լէրի վէ Մլլահըն էվ էհալիսիսինիզ : Չին ա-
 ուքեալլարըն վէ փէյղամպերլէրին թէմէլի իւ-
 ղէրինէ պինա օլունտունուզ , վէ Հիսուս Վրիս-
 տոս քէնտիսի քէօշէ պաշը քիւրսիւսիւտիւր .
 21 Վի օնտա պինանըն պիւթիւնիւ քինէթլէնմէյի-
 լէ Րապպտա մուգատտէս հէյքէլ օլմաղա ար-
 22 թաճազ . Վի օնտա սիզ տախի պէրապէր պի-
 նա օլունտունուզ , քի Րուհտա Մլլահըն մէքեա-
 նը օլասընըզ :

Պ Ա Շ . 3 :

- 1 Պու էճիլտէն՝ պէն Պոզոս սիզ դաիֆէլէր ի-
 2 շին Հիսուս Վրիստոսուն մահպուսու , էյէր
 պանա սիզին իշին վերիլէն Մլլահըն ինայէթի-
 3 նին խտարէսինի իշիթաինիզ իսէ , քի պանա
 սըբըրը իլհամ իլէպէյան էյլէտի , նիճէ քի էվ-
 4 վէլտէն մուհթասարճէ եազտըմ իսէ , քի օնու
 օգույուպ՝ Վրիստոսուն սըբըրնտա պէնիմ ֆէհ-
 5 միմի անկլայա պիլիբսինիզ , քի օւլլուտէմ օ-
 ղուլլարընա՝ շիմտի օնուն մուգատտէս աուքեալ-
 լարընա վէ փէյղամպերլէրէ Րուհ իլէ աշի-
 քեար օլտուղու կիպի՝ զայրի աէվրլէրտէ պիլաի-
 6 րիլմէմիշտիր , քի դաիֆէլէր պէրապէր վարիս՝
 վէ պիր թէնտէն վէ Վրիստոստա օնուն վայաի-
 նին հիսէտարըտըրը օլալար՝ աւետարանըն վասի-
 7 դասի իլէ , քի պէն՝ Մլլահըն պանա քէնտի-

նին գուժվէթ իննին ի ճրասի իւզրէ վէրիլէն պախ-
 շիշինէ կէօրէ օնուն խրղմէթ ճիսի օլտուժ . Պու 8
 ինայէթ պանա՝ մուգատտէսլէրին էն էանասընա
 վէրիլաի , քի Վրիստոսուն թէֆթիշ օլունմաղ
 զանիմէթ իննի դաիֆէլէրէ միւթաէ էաէյիմ . Ս է 9
 հէր շէյի էիսուս Վրիստոսուն վասիդասի իլէ
 եարատան Վլասհըն գրթընտա՝ էղէլտէն հըֆղ օ-
 լունմուշ սըրըրն իլհագլղը նէ օլտուդունու ճիւմ
 լէյէ աշիքեար էաէյիմ . թաքիմ շիմաի՝ քի- 10
 լիսանըն վասիդասի իլէ՝ կէօք մահայլէրինտէ
 սալգանաթլարա վէ հէօքիւմէթ լէրէ Վլասհըն
 կէօնա կէօն օլան իլմի պէյաին օլա , Վասպըմըղ 11
 էիսուս Վրիստոստա էթալիյի էղէլի թագաիրէ
 կէօրէ , քի օնուն իլէ՝ օնա օլան իմանըն վասի- 12
 դասի իլէ ի թիմատ իւզրէ ճէսարէթ իմիլ՝ վէ
 եագլաշմամըղ վար : ( )նուն իշիւն աիլէրիմ 13
 քի՝ պէնիմ սիզին իշիւն ս՝ըգլէթ լէրիմտէն ա՝ճիղ
 օլմայասընըղ , քի օ՝ սիզին շանընըղտըր : Պուն- 14
 տան էօթիւրիւ աիզլէրիմի Վասպըմըղ էիսուս
 Վրիստոսուն Պասպասընըն հուգուրունա շէօքէ-
 թիմ , քի կէօքլէրաէ վէ եերին իւզերինտէ հէր 15
 գապիլէ օնտան անկըլըր , քի քէնաի շանընըն
 զանիմէթ իննէ կէօրէ սիզէ վէրէ քի՝ քէնաի
 Վուհունուն վասիդասի իլէ իշէրիլքի աաէմ-
 աէ գուարէթ իլէ գուժվէթ լէնէսինիղ , քի 17
 Վրիստոս՝ իմանըն վասիդասի իլէ եիւրէքլէրի-
 նիղաէ սաքին օլա . Ս է մուհասպալէթ իլէ քէօք- 18
 լէնմիշ վէ թէմէլէնմիշ օլասընըղ , թաքիմ հէֆ
 մուգատտէսլէր իլէ պէրապէր՝ կէնիշիլք վէ ու-
 գունլուգ վէ աէրինլիք վէ եիւքսէքլիք նէ օլտու-
 դունու անկլամաղա գատիր օլմսընըղ . Հէմ 19
 տալի Վրիստոսուն պիլիխսինին խագտէն զիյա-

տէ մուհապպէթինի պիլէսինիզ . թաքիմ Լ, լա-
 20 հըն հէր տօլուլուղու իլէ տօլասընըզ : Ա է
 պիլտէ ա՛մէլ էտէն գուվվէթէ կէօրէ տիլէտիյի-
 միզ եա տիւշիւնտիյիւմիզ շէյլէրտէն՝ հէր խու-
 սուստա խազտէն ղիյատէ էթմէյէ գատիր օլա-
 21 նա՝ օնա Վրիստոսուն վասիդասի իլէ քիլի-
 սատէ էպէտլէր էպէտինին ճիւմլէ տէվրլէրինտէ
 իլղէթ օլսուն , ամին :

Պ Լ Շ , 4 :

1 Իմտի պէն Վասպպ իչիւն մահագուս օլան՝ սիղէ
 եալվարրըմ , քի տա՛վէթ օլունտուղունուզ
 2 տա՛վէթէ լայրգ օլտուղունա՛ կէօրէ՝ պիւթիւն
 ալչազ կէօնիւլիւք վէ մահճուպուզ Չէ էօրքէտէ
 սասպր իլէ եիւրիյէսինիզ , վէ պիրի պիրինիզի
 3 մուհապպէթ իլէ թէհամմիւլ էտէսինիզ . Հէմ
 սէլամէթին պաղընտա Վուհուն պիրլլիլինի հըֆզ
 4 էթմէյէ ճէհտ էտէսինիզ : Պիր թէն վէ պիր
 բուհսունուզ , նիճէքի տա՛վէթինիզն տախի
 5 պիր իւմիտինէ տա՛վէթ օլունտունուզ : Վասպպ
 6 պիր՝ իման պիր՝ վաֆթիզ պիր տիր . Հէփիսի-
 նին Լ, լահը վէ Պասպսը՝ հէփիսինին իւղէ-
 7 րինտէ վէ հէփիսինին արասընտա վէ սիղին հէ-
 8 վինիզտէ օլան՝ պիր տիր : Լ, մմա պիլտէն հէր
 պիրինէ ինայէթ՝ Վրիստոսուն պախշիշինին
 9 էօլչիւսինէ կէօրէ վերիլտի : (Նուն իչիւն
 տէր . Աչիւքսէյէ չոգըպ՝ էսիրլէր ալար , վէ ատէմ-
 10 լէրէ վերկիլէր վէրտի : Իմտի չոգտը տէտիյի
 նէ՞ տիր , իլա քի էվվէլա եերին էն աշաղաքի մա-
 11 հալլէրինէ էնտի տախի : Վնէն՝ հէփ կէօքլէր-
 տէն եօգարը չոգան տախի օ տուր , թաքիմ
 հէփիսինի տօլտուրա : Ա է օ՝ թային էյլէտի ,

պահըլարընը առաքեալար վէ պահըլարընը
 փեյղամպէրէր վէ պահըլարընը աւետարա-
 նիչէր՝ պահըլարընը իսէ չօպանլար վէ խօ-
 ճալար, մուգատտէսլէրին քէմալի իչիւն՝ իրզ- 12
 մէթ աճէլի իչիւն՝ Վ.րիստոսուն թէնինին մա-
 մուր օլմասը իչիւն. (ձա հէփիմիզ իմանըն՝ վէ 13
 Մլահըն () զուճուն պիլկիսինին պիրլէյինէ՝
 քեամիլ տտէմէ՝ Վ.րիստոսուն թէքմիլլէյինին
 պօյունուն էօլլիսինէ էրէնէտէք. (ձա քիմ 14
 արթըգ՝ ալտատըջըն ֆէնտի իչիւն ֆերզանլըզը-
 լա տտէմլէրին հիլէլէրինտէ թա՛լիմին հէր եէլի
 իլէ չալգաննան վէ տօլաչան մա՛սուլար օլմայա-
 լում. Իլլա մուհապպէթ իլէ կերչէք սէյլէյէ- 15
 բէք՝ օնտա հէր շէյի արթըրալում, քի օ՝ պաշ՝
 Վ.րիստոսուր. Վ.ի պիւթիւն վիւճիւտ օնտան՝ 16
 հէր եարալում էտէն օյնագ իլէ քինէտլէնիպ
 չաթըմաղըլա, հէր պիր ա՛ղանըն էօլլիսիւ-
 նին իչինէ կէօրէ՝ մուհապպէթ իլէ քէնտինին
 մա՛մուր օլմասը իչիւն՝ վիւճիւտին պէյիւմէսինի
 իճրա էաէր:

Իմտի պօճու տէրիմ, վէ Վապպատ շէհա- 17
 տէթ էտէրիմ, արթըգ սիղ՝ գալան դաիֆէլէրին
 քէնտի ա՛գըլարընըն պազըլըրնտա եիւրիւ-
 տիւքէրի կիպի եիւրիւմէյէսինիզ. Վ.ի օնլար- 18
 տա օլան ճահիլլէյին սէպէպինտէն եիւրէքլէրի-
 նին գաթըլըզ իլէ ա՛գըլարընա գարանլըգ
 գաիլամըշտըր, չիւն Մլահըն է՛օմրիւնտէն եաւ
 օլմուշարտըր. Վ.ի օնլար նասըրլանմաղըլա, 19
 քէնտիլէրինի էտէպսիզլլէ՝ դամա՛քեարլըգ իլէ
 հէր նափաքըզըն իլլէմէսինէ թէօլիմ էթտի-
 վեր: Միզ իսէ Վ.րիստոսու պէյլէ էօյրէ՛նմէ- 20
 տինիզ. Լչէր հագգան օնու իչիթտինիզ՝ վէ 21
 օնտա թա՛լիմ օլունտունուզ իսէ, նիճէ քի կեր-

- 22 Հերիք Հիսուստա տրք . թաքիմ սիզ էվվելքի
կէ շինմէնիզէ կէօրէ՝ ալտատր շնն արդուլարնա
կէօրէ ֆէսատը օլան էսքի ատէմի թերք էտէսի .
- 23 նիզ . Ա է անգլընը ըն բուհունտա եէնիլէնէսի .
- 24 նիզ . Ա է կերչէքիլյին սատագան թը վէ անիլիլի .
ժի իլէ Մաւհան կէօրէ ևարատրան եէնի ատէմի .
- 25 կիլէսինիզ : ( ) նուն իշին ետանը բէատ է .
տիպ՝ հեր պիրինիզ գարնտաշը իլէ կերչէքիլէք
սէյլէյին . շին պիրի պիրիմիզին անգալարըրզ :
- 26 Եօրքէլէնին , ամմա կիւնահ իշլէմէն . սիզին
տարղընը ընը ըն իւզերինէ՝ կիւնէշ պանթմասըն :
- 27 Ա է շէյգանա մահալ վերմէն : Խըրսըզըրզ է .
- 28 տէն՝ արթըզ խըրսըզըրզ է թմէսին . իլա շէնպէ
էլէրի իլէ իշլէյէրէք՝ էմէք շէքսին , թաքիմ
մուհթմաճ օլանա նիմէ թի վերմէյէ գատիր օլա :
- 29 Մղընըրդտան հիշ պիր շիրիք սէօղ չը գմասըն ,
իլա էյէր մա՛մուր օլմանըն իգթիզասընա պիր էյի
«էօղ վար իսէ՝ օ շէպըն . թա քիմ իշիտէն .
- 30 Երէ լուգֆ վերէ : Ա է Մաւհըն մուգատ-
տէս Բուհունու գասավէ թլէնտիրմէն , օնու քի
օնունլա ֆիտա կիւնի իշին մուհրլէնտինիլ :
- 31 Հեր աճըրզ վէ էօրքէ վէ զազայ վէ պաղըրըշ
վէ քիւֆր՝ հեր քէօթիլիլիք իլէ պերասէր՝ սիզ .
- 32 տէն գալտըրըրըն : Ա է պիրի պիրինիզէ լա-
գիֆլէր՝ մերհամէ թլիլէր՝ Մաւհ ատի Վրիս-
տոսուն վասիդասի իլէ սիզէ պաղըշատըրը կիպի՝
պիրի պիրինիզէ պաղըշայըճըրար օլուն :

Գ Լ Ը , 5 :

- 1 Իմտի սէվհիլիլի էվտատր կիպի՝ Մաւհըն ու-
2 յուճուրարի օլուն : Ա է մուհապէ թմէ ևիւ-
րիլիլին , նիճէքի Վրիտանոս տաթի պիզի սէվտի ,

վէ քէնտինի սիղին ուղուրունուզա Աւաստ խօշ
 րախհա իչիւն՝ հէտիցէ վէ գուրպանն սունտու :
 Ամնա զինանրն վէ հէր կէօնէ նափաքլըղըն եա- 3
 խտա դամա՛քեարլըղըն՝ մուգատտէսլէրէ եագըշ-
 տըղը՝ կիպի արանըզտա ատը պիլէ անկըմասըն .
 Հէմ՝ բէզիլէք վէ պօշ սէօզ՝ եախօտ դաշմէրլէք 4
 օլմասըն , քի օնլար եագըշմազ շէյլէր տիր . իլա
 պախուսուս շիւքր օլունն : Օխրա պունու պիլ- 5
 միշ օլուն քի՛ հէր զինաքեարըն եա մուրտարըն՝
 եա փուլթիէրէսլթ օլան դամա՛քեարըն՝ Վրիստու-
 սուն վէ Աւաստըն փատիշահլըղընտա միրաս՝ը
 եօգտուր : Աիլի հիշ քիմնէ պօշ սէօզլէր իլէ 6
 ալտալթմասըն , զիրա պու շէյլէր իչիւն իգաալթ-
 սըղլըղըն օղուլարը իւզէրինէ Աւաստըն զազապը
 կէլիր : Խմտի օնլարըն հիսսէտարլարը օլման : 7
 Օխրա պիր վագըլթ գարանլըգ իտինիզ , ամնա 8
 շիմտի Քապպտա ըշըգսընըղ . ըշըգ օղուլարը
 կիպի եիւրիւյիւն . Օխրա ըշըղըն մէյվէսի՛ հէր 9
 էյլէքտէ վէ սատագալթտա վէ կերշէքլէքտէ տիր .
 Ա է Քապպա մագպուլ նէօլտուղունու թէճրիւ- 10
 պէ էտին . Ա է գարանլըղըն մէյվէսիզ ա՛մէլէ- 11
 րինէ իլհագ օլման . լաքին պախուսուս՝ օնլարը
 թա՛ղիր պիլէ էտին : Օխրա օնլարտան կիզլի- 12
 ճէ իշլէնէն շէյլէրի՛ սէօյլէմէսի՛ պիլէ ա՛յըպ տըր :
 Ամնա հէփիսի թա՛ղիր օլունունճա , ըշըգտան 13
 պէյան օլունուր . զիրա հէր պէյան օլունան շէյ՛
 ըշըգ տըր : ( )նուն իչիւն տէր . Այա ույույան 14
 գալգ , վէ էօլիւլէրտէն տիրիլ , վէ Վրիստոս սա-
 նա ըշըգ վէրէճէք :

Խմտի պագըն քի՛ տիգգալթ իլէ եիւրիւյէսի- 15
 նիզ , իլիմսիզլէր կիպի տէյիլ՝ իլա ալիմլէր կի-
 պի : Ա է վագլթը սալթուն ալըն , զիրա կիւնլէր 16

- 17 Եւրամաւզարը : ( ) նուն իշխնն ա՛գըսըզար օլ-
մանն . իլլա Մապպըն իրատէթի նէ օլտուղունու
- 18 Ֆէհճճ էտին : Ա է շէրապ իլէ սէրխօշ օլմանն ,
քի օնտա միւսրիւֆլիւք վար . իլլա Մուհ իլէ տօ-
- 19 լունն . Ա է քէնտիլէրինիղտէ սաղմոսլար վէ ի-
լահիլէր վէ բուհաննի թէսպիհլէր օգոյուպ՝ եիւ-
րէքլէրինիղտէ Մապպա իրլայըպ թէզմիր էյլէ-
- 20 յինն . Ա է տայիմա հէր շէյ իշխնն՝ Մլահա վէ
Պապպյա Մապպըմըզ Յիսուս Վրիստոսունն ա-
տընտա շիւքր էտինն :
- 21 Պիրի՛ պիրիննիղէ Վրիստոսունն գօրգուսու իլէ
22 միւղիւ օլունն : Այա՛ գարըլար՝ քէնտի գօճալա-
23 րընըզա՛ Մապպա կիպի միւղիւ օլունն : Օ, իրա
գարընըն պաշը՝ գօճասըտըր , նիճէ քի Վրիստոս
տախի քիլիսանըն պաշըտըր . վէ վիւճիւտինն խէ-
- 24 լաս էտիճիօի՛ օ՛ տուր : Իմտի նիճէ քի քիլիսա
Վրիստոսա միւղիւ օլուրսա , պէզյլէճէ գարըլար
տախի հէր շէյտէ քէնտիլէրինն գօճալարըննա :
- 25 Այա՛ էրքէքլէր՝ քէնտի գարըլարընըզը սէվինն , նի-
ճէ քի Վրիստոս տախի քիլիսայը սէվտի , վէ օ-
նունն ուղուրունա քէնտիսիննի թէսլիմ էթտի .
- 26 թձաքիմ՝ օնու սէօզ վասիղասի իլէ սու Եայգա-
մասը իլէ փաքլէյէրէք՝ մուգատտէս էյլէյէ .
- 27 Վրի օնու քէնտիննէ՛ լէքէսի եա պիւրիշիւքլիւյիւ
Եա պունլար կիպի պիր շէյի օլմայարագ՝ քիլիսա-
յը ի՛ղղէթլի իղհար էտէ . թա քի օ՛ մուգատտէս
- 28 վէ ա՛յըպսըզ օլա : Պունճիլէյինն էրքէքլէր՝ քէն-
տի գարըլարընը քէնտի թէնլէրի կիպի սէվմէյէ
պօրճլուտուրլար . քէնտի գարըսընը սէվէն՝ քէն-
- 29 տիսիննի սէվէր : Օ, իրա հիշ պիր զէման
պիր քիմսէ քէնտի թէնինտէն իքրահ էթմէ-
տի . լաքինն օնու պէսլէր վէ կէօզէտիր , նիճէ

Վրբիստոս տախի քիլիսայի : Օ իրա օնուն թէ 30
 նինին՝ օնուն է թինտէն վէ քէմի քլէրինտէն ա՝
 զալարլըրդ : Պու սէպէպտէն պիր ատէմ՝ քէն 31
 տի Պապասընը վէ անասընը թէրք էտէ , վէ
 քէնտի գարըսընա ետիրշա , վէ իքիտի պիր թէն
 օլալար : Պու սըրը պէոյիւք տիւր . աճմա պէն՝ 32
 Վրբիստաս իշիւն վէ քիլիսա իշիւն սէոյլէրիմ :
 Վաքին սիդ տախի հէր պիրինիդ քէնտի գարըսը 33
 նը պէոյլէ՝ քէնտիտի կիպի սէվսին . գարը իտէ՝ քի
 քէնտի գօճասընտան գօրգտուն :

Պ Ը Շ . 6 :

Եւ վալալար՝ քէնտի աթալարընըղա Վապպ 1
 տա միւդիւ օլուն . զիրա պու՝ հազգ տըր : Պա 2
 պանա վէ անանա իքրում էյլէ , քի պու՝ վա՛տտէ
 իլք թէնպիհտիր , թա քիմ սանա խայր օլա , 3
 վէ եէրին իւղէրինտէ էօմրին ուղուն օլա : Ս է 4
 սիդ եա պապալար՝ էվալարընըղա էօրքէլէն-
 տիրմէն . իլա օնլարը՝ Վապպըն թէտիպինտէ
 վէ նասիհաթընտա պէսլէին : Ս է սիդ 5
 եա գուլար՝ թէնճէ աղալարընըղա գօրգու
 իլէ վէ տիթրէմէ իլէ եիւրէյինիլին սատէլիյի ի- 6
 լէ՝ Վրբիստոսսի կիպի իգամթ էտին . Մտէմ
 խօշնօտ էտիճիլէր կիպի կէօղէ խրղմէթ էտէր
 կէօրիւնմէք իշիւն տէյիլ , իլա ճանտան Մլա-
 հըն իրատէթինի էտէն՝ Վրբիստոսուն գուլարը
 կիպի . Մտէմլէրէ տէյիլ՝ իլա Վապպա խօշ- 7
 նուալուգ իլէ գուլուգ էտին . Ս է պիլին քի 8
 հէր քէս՝ իշէտիյի էյլէք նէ իտէ , Վապպտան օ-
 նու ալաճագ , գուլ օլտուն՝ աղատը՝ օլտուն : Ս է 9
 սիդ եա էֆէնտիլէր՝ օնլարա հէման պու շէյլէ-
 րի էյլէյին , վէ գօրգու թմայր գալտորըն . վէ պի-

լին քի՛ հէման սիղի՛ն տախի Եփէնտինիղ կէօք-
տէ տիր, վէ օնուն գըթընտախաղըր սայմագ
եօգտուր :

10 Եմտի եա՛ գարընտաշլարըմ՝ Մապատա՛ վէ օ-
նուն գուտրէթինին գուվլէթինտէ գուվլէթլէ-

11 նին : Ելա՛հըն սիլահլարընը կիյին քի՛ շէյդա-
նըն ֆէնտլէրինէ գարըն տուրմաղա գատիր օլասը-

12 նըղ : Օխրա պիղիմ կիւրէշիմիղ՝ գաննա վէ թէ-
նէ գարըն տէյիլտիր, իլա սարաննաթլարա՛ գար-
ըն՝ հէօքիւմէթլէրէ գարըն՝ պու ա՛ սիրին գարան-
լըղըն տիւնեայը զապդ էտէնլէրէ՛ գարըն՝ կէօք
մահալէրինտէ եարամաղըղըն բուհանի շէյլէ-

13 րինէ գարըն տըր : ( )նուն իշին Ելա՛հըն սի-
լահլարընը իւղէրինիղէ ալըն, թաքիմ՝ եարամաղ
կիւնտէ գարըն տուրմաղա գատիր օլասընըղ . վէ
հէփիսինի եէնիպ՝ տուրմաղա գատիր օլասընըղ :

14 Եմտի պէլինիղի կերչէքլէք իլէ գուշատըպ տու-
15 րուն, վէ ստտաղաթըն զըրհընը կիյին . Ա է

այագլարընըղ՝ սէլամէթին աւետարանընըն հա-
16 զըրլըղ՝ իլէ կիյտիրին . Ա է հէփիսինին իւղէրինէ՛

իմանըն գալգանընը՛ ալըն, քի օնուն իլէ եարամա-
ղըն հէփի գըղըն օգլարընը սէյիւնտիւրմէյէ գա-

17 տիր օլաճագսընըղ . Ա է խէլասըն թօլլէսինի
գապուլ էտին, հէմ Մուհուն գըլըճընը՝ քի օ՛

18 Ելա՛հըն սէօղիւտիր : Հէր վագըթտա հէր
տուա՛ վէ նիյաղ իլէ Մուհտա տուա՛ էյլէյին, վէ

հէման պունուն իշին պիւթիւն տէվամ՝ վէ նի-
յաղ իլէ ույանըգ տուրուն՝ հէփի մուգատտէսլէր

19 իշին՝ հէմ պէնիմ իշին, քի պաննա՛ աղըրմըն
աշըլմասը իլէ սէօղ վէրիլէ, քի ճէսարէթ իլէ ա-

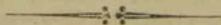
20 լետարանըն սըրընը պէյան էտէյիմ . Մի օ-
նուն իշին զինճիրտէ իքէն էլլիլէք էտէրիմ ,

Թաքիմ՝ պանա սէջլէմէյէ նիճէ կէրէք իսէ՝ օնու
ճէսարէթ իլէ սէջլէյիմ :

Ըմնա սիզ տախի պէնիմ ահվալիմի վէ իշլէտի- 21
յիմի պիլէսինիզ տէյիւ՝ հէփիսինի սիզէ մուհապ-
պէթլու գարընտաշ վէ Մապպտա էմին խըզմէթ-
ճի Տիւքիկոս պէյան էտէճէք, քի օնու սիզէ՝ 22
հէման պունուն իշիւն կէօնտէրտիմ, քի պիզիմ
ահվալիմիզի պիլէսինիզ, վէ սիզին եիւրէքլէրի-
նիզէ Թէսէլլի վէրէ :

Պապա Ըլահտան վէ Մապպրմըզ էյիսուս 23
Վրիստոստան գարընտաշլարա սէլամէթ վէ իման
իլէ մուհապպէթ օլտուն : Մապպրմըզ էյիսուս 24
Վրիստոսու Ֆէսատսըզլըզ իլէ հէփ սէվէնլէր ի-
լէ ինայէթ օլտուն .
ամին :

Ափեսոսլուլարա՝ Մամատան Տիւքիկոսուն վասի-
գասի իլէ եազըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՐԵԱԼԸՆ ՓԻԼԻՊԵԼԻԼԻԸՐԻ:

ՄԵՐԹԻՒՊԻՒ

ՊԵՇ 1:

- 1 Պողոս վէ Տիմոթէոս Յիսուս Վրիստոսուն
գուլարը՝ Փիլիպէտէ օլան Տէփ Յիսուս Վրիս-
տոսուն մուգատտէսլէրինէ՝ եպիսկոպոսլար վէ
- 2 սարկաւազլար իլէ . Սիլվէ Պապամըղ Լաւհ-
տան վէ Բապպ Յիսուս Վրիստոստան ինայէթ
վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Լաւհըմա՝ սիզին Տէփ զիբրինիզտէն էօթիւրիւ
4 շիբր էտիպ՝ տայիմա Տէր նիյազըմտա Տէփի-
նիզ իշին՝ շատլըղըլա նիյազըմը իճրա էտէրիմ ,
5 իլք կիւնտէն թա շիմտիյէտէք սիզին աւետա-
րանտա օլան իլհագըղընըլտան էօթիւրիւ .
6 Սէ Տէման պունա գանմը շըմ քի՝ սիզտէ պիր է-
յի ա՛մէլ պաշայան՝ թա Յիսուս Վրիստոսուն
7 կիւնիւնէտէք՝ թէքմիլ էտէճէքտիր . Աիճէ քի
պանա՝ սիզին Տէփինիզ իշին պունու գըլաս էթ-
մէյէ հագգտըր . շին քի պէն կէրէք պաղարըմ-
տա վէ կէրէք աւետարանըն ճէվապընտա վէ իս՝

պատճընտա սիդի եիւրէքտէ թաշըրըմ . չիւն հէ-
 փինիզ ինայէթիմին հիսսէտարլարըսընըզ :
 Օ իրա Լ լա հ պէնիմ շահիտիմտիր քի՛ սիդին 8
 հէփինիզն՝ Յիսուս Վրիստոսուն տէրունի մու-
 հապպէթի իլէ արզու էտէրիմ : Ա է պունու տուա՛ 9
 էտէրիմ քի՛ մուհապպէթինիզ պիլկիտէ վէ հէր
 ֆէհմտէ տահաի զիյատէ արթմագտա՛ օլա . թա 10
 քիմ սիզ Փարգը շէյլէրի այըրտ էտէրէք՝ անկ-
 լայասընըզ . թա քիմ Վրիստոսուն կիւնիւնաէ
 սիզ հիւլիւսի փաք վէ թէօքէզսիզ օլասընըզ , վէ 11
 Լ լահըն շանը վէ մէտհի իչիւն՝ Յիսուս Վրիս-
 տոսուն վասիդասի իլէ օլան սատագատ մէյվէլէ-
 րինտէն տօլու օլասընըզ :

Ա է իսթէրիմ եա՛ գարընտաշլար՝ պիլէսի- 12
 նիզ քի՛ պէնիմ հսվալիմ՝ աւետարանըն տահաի
 զիյատէ արթմասընա վագի՛ օլտու : Ե էյլէ քի 13
 Վրիստոստա պէնտլէրիմ պիլթիւն տիվանխա-
 նէյէ վէ գալան հէփիսինէ՛ պէյաին օլունտու :
 Ա է Բապպտա գարընտաշլարըն չօղու՛ պէնտլէ- 14
 րիմտէն ճէսարէթ ալըպ՝ սէօզիւ գօրգուսուզ
 սէյլէմէյէ տահաի զիյատէ ճէսարէթ էտէրլէր :
 Պա՛ղըլարը կէրչի հասէտ վէ դավղա՛ իչիւն՝ վէ 15
 պա՛ղըլարը տախի խօշնուտլուգ իչիւն Վրիստո-
 սու վա՛ղ էտէրլէր : ( ) նլար Վրիստոսու նիզա՛ 16
 իչիւն վա՛ղ էտէրլէր , հիւլիւսանէ տէյիլ , չիւն
 զանն էտէրլէր քի՛ պէնտլէրիմէ ս՛ըգլէթ զամմ է-
 տէճէքլէր : Լ միմ պունլար՝ մուհապպէթտէն 17
 էտէրլէր . չիւն պիլիւրլէր քի՛ աւետարանըն ճէվա-
 պընը՝ վէրմէսի իչիւն թայիին օլունմուշում : Խա՛ 18
 տի նէ օլա . անճագ հէր վէճհ իլէ՛ պէհանէ իլէ
 օլուն կէրչէքլիք իւզրէ օլսուն՝ Լ Վրիստոս
 վա՛ղ օլունույօր , վէ պունա՛ սէվինիրիմ , հէմ

- 19 տախտի սէվիննէճէյիմ : Օ՛իրա պիլիբրիմ քի՛ պու պաննա՛ սիզին տուանըղ իլէ վէ Յիսուս Վրիստոսուն Տուհունուն եարարմը իլէ խէլաս իչինն օ-
- 20 լաճագ , պէնիմ արղու իլէ պէքլէտիյիմէ վէ իւմիտիմէ կէօրէ՛ քի հիչ պիր շէյտէ ութաննայրմ , իլլա թէքմիլ ճէսարէթ իլէ՛ տայիմա կիպի շիմտի տախտի Վրիստոսա պէնիմ թէնիմտէ թանգիմ օլունա , էօմիւր վասիգասի իլէ օլունն՝
- 21 էօլիւմ վասիգասի իլէ օլունն : Օ՛իրա պաննա՛ եաչամագ Վրիստոս՝ վէ էօլմէք քեար-
- 22 աըր : Ա է էյերչի թէնտէ եաչամասը՛ պաննա օ՛ ա՛մէլ մէյվէ-ի իսէտէ՛ եիննէ նէյի սէչէ-
- 23 ճէյիմի պիլմէմ : Չիւն պու իքի շէյ-էն սըգըլըրմ , ամմա արղում վէֆաթ էթմէքտէ՛ վէ Վրիստոս իլէ օլմագատարը , զիրա պաննա տա-
- 24 հա չօգ զիյատէ էյի տիր . Ասքին թէնտէ գալմագ՝ սիզտէն էօթիւրիւ՛ տահա իգ թիզալտարը :
- 25 Ա է պունա իթիմատ էտիպ պիլիբրիմ քի՛ սիզին իմանտա իլէրի վարըպ սէվիննէնիզ իչինն գալաճաղըմ , վէ հէփինիզ իլէ պէրապէր գալաճա-
- 26 ղըմ . Թան բիմ եիննէ պէնիմ սիզին եանընրգա կէլմէմին սէպէպինտէն՝ պէնտէ Յիսուս Վրիստոստա սիզին իֆթիխարընըղ արթա :
- 27 Անճագ Վրիստոսուն աւետարանընա լայրգ օլաուղու իւզրէ կէչինին . թաքիմ կէլիպ սիզի կէօրսէմ տէ՛ եանընրգտա օլմասամ տէ՛ սիզտէն էօթիւրիւ իչիտէյիմ , քի պիր ճան իլէ աւետարանըն իմանը իչինն ճէհտ էտէրէք՝ պիր բուհտա
- 28 գավի տուրուբունուղ : Ա է գարչը տուրանլարտան հիչ պիր շէյտէ իզգիրապէ տիւշմէն . քի պու օնլարա հէլաք՝ սիզէ իսէ հէլաս իս՛ պաթը-
- 29 տըր . վէ պու՛ Ալլահասանարը . Օ՛իրա սիզէ

Վրիստոս իշխան պու պաղըշլանտը քի տեյիլ եա-
լընըղ օնա ինանասընըղ , իլա օնուն իշխան էլէմ
տախի շէքէսինիլ : Ա է սիղտէ՝ հէման օլ պէն 30
տէ կէօրտիւյիւնիւղ՝ վէ շիմտի պէնտէ իշիթտի-
յինիլ մուխաղարա օլա :

ՊԼԵ 2 :

Իմտի Վրիստոստա էյէր պիր թէսէլլի՝ էյէր 1
պիր մուհասպպէթ թէսէլլիսի՝ էյէր պիր Վուհ
իլհագըղը՝ էյէր մէրհամէթլէր վէ աճըմագըր
վար իտէ , սէվինճիմի տօլտուրուն , թարիմ պէր 2
Ֆիքրտէ օլասընըղ , պիր մուհասպպէթինիլ օլ-
մաղըլ՝ պիր օննիլ օլուպ պիր շէյի Ֆիքր էտէ-
սինիլ : Հիշ պիր շէյ ղավղա եա պագըլ ի- 3
թիպար իւղտէ օլմասըն , իլա պիրի պիրինիլտէն
իլէրի վարըպ՝ պիրի պիրինիլի իւթիւն սայա-
րագ՝ ալշագ կէօնիլլիւք իլէ օլտուն : Հէր պի- 4
րինիլ քէնտինէ մութալիւղ շէյլէրէ տիդ-
գամ էթմէսին , իլա հէր պիրինիլ ղայրի-
լէրէ մութալիւղ շէյլէրէ՝ տախի ~~պէր~~
էլլիւն : Օիրտ սիղտէ հէման պու Ֆիքր օլ- 5
տուն , օլ քի՝ Յիսուս Վրիստոստա տախի վա-
րըրտը . Վի օ՝ Վլահ սիմասընտա իքէն , Վլահ 6
իլէ պերտպէր օլմայըր գախիմագ սայմատը : Վա- 7
քին քէնտինի պօշատըպ՝ գուլ սիմասըր ալարագ՝
առէմլէր շէքլինէ կիրտի . Ա է շէքիլտէ առէմ 8
կիպի պուլունուպ՝ քէնտինի ալաղլաթմաղըլա ,
թա էօլիւմէ՝ խաշ էօլիւմիւնէտէք պիլէ միւղիւ
օլտու : ( )նուն իշխան Վլահ տախի օնու ղայէթ- 9
լէ եիւճէլթտի , վէ օնա հէր առտան իւթիւն պիր
ատ պաղըշլատը : Թարիմ Յիսուսուն առընա՝ 10
կէօրտէքիլէրին վէ եերտէքիլէրին վէ եէր ալ-

- 11 Թընտաքիլէրին հէր տիղի շէօքէ . Ա է հէր տիլ
 իբրար էտէ քի՝ Պապա Մլահըն շանը իչին՝
- 12 Մապա Յիսուս Վրիստոստուր : Կմտի եա
 սէվկիւլիւլէրիմ՝ նիճէ քի հէր վագըթ իդասիթ
 էթտինիզ իսէ՝ տէյիլ եալընըզ եանընըդտա օլ-
 տուղումտա՝ իլլապախուսուս տահա զիյատէ շիմ-
 տիպէն եանընըդտա տէյիլ իքէն՝ քէնտի խէլա-
 սընըզը գօրդու իլէ վէ տիթրէմէ՝ իլէ իշէյին :
- 13 Օ իրա սիղտէ՝ կէրէք իսթէմէյի կէրէք իշէմէ-
 յի՝ բիղասընա կէօրէ իշէյէն Մլահ տըր :
- 14 Հէր շէյի մըրըտանմայարագ վէ միւճատէլէ
 15 էթմէյէրէք էյլէյին . Թաքիմ ա՛յըպսըզ վէ
 զարարսըզ օլարագ՝ էյրի վէ թէրս սիլսիլէնին օր-
 թասընտա Մլահըն գուսուրսուզ էվլատլարը օ-
 լասընըզ , քի օնլարըն արասընտա՝ տինեատա
- 16 նուրլար կիպի ըշըգ վէրիբսինիզ . Չին էօմ-
 բին սէօղինիւ կէօսթէրտինիզ , թաքիմ Վրիս-
 տոսուն կիւնիւնտէ՝ պօշունա սէյիրթմէտիյիմէ՝
 վէ նաֆիլէյէ շալը շմատըղըմա իֆթիխարըմ օ-
- 17 լա : Կաքին սիղին իմանընըզըն գուրպանընա վէ
 խըզմէթինէ շէրպէթփէշքէշի տէյիւ տէօքիւ-
 լիւր իսէմտէ՝ սէվինիբիմ , վէ հէփինիզ իլէ պէ-
- 18 բապէր շատ օլուրում : Պունճիլէյին սիզ տա-
 խի սէվինին , վէ պիլէմ ճէ շատ օլուն :
- 19 Ա է Մապա Յիսուստա ումարըմ քի՝ թէզիյէ
 սիղէ Տիմոթէոսու կէօնտէրէյիմ . Թաքիմ պէն
 տախի՝ սիղին ահվալինիզի էօյրէնմէյիլէ ճանըմ
- 20 բահաթ էտէ : Օ իրա կէօնլիւմէ ույար քիմսէմ
 եօգտուր քի՝ սիղէ տայիր շէյլէրէ խուլուսանէ
- 21 մուգայէթ օլա : Օ իրա հէփիսի քէնտիլէրին
 շէյլէրինի արարլար , Յիսուս Վրիստոսուն շէյ-
- 22 լէրինի տէյիլ : Լմմա օնուն թէճրիւպէսինի

պիլիբոսինիզ , քի աւետարանա պէնիմ իլէ պերա-
 պեր՝ պապայա օղուէ կիպի՝ խըզմէթ էյլէտի :
 Եմնի ումարըմ քի քէնտի իշլէրիմի կէօրախոյիմ 23
 կիպի՝ անիտէ օնու կէօնտէրէյիմ : Ա է Մապ- 24
 պա ի թիմատըմ վար քի՝ պէն տախի թէզ կէլէ-
 ճէյիմ : Եմնի իպթիզալը սայարըմ քի՝ պէնիմ 25
 գարընտաշըմ վէ իշտաշըմ վէ ճէնքտաշըմ՝ սի-
 զին իտէ առաքեալընըզ վէ իհթիաճըմըն խըզ-
 մէթճիսի օլան Եպապիբոգիտոսու սիզէ կէօնտէ-
 րէյիմ : Օ իրա օ՝ սիզին հէփինիզէ հասրէթ 26
 շէքէրիտի , վէ օնուն խասթալանտըղընը իշլիթ-
 տինիզ տէյիլ՝ զայէթլէ գասապէթլէնտի : Օ ի- 27
 բա էօլիւմ տէրէճէսինէ խասթալանտը . լաքին
 Ելլաս օնա՝ վէ եալընըզ օնա տէյիլ՝ իլլա պաննի
 տախի մէրհամէթ էյլէտի , թաքիմ գասապէթ
 իւզէրինէ գասապէթէ տիւշմէյիմ : Եմնի օնու՝ 28
 տաշա ա՝ ճէլէ կէօնտէրտիմ քի՝ օնու եինէ կէօ-
 րիւպ սէվինէսինիզ , պէնիմ տախի՝ տաշա ազ
 գասապէթիմ օլա : Եմնի օնու Մապպտա հէր 29
 շատըզ զ իլէ գապուէ էտին , վէ պէյլէ քիմսէլէ-
 րի՝ միւ թէպէր սայըն : Օ իրա օ՝ Մրիտոսուն 30
 ա՝ մէլէ իշլուն էօլիւմ տէրէճէսինէ կէլտի , վէ սի-
 զին պաննա խըզմէթինիզին էքսիքլէյինի աօլտուրա
 տէյիլ՝ նէֆսինէ մուգայէթ օլմատը :

ՊԼՇ . 3 :

Մալտը քի՝ եա՝ գարընտաշարըմ՝ Մապպտա 1
 շատ օլուն . սիզէ հէման օ՝ շէյլէրի եազմատը՝ պէնի
 իւշէնտիրիը շէյ տէյիլ , ամնի սիզէ էփինիլէք կէ- 2
 թիբիբ : Մէօփէրէրտէն սապընըն , քէօթիւ իշ-
 ճիլէրտէն սապընըն , եալան սիւննէթտէն 3
 սապընըն : Օ իրա սիւննէթ՝ պիզ ԸԼ-

1 ըստ ըն թուհու իլէ ի պատէթ էտէնլէր՝ վէ Յի-
 սուս Վրիստոստա ի ֆթիխար էտէնլէր՝ վէ թէ-
 2 նէ կիւվէնմէ յէնլէրիղ , էյէրչի թէնէ տախի
 կիւվէնէճէք եէրիմ վար իսէ տէ . էյէր պիր զայ-
 3 րի քիմնէ թէնէ կիւվէնէճէք եէրի վար զանն է-
 տէրսէ , պէնիմ տահա՛ զիյատէ վար . Աիւննէթ
 սէքիղինճի կիւնտէ օլտու՛մ . Իբրաէլ միլլէթին-
 տէն՝ Իննիամին սրպղընտան՝ Ի պրանիլէրտէն
 4 րօղնու Վպրանի՛ նօմօս մուճէպինճէ վարիսե-
 5 ցի իմ , զայրէթ իւղրէ՛ քիլիսայլը գօվալարմ ,
 նօմօս միւճէպինճէ սատագաթտա՛ գուսուրսուզ
 6 իտիմ : Ապքին օ շէյլէր քի՛ պանա քեար իտի-
 7 լէր , օնլարը Վրիստոս իչիւն զարար սայարմ :
 8 Ըմմա հագգան պէն՝ Իապարմ Յիսուս Վրիս-
 տոսուն ի լմինին ֆաղիլէթի իչիւն հէր շէյի տա-
 խի զարար սայարմ , վէ օնուն իչիւն հէր շէյի
 զարար էթտիմ , վէ սիւփրիւնթիւ սայարմ ,
 9 թաքիմ Վրիստոսու դաղանայրմ , վէ օնտա՛
 նօմօստան օլան քէնտիմին սատագաթը իլէ տէ-
 յիլ՝ իլա Վրիստոսուն իմանը վասըղանի իլէ օ-
 լան՝ իման իչիւն Վլահտան օլան սատագաթ ի-
 10 լէ պուլունայրմ . Վի օնու հէմ օնուն տիրիլ-
 մէսինին գուվլէթինի վէ էլէմլէրինին իլհագը-
 ղընը անկլայրպ՝ օնուն էօլիւմիւնիւն քիսվէթինէ
 11 կիրէյիմ . Պէլքի պիր վէճհիլէ էօլիւլէրին գը-
 12 յամէթինէ էրիշէյիմ : Տէյիլ քի արթըգ էր-
 տիմ , եախօտ արթըգ թէքմիլ օլտու՛մ . իլա
 Յիսուս Վրիստոստան շօլ էլէ եէթիշտիրիլտի-
 յիմ շէյտէ եէթիշէյիմ տէյիւ գօվալարմ :
 13 Լա՛ գարընտաշար՝ պէն քէնտիմի եէթիշմիշ
 14 զանն էթմէյօրու՛մ . Ապքին պիր շէյ էրէրի՛ ,
 արտա քի շէյլէրի ունուտուպ՝ վէ իլէրիտէ

օլան շէյլէրէ ուղանըպ՝ Յիսուս Վրիստոստա օ-
 լան Մլաճըն եօգարըտաքի տա՛վէթինին չէլէն-
 կինէ տօղըու սէյիրտիրիմ : Իմտի հէփ թէքմիլ 15
 օլանլար՝ պէօյլէ ի թիգատ էտէլիմ . վէ էյէր սիղ՝
 պիր շէյի զայրի կէօնէ ի թիգատ էտէքսէնիզ ,
 Մլաճ սիղէ օնու տախի պէյան էտէճէքտիր :
 Լաքին էրիշտիյիմիզ շէյտէ՝ հէման պիր գանուն . 16
 տա եիւրիյէլիմ , հէման պիր Փիքրտէ օլալմ :
 Լա՛ գարընտաշլար՝ պէնիմլէ ույար օլուն , վէ պի- 17
 զի էօրնէք դու թտու զունուզ կիպի՝ պէօյլէ եիւ-
 րիւյէնլէրի կէօղէտին : Օ՛իրա չօգ քիմսէլէր 18
 եիւրիւրլէր , քի օնլարը չօգ տէՓա՛ սիղէ սէօյլէ-
 րիտիմ , վէ շիմտի տախի աղլայարագ սէօյլէրիմ ,
 քի օնլար Վրիստոսուն խաչընըն տիւշմէնլէրի
 տիրլէր . Վի օնլարըն սօնկու հէլաքտըր , քի օն- 19
 լարըն Մլաճը գարընլարըտըր , վէ օնլարըն
 շանը ա՛յըպլարընտա՛տըր , վէ օնլար տիւնեալի
 շէյլէրի տիւշիւնիւրլէր : * Միմա պիղիմ վէգանը- 20
 մըզ կէօքտէտիր , քի օրատան խէլաս էտիճի տա-
 խի՝ Բապպ Յիսուս Վրիստոսու պէքլէրիզ . Վի 21
 օ՛ պիղիմ ալչագ թէնիմիղի՝ քէնտի ճէլիլ թէնի-
 նին շէքլինտէ օլմաղա թէպտիլ էտէճէք , շօլ ա-
 մէլէ կէօրէ քի՛ օնուն իլէ հէր շէյի քէնտինէ
 միւղիւ էթմէյէ տախի գատիր տիր :

ՊԵՇ . 4 :

Իմտի եա՛ սէվկիւլիւ վէ չօգ արղուլու գարըն- 1
 տաշլարըմ՝ պէնիմ շատըղըմ վէ թաճըմ՝
 Բապպտա պու մինվալ իւղըէ գամի տուրուն՝ էյ
 սէվկիւլիւլէր : Աւոգիայա եալվարըրըմ , հէմ 2
 Միւնտիքիյէ եալվարըրըմ , Բապպտա պիր Փիքր-
 տէ օլալար : Վ է սանա տախի եալվարըրըմ՝ 3

եա խաչիս էշիմ , օնլարա եարարմ էտէսին . զի-
 րա օնլար՝ տտլարը էօմիւր քիթապրնտա օլան՝
 Աղեմէս վէ զայրի եարարմ ճըլարըմ իլէ պէրա-
 պէր՝ պէնիմէ աւետարանտա ճէ՛հտ էթտիլէր :
 4 Մապպտա տայիմա շատ օլուն . եինէ տէրիմ՝ շատ
 5 օլուն : Աիզին եավաշըղընըղ հէփ ատէմլէրէ
 6 մա՛լիւմ օլուն . Մապպ եագրն տըր : շիշ պիր
 շէյ իշին գայղու չէքմէն . լաքին հէր շէյտէ տի-
 7 լէքլէրինիղ Մ. լա՛հա՝ տուա՛ իլէ վէ նիյաղ իլէ
 շիքք իլէ պէրապէր մա՛լիւմ օլունտուն : Ա է Մ. է-
 8 լա՛հըն . հէր ա՛ գըլտան խարիճ օլան սէլամէթի՛ սի-
 զին եիւրէքլէրինիղի վէ Փիքրլէրինիղի Տիսուս
 9 Վ. րիստոստա հը՛ֆղ էյլէսին : Վալարքի՛ եա՛
 գարընտաշար՝ հէփ կէրչէք՝ հէփ հիւրմէթլիւ՝
 հէփ հազգ՝ հէփ փաք՝ հէփ սէվիլէճէք՝ հէփ նամ-
 տար օլան շէյլէրի՛ էյէր պիր Փաղիլէթ՝ վէ էյէր
 10 պիր մէտհ վար իսէ , օնլարը տիւշինինն : ( ) Լ շէյ-
 լէրի քի՛ էօյրէնտինիղ , վէ դապուլ էթտինիղ ,
 վէ իշիթտիմիղ վէ պէնտէ կէօրտիւնիղ , օնլարը
 իշլէյին . վէ սէլամէթին Մ. լա՛հը պիլէնիղճէ օլա :
 11 Ա է Մապպտա զայլէթլէ սէվինտիմ քի՛ շիմ-
 տի էնճամ պէնիմ իշինն օլան տիւշինմէնիղ
 թաղէլէնտի , քի օնուն իշինն հէմ տիւշինիւրիւ-
 12 տինիղ , ամմա ֆուրսաթընըղ եօղուտու : Վօխ-
 սուլուգ սէպէպինտէն սէօյլէմէյօրում . զիրա պէն
 պուլունտուղում հալտէ գանաա՛թ էթմէյէ էօյ-
 13 րէնտիմ : Մ. լա՛հըլանմայը տա պիլիւրիմ , արթ-
 մայը տա պիլիւրիմ . հէր շէյտէ վէ հէփիսինտէ գօգ
 օլմայը տա ա՛ճ օլմայը տա՛ արթմայը տա էքօիք-
 14 լիք չէքմէյի տա թա՛լիմ օլունմուշում : Պանա
 գուվվէթ վէրէն Վ. րիստոս իլէ՛ հէր շէյէ գատի-
 րիմ : Մ. մմա ս՛ ըղլէթիմէ իլհազը՛գ էթտիյինի-

զէ էյն էթտինիզ : Հէմ քէնտինիզ տախի պի- 15
 լիրսինիզ՝ եա Պիլիպելիէր քի՝ աւետարանըն իպ-
 թիտասընտա Մակեդոնիատան չըգորղըմտա՝ ալ-
 մագ վէ վէրմէք մասլահաթընտա հիչ պիր քիլիսա-
 պանա իլհագըղզ էթմէտի , իլլա քի եալընըզ սիզ :
 Օիրա Մէլանիքտէ իքէն տախի՝ մուհթաճը- 16
 զըմ իչիւն հէմ պիր քէրրէ հէմ իքի քէրրէ կէօն-
 տէրտինիզ : Տէյիլ քի վէրկիլի տրայօրում , 17
 իլլա սիղին հիսապընըղա արթան մէյվէյի արա-
 յօրում : Իմտի հէր շէյիմ վար , արթըղըմ պի- 18
 լէ վար . տօլմուշում , չիւն Ապափրոդիտոսուն
 վասիղասի իլէ դարաֆընըղտան Վէօնապիլիէն շէյ-
 լերի՝ Լլահա մագպուլ գապուլ օլունուր՝ գուր-
 պան գօգուլու րախհա րապուլ էյլէտիմ :
 Սէ Լլահա՛մ՝ քէնտի դանիմէթինէ կէօրէ՝ իզ- 19
 զէթ իլէ Յիսուս Քրիստոստա սիղին հէր մուհ-
 թաճըղընըղը տօլտուրա : Սէ Լլահա վէ Պա- 20
 պամըղա էպէտ իլ տպատ իլզէթ օլուն Մմին :
 Յիսուս Քրիստոստա հէր մուգատտէսէ սէ- 21
 լում էտին . սիղէ՝ պիլէմ ճէ օլան դարընտաշար
 սէլում էտէրլէր : Սիղէ հէփ մուգատտէսլէր սէ- 22
 լում էտէրլէր , վէ պախուսուս Ապսերին էվինտէն
 օլանլար : Բապպըմըղ Յիսուս Քրիստոսուն ի- 23
 նայէթի սիղին հէփինիզ իլէ օլուն .
 ամին :

Պիլիպելիէրէ Բամտան Ապափրոդիտոսուն վա-
 սիղասի իլէ եաղըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՅԵԼԻՔՆԵ ԿՈՂՈՍԻՔԻՆԵՐԸ

ՄԻՅԻԹԻԻՊԻԻ

ՊԵՇ 1:

- 1 Պողոս՝ Ալլահըն իրատէթի իլէ Յիսուս Վրիստոսուն առաքեալը՝ վէ Տիմոթէոս գարընտաշ՝
- 2 Կողոստա օլան մուգատտէսլէրէ վէ Վրիստոստա էմին գարընտաշլարս . սիզէ՝ Պապամըղ Ալլահ գարաֆընտան վէ Րապպ Յիսուս Վրիստոստան ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Տայիմա՝ սիզին իշին աուա՝ էտէրէք՝ Րապպամըղ Յիսուս Վրիստոսուն Ալլահը վէ Պապասընա շիւքք էտէրիղ . Չին սիզին Յիսուս Վրիստոստա իմանընըղը՝ վէ հէփ մուգատտէսլէրէ օլան մուհապպէթ ինիզն իշիթտիք , կէօքլէրտէ սիզին իշին սագլանմըշ իւմիտ իշին քի՝ օնու աւետարանըն կէրչէքլիլինին սէօզինտէ փէշին
- 5 իշիթտինիղ , քի օ՝ սիզէ կէլտի , նիճէ պիւթիւն տիննայայա տախի , վէ մէյվէ վէրիպ արթմադատըր , նիճէ սիզտէ տախի իշիթտիլինիղ վէ Ա-

լահըն ինայեթինի կերչէքլիք իլէ դանըտըղընըզ
կիւնտէն պերու : Վիճէ մուհապպէթլու գուլ- 7
տաշըմըզ Ապսիրաստան էջրէնտինիզ , քի օ սի-
ղին իշիւն՝ Վրիստոսուն էմին խըզմէթճի տիր .
Վի օ՝ տախի սիղին Բուհտա մուհապպէթինիզի 8
պիղէ պիլտիրտի :

Պունուն իշիւն պիղ տախի՝ իշիթտիյիմիզ 9
կիւնտէն պերու՝ սիղին իշիւն տուա՝ էթմէքաէն
վէ տիլէմէքաէն Ֆերաղաթ կէլմէզիզ , թա քիմ
օնուն իրատէթինի պիլմէսի իլէ՝ հէր բուհանի
իլմ իլէ վէ Ֆէհմ իլէ տօլասընըզ . Վի Բապ- 10
պա լայլոց հէր բիղասը իւղըէ՝ հէր էյի ամէլտէ
մէյվէտար օլարագ՝ վէ Վալահըն պիլկիսինտէ ար-
թարագ՝ եիւրիւյէսինիզ . Ա է օնուն ճէլայի- 11
նին գուարէթինէ կէօրէ՝ շատըղըլա հէր սապր-
տա վէ թէհամիւլտէ վէ հէր գուվվէթիլէ գուվ-
վէթլէնէսինիզ : Ա է պիղն ըշըգտա մուգատտէս- 12
լէրին նասիպինին հիստէսինէ նայիլ էտէն Պապա-
յա շիւքր էտէսինիզ . Վի օ պիղի գարանըղըն 13
հէօքիւմէթինտէն խէլաս էյլէտի վէ քէնտի մու-
հապպէթլի ( ) ղլունուն փատիշահըղընա ինթի-
գալ էթտի . Վի օնտա՝ օնուն գանընըն վասիգասի 14
իլէ Ֆիտայէ՝ էա՝նի կիւնահարըն ամֆընա մա-
լիքիզ . Վի օ՝ կէօրիւնմէզ Վալահըն թասպի- 15
րի՝ պիլթին մախլուգաթին իլք տօղուշուտուր .
Չիրա հէփիսի՝ կէօքլէրտէ օլան վէ եէր իւղէ- 16
րինտէ օլան՝ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէր
օնուն իլէ եսդատըլտը , կերէք թախթլար կէ-
րէք սարանաթլար կերէք սերվէրլիքլէր կերէք
հէօքիւմէթլէր , ճիւմլէսի օնուն վասիգասի իլէ
վէ օնուն իշիւն եարատըլտը . Ա է օ՝ հէփիսին- 17
տէն իլէրի տիր . վէ հէփիսի օնուն իլէ տուրուր .

- 18 Ս է թէնին՝ Էա՛նն, քիլիսանըն պաշը օ տուր . քի
օ՛ իպթիտա՛ էօլիւլէրտէն իլք տօղուշտուր . թա
- 19 քիմ հէփիսինտէ իլքլիք էտէն օ օլա : Օ իրա
- 20 հէփ տօլուլուգ օնտա սաքին օլմաղա՛ վէ օնուն
գանը իլէ՛ օնուն խաշընըն գանը վասիդասի իլէ
սէլամէթ վէրէրէք՝ օնուն վասիդասի իլէ հէր շէ-
յի՛ կէրէք եէր իւզէրինտէ կէրէք կէօքտէ օլան-
լարը քէնտիսի իլէ պարըշտըրմաղա բազի օլ-
տու :
- 21 Ս է սիզի պիր զէման եարամազ ա՛մէլէր իլէ
Ֆիքրտէ եապանճըլար վէ տիւշմէնլէր իքէն , շիմ-
- 22 տի էօլիւմիւն վասիդասի իլէ՛ քէնտի ճէսէտինին
թէնի վասիդասի իլէ պարըշթըրտը , թաքիմ սի-
զի քէնտի հուզուրունտա մուգատտէսլէր վէ գու-
- 23 սուրսուզլար վէ սուշսուզլար իհզար էտէ . Ս-
յէր իմանտա թէմէլէնմիշլէր վէ գայիմլէր գա-
լըրսանըզ , վէ կէօք ալթընտա օլան պիւթին ա՛-
լէմէ վա՛ղ օլունան իշիթտիյինիզ աւետարանըն
իւմիտինտէն տէփրէնմէզսէնիզ , քի պէն Պողոս
- 24 օնուն խըզմէթճիսի օլտում : Շ իմտի սիզտէն
էօթիւրիւ օլան էլէմլէրիմտէ շատ օլուրում , վէ
Վրիստոսուն ս՛րգլէթլէրինին էքսիքլիյինի քէն-
տի ճէսէտիմտէ տօլտուրուրում՝ օնուն թէնի սէ-
- 25 պէպինտէն՝ քի օ քիլիսա տըր , քի Մլահըն սի-
զին իշիւն պանա վէրիլէն իտարէսինէ կէօրէ՛ պէն
օնուն խըզմէթճիսի օլտում , քի Մլահըն սէօ-
- 26 զինիւ եէրինէ կէթիրէյիմ , Էա՛նն ա՛սիրլէր-
տէն վէ տէվըլէրտէն կիզէնմիշ օլան սըրըր՝ քի՛
շիմտի օնուն մուգատտէսլէրինէ պէյան օլունտու .
- 27 ( )նլարա քի Մլահ գաիֆէլէրտէ պու սըրըրն
ճէլալինին զանիմէթի նէ օլտուղունու պիլտիրմէ-
յէ իսթէտի , քի օ՛ սիզտէ՛ ճէլալին իւմիտի

Վրիստոստուր : Վրի օնու պիզ՝ հեր ատէմի Յի 28
 սուս Վրիստոստա քեամիլ իհզար էտէլիմ տէ-
 յիւ հեր ատէմէ նասիհաթ վերէրէք վէ հեր ատէմէ
 հեր ի լմտէ թալիմ վերէրէք վա՛ղ էտէրիզ .
 Վրի պո՛ւ շէյ իչիւն պէնտէ գուվէթ իլէ ա՛- 29
 մէլ էտէն օնուն ա՛մէլինէ կէօրէ ճէհա էտէ-
 րէք՝ էմէք շէքերիմ :

ՊԵՇ . 2 :

Օ իրա իսթէրիմ քի՛ սիզին իչիւն վէ Վառդի- 1
 կիատա օլանլար վէ եիւզիւմիւ թէնտէ հէփ կէօր-
 մէյէնլէր իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլաուղու-
 նու պիլէսինիզ : Թաքիմ օնլարն եիւրէյի թէ- 2
 սէլի պուլա ; վէ մուհապպէթ իլէ պաղանալար ,
 վէ Ֆէհմին սահիհ պիլմէսինին հէփ զանիմէ-
 թինէ նայէլ օլալար , քի Մլահըն վէ Պասպանըն
 հէմ Վրիստոսուն սըրըրնը դանլալար , քի 3
 օնտա ի լմին վէ պիլկինին հէփ խաղինէլէրի սաղ-
 լըտըրլար : Ա է պունու սէօյլէրիմ , թաքիմ 4
 սիզի քիմնէ տօղրույա պէնկղէր սէօղէր ի-
 լէ ալտաթմայա : Օ իրա թէնճէ եանընըղտա 5
 տէյիլ իսէմ տէ բուհ իլէ սիզին եանընըղտա
 իմ , վէ շատ օլարագ սիզին նիզամընըղը վէ սի-
 զին Վրիստոսա օլան իմանընըղըն գալիլիլիլի-
 կէօրիյօբում : Իստի Յիսուս Վրիստոս Մաս- 6
 պը նիճէ դապուլ էթտինիզ իսէ , էօյլէ օնտա
 եիւրիյիւն . Ա է օնտա քէօքլէնիպ մա՛մուր օ- 7
 լուն , վէ իմանտա սահիհլէնին , նիճէ քի՛ շիւքր
 իլէ օնտա արթմաղա թալիմ օլունտունուղ ի-
 սէ : Պագըն քի՛ սիզի պիր քիմնէ Փիլօսօֆլուզ 8
 վէ պօշ ալտատըշ իլէ էսիրլիյէ սիւրմէյէ ,
 ատէմլէրին սըփարը շընա կէօրէ՛ տիւնեանըն ա՛-

- նասրըլարընսի կէօրէ՝ վէ տէյիլ Վրիստո-
 9 սա կէօրէ : Օխրա ՄլաՏըղըն հէփ սո-
 10 լուլուղու՝ թէնճէ օնտա՛ սաքինտիր : Ա է սիղ
 օնտա՛ թէքմիլ օլմուշտունուղ , քէ օ՛ հէր սալ-
 11 դանաթըն վէ հէօքիւմէթին սաշը՛ տըր . ( )ն-
 տաքի՛ էլ իլէ օլմամըշ սիւննէթ իլէ տախի սիւն-
 նէթ օլունտունուղ , էթին կիւնաՏըլարընըն ճէ-
 սէտինին սօյունմասը իլէ՛ Վրիստոսուն սիւննէ-
 12 թի իլէ : Չիւն վաֆթիղտէ օնուն պիլէսինճէ
 կէօմիւլտինիւղ , վէ օնուն պիլէսինճէ՛ օնու էօ-
 լիւլէրտէն տիրիլտէն ՄլաՏըն ա՛մէլինին իմանը
 13 վասիդասի իլէ տախի տիրիլտինիղ : Ա է սիղի՛
 գապաՏաթըլարտա վէ թէնինիղին սիւննէթսիղ-
 լիլինտէ էօլմիւշէր իքէն , պիղէ հէփ գապաՏաթ-
 լարըմըղը պաղըշայարագ՝ օնուն իլէ պէրապէր
 14 տիրիլթտի , վէ պիղէ գաղը օլան պիղէ զըթ օ-
 լան պինլէրին էլ եաղըօընը մաՏվ էյլէտի . վէ
 օնու խաչա միխայարագ՝ օրթատան գալտըրալ .
 15 Ա է սալքանաթըլարը հէմ հէօքիւմէթլէրի սօ-
 յուպ՝ օնլարա խաչըն վասիդասի իլէ միւղաֆֆէր
 16 օլարագ՝ օնլարը աշիքէարէ ի պրէթ էյլէտի : Կմտի
 սիղի եէմէքտէ եա իշմէքտէ եա պայրամ եա պ-
 պաշը եա շարաթ կիւնլէրի խուսուսունտա քիմսէ
 17 հէօքմ էթմէսին , Վի օնլար կէլէճէք շէյլէրին
 քէօլկէսի տիր , ամմա ճիսիմ Վրիստոսունտուր :
 18 Աիղի՛ ալչագ կէօնիւլիւյէ վէ մէլէքլէր ի պա-
 տէթինէ ըիղա՛ վէրէրէք՝ քիմսէ շէլէնկինիլտէն
 սօյմասըն , շէօյլէ քիմսէքի՛ կէօրմէտիլի շէյլէրէ
 կիրիշիպ՝ քէնտի թէնինին ա՛ղընտան պօշունա
 19 քիպիրլէնիր , վէ պաշա եափըշմաղ քի՛ պիւ-
 թին թէն օյնագլար վէ պաղլար իլէ օնտան
 եարտըմ ալըպ քինէտլէնմէյիլէ ՄլաՏըն պէօ-
 20 յիւմէսինի պէօյիւր : Կմտէ էյէր Վրիստոս ի-

լէ պէրապէր տիւնեանն անասորըլարնտան էօլ-
տիւնիւզ իսէ , նիջիւն տիւնեատա եաշայանլար
կիպի այինլէրէ պագարսընըղ . Ետիըմա , 21
դամմա սօգունմա . Վի օնլարնն հէփիսինն 22
դուլանմասը՝ առէմլէրին թէնպէհլէրինէ վէ
թա՛լիմլէրինէ կէօրէ հէլաքըղ զ իջիւնտիւր : Վի 23
օնլարտա՝ կէրչի իրատէթի վէ ալադ կէօնիւ-
լիւք վէ թէնի էսիրկէմէմէք իլէ ի՛լմ՝ սուրէթի
վար տըր . շէն թէնի սոյուրմաղա հիշ պիւր ի-
թիպար իլէ տէյիլէր :

ՊԼԵՇ • 3 :

Իմտի էյէր Վրիստոս իլէ տիրիլտինիւզ իսէ , 1
եօգարը քի շէյլէրի արայլն , քի օրատա Վրիս-
տոս՝ Ելահըն սաղ եանընտա օթուրույօր : Եօ- 2
գարըքի շէյլէրի տիւշիւնիւն , եէրին իւզէրինտէ-
քի շէյլէրի տէյիլ : Օխրա էօլտիւնիւզ , վէ 3
էօմրիւնիւզ Վրիստոս իլէ պէրապէր Ելահտա
կիզլէնմիշտիր : Միզին էօմրիւնիւզ օլան Վրիս- 4
տոս կէօրիւնտիւյիւ զէման , օ զէման սիզ տախի օ-
նուն իլէ պէրապէր ի՛զլէթ իլէ կէօրիւնէճէքսի-
նիզ :

Իմտի եէրին իւզէրինտէ օլան , ալալարընըղ՝ 5
Ֆահիշլէյի՛ մուրտարըղը՝ շէհվէթի՛ քէօթիւ
արղույու՝ վէ փութիէրէսթլիք օլան դամա՛քեար-
ըղը էօլտիւրին . Վի օնլար իջիւն իդամ՛թ- 6
սըղըրընն օղուլարը իւզէրինէ Ելահըն զաղա-
պը կէլիւր . Վի սիզ տախի պիւր վազըթ արա- 7
լարընտա եաշատըղընըղտա՝ օնլարտա եիւրիւ-
տիւնիւզ : Եմմա շիմտի սիզ տախի հէփիսինն՝ 8
զաղապը՝ էօրքէյի՛ քէօթիւլիւյի՛ քիւֆիւրի՛
էտէպսիզ սէօյլէմէյի աղընըղտան կիտէրին :

- 9 Պիրի պիրինիդէ եալան սեօյլէմէն, էսքի ատեմի
 10 ա՛մէլէրի իլէ սօյունուն, վէ եէնի ատեմի՝ օնու
 եարատանըն թասվիրինէ կէօրէ պիլիտէ եէնիլէ-
 11 նէնի կիլինին : ( )նտա՛քի՝ Լուանի եա Լէ-
 Տուտի՛ սիւննէթ եա սիւննէթ սիլլիք՝ բարբարոս՝
 Վկիւթացի՛ գուլ՝ ազատը եօգտուր, իլա հէր
 12 շէ՛յ՝ հէփիսինտէ Վրիստոստուր : Լամի Լլա-
 Տըն սէչիլմիշ մուգատէսլէրի վէ սէվկիւ-
 լիւլէրի կիպի՛ մէրհամէթ պաղըրլարը՝ լա-
 դիֆլէք՝ սլազ կէօնիլլիք՝ մահճուպլուգ՝
 13 էօրկէտէ սասըր կիլինին : Վ է պիրի պի-
 րինիդի թէհամիւլ էտին, վէ էյէր պիր քիմ-
 սէնին պիրինէ գարը պիր շիքեայէթի վար իտէ,
 պիրի պիրինիդէ պաղըշնյըն, նիճէ Վրիստոս
 տախի սիլէ պաղըշատը իտէ, սիլ տէ պէօյլէ
 14 պաղըշայըն : Վ է պունլարըն հէփիսինին իւղէ-
 րինէ մուհասպէթի կիլինին, քի օ՝ թէքմիլլիլին
 15 պաղը՛տըր : Վ է Լլատըն սէլամէթի եիւրէք-
 լէրինիլտէ սալլանսիթ սիւրսիւն, քի օնս տախի
 պիր թէնտէ տա՛վէթ օլունտունուգ, վէ շիւքը
 16 էտիճիլէր օլուն : Վրիստոսուն սէօղիւ՝ սիլտէ
 դանիլլիք իլէ սաքին օլուն, վէ պիրի պիրինիդէ
 հէր ի՛լմ իլէ թա՛լիմ՝ վէրիպ՝ նասիհամէ էտին,
 վէ սաղմոսլար հէմ իլահիլէր վէ բուհանի նաղ-
 մէլէր իլէ՝ Բապպա եիւրէքլէրինիլտէ լուգֆ իլէ
 17 թէսպիհ էյլէլին : Վ է հէր նէ էտէրսէնիդ՝
 սէօղ իլէ եա ա՛մէլ իլէ, հէփիսինի Բապպ Տի-
 սուսուն ատընտա՛ օնուն վասիդասի իլէ Լլատա
 վէ Պապպա շիւքը վէրէրէք էյլէլին :
 18 Լա՛ գարըլար՝ քէնտի գօճալարընըղա՛ Բապպ-
 տա՛ ճայիղ օլտուղու կիպի ի՛դասիթ էտին :
 19 Լա՛ երքէքլէր՝ գարըլարընըղ սէվին, վէ օնարա
 20 աճը օլման : Լա՛ էվնատլար՝ աթալարընըղա՛

Հէր շէյտէ ի դասա՛ թ էտին . զիրա պու՛ Վապպա
 մագպուլտուր : Աս պապալար՝ էվաւոլարընը . 21
 զը էօրքէլէնտիրմէն , քի ճանարղ օլմայալար :
 Աս գուլար՝ Հէր շէյտէ թէնճէ էֆէնտիրի . 22
 նիղէ ի դասա՛ թ էյլէյին . ստեմ պէյէնտիրիճի-
 լէր կիպի կէօղէ կէօրիւնմէք իչիւն խրղմէ թ էթ-
 մէքլէ տէյիլ , իլլա Վապպտան գօրգարագ՝ եիւ-
 րէք սատէլիյի իլէ էյլէյին . Վ է Հէր նէ քի 23
 էտէրսէնիղ , Վապպա՛ վէ տէյիլ ինսանլարա
 կիպի՛ ճանտան էյլէյին . Վ է պիլին քի՛ մի- 24
 րաս՛ըն պէտէլինի Վապպտան ալաճագօրընրղ .
 զիրա Վապպ Վրիստոսա գուլուդ էտէրսի-
 նիղ : Վմնա նահագղղղ էտէն՝ էթտիյի նա . 25
 հագղղղըն ճէզասընր ալաճագ , վէ խագըր կէօ-
 զէթմէք եօգտուր :

ՊԵՇ . 4 :

Աս էֆէնտիրի՛ գուլարա հագղղ վէ պէ . 1
 րապէրլիյի էտա էտին . վէ պիլին քի՛ սիղին
 տախի կէօքտէ Վֆէնտինիղ վար : Տուա՛ 2
 յա՛ շիքր իլէ օնտա ույանրղ տուրմաղըլա՛
 տէվամ էտին : Հէմ պիղիմ իչիւն տախի 3
 տուա՛ էյլէյին . թաքիմ Վլլահ պիղէ սէօ-
 զին գափուսունու աչա , քի՛ Վրիստոսուն
 սրրընր սէյլէյէլիմ , քի օնուն իչիւն տախի
 պաղլանմըլմ . թաքիմ օնու՛ պանի սէյ- 4
 լէմէք կէրէք օլտուղու կիպի պէյան էտէյիմ :
 Վ ագթը սաթուն ալարագ՝ տիշարըտաքիլէր 5
 արասընտա իլմ իլէ եիւրիյիւն : Աէօղիւնիւղ 6
 տայիմա լուգֆ իլէ՛ դուղ իլէ կեռէ թէրպիյէ
 օլմուշ օլսուն , քի սիղ Հէր պիրինէ նիճէ ճէ-
 վապ վէրմէյէ կէրէք խտիյինի պիլէսինիղ :

- 7 Պէնիմ հէփ ահալալնիսիղէ՝ մուհապպէթլու
 գարընտաշ վէ էմին խըղմէթճի վէ Բապպտա
 8 գուլտաշ օլան Տիւքիկոս պէյան էաէճէք . Վի
 օնուսիղէ հէման պունոն իչիւն կէօնտէրտիմ .
 Թաքիմ ահալալնիղի էօյրէնէ , վէ եիւրէքլէ-
 9 բինիղէ թէսէլի վէրէ , սիղտէն օլան էմին
 վէ մուհապպէթլի գարընտաշ Սնեսիմոս իլէ
 պերապէր . վէ օնլար հէփ պուրատաքի շէյ-
 10 լէրի սիղէ պիլտիրէճէքլէր : Պիլէմճէ մահ-
 պուս օլան Լըրիատարքոս վէ Բաունարասըն գըղ-
 գարընտաշը օղլու Սարկոս սիղէ սէլամ էտէրլէր .
 շօլ Սուրիոս քի՝ օնուն իչիւն սիղէ թէնպիհ օ-
 լունտու . էյէր սիղէ կէլիրսէ , օնու գապուլ
 11 էտին , Յուստոս տէնիլէն Յիսոնս տախի՝ քի
 օնլար սիւննէթտէնտիր . Լըլահըն փատիշահ-
 լըղընա եարտըմճըլար՝ եալընըղ պունլարտըր ,
 12 քի օնլար պանա թէսէլի օլտուլար : Սիղ-
 տէն օլան՝ Վրիստոսուն գուլու՝ Լպատիրաս
 սիղէ սէլամ էտէր . օլ քի՝ տայիմա սիղին ի-
 չիւն տուալէրտէ ճէհտ էտէր , թաքիմ Լը-
 լահըն հէր մուրատընտա թէքմիլ վէ տօլղուն
 13 տուրասընըղ : Օլրա օնուն իչիւն շէհատէթ
 էտէրիմ քի՝ սիղին իչիւն վէ Լաւոդիկիատա
 հէմ Յերապօլիստէ օլանլար իչիւն շօգ զայ-
 14 բէթի վար : Աէվկիւլիւ հէքիմ Ղուկաս հէմ
 15 Ղեմաս սիղէ սէլամ էտէր : Լաւոդիկիատա
 օլան գարընտաշլարա վէ Սիմիասա վէ օնուն
 16 էվինտէ օլան քիլիսայէ սէլամ էտին : Ա է
 պու մէքթիւպ սիղտէ օգունտուգտան սօնկրա ,
 էյլէյին քի՝ Լաւոդիկիալըլարըն քիլիսասընտա
 տախի օգունսուն , հէմ քի սիղ տախի Լաւո-
 17 դիկիատանքինի օգույասընըղ : Ա է Լըքիպպո-

սա տէյին . Բապպտան ալտըղն խըզմէթէ տիգ-
 դաթ էյլէ, բի օնու թէքմի'լ էյլէյէսին : Սէ- 18
 լամ՝ պէն Պողոսուն քէնտի էլիմ իլէ
 էաղելալ . պէնտլէրիմի խաղբը-
 նըզտա՛ դութուն : Ի՛նա-
 յէթ պիլէնիզճէ օլսուն .
 ամին :

Վողոսլուլարա Բօմատան Տուքիկոս վէ Ինե-
 սիմոսուն վասիգասի իլէ եաղըլալ :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՅԵԱԼԸՆ ԹԵՍԵՂՈՒՆԻԿԻ-
ԼԻԼԻՐԻ, ՊԵՐԻՆՇՐԻ ՄԵՎԹԻԻ-
ՊԻԻ

ՊԵՇ, 1:

- 1 Պողոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս՝ Ալլահ
Պապատա վէ Րապպ Յիսուս Վրիստոստա թե-
սաղոնիկէլիէրին քիլիսասընա, սիղէ՝ Ալլահ Պա-
պամըղ դարաֆընտան վէ Րապպ Յիսուս Վրիս-
տոստան ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
- 2 Ալլահա տայիմա՝ տուալարըմըղտա սիղի զէքր
էտէրէք՝ հէփինիգտէն էօթիւրիւ շիւքր էտէրիզ .
- 3 Վէ տայիմա՝ սիղին իմանընըղըն ա՛մէլինի վէ մու-
հապպէթինիղին զահմէթինի վէ Րապպըմըղ
Յիսուս Վրիստոսա իւմիտինիղին սապընը Ալ-
լահ վէ Պապամըղըն հուզուրունտա զէքր էտէ-
րիզ . Չին եա՛ մուհապպէթի գարընտաշար՝
- 4 Ալլահտան սէչիլմէնիղի պիլիւրիզ . Օիրա պի-
ղիմ աւետարանըմըղ սիղէ եալընըղ սէօղ իլէ

տէյիլ՝ իլլա գուվվէթ իլէ վէ Րուհ էլ գուտս ի-
 ւէ վէ չօգ թաճգիդլիդ իլէ տախի կէլտի. նիճէ-
 քի՝ արանըլտա սիդին իչին նասըլ օլտուղու-
 մուզու պիլիբսինիլ : Սիզ տախի Րապպըն 6
 սէօղիւնիւ չօգ ս՛ըդլէթ իլէ՝ Րուհ էլ գուտս
 շատըղը իլէ գապուլ էտիպ՝ պիդիմ՝ հէմ Րապ-
 պըն ույուճուլարը օլտունուլ : Եւջլէքի սիդ՝ 7
 Մակեդոնիատա վէ Վ.քախատա հէփ ինանանլա-
 րա էօրնէք օլտունուլ : Օխրա Վլլահըն սէօղիւ 8
 սիդտէն՝ եսլընըղ Մակեդոնիատա վէ Վ.քախատա
 չամ օլմատը. իլլա Վլլահա օլան իմանընըղ տա-
 խի հէր եէրէ չըգմըշարը. շէյլէքի՝ պիր շէյ
 սէօյլէմէյէ պիդէ հաճէթ գալմատը : Օխրա 9
 քէնտիլէրի պիդտէն էօթիւրիւ՝ սիդէ օլան կիրիշի-
 միլ նիճէ օլտուղունու՝ վէ սաղ վէ հագգ Վլլահա
 գուլուդ էթմէյէ՝ վէ էօլիւլէրտէն տիրիթտիլի 10
 քէնտի ( )ղունու՝ պիդի կէլէճէք զաղուպտան
 խէլաս էտէն՝ Յիսուսու կէօքլէրտէն պէքլէմէյէ՝
 փութլարտան Վլլահա նիճէ տէօնտիլիւնիւղիւ
 խապէր էտէրլէր :

ՊԵՇ, 2:

Օխրա եա՛ գարընտաշար՝ սիդէ օլան կիրիշիմի- 1
 զի քէնտինիլ պիլիբսինիլ, քի նաֆիլէ օլմատը.
 Իլլա պիլտիլինիլ կիպի՝ Փիլիպէտէ էվվէլ եղի- 2
 յէթ չէքիպ սէօյիւլտիք իսէտէ՝ Վլլահըն աւե-
 տարանընը չօգ թէհըլքէլէր իլէ սիդէ սէօյլէմէյէ
 Վլլահըմըղըն ինայէլէ իլէ, ճէսարէթ էթտիք : 3
 Օխրա պիդիմ՝ թէսէլլիմիլ ալտատըճըլըղտան
 եա մորտարըղտան եա հիլէտէն տէյիլիաի : 4
 Իլլա աւետարանը էմանէթ ալմաղա Վլլահտան
 նիճէ միւնասիպ օլունտուդ իսէ, պէօյլէ սէօյլէ-

- 5 րիզ . ատեմէրէ պէյէնիլմէք իչին տէյիլ՝ իլա
 եիւրէքլէրիմիզի սընայան Մ. լաճա : Օ. իրա
 ճիչ պիր վագըթ՝ պիլտիլինիզ կիպի՝ եալթագ-
 լանմագ սէօզիւ իլէ՝ եա գամա՝ քեարլըգ պէճանէ-
 6 սի իլէ կէլմէտիք , Մ. լաճ շահիտ տիր : Հէմ
 ատեմէրտէն՝ կերէք սիզտէն կերէք զայրիլէրտէն
 ի՛զգէթ արամատըգ , էյերչի Ք. րիստոսուն ա-
 ռաքեալարը կիպի՝ աղըրը՛գ վէրմէյէ գատիր ի-
 7 տիք իսէտէ : Վաքին սիզին օրթանըգտա գայէ
 էվլատլարընը գայըրտըղը՛ կիպի՝ միւլայիմ օլ-
 8 տուգ : Միզի պէօյլէ արղուլատըղըմըգտան՝ սի-
 զիտէյիլ եալընըգ աւետարանա՝ իլա ճանլարը-
 մըգա տախի ճիսսէտար էթմէյէ խօշանըրըտըգ ,
 9 զիրա պիզէ սէվկիւլիւլէր օլտունուզ : Օ. իրա
 եա՝ գարընտաշար՝ պիզիմ էմէյիմիզի վէ զահմէ-
 թիմիզի խաղըրընըգա կէթիլին , զիրա սիզտէն պիր
 քիմսէյէ աղըրըգ վէրմէմէք իչին՝ կէճէ վէ
 կիւնտիւզ իչէյէրէք՝ Մ. լաճըն աւետարանընը
 10 սիզէ վա՛զ էթտիք : Միզ շահիտլէր սինիլ՝ Մ. լ-
 լաճ տախի , քի սիզ ինանանլարտա՝ ա՛զիզլիք վէ
 սատագաթ վէ գուսուրսուզընըգ իլէ օլտուգ :
 11 Նիճէ քի պիլիբրսինիլ՝ ճեր պիրինիլէ՝ պապանըն
 էվլատլարընա էթտիլի կիպի՝ նասիճաթ էտերէք
 12 վէ թէսէլլի վերերէք՝ վէ սիզի քէնտի փատի-
 շահըղընա վէ ի՛զգէթինէ տա՛վէթ էտէն Մ. լաճա
 լայըգ օլան գարլ իլէ կէչինմէյէ սիզէ շէճատէթ
 13 էտերէք օլտուգ : Պունուն իչին պիզ տախի
 տայիմա Մ. լաճա շիւքը էտերիլ քի՝ պիզտէն ի-
 շիթմէքլէ Մ. լաճըն սէօզիւնիւ զապգ էտիպ՝ ա-
 տեմէր սէօզիւ գապուլ էթմէտինիլ , իլա՝ կեր-
 շէքտէն օլտուզըն կիպի՝ Մ. լաճըն սէօզիւնիւ , օլ
 քիմ սիզ ինանանլարտա ա՛մէլ տախի էտէր :

Օ, իրա սիզ ես՝ գարընտաշար՝ Յիսուս Վրիսա 14
տոստա՝ Լէհոուտիսթանտա օլան քիլիսալարըն
ույուճուլարը օլտունուզ . զիրա սիզ տախի քէն-
տի միլէթինիզտէն օ շէյլէրի շէքտինիզ քի՛ օն-
լար տախի Լէհոուտիլէրտէն շէքտիլէր . ( )ն- 15
լարտան քի՛ հէմ Մապպ Յիսուսու հէմ քէնտի
փէյլամպէրլէրինի էօլտիւրտիլէր , հէմ պիզի
գօվալատրլար , վէ Լլահա պէյէնիլմէզլէր , հէմ
հէփ աաէմլէրէ զըթ օլանլարտր . Վի տայիմա 16
քէնտի կիւնահլարընը տօլտուրմագ իշիւն՝ պիզի
դաիֆէլէրէ գուրթուլմագ իշիւն սէյլէմէքտէն
մէն՝ էտէրլէր . ամմա օնլարըն իւզէրինէ թէօմի-
լէն զազայ եէթիշտի :

Պիզ իսէ ես՝ գարընտաշար՝ պիրազ վազըթ 17
սիզտէն՝ եիւրէքլէ տէյիլ՝ իլա եիւզ իլէ էօքսիւզ
գալմադըլա՝ շօգ արզու իլէ սիզին եիւզիւնիւզիւ
կէօրմէյէ տահա զիյատէ զայրէթ էթտիք : ( )- 18
նուն իշիւն՝ պէն Պոզոս՝ կէրէք պիր քէրրէ կէրէք
իքի քէրրէ սիզէ կէլմէյէ իսթէտիք , վէ շէյլան
պիզի մէքս՝ էյլէտի : Օ, իրա իւմիտիմիզ ես 19
շատըղըմըզ ես իֆթիսար թաճըմըզ նէ՞ տիր ,
Մապպըմըզ Յիսուս Վրիսատոսուն հուզուրուն-
տա՝ օնուն կէլիշինտէ սիզ տախի տէյիլմիսինիզ :
Օ, իրա պիզիմ՝ շանըմըզ՝ վէ շատըղըմըզ սիզ- 20
սինիզ :

Պ. Ե. Ը. 3 :

Օնուն իշիւն արթըզ թէհամմիլ էթմէյիպ՝ 1
Լթինատա եալընըզ գալմազա բազի օլտուզ .
Վէ գարընտաշարըզ հէմ Լլահան խրզմէթճի- 2
սի վէ Վրիսատոսուն աւետարանընտա եարտըմ-
ճըմըզ օլան Տիմոթէոսու կէօնտէրտիք քի՛ սիզի

- 3 գալիլէաէ , վէ սիզէ իմանընըդտան էօթիւրիւ
 թէսէլլի վէրէ . թաա քիմ պօ սըզընթըլարտա
 քիմնէ գըմըլտանմայա . զիրա քէնտինիզ պիլիւ-
 սինիզ քի՝ պունուն իչիւն թա՛յին օլտուգ :
- 4 Օ՛իրա եանընըդտա օլտուղումուղտա տախի՝ սի-
 ղէ փէշին սէօլէրիտիք քի՝ սըզընթըլ շէքէճէ-
 յիզ , նիճէ քի օլմուշտուր , վէ պիլիւսինիզ :
- 5 Պունուն իչիւն պէն տախի արթըգ թէհամիւլ
 էթմէմէյիլէ , սիզին իմանընըզ պիլմէյէ կէօն-
 տէրտիմ , օլմայա քի թէճրիւպէ էտէն՝ սի-
 ղի թէճրիւպէյէ սալմըշ օլա , վէ զահմէթի-
- 6 միզ պօշունա չըգա : Մմնա շիմտի պիզէ գա-
 րաֆընըդտան Տիմոթէոս կէլիպ իմանընըզ
 վէ մուհապպէթինիզի՝ վէ նիճէ քի պիզ սի-
 ղի սիզ տախի պիզի կէօրմէյէ հասրէթ շէքէրէք՝
 պիզի էյիլէ տայիմա զիքր էթտիլինիզի պիզէ
- 7 միւժտէ էթմէբլէ , պու սէպէպտէն եա գարըն-
 տաշար՝ պիզիմ հէփ սըզընթըլ վէ զերուրէթի-
 միզտէն սիզին իմանընըդտան էօթիւրիւ սիզաէն
- 8 թէսէլլի պուլտուգ : Օ՛իրա շիմտի եաշարըլ ,
 էյէր սիզ Մապպտա գալի տուրուրսանըլ :
- 9 Օ՛իրա սիզին իչիւն Մլահըմըզն հուզուրունտա
 շատ օլտուղումուղ հէփ շատըղա պէտէլ՝ սիզտէն
 էօթիւրիւ Մլահա նէ՞ շիքր վէրմէյէ գատիրիզ ,
- 10 քի կէճէ վէ կիւնտիւզ՝ եիւզիւնիւզիւ կէօրմէյէ վէ
 իմանընըզն էքսիքլիքլէրինի տօլտուրմազա՝ զա-
- 11 յէթ զիյատէսի իլէնիյազ էտէրիզ : Ա է Մլահ
 հէմ Պապամըզ քէնտիսի՝ վէ Մապպըմըզ Յի-
 սուս Քրիստոս՝ պիզիմ եօլումուղու սիզէ տօղ-
- 12 րուլտա : Ա է Մապպ սիզի՝ պիրի պիրինիզէ վէ
 հէփիսինէ՝ մուհապպէթտէ չօղալտա , վէ ար-
 թըրա , պիզիմ տախի սիզտէ օլտուղումուղ կի-

պի . թաքիմ Պապամբղ ԲլլաՏըն հուզուրուն . 13
 տա՝ Բապպըմբղ Յիսուս Վրիստոսուն հէփ մու-
 գատտէսլէրի իլէ կէլիշինտէ՝ մուգատտէսլիքտէ
 գուսուրսուղ օլմաղա եխրէքլէրինիզի գալիլէ-
 տէ :

Պ. Ե. Ը. 4:

Իմտի գալարը քի՝ եա՛ գարընտաշլար՝ Բապպ Յի- 1
 սուստա սիղէ եալլարըրըզ վէ նասիհամ էտէ-
 րիզ , քի ԲլլաՏա մագպուլ օլմագ իշին նիճէ
 եխրիւմէք կէրէք իտլյինի պիղտէն գապուլ էթ-
 տլյինիզ կիպի՝ տահա զիյատէ արթասընըզ :
 Օլիրա Բապպ Յիսուսուն դարաֆընտան սիղէ 2
 նէ թէնպիհէր վէրտլյիմիզի պիլիբսինիզ : Օլի- 3
 րա ԲլլաՏըն իրատէթի պուտուր , էա՛ն սիզին
 մուգատտէսլիլինիզ , քի զինատան կէրի տուրա-
 սընըզ . Ս է սիզին հիր պիրինիզ՝ քէնտի գա- 4
 պընը մուգատտէսլիքտէ վէ իղզէթտէ քէսպ էթ-
 մէյէ պիլէ , ԲլլաՏը պիլմէյէն դաիֆէլէր կիպի 5
 տախի՝ արզու համէսլէրինտէ տէյիլ . Պու մաս- 6
 լահամտա շէնէ՛ գարընտաշընա զատր էթմէյէ
 վէ զարար վէրմէյէ . զիրա սիղէ էվվէլտէն . սէյ-
 լէտլյիմիզ վէ շէհատէթ էթտլյիմիզ կիպի՝
 պունլարըն հէփիսի իշին Բապպ ինթիգամ ա- 7
 լըճրտըր : Օլիրա ԲլլաՏ պիղի մուրտարըզա 8
 շաղըրմամբշտըր , իլլա մուգատտէսլիլէ : Պու
 էճիլտէն խօր կէօրէն՝ տէյիլ ատէմի իլլա Բլլա-
 Տը խօր կէօրիւր , օնու քի՝ օ քէնտի մուգատտէս
 Բուհունու տախի պիղէ վէրտի :

Ս է գարընտաշ մուհապէթի խուսուսուն- 9
 տա՝ սիղէ եազմաղա հաճէթինիզ եօգտուր . զի-
 րա պիրի պիրինիզի սէվմէքտէ՝ քէնտիլիզ Բ. Լ.

- 10 լահատան թա՛լիմ՝ օլունմուշտունուզ : Չիւնքի օնու՝ սիզ Սահեղոնիատա օլան հէփ գարընտաշլարա էտէսինիզ , ամմա սիզէ թէնպիհ հտէրիզ՝ եա գարընտաշլար , տահա՛ զիյատէ արթասընըզ .
- 11 Ա է զայրէթ էտին քի՛ ըահաթ տուրասընըզ , վէ քէնտի մասլահաթլարընըզ՝ կէօրէսինիզ , վէ քէնտի էլէրինիզ իլէ իշլէյէսինիզ , սիզէ թէն-
- 12 պիհ էթտիյիմիզ կիպի : Վ.ի տիշարը.քիլէրին ինտինտէ էտէպանէ եիւրիւյէսինիզ , վէ հիշ պիր շէյէ մուհթամճ՝ օլմայասընըզ :
- 13 Ա է իսթէմէզ իզ՝ եա՛ գարընտաշլար քի՛ ույումուշար խուսուսունտա պիլմէյէսինիզ , թաքիմ՝ իւմիտլէրի օլմայան պագըլէր կիպի գա-
- 14 սալէթ շէքմէյէսինիզ : Օ.իրա էյեր Յիսուս էնլտիւ վէ աիրիլտի տէյիւ ինանըրտագ , պունճիլէյին Մլահ տախի ույումուշարը Յիսուսուն վասիգասի իլէ՝ օնուն իլէ կէթիրէճէքաիր :
- 15 Օ.իրա պունու սիզէ Մապպըն սէօղիւ իլէ սէօյլէրիզ քի՛ պիզ Մապպըն կէլիշինէ գալան եաշայանլար՝ ույոյանլարա ալա եէթիշմէյէճէյիզ :
- 16 Օ.իրա Մապպ քէնտիսի պիր սէտա իլէ՝ պաշ մէլէյին սէսի իլէ՝ վէ Մլահըն պօրուսու իլէ կէօքտէն էնէճէք , վէ Վ.րիստոստա էօլմիւշլէր էվիլէ-
- 17 լա տիրիլէճէքլէր : Մնտէն գալան պիզ եաշայանլար՝ օնլար իլէ պերապեր Մապպը հափատա գարչըլամաղա պուլութլարտա գափըլամաղըզ . վէ պէօյլէճէ տպիմա Մապպ իլէ օ-
- 18 լամաղըզ : Խմաի պու սէօյլէրիլէ պիրի պիրինիլէ թէսէլլի վէրին :

Պ. Ե. Ը 5:

Այլ զէմանլար հէմ վազըթլար խուսուսունտա՝ 1
 եւն գարընտաշար՝ սիղէ եազըլմաղա մուհթաճ
 տէյիլսինիզ : Օհրա սիղ էյի պիլիբսինիզ քի՝ 2
 Վապպըն կիւնիւ կէճէտէ Վէլէն խըրսըզ կիպի կէ-
 լիբ : Աէլամէթ վէ էմինլիբ տիր՝ տէտիքէրի 3
 զէման , օ զէման օնլարըն իւղէրինէ՝ կէպէ գարը-
 յա տօղուշ աղըրսը կէլտիյի կիպի՝ ափանսըզ հէ-
 լաք կէլիբ . վէ ասլա գաչամայաճաղար : Աիզ ի- 4
 սէ՝ եւն գարընտաշար՝ գարանլըգտա տէյիլսի-
 նիզ , քի օլ կիւն սիղէ խըրսըզ կիպի եէթիշէ :
 Օհրա հէփինիզ բշըգ օղուլարը՝ վէ կիւնտիւզ 5
 օղուլարըսընըզ , կէճէնին եախօտ գարանլը-
 զըն տէյիլիզ : Իմտի էյլէ իսէ՝ գալան քիմ- 6
 սէլէր կիպի ույումայալըմ , իլլա ույանըգ տու-
 բուպ՝ այըգ օլալըմ : Օհրա ույույանլար՝ 7
 կէճէլէյին ույուրլար , վէ սէրխօշուզ էտէն-
 լէր՝ կէճէլէյին սէրխօշ օլուրլար : Ըմմա պիղ՝ 8
 կիւնիւն օլտուղումուղտան այըգ տուրալըմ ,
 վէ իմանըն հէմ մուհտապպէթին զըրիսընը՝ վէ
 խէլաս իւմիտինի թօլլա տէյիւ կիլինէլիմ :
 Օհրա Ըլլահ պիղի զազուպ իշիւն թային 9
 էթմէտի , իլլա քի Վապպըմըզ Հիսուս Վը-
 բիստոսուն վասիդասի իլէ գուրթուլուշա նա-
 յիլ օլալըմ , քի օ՝ պիղիմ իշիւն էօլտիւ , 10
 թաքիմ՝ կէրէք ույանըգ իքէն կէրէք ույուր
 իքէն օնուն պիլէսինճէ եաշայալըմ : ( )նուն 11
 իշիւն պիրի պիրինիզէ թէսէլի վէրին , վէ
 պիրի՝ օ պիրինի մամուր էյլէսին , նիճէ քի՝
 տախի էտէյօրսունուզ :

- 12 Ա է սիզէ՛ եա՛ գարընտաշար՝ եալվարըրըզ
 քի՛ արանըզտա զաճմէթ շէքէնլէրի վէ Րապպ-
 տա իւզէրինիզէ մէմուր օլանլարը վէ սիզէ
- 13 նասիհաթ վէրէնլէրի պիլէսինիզ , վէ օն-
 լարա՛ ա՛մէլէրի իչին . մուհասպպէթ իլէ զի-
 յատէսինճէ բազպէթ էտէսինիզ . արանըզ-
- 14 տա սէլամէթտէ օլուն : Ա է սիզէ եալվա-
 րըրըզ՝ եա՛ գարընտաշար՝ նիզամսըզարա նա-
 սիհաթ էտին , եիւրէքսիզլէրէ թէսէլի վէ-
 րին , զայի՛ ֆլէրէ եարտըմ՝ էտին , հէփիսի-
- 15 նէ սապըլը՛ օլուն : Պա՛գըն քիմսէ քիմսէյէ
 քէմլիք պէտէլինէ քէմլիք վէրմէյէ . իլա տա-
 յիմա՛ կերէք պիրի պիրինիզին կերէք հէփի-
- 16 սինին էյլիյինէ չալըշն : Տայիմա շատ օ-
 17 լուն : Պէրաղաթ էթմէյերէք տուա՛ էտին :
- 18 շէր շէյտէ շիւքր էտին . զիրա Մլաճըն Յի-
 սուս Քրիստոստա սիզտէն իսթէտիյի պուտուր :
- 19 Րուհու սէջիւնտիւրմէն : Փէյղամպերլիքլէ-
 20 րի թահգիր էթմէն : շէր շէյի թէճրիւպէ
 21 էտին , էյիյի՛ գութուն : շէր կէօնէ եարա-
 22 մազըզտան կերի տուրուն : Ա է սէլամէ-
- 23 թին Մլաճը քէնտիսի՛ սիզի թէմամէն մու-
 գատտէս գըլըն . վէ պիւս պիւթիւն ըուհու-
 նուզ վէ ճանընըզ հէմ՝ թէնինիզ՝ Րապ-
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն կէլիշինէ գու-
- 24 սուրսուզ սագլանա : Միզի տա՛վէթ էտէն՝
 էմինտիր . օլ քիմ՝ իճրա՛ տախի էտէճէք :
- 25 Եա՛ գարընտաշար՝ պիզիմ՝ իչին տուա՛ է-
 26 տին : շէփ գարընտաշարա մուգատտէս էօ-
 27 փիւշ իլէ սէլամ՝ էտին : Միզէ Րապպ իլէ
 ա՛նտ վէրիլիմ՝ քի՛ մէքթիւպ հէփ մուգատ-

տէս գարընտաշարա՝ օգունա : Քապպըմըղ 28
 Ճիսուս Քրիստոսուն ինայէթի սի-
 ղին իլէ օլսուն .
 ամին :

Թնսաղոնիկեցիլէրէ պիրինճի Տէրիւմ Մթի-
 նատան եազըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՅԵԱԼԸՆՆԻ ԹԵՍԵՂՈՆԵՒԿԵ-

ԼԻԼԵՐԵ; ԻՔԻՆՃՒ ՄԵՔԹԻԻ-

ՊԻԻ

ՊԵՇ 1:

1 Պողոս վէ Սիզուանոս վէ Տիմոթէոս՝ Պապա-
մբղ ԱլլաՏատ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստա
2 Թեսսաղոնիկեցիլէրին քիլիսասընա . Սիղէ Պա-
պամբղ ԱլլաՏատն վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս-
տան ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :

3 Սիղին իչիւն տայիմա ԱլլաՏա շիւքր էթմէյէ
մէճպուրուղ՝ ես գարընտաշար՝ ճայիլ օլտու-
ղու կիպի , քի սիղին իմանընըղ զեյատէսի իլէ
արթար , վէ պիրի պիրինիլէ սիղին հէփինիղին՝
4 հէր պիրինիղին մուհապպէթի չօղալըր . Շէյ-
լէ քի պիլ քէնտիմիլ՝ սիղին շէքտլցլինիլ հէփ
գօվալայը շարընըղտա վէ ս՛ըգլէթլէրինիլտէ օ-
լտն սիղին սապրընըղ վէ իմանընըղտան էօթիւ-
րիւ՝ սիղին իչիւն ԱլլաՏըն հէփ քիլիսալէրինէ

էօյիւննիւրիւզ . Զիւնօ՛ւ Մաւհըն հագգ շէրաս՝ 5
 Թընըն իս՛ պաթըտը . Թաքիմ սիզ Մաւհըն
 փատիշահըղընա նայիլ օլասընըզ , քի օնուն
 իշիւն տախի էղիյէթ չէքէրսինիզ . Օ՛իրա Մաւհըն 6
 լահըն ի՛նտինտէ հագգ իսէտէ՛ քի սիզէ սըզէթ
 վէրէնլէրէ սըզէթ՝ վէ սիզ սըզէթ չէքէնլէրէ՛ 7
 պիլէմիզճէ բահաթըզ էտա էյլէյէ , Բապպ
 Յիսուսուն՝ քէնտի գուվվէթինին մէլէքլէրի իլէ
 կէօքտէն աշիքնար օլմասընտա աթէշ ա՛լէվի 8
 իլէ , քի Մաւհըն պիլմէյէնլէրին վէ Բապպըմըզ
 Յիսուս Վրիստոսուն տւետարանընա իգասթ
 էթմէյէնլէրին ճէղասընը՛ վէրէ : Վի օնլա- 9
 րըն ա՛ղապը՛ Բապպըն եիւղիւնտէն վէ օնուն գուվ-
 վէթինին ճէլալինտէն էպէտի հէլաքըզ օլա-
 ճագ , օլ կիւնտէ մուգատտէսլէրինտէ իզգէթ- 10
 լէնմէյէ՛ վէ հէի ինանանլարտա Թա՛ճիւպ օլուն-
 մաղա կէլտիյի զէման . չիւն պիղիմ շէհատէթի-
 միզ սիզտէ ինանըտը : ( )նուն իշիւն տախի սի- 11
 զին իշիւն տայիմա տուա՛ էտէրիզ , քի Մաւհըն-
 մըզ սիզի տա՛վէթէ նայիլ էտէ , վէ էյլիյին հէր
 րիզասընը վէ իման ա՛մէլինի գուվվէթի իլէ
 Թէքմիլ էյլէյէ . Թաքիմ՝ Բապպըմըզ Յի- 12
 սուս Վրիստոսուն ատը սիզտէ իզգէթլէնէ ,
 սիզ տախի՛ Մաւհընմըզ վէ Բապպ Յիսուս
 Վրիստոսուն ի՛նայէթինէ կէօքէ՛ օնտա ի՛ղլէլ-
 լէնէնլէնլէն :

ՊԼԵՇ . 2 :

Ա՛ է սիզէ՛ եա՛ գարընտաշար՝ Բապպըմըզ Յի- 1
 սուս Վրիստոսուն կէլիշի՛ վէ պիղիմ օնուն եա-
 նընտա ճէմ՝ օլմամըզ իշիւն եալվարըրըզ , քի 2
 ա՛գըլտան եանա Թէզ գըմըլտանմայասընըզ ,

- հէմ Րուհ իլէ եա սէօղ իլէ եա կէօյա պիղիմ
 7 արաֆըմըղտան մէքթիւպ իլէ կիպի՝ կէօյա
 Վրիստոսուն կիւնիւ եազլաշար տէյիւ իւրքմէն :
 3 Վիմսէ սիպի հիչ պիր վէճհիլէ ալտաթմասըն .
 զիրա էյեր էվվէլա ա՛սը լըդ կէլիպ՝ կիւնասըն ա-
 տէմի՝ հէլաքըղըն օղլու՝ աշիքեարէլէնմէզսէ , օ
 4 Ինիլէլէլ . Ը Օլ քիմսէ քի՝ զըթ տուրուպ հէր
 Վլաս եախօտ մա՛պութ տէնիլէնին իւղէրինէ
 եիւճէլիր , շէօյլէ քի օ՝ Վլաս կիպի Վլասըն
 հէյքէլինտէ օթուրա , վէ քէնտինի Վլաս կէօս-
 5 թէրէ : Տասա սիպին եանընըղտա իքէն՝ պու շէյ-
 լէրի սիղէ սէօյլէտիլիմի խաղընըղա կէթիրմէ՞ զ-
 6 միսինիղ : Ա է շիմտի՝ օ քէնտի վապթընտա ա-
 շիքեար օլմաղա մէքս՝ էտէն շէյի պիլիրսինիղ :
 7 Օ իրա պինամուսլուղուն սըրըր շիմտի իշլէնի-
 յօր , անճադ՝ թա հալա մէքս՝ էտէն օրթաաան
 8 գալգանատէք . Ա է Օլ պինամուս օ զէման ա-
 շիքեար օլաճագ , քի Րապպ Նիսուս օնու քէնտի
 աղզընըն բուհու իլէ թէլէֆ էտէճէք , վէ քէնտի
 կէլիշինին կէօրիւնիւշիւ իլէ հէլաք էտէճէք :
 9 Վի օնուն կէլիշի շէյգանըն իշլէմէսինճէ՝ հէր
 գուվվէթ վէ նիշանլար վէ եալան հիքմէթլէր ի-
 10 լէ , վէ հէլաք օլաճագ քիմսէլէրտէ՝ օնլար
 գուրթուլմաղա կերշէքլիլին մուհապպէթինի
 գապուլ էթմէտիքլէրի սէպէպտէն՝ նահապգ-
 11 լըղըն հէր ալտատըշը՝ իլէ տիր : Ա է պու
 սէպէպտէն Վլաս օնլարա ալտատըշըն իշ-
 լէյիլինի կէօնտէրէճէք , քի օնլար եալանա
 12 ինանալար . Թաքիմ հէյի կերշէքլիլէ ինան-
 մայըպ՝ նահապղըղա ըիղա վէրէնլէր հէօքմ օ-
 լունալար :

Պիղ իսէ Մլաճա տայիմա սիղին իչին շիքր 13
 էթմէյէ պօրճլույուղ՝ եա՛ Մապպտան սէվիլ-
 միշ գարընտաշար , քի Մլաճ սիղի էվվէլ-
 տէն Մուհուն մուգատտէսլիյի վէ կէրչէք-
 լիյին իմանը իլէ՛ իսէլուս իչին սէչտի . Վի 14
 օնա պիղիմ աւետարանըմըղըն վասիղասի ի-
 լէ սիղի տա՛վէթ էյլէտի , քի Մապպըմըղ
 Յիսուս Վրիստոսուն իղղէթինէ նայիլ օլա-
 սընըղ :

Իմտի եա՛ գարընտաշար՝ գավի տուրուն , վէ 15
 սէօղ իլէ եա պիղիմ մէքթիւպիւմիւղ իլէ թա՛-
 լիմ օլունտուղունուղ սըփարըշարը գութուն .
 Վ է Մապպըմըղ Յիսուս Վրիստոս քէնտիսի՝ վէ 16
 Մլաճ հէմ Պապամըղ քիպիղի սէվտի , վէ է-
 պէտի թէսէլլի՛ վէ ինայէթ իլէ էյի իւմիտ
 վէրտի , սիղին եիւրէքլէրինիղէ թէսէլլի վէ- 17
 րէ , վէ սիղէ՛ հէր էյի սէօղտէ վէ ա՛մէլտէ
 գավիլէտէ :

ՊԵՇ՝ 3:

Վալտը քի՛ եա՛ գարընտաշար՝ պիղիմ իչին 1
 տուա՛ էտին , քի Մապպըն սէօղիւ եիւրիւ-
 յէ , վէ իղղէթլէնէ , սիղտէ տախի օլտու-
 ղու կիպի . Հէմ քի՛ քէօթիւ վէ եարա- 2
 մազ ատէմլէրտէն գուրթուլալըմ . զիրա ի-
 ման հէփիսինին տէյիլտիր : Մմա Մապպ է- 3
 մի՛ն տիր , քի օ սիլի գավիլէտէճէք , վէ
 եարամազտան սաղլայաճադ : Վ է սիղտէն 4
 էօթիւրիւ Մապպա իթիմատըմըղ վար քի՛ սի-
 զէ թէնպի՛ հէթտիլիմիղ շէյլէրի հէմ էտեր-
 սինիղ , հէմ էտէճէքսինիղ : Վ է Մապպ 5
 սիղին եիւրէքլէրինիղի Մլաճըն մուհապպէ-

քէնտիսի տայիմա հէր վէճհ իւզրէ սիզէ սէլա-
մէթի վէրէ . Մապպ հէփինիզին պիլէսինճէ օլ-
սուն :

Սէլամ պէն Պողոսուն քէնտի էլիմ իլէ էս 17
ԿԵԼԿԵ, քի օ՝ հէր մէքթիւպտէ նիշա՛ն տըր . պէցյ-

լէ եազարըմ : Մապպըմըզ Հիսուս 18

Վրիստոսուն ինայէթի հէփինի-
զին պիլէսինճէ օլսուն .

ամին :

ԹԵՍԱՂՆԻԿԵԳԻԼԵՐԷ ԻՔԻՆՃԻ ՏԵՂԵՄ ԼԵԹԻՆԱՏԱՆ
ԵԱՂԸԼՏՐ :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՐԵՆԵԱԼԸՆ ՏԻՄՈԹԷՆՈՍԵ ՊԻՐՆՆԻՍԻ ՄԷՐԹԻՒՒՄԻՆ

ՊԵՇ, 1:

- 1 Պողոս՝ խելաս էտիճիմիզ Ալլահըն վէ իւմիտիմիզ Բապպ Յիսուս Վրիստոսուն էմրի իւզրէ
- 2 Յիսուս Վրիստոսուն առաքեալը՝ իմանտա խասս էվլատ Տիմոթէոսա՝ Պապամըզ Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Վրիստոս դարաֆընտան ինայէթ՝ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
- 3 Մակեդոնիայա կիտէրքէն՝ սանա եալվարտըղըմ՝ կիպի էյլէ, քի Ափեսոստա գալասըն, թա քիմ պա՛ղըլարընա թէնպիհ էտէսին քի՛ զայրի
- 4 թա՛ լիմ վէրմէյէլէր, վէ մաս՝ ալլարա վէ ուճու եօգ սիլսիլէլէրէ տիգգաթ էթմէյէլէր, քի օնլար՝ պախուսուս միւճատէլէլէր կէթիրիրլէր, վէ տէյիլ իմանտա օլան Ալլահ իչիւն մա՛մուր օլմայը:
- 5 Ամա թէնպիհին նէթիճէսի՛ փաք եիւրէքտէն վէ էյի զամիրտէն վէ միւրայըլըգսըլ իմանտան՝

մուհապպէթտիր . Վի օնլարտան պա՛ղըլարը 6
 սավուշուպ՝ պօշ սէօյլէյիշէ սափարլար . Ա է 7
 նօմօս խօծալարը օլմաղա իսթէյիպ՝ սէօյլէտիք-
 լէրի շէյլէրի վէ հանկը շէյլէրին հագգընա իս-
 պաթ կէթիրաիքլէրինի պիլմէզլէր : Ա է պիլի- 8
 րիզ քի նօմօս՝ էյէր օնու պիր քիմսէ նօմօս մու-
 ճէպինճէ գուլլանըրսա՝ էյիտիր : Ա է օ՝ պու- 9
 նու պիլմէլի քի՝ սատըգ քիմսէ իշիւն նօմօս գօն-
 մատը , իլլա պինամուսլար վէ իդաս՝թսըզլար՝
 Ֆասըգլար վէ կիւնահ քեարլար՝ խապիսլէր վէ
 նափաքլար՝ պապա էօլտիւրիւճիւլէր վէ անա էօլ-
 տիւրիւճիւլէր՝ գաթիլլէր՝ զինաքեարլար՝ լուդի- 10
 լէր՝ առէմ չարըճըլար՝ եալանճըլար՝ եէմին պօ-
 զուճուլար իշիւն Գօնպու , հէմ սաղ թա՛լիմէ
 գարշը օլան զայրի նէ շէյ օլուրսա , պանա է- 11
 մանէթ օլան՝ միպարէք Մլլահըն ճէլալինին ա-
 լետարանընա կէօրէ : Ա է պանա գուլվէթ վէ- 12
 րէն Հիսուս Վրիստոս Մապպըմըղա շիւքր էտէ-
 րիմ , քի պէնի էմին սայըպ՝ խըզմէթէ գօտու .
 Վի մուգատէմա քիւֆր էտիճի վէ գօվալայըճը 13
 վէ սէօյիւճիւ իտիմ . ամմա մերհամէթ պուլ-
 տում , զիրա իմանսըղըրդտա՝ պիլմէյէրէք իշիւ-
 տիմ . Ա է Հիսուս Վրիստոսա օլան իման 14
 իլէ վէ մուհապպէթ իլէ Մապպըմըղըն ինա-
 յէթի խադտէն զիյատէ արթտը : Պու սէօղ 15
 էմին՝ վէ հէր վէճճ իլէ գապուլ օլունմաղա լա-
 յըգ տըր , քի Հիսուս Վրիստոս տիւնեայա՝ կիւ-
 նահ քեարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի , քի պէն
 օնլարըն պէօյիւյիւ իմ : Ապին պօննուն իշիւն 16
 մերհամէթ պուլտում , թաքիմ Հիսուս Վրիս-
 տոս հէփ սապրընը իպթիտա պէնտէ կէօսթէրէ ,
 քի օնա՝ էպէտի էօմիւր իշիւն ինանաճագ քիմ-

17 սէլէրէ էօրնէք օլայրմ : Ա է էպէտլէրին փա-
տիշահընա՝ պօղուլմաղ՝ կէօրիւնմէղ օլան եալը-
նըղ ա՛լիմ Ալլահա էպէտլէր էպէտլէրինճէ իղ-
ղէթ վէ շիւքր օլսուն . ամին :

18 Աանա պու թէնպիհի ըամարլարմ ,քի՛ եա՛
էվլատ Տիմոթէոս , սէնին իշիւն էվվէլ օլան
փէյղամպէրլէքլէրէ կէօրէ՝ օնլար իլէ էյի ճէնկ-

19 տէ ճէնք էտէսին : Ա է իմանը վէ էյի զամիրի
սագլայսուն , օնու .քի պա՛ղըլարը թէքք էթմէյի-
լէ՛ իման խուսուսունտա դարայա տիւշտիւլէր .

20 Վի օնլարտան շիմենոս վէ Աղէքսանդրոստուր ,
քի օնլարը շէյգանսա թէսլիմ էթտիմ , թաքիմ
քիւֆր էթմէմէք իշիւն թէտիպ օլալար :

ՊԼԵ . 2 :

1 Իմտի հէփիսինտէն էվվէլ եալվարրմ ,քի հէփ
ատէմլէր իշիւն՝ նիյաղար՝ տուալար՝ բէճալար՝

2 շիւքրլէր օլունա , փատիշահալար իշիւն՝ վէ հէփ
մանսուպտա օլանլար իշիւն . թաքիմ թէքմիլ
տինտարըդ վէ էտէպ իլէ՛ ասուտէ վէ բահաթ

3 էօմիւր կէշիւրէլիմ : Օ՛խրա պու՛ խէլաս էտի-
ճիմիղ Ալլահըն հուղուրունտա էյի վէ մադպուլ-

4 տուր . Վի օ՛ հէփ ատէմլէրին գուրթուլմասը-
նը՝ վէ կէրշէքլիյին պիկիսինէ կէլմէսինի իսթէր :

5 Օ՛խրա Ալլահ պիր տիր . Ալլահըն վէ ատէմլէրին
տախի միյանճըսը պիր տիր , ատէմ Յիսուս

6 Վրիստոս . քի օ՛ քէնտինի չօղլարա պէտէլ
ֆիտա վէրտի , թա՛յին օլունմուշ զէմանլարտա
7 շէհատէթ իշիւն . Վի պէն օնուն վա՛ղ էտի-
ճիսի վէ առաքեալը՛ իման իլէ վէ կէրշէքլէք իլէ
դաիֆէլէրին խօճասը թա՛յին օլունտում .
Վրիստոստա կէրշէք սէյլէյօրում , վէ եալան

սէշլէմէ յօրում : Իմո՞ի իսթերիմ , քի էրքէք- 8
 լէր՝ զաղապսրդ վէ իշքիլսիղ հէր եէրաէ փաք
 էլլէր գալտրըրարագ տուա՛ էտէլէր : Վէզալիք 9
 գարըլար տախի քէնտիլէրինի եագըշըգ էս՛ վապ-
 լար իլէ՛ էտէպ վէ ը՛րղ իլէ տօնատալար , վէ
 տէյիլ էօրմէլէր եա ալթուն եա ինճուլէր իլէ
 եախօտ զայէթ պէհայը էս՛ վապլար իլէ . Լա- 10
 քին Մլահա ի պատէթ էթմէյէ իբրար էտէն
 գարըլարա եագըշան էյի ա՛մէլլէր իլէ րօնանալար :
 Գարը՛ հէր իդաա՛թ իլէ՛ սիւքիւթ իլէ էօյրէնէ : 11
 Լամա գարըյա՛ թա՛լիմ վէրմէյէ եախօտ էրքէյէ 12
 հէօքիւմէթ սիւրմէյէ իղին վէրմէմ , լաքին սիւ-
 քիւթտէ օլա : Օ՛իրա Մդամ էվվէլա եարա- 13
 տըլտը , սօնկրա Նւա : Ա՛ է Մդամ ալտան- 14
 մատը , լաքին գարը ալտանըպ ա՛սըրըղա կիրիֆ-
 տաւր օլտու : Լամա իմանաա վէ մուհապպէթտէ 15
 վէ մուգատտէսլէքտէ ը՛րղ իլէ գալըրլարսա ,
 էվլատ տօղուրմագ իլէ գուրթուլաճագտըր :

ԳԼԵՇ 3 :

Պու սէօզ էմինտիր . Վիմ քի եպիսկոպոսլու- 1
 զա հավէս էտէրսէ , էյի ամէլ արղուլէր : Իմո՞ի 2
 եպիսկոպոսա կէրէքտիր քի՛ գուսուրսուզ՝ պիր
 գարընըն գօճասը՝ այըգ՝ էհլի ը՛րղ՝ էհլի էտէպ՝
 միւսաֆիրի սէվիճի՛ թա՛լիմ վէրիճի օլա .
 Երապա միւպտէլա՛ վուրուճու՛ հարամքեար 3
 օլմայա . իլա միւլայիմ՝ զավղա էթմէզ՝ ագէէյի
 սէվմէզ օլա . Վէնտի էվինէ էյի զապիգլիք 4
 էտիճի՛ հէր էտէպ իլէ էվլատլարընը իդաա՛թտա՛
 դութուճու օլա . Ա՛ է էյեր պիր քիմսէ քէնտի 5
 էվինի զապգ էթմէյի պիլմէզսէ , Մլահըն քիլի-
 սասընը նի՞ճէ իտարէ էտէճէքտիր . Տինէ 6

- 7 եկնի կելմիշ օլմայա, թաքիմ մաղըուրլանըպ՝
 շէյդանըն հեօքմիւնէ տիւշմէյէ: Հէմ օնա
 կերէքաիր քի՝ տիշարըքի առէմէրտէն էյի շէ-
 հատէթի օլա, թաքիմ զէմմէ վէ շէյդանըն
 8 տուղաղընա տիւշմէյէ: Սարկաւագլար քէ-
 զալիք՝ էհլի էտէպ օլալար, իքի սէօղլիւլէր՝ չօգ
 շէրապաւ միւպտէլալէր՝ հարամքեարլար օլմա-
 9 յալար, իլա՝ իմանըն սըրըրընը վաք զամիր
 10 իլէ գութալար: Ա է պունլար տախի էվվէլա
 թէճըիւպէ օլունսունլար, անտէն նէտիրսիզլէր
 օլտուղլարը թագտիրտէ՝ սարկաւագլը՞գ էթսին-
 11 լէր: Վէզալիք գարըլար էհլի էտէպ օլալար,
 իֆթիրաճըլար օլմայալար, այըղլար՝ հէր շէյտէ
 12 էմինլէր օլալար: Սարկաւագլար պիր գարը-
 նըն գօճասը օլալար, էվլատլարընա վէ քէնտի
 էվլէրինէ էյի զապիդլիք էտիճիլէր օլալար:
 13 Օիրա էյի սարկաւագլըգ էտէնլէր՝ քէնտիլէ-
 րինէ էյի տերէճէ՝ վէ հիսուս Վրիստոսա օլան
 իմանտա չօգ սերպէսթլիք գազանըրլար:
 14 Սէնին եանընա թէղ կելմէյէ ումտուղում-
 15 տան՝ սանա պու շէյլէրի եաղարըմ, Վմմա էյէր
 կէճիքիրսէմ, կերշէքլիյին տիրէյի վէ տայաղը՝
 սաղ Վլահըն քիլիսասը օլան Վլահըն էվինտէ
 16 նիճէ կէշինմէք կերէք իտիյինի պիլէսին: Ա է
 թասգիգան տինտարըղըն սըրըր պէօյիքալիւր.
 Վլահ թէնտէ աշիքեար օլտու, Րուհտա սա-
 տըղլանտը, մէլէքլէրէ կէօրիւնտիւ, դաիֆէլէր-
 տէ վա՞ղ օլունտու, տիւնեատա ինանըլտը, իղ-
 զէթ իլէ եօգարը ալընտը:

ՊԵՇՆԱԿ 4:

Այն թուհի աշխարհարէ սէջլէր քի ախրը զէման 1
 լարտա պա՛ղը քիմսէլէր իմանտան մուրթատ օ-
 լաճագլար, վէ ալտատըճը թուհիլարա՛ վէ ճիննլէր
 թա՛լիմլէրինէ տիգգաթ էտէճէքլէր, եալան 2
 սէջլէլիճիլէրին՝ քէնտի զամիրլէրի տաղլանմըճ
 օլանլարըն միւրայըլըգլարը իլէ օլաճագլար,
 քի օնլար էվէնմէքտէն մէ՛ն էտէրլէր, վէ գա- 3
 ա՛մլարտան կերի տուրմաղա լէնալէ՛ն էրէրլէր,
 քի օնլարը Մ. լա՛հ միւմինլէրտէն վէ կերէքլէլի
 պիլէնլէրտէն շիւքը իլէ ալընմագ իշիւն եարաթ-
 տը . Օ՛խրա Մ. լա՛հըն հէր մահլուգու՛ շիւքը 4
 իլէ ալընտըղը թագտիրտէ էլի տիր, վէ բէտտ
 օլունաճագ հիչ պիր շէյ եօգտուր: Օ՛խրա 5
 Մ. լա՛հըն սէօղիւ իլէ վէ նիյաղ իլէ մուգատտէս-
 լէնիր: Վարընտաշարա պու շէյլէրի թագ- 6
 տիմ էթմէլիլէ՛ իմանըն սէօղլէրի իլէ վէ արտըն-
 ճա վարտըղըն էլի թա՛լիմ իլէ պէսլէնէն՝ Հի-
 սուս Վրիստոսուն էլի խըղմէթճիսի օլաճագ-
 սըն: Մամա նախաք վէ գօճագարը մաս՛ալա- 7
 րընը բէտտ էյլէ, վէ քէնտինի տինտարլըղա մէշգ
 էյլէ: Օ՛խրա թէնին մէշգը՛ ալ շէյէ Փաի- 8
 տալըտըր. ամմա տինտարլըգ՛ հէր շէյէ Փաի-
 տալըտըր. չիւն օնտա՛ շիմտիքի էօմրիւն հէմ՛
 կէլէճէլին վա՛տի վար: Պու սէօղ էմին՛ վէ հէր 9
 վէճհիլէ գապուլ օլունմաղա լայրգտըր: Օ՛խ- 10
 րա պունուն իշիւն հէմ զահմէթ էտէրիղ, հէմ՛
 սիթէմ շէքէրիղ. չիւն սաղ Մ. լա՛հա իւմիտ էթ-
 միշիղ, քի օ՛ հէփատէմլէրին՛ պախուսուս միւ-
 մինլէրին խէլաս էտիճիսիտիր: Պու շէյլէրի 11
 թէնպիհ էյլէ, հէմ թա՛լիմ վէր:

Չիչ քիմսէ սէնին կէնճլիլիսի խօր կէօրմէսին . 12

իլլա սէօղտէ՝ կէշինմէքտէ՝ մուհապպէթտէ՝ բուհ-
տա՝ իմանտա՝ փաքլըգտա միւմինլէրին էօրնէյի
13 օլ: Իժա պէն կէլէնէտէք, օգումաղա՝ նասի-
14 հաթա՝ թա՛լիմէ տիգգաթ էյլէ: Իթթիար-
լար ճէմաա՛թընըն էլլէր գօմասը իլէ փէյղամ-
պէրլիյին վասիգտտի իլէ սանա վէրիլէն՝ սէնտէ
15 օլան պտիշիշէ իհմալ էթմէ: Պու. շէյլէրի
տիւշիւն, պու. շէյլէրտէ օլ, թաքիմ քէմալէ
16 էրաիյին՝ հէփիսինտէ պէլի օլա: Քէնտինէ
վէ թա՛լիմէ տիգգաթ էյլէ. օնլարտա գալ. զիրա
պու. շէյի էթտիյինտէ, հէմ քէնտինի հէմ սէ-
նի տինկէյէնլէրի խէլաս էտէճէքսին:

ՊԵՇ, 5:

1 Իթթիար քիմսէյի ա՛ղարլամա, իլլա՝ պապալար
կիպի եալվար. կէնճլէրի գարընտաշլար կիպի,
2 իթթիար գարըրարը անալար կիպի՝ կէնճ գարը-
լարը գրգ գարընտաշլար կիպի՝ թէքմիլ փաքլը՛գ
3 իլէ էալլա: Տուլ գարըրարա՝ կէրչէքտէն տուլ
4 օլանլարարաղպէթ էյլէ: Ա է էյեր պիր տուլ
գարընըն էվլատլարը եա թօրունլարը վարիսէ,
էվվէլա քէնտի. էվլէրինի տինտար էթմէյէ՝ վէ
քէնտիլէրին անթալարընա իւճրէթ վէրմէյէ էօյ-
րէնտինլէր. զիրա Մ.լասըն հուգուրունտա պու
5 էյի վէ մագպուլտուր: Աքքին կէրչէքտէն տուլ
վէ եալընըղ գալմըշ օլան գարը՝ Մ.լասա՛ իւմիա
էթմիշտիր, վէ կէճէ հէմ կիւնտիւղ տուա՛լարա
6 վէ նիյաղարա տէվամ էտէր: Մ.մմա զէվքէ
7 վէրիլէն՝ հաշար իքէն էօլմիւշ տիւր: Ա է պու
շէյլէրի թէնպիհ էյլէ, թաքիմ գուտուրսուղ
8 օլալար: Մ.մմա էյեր պիր քիմսէ քէնտինինքի-
լէրինի վէ պախուտու քէնտի էվի էհապիսինի

գայրըմանգսա, իմանը ինքեար էթմիշ՝ վէ իմանս-
 սրգտան պէթէրտիր: Տուլ գարը՝ ալթմըշ եա. 9
 շընտան էքսիք տէյիլ տէ՝ պիր գօճանըն գարըսը
 օլտու իսէ, էյի ամէլէրտէ շէհատէթ օլուն- 10
 մուշ օլուպ՝ էյէր էվլատլար պէսլէտի իսէ, էյէր
 միւսաֆիր գապուլ էթտի իսէ, էյէր մուգատ-
 տէսլէրին. այագլարընը եայգատը իսէ, էյէր
 ս՛ըգլէթտէ օլանլարա իմտատ էթտի իսէ, էյէր
 հէր էյի ամէլտէ տէվամ էթտի իսէ, տուլ տէֆ-
 թէրինէ եաղըլա: Ամա կէնճ տուլարը թէրք 11
 էյէ. զիրա Վրիստոսա՝ գարշը զէվգ սիւրտիւք-
 տէն սօնկրա՝ էվէնմէյէ իսթէրլէր: Ա է էվ- 12
 վէլքի իմանը իպղալ էթտիքլէրինտէն՝ վէպալ
 ալթընա տիւշէրլէր: Հէմ տախի էվէրի տօ- 13
 լաշարագ թէնպէլ անըշըրլար. վէ եալընըղ
 թէնպէլ տէյիլ իլլա եանշագլար տախի վէ էդ-
 րաֆա պագըճըրլար օլուրլար, վէ ճայիզ օլմայան
 շէյէրի սէօյլէրլէր: Իմտի իսթէրիմ քի կէնճ. 14
 լէր էվէնսինլէր, էվլատ կէթիրսինլէր, էվ սա-
 հիպի օլտունլար, տիւշմէնէ հիշ պիր սիթէմ
 սէպէպի վէրմէյէլէր: Օ,իրա հալա պա՛ղըլարը 15
 շէյգանըն արտընճա տէօնտիւլէր: Այէր պիր 16
 միւմին էրքէյին եա պիր միւմին գարընըն տուլ
 գարըլարը վար իսէ, օնլարը իտարէ էյլէսին, վէ
 քիլիսայա եիւք օլմասըն, քի կէրշէքտէն տուլ-
 լարը իտարէ էտէ:

Մէմուրիյէթի էյի իճրա էտէն իսթիարլար՝ 17
 իքի գաթ ի՛ զգէթէ նայիլ օլտունլար, պախուսուս
 սէօղտէ վէ թալիմտէ զահմէթ շէքէնլէր: Օ,իրա քիթապ տէր. Խարման տէօյէն էօքիւ- 18
 զին աղընը պաղլամայասըն. հէմ, Իշճիյէ
 իւճրէթի մուսթահագգարը: Իսթիարա գար- 19

- 20 շը շիքեայեթ գապուլ էթմէ, էյեր իքի եա իւշ
 21 շահիա իլէ օլմաղ իսէ: Աիւնաս էտէնլէրէ՝ հե-
 փիսինին էօնիւնտէ թա՛ղիր էյլէ, թա՛քիմ գա-
 22 լանլարըն տախի գօրգուսու օլա: Աւասըն վէ
 Յիսուս Վրիստոսուն վէ սէշիլմիշ մէլէքլէրին
 հուզուրունտա շէհատէթ էտերիմ, քի պու շէյ-
 լէրի՝ փէշին հէօքմ՝ էթմէյերէք վէ պիր դարաֆա
 մէյլ էթմէյիլէ հիշ պիր շէյ էթմէյերէք՝ սագ-
 23 լայասըն: Էիշ քիմնէնին իւղէրինէ թէղիյէ
 էլլէր գօմա, վէ եատլար կիւնասլարընա իլհադ
 24 օլմա, քէնտինի փաք սագլա: Միտէն իշիւն
 վէ սրդ սրդ զայի՛ ֆիլքլէրին իշիւն արթըգ սու իշ-
 25 մէ, իլա պիրազ շէրապ գուլան: Պա՛ղը ատէմ-
 լէրին կիւնասլարըն ա՛յան աշիքեարտըր, վէ փե-
 շինճէ հէօքմէ կէօթիւրիւրլէր, պա՛ղըլարընըն
 26 իսէ՝ արտլարընճա կիտերլէր: Վէզալիք էյի
 ա՛մէլլէր տախի ա՛յան աշիքեարտըր, վէ զայրի
 աիւրիւ օլանլար կիղլէնէմէղլէր:

ՊԼ. Ե. 6:

- 1 Էիփ պոյունարուրուգ ալթընտա գուլար օլան
 քիմնէլէր՝ քէնտի էֆէնտիլէրինի հէր իղղէթէ
 լայրիգ սայսընլար, թաքիմ Աւասըն աարնա վէ
 2 թա՛լիմինէ քիւֆր օլունմայա: Ամմա միւմին է-
 ֆէնտիլէրէ մալիք օլանլար՝ խօր կէօրմէսինլէր,
 զիրա գարընտաշարտըր, իլա պախուսուս գուլ-
 լուգ էթսինլէր, զիրա միւմինլէր վէ մուհապպէթ-
 լիլէրաիր, վէ էյլիք էթմէքտէ եարտըմ էտերլէր.
 պու շէյլէրի թա՛լիմ վէր, վէ էօյիլթ էյլէ:
 3 Այէր պիր քիմնէ զայրի թա՛լիմ վէրիպ՝
 Մապպըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն սաղ սէօղլէ-
 րինէ՝ վէ տինտարըր իւղրէ օլան թա՛լիմէ եագ-

լաշմանգսա , օ Փօտուլանմըշտըր , վէ պիր շէյ 4
 պիլմէզ , իլլա միւճաաեյէլէր վէ սէօզ զավզալա-
 րը իլէ խասթաւտըր , քի օնլարտան հասէտ՝ նի-
 զա՝ քիւֆրլէր՝ եարամազ շիւպհէլէր , ա՛գը 5
 Փասիտ վէ կէքշէքլիքտէն մահրում գալմըշ
 տինտարլըղը թիճարէթ զանն էտէն ատէմլէրին
 պաղըլ լաֆլարը հասիլ օլուր . պէջլէլէրտէն կէ-
 րի տուր : Ամմա տինտարլըզ գանաա՛թ իլէ 6
 պերապէր՝ պէջիւք թիճարէթտիր : Օ իրա 7
 տիւնեայա հիշ պիր շէյ կէթիրմէտիք . պէլի
 տիր քի՝ պիր շէյ չըգարմաղա տախի գատիր տէ-
 յիլիզ : Իմտի եէյէճէք վէ էօրթիւնէճէք շէյ- 8
 լէրիմիզ վա՛ր իքէն , օնլարա գանաա՛թ էտէլիմ :
 Ամմա զէնկինլէնմէյէ խթէյէնլէր՝ թէճրիւպէ- 9
 յէ վէ տուզաղա՝ վէ չօգ տիվանէ վէ զարարլը ար-
 զուլարա տիւշերլէր , քի օնլար ատէմլէրի թէլէ-
 ֆէ վէ հէլաքէ զարգ էտէրլէր : Օ իրա հէփ 10
 ֆէնա շէյլէրին քէօքիւ՝ աղշէյի սէվմէքտիր , քի
 օնու պա՛ղը քիմնէլէր արղոշլամաղըլա՝ իմանտան
 սափտըլար , վէ քէնտիլէրինի չօգ աղըրլար իլէ
 սանճարլար :

Աքֆին սէն՝ եա՛ Ալլահըն ատէմի՛ պու շէյլէր- 11
 տէն գա՛շ . վէ սաաաղաթըն՝ տինտարլըղըն՝ իմա-
 նըն՝ մուհապպէթին՝ սապրըն՝ հալիմլիյին ար-
 տընճա տիւշ : Իմանըն էյի ճէնկինի ճէնքլէշ , 12
 էպէտի էօ՛միւրէ եափըշ , քի օնա տա՛ վէթ տախի
 օլտուն , վէ չօգ շահիտլէրին էօնիւնտէ էյի իք-
 րարը իքրար էյլէտին : Սանա՛ հէր շէյէ էօ՛- 13
 միւր վէրէն Ալլահըն՝ վէ Պոնտոսլու Պիղատո-
 սուն էօնիւնտէ էյի իքրարը շէհատէթ էտէն
 Հիսուս Քրիստոսուն հուլուգունտա թէնպիհ
 էտէրիմ քի՝ թէնպիհի՛ լէքէսիզ գուսուրաւը 14

- սագլայասըն, թա՛րապալըմըզ Յիսուս Վրիս-
- 15 տրսուն զուհուրինէտէք, Վրի օնու թա՛յին օ-
- լունմուշ վագըթլարտա կէօսթէրէճէք՝ Մ՛ղիզ վէ
- եալնըզ Սուղան՝ փատիշահարըն փատիշահը
- 16 վէ սահիպլէրին Սահիպի՝ էօլիւմսիւղլիյէ եա-
- լնըզ մալիք օլան՝ եագլաշըլմաղ նուրտա սա-
- քին օլան, օնու քի՛ ատէմլէրին հիջ պիբի կէօր-
- մէտի, վէ կէօրմէյէ գատիր տէյիլտիր, քի օնա
- ի զգէթ վէ էպէտի հէօքիւմէթ օլսուն. ամին :
- 17 Պու տինեատա զէնկին օլանլարա թէնպիհ
- էյէ, քի մաղըուր կէօնիւլիւ օլմայալար, վէ
- զէնկինլիյին սահիհսիղլիյինէ կիւվէնմէյէլէր,
- իլա եաշայան Մլահաի քի՛ պիզէ զանիմէթ իլէ
- 18 կէօնէնիշ իչիւն հէր շէյի վէրիւր. Վրի էյլիք է-
- տէլէր, էյի ա՛մէլէրտէ զէնկին օլալար, ճէօմէրտ՝
- 19 էլի աշըգ օլալար. Վ է կէլէճէք զէման իչիւն
- քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ գուրալար, թաքիմ՝
- էպէտի էօմիւրէ եափըշալար :
- 20 Եւն Տիմոթէոս՝ էմանէթի սագլա. վէ ատը
- եալան իլմին մուրտար պօշ լաֆլարընտան վէ մա՛-
- 21 րազալարընտան կէրի տուր. Վրի օնու պա՛զը-
- լարը իքրար էթմէյիլէ, իման խուսուսունտա
- ազտըլար : Ի՛նայէթ սէնին իլէ օլսուն.
- ամին :

Տիմոթէոսա էվվէլքի Ռէլիւս՝ Պակատափա-
նացոցուն պաշ շէհրի Վաւոդիկէյէտէն
եազըլար :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՅԵԱԼԸՆ ՏԻՄՈԹԻՆՈՍԵ

ԻՅԻՆՃԻ ՄԵՅԻԹԻԻՊԻԻ

ՊԵՇ, 1:

Պողոս՝ Յիսուս Վրիստոստա օլան էօմրին 1
վա՛տընա կէօրէ Լ.Լաճըն իրատէթի իլէ Յիսուս
Վրիստոսուն առաքեալը՝ սէվկիւլիւ էվլատ 2
Տիմոթէոսա՝ Պապա Լ.Լաճ դարաֆընտան վէ
Բապալըմըզ Յիսուս Վրիստոստան ինայէթ՝
մերճամէթ ՛է սէլամէթ օլտուն :

Եճտատըմտան՝ փաք զամիր իլէ ի պատէթ էթ- 3
տիլիմ Լ.Լաճա շիւքր էտերիմ քի՝ կէճէ վէ
կիւնտիւզ տուա՛լարըմտա սէնին զիքրինի էքսիք-
սիզ սաղլարըմ : Ա է սէնին կէօզ եաշարընը 4
խաղըրըմտա դու՛թարպգ՝ սէնի կէօրմէյէ արդիւ
չէքերիմ, թա քիմ շատը զըլա տօլայըմ : Էէմ 5
սէնտէ օլան միւրայըսըզ իմանը խաղըրըմա կէ-
թիրիբիմ, քի օ՝ էվվէլա սէնին պէօյիւք անան
Լառդիատա՝ անտէն վալիտէն Լանիկէտէ՝ Տէմ

- 6 Ի թիգատում վարքի սէնտէ տախի՝ սաքին օլտու :
 Վ է պու սէպէպտէն սէնին խաղրընա՝ կէ թիրի-
 րիմ , քի պէնիմ իւզէրինէ էլէրիմին գօմասը ի-
 լէ՝ սէնտէ օլան Մլասըն պախշիշինի տիրի դու-
 7 թասըն : Օ իրա Մլաս պիղէ գօրգագըգ ըու-
 ճու վէրմէտի , իլլա գուվվէթ վէ մուհապպէթ
 8 վէ թամ ա՛ գըլ բոհո վէրաի : Իմտի Մապպը-
 մըղըն շէհատէ թի իշիւն՝ վէ պէն օնուն մահ-
 պուսու իշիւն ութանմայասըն . իլլա աւետարան-
 տա պերապեր մէշագգաթ չէք , Մլասըն գուվ-
 9 վէթինէ կէօրէ . Քի օ՛ պիղի խէլաս էյլէտի ,
 վէ մուգատտէս տա՛ վէթ իլէ տա՛ վէթ էյլէտի .
 ա՛ մէլէրիմիղէ կէօրէ տէյիլ՝ իլլա քէնտինին
 թադտիրինէ՛ վէ Յիսուս Քրիստոստա էզէլի
 զէմանտան պիղէ վէրիլէն ինսպէթինէ կէօրէ ,
 10 քի շիմտի խէլաս էտիծիմիղ Յիսուս Քրիս-
 տոսուն աշիքեսար օլմասը իլէ պէյան օլտու ,
 քի օ՛ էօլիւմիւ պաղգալ էյլէտի , վէ էօմիւր վէ
 պօղուլմագսըղըղ աշիքեսար էթտի աւետարանըն
 11 վասիգասի իլէ , Քի պէն օնուն վա՛ զ էտիծիսի
 վէ առաքեալը վէ դաիֆէլէրին խօճասը թա՛յին
 12 օլունտում : Պու սէպէպտէն՝ պու շէյլէրի տա-
 խի չէքէյօրում , լաքին ութանմամ . զիրա՛ քի-
 մէ իման էթտիյիմի պիլիբիմ , վէ ի թիմատում
 վար քի՛ էմանէթիմի օ կիւնէ սագլամաղա գատիր
 13 տիր : Յիսուս Քրիստոստա օլան իմանտա վէ
 մուհապպէթտէ՛ պէնտէն իշիթտիյին սաղ սէօղ-
 14 լէրին ըէսմինի դութ : Պիղիմ տերունիմիղտէ
 սաքին օլան Մուհ էլ գուտսուն վասիգասի իլէ՛
 15 էյի էմանէթի սագլա՛ : Պունու պիլիբսին քի՛
 Մսիատա հէփ օլանլար պէնտէն եիւզ չէվիրտի-
 լեր , քի Ֆիգեղոս վէ Էբրմոգենէս օնլարտան

տրը : Բապպ Անեսիորոսուն էլինէ մերհամէթ 16
 վերէ . զիրա պէնի չօգ քերրէ բահամթլանտր-
 տը , վէ զինճիրիմտէն ութանմատը . Լաքին 17
 Բօմայա կէլիպ՝ ալէլաճէլէ պէնի արատը , վէ
 պուլտու : Բապպ օնա՝ օլ կիւնտէ Բապպտան 18
 մերհամէթ պուլմայը իհօան էտէ . վէ պանս Լ-
 փեսոստա նէգատար շէյլէրտէ խըղմէթ էթտի-
 յինի՝ սէն տահա էյի պիլիբսին :

ՊԼԵ . 2 :

Բմտի սէն՝ ես էլլատըմ՝ Յիսուս Վրիստոստա 1
 օլան ինայէթտէ գուլվէթլէն . Ա է պէնտէն 2
 չօգ շահիտէր իլէ իշեթտիյին շէյլէրի՝ էմին
 տտէմլէրէ թէսլիմ էյլէ , քի օնլար զայրիլէրէ
 տախի թալիմ վէրմէյէ գատիր օլալար : Բմտի 3
 սէն՝ Յիսուս Վրիստոսուն էյի ճէնքճիսի կիպի՝
 մէշագգաթէ տայան : Զիչ պիր աւքերէ եա- 4
 զըլան քիմսէ՝ տինեանըն մասլահամթլարընա
 գարըմաղ , թաքիմ աւքեր տէվշիրէնէ խօշ
 կէօրինէ : Զէմ տախի էյէր պիր քիմսէ կիւ- 5
 րէշիրսէ , գանուն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ՝ թաճ
 ալմնղ : Լվլէլա մահսուլտան՝ էմէք շէքէն 6
 շիֆթճիյէ ալմնղ կերէքտիր : Աէյլէտիյիմ 7
 շէյլէրի անկլա , վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ
 ֆէհմ վէրէ : Խազընտա դութ՝ էօլիւլէրտէն 8
 տիրիլմիշ Վաւիթ զիւրրիյէթինտէն օլան Յի-
 սուս Վրիստոսու՝ աւետարանըմա կէօրէ , քի 9
 օնուն իշիւն ֆէնաքեար կիպի պաղլարա վարա-
 նատէք մէշագգաթ շէքերիմ , լաքին Մլահըն
 սէօղիւ պաղլանմաղ : Պունտան էօթիւրիւ սէ- 10
 շիլմիշէր իշիւն հէր շէյի շէքերիմ , թաքիմ օն-

- լար տախի՝ էպէտի իղզէթ իլէ՝ Յիսուս Վրիս-
- 11 տոստա օլան խէլասէ նայիլ օլալար: Պու սէօզ
էմի՛ն տիր. Օ իրա էյէր պէրապէր էօլտիւք
- 12 իսէ, պէրապէր տախի եաշայտճաղղ. Այէր
թէհամմիւլ էտէրսէք, պէրապէր տախի փատի-
շահլըգ սիւրէճէյիղ. էյէր ինքեար էտէրսէք, օ
- 13 տախի պիղի ինքեար էտէճէք. Այէր իմանսըղ
օլուրսագ, օ էմի՛ն գալըր, քէնտինի ինքեար էթ-
- 14 մէյէ գատիր տէյիլտիր: Պու շէյլէրի խաղըր-
լարընա կէթիր, վէ Րապպըն հուզուրունտա շէ-
հատէթ էյլէ քի՛ սէօզ մա՛րաղասը էթմէյէլէր,
է պիր շէյէ ֆատիտէլի օլմայըպ՝ իշտէնլէրին
- 15 խարապընատըր: Չալըշ քի՛ քէնտինի Մլա-
հա մագպուլ՝ կերչէքլիյին սէօզիւնիւ տօղրու
թագսիմ էտիճի՛ ա՛յըպսըղ իշճի իհղար էտէսին:
- 16 Մմմա նափաք պօշ լաֆլարտան կերի տուր. զիրա
- 17 օնլար ֆասըղըղը պէթէր էթմէյէ եարար. Ա է
օնլարըն սէօզիւ՝ սըրըրիէնչէ եարասը կիպի եէ-
մէքտէ օլաճագ. քի շիմէնոս վէ Վիլետոս օն-
- 18 լարտանտըր, քի օնլար՝ Վըյամէթ արթըգ օլ-
մուշտուր տէյէրէք՝ կերչէքլիքտէն այրըտըլար,
վէ պա՛ղը քիմնէլէրին իմանընը՝ շէվիրիլէր:
- 19 Մմմա Մլահըն գավի թէմէլի գայիմտիր, վէ օ-
նուն պու միւհիւրիւ վար. Րապպ քէնտինին օլան
քիմնէլէրի պիլիըր. հէմ՝ Վրիստոսուն ատընը հէր
անկան քիմնէ՛ նահագըղգտան կերի տուրսուն:
- 20 Մմմա պիր պէյիւք էվտէ տէյիլ եալընըղ ալթուն
վէ կիւմիւշ գապլար՝ իլա աղաճ վէ գօփրաիգ
գապլար տախի վար. վէ պա՛ղըսը իղզէթ իշիւն՝
- 21 պա՛ղըսը իսէ հագարէթ իշիւն տիր: Իմտի
էյէր պիր քիմնէ քէնտինի պու շէյլէրտէն

փառքէրսէ, մուգատուտէսլէնմիշ՝ վէ էֆէնտինին ի-
 շինէ եարար՝ հէր էյի ա՛մէլէ հաղըրլանմը՝ իզ-
 զէթ իշին գաւպ օլաճագ: Ա է կէնճիք արղու- 22
 լարընտան գաւչ, վէ սատագաթըն՝ իմանըն՝ մու-
 հապպէթին՝ փաք եխրէք իլէ Վապպանիտա է-
 տենէր իլէ սէլամէթին արտընճա վար: Ամնա 23
 ճահիլ վէ թէրպիյէսիզ մէս՝ էլէլէրի ըէտա էյլէ,
 շին պիլիբոսին քի՛ զալղալարա սէպէպ օլուրլար:
 Ապին Վապպըն գուլունա՛ զալղա էթմէմէք՝ 24
 իլլա ճիւմլէյէ եալաշ՝ թա՛լիմ վէրիճի՛ պէլայա
 սապր էտիճի օլմագ կէրէք: Օլթ տուրանլա- 25
 ըր ուսուլ իլէ թէտիպ էտէ, պէլքի Վլաճ օնլա-
 րա՛ կէրէքլիյին պիլիսի իշին՝ թէվպէ վէրէ;
 վէ շէյգանըն տուզաղընտան սյըլալար, քի օն- 26
 տան՝ օնուն իրատէթինէ տիրի գութուլու-
 լար:

ԳԼԵՐ 3:

Ա է պունու պիլ քի՛ սօնկ կինէրտէ եաման վա- 1
 գըթլար կէլէճէքլէր: Օ իրա առէմլէր քէնտիլէ- 2
 րինի պէյէնմիշ՝ դամա՛քեարլար՝ ֆօտուլար՝ մաղ-
 րուրլար՝ քիւֆիւրպաղլար՝ աթալարա իղասթ-
 սըղլար՝ նամքէօրլէր՝ խապիսլէր՝ միւվէտտէթսիզ- 3
 լէր՝ պարըճմաղլար՝ զամմաղլար՝ քէնտինի զապդ
 էթմէղլէր՝ ազղունլար՝ էյիյի սէվմէղլէր՝ խա- 4
 յընլար՝ ի՛նատճըլար՝ քիպիլիքտէն տօլուլար՝ Վէ-
 լաճտան զիյատէ զէվզի սէվէնլէր օլաճագլար:
 Ա է օնլարտա տինտարլըղըն սուրէթի օլաճագ, 5
 ամնա օնուն գուվվէթինի ինքեար էտէճէքլէր:
 վէ պունլարտան կէրի տուր: Օ իրա շօլ էվէրէ 6
 սօգուլան քիմնէլէր պունլարտանտըր, քի կիւ-

- նահալար իլէ երբէքէնմիշ կէօնա կէօն իշմահալար-
 տան սիրիւքէնէն ճահիլ գարըլարը էսիր գու-
 7 թարլար, քի օլ գարըլար տայիմա էօյրէնիր-
 լէր, ամմա կէրչէքլիյին պիլիիսինէ հիչ պիր վա-
 8 դըթ կէլմէյէ գատիր տէյիլէր : Ա է նիճէ
 Հանէս վէ Համրէս Սոլսէսէ գարըլ տուրտու-
 լար իսէ, պունլար տախի պէօյլէ կէրչէքլիյէ
 գարըլ տուրուրլար, շէնն ա՛ղըլ ֆասիտ՝ իման
 խուսուսուճտա րէտտ օլունմուշ ատէմլէրտիր :
 9 Ապքին տահա զիյատէ իլէրի վարմայաճաղլար .
 զիրա օնլարընն ա՛ղըլըլըլըլարըլ հէփիսինէ պէլլի
 10 օլաճագ, նիճէ օնլարընն տախի օլտու : Ամմա
 սէն պէնիմ՝ արտըմճա վարտըն՝ թա՛լիմտէ՛ կէ-
 չինմէքտէ՛ նիյէթտէ՛ իմանտա՛ էօրքէյէ սապր
 11 էթմէքտէ՛ մուհապպէթտէ՛ սապրտա՛ գօվալա-
 յըլլարտա՛ էլէմլէրտէ, Անգաքիտտա վէ Վ.ճնեա-
 տա վէ Ա իւստրստա պանա նէլէր վագի օլտու,
 նէ գօվալայըլլար չէքտիմ՝ վէ Քապպ պէնի հէ-
 12 փիսինտէն խէլաս էյլէտի : Հէմ Հիսուս Քր-
 իստոստա տինտարըլ՝ գ իւզրէ եաշամաղա հէփ
 13 իսթէյէնլէր տախի գօվալանաճաղլար : Ամմա
 եարամաղ ատէմլէր վէ ալտատըլըլար՝ ալտա-
 տարագ վէ ալտանարագ՝ տահա պէթէր օ-
 14 լաճաղլար : Աէն իսէ էօյրէնտիյին վէ իթի-
 գատ էթտիյին շէյլէրտէ գալ, չիւն քիմտէն
 15 էօյրէնտիյինն պիլիրսինն . Հէմ քի՛ մասուլ-
 լուգտան պէրու շէրիֆ եազըլարըլ պիլիրսինն, քի
 օնլար սէնի՛ Հիսուս Քրիստոստա օլան իմա-
 նըն վասիդասի իլէ՛ ա՛լիմ էթմէյէ գատիրլէր-
 16 տիր : Պիլիթիւն Քիթապ Ալլահ իհամը իլէ
 տիր, վէ թալիմ իչիւն՝ թա՛ղիր իչիւն՝ իսլահ

իշին սատագաթ խուսուսունետա օլան թէ-
տիպ իշին Փայիտալըտըր: Թաքիմ Լաւաճըն 17
ատէմի թամ՝ հէր էյի ա՛մէլ իշին հազըր-
լանմըշ օլա:

ՊԼՇ. 4:

Իմտի պէն Լաւաճըն՝ վէ քէնտի կէօրիւնիւշինէ 1
վէ փատիշահալըրնա կէօրէ տիրիլէրին վէ էօլիւ-
լէրին շէրասթընը կէօրէճէք օլան Բապպ Յի-
սուս Բրիստոսուն հուղուրունետա շէհատէթ է-
տէրիմ: Սէօղիւ վա՛ղ էյլէ, վազըթըր վէ 2
վազըթսըղ հազըր տուր, թա՛ղիր էյլէ, թէք-
տիր էյլէ, թէքմիլ սապր իլէ վէ թալիմ իլէ
էօյիւթ վէր: Օ՛իրա պիր վազըթ օլաճագ քի՛ 3
սաղ թա՛լիմի թէհամմիւլ էթմէյէճէքլէր, իլա
գուլագլարը կիճիշմէքլէ՛ քէնտի արղուլարընա
կէօրէ քէնտիլէրինէ խօճալար պիրիքտիրէճէք-
լէր: Սէ կէրշէքլիքտէն գուլագլարընը շէ- 4
վիրէճէքլէր, վէ մասալարս տէօնէճէքլէր:
Սէն իսէ՛ հէր շէյտէ այըգ օլ, մէշագգաթա տա- 5
յան, աւետարանիչ իշինի էյլէ, խըղմէթինի է-
տա էթ: Օ՛իրա պէն՝ արթըգ սունուլըյօ- 6
րում, վէ պէնիմ շէօղիւլմէմին վազթըր եագլաշ-
մըշտըր: Նշի ճէնկի ճէնքլէշտիմ, խօլու թէք- 7
միլ էթտիմ, իմանը սագլատըմ: Լըթըգ 8
պէնիմ իշին սատագաթըն թաճը՛ գօնմուշ-
տուր, քի՛ օնու պանա Բապպ՝ օլ սատըգ հա-
քիմ՝ օլ կիւնտէ վէրէճէք տիր, վէ եալընըղ
պանա տէյիլ՛ իլա հէփ օնուն կէօրիւնմէսինի
սէվէնլէրէ տախի:

Պանա թէղ կէլմէյէ ա՛ճէլէ էթ: Օ՛իրա 9

- 10 Գեման պէնի թէրք էյլէտի, չին շիմտիքի ա-
 սիրի սեվմէյիլէ՝ Աէլանիյէ վարտը. Արեսկէս
 Գաղատիայա՝ Տիտոս Գաղմատիայա. Ան-
 11 Պէրապէրիմ ճէ Եալընըղ Գուհաս վար. Անր-
 կոսու ալըպ՝ պիլէնճէ կէթիր. զիրա խըղմէթ
 12 իչին պանա Փայիտէլիտիր : Աէ Տիւքիհո-
 13 սու Ափեսոսա կէօնտէրտիմ : Տրովաստա Աար-
 պոսուն Եանընտա պրագտըղըմ Եաղմուրլուղու
 վէ քիթապլարը՝ պախուսուս թիրշէլէրի՝ կէլ-
 14 տիյինտէ կէթիր : Պադըրճը Աղէքսանդրոս
 պանա չօդ քէօթիւլիք կէօսթէրտի. Բապպ
 15 օնա ա՛մէլէրինէ կէօրէ էտա էյլէյէ : Աէ
 օնտան սէն տախի սագըն. զիրա պիղիմ սէօղ-
 16 լէրիմիղէ զայէթլէ գարշը՝ տուրուր : Իլք տէ-
 Փա՝ ճէվապ վէրտիյիմտէ, պէրապէրիմ ճէ քիմ-
 սէ կէլմէտի, իլա պէնի Տէփիտի թէրք էյ-
 17 լէտի. օնլարա սայըլմասըն. ամնա Բապպ
 Եանըմտա տուրտու, վէ պէնի գուվլէթլէն-
 տիրտի. թաքիմ պէնիմ վասիղամ իլէ վա՛ղ
 ս՛ապիթ օլա, վէ Տէփ դաիֆէլէր իչիտէլէր.
 18 վէ արսլան աղղընտան գուրթուլտոմ : Էմ
 Բապպ պէնի Տէր Եարամաղ ա՛մէլտէն գուր-
 թարաճաղ, վէ սաղ սէլիմ՝ կէօքտէ օլան փա-
 տիշահլըղընա կէօթիւրէճէք. վէ օնա էպէտ-
 լէր էպէտլէրինճէ իղղէթ օլտուն. ամին :
- 19 Պրիսկայա վէ Ահիւղասա վէ Անեսիփորո-
 20 սուն էվինէ սէլամ էյլէ : Արաստոս Աորըն-
 թոստա գալտը, վէ Տրոփիմոսու Անլիտոս-
 21 տա խասթա՛ պրագտըմ : Գըշտան էվվէլ
 կէլմէյէ ա՛ճէլէ էյլէ. սանա՝ Ափուղոս վէ
 Պուգէս վէ Գինոս վէ Աղաւդիա վէ Տէփ գա-

րընտաշլար սէլամ՝ էտէրլէր : Բապպ Յիսուս²²
 Քրիստոս բուհունէ օլսուն . ինա-
 յէթ պիլէնիզճէ օլսուն .
 ամին :

Ափեսոս քիլիսասընըն իլք Ապիսկոպոսու նասպ
 օլան Տիմոթէոսա իքինճի Ռէլէ-պ՝ Պողո-
 սուն իքինճի տէֆա՝ Աէրոն Ապյսերին
 հուզուրունա չըգարղընտա՝ Բօմատան
 եազըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՐԵՆԵԼԸՆ ՏԻՏՈՍԸ ՄԻՎԻՔ

ԹԻՒՊԻՒ

ՊԵՇ 1:

- 1 Պողոս Ալլահըն գուլու՝ վէ Յիսուս Վրիստոտուն առաքեալը՝ Ալլահըն սէշիլմիշէրինին իմանընա վէ տինտարըդ իւզրէ օլան կէրչէքլիյին
- 2 պիլկիսինէ կէօրէ, էզէլի երլարտան եալան սէօյլէմէզ Ալլահըն վա՛տ էթտիյի էպէտի էօ՛մ
- 3 ըին իւմիտինտէ, քի քէնտի վագթլարընտա՛ խէլաս էտիճիմիզ Ալլահըն էմրի իւզրէ պանա էմանէթ օլան վա՛զըն վասիգասի իլէ՛ քէնտի
- 4 սէօզիւնիւ պէյան էյլէտի. Ալէսսէվի իման միւճէպինճէ խասս էվլատ Տիտոսա՛ Ալլահ Պապա գարաֆընտան վէ խէլաս էտիճիմիզ Բապա Յիսուս Վրիստոտոսան ի՛նայէթ՝ մէրճամէթ վէ սէլամէթ օլուն:
- 5 Պու սէպէպտէն սէնի Աիրիտտէ պրադալմ՝ քի՛ էքսիք օլան շէյլէրի թէքմի՛լ էտէսին, վէ

պէնիմ սանա ըսմարլատըղըմա կէօրէ՛ հեր շէհր-
 տէ իխթիարլար թա՛յին էտէսին . Պէօյլէ պիր 6
 քիմսէ նէտիրսիզ՝ պիր գարրնն գօճասը օ-
 լուպ՝ միւմին էվլատլարը օլա , քի օնլար սէֆիք
 շիքեսայէթի ալթընտա եա իգաա՛թսըղլար օլմա-
 յալար : Օ՛իրա եպիսկոպոսա կերէքտիր քի՛ 7
 Մլահըն իտարէ էտիճիսի կիպի՛ գուսուրսուզ
 օլա . տէյիլ էտէպսիզ՝ տէյիլ էօրքէլի՛ տէյիլ
 շէրապա միւպտէլա՛ տէյիլ վուրուճու՛ տէյիլ
 հարամքեար . Մլա միւսաֆիր սէվիճի՛ էյլիք 8
 սէվիճի՛ ա՛գլը՝ թամ՝ սատըգ՝ ա՛զիզ՝ քէնտինի
 զապգ էտիճի օլա . Ք՛ա՛լիմին էմին սէօզիւնիւ 9
 զապգ էտէ , թաքիմ սաղ թա՛լիմ իլէ էօյիւթ
 վէրմէյէ՛ վէ զըթ սէօյլէյէնլէրի թէքտիր էթ-
 մէյէ գատիր օլա : Օ՛իրա հէմ իգաա՛թսըղ 10
 պօշ սէօյլէյէն հէմ ա՛գըլ ալտատըճը չօգ քիմ-
 սէլէր վար , պախուսուս սիւննէթտէն օլանլար .
 Ք՛ի օնլարն աղզընը՝ գափաթմագ կերէք , քի 11
 օնլար խապիս քեար սէպէպինտէն՝ կերէք օլմա-
 յան շէյլէրի թա՛լիմ վէրէրէք՝ պիւս պիւթիւն
 էվէր ալթիւսթ էտէրլէր : ( )նլարտան պիրի՛ 12
 քէնտիլէրին փէյղամպերի տէտի . Արիտլիլէր
 տայիմա եալանճըլար՝ քէօթիւ ճանավարլար՝
 թէնպէլ գարրնլարտըր : Պու շէհատէթ կեր- 13
 շէքտիր . պու սէպէպտէն օնլարը շիտտէթ իլէ
 ա՛գարլա , թաքիմ իմանտա սաղ օլալար . Մէ՛ 14
 Ահհուտի մաս՛ալլարընա՛ վէ կերշէքլիքտէն իք-
 րահ էտէն ատէմլէրին թէնպիհլէրինէ տիգգաթ
 էթմէյէլէր : Աէրչի փաք քիմսէլէրէ հէփ շէյ- 15
 լէր փաք տըր . ամմա մուրտարլարա վէ իմանսըղ-
 լարա՛ հիչ պիր շէյ փաք տէյիլտիր . իլա օնլարըն

կերէք ա՛յլը կերէք զամիրի մուրտարլանմըշտըր :
 16 Ըլահը պիլիրիզ տէյիւ իբրար էտէրլէր , ամմա
 ա՛մէլէր իլէ ինքեար էտէրլէր . շին մէքրուհ
 վէ իդասա՛թսըզլար՝ վէ հէր էյի ա՛մէլէ եարա-
 մազլարտըր :

ՊԵՇ. 2.

1 Աէն իսէ՛ սաղ թա՛լիմէ եազըշըր շէյլէրի սէօյլէ .
 2 Վի իսթիարլար այըգ՝ էհլի էտէպ՝ ա՛յլը թամ՝
 իմանտա՛ մուհապպէթտէ՛ սապրտա սաղ օլալար :
 3 Վէզալիք իսթիար գարըլար՝ հարաքէթտէ ա՛-
 զիզ գըյաֆէթլի օլալար , զամմազլար՝ չօգ շէ-
 րապա գո՛ւլ օլմուշլար օլմայալար . էյի թա՛լիմ
 4 վէրիճիլէր օլալար . թաքիմ կէնճ գարըլարա՛
 գօճալարընը սէվիճի՛ էվլատարընը սէվիճի ,
 5 թամ ազըլը՛ փաք՝ էվլէրինի պէքլէյիճիլէր՝
 լադիֆլէր՝ քէնտի գօճալարընա իդասա՛թ էտիճի-
 6 լէր օլմաղա էօյրէտէլէր . թաքիմ Ըլահըն սէօ-
 7 զինէ քիւֆր օլունմայա : Վէզալիք կէնճ
 իյիթլէրէ էօյիւթ վէր քի՛ թամ ա՛յրըլը՛ օլա-
 8 լար : Ա է հէր շէյին խուսուսունտա քէնտինի
 էյի ա՛մէլէրէ էօրնէք վէր , թա՛լիմտէ ֆէսատսըզ-
 9 լըգ՝ էտէպ , սաղ վէ զէմմ օլունմազ սէօզ իսլէ՛ իսլ
 էլ . թաքիմ զըթ տուրան՝ հագըմըզա սէօյլէյէ-
 10 ճէք պիր քէօթիւ շէյի օլմատըղընտան ութա-
 նա : Վուլարա՛ քէնտի էֆէնտիլէրինէ իդա-
 սա՛թ էթմէյէ՛ հէր շէյտէ խօշանտըրըճըլար օլ-
 մաղա՛ , զըթ սէօյլէյիճիլէր՝ խամին էտիճիլէր
 օլմամաղա , իլա հէր շէյտէ էյի էմնիյէթ կէօս-
 թէրմէյէ իօյըէլ . թաքիմ հէր շէյտէ խէլաս է-
 տիճիմիզ Ըլահըն թա՛լիմինէ զիյնէթ էտէլէր :

Օ՛իրա Մ. լաճըն խելաս էտիճի ինայէթի հէփ 11
 տտէմլէրէ կէօրիւնտիւ : Ա է պիղի՛ ֆասըդլըղը 12
 վէ տիւնեալի արզուլարը ինքեաթ էտիպ՝ պու
 տիւնեատա թամ ա՛ղըլը վէ սատաղաթ հէմ
 տինտարլըդ իւզրէ եաշամաղա թէտիպ էտեր .
 Ա է մութլու իւմիտի՛ հէմ ա՛ղիմ Մ. լաճըն վէ 13
 խելաս էտիճիմիղ Յիսուս Վ. րիստոսուն ճէլիլ
 կէօրիւնմէսինի պէքլէյէլիմ . Վ. ի օ՛ պիղիմ 14
 իւլուն քէնտինի վէրտի , թաքիմ պիղի հէր պի-
 նամուլըղտան խելաս էտիպ՝ քէնտինէ էյի ա-
 մէլէրէ զայրէթ էտէն խասս գալմ փաքլէյէ :
 Պու շէյլէրի սէօյլէ , վէ էօյիւթ վէր , վէ հէր 15
 հէօքմ իլէ թա՛ղիր էյլէ . սէնի հիշ քիմսէ խօր
 կէօրմէսին :

ՊԼԵՇ 3 :

Օնլարըն խաղրընա կէթիր , քի սաղանաթ . 1
 լարա վէ հէօքիւմէթլէրէ իդաա՛թ էտէլէր , միւ-
 դիւ օլալար , հէր էյի ա՛մէլէ հաղըր օլալար ,
 հիշ քիմսէյէ քիւֆր էթմէյէլէր , զամղաճը 2
 օլմայալար , միւլայիմ օլալար , հէփ տտէմլէրէ
 թէքմիլէն եաճալըղ կէօսթէրէլէր : Օ՛իրա 3
 պիր զէման պիղ տախի՛ ա՛ղըլարը՝ իդաա՛թսըղ՝
 ալտանմըշ իտիք , վէ տիւրլիւ տիւրլիւ արզուլա-
 րա վէ զէվգլէրէ գուլուգ էտէրիտիք , վէ քէօ-
 թիւլիւքտէ վէ հասէտտէ կէչինիրիտիք , մէք-
 րուհ իտիք , վէ պիրի պիրիմիղտէն իքրաս էտէ-
 րիտիք : Մ. մնա խելաս էտիճիմիղ Մ. լաճըն 4
 լէդաֆէթի վէ ինսան սէվիճիլիլի կէօրիւնտիւ-
 յիւ զէման , պիղի՛ պիղիմ իշէտիլիմիղ սա- 5
 տազաթտա օլան ա՛մէլէր իլէ տէյիլ՝ իլլա օնուն

- քէնտի մերհամէթինէ կէօրէ խէլաս էյլէտի,
 թէքրար տօղուշ Եայգամասը վէ Վուհ էլ գուտս
 6 Եէնիլէմէսի վասիդասի իլէ, քի օնու խէլաս
 էտիճիմիզ Յիսուս Վրիստոսուն վասիդասի
 7 իլէ իւզէրիմիզէ զանիմէթ իլէ տէօքտիւ. իմ
 քիմ օնուն ինայէթի իլէ սատրղլանտրղըմըզ-
 տան սօնկրա՝ էպէտի էօմիւր իւմիտի միւճէպինճէ
 8 վարիս՝լէր օլալըմ : Պու սէօզ էմի՛ն տիր. վէ
 իսթէրիմ քի՛ սէն պու շէյլէր խուստսունտա
 թահգիզ էյլէյէսին, թաքիմ Վլահա ինանան
 քիմսէլէր էյի ա՛մէլլէրէ ճէհտ էթմէյէ տիգգաթ
 էտէլէր. վէ ատէմլէրէ էյի վէ Փայիտալը շէյ-
 9 լէր պունլարտրը : Վմմա տիվանէ մուճատէ-
 լէլէրտէն վէ սիլսիլէլէր սայմագտան վէ զավ-
 զալարտան վէ նօմօս նիզա՛լարընտան կէրի
 տուր. զիրա օնլար Փայիտասըզ վէ պագըլ
 10 տրը : Էրէտիկոս ատէմի՛ պիրինճի վէ իքին-
 11 ճի նասիհաթտան սօնկրա թէրք էյլէ : Վ է
 պիլ քի՛ պէյլէ քիմսէ սափմըշտրը, վէ կիւ-
 նաս իշլէր. չիւն քէնտիլիյինտէն հէօքմ օլ-
 մուշտուր :
 12 Վրտեմայը Եա Տիւքիկոսու սանա կէօնտէր-
 տիյիմ գէման՝ Վիկոպօլիսէ պանա կէլմէյէ ա-
 ճէլէ էթ. զիրա գըշը օրատա կէչիպմէյէ նի-
 13 յէթ էթտիմ : Վօմօս խօճասը Օննայը վէ
 Վպողոսու իհթիմամ իլէ իլէրի կէօնտէր,
 թաքիմ օնլարըն հիչ պիր էքսիք շէյի օլմն-
 14 յա : Էմ պիզիմքիլէր տախի լազըմլը հա-
 ճէթլէր իչիւն էյի ա՛մէլլէրէ տիգգաթ էթ-
 մէյէ էյրէնսինլէր, թաքիմ մէյվէսիզ օլմայա-
 15 լար : Պիլէմճէ օլանլարըն հէփիտի սանա սէ-

լամ էտերլէր . պիղի իմանտա սէվէնլէրին հէ-
 փիսինէ սէլամ էյլէ : Ինայէթ հէփի-
 նիղին պիլէսի նճէ օլտուն .
 ամին :

Արիտլիլէր քիլիսասընըն իւք եպիսկոպոսու նասպ
 օլունան Տիտոսա՝ օլան Ռէլի-յ՝ Մակեդոնիա-
 նըն Աիկոպօլիս շէհրինտէն եազըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԵՌԵՅԵԱՆ ԲՆՔՆ ՓԻԼԻՍՏՈՆԵ

ՄԵՆԻՍԻՍՊԻՍ

ՊԵՇ . 1 :

- 1 Պողոս Հիսուս Վրիստոսուն մահպուսու՝ վէ
դարընտաշ Տիմոթէոս՝ պիղիմ սէվկիւլիւմիւզ
- 2 վէ իշտաշըմրգ Քիլիմոնա , վէ Սէվկիւլիւ Լ.պ-
փիայա , վէ Ճէնքտաշըմրգ Լ.քիպպոսա , վէ սէ-
- 3 նին էվինտէ օլան քիլիսայա . Սիզէ Պապամըղ
Լ.լաս դարաֆընտան վէ Մապպ Հիսուս Վրիս-
տոստան ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 4 Տայիմն տուա՛լարըմտա սէնի զէքր էտէրէք՝
- 5 Լ.լասըմաշիւքր էտէրիմ . Չիւն սէնին՝ Մապպ
Հիսուսա վէ հէփ մուգատտէսլէրէ օլան մու-
- 6 հապպէթինի վէ իմանընը իշիտիյօրում . Թա
քիմ իմանընըն ի՛լհագլըղը՝ Հիսուս Վրիստոս
իշիւն պիզտէ օլան հէր էյլիյին պիլկիսինտէ իշ-
- 7 լէր օլա : Օ՛իրա սէնին մուհապպէթին իշիւն
չօգ սէվինճիմիզ վէ թէսէլիմի՛զ վար , քի սէնին
վասիդանլէ մուգատտէսլէրին պաղըրըլարը րա-

Հալթ պուլմուշտուր՝ եւ՛ գարընտաշ : - ( )նուն 8
 իչիւն Վրիստոստա՝ ճայիզ օլանը սանա էմր էթ-
 մէյէ չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ , մուհապ- 9
 պէթէ պինաէն՝ պախուսուս ըէճա էտէրիմ . շին
 պէյլէ իսթիար Պոզոս կիպի իմ , շիմտի իսէ
 Հիսուս Վրիստոսուն մահպուսու տախի իմ :
 Սանա պէնիմ էվլատրմ՝ մահպուսումտա տօղուր- 10
 տուղում ( )ննսիմոս իչիւն ըէճա էտէրիմ . ( )լ 11
 քիմ պիր զէման սանա՝ իչէ եարամաղ իտի , ամմա
 շիմտի կէրէք սանա կէրէք պանա՝ իչէ եարարտրր ,
 քի օնու կէրի կէօնտէրտիմ : Ս է սէն օնու՝ եա՛ 12
 նի պէնիմ՝ պաղըլարըմը գապուլ էյլէ . ( )նու 13
 քի՛ պէն եանըմտա՝ ալըգօմաղա իսթէրիտիմ , քի
 աւետարանըն պէնտլէրինտէ պանա սէնին եէրի-
 նէ իըզմէթ էտէ : Վմմա սէնին ըէյին օլմա- 14
 տըգչա՝ հիչ պիր շէյ էթմէյէ իսթէմէտիմ .
 թաքիմ էյլիյին՝ մէճպուրիյէթտէն կիպի օլմա-
 յա , իլլա իրատէթտէն օլա : Օ իրա իհթի- 15
 մալտրր քի՛ պիր աղ վագըթ եանընտան պունուն
 իչիւն այրըտր , քի տայիմա օնու եանընտա գու-
 թասըն : Վթթըգ գուլ կիպի տէյիլ՝ իլլա գուլ- 16
 տան զիյատէ՛ մուհապպէթլու գարընտաշ կիպի
 դո-՛ւսըն , քի օ պախուսուս պանա՝ վէ նէ գա-
 տար զիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ Վապպտա
 գապը նպաշ տրր : Վմտի էյեր պէնի իլհագ 17
 գութարսան , օնու պէնիմ՝ կիպի գապուլ էյլէ :
 Ս է էյեր սանա պիր նահագգըգ էթտի եա 18
 պօրճլու իսէ , օնու պէնիմ հիտապրմա սայ : Պէն 19
 Պոզոս քէնտի էլիմ իլէ եազտրմ , էտա էտէ-
 ճէյիմ . տէմէյիմ քի պանա՝ հէմ քէնտինի տա-
 խի պօրճլուսուն : Պէլի՛ եւ՛ գարընտաշ՝ 20
 քեաշքի Վապպտա սէնտէն պու շէյտէ մէսրուր

- 21 օլայրտըմ . պաղըլարըմը Քապպտա րահաթլան-
 տէն սանա եազտըմ . չիւն պիլիւրիմ քի՛ տէտի-
 22 յիմտէ՛ն տախի զիյատէ էտէճէքսին : Է՛մ
 տախի պանա պիր գօննագ պիլէ հազըրլա . զիւրա
 ումարըմ քի՛ տուա՛լարընը՛ զ պէրէքէթիյէ՛ սի-
 23 զէ պաղըլլանաճաղըմ : Յիսուս Քրիստոստա
 24 մահպուստաշըմ օլան Լպափրաս՝ Սարկոս՝ Լ-
 րիստարքոս՝ Դեմաս Վէ Գուկաս իշտաշլարըմ
 25 սանա սէլսիմ էտէրլէր : Քապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսուն ի՛նպէթի բուհունո՛ղ իլէ
 օլսուն . ամին :

Փիլիմոնա օլան Բաբելոնայ՝ Քամատան գուլ Անեսիմոս
 վասիդասիյէ եազըլտը :

ՊՈՂՈՍ

ԼՈՒԸՒՔԵԼԻՆԵ ԻՊՐԸՆԵՒԼԻԸՐԻ:

ՄԴԻՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԸԸ 1:

Այլա՛հ կէջէն զէմանտէ պապալարա չօգ եերլէր- 1
տէ վէ չօգ դարդտա փէյղամպերլէր վասիդասի
իլէ սէօյլէյիպ՝ պու սօնկ կիւնլէրտէ պիղէ ( ) զլու
վասիդասի իլէ՝ սէօյլէտի . Վի օնու հէր շէյէ 2
վարիս՝ թա՛յին էյլէտի , քի օնուն վասիդասի իլէ
տէվրլէրի տախի էյլէտի . Վի օ՝ օնուն ճէլալի- 3
նին զիյասը վէ զաթընըն սիքքէսի օլմաղըլա ,
հեմ հէր շէյի գուտրէթինին սէօղիւ իլէ զապդ
էթմէյիլէ՝ քէնտիսինին վասիդասի իլէ կիւնահ-
լար փաքլէմէսի էտիպ՝ եիւքսէքլէրտէ ա՛ղամէթին
սաղ եանընտա օթուրտու : Ա է մէլէքլէրտէն 4
օլ գատար ալա օլտու , օնլարտան նէ գատար զի-
յատէ Փարգըլ իսիմէ վարիս՝ օլտու իսէ : Օլիւրա 5
մէլէքլէրին հանկըսընա պիր զէման տէտի . Աէն
( ) զլումսուն , պէն սէնի պուկիւն տօղուրմուշում .
վէ եինէ , Պէն օնուն Պապասը օլաճաղըմ , վէ օ

- 6 պէնիմ ( ) զուժ օլաճագ : Ս է եինէ՛ իւր սօ-
 զուչու տիւնեայա կէթիւտի զէման տէր . Ս է
 օնա Վ. լաճըն հէփ մէլէքլէրի սէճաէ էթսինլէր :
- 7 Ս է մէլէքլէրին հազզընա տէր . Քէնտի մէլէք-
 լէրինի բուճլար՝ վէ խրզմէթճիլէրինի աթէշ ա-
 8 լէփի էյլէյէն : Վ. միս ( ) զուլուն հազզընա քէլ .
 Սէնին թախթըն եւ Վ. լաճ՝ էպէտ իւլ էպէտ
 տիր . սէնին փատիշաճըղընըն ա՛սասը՝ սօզըու-
 9 լուգ ա՛սասըտըր . Սատագաթը սէփտին , վէ
 պինամուսրուգտան իքրաճ էթտին . պունուն ի-
 չիւն եւ Վ. լաճ՝ սէնին Վ. լաճըն սէնի հէփ սէնին
 շէրիքլէրինտէն զիյատէ սիւրիւր եաղը իլէ մէսճ
 10 էյլէտի . Հէմ՝ իպթիտատէն եւ Վ. ապպ եէրի
 սէն թէմէլէտին , վէ կէօքլէր՝ սէնին էլլէրինին
 11 ա՛մէլիտիր . ( ) Նլար հէլաք օլուրլար , լաքին սէն
 տայիմա գալըրսըն . վէ հէփիտի էս՛փապ կիպի
 12 էսքիյէճէքլէր , վէ օնլարը լիպաս կիպի տիւ-
 ր՝ ճէքսին ; վէ թէպտիլ օլաճագլար . ամիս սէն
 հէման օ՛ սուն , վէ երլարըն տիւքէնմէյէճէքլէր՝
 13 քէլ : Ս է մէլէքլէրին հանկըսընա պիր զէման
 տէտի . Սաղ եանըմտա օթուր , թա սէնին տիւշ-
 մէնլէրինի՝ սէնին ալագլարըն ալթընա պասամագ
 14 գօյանաաէք : ( ) Նլարըն հէփիտի՛ խէլոս միրան
 ալաճագ օլան քիմսէլէր իչիւն՝ խրզմէթէ կէօն-
 տէրիլիր խրզմէթ էտէն բուճլար տէյիլլէրմի :

ՊԼԵ 2 :

- 1 Պու սէպէպտէն՝ պիղէ կէրէք տիր քի՛ իշխտիլմիշ
 շէյլէրէ տաճա՛ զիյատէ տիգգաթ էտէլիմ , օլմա-
 2 յա քի՛ գայալըմ : Օ իրա մէլէքլէր վասիդասի
 իլէ սէօյլէնէն սէօզ ս՛ապիթ օլտու իսէ , վէ հէր
 թէճաուգ վէ իգաա՛ թսըղըղգ հազզ ճէզա ալար՝

իսէ, պիղ՝ պոլ դատար պէօյիւք խէլասա իհմալ 3
 էտէրսէք՝ նի՞ ճէ սալուշաճաղղղ, քի օ՛ Մապպ-
 տան սէօյլէնմէյէ պաշլանըպ՝ իշխտէնլէրտէն
 պիղէ թասհիհ օլտու. Վ է Մ. լասհ՝ միւ՛ ճիղատ- 4
 լար վէ հիքմէթլէր վէ տիւրլիւ տիւրլիւ դուվլէթ-
 լէր վէ Մուհ էլ դուտս թագսիմլէրի իլէ օնուն ի-
 րատէթինէ կէօրէ՛ պէրապէր շէհատէթ էյլէ-
 տի :

Օ իրա՛ օլ հագգընա սէօյլէտիյիմիղ կէլէճէք 5
 տիւննայը մէլէքլէրէ միւղիւ էթմէտի : Վ է 6
 պիր նէրտէ պիրի շէհատէթ էտիպ տէտի. Մտէմ
 նէ՞տիր, քի օնու զիքր էտէրսին, եախօտ ատէմ
 օղլու՝ քի օնու զիյարէթ էտէրսին. ( )նու մէլէք- 7
 լէրտէն պիրաղ էտնա գըլտըն, օնու ճէլալ ու ի՛ղ-
 զէթ իլէ թաճլատըն, վէ օնու սէնին էլլէրինին
 ա՛մէլլէրի իւղէրինէ նասպ էթտին. հէր շէյի օ- 8
 նուն պյագլարը՛ ալթընա միւղիւ էյլէտին. զիրա
 հէր շէյի օնա միւղիւ էթտիքտէ, օնա միւղիւ
 օլմամըշ հիշ պիր շէյ գօմատը. ամմա շիմտի տա-
 հա հէր շէյի օնա միւղիւ օլմուշ կէօրմէյօրուղ .
 Վ արին մէլէքլէրտէն պիրաղ էտնա օլան Յիսու- 9
 սու՛ էօլիւմիւն էլէմի իշիւն ճէլալ ու ի՛ղզէթ իլէ
 թաճլանմը՛շ կէօրիւյօրուղ . թաքիմ Մ. լասհըն
 ինայէթի իլէ՛ հէփիսի իշիւն էօլիւմ՝ դատա :
 Օ իրա օնա՛ հէր շէյ օնուն իշիւն վէ հէր շէյ օ- 10
 նուն վասիդասի իլէ օլանա՛ կէրէք իտի քի՛ չօգ օ-
 ղուլար ի՛ղզէթէ կէթիրէնի՛ Էա՛ն՝ օնլարըն խէ-
 լասընըն սէրվէրինի էլէմ իլէ թէքմիլ էտէ :

Օ իրա կէրէք մուգատտէսլէյէն կէրէք մու- 11
 գատտէսլէնէնլէր՝ հէփիսի պիրիսինտէնտիր. պու
 սէպէպտէն օնլարը գարընտաշլար տէմէյէ ու-
 թանմազ : Չիւն տէր . Վէնին ատընը գարըն- 12

- տաշարբմա խապէր էտէճէյիմ, քիլխանըն օր-
- 13 Թասընտա սանա թէսպիհ էտէճէյիմ: Ա է
Եինէ. Պէն օնա ի թիմատ էտէճէյիմ. վէ Եի-
նէ. Իշթէ պէն՝ վէ Ա. լահըն պանա վէրտիյի
- 14 չօճուգլար: Իմտի չիւն չօճուգլար թէնտէն
վէ գանտան հիստէտար օլտուլար, քէնտիսի
տախի քէզալիք օ շէյլէրտէն հիստէտար օլ-
տու, թաքիմ էօլիւմիւն վասիղասի իլէ՝ էօլիւմիւն
հէօքիւմէ թիւնէ մալիք օլանը՝ Եանի շէյղանը իպ-
- 15 դալ էտէ. Ա է օնլարը՝ պիւթիւն էօմրտէ էօ-
լիւմ գօրգուսունտան գուլուգ ալթընտա հէփ օ-
- 16 լանլարը գուրթարա: Օ իրա կէրչի մէլէքլէրէ
Եարտըմ էթմէզ, իլա Ա. բրահամ զիւրրիյէթիւնէ
- 17 Եարտըմ էտէր: Իմտի պօրճու իտի քի՝ հէր
շէյտէ գարընտաշարա պէնկղէր օլա, թաքիմ
Ա. լահա միւ՝ թալիւգ շէյլէրտէ մերհամէթլի վէ
էմի՛ն պաշքեահին օլա, քի գամըն կիւնահլա-
- 18 րընա քէֆարէթ էյլէյէ: Օ իրա օ՝ թէճրիւպէ
շէքիպ էլէմ շէքմիշ իտիյի սէպէպտէն՝ թէճրիւ-
պէ շէքէնլէրէ Եարտըմ էթմէյէ գատիր տիր:

ՊԼՇ. 3:

- 1 Պու սէպէպտէն Եան գարընտաշար՝ կէօք տա՛-
վէթիւնին իլհապլարը՝ իբրարըմըն առաքեալը վէ
պաշքեահինի Յիսուս Վրիստոսա տիգգալթ
- 2 էտին. Վրի օ՝ օնու նասպ էտէնէ էմի՛ն իտի,
Սոլսէստախի քէնտիւնին պիւթիւն էվինտէ էմի՛ն
- 3 օլտուղու կիպի: Օ իրա պու՝ Սոլսէստէն տա-
հա զիյատէ ի զգէթէնայիլ օլտու, օլ գատար քի՛
էվտէն օնու Եափանըն նէ գատար զիյատէ ի զգէ-
- 4 թի վար իսէ: Օ իրա հէր էվ պիր քիմսէտէն
պինայ օլոււուր, ամմա հէր շէյի Եափան Ա. լահ

տըր : Ա է Սովսէս՝ կէրչի պիւթիւն էլինտէ՝ 5
 խըղմէ թքեար կիպի՝ սէջլէնէճէք շէյլէրին շէ-
 Տատէթի իշիւն էմի՛ն իտի : Ամնա Վրիստոս՝ 6
 ( ) զուլ կիպի՝ քէնտի էվի իւզէրինտէ էմնտիր .
 քի Օնուն էվի՛ էյէր սէրպէսթլիյի վէ իւմիտին
 իֆթիսարընը սօնատէք գամլի դու թարսագ՝ պիզ
 իզ :

( ) Նուն իշիւն Րուհ էլ դուստուն սէջլէտիյի 7
 իւզրէ՝ Պուկիւն՝ էյէր Օնուն սէսինի իշիտիրսէ-
 նիզ , շէօլտէ թէճրիւպէ կիւնիւնտէ օլան ա- 8
 ճըթմագտա քի կիպի՝ եիւրէքլէրինիզի սէրթ-
 լէթմէն . Վի օրատա պապալարընը պէնի 9
 թէճրիւպէ էթտիլէր . պէնի սընատըլար , վէ
 գըրգ երլ անէլէրիմի կէօրտիւլէր : ( ) Նուն ի- 10
 շիւն օ սիլիլէտէն թիտսինտիմ , վէ տէտիմ .
 Տայիմա եիւրէքլէրինտէ ստիարըլար , հէմ Օնլար
 եօլարըմը պիլմէտիլէր . (էյլէ քի՛ զալա- 11
 պըմտա եէմի՛ն էթտիմ քի՛ Վահաթըմա կիր-
 մէյէճէքլէր :

Պագըն՝ եւ գարընտաշլար՝ օլմայա քի սիլտէն 12
 պիրինտէ իմանսըղըրըն եարամագ եիւրէյի օլա ,
 վէ սաղ Վլաճտան մուրթատ օլա : Ալա հէր 13
 կիւն՝ պուկիւն տէնիլտիքէ՛ պիրի պիրինիզէ՛ նա-
 սիհաթ էտին . թաքիմ սիլտէն՝ կիւնահըն ալ-
 տատըշօ իլէ քիմնէ գաթըլանմայա : Օ իրա՛ 14
 էյէր ի թիմատըն իպթիտասընը սօնատէք գամլի
 դու թարսագ , Վրիստոսուն իլհագլարը օլմու-
 շուզ . Տէնիլտիքէ . Պուկիւն՝ էյէր Օնուն սէ- 15
 սինի իշիտիրսէնիզ , եիւրէքլէրինիզի՛ աճըթմագ-
 տաքի կիպի սէրթլէթմէն : Օ իրա քիմլէ՛ր ի- 16
 շիթտիքլէրինտէ աճըթտըլար , հէման Սովսէ-
 սին վասիգասի իլէ Աըսըրտան հէփ շըգանլար

- 17 տէյի՛ւմի : Հեմ գըրգ երւ քիմլէրտէ՞ն թիտ-
սինտի , կիւնաս էտէնլէրտէն տէյի՛ւմի , քի օնլա-
18 րըն քէմիքլէրի շէօլտէ տիւշտիւ : Ա է օնուն
րասաթլըղընա կիրմէմէյէ քիմլէրէ՞ն եէմին էթ-
19 տի , իգաս՛թ էթմէյէնլէրէ տէյի՛ւմի : Ա է
կէօրիւյօրու զքի՛ իմանսըղըրգ սէպէպինտէն՝ կիր-
մէյէ գատիր օլամատըլար :

ՊԵՇ . 4 :

- 1 Իմտի օնուն րասաթլընա կիրմէյէ պագի գալմը շ
վա՛տ վար իքէն՝ գօրգալըմ , օլմայա քի՛ սիղտէն
2 պիր քիմսէ մասրում գալմը շ կէօրիւնէ : Օ իրա
պիղէ՛ օնլար կիպի տախի՛ միւժտէ օլունտու . լա-
քին իշիթտիքլէրի սէօլ՝ իշիտէնլէրէ իման իլէ
գարըճը շ օլմատըղընտան՝ օնլարա Ֆախտէ էթ-
3 մէտի : Օ իրա պիղ ինանանլար րասաթլըղա
կիրէրիղ , սէօյլէտիյի կիպի . Շ էօյլէ քի զաղա-
պըմտա եէմին էթտիմ քի՛ րասաթլըղըմա կիր-
մէյէճէքլէր , ա՛մէլէր իսէ՛ տիւնեսանըն գուրու-
4 մասընտան պերու թէքմի՛լ օլմուշլար իտի : Օ ի-
րա պիր մասալտէ՛ եէտինճի կիւնիւն հագգընա
պէօյլէ սէօյլէտի . Ա է եէտինճի կիւնտէ Մ լաս
քէնտինին հէփ ա՛մէլէրինտէն րասաթլանտը .
5 Ա է պունտա եինէ՛ րասաթլըղըմա կիրմէյէճէք-
6 լէր րէր : Իմտի չիւնքի պա՛ղըլարը օնա կիրմէյէ
պագի գալըր , վէ մուգատէմա միւժտէ օլունան-
լար իգաս՛թ սըղըրգ սէպէպինտէն կիրմէտիլէր .
7 Պուգատար վագըթտան սօնկրա Վաւիթտէ՛
Պուկիւն տէյէրէք՛ եինէ պիր կիւն թա՛յին էտէր .
տէնիլտիյի կիպի . Պուկիւն՝ էյէր օնուն սէսինի
իշտիրսէնիղ , եիւրէքլէրինիղի սէրթէթմէն :
8 Օ իրա էյէր օնլարը չ՛եսու րասաթլանտըրայը-

տը, պիր զայրի՝ պունտան սօնկրա օլաճագ՝ կիւն
 իչիւն սէօյլէմէղիտի: ( )լմուշ օլտու քի՝ Լ.լա- 9
 հըն գավմը իչիւն պիր բահաթլը՛գ պագի գալ-
 մըշտըր: Օ,իրա օնուն բահաթլըղընա կիրէն՝ 10
 օ տախի քէնտի ա՛մէլէրինտէն բահաթլանտը,
 Լ.լահ քէնտինինքիլէրտէն ըտտլանուրը կի-
 պի: Իմտի ճէհտ էտէլիմ՝ քի՝ օ բահաթլըղա 11
 կիրէլիմ. թաքիմ հէման օ իդաաթսըղըղըն
 էօրնէյի իլէ քիմնէ տիւշմէյէ: Օ,իրա Լ.լա- 12
 հըն սէօղիւ տիրի վէ իշէք՝ վէ հէր իքի աղըղը
 գըլըճտան քէսքինտիր, վէ ճանըն հէմ բուհուն
 հէմ օյնագլարըն վէ իլիյին թագսիմինէտէք
 թէս՛իր էտիճի՝ վէ եիւրէյին տիւշիւնմէլէրինին
 վէ էֆքեարընըն շէրաաթճըսըրը. Ա է օնուն 13
 էօնիւնտէ կէօրիւնմէղ մախլուգ եօգտուր, իլա
 հէր շէյ օնուն կէօղէրի էօնիւնտէ չըփլագ վէ ա-
 չըլմըշտըր, քի պիղ օնա հիսսայ վէրէճէյիղ:

Իմտի պիղիմ պէօյիք պաշքեահինիմիղ՝ կէօք- 14
 լէրի կէշմիշ Լ.լահըն ( )ղու Յիսուս՝ վար իքէն,
 թագրիրի գավի դութալըմ: Օ,իրա զայ՛իֆ- 15
 լիքլէրիմիլէ՛ պէրապէր աճը՛ շէքմէյէ՛ գատիր օլ-
 մայան պաշքեահինիմիղ եօգտուր. իլա կիւ-
 նահտան մա՛տա հէր շէյտէ պիղիմ կիպի թէճ-
 րիւպէ շէքմիշտիր: Իմտի ի՛նայէթի՛ն թախթը- 16
 նա ճէսարէթ իլէ եագլաշըրըղ, թաի քիմ մէր-
 համէթ ալալըմ, վէ վագըթլը եարտըմ իչիւն՝
 ի՛նայէթ պուլալըմ:

ՊԼՇ . 5 :

Օ,իրա հէր պաշքեահին ատէմլէրտէն ալընմա- 1
 ղըլա, ատէմլէրտէն էօթիւրիւ Լ.լահա միւթա-
 լիւգ շէյլէրէ թային օլունուր, թաքիմ կիւնահ-

- 2 լար իշխան հետիյէլէր հէմ տախի գուրպանլար
 սունա : Ա է ճահիլլէրի հէմ ալտանմը շարը
 աճըմաղա գատիրտիր . շինքի քէնտիսի տա-
 3 խի զայի՛ ֆլիք օրթասընտատըր : Ա է պունուն
 իշխան պօրճլուտուր , քի՛ նիճէ գավմ իշխան պէօյ-
 4 լէճէ քէնտիսի իշխան տախի կիւնահգուրպանը
 սունա : Ա է պու ի՛ զզէթի քիմսէ քէնտի քէն-
 5 նան ալլը , նիճէ Վ՛ճարուն տախի : Պունճիլէյին
 Վ՛րիստոս տախի՝ պաշքեահին օլա տէյիւ քէն-
 տինի ի՛ զզէթլէմէտի . իլա օնա՝ ( ) զլումսուն , պէն
 սէնի պուկիւն տօղուրտում տէյէն է՛ պլէլէլէրէ .
 6 Վիճէքի՛ պիր զայրի եերտէ տախի տէր . Աէն՝
 Ս՛ելքիսեղեկ թէրթիպինճէ՛ էպէտէն քեահին-
 7 սին : Վ՛ի օ՛ թէնտէ օլտուղու զէմանտէ՛ օնու
 էօլիւմտէն խէլաս էթմէյէ գատիր օլանա գուլ-
 վէթլի սէս վէ կէօղեաշարը իլէ նիյաղար վէ
 8 ըլա , էյերչի ( ) զուլ իտի իսէտէ՛ չէքտիյի
 9 շէյլէրտէն իղաա՛թը էօյրէնտի . Ա է թէքմիլ
 օլտուղունտա , օնա իղաա՛թ էտէնլէրին ճիւմլէ-
 10 սինէ էպէտի խէլաս սէպէպի օլտու . Ա է Վ՛ւ-
 լահտան՝ Ս՛ելքիսեղեկ թէրթիպինճէ պա՛շքեա-
 11 հին անկըլտը . Վ՛ի օնուն իշխան սէօյլէյէճէյի-
 միլ չօդ՝ վէ թա՛րիֆի կիւճտիւր . շին գուլագլա-
 12 ըր թէնպէլլէր օլտունուլ : Օ՛իրա վագթա՛ւ
 կէօրէ սիլ խօճալար օլմաղա պօրճլուլար իքէն ,
 Վ՛լահըն սէօզլէրի իպթիտասընըն հարֆլարը
 հանկըսը օլտուղունու՝ պիր քիմսէ սիլէ էօյրէթ-
 մէյէ մուհթա՛մսընըլ , վէ սիւտէ՛ վէ տէյիլ գավի
 13 դաա՛մա՛ մուհթա՛մ քիմսէլլէր օլտունուլ : Օ՛ի-
 րա հէր սիւտ գուլանան՝ սատագաթ սէօղիւնտէն

խապերսիզտիր , չիւն մա՛սու մտուր : Ամմա գա . 14
 վի դաա՛մ թէքմիլ ատէմլէրինտիր , քի օնլա-
 րըն՝ ալըչմագ սէպէպինտէն էյինին վէ քէօթիւ-
 նիւն Ֆարգը իչիւն մէշգ էթմիշ հասսէլէրի վար :

ՊԼԵ 6 :

Օնուն իչիւն Վրիստոսուն իպթիտասընըն սէօ . 1
 զիւնիւ պրաղըպ՝ թէքմիլէյէ եիւրիւյէլիմ . վէ
 եինէ՛ էօլիւ ա՛մէլէրտէն վէ Ալահա իմանտան ,
 վաֆթիզէր թա՛լիմինտէն վէ էլէր գօմասընտան 2
 վէ էօլիւլէր գըյամէթինտէն վէ էպէտի շէրա-
 ա՛թտէն թէմէլ գուրմայալըմ : Ալահ իզին 3
 վէրիբսէ , պունու տախի էտէճէյիլ : Օիրա 4
 միւմքիւնսիւզտիր քի՛ պիր քէրրէ ըշըլա՛ նայիլ
 օլանլար վէ կէօք պախշիշինի դատանլար վէ ՚ուհ 5
 էլ գուտս իլհայլարը օլանլար՝ վէ Ալահըն
 էլի սէօզիւնիւ վէ կէլէճէք ա՛սիրին գուվվէթ- 6
 լէրինի դատանլար՝ տիւշտիւքլէրինտէ՛ քէնտի-
 լէրինէ թէքրար Ալահըն ( ) զլունու խաչայըպ
 ի պրէթ էտէրէք՝ եինէ թէվպէյէ եէնիլէնէլէր :
 Օիրա եէր՝ իւզէրինէ չօգ տէֆա՛ կէլէն եազմու- 7
 րու իչիպ՝ օնուն իւզէրինէ չիֆթ սիւրէն քիմսէ-
 լէրէ եարար օթ հասիլ էտէրսէ , Ալահտան պէ-
 րէքէթէ հիսսէտար օլուր : Ամմա թիքէն վէ 8
 խաչազլար պիթիրիբսէ , րէտա օլունմուշ վէ
 պէտտուա՛յա եազըն տըր , վէ օնուն սօնու եադ-
 մագ իչիւն տիր : Վաքին եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ 9
 սիզին հազընըզա տահա էյի վէ խէլասէ միւ-
 թա՛լիւզ շէյլէրի իթիմատ էտէրիլ , էյէրչի
 պէյլէ սէջլէրիսէք տէ : Օիրա Ալահ նահագգ՝ 10
 տէյիլտիր , քի մուգատտէսլէրէ էթտիյինիլ վէ
 էթմէքտէ օլտուզունուզ խըզմէթ իլէ՛ սիզին ա՛-

մէլինիդի վէ օնուն ստընա կէօսթէրտիյինիդ մուհապպէթին զահմէթինի ունուտա :

- 11 Ըմմա արզու էտէրիդ քի՛ սիդին հէր պիրինիդ իւմիտին թահգիպլիյի իշինն՝ թա սօնատէք հէ-
- 12 ման պու ճէհտի կէօսթէրէ . Վաքիմ թէնսպէլ օլմայասընրդ . իլլա իման վէ սապր վասիգասը իլէ վաստէրէ վարիս՝ օլանլարըն ույուճուլարը օլա-
- 13 սընրդ : Օ իրա Ըլլահ Ըրրահամա վա՛տ էթտիյինտէ՝ եէմին էտէճէք հիշ պիր տահա պէօյիյի օլմասըղընտան՝ քէնտիսի իլէ եէմին է-
- 14 տիպ տէտի . Ելպէթթէ սէնի հէր վէճհիլէ միւպարէքլէյէճէյիմ, վէ սէնի հէր վէճհիլէ շօ-
- 15 զալտահադըմ : Ա է պէօյլէճէ սապր էթմէյի-
- 16 լէ, վա՛տա նայիլ օլտու : Օ իրա առէմլէր՝ տահա պէօյիք զաթա՛ եէմին էտէրլէր, վէ եէմին՝ օնլարըն հէփ նիզա՛սընա իս՛պաթ իշինն էնճամ-
- 17 տըր : Պո՛նտան էօթիւրիլ Ըլլահ՝ վա՛տին վարիս՝ լէրինէ քէնտի թէտպիրինին թէպտիլ օլունմազ իտիյինի տահա զիյատէ կէօսթէրմէյէ
- 18 իսթէմէյիլէ, եէմինի օրթայա կէթիրտի . Վաքիմ՝ Ըլլահըն օնլարտա եալան սէօյլէմէյէ միւմքիւն օլմայան թէպտիլ օլունմազ իքի շէյին վասիգասի իլէ՛ պիդ էօնիւմիւզտէ օլան իւմիտի դութմաղա սըղընանլարըն գափի թէսէլլիմի՛դ
- 19 օլա . Քի օնուճանըն էմին վէ սահիհ լէնկերի տէյիլ դութարըլ, քի փէրտէնին իշ դարաֆընա
- 20 կիրէր . ( )րտա քի Յիսուս՝ Սեւքիսեղեկ թէրթիպինճէ էպէտէն պաշքեահին օլմաղըլա՛ պիղիմ իշինն գուլաղուղ կիրտի :

ՊԼՇ 7 :

Օ՛հրա պու Սեւթիսեղեկ՝ Սաղեմ փատիշահն՝ 1
 Լ՛ւլահ թաալանըն քեահինի իտի , քի օ՛ Լ՛բ-
 րահամը փատիշահարըն գըրղընընտան տեօնէր-
 քէն գարշըլատը , վէ օնու միւպարէքէտի . Վ՛ի 2
 Լ՛բրահամ օնա հէփիսինտէն օնտալը գ տախի
 հիսսէ վէրտի . քի էվվէլա շարընըն մանասը
 Սատագաթ փատիշահն՝ վէ սօնկրա Սաղեմ
 փատիշահն տախի՝ եանի սէլամէթ փատիշահն-
 տըր , պապասըղ՝ անասըղ՝ սիլսիլէսիլտիր . վէ 3
 կիւնլէրինին իպթիտասը եօգ , հէմ է՛մրիւնին
 սօնու եօգ , լաքին Լ՛ւլահըն ( ) զոււնա մէնէտ օլ-
 մաղըլա՝ տայիմայա պաշքեահին գալըր : Ս՛ է 4
 պագըն քի՛ պու նէ գատար պէջիւք իտի քի՛
 պաշպապա Լ՛բրահամ եաղմատան օնա օնտա-
 լը՛գ տախի վէրտի . Ս՛ է Վ՛էի օղուլարընտան 5
 քեահինլիլի ալանլարըն՝ գամմտան եանի քէն-
 տի գարընտաշլարընտան նօմօս միւճէպինճէ օն-
 տալը՛գ ալմաղա թէնպիհէրի վար , էյէրչի Լ՛բ-
 րահամըն պէլինտէն շըգմըշլար իսէտէ : Լ՛մմա 6
 սիլսիլէսի օնլարտան օլմայան շօլ քիմէ՛ Լ՛բրա-
 համտան օնտալը՛գ ալտը , վէ վա՛տլէրէ մալիք օ-
 լանը միւպարէքէտի : Լ՛մմա հէր շիւպհէտէն 7
 խարիճտիր քի՛ քիւչիլիւ պիլիլիւնտէն միւ-
 պարէքէնիր : Ս՛ է կէրչի պուխատա՝ էօլիւմ- 8
 լիւ առէմլէր օնտալըղլար ալըրլար . ամմա օրա-
 տա՝ եաշամաղն շէհատէթ օղոււնան ալըր : Ս՛ է 9
 սէօղիւն կէլիշինէ կէօրէ՛ Լ՛բրահամ վասիգասի
 իլէ՛ օնտալըգ ալան Վ՛ եիտէ՛ն տախի օնտալըգ
 ալընտըր : Օ՛հրա Սեւթիսեղեկ օնու գարշըլա- 10
 տըղը՛ զէման՝ օ տահա պապասընըն պէլինտէ ի-

- 11 տի : Իմտի էյէր Վ Եւիլի քեաճինլիյին վասի-
 դասի իլէ թէքմիլլիք օլսայլտը՝ շինն գավմա պու-
 նունն իւղէրինէ նօմօս պաղլանտը՝ Սեւքիսեղեկ
 թէրթիպինճէ զայրի քեաճին գալգամաղա՝ վէ Մ-
 ճարոնն թէրթիպինճէ տէնմէ մէյէ արթըղ նէ Տա-
 12 ճէթ իտի : Օ իրա քեաճինլիք թէպտիլ օլունուն-
 ճա , իգթիղատըր քի նօմօս թէպտիլլիյի տախի օ-
 13 լա : Օ իրա պու նէսնէլէր շօլ Տագգընա տէնիլ-
 տիյի քիմնէ՝ պիր զայրի գապիլէտէն օլտու , քի օն-
 14 տան Տիչ քիմնէ մէզպաճա եազլաշմատը : Չիւն
 աշիքեարտըր քի՝ Բապպըմըղ Յուգատան զուճը
 էթտի , քի Սոլսէս օ գապիլէ իշինն մէզպաճըն
 15 Տագգընա Տիչ պիր շէյ սէյլէմէտի : Վ է տա-
 ճա զիյատէ պէյանտըր քի՝ Սեւքիսեղեկին
 պէնկղէյիշինէ կէօրէ պիր զայրի քեաճին գալգ-
 16 տը . Քի օ՝ թէն թէնպիճինին նօմօսունա կէօ-
 րէ տէյիլլ իլլա պօղուլմազ էօմիւր գուվլէթինէ
 17 կէօրէ օլտու : Օ իրա շէճատէթ էտէր քի՝ Սէն
 Սեւքիսեղեկ թէրթիպինճէ էպէտէն քեաճին-
 18 սին : Օ իրա իլէրքի թէնպիճին իպղալ օլուն-
 մասը՝ օնունղա՝յիֆլիյի վէ Փայիտէսիղլիյինտէն
 19 էթիւրիւ օլուր . Չիւն նօմօս՝ Տիչ պիր շէյ
 թէքմիլլ էթմէտի . լաքին օնուն եէրինէ պիր տա-
 ճա էյի իւմիտ կէլտի , քի օնուն իլէ Մլլաճա
 20 եազլաշըրըղ . Վ է պախուսուս քի Յիսուս
 21 եէմին օլմագսըղըն օլմատը : Չիւն քի օնլար՝
 եէմին օլմագսըղըն քեաճին օլտուլար . աճմա պու՝
 եէմին իլէ օնա՝ Բապպ եէմին էթտի , վէ օնու
 պօզմայաճագ , սէն Սեւքիսեղեկ թէրթիպինճէ
 էպէտէն քեաճինսին տէյէնին վասիդասի իլէ օլ-
 22 տու . Յիսուս պու գատարճէ տաճա էյի աճ-
 23 տըն քէֆիլի օլտու : Վ է օնլար էօլիւմ սէպէ-

պինտէն դարձանա մէն՝ օլտուդարնտան շօգ
քեաճին օլտուրար : Եմնա օ՛ էպէտէն գալտըղը՝ 24
սէպէպտէն քեաճինլիյի խալիֆէթսիղ դու-
թար : Պու սէպէպտէն՝ Ելլաճա օնուն վասի- 25
գասի իլէ եագլաշանլարը թէքմիլէն գուրթար-
մաղա տախի գատիր տիր . չին օնլար իչին շէ-
ֆաաթ էթմէյէ՝ տայիմա եաշար :

Օ՛իրա պիղէ պէյլէ պաշքեաճին եագըշըրը- 26
ար , ա՛ղիղ՝ քէմլէք պիլմէղ՝ լէքէսիղ՝ կինաճ-
քեարլարտան այրըմը շ վէ կէօքլէրտէն եիքսէք
օլա . Բիօնուն՝ պաշքեաճինլէր կիպի էվվէլա 27
քէնտիսինին՝ անտէն գալմըն՝ կինաճլարը իչին
ճէր կին գուրպանլար սունմաղա իճթիաճը եօգ
տուր . զիրա՝ քէնտինի սունմաղըլա՝ պունու պիր
քէրրէ էյլէտի : Չին նօմօս՝ ատէմլէր պաշ- 28
քեաճինլէր թա՛յին էտէր , քի օնլարըն զայ՛իֆ-
լիյի վար . ամման նօմօստան սօնկրա օլան եէմինին
սէօղիւ՝ էպէտէն թէքմիլ օլունմուշ ( ) լուլու
Լա՛յին էրէր :

ՊԼԵՇ 8 :

Ա՛ է սէյլէնէն շէյլէրին պաշլըճասը պուտուր 1
քի՛ պիղիմ պէյլէ պաշքեաճինիմիղ վար , քի օ՛ 2
կէօքլէրտէ ա՛ղամէթին սաղ եանընտա , Վագ-
տէսէնին՝ վէ Բապպըն վէ տէյիլ ատէմլէրին
գուրտուղու կէրչէք չատըրըն խըղմէթճիսի օ-
թուրտու : Օ՛իրա ճէր պաշքեաճին՝ ճէտիյէ- 3
լէր ճէմ տէ գուրպանլար սունմագ իչին թային
օլունուր . պու էճիլտէն պունա տախի իգթիլա
տըր քի՛ սունաճագ պիր շէյի օլա : Օ՛իրա է- 4
յէր եէր իւղէրինտէ օլսայրտը , նօմօս միւճէպինճէ

- 5 Հետի յէլէրի սունան քեահինլէր օլտուղչա՝ քեահին պիլէ օլմաղըտը . Չիւն օնլար՝ Սովօէսէ չատըրը եափաճագ իքէն իլհամ օլունտուղու կիպի կէօքտէքի շէյլէրին նու մունէսինէ վէ քէօլկէսինէ կէօքէ ի պատէթ էտէրլէր : Չիւն օնս Բըւտէտի . Պագ Հէփիսինի սանա տաղտա կէօսթէրիլէն
- 6 նու մունէյէ կէօքէ էյլէյէսին : Բմմա շիմաի օ պու գտաար Ֆարղը խըլմէթէ նայիլ օլտու , նէ գտաար քի տահա էյի ա՛հարն միյանճըսը իսէ , քի օ՛ տահա էյի վա՛տլէր իւղէրինէ պաղանալը :
- 7 Օ իրա էյեր օ էվիլէլքիսի գուսուրսուղ օլսայըտը , իքինճի իչիւն մահալ արանմաղըտը :
- 8 Չիւն օնլարա սիթէմ էտիպ տէր . Իշթէ կիւնլէր կէլիը՝ տէյօր Բապպ , քի Խարաէլ էվի իւղէրինէ վէ Յուդա էվի իւղէրինէ պիր եէնի ա՛հա քէսէ-
- 9 ճէյիմ : Պապալարընա՛ օնլարը Սըսըր տիյարընտան չըգարայըմ տէյիւ էլլէրինտէն եափըտըղըմ կիւնտէ էթտիյիմ ա՛հա կիպի տէյիլ . Չիւն օնլար ա՛հարմտա գալմատըլար , պէն տաիի
- 10 օնլարը պրագտըմ՝ տէյօր Բապպ : Օ իրա օ կիւնլէրտէն սօնկրա Խարաէլ էվինէ էտէճէյիմ ա՛հա պու տուր՝ տէյօր Բապպ . Սօմօլարըմը օնլարըն Ֆիքրլէրինէ գոյաճաղըմ , վէ օնլարը՝ օնլարըն եիւրէքլէրի իւղէրինէ եաղաճաղըմ , վէ պէն օնլարըն Բըւահըր օլաճաղըմ , վէ օնլար պէ-
- 11 նիմ գավմըմ օլաճագլար : Վ է օնլար՝ Հէր պիրի քէնտի Հէմշէհրիսինէ՝ վէ Հէր քէս քէնտի գարընտաչընա՛ Բապպը պիլ տէյերէք թա՛լիմ վէրմէյէճէքլէր . Ղիրա Հէփիսի՛ օնլարըն քիւչիւյիւնտէն թա՛ օնլարըն պէոյիյիւնէտէք պէնի պի-
- 12 լէճէքլէր : Օ իրա օնլարըն նահագղըղլարընա մէրհամէթլու օլաճաղըմ , վէ օնլարըն կիւ-

նա՛հլարընը հէմ՝ օնլարըն՝ պինամուսլուգլարընը
արթըգ խաղըրմա կէթիրմէյէճէյիմ՝ : Եւնի 13
տէտի յինտէ , էվվէլքինի էսքի կէօսթէր-
միշտիր . վէ էսքիմիշ հէմ՝ գօճամըշ օլան շէյ՝
հէլաքէ էազընարը :

ՊԵՇ. 9:

Իճոի էվվէլքինին՝ ի պատէթ գանունլարը հէմ 1
տիննեավի մագտէսէսի վարըտը : Օլրա իլք 2
չատըր էափըլտը , քի շամ՝ տան վէ սօֆրա վէ հու-
զուր էքմէքլէրի օնտաի իտի . քի օ՝ մուգատտէս
տէնիլտի : Ա է իքինճի փէրտէնին արտընտա 3
մուգատտէսլէր մուգատտէսի տէնիլէն չատըր ի-
տի . Վի օնտա ալթուն պուխուրտան վէ հէր 4
դարաֆտան ալթուն իլէ գափլանմըշ ա՛հտըն սան-
տուզու վարըտը , քի օնուն իչինտէ՝ մանանայը
հըֆղ էտէն ալթուն տէսթի վէ Մհարոնուն ֆի-
լիսլէնէն ա՛սասը վէ ա՛հտըն լէվհալտըր վարը- 5
տը . Ա է օնուն իւզէրինտէ՝ քէֆարէթէ քէօլ-
կէ վէրէն ճէլիլ քերօփէլէր վարըտը . քի օն-
լար իչուն շիմտի պիր պիր սէօյլէմէք հաճէթ 6
տէյիլտիր : Ա է պունլար պէօյլէ էափըլմըշ
իքին , իլք չատըրա՝ ի պատէթլէրի իճրա էտէն 7
քէահինլէր տայիմա կիրէրլէրիտի : Մմմա ի-
քինճիյէ՝ երլտա պիր քէրրէ էալընըղ պաշքէա-
հին Վրէրիտի , տէյիլ գանսըղ՝ քի օնու քէնտինին
հէմ գավմըն սուչլարը իչուն ա՛րղ էտէրիտի . 8
Բուհ էլ գուտս պունու պէյան էտէրիտի քի՝
էվվէլքի չատըր տահա տուրուր իքէն՝ Սագտէ- 9
սէնին եօլու աշիքէար օլմատը . Վի պու՝ շիմտի-
քի զէմանըն թէմսիլի իտի , քի օնտա ի պատէթ
էտէնի՝ զամիր իւզրէ թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլ-
մայան հէտիյէլէր վէ գուրպանլար սունուլուր ,

- 10 քի օնլար՝ եսլընըղ թէնին գանունլարը՝ եէմէք
վէ իչմէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ եայգանմագլար իլէ՝
խսլահ օլմանըն վագթընատէք գօնուլմուշլար :
- 11 Ըմմա կէլէճէք նի մէ թլէրին պաշքեահնի Վը-
րիստոս կէլիպ՝ էլ իլէ ետիւրլմը օլմայան՝ եանի
պու ետիուտան օլմայան տահա էյի վէ տահա
- 12 թէքմիլ չատըրտան՝ էրքէճլէր վէ պուղաղուլար
գանը վասիղասի իլէ տէյիլ իլա քէնտինին գանը
վասիղասի իլէ՝ էպէտի Փիտա իճատ էտիպ՝ Սագ-
- 13 տէսէյէ պիր քէրրէ կիրտի : Օ իրա էյէր պու-
ղալար վէ էրքէճլէր գանը վէ տանա քիւլի նա-
փաքլանմը շարա սերփիլինճէ՝ թէնինին փաքլի-
- 14 յի իւղրէ թէմիղլէրսէ : Ալէ գատար տահա զի-
յատէ Վրիստոսուն գանը, քի օ՝ քէնտինի էպէ-
տի Բուհ իլէ Ըլահա լէքէսիզ սունտու՝ սաղ
Ըլահա ի պատէթ էթմէք իչիւն սիղին զամիրի-
- 15 նիղի էօլմուշ ա՛մլէլէրտէն փաքլէյէճէքտիր : Ա է
պունուն իչիւն օ՝ եէնի ա՛հտըն միյանճըսը տըր .
թաքիմ էվվէլքի ա՛հտա օլան իղաա՛թսըղը ըզ-
լարըն Փիտասի իչիւն էօլիւմ կէլմէյիլէ, տա՛վէթ
օլունմուշլար էպէտի միրասըն վատընը ալալար :
- 16 Օ իրա վասիյէթ օլտուղու եէրտէ՝ վասիյէթ
էտէնին էօլիւմիւ արայա կիրմէք իգթիղա-
- 17 տըր : Օ իրա վասիյէթ էօլիւլէրտէ սահիհ օ-
լուր, չիւն վասիյէթ էտէն սաղ օլտուղա՛ օնուն
- 18 աալա գուվվէթի օլմաղ : (Նուն իչիւն էվվէլքիսի
- 19 տասի գանսըղ պաղլանմամըշտըր : Օ իրա
նօմօս միւճէպինճէ Սօվստէն հէփ գալմա հէր
թէնպիհ սէյլէնտիքտէն սօնկրա, պուղաղուլա-
րըն վէ էրքէճլէրին գանընը ալոպ՝ սու իլէ վէ զըր-
մըղը ե ափաղը իլէ վէ զուֆա օթու իլէ՝ հէմ քի-
թապըն քէնտիսինէ հէմ հէփ գալմա սերփտի,
- 20 վէ տէտի . Պու՛ Ըլահըն սիղէ էմը էթտիյի ա՛հ-

տրն գանձարը: Ա է օլ գանտան շատրրու տախի 21
վէ խրղմէ թին հէփ գապլարընա քեզալիք սերփ-
տի: Ա է նօմօս միւճէ պինճէ՝ հէման հէր շէյ 22
գան իլէ փաքլէնիւր, վէ գան տէօքիւլմէքսիղին՝
ափվլըգ օլմալ:

Խմտի իգթիղասրը քի՝ կէօքտէքի շէյլէրին 23
նումունէլէրի՝ պու շէյլէր իլէ փաքլէնէլէր, աճ-
մա պու կէօքտէքի շէյլէր՝ պունլարտան տահա
էյի գուրպանլար իլէ փաքլէնիւր: Օ իրա Վրիս 24
տոս՝ էլ իլէ ետիլըմը՝ կերշէյին բէսմի օլան
Սագտէսէյէ կիրմէտի. իլա ասըլ կէօյէ Կրի, 24
քի շիմտի պիղիմ իշին Մլահըն հուզուրունա
իհղար օլա: Հէմ՝ պաշգասընըն գանը իլէ երւ 25
տա պիր քերրէ պաշքեահինին Սագտէսէյէ
կիրտիյի կիպի՝ քէնտինի չօգ տէֆա՝ սունմագ ի-
շին տէյիլ, շինօ՝ տինեսանըն գուրուլմասընտան 26
պերու չօգ տէֆա՝ էլէմ շէքմէք կերէք օլուրու-
տու. ամմա շիմտի ասըլլարըն թէքմիլինտէ քէն-
տինին գուրպանը վասիդասի իլէ՝ կիւնահըն իպ-
դալ օլմասը՝ իշին պիր քերրէ աշիքեար օլտու:
Ա էնիճէ քի ատէմլէրէ պիր քերրէ էօլմէք թագ 27
տիր օլունտու տէ՝ օնտան սօնկրա շէրասթ օլ-
տուղու կիպի, քեզալիք Վրիստոս չօգ քիմսէ 28
լէրին կիւնահլարընը գալըրմագ իշին՝ պիր
քերրէ սունուլուպ՝ իքինճի քերրէ տէ օնու խե-
լաս իշին պէքլէյէնլէրէ կիւնահսըղ պէյան օ-
լունաճագտըր:

ՊԼԵՂ 10:

Օ իրանօմօս կէլէճէք նիյ՝ մէթլէրին քեօլկէսի- 1
նի՝ վէ տէյիլ ասըլ զաթլարըն սուրէթինի գուլմ-
մաղըլա՝ տայիմա երտա պիր քերրէ սունտուգ-

- 2 լարը գուրպանլար իլէ՝ հիշ ասլա եագլաշանլարը
 թէքմիլ էթմէյէ գատիր տէյիլտիր : Այօխսա՝
 ի պատէթ էտէնլէր պիր քէրրէ փաք օլտուդտան
 սօնկրա զամիրլէրինտէ արթըգ կիւնաճլար խա-
 պէրի օլմատըղընտան՝ Ֆէրաղաթ օլունուրլարը-
 3 տը : Աքքին օնլար իլէ երլտա պիր քէրրէ կիւ-
 4 նաճլար զէքրի օլունուր : Օլիրա պուղալար վէ
 էրքէճլէր գանը՝ կիւնաճլար կիտէրմէյէ միւմքին
 5 տէյիլտիր : Պունուն իշիւն տիւնեսյա կիրէր-
 քէն տէր . Վուրպան վէ հէտիյէ իսթէմէտին ,
 6 ամմա պանա պիր թէն թէտարիք էթտին . Պիւ-
 թիւնեսանմալար վէ կիւնաճգուրպանլարընտան
 7 խօշլանմատըն : ( ) զէման տէտիմ . Ղլթէ կէ-
 լիյօրում , քի սէնին միւրատընը էտէյիմ՝ եա
 8 Վ.լաճ . քիթապըն ճիլտինտէ պէնիմ իշիւն եա-
 զըլմըշարը : Չիւն եօգարըտա տէմիշիտի քի՝
 Վուրպան վէ հէտիյէ վէ պիւթիւնեսանմալար վէ
 կիւնաճգուրպանլարը իսթէմէտին , վէ օնլարպան
 խօշլանմատըն , քի օնլար նօմօս միւճէպինճէ
 9 սունուլուր . ( ) զէման տէտի . Ղլթէ կէլիյօ-
 րում՝ եա Վ.լաճ , քի սէնին միւրատընը էտէ-
 10 յիմ . էվվէլքինի պօղար , քի սօնկրաքինի ս՝ա-
 պիթ էտէ : Վիօ միւրատ իլէ Տիտուս Վրիս-
 տոսուն թէնինին պիր քէրրէ սունուլմասը վատի-
 11 դասի իլէ մուգատաէսլէնմիշիղ : Ա է կէրչի հէր
 քեաճին հէր կիւն տուրուպ խրղմէթ էտէր , վէ
 չօգ տէֆա՝ հէման օ գուրպանլարը սունար , քի
 օնլար հիշ ասլա կիւնաճլար գալտըրմաղա գատիր
 12 տէյիլլէր : Վմմա օ՝ կիւնաճլար իշիւն պիր գուր-
 պան սունուպ՝ տայիմա իշիւն Վ.լաճըն սուղ եա-
 13 նընտա օթուրտու . Վնտէն իլէրու թա օնուն
 տիւշմէնլէրի օնուն սյաղլարը ալթընա պասամա

գօնուլմասընստէք պէքլէր : Օ իրա մուգատ 14
 տէսլէնմիշլէրի՝ տայիմա իշիւն պիր հէտիյէ թէք-
 միլ էթմիշտիր : Ա է սիղէ Սուհ էլ գուտս տա 15
 իսի շէհատէթ էտէր . զիրա փէշին տէտիրտէն
 սօնկրա քի՝ ( ) Լ կիւնլէրտէն սօնկրա օնլարա 16
 քէսէճէյիմ՝ ա՛հտ պու տուր , Սապպ տէր . Սօ-
 մսլարըմը օնլարըն եիւրէքլէրինէ գօյաճաղըմ ,
 վէ օնլարը՝ օնլարըն Ֆիքրլէրի իւզէրինէ եազա-
 ճաղըմ , վէ օնլարըն կիւնահլարընը հէմ օնլա 17
 րըն պինամուսլուգլարընը արթըգ խազըմա կէ-
 թիրմէյէճէյիմ : Ա է օնլարըն ա՛ֆլըղը օլտու 18
 զու եէրտէ՝ արթըգ կիւնահ իշիւն հէտիյէ օլ-
 մաղ :

Իմտի եա՛ գարընտաշլար՝ Հիսուսուն գանը ի 19
 լէ Սագտէսէյէ՝ փէրտէնին եանի քէնտի թէնի 20
 նին վասիգասի իլէ պիղէ եէնիլէտիյի թաղէ վէ
 էօմիւրլիւ եօլա սէրպէսթ կիրիշիմիզ՝ վէ Սլա 21
 հըն էվի իւզէրինէ պէյիւք քեահինիմիզ վաթ
 իքէն , տօղրու եիւրէք իլէ՝ իման սահիհլիյի ի 22
 լէ եիւրէքլէրիմիզ եարամաղ զամիրտէն փաքլէն-
 միշ օլարագ եաղլաշալըմ . Ա է թէնիմիզ փաք 23
 սու իլէ եայգանմըշ օլարագ՝ իմիտին իքրարընը
 սարսըմաղ սաղլայալըմ . զիրա վա՛տ էտէն՝ է-
 մին տիր . Ա է պիրի պիրիմիղի մուհապպէթէ 24
 վէ էյի ա՛մէլէրէ Ֆիքր էթմէյէ գամէթլէնտիրէ-
 լիմ : Ա է քէնտիմիղին ճէմ՝ օլմասընը պա՛ղը 25
 լարըն ա՛տէթինէ կէօրէ պրագմայալըմ , իլա
 նասիհաթ էտէլիմ . վէ պախուսուս քի՝ կիւնիւն
 եաղլաշարընը կէօրտիւյիւնիւզ միգտարընճա :

Օ իրա կէրէքլէյին պիլկիսինի ալտըղըմըգ 26
 տան սօնկրա՝ իրատէթիմիզ իլէ կիւնահ էթմէք-
 տէ օլտուղումուղտա , արթըգ կիւնահ իշիւն

- 27 գուրպան գալմաղ . Իլլա պիր գորգուլու՝ շե-
րամիթ պէքլէյիշի վէ աթէշի զազապ Գուլլը , քի
- 28 զըթ տուրանլարը եէյէճէքաիր : Պիր քիմսէ
Սոփսէսին նամօսունու պողարսա , իքի եա իւշ
շահիա իլէ՝ մէրհամէթ օլունմայարապ էօլուր .
- 29 Լլահըն ( ) զլունու շիյնէյէն՝ վէ շօլ օնուն իլէ
մուգատտէս օլունտուղու ահարն գանընը նափաք
սայան քիմսէ՝ վէ ինայէթին Տուհունա քիւֆր
էտէն՝ նէ՞ գատար տահա պէթէր աղապա մուս-
- 30 թահագգ օլուր զանն էտէրսինիղ : Տէյէնի պի-
լիրիղ . Ինթիգամ պէնիմաիր , ճէզայը պէն վէ-
րէճէյիմ տէյօր Մապպ , վէ եինէ . Մապպ քէն
տի գափմընըն շէրամիթընը կէօրէճէքաիր :
- 31 Սաղ Լլահըն էլլէրինէ տիւշմէսի նէ՞ գորգու-
լուտուր :
- 32 Ա է շօլ իլէրքի կիւնլէրի խադրընըլա կէթի-
րին , քի օնլարտա ը շրղլանարղընըլտա շօգ էլէմ-
- 33 լէր էղլէթի շէքաիրիղ : Պիր գարաֆտան սի-
թէմլէր վէ ս՝ ըղլէթլէր իլէ ալէմէ թամաշա օլու-
րուտունուղ , վէ պիր գարաֆտան պէօյլէ սրղըն-
- 34 թը շէքէնլէրէ իլհագ օլուրուտունուղ : Օ իրա
պէնիմ պաղլարըմա պիլէ պէրապէր աճը շէքաիր-
նիղ . վէ էշեանըղըն գափըշըմասընը շատըղ ի-
լէ գապուլ էթաիրիղ . շիւն պիլաիրիղ քի՝ կէօք-
լէրտէ տահա էյի վէ պաղի գալան վարիյէթի-
- 35 նիղ վար : Իմաի սէրպէսթիլինիղի պրաիգ-
- 36 ման , պիրա օնուն պէօյիւք իւճրէթի վար : Օ ի-
րա սապրա մուհթամընըլ , թա քիմ Լլահըն
իրատէթինի իճրա էտիպ՝ վատէ միւյէսսէր օլասը-
- 37 նըղ : Չիւն տահա պիրաղ զէման վար , վէ կէ-
լէճէք օլան՝ կէլէճէք , վէ կէճիքմէյէճէքաիր :
- 38 Լմա՝ Սատրգ քիմսէ իման իլէ եաշայաճագ . վէ

էյէր պիրի կերի չէքիլիբսէ, ճանրմ' օնտան խօշ-
լանմազ: Ամմա պիզ' հէլաք իչիւն կերի չէքի- 39
լէնլէր տէյիլիզ. իլլա ճան խէլասը իչիւն իման
էտէնլէրիզ:

ՊԸՇ, 11:

Ա է իման' իւմիա օլունան շէյլէրին ճէսէտի' կէօ- 1
րիւնմէյէն զաթլարըն իս' պաթըտըր: Օ, իրա 2
էսքի ստէմլէրէ' պունուն իլէ շէհատէթ օլուն-
տու:

Տէվըլէրին' Ալլահըն սէօղիւ իլէ գուրուլտուգ- 3
լարընը իման' իլէ անկլարըզ, շէօլէ քի կէօրիւնէն
շէյլէր' կէօրիւնէնլէրտէն օլմատըլար:

Իման' իլէ' Աբէլ Ալլահա Ապէնտէն տահաի 4
մագպուլ գուրպան սունտու, քի օնուն վասի-
գասի իլէ սատըզ շէհատէթ օլունտու, չիւն օնուն
հէտիյէլէրի իչիւն' Ալլահ շէհատէթ էյլէտի.
վէ օնուն վասիգասի իլէ' էօլտիւ իսէտէ' տահա
սէօյլէր:

Իման' իլէ' Անուք կէօչիւրիւլտիւ, թաքիմ 5
էօլիւմ կէօրմէյէ. վէ պուլունմազ իտի. չիւն
Ալլահ օնու կէօչիւրտիւ. զիրա կէօչիւրիւլմէսին-
տէն էվիլէլ շէհատէթ օլունտու քի' Ալլահա
մագպուլ օլմուշուտու: Ամմա իմանսըզ' մագ- 6
պուլ օլունմաղա միւմքիւն տէյիլտիր, զիրա Ալ-
լահա եագլաշանա կէրէք տիր քի' օնուն վար ի-
տիյինի' վէ օնու արայանլարա իւճրէթ վէրիճի օլ-
տուղունու ինանմազ կէրէքտիր:

Իման' իլէ' Աոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէրին 7
հագգընա իլհամ' կէօրիւպ գօրգմաղըլա, քէնտի
էվինին խէլասը իչիւն տապանը եափտը, քի օնուն
վասիգասի իլէ տիւնեսյը սուշու կէօսթէրտի,

վէ իման իլէ՛ օլան սատագաթըն միրաս՝ ճըսը
օլտու :

- 8 Իման իլէ՛ Լըրահամ շաղըրըտըղընտա՛ միրաս՝
ալաճագ օլտուղու մահալէ չըգմաղա իղասա՛ թէյ-
լէտի , վէ նէրէյէ վարտըղընը պիլմէյէրէք չըգ-
9 տը : Իման իլէ՛ օ՛ վա՛տըն տիյարընտա զղըր-
պէթտէ կիպի հէման օ վա՛տըն օնուն պէրապէ-
րինճէ միրաս՝ ճըլար օլան Սահակ վէ Յակոբ իլէ
10 շտորըլարտա օթուրուպ՝ միւսաֆիր օլտու . Օ՛ ի-
րա թէմէլէրի օլան շէհրի կէօլէտիրիտի , քի օ-
11 նուն եափուճուսու վէ մի՛ մարի Լըլահարը : Ի-
ման իլէ Սառա քէնտիտի տախթ զիւրրիյէթ
խըֆղ էթմէյէ գուվլէթ ալտը , վէ սինի կէչկին
իքէն՝ տօղուրտու . չին վա՛տ էտէնի էմին սոյ-
12 տը : Պու սէպէպտէն տախի պիր քիմնէտէն՝ վէ
օ հէման էօլմիւշ կիպի իքէն՝ չօղուգտա կէօյին
երտըղարը կիպի , վէ տէնիղին քէնարընտա օ-
լան սոյըլմաղ գու՛մ կիպի նա՛ճնա տօղտու :
- 13 Պունլարըն հէփիտի իման իւղըէ էօլախլէր ,
վէ վա՛տլէրի ալմատըլար , իլա օնլարը ուզագ-
տան կէօրիւպ սէլամլատըլար , վէ իբրար էթտի-
լէր քի՛ եերին իւղէրինտէ եասանճըլար վէ միւ-
14 սաֆիրլէր տիր : Օ՛ իրա պէօյլէ շէյլէր սէօյլէ-
յէնլէր՝ պէյան էտէրլէր քի՛ վաղան արայօր-
15 լար : Ա՛ էյէր օլ չըգտըղլարը՝ վաղանը զիքր
էթսէլէրիտի , տէօնմէյէ վաղըթլարը՝ վարըտը :
16 Լըմահա հալա՛ տահա էյիսինի՛ եանի կէօքտէքինի
արղուլէրլէր . օնտան էօթիւրիւ Լըլահ՛ օնլարըն
Լըլահը՛ անկըլմաղա՛ օնլար իչին ութանմաղ .
զիրա օնլարա պիր շէհր հաղըրլատը :
- 17 Իման իլէ Լըրահամ՝ թէճրիւպէ օլունմաղը-
լա՛ Սահակը սունտու , վէ վա՛տլէրի գապուլ է-

- 30 տիբլէրինտէ՝ Ղարդ օլտուլար : Իման իլէ՝ Երիքովուն հիսարլարը՝ եէտի կիւն տօլաշըլմաղըլա՝ երգըլտըլար :
- 31 Իման իլէ՝ Փահիշէ Մախար՝ ճասուսլարը սէլամէթիլէ գապուլ էթմէքլէ՝ ա՛սըլըգ էտէնլէր իլէ պէրապէր հէլաք օլմատը :
- 32 Ա է տահա նէ՝ սէօյլէյօրում . զիրա պանա վազըթ եէթիշմէյէճէք , քի Վէդէոն՝ Մարակ տախի հէմ Սամիսոնուն՝ վէ Հեփիթանըն վէ Ղաուիթին վէ Սամուէլին վէ փէյլամպէրլէրին
- 33 հագգընա նազլ էտէյիմ . Վի ժնլար՝ իմանըն վասիգասի իլէ փատիշահըլար եէնտիլէր , սատագամթ իշլէտիլէր , վատլէրէ միւյէսսէր օլտուլար , արսլանլար աղղլարը գափատըլար , աթէշ գուլվէթի սէօյիւնտիւրտիւլէր , գըլըճ աղղընտան գուրթուլտուլար , զա՛յիֆլէր իքէն գուլվէթ պուլտուլար , ճէնքտէ գուլվէթլիլէր օլտուլար ,
- 34 եապանճըլարըն օրտուլարընը չէվերտիլէր . Վարըլար՝ քէնտի էօլմիւշ ատէմլէրինի տիրի ալտըլար . Ղայրիլէրի իսէ՝ տահա էյի գըյամէթէ նաշիլ օլալար տէյիւ՝ ազատ օլմայը գապուլ էթմէմէլէրիլէ իսքէնճէ չէքտիլէր . Ա է պաշգալարը զէվգլէնմէքլէր վէ տայագլար՝ հէմ տախի
- 35 պաղլար հէմ հապս չէքտիլէր . Վաշանտըլար , տէսթէրէ իլէ պիչիլտիլէր , թէճրիւպէ օլունտուլար , էօլիւմ գաթլի իլէ էօլտիւլէր , գօյուն փօսթլարը՝ քէչի տէրիլէրի իլէ Վէնմիւշ տօլաշտըլար , եօխսուլըլգ չէքտիլէր , հէմ սըգընթըլ վէ էղիյէթ չէքտիլէր , քի տիւնեա օնլարա լայըգ տէյիլիտի , չէօլէրտէ վէ տաղլարտա վէ մաղարալարտա վէ եէրին տէլիքլէրինտէ ալարէ
- 36 տօլաշտըլար : Ա է պունլարըն հէփիսի իմանըն

- 9 վէտէյիլ օղուլար: Հէմ տախի՝ թէնճէ պա-
պալարըմըզ պիզիմ թերպիյէ էտիճիլէրիմիզ Խ-
քէն՝ օնլարս հիւրմէթ էտերիտիք, բուհլարըն
Պապատօրնս տահա չօզ զիյատէ իզաս՝ թէթմէլի
- 10 տէյիլ լմիյիզ՝ քի եաշայարըմ: Օ իրա օնլար՝
պիր ազ վագըթ քէնտիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիւ-
յիւնէ կէօրէ թէտիպ էտերլէրիտի, ամմա օ՝ օնուն
մուգատտէսլիյինէ հիսսէտար օլմագ իշիւն՝ Փա-
- 11 յիտէ իշիւն էտեր: Ապքին հէր թէտիպ՝ շիմ-
տիլիք շատըզ իշիւն կէօրիւնմէզ, իլլա գասայէթ
իշիւն, ամմա սօնկրա օնուն իլէ մէշզ էթմիշ քիմ-
սէլէրէ՝ սատագաթըն սէլամէթ մէյվէսինի վէ-
րիր:
- 12 ( )նուն իշիւն կէվշէմիշ էլլէրի վէ զայիֆլէնմիշ
13 տիզլէրի տօղրուլտուն, Ա է պյազլարընըզա՝
տօղրու եօլար ետիրն, թաքիմ ագսագ օլան
- 14 սափմայա, պախուսուս իսէ՝ շիֆապուլա: Հէ-
փիսի իլէ սէլամէթ իւզրէ օլմասընը արայըն՝ հէմ
մուգատտէսլիյի, քի օնսուզ Վապպը հիշ քիմսէ
- 15 կէօրմէյէճէք: Ա է կէօզէտին քի՝ Վապպըն ի-
նայէթինտէն քիմսէ մահրում գալմայա, օլ-
մայա քի՝ պիր աճըլըզ քէօքիւ եօգարըյա ֆիլիս-
լէնէ տէ՝ ինճիտէ, վէ օնուն վասիզասի իլէ չօզ
- 16 քիմսէլէր մուրտարլանալար, ( )լմայա քի պիր
քիմսէ զինաքեար՝ եա Ասաւ կիպի մուրտար օլա,
քի օ՝ պիր դասմ պէտէլինէ իլք տօղուշուզ հագ-
- 17 գընը սաթտը: Օ իրա պիլիրսինիզ քի՝ օնտան
սօնկրա տախի պէրէքէթէ վարիս՝ օլմաղա իսթէ-
յինճէ, բէտտ օլունտու, զիրա փիշմանըզ մահալի
պոլմատը, էյէրչի օնու կէօզեաշլէրի իլէ արատը
- 18 իսէտէ: Օ իրա սիզ՝ էլ իլէ դութուլուր տաղա
վէ եանմըշ աթէշէ վէ տիւմանա վէ գարանըզա

վէ գասրըղայա՛ . վէ պօրո՛ւ սէտասընա եագլաշմա . 19
 տընըղ , նէ տէ սէօղէր սէսինէ՛ . քի օնու իշիտէն-
 լէր օնլարա Ղայր՛ի սէօղ զամմ՛ օլունմայա տէյիւ
 եալվարտըլար . Օ՛իրա՛ Վյէր տաղա ճանավար 20
 պիլէ տօգունուրսա , գաշանա եա մըղըագ իլէ
 սափլանա տէյի օլան եասաղա՛ թէհամմիւլ էթ-
 մէտիլէր . Վէ կէօրիւնէն շէյ պո՛ւնճիլէյին 21
 հիյպէթլու իտի չի՛ Սովէս տէտի . Վայէթլէ
 գօրգարըմ , վէ տիթրէրիմ . Մամա սիզ Սիոն 22
 տաղընա՛ Սաղ Մլահըն շէհրի օլան կէօք Նրու-
 սաղէմինէ վէ օնպինլերճէ մէլէքլէր ճէմի՛յէթինէ
 վէ կէօքտէ գայտ օլմուշ իլքտօղուշլարըն քիլի 23
 սասընա վէ հէփիսինին շէրաա՛ թճըսը Մլահա
 վէ թէքմիլ օլմուշ սատրղլարըն բուհլարընա՛
 վէ եէնի ա՛հտըն միյանճըսը Յիսուսա՛ վէ Մքե 24
 լինքինտէն տահա՛ էյի շէյլէր սէօյլէյէն սէրփիշ
 գանընա եագլաշմըշարըղ :

Պագըն սէօյլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ . զի 25
 ըա էյէր օնլար՛ եէրին իւզէրինտէ իլհամ սէօյ-
 լէյէնի բէտտ էթտիքլէրինտէ գուրթուլամատը-
 լար իսէ , նէ գատար չօգ զիյատէ պիղ՛ կէօքլէր-
 տէն սէօյլէյէնտէն եիւզ շէվիրտիյիմիզ թագ-
 աիրտէ . Վի օնուն սէսի՛ օ զէման եէրի սար- 26
 սըթտը . ամմա շիմաի վա՛տ էտիպ տէտի . Պիր
 քէրրէ տահա պէն տէյիլ եալընըղ եէրի՛ իլա
 կէօյիւ տախի սարսըտըրըմ : Վէ պու՛ պիր քէրրէ 27
 տահա տէտիյի՛ գըմըլտանան շէյլէրին եափըմըշ
 շէյլէր կիպի՛ կէօշիւնիւ պէյան էտէր , քի գըմըլ-
 տանմայան շէյլէր պագի՛ գալալար : ( )նուն ի- 28
 շիւն գըմըլտանմազ փատիշահլըգ գապուլ է-
 տիպ՛ ինայէթիմիզ օլսուն քի՛ օնուն իլէ Մլա-

Հա մագպուլանէ՛ կտէպ վէ տինտարլը՛գ իլէ ի-
 29 պատէթ կտէլիմ : Չիւնքի Մ. լաճըմըլ՛ թէ-
 լէֆ կտէն աթէշտիր :

ՊԼՇ, 13:

- 1 Գարընտաշ մուհապպէթի տայիմ գալարն :
- 2 Միւսաֆիր գապուլ էթմէյի ունութման . զիրա
 օնուն վասիդասի իլէ պա՛ղըլարը՛ պիլմէյէրէք՛ մէ-
- 3 լէքլէր գօնուգլատըլար : Մահպուստա օլանլա-
 րը՛ մահպուստաշլար կիպի՛ էզիյէթտէ օլանլարը
 սիղ տախի թէնտէ օլանլար կիպի խադրընըլա՛
- 4 կէթիրին : Հէփիսինտէ էվէնմէք ի՛ղզէթլու՛
 վէ եաթագ լէքէսիղ տիր . ամմա Փահիշլէրի
 վէ զինսքեարլարը Մ. լաճ հէօքմէտէճէք : Մէշ-
- 5 րէպ դամա՛քեարլըգսրղ օլուն , վէ հազըր պու-
 լունան շէյլէրէ գանաա՛թ էտին . զիրա քէնտիտի
 տէմիշտիր . Սէնի ասլա պրա՛գմայաճաղըմ , վէ
- 6 սէնի հիշ ասլա թէրք էթմէյէճէյիմ : Ե՛ջլէ
 քի պիղ ճէսարէթ էտէրէք տէյէլիմ . Բապպ
 պէնիմ եարտըմճըմտըր , վէ գօրգմայաճաղըմ .
- 7 ատէմ պանա նէ՛ էտէճէք : Սիզէ Մ. լաճըն սէօ-
 զիւնիւ սէջլէմիշ օլան գուլաղուզարընըզը խադ-
 րընըզտա՛ դութուն , վէ օնլարըն կէշինմէսինին
- 8 նիհայէթինէ տիգգաթ էթմէյիլէ՛ իմանլարընա
 ույար օլուն : Յիսուս Վ. րիստոս՝ տին վէ պու-
 կիւն վէ էպէտէն հէման օ՛ տուր :
- 9 Տիւրլիւ տիւրլիւ՛ վէ եաա թա՛լիմլէր իլէ տօ-
 լայը կէթիրիլմէն . զիրա էյի տիր քի՛ եիւրէք ի՛-
 նայէթ իլէ ս՛ապիթ օլա , վէ տէյիլ դաա՛մլար իլէ ,
 քի օնլարտա եէլթէնմիշ օլանլար՝ Փայիտէ կէօր-
- 10 մէտիլէր : Պիր մէղպահըմըղ վար քի՛ չատրտա
 ի պատէթ էտէնլէր օնտան եէմէյէ հէօքիւմէթ-

լէրի և օգտուր: Օ՛իրա պաշքեա՛հինտէն Սաղ- 11
 տէսէյէ կիւնա՛հ գուրպանը իչիւն գանը կէօթիւ-
 րիւլէն հայվանլարըն ճէսէտլէրի՛ շատըրտան տը-
 շարը եագըլըր: (Նոուն իչիւն է՛)խուս տախի՛ 12
 քէնտի գանը իլէ գալմը մուգատտէս գըլա տէյիւ՛
 գափունուն տիշարըսընտա էլէմ շէքտի: Իմտի՛ 13
 օնուն սիթէմինի թաշըյարագ՝ օրտուտան տի-
 շարը օնա չըգալըմ: Օ՛իրա պուրատա՛ գալըր 14
 շէհրիմիզ և օգտուր, իլլա կէլէճէք օլանը՛ արա-
 րըզ: Իմտի օնուն վասիդասի իլէ Մ.լլահա տա- 15
 յիմա համա գուրպանը՛ եանի օնուն ատընա իք-
 րար էտէն տուտագլարըն մէյվէսինի սունարըզ:
 Ս է էյլէք էթմէյի հէմ իլհագըղը ունոթման. 16
 զիրա Մ.լլահա՛ պէօյէ գուրպանլարտան խօշանըր:
 Վուլաղուղլարընըղա իդաս՛ թ էտին, վէ միւդիւ 17
 օլուն. զիրա օնլար՛ ճէվապ վէրէճէքլէր կիպի՛ սի-
 զին ճանլարընըզ իչիւն ույանըզ տուրուրլար՝
 թաքիմ պունու՛ շատը՛ղըլա էտէլէր, վէ տէյիլ
 ահ շէքմէյիլէ. զիրա պու՛ սիզէ Փայիտէսիզտիր:
 Պիզիմ իչիւն տուա՛ էյլէյին. զիրա ի թիմատ է- 18
 տերիզ քի՛ հէր շէյտէ էյի կէչինմէյէ իսթէմէ-
 միզ իլէ՛ էյի զամիրիմիզ վար. Ս է պունու էթ- 19
 մէյէ տահա՛ զիյատէ եալվարըրըմ, թաքիմ սիզէ
 տահա՛ շափուք կէլէյիմ:

Ս է գօյունլարըն ա՛ղիմ չօպանընը՛ էպէտի 20
 ա՛հտըն գանը իլէ օլան Մապպըմըզ է՛)խուսու էօ-
 լիւլէրտէն ևօգարը՛ չըգարան սէլամէթին Մ.լլա-
 հը, օնուն իրատէթինի էթմէք իչիւն՛ սիզի հէր 21
 էյի ա՛մէլտէ թէքիմիլ էյլէյէ. վէ սիզտէ՛ է՛)խուս
 Վրիստոսուն վասիդասի իլէ՛ քէնտի հուղու-
 բունտա մագպուլ օլանը՛ էյլէյէ, քի օնա էպէտ-
 լէր էպէտլէրինճէ իզգէթ օլուն, ամին.

- 22 Ս է սիգէ եալվարըրմ՝ եա՛ գարընտաշլար՝
նասիհաթըն սէօղիննիւ թէհամմիւլ էտին . չին
- 23 քի սիգէ մուհթասարճէ եազմըրմ : Վարըն-
տաշ Տիմոթէոսու սալըվէրիլմի՛շ պիլին , քի օ-
նուն իլէ՛ թէղ կէլիրսէ՛ սիղի կէօրէճէյիմ :
- 24 Էփ գուլաղուզլարընըղա վէ հէփ մուգատաէս-
լէրէ սէլամ էտին . խապլիալուլար սիղէ սէլամ է-
- 25 տէրլէր : Ի՛նայէթ հէփինիղին պիլէսինճէ օլ-
սուն , ամին :

Ի՛պրանիլէրէ՛ խապլիատան Տիմոթէոսուն վասի-
գասի իլէ եազըլտը :

ՅԱԿՈՒՐՈՍ

ԼՈՒՆԻՅԵԼԻՐՆԵ ԿԵԹՈՎ ԵՒ ԵՄԵՆԻ
ԹԻՒՊԻՒ

ՊԵՇ 1:

Յակոբոս՝ Լուսնըն վէ Յիսուս Վրիստոսուն 1
դուլու՝ տաղըլըլ զլանն օն իքի սըպգա սէլամ է-
տէր:

Եւմ գարնտաշարբմ՝ տիւրլիւ տիւրլիւ ի՞ղ 2
վալարա տիւշտիւյիւնիւզ զէման՝ թէքմիլ շատ-
լը գ սայրն . Ա է պիլին քի՝ իմանընըզըն իմ թի- 3
հանը սապր իշէր . Ա է սապրըն՝ թէքմիլ ա- 4
մէլի օլսուն , թաքիմ թէքմիլ վէ թամլար օլուպ՝
հիշ պիր շէյտէ էքսիքլիյինիզ օլմասըն :

Ա է էյէր սիղտէն պիրի ի՞լմտէ էքսիք իսէ , հէ- 5
փիսինէ ճէօմէրտլիք իլէ վէրէն վէ սիթէմ էթ-
մէյէն Լուսնտան տիլէսին , վէ օնա վէրիլէճէք
տիր : Ա է հիշ պիր իշքիլ էթմէյէրէք՝ իման 6
իլէ տիլէսին . զիրա իշքիլ էտէն քիմսէ՝ տէնիզին
նէլէնէն վէ շալգանան Փուրղունասընա պէնկ- 7
զէր : Ա է օ ատէմ զանն էթմէսին քի՝ Վապպ-

- 8 տան պիր շէյ ալաճագ: Իքի Ֆիքիրլի ատէմ՝
 հէփ եօլարընտա տուրագսըզ օլուր:
- 9 Ըմնա ալչագ կէօնիւլիւ գարընտաշ՝ քէնտի
 10 եիւքսէքլիյինտէ՝ վէ դէնկին քիմսէ՝ քէնտի ալ-
 չագըղընտա իֆթիխար էթսին . զիրա օթուն չի-
 11 չէյի կիպի կէչէճէքտիր . Չիւն կիւնէշ հէրա-
 րէթ իլէ տօղունճա , օթու գուրուտուր , վէ օնուն
 չիչէյի տիւշէր , վէ օնուն եիւզիւնիւն կիւզէլիյի
 զայ օլուր . պունճիլէյին՝ զէնկին տախի քէնտի
 եօլարընտա սօլաճագտըր :
- 12՝ Եւ մութլու օլ ատէմէ քի՝ ի զվայա սապր էտէր .
 զիրա սընանմըշ օլմնղըլա՝ Վապըն քէնտինի
 սէվէնլէրէ վա՛տ էթտիյի էօմրիւն թաճընը ա-
 13 լաճագտըր : Չիչ քիմսէ՝ ի զվա չէքտիյինտէ՝
 Ըլահտաւն սընանըյօրում աէմէսին . զիրա Վւ-
 լահ քէօթիւ շէյլէրտէն՝ սընամագսըզտըր , վէ
 14 օ՝ քիմսէյէ ի զվա վէրմէղ : Ըմնա հէր քէս՝
 քէնտի արզուսունտան ճէղպ օլունուպ եէմլէնէ-
 15 րէք ի զվայա տիւշէր . Վնտէն արզու կէպէ գա-
 լուպ՝ կիւնահ տօղուրուր , վէ կիւնահ թէքմիլ օ-
 16 լուպ՝ էօլիւմ տօղուրուր : Վլտանման՝ եա՛ սէվ-
 17 կիւլիւ գարընտաշարըմ : Չէր էյի վէրկի վէ
 հէր թէքմիլ պախշըշ՝ եօգարըտան ըշըղարըն
 Պասպասընտան էնէր , քի օնտա՝ թէպտիլ օլուն-
 18 մագ եա տէօնմէք քէօլկէսի եօգտուր : Միւ-
 րատ էտիպ՝ պիզի կէրշէքլիք սէօլիւ իլէ տօղուր-
 տու , քի պիզ օնուն մախլուգաթլարընըն պիր
 գուրֆանտասը օրալըմ :
- 19 Շէյլէ քի եա՛ սէվկիւլիւ գարընտաշարըմ՝
 հէր ատէմ իշիթմէյէ չափուք՝ սէօյլէմէյէ կէճ՝
 20 Էօրքէյէ կէճ տալրանըր օլուն : Օիրա աաէ-
 մին էօրքէսի՝ Վլահըն սատագաթընը իշլէմէղ :

( ) նուն իշխան հէր մուրտարըղը վէ քէօթիւլիւք 21
 չօզուղունու պրաղըպ՝ իշինիղէ տիքիլէն սէօզիւ
 մահճուպլուղըլա գապուլ էտին, քի օ՝ ճանընըղը
 խէլաս էթմէյէ գատիրտիր:

էմ սէօզիւն՝ տէյիլ եալընըղ իշիտիճիլէրի՝ 22
 իլա եափըճըլարը օլուն, վէ քէնտինիղի ալտաթ-
 ման: Օ իրա էյէր պիր քիմսէ սէօզիւն իշիտի 23
 ճիսի օլուպ՝ եափըճըսը տէյիլ իսէ, քէնտի տօ-
 ղուշունուն եիւզիւնիւ այինէտէ պագան ատէմէ
 պէնկղէր: Չիւն օ՝ քէնտինի նազար էթտի, 24
 վէ կէշտի, վէ տէր ա՛գապնէ կէօնէ օլտուղունու
 ունութտու: Մմա ազատըղըն թէքմիլ նօմօ 25
 սունա մէյլ էտէն՝ վէ տէվամ էտէն քիմսէ՝ ու-
 նուտուր տինկլէյիճի տէյիլ, իլա ա՛մէլ եափըճը-
 սը օլմաղըլա, օ քիմսէ քէնտի ա՛մէլինտէ սաա-
 տէթլու օլաճագ: Այէր արանըղտա պիր քիմ 26
 սէ՝ տիլինի զապգ էթմէմիշ իքէն՝ քէնտի եիւրէ-
 յինի ալտատարագ՝ քէնտինի տինտար զանն է-
 տէրսէ, օնուն տինի պագըլտըր: Մլահ վէ Պա 27
 պանըն ինտինտէ փաք վէ լէքէսիղ տին պու-
 տուր: Աօքսիւզէրէ վէ տուլ գարըլարա սըզըն-
 թըլարընտա զիյարէթ էթմէք՝ քիշի քէնտիսի-
 նի տիւնեատան լէքէսիղ սագլամագ:

ՊԵՇ, 2:

Եւ գարընտաշարըմ՝ ճէլիլ Մապըմըղ Յի 1
 սուս Քրիստոսուն իմանընը խաղրա պագմագ
 իլէ դութման: Օ իրա էյէր սիզին ճէմի՛յէթի- 2
 նիղէ ալթուն եիւզիւքլիւ՝ փարլագ էս՛վապ իլէ
 պիր ատէմ կիրէրսէ, վէ փիս էս՛վապ իլէ տախի
 պիր Փագիր կիրէրսէ, վէ փարլագ էս՛վապը կի- 3
 յէնէ պագարսանըղ, վէ օնա տէրսէնիղ: Սէն

- պուրատա խօշ օթուր, վէ ֆագիրէ տէրսէնիզ .
 4 Աէն օրատա տուր, եախօտ՝ շուրատա պասամաղը-
 փարգ էթմիշ օլմա՞զմըսընըզ, վէ եարամազ տիւ-
 5 շինմէլէր հաքիմլէրի օլմա՞զմըսընըզ : Աշխտին՝
 եա՞ սէվկիւլիւ գարընտաշարըմ՝ Ալլահ պու
 տիննանըն ֆագիրլէրինի իմանտա զէնկին՝ վէ
 օնու սէվէնլէրէ վա՞տ էթտիյի փատիշահաճըղա մի-
 6 րաս՝ ճըլար օլմաղա սէ՞չմէտիմի : Աիզ իսէ ֆա-
 գիրէ րաղպէթ էթմէտինիզ . սիզէ զէնկինլէր
 զուլմ էթմէզլէ՞րմի, վէ սիզի օնլար մահաճքէմէլէրէ
 7 չէքմէզլէ՞րմի : Աիզին իզէրինիզէ անկըմըշ օ-
 8 լան էյի ատա օնլար քիւֆր էթմէ՞զմի : Իմտի
 էյէր քիթապա կէօրէ՝ Վօնշունու քէնտին կի-
 պի սէվէսին տէյիւ՝ փատիշահանէ նօմօսու իճրա
 9 էտէյօր իսէնիզ, էյի էտէրսինիզ : Ամմա էյէր
 խագըրա պագարսանըզ, նօմօստան գասպահաթ-
 լըլար կիպի թէքտիր օլունարագ՝ կիննահ իշլէր-
 10 սինիզ : Օ՛իրա քիմքիպիւթինն նօմօսու կէօ-
 ղէտիր տէ պիր շէյտէ սուչու օլուրսա, հէ-
 11 փիսինէ սուչու օլմուշ օլուր : Օ՛իրա՝ Օ՛ինա
 էթմէ տէյէն՝ Վաթլ էթմէ տախի տէտի . ամ-
 մա էյէր զինա էթմէզսէն տէ՝ գաթլ էտէրսէն ,
 12 նօմօսու պօզմուշ օլուրսուն : Պէօյլէ սէօյլէ-
 յին , վէ պէօյլէ ա՞մէլ էտին, շէրաս՝ թլէրի ա-
 զատըզ նօմօսու միւճէպինճէ կէօրիւլէճէք քիմ-
 13 սէլէր կիպի : Օ՛իրա շէրաս՝ մէրհամէթ
 էթմէմիշ քիմսէյէ մէրհամէթսիզտիր . մէրհա-
 մէթ՝ շէրաս՝ թլն իւզէրինէ էօյինիւր :
 14 Աէ՞ ֆայիտէ՝ եա՞ գարընտաշարըմ՝ էյէր պիր
 քիմսէ իմանըմ վար տէր տէ՝ ա՞մէլլէրի օլմազսա ,
 15 հիշ իման օնու գուրթարա պիլի՞րմի : Ա է է-

Եր պիր գարընտաշ եա գըղգարընտաշ չըփլագ
 վէ հէր կիւնքի դասմա մուհթաճ օլուրլարսա,
 վէ սիզտէն պիրի օնլարա տէրսէ. Սէլամէթ իլէ 16
 կիտին, ըսարնըն, վէ տօյուն, ամմա օնլարա՝ թէ-
 նէ իգթիզա էտէն շէյլերի վէրմէղսէնիզ, նէ²
 Ֆայիտէ: Պունճիլէյին իման տախի՝ էյէր ա՝ 17
 մէլէրի օլմագսա, քէնտիլիյինտէ էօլիւտիւր:
 Վմմա պիրի տէյէճէք. Սէնին իմանըն վար, պէ- 18
 նիմ տախի ա՝ մէլէրիմ վար, պանա իմանընը ա՝
 մէլէրին օլմագսըղըն կէօսթէր, պէն տախի սա-
 նա՝ ա՝ մէլէրիմտէն իմանըմը կէօսթէրէյիմ:
 Սէն Վլասըն պիր օլտուղունու ինանըրսըն, էյի 19
 էտէրսին, շէյգանլար տախի ինանըրլար, վէ
 տիթրէրլէր: Վմմա եա պաղըլ ատէմ՝ իմանըն 20
 ա՝ մէլսիզ էօլիւ օլտուղունու պիլմէյէ իսթէրմի-
 սին. Պապամըղ Վբրահամ օղու Սահակը 21
 մէզպահըն իւզէրինտէ սունմաղըլա՝ ա՝ մէլէրիլէ
 սատըղլա՝ նմատըմը: Աէօրի՝ յօրմուսուն քի՝ ի- 22
 ման օնուն ա՝ մէլէրի իլէ պերապէր իշլէրիտի, վէ
 իման ա՝ մէլէր իլէ թէքմիլ օլունտու: Սէ՝ 23
 Վբրահամ Վլահա ինանտը, վէ օնա սատա-
 գաթ սայըլտը՝ տէյէն քիթապ թէքմիլ օլտու,
 վէ Վլահըն տօսթու անկըլտը: Վմտի կէօրի՝ 24
 յօրմուսունուզ քի՝ ատէմ եալընըղ իման իլէ
 տէյիլ՝ իլլա ա՝ մէլէր իլէ սատըղլանըր: Էմ 25
 քէզալիք Ֆահիշէ Վախար տախի ճասուլարը
 գապուլ էտիպ՝ ղայրի եօլտան չըգարտըղընտա,
 ա՝ մէլէր իլէ սատըղլա՝ նմատըմը: Օիրա նիճէ 26
 քի թէն բուհուղ էօլիւ իսէ, պէյլէճէ իման
 տախի ա՝ մէլսիզ էօլիւ տիւր:

ՊԵՇ, 3:

- 1 **Չ**օգ խօծալար օլման՝ եւմ գարրնտաշլարրմ ,
 շին պիլին քի՝ տաճսի զիյատէ հեզքմ ալաճագ-
- 2 սընըզ : **Օ**իրա հեփիմիզ չօգ շէյլէրտէ հադսի
 էտէրիզ . էյէր պիր քիմսէ սեօզտէ հադա էթ-
- 3 մէզսէ , օ՝ քեամիլ՝ պիւթիւն թէնինի զապդ էթ-
 մէյէ գատիր ատէմտիր : **Ի**շթէ աթլարրն կէմ-
- 4 լէրինի՝ օնլարրն աղզլարրնս գօրուզ , քի օնլար
 պիլէ իդաս՝ թ էտէ , վէ օնլարրն պիւթիւն թէնի-
- 5 նի տէօնտէրիլիզ : **Ի**շթէ կէմիլէր տախի օգա-
 տար պէօյիւք իքէն՝ վէ շէտիտ թիւզկեարլէրտէն
- 6 սիւրիւքլէնիլ իքէն՝ գուլանանըն կէօնլիւ իսթէ-
 տիյի եէրէ պիր փէք քիւշիւք տիւմէն իլէ
- 7 տէօնտէրիլիլի : **Պ**ունճիլէյին տիլ տախի քիւ-
 շիւք ա՛ղսի տրը , ամմա պէօյիւք պէօյիւք էօյիւ-
- 8 նիւր . իշթէ աղ աթէշ՝ նէ գատար քէրէսթէ
 գութուշտուրուր : **Տ**իլ տախի աթէշ՝ նահագգ-
- 9 լըղըն տիւնեասըտրը , տիլ ա՛ղալարրմըղտա պէօյ-
 լէ օլուր , պիւթիւն թէնի լէքէլէրտէն վէ էօմրիւն
- 10 տէվրինի ա՛լէվլէնտիրէն վէ ճէհէննէմտէն ա՛-
 լէվլէնէնտիր : **Օ**իրա ճանալարլարրն հէմ
 տախի գուշարրն վէ սիւրթիւնէն հէմ տախի սու-
- տա օլան հայվանլարրն հէր ճինսի՝ ատէմին ճին-
 սինտէն զապդ օլունուր , հէմ զապդ օլունմուշ-
- տուր : **Մ**մմա տէլի՝ ատէմլէրին հիշ պիրի զապդ
 էթմէյէ գատիր տէյիլտիր . զապդ օլունմազ
 քէօթիւ շէյտիր . էօլիւմ կէթիրիճի աղուտան
- տօլուտուր : **Մ**լաճ վէ Պապայը օնուն իլէ միւ-
 պարէքլէրիզ , վէ Մլաճըն պէնկզէյիշինէ կէօ-
 րէ եափըլմըշ ատէմլէրէ օնուն իլէ պէտտուա՛ է-
- տէրիզ : **Հ**էման օ՝ աղըղտան խայր տուա՛ վէ

պէտտուա՛ չըգար . պու շէյլէր՝ եա՛ գարընտաշ-
 ւարըմ՝ պէօյլէ օլմագ կէրէք տէյիլ տիր : Զիչ 11
 պիր շէշմէ հէման պիր տէլիքտէն դաթլըյը վէ
 աճըյը ագըտըրմը : Ա՛ա՛ գարընտաշարըմ՝ 12
 հիչ ինճիր աղաճը զէյթուն՝ եա ասմա ինճիր՝
 վէրէ պիլիըմի . պէօյլէճէ դուզու փունկար տա-
 խի դաթլը սու վէրէմէզ : Արանըզտա ուլիմ 13
 վէ պիլկիճ քիմ իսէ , էյի կէշինմէսինտէն իլմ
 մահճուպուդու իլէ քէնտի ա՛մէլէրինի կէօս-
 թէրսին : Ա՛մնա էյէր եիւրէքլէրինիզտէ աճը 14
 հասէտ վէ զավղաճըլըղընըզ վար իսէ , էօ-
 յունիւպ կէրշէքլիյէ գարշը եալան սէօյլէմէն :
 Պու իլմ եօգարըտան էնէն տէյիլտիր . լաքին 15
 տիւնեալի՛ նէֆսանի՛ շէյդանիտիր : Օ՛իրա 16
 հասէտ վէ զավղա օլտուդու եէրտէ՛ նիզամսըզ-
 լըզ վէ հէր ֆէնա՛ շէյ գա՛նի՛ օրատատըր : Ա՛մնա 17
 եօգարըտան օլան իլմ՝ էվվէլա փաքտըր , ան-
 տէն սէլամէթլու՛ մահճուպ՝ միւդիւ՛ մէրհամէթ-
 տէն վէ էյի մէյվէլէրտէն տօլու՛ ֆէրք էթմէզ՝
 վէ միւրայըլըզ էթմէզ տիր : Ա՛մնա ստտագա- 18
 թըն մէյվէսի՛ սէլամէթի իճրա էտէնլէրէ սէլա-
 մէթ իլէ էքիլիր :

ՊԵՇ 4:

Արանըզտա ճէնքլէր վէ նիզալար նէ՛րէտէն օ- 1
 լուր . ոյուրատան՝ ա՛ղալարընըզտա ճէնք գալալը- 2
 րան սէֆաաթլարընըզտան տէյիլմի : Արդու-
 լէրսինիզ , վէ մալիք օլմագսընըզ . գաթլ էտէր-
 սինիզ , վէ հասէտ էտէրսինիզ , վէ էլէ կէթիրէ-
 մէզսինիզ . սապաշը՛րսընըզ , վէ ճէնքլէշիրսի-
 նիզ , վէ մալիք օլմագսընըզ . շիւն տիլէմէզսի- 3
 նիզ : Տիլէրսինիզ , վէ ալմագսընըզ . շիւնքի

- 4 Ֆենա՛ն նիյէթ իլէ տիլէրսինիզ , թաքիմ սէֆա-
 ա՛թլարընըզա խարճ էտէսինիզ : Այ զինա-
 քեարլար՝ էրքէքլէր վէ գարըլար՝ պիլմէ զմիտի-
 նիզ քի տիւնեանըն տօսթլուղու՝ Ալլահա տիւշ-
 մէնլիքտիր . իմտի հէր քիմ տիւնեանըն տօսթու
 5 օլմաղա իսթէրսէ , Ալլահըն տիւշմէնի օլուր :
 Աօխսաա զանն էտէրսինիզ քի՝ քիթապ պօշունա
 սէօյլէր . Ալիզտէ սաքին օլան բուհ՝ գրղզանճըղա
 6 արղու չէքէր : Ատքին Ալլահ տահա՛յ պէօյիւք ի-
 նայէթ վէրիր , օնուն իչիւն տէր . Ալլահ մաղ-
 բուրլարա զըթ տուրուր , ամմա ալլազ կէօնիւլ-
 7 լիւլէրէ ինայէթ վէրիր : Ամտի Ալլահա միւ-
 դիւ օլուն , շէյգանա գարշը՝ տուրուն , վէ սիզտէն
 8 գաշաճաճաթրր : Ալլահա եագլաշըն , վէ օ սի-
 զէ եագլաշաճաճաթրր . եա կիւնահ քեարլար՝ էլ-
 լէրինիղի փաքլայըն , հէմ եա իքի կէօնիւլիւլէր՝
 9 եիւրէքլէրինիղի թէմիզլէյին : Տէրտ չէքին ,
 վէ եաա չէքին , վէ աղլայըն , կիւլիւշիւնիւզ եա-
 սա՝ վէ սէվինճինիզ գասավէթէ տէօնտէրիլսին :
 10 Բապպըն հուզուրունտա ալլաղլանըն , վէ սիղի
 11 եիւճէլտէճէքտիր : Այ գարընտաշար՝ պիրի
 պիրինիղի զէմմ էթմէն . գարընտաշը զէմմ է-
 տէն վէ գարընտաշընը հէօքմ էտէն՝ նօմօսու
 զէմմ էտէր , վէ նօմօսու հէօքմ էտէր . վէ էյէր
 նօմօսու հէօքմ էտէրսէն , նօմօս իշլէյիճիսի
 տէյիլսին , իլլա նօմօս հէօքմ էտիճիսիսին :
 12 Աօմօս էտիճիսի վէ հաքիմ պիրտիր , օլքիմ՝
 խէլաս էթմէյէ վէ հէլաք էթմէյէ գատիր տիր .
 ամմա սէն զայրիյի հէօքմ էտէն՝ քիմսին :
 13 Հալա կէլին սիզ՝ Պուկիւն եա եարըն ֆիւլան
 շէհրէ վարաճաղըզ , վէ օրատա պիր երլ էտէ-
 ճէյիզ , վէ թիճարէթ էտէճէյիզ , վէ քեար է-

տէճէյիզ՝ տէյէնլէր. Սիզ քի եարընըն նէ օ. 14
 լաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա էօմբիւնիւզ նէ՞
 տիր. չիւն օ՝ պիր պուհարտըր, քի պիր ազ կէօ-
 րիւնիւր, վէ անտէն զայպ օլուր: Պունա պէ- 15
 տէլ սիզ՝ Լյէր Լ. լահ իսթէր տէ եաշարսագ՝
 պունու եա օնու էտէճէյիզ տէմէլիսինիզ:
 Ը իմտի իսէ՝ քէնտի մաղբուրլուգլարընըլտա 16
 էօյիւնիւրսինիւզ. չիւն հէր պէօյլէ էօյիւնիւզ
 եարամաղտըր: Իմտի էյլիք էթմէյի պիլէնէ վէ 17
 էթմէյէնէ՝ կիւնահ տըր:

ՊԵՇ, 5:

Կալա կէլին՝ եա՞ զէնկիւնլէր՝ իւզէրինիզէ կէլէ- 1
 ճէք պէլալէրտէն էօթիւրիւ Ֆիղան էտէրէք 2
 աղայըն: Սիզին մալընըզ չիւրիւմիւզ, վէ էս- 3
 վապլարընըզ կիւլէ եէնիյի օլմուշտուր: Լ. 3
 թունունուզ վէ կիւմիւշիւնիւզ փասլանմըշտըր,
 վէ օնլարըն փասը սիզէ շէհատէթ իչիւն օլաճագ,
 վէ սիզին էթլէրինիզի աթէշ կիպի եէյէճէք. 4
 սօն կիւնլէր իչիւն երղտընըզ: Իշթէ սիզին 4
 չիֆթլիքէրինիզի պիլէն իշճիլէրին իւճրէթի քի՝
 սիզտէն ալըգօնմուշ՝ պաղըրըյօր, վէ պիլիճիլէ-
 րին շամաթասը՝ ա՛սքէրլէր Բասպլընըն գուլազ-
 արընա եէթիշտի: Եէրին իւզէրինտէ զէվգու 5
 սէֆա սիւրտիւնիւզ. եիւրէքլէրինիզի պօղազ-
 լանմագ կիւնիւ իչիւն կիպի պէսլէտինիզ: Սա- 6
 տըղըն իւզէրինէ հէօքմ էտիպ՝ օնու գաթլ էթ-
 տինիզ. օ սիզէ գարշը տուրմատը:

Իմտի եա՞ գարընտաշլար՝ Բասպլըն կէլիշինէ 7
 գատար սապր էտին. իշթէ չիֆթճի եէրին գըյ-
 մէթլի մահսուլունու պէքլէր, վէ օնուն իչիւն
 չօգ սապր էտէր, թա իլք վէ սօնկ եաղմուրու ա-

- 8 լանստէք: Սիզ տախի սայր էտին, եիւրէք-
լէրինիդի մէօհքէմ էտին, զիրա Վապարն կէլիշի
- 9 եագլաշմըշտոր: Ան գարընտաշար՝ պիրի պի-
րինիզէ գարշը ահ չէքմէն, թաքիմ հէօքմ օ-
լունմայասընըղ. իշթէ հաքիմ գափուլարըն էօ-
- 10 նիւնտէ տուրույօր: Ան գարընտաշարըմ՝
Վապարն ասընտա սէօյլէյէն փէյղամպէրլէրի
էզիյէթ չէքմէքտէ վէ սապրտա էօրնէք դու-
- 11 թուն: Իշթէ տայանանլարա՝ նէ մութլու տէ-
րիզ. Յորուն սապրընը իշիթտինիզ, վէ Վապարն
էնճամընը կէօրտիւնիւզ, քի Վապպ չօգ մէրհա-
մէթլու վէ մէրհամէթ էտիճիտիր:
- 12 Վ է հէփիսինտէն էվվէլ եա գարընտաշա-
րըմ՝ եէմին էթմէն, նէ կէօք իլէ՝ նէ եէր իլէ, նէ
տէ պիր զայրի եէմին իլէ. իլա սիզին պէլինիզ
պէլի՝ վէ եօղունուզ եօգ օլուն, թաքիմ հէօքմ
ալթընա տիւշմէյէսինիզ:
- 13 Սիզտէ պիր քիմսէ էզիյէթտէ՞մի, տուա՛ էթ-
սին. պիր քիմսէնին եիւրէյի շէ՞նմի, իլահի օ-
- 14 գուսուն: Սիզտէ պիր քիմսէ խասթամ՞մը, քի-
լիսանըն իխթիարլարընը տա՛վէթ էթսին, վէ օ-
նուն իւզէրինտէ տուա՛ էթսինլէր, վէ Վապարն
- 15 ասընտա օնու եաիլ իլէ եաղլասընլար: Վ է ի-
մանըն տուա՛սը խասթայա շիֆա՛ վէրէճէք, վէ
Վապպ օնու գալտըրաճագտըր. վէ էյէր կիւնահ-
լար իշլէմիշ իսէ տէ, օնա ա՛ֆվ օլունաճագտըր:
- 16 Պիրի պիրինիզէ սուշլարընըղը իքրար էտին,
վէ պիրի պիրինիզ իչիւն տուա՛ էյլէյին, թա
քիմ շիֆա՛ պուլասընըղ. սատըղըն գըլընան
- 17 տուա՛սընըն չօգ գուլվէթիվար: Աղիա պիղիմ
իլէ էլէմտաշ ատէմ իտի, վէ եաղմուր եաղմա-
մաղա տուա՛տանիյաիլ էյլէտի, վէ եէր իւզէրին-

տէ իւշ երւ վէ ալթը այ եաղմուր եսղմատը :
 Վ է եինէ տուա՛ էյէտի, վէ կէօք եաղմուր վէր- 18
 տի, վէ եէր՝ մահսուլունու վէրտի :

Եւն գարընտաշլար՝ էյէր սիղտէ պիրի կէր- 19
 չէքլիքտէն ստիար տա՛ օնու պիր քիմնէ տէօն-
 տէրիբտէ, պիլսի՛ն քի կիննահքեարը սափտը- 20
 զը եօլունտան տէօնտէրէն՝ էօլիւմտէն ճա՛ն
 գուրթարաճագ, վէ չօգ կիննահլար
 էօրթէճէքտիր :

ՊԵՏՐՈՍ

ԵՌԵՅԵԱԼԸՆ ՊԻՐԻՆՆԻ ԿԵԹՈՒ

ԳՆԿԻՆ՝ ՄԻՆԻԹԻԻՒՄԻՒ

ՊԵՇ, 1:

- 1 Պետրոս՝ Յիսուս Վրիստոսուն առաքեալը՝
Պոնտոս՝ Կաղատիա՝ Կապադովկիա՝ Ասիա վէ
Բիթանիատա փերուշան օլան սէշիլիշ միւսա-
- 2 Ֆիրլէրէ՝ իդաա՛թ՝ վէ Յիսուս Վրիստոսուն
գանընըն սէրփիլիշի իշին՝ Րուհուն մուգատ-
տէսլիյի իլէ Պապա Մլաճըն թագաիրինէ կէօրէ
օլանլտրա՛ սիզէ ինայէթ վէ սէլամէթ չօղալա :
- 3 Րասպլըմըղ Յիսուս Վրիստոսուն Մլաճը վէ
Պապասը միւպարէք օլսուն , օլ քիմ պիղի՛ չօղ
մէրհամէթինէ կէօրէ Յիսուս Վրիստոսուն էօ-
լիւլէրտէն տիրիլմէսի վասիդասի իլէ եաշայան
- 4 իւմիտէ թէքրար տօղուրտու , չիւրիւմէղ վէ
նափաքլանմաղ վէ սօլմաղ՝ սիզին իշին կէօքլէր-
- 5 տէ սաղլանմըշ միրաս՝ իշին . Աիզի քի՛ իմանըն
վասիդասի իլէ՛ ախրըր զէմանտէ աշիքեար օլմաղա
հաղըր օլան խէլաս իշին՝ Մլաճըն գուվլէթի

իլէ հըֆղ օլունուրսունուղ . Վրի օնուն իլէ մէս 6
 բուր օլուրսունուղ , էյէր իգ թիզա իսէ՝ շիմտի պի-
 րաղ կէօնա կէօն թէճրիւպէլէր իլէ գասավէթտէ
 իսէնիղ տախի . (Թ)աքիմ իմանընըզըն թէճրիւ 7
 պէսի՝ հէլաք օլուր ալթունտան՝ էյէրչի օ աթէշ
 իլէ գալլ օլունուր իսէտէ՝ գըյմէթլի պուլունա
 մէտհ վէ ի՛ղզէթ վէ ճէլալ իչիւն Յիսուս Վրիս-
 տոսուն աշիքեար օլմասընտա , քի օնու սիղ՝ 8
 կէօրմէյօր իսէնիղ տախի՝ սէվէյօրսունուղ , քի
 օնու շիմտի կէօրմէյօրսունուղ , ամմա օնա ինան-
 տըզընըզտան՝ թ ա՛ պիր օլունմազ վէ ճէլիլ սէվինճ՝
 իլէ մէսբուր օլուրսունուղ . Ա է իմանընըզըն 9
 նէթիճէսինէ՝ էն՝ նի՛ ճանլար իսէլասընա նայիլ օ-
 լուրսունուղ : Վրի օլ իսէլասըն խուսուսունտա՝ 10
 սիղէ օլաճագ ինայէթտէն էօթիւրիւ փէյղամ-
 պէրլիք էտէն փէյղամպէրլէր արատըլար , վէ
 թէֆթիշ էթտիլէր . Չիւն թէֆթիշ էթտիլէր , 11
 քի օնլարտա Վրիստոսուն Վուհու՝ Վրիստոսուն
 էլէմլէրինի վէ օնտան սօնկրա ճէլալի փէշին շէ-
 հատէթ էտէրէք՝ նէ՞՝ վէ հա՞նկը վազըթ իչիւն
 պէյան էտէրիտի . Վրի օնլարա աշիքեար օլուն 12
 տու , քի քէնտիլէրինէ տէյիլ՝ իլա օ շէյլէրի
 պիղէ խըզմէթ էտէրլէրիտի , քի օլ շէյլէր շիմտի
 սիղէ կէօքտէն կէօնտէրիլէն Վուհ էլ գուտս իլէ
 սիղէ միւթտէ էտէն քիմսէլէրին վասիդասի իլէ՝
 խապէր վէրիլմիշտիր , քի օլ շէյլէրէ մէլէքլէր
 նազարգըմաղա արզու շէքէրլէր :

(Ն)ուն իչիւն ա՛գընըզըն պէլէրինի գուշա- 13
 տըպ այըդ տուրարագ՝ Յիսուս Վրիստոսուն
 զուհուրինտէ սիղէ կէթիլիլէճէք ինայէթէ
 թէքմիլէն իւմիտ էտին , վէ իղաա՛թըլ էվլատ- 14
 լար կիպի՛ ճահիլլիյինիղտէքի էվվէլքի շէհ-

- 15 վէժէրէ ույման . Իլլա սիզի տա՛վէժ էտէն մուգատտէսէ կէօրէ՛ հէր կէչինմէքտէ սիզ տա-
- 16 խի մուգատտէսլէր օլուն : Օ՛խրա եազըլմըշտորր . Մ՛ուգատտէսլէր օլուն , զիրա պէն մուգատ-
- 17 տէս իմ : Ա՛ է էյէր հէր քէսին ա՛մէլինէ կէօրէ խաղըրա պա՛յգ մայարագ շէրաա՛թ կէօրէնի Պապա՛ շաղըրըրսանըզ , միւսաֆիրլի յինիզին զէմա-
- 18 նրնը գօրգո՛ւ իլէ կէչիրին : Ա՛ է պիլին քի՛ աթալարտա՛ն գալմա պաղըլ կէչինմէնիզտէն շիւրիւր շէյլէր իլէ՛ էա՛նի ալթուն վէ կիւմիւշ իլէ
- 19 ֆիտա օլունմատընըզ , իլլա գուսուրսուզ վէ լէքէսիզ գուզունո՛ւն կիպի՛ Վ՛րիստոսուն գըյմէթ-
- 20 լի գանը՛ իլէ : Վ՛ի օ՛ կէրչի տիւնեանըն գուրուլմասընտան էվվէլ թագտիր օլունմուշուտու ,
- ամմա ախըր զէմանլարտա՛ սիզին իչիւն պէյան
- 21 օլունտու , սիզէ քի՛ օնուն վասիդասի իլէ՛ օնու էօլիւլէրտէն տիրիլտէն վէ օնա ի՛զզէթ վէրէն Մ՛լլահա ինանըրսընըզ , շէյլէ քի իմանընըզ վէ
- 22 իւմիտինիզ Մ՛լլահա օլուն : Վ՛ուհուն վասիդասի իլէ կէրչէքլիյին իզաա՛թընտա՛ միւրայըլըգսըզ գարընտաշ մուհապպէթի իչիւն՝ ճանլարընըզը փաքլէյիպ՛ պիրիպիրինիզի փաք եիւրէք ի-
- 23 լէ հէրարէթլէ սէվին : Օ՛խրա շիւրիւր թօխուաման տէյիլ՝ իլլա շիւրիւմէզ՛ եաշայան վէ էպէտէն գալան Մ՛լլահըն սէօզիւ իլէ թէքրար
- 24 տօղտունուզ : Օ՛խրա հէր թէն օթ կիպի՛ վէատէմին հէր ի՛զզէթի օթուն շիչէյի կիպի տիր .
- 25 օթ գուրուր , վէ օնուն շիչէյի տիւշէր . Մ՛մմա Մասպըն սէօզիւ էպէտէն գալըր . վէ սիզէ միւթտէ օլունան սէօզ՛ պո՛ւ տուր :

ՊԵՇ, 2:

Իմօրհն հէր քէօթիւլիւյիւ վէ հէր հիլէյի վէ միւ 1
 րայըւըգլարը վէ հասէտլէրի վէ հէփ զիյպէթլէրի 2
 թէրք էտիպ, հէնուզ տօղմուշ մասուժար կի- 2
 պի սէօղիւն խալիս սիւտիւնիւ արգուլէյին, թա-
 քիմ օնուն իլէ խէլասէ պէօյիւյէսինիզ . Այէր 3
 Բապպըն լադիֆ օլտուղունու դաթարնըզ իսէ .
 Քի օլ կէրչի ատէմլէրտէն րէտտ օլունմուշ ամ- 4
 մա Ալլասըն ինտիւնտէ սէչկին ՛՛է գըյմէթլի՛ նա-
 շայան դաշաւ եագլաշըպ, սիզ տախի՛ Յիսուս 5
 Քրիստոսուն վասիգասի իլէ Ալլասա մագպու-
 րուհանի գուրպանլար սունմաղա՛ եաշայան դաշ-
 լար կիպի րուհանի էվ՛ մուգատտէս քեահինլիք 6
 պինա օլունտունուզ : . ( )նուն իչիւն քիթապտա-
 տախի վարտըր . Այթէ Սիօնտա պիր քէօչէպա-
 շը սէչկին գըյմէթլի դաշ գօրում . վէ օնա ի- 7
 նանան աշլա ութա՛նմայաճագտըր : Իմօրի գըյ-
 մէթլի՛ սիզ ինանանլարաւտըր . ամմա ինանմա-
 յանլարա՛ ետիրճըլարըն րէտտ էտիպ՝ օ քէօչէ-
 պաշը օլան դաշ հէմ թէօքէզ դաշը վէ սիւրչմէք- 8
 լիք գայասըտըր , օնլարա՛ քի՛ ինանմայըպ սէօզ-
 տէ թէօքէզիլլէր , քի օնա՛ հէմ թա՛յին տախի 3
 օլտուլար : Ամմա սիզ՛ սէչկին միլլէթ՛ փատիշա-
 հանի քեահինլիք՛ մուգատտէս դաիֆէ՛ խասս
 գալմսընըզ . թաքիմ սիզի գարանլըգտան քէն-
 աինին ա՛ճայըպ ըշըղընա տա՛վէթ էտէնին Փա-
 զիլլէթլէրինի խապէր էտէսինիզ . Սիզ քի՛ պիր 10
 զէման գալմ տէյիլիտիւնիզ , ամմա շիմօրի Ալլա-
 հըն գալմըսընըզ , քի մէրհամէթ օլունմամըշը-
 տընըզ , ամմա շիմօրի մէրհամէթ օլունտունուզ :
 Այա՛ սէվկիւլիւլէր՛ զուրպէթտէ օլանլար վէ 11

- միևսաֆիրլէրէ կիպի եալվարըրմ , քի ճանըն
 իւղէրինէ ճէնք գալտըրան թէն շէճվէթլէրին-
- 12 տէն կէրի տուրասընըղ . Ա է դաիֆէլէրին . ա-
 րասընտա կէչինմէնիղ էյի օլտուն . թաքիմ սի-
 զի ֆէնաքեարլար տէյիւ զէմմ էթաիքլէրի շէյ-
 տէ՝ էյի ա՛մէլլէրինիզի կէօրմէ . քլէ՝ զիյարէթ կիւ-
- 13 նիւնտէ Մ . լլասհա շիւքր էտէլէր : Իմտի Մապպ
 իչիւն՝ հէր ինսանի մախլուգա՝ կէրէք փատիշասհա
- 14 պաշտա օլանա՛ կիպի , կէրէք վալիլէրէ՝ ֆէնա-
 քեարլարտան ինթիգամ ալմաղա՝ էյի ա՛մէլ իշ-
 լէյէնլէրին իսէ մէտհի իչիւն օնտան կէօնտէրի-
- 15 լէնլէրէ կիպի՝ իգաա՛թ էտին . Օ իրա Մ . լլասըն
 իրատէթի պէօյլէ տիր , քի էյլիք իշլէմէյիլէ՝ ա՛-
 գըլըղ ատէմլէրին ճահլլէլիինին աղղընը՝ գա-
- 16 փայասընըղ : Մ՛ զատըլար կիպի՝ վէ տէյիլ ա-
 զատըղը . քէօթիւլիւյէ էօրթիւ դու՛թանլար կիպի՝
- 17 իլլա Մ . լլասըն գուլարը՝ կիպի օլուն : Հէփիսինէ
 րաղպէթ էտէսինիղ . գարընտաշլըղը սէվին .
 Մ . լլաստան գօրգուն . փատիշասհա հիւրմէթ է-
 տին :
- 18 Խըղմէթ . քեարլար հէր գօրգու իլէ էֆէնտիլէ-
 րինէ միւղիւ օլտունլար , տէյիլ եալընըղ էյիլէրէ
- 19 վէ եալաշլարա՝ իլլա թէրսլէրէ տախի : Օ իրա
 լուգֆ պուտուր . քի՛ պիր քիմնէ՛նասհագգ եէրէ
 էզիյէթ չէքէրքէն՝ Մ . լլաս իչիւն զամիրտէն
 էօթիւրիւ գասալէթլէրէ թէհամմիւլ էտէ :
- 20 Օ իրա էյէր գապահաթ իշլէյիպ . քէօթէք եէ-
 տիյինիղտէ՝ թէհամմիւլ էտէրսէնիղ , նէ՞ շանը-
 նըղ օլուր . ամմա էյէր էյլիք էթմէյիլէ էզիյէթ
 չէքէրսէնիղ , Մ . լլասըն ինտինտէ լուգֆ պու-
- 21 տուր : Օ իրա պունա՛ տա՛վէթ օլունտունուղ .
 չիւնքի Վ . րիստոս տախի սիզին իչիւն էզիյէթ

շէքտի, վէ սիղէ էօրնէք պրագտը, թաքիմ օ-
 նուն իղէրի արտընճա վարասընըղ. Վի օ՛ կիւ 22
 նահ իշլէմէտի, վէ աղզընտա հիլէ պուլունմա-
 տը. Վի օ՛ սէօյիւլաիւբտէ՝ գարշը սէօյմէղիտի, 23
 վէ էլէմ շէքէրքէն գօրգու թմազըտը. ամմա
 շէնտի հագգ իւղրէ շէրաս՝ թ կէօրէնէ թէս-
 լիմ էտէրիտի: Վի օ՛ աղաճըն իւղէրինտէ քէն 24
 տիտի թէնինտէ կիւնահլարըմըղը եիւքլէնտի.
 թաքիմ կիւնահլար իշիւն էօլիւպ՝ սատագաթ ի-
 շիւն եաշայալըմ, քի օնուն եարասը իլէ սիղ շի-
 ֆա պուլտունուղ: Օ՛ իրա եօլու շաշըրմըշ գօ- 25
 յունլար կիպի իտինիղ, լաքին շիմաի ճանլարը-
 նըղըն չօպանընա վէ նաղըրընա տէօնտիւնիւղ:

ՊԵՇ, 3:

Վէզաղէք գարըլար՝ քէնտի գօճալարընա միւղիւ 1
 օլտունլար. թաքիմ էյէր պա՛զըլարը սէօղէ միւ-
 դիւ օլմազլարսա, գարըլարըն կէշինմէսի վասի- 2
 գասի իլէ սէօզսիւզ գազանըլալար, սիղին գօր-
 գու իլէ օլան թէմիղ կէշինմէլէրինիղի կէօր-
 մէլէրիլիլէ: Վ է օնլարըն տօնանմասը՝ տիշա-
 րըտան սաչէր էօրմէսի վէ ալթուն թաղընմասը՝ 4
 եա էս՝ վապլար կիլինմէսի օլմասըն. Վլա Մ,Ը
 լահըն հուզուրունտա փէք գըյմէթիլի օլան՝ եա-
 վաշ վէ մահճուպ բուհուն ֆէսատսըղըղընտա
 եիւրէյին կիղլի ատէմի՛ օլա: Օ՛ իրա պիր զէ- 5
 ման մուգատտէս գարըլար տախի՛ Մ, լահա իւ-
 միտ էտէրէք քէնտի գօճալարընա իղաս՝ թ էթ-
 մէքլէ՝ քէնտիլէրինի պէօյլէ տօնատըրըլարտը. 6
 Վիճէ քի Սաուա Մ, բրահամա իղաս՝ թ էտիպ՝ օ-
 նու էֆէնտի շաղըրըրըտը, քի սիղ էյլէք էտիպ

հիչ պիր գօրգուտան հավֆ էթմէմէյիլէ՝ օնուն էվլատլարը օլուրսունուղ :

7 Այբէքէր քէզալէք պիլէլէրինճէ իւմ իլէ սաքին օլսուն, վէ գարըլարա տահա զայի Ֆ գասպ կիպի՝ իբրամ էյլէյին, էօմրիւն ինայէթինէ միրաս՝ տաշլարա տախի կիպի. թաքիմ տուալարընըղըն արաը քէսիլմէյէ :

8 Ա է էնճամ հէփինիղ պիր Ֆիբրտէ՝ պիրի պիրինիղի աճըյանլար՝ գարընտաշլարը սէվէնլէր՝

9 մէրհամէթլիլէր՝ միւրիւվվէթլիլէր օլուն. Վէմլիլէ պէտէլ քէմլիք՝ եախօտ սէօյմէք պէտէլինէ սէօյմէք էտա էթմէն, ամմա օնուն աքսիսի՝ միւպարէքլէյէնլէր օլուն. չիւն պիլիբսինիղ քի՝ պունա տա՛վէթ օլունտունուղ, թաքիմ պերէ-

10 քէթէ վարիս՝ օլասընըղ : Օ իրա էօմիւր սէվմէյէ վէ էյի կիւնլէր կէօրմէյէ իսթէյէն՝ քէնտիտիլինի քէօթիւլիքտէն տինտիրսին, վէ տու-

11 տագլարընը քի՝ հիլէ սէօյլէմէսին. Վէօթիւլիքտէն սախըն, վէ էյլիք իշլէսին, սէլամէթի

12 արասըն, վէ օնուն արտընճա վարսըն : Օ իրա Մապըն կէօղէրի սատըղլարըն իւղէրինտէ՝ վէ օնուն գուլագլարը օնլարըն նիյաղընտատըր. ամմա Մապըն եիւղիւ քէօթիւ իշլէր իլէյէնլէ-

13 րին իւղէրինտէտիր : Էմ էյեր էյինին ույուճուլարը օլուրսանըղ, սիղէ քէմլիք էտէճէք

14 քի՛մտիր : Ապքին էյեր սատագաթ իշիւն էղիլէթ չէքէրսէնիղ տախի՝ նէ մութլու սիղէ. ամմա օնլարըն գօրգուսունտան գօրգամայասընըղ, վէ իղ-

15 գիրապէ տիւշմէյէսինիղ. Ապքին եիւրէքլէրինիղտէ Մապ Մլլահըն մուգատտէսլէյին. վէ սիղտէ օլան իւմիտտէն սիղտէն ճէվապ դալապ էտէնլէրէ՝ մահճուպլուգ իլէ վէ գօրգու իլէ ճէվապ

վերմէյէ տայիմա հազըր օլասընըղ . Ա է էյի 16
 զամիրինիզ օլսուն . թաքիմ սիզի ֆէնսքեարլար
 կիպի զէմմ էթաթլէրի շէյտէ՝ Վրիստոստա օ-
 լան սիզին էյի կէշինմէնիզի ինճիտէնլէր ութա-
 նալար : Օիրա էյեր Մլասըն իրատէթի իսէ՝ 17
 տասայ էյի տիր քի էյլիք էտէրքէն էզիյէթ չէք-
 մէք , վէ տէյիլ քէօթիւլիք էտէրքէն : Օիրա 18
 Վրիստոս տախի կիւնասլար իչիւն՝ սատրդ օլան՝
 նասագգ քիմսէլէրին ուղուրունա պիր . քերրէ
 էօլտիւ , թաքիմ պիզի Մլասա եագլաշարրա .
 վէ կէրչի թէնտէ էօլտիւրիւլտիւ , ամմա բուհտա
 հայաթէ կէլտի . Վի օնուն իլէ՝ մահպուստա 19
 օլան՝ պիր զէման ա՛սը օլմուշ բուհլարա՛ տախի
 վարըպ՝ վա՛ղ էյլէտի , օ զէման քի պիր տէմ 20
 Մլասըն էօրքէտէ սապրը պէքլէր իտի՝ Վոյուն
 կիւնլէրինտէ տապան եափըլըր իքէն , քի օնտա
 աղ՝ եանի սէքիզ ճան սու վասիդասի իլէ գուր-
 թուլտուլար : Վի օնուն թէմս՝ իլի վաֆթիզ՝ 21
 Յիսուս Վրիստոսուն տիրիլմէսինին վասիդասի
 իլէ պիզի շիմտի խէլաս էտէր , տէյիլ թէնին քի-
 բինին կիտէրիլմէսի՝ իլա էյի զամիրին Մլասա
 թագրիրի . Վի օ՝ կէօյէ վարըպ Մլասըն 22
 սաղ եանընտատըր , վէ մէլէքլէր հէմ հէօքիւ-
 մէթլէր վէ գուվլէթլէր օնա միւզիւ օլտուլար :

ՊԵՇ, 4:

Իմտի Վրիստոս պիզիմ իչիւն թէնտէ էլէմ 1
 չէքմէյիլէ , սիզ տախի պու նիյէթէ սիլահլանըն .
 զիրա թէնտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնաստան ֆերա- 2
 զաթ էթմիշտիր . թաքիմ թէնտէ գալան զէ-
 մանը արթըգ ատէմլէրին արղուլարընճա տէյիլ՝ 3
 իլա Մլասըն իրատէթինճէ եաշայա : Օիրա

չիւն օլանն աթէշլի ս'ըգլէթէ՝ սիզէ ա՛ծայրպ վու-
 գուա՛թ կիպի՛ թա՛ծիւպ էթմէն : Իլլա Վրիս- 13
 տոսուն էլէմլէրինէ իլՏագ օլտուղունուլա կէօրէ՛
 շատ օլունն . թաքիմ՝ օնուն ճէլալինին աշիքեար
 օլունմասրնտա՛ տախի՛ մէսրուր օլարագ շատ օ-
 լասընըղ : Եյեր Վրիստոսունն տտընտա սի- 14
 թէմ չէքէրսէնիլ , նէ մութլու սիզէ . զիրա ճէ-
 լալին օլան՝ վէ ՄլաՏըն օլանն ՎուՏ՝ իւզէրինիզտէ
 բաՏաթլանմըշտրր . կէրչի օնլարտանն եանա օնա
 քիւֆր օլունուր , ամմա սիզտէն եանա օնա ի՛ղ-
 զէթ օլունուր : Սիզտէն իսէ՛ քիմնէ գաթիլ եա 15
 խըրսըղ եա ֆէնաքեար կիպի՛ եա եատըն իշինէ
 գարըշըճը կիպի էլէմ չէքմէսին . Մմնա էյեր 16
 Վրիստիան կիպի չէքէրսէ՛ ութա՛նմասրն , իլլա
 պու խուսուտա ՄլաՏա շիւքր էթսին : Օի- 17
 բա Տէօքմիւն՝ ՄլաՏըն էվինտէն պաշտպաճաղը
 վագըթ էէլէշա՛ն . վէ էյեր էվվէլա պիզտէն պաշ-
 լա՛րա , ՄլաՏըն աւետարանընա իգաա՛թ էթ-
 մէյէնլէրին սօնու նէ՞ օլաճագ : Ս է էյեր սա- 18
 տըգ կիւճիւլէ գուրթուլուր իսէ , Ֆասըգ վէ կիւ-
 նաՏքեար նէ՞րէտէ կէօրիւնէ : Շ էյլէ քի՛ 19
 ՄլաՏըն իրատէթինէ կէօրէ էզիյէթ չէքէնլէր
 տախի՛ էյլիք իշլէյէրէք՝ քէնտի ճանլարընը է-
 մին եարատըճըյա կիպի օնա՛ սըփարըշ էթսին-
 լէր :

ՊԵՇ, 5 :

Մրանըղտա օլանն իսթիարլարա՛ պէն օնլար կի- 1
 պի իսթիար վէ Վրիստոսունն էլէմլէրինին շա-
 Տիտի՛ աշիքեար օլաճագ ի՛ղզէթի՛ն տախի իլՏա-
 գը՛ եալվարըրըմ . Մրանըղտա օլանն՝ ՄլաՏըն 2
 սիւրիւսիւնիւ կիւտիւն . վէ ճէպր իլէ տէյիլ՝ իլլա

- իրատեթ իլէ էտէսինիզ , հէմ դամաքեարլոդ իլէ տէյիլ՝ իլլա ճանի կէօնիւլտէն կէօզէտէսինիզ .
- 3 Ս է միրաս՝ լարը զապդ էտէնլէր կիպի օլման , իլ-
- 4 լա սիւրիւյէ էօրնէքլէր օլուն : Ս է պաշչօպան կէօրիւնտիւյիւ զէման՝ ճէլալին սօլմազ թաճընը ալաճագսընը :
- 5 Քէզալիք սիզ կէնճլէր՝ իսթիարլարա միւ- ղիւ օլուն . վէ հէփինիզ պիրի պիրինիզէ իդաս թ էտէրէք՝ ալլագ կէօնիւլիւյիւ կիլինին . զիրա
- 6 Մլաճ մազրուրլարա զը՝ թ տուրուր , ամնա ալլագ կէօնիւլիւլէրէ ինայէթ վէրիր : Իմտի Մլա- ճըն գուտրէթլու էլինին ալթընտա ալլագլանըն ,
- 7 թաքիմ սիզի վագթընտա եիւճէլտէ : Ս է հէփ գայղունուզու օնուն իւզէրինէ պրագըն . զի- րա օ՝ սիզին իչին գայրըր :
- 8 Մյլոգ օլուն , ույանըգ տուրուն . զիրա սիզին խասմինիզ շէյդան պէօյիւրէն արսլան կիպի կէ-
- 9 զէր , վէ քիմի՝ եուտա տէյիւ արար . Ս է իման- տա գալի օլարագ օնա գարշը՝ տուրուն , վէ պիլին քի՝ հէման օ էզիյէթլէր՝ տիւնեատա օլան սիզին գարընտաշարընըզա վագի՝ օլմուշտուր :
- 10 Ս է հէր ինայէթին Մլաճը սիզի՝ պիրազ է- զիյէթ շէքաիյինիզտէն սօնկրա՝ սիզի Յիսուս Քրիստոստա քէնտիւէպէտի ի զզէթինէ տա՛վէթ էտէն՝ քէնտիսի թէքմիլ էտէ , գայիմ էտէ ,
- 11 գուլվէթլէտէ , թէմէլլէտէ : ( )նա էպէտ իւլ ապատ ի զզէթ վէ գուտրէթ օլուն . ամին :
- 12 Սիզին տուրտուղունուզ՝ Մլաճըն կէրչէք ի- նայէթի պուտուր տէյիւ նասիճաթ էտիպ շէ- ճատէթ էտէրէք , սիզէ Սիղուանոս՝ զանն էթ- տիյիմէ կէօրէ՝ էմին գարընտաշըն վասիդասի ի-
- 13 լէ մուճթասարճէ եազտըմ : Իարելոնտա օլան

պէրապէր սէչկին շէլեւս վէ օղլում Մարկոս սի-
 ղէ սէլամ էտէր : Պիրի պիրինիզի մուհապ- 14
 պէթ էօփիւշիւ իլէ սէլամլայըն . սիզ հէփ Յի-
 սուս Վրիստոստա օլանլարա սէլամէթ
 օլսուն . ամին :

ՊԵՏՐՈՍ

ԵՌԵՒԵԼԵԼԸՆ ԻՒԹԻՆՃԻ ԿԵԹՈՒ
ԳԼԿԻ, ՄԵՒԹԻԻՊԻԻ

ՊԵՇ 1 :

- 1 Սիմէօն Պետրոս՝ Յիսուս Վրիստոսուն գուլու վէ
տուաքեալը՝ Լաւաճըմըն վէ խելաս էտիճի Յի-
սուս Վրիստոսուն սատագաթընտա պիղիմ՝ իլէ
- 2 գըյմէթտէ պիր իմանա էրէնլէրէ . Սիղէ՝ Լա-
ւաճըն վէ Վապարըրդ Յիսուսուն պիլկիսինտէ ի-
նայէթ վէ սելամէթ շողալա :
- 3 Վիճէքի օնուն իլաճիյէ գուլվէթի պիղէ՝ էօ-
միւրէ վէ տինտարըղա միւթա՛լիւզ շէյլէրի ի գ-
ղէթ վէ Փաղիլէթ իլէ պիղի տա՛վէթ էտէնին պիլ-
- 4 կիսի իլէ՝ պաղըշլատը . Վի օնլարըն վասիգա-
սի իլէ պիղէ էն պէօյիւք վէ գըյմէթլի վա՛տլէր
պաղըշլանմըշտըր , թաքիմ օնլարըն վասիգասի
իլէ՝ տիւնեատա շէճվէթ իլէ օլան Ֆէսատտան
գաշըպ՝ իլաճիյէ դապիա՛թըն իլճաղլարը օլա-
- 5 սընըզ : Վ էճէման պու շէյէ Տէր ճէճտի իճրա՛

էտիպ՝ իմանընըղա Փաղկիլէթի՝ վէ Փաղկիլէթէ
 պիլկիլի՝ վէ պիլկիլէ քէնտույի զապդ էթմէ- 6
 յի՝ վէ քէնտույի զապդ էթմէյէ սապրը՝ վէ սապ-
 րա տինաարլըղը՝ վէ տինտարլըղա գարընտաշ 7
 մուհասպպէթինի՝ վէ գարընտաշ մուհասպպէթինէ
 մուհասպպէթի զամմ էտին : Օ, իրա պու շէյ- 8
 լէր սիզտէ օլուպ չօղալտըգչա, սիզի՝ Րապպըմըղ
 Ճիսուս Վրբիստոսուն պիլկիսինտէ թէնպէլ վէ
 մէյվէսիզ էթմէզէր : Օ, իրա քիմտէ պու շէյլէր 9
 եօղուսա, քէօր՝ վէ ուղաղա կէօրմէզ՝ քէնտինին
 գատիմ կիւնահարընըն փաքլէնմէսինի ունութ-
 մուշտուր : (Նուն իչին եւ գարընտաշլար՝ 10
 պախուսուս ճէհտ էտին, քի տա՛վէթինիզի վէ
 սէչիլմէնիզի թասհիհ էտէսինիզ . զիրա պու
 շէյլէրի էթմէնիզ իլէ՝ հիչ ալա թէօքէղէ օղ-
 րամալսընըղ : Օ, իրա պունճիլէյին սիզէ՝ Րապ- 11
 պըմըղ վէ խէլաս էտիճի Ճիսուս Վրբիստոսուն
 էպէտի փատիշահարընա կիրմէսի զանիմէ թլէ
 վէրիլէճէքտիր :

(Նուն իչին պու շէյլէրին խուսուսունտա 12
 տայիմա խաղընըղա կէթիրմէյէ իւշէնմէյէճէ-
 յիմ, էյէրչի պիլիբ իսէնիզ, վէ պու կէրչէքլիք-
 տէ մէօհքէմ օլմուշ իսէնիզտէ : Ալ է լայը՛գ 13
 կէօրիւրիւմ քի՛ պէն պու շատըրտա օլտուգչա,
 սիզի՝ խաղրսի կէթիրմէյէ գամէթլէնտիրէյիմ :
 Չին պիլիբիմ՝ նիճէ քի Րապպըմըղ Ճիսուս 14
 Վրբիստոս տաիսի պանա պէյան էյլէտի՝ քի շա-
 տըրըմըն պրաղըմասը եագընտըր : Իմտի ճէհտ 15
 էտէճէյիմ քի՛ պէնիմ կէօչիւմտէն սօնկրտ տա-
 իսի տայիմա պու շէյլէրի խաղընըղա կէթիրմէ-
 յէ գատիր օլասընըղ : Օ, իրա Րապպըմըղ 16
 Ճիսուս Վրբիստոսուն գուվվէթինի վէ կէլիշինի

- տիւղմէ մաս՝ ալլարա թապի՛ օլարագ սիղէ պէյան
 էթմէտիք, իլլա օնունն ա՛ղամէթինի կէօզէրիմիզ
 17 իլէ կէօրէնլէր օլտուզ: Օ՛խրա օ՛ Պապա Մ.Է
 լաճտանն ի՛ղզէթ վէ ճէլալ ալտը, շինն օնա ա՛ղիմ
 էշշանն ճէլալտանն պէօյլէ պիր սէս կէլտի. Պէնիմ
 սէվկիւլիւ ( )ղլում պու տուր, քի օնտանն պէն
 18 րազի օլտում: Ա՛ է պու սէսին կէօքտէն կէլ-
 տիյինի՛ պիզ օնունն պիլէսինճէ մուգատտէս տաղ-
 19 տա իքէն՝ իշիթտիք: Ա՛ է տաճա՛ սաճիճ փէյ-
 ղամպէր սէօզիւնիւ դութարըզ. քի օնա՛ գարան-
 լըզ եէրտէ եանան գանտիլէ կիպիտիգգաթ էթ-
 տիյինիղէ էյի էտէրսինիզ, թա եիւրէքլէրինիզ-
 տէ կիւն աղարաննա՛ վէ սապաճ երլտըղը տօղանա-
 20 տէք. Ա՛վվէլա պունու պիլմէյիլէ քի՛ քիթա-
 պրն ճիշ պիր փէյղամպէրլիյի սէօյլէյէնին տիւ-
 21 շինտիւյիւ տէյիլտիր: Օ՛խրա ատէմին իրատէ-
 թի իլէ ճիշ պիր զէման փէյղամպէրլիք կէլմէտի,
 իլլա Մ.Էլաճըն մուգատտէս ատէմլէրի Մուճ էլ
 գուտստանն ճարաքէթէ կէլիպ սէօյլէտիլէր:

ՊԵՇ, 2:

- 1 Ա՛ է գավմտա եալանն փէյղամպէրլէր տախի օլ-
 տուլար, նիճէ քի սիզտէ տախի եալանն խօճալար
 օլաճագլար, քի օնլար կիզլիճէ՛ ճէլաքլը՛գ պէտա-
 ա՛թլէրի իճատ էտէճէքլէր, վէ օնլարը սաթուն
 ալանն Սաճիպի ինքեար էտիպ՝ քէնտիլէրինն իւզէ-
 2 րինէ թէզ ճէլաքլը՛գ կէթիրէճէքլէր: Ա՛ է օն-
 լարընն ճէլաքլըզլարը արտընճա չօգ քիմսէլէր
 վարաճագլար, քի օնլարընն վասիդասի իլէ կէր-
 3 չէքլիյինն եօլուննա քիւֆր օլուննաճագ. Ա՛ է
 գամա՛քեարըզ իլէ՛ սիղի տիւղմէ սէօզէր իլէ թի-

ճարեթէ ալաճագլար, քի օնլարըն հեօքմիւ գա-
 տիմտէն պէրու կէճիքմէղ, վէ օնլարըն հէլաքի
 ույուգլամաղ : Օ, իրա էյէր Մ. Լաճ՝ մէլէ. քէր 4
 կիւնաճ իշլէտիքլէրինտէ էսիրկէմէտի, իլա գա-
 րանլըգ զինճիրլէրի իլէ ճէհէննէմէ գօյուպ՝
 հէօքմէ սագլանմաղա թէսլիմ էյլէտի. Ա է 5
 գատիմ տիւնեայր էսիրկէմէտի, լաքին Փասըգ-
 լարըն տիւնեասը իւզէրինէ դուՓան կէթիրիպ՝
 սատագաթըն վա՛ղճըսը սէքիզինճի Վոյու սագ-
 լատը. Ա է օլաճագ Փասըգլարա իպրէթ գօ- 6
 յարագ՝ Սոդոմուն վէ Վոմօրանըն շէհրլէրինի
 քիւլ էտիպ՝ ալթիւսթ էթմէյիլէ՝ իւզէրլէրինէ
 հէօքմ էյլէտի. Ա է սատըգ Վոլտու՝ պինա- 7
 մուսլարըն էտէպսիզլիքտէ օլան կէշինմէլէրինտէն
 աճընմագտա օլտուզունտա խէլաս էյլէտի.
 Օ, իրա պու սատըգ քիմսէ՝ օնլարըն արասընտա 8
 սաքին իքէն, կիւնտէն կիւնէ սատըգ ճանա՝ պի-
 նամուս ա՛մէլէր իլէ՝ կէօրտիւյիւնտէն վէ իշիթ-
 տիյինտէն իպքէնճէ վէրիրիտի. Մապպ տինտար 9
 քիմսէլէրի իզվատէն խէլաս էթմէյէ՝ վէնաճագ
 քիմսէլէրի ա՛ղապ շէքմէք իշիւն շէրաա՛թ կիւ-
 նիւնէ սագլանմաղա պիլիբ. Պախուսուս իսէ 10
 մուրտարլըգ շէհվէթի իլէ թէն արտընճա վա-
 րանլարը վէ հէօքիւմէթի թաճգիր էտէնլէրի.
 Ճէսարէթ էտիճիլէր՝ քէնտիլէրինի պէյէնմիշլէր
 օյուպ՝ ճէլիլ քիմսէլէրէ քիւֆր էտիպ տիթրէ-
 մէզլէր. Այէրչի մէլէ. քէր գուարէթտէ վէ 11
 գուվլէթտէ օնլարտան իւսթիւն իսէլէրտէ՝ օն-
 լարըն իւզէրինտէ Մապպա քիւֆր հէօքմիւ կէ-
 թէրմէզլէր : Պունլար իսէ ալ իշիւն վէ հէլաք 12
 օլմագ իշիւն տօղան դապիա՛թի նուգգսուղ հայ-

- վանլար կիպի՝ պիլմէտիքլէրի շէյլէրտէ քիւֆր է-
տիպ՝ քէնտիլէրին ֆէսատընտա չիւրիւյէճէք-
- 13 ւէր, վէ նահագգըղըն իւճրէթինի ալաճագլար .
վէ կիւնլիւք սէֆայը զէվգ սայարլար . օնլար՝ լէ-
քէլէր վէ ա՛յըպլար տըր . վէ սիզին իլէ զիյաֆէթ-
տէ եէրքէն՝ քէնտի ալտանըշլարընտա զէվգ սիւ-
- 14 րէրլէր . Օ ինատան տօլու վէ կիւնահտան վազ
կէլմէզ կէօզլէրի օլուպ՝ մէօհքէմ օլմայան ճան-
լարը ալտատըրլար , վէ դամա՛ա ալըշկըն եիւ-
րէքլէրի վար . օնլար պէտտուա՛լը՝ օղուլարտըր .
- 15 Տօղրու եօլու թէլք էտիպ սափտըլար , վէ Ռե-
ովրեան Ռաղամըն եօլունտա եիւրիւտիւլէր ,
- 16 քի օ՝ նահագգըղըն իւճրէթինի սէվտի , վէ
քէնտի պինամուսլուղունուն թէքտիրինի ալտը .
չիւն պիր տիլիզ հայվան՝ ատէմ տիլինտէ
սէօյլէյիպ՝ փէյլամպէրին ա՛գըլըզլըղընը մէն՝
- 17 էթտի : Պունլար սուսուզ փունկարլարտըր ,
գարանլըղըն տիւմանը էպէտէն օնլարա սագլան-
մըշ՝ գասըրղատան սիւրիւքլէնէն պուլութլար
- 18 տըր : Օ իրա զայէթ գապարմըշ պաղըլ սէօզ-
լէր սէօյլէմէլէրիյլէ , թէն շէհվէթլէրինէ՝ է-
տէպսիզլիքլէրէ՝ ալտատըշտա կէչինէնլէրտէն
կերչէքտէն գաչմըշ քիմսէլէրի ալտատըրլար :
- 19 Ս է քէնտիլէրի ֆէսատըն գուլարը իքէն՝ օնլա-
րա ազատը՛գ թէա՛հիւտ էտէրլէր . զիրա պիր
քիմսէ նէյէ քի եէնիլիրսէ , օնա՛ տախի գուլ օ-
- 20 լուր : Օ իրա էյէր Ռապպ վէ խէլաս էտիճի Նի-
սուս Ռրիստոսուն պիլկիսի իլէ տիւնեանըն մուր-
տարըզլարընտան գաչտըգտան սօնկրա , եինէ
օնլարա իլիշիպ եէնիլիրլէր իսէ , օնլարըն սօնու
- 21 էվվէլքինտէն պէթէր օլուր : Օ իրա օնլարա՛
սատագաթըն եօլունու պիլմէմէսի՝ պիլտիքտէն

սօնկրա օնլարա թէսլիմ՝ օլունան մուգատտէս
 թէնպիհտէն կերի տէօնմէքտէն էյի իտի: Ըմ 22
 մա օնլարա՝ կերչէք մէս՝ էլին սէօղիւ վապի՝ օլ-
 տու . Վէօփէք քէնտի գուսուն թուսունս տէօն-
 տիւ . վէ՝ Տիշի տօնկուզ եայգանտըգտան սօնկ-
 րա՝ չամուրա եուվարլանմաղալի պէօնպի:

ՊԵՇ 3:

Եւ սէվկիւլիւլէր՝ պու շիմտի սիզէ եազտըղըմ 1
 էքինճի մէքթիւպ տիւր , քի օնլարտա խաղըրնը-
 զա կէթիրիպ՝ հալիս զիհնինիզի ույանտըրըրըմ ,
 քի մուգատտէս փէյղամպէրլէրտէն փէշին սէօյ- 2
 լէնէն սէօղլէրի վէ պիզ Վապպ վէ խէլաս էտի-
 ճինին առաքեալարընըն թէնպիհնի խաղըր- 3
 նըղաւ գութասընըզ : Ա է էվվէլա պունու պի-
 լին քի՝ սօնկ կիւնլէրտէ՝ քէնտիլէրին արղուլա-
 րընճա եիւրիյէն զէվգլէնիճի քիմնէլէր կէլէ- 4
 ճէքլէր . Ա է տէյէճէքլէր . ( )նուն կէլիշինին
 վատը հանի . զիրա պապալար ույուտուզլարը
 վագթտան պէրու՝ եարտտըլըշըն իպթիտասըն- 5
 տան պէրու՝ հէր շէյ պէօյլէ գալըր : Օ իրա ի-
 րատէթլէրի իլէ պունու պիլմէզլիքտէն կէլիլէր ,
 քի կէօքլէր գատիմտէն իտիլէր , վէ եէր՝ Վլա- 6
 հըն սէօղիւ իլէ՝ սուտան վէ սու իլէ մէվճիւտ օլ-
 տու , քի օնլարըն վասիգասի իլէ օ զէմանըն 7
 տիւնեասը գուֆանաղարգ օլուպ՝ սուտան հէլալիք
 օլտու : Վմմա շիմտիքի կէօքլէր վէ եէր՝ հէման 7
 օ սէօղ իլէ աթէշ իշիւն հըֆզ օլունուպ՝ շէրա-
 աթըն վէ ֆասըգ ատէմլէրին հէլալի կիւնիւնէ 8
 սագլանմըշլարտըր : Ա է պու պիր շէյտէն
 խապէրսի զ օլմայասընըզ՝ եւ սէվկիւլիւլէր՝ քի

- 9 Բապպըն ինտինտէ պիր կիւն պին երլ կիպի՝ վէ պին երլ պիր կիւն կիպի տիր: Բապպ վա՛տը կէճիքտիրմէզ , նիճէ քի պա՛ղըլարը կէճիքմէք զանն էտերլէր . լաքին հիչ քիմսէնին հէլաք օլմասընը իսթէմէյիպ՝ հէփիսինին թէվպէյէ կէլ-
- 10 տիյինի իսթէմէյիլէ՝ պիղէ սապր էտեր: Ըմմա Բապպըն կիւնիւ՝ կէճէտէ խըրսըղ կիպի կէլէճէք , քի օնտա կէօքլէր՝ կիւրիւլթիւ իլէ կէլէճէքլէր , վէ անասըլար եանըպ չէօղիւլէճէքտիր , վէ եէր հէմ օնտա օլան ամէլլէր եա-
- 11 նաճագլար : Իմտի պունլարըն հէփիսի չէօղիւլէճէք իքէն՝ սիզ մուգատտէս կէչինմէլէրտէ վէ տինտարըղլարտա նէ՞ շէքիլ քիմսէլէր օլմագ
- 12 կերէքսինիզ : Ըլլահըն կիւնիւնիւն կէլմէսինի պէքլէյիպ՝ կէօղէթմէք կերէքսինիզ , քի օնտա կէօքլէր աթէչլէնիպ չէօղիւլէճէքլէր , վէ
- 13 անասըլար եանըպ երիյէճէքլէրտիր : Ըմմա օնուն վա՛տինէ կէօրէ եէնի կէօքլէր վէ եէնի եէր պէքլէրիզ , քի օնլարտա սատագաթ սաքինտիր :
- 14 ( )նուն իչիւն եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ պու շէյլէրի պէքլէմէյիլէ՝ ճէհտ էտին , քի օնա սէլամէթ իլէ՝ լէքէսիզ վէ գուսուրսուղ պուլունասընըղ .
- 15 Ս է Բապպըմըղըն սապրընը խէլաս սայըն . նիճէ քի սէվկիւլիւ գարընտաշըմըղ Պողոս տախի՝
- 16 օնա վէրիլէն իլմէ կէօրէ՝ սիղէ եաղտը , նիճէ քի պու շէյլէրին խուսուսունտա՝ հէփ մէքթիւպլէրինտէ տախի սէօյլէր՝ . քի օնլարտա պա՛ղը կիւճ անկլաշըլըր շէյլէր օլմաղըլա՝ ճահիլ վէ մէօհքէմ օլմայան քիմսէլէր՝ նիճէ պագի քիթապլարը՝ տախի՝ քէնտի հէլաքլէրի իչիւն
- 17 տէօնտերիլլէր : Իմտի սիզ եա՛ սէվկիւլիւլէր

փէշին պիլմէյիլէ՛ սագընըն, թաքիմ եարա-
 մազլարըն ալտատըշը իլէ գափըլըպ՝ քէնտի
 մէօ՛հ քէմլիյինիզտէն տիւշմէյէսինիզ : Ըմմա 18
 Մապպըմըզ վէ խէլաս էտիճի Յիսուս Վրիստո-
 սուն ինայէթինտէ վէ պիլկիսինտէ արթըն, ընա
 հէմ շիմտի՛ հէմ էպէտի կիւնէտէք իզզէթ
 օլսուն, ամին :

օնտա հին պիր գարանըդ եօգտուր: Այէր 6
 տէրսէք, քի օնուն իլէ իՆճագլըղմըղ վարտա՝
 գարանըգտա եիւրիւրսէք, եալան սէօյլէրիղ,
 վէ կէրչէքլի իճրա էթմէղիղ: Ամմա էյէր՝ օ- 7
 նուն ըշրգտա օլտուղու կիպի՝ ըշրգտա եիւրիւ-
 սէք, պիրի պիրիմիղ իլէ իՆճագլըղմըղ վար, վէ
 օնուն ( )ղու Յիսուս Վրիստոսուն գանը պիղի
 հէր կիւնաստան փաքէր: Այէր տէրսէք քի՝ 8
 կիւնասըմըղ եօգտուր, քէնտիմիղի ալտատըրըղ,
 վէ կէրչէքլիք պիղտէ տէյիլտիր: Այէր կիւ- 9
 նասըմըղը իքրար էտէրսէք, օ էմի՛ն վէ սա-
 տըգտըր, քի պիղէ կիւնասըմըր աֆիլ էտէ, վէ
 պիղի հէր նասագլըգտան փաքէյէ: Այէր 10
 տէրսէք քի՝ կիւնաս իշլէմէտիք, օնու եալանճը
 էտէրիղ, վէ օնուն սէօղիւ պիղտէ տէյիլտիր:

ՊԵՇ, 2:

Այ քիւչիւք էվատըրըմ՝ սիղէ պու շէյլէրի եա- 1
 զարըմ քի՝ կիւնաս իշլէմէյէսինիղ, վէ էյէր պիր
 քիմսէ կիւնաս իշլէրսէ, Պապանըն եանընտա՝
 սատըգ Յիսուս Վրիստոս շէֆաա՝ թճըմըղ վար.
 Ա է օ՝ կիւնասըմըղա քէֆարէթտիր, վէ եա- 2
 լընըղ պիղիմքիլէրէ տէյիլ՝ իլա պիւթիւն տիւն-
 եանընքիլէրինէ տախի:

Ա է պունտան պիլիրիղ քի՝ օնու պիլմիշիղ, 3
 էյէր օնուն թէնպիհլէրինի կէօղէտիրսէք: ( )- 4
 նու պիլիրիմ տէյիպ տա՝ օնուն թէնպիհլէրինի
 կէօղէթմէյէն՝ եալանճըտըր, վէ օնտա կէրչէք- 5
 լիք եօգտուր. Ամմա օնուն սէօղիւնիւ կէօղէ-
 տէն՝ կէրչէքտէն օնտա Ալասըն մուհապպէթի
 թէքմիլ օլմուշտուր. օնտա օլտուղումուղու
 պունտան պիլիրիղ: ( )նտա գալըրըմ տէյէն՝ 6

օ նիճէ եիւրիւտիւ իսէ , օ տա էօյլէ եիւրիւմէյէ պօրճլուտուր :

- 7 Ա՛ն սէվկիւլիւլէր՝ սիղէ եէնի թէնպի՛ճ եազմա-
յօրում , իլլա իպթիտատէն պէրու մալիք օլտու-
ղունուղ էսքի թէնպի՛ճի . էսքի թէնպի՛ճ իպթի-
8 տատէն պէրու իշիթտիյինիղ սէօղտիւր : Ա՛ինէ
սիղէ եէնի թէնպի՛ճ եազարում , քի օ՝ օնտա հէմ
սիղտէ տախի կէրչէք տիր . զիրա գարանլըգ կէ-
9 չէյօր , վէ կէրչէք ըշըգ հալաղիյաի վէրիւր : Ա՛-
շըգտա իմ տէյէն տէ՝ գարընտաշընտան իքրա՛հ
10 էտէն՝ շիմտիյէտէկին գարանլըգտաիտրը : Վա-
րընտաշընը սէվէն՝ ըշըգտաի գալըր , վէ օնտա
11 թէօքէղ եօգտուր . Ա՛մմա գարընտաշընտան
իքրա՛հ էտէն՝ գարանլըգտաի տրը , վէ գարանլըգ-
տաի կէղէր , վէ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէղ . զիրա
գարանլըգ՝ օնուն կէօղէրինի քէօրլէթմի՛շտիր :
12 Սիղէ եազարում՝ եա՛ քիւչիւք էվլատլար , չիւն քի
օնունատը իլէ՝ սիղէ կիւնահլար ա՛Ֆվ օղունտու :
13 Սիղէ եազարում՝ եա՛ պապալար , չիւնքի իպթի-
տատէն պէրու օլանը պիլմիշսինիղ . սիղէ եազա-
րում՝ եա՛ կէնճլէր , չիւն քի եարամաղը եէնմի՛շսի-
նիղ . սիղէ եազարում՝ եա՛ չօճուգլար , չիւն քի
14 Պապայը գանըմըշսընըղ : Սիղէ եազարում՝ եա՛
պապալար , չիւն քի իպթիտատէն պէրու օլանը
պիլմիշսինիղ . սիղէ եազարում՝ եա՛ կէնճլէր ,
չիւն քի գուվվէթլիլէրսինիղ , վէ Ա՛լլահըն սէօղիւ
սիղտէ գալըր , վէ եարամաղը եէնմի՛շսինիղ :
15 Տիւնեայը՝ վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի սէվմէն .
էյէրպիր քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ , Պապանըն
16 սէվկիւսիւ օնտա եօգտուր : Օ՛իրա տիւնեատա
օլան հէր շէյ՝ էա՛նի թէնին շէհվէթի վէ կէօղ-
լէրին շէհվէթի վէ էօմրիւն Փօտուլուղու՝ Պա-

28 յիշտիր . վէ սիզէ նիճէ . քի թա՛լիմ էթտի իսէ ,
 օնտա գալըն : Ա է հալա՛ եա՛ . քիւչիւք էվլատ-
 լար՝ օնտա գալըն , թաքիմ՝ աշիքեար օլտուղու
 զէման՝ սէրպէսթլիյիմիզ օլտուն , վէ օնուն կէլի-
 29 շինտէ օնտան ութա՛նմայալըմ : Այէր օնուն
 սատրգ օլտուղունու պիլիրսէնիզ , պիլին քի՛ հէր
 սատագաթը իշէյէն քիմսէ՛ օնտան տողմուշ-
 տուր :

ՊԵՇ 3 :

1 Պա՛գըն՝ Պապա պիզէ նէ շէ.քիլ սէվկիւ վէրմիշ-
 տիր քի՛ Մլա՛հըն էվլատլարը՝ անկըլալըմ . պու
 սէպէպտէն տիւնեա պիզի դանըմաղ , շիւն օնու
 2 դանըմատը : Աա՛ սէվկիւլիւլէր՝ շիմտի Մլա՛հըն
 օղուլարըյըղ , վէ նէ օլաճաղըմըգ՝ տա՛հա . պէ-
 յան օլմատը . ամմա պիլիրիզ քի՛ օ՝ պէյան օլուն-
 ճա , օնա պէնկզէր օլաճաղըղ , զիրա օնու՝ օլտու-
 3 ղու կիպի կէօրէճէյիզ : Ա է հէր պու իւմիտի
 օնտա օլան քիմսէ՛ . քէնտիսինի փաքէր , նիճէ քի
 4 օ՝ փաքտըր : Աէր՝ կիւնա՛հը իշէյէն քիմճէ՛
 պինամուսլուղու տախի իշէր , վէ կիւնա՛հ պինա-
 5 մուսլուգատուր : Ա է պիլիրսինիզ քի՛ օ պէյան
 օլունտու , թաքիմ պիզիմ կիւնա՛հլարըմըղ գալ-
 6 տըրա . վէ օնտա կիւնա՛հ եօգտուր : Աէր օնտա
 գալան՝ կիւնա՛հ իշէմէղ . հէր կիւնա՛հ իշէյէն
 քիմսէ՛ օնու կէօրմէմիշտիր , վէ օնու պիլմէմիշ-
 7 տիր : Աա՛ քիւչիւք էվլատլար՝ սիզի քիմսէ՛ ալ-
 տաթմասըն . սատագաթը իշէյէն՝ օնուն սատրգ
 8 օլտուղու կիպի սատրգտըր : Աիւնա՛հը իշէյէն՝
 շէյգանտան տըր . զիրա շէյգան՝ իպթիտատէն
 պէրու կիւնա՛հ իշէր . Մլա՛հըն ( )ղու պունուն
 իշիւն կէօրիւնտիւ քի՛ շէյգանըն ամէլէրինի

չէօզէ : Զէր Մլաճտան տօղմուշ քիմսէ՛ կիւ 9
 նահ իշլէմէզ . զիրա օնտա՛ օնուն թօխումնու գա-
 լըր , վէ կիւնահ իշլէմէյէ գատիր տէյիլտիր , զիրա
 Մլաճտան տօղմուշտուր : Մլաճըն էվլատլարը 10
 վէ շէյդանըն էվլատլարը պունտան պէյանտըր-
 լար . հէր՝ սատագաթ իշլէմէյէն՝ վէ քէնտի գա-
 րընտաշընը սէվմէյէն՝ Մլաճտան տէյիլտիր :
 Օ իրա իպթիտատէն իշիթտիյինիզ խապէր պու 11
 տուր քի՛ պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ . Այայէն կի- 12
 պի տէյիլ , քի օ՛ եարամագտան իտի , վէ գարըն-
 տաշընը գաթլ էթտի . վէ օնու նէ՞ սէպէպտէն
 գաթլ էթտի . պունուն իշիւն քի օնուն ա՛մէլէրի
 եարամաղ՝ ամմա գարընտաշընընքիլէր սատըգ
 իտիլէր : Այէր տիւնեա սիզտէն իքրահ էտէրսէ՛ 13
 եա՛ գարընտաշլար , թա՛ճիւպ էթմէն : Պիզ 14
 պիլերիզ քի՛ էօլիւմտէն էօմիւրէ կէօշտիւք ,
 շիւնքի գարընտաշլարը սէվէրիզ . գարընտաշը
 սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր : Զէր՝ գարընտա- 15
 շընտան իքրահ էտէն քիմսէ՛ ատէմ էօլտիւրիւ-
 ճիւտիւր . վէ պիլերսինիզ քի՛ հէր ատէմ էօլ-
 տիւրիւճիւնիւն՝ քէնտինտէ գալըր էպէտի էօմ-
 րիւ եօգտուր : Անհասպպէթի պունտան պիլի- 16
 րիզ , քի օ՛ ճանընը պիզիմ իշիւն դօտու . պիզ
 տախի գարընտաշլար իշիւն ճանլարըմըզը դօմա-
 ղա պօրճլուլարըզ : Ա է քիմ քի տիւնեանըն 17
 մալինէ մալիք իսէ , վէ գարընտաշընըն մուհթամճ
 օլտուղունու կէօրիւր տէ՛ օնտան պաղըրլարընը
 գափարսա , Մլաճըն մուհասպպէթի նի՛ճէ օնտա
 գալըր : Ան քիւշիւք էվլատլարըմ՝ սէօզ իլէ 18
 եա տիլ իլէ սէվմէյէլիմ , իլլա ա՛մէլ իլէ վէ կեր-
 չէքլիք իլէ :

Ա է պունտան պիլերիզ քի կերչէքլիքտէն 19

- իզ , վէ օնուն հուզուրունտա եիւրէքլէրիմիզի
 20 իսքեաթ էտէճէյիզ . Օյիրա էյէր եիւրէքլէ-
 րիմիզ պիզի թա՛ղիր էտէրսէ , Մլաս հ պիզիմ
 եիւրէյիմիզտէն պէոյիւքտիւր , վէ հէր շէյի պի-
 21 լիր : Ա՛ւ սէվկիւլիւլէր՝ էյէր եիւրէյիմիզ պի-
 զի թա՛ղիր էթմէզսէ , Մլաս հ սէրպէսթլիյիմիզ
 22 վար . Ա է տիլէտիյիմիզ շէյի օնտան ալըրըզ .
 զիրա օնուն թէնպիհէրինի կէօզէտիրիզ , վէ օ-
 նուն հուզուրունտա մագպուլ օլան շէյէրի իշ-
 23 լէրիզ : Ա է օնուն թէնպիհի պու տուր քի՛ օ-
 նուն ( ) զու Յիսուս Վրիստոսուն ատրնա ինա-
 նալըմ , վէ պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ , պիզէ վէր-
 24 տիյի թէնպիհէ կէօրէ : Ա է օնուն թէնպիհէ-
 րինի կէօզէտէն՝ օնտա գալըր , վէ օ օնտա . վէ
 պիզտէ գալտըղընը պունտան՝ էա՛նի պիզէ վէր-
 տիյի բուհտան պիլիրիզ :

ԳԼԵՐ 4 :

- 1 Ա՛ւ սէվկիւլիւլէր՝ հէր բուհա ինանման . իլաս
 բուհարը Մլաստանմը տէյիւ սընայըն . զիրա
 տիւնեայա չօգ եալան փէյղամպէրէր չըգտըլար :
 2 Մլասըն Ռուհունու պունտան պիլին . հէր բուհ
 քի՛ Յիսուս Վրիստոսուն թէնտէ կէլտիյինի
 3 իքրար էտէր՝ Մլաստան տըր : Ա է հէր բուհ
 քի՛ Յիսուս Վրիստոսուն թէնտէ կէլտիյինի իք-
 րար էթմէզ՝ Մլաստան տէյիլտիր . վէ՛ Աեոին
 զու՛տու պու տուր , քի իշիթտինիզ քի՛ տիւնեայա
 կէլէճէք , վէ շիմտի արթըզ տիւնեատատըր :
 4 Աիզ Մլաստանսընըզ՝ եա՛ քիւչիւք էվլատըր ,
 վէ օնարըր եէնմի՛շսինիզ . զիրա սիզտէ օլան՝ տիւն-
 5 եատա օլանտան պէօյիւքտիւր : ( ) նլար տիւն-
 եատանտըրըլար . օնուն իշիւն տիւնեատան սէօյ-

լէրլէր, վէ տիւնեա օնլարր տինկլէր: Պիղ Մ.Լ. 6
 լաճտանիղ. Մ. լաճը դանըյան՝ պիղի տինկլէր,
 Մ. լաճտան օլմայան՝ պիղի տինկլէմէղ. կերչէք-
 լիյին րուհունու վէ ալտատըշըն րուհունու
 պունտան դանըրըղ:

Մ. սէվկիւլիւլէր՝ պիրի պիրիմիղի սէվէլիմ, 7
 զիրա մուհապպէթ Մ. լաճտանտըր. վէ հեր սէ-
 վէն քիմսէ՝ Մ. լաճտան տողմուշտուր, վէ Մ. լաճը
 դանըր: Սէվմէյէն քիմսէ՝ Մ. լաճը դանըմա- 8
 տը. զիրա Մ. լաճ մուհապպէթտիր: Մ. լաճըն 9
 մուհապպէթի պիղէ պունտան պէյան օլունտու
 քի՝ Մ. լաճ եալընըղ տողուշ ( ) զունու տիւնեա-
 յա կէօնտերտի, քի պիղ օնուն վասիդասի իլէ
 եաշայալըմ: Սուհապպէթ պունտատըր, տէ- 10
 յիլ քի պիղ Մ. լաճը սէվտիք, իլա քի օ պիղի
 սէվտի, վէ քէնտի ( ) զունու կիւնաճլարըմըղ ի-
 շիւն քէֆարէթ կէօնտերտի: Մ. սէվկիւլիւ- 11
 լէր՝ էյէր Մ. լաճ պիղի պէյլէ սէվտի իսէ, պիղ
 տախի պիրի պիրիմիղի սէվմէյէ պօրճլույուղ:
 Մ. լաճը հիշ պիր վազըթ քիմսէ կէօրմէմիշտիր. 12
 էյէր պիրի պիրիմիղի սէվէրսէք, Մ. լաճ պիղտէ
 գալըր, վէ օնուն մուհապպէթի պիղտէ թէքմիլ
 օլմուշ օլուր: ( ) նտա գալտըղըմըղը, վէ օնուն 13
 պիղտէ օլտուղունու պունտան պիլիլիղ քի՝ պի-
 զէ քէնտի Րուհունտան վէրմիշտիր: Ս է պիղ 14
 կէօրմիւշիւղ, վէ շէհատէթ էտերիղ քի՝ Պապա
 ( ) զուլու տիւնեանըն իսէլաս էտիճիսի օլմաղա
 կէօնտերտի: Քիմ քի Յիսուսուն՝ Մ. լաճըն 15
 ( ) զու օլտուղունու իքրար էտերսէ, Մ. լաճ
 օնտա գալըր, վէ օ՝ Մ. լաճտա: Ս է պիղ՝ 16
 Մ. լաճըն պիղէ օլան մուհապպէթինի պիլ-
 տիք, վէ ինանտըղ. Մ. լաճ մուհապպէթտիր, վէ

- մուհապպէթտէ գարան՝ Լ. լահատա գալըր , վէ
 17 Լ. լահատա : Մուհապպէթտէ պիղտէ պունտաւն
 թէքմիլ օլմուշտուր , թաքիմ շէրասիթ կիւ-
 նիւնտէ սերպէսթլիյիմիղ օլա . զիրա օ նիճէ իսէ ,
 18 պիղ տախի պու տիւնեատա էօյլէ իղ : Մու-
 հապպէթտէ գօրգու եօգտուր , իլլա թէքմիլ մու-
 հապպէթտէ գօրգույու տիշարը չեղարըր . զիրա
 գօրգունուն սիլապը վար , վէ գօրգան քիմսէ՝
 19 մուհապպէթտէ թէքմիլ օլմամըշտըր : Պիղ օ-
 նու սէվէրիղ , չիւնքի՝ էվվէլա պիղի օ սէվտի :
 20 Եյէր պիր քիմսէ տէրսէ քի՝ Լ. լահատ սէվէրիմ ,
 վէ քէնտի գարընտաշընտան իքրահ էտէրսէ ,
 եալանճըտըր , զիրա կէօրմիւշ իտիյի գարընտա-
 շընը սէվմէյէն քիմսէ՝ կէօրմէմիշ իտիյի Լ. լա-
 21 հը նի՞ճէ սէվմէյէ գատիր օլուր : Ա է օնտան
 պու թէնպիհիմիղ վար , քի Լ. լահատ սէվէն՝ գա-
 րընտաշընը տախի սէվէ :

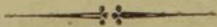
ԳԼԵՐ 5 :

- 1 Հէր՝ Յիսուսուն Քրիստոս օլտուղունու ինա-
 նան քիմսէ՝ Լ. լահատան տօղմուշտուր . վէ հէր՝
 տօղուրանը սէվէն քիմսէ՝ օնտան տօղմուշ օլանը
 2 տախի սէվէր : Լ. լահատն էվլատըրընը սէվտի-
 յիմիղի պունտաւն դանըրըղ , էյէր Լ. լահատ սէ-
 վէրսէք , վէ օնուն թէնպիհիլէրիսի կէօղէտիրսէք :
 3 Օ իրա Լ. լահատն մուհապպէթտի պու տուր , քի
 օնուն թէնպիհիլէրիսի կէօղէտէլիմ . վէ օնուն
 4 թէնպիհիլէրի աղըր տէյիլէրտիր : Օ իրա հէր՝
 Լ. լահատն տօղմուշ օլան՝ տիւնեայը եէնէր , վէ
 տիւնեայը եէնէն եէնիշ պուտուր , էա՞նչ իմանը-
 5 մըղ : Տիւնեայը եէնէն քի՞մտիր , մէյէր քի՝
 Յիսուսուն Լ. լահատն ( )ղու օլտուղունա ինա-
 նան :

Սուտան վէ գանտան կէչէն պու տուր, էտ'նի 6
 Յիսուս Վրիստոս, եւ լինըզ սու իլէ տէյիլ, իլ-
 լա սու իլէ վէ գան իլէ, վէ շէհատէթ էտէն Րուհ 7
 տուր, զիրա Րուհ կէրչէքլիքտիր: Օլիրա
 կէօքտէ շէհատէթ էտէնլէր իւշտիր, էտ'նի Պա- 7
 պա՝ Սէօզ վէ Րուհ էլ գուտս, վէ պունլարըն
 իւշիւ պիր տիր: Ս է եերտէ շէհատէթ էտէն- 8
 լէր իւշ տիր, էտ'նի Րուհ վէ սու վէ գան, վէ իւ-
 շիւ պիր շէյ տիր: Սյէր ատէմլէրին շէհատէ- 9
 թինի գապուլ էտէրսէք, Մլահըն շէհատէթի
 տահա՝ պէօյիքտիր, զիրա Մլահըն՝ քէնտի 10
 ( ) զու խուսուսունտա շէհատէթ էթտիյի շէ-
 հատէթի պու տուր: Մլահըն ( ) զունա ինա- 10
 նանըն շէհատէթի քէնտինտէ տիր, Մլահա ի-
 նանմայան՝ օնու եալանճը էթմիշ օլուր, զիրա
 Մլահըն քէնտի ( ) զու իշիւն շէհատէթ էթտի- 11
 յի շէհատէթինէ ինանմամըշտոր: Ս է շէ-
 հատէթ պու տուր քի՝ Մլահ պիղէ էպէտի էօ-
 միւր վէրտի, վէ պու էօ՛միւր օնուն ( ) զունտա- 12
 տոր: ( ) զուլա մալիք օլան՝ էօ՛միւրէ մալիքտիր, 12
 Մլահըն ( ) զունա մալիք օլմայան՝ էօ՛միւրէ մա-
 լիք տէյիլտիր:

Մլահըն ( ) զունուն ատընա սիզ ինանանլա- 13
 րա պու շէյլէրի եազտրմ՝ քի՝ էպէտի էօ՛միւրէ
 մալիք օլտուղունուղու անղայասընըզ, հէմ քի՝
 Մլահըն ( ) զունուն ատընա ինանատընըզ: 14
 Ս է օնուն ինտինտէ մալիք օլտուղումղու սէր-
 պէսթլիք պու տուր քի՝ էյէր օնուն իրատէթինէ
 կէօրէ պիր շէյ տիլէրսէք, պիղի իշիտիր: Ս է 15
 էյէր նէ քի տիլէրսէք՝ պիղի իշիթտիյինի պի-
 լիքսէք, օնտան տիլէտիքլէրիմիզ տիլէքլէրի ա-
 լաճաղըմըզ պիլիլիլի:

- 16 Եւ յայդ պիտի քիմսէ գարընտաշընըն էօլիւմէ օլ-
մայան պիտի կիւնաս իշլէտիյինի կէօրիւրսէ, տի-
լէյէ, վէ օնա՛ իւ՛նի էօլիւմէ կիւնաս իշլէմէյէ-
նէ՛ էպէտի էօմիւր վէրէճէքտիր. էօլիւմէ կիւ-
նաս վար. տէմէյօրում քի՛ օնուն իշլին տիլէյէ:
- 17 Էր նասազգըզ կիւնաս տըր. հէմ էօլիւմէ օլ-
մայան կիւնաս վար:
- 18 Պիլիբիզ քի՛ հէր Մ.լաստան տօղմուշ օլան
քիմսէ՛ կիւնաս իշլէմէզ. իլա Մ.լաստան տօղան
քիմսէ՛ քէնտինի կէօղէտիր, վէ եարամազ օնա
- 19 տօղունմազ: Պիլիբիզ քի՛ Մ.լաստանըզ, վէ
- 20 պիւթիւն տիւնեա եարամազտա եաթար: Էմ
պիլիբիզ քի՛ Մ.լասըն ( )ղու կէլտի, վէ պիզէ՛
զիհն վէրտի, թաքիմ կէրչէք օլանը պիլէլիմ.
վէ պիզ կէրչէք օլանտա՛ իւ՛նի օնուն ( )ղու
Յիսուս Քրիստոստայրզ, կէրչէք օլան Մ.լաս
- 21 վէ էպէտի էօմիւր պուտուր: Այ քիւչիւք էվ-
լատլար՝ քէնտիլէրինիզի փութլարտան սազըն-
տըրըն. ամին:

ՅՈՒՆՆԵՍ

ԵՌԵՐԵՆԵԱԼՆ ԻՔԻՆՆԻ ՍԵՐՅՈՒՆ

ԹԻՒՊԻՒ

Պէն իսթիար՝ սէչկին խաթունա վէ օնուն էվ- 1
լատարրնա, քի պէն օնլարը կերչէքլիք իլէ սէ-
վերիմ, վէ եալընըղ պէն տէյիլ, իլլա կերչէք- 2
լիյի հէփ պիլէնլէր տախի. Պիզտէ գալան կեր-
չէքլիք իչիւն, քի օ՝ էպէտէն պիզտէ օլաճագտրը :
Ըլլա՛ Պապա դարաֆրնտան վէ Պապանըն ( )ը- 3
լու Բապա Յիսուս Քրիստոսուն դարաֆրնտան
կերչէքլիք վէ մուհապպէթ իլէ՝ պիլէնիզճէ ինա-
յէթ՝ մերհամէթ ղէ սէլամէթ օլտուն :

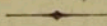
Չօգ սէվինտիմ, քի սէնին էվլատարրնտան՝ 4
Պապատան թէնպիհ ալտըղըմըղա կէօրէ՝ կեր-
չէքլիքտէ եիւրիւյէնլէր պուլտում : Ա է հալա 5
եա՛ խաթուն՝ սանա եէնի թէնպիհ եազար կիպի
տէյիլ՝ իլլա պիրի պիրիմիղի սէվէլիմ՝ տէյիւ իպ-
թիտատէն պիզտէ օլան Ըեհալէնէ կէօրէ՝ սանա
եալլարըթըմ : Ա է մուհապպէթ պու տուր քի՝ 6
օնուն թէնպիհլէրինէ կէօրէ եիւրիւյէլիմ . իպ-
թիտատէն իշիթտիյինիլ կիպի թէնպիհ պու

- 7 տուր, քի օնտա եիւրիւյէսինիզ : Օ իրա տիւն-
 եայա չօգ ալտատրճըլար կէլտիլէր, քի օնլար
 Տիտու Վրիստոսուն թէնտէ կէլտիլինի իբրար
 էթմէզէր. ալտատրճը վէ Վեռ պոլ տուր.
- 8 Վէնտինիզի կէօզէտին, քի իշլէտիլիմիզ շէյ-
 լէրի շայպ էթմէյէլիմ, իլլա թէքմիլ իւճրէթ
- 9 ալլըմ : Էր թէճալուզ էտէն՝ վէ Վրիստո-
 սուն թա՛լիմինտէ գալմայանըն Վլլահը եօգ
 տուր. Վրիստոսուն թա՛լիմինտէ գալան քիմնէ՝
- 10 հէմ Պապայա հէմ ( )ղուլա մալիքտիր : Այէր
 սիզէ պիր քիմնէ կէլիր տէ՝ պու թա՛լիմի կէթիր-
 մէզսէ, օնու էվէ ալման, վէ օնտ սէլամ սէյլէ-
- 11 մէն : Օ իրա օնա սէլամ սէյլէյէն՝ օնուն եա-
 րամազ ա՛մէլլէրինէ իլհագ օլուր :
- 12 Սիզէ եաղաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իսէտէ,
 քեաղըտ վէ մէօրէքքէպ իլէ Էսպմալա իսթէմէ-
 տիմ. իլլա ումարըմ քի՛ սիզէ կէլէյիմ, վէ ա-
 ղըզ աղըզա՛ սէյլէյիմ, թաքիմ սէվինճիմիզ
- 13 թէքմիլ օլա : Սէնին սէչկին գըզգարընտաշը-
 նըն էվլատլարը՝ սանա սէլամ էտէրլէր.
 ամին :

ՅՈՒՆԱՆՆԻՍ

ԵՌԵՅԵԱՆԸ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՄԵՆԻ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ

Պէն իսթիար՝ սեվկիւլիւ Գայիոսա , քի պէն օ. 1
նու կերչէքլիք իլէ սեվէրիմ . ՎՅՅ սեվկիւլիւ՝ 2
տուա՛ էտերիմ քի՛ հէր շէյտէ պերխօրտար օլա-
սըն , վէ սաղ օլասըն , նիճէ քի ճանըն պերխօր-
տար օլուր : Օ իրա՛ պա՛ղը գարընտաշար կե- 3
լիպ՝ սէնին կերչէքլիյինէ՛ սէնին կերչէքլիքտէ
եիւրիւտիւյին կիպի շէհատէթ էթմէլէրիյլէ զա-
յէթլէ սեվինտիմ : Պունտան տահա զիյատէ 4
սեվինճիմ եօգտուր , իլա քի պէնիմ էվլատլա-
րմըն կերչէքլիքտէ եիւրիւտիւքլէրինի իշիտէ-
յիմ : ՎՅՅ սեվկիւլիւ՝ գարընտաշարա վէ եա 5
պանճըլարա իշէտիյինի՛ էմնիյէթ իւզրէ իշէր-
սին , քի օնլար քիլիսանըն էօնիւնտէ սէնին մու 6
հապպէթինէ շէհատէթ էթտիլէր . քի օնլարը
էյէր Մլահա լայրգանէ իլէրի կէօնտէրիքսէն , 7
էյի էտէճէքսին : Օ իրա օնուն աաը իշիւն չըգ-
տըլար , վէ գաիֆէլէրտէն հիչ պիր շէյ ալմագ-

- 8 լար : Իմտի պիղ՝ պէջլէ քիմնէլէրի գապուլ
էթմէյէ պօրճլոյլը , թաքիմ կերչէքլիքտէ պէ-
րապէր իշլէյէնլէր օլալըմ :
- 9 Վիլիսայէ եազտըմ , ամմա օնլարտա իլքլիյի
սէյլէն՝ Վիտարիփէս պիղի գապուլ էթմէզ :
- 10 Պունուն իշլին էյէր կէլիքսէմ , պիղէ գարշը եա-
րամազ սէօզլէր իլէ եանկշայարագ՝ էթտիյի ա-
մէլլէրինի անկաճաղըմ . վէ պունլարա գաննաա՝ թ
էթմէյիպ՝ գարընտաշլարը հէմ քէնտիսի գա-
պուլ էթմէզ , հէմ իսթէյէնլէրի մէն՝ էտէր , վէ
- 11 քիլիսատան չըգարրը : Վյ սէվկիլիլիլ՝ քէօթիլ-
յէ ույմա , իլա էյիյէ . էյլիք էտէն՝ Վլահտան
տըր , ամմա քէօթիլիլիք էտէն՝ Վլահը կէօրմէ-
- 12 միշտիր : Վեմէտրոսա հէփիսի՝ կերչէքլիյին
քէնտիսի տախի՝ շէհատէթ էտէր , հէմ պիզ տա-
խի շէհատէթ էտէրիզ . վէ պիլիքսինիզ քի՝ շէ-
հատէթիմիզ կերչէք տիր :
- 13 Սանա եազաճագ շօգ շէյլէրլիմ վարըտը , լա-
քին սանա մէօրէքքէպ վէ գալէմ իլէ եազմասընը
- 14 իսթէմէմ : Վաքին ումարըմ քի՝ սէնի թէզ
- 15 կէօրէյիմ , վէ աղըղ աղըղա սէջլէշէլիմ : Սէ-
լամէթ սանա . տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր .
տօսթլարա ատըր ատընճա սէլամ էյլէ :

ՅՈՒԴԸ

ԵՌԸՔԵՆԵԼԸՆ ԿԸԹՈՂԻԿԻՆ

ՄԵՔԹՈՒԹՊԻԻ

Յուզա՛ Յիսուս Վրիստոսուն գուլու վէ Յա- 1
կորոսուն գարընաաշը՝ Լլաճ Պապատա մու-
գատտէս օլմուշարա վէ Յիսուս Վրիստոստա
Տըֆղ օլունմուշ տա՛վէթլիլէրէ. Սիլէ մէրճա- 2
մէթ վէ սէլամէթ վէ մուճապպէթ չօղալա :

Ե՛ն սէվկիւլիւլէր՝ ալէսսէվի օլան խէլասըն 3
խուսուսունտա սիլէ եաղմաղա Տէր ճէճտ իտէր-
քէն, մէճպուր իտիմ սիլէ եաղըպ եալվարայլմ
քի՛ մուգատտէսլէրէ պիր քէրրէ թէսլիմ օլունան 4
իմանտա սալաշասընըլ : Օլիրա պու Տէօքմէ
գատիմտէն թային օլունմուշ Փասըգ պա՛ղը քիմ-
սէլէր կիլլի կիրտիլէր, քի օնլար Լլաճըմըլըն
ինայէթինի էտէպսիղլիյէ թէպտիլ էտէրլէր,
վէ եալընըլ Եֆէնտի օլան Լլաճը վէ Քապը-
մըլ Յիսուս Վրիստոսու ինքեար էտէրլէր :
Վ է սիլին խաղըրընըլա կէթիրմէյէ իսթէրիմ, 5
սիլէ քի պունու պիր քէրրէ պիլտինիլ, քի

- Բապպ Արար տիշարընտան գամբը գուրթար-
 տըգտան սօնկրա՝ ինանմայանլարը հէլաթ էյ-
 6 լէտի: Հէմ քէնտիլէրին ասլընը հըֆղ էթմէ-
 յէն՝ իլա քէնտի մէքեանլարընը թէրք էտէն մէ-
 լէքլէրի՝ պէոյիւք կիւնիւն հէօքմիւ իշիւն էպէտի
 պէնտլէր իլէ գարանլը՛գ ալթընտա սագլամըշ-
 7 տըր. Աիճէ քի Սոդոմ վէ Վոմոթ վէ էդրաֆ-
 լարընտաքի շէհըլէր պունլարա պէնկղէր գարղ
 իւզըէ զինա էտիպ զայրի թէնին արտընճա կիթ-
 մէլէրիլէ՝ էպէտի աթէշին ա՛ղապընը շէքէրէք
 8 ի պրէթ տուրուլար: Իմտի քէղալիք պունլար
 տախի՝ տիշ կէօրէրէք թէնի մուրաարլարլար ,
 վէ հէօքիւմէթի րէտտ էտէրլէր , վէ սաղանաթ-
 9 լարա քիւֆր էտէրլէր: Ըմմա պաշ մէլէք Մի-
 քայէլ՝ Մոփսէսին թէնի խուսուսունտա շէյդան
 իլէ շէքիշիպ միւճատէլէ էտէրքէն , քիւֆր հէօք-
 միւ կէթիրմէյէ ճէսարէթ էթմէտի . իլա տէտի .
 10 Սէնի Բապպ թէքտիր էթսին : Պունլար իսէ՝
 հէփ պիլմէտիքլէրի շէյլէրէ քիւֆր էտէրլէր , վէ
 գապիա՛թտէն՝ ա՛ղըսըղ հայվանլար կիպի հէփ
 պիլտիքլէրի շէյլէրտէ՝ Ֆէսատէ վարըլար :
 11 Ա՛նյ օնլարա , զիրա Ապյէնին Եօլունտա Եիւրիւ-
 տիւլէր , վէ Նաղասամըն ալտատըշընտա իւճրէթ
 իշիւն գօշտուլար , վէ Աորէխըն միւճատէլէսինտէ
 12 հէլաք օլտուլար : Պունլար սիզին մուհապպէթ-
 լէրինիլտէ լէքէլէր տիր , գօրգուսուղ պէրապէր-
 լէրինիզճէ զիյաֆէթտէ իքէն՝ քէնտիլէրինի կիւ-
 տէրլէր . սուսուղ պուլութլարտըր , քի րիւզ-
 կեարլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնիրլէր . մէյ-
 վէսիզ՝ իքի քէրրէ էօլմիւշ՝ քէօքտէն գօփարըմըշ
 13 կիւզ մէվսիմի աղաճլարըտըր : Վէնտիլէրին
 ա՛յըպլարընը քէօփիւրտիւր տէնիզին սէրթ աալ-

զաւարճ տրր, շաշւորմըշ երևտրզւար տրր, քի օնլար
 իշիւն գարանլըղըն տիւմանը էպէտէն սագլան-
 մըշտրր: Ա է պունլար իշիւն՝ Մ, դամտան եէ- 14
 տինճի օլան Մ, նովք տախի փէյղամպէրլիք էտիպ
 տէտի. Մշթէ Մապպ քէնտի մուգատտէսլէրի-
 նին օնպլնլէրի իլէ կէլտի. Մ, ի հէփիսինին իւ- 15
 զէրինէ հէօքմ էտէ, վէ օնլարըն հէփ Փասրգլա-
 րընը՝ օնլարըն իճրա էթտիքլէրի հէփ Փասրգ ա-
 մէլէրի իշիւն՝ վէ Փասրգ կիւնաս, քեարլարըն օնա
 զլթ հէփ սէյլէտիքլէրի սէրթ շէյլէր իշիւն՝
 թէքտիր էտէ: Պունլար մըրըլտայըճըլար՝ քէն- 16
 տի հալինտէն շիքեպէթ էտիճիլէրտիր, քի
 քէնտի արզուլարընճա կէզէրլէր, վէ օնլարըն
 աղզը զայէթ պէյիւք սէյլէր, վէ քեար իշիւն՝
 եիւզէ կիւլէրլէր: Մ, մմա սիզ եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ 17
 Մապպըմըզ Յիսուս Մ, րիստոսուն առաքեալա-
 րընտան էվվէլ սէյլէնէն սէօզլէրի խաղրընըզա
 կէթիլին. Մ, ի օնլար սիզէ տէրլէրիտի քի՛ ա- 18
 խըր զէմանտէ՛ քէնտի Փասրգլարընըն արզուլա-
 րընճա կէզէն զէվգլէնիճիլէր օլաճագլար:
 Պունլար օնլար տրր քի՛ քէնտիլէրինի այըրըր- 19
 լար. օնլար նէֆօանի՛ րուհու օլմայան քիմսէլէր
 տիր: Մ, մմա սիզ՛ եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ քէնտիլէրի- 20
 նիղի զայէթլէ մուգատտէս օլան իմանընըզըն իւ-
 զէրինէ պինա էտէրէք՝ Մուհ էլ գուտս իլէ տուա՛
 էթմէյիլէ, քէնտիլէրինիղի Մ, լասըն մուհապ- 21
 պէթինտէ սագլայըն, վէ էպէտի էօմիւր իշիւն
 Մապպըմըզ Յիսուս Մ, րիստոսուն մէրհամէթինի
 պէքլէյին: Ա է պա՛զըլարընա՛ այըրտ էտէրէք՝ 22
 մէրհամէթ էտին. Ա է պա՛զըլարընը՝ օնլարը 23
 աթէշտէն գափմաղըլա՛ գօրգու իլէ գուրթարըն,
 վէ թէնտէն լէքէլէնմիշ գաֆթանտան պիլէ իք-
 րա՛հ էտին:

- 24 Վէ սիզի սուչսուզ սազլամաղա՝ վէ քէնտի
ճէլալինին հուզուրունտա շատլըղըլա գուսուր-
- 25 սուզ տուրտուրմաղա գատիր օլան խէլաս էտիճի-
միզ եալընըզ ա՛լիմ Լ.լահա՝ Բապպըմըզ էլի-
սուս Վրինտոսուն վասիգասի իլէ ի գզէթ վէ ա-
ղամէթ վէ գուտրէթ վէ հէօքիւմէ՛թ օլսուն , հէմ
շիմտի հէմ ճիւմէ էպէտլէրտէ . ամին :

ՅՈՒՆՆԵՆԻՍ

ԵՌԵՅԵԱՆԸ ԳԼԽԻՆ ԵՍՏՈՒԵՆՕՒԵ-
ԲԵՆ ԵՒՆՏԵՐԵՆԻՉԻՆ ՅԵՅՏ-
ՆՈՒԹԻՒՆՆՈՒ

ՊԵՇ 1:

Յիսուս Վրիստոսուն յայանութիւնու տուր , 1
քի օնու Լլաճ օնա՝ թէզ յլաճագ շէյէրի գուլ-
լարրնա կէօսթէրմէք իշիւն վէրտի . վէ քէնտի
մէլէյի իլէ կէօնտէրիպ՝ գուլու Յոճաննէսէ պէ-
յան էյլէտի . Վի օ՝ Լլաճըն սէօղիւնէ վէ 2
Յիսուս Վրիստոսուն շէճատէթիւնէ՝ ճէմ ճէփ
կէօրտիւյիւ շէյէրէ շէճատէթ էյլէտի : Նէ 3
մու թլու պու փէյղամպէրլիյին սէօղէրինի օգու-
յանա վէ տինկլէյէնլէրէ՝ վէ օնտա եաղըլմըշ օ-
լան շէյէրի ճըֆղ էտէնլէրէ . զիրա վաղըթ եա-
ղընարը :

Յոճաննէս՝ Լսիատա օլան եէտի քիլիսալէրէ . 4
սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն՝ օնտան քի
մէվճիւտտիւր վէ մէվճիւտ իտի վէ կէլէճէքտիւր ,
վէ օնուն թախթընըն էօնիւնտէ օլան եէտի Բուճ-

- 5 լարտան . Ա է Յիսուս Վրիստոստան քի օ՛ է-
մին շահիտ՝ էօլիւլէրտէն իւք տօղան վէ եէրին փա-
տիշահարընըն պաշը՝ տըր . պիզի սէվէնէ՝ վէ պի-
զի գանը իւէ կիւնահարըմըղտան եայգայըպ՝
- 6 Լ՛ւլահ վէ Պապասընա պիզի փատիշահար վէ
քեահինլէր էտէնէ՝ էպէտ իւլ ապատ ի զգէթ վէ
գուտրէթ օլտուն . ամին :
- 7 Իշթէ պուլուլթլար իւէ կէլիյօր , վէ օնու հէր
կէօղ՝ հէմ օնու սամիլայանլար կէօրէճէքտիր . վէ
օնուն իւղէրինէ եէրին հէփ գապիլէլէրի տէօյիւ-
- 8 նէճէքլէր . պէլի . ամին : Պէն Լ՛ւլֆա վէ ( )մէ-
ղա՝ իպթիտա վէ սօ՛նկում՝ տէյօր Բապպ՝ օլ քիմ՝
մէվճիւտ տիւր վէ մէվճիւտ իտի վէ կէլէճէքտիր՝
Ղիւմլէյէ գատիր օլան :
- 9 Պէն Յոհաննէս՝ քի սիզին գարընտաշընըղ վէ
Յիսուս Վրիստոսուն ս՛ըղլէթինտէ վէ փատի-
շահարընտա վէ սապրընտա սիզին իւէ պէրապէր
իւհաիգ տախի իմ , Լ՛ւլահըն սէօղիւ իշիւն վէ Յի-
սուս Վրիստոսուն շէհատէթի իշիւն Պատմոս
- 10 տէնիլէն ատատա իտիմ . Ա է կիրակի կիւնիւնտէ
Բուհտա օլտում . վէ արտըմտան՝ պօրունուն կի-
պի՝ պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ , քի տէրիտի . Պէն
- 11 Լ՛ւլֆա վէ ( )մէղա՝ իւք վէ սօ՛նկում . հէմ՝ Աէօր-
տիւյիւնիւ պիր քիթտապա եաղ , վէ Լ՛սիատա օ-
լան եէտի քիլիսալէրէ կէօնտէր . էա՛նի Լ՛պիեսոսա
վէ Իզմիրէ վէ Պերղամայա վէ Ռիւատրիայա վէ
Սարգիայա վէ Փիլաղեւրիայա վէ Լաւոդիկեա-
- 12 յա : Ա է պէնիմ իւէ սէօյլէշէն սէսի կէօրմէյէ
տէօնտիւմ , վէ տէօնիւնճէ՝ եէտի ալթուն շամ՝ -
- 13 տան՝ վէ եէտի շամ՝ տանըն օրթասընտա ատէմ
( )ղլունա պէնկզէր պիրինի կէօրտիւմ , քի սյա-
ղընա եէթիշիր պիր էս՛վապ կիլինմիշիտի , վէ

մէմէլէրէ տօղրու պիր ալթուն գուշադ գուշան-
 մըշըտը: Ա է օնուն պաշը վէ սաշարը՝ ագ եա. 14
 փաղը կիպի գար կիպի պէյաղ իտի, վէ կէօղէրի
 աթէշ ալէվի կիպի իտի: Ա է սյադարը՝ ֆու. 15
 րունտա գըղարմըշար կիպի՝ թունճա պէնկղէ-
 րիտի, վէ օնուն սէսի՝ չօգ սուլարըն սէսի կիպի
 իտի: Ա է օնուն սաղ էլինտէ եէտի եըտըղ 16
 վարըտը, վէ օնուն աղղընտան քէսքին իքի ա-
 ղըղը պիր գըլըճ շըգարըտը, վէ օնուն չէհրէսի
 կիւնէշ կիպի՝ գուվէթի իլէ զիյա վէրտիյինտէ
 կիպի՝ իտի: Ա է օնու կէօրտիյիւմտէ՝ սյադարը 17
 էօնիւնտէ էօլիւ կիպի տիւշտիւմ. վէ սաղ էլինի
 իւղէրիմէ գօյուպ՝ պանա տէտի. Վօրգմա, պէն
 իլք վէ սօնկում, հէմ եաշայան իմ, քի էօլ- 18
 տիւմ՝ վէ իշթէ էպէտ իւլ ապատ եաշայօրում.
 ամին. վէ էօլիւմիւն հէմ ճէհէնէմին անախ-
 թարլարընը գութարըմ: Աէօրտիյիւն շէյէ. 19
 րի վէ հաղըր օլան շէյէրի վէ պունտան սօնկրա
 օլաճագ օլան շէյէրի եաղ, սաղ էլիւմտէ կէօր- 20
 տիյիւն եէտի եըտըղարըն սըրընը՝ վէ եէտի
 ալթուն շամ՝ տանլարը. եէտի եըտըղ՝ եէտի քի-
 լիսանըն մէլէքլէրի տիր. վէ կէօրտիյիւն եէտի
 շամ՝ տան՝ եէտի քիլիսատըր:

ՊԼԵ, 2:

Եփեսոս քիլիսասընըն մէլէյինէ եաղ. Աէտի 1
 եըտըղը սաղ էլինտէ գութան՝ եէտի ալթուն
 շամ՝ տանըն օրթասընտա կէղէն՝ պէօյէ տէր.
 Աէնին ա՛մէլէրինի վէ զահմէթինի վէ սապըրընը՝ 2
 վէ քէօթիւ քիշիլէրի թէհամմիւլ էթմէյէ գատիր
 օլմատըղընը պիլիբիմ, վէ առաքեալար իղ տէ-
 յիպ տէ՝ օլմայանլարը սընատըն, վէ օնլարը եա-

- 3 լանճը պուլտուն . Ս է սապրըն վար , վէ տա-
 4 յանարն , վէ ատրմ իշին զահմէթ չէքմիշսին ,
 5 վէ եօրուլմամըշսին : Սաքին սանա գարշը շէ-
 6 շէայէլէիմ վար . չին էվվէլքի մուհասպպէթինի
 7 պրագարն : Սամի սէն նէրէտէն տիւշմիւշ իտի-
 8 յինի խագրընա կէթիր , վէ թէվպէ էթ , վէ էվ-
 9 վէլքի ա՛մէլէրինի իշէ . եօ ղ իսէ՛ սանա չափուք
 10 կէլիրիմ , վէ շամ՝ տանընը եերինտէն գըմըլտա-
 11 սաճաղըմ , էյէր թէվպէ էթմէղ իսէն : Սա-
 12 քին պու շէյին վար քի՛ Նիկողայոսուլուարըն ա՛-
 13 մէլէրինտէն իքրահ էտէրսին , քի օնլարտան պէ՛ն
 14 տախի իքրահ էտէրիմ : Վուլաղը օլան՝ Մու-
 15 հուն քիլիսալէրէ նէ սէյլէտիյինի իշիթսին .
 16 Նէնէն քիմսէյէ՛ Մլահըն ճէննէթի օրթա-
 17 սընտա օլան էօ՛միւր աղաճընտան օնա եէմէյէ
 18 վէրէճէյիմ :
- 8 Ս է Սըմիրլիլէրին քիլիսասը մէլէյինէ եաղ .
 9 Սք վէ սօնկ օլան՝ էօլմիւշ օլուպ տա եաշայան՝
 10 պէյլէտէր . Սէնին ա՛մէլէրինի վէ ս՛ըգլէթինի
 11 վէ Փագիրլիյինի՛ (ամմա զէնկինսին ,) հէմ քէն-
 12 տիլէրինի Նէհուտիղ տէրլէրքէն օլմայըպ տա
 13 շէյգանըն ճէմի՛յէթի օլանլարըն քիւֆրիւնիւ պի-
 14 լիրիմ : Չէքէճէք օլտուղուն շէյլէրին հիչ պի-
 15 րինտէն գօրգմա . իշթէ շէյգան սիղտէն հասպսա
 16 գօյսաճագ , թաքիմ սընանասընըղ , վէ օն կիւնլիւք
 17 սըղընթընըղ օլաճագ . էօլիւմէ գատար էմի՛ն օլ ,
 18 վէ սանա էօմրիւն թաճընը վէրէյիմ : Վուլա-
 19 ղը օլան՝ Մուհուն քիլիսալէրէ նէ սէյլէտիյինի
 20 իշիթսին . Նէնէն քիմսէ՛ իքինճի էօլիւմտէն աս-
 21 լա զարար կէօրմէյէճէքտիր :
- 12 Ս է Պերկամոստա օլան քիլիսանըն մէլէյինէ
 13 եաղ . Սքի աղըղըր քէսքին գըլըճը օլան՝ պէյլէ

տէր . Սէնինն ամէլէրինի վէ սէնինն նէրէտէ՝ 13
 Եւնի շէյդանըն թախթը օլտուղու եէրտէ՝ սա-
 քին օլտուղունու պիլիրիմ . վէ ատըմը դութար-
 սըն , վէ իմանըմը ինքեար էթմէտին , օլ կին-
 լերտէ տախի քի՝ էմին շահիտիմ՝ Մնթիպաս ա-
 րանըղտա՝ շէյդանըն սաքին օլտուղու եէրտէ
 գաթլ օլունտու . Մմնա սանա գարչը պիրաղ 14
 շէյեայէլիմ վար . զիրա օրատա սէնտէ՝ Խարաէլ
 օղուլարընըն էօնիւնէ թէօքէղ գօմաղա՝ քի
 փութլարա պօղաղլանմը շէյէլէր վէ զինա էտէ-
 լէր տէյիւ՝ Մաղակա թալիմ վէրէն Մասաղամըն
 թալիմինի դութանլար վար : Պունճիլէյին սէ- 15
 նին տախի Միկողայոսլուլարըն թալիմինի գու-
 թանլարըն վար , քի պէն օնտան իբրա՛հ էտէրիմ :
 Խմտի թէվպէ էյլէ . եօղիսէ՝ սանա չափուք կէ- 16
 լիրիմ , վէ օնլար իլէ՝ աղղըմըն գըլըճը իլէ ճէնք
 էտէճէյիմ : Վուլաղը օլան՝ Մուհուն քիլիսա . 17
 լէրէ նէ սէյլէտիյինի իշիթսին . Մէնէն քիմսէ-
 յէ՝ օնա կիպէնմիշ օլան մանանատան եէմէյէ
 վէրէճէյիմ , վէ օնա պիր սուրբ գիրք վէրէճէ-
 յիմ , վէ օ գիրքին իւղէրինտէ եաղըլմըն պիր եէ-
 նի առ օլաճագ , քի օնու՝ ալանտան մա՛տա քիմսէ
 պիլմէղ :

Սէ թախտարիատա օլան քիլիսանըն մէլէյի- 18
 նէ եաղ . Վէօղլէրի աթէշ ալէվի կիպի օլան՝ վէ
 պաղլարը թուճա պէնկղէյէն՝ Մլաճըն ( ) զու-
 պէյլէ տէր . Սէնինն ամէլէրինի վէ մուհապ- 19
 պէթինի վէ խըղմէթինի վէ իմանընը վէ սապընը
 պիլիրիմ , վէ ամէլէրինի քի՝ սօնկրաքիլէր էվ-
 վէլէրիլէրտէն չօգ տուր : Մաքին սանա գարչը 20
 պիրաղ շէյեայէլիմ վար . զիրա քէնտինի փէյ-
 ղամպէր տէյէն ճէղաբէլ գարըյը՝ պէնիմ գուլ-

- լարումս թա՛լիմ վերմէյէ վէ ազտըրմաղաի գոյվէ-
 րիրսին , քի զինսա էտէլէր , վէ փու թլարա՛ պողազ-
 21 լանմըչ եէյէլէր : Ա է պէն օ գարըյա՛ քէնտի
 զինսպեարըղընտան թէվպէ էթմէյէ վագըթ
 22 վերտիմ , վէ թէվպէ էթմէտի : Այլթէ պէն օ-
 նու տէօշէյէ՛ վէ օնուն իլէ զինսա էտէնլէրի պէօ-
 յի՛ք ս՛քդլէթէ գօրում՝ էյէր քէնտի ա՛մէլլէրին-
 23 տէն թէվպէ էթմէղլէրիսէ : Ա է օնուն էվլատ-
 լարընը էօլիւմ իլէ էօլտիւրէճէյիմ . վէ հէփի քի-
 լիսալէր պիլէլէր քի՛ պէն պէօյրէքլէրի վէ եիւ-
 րէքլէրի թէֆթիշ էտէնիմ . վէ սիզէ՛ հէր քէսէ
 24 ա՛մէլինէ կէօրէ վէրէճէյիմ : Ամմա սիզ թիւ-
 ատիրատա օլան պպի քիմսէլէրէ՛ հէփ պու թա՛-
 լիմի գու՛թմայանլարա՛ վէ սէօյլէտիքլէրի կիպի
 շէյգանըն տէրինլիքլէրինի պիլմէյէնլէրէ տէ-
 րիմ . իւղերինինիղէ զայրի աղըրըգ գօմայաճա-
 25 զըմ : Անճագ սիզտէ օլան շէյի՛ թա պէն կէլէ-
 26 նէտէք՛ գու՛թուն : Ա է եէնէն՛ հէմ պէնիմ ա՛-
 մէլլէրիմի սօնուտէք սագլայան քիմսէ՛ պէն օնա
 դատիֆէլէրին իւղերինէ հէօքիւմէթ վէրէճէյիմ .
 27 Ա է օնլարը տէմիր ա՛սա իլէ կիւտէճէք , շէօլ-
 մէքճի գապլէրի կիպի դըրըլաճագլար , պէն տա-
 խի Պասպամտան ալարըլմ կիպի . Ա է օնա՛ սա-
 28 պահ երլարըլընը վէրէճէյիմ : Վուլաղը օլան՛
 Ռուհուն քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :

ՊԼԵՇ 3 :

- 1 Ա է Աարգիատա օլան քիլիսանըն մէլլէյինէ եազ .
 Ալլահըն եէտի Ռուհլարընը վէ եէտի երլարըլարը
 գու՛թան՛ պէօյլէ տէր . Աէնին ա՛մէլլէրինի պի-
 լիրիմ , քի եաշարսըն տէյիւ ատըն վար , ամմա
 2 էօլիւսին : Այանըգ օլ , վէ պագի էօլէճէք օ-

Լանլարը գալիլէնտիր, զիրա սէնին ա՛մէլէրինի՝
 Մլահըն հուզուրունտա թէքմիլ պուլմատըմ :
 Լամտի նիճէ ալմըշ իտիյինի՝ վէ իշիթտիյինի 3
 խաղրընա կէթիր, վէ կէօղէթ, վէ թէվպէ էյէ.
 Իմտի էյէր ույանըղ օլմազսան, սէնին իւղէրինէ
 խըրսըղ կիպի կէլէճէյիմ, վէ սէնին իւղէրինէ
 հա՛նկը սաաթտա կէլէճէյիմի ասլա պիլմէյէճէք-
 սին : Սարդիատա տաթի՝ էս՝ վապլարընը նա- 4
 փաքլամամըշ պիր գաշ աալարըն վար, վէ օնլար
 պէնիմ իլէ պերապէր պէյաղ էս՝ շապար իլէ կէ-
 ղէճէքլէր. զիրա լայըգալըլար : Աէնէն քիմսէ՝ 5
 պէյաղ էս՝ վապլար իլէ օ կիյինէճէք, վէ պիր
 վէճհիլէ օնուն աալընը էօմիւր քիթապընտան
 սիլմէյէճէյիմ, վէ օնուն աալընը Պապամըն հու-
 ղուրունտա վէ օնուն մէլէքլէրինին հուզուրուն-
 տա իքրաւր էտէճէյիմ : Վուլաղը օլան՝ Րու- 6
 հուն քիլիսալէրէ նէ սէյլէտիյինի իշիթտին :
 Վէ Փիլաղեւթիատա օլան քիլիսանըն մէլէյի- 7
 նէ եաղ . Սուգատտէս՝ կէրչէք՝ Վաւիթին ա-
 նախթարընը դութան՝ պէյլէ տէր, օլ քիմ
 աչար՝ վէ քիմսէ գափամաղ, վէ գափար՝ վէ քիմ-
 սէ աչմաղ . Մէնին ա՛մէլէրինի պիլիւրիմ . իշթէ 8
 սէնին էօնիւնտէ պիր աչըղ գափու գօմուշում,
 վէ օնու քիմսէ գափամաղա գաաիր տէյիլտիր .
 զիրա պիրաղ դուվվէթին վար, վէ սէօղիւմի- 9
 սազլատըն, վէ աալմը ինքեար էթմէտին : Աշ-
 թէ Աէհուաիլէր իղ տէյիպ տէ՝ եալան սէյլէ-
 յերէք օլմայան՝ իլլա շէյղանըն՝ ճէմաաթընտան
 օլան քիմսէլէրաէն թէսլիմ էտէճէյիմ . իշթէ
 օնլարը էտէճէյիմ քի՝ կէլէլէր, վէ սէնին աչապ-
 լարընըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլալար, վէ պիլէլէր
 քի՝ պէն սէնի սէվտիմ : Չիւն սապըլմըն սէօ- 10

- զիւնիւ սագլատըն, պէն տախի սէնի՝ եէրին իւ-
 զէրինտէ սաքին օլանլարը թէճրիւպէ էթմէյէ՝
 պիւթիւն տիւնեանըն իւզէրինտէ կէլէճէք օլան
 թէճրիւպէնի՛ն սաա՛թընտան սագլայաճաղըմ :
- 11 Իշթէ թէզ կէլիրիմ . սէնտէ օլանը գութ , թա-
 12 քիմ սէնին թաճընը՝ քիմսէ արմայա : Աէնէն
 քիմսէ՛ պէն օնու Մլաճըմըն հէյքէլինտէ տիրէք
 եափաճաղըմ , վէ արթըգ սսլա տիշարը չը՛գմայա-
 ճաղտըր . վէ օնուն իւզէրինէ Մլաճըմըն ատընը՝
 վէ Մլաճըմտան կէօքտէն էնէն եէնի Արուսա-
 ղէմին՝ Մլաճըմըն շէհրինին ատընը վէ պէնիմ՝
- 13 եէնի ատըմը՛ եաղաճաղըմ : Վուլաղը օլան՝
 Թուհուն քիլիսալէրէ նէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :
- 14 Վ է Վ աւոգիկելիէր քիլիսասը մէլէյինէ եաղ .
 Վմին օլան՝ էմին վէ կէրչէք շահիտ՝ Մլաճըն եա-
- 15 րատըլըշընըն իպթիտասը՝ պէօյլէ տէր . Մէնին
 ա՛մէլէրինի պիլիրիմ , քի նէ սօղուգ՝ նէ տէ սը-
 ճաիգսըն . քեաշքի սօղուգ՝ եա սըճաիգ օլայտըն :
- 16 Պունճիլէյին քի լըճաիգսըն , վէ նէ սօղուգ նէ սը-
 17 ճաիգսըն , սէնի աղղըմտան գուսաճաիղըմ : Շիւն
 տէրսին քի՛ Օէնկի՛նիմ , վէ՛ զէնկինլէնմիլիմ՝
 վէ հիշ պիր շէյէ մուհթաճ տէյիլիմ , վէ պիլ-
 մէղսին քի սէն սէֆիլ վէ զավալը վէ Փաղիթ վէ
- 18 քէօր վէ չըփլաիգսըն . Մանա էօյիւթ վէրիրիմ ,
 քի պէնտէն՝ աթէշտէ գալ օլմուշ ալթուն սա-
 թուն ալասըն քի՛ զէնկինլէնէսին , վէ պէյաղ էս՝-
 վապլար քի՛ կիյէսին , վէ սէնին չըփլաղըղընըն
 ա՛յըպը կէօրիւնմէյէ . վէ կէօղէրինէ սիւրմէ
- 19 սիւր , քի կէօրէսին : Պէն հէփ սէվտիյիմ քիմ-
 սէլէրի թէտիպ էտէրիմ . իմտի զայրէթ էյլէ ,
- 20 վէ թէվպէ էթ : Իշթէ գափուտա տուրուպ չա-
 վարըմ , էյէր պիր քիմսէ սէսիմի իշիտիր տէ՛ գա-

փույտու աչարսա, օնուն նանընա կիրեճէ յիմ, վէ
 պէն օնուն իլէ՝ օ տա պէնիմ իլէ ախշամ դասմը
 եէյէճէյիլ: Այնէն քիմսէ՝ օնա պէնիմ թախ. 21
 թըմտա օթուրմադա վէրէճէ յիմ, նիճէ քի պէն
 տախի եէնտիմ, վէ Պապամ իլէ պէրապէր օնուն
 թախթընտա օթուրտում: Վուլաղը օլան՝ Րու. 22
 հուն քիլիսալէրէ նէ սէջլէտիյինի իշիթսին:

ՊԵՇ, 4:

Պու շէյլէրտէն սօնկրա պապտըմ, վէ իշթէ 1
 կէօքտէ աչըդ պիր գափու վարըտը, վէ պէնիմ ի-
 լէ սէջլէշէն պօրու սէտասը կիպի իշիթտիյիմ
 էվվէլքի սէս՝ քի տէր իտի. Պուրայա չըդ, վէ
 պունտան սօնկրա օլաճագ շէյլէրի սանա կէօս-
 թէրէյիմ: Ա է տէր ա՛գապ Րուհտա օլտում, 2
 վէ իշթէ կէօքտէ պիր թախթ գօնմուշուտու, վէ
 թախթըն իւղէրինտէ պիր օթուրան վարըտը:
 Ա է օլ օթուրան՝ կէօրինիւշտէ եէշիմ վէ եա՛- 3
 գութ գաշընա պէնկղէրիտի. վէ թախթըն էգ-
 րաֆընտա՝ կէօրինիւշտէ զիւմիւտէ պէնկղէր
 էլէյիմնադմա վարըտը: Ա է թախթըն էգրա- 4
 ֆընտա իյիրմի տէօրթ թախթ վարըտը, վէ
 թախթլարըն իւղէրինտէ կէօրտիւմ քի՝ պէյազ
 էս՝ վապլար իլէ կիյինմիշ իյիրմի տէօրթ իս-
 թիարլար օթուրուրլարտը, վէ քէնտի պաշա-
 րընտա ալթուն թաճլարը վարըտը: Ա է 5
 թախթտան շիմշէքլէր վէ սէսլէր վէ կիւրիւլթիւ-
 լէր չըգարլարտը. վէ թախթըն էօնիւնտէ եէտի
 եանան տթէշ չըրաղըլարը վարըտը, քի օնլար
 Վլասըն եէտի Րուհլարըտը: Ա է թախթըն 6
 էօնիւնտէ՝ պիլուրա պէնկղէր պիր սըրշա աէնիլի
 կիպի վարըտը. վէ թախթըն օրթասընտա հէմ

- Թախթըն էդրաֆընտա՝ էօնտէն վէ արտտան
կէօզլէր իլէ տօլու տէօրթ հայվանլար վարըտը :
- 7 Ա է հայվանըն պիրինճիսի արսլանա պէնկզէր-
իտի, վէ իքինճի հայվան պուզաղույս պէնկզէր-
իտի, վէ իւչիւնճիւ հայվանըն եիւզիւ ատէմէ
պէնկզէրիտի, վէ տէօրտիւնճիւ հայվան՝ ուչան
- 8 դարթալա պէնկզէրիտի : Ա է տէօրթ հայվան-
լարըն հէր պիրինին՝ ալթը գանատը վարըտը, վէ
չէփչէփրէտէն՝ իչէրտէն կէօզլէր իլէ տօլու իտի-
լէր, վէ կիւնտիւզ հէմ կէճէ րահաթ տուրմա-
յըպ տէրլէրիտի : Սուգատտէս՝ մուգատտէս՝
մուգատտէստիր ճիւմլէյէ գատիր օրան Մապպ
- 9 Մլաս, օլ քիմ մէվճիւտ իտի, վէ մէվճիւտ տիւր,
վէ կէլէճէք տիր : Ա է հայվանլար՝ Թախթըն
իւզէրինտէ օթուրան էպէտլէր էպէտլէրինճէ
եաշայանա համո վէ ի զզէթ վէ շիւքր վէրինճէ,
- 10 իյիրմի տէօրթ իսթիարլար Թախթըն իւզէրինտէ
օթուրանըն հուզուրունտա տիւշէրլէր, վէ էպէտ-
լէր էպէտլէրինճէ եաշայանա սէճտէ գըլարլար,
վէ Թաճլարընը Թախթըն էօնիւնէ գօյուպ տէր-
- 11 լէր : Աշա՛ Մապպ համոր վէ ի զզէթի վէ գուտ-
րէթի ալմաղա լայըգսըն. զիրա հէր շէյի սէն
եարաթտըն, վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվճիւտ
տիւրլէր վէ եարատըլտըլար :

ՊԵՇ 5 :

- 1 Ա է Թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն սուզ է-
լինտէ՝ իչէրիտէն վէ արտտան եազըլմըշ վէ եէտի
միւհիւր իլէ միւհիւրլէնմիշ՝ պիր քիթմապ կէօր-
- 2 տիւմ : Ա է պիր գուվվէթլի մէլէք կէօրտիւմ,
քի պէօյիւք սէս իլէ նիտաի էտէրիտի : Վիթա-
պը աշմաղա վէ օնուն միւհիւրլէրինի շէօզմէյէ

լայրգ քիմտիր : Ա է կեօքտէ հէմ եէրտէ վէ 3
 եէրին ալթընտա քիթապը աշմաղա եախօտ օնա
 պագմաղա քիմնէ գատիր տէյիլիտի : Ա է քի- 4
 թապը աշմաղա եախօտ օնա պագմաղա քիմնէ
 լայրգ պուլունմատըղը իչիւն՝ պէն պիր չօգ աղ- 5
 լարըտըմ : Ա է իսթիարլարըն պիրի պանա
 տէտի . Մղլամա . իշթէ Յուդանըն սըպղընտան
 օլան արսլան՝ Վաւիթին քէօքիւ՝ քիթապը աշ- 6
 մաղա վէ օնուն եէտի միւհիւրլէրինի չէօզմէյէ
 զալիպ կէլտի : Ա է պագտըմ , վէ իշթէ թախ- 6
 թըն վէ տէօրթ հայվանըն արասընտա վէ իս-
 թիարլարըն արասընտա տուրան պօղազլանմըչ
 կիպի պիր Վուզու կէօրտիւմ , քի եէտի պույ-
 նուզու վէ եէտի կէօզիւ վարըտը , քի օնլար՝ Մւ-
 լահըն պիւթիւն եէրէ կէօնտէրիլէն եէտի Վու-
 հու տուր : Ա է օ՝ կէլտի , վէ թախթըն իւղէ- 7
 րինտէ օթուրանըն սաղ էլինտէն քիթապը ալ-
 տը : Ա է քիթապը ալննճա , օ տէօրթ հայվան վէ 8
 իյիրմի տէօրթ իսթիարլար Վուզունուն էօնիւ-
 նէ տիւշտիւլէր , վէ հէր պիրինին դամպուրլարը՝
 վէ քիւնլիւք իլէ տօլու ալթուն պուխուրտանլարը
 վարըտը քի օնլար մուգատտէսլէրին տուալէրի
 տիր : Ա է պիր եէնի թէսպիհ օգույուպ տէր- 9
 լէր . Վիթապը ալմաղա վէ օնուն միւհիւրլէրինի
 աշմաղա լայրգսըն . չիւն պօղազլանտըն , վէ գա-
 նըն իլէ պիղի Մւլահա՝ հէր գապիլէտէն վէ տիւ-
 տէն վէ գալմտան վէ դաիֆէտէն սաթուն ալ-
 տըն . Ա է պիղի Մւլահըմըղա փատիշահլար վէ 10
 քեահինլէր էյլէտին , վէ եէրին իւղէրինտէ փա-
 տիշահլը՛գ սիւրէճէյիղ : Ա է պագտըմ , վէ 11
 թախթըն հէմ հայվանլարըն վէ իսթիարլարըն
 էդրաֆընտան չօգ մէլէրլէր սէսի իշիթտիւմ . վէ

- օնլարն սայրսը օնպինլէրճէ օնպինլէր՝ վէ պին-
 12 լէրճէ պինլէր իտի : Ա է պէոյիւք սէս իլէ
 տէրլէր իտի . Պօղաղլանմըշ օլան Վոուղու՝ գուտ-
 րէթի վէ զէնկինլիյի վէ իլմի վէ գուվվէթի վէ
 իզզէթի վէ համար վէ պէրէքէթի ալմաղա լա-
 13 յըգտըր : Ա է կէօրտէ հէմ եէրտէ վէ եէրին
 ալթընտա օլան հէր մախլուգ՝ վէ տէնիզ իւզէ-
 րինտէ օլանլար հէմ օնլարտա օլան հէր շէյ ի-
 շիթտիմ , քի տէրլէրիտի . թախթըն իւզէրին-
 տէ օթուրանա վէ Վոուղույա պէրէքէթ վէ իզ-
 զէթ վէ համտ վէ գուտրէթ օլուն՝ էպէտլէր
 14 էպէտլէրինճէ : Ա է տէօրթ հայվանլար տէր-
 լէրիտի . Մմին . վէ իյիրմի տէօրթ իսթիարլար
 տիւշտիւլէր , վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ եաշա-
 յանա սէճտէ գըլտըլար :

ՊԼԸ, 6 :

- 1 Ա է Վոուղու՝ միւհիւրլէրտէն պիրինի աշընճա՝
 կէօրտիւմ , վէ տէօրթ հայվանլարտան պիրինի՝
 կիւրիւլթիւ սէսի կիպի իշիթտիմ , քի տէտի .
 2 Աէլ , վէ պագ : Ա է պագտըմ , վէ իշթէ պիր
 պէյազ աթ , վէ օնուն իւզէրինտէ օթուրանըն
 պիր եայը վարըար . վէ օնա պիր թաճ վէրիլտի ,
 վէ օ՝ եէնիճի՝ հէմ եէնմէք իշիւն չըգտըր :
 3 Ա է իքինճի միւհիւրիւ աշընճա , իքինճի հայ-
 4 վանը իշիթտիմ , քի տէտի . Աէլ : Ա է պիր
 ղայրի՝ գըղըլ աթ չըգտըր . վէ իւզէրինտէ օթու-
 րան քիմսէ՝ օնա եէրտէն սէլամէթի ալմաղա
 հէօրիւմէլ վէրիլտի , թաքիմ պիրի պիրինէ գաթլ
 էտէլէր . վէ օնա պիր պէօյիւք գըլը՝ճ վէրիլտի :
 5 Ա է իւշիւնճիւ միւհիւրիւ աշընճա , իւշիւնճիւ
 հայվանը իշիթտիմ , քի տէտի . Աէլ . վէ պագ-

տրմ , վէ իշթէ պիր գարա աթ , վէ իւզէրինտէ
 օթուրանըն էլինտէ պիր թէրազըսը վարըտը :
 Վ է տէօրթ հայվանըն արասընտա պիր սէս ի- 6
 շիթտիմ , քի տէրիտի . Պուզտայըն շինիյի պիր
 տինարա՝ վէ իւշ շինիք արփա պիր տինարա օլա՝
 վէ եազա հէմ շէրապա զարար վէրմէյէսին :

Վ է տէօրտիննծիւ միւհիւրիւ աշընճա , տէօր- 7
 տիննծիւ հայվանըն սէսինի իշիթտիմ , քի տէտի .
 կէլ : Վ է կէօրտիւմ , վէ իշթէ պիր սարը աթ , 8
 վէ օնուն իւզէրինտէ օթուրան քիմսէնին ատը
 Վօլիւմ իտի , վէ ճէհէննէմ օնուն արտընճա
 կիտէր , վէ օնլարա եէրին պիր բուպոլ իւզէրինէ
 հէօքիւմէթ վէրիլտի , քի գըլըճ իլէ վէ աճըգ
 իլէ վէ էօլէթ իլէ վէ եէրին ճանավարլարը իլէ
 էօլտիւրէլէր :

Վ է պէշիննծի միւհիւրիւ աշընճա , Վլասըն 9
 սէօղիւ իշիւն վէ քէնտիլէրինտէ օլան շէհատէթ
 իշիւն գաթլ օլունմուշարըն ճանլարընը մէզպա-
 հըն ալթընտա կէօրտիւմ : Վ է պէյիւք սէս 10
 իլէ չաղըրըպ տէրլէրիտի . Վէէյէտէք՝ եա մու-
 գատտէս վէ կէրչէք Վֆէնտիմ՝ շէրաաթ կէօր-
 մէզսին , վէ եէրին իւզէրինտէ սաքին օլանլարտան
 պիղիմ գանըմըզըն ինթիգամընը ալմազըն :
 Վ է օնլարըն հէր պիրինէ պէյազ էս՝ վապլար 11
 վէրիլտի , վէ օնլարա տէնիլտի քի՝ թա օնլար կի-
 պի էօլտիւրիւլէճէք օլան օնլարըն գուլտաշարը
 վէ գարընտաշարը տախի թէքմիլ օլանատէք՝
 տահա պիրազ զէման բահաթլանալար :

Վ է ալթընճը միւհիւրիւ աշընճա պտգտրմ , 12
 վէ իշթէ պիր պէյիւք զէլպէլէ օլտու . վէ կիւնէշ
 գըլտան պիր չուլ կիպի գարա օլտու , վէ պիւ-
 թիւն այ գանն կիպի օլտու . Վ է կէյիւն եըլ- 13

- տըզարը՝ պէօյիք ըիւզկեարտան սալանան ին-
 ճիր աղաճը քէնտի խամ ինճիրլէրինի աթարըր՝
 14 կիպի՝ եերէ տիւշտիւլեր . Ա է կէօք պիր պիւ-
 քիւլէն դամար կիպի շէքիլտի , վէ հէր տաղ
 15 վէ ստա՝ եերլէրինտէն գըմըլտանտըլար : Ա է
 եերին փատիշահարը հէմ քիպարլէր վէ վէն-
 կինլէր վէ պինպաշըլար վէ գուվվէթլիլէր՝ հէմ
 հէր գուլ վէ հէր աղատը քիմնէ՝ քէնտիլէրինի
 մաղարալարա վէ տաղլարըն գայալարընա կիզ-
 16 լէտիլէր . Ա է տաղլարա հէմ գայալարա տէր-
 լէրիտի . Պիլիմ իւզէրիմիզէ տիւշիւն , վէ պիզի՝
 թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն հուզուրուն-
 տան վէ Վուզունուն զազապընտան կիզլէյին .
 17 Օիրա օնուն զազապընըն պէօյիք կիւնիւ կէլտի ,
 վէ քիմ տայանա պիլիր :

ՊԵՇ, 7:

- 1 Ա է պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ տէօրթ մէլէք կէօր-
 տիւմ քի՝ եերին տէօրթ քէօշէսինտէ տուրուր-
 լարըար , վէ եերին տէօրթ ըիւզկեարլարընը
 դութմուշարըար , թաքիմ եերին իւզէրինէ վէ
 տէնիզին իւզէրինէ՝ վէ հիշ պիր աղաճըն իւզէրի-
 2 նէ ըիւզկեար էսմէյէ : Ա է կիւնէշին տօղտու-
 զու եերտէն չըգմըշ՝ սաղ Վլասըն միւհիւրիւնիւ
 դութան պիր զայրի մէլէք կէօրտիւմ , վէ եերէ
 հէմ տէնիզէ զարար վէրմէյէ հէօքիւմէթ վերի-
 լէն օլ տէօրթ մէլէյէ պէօյիք սէս իլէշաղըրըպ՝
 3 տէտի . Թա պիզ Վլասըմըզըն գուլարընը ա-
 լընլարը իւզէրինէ միւհիւրլէյինճէյէտէք՝ եերէ
 4 վէ տէնիզէ վէ աղաճլարա զարար վէրմէն : Ա է
 միւհիւրլէնմիշլէրին սայըսընը իշիթտիմ . Կա-
 րաէլ օղուլարընըն հէփ սըպղլարընտան Նիւզ

գրող տէօրթ պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի :
 Յուդասըպղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւր- 5
 լէնմիշիտի . Աուբէն սըպղընտան՝ օն իքի պին
 քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի . Աադ սըպղընտան՝ օն
 իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի . Լսեր սըպ- 6
 ղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի .
 Վեփթաղէմ սըպղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ
 միւհիւրլէնմիշիտի . Վանասէ սըպղընտան՝ օն իքի
 պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի . Սիմէօն սըպ- 7
 ղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի .
 Վերի սըպղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւր-
 լէնմիշիտի . Խաւքար սըպղընտան՝ օն իքի պին
 քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի . Տարուղոն սըպղըն- 8
 տան՝ օն իքի պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի .
 Յովսէփ սըպղընտան՝ օն իքի պին քիմսէ միւ-
 հիւրլէնմիշիտի . Իննիամին սըպղընտան՝ օն իքի
 պին քիմսէ միւհիւրլէնմիշիտի :

Պու շէյլէրտէն սօնկրա պագտրմ , վէ իշթէ 9
 պիր չօգ գալապալը՝ գ վարրտը , քի օնու սայմաղա
 հիշ քիմսէ գատիր տէյիլ իտի , հէր դաիֆէտէն
 վէ գապիլէլէրտէն վէ գամվարտան վէ տիլէր-
 տէն թախթըն էօնիւնտէ վէ Վուզունուն էօ-
 նիւնտէ՝ պէյաղ է՝ սվապլար կիյինմիշ՝ տուրուր-
 ւարրտը , վէ էլէրինտէ խուրմա տալարը վարը-
 տը : Ա է պէօյիւք սէս իլէ շաղսրըպ տէրլէրիտի . 10
 Խէլաս՝ թախթըն իւզէրինտէ օթուրան Լլա-
 հըմըգա վէ Վուզույա մախսուստուր : Ա է հէփ 11
 մէլէքլէր թախթըն վէ իսթիարլարըն վէ տէօրթ
 հայվանըն էդրաֆընտա տուրուրլարրտը , վէ
 թախթըն էօնիւնտէ եիւղէրի իւզէրինտէ տիւշիւպ՝
 Լլահա սէճտէ գըլտըլար , վէ տէտիլէր . Լմին . 12
 Լլահըմըգա՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ պէրէքէթ

- վէ համտ վէ ի՛ւմ վէ շիւքր վէ ի՛ զգէթ վէ գու վվէթ
 13 վէ գուտրէթ օլտուն, ամին: Ա է իսթիարլար-
 տան պիրի ճէվապէտիպ՝ պանա տէտի. Պէյազ
 էս՝ վապլարը կիյմիշ պու քիմսէլէր քիմլէ՞րտիր,
 14 վէ նէ՞րէտէն կէլտիլէր: Ա է օնա տէտիմ. Ան
 էֆէնտիմ՝ սէն պիլիրսին. վէ պանա տէտի.
 Պունլար պէօյիւք ս՛ըգլէթտէն կէլէնլէրտիր. վէ
 կիյիմլէրինի եայգատրլար. վէ օնլարը Վուզու-
 15 նուն գանընտա՛ աղարթտրլար: Պունուն իչիւն
 Լըլաճըն թախթը հուզուրունտատրլար, վէ
 օնա՝ օնուն հէյքէլինտէ կիւնտիւղ վէ կէճէ ի պա-
 տէթ էտէրլէր. վէ թախթըն իւզէրինտէ օթու-
 16 րան՝ օնլարըն արասընտա սաքին օլաճագ: Լը-
 թըգ աճըգմայաճագլար, վէ արթըգ սուսամայա-
 ճագլար, օնլարըն իւզէրինէ կիւնէշ՝ վէ հիշ պիր
 17 հէրարէթ ասլա տիւշմէյէճէք. Օիրա թախ-
 թըն օրթասընտա օլան Վուզու օնլարը կիւտէ-
 ճէք, վէ օնլարը սուլարըն է՝ օմիւր փունկարլարը-
 նա՛ գուլաղուղայաճագ. վէ Լըլաճ օնլարըն
 կէօղէրինտէն հէր կէօղեաշընը սիլէճէքտիր:

ՊԼԵՇ 8:

- 1 Ա է եէտինճի միւհիւրիւ աչընճա, կէօքտէ եարլմ
 սաա՛թ գատար սիւքիւթ օլտու:
 2 Ա է Լըլաճըն հուզուրունտա տուրան եէտի
 մէլէքլէրի կէօրտիւմ, վէ օնլարա եէտի պօրու-
 3 լար վէրիլտի: Ա է պիր զայրի մէլէք կէլտի, վէ
 օնուն պիր ալթուն պուխուրտանը օլուպ՝ մէզպա-
 ճըն եանընտա՛ տուրտու. վէ օնա չօգ պուխուր-
 լար վէրիլտի, թաքիմ հէփ մուգատտէսլէրին
 տուալարը իլէ թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուն
 4 մէզպաճըն իւզէրինէ սունա: Ա է պուխուրլա-

ընն տիւմանը մուգատտէսէրին տուա՛լէրի իլէ
 պէրապէր մէլէյին էլինտէն Մալաճըն հուզուրու-
 նա չըգտը: Ա է մէլէք պուխուրտանը ալտը, վէ 5
 օնու մէզպահըն աթէշինտէն սուլտուրու, վէ
 եէրէ աթտը, վէ սէտալար հէմ կիւրիւլթիւլէր
 վէ Նիմշէքլէր վէ զէլզէլէ օլտու: Ա է եէտի պօ- 6
 րուլարը դութան եէտի մէլէքլէր՝ քէնտիլէրինի
 հաղըրլատըլար, քի՛ պօրու չալարար:

Ա է պիրինճի մէլէք պօրու չալտը, վէ գան իլէ 7
 գարըմը սուլու վէ աթէշ օլտու, վէ եէրէ ա-
 թըլտը. վէ եէրին իւշ փայընըն պիրի եանտը,
 հէմ աղաճլարըն իւշ փայըն պիրի եանտը, հէմ
 հէր եէշիլ օթ եանտը:

Ա է իքինճի մէլէք պօրու չալտը, վէ աթէշէ 8
 դութուշմուշ պէօյիւք տաղ կիպի պօշ շէյ տէնիլէ
 աթըլտը, վէ տէնիլին իւշ փայընըն պիրի գան
 օլտու: Ա է ճանը օլանլարտան տէնիլտէքի 9
 մախլուգաթըն իւշ փայըն պիրի էօլտիւ, վէ կէ-
 միլէրին իւշ փայընըն պիրի հէլաք օլտու:

Ա է իւշիւնճիւ մէլէք պօրու չալտը, վէ կէօք- 10
 տէն՝ չըրաղը կիպի եանար պիր պէօյիւք եըլտըլ
 տիւշտիւ, վէ օ՛ ըրմագլարըն հէմ սու փունկար-
 րընըն իւշ փայըն պիրի իւզէրինէ տիւշտիւ:

Ա է օ եըլտըզըն ատընա Փէլին տէնիր, վէ սու- 11
 րըն իւշ փայըն պիրի փէլինէ տէօնէր, վէ սու-
 րտան չօգ ատէմ էօլտիւ, շիւն աճը օլտուլար:

Ա է տէօրաիւնճիւ մէլէք պօրու չալտը, վէ 12
 կիւնէշին իւշ փայընըն պիրի հէմ պըն իւշ փա-
 յընըն պիրի վէ եըլտըզլարըն իւշ փայընըն պիրի
 վուրուլտու, թաքիմ օնլարըն իւշ փայընըն պի-
 րի գարարա, վէ կիւն իւշ փայընըն պիրինէ
 ըըլդ վէրմէյէ, քէզալիք կէճէ տախի:

13 Ս է պագտում , վէ կէօք օրթասընտա ուչան պիր մէլէք իշիթտիմ , քի պէօյիք սէս իլէ տէրիտի . Ս ա՛յ՝ վա՛յ՝ վա՛յ եէրին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա՝ պօրու չալաճագ օլան իւչ մէլէքլէրին պօրուսունուն պագի սէտալարըն սէպէպինաէն :

ՊԼԵՂ 9:

- 1 Ս է պէշինճի մէլէք պօրու չալար , վէ կէօքաէն եէրին իւզէրինէ տիւշմիւշ պիր երլարղ կէօքտիւմ . վէ օնա տիպսիղ գույունուն անախթարը
- 2 վէրիլտի : Ս է տիպսիղ գույույու աչար , վէ գույուտան՝ պէօյիք քիւլճանըն տիւմանը կիպի պիր տիւման չոգտը . վէ գույունուն տիւմանընտան կիւնէշ հէմ հավա գարարտը : Ս է տիւմանտան եէրէ չէքիրկէլէր չոգտըլար . վէ օնլարա՝ եէրին ագրէպլէրինաէ օլան հէօքիւմէթ կիպի՝
- 3 հէօքիւմէթ վէրիլտի : Ս է օնլարա տէնտի քի՝ եէրին օթունա՝ վէ հիւչ պիր եէշիլէ՝ հէմ հիւչ պիր աղաճա զարար վէրմէյէլէր , իլա եալընըղ ալընլարը իւզէրինաէ Մլահըն միւհիւրիւ օլմայան ստէմլէրի ինճիւրէլէր :
- 4 Ս է օնլարա էնլ վէրիլտի քի՝ օնլարը էօլտիւրմէյէլէր , իլա օնլար պէշ սյ իսքէնճէ չէքէլէր . վէ օնլարըն իսքէնճէսի՝ ագրէպին ստէմէ վուրտուղու զէման օլան իսքէնճէսինէ պէնկղէր :
- 5 Ս է օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր էօլիւմիւ արայաճագլար , ամսա օնու սալա պուլմայաճագլար : վէ էօլմէյէ արղուլայաճագլար , ամսա էօլիւմ օնլարտան գալաճագտըր :
- 6 Ս է չէքիրկէլէրին պէնկղէյիշի՝ ճէնկէ հաղորլանմըշ աթլարա պէնկղէրիտի . վէ պաշլարընտա՝ ալթունա պէնկղէր թաճլար վար իտի ,
- 7 վէ եիւզէրի ատէմ եիւզէրի կիպի իտի : Ս է

գարը սաչը կիպի սաչարը վարըտը , վէ տիշէրի
արսլանլարընքի կիպի իտի : Ա է օնլարըն՝ տէ 9
միր՝ զըրիսլար կիպի զըրիսլարը վարըտը . վէ գա-
նատլարընըն սէսի՝ ճէնկէ սէյիրտէն չօգ աթլար
ա՛րապալարը սէսի կիպի իտի : Ա է ա՛գրէպլէրէ 10
պէնկզէր գույրուգլարը վարըտը . վէ օնլարըն
գույրուգլարընտա տիւրթիւլէրի վարըտը . վէ
օնլարըն հէօքիւմէթի ատէմլէրէ պէշ այ զաքաւր
վէրմէք իտի : Ա է քէնտիլէրին իւզէրինէ՝ տիպ- 11
սիզլիյին մէլէյի՝ փատիշահլարը վար . օնուն ատը
Խ՝ պրանիճէ Լ՝ պպատօն վէ Լ՝ ունան տիլինտէ Լ՝-
փօլլիօն էտ՝նի հէլտէ էտիճի տիր : Ա այրն պիրի 12
կէչտի . իշթէ պունտան սօնկրա իքի վայ տահա
կէլիր :

Ա է ալթընճը մէլէք պօրու չալտը , վէ Լ՝ լա- 13
հրն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէղպահրն տէօրթ
պույնուգունտան պիր սէս իշիթտիմ , քի պօ- 14
րույու գութան ալթընճը մէլէյէ տէրիտի . Պէօ-
յիւք ըրմագ Լ՝ պրատտա պաղլը օլան տէօրթ մէ-
լէքլէրի չէօղ : Ա է տէօրթ մէլէքլէր չէօղիւլ- 15
տիւլէր , օնլար քի՝ օսաաթ վէ կիւն վէ այ վէ
երլ իշիւն հաղըրլանմըշլարըտը , թաքիմ ատէմ-
լէրին իւշ փայրն պիրինի էօլտիւրէլէր : Ա է 16
աթլը ա՛սքէրին սայըսը իքի օնպին քէրրէ օնպին
իտի . վէ օնլարըն սայըսընը իշիթտիմ : Ա է վա- 17
հիտէ՝ աթլարը վէ իւզէրլէրինտէ օթուրանլարը
պէօյլէ կէօրտիւմ , քի աթէշի վէ սիւնպիւլի վէ
քիպրիթի զըրիսլարը վարըտը , վէ աթլարըն պաշ-
լարը արալան պաշլարը կիպի իտի , վէ աղըզա-
րընտան աթէշ վէ թիւթիւն վէ քիպրիթ չըգար :
Պու իւշ շէյտէն՝ էտ՝նի օնլարըն աղըզլարընտան 18
չըգան աթէշտէն վէ թիւթիւնտէն վէ քիպրիթ-

- տէն՝ ատէմէրին իւշ փայլն պիրի էօլտիւրիւ-
 19 տիւ : Օ իրա օնլարնն հէօքիւմէ թի աղըզլարնն-
 տա վէ գույրուզլարննատարը , չիւն օնլարնն
 գույրուզլարը՝ երլանլարա՛ պէնկզէ յիպ՝ պաշլարը
 20 վարըտը , վէ օնլար իլէ զարար վէրիւրէր : Ա է
 պու պէլալարտան էօլտիւրիւմէյէն պագի ատէմ-
 լէր՝ քէնտի էլլէրիւինն ա՛մէլլէրինտէն թէվպէ
 էթմէտիլէր , թաքիմ շէյգանլարա՛ վէ ալթուն
 հէմ կիւմիւշ վէ պագըր վէ դաշ վէ ազաճ փութ-
 լարա սէճտէ էթմէյէլէր , քի օնլար կէօրմէյէ
 եա իշիթմէյէ եա եիւրիւմէյէ գատիր տէյիլտիր .
 21 շէմ քէնտի գաթլլէրինտէն վէ քէնտի սիհիր-
 լէրինտէն վէ քէնտի զլինալարննտան վէ քէնտի
 խըրսըզլըզլարննտան թէվպէ էթմէտիլէր :

ՊԼՇ 10:

- 1 Ա է պուլութ իլէ կիյինմիշ կէօքտէն էնէն՝ գուվ-
 վէթլի պիր զայրի մէլէք կէօրտիւմ , վէ պաշը իւ-
 զէրինտէ էլլէյիմսաղմա՛ վարըտը , վէ եիւզիւ կիւ-
 նէշ կիպի իտի , վէ սյազլարը աթէշ տիրէքլէրի
 2 կիպի իտի : Ա է էլինտէ՛ աշըլմըշ պիր քիւշիւք
 քիթապ վարըտը . վէ սաղ սյաղընը տէնիզլին իւ-
 զէրինէ՛ սօլունու իսէ եէրին իւզէրինէ գօտու :
 3 Ա է տրսլաննն պէօյիւրտիւյիւ կիպի պիր պէօ-
 յիւք սէս իլէ պաղըրտը . վէ պաղըրտըղընտա՛ եէ-
 տի կիւրիւլթիւլէր քէնտի սէտալարը իլէ սէյլէ-
 4 տիլէր : Ա է եէտի կիւրիւլթիւլէր քէնտի սէտա-
 լարը իլէ սէյլէյինճէ , պէն եազաճագ օլտում .
 ամմա կէօքտէն պիր սէս իշիթտիմ , քի պանա
 տէրիտի , Աէտի կիւրիւլթիւլէրինն սէյլէտիքլէ-
 5 րինի միւհիւրլէ , վէ օնլարը եազմա : Ա է տէ-
 նիզլին իւզէրինտէ հէմ եէրին իւզէրինտէ օլ տու-

բուր կէօբախլիւմ մէլէք՝ սաղ էլինի կէօյէ գալ-
տըրտը . Ա է կէօյիւ հէմ օնտա օլան շէյլէրի՝ 6
վէ եէրի հէմ օնտա օլան շէյլէրի՝ վէ տէնիզի հէմ
օնտա օլան շէյլէրի եարատան էպէտլէր էպէտ-
լէրինճէ եաշայան իլէ եէմին էթտի , քի արթըդ
զէման օլնայաճագտըր . Իլլա եէտինճի մէլէյին 7
սէտասընըն կիւնլէրինտէ օնու պօրոռ չալաճագը՝
զէման՝ օլտէմ Լ լաճըն սըրըր թէքմիլ օլաճագ ,
նիճէ քէնտի գուլարը փէյղամպէրլէրէ միւժտէ
էթտի իսէ :

Ա է կէօքտէն իշիթտիյիմ սէս՝ եինէ պէնիմ 8
իլէ սէօյլէշիպ տէրիտի . Աիթ՝ տէնիզին իւլէրին-
տէ վէ եէրին իւզէրինտէ տուրան մէլէյին էլինտէ
աշըրմըշ օլան քիւչիւք քիթապը ալ : Ա է մէ- 9
լէյէ կիտիպ՝ օնա տէտիմ . Պանա քիւչիւք քի-
թապը վէր . վէ պանա տէտի . Լ լ , վէ օնու եէ ,
վէ սէնին գարնընըր աճըլանտըրաճագ , ամմա աղ-
զընտա՝ պալ կիպի դաթըլ՝ օլաճագ : Ա է քիւ- 10
չիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն ալտըմ , վէ օնու
եէտիմ , վէ աղզըմտա պալ կիպի դաթըլ՝ իտի .
ամմա օնու եէտիյիմ զէման՝ գարնըմ աճըլանտըր :
Ա է պանա տէտի . Սանա՝ չօգ գամլար վէ 11
գաիֆէլէր վէ տիլլէր վէ փատիշաճար էօնիւնտէ
եինէ փէյղամպէրլիք էթմէք կէրէքաիր :

ՊԸՇ . 11 :

Ա է պանա՝ ա՛սայա պէնկզէր պիր գամըշ վէ- 1
րիլտի . վէ մէլէք տուրուպ տէտի . Վալգ , վէ Լ լ-
լաճըն հէյ.քէլինի վէ մէզպաճը վէ օնտա սէճտէ
էտէնլէրի էօլը : Ա է հէյ.քէլին տիշարըսընտա 2
օլան ափլիյի՝ տիշարըյա պրագ , վէ օնու էօլըմէ ,
զիրա օ՝ գաիֆէլէրէ վէրիլտի . վէ օնլար մուգատ .

- 3 տես շէհրի գըրգ իքի այ պասաճագլար: Ա է ի-
քի շահիտիմէ իպն վէրէճէյիմ, վէ օնլար շուլ-
լար կիյինմիշ՝ պին իքի եիւզ ալթմըշ կիւն
- 4 փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր: Պունլար՝ եերին
Լըսհընըն հուզուրունտա տուրան՝ իքի զէյ-
- 5 թուն աղաճլարը վէ իքի շամտանլարտըր: Ա է
էյեր օնլարա՝ պիր քիմսէ զարար վէրմէյէ իս-
թէրսէ, օնլարըն աղզընտան աթէշ չըգար, վէ
օնլարըն տիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէր. վէ էյեր
օնլարա՝ պիր քիմսէ զարար վէրմէյէ իսթէրսէ,
- 6 օնա՝ էոյլէ էօլտիւրիւլմէք կէրէքտիր: Պունլա-
րըն հէօքիւմէթի վար քի՝ կէոյիւ գափայլար,
թաքիմ օնլարըն փէյղամպէրլիքլէրի կիւնլէրին-
տէ եաղմուր եաղմայա, հէմ սուլարըն իւղէրինէ
հէօքիւմէթլէրի վար, քի օնլարը գանա՝ տէօնտէ-
րէլէր, վէ հէր իսթէտիքլէրինտէ՝ եերի հէր պէլա
- 7 իլէ վուրալար: Ա է քէնտի շէհատէթլէրինի
թէքմիլ էթտիքլէրի զէման՝ տիպսիղլիքտէն չը-
գան ճանալար օնլար իլէ ճէնք էտէճէք, վէ օն-
- 8 լարը եէնէճէք, վէ օնլարը գաթլէտէճէք: Ա է
օնլարըն ճէսէտլէրի՝ պէոյիւք շէհրին մէյտանըն-
տա՝ էալթմագլար, քի օնա բուհանիճէ Սոգոմ վէ
Սըսըր տէնիլեր, քի օնլարըն Վապար տախի օ-
- 9 րատա իաշա չըգարըլար: Ա է գամլարտան
հէմ գապիլէլէրտէն վէ տիլէրտէն վէ դաիֆէ-
լէրտէն՝ օնլարըն ճէսէտլէրինի իւշ պուչուգ կիւն
սէյր էտէճէքլէր, վէ ճէսէտլէրինի մէզարլարա
- 10 գօնուլմաղա պրահմայաճագլար: Ա է եէ-
րին իւղէրինտէ սաքին օլանլար՝ օնլարտան
էօթիւրիւ շաղ օլաճագլար, հէմ մէսրուր օլա-
ճագլար, վէ պիրի պիրինէ հէտիյէլէր կէօնտէ-
րէճէքլէր, չիւն քի պու իքի փէյղամպէրլէր՝ եէ-

րին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա իսքէնձէ վեր-
 տիլէր : Ա է իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնկրա՝ օն 11
 լարըն իչինէ Մ. լաճտան է օմիւր բուհու կիրտի ,
 վէ սյազլարը իւզէրինէ տուրտուլար , վէ օնլարը
 կէօրէնլէրին իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու տիւչ-
 տիւ : Ա է կէօքտէն պիր պէօյիւք սէս իշիթտիւ 12
 լէր , քի օնլարա տէրիտի . Պուրայա չըզըն . վէ
 օնլար պիր պուլուլթ իլէ կէօյէ չըգալլար , վէ օն-
 լարըն տիւչմէնլէրի օնլարը կէօրտիւլէր : Ա է 13
 օլ սասթտա պիր պէօյիւք զէլգէլէ օլտու , վէ
 շէճրին օն փայընըն պիրի տիւչտիւ . վէ զէլգէլէ-
 տէ՝ եէտի պին նուֆուս ատէմ էօլտիւրիւլտիւ . վէ
 գալանլար գօրգու իլէ տօլտուլար , վէ կէօյիւն
 Մ. լաճընա համա էթտիլէր : Իքինձի վայ՝ կէչ- 14
 տի . իշիթէ իւչիւնձիւ վայ թէզ կէլիւր :
 Ա է եէտինձի մէլէք պօրու չալար , վէ կէօքտէ 15
 պէօյիւք սէսլէր օլտու , քի տէրլէրիտի . Տիւնեա-
 նըն փատիչաճըզլարը՝ Րապպըմըզըն վէ օնուն
 Վ. րիստոսունն օլտուլար , վէ էպէտլէր էպէտ-
 լէրինձէ փատիչաճը՛գ սիւրէձէք : Ա է քէնտի 16
 թախթլարը իւզէրինտէ Մ. լաճըն հուզուրունտա
 օթուրան իյիրմի տէօրթ իխթիարլար՝ եիւզէրի
 գօյուն տիւչտիւլէր , վէ Մ. լաճա սէճտէ գըլտը-
 լար . Ա է տէտիլէր . Վա՝ սէն քի մէվձիւտսիւն 17
 վէ մէվձիւտիտին՝ Ղիւմլէյէգատիր Րապպ Մ. է-
 լաճ՝ սանա շիւքր էտէրիզ , քի պէօյիւք գուվվէ-
 թինի ալարն , վէ փատիչաճը՛գ սիւրտիւն : Ա է 18
 գաիֆէլէր էօրքէլէնտիլէր , վէ սէնին զազապըն՝
 վէ էօլիւլէրին հէօքմ օլունմաղա վագթը կէլտի ,
 քի գուլլարըն փէյղամպէրլէրէ վէ մուգատտէս-
 լէրէ՝ վէ սէնին ատրնտան գօրգանլարա քիւչիւք-

լերէ վէ պէոյիւք լերէ՛ իւճրէթի վերէսին , վէ եկ-
րի պօզանլարը պօզասուն :

- 19 Ս է կէօքտէ Մ.լասհըն հէյքէլի աշըլար , վէ օ-
նուն հէյքէլինտէ՛ օնուն ա՛հտընըն սանտըղը
կէօրինտիւ . վէ շիմշէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւ-
րիւթիւլէր վէ զէլգէլէ վէ պէոյիւք սօլու օլտու :

ՊԵՇ 12 :

- 1 Ս է կէօքտէ պիր պէոյիւք նիշան կէօրինտիւ ,
պիր գարը կիւնէշի կիյինմիշ իտի , վէ այ՛ օնուն
այագլարը՛ ալթընտա իտի , վէ պաշընտա օն իքի
2 երլտըղտան պիր թա՛ճ վարըտը : Ս է օ կէպէ օլ-
մազըլա , աղըրտա օլուպ սօղուրմաղա իպէնճէ
չէքմէյիլէ պաղըրըրտը :

- 3 Ս է կէօքտէ պիր զայրինիշան կէօրինտիւ , վէ
իշթէ՛ պիր պէոյիւք գըզըլ աժտէրհա՛ քի եէտի
պաշը վէ օն պույնուզու՛ վարըտը . վէ պաշլարը՛
4 իւզէրինտէ եէտի թա՛ճլար վարըտը : Ս է օնուն
գույրուզու՛ կէօյիւն երլտըղլարընըն իւշ փայըն
պիրինի սիւրիւքլէրիտի , վէ օնլարը եէրէ աթտը .
վէ աժտէրհա՛ օլ սօղուրաճագ օլան գարընըն
էօնիւնտէ տուրուրուտու , թաքիմ օ սօղուրուն-

- 5 ճա՛ օնուն էվլատընը եէյէ : Ս է օ՛ պիր էրքէք
օղուլ սօղուրտու , քի օ՛ հէփ դաիֆէլէրի տէմիր
ա՛սա իլէ կիւտէճէք . վէ օնուն էվլատը Մ.լասհա
6 վէ օնուն թախթընա՛ գամիլտը : Ս է գարը
չէօլէ՛ Մ.լասհտան օնա հաղըրլանիըշ օլան մահա-

- լինէ գաշտը , թաքիմ օնու օրատա՛ պին իքի եիւղ
ալթմըշ կիւն պէսլէյէլէր :

- 7 Ս է կէօքտէ ճէնք օլտու . Ս՛ իքայէլ վէ օնուն
մէլէքլէրի աժտէրհանըն իւզէրինէ ճէնք էթտի-
լէր . հէմ աժտէրհա վէ օնուն մէլէքլէրի ճէնք

էթտիլէր, վէ զալիպ օլմատըլար. հէմ կէօքտէ 8
 արթըգ օնլարա մահալ պուլունմատը : Ա է օ 9
 պէօյիւք աժտէրհա՝ օ դատիմ երլան՝ իպլիս վէ
 շէյգան տէնիլէն՝ պիւթիւն աիւնեայը ալտա-
 տան՝ աթըլտը. օ՝ եէրէ աթըլտը, հէմ օնուն մէ-
 լէքլէրի պիլէսինճէ աթըլտըլար : Ա է կէօքտէ 10
 պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ, քի տէրիտի. Շ իմ-
 տի՝ խէլաս վէ գուվվէթ վէ Մ. լահըմըղըն փատի-
 շահըղը վէ օնուն Վ. րիստոսունուն հէօքիւմէթի
 կէլտի. զիրա գարընտաշարըմըղըն շիքեայէթ-
 ճիտի՝ օնլարտան Մ. լահըմըղըն հուղուրունտա
 կիւնտիւղ վէ կէճէ շիքեայէթ էտէն՝ աշաղաւ ա-
 թըլտը : Ա է օնլար օնու՝ Պուղունուն գանը՝ 11
 վասիգասի իլէ վէ քէնտիլէրին շէհատէթինին
 սէօղիւ իլէ եէնտիլէր. վէ ճանլարընը էօլիւմէտէ-
 կին՝ սէվմէտիլէր : Պունուն իչիւն՝ եա՛ կէօքլէր 12
 վէ օնլարտա մէսքիւն օլանլար՝ մէսրուր օլուն.
 վա՛յ ա՛ղ եէրտէ վէ տէնիլտէ սաքին օլանլարա.
 զիրա շէյգան՝ քէնտիլինն աղ վադթը օլտուղու-
 նու պիլմէյիլէ՝ պէօյիւք էօրքէսի օլարագ սիլէ
 էնտի :

Ա է աժտէրհա՝ եէրէ աթըլտըղընը կէօրիւն- 13
 ճէ, օլ էրքէյի տօղուրան գարըյը գօվալատը :
 Ա է գարըյա պէօյիւք գարթալըն իքի գանատը 14
 վէրիլտի, թաքիմ երլանըն էօնիւնտէն շէօլէ
 քէնտի մահալինէ ուշա, օրատա քի՝ օլ մահալտէ
 զէման վէ զէմանլար վէ եարըմ զէման՝ պէսլէ-
 նիր : Ա է երլան՝ գարընըն արաընճա քէնտի 15
 աղըրնտան ըրմագ կիպի պիր սու չըգարտը, թա
 քիմ օնու ըրմագտա զարգ էտէ : Ա է եէր գա- 16
 ըրյա եարտըմ էթտի, վէ եէր աղըրնը աշտը, վէ
 աժտէրհանըն աղըրնտան չըգարտըղը ըրմաղը

17 Եւ թողու : Ս է աժտէրհա գարըյա էօրքէլէն-
տի , վէ օնուն՝ Մլահըն թէնպիհլէրինի սագլա-
յանլար վէ հիսուսուն շէհատէթինի գութան-
լար՝ զիւրրիյէթինտէն օլան պագիլէրի իլէ ճէնք
էթմէյէ կիթտի :

ՊԼԵ 13 :

- 1 Ս է տէնիզին գուժու իւզէրինտէ տուրտում . վէ
տէնիզտէն չըգար պիր ճանավար կէօրտիւմ , քի
եէտի պաշը վէ օն պույնուզու վարըտը . վէ պույ-
նուզարընըն իւզէրինտէ օն թաճը վարըտը . վէ
պաշարընըն իւզէրինտէ քիւֆիւր ատը վարըտը :
- 2 Ս է կէօրտիյիւմ ճանավար՝ գափլանս պէնկ-
զէրիտի , վէ այագլարը՝ այընընքի կիպի իտի , վէ
աղզը՝ արսլան աղզընա պէնկզէրիտի . վէ աժ-
տէրհա օնա քէնտի գուվվէթինի վէ թախթընը՝
- 3 վէ պէօյիւք հէօքիւմէթ վէրտի : Ս է օնուն
պաշարընտան պիրինի՝ էօլիւմէ պօղազլանմը՝ շ
կիպի կէօրտիւմ , վէ օնուն էօլիւմ Եարասը սա-
ղալտը . վէ պիւթինեէր՝ ճանավարըն արտընճա
- 4 թաճիւպ էյէտի : Ս է ճանավարա հէօքիւմէթ
վէրէն աժտէրհայա սէճտէ գըլտըլար . հէմ ճա-
նավարա սէճտէ գըլըպ տէտիլէր . ճանավարա
պէնկզէր քիմ վար , օնուն իլէ քիմ ճէնք էթմէ-
- 5 յէ գատիր տիր : Ս է օնա պէօյիւք «էօղէր վէ
քիւֆրէր սէօյլէյէն աղըզ վէրիլտի . վէ օնա՝
գըրգ իքի այ ճէնք էթմէյէ հէօքիւմէթ վէրիլտի :
- 6 Ս է աղզընը Մլահա գարը քիւֆիւրէ՝ օնուն
ատընա վէ չատըրընա վէ կէօքտէ մէպիւն օլան-
- 7 լարա քիւֆր էթմէյէ աշտը : Ս է մուգատ-
տէսլէր իլէ ճէնք էթմէյէ վէ օնլարը եէնմէյէ օ-
նա իլն վէրիլտի . վէ օնա՝ հէր գապիլէնին վէ տի-

լին վէ դաիֆէնին իւզէրինէ հէօքիւմէ թ վէրիւ- 8
տի : Ս է եերին իւզէրինտէ հէփ սաքին օլան-
լար՝ օնա սէճտէ գըլաճագլար, օնլար քի՛ տիւն-
եանըն գուրուլմասընտան պերու պօղազլանմըշ
Վուղունուն էօմիւր քիթապընտա առլարը եա-
ղըլմատը : Սյէր պիր քիմսէնին գուլաղը վար 9
իսէ իշիթսին : Սյէր պիր քիմսէ էսիրլիյէ սիւ- 10
րէրսէ , օ՛ էսիրլիյէ կիտէճէք . էյէր պիր քիմսէ
պըշագ իլէ գաթլ էտէրսէ , օ՛ պըշագ իլէ էօլտիւ-
րիւլմէ.ք կէրէքաիր . մուգատտէսլէրին սապըր վէ
իմանը պուրատատըր :

Ս է եերտէն չըգար պիր դայրի ճանաւար 11
կէօրտիւմ . վէ օնուն՝ գուղունունքինէ պէնկզէր
իքի պույնուղու վարըտը , վէ աթտէրհա կիպի
սէօյլէրիտի : Ս է էվվէլքի ճանաւարըն պիւ- 12
թիւն հէօքիւմէթինի օնուն էօնիւնտէ իճրաւ է-
տէր . վէ եերի հէմ օնտա սաքին-օլանլարը՝ շօլ էօ-
լիւմիւ եարասը սաղալան օ պիր ճանաւարա սէճ-
տէ գըլմաղա էտէր : Ս է պէօյիւք նիշանլար էտէր . 13
շէօյլէ քի՛ ատէմլէրին էօնիւնտէ կէօքտէն եերէ
աթէշ պիլէ էնմէյէ էտէր : Ս է ճանաւարըն 14
էօնիւնտէ օնա եափմաղա վէրիլէն նիշանլարըն
սէպէպինտէն՝ եերին իւզէրինտէ սաքին օլանլա-
րը ալտատըր . չիւն եերին իւզէրինտէ սաքին օ-
լանլարա տէք քի՛ պըշագ եարասը օլուպ տա եա-
շայան ճանաւարա սուրէթ եափալար : Ս է 15
օնա՝ ճանաւարըն սուրէթինէ բուհ վէրմէյէ
Գո-ձէլէ վէրիլտի , շէօյլէ քի՛ ճանաւարըն սու-
րէթի հէմ սէօյլէյէ , հէմ հէփ ճանաւարըն սու-
րէթինէ սէճտէ էթմէյէնլէր՝ էօլտիւրիւլմէյէ
էտէ : Ս է էտէր քի՛ հէփիսինէ , քիւ չիւքլէրէ 16
վէ պէօյիւքլէրէ , վէ զէնկինլէրէ հէմ Փազիր-

լէրէ, վէ աղատըլարա հէմ գուլարա սաղ էլէ-
 րինտէ եա ալընլարը իւզէրինտէ պիր տամկա՛ վէ-
 17 րէ. Հէմ քի՛ հիչ քիմսէ սաթմաղա եա սա-
 թուն ալմաղա գատիր օլմայա՛ տամղայը եա ճա-
 նաւլարըն ատընը եա օնոն ատընըն սայըսընը
 18 թաշը յանտան մա՛տա : Ա՛լմ՛ պուրատատըր .
 ա՛գըլա մալէք օլան՝ ճանավարըն սայըսընը հիսապ
 էթսին. զիրա առէմ սայըսըտըր . վէ օնուն սա-
 յըսը՛ ալթը եիւզ ալթմըշ ալթըտըր :

ՊԼԵ, 14:

- 1 Ա՛ է պագտըմ, վէ իշթէ Վուզու՛ Աիօն տաղը
 իւզէրինտէ տուրուրուտու . վէ օնուն պիլէսինճէ՛
 օնուն ատը վէ օնուն Պասպասընըն ատը ալընլա-
 րընտա եազըլմըշ օլան եիւզ գըրգ տէօրթ պին
- 2 քիմսէ : Ա՛ է կէօքաէն՝ չօգ սուլար սէսի կիպի
 վէ պէջիւք կիւրիւլթիւ սէսի կիպի պիր սէս իշիթ-
 տիմ, վէ օ իշիթտիյիմ սէս՝ դանպուրլարը իլէ
 դանպուր չալան դանպուրճուլարընքի կիպի ի-
- 3 տի : Ա՛ է օնլար՝ թախթըն էօնիւնտէ վէ տէօրթ
 հայվանըն վէ իսթիարլարըն էօնիւնտէ պիր եէ-
 նի թէսպիհ օգուրլար . վէ թէսպիհի՛ եէրտէն
 սաթուն ալընմըշ օլան օլ իյիրմի տէօրթ պին
 քիմսէաէն մա՛տա՛ հիչ քիմսէ էջրէնմէյէ գա-
- 4 տիր տէյիլ իտի : Պունլար օնլար տըր քի՛ գա-
 րըլար իլէ մուրտարլանմատըլար . չիւն պիքիրլէր
 տիր . պունլար՝ Վուզունուն՝ հէր նէրէյէ կիտէր-
 սէ՛ արտընճա վարանլարտըր . պունլար առէմլէր-
 աէն Լըլահա վէ Վուզույա դուրֆանտա՛ սա-
- 5 թուն ալընտըլար . Ա՛ է օնլարըն աղզընտա եա-
 լան պուլունմատը . չիւն օնլար գուսուրսուղար
 տըր :

Ս է կէօյիւն օրթասընտա ուչան պիր զայրի 6
 մէլէք կէօրտիւմ, քի օնուն պիր էպէտի միւժտե-
 սի վարըտը, քի եէրին իւղէրինտէ սաքին օլան-
 լարա վէ հէր դաիֆէյէ վէ գապիլէյէ վէ տիլէ վէ
 գամմա միւժտէ էտէ. Ս է պէօյիւք սէս իլէ 7
 տէրիտի. Մլահտան գօրգուն, վէ օնա համա է-
 տին, զիրա օնուն շէրաա՛թընըն սաա՛թը կէլտի.
 վէ կէօյիւ հէմ եէրի վէ տէնիղի վէ սուլարըն
 փունկարլարընը եարատանա սէճտէ գըլըն:

Ս է արտտան պիր զայրի մէլէք կէլիպ տէտի. 8
 Տիւշտիւ պէօյիւք շէհիր Քաբելըն տիւշտիւ.
 շիւն օ՛ղինասընըն զազապը շարապընտան հէփ
 դաիֆէլէրէ իշիրտի: Ս է օնլարըն արտընճա 9
 պիր իւշիւնճիւ մէլէք կէլիպ պէօյիւք սէս իլէ
 տէտի. Էէր քիմ ճանաւարա վէ օնուն սուրէթի-
 նէ սէճտէ գըլարսա, վէ տամղայր քէնտի ալնընա
 եա էլի իւղէրինէ ալըրսա, օ տալի Մլահըն՝ 10
 էօրքէսինին գատէհինէ տօլտուրուլմուշ սաֆի՛
 խըշմընըն շարապընտան իչէճէքտիր. վէ մու-
 գատտէս մէլէքլէրին հուզուրունտա հէմ Գու-
 զունուն հոզուրունտա աթէշ վէ քիպրիթ իլէ
 իսքէնճէ չէքէճէքտիր: Ս է օնլարըն իսքէնճէ- 11
 սինին տիւմանը՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ եօդարը
 չըգար. վէ ճանաւարա եա օնուն սուրէթինէ սէճ-
 տէ գըլանլարըն՝ հէմ օնուն աարընըն տամկասը-
 նը հէր ալանըն՝ կիւնտիւղ վէ կէճէ րահաթը օլ-
 մաղ: Մլահըն թէնպիհինի վէ Հիսուս Քրիս- 12
 տոսուն իմանընը սագլայան մուգատտէսլէրինին
 սապըր պուրատատըր: Ս է կէօքտէն պիր սէս 13
 իշիթտիմ, քի պանա տէրիտի. Այաղ Վէ մութ-
 լու շիմտէն սօնկրա Քապպաա էօլէն էօլիլէրէ.
 Քուհ՝ Պէլի տէր, թաքիմ օնլար քէնտի զահ-

մէթլերինսէն լաճաթ պուլալար. վէ օնլարըն
ամէլերի արտլարընճա վարըր:

14 Ս է պագտըմ, վէ իշթէ պիր պէյազ պուլութ՝
վէ պուլութուն իւղէրինսէ առէմ ( ) զլունս
պէնկղէր պիրի օթուրուրուտու, վէ օնուն պա-
շընտա ալթուն թաճը՝ վէ էլինսէ պիր քէսքին
գըրփանը վարըտը:

15 Ս է հէյ քէլտէն պիր զայրի մէլէք չըգտը, քի
պուլութուն իւղէրինսէ օթուրանս պէյիւք սէս
իլէ չաղըրըրտը. Վըրփանընը կէօնտէր, վէ պիչ,
զիրա պիչմէյէ սասաթ կէլտի. չիւն եէրին պիչինի

16 գուրուտու: Ս է պուլութտա օթուրան՝ քէնտի
գըրփանընը եէրին իւղէրինէ գօտու, վէ եէր
պիչիլտի:

17 Ս է կէօքսէ օլան հէյ քէլտէն պիր զայրի մէ-
լէք չըգտը, քի օնուն տախի պիր քէսքին գըրփա-

18 նը վարըտը: Ս է մէպաճտան պիր զայրի մէ-
լէք չըգտը, քի օնուն՝ աթէշին իւղէրինսէ հէօ-
քիւմէթի վարըտը. վէ օլ քէսքին գըրփանը գու-
թանս պէյիւք սէտա իլէ չաղըրըպ տէտի. Սէնին
քէսքին գըրփանընը կէօնտէր, վէ եէրին պաղը-
նըն սալըրմլարընը քէս, զիրա օնուն իւղիւմէրի

19 եէթիշտիլէր: Ս է մէլէք քէնտի գըրփանընը
եէրէ գօտու, վէ եէրին պաղընը պօզտու, վէ Վ. Է

20 տը: Ս է ճէնտէրէ շէճրին տիշարըսընտա պա-
սըտը, վէ ճէնտէրէտէն՝ պին ալթը եիւզ զէլվէ-
յէտէք՝ թա աթլարըն կէմէրինէ կէլիր գան
չըգտը:

ՊԱՆՆԵՐ, 15:

Ա է կեօքտէ՝ պեօյիւք վէ ա՛ճայրպ պիր զայրիննի- 1
 շան կեօքտիւմ՝ Է֊տ՛նէ եէտի մէլէք քի՛ սօնկ օլան
 եէտի պէլալարը դու՛թարլարըտը . չիւն Լ.լա՛հըն
 զապապը օնլար իլէ թէքմիլ օլտու : Ա է աթէշ 2
 իլէ գարըշմըշ պիր սըրչա տէնիզի կիպի կեօք-
 տիւմ, հէմ ճանալարը վէ օնուն սուրէթինի վէ
 տամկասընը վէ ատընըն սայըսընը եէնէնլէրի
 Է֊օրպիւմ, քի Լ.լա՛հըն դանպուրլարընը դու-
 թուպ՝ սըրչա տէնիզինին եանընտա՛ տուրուրլար- 3
 րտը . Ա է Լ.լա՛հըն գուլու Սոլսէսին թէս-
 պիհինի հէմ Գուզունուն թէսպիհինի օգույուպ
 տէրլէրիտի . Եւ՛ ա՛ ճիւմլէյէ գատիր օլան Մապպ
 Լ.լա՛հ՝ սէնին ա՛մէլէրին պեօյիւք վէ ա՛ճայրպ
 տըր . եւ՛ գաիֆէլէրին Փատիշահը՝ սէնին եօլ- 4
 արըն սատըգ վէ հազգ տըր : Եւ՛ Մապպ՝ սէն-
 տէն քի՛մ գօրգմազ տա՛ ատընա համտ էթմէզ,
 զիրա եպընըզ ա՛զիզ սէնսին . չիւն հէփ գաիֆէ-
 լէր կէլէճէքլէր, վէ սէնին հուզուրունտա սէճտէ
 գըլաճագլար, զիրա սէնին սատագաթլարըն պէ- 5
 յան օլունտու :

Ա է պունտան սօնկրա՛ պագտըմ, վէ կեօքտէ 5
 շէհատէթ շաարընըն հէյ.քէլի աչըլտը : Ա է 6
 եէտի պէլալարը դու՛թան մէլէքլէր՝ փաք վէ փար-
 ւագ քէթէն լիպաս կիյինիպ՝ կէյիւսլէրինէ տօզ-
 րու ալթուն դուշագլար գուշանմըշ օլարագ՝ հէյ- 7
 քէլտէն չըգտըլար : Ա է տէօրթ հայվանլար-
 տան պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ
 եաշայան Լ.լա՛հըն էօրքէսինտէն տօլու եէտի
 ալթուն քեասէ վէրտի : Ա է հէյ.քէլ Լ.լա՛հըն 8
 ճէլալինտէն վէ օնուն գուվվէթինտէն տիւման

իլէ տօլտու . վէ թա եկտի մէլէքլէրին եկտի պէ-
լալարը թէքմիլ օլանատէք՝ հէյ.քէլէ հիչ քիմսէ
կիրմէյէ գատիր տէյիլ իտի :

ՊԼԵՇ, 16 :

- 1 Սէ հէյ.քէլտէն պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ , քի
եկտի մէլէյէ տէրիտի . Աիտին , վէ Մլահըն էօր-
քէսինին եկտի քեասէլէրինի եերէ տէօքիւն :
- 2 Սէ էվվէլքի մէլէք վարտը , վէ քէնտի քեա-
սէսինի եերին իւզէրինէ տէօքտիւ . վէ ճանավա-
րըն տամղասընը թաշըյան՝ վէ օնուն սուրէթինէ
սէճտէ էտէն ատէմլէրտէ քէօթիւ վէ եարամազ
չըպանլար օլտու :
- 3 Սէ իքինճի մէլէք քէնտի քեասէսինի տէնի-
ղէ տէօքտիւ , վէ էօլիւնիւնքի կիպի գան օլտու .
վէ տէնիղտէ հէր եաշայան ճան էօլտիւ :
- 4 Սէ իւչիւնճիւ մէլէք քեասէսինի ըրմագլարա
վէ սուլարըն փունկարլարընա տէօքտիւ , վէ գան
օլտու : Սէ սուլարըն մէլէյինի իշիթտիմ քի՝
տէրիտի . Սատրգսըն՝ եա՛ Վապպ , սէն քի մէվ-
ճիւտսին վէ մէվճիւտ իտին վէ ա՛ղիզսին . շիւն
պէօյլէ հէօքմ էթտին . ( )նլարմուգատտէսլէր
վէ փէյղամպէրլէր գանը տէօքտիւքլէրի իշիւն ,
սէն տախի օնլարա իշմէյէ գան վէրտին . զերա
օնա՛ լայըգտըրլար : Սէ մէզպահտան պիր զայ-
րիսինի իշիթտիմ , քի տէրիտի . Պէլի՛ եա՛ ճիւմ-
լէյէ գատիր Վապպ Մլահ՝ սէնին շերաա՛թլէրին
կէրչէք վէ հաիգտըր :
- 8 Սէ տէօքտիւնճիւ մէլէք քէնտի քեասէսինի
կիւնէշին իւզէրինէ տէօքտիւ . վէ օնա հէօթի-ճէլ-
վէրիլտի քի՛ ատէմլէրի աթէշ իլէ եազա : Սէ
ատէմլէր պիր պէօյիւք եազըշ իլէ եանարլար . վէ

պու պէլալարըն իւղէրինէ հէօքիւմէթիօլան Մ. Լ. Լաճըն ատընա քիւֆր էթաիլէր , վէ օնա համա էթմէյէ թէվպէ էթմէաիլէր :

Ս) է պէշինճի մէլէք քեսսէսինի ճանավարըն 10
թախթը իւղէրինէ տէօքաիւ , վէ օնուն փատի-
շահլըղը գարանլըգըլ՝ օլտու . վէ աղըրտան՝ տիլ-
լէրինի շէյնէրլէրիաի : Ս) է քէնտի աղըրլա- 11
րընտան վէ չըպանլարընտան՝ կէօյիւն Մ. Լաճընա
քիւֆր էթաիլէր . վէ քէնտի ամէլլէրինտէն
թէվպէ էթմէաիլէր :

Ս) է ալթընճը մէլէք՝ քէնտի քեսսէսինի պէօ- 12
յիւք ըրմագ Ս. փրատըն իւղէրինէ տէօքաիւ . վէ
օնուն սույու գուրուտու , թաքիմ կիւնէշին սօղ-
տուղու եանտան օլան փատիշահլարըն եօլու
հաղըրլանա : Ս) է աժտէրհանըն աղըրնտան վէ 13
ճանավարըն աղըրնտան վէ եալան փէյլամպէ-
րին աղըրնտան՝ գուրպաղըլարա պէնկզէր իւշ
նափաք ըուհլար կէօքաիւմ . (Ս) փրա օնլար՝ 14
ճիննլէր ըուհլարըտըր , քի ամլամէթլէր էտէր-
լէր , վէ եէրին հէմ պիւթիւն տիւնեանըն փա-
տիշահլարընա չըգարլար , քի օնլարը՝ Շիւմէյէ
գատիր Մ. Լաճըն օլ պէօյիւք կիւնիւնիւն ճէնկինէ
ճէմ՝ էտէլէր . (Ս) թէ խըրսըղ կիպի կէլիրիմ . 15
նէ մութլու օնա քի՝ ույանըգ տուրուպ քէնտի
էս՝ վապլարընը պէքլէր . թաքիմ չըփլաղ կէզմէ-
յէ , վէ ա՛յըպընը կէօրմէյէլէր .) Ս) է օնլարը՝ 16
Խ՛պրանիճէ Մ. ըմակէտօն տէնիլէն մահալէ ճէմ՝
էթաի :

Ս) է եէտինճի մէլէք՝ քեսսէսինի հալպայ 17
տէօքաիւ . վէ կէօյիւն հէյքէլինտէն թախթ-
տան՝ (Ս) մուշտուր տէյէն պիր պէօյիւք սէս չըգ-
տըր : Ս) է շիմշէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւրիւլ- 18

Թիւլէր օլտու. վէ շէօյլէ պիր պէօյիւք զէլզէլէ օլտու քի՝ օնուն կիպի՝ պէօյլէ պէօյիւք զէլզէլէ եէրին իւզէրինտէ ատէմլէր օլալտան պէրու օլմա-

19 մըշտըր: Ա է պէօյիւք շէհր իւչ փայ օլտու, վէ գաիֆէլէրին շէհրլէրի տիւշտիւլէր. վէ պէօյիւք Ֆարելուն Լ. լահըն հուզուրունտա անկըտը, քի օնա խըշմընըն զազապը շարապընըն գատէհինի

20 վէրէ: Ա է հէր ատա գաշտը, վէ տաղլար պու-

21 լունմատըլար: Ա է կէօքտէն ատէմլէրին իւզէրինէ տաղանգ աղըրըղընտա իրի տօլու եաղտը. վէ ատէմլէր՝ տօլունուն պէլասընտան էօթիւրիւ Լ. լահա քիւֆր էտէրլէրիտի. զիրա օնուն պէլասը զայէթ պէօյիւք իտի:

ՊԼ. Ը, 17:

1 Ա է եէտի քեասէլէրի դութան եէտի մէլէքլէրին պիրի կէլտի, վէ պէնիմ իլէ սէօյլէշիպ՝ տէտի. Աէլ՝ սանա չօգ սուլարըն իւզէրինէ օթուրան պէօյիւք Ֆահիշէնին հէօքմիւնիւ կէօսթէրէյիմ.

2 Վի օնուն իլէ եէրին փատիշահարը զինա էթտիլէր. վէ եէրտէ սաքին օլանլար՝ օնուն զինա-

3 սընըն շարապընտան սէրիսօշանտըլար: Ա է բուհտա պէնի չէօլէ կէթիրտի. վէ պիր գարը կէօրտիւմ, քի պիր գըրմըզը ճանավարըն իւթիւնտէ օթուրմուշուտու, քի օ քիւֆր ատլարը իլէ տօլու իտի, վէ եէտի պաշը վէ օն պույնուզու

4 վարըտը: Ա է օլ գարը իւքէրլէթ վէ ալ է՝ շտալար կիյինմիշիտի, վէ ալթուն իլէ հէմ ճէվահիր գաշար վէ ինճուլէր իլէ տօնանմըշտը. վէ էլինտէ զինասընըն մէքրուհուզլարընտան վէ նափաքըղընտան տօլու պիր ալթուն գատէհի վար

իտի . Ս է օնուն ալընը իւզէրինտէ պիր տտ՝ 5
 էտնի Սըրը՝ եերին Փահիշէլէրինին վէ մէքրուհ-
 լուգլարընն անասը՝ պէջիք Ռաբելոն եազըլ-
 մըշըտը : Ս է օլ գարըյը կէօրտիւմ քի՝ մու- 6
 գատտէսլէրին գանընտան վէ Հիսուսուն շա-
 հիտլէրինին գանընտան սէրխօշ իտի . վէ օնու
 կէօրիւնճէ՝ ղայէթլէ թա՛ճիւպ էթտիւմ : Ս է 7
 մէլէք պանատէտի . Սի՛ չիւն թա՛ճիւպ էթտին .
 գարընըն վէ օնու գալտըրան եէտի պաշը վէ օն
 պույնուզու օլան ճանավարըն սըրըրընը պէն սանա
 սէջլէյիմ : Ակէօրտիւյիւն ճանավար մէվճիւտ 8
 իտի , վէ մէվճիւտ տէյիլտիր , վէ տիպսիզլիքտէն
 չըգաճագ , վէ հէլաքէ կիտէճէք . վէ եերին իւ-
 ղէրինտէ սաքին օլան՝ տիւնեանըն գուրուլմասըն-
 տան պերու էօ՛ միւր քիթասպընտա ատլարը եազըլ-
 մըշ օլմայան քիմսէլէր օլ մէվճիւտ օլուպ հալա
 մէվճիւտ օլմայան էյէրչի մէվճիւտ իսէ տէ՛ ճա-
 նավարը կէօրմէլէրիյլէ , թա՛ճիւպ էտէճէքլէր :
 Ս՛ լմի օլան ա՛ղըլ՝ պուրատատըր . եէտի պաշլար 9
 եէտի տաղտըր , քի օրատա օլ գարը օնլարըն իւ-
 ղէրինտէ օթուրուր . Ս է եէտի փատիշահլար 10
 տըր . պէշի տիւշտիւ , վէ պիրի հալա մէվճիւտ
 տիւր , օ պիրի տահա կէլմէտի , վէ կէլտիյի ղէման՝
 օնա ա՛ղ գալմագ կէրէքտիր : Ս է մէվճիւտ օ- 11
 լուպ՝ հալա մէվճիւտ օլմայան ճանավար՝ պու-
 տախի սէքիզինճի փատիշահլարը , վէ եէտիտէն
 տիր , վէ հէլաքէ կիտէր : Ս է կէօրտիւյիւն օն 12
 պույնուզ՝ օն փատիշահլարը , քի օնլար տահա
 փատիշահլըգ ալմատըլար . լաքին ճանավարըն
 պիլէսինճէ պիր սաաթ փատիշահլար կիպի հէօ-
 քիւմէթ ալըրլար : Պունլարըն պիր նիյէթի 13

- վար, վէ քէնտիլէրին գուզվէթինի վէ հէօքիւմէ-
 թինի ճանավարա թէսլիմ էտէճէքլէրտիր :
- 14 Պունլար Վուզու իլէ ճէնք էտէճէքլէր, վէ Վու-
 զու օնլարը եէնէճէքտիր . զիրա օ՝ սահիպլէրին
 Սահիպի վէ փատիշահլարըն փատիշահլարը . վէ
 օնուն պիլէսինճէ օլանլար՝ տա՛վէթլիլէր վէ սէչ-
- 15 կինլէր վէ միւմինլէրտիր : Ս է պանա տէտի .
 Ֆահիշէնին օթուրտուզու եէրտէ կէօրտիյիւն
 սուլար՝ գավմլէր վէ գալապալզլար վէ դաիֆէ-
- 16 լէր վէ տիլլէր տիր : Ս է ճանավարըն իւզէ-
 րինտէ կէօրտիյիւն օն պույնուզ՝ պունլար ֆահի-
 շէտէն իքրահ էտէճէքլէր, վէ օնու վիրանէ վէ
 չոփլազ էտէճէքլէր, վէ օնուն էթլէրինի եէյէ-
- 17 ճէքլէր, վէ օնու աթէշէ եազաճազլար : Օ ի-
 րա Մլահ օնլարըն եիւրէքլէրինէ գօտու քի՝ օ-
 նուն նիյէթինի էտէլէր, վէ պիրնիյէթ էտէլէր,
 վէ քէնտի փատիշահլարընը ճանավարա վէ-
 րէլէր, թա Մլահըն սէօզլէրի թէքմիլ օլանա-
- 18 տէք : Ս է կէօրտիյիւն գարը՝ եէրին փատի-
 շահլարը իւզէրինտէ փատիշահլարը օլան պէօ-
 յիւք շէհրտիր :

ՊԼԵ, 18:

- 1 Պուշէյլէրտէն սօնկրա կէօքտէն էնէն պիր մէ-
 լէք կէօրտիւմ, քի պէօյիւք հէօքիւմէթի վարը-
 տը . վէ օնուն ճէլալինտէն՝ եէր պյտընլանտը :
- 2 Ս է գուզվէթ իլէ՝ պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ
 տէտի . Տիւշտիւ՝ պէօյիւք Մարեւոն տիւշտիւ, վէ
 ճիննլէրին մէպեանը՝ հէմ հէր նատիաք բուհուն
 քիւմէսի վէ հէր նատիաք վէ մէքբուհ գուշուն
- 3 քիւմէսի օլտու . Չիւն քի օնուն զինասընըն
 խըշմը շարապընտան հէփ դաիֆէլէր իշտիլէր, վէ

եերին փատիշահարը օնունլա զինաւ էթտիլէր ,
 վէ եերին թիւճարլարը օնուն սէֆաաթընն
 փէք չօգլուղունտան զէնկինլէնտիլէր : Ա է 4
 կէօքտէն պիր զայրի սէս իշիթտիմ , քի տէրիտի .
 Աս գաւմըմ՝ օնտան չըգըն . թաքիմ օնուն կիւ-
 նահարընա պերապէրինճէ իՆահ գ օլմայասընը ,
 վէ թաքիմ օնուն պէլարընտան ալմայասընը :
 Օ իրա օնուն կիւնահարը թա կէօքտէք եէթիշ- 5
 տիլէր . վէ Ալլահ՝ օնուն նահագգըգլարընը
 զլէք էյլէտի : ( ) սիզէ նիճէ վէրտի իսէ , սիզ 6
 տախի օնա էօյլէ էտա էյլէյին , վէ օնա՝ օնուն ա-
 մէլէրինէ կէօքէ իքի գամ վէրին . իշիրտիյի գա-
 տէ՜ իլէ՝ օնա իքի գամ իշիրին : ( ) նէ գատար 7
 քէնտինի ի զգէթլէտի վէ սէֆա սիւրտիլ իսէ ,
 օնա օ գատար իսքէնճէ վէ եաս վէրին . զիրա
 քէնտի եիւրէյինտէ տէր . Պէն սուլթան օթու-
 բույօրում , վէ տուլ տէյիլիմ , վէ ասլա եաս 8
 կէօքմէյէճէյիմ : Պու սէպէպտէն օնուն պէ-
 լարը՝ էօլիւմ վէ եաս վէ աճըգ՝ պիր կիւնտէ
 կէլէճէքլէր , վէ աթէշ իլէ եագըլաճագ . զիրա
 օնու չէօքմ էտէն Վասպ Ալլահ գուվլէթլիտիր :
 Ա է օնուն իլէ զինա էտէն վէ սէֆա սիւրէն եէ- 9
 րին փատիշահարը՝ օնուն եանկընընըն տիւմա-
 նընը կէօքտիւքլէրինտէ՝ օնտան էօթիւրիւ աղլա-
 յաճագլար , վէ տէօյիւնէճէքլէր : Ա է օնուն 10
 իսքէնճէսինին գօրգուսունտան՝ ուղագտան տու-
 բուպ տէյէճէքլէր . Ա (այ) վայ սանա էյ պէօ-
 յիւք շէ՜ իր Վաբելոն՝ գուվլէթլի շէ՜ իր , քի ա-
 զապըն պիր սատթտա կէլտի : Ա է եերին 11
 թիւճարլարը օնտան էօթիւրիւ աղլարըր , վէ
 եաս շէքէրլէր . չիւն օնլարըն մաթաընը արթըգ
 քիմսէ սաթուն ալմաղ . Աս՝ նէ ալթուն վէ 12

- կիւմիւշ վէ ճէվաճիր դաշլարը վէ ինճու վէ ինճէ
 քէթէն վէ իսքէրլէթ վէ իսիէք վէ ալ մաթար-
 նը, վէ հէր կէօնա պուխուր աղաճը վէ հէր կէօնէ
 ֆիլտիշի գապ վէ հէր կէօնէ փէք գըյմէթլի ա-
 ղաճտան վէ պապըրտան վէ տէմիրտէն վէ մէրմէր-
- 13 տէն գապ, վէ տարշին վէ պուխուրլար վէ խօշ
 գօգուլու եաղ վէ քիւնլիւք վէ շարապ վէ ղէյ-
 թուն եաղը վէ սիմիտ ունու վէ պուղտայ վէ տա-
 վարլար վէ գօյունլար՝ վէ աթլար վէ գօշուլար վէ
- 14 քէօլէլէր վէ ատէմլէր ճանլարը: Ա է ճանրնրն
 արղուսու մէյվէսի՝ սէնտէն կիթտի, վէ հէփ
 նէֆիս վէ փարլագ շէյլէր՝ սէնտէն կիթտի. վէ
 օնլարը արթըգ հիշ ասլա պուլմայաճագսըն:
- 15 ( )նտան ղէնկին օլան պու շէյլէրին թիւճճար-
 լարը՝ օնուն իսքէնճէսինին գօրգուսունտան՝ աղ-
 լայըպ եաս շէքէրէք ուղագտան տուրաճագլար,
- 16 վէ տէյէճէքլէր. Ա ա՛յ՝ վայ սանա ինճէ քէթէն
 վէ իսքէրլէթ վէ ալ կիլինմիշ վէ ալթուն հէմ
 ճէվաճիր դաշ վէ ինճու իլէ տօնանմըշ պէյլիւք
 շէհիր, քի պուգատար ղէնկինլիք պիր սասաթտա
- 17 վիրան օլտու: Ա է հէր բէյիս վէ կէմիլէրտէ օ-
 լան հէփ դաիֆալար վէ կէմիճիլէր վէ տէնիղտէ
- 18 հէփ իշլէյէնլէր՝ ուղագտան տուրտուլար. Ա է
 օնուն եաղըմասընրն տիւմանրնը կէօրէրէք՝ պա-
 ղըրըպ տէրլէրիտի. Պէյլիւք շէհիրէ պէնկղէր
- 19 վարմը: Ա է պաշլարը իւղէրինէ գօփրագ գօ-
 յուպ՝ աղլայարագ վէ եաս շէքէրէք պաղըրըպ
 տէրլէրիտի. Ա ա՛յ՝ վա՛յ պէյլիւք շէհիրէ քի՝ օ-
 նուն ղէնկինլիլինտէն տէնիղտէ հէփ կէմէլէրէ
 մալիք օլանլար օնտան ղէնկինլէնտիլէր. շիւն օ՝
- 20 պիր սասաթտա վիրան օլտու: ( )նուն իւղէրինէ՝
 եա՛ կէգք վէ մուգատտէս առաքեալար վէ փէյ-

զամպերլէր՝ մէսրուր օլուն . զիրա Մ. լաճ սիզին
 հէօքմիւնիւղիւ օնտան հէօքմ էյլէտի :

Ա է պիր գուլվէթլու մէլէք՝ տէյիրմէնին կի- 21
 պի պիր պէօյիւք դաշ գալտրորտը , վէ տէնիզէ ա-
 թըպ տէտի . Պէօյիւք շէհիր Ռաբելուն պէօյլէ
 հըղզ իլէ աթըլաճագ , վէ արթըգ ասլա պուլուն-

մայաճագտրր : Ա է սէնտէ արթըգ՝ դանպուր- 22
 ճուլար վէ հանէնտէլէր վէ նէյզանլար վէ պօրա-
 դանլար սէսի ասլա իշիտիլմէյէճէքտիր . վէ ար-
 թըք հիշ պիր սանաա՛թըն հիշ պիր ուսթասը
 սէնտէ ասլա պուլունմայաճագտրր . վէ արթըգ
 տէյիրմէն սէսի ասլա սէնտէ իշիտիլմէյէճէքտիր :

Ա է սէնտէ արթըգ դանտիլ ըշըղը ասլա կէօ- 23
 րիւնմէյէճէք . վէ կիւվէյի հէմ կէլին սէսի սէն-
 տէ արթըգ ասլա իշիտիլմէյէճէքտիր . չիւն սէնին
 թիւճճարլարըն՝ եէրին քիպարլարը իտիլէր . չիւն
 սէնին սիհիրլէրին իլէ հէփ դաիֆէլէր ալտանտը-
 լար : Ա է օնուն իչինտէ փէյղամպերլէրին վէ 24
 մուգատտէսլէրին՝ վէ եէրին իւզէրինտէ հէփ
 պօղաղանանլարըն դանը պուլունտու :

ՊԼԵ, 19 :

Ա է պու շէյլէրտէն սօնկրա չօք գալապալըղընքի 1
 կիպի կէօքտէ պիր պէօյիւք սէս իշիթտիմ , քի
 տէրիտի . Մ. լէլուիա . խէլաս վէ համտ վէ ի զգէթ
 վէ գուլվէթ՝ Ռապպ Մ. լաճհըմլըպ մախսուս- 2
 տուր . Չիւն օնուն շէրաա՛թըլարը հագգ վէ սա-
 տըգտրր . զիրա քէնտի զինասը իլէ եէրի ֆէսատէ
 վէրէն պէօյիւք ֆահիշէնին շէրաա՛թընը քէտի .
 վէ քէնտի գուլարընըն դանը իչիւն օնուն էլին-
 տէն ինթիգամ ալտը : Ա է իքինճի տէֆա 3
 տէտիլէր . Մ. լէլուիա , վէ օնուն տիւմանը էպէտ-

- 4 Լէր էպէտլէրինձէ չըգար : Ա է իյիրմի տէօրթ իսթիարլար հէմ տէօրթ հայվանլար տիւշտիւ-
 5 գըլըպ տէտիլէր . Մփին . Մէլուիա : Ա է
 թախթտան պիր սէս չըգտը , քի տէրիտի . Մլա-
 6 հըմըգա ս'էնա գըլըն՝ էյ օնուն հէփ գուլարը վէ
 օնտան գօրգանլար՝ հէմ քիւշիւքլէր հէմ պէօ-
 7 յիւքլէր : Ա է չօգ գալապալըղընքի կիպի պիր
 սէս վէ չօգ սուլարընքի կիպի պիր սէս վէ գուվ-
 վէթլի կիւրիւթիւլէրինքի կիպի պիր սէս իշիթ-
 տիմ , քի տէրլէրիտի . Մէլուիա . զիրա ճիւմլէ-
 8 յէ գատիր Մապպ Մլահըմըզ փատիշահըգ
 սիւրտիւ : Ա էվինէլիմ վէ մէսրուր օլալըմ , վէ
 9 համտը օնա վէրէլիմ . զիրա Վուզունուն տիւ-
 յիւնիւ կէլտի , վէ օնուն գարսըք քէնտիսինի
 10 հազըրլատը : Ա է օնա իպն վէրիլտի քի՝ փաք վէ
 փարլագ ինձէ քէթէն կիյէ . զիրա ինձէ քէթէն՝
 մուգատտէսլէրին սատագաթլարըտըր : Ա է
 պանա տէտի . Նազ . Մէ մութլու Վուզունուն
 տիւյիւնիւնիւն զիյաֆէթինէ տա՝ վէթ օլունմուշ-
 11 արա . վէ պանա տէտի . Պունլար Մլահըն կէր-
 չէք սէօղլէրիտիր : Ա է օնուն այագլարընըն
 էօնիւնէ տիւշտիւմ , քի օնա սէձտէ էտէյիմ , վէ
 պանա տէտի . Պագ՝ էթմէյէսին . զիրա թէնին՝
 վէ Յիսուսուն շէհատէթինի գութան սէնին
 գարընտաշլարընըն գուլտաշըյըմ . Մլահա՝ սէձ-
 տէ էյլէ . զիրա Յիսուսուն շէհատէթի՝ փէյ-
 զամպէրլիյին բուհուտուր :
- 11 Ա է կէօյիւ աշըլըրշ կէօրտիւմ , վէ իշթէ պիր
 պէյաղ աթ , վէ օնուն իւղէրինտէ օթուրանա է-
 մին վէ կէրչէք տէնիլիրիտի , վէ սատագաթ իլէ

չէրաս' թ կէօրիւր վէ ճէնք էտէր : Ա է օնուն 12
 կէօղէրի աթէշ ալէվի կիպի իտի . վէ պաշը իւ-
 դէրինտէ չօդ թաճլար վարըար . վէ պիր եազըլ-
 մըշ ատը վարըար , քի օնու՝ օնտան մատա քիմնէ
 պիլմէղիտի . Ա է գան իլէ պօյանմըշ պիր էս՝ 13
 վապ կիյմիշիտի . վէ ատը՝ Մ. լաճըն Աէօղիւ
 տէնիլիրիտի : Ա է կէօքտէ օլան ա'սքէրլէր՝ 14
 պէյաղ աթլարա պինմիշ պէյաղ վէ փաք ինճէ
 քէթէն կիյինմիշ օլարագ՝ օնուն արտը'նճա կի-
 տէրլէրիտի : Ա է օնուն աղղընտան պիր քէս- 15
 քին գըլըճ չըգարըար , քի օնուն իլէ դաիֆէլէրի
 վուրա . վէ օնլարը օ՝ տէմիր ա'սա իլէ կիտէ-
 ճէք . վէ օ՝ Ղ'իւմլէյէ գատիր Մ. լաճըն խըշմընըն
 զաղապը շարապընըն ճէնտէրէսինի սըգաճագ-
 տըր : Ա է էս՝ վապը իւզէրինտէ հէմ պուտու 16
 իւզէրինտէ՝ փատիշաճլարըն փատիշաճը՝ վէ
 սաճիպլէրին Սաճիպի տէյիւ եազըլմըշ պիր ատը
 վար :

Ա է պիր մէլէք կէօրտիւմ , քի կիւնէշտէ տու . 17
 բուրուտու . վէ կէօյիւն օրթասընտա ուչան հէփ
 գուշարա՝ պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Աէ-
 լինի , վէ պէօյիւք Մ. լաճըն զիյաֆէթինէ ճէմ՝ օ-
 լուն . թաքիմ փատիշաճլար էթլէրի վէ պին . 18
 պաշըլար էթլէրի վէ գուվլէթլիլէր էթլէրի վէ
 աթլար հէմ օնլարըն իւզէրինտէ օթուրանլարըն
 էթլէրինի՝ վէ հէփ աղատըլարըն վէ գուլա-
 րըն վէ քիւչիւքլէրին հէմ պէօյիւքլէրին էթլէ-
 րինի եէյէսինիղ :

Ա է ճանապարը՝ հէմ եէրին փատիշաճլարընը 19
 վէ օնլարըն ա'սքէրլէրինի ճէմ՝ օլմուշ կէօրտիւմ ,
 քի աթըն իւզէրինտէ օթուրան իլէ հէմ օնուն
 ա'սքէրի իլէ ճէնք էտէլէր : Ա է ճանապար՝ 20
 հէմ օնուն պիլէսինճէ եալանճը փէյղամպեր

դու թուլտու , ոչ քիմ օնուն էօնիւնտէ նիշանլա-
 րը էյլէտի , քի օնլար իլէ՝ ճանալարըն տամկա-
 սընը ալանլարը վէ օնուն սուրէթինէ սէճտէ է-
 տէնլէրի ալտաթար . իքիսի տա՝ քիպրիթ իլէ
 եանան աթէշին կէօլիւնէ տիրի աթըլտըլար ,
 21 Ա է գալանլար՝ աթըն իւղէրինտէ օթուրանըն
 ազգընտան չըգան դըլըճ իլէ գաթլ օլունաուլար .
 վէ օնլարըն էթլէրինտէն Հէփ դուշլար տօյտու-
 լար :

ՊԼԵՂ 20 :

1 Ա է կէօքտէն էնէն պիր մէլէք կէօրտում , քի
 տիպսիղլէյին անախթարըն՝ վէ էլինտէ պիր
 2 պէյիւք ղինճիր դու թարլար : Ա է խպլիս վէ
 Ը էյդան օլան աթտէրհայը՝ օ գատիմ երլա-
 3 նը՝ դու թուու , վէ օնու պին երլ պաղլատը : Ա է
 օնու տիպսիղլէյէ աթար , վէ օնու գատիատը , վէ
 իւսթիւնտէն միւհիւրլէտի . թաքիմ՝ պին երլ
 թէմամ օլունճօյատէք՝ արթըգ դաիֆէլէրի ալ-
 տաթմայա . վէ օնտան սօնկրա օ՝ պիրաղ վազըթ
 շէօղիւլէ կէրէք :

4 Ա է թախթլար կէօրտում , վէ օնլարըն իւ-
 ղէրինտէ օթուրտուլար , վէ օնլարա շէրաաթ
 հէօքիւմէթի վէրիլտի . վէ Հիսուսուն շէհատէթի
 իշիւն վէ Մ. լասըն սէօղիւ իշիւն պաշը քէսիլմիշ
 քիմսէլէրի կէօրպո՛ւն , օնլար քի ճանալարա վէ
 օնուն սուրէթի՛ւն սէճտէ էթմէտիլէր , վէ ալն-
 արընտա հէմ էլէրի իւղէրինտէ տամկայը ալ-
 մատըլար , վէ օնլար եաշատըլար , վէ Վրիստո-
 սուն պիլէսինճէ պին երլ փատիշահը՛գ սիւրտիւ-
 5 լէր : Վմնա էօլիւլէրին պաղիլէրի՝ տիրիլմէտի-
 լէր՝ թա ոչ պին երլ թէքմիլ օլանատէք . պու՝

իւք գըյամէթտիր: Իւք գըյամէթտէ հիսսէսի 6
 օլան քիմսէ՛ սաստէթլու վէ մուգատտէստիր. ի-
 քինճի էօլիւմիւն՝ պու քիմսէլէրին իւզերինտէ
 հէօքիւմէթի եօգտուր. իլլա օնլար Լ.լլահըն՝ հէմ
 Վրիստոսուն քեահինլէրի օլաճագլար, վէ օ-
 նուն իլէ պերապեր պին ելլ փատիշահլը գ սիւ-
 րէճէքլէր:

Ս է պին ելլ թէքմիլ օլտուղու զէման՝ շէյ- 7
 թան քէնտի հասսընտան շէօղիւլէճէք: Ս է 8
 եերին տէօրթ քէօշէսինտէ օլան դաիֆէլէրի՛
 Վոգու վէ Սագոգու ալտաթմաղա չըգաճագ,
 քի օնլարը ճէնկէ ճէմ՝ էտէ, քի օնլարըն սայը-
 սը տէնիզին գումու գատարտըր: Ս է օնլար 9
 եերին էնի իւզերինէ չըգտըլար, վէ մուգատտէս-
 լէրին օրտուսունուն հէմ սէվկիւլիւ շէհրին էդ-
 րաֆընը ալտըլար. վէ Լ.լլահ դարաֆընտան
 կէօքտէն աթէշ էնտի, վէ օնլարը եէտի.
 Ս է օնլարը ալտատան շէյգան՝ աթէշին վէ քիպ- 10
 րիթին կէօլիւնէ՛ ճանավարըն վէ եալան փէյ-
 դամպերին տախի օլտուղու մահալէ աթըլտը.
 վէ կիւնտիւզ հէմ կէճէ՛ էպէտլէր էպէտլէրին-
 ճէ իսքէնճէ շէքէճէքլէր:

Ս է պիր պէյաղ պէյիւք թատիթ՝ վէ օնուն 11
 իւզերինտէ օթուրանը կէօրտիւմ, քի օնուն էօ-
 նիւնտէն եեր իլէ կէօք գաչտը, վէ օնլարա մա-
 հալ պուլունմատը: Ս է էօլիւլէրի՛ քիւչիւք- 12
 լէրի հէմ պէյիւքլէրի կէօրտիւմ քի՛ թատիթըն
 հուզուրունտա տուրուրլարըտը, վէ քիթապլար
 աչըլտը. վէ պիր զայրի քիթապ աչըլտը, քի օ՛
 էօմիւրիւնտիւր. վէ քիթապլարտա եաղըլմը
 օլան շէյլէրտէն՝ օնլարըն ամէլլէրինէ կէօրէ՛ էօ-
 իւլէրին շերաաթը կէօրիւլտիւ: Ս է տէնիզ՝ 13

- օնուն իշինտէ օլան էօլիւէրի վէրտի, վէ էօլիւմ
 հէմ դժոխք օնլարտա օլան էօլիւէրի վէրտիլէր.
 վէ հէր քէս քէնտի ա՛մէլէրինէ կէօրէ հէօքմ օ-
 14 լունտու: Ս է էօլիւմ հէմ դժոխք՝ աթէշին
 կէօլիւնէ աթըլտըլար, իքինճի էօլիւմ պու
 15 տուր: Ս է հէր քիմ էօ՛միւրին քիթապընտա
 եազըլմըշ պուլունմատը իսէ, աթէշին կէօլիւնէ
 աթըլտը:

ՊԵՇ 21:

- 1 Ս է պիր եէնի կէօք վէ եէնի եէր կէօրտիւմ, չին
 էվվէլքի կէօք հէմ էվվէլքի եէր կէչտի, վէ տէ-
 2 նիզ արթըզ եօղուտու: Ս է պէն Յօհաննէս
 մուգատտէս շէհրի՝ եէնի Արուսաղէմի կէօր-
 տիւմ քի՝ գօճասը իշին տօնանմըշ կէլին կիպի
 հազըրլանմըշ՝ կէօքտէն Մլահ դարաֆընտա՛
 3 էնէրիտի: Ս է կէօքտէն պիր պէօյիւք սէս ի-
 շիթտիմ, քի տէրիտի. իշթէ Մլահըն չատրըր՝
 ատէմլէրին պիլէսինճէ տիր, վէ օնլարըն պիլէ-
 սինճէ մէսքիւն օլաճագ, վէ օնլար օնուն գալմլ
 օլաճագ, վէ Մլահ քէնտիսի՝ օնլարըն պիլէսին.
 4 Ճէ օլուպ՝ օնլարըն Մլահը՛ օլաճագ. Ս է Մլ-
 լահ՝ օնլարըն կէօզլէրինտէն հէր կէօզնաշընը
 սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըզ օլմայաճագ, հէմ
 եաս եա ֆէրեատ եա աղըր արթըզ օլմայաճագ.
 5 Ղիրա՝ էվվէլքի շէյլէր կէչտի: Ս է թախթտա
 օթուրան տէտի. իշթէ հէփիսինի եէնի էտէրիմ,
 վէ պանա տէտի. Աաղ . Ղիրա պու սէօզլէր կէր-
 6 չէք վէ էմինտիր: Ս է պանա տէտի. ( )մուշ-
 տուր. պէն Մլֆա վէ ( )մէղա՝ իլք վէ սօնում.
 պէն՝ սուսայան քիմսէյէ էօ՛միւր սույու փուն-
 7 կարընտան ճապա վէրէճէյիմ: Աէնէն քիմսէ՛

Տէփիսինէ վարիս՝ օլաճադ, վէ պէն օնուն Լ. լա-
 Տը օլաճադում, օ տա պէնիմ օղում օլաճադ :
 Լ. մնա գորգադլարա վէ իմանսրղլարա վէ մէք- 8
 բուհլէրէ վէ դաթիլէրէ վէ ղինաքեարլարա վէ
 սիհիրպադլարա վէ փութիէրէսթլէրէ վէ Տէփ
 եալանճըլարա՝ օնլարըն հիսսէսի աթէշ վէ քիպ-
 բիթ իլէ եանան կէօլուն իչինտէ օլաճադ, քի օ՝
 իքինճի էօլիւմտիւր :

Ս է սօնկ օլան եէաի պէլալար իլէ աօլու եէ- 9
 աի քեասէլէրի դութան եէաի մէլէքլէրին պիրի
 պանա կէլաի, վէ պէնիմ իլէ սէօյլէշիպ տէաի .
 Աէլ սանա կէլինի՝ Գուղունուն դարըսընլ կէօ-
 թէրէյիմ : Ս է պէնի բուհտա պիր պէօյիւք 10
 վէ եիւքսէք տաղա կէօթիւրաի, վէ պանա պէօ-
 յիւք շէհրի՝ մուգատտէս Կրուսաղէմի կէօ-
 թէրաի, քի կէօքտէն Լ. լաՏ դարափընտան է-
 նէրիաի . Ս է օնտա Լ. լաՏըն ճէլալի վարըտը . 11
 վէ օնուն ըշըդ վէրէնի՝ փէք գըլմէթլի դաշ կի-
 պի՝ պիլուր շէքլինտէ եէշիմ դաշաի պէնկղէրի-
 աի . շէմ օնուն պէօյիւք վէ եիւքսէք հիտարը՝ 12
 վէ օն իքի գափուսու վէ գափուլարըն իւղէրինտէ
 օն իքի մէլէյի վարըտը, վէ իւղէրլէրինտէ աա-
 լար եաղըլմըշըտը, քի օնլար Խարաէլ օղուլա-
 րընըն օն իքի սրպղլարընընարը : Աիւնտօղու 13
 դարափընտան իւչ գափու՝ փօրեաս դարափըն-
 տան իւչ գափու՝ լօտօս դարափընտան իւչ գա-
 փու՝ պաղը՝ դարափընտան իւչ գափու վարըտը :
 Ս է շէհրին հիտարընըն օն իքի թէմէլի վարըտը, 14
 վէ օնլարտա՝ Գուղունուն օն իքի առաքեալարը-
 նըն առլարը՝ Էապըլըշիաի : Ս է պէնիմ իլէ 15
 սէօյլէշէնին ալթունտան պիր դամըշը՝ վարըտը,
 թաքիմ շէհրի Տէմ օնուն գափուլարընը վէ հի-

- 16 սարքնը էօլէ: Ա է շէհր՝ տէօրթ քէօշէլիտիր .
 վէ օնուն ուղունլուղու՝ հէման էնի գատարար .
 վէ շէհրի օ գամըշ իլէ օն իքի պին դէլվէ էօլէ-
 տիւ . օնուն ուղունլուղու վէ էնի վէ եխքսէքլիլի
- 17 պիրտիր: Ա է օնուն հիսարքնը եխղ զըրդ
 տէօրթ արշը՝ն էօլէտիւ՝ ատէմ էօլէլուսիւ իլէ՝
- 18 քի օ՝ մէլէք էօլէլուսիւտիւր: Ա է հիսարքնըն
 ետիրըսը՝ եէշիմ իտի . վէ շէհր՝ փոք սըրչայս
- 19 պէնկղէր խալիս ալթուն իտի: Ա է շէհրին հի-
 սարքնըն թէմէլէրի՝ հէր զըյմէլթլի դաշ իլէ տօ-
 նանմըշըտը . իլք թէմէլ եէշիմ իտի . իքինճիտի
 մալի եա՛գութ իտի , իւչունճիլուսիւ պալըամի իտի .
- 20 տէօրտիւնճիլուսիւ զիւմրիւտ իտի . Պէշինճիտի
 ա՛ղիդ իտի , ալթընճըսը զըղըլ եա՛գութ իտի ,
 եէտինճիտի դէպէրճէա իտի , սէքիղինճիտի շէպ-
 չիրաիլ իտի , աօղուղունճուսու դօփաիլ իտի , օ-
 նունճուսու քրիսոպրասոս իտի , օն պիրինճիտի
 եա՛գութ իտի , օն իքինճիտի ամէլթուլս իտի :
- 21 Ա է օն իքի գափուլար՝ օն իքի ինճուէն իտի . դա-
 փուլարըն հէր պիրի՝ պիրէր ինճուէն իտի . վէ
 շէհրին մէյտանը՝ պերրադ սըրչաւ կիպի խալիս
- 22 ալթուն իտի: Ա է օնտա՝ հէյ.քէլ կէօրմէտիմ .
 զիրա՝ ճիւմլէյէ գատիր օլան Վապայ Վլարհ հէմ
- 23 Վուղու՝ օնուն հէյ.քէլի տիր: Ա է շէհր՝ կիւ-
 նէշէ եա պյա մուհթամճ՝ տէյիլտիր , քի օնտա ը-
 շը՛դ վէրէլէր . զիրա Վլարհըն ճէլալի օնա ըշը՛դ
- 24 վէրտի , վէ օնուն գանտիլի Վուղու տուր: Ա է
 խէլաս պուլմուշ քիմսէլէրին գափիլէլէրի օնուն
 ըշըղը իլէ կէղէճէքլէր , վէ եէրին փատիշահլա-
 րը՝ քէնտի ի՛ղղէթ ու իքրամլարընը օնուն իչինէ
- 25 կէթիլիլիլէր: Ա է օնուն գափուլարը՝ կիւնտիւ-
 զին ապլա գափա՛նմայաճաղար . չին օրատա

կէճէ օլմայաճագ : Ս է դաիֆէլէրին ի՛ղզէթ ու 26
 իբրամընը՝ օնա կէթիրէճէքլէր : Ս է օնուն ի- 27
 չինէ հիչ պիր մուրտարլայան եա մէքրուհ եա
 եալան իշլէյէն կիրմէյէճէք . իլլա Վուզունուն
 էօմիւր քիթապընտա եազըլը օլանլար կէրէճէք :

ՊԼԵ, 22 :

Ս է պանա՛ Մլասըն վէ Վուզունուն թախ- 1
 թընտան չըգան պիլլուր կիպի պէրրագ՝ էօմիւր
 սույունուն պիր տուրու ըրմաղընը՝ կէօսթէրտի :
 ( ) Լ շէհրին մէյտանընըն վէ ըրմաղըն օրթա- 2
 սընտա պիր եանտան վէ օպիր եանտան էօմիւր
 աղաճը վարըտը , քի հէր պիր այտա մէյվէսինի
 վէրէրէք՝ օն իքի մէյվէ վէրիրիտի . վէ օլ աղաճըն
 եափրագլարը՝ դաիֆէլէրին շիֆասը՝ իչիւնտիւր :
 Ս է արթըգ հիչ պիր լանէթ օլմայաճագտըր . վէ 3
 Մլասըն հէմ Վուզունուն թախթը՝ օլ շէհրին
 իչինտէ օլաճագ , վէ օնուն գուլարը օնա ի պա-
 տէթ էտէճէքլէր : Ս է օնուն եիւզիւնիւ կէօրէ- 4
 ճէքլէր . վէ օնուն ատը՝ օնլարըն ալընլարը իւս-
 թիւնտէ օլաճագ : Ս է օրատա՛ կէճէ օլմայա- 5
 ճագ . վէ գանտիլէ եա կիւնէշին ըշըղընա մուհ-
 թաճ օլմայաճագլար . զիրա օնլարա՛ Վապպ Մլ-
 լահ ըշըգ վէրէճէք . վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ
 փատիշահլը՛գ սիւրէճէքլէր :

Ս է պանա տէտի . Պու սէօղլէր էմին վէ 6
 կէրչէքտիր . վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին
 Մլասը Վապպ՝ մէլէյինի կէօնտէրտի , քի թէզ
 օլմագ կէրէք օլան շէյլէրի քէնտի գուլարընա
 կէօսթէրէ : Նշթէ թէզ կէլիրիմ . նէ մութլու 7
 պու քիթապըն փէյղամպէրլիյինին սէօղլէրինի
 եէօղլէտէնէ :

- 8 Սկսու շէյլերի կէօրէն վէ իշիտէն պէն Յո-
 չաննէսիմ . վէ իշիթտիյիմ վէ կէօրտիյիմ
 զէման՝ պանա պու շէյլերի կէօսթէրէն մէլէյին
 այազլարը էօնիւնէ սէճտէ գըլմաղա տիւշտիւմ :
- 9 Սկսանա տէտի . Պագ՝ էթմէյէսին . զիրա սէ-
 նին՝ հէմ սէնին գարընտաշլարըն փէյղամպեր-
 լերին՝ վէ պու քիթապըն սէօզլէրինի կէօզլէտէն-
 լէրին գուլտաշըյըմ . Լըլահա սէճտէ էյլէ :
- 10 Սկսանա տէտի . Պու քիթապըն փէյղամպեր-
 լէյինին սէօզլէրինի մէօհլըլէմէյէսին . զիրա
- 11 վազըթ եագըն տըր : Լահազգըզ էտէն՝ տա-
 հանահազգըզ էթսին , վէ մուրտարլանան տա-
 հա մուրտարլանսըն , վէ սատըզ՝ տահա սատըզ
 օլտուն , վէ մուգատտէս՝ տահա մուգատտէս օլ-
 12 տուն : Իշթէ թէզ կէլիրիմ , վէ հէր քէսէ քէն-
 տի ա՛մէլինին օլտուղունա կէօրէ վէրմէյէ՝ իւճ-
- 13 րէթիմ պերապերիմճէ տիր : Պէն Լըլֆա վէ
 ( )մէղա՝ իպթիտա վէ սօնկ՝ իլք վէ սօնունճու
- 14 իմ : Աէ մութլու օնուն թէնպիհլէրինի է .
 տէնլէրէ , թաքիմ էօմիւր աղաճընըն իւզերինէ
 օնլարըն հէօքիւմէթի օլա , վէ գափուլարտան շէ-
- 15 հիրէ կիրէլէր : Լմմա քէօիէքլէր վէ սիհիրպազ-
 լար վէ զինաքեարլար վէ գաթիլլէր վէ փութ-
 փերէսթլէր վէ հէր՝ եալանը սէվէն վէ իշլէյէն
 քիմսէ տիշարըտա գալաճագ :
- 16 Պէն Յիսուս՝ մէլէյիմի կէօնտերտիմ , քի սի-
 զէ պու շէյլերի քիլիսալերտէ շէհատէթ էտէ .
 պէն Պաուիթին քէօքիւ վէ ճինսի՝ միւնէվվէր վէ
- 17 սապահըն եըլտըղըյըմ : Սկս Ռուհ հէմ կէլին
 տերլէր , կէլ . վէ իշիտէն տէսին , կէլ . վէ սու-
 սայան կէլսին , վէ իսթէյէն՝ էօմիւր սույունու
 ճապա ալսըն :

Օիրա պու քիթապըն փեյլամպերլիյինին 18
 սեօղէրինի հեր իշիտենէ շէհատէթ էտերիմ քի
 էյէր պիր քիմնէ պունլարըն իւղէրինէ զամմ է-
 տերսէ, Ալլահ օլ քիմնէնին իւղէրինէ՝ պու քի-
 թապտա եաղըլը օլան պէլալարը զամմ էտէճէք:
 Ա է էյէր պիր քիմնէ՝ պու փեյլամպերլիյին քի 19
 թապընըն սեօղէրինտէն գալտըրըրսա, Ալլահ
 օնուն հիսսէսինի էօմիւր ազամճընտան փէ մու-
 դաստէս շէհրտէն փէ պու քիթապտա եաղըլը օ-
 լան շէյլէրտէն գալտըրամճադարը: Պու շէյլէ- 20
 թի շէհատէթ էտէն տեր. Պէլի թէղ կէլլիմ:
 Ամին, կէլ եմ Բասպպ Յիսուս: Բասպըմըղ 21
 Յիսուս Քրիստոսուն ինայէթի հէի մուգաս-
 տէսլէրին պիլէսինճէ օլուն, ամին:

ԹԻՎ: ՍԵՍ՝ ՊԼԵՆԱՐԻԱԿԱՆ ԵՐԱՅԵՐԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ՍԵՆՏՆՈՒԹ՝

